ΔΑΝΙΗΛ

ΚΑΙ

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Η Απάντηση της Ιστορίας στη Φωνή της Προφητείας

Μια μελέτη, εδάφιο προς εδάφιο, των δύο
αυτών σημαντικών βιβλίων της Αγίας Γραφής

Ουρίας Σμίθ

1897

Αρχική αγγλική έκδοση, 1897, από το Review and Herald Publishing Company

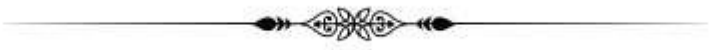
Ο Πίνακας Περιεχομένων της αρχικής έκδοσης περιείχε σύντομη περιγραφή του κάθε κεφαλαίου. Στην παρούσα έκδοση, οι περιγραφές αυτές έχουν μεταφερθεί στην αρχή του κάθε κεφαλαίου.

Απόδοση στα Ελληνικά : Β. Χ., φράσεις μέσα σε [ ] είναι ΣτΜ
Ιανουάριος, 2026

Πορτραίτο του Συγγραφέα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....7
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ.....11
Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ.....13
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....15
Κεφάλαιο 1 – Ο Δανιήλ στην Αιχμαλωσία.....17
Κεφάλαιο 2 – Η Μεγάλη Εικόνα.....23
Κεφάλαιο 3 – Η Πύρινη Δοκιμασία.....61
Κεφάλαιο 4 – Το Διάταγμα του Ναβουχοδονόσορα.....69
Κεφάλαιο 5 – Το συμπόσιο του Βαλτάσαρ.....77
Κεφάλαιο 6 – Ο Δανιήλ στον Λάκκο των Λεόντων.....89
Κεφάλαιο 7 – Τα Τέσσερα Θηρία.....95
Κεφάλαιο 8 – Η Όραση του Κριού, του Τράγου και του Μικρού Κέρατος.....125
Κεφάλαιο 9 – Οι Εβδομήντα Εβδομάδες.....157
Κεφάλαιο 10 – Το τελευταίο όραμα του Δανιήλ.....181
Κεφάλαιο 11 – Μια κυριολεκτική, μη συμβολική, προφητεία.....189
Κεφάλαιο 12 – Σκηνές του Τέλους.....247
Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ.....269
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....271
Κεφάλαιο 1 – Το Εναρκτήριο Όραμα.....273
Κεφάλαιο 2 – Οι Επτά Εκκλησίες.....291
Κεφάλαιο 3 – Οι Επτά Εκκλησίες (συνέχεια).....305
Κεφάλαιο 4 – Μια νέα όραση: Το Ουράνιο Αγιαστήριο.....321
Κεφάλαιο 5 – Το Ουράνιο Αγιαστήριο (συνέχεια).....327
Κεφάλαιο 6 – Οι Επτά Σφραγίδες.....335
Κεφάλαιο 7 – Το Σφράγισμα.....361
Κεφάλαιο 8 – Οι Επτά Σάλπιγγες.....373
Κεφάλαιο 9 – Οι Επτά Σάλπιγγες (συνέχεια).....389
Κεφάλαιο 10 - Η διακήρυξη της Δ. Παρουσίας.....405
Κεφάλαιο 11 – Οι Δύο Μάρτυρες.....413
Κεφάλαιο 12 – Η εκκλησία του ευαγγελίου.....423
Κεφάλαιο 13 – Δυνάμεις κατ' όνομα Χριστιανικές που κάνουν Διωγμούς.....435
Κεφάλαιο 14 – Τα Τρία Μηνύματα.....481
Κεφάλαιο 15 - Οι Επτά Τελευταίες Πληγές.....523
Κεφάλαιο 16 – Οι Πληγές Ξεχύνονται.....527
Κεφάλαιο 17 – Βαβυλώνα, η Μητέρα.....541
Κεφάλαιο 18 – Βαβυλώνα, οι Κόρες.....545
Κεφάλαιο 19 – Ο Θρίαμβος των Αγίων.....561

Κεφάλαιο 20 – Η Πρώτη και η Δεύτερη Ανάσταση.....567
Κεφάλαιο 21 – Η Νέα Ιερουσαλήμ.....579
Κεφάλαιο 22 – Το Δέντρο και ο Ποταμός της Ζωής.....591
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....602
1 – Η Ομοιότητα της δικής μας εποχής με τη Γαλλική Επανάσταση.....602
2 – Η "*επταπλάσια τιμωρία*" του Λευιτικού, κεφ.26.....609
3 – Οι δέκα διαιρέσεις της Ρώμης.....610
4 – Βιογραφικές αναφορές.....611

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με τον Ενώχ, τον έβδομο από Αδάμ, ο οποίος ήταν επί τριακόσια οκτώ χρόνια σύγχρονος του Αδάμ, η φωνή της προφητείας άρχισε να ακούγεται από τα ανθρώπινα χείλη. Γι' αυτό ο απόστολος Ιούδας δηλώνει: "*Προφήτευσε, μάλιστα, γι' αυτούς και ο Ενώχ, έβδομος μετά τον Αδάμ, λέγοντας: Να! ήρθε ο Κύριος με μυριάδες αγίων του, για να κάνει κρίση ενάντια σε όλους, και να ελέγξει όλους τούς ασεβείς απ' αυτούς, για όλα τα έργα τής ασέβειάς τους, που έπραξαν, και για όλα τα σκληρά λόγια, που μίλησαν εναντίον του οι ασεβείς αμαρτωλοί.*" Ιούδας 14,15. Αυτή η παλαιά και μεγαλειώδης προφητεία φτάνει μέχρι το τέλος του χρόνου. Σε όλες τις εποχές που μεσολάβησαν, υπήρξαν άλλες προφητείες που κάλυψαν όλα τα σημαντικότερα γεγονότα στο μεγάλο δράμα της ιστορίας.

2. Η έλευση αυτών των μεγάλων γεγονότων δεν ήταν παρά η απάντηση της ιστορίας σε αυτά που είχαν δηλώσει οι προφητείες. Και έτσι, ανάμεσα στις συνεχείς αποδείξεις της κοντόφθαλμης στάσης των ανθρώπων και στις διαρκώς επαναλαμβανόμενες αποτυχίες των ανθρώπινων μεθόδων, μια φωνή ανεβαίνει συνεχώς από τη γη στον ουρανό, «Ο λόγος του Κυρίου μένει στον αιώνα».

3. Αν μας επιτραπεί να επινοήσουμε μια φράση θα λέγαμε ότι αυτός ο τόμος είναι γραμμένος με σκοπό να επιστήσουμε την προσοχή σε μερικά από αυτά τα σημαντικά προφητικά-ιστορικά μαθήματα. Για αυτόν τον σκοπό επιλέχθηκαν τα βιβλία του Δανιήλ και της Αποκάλυψης, επειδή από κάποια άποψη οι προφητείες τους είναι πιο άμεσες σε σχέση με κάποιες άλλες και οι εκπληρώσεις τους οι πιο εντυπωσιακές. Το αντικείμενο που έχουμε μπροστά μας είναι τριπλό: (1) Να κατανοήσουμε την υπέροχη μαρτυρία των ίδιων των βιβλίων. (2) Να εξοικειωθούμε με μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα και σημαντικά γεγονότα στην ιστορία των πολιτισμένων εθνών και να επισημάνουμε με πόση ακρίβεια έχουν εκπληρωθεί σε αυτά τα γεγονότα οι προφητείες, μερικές από τις οποίες προμήνυαν εξελίξεις του τότε απώτερου μέλλοντος που βασίζονταν στις πιο λεπτές και περίπλοκες προϋποθέσεις, και (3) Να αντλήσουμε από αυτά τα πράγματα σημαντικά μαθήματα σχετικά με τα πρακτικά χριστιανικά καθήκοντα, τα οποία δεν δόθηκαν για περασμένες εποχές απλώς, αλλά είναι για τη μάθηση και νουθεσία του σημερινού κόσμου.

4. Τα βιβλία του Δανιήλ και της Αποκάλυψης είναι συμπληρωματικά το ένα του άλλου. Στέκονται δίπλα δίπλα και θα πρέπει να μελετώνται μαζί.

5. Γνωρίζουμε ότι κάθε προσπάθεια να εξηγήσουμε αυτά τα βιβλία και να διατυπώσουμε μια εφαρμογή των προφητειών τους, θεωρείται γενικά από πολλούς ως ένα μάταιο έργο ζηλωτών, και μερικές φορές αντιμετωπίζεται ανοιχτά ακόμη και με εχθρότητα. Είναι πολύ λυπηρό το γεγονός να μεταχειρίζονται υπό ένα τέτοιο πρίσμα κάποια μέρη αυτών των προφητειών τη στιγμή που όλοι οι Χριστιανοί πιστεύουν ότι αποτελούν τα βιβλία όπου ο Θεός έχει ορίσει για να αποκαλύψει μέσα από αυτά το θέλημά Του για την ανθρωπότητα. Ένα μεγάλο γεγονός όμως, το οποίο καλείται να προσέξει ο αναγνώστης

στην επόμενη παράγραφο, πιστεύεται ότι περιέχει για αυτήν την κατάσταση των πραγμάτων τόσο μια εξήγηση όσο και ένα αντίδοτο.

6. Υπάρχουν δύο γενικά συστήματα ερμηνείας που υιοθετούνται από διαφορετικούς μελετητές στην προσπάθειά τους να εξηγήσουν τις ιερές Γραφές. Το πρώτο είναι το μυστικιστικό ή της πνευματικής ερμηνείας σύστημα που επινόησε ο Ωριγένης, που αποτελεί ντροπή της ορθής κριτικής και κατάρα για τον Χριστιανικό κόσμο. Το δεύτερο είναι το σύστημα της κυριολεκτικής ερμηνείας, που χρησιμοποιήθηκε από ανθρώπους όπως ο Τύνδαλος, ο Λούθηρος και από όλους τους Μεταρρυθμιστές, και παρέχει τη βάση για κάθε βήμα προόδου που έχει γίνει μέχρι τώρα στη μεταρρύθμιση από το λάθος στην αλήθεια όπως αυτή διδάσκεται στις Γραφές. Σύμφωνα με το πρώτο σύστημα, κάθε δήλωση υποτίθεται ότι έχει μια μυστικιστική ή κρυφή αίσθηση, την οποία ο ερμηνευτής πρέπει να προβάλλει. Σύμφωνα με τη δεύτερη, κάθε δήλωση πρέπει να λαμβάνεται με την πιο προφανή και κυριολεκτική της έννοια, εκτός εάν το πλαίσιο και οι γνωστοί κανόνες της γλώσσας δείχνουν ότι οι όροι είναι μεταφορικοί και όχι κυριολεκτικοί. Οτιδήποτε είναι μεταφορικό πρέπει να εξηγείται από άλλα τμήματα της Βίβλου που είναι κυριολεκτικά.

7. Με τη μυστικιστική μέθοδο του Ωριγένη, είναι μάταιο να ελπίζουμε σε οποιαδήποτε ομοιόμορφη κατανόηση είτε του Δανιήλ είτε της Αποκάλυψης, είτε οποιουδήποτε άλλου βιβλίου της Βίβλου. γιατί αυτό το σύστημα ερμηνείας (αν μπορεί να ονομαστεί σύστημα) δεν γνωρίζει κανένα νόμο παρά μόνο την ασυγκράτητη φαντασία όσων το ακολουθούν. Ως εκ τούτου, υπάρχουν με το σύστημα αυτό τόσες διαφορετικές ερμηνείες της Γραφής όσες και οι φαντασιώσεις των διαφόρων συγγραφέων. Με την κυριολεκτική μέθοδο, τα πάντα υπόκεινται σε έναν καλά εδραιωμένο και σαφώς καθορισμένο κανόνα. Υπό αυτή την οπτική γωνία, ο αναγνώστης θα εκπλαγεί βλέποντας πόσο απλά, εύκολα και αμέσως ξεκάθαρα γίνονται πολλά τμήματα των Γραφών, τα οποία, σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο σύστημα, είναι σκοτεινά και άλυτα. Είναι ευρέως παραδεκτό ότι πολλά σύμβολα χρησιμοποιούνται στη Βίβλο και ότι πολλά από τα υπό εξέταση βιβλία, ειδικά αυτό της Αποκάλυψης, είναι ενδεδυμένα με συμβολική γλώσσα. Υποστηρίζεται επίσης ότι οι Γραφές δεν εισάγουν κανένα σύμβολο για το οποίο δεν παρέχεται κάπου κυριολεκτική γλώσσα για να εξηγηθεί. Ο παρών τόμος προσφέρεται ως μια συνεπής έκθεση των βιβλίων του Δανιήλ και της Αποκάλυψης σύμφωνα με το κυριολεκτικό σύστημα ερμηνείας.

8. Η μελέτη της προφητείας δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να παραμεληθεί. Διότι τα προφητικά μέρη του λόγου του Θεού, αποτελούν λυχνάρι στα πόδια μας και φως στην πορεία μας. Τόσο ο Δαβίδ όσο και ο Πέτρος μαρτυρούν κατηγορηματικά ως προς αυτό. Ψαλμοί 119:105, Β΄ Πέτρου 1:19.

9. Καμία σπουδαιότερη μελέτη δεν μπορεί να απασχολήσει το μυαλό περισσότερο από τη μελέτη εκείνων των βιβλίων στα οποία Εκείνος που βλέπει το τέλος από την αρχή, βλέποντας μπροστά σε όλους τους αιώνες, μέσω των θεόπνευστων προφητών του, δίνει μια περιγραφή των επερχόμενων γεγονότων προς όφελος εκείνων των οποίων θα τύχει να τα δουν να πραγματοποιούνται.

10. Ένα από τα χαρακτηριστικά των τελευταίων ημερών, επρόκειτο να είναι η αύξηση της γνώσης σχετικά με τα προφητικά μέρη του λόγου του Θεού. Είπε ο άγγελος στον Δανιήλ: “*Κι εσύ, Δανιήλ, κλείσε με ασφαλή τρόπο αυτά τα λόγια, και σφράγισε το βιβλίο, μέχρι τον έσχατο καιρό· τότε, πολλοί θα περιτρέχουν, και η γνώση θα πληθυνθεί.*” ή,

όπως λέει η μετάφραση του Μικαέλις: «Όταν πολλοί θα δώσουν επιμελή προσοχή στην κατανόηση αυτών των πραγμάτων και η γνώση θα αυξηθεί». Εμείς έχουμε την τύχη να ζούμε από αυτήν την πλευρά του χρόνου για την οποία ο άγγελος είπε στον Δανιήλ να κλείσει τα λόγια και να σφραγίσει το βιβλίο. Αυτός ο περιορισμός έχει πλέον λήξει. Στη συμβολική γλώσσα, η σφραγίδα έχει αφαιρεθεί, και πολλοί τρέχουν πέρα δώθε, και η γνώση έχει αυξηθεί θαυμάσια σε κάθε τομέα της επιστήμης. Ωστόσο, είναι προφανές ότι αυτή η προφητεία αναφέρεται ειδικότερα στην αύξηση της γνώσης σχετικά με εκείνες τις προφητείες που έχουν δοθεί για να μας δώσουν φως σε σχέση με την εποχή στην οποία ζούμε, σχετικά με το τέλος αυτής της εποχής και την επικείμενη κατάργηση όλων των επίγειων εξουσιών από εκείνη του μεγάλου Βασιλιά της Δικαιοσύνης, ο οποίος θα καταστρέψει τους εχθρούς Του και θα στέψει με μια άπειρη ανταμοιβή τους πιστούς Του. Η εκπλήρωση της προφητείας στην αύξηση αυτής της γνώσης, είναι ένα από τα ευχάριστα σημεία του παρόντος καιρού. Για περισσότερο από μισό αιώνα, το φως στον προφητικό λόγο αυξάνεται και λάμπει με ολοένα αυξανόμενη λάμψη μέχρι τις μέρες μας.

11. Σε κανένα μέρος του Λόγου του Θεού δεν είναι αυτό πιο εμφανές απ ότι στα βιβλία του Δανιήλ και της Αποκάλυψης και μπορούμε κάλλιστα να χαρούμε για αυτό, γιατί κανένα άλλο μέρος αυτού του Λόγου δεν αφορά σε τόσο μεγάλο βαθμό προφητείες που αφορούν τις τελευταίες σκηνές της ιστορίας αυτού του κόσμου. Κανένα άλλο βιβλίο δεν περιέχει τόσες πολλές προφητείες που φτάνουν μέχρι το τέλος. Σε κανένα άλλο βιβλίο δεν εκτίθεται τόσο πλήρως και λεπτομερώς η μεγαλειώδης πορεία των γεγονότων που μας οδηγεί στον τερματισμό της περιόδου χάρης στην οποία βρισκόμαστε και μας εισάγει στην πραγματικότητα της αιώνιας τάξης πραγμάτων. Κανένα άλλο βιβλίο δεν αγκαλιάζει τόσο ολοκληρωτικά, σαν ένα μεγάλο σάρωμα, όλες τις αλήθειες που αφορούν την τελευταία γενιά των κατοίκων της γης, και εκθέτουν τόσο περιεκτικά όλες τις πτυχές των καιρών, φυσικές, ηθικές και πολιτικές, κατά τους οποίους θα λάβουν τέλος οι συμφορές που προέρχονται από τις ανθρώπινες θλίψεις και την κακία και θα αρχίσει η αιώνια βασιλεία της δικαιοσύνης. Χαιρόμαστε που εφιστούμε την προσοχή ειδικά σε αυτά τα χαρακτηριστικά των βιβλίων του Δανιήλ και της Αποκάλυψης, τα οποία μέχρι τώρα φαίνεται να έχουν γενικά παραβλεφθεί ή παρερμηνευθεί.

12. Δεν φαίνεται να υπάρχει καμία προφητεία που να μπορεί ένα άτομο να έχει τόσο μικρή δικαιολογία να την παρεξηγήσει όπως η προφητεία του Δανιήλ, ειδικά όσον αφορά τα κύρια χαρακτηριστικά της. Ασχολείται, αλλά με φειδώ, σε γλώσσα άκρως μεταφορική, εξηγώντας όλα τα σύμβολα που εισάγει, εντοπίζοντας τα γεγονότα της μέσα στα άκαμπτα όρια των προφητικών περιόδων, επισημαίνει την πρώτη έλευση του Μεσσία με τόσο ξεκάθαρο και αλάνθαστο τρόπο που προκαλεί την απέχθεια των Εβραίων σε κάθε προσπάθεια να την εξηγήσουν, και δίνει με τόση ακρίβεια και τόσους αιώνες πριν το περίγραμμα των μεγάλων γεγονότων της ιστορίας του κόσμου μας, έτσι ώστε η απιστία να στέκεται μπερδεμένη και βουβή μπροστά στο θεόπνευστο μητρώο της.

13. Και βέβαια δεν χρειάζεται να απολογηθούμε για την προσπάθειά μας να φτάσουμε σε μια σωστή κατανόηση του βιβλίου της Αποκάλυψης. Διότι ο Κύριος της προφητείας έχει ο ίδιος δώσει ευλογία σε αυτόν που διαβάζει και σε εκείνους που ακούν τα λόγια αυτής της προφητείας, και τηρούν τα πράγματα που είναι γραμμένα σε αυτήν, γιατί πλησιάζει ο καιρός. Αποκάλυψη 1:1-3. Προσπαθούμε με έναν ειλικρινή σκοπό κάπως να βοηθήσουμε στην επίτευξη αυτής της κατανόησης, επιχειρώντας μια παρουσίαση αυτού

του βιβλίου, σύμφωνα με τον κυριολεκτικό ερμηνευτικό κανόνα, η οποία προτείνεται από τα όσα αναφέρονται παραπάνω όχι μόνο ως κάτι το εφικτό αλλά και αξιέπαινο.

14. Με συναρπαστικό ενδιαφέρον βλέπουμε σήμερα τα έθνη να συγκεντρώνουν τις δυνάμεις τους και να πορεύονται πραγματοποιώντας τις ίδιες τις κινήσεις που περιέγραψε ο βασιλικός οραματιστής στην αυλή της Βαβυλώνας πριν από δυόμιση χιλιάδες χρόνια καθώς και ο Ιωάννης στην Πάτμο πριν από χίλια οκτακόσια χρόνια. Και αυτές οι κινήσεις - ακούστε το, υιοί των ανθρώπων - είναι τα τελευταία πολιτικά κινήματα που πρέπει να πραγματοποιηθούν προτού αυτή η γη βυθιστεί στην θλίψη του έσχατου καιρού της, και ο Μιχαήλ, ο μεγάλος Άρχων, σηκωθεί πάνω, και ο λαός Του, όλοι όσοι βρίσκονται γραμμένοι στο βιβλίο, στεφθούν με πλήρη και τελική απελευθέρωση. Δανιήλ 12:1,2.

15. Είναι έτσι τα πράγματα; "*Ψάχνετε*", λέει ο Σωτήρας μας, "*και θα βρείτε· κρούετε και θα σας ανοιχτεί*". Ο Θεός δεν έχει κρύψει τόσο πολύ την αλήθεια Του ώστε να διαφεύγει από την αναζήτηση του ταπεινού αναζητητή.

Το έργο αυτό αφιερώνεται να εξεταστεί με τρόπο ειλικρινή και προσεκτικό από όλους όσους ενδιαφέρονται για τα προφητικά θέματα, με την προσευχή ότι το ίδιο Πνεύμα το οποίο ενέπνευσε τότε εκείνα τα τμήματα της Γραφής που αποτελούν τη βάση αυτού του τόμου και του οποίου τη βοήθεια ο συγγραφέας έχει ζητήσει στις ερμηνευτικές του προσπάθειες, να αναπαυθεί με αφθονία πάνω στον αναγνώστη στις έρευνές του, σύμφωνα με την υπόσχεση του Σωτήρος στο Ιωάννη 16:7,13,15.

Η.Π.Α.

Μπάτλ Κρικ, Μίσιγκαν

Ιανουάριος, 1897.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ

Πορτραίτο του Συγγραφέα....3
Η Εικόνα των μεγάλων επίγειων βασιλειών, Δανιήλ 2:34,38....31
Η Βαβυλώνα κυριεύεται από τον Κύρο....38
Ο Αλέξανδρος μετακινεί τα ερείπια της Βαβυλώνας....40
Ο Αλέξανδρος διατάσσει την πυρπόλυση της Περσέπολης....43
Χάρτης των τεσσάρων βασιλειών....50
Τα τρία Εβραιόπουλα αρνούνται να προσκυνήσουν την εικόνα του Ναβουχοδονόσορα...63
Τα τρία Εβραιόπουλα στο πύρινο καμίνι....65
Η ταπείνωση του Ναβουχοδονόσορα....72
Ο Δανιήλ ερμηνεύει τη γραφή στον τοίχο....80
Ο Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων....91
Το λιοντάρι – Σύμβολο της Βαβυλώνας....96
Η αρκούδα – Σύμβολο της Μηδοπερσίας....98
Η λεοπάρδαλη – Σύμβολο της Ελλάδος....100
Το τέταρτο θηρίο – Σύμβολο της Ρώμης....101
Το μικρό κέρας – Σύμβολο του παπισμού....103
Επιφανείς Μάρτυρες....119
Ο κριός – Σύμβολο της Μηδοπερσίας....127
Ο τράγος – Σύμβολο της Ελλάδος....127
Το μικρό κέρας του Δανιήλ κεφ. 8....131
Ο Ναός στην Ιερουσαλήμ την εποχή του Χριστού....141
Ο άγγελος Γαβριήλ επισκέπτεται ξανά τον προφήτη Δανιήλ....152
Διάγραμμα των 70 Εβδομάδων και των 2300 Ημερών....163
Η Μάχη του Ακτίου, Εκπληρώνει το Δανιήλ 11:25....209
Η Πτώση της Βαστίλλης, κατά την Γαλλική Επανάσταση....224
Η Θεά της Λογικής....227
Πέτρος ο Μέγας....238
Χάρτης που Απεικονίζει το Ανατολικό Ζήτημα....241
Αύξηση της Γνώσης, Πλακέτα Ι....257
Αύξηση της Γνώσης, Πλακέτα ΙΙ....259
Ο Ιωάννης γράφει την Αποκάλυψη....270
Το νησί της Πάτμου....283
Πτώση αστέρων (βροχή μετεωριτών) της 13ης Νοεμβρίου 1833....350
Ο Βάνδαλοι εισβάλλουν στην Αφρική....378
Αττίλας, Βασιλιάς των Ούνων....382
Οὐαί, οὐαί, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς....387
Μωάμεθ Μωάμεθ Β΄....392

Τούρκος Πολεμιστής.....401
Ο άγγελος πάνω στη γή και τη θάλασσα (Αποκ.10:9).....406
Η εκκλησία του ευαγγελίου (Αποκ. 12:1).....422
Ο Δράκοντας – Ειδωλολατρική Ρώμη (Αποκ.12:3) Το θηρίο σαν λεοπάρδαλη – Παπική Ρώμη (Αποκ.13:1,2).....426
Οι μεταρρυθμιστές κηρύττουν το ευαγγέλιο.....430
Επιφανείς Μεταρρυθμιστές.....432
Το δικέρατο θηρίο – Η προτεσταντική Αμερική.....440
Χάρτης που δείχνει την εδαφική ανάπτυξη των Η.Π.Α.....448
Το αιώνιο ευαγγέλιο - Αποκ.14:6.....483
Τα τρία μηνύματα του 14ου κεφ, της Αποκάλυψης.....509
Οι επτά άγγελοι ξεχύνουν τις επτά τελευταίες πληγές.....530
Ο μεγάλος σεισμός (Αποκ. 16:18).....537
Το μήνυμα της Αποκ.18:1.....546
Η Βαβυλώνα ρίχνεται σαν μυλόπετρα μέσα στη θάλασσα (Αποκ.18:21).....557
Ο άγγελος δείχνει στον Ιωάννη την άγια πόλη.....583
Το δέντρο Μπάνιαν, απεικονίζει το δέντρο της ζωής.....593

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΔΑΝΙΗΛ

DANIEL PRAYING

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το ότι το βιβλίο του Δανιήλ, γράφτηκε από τον ίδιο τον Δανιήλ, είναι πέρα από κάθε αμφιβολία. Ο Ιεζεκιήλ, ο οποίος ήταν σύγχρονος του Δανιήλ, μαρτυρεί, μέσω του πνεύματος της προφητείας, για την ευσέβεια και την ευθύτητα του, κατατάσσοντάς τον μαζί με τον Νώε και τον Ιώβ: "*Ή, αν έφερνα θανατικό επάνω σ' εκείνη τη γη· και ξέχυνα την οργή μου επάνω της με αίμα, ώστε να αποκόψω απ' αυτή άνθρωπον και κτήνος, και βρίσκονταν μέσα σ' αυτή ο Νώε, ο Δανιήλ, και ο Ιώβ, ζω εγώ λέει ο Κύριος ο Θεός, δεν θα έσωζαν ούτε γιο ούτε θυγατέρα· αυτοί μόνοι θα έσωζαν τις ψυχές τους εξαιτίας τής δικαιοσύνης τους."* Ιεζεκιήλ 14:19, 20. Η σοφία του επίσης, ακόμη και σε εκείνον τον αρχαίο καιρό, είχε γίνει παροιμιώδης, όπως φαίνεται από τον ίδιο συγγραφέα. Στον πρίγκιπα της Τύρου δόθηκε εντολή από τον Κύριο να πει: *"δες, εσύ είσαι σοφότερος από τον Δανιήλ· κανένα μυστήριο δεν είναι κρυμμένο* από σένα·" Ιεζεκιήλ 28:3. Αλλά πάνω απ' όλα, ο Κύριός μας τον αναγνώρισε ως προφήτη του Θεού και ζήτησε από τους μαθητές Του να κατανοήσουν τις προφητείες που δόθηκαν μέσω αυτού προς όφελος της εκκλησίας Του: "*Όταν, λοιπόν, δείτε το βδέλυγμα της ερήμωσης, για το οποίο μίλησε ο προφήτης Δανιήλ, να στέκεται στον άγιο τόπο, (εκείνος που διαβάζει, ας καταλαβαίνει). Τότε, αυτοί που βρίσκονται στην Ιουδαία ας φεύγουν προς τα βουνά·*" Ματθαίου 24:15,16.

Αν και έχουμε μια πιο λεπτομερή αφήγηση για τα νεανικά του χρόνια σε σχέση με άλλους προφήτες, ωστόσο η γέννηση και η καταγωγή του παραμένουν άγνωστες, και το μόνο που γνωρίζουμε είναι ότι ήταν από βασιλική οικογένεια, πιθανότατα εκ του οίκου του Δαβίδ, που εκείνη την εποχή είχε γίνει πολυπληθής. Εμφανίζεται για πρώτη φορά ως ένας από τους ευγενείς αιχμαλώτους του Ιούδα, τον πρώτο χρόνο του Ναβουχοδονόσορα, βασιλιά της Βαβυλώνας, στην αρχή της εβδομήνταχρονης αιχμαλωσίας, το 606 π.Χ.. Ήταν η εποχή που ο Ιερεμίας και ο Αββακούμ διακήρυσσαν τις προφητείες τους. Ο Ιεζεκιήλ άρχισε αμέσως μετά, και λίγο αργότερα, ο Οβαδίας. αλλά και οι δύο τελείωσαν τη δουλειά τους χρόνια πριν από το κλείσιμο της μακράς και λαμπρής πορείας του Δανιήλ. Μόνο τρεις προφήτες τον διαδέχτηκαν, ο Αγγαίος και ο Ζαχαρίας, που άσκησαν το προφητικό τους έργο για μια σύντομη περίοδο συγχρόνως, 520-518 π.Χ., και ο Μαλαχίας, ο τελευταίος από τους προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης, ο οποίος άκμασε περί το 397 π.Χ..

Κατά τη διάρκεια της εβδομήνταχρονης αιχμαλωσίας των Εβραίων, 606-536 π.Χ., που είχε προλεχθεί από τον Ιερεμία (Ιερ. 25:11), ο Δανιήλ διέμενε στην αυλή της Βαβυλώνας, τις περισσότερες φορές ως αρχιδιοικητής εκείνης της λαμπρής μοναρχίας. Η ζωή του, από την νεότητά του, δίνει ένα από τα πιο εντυπωσιακά μαθήματα για τη σημασία και το πλεονέκτημα της διατήρησης μιας αυστηρής ακεραιότητας προς τον Θεό και παρέχει ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα διατήρησης μιας εξέχουσας ευσέβειας και πιστής εκπλήρωσης όλων των καθηκόντων που σχετίζονται με την υπηρεσία του Θεού, ενώ ταυτόχρονα ασχολείται με τις πιο βαριές και σημαντικές δραστηριότητες και ευθύνες που θα μπορούσε κάποιος άνθρωπος να αναλάβει σε αυτή τη ζωή εδώ στη γη.

Τι επίπληξη αποτελεί η πορεία του για πολλούς σήμερα, οι οποίοι, αν και δεν έχουν ούτε το ένα εκατοστό των φροντίδων που θα μπορούσαν να απορροφήσουν το χρόνο τους και να τραβήξουν την προσοχή τους, προβάλουν παρά ταύτα ως δικαιολογία για την σχεδόν παντελή παραμέλησή των χριστιανικών καθηκόντων τους, ότι δεν έχουν χρόνο για αυτά. Τι θα πει ο Θεός του Δανιήλ σε τέτοιους, όταν έρθει να ανταμείψει τους υπηρέτες Του αμερόληπτα, είτε για τα καλά έργα τους είτε για την παραμέληση των ευκαιριών που τους προσφέρθηκαν;

Δεν είναι όμως μόνο η σύνδεσή του με τη Χαλδαϊκή μοναρχία, η δόξα των βασιλείων, αυτό που διαιωνίζει τη μνήμη του Δανιήλ και καλύπτει το όνομά του με τιμή. Από την κορυφή της δόξας του είδε ότι το βασίλειο να παρακμάζει και να περνά σε άλλα χέρια. Η περίοδος της μεγαλύτερης ακμής του περιορίστηκε στα όρια της ζωής ενός ανθρώπου. Τόσο σύντομη ήταν η υπεροχή του, τόσο παροδική η δόξα του. Ομως ο Δανιήλ έγινε αποδέκτης πολύ μεγαλύτερων τιμών. Ενώ ήταν αγαπητός και τιμημένος από τους πρίγκιπες και τους εξουσιαστές της Βαβυλώνας, απολάμβανε μια απείρως υψηλότερη τιμή, καθώς ήταν αγαπητός και τιμημένος από τον Θεό και τους αγίους αγγέλους Του, και έγινε αποδέκτης της γνώσης των προθέσεων του Υψίστου.

Η προφητεία του είναι, από πολλές απόψεις, η πιο αξιοσημείωτη από οποιαδήποτε άλλη στα ιερά αρχεία. Είναι η πιο ολοκληρωμένη. Ήταν η πρώτη προφητεία που παρουσίαζε μελλοντικά διαδοχικά ιστορικά γεγονότα που ξεκινούσαν από εκείνη την εποχή και έφταναν μέχρι το τέλος. Τοποθέτησε τις περισσότερες από τις προρρήσεις του μέσα σε καλά καθορισμένες προφητικές περιόδους, παρότι αυτές θα εκπληρώνονταν πολλούς αιώνες αργότερα. Έδωσε την πρώτη σαφή χρονική προφητεία για τον ερχομό του Μεσσία. Σημάδεψε την ώρα αυτού του γεγονότος με τόση ακρίβεια ώστε οι Εβραίοι απαγορεύουν κάθε προσπάθεια ερμηνείας των χρονολογιών της, μια και αυτή η προφητεία τους δείχνει ότι δεν έχουν καμία δικαιολογία να απορρίπτουν τον Χριστό. Με τόση ακρίβεια δε εκπληρώθηκαν οι λεπτομερείς και κατά λέξη προρρήσεις του μέχρι την εποχή του Πορφυρίου, το 250 μ.Χ., ώστε εκείνος αναγκάστηκε να δηλώσει (το μόνο παραθυράκι που μπορούσε να επινοήσει λόγω του σκληρού σκεπτικισμού του) ότι οι προβλέψεις δεν γράφτηκαν κατά την εποχή της Βαβυλώνας, αλλά αφού είχαν συμβεί τα ίδια τα γεγονότα. Αυτή η εκδοχή, ωστόσο, δεν είναι πλέον βάσιμη, γιατί κάθε επόμενος αιώνας έφερε πρόσθετες αποδείξεις για την αλήθεια της προφητείας, και μόλις τώρα, στην εποχή μας, πλησιάζουμε στο αποκορύφωμα της εκπλήρωσής της.

Η προσωπική ιστορία του Δανιήλ φτάνει σε μια ημερομηνία λίγα χρόνια μετά την ανατροπή του βαβυλωνιακού βασιλείου από τους Μήδους και τους Πέρσες. Υποθέτουμε ότι πέθανε στη Σουσάν, ή Σούσα, στην Περσία, περίπου το έτος 530 π.Χ., σε ηλικία σχεδόν ενενήντα τεσσάρων ετών. Η ηλικία του ήταν ο πιθανός λόγος για τον οποίο δεν επέστρεψε στην Ιουδαία με τους άλλους Εβραίους αιχμαλώτους, μετά τη διακήρυξη του Κύρου (Έσδρας 1:1), 536 π.Χ., που σήμανε το τέλος της εβδομήνταχρονης αιχμαλωσίας.

Κεφάλαιο 1 – Ο Δανιήλ στην Αιχμαλωσία

Τα χαρακτηριστικά των Ιερών Γραφών – Πέντε ιστορικά γεγονότα – Η προφητεία της πτώσης της Ιερουσαλήμ – Η ιερή πόλη έπεσε τρεις φορές – Η μαρτυρία του Θεού κατά της αμαρτίας – Η κατάσταση και η αντιμετώπιση του Δανιήλ και των συντρόφων του – Ο χαρακτήρας του βασιλιά Ναβουχοδονόσορα – Η σημασία των ειδωλολατρικών ονομάτων – Η ακεραιότητα του Δανιήλ – Το αποτέλεσμα του εγχειρήματός του – Ο Δανιήλ ζει μέχρι την εποχή του Κύρου.

Εδάφιο 1. Κατά τον τρίτο χρόνο τής βασιλείας τού Ιωακείμ, του βασιλιά τού Ιούδα, ήρθε ο Ναβουχοδονόσορας, ο βασιλιάς τής Βαβυλώνας, στην Ιερουσαλήμ, και την πολιόρκησε. 2. Και ο Κύριος παρέδωσε στο χέρι του τον Ιωακείμ, τον βασιλιά τού Ιούδα, και ένα μέρος των σκευών τού οίκου τού Θεού· και τα έφερε στη γη Σεναάρ, στον οίκο τού θεού του· και έβαλε τα σκεύη στο θησαυροφυλάκιο του θεού του.

Με την αμεσότητα που χαρακτηρίζει τους ιερούς συγγραφείς, ο Δανιήλ μπαίνει αμέσως στο θέμα του. Ξεκινά με απλό ιστορικό ύφος το βιβλίο του, το οποίο με εξαίρεση ένα μέρος του κεφαλαίου 2, έχει ιστορικό χαρακτήρα, μέχρι να φτάσουμε στο έβδομο κεφάλαιο, όπου ξεκινά το προφητικό τμήμα. Όπως ένας που έχει συνείδηση ότι εκφέρει μόνο ευρέως γνωστές αλήθειες, ο Δανιήλ προχωρά αμέσως και αναφέρει διάφορα στοιχεία με τα οποία θα μπορούσε να ελεγχθεί αμέσως η ακρίβειά των λεγομένων του. Έτσι, στα δύο παρατιθέμενα εδάφια, αναφέρει πέντε στοιχεία που λογίζονται ως ιστορικά γεγονότα, τα οποία κανένας συγγραφέας δεν θα μπορούσε να αναφέρει αν έκανε μια πλασματική αφήγηση: (1) ότι ο Ιωακείμ ήταν βασιλιάς του Ιούδα, (2) ότι ο Ναβουχοδονόσορας ήταν βασιλιάς της Βαβυλώνας, (3) ότι ο δεύτερος ήρθε εναντίον του πρώτου, (4) ότι αυτό ήταν το τρίτο έτος της βασιλείας του Ιωακείμ και (5) ότι ο Ιωακείμ παραδόθηκε στα χέρια του Ναβουχοδονόσορα, ο οποίος πήρε ένα μέρος από τα ιερά σκεύη του οίκου του Θεού και τα μετέφερε στη γη Σεναάρ, τη χώρα της Βαβυλώνας (Γένεση 10:10) και τα έβαλε στον θησαυροφυλάκιο της ειδωλολατρικής θεότητάς του. Τα επόμενα τμήματα της αφήγησης αφθονούν με αντίστοιχη πληρότητα σε ιστορικά γεγονότα παρόμοιας φύσης.

Η πτώση της Ιερουσαλήμ προερρήθη από τον Ιερεμία και ολοκληρώθηκε αμέσως μετά, το 606 π.Χ., Ιερεμίας 25:8-11. Ο Ιερεμίας τοποθετεί αυτή την πτώση στο τέταρτο έτος του Ιωακείμ, ενώ ο Δανιήλ στο τρίτο. Αυτή η φαινομενική ασυμφωνία εξηγείται από το γεγονός ότι ο Ναβουχοδονόσορας ξεκίνησε την εκστρατεία του κοντά στο τέλος του τρίτου έτους του Ιωακείμ, το οποίο αναφέρει ο Δανιήλ. Ολοκλήρωσε όμως την υποταγή της Ιερουσαλήμ περίπου τον ένατο μήνα του επόμενου έτους, το οποίο αναφέρει ο Ιερεμίας. (Prideaux, Vol. I, σελ. 99, 100.) Ο Ιωακείμ, αν και αιχμαλωτίστηκε με σκοπό να μεταφερθεί στη Βαβυλώνα, έχοντας ταπεινωθεί, του επετράπη να παραμείνει ηγεμόνας στην Ιερουσαλήμ, πληρώνοντας φόρους στον βασιλιά της Βαβυλώνας.

Αυτή ήταν η πρώτη φορά που η Ιερουσαλήμ έπεφτε στα χέρια του Ναβουχοδονόσορα. Δύο φορές στη συνέχεια, η πόλη, έχοντας επαναστατήσει, καταλήφθηκε από τον ίδιο βασιλιά, ο οποίος την αντιμετώπιζε πιο αυστηρά κάθε επόμενη φορά. Από αυτές τις επόμενες πτώσεις, η πρώτη ήταν υπό τον Ιωαχείν, γιο του Ιωακείμ, το 599 π.Χ., όταν όλα τα ιερά σκεύη είτε κατασχέθηκαν είτε καταστράφηκαν, και οι καλύτεροι από τους κατοίκους, μαζί με τον βασιλιά, οδηγήθηκαν σε αιχμαλωσία. Η δεύτερη ήταν υπό τον Σεδεκία, όταν η πόλη υπέστη τη χειρότερη πολιορκία στην ιστορία της, μετά από εκείνη του Τίτου το 70 μ.Χ.. Μετά από δύο χρόνια συνέχισης αυτής της πολιορκίας, οι κάτοικοι της πόλης υπέστησαν όλη τη φρίκη της ακραίας πείνας. Τελικά, η φρουρά και ο βασιλιάς, προσπαθώντας να δραπετεύσουν από την πόλη, συνελήφθησαν από τους Χαλδαίους. Οι γιοι του βασιλιά σκοτώθηκαν μπροστά του. Του έβγαλαν τα μάτια και τον πήγαν στη Βαβυλώνα και έτσι εκπληρώθηκε η πρόρρηση του Ιεζεκιήλ, ο οποίος δήλωσε ότι έπρεπε να μεταφερθεί στη Βαβυλώνα και να πεθάνει εκεί, αλλά δεν θα έβλεπε τον τόπο, Ιεζεκιήλ 12:13. Η πόλη και ο ναός καταστράφηκαν ολοσχερώς εκείνη την εποχή, και ολόκληρος ο πληθυσμός της πόλης και της χώρας, με εξαίρεση λίγους γεωργούς, μεταφέρθηκε αιχμάλωτος στη Βαβυλώνα, το 588 π.Χ..

Τέτοια ήταν η μαρτυρία του Θεού κατά της αμαρτίας που υπέστησαν. Όχι ότι οι Χαλδαίοι ήταν οι αγαπημένοι του Ουρανού, αλλά ο Θεός τους χρησιμοποίησε για να τιμωρήσει τις ανομίες του λαού Του. Αν οι Ισραηλίτες ήταν πιστοί στον Θεό και τηρούσαν το Σάββατο Του, η Ιερουσαλήμ θα στεκόταν για πάντα Ιερεμίας 17:24-27. Όμως ξέκλιναν από Αυτόν, και τους εγκατέλειψε. Πρώτα αυτοί βεβήλωσαν τα ιερά σκεύη με την αμαρτία, εισάγοντας ανάμεσά τους ειδωλολατρικά είδωλα και στη συνέχεια ο Θεός τους βεβήλωσε με κρίσεις, αφήνοντάς τους να συρθούν ως τρόπαια σε ειδωλολατρικούς ναούς στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ημερών ταραχής και στενοχώριας στην Ιερουσαλήμ, ο Δανιήλ και οι σύντροφοί του τρέφονταν και εκπαιδεύονταν στο παλάτι του βασιλιά της Βαβυλώνας. Αν και αιχμάλωτοι σε μια παράξενη γη, ήταν αναμφίβολα από ορισμένες απόψεις σε πολύ πιο ευνοϊκή θέση από ό,τι θα μπορούσαν να ήταν στην πατρίδα τους.

Εδάφιο 3. Και ο βασιλιάς είπε στον Ασφενάζ, τον αρχιευνούχο του, να φέρει νέους [παιδιά, στο Εβραϊκό] από τους γιους Ισραήλ, και από το βασιλικό σπέρμα, και από τους άρχοντες, 4. νέους που δεν έχουν κανένα ψεγάδι, και ωραίους στην όψη, και νοήμονες σε κάθε σοφία, και ειδήμονες από κάθε γνώση, που να έχουν φρόνηση, και να μπορούν να στέκονται στο παλάτι τού βασιλιά, και να τους διδάσκει τα γράμματα και τη γλώσσα των Χαλδαίων. 5. Και ο βασιλιάς διέταξε γι' αυτούς καθημερινή μερίδα από τα βασιλικά φαγητά, και από το κρασί που ο ίδιος έπινε· και αφού ανατραφούν τρία χρόνια, ύστερα απ' αυτά να παραστέκονται μπροστά στον βασιλιά.

Σε αυτά τα εδάφια έχουμε την καταγραφή της πιθανής εκπλήρωσης της αναγγελίας των μελλοντικών κρίσεων που δόθηκαν στον βασιλιά Εζεκία από τον προφήτη Ησαΐα, περισσότερα από εκατό χρόνια πριν. Όταν αυτός ο βασιλιάς ματαιόδοξα είχε δείξει στους αγγελιοφόρους του βασιλιά της Βαβυλώνας όλους τους θησαυρούς και τα ιερά πράγματα του παλατιού και του βασιλείου του, ο προφήτης του είπε ότι όλα αυτά τα καλά πράγματα

θα έπρεπε να μεταφερθούν ως τρόπαια στην πόλη της Βαβυλώνας και να μην μείνει τίποτα, και να πάρουν ακόμη και τα ίδια τα παιδιά του, τους απόγονους του, και να γίνουν ευνούχοι στο παλάτι του βασιλιά εκεί. Β' Βασιλέων 20:14-18. Είναι πιθανό ότι ο Δανιήλ και οι σύντροφοί του αντιμετωπίστηκαν όπως υποδεικνύεται από την προφητεία. Τουλάχιστον δεν ακούμε τίποτα για τους απογόνους τους, κάτι που μπορεί να αποδοθεί ευκολότερα σε αυτή την υπόθεση παρά σε οποιαδήποτε άλλη. αν και ορισμένοι πιστεύουν ότι ο όρος ευνούχος είχε φτάσει να σημαίνει αξίωμα παρά κατάσταση.

Η λέξη παιδιά, όπως χρησιμοποιείται για αυτούς τους αιχμαλώτους, δεν πρέπει να περιοριστεί στην έννοια στην οποία περιορίζεται στη σημερινή εποχή. Περιλάμβανε και τη νεολαία. Και μαθαίνουμε από τις μαρτυρίες ότι αυτοί οι νέοι είχαν ήδη δεξιότητες και σοφία, ήταν επιτήδειοι στη γνώση και στην κατανόηση της επιστήμης και είχαν την ικανότητα να στέκονται στο παλάτι του βασιλιά. Με άλλα λόγια, είχαν ήδη αποκτήσει έναν καλό βαθμό μόρφωσης και οι σωματικές και πνευματικές τους δυνάμεις ήταν τόσο ανεπτυγμένες που ένας επιδέξιος αναγνώστης της ανθρώπινης φύσης μπορούσε να σχηματίσει μια αρκετά ακριβή εκτίμηση των δυνατοτήτων τους. Θεωρείται ότι ήταν περίπου δεκαοκτώ ή είκοσι ετών.

Ως προς τον τρόπο μεταχείρισης που έλαβαν αυτοί οι Εβραίοι αιχμάλωτοι, βλέπουμε ένα δείγμα της σοφής πολιτικής και των φιλελευθέρων αρχών του ανερχόμενου βασιλιά Ναβουχοδονόσορα.

1. Αντί να επιλέξει, όπως πάρα πολλοί βασιλιάδες των μεταγενέστερων εποχών, μέσα για την ικανοποίηση των κατώτερων και χαμερπέστερων επιθυμιών του, διάλεξε νεαρούς άνδρες που θα έπρεπε να είναι εκπαιδευμένοι σε όλα τα θέματα που αφορούν το βασίλειο, ώστε να μπορεί να έχει αποτελεσματική βοήθεια στη διαχείριση των υποθέσεων του.

2. Τους όρισε καθημερινή μερίδα από το δικό του κρέας και κρασί. Αντί για τη στοιχειώδη τροφή που κάποιοι θα θεωρούσαν κατάλληλη για αιχμαλώτους, τους πρόσφερε τα δικά του βασιλικά δώρα.

Για διάστημα τριών ετών, είχαν όλα τα πλεονεκτήματα που προσέφερε το βασίλειο. Αν και αιχμάλωτοι, ήταν βασιλόπουλα, και έτσι τους αντιμετώπιζε ο ανθρωπιστής βασιλιάς των Χαλδαίων.

Μπορεί να τεθεί το ερώτημα, γιατί επιλέχθηκαν τα πρόσωπα αυτά, μετά από κατάλληλη προετοιμασία, για να λάβουν μέρος στις υποθέσεις του βασιλείου. Δεν υπήρχαν αρκετοί αυτόχθονες Βαβυλώνιοι για να καλύψουν αυτές τις θέσεις εμπιστοσύνης και τιμής; Δεν θα μπορούσε να ήταν για κανέναν άλλο λόγο από το ότι η νεολαία των Χαλδαίων δεν μπορούσε να ανταγωνιστεί τη νεολαία του Ισραήλ, τόσο στα διανοητικά όσο και στα σωματικά προσόντα τα οποία είναι απαραίτητα για μια τέτοια θέση.

Εδάφιο 6. Και ανάμεσα σ' αυτούς, από τους γιους τού Ιούδα, ήσαν ο Δανιήλ, ο Ανανίας, ο Μισαήλ, και ο Αζαρίας· 7. στους οποίους ο αρχιευνούχος έβαλε ονόματα· και τον μεν Δανιήλ ονόμασε Βαλτασάσαρ· τον δε Ανανία, Σεδράχ· και τον Μισαήλ, Μισάχ· τον δε Αζαρία, Αβδέ-νεγώ.

Αυτή η αλλαγή των ονομάτων πιθανότατα έγινε λόγω της σημασίας των λέξεων. Έτσι, Δανιήλ σήμαινε, στα εβραϊκά, ο Θεός είναι ο κριτής μου. Ανανίας, δώρο του Κυρίου.

Μισαήλ, αυτός είναι ένας δυνατός Θεός και Αζαρίας, βοήθεια Κυρίου. Αυτά τα ονόματα που το καθένα είχε κάποια αναφορά στον αληθινό Θεό και υποδήλωνε κάποια σχέση με τη λατρεία Του, τα άλλαξαν σε ονόματα των οποίων ο ορισμός είχε μια παρόμοια σχέση με τις ειδωλολατρικές θεότητες και τη λατρεία των Χαλδαίων. Ετσι, Βαλτασάσαρ, το όνομα που δόθηκε στον Δανιήλ σήμαινε ο φύλακας των κρυφών θησαυρών του Βήλ, Σεδράχ, έμπνευση του ήλιου (τον οποίο λάτρευαν οι Χαλδαίοι), Μισάχ, της θεάς Σακαρ (με το όνομα της οποίας λατρευόταν η Αφροδίτη), και Αβδέ-νεγώ, υπηρέτης της αστραφτερής φωτιάς (την οποία και λάτρευαν).

Εδάφιο 8. Ο Δανιήλ, όμως, έβαλε στην καρδιά του να μη μολυνθεί από τα φαγητά τού βασιλιά ούτε από το κρασί που έπινε εκείνος· γι' αυτό, παρακάλεσε τον αρχιευνούχο να μη μολυνθεί. 9. Και ο Θεός έκανε τον Δανιήλ να βρει χάρη και έλεος μπροστά στον αρχιευνούχο. 10. Και ο αρχιευνούχος είπε στον Δανιήλ: Εγώ φοβάμαι τον κύριό μου τον βασιλιά, που διέταξε το φαγητό σας και το ποτό σας, μήπως και δει τα πρόσωπά σας σκυθρωπότερα από τους νέους τούς συνομιλήκους σας, και ενοχοποιήσετε το κεφάλι μου στον βασιλιά. 11. Και ο Δανιήλ είπε στον Αμελσάρ, τον οποίο ο αρχιευνούχος είχε βάλει στον Δανιήλ, τον Ανανία, τον Μισαήλ, και τον Αζαρία: 12. Δοκίμασε, παρακαλώ, τους δούλους σου για δέκα ημέρες· κι ας μας δοθούν όσπρια να τρώμε, και νερό να πίνουμε· 13. έπειτα, ας κοιταχτούν τα πρόσωπά μας μπροστά σου, και τα πρόσωπα των νέων που τρώνε από τα φαγητά τού βασιλιά· και όπως δεις, κάνε μέ τους δούλους σου. 14. Και τους άκουσε σ' αυτό το πράγμα, και τους δοκίμασε για δέκα ημέρες. 15. Και μετά το τέλος των δέκα ημερών, τα πρόσωπά τους φάνηκαν ωραιότερα και παχύτερα στη σάρκα, από όλους τους νέους, που έτρωγαν τα φαγητά τού βασιλιά. 16. Και ο Αμελσάρ αφαιρούσε το φαγητό τους, και το κρασί που έπρεπε να πίνουν, και τους έδινε όσπρια.

Ο Ναβουχοδονόσορας εμφανίζεται σε αυτήν την καταγραφή να είναι με θαυμαστό τρόπο απαλλαγμένος από τον θρησκευτικό φανατισμό. Φαίνεται ότι δεν χρησιμοποίησε κανένα μέσο για να υποχρεώσει τους βασιλικούς αιχμαλώτους του να αλλάξουν τη θρησκεία τους. Εφόσον είχαν κάποια θρησκεία, φαινόταν να είναι ικανοποιημένος, είτε ήταν η θρησκεία που ασπαζόταν είτε όχι. Και παρόλο που τα ονόματά τους είχαν αλλάξει για να δηλώνουν κάποια σχέση με την ειδωλολατρική λατρεία, αυτό μπορεί να ήταν περισσότερο για να αποφευχθεί η χρήση εβραϊκών ονομάτων από τους Χαλδαίους παρά να υποδείξουν οποιαδήποτε αλλαγή θρησκευτικού συναισθήματος ή πρακτικής προς εκείνους στους οποίους δόθηκαν αυτά τα ονόματα.

Ο Δανιήλ έβαλε ως στόχο να μη μολυνθεί με το κρέας του βασιλιά ούτε με το κρασί του. Ο Δανιήλ είχε και άλλους λόγους για αυτήν την επιλογή εκτός από την επίδραση μιας τέτοιας δίαιτας στο σώμα του, αν και απέκτησε μεγάλο πλεονέκτημα από αυτή την άποψη από την τροφή που προτίμησε να υιοθετήσει. Αλλά συνέβαινε συχνά ότι το κρέας που χρησιμοποιούσαν οι βασιλιάδες και οι πρίγκιπες των ειδωλολατρικών εθνών, που συχνά ήταν οι αρχιερείς της θρησκείας τους, προσφερόταν πρώτα ως θυσία στα είδωλα, και το κρασί που χρησιμοποιούσαν, χύνονταν ως σπονδή μπροστά σε αυτά. Επιπλέον, μέρος του κρέατος το οποίο χρησιμοποιούσαν, ήταν ακάθαρτο σύμφωνα με τον εβραϊκό νόμο.

Για όλους αυτούς τους λόγους ο Δανιήλ δεν μπορούσε, σύμφωνα με τη θρησκεία του, να καταναλώσει αυτές τις τροφές. Ως εκ τούτου, ζήτησε, όχι από δυστροπία ή κακή διάθεση, αλλά λόγω των ευσυνείδητων ενδοιασμών του, να μην είναι υποχρεωμένος να μολύνει τον εαυτό του, και με σεβασμό έκανε γνωστό το αίτημά του στον αρμόδιο αξιωματούχο. Ο αρχιευνούχος φοβήθηκε να ικανοποιήσει το αίτημα του Δανιήλ, αφού ο ίδιος ο βασιλιάς είχε ορίσει την τροφή τους. Αυτό δείχνει το μεγάλο προσωπικό ενδιαφέρον που έδειχνε ο βασιλιάς για αυτά τα πρόσωπα. Δεν τους άφησε στα χέρια των υπηρετών του, λέγοντάς τους να τους φροντίσουν με τον καλύτερο τρόπο, χωρίς ο ίδιος να μπει στις λεπτομέρειες. αλλά ο ίδιος όρισε την τροφή και το ποτό τους. Ήταν μια τροφή που θεωρούσαν ειλικρινά ότι θα ήταν η καλύτερη δυνατή για αυτούς, διότι ο αρχιευνούχος νόμιζε ότι μια αλλαγή από αυτή τη διατροφή θα τους καθιστούσε λεπτότερους στη σάρκα και τα πρόσωπά τους λιγότερο κόκκινα από εκείνους που τη λάμβαναν. Έτσι θα λογοδοτούσε για την παραμέληση ή την κακομεταχείριση τους, και θα έχανε το κεφάλι του. Επίσης, ήταν εξίσου κατανοητό ότι εάν διατηρούσαν καλή φυσική κατάσταση, ο βασιλιάς δεν θα έκανε καμία εξαίρεση από τα μέσα που χρησιμοποιούσε, παρότι αυτό μπορεί να ήταν αντίθετο με τη δική του ρητή οδηγία. Φαίνεται ότι ο ειλικρινής στόχος του βασιλιά ήταν να εξασφαλίσει σε αυτούς, με όποιο μέσο μπορούσε να γίνει, την καλύτερη πνευματική και σωματική ανάπτυξη που θα μπορούσε να επιτευχθεί. Πόσο διαφορετική ήταν αυτή η αντιμετώπιση από τον θρησκευτικό φανατισμό και την τυραννία που συνήθως κατέχουν τον υπέρτατο έλεγχο στις καρδιές εκείνων που είναι ενδεδυμένοι με την απόλυτη εξουσία. Στον χαρακτήρα του Ναβουχοδονόσορα θα βρούμε πολλά πράγματα που αξίζουν τον ύψιστο θαυμασμό μας.

Ο Δανιήλ ζήτησε σπόρους και νερό για τον εαυτό του και τους τρεις συντρόφους του. Οι σπόροι αυτοί είναι μια φυτική τροφή, όσπρια, όπως ο αρακάς, τα φασόλια κλπ. Ο Μπάγκστερ λέει: «Ζεροίμ στα εβραϊκά σημαίνει όλα τα όσπρια που δεν θερίζονται, αλλά τραβιούνται ή μαδούνται, τα οποία, όσο υγιεινά κι αν είναι, δεν θεωρείτο ότι θα τους καθιστούσαν πιο παχείς στη σάρκα σε σχέση με τους υπολοίπους.»

Η δεκαήμερη δοκιμή αυτής της δίαιτας είχε θετικό αποτέλεσμα, πράγμα που τους επέτρεψε να τη συνεχίσουν καθ' όλη τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους στα καθήκοντα του παλατιού. Η αύξηση της σάρκας τους και η βελτίωση της όψης που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια αυτών των δέκα ημερών, δύσκολα μπορεί να αποδοθεί στο φυσικό αποτέλεσμα της δίαιτας. γιατί δύσκολα θα είχε τόσο έντονα αποτελέσματα σε ένα τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Δεν είναι πολύ πιο φυσικό να συμπεράνουμε ότι αυτό το αποτέλεσμα προέκυψε από μια ειδική παρέμβαση του Κυρίου, ως ένδειξη της επιδοκιμασίας του για την πορεία την οποία είχαν ακολουθήσει, την οποία πορεία, εάν συνέχιζαν να ακολουθούν, θα οδηγούσε με την πάροδο του χρόνου στο επιθυμητό αποτέλεσμα μέσω της φυσικής λειτουργίας των νόμων της ύπαρξής τους;

Εδάφιο 17. Και στους τέσσερις αυτούς νέους ο Θεός έδωσε γνώση και σύνεση σε κάθε μάθηση και σοφία· και έκανε τον Δανιήλ νοήμονα σε κάθε όραση και όνειρο. 18. Και στο τέλος των ημερών, όταν ο βασιλιάς είπε να τους φέρουν μέσα, ο αρχιευνούχος τους έφερε μπροστά στον Ναβουχοδονόσορα. 19. Και ο βασιλιάς μίλησε μαζί τους· και ανάμεσα σε όλους, δεν βρέθηκε κανένας όμοιος με τον Δανιήλ, τον Ανανία, τον Μισαήλ, και τον Αζαρία· και παραστέκονταν μπροστά στον βασιλιά.

20. Και σε κάθε υπόθεση σοφίας και νόησης, για την οποία τούς ρώτησε ο βασιλιάς, τους βρήκε δεκαπλάσια καλύτερους από όλους τούς μάγους και επαοιδούς, όσοι ήσαν σε ολόκληρο το βασίλειό του. 21. Και ο Δανιήλ παρέμενε έτσι μέχρι τον πρώτο χρόνο τού βασιλιά Κύρου.

Φαίνεται ότι είχε δοθεί μια ικανότητα νόησης οραμάτων και ονείρων στον Δανιήλ και μόνο σε αυτόν. Από αυτή την άποψη, η μεταχείριση του Δανιήλ από τον Κύριο, δεν αποδεικνύει ότι οι άλλοι ήταν λιγότερο αποδεκτοί στα μάτια Του. Η προστασία που είχαν στη μέση της πύρινης καμίνου ήταν η καλύτερη απόδειξη της θεϊκής εύνοιας που θα μπορούσαν να έχουν. Ο Δανιήλ είχε πιθανώς κάποια φυσικά προσόντα που περιέργως του ταίριαζαν για αυτή την ιδιαίτερη δουλειά.

Ο βασιλιάς συνέχισε να διατηρεί το ίδιο προσωπικό ενδιαφέρον για αυτά τα άτομα που μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε εκδηλώσει. Στο τέλος της τριετίας, τους κάλεσε σε προσωπική ακρόαση. Έπρεπε ο ίδιος να ξέρει τι έκαναν και τι ικανότητες είχαν αναπτύξει. Αυτή η ακρόαση δείχνει επίσης ότι ο βασιλιάς ήταν ένας άνθρωπος πολύ έμπειρος σε όλες τις τέχνες και τις επιστήμες των Χαλδαίων, διαφορετικά δεν θα είχε τα προσόντα να τους εξετάσει ως προς αυτές. Αναγνωρίζοντας την αξία όπου την έβλεπε, χωρίς να μεροληπτεί ως προς στη θρησκεία ή την εθνικότητα, αναγνώρισε ότι ήταν δέκα φορές ανώτεροι από οποιονδήποτε στη χώρα του.

Στην αφήγηση προστίθεται ότι ο Δανιήλ συνέχισε μέχρι το πρώτο έτος του βασιλιά Κύρου. Αυτό είναι ένα παράδειγμα μιας κάπως ασυνήθιστης χρήσης της λέξης *μέχρι ή έως όπου* η οποία περιστασιακά εμφανίζεται στα ιερά γραπτά. Δεν σημαίνει ότι ο Δανιήλ δεν συνέχισε να ζει περισσότερο από το πρώτο έτος του Κύρου, γιατί έζησε μερικά χρόνια μετά την έναρξη της βασιλείας του, αλλά αυτή είναι η στιγμή στην οποία ο συγγραφέας θέλησε να στρέψει ιδιαίτερα την προσοχή, καθώς ήταν το χρονικό σημείο στο οποίο ήρθε η απελευθέρωση για τους αιχμάλωτους Εβραίους. Παρόμοια χρήση της λέξης βρίσκουμε στους Ψαλμούς 112:8 και στο Ματθαίου 5:18.

Κεφάλαιο 2 – Η Μεγάλη Εικόνα

Μια δυσκολία εξηγείται — Ο Δανιήλ αρχίζει το έργο του — Ποιοι ήταν οι μάγοι — Το πρόβλημα μεταξύ του βασιλιά και των σοφών — Η επινοητικότητα των μάγων — Η ποινή του βασιλιά εναντίον τους — Η αξιοσημείωτη πρόνοια του Θεού — Η βοήθεια που ζητείται από τον Δανιήλ — Ένα καλό παράδειγμα — Η μεγαλοψυχία του Δανιήλ — Ο φυσικός χαρακτήρας — Οι μάγοι εκτίθενται — Τι χρωστάει ο κόσμος στο λαό του Θεού — Η καταλληλότητα του συμβόλου — Ένα υπέροχο κεφάλαιο της ανθρώπινης ιστορίας — Η αρχή του Βαβυλωνιακού βασιλείου — Τι σημαίνει ένα παγκόσμιο βασίλειο — Η περιγραφή της Βαβυλώνας — Η ουράνια πόλη — Η πτώση της Βαβυλώνας — Στρατηγική του Κύρου — Η ασεβής γιορτή του Βαλτάσαρ — Η προφητεία εκπληρώθηκε — Η Βαβυλώνα μετατρέπεται σε σωρούς — Το δεύτερο βασίλειο, Μηδο-Περσία — Πέρσες βασιλείς και ο χρόνος της βασιλείας τους — Ο τελευταίος βασιλιάς της Περσίας — Μέγας Αλέξανδρος — Ο ποταπός χαρακτήρας του — Το τέταρτο βασίλειο — Η μαρτυρία του Γίββωνα — Επιρροές που υπονόμευσαν τη Ρώμη — Μια ψευδής θεωρία εξετάζεται — Τί συμβολίζουν τα δάχτυλα των ποδιών — Η Ρώμη διαιρεμένη — Τα ονόματα των δέκα διαιρέσεων — Η μεταγενέστερη ιστορία — Η βασιλεία του Θεού ακόμα είναι στο μέλλον — Η φύση, η τοποθεσία και η έκτασή της.

Εδάφιο 1. Και κατά τον δεύτερο χρόνο τής βασιλείας τού Ναβουχοδονόσορα, ο Ναβουχοδονόσορας ονειρεύτηκε όνειρα, και το πνεύμα του ταράχτηκε, και ο ύπνος του έφυγε απ' αυτόν.

Ο Δανιήλ μεταφέρθηκε αιχμάλωτος κατά τον πρώτο χρόνο του Ναβουχοδονόσορα. Επί τρία χρόνια τέθηκε υπό δασκάλους, διάστημα κατά το οποίο φυσικά δεν μπορούσε συγκαταλεχθεί στους σοφούς του βασιλείου, ούτε έπαιρνε μέρος σε δημόσιες υποθέσεις. Ωστόσο, κατά το δεύτερο έτος του Ναβουχοδονόσορα, πραγματοποιήθηκαν τα γεγονότα που καταγράφονται σε αυτό το κεφάλαιο. Πώς θα μπορούσε, λοιπόν, ο Δανιήλ να ερμηνεύσει το όνειρο του βασιλιά κατά το δεύτερο έτος της βασιλείας του; Η εξήγηση έγκειται στο γεγονός ότι ο Ναβουχοδονόσορας βασίλεψε για δύο χρόνια μαζί με τον πατέρα του, Ναβοπολάσσαρ. Από αυτό το σημείο υπολόγιζαν οι Εβραίοι, ενώ οι Χαλδαίοι από την εποχή που άρχισε να βασιλεύει μόνος, μετά τον θάνατο του πατέρα του. Ως εκ τούτου, το έτος που αναφέρεται εδώ ήταν το δεύτερο έτος της βασιλείας του σύμφωνα με τους υπολογισμούς των Χαλδαίων, αλλά το τέταρτο σύμφωνα με τους Ιουδαίους. Φαίνεται λοιπόν ότι τον επόμενο χρόνο αφότου ο Δανιήλ ολοκλήρωσε την προετοιμασία του για να συμμετάσχει στις υποθέσεις της Χαλδαϊκής αυτοκρατορίας, η πρόνοια του Θεού τον έφερε να αποκτήσει ξαφνικά μια θαυμάσια φήμη σε όλο το βασίλειο.

Εδάφιο 2. Και ο βασιλιάς είπε να καλέσουν τούς μάγους, και τους επαοιδούς, και τους γόητες, και τους Χαλδαίους, για να φανερώσουν στον βασιλιά τα όνειρά του. Ήρθαν, λοιπόν, και στάθηκαν μπροστά στον βασιλιά.

Οι μάγοι ασκούσαν μαγεία, υπό την κακή έννοια, ασκούσαν δηλαδή όλες τις δεισιδαιμονικές τελετές και τελετές των μάντεων, των αστρολόγων κ.λπ. Οι αστρολόγοι ήταν άνδρες που προσποιούνταν ότι προμήνυαν μελλοντικά γεγονότα από τη μελέτη των άστρων. Η επιστήμη, ή η δεισιδαιμονία, της αστρολογίας καλλιεργήθηκε εκτενώς από τα αρχαία έθνη της ανατολής. Οι μάγοι προσποιούνταν ότι επικοινωνούσαν με τους νεκρούς.

Πιστεύουμε οτι ο όρος αυτός χρησιμοποιείται με αυτή την έννοια πάντα στις Γραφές. Ο σύγχρονος Πνευματισμός είναι απλώς η αναβίωση της αρχαίας ειδωλολατρικής μαγείας. Οι Χαλδαίοι που αναφέρονται εδώ ήταν μια σέκτα φιλοσόφων παρόμοια με τους μάγους και τους αστρολόγους, που μελετούσαν την ιατρική, τη μαντεία κ.λπ. Όλες αυτές οι σέκτες ή επαγγέλματα αφθονούσαν στη Βαβυλώνα. Το τέλος που στόχευαν όλοι αυτοί ήταν το ίδιο. Η εξήγηση των μυστηρίων και η πρόβλεψη μελλοντικών γεγονότων, με την κύρια διαφορά μεταξύ τους να είναι το μέσο με το οποίο προσπαθούσαν να επιτύχουν τον στόχο τους. Το πρόβλημα του βασιλιά ήταν εξίσου στο πεδίο του καθενός να το εξηγήσει, γι' αυτό και τους κάλεσε όλους. Για τον βασιλιά ήταν ένα σημαντικό θέμα. Ήταν πολύ ταραγμένος και γι' αυτό συγκέντρωσε όλη τη σοφία του βασιλείου του ώστε να λύσει το πρόβλημα του.

Εδάφιο 3. Και ο βασιλιάς είπε σ' αυτούς: Ονειρεύτηκα ένα όνειρο, και ταράχτηκε το πνεύμα μου στο να γνωρίσω το όνειρο. 4. Και οι Χαλδαίοι μίλησαν στον βασιλιά Συριακά, λέγοντας: Βασιλιά, να ζεις στον αιώνα· πες στους δούλους σου το όνειρο, κι εμείς θα φανερώσουμε την ερμηνεία.

Οι αρχαίοι αυτοί μάγοι και αστρολόγοι μπορεί να ήταν ανεπαρκείς σε άλλα πράγματα, όμως φαίνεται ότι είχαν εκπαιδευτεί διεξοδικά στην τέχνη της εξαγωγής επαρκών πληροφοριών που θα αποτελούσαν τη βάση για κάποιους έξυπνους υπολογισμούς ή για να πλαισιώσουν τις απαντήσεις τους με τρόπο τόσο διφορούμενο ώστε να είναι εφαρμόσιμες όποια τροπή και αν πάρουν τα πράγματα. Στην προκειμένη περίπτωση, πιστοί στα πονηρά τους ένστικτα, κάλεσαν τον βασιλιά να τους κάνει γνωστό το όνειρό του. Εάν μπορούσαν να λάβουν πλήρεις πληροφορίες σχετικά με αυτό, θα μπορούσαν εύκολα να συμφωνήσουν σε κάποια ερμηνεία που δεν θα έθετε σε κίνδυνο τη φήμη τους. Απευθύνθηκαν στον βασιλιά στα Συριακά, μια διάλεκτο της Χαλδαϊκής γλώσσας που χρησιμοποιούσαν οι μορφωμένες και καλλιεργημένες τάξεις. Από αυτό το σημείο και μέχρι το τέλος του κεφαλαίου 7, η καταγραφή συνεχίζεται στα Χαλδαϊκά.

Εδάφιο 5. Ο βασιλιάς απάντησε, και είπε στους Χαλδαίους: Το πράγμα διέφυγε από μένα· αν δεν μου κάνετε γνωστό το όνειρο, και την ερμηνεία του, θα καταμελιστείτε, και τα σπίτια σας θα γίνουν κοπρώνες· 6. αλλά, αν φανερώσετε το όνειρο και την ερμηνεία του, θα πάρετε από μένα δώρα, και αμοιβές, και μεγάλη τιμή· να φανερώστε μου, λοιπόν, το όνειρο και την ερμηνεία του. 7. Απάντησαν για δεύτερη φορά, και είπαν: Ας πει ο βασιλιάς το όνειρο στους δούλους του, κι εμείς θα φανερώσουμε την ερμηνεία του. 8. Κι ο βασιλιάς απάντησε και είπε: Στ' αλήθεια, καταλαβαίνω ότι εσείς θέλετε να εξαγοράζετε τον καιρό, βλέποντας ότι μού διέφυγε το πράγμα. 9. Αλλά, αν δεν μου κάνετε γνωστό το όνειρο, μόνη αυτή είναι η απόφαση για σας· επειδή, συμβουλευτήκατε να πείτε μπροστά μου αναληθή και διεφθαρμένα λόγια, μέχρις ότου περάσει ο καιρός· πέστε μου, λοιπόν, το όνειρο, και θα γνωρίσω ότι μπορείτε να μου φανερώσετε και την ερμηνεία του. 10. Οι Χαλδαίοι απάντησαν μπροστά στον βασιλιά, και είπαν: Δεν υπάρχει άνθρωπος επάνω στη γη, που να μπορεί να φανερώσει το πράγμα τού βασιλιά· όπως και δεν υπάρχει κανένας βασιλιάς, άρχοντας ή διοικητής, που να ζητάει τέτοια πράγματα από μάγο ή επαοιδό ή Χαλδαίο· 11. και το πράγμα που ζητάει ο βασιλιάς είναι μεγάλο, και δεν

υπάρχει άλλος που να μπορεί να το φανερώσει μπροστά στον βασιλιά, εκτός από τους θεούς, των οποίων η κατοικία δεν είναι μαζί με σάρκα. 12. Γι' αυτό, ο βασιλιάς θύμωσε και οργίστηκε υπερβολικά, και είπε να απολέσουν όλους τούς σοφούς τής Βαβυλώνας. 13. Και η απόφαση βγήκε, και οι σοφοί θανατώνονταν· ζήτησαν δε και τον Δανιήλ, και τους συντρόφους του, για να τους θανατώσουν.

Αυτά τα εδάφια περιέχουν την καταγραφή της απελπισμένης πάλης μεταξύ των σοφών, όπως αποκαλούνται, και του βασιλιά. Οι πρώτοι αναζητούσαν κάποια οδό διαφυγής, βλέποντας ότι τους έπιασαν στα δικά τους εδάφη, και ο δεύτερος αποφάσισε ότι έπρεπε να γνωστοποιήσουν το όνειρό του, κάτι που μπορούσε να απαιτήσει αφού ήταν μέσα στα πλαίσια του επαγγέλματός τους. Μερικοί έχουν επικρίνει αυστηρά τον Ναβουχοδονόσορα σε αυτό το θέμα, σαν έναν άκαρδο, παράλογο τύραννο. Αλλά τι δήλωναν αυτοί οι μάγοι ότι μπορούσαν να κάνουν; — Να αποκαλύψουν κρυμμένα πράγματα. να προβλέψουν μελλοντικά γεγονότα, να κάνουν γνωστά μυστήρια πέρα από την ανθρώπινη πρόβλεψη και διείσδυση, και για να το επιτύχουν χρησιμοποιούσαν τη βοήθεια υπερφυσικών μέσων. Αν, λοιπόν, ο ισχυρισμός τους είχε κάποια αξία, δεν θα μπορούσαν να γνωστοποιήσουν στον βασιλιά αυτό που είχε ονειρευτεί; — Σίγουρα θα μπορούσαν. Και αν μπορούσαν, γνωρίζοντας το όνειρο, να δώσουν μια αξιόπιστη ερμηνεία, δεν θα μπορούσαν επίσης να κάνουν γνωστό το ίδιο το όνειρο που είχε φύγει από τη μνήμη του βασιλιά; — Σίγουρα, αν η δήθεν επικοινωνία τους με τον άλλο κόσμο ήταν αξιόπιστη. Επομένως, δεν υπήρχε τίποτα άδικο στην απαίτηση του Ναβουχοδονόσορα να κάνουν γνωστό το όνειρό του. Και όταν δήλωσαν (εδάφιο 11) ότι κανένας άλλος εκτός από τους θεούς των οποίων η κατοικία δεν ήταν με σάρκα δεν μπορούσε να γνωστοποιήσει το θέμα του βασιλιά, ήταν μια σιωπηρή αναγνώριση ότι δεν είχαν καμία επικοινωνία με αυτούς τους θεούς και δεν γνώριζαν τίποτα πέρα από αυτό που μπορούσε να αποκαλύψει η ανθρώπινη σοφία και διάκριση. Αυτός ήταν ο λόγος που ο βασιλιάς ήταν θυμωμένος και έξαλλος μαζί τους. Είδε ότι τόσο ο ίδιος όσο και όλοι οι άνθρωποι του είχαν πέσει θύματα εξαπάτησης. Τους κατηγόρησε (εδάφιο 9) ότι προσπαθούσαν να κωλυσιεργούν μέχρι να "*περάσει ο καιρός*", ή μέχρις ότου το θέμα να φύγει τόσο από το μυαλό του ώστε ο θυμός του για τη διπροσωπία τους θα υποχωρούσε, και είτε θα θυμόταν το όνειρο είτε θα αδιαφορούσε για το αν γινόταν γνωστό και ερμηνευόταν ή όχι. Και ενώ δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε τα ακραία μέτρα στα οποία κατέφυγε, καταδικάζοντας τους σε θάνατο και τα σπίτια τους σε καταστροφή, δεν μπορούμε παρά να νιώσουμε μια εγκάρδια συμπάθεια μαζί του όταν καταδίκασε αυτήν την ομάδα των άθλιων απατεώνων. Η αυστηρότητα της ποινής του πιθανώς να αποδοθεί περισσότερο στα έθιμα εκείνης της εποχής παρά σε οποιαδήποτε κακοήθεια εκ μέρους του βασιλιά. Ωστόσο, ήταν ένα τολμηρό και απελπισμένο βήμα. Αναλογιστείτε ποιοι ήταν αυτοί που προκάλεσαν έτσι την οργή του βασιλιά. Ήταν ομάδες πολυάριθμες, με πολύ πλούτο και με μεγάλη επιρροή. Επιπλέον, ήταν οι σπουδαγμένες και καλλιεργημένες τάξεις εκείνης της εποχής. Ωστόσο, ο βασιλιάς δεν ήταν τόσο πολύ συνδεδεμένος με την ψεύτικη θρησκεία του ώστε να τη διασώσει, ακόμα και με όλη αυτήν την επιρροή υπέρ της. Εάν το σύστημα ήταν σύστημα απάτης και αδικίας, έπρεπε να πέσει, όσο ψηλά κι αν βρίσκονταν οι υποστηρικτές του σε αριθμούς ή θέση, ή όσοι πολλοί και αν ήταν αυτοί που θα έπρεπε να καταστραφούν. Ο βασιλιάς δεν θα ήταν μέρος αυτής της ανεντιμότητας ή της εξαπάτησης.

Εδάφιο 14. Και ο Δανιήλ απάντησε με φρόνηση και σοφία στον Αριώχ, τον αρχισωματοφύλακα του βασιλιά, που βγήκε για να θανατώσει τους σοφούς τής Βαβυλώνας, 15. απάντησε και είπε στον Αριώχ, τον άρχοντα του βασιλιά: Γιατί αυτή η βίαιη απόφαση από τον βασιλιά; Και ο Αριώχ φανέρωσε στον Δανιήλ το πράγμα. 16. Και ο Δανιήλ μπήκε μέσα, και παρακάλεσε τον βασιλιά να του δώσει καιρό, και θα φανέρωνε την ερμηνεία στον βασιλιά. 17. Και ο Δανιήλ πήγε στο σπίτι του και γνωστοποίησε το πράγμα στον Ανανία, στον Μισαήλ, και στον Αζαρία, τους συντρόφους του· 18. για να ζητήσουν από τον Θεό τού ουρανού έλεος για το μυστήριο αυτό, ώστε να μη απολεστεί ο Δανιήλ και οι σύντροφοί του μαζί με τους υπόλοιπους σοφούς τής Βαβυλώνας.

Σε αυτή την αφήγηση βλέπουμε την πρόνοια του Θεού να λειτουργεί σε αρκετές αξιοσημείωτες περιστάσεις.

1. Ήταν εκ της θείας πρόνοιας το γεγονός ότι το όνειρο του βασιλιά του άφησε μια τόσο δυνατή εντύπωση στο μυαλό του ώστε να ανησυχήσει τόσο πολύ, και ταυτόχρονα να μην μπορεί να θυμηθεί τι είδε. Αυτό οδήγησε στην πλήρη αποκάλυψη του ψευδούς συστήματος των μάγων και των άλλων παγανιστών διδασκάλων, γιατί όταν μπήκαν στη δοκιμασία να κάνουν γνωστό το όνειρο, διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν σε θέση να κάνουν αυτό που το επάγγελμά τους τους υποχρέωνε να κάνουν.

2. Ήταν αξιοσημείωτο ότι τόσο τον Δανιήλ όσο και τους συντρόφους του, οι οποίοι βρέθηκαν πρόσφατα από τον βασιλιά να είναι δέκα φορές καλύτεροι από όλους τους μάγους και τους αστρολόγους του, ο βασιλιάς δεν τους συμβουλεύτηκε από την πρώτη στιγμή, ή, μάλλον, δεν τους συμβουλεύτηκε καθόλου, σε αυτό το θέμα. Υπήρχε όμως μια πρόνοια σε αυτό. Ακριβώς όπως το όνειρο κρατήθηκε από την μνήμη του βασιλιά, έτσι και αυτός κρατήθηκε αδικαιολόγητα από το να καλέσει τον Δανιήλ για τη λύση του μυστηρίου. Διότι αν είχε καλέσει τον Δανιήλ στην αρχή και αν είχε γνωστοποιήσει αμέσως το θέμα, οι μάγοι δεν θα είχαν δοκιμαστεί. Αλλά ο Θεός όμως έδωσε στα ειδωλολατρικά συστήματα των Χαλδαίων ευκαιρία να δοκιμαστούν αυτά πρώτα. Θα τους άφηνε να προσπαθήσουν, και να αποτύχουν άδοξα, και να ομολογήσουν την απόλυτη ανικανότητά τους, ακόμη και με την ποινή του θανάτου, ώστε να είναι στη συνέχεια καλύτερα προετοιμασμένοι να αναγνωρίσουν το χέρι Του όταν τελικά θα το έδινε για λογαριασμό των αιχμάλωτων υπηρετών Του και για την τιμή του ονόματός Του.

3. Φαίνεται ότι η πρώτη ενημέρωση που είχε ο Δανιήλ για το θέμα ήταν η παρουσία του δημίων που έρχονταν για να τον συλλάβουν. Καθώς έτσι διακυβεύτηκε η ίδια του η ζωή, οδηγήθηκε να αναζητήσει τον Κύριο με όλη του την καρδιά ώστε να εργαστεί για την απελευθέρωσή τους. Ο βασιλιάς αποδέχτηκε το αίτημά του Δανιήλ για πίστωση χρόνου για να εξετάσει το θέμα, ένα προνόμιο που πιθανώς κανένας από τους μάγους δεν θα μπορούσε να εξασφαλίσει, καθώς ο βασιλιάς τους είχε ήδη κατηγορήσει ότι ετοίμαζαν ψέματα και διεφθαρμένες λέξεις και ότι προσπαθούσαν να κερδίσουν χρόνο για αυτόν ακριβώς τον σκοπό. Ο Δανιήλ τότε πήγε αμέσως στους τρεις συντρόφους, και τους προέτρεψε να ενωθούν μαζί του για να εκζητήσουν το έλεος του Θεού του ουρανού σχετικά με αυτό το μυστήριο. Θα μπορούσε να προσευχηθεί μόνος του, και αναμφίβολα θα είχε εισακουστεί, αλλά τότε, όπως και τώρα, όταν ενώνεται ο λαός του Θεού υπάρχει

μεγαλύτερη δύναμη, και η υπόσχεση της εκπλήρωσης αυτού που ζητείται δίδεται όταν δύο ή τρεις συμφωνήσουν σχετικά με αυτό. Ματθαίου 18:20

Εδάφιο 19. Και το μυστήριο αποκαλύφθηκε στον Δανιήλ, με όραμα της νύχτας. Τότε, ο Δανιήλ ευλόγησε τον Θεό τού ουρανού. 20. Και ο Δανιήλ μίλησε και είπε: Ας είναι ευλογημένο το όνομα του Θεού από τον αιώνα και μέχρι τον αιώνα· Επειδή, δική του είναι η σοφία και η δύναμη· 21. Κι αυτός μεταβάλλει τους καιρούς και τους χρόνους· Καθαιρεί βασιλιάδες, και εγκαθιστά βασιλιάδες· Δίνει σοφία στους σοφούς, και γνώση στους συνετούς· 22. Αυτός αποκαλύπτει τα βαθιά και τα κρυμμένα· Γνωρίζει εκείνα που είναι στο σκοτάδι, και μαζί του κατοικεί το φως· 23. Ευχαριστώ εσένα, Θεέ των πατέρων μου, και σε δοξολογώ, Που μου έδωσες σοφία και δύναμη, και μου έκανες γνωστό ό,τι δεηθήκαμε από σένα. Επειδή, εσύ μας έκανες γνωστή την υπόθεση του βασιλιά.

Το αν η απάντηση ήρθε ή όχι κατά τη στιγμή που ο Δανιήλ και οι σύντροφοί του προσέφεραν τις ικεσίες τους, δεν το γνωρίζουμε. Αν έτσι συνέβη, αυτό δείχνει τη σημασία που έχουν. Διότι μέσω ενός νυχτερινού οράματος ο Θεός αποκαλύφθηκε για λογαριασμό τους, κάτι που δείχνει ότι μάλλον συνέχιζαν τις ικεσίες τους, όπως θα μπορούσε εύλογα να συμπεράνει κανείς, μέχρι τη νύχτα, και δεν σταμάτησαν μέχρι να λάβουν την απάντηση. Αν πάλι η περίοδος της προσευχής τους είχε τελειώσει και ο Θεός σε επόμενο χρόνο έστειλε την απάντηση, θα μας έδειχνε ότι, όπως συμβαίνει μερικές φορές, οι προσευχές δεν είναι άχρηστες όταν δεν απαντώνται αμέσως. Μερικοί πιστεύουν ότι το θέμα έγινε γνωστό στον Δανιήλ όταν ονειρεύτηκε το ίδιο όνειρο που είχε ονειρευτεί ο Ναβουχοδονόσορας. αλλά ο Μάθιου Χένρι θεωρεί πιο πιθανό ότι «όταν ήταν ξύπνιος και επέμενε καρτερικά στην προσευχή αγρυπνώντας σε αυτή, το ίδιο το όνειρο και η ερμηνεία του μεταδόθηκαν σε αυτόν μέσω της διακονίας ενός αγγέλου, με πληρότητα προς ικανοποίησή του». Η φράση "*όραμα της νύχτας*" μπορεί να σημαίνει οτιδήποτε γίνεται φανερό, είτε μέσω ονείρων είτε μέσω οραμάτων.

Ο Δανιήλ αμέσως δόξασε τον Θεό για το έλεός Του προς αυτούς και ενώ η προσευχή του δεν σώζεται, η απόδοση της ευχαριστίας του καταγράφεται πλήρως. Ο Θεός τιμάται όταν Τον επαινούμε για τα πράγματα που έχει κάνει για εμάς, καθώς και με το ότι αναγνωρίζουμε μέσω της προσευχής την ανάγκη μας για τη βοήθειά Του. Από αυτήν την άποψη, η διαδρομή του Δανιήλ ας γίνει παράδειγμά μας. Ας μην αποτύχει κανένα έλεος από το χέρι του Θεού να δεχθεί την οφειλόμενη απόδοση ευχαριστιών και επαίνων. "*Δεν καθαρίστηκαν οι δέκα; Οι δε εννιά πού είναι;*", ρωτάει ο Χριστός με λύπη, Λουκά 17:17.

Ο Δανιήλ είχε τη μέγιστη εμπιστοσύνη σε αυτό που του είχε αποκαλυφθεί. Δεν πήγε πρώτα στον βασιλιά, για να δει αν αυτό που του είχε αποκαλυφθεί ήταν πράγματι το όνειρο του βασιλιά, αλλά αμέσως δόξασε τον Θεό που απάντησε στην προσευχή του. Μολονότι το θέμα αποκαλύφθηκε στον Δανιήλ, εκείνος δεν τίμησε τον εαυτό του σαν να ήταν μόνο με τις δικές του προσευχές ότι είχε επιτευχθεί αυτό το πράγμα, αλλά ανέφερε αμέσως τους συντρόφους του και αναγνώρισε ότι ήταν απάντηση τόσο στις προσευχές τους όσο και στις δικές του. Γι αυτό και είπε, "*Επειδή, εσύ μας έκανες γνωστή την υπόθεση του βασιλιά*".

Εδάφιο 24. Πήγε, λοιπόν, ο Δανιήλ στον Αριώχ, τον οποίο ο βασιλιάς είχε διατάξει για να απολέσει τούς σοφούς τής Βαβυλώνας· πήγε, και του είπε ως εξής: Μη απολέσεις τους σοφούς τής Βαβυλώνας· φέρε με μέσα, μπροστά στον βασιλιά, κι εγώ θα φανερώσω την ερμηνεία στον βασιλιά.

Η πρώτη έκκληση του Δανιήλ είναι για τους σοφούς της Βαβυλώνας. Μην τους απολέσετε, γιατί το μυστικό του βασιλιά αποκαλύφθηκε. Είναι αλήθεια ότι αυτή η αποκάλυψη δεν έγινε λόγω της αξίας τους ή των ειδωλολατρικών συστημάτων μαντείας τους, ήταν άξιοι της ίδιας καταδίκης όπως πριν. Αλλά η δική τους ομολογία απόλυτης ανικανότητας σε αυτό το θέμα ήταν αρκετή ταπείνωση για αυτούς, και ο Δανιήλ ανυπομονούσε να λάβουν και αυτοί μέρος στα οφέλη που είχε ο ίδιος απολάβει, με το να τους σώσει τη ζωή. Κατ' αυτόν τον τρόπο σώθηκαν, επειδή υπήρχε ένας άνθρωπος του Θεού ανάμεσά τους. Και έτσι γίνεται πάντα. Για χάρη του Παύλου και του Σίλα, όλοι οι κρατούμενοι που ήταν μαζί τους λύθηκαν. Πράξεις 16:26. Για χάρη του Παύλου, σώθηκαν οι ζωές όλων όσων ταξίδεψαν μαζί του. Πράξεις 27:24. Έτσι ακόμα και οι πονηροί επωφελούνται από την παρουσία των δικαίων. Καλό θα ήταν να θυμούνται τις υποχρεώσεις οι οποίες έχουν τεθεί. Τι σώζει τον κόσμο σήμερα; Για χάρη ποιών σώζεται ακόμα; — Για χάρη των λίγων δικαίων που έχουν απομείνει. Αν αφαιρέσετε αυτούς από τη μέση, για πόσο καιρό θα μπορούν οι ασεβείς να συνεχίζουν την ένοχη ζωή τους; — Όχι περισσότερο από ό,τι οι προκατακλυσμιαίοι, όταν ο Νώε μπήκε στην κιβωτό, ή οι Σοδομίτες, όταν ο Λωτ έφυγε από τη μολυσματική και ρυπογόνο παρουσία τους. Αν μπορούσαν να βρεθούν μόνο δέκα δίκαια πρόσωπα στα Σόδομα, το πλήθος των ασεβών κατοίκων τους θα είχε γλιτώσει για χάρη τους. Εντούτοις οι ασεβείς θα συνεχίσουν να περιφρονούν, να γελοιοποιούν και να καταπιέζουν αυτούς, που για λογαριασμό των οποίων, τους επιτρέπεται ακόμη η απόλαυση της ζωής και όλες οι ευλογίες της.

Εδάφιο 25. Και ο Αριώχ έφερε με βιασύνη μέσα στον βασιλιά τον Δανιήλ, και του είπε ως εξής: Βρήκα έναν άνδρα από τους γιους τής αιχμαλωσίας τού Ιούδα, ο οποίος θα φανερώσει στον βασιλιά την ερμηνεία.

Είναι πάντα χαρακτηριστικό των αξιωματούχων και των αυλικών να θέλουν να μπαίνουν στην ευμένεια του ηγεμόνα τους. Έτσι και εδώ ο Αριώχ δήλωσε ότι είχε βρει έναν άνθρωπο που θα μπορούσε να κάνει γνωστή την επιθυμητή ερμηνεία, λες και αφιλοκερδώς, για λογαριασμό του βασιλιά, έψαχνε να βρει κάποιον να του λύσει το μυστήριο και τελικά τον βρήκε. Προκείμενου να δει την πονηριά του αρχιεκτελεστή του, ο βασιλιάς δεν είχε παρά να θυμηθεί, όπως πιθανότατα έκανε, τη συνομιλία του με τον Δανιήλ (στίχος 16) και την υπόσχεση του Δανιήλ, ότι αν του δινόταν χρόνος, θα μπορούσε να φανερώσει την ερμηνεία του ονείρου του.

Εδάφιο 26. Και ο βασιλιάς απάντησε και είπε στον Δανιήλ, του οποίου το όνομα ήταν Βαλτασάσαρ: Είσαι ικανός να μου φανερώσεις το όνειρο που είδα, και την ερμηνεία του; 27. Ο Δανιήλ απάντησε μπροστά στον βασιλιά, και είπε: Το μυστήριο για το οποίο ρωτούσε ο βασιλιάς, δεν μπορούν σοφοί, μάγοι, μάντεις, να φανερώσουν στον βασιλιά· 28. υπάρχει, όμως, Θεός στον ουρανό, που

αποκαλύπτει μυστήρια, και κάνει γνωστό στον βασιλιά Ναβουχοδονόσορα, τι πρόκειται να γίνει στις έσχατες ημέρες. Το όνειρό σου, και τα οράματα του κεφαλιού σου επάνω στο κρεβάτι σου, είναι τούτα:

Είσαι ικανός να μου φανερώσεις το όνειρο που είδα; Έτσι χαιρέτησε ο βασιλιάς τον Δανιήλ, έχοντας αμφιβολία, καθώς εκείνος ήρθε στην παρουσία του. Παρά την προηγούμενη γνωριμία του με τον Δανιήλ, ο βασιλιάς φαίνεται να αμφισβήτησε την ικανότητά του, καθώς θεώρησε οτι ήταν τόσο νεαρός και άπειρος, να φανερώσει ένα θέμα στο οποίο οι ηλικιωμένοι και σεβάσμιοι μάγοι και μάντεις είχαν αποτύχει τελείως. Ο Δανιήλ δήλωσε ξεκάθαρα ότι οι σοφοί, οι αστρολόγοι, οι μάντεις και οι μάγοι δεν μπορούσαν να κάνουν γνωστό αυτό το μυστήριο. Ήταν πέρα από τις δυνάμεις τους. Επομένως, ο βασιλιάς δεν πρέπει να είναι θυμωμένος μαζί τους, ούτε να εμπιστεύεται τις αναποτελεσματικές δεισιδαιμονίες τους. Στη συνέχεια προχωρά στο να κάνει γνωστό τον αληθινό Θεό, που κυβερνά στον ουρανό, και είναι ο μόνος που μπορεί να φανερώσει τα μυστήρια. Και αυτός είναι, λέει ο Δανιήλ, που γνωστοποιεί στον βασιλιά Ναβουχοδονόσορα το τι θα γίνει στις έσχατες ημέρες.

Εδάφιο 29. Βασιλιά, οι συλλογισμοί ανέβηκαν στον νου σου επάνω στο κρεβάτι σου, για το τι πρόκειται να γίνει ύστερα απ' αυτά· κι αυτός που αποκαλύπτει μυστήρια σου έκανε γνωστό τι πρόκειται να γίνει. 30. Όμως, όσο για μένα, αυτό το μυστήριο δεν μου αποκαλύφθηκε με σοφία, που εγώ έχω περισσότερο από όλους τούς ζωντανούς ανθρώπους, αλλά για να φανερωθεί η ερμηνεία στον βασιλιά, και για να γνωρίσεις τούς συλλογισμούς τής καρδιάς σου.

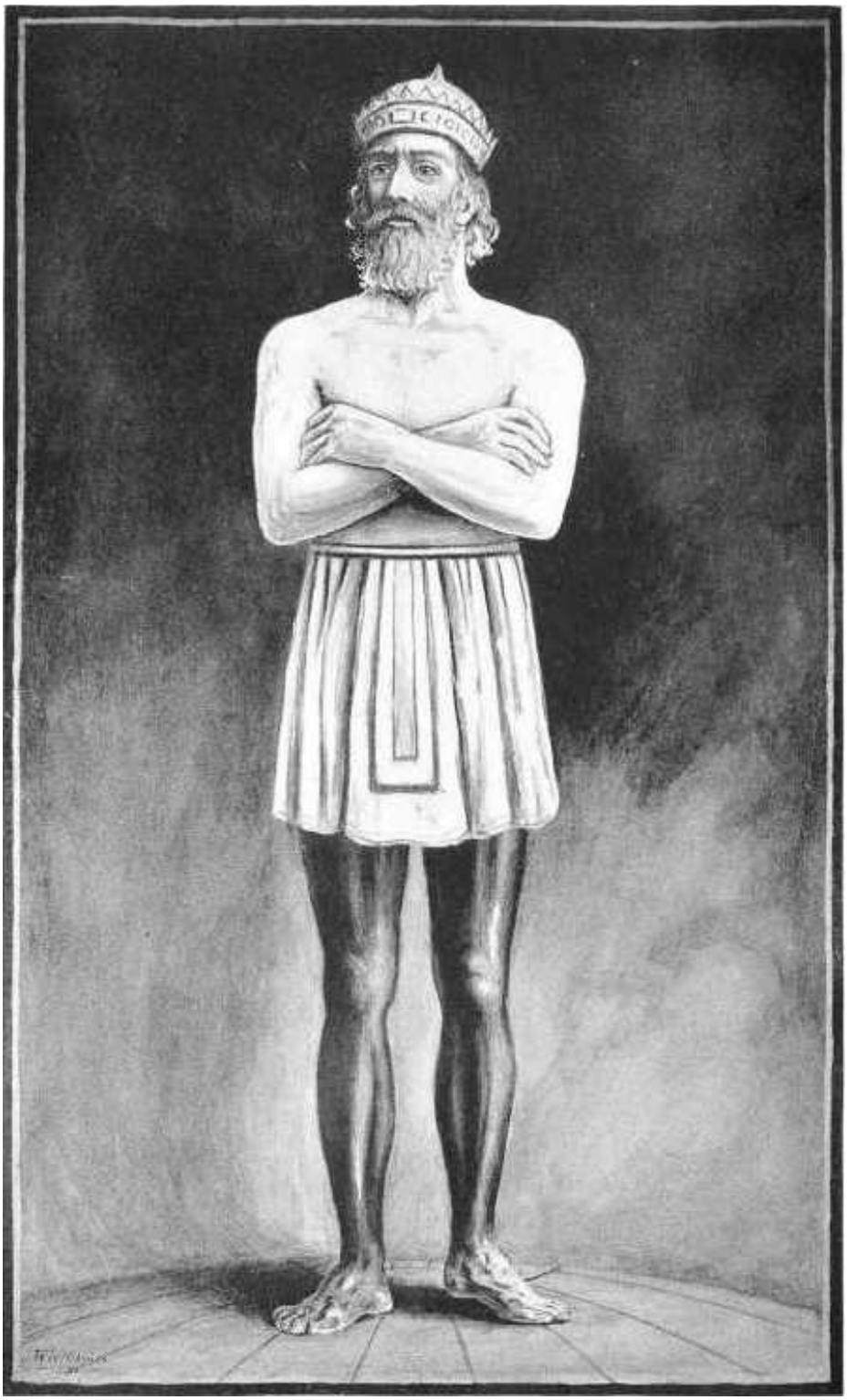
Εδώ αναδεικνύεται ένα άλλο από τα αξιέπαινα χαρακτηριστικά του χαρακτήρα του Ναβουχοδονόσορα. Σε αντίθεση με μερικούς ηγεμόνες, που γεμίζουν το παρόν με ανοησία και ασέβεια χωρίς να λαμβάνουν υπόψη το μέλλον, εκείνος σκεφτόταν τις επόμενες μέρες, με μια αγωνιώδη επιθυμία να μάθει ποια γεγονότα θα έπρεπε να συμβούν. Ο σκοπός του σε αυτό ήταν, αναμφίβολα, να γνωρίσει καλύτερα πώς θα μπορούσε με σοφία να βελτιώσει το παρόν. Γι' αυτό ο Θεός του έδωσε αυτό το όνειρο, το οποίο πρέπει να θεωρήσουμε ως ένδειξη θεϊκής εύνοιας προς τον βασιλιά, καθώς υπήρχαν πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους θα μπορούσε να αναδειχθεί η αλήθεια που σχετίζεται με αυτό το θέμα, εξίσου προς τιμή του ονόματος του Θεού και προς το καλό του λαού του τόσο εκείνη την εποχή όσο και μέσω των επόμενων γενεών. Ωστόσο, ο Θεός δεν θα εργαζόταν για τον βασιλιά ανεξάρτητα από τον λαό Του. Ως εκ τούτου, αν και έδωσε το όνειρο στον βασιλιά, έστειλε την ερμηνεία σε έναν από τους δικούς Του αναγνωρισμένους υπηρέτες. Ο Δανιήλ απαρνήθηκε πρώτα κάθε τιμή για τον εαυτό του στη διαδικασία αυτή και στη συνέχεια για να τροποποιήσει κάπως τα αισθήματα υπερηφάνειας που θα ήταν φυσικό να είχε ο βασιλιάς, δεδομένου ότι ο Θεός του ουρανού τον επισκέφθηκε, τον πληροφόρησε έμμεσα, ότι, αν και το όνειρο δόθηκε σε αυτόν, δεν ήταν καθόλου για χάρη του αυτή η ερμηνεία που στάλθηκε, αλλά για χάρη αυτών μέσω του οποίου έπρεπε να γίνει γνωστό. Βεβαίως! Ο Θεός είχε κάποιους δούλους εκεί, και γι' αυτούς εργαζόταν. Έχουν μεγαλύτερη αξία στα μάτια του από τους ισχυρότερους βασιλιάδες και εξουσιαστές της γης. Αν δεν ήταν αυτοί, ο βασιλιάς δεν θα είχε γνωρίσει ποτέ την ερμηνεία του ονείρου του, πιθανότατα ούτε το ίδιο το όνειρο. Έτσι, όταν ανιχνευθεί η πηγή τους, όλες οι ευεργεσίες, σε όποιον χαρίζονται,

διαπιστώνεται ότι οφείλονται στο σεβασμό που τρέφει ο Θεός για τα δικά Του παιδιά. Πόσο ολοκληρωμένο ήταν το έργο του Θεού σε αυτήν την περίπτωση. Με αυτή τη μία πράξη της αποκάλυψης του ονείρου του βασιλιά στον Δανιήλ, πέτυχε τους ακόλουθους στόχους: (1) Έκανε γνωστά στον βασιλιά τα πράγματα που επιθυμούσε. (2) Έσωσε τους δούλους Του που Τον εμπιστεύονταν. (3) Παρουσίασε εμφανώς μπροστά στο Χαλδαϊκό έθνος τη γνώση του αληθινού Θεού. (4) Έριξε περιφρόνηση στα ψεύτικα συστήματα των μάντεων και των μάγων, και (5) Τίμησε το όνομά Του και εξύψωσε τους δούλους Του μπροστά σε όλους.

Εδάφιο 31. Εσύ, βασιλιά, θωρούσες και ξάφνου, μια μεγάλη εικόνα· η εικόνα εκείνη, που στεκόταν μπροστά σου, ήταν εξαίσια, και η λάμψη της υπέροχη, και η μορφή της φοβερή. 32. Το κεφάλι εκείνης τής εικόνας ήταν από καθαρό χρυσάφι, το στήθος της και οι βραχίονές της από ασήμι, η κοιλιά της και οι μηροί της από χαλκό, 33 οι κνήμες της από σίδερο, ένα μέρος όμως από πηλό. 34. Θεωρούσες μέχρις ότου, χωρίς χέρια, αποκόπηκε μια πέτρα, και χτύπησε εκείνη την εικόνα επάνω στα πόδια της, που ήσαν από σίδερο και πηλό, και τα κατασύντριψε. 35. Τότε, το σίδερο, ο πηλός, ο χαλκός, το ασήμι, και το χρυσάφι, κατασυντρίφτηκαν μαζί, και έγιναν σαν το λεπτό άχυρο ενός θερινού αλωνιού· και τα σήκωσε ο άνεμος, και δεν βρέθηκε κανένας τόπος του· και η πέτρα που χτύπησε την εικόνα έγινε ένα μεγάλο βουνό, και γέμισε ολόκληρη τη γη.

Ο Ναβουχοδονόσορας, ήταν ειδωλολάτρης μια και ασπαζόταν τη χαλδαϊκή θρησκεία. Μια εικόνα ήταν ένα αντικείμενο που κέντριζε αμέσως την προσοχή και το σεβασμό του. Επιπλέον, τα επίγεια βασίλεια, τα οποία, όπως θα δούμε στη συνέχεια, αντιπροσωπεύονταν από αυτήν την εικόνα, ήταν αντικείμενα εκτίμησης και αξίας στα μάτια του. Με ένα μυαλό αφώτιστο από το φως της αποκάλυψης, ήταν απροετοίμαστος να εκτιμήσει στην πραγματική τους διάσταση τον επίγειο πλούτο και δόξα και να κοιτάξει τις γήινες κυβερνήσεις κάτω από το αληθινό τους φως. Εξ ου και η εντυπωσιακή αρμονία μεταξύ της εκτίμησης που αυτός έδωσε σε αυτά τα πράγματα και στο αντικείμενο με το οποίο συμβολίστηκαν μπροστά του. Σε αυτόν, παρουσιάστηκαν με τη μορφή μιας μεγάλης εικόνας, ενός αντικειμένου που στα μάτια του είχε αξία και ήταν θαυμαστό. Για τον Δανιήλ όλα αυτά φαίνονταν πολύ διαφορετικά. Μπόρεσε να δει στο αληθινό τους φως όλο το μεγαλείο και τη δόξα που δεν στηρίχθηκε πάνω στην εύνοια και την επιδοκιμασία του Θεού και επομένως γι’ αυτόν αυτά τα ίδια επίγεια βασίλεια εμφανίστηκαν στη συνέχεια (βλέπε κεφάλαιο 7) με τη μορφή σκληρών και αρπακτικών άγριων θηρίων.

Πόσο αξιοθαύμαστα κατάλληλα προσαρμοσμένη ήταν αυτή η αναπαράσταση ώστε να μεταφέρει στο μυαλό του Ναβουχοδονόσορα μια μεγάλη και αναγκαία αλήθεια. Εκτός από το ότι θα οριοθετούσε την πρόοδο των γεγονότων καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου προς όφελος του λαού Του, ο Θεός, θα έδειχνε στον Ναβουχοδονόσορα και την παντελή κενότητα και αναξιότητα της επίγειας μεγαλοπρέπειας και δόξας. Και πώς θα μπορούσε να γίνει αυτό με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο από μια εικόνα που ξεκινάει να είναι φτιαγμένη από τα πιο πολύτιμα μέταλλα, και υποβιβάζεται συνεχώς, ώσπου στο τέλος συναντάμε τα πιο χονδροειδή και ακατέργαστα υλικά, — σίδηρο ανακατεμένο με αργιλώδη πηλό, — και στη συνέχεια ολόκληρη κομματιάζεται, γίνεται σαν το άδειο άχυρο, δεν βρίσκεται τίποτα

Η Εικόνα των μεγάλων επίγειων βασιλειών, Δανιήλ 2:34,38

καλό μέσα σ' αυτή, αλλά είναι ελαφρότερη από τη ματαιότητα και τέλος την παίρνει ο αέρας και δεν μπορεί ίχνος της να βρεθεί πουθενά και δίνει τη θέση της σε κάτι ανθεκτικό που διαθέτει ουράνια αξία. Με αυτόν τον τρόπο ο Θεός ήθελε να δείξει στους υιούς των ανθρώπων ότι τα επίγεια βασίλεια πρόκειται να παρέλθουν, και το γήινο μεγαλείο και η δόξα τους, είναι σαν μια φανταχτερή φούσκα, που θα σπάσει και θα εξαφανιστεί. Και το βασίλειο του Θεού, στον τόπο που τόσο καιρό αυτά σφετερίστηκαν, θα πρέπει να στηθεί, να μην έχει τέλος, και όλοι όσοι έδειξαν ενδιαφέρον για αυτό θα πρέπει να αναπαύονται κάτω από τη σκιά των ειρηνικών φτερών του για πάντα. Είναι αυτό που προσμένουμε.

Εδάφιο 36. Αυτό είναι το όνειρο· και θα πούμε την ερμηνεία του μπροστά στον βασιλιά. 37. Εσύ, βασιλιά, είσαι βασιλιάς βασιλιάδων· επειδή, ο Θεός τού ουρανού έδωσε σε σένα βασιλεία, δύναμη, και ισχύ, και δόξα. 38. Και κάθε τόπο όπου κατοικούν οι γιοι των ανθρώπων, τα θηρία τού χωραφιού, και τα πουλιά τού ουρανού, τα έδωσε στο χέρι σου, και σε έκανε κύριο επάνω σε όλα αυτά. Εσύ είσαι εκείνο το χρυσό κεφάλι.

Τώρα ανοίγει ένα από τα μεγαλειώδη κεφάλαια της ανθρώπινης ιστορίας. Οκτώ σύντομα εδάφια από την θεόπνευστη γραφή καταγράφουν όλη την ιστορία, την ιστορία της μεγαλοπρέπειας και της ισχύος αυτού του κόσμου. Λίγες στιγμές αρκούν για να μείνουν αυτά στη μνήμη μας, ωστόσο η περίοδος που καλύπτουν, η οποία ξεκινά περισσότερο από είκοσι πέντε αιώνες πριν, φτάνει από εκείνο το μακρινό σημείο, πέρα από την άνοδο και την πτώση των βασιλείων, μετά την ίδρυση και την ανατροπή αυτοκρατοριών περασμένων κύκλων και εποχών, πιο πέρα από τις μέρες μας, στην αιώνια βασιλεία. Είναι τόσο ολοκληρωμένα που καταγράφουν όλα αυτά. Είναι ταυτόχρονα και τόσο περιεκτικά που μας δίνουν όλα τα μεγάλα περιγράμματα των επίγειων βασιλειών από εκείνη την εποχή μέχρι σήμερα. Η ανθρώπινη σοφία ποτέ δεν επινόησε μια τόσο σύντομη καταγραφή που να περιλαμβάνει τόσα πολλά. Η ανθρώπινη γλώσσα δεν διατύπωσε ποτέ με τόσες λίγες λέξεις, τόσο μεγάλο όγκο ιστορικής αλήθειας. Δάκτυλο Θεού βλέπουμε εδώ. Ας προσέξουμε καλά το μάθημα αυτό.

Με τι ενδιαφέρον, αλλά και κατάπληξη, πρέπει να άκουσε ο βασιλιάς, καθώς πληροφορήθηκε από τον προφήτη ότι αυτός, ή μάλλον το βασίλειό του, ο βασιλιάς τέθηκε εδώ αντί για το βασίλειό του (βλ. το επόμενο εδάφιο), ήταν η χρυσή κεφαλή της υπέροχης εικόνας που είχε δει. Οι αρχαίοι βασιλιάδες ήταν ευγνώμονες για τις επιτυχίες τους και σε περιόδους ευημερίας, η θεότητα-κηδεμόνας στην οποία απέδιδαν την επιτυχία τους, ήταν το αξιολάτρευτο αντικείμενο πάνω στο οποίο σπαταλούσαν τους πλουσιότερους θησαυρούς τους και προσέφεραν τις καλύτερες αφιερώσεις τους. Ο Δανιήλ ενημερώνει εμμέσως τον βασιλιά ότι στην περίπτωσή του όλα αυτά οφείλονται στον Θεό του ουρανού, αφού αυτός είναι που του έδωσε το βασίλειό του, και τον έκανε κυρίαρχο πάνω σε όλους. Αυτό θα τον εμπόδιζε από την υπερηφάνεια να πιστεύει ότι με τη δική του δύναμη και σοφία είχε κατακτήσει τη θέση του, και θα οδηγούσε την ευγνωμοσύνη της καρδιάς του προς τον αληθινό Θεό.

Το βασίλειο της Βαβυλώνας, το οποίο τελικά εξελίχθηκε στο χρυσό κεφάλι αυτής της μεγάλης ιστορικής εικόνας, ιδρύθηκε από τον Νεβρώδ, τον δισέγγονο του Νώε, πάνω από δύο χιλιάδες χρόνια πριν από τον Χριστό. Γένεση 10:8-10: "*Και ο Χους γέννησε τον*

Νεβρώδ. Αυτός άρχισε να είναι ισχυρός επάνω στη γη· αυτός ήταν ισχυρός κυνηγός μπροστά στον Κύριο· γι' αυτό και λέγεται: Όπως ο Νεβρώδ, ισχυρός κυνηγός μπροστά στον Κύριο· και η αρχή τής βασιλείας του στάθηκε η Βαβυλώνα, και η Ερέχ, και η Αχάδ, και η Χαλνέ, στη γη Σεναάρ." . Φαίνεται ότι ο Νεβρώδ ίδρυσε επίσης και την πόλη της Νινευή, η οποία στη συνέχεια έγινε πρωτεύουσα της Συρίας. (Βλέπε Γένεση 10:11 και Johnson's Cyclopedia, λ. Συρία.) Το ακόλουθο τμήμα της ιστορίας της Βαβυλώνας, είναι από την Παγκόσμια Εγκυκλοπαίδεια του Τζόνσον, λ. Βαβυλώνα και συμφωνεί με τις τελευταίους αναλυτές σχετικά με αυτό το θέμα: —

«Το 1270 π.Χ. περίπου, οι Ασσύριοι βασιλιάδες έγιναν κύριοι της Χαλδαίας ή Βαβυλωνίας, της οποίας η Βαβυλώνα ήταν η πρωτεύουσα. Στη συνέχεια αυτή η χώρα κυβερνήθηκε από μια Ασσυριακή δυναστεία βασιλέων, που βασίλεψε στη Βαβυλώνα και μερικές φορές διεξήγαγε πόλεμο εναντίον εκείνων που βασίλεψαν στην Ασσυρία. Σε άλλους καιρούς οι βασιλείς της Βαβυλώνας ήταν υποτελείς σε εκείνους της Ασσυρίας. Πέρασαν αιώνες στους οποίους η ιστορία της Βαβυλώνας ήταν σχεδόν κενή. Την εποχή του Τιγκλάθ-Πιλεσέρ της Ασσυρίας, ο Ναβονασσάρ ανέβηκε στο θρόνο της Βαβυλώνας το 747 π.Χ.. Φημίζεται για τη βασιλεία του την περίοδο που φέρει τον όνομά του και η οποία ξεκίνησε το 747 π.Χ.. Περί το 720 π.Χ. ο Βερωδάχ-βαλαδάν έγινε βασιλιάς της Βαβυλώνας και έστειλε πρεσβευτές στον Εζεκία, τον βασιλιά του Ιούδα (βλέπε Β' Βασιλέων 20 και Ησαΐας 39). Λίγα χρόνια αργότερα, ο Σαργών, ο βασιλιάς της Ασσυρίας, νίκησε και εκθρόνισε τον Βερωδάχ-βαλαδάν. Ο Σενναχειρείμ ολοκλήρωσε την υποταγή της Βαβυλώνας την οποία προσάρτησε στην Ασσυριακή αυτοκρατορία περί το 690 π.Χ. Η κατάκτηση της Νινευή και η υποταγή της Ασσυριακής αυτοκρατορίας, η οποία επιτελέστηκε περίπου το 625 π.Χ., από τον Κυαξάρη τον Μήδο και τον σύμμαχό του Ναβοπολάσσαρ, τον επαναστατημένο κυβερνήτη της Βαβυλώνας, επέτρεψε στον τελευταίο να ιδρύσει τη Βαβυλωνιακή αυτοκρατορία, η οποία ήταν η τέταρτη από τις «Πέντε Μεγάλες Μοναρχίες» του Rawlinson, και περιλάμβανε την κοιλάδα του Ευφράτη, τη Σουσιανή, τη Συρία και την Παλαιστίνη. Η βασιλεία του διήρκεσε περίπου είκοσι ένα χρόνια, και ήταν πιθανότατα ειρηνική, καθώς η ιστορία της είναι σχεδόν κενή, αλλά το 605 π.Χ. ο στρατός του νίκησε τον Νεχώ, βασιλιά της Αιγύπτου, ο οποίος είχε εισβάλει στη Συρία. Τον διαδέχθηκε ο πιο διάσημος γιος του, ο Ναβουχοδονόσορας (604 π.Χ.), ο οποίος ήταν ο μεγαλύτερος από τους βασιλείς της Βαβυλώνας».

Η Ιερουσαλήμ καταλήφθηκε από τον Ναβουχοδονόσορα το πρώτο έτος της βασιλείας του και τρίτο έτος του Ιωακείμ, βασιλιά του Ιούδα (Δανιήλ 1:1), το 606 π.Χ. Ο Ναβουχοδονόσορας βασίλεψε δύο χρόνια μαζί με τον πατέρα του, Ναβοπολάσσαρ. Από αυτό το σημείο οι Εβραίοι υπολόγισαν τη βασιλεία του, αλλά οι Χαλδαίοι από την ημερομηνία που βασίλεψε μόνος του, το 604 π.Χ., όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Σχετικά με τους διαδόχους του Ναβουχοδονόσορα, η προαναφερθείσα εγκυκλοπαίδεια προσθέτει:

«Πέθανε το 561 π.Χ. και τον διαδέχθηκε ο γιος του Ευείλ-μερωδάχ, ο οποίος βασίλεψε μόνο δύο χρόνια. Ο Ναβοναΐδ (ή Λαβυνήτος), που έγινε βασιλιάς το 555 π.Χ., σχημάτισε συμμαχία με τον Κροίσο ενάντια στον Κύρο τον Μεγάλο. Φαίνεται ότι μοιράστηκε τη βασιλική εξουσία με τον γιο του Βαλτάσαρ, του οποίου η μητέρα ήταν κόρη του Ναβουχοδονόσορα. Ο Κύρος πολιόρκησε τη Βαβυλώνα, την οποία κατέλαβε με στρατήγημα το 538 π.Χ., και με το θάνατο του Βαλτάσαρ, τον οποίο σκότωσαν οι Πέρσες, το βασίλειο της Βαβυλώνας έπαψε να υφίσταται».

Όταν λέμε ότι η εικόνα του Δανιήλ 2 συμβολίζει τις τέσσερις μεγάλες προφητικές παγκόσμιες μοναρχίες, και θεωρούμε τη Βαβυλώνα ως την πρώτη από αυτές, ρωτάμε πώς μπορεί να ισχύει αυτό, όταν κάθε χώρα στον κόσμο δεν ήταν απολύτως υπό την κυριαρχία κάποιας από αυτές. Έτσι η Βαβυλώνα δεν κατέκτησε ποτέ την Ελλάδα ή τη Ρώμη. αλλά η Ρώμη ιδρύθηκε πριν η Βαβυλώνα φτάσει στο ζενίθ της δύναμής της. Η θέση και η επιρροή της Ρώμης, ωστόσο, ήταν τότε εντελώς προσδοκώμενη. Και δεν είναι ενάντιο στην προφητεία, ότι ο Θεός αρχίζει να προετοιμάζει τους συντελεστές Του πολλά χρόνια πριν αναλάβουν το εξέχον μέρος που πρόκειται να εκτελέσουν για την εκπλήρωση της προφητείας. Πρέπει τοποθετήσουμε τους εαυτούς μας μαζί με τον προφήτη και να δούμε αυτά τα βασίλεια από την ίδια σκοπιά. Στη συνέχεια, όπως θα ήταν ορθό, θα εξετάσουμε τις δηλώσεις του υπό το πρίσμα της θέσης που κατείχε, του χρόνου στον οποίο το έγραψε και των συνθηκών τις οποίες είχε να αντιμετωπίσει. Αποτελεί προφανή κανόνα ερμηνείας η αναζήτηση των εθνών που αναφέρονται στην προφητεία, όταν συνδέονται με τον λαό του Θεού, ώστε η αναφορά τους να καθίσταται αναγκαία για να είναι ολοκληρωμένα τα αρχεία της ιερής ιστορίας. Όταν αυτό συνέβη με τη Βαβυλώνα, ήταν, από τη σκοπιά του προφήτη, το μεγάλο και συντριπτικό αντικείμενο που δέσποζε ανάμεσα στα κράτη εκείνου του κόσμου. Στα μάτια του, αναγκαστικά επισκίασε όλα τα άλλα και φυσικά θα μιλούσε γι' αυτό ως ένα βασίλειο που έχει κυριαρχία σε όλη τη γη. Από όσο γνωρίζουμε, όλες οι επαρχίες ή οι χώρες εναντίον των οποίων κινήθηκε η Βαβυλώνα στο απόγειο της δύναμής της, υποτάχθηκαν τελικώς κάτω από τα όπλα της. Υπό αυτή την έννοια, όλα ήταν στην εξουσία της και αυτό το γεγονός μπορεί να εξηγήσει την κάπως υπερβολική γλώσσα του εδαφίου 38. Το ότι υπήρχαν κάποιες περιοχές και σημαντικός αριθμός ανθρώπων άγνωστα στην ιστορία και έξω από την κοιτίδα του πολιτισμού όπως ήταν τότε, τα οποία ούτε ανακαλύφθηκαν ούτε υποτάχθηκαν, δεν αποτελεί γεγονός επαρκούς ισχύος ή σημασίας για να καταδικάσει την έκφραση του προφήτη ή να διαψεύσει την προφητεία.

Το 606 π.Χ. η Βαβυλώνα ήρθε σε επαφή με τον λαό του Θεού, όταν ο Ναβουχοδονόσορας κατέκτησε την Ιερουσαλήμ και οδήγησε τον Ιούδα σε αιχμαλωσία. Εμφανίζεται σε αυτό το σημείο, κατά συνέπεια, στο πεδίο της προφητείας, στο τέλος της εβραϊκής θεοκρατίας.

Ο χαρακτήρας αυτής της αυτοκρατορίας υποδηλώνεται από τη φύση του υλικού που συνθέτει εκείνο το τμήμα της εικόνας από το οποίο συμβολιζόταν - το κεφάλι από χρυσό. Ήταν το χρυσό βασίλειο μιας χρυσής εποχής. Η Βαβυλώνα, η μητρόπολη της, υψώθηκε σε ένα ύψος που δεν έφτασε ποτέ καμία από τους διαδόχους της. Βρισκόταν στον κήπο της Ανατολής, σε ένα τέλειο τετράγωνο, η περιφέρειά της ήταν εξήντα μίλια, δεκαπέντε μίλια σε κάθε πλευρά. Περιβαλλόταν από έναν τοίχο ύψους τριακοσίων πενήντα ποδών και πάχους ογδόντα επτά, με τάφρο ολόγυρα, ίσης χωρητικότητας με το ίδιο το τείχος. Ήταν χωρισμένη σε εξακόσια εβδομήντα έξι τετράγωνα, με περιφέρεια δύο και ένα τέταρτο μίλια το καθένα, με πενήντα δρόμους να τη διατρέχουν, εκατόν πενήντα πόδια ο καθένας σε πλάτος, που διασταυρώνονται σε ορθή γωνία, είκοσι πέντε σε κάθε κατεύθυνση. Καθένα από αυτά ήταν ίσια, επίπεδα με μήκος δεκαπέντε μίλια, και αποτελούσαν διακόσια είκοσι πέντε τετραγωνικά μίλια κλειστής επιφάνειας, χωρισμένη όπως μόλις περιγράφηκε, στρωμένη με πολυτελείς χώρους αναψυχής και κήπους, διάσπαρτη με υπέροχες κατοικίες, — αυτή η πόλη, με τα εξήντα μίλια της τάφρου, τα

εξήντα μίλια του εξωτερικού τείχους, τα τριάντα μίλια του ποταμού που περνούσε μέσα από το κέντρο της, τις εκατόν πενήντα πύλες της από ατόφιο μπρούντζο, τους κρεμαστούς κήπους της, που ανέβαιναν από ταράτσα σε ταράτσα μέχρι που έφταναν σε ύψος τα ίδια τα τείχη, με τον ναό του Βήλ, που είχε περιφέρεια τρία μίλια, τα δύο βασιλικά της ανάκτορα, με περιφέρεια το ένα τρεισήμισι, και το άλλο οκτώ μίλια, με την υπόγεια σήραγγα κάτω από τον ποταμό Ευφράτη να συνδέει αυτά τα δύο παλάτια, με τις τέλειες προβλέψεις ανέσεων, διακόσμησης και άμυνας και τους απεριόριστους πόρους της, — αυτή η πόλη, που περιείχε πολλά πράγματα που ήταν από μόνα τους θαύματα του κόσμου, αποτελούσε η ίδια ένα από τα μεγαλύτερα θαύματα του κόσμου. Ποτέ πριν δεν είχε υπάρξει πάνω στη γη μια πόλη σαν αυτή, η γη ποτέ δεν είχε δει κάτι παρόμοιο. Και εκεί, με όλη τη γη κάτω από τα πόδια της, σαν μια βασίλισσα με απαράμιλλο μεγαλείο, αντλώντας από την ίδια θεόπνευστη γραφή αυτόν τον λαμπερό τίτλο, "*η δόξα των βασιλείων, το ένδοξο καύχημα των Χαλδαίων*" (Ησ.13:19), καθόταν αυτή η πόλη, αρμόζουσα πρωτεύουσα για ένα τέτοιο βασίλειο, η χρυσή κεφαλή αυτής της μεγάλης ιστορικής εικόνας.

Έτσι ήταν η Βαβυλώνα, με τον Ναβουχοδονόσορα, στην ακμή της ζωής του, τολμηρό, δυναμικό και επιτυχημένο, καθισμένο στον θρόνο της, όταν ο Δανιήλ μπήκε μέσα από τα απόρθητα τείχη της για να υπηρετήσει αιχμάλωτος για εβδομήντα χρόνια στα υπέροχα παλάτια της. Εκεί τα τέκνα του Κυρίου, ήταν καταπιεσμένα μάλλον παρά χαρούμενα από τη δόξα και την ευμάρεια της γης της αιχμαλωσίας τους, καθώς κρεμούσαν τις κιθάρες τους στις ιτιές του αστραφτερού Ευφράτη, και έκλαιγαν όταν θυμόντουσαν τη Σιών.

Από εκεί άρχισε η αιχμαλωσία της εκκλησίας, υπό την ευρύτερη έννοια, γιατί, από τότε, ο λαός του Θεού ήταν υποταγμένος και περισσότερο ή λιγότερο καταπιεσμένος από γήινες δυνάμεις. Και έτσι θα είναι, έως ότου όλες οι γήινες δυνάμεις παραδοθούν επιτέλους σε Εκείνον ο οποίος έχει το δικαίωμα να βασιλεύει. Και ιδού!, η ημέρα της απελευθέρωσης πλησιάζει γρήγορα.

Όχι μόνο ο Δανιήλ, αλλά όλα τα παιδιά του Θεού, από τον μικρότερο ως στον μεγαλύτερο, από τον κατώτερο ως στον υψηλότερο, από τον πρώτο ως στον τελευταίο, πρόκειται σύντομα να εισέλθουν σε μια άλλη πόλη. Μια πόλη που δεν έχει περιφέρεια μόνο εξήντα μίλια, αλλά χίλια πεντακόσια μίλια. Μια πόλη της οποίας τα τείχη δεν είναι τούβλα και πίσσα, αλλά πολύτιμοι λίθοι και ίασπις, της οποίας οι δρόμοι δεν είναι πλακόστρωτοι δρόμοι σαν της Βαβυλώνας, ομαλοί και όμορφοι όπως ήταν, αλλά από διάφανο χρυσό. Μια πόλη της οποίας το ποτάμι δεν θα είναι τα πένθιμα νερά του Ευφράτη, αλλά το ποτάμι της ζωής, της οποίας η μουσική δεν θα είναι οι στεναγμοί και οι θρήνοι από τις συντετριμμένες καρδιές αιχμαλώτων, αλλά οι συναρπαστικοί παιάνες της νίκης επί του θανάτου και του Άδη, τα λυτρωμένα πλήθη της οποίας θα υψώνουν. Μια πόλη της οποίας το φως δεν είναι το διακοπτόμενο φως της γης, αλλά η αδιάκοπη και άφατη δόξα του Θεού και του Αρνίου. Σε αυτήν την πόλη θα εισέλθουν, όχι ως αιχμάλωτοι που μπαίνουν σε ξένη χώρα, αλλά ως εξόριστοι που επιστρέφουν στο σπίτι του πατέρα τους. Όχι σε ένα μέρος όπου ανατριχιαστικές λέξεις όπως «σκλαβιά», «δουλεία» και «καταπίεση» θα βαραίνουν τα πνεύματα τους, αλλά σε ένα μέρος όπου οι γλυκές λέξεις, όπως «σπίτι», «ελευθερία», «ειρήνη», «αγνότητα», «ανείπωτη ευδαιμονία» και «αιώνια ζωή» θα πλημμυρίζουν την καρδιά τους με ευδαιμονία για πάντα. Ναι, τα στόματά μας θα

γεμίσουν με γέλιο και η γλώσσα μας με τραγούδι, όταν ο Κύριος θα επαναφέρει τους αιχμαλώτους της Σιών. Ψαλμοί 126:1,2, Αποκάλυψη 21:1-27.

Εδάφιο 39. Και ύστερα από σένα θα σηκωθεί μια άλλη βασιλεία κατώτερη από τη δική σου, και μια άλλη τρίτη βασιλεία από χαλκό, που θα κυριεύσει επάνω σε ολόκληρη γη.

Ο Ναβουχοδονόσορας βασίλεψε σαράντα τρία χρόνια και τον διαδέχθηκαν οι ακόλουθοι ηγεμόνες: Ο γιος του, Ευείλ-μερωδάχ, για δύο χρόνια· ο Νεριγκλισσάρ, ο γαμπρός του για τέσσερα χρόνια, ο Λαβασί Μαρδούκ, υιός του Νεριγκλισσάρ για εννέα μήνες, που είναι λιγότερο από ένα έτος και έτσι δεν υπολογίζεται στον κανόνα του Πτολεμαίου· και τέλος, ο Ναβοναΐδ, του οποίου ο γιος, ο Βαλτάσαρ, εγγονός του Ναβουχοδονόσορα, συνδέθηκε μαζί του στο θρόνο, και με τον οποίο αυτό το βασίλειο έφτασε στο τέλος του.

Τον πρώτο χρόνο του Νεριγκλισσάρ, δύο μόλις χρόνια μετά το θάνατο του Ναβουχοδονόσορα, ξέσπασε εκείνος ο μοιραίος πόλεμος μεταξύ των Βαβυλωνίων και των Μήδων, ο οποίος επρόκειτο να οδηγήσει στην απόλυτη ανατροπή του βαβυλωνιακού βασιλείου. Ο Κυαξάρης, βασιλιάς των Μήδων, που ονομάζεται «Δαρείος» στο εδάφιο Δανιήλ 5:31, κάλεσε σε βοήθειά του τον ανιψιό του, Κύρο, ο οποίος είχε περσική καταγωγή, στις προσπάθειές του εναντίον των Βαβυλωνίων. Ο πόλεμος διεξήχθη με αδιάκοπη επιτυχία από την πλευρά των Μήδων και των Περσών, έως ότου, κατά το δέκατο όγδοο έτος του Ναβοναΐδ (το τρίτο έτος του γιου του Βαλτάσαρ), ο Κύρος πολιόρκησε τη Βαβυλώνα, τη μοναδική πόλη σε όλη την Ανατολή που είχε στραφεί εναντίον του. Οι Βαβυλώνιοι συγκεντρώθηκαν μέσα από τα απόρθητα τείχη τους, με προμήθειες για είκοσι χρόνια, και οχυρώθηκαν μέσα στα όρια της απέραντης πόλης τους, ικανής να παρέχει τροφή στους κατοίκους και στη φρουρά για αόριστο χρονικό διάστημα, χλεύασαν τον Κύρο από τα ψηλά τείχη τους και περιγέλασαν τις φαινομενικά άχρηστες προσπάθειές του να τους υποτάξει. Και σύμφωνα με όλους τους ανθρώπινους υπολογισμούς, είχαν καλό λόγο να τρέφουν τέτοια αισθήματα ασφάλειας. Μια τέτοια πόλη δεν θα μπορούσε να καταληφθεί ποτέ εξετάζοντας τις πιθανότητες από ανθρώπινη σκοπιά. Ως εκ τούτου, οι κάτοικοί της, ανέπνεαν τόσο ελεύθερα και κοιμόντουσαν και τόσο ήσυχα ωσάν κανένας εχθρός να μην παραμόνευε και να μην σχεδίαζε την καταστροφή τους γύρω από τα πολιορκημένα τείχη τους. Αλλά ο Θεός είχε αποφασίσει ότι η περήφανη και πονηρή πόλη έπρεπε να κατέβει από τον θρόνο της δόξας της, και όταν Εκείνος μιλάει, ποιος θνητός βραχίονας μπορεί να ακυρώσει τον λόγο Του;

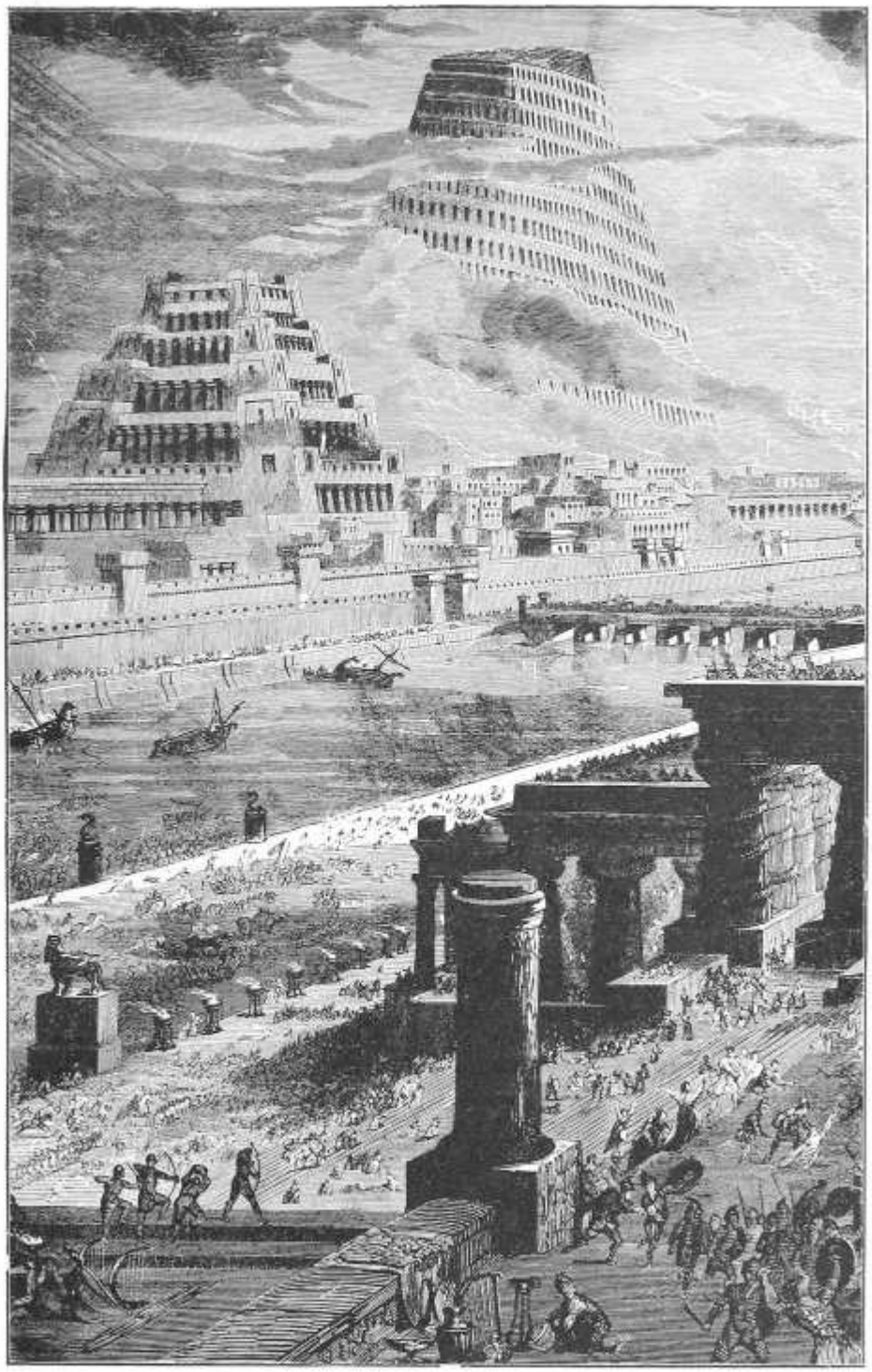
Στο ίδιο το αίσθημα ασφάλειας που έτρεφαν βρισκόταν και η πηγή του κινδύνου τους. Ο Κύρος αποφάσισε να επιτύχει με στρατήγημα αυτό που δεν μπορούσε να πραγματοποιήσει με τη βία, και μαθαίνοντας οτι πλησίαζε μια ετήσια εορτή, κατά την οποία ολόκληρη η πόλη θα παραδοθεί σε ευφροσύνη και γλέντι, όρισε εκείνη την ημέρα ως την ώρα για να εκτελέσει το σκοπό του. Δεν υπήρχε καμία δυνατότητα εισόδου σε εκείνη την πόλη εκτός από το σημείο που εισερχόταν και εξερχόταν ο ποταμός Ευφράτης, καθώς περνούσε κάτω από τα τείχη της. Αποφάσισε τότε να κάνει το κανάλι του ποταμού την δίοδο μέσω της οποίας θα εισχωρούσε στο οχυρό του εχθρού του. Για να γίνει αυτό, το νερό έπρεπε να απομακρυνθεί από το κανάλι στο οποίο έρεε μέσα από την πόλη. Για το σκοπό αυτό, το βράδυ της προαναφερθείσας γιορτής, έδωσε εντολή σε τρία σώματα

στρατιωτών, στο πρώτο, να αλλάξει τη ροή του ποταμού σε μια δεδομένη ώρα προς μια μεγάλη τεχνητή λίμνη σε μικρή απόσταση πάνω από την πόλη, στο δεύτερο, να στρατοπεδεύσει στο σημείο όπου το ποτάμι εισερχόταν στην πόλη και στο τρίτο, να στρατοπεδεύσει δεκαπέντε μίλια πιο κάτω, όπου το ποτάμι εξερχόταν από την πόλη. Τα δύο τελευταία σώματα έλαβαν εντολή να μπουν στο κανάλι του ποταμού, μόλις δουν οτι το έδαφος ήταν βατό, και με το σκοτάδι της νύχτας να διεισδύσουν κάτω από τα τείχη, και να προχωρήσουν μέχρι το παλάτι του βασιλιά, όπου θα έπρεπε να συναντηθούν, να αιφνιδιάσουν το παλάτι, να σκοτώσουν τους φρουρούς και να συλλάβουν ή να σκοτώσουν τον βασιλιά. Όταν το νερό εκτράπηκε προς τη λίμνη που προαναφέρθηκε, ο ποταμός έγινε σύντομα βατός και οι στρατιώτες που ήταν διατεταγμένοι για τον σκοπό αυτό οδηγήθηκαν μέσα από το κανάλι του στην καρδιά της πόλης της Βαβυλώνας.

Αλλά όλα αυτά θα ήταν μάταια, αν ολόκληρη η πόλη, εκείνη την γιορτινή βραδιά, δεν είχε παραδοθεί στην αμεριμνησία και την προπέτεια, μια κατάσταση πραγμάτων στην οποία ο Κύρος υπολόγιζε σε μεγάλο βαθμό για την εκπλήρωση του σκοπού του. Διότι σε κάθε πλευρά του ποταμού, σε όλο το μήκος της πόλης, υπήρχαν τείχη μεγάλου ύψους και ίσου πάχους με τα εξωτερικά τείχη. Σε αυτούς τους τοίχους υπήρχαν τεράστιες πύλες από συμπαγή ορείχαλκο, οι οποίες, όταν ήταν κλειστές και φυλασσόμενες, απαγόρευαν κάθε είσοδο από την κοίτη του ποταμού σε όλους τους είκοσι πέντε δρόμους που διέσχιζαν τον ποταμό. Αν ήταν κλειστές εκείνη τη στιγμή, οι στρατιώτες του Κύρου θα μπορούσαν να είχαν βαδίσει στην πόλη κατά μήκος της κοίτης του ποταμού και μετά να είχαν βγει ξανά έξω, χωρίς να μπορέσουν να επιτύχουν την υποταγή του τόπου εκείνου. Αλλά μέσα στο γλέντι της μέθης εκείνης της μοιραίας νύχτας, αυτές οι πύλες του ποταμού έμειναν όλες ανοιχτές και η είσοδος των Περσών στρατιωτών δεν έγινε αντιληπτή. Πολλά πρόσωπα θα είχαν χλομιάσει από τον τρόμο, αν είχαν προσέξει το ξαφνικό κατέβασμα του ποταμού και αντιλαμβάνονταν τη φοβερή σημασία του. Πολλά στόματα θα είχαν διακηρύξει συναγερμό στην πόλη, αν έβλεπαν τις σκοτεινές μορφές του ένοπλου εχθρού τους να οδεύουν κρυφά προς την ακρόπολη της δύναμής τους. Κανείς όμως δεν παρατήρησε την ξαφνική καθίζηση των νερών του ποταμού. Κανείς δεν είδε την είσοδο των Περσών πολεμιστών. Κανείς δεν φρόντισε να κλείσουν και να φυλάσσονται οι πύλες του ποταμού. Κανείς δεν νοιαζόταν για τίποτε άλλο παρά να δει πόσο βαθιά και απερίσκεπτα θα μπορούσε να βυθιστεί στην ακολασία. Το ξεφάντωμα εκείνης της νύχτας τους κόστισε το βασίλειό τους και την ελευθερία τους. Πήγαν στο ξέφρενο γλέντι σαν υπήκοοι του βασιλιά της Βαβυλώνας και ξύπνησαν από αυτό σαν σκλάβοι του βασιλιά της Περσίας.

Οι στρατιώτες του Κύρου έκαναν αρχικά γνωστή την παρουσία τους στην πόλη πέφτοντας πάνω στις βασιλικές φρουρές στον προθάλαμο του παλατιού του βασιλιά. Σύντομα ο Βαλτάσαρ αντιλήφθηκε την αιτία της ενόχλησης και έπεσε παλεύοντας μάταια να σώσει τη ζωή του. Αυτή η γιορτή του Βαλτάσαρ περιγράφεται στο πέμπτο κεφάλαιο του Δανιήλ και η σκηνή κλείνει με την απλή καταγραφή, "*Την ίδια εκείνη νύχτα ο Βαλτάσαρ, ο βασιλιάς των Χαλδαίων φονεύθηκε. Και ο Δαρείος ο Μήδος πήρε τη βασιλεία, ήταν δε περίπου 62 χρόνων.*" (Δαν.5:30,31).

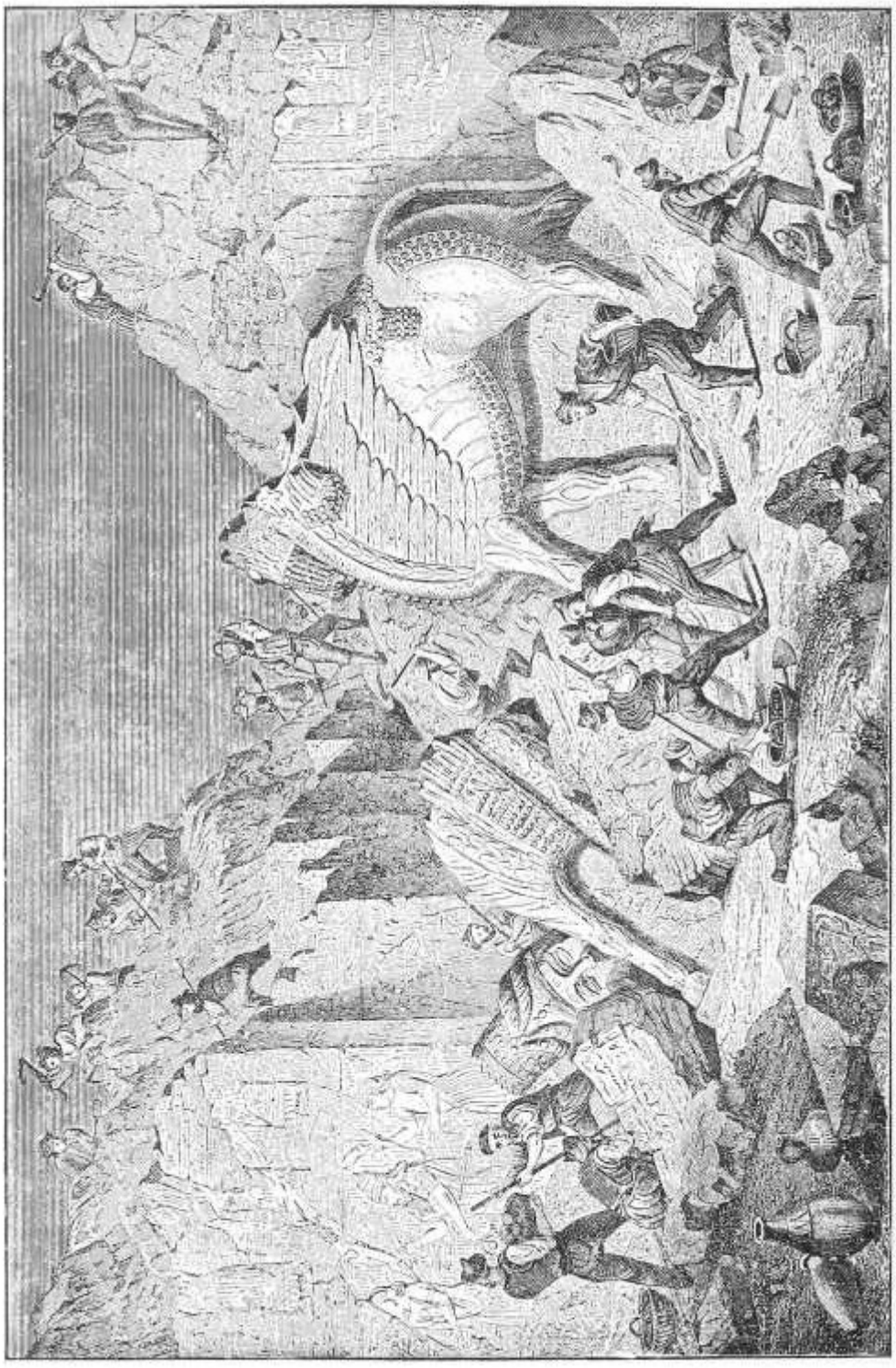
Έτσι έφτασε στο τέλος του το πρώτο τμήμα της μεγάλης εικόνας. Ένα άλλο βασίλειο είχε ανέλθει, όπως ακριβώς είχε δηλώσει ο προφήτης. Η πρώτη περίοδος του προφητικού ονείρου είχε εκπληρωθεί.

Η Βαβυλώνα κυριεύεται από τον Κύρο

Αλλά προτού φύγουμε από τη Βαβυλώνα, ας ρίξουμε μια ματιά στο τέλος της μελαγχολικής ιστορίας της. Θα ήταν φυσικό να θεωρηθεί ότι ο κατακτητής, όταν κατέκτησεμια τόσο θαυμαστή πόλη, που ξεπερνούσε οτιδήποτε στον κόσμο, θα την είχε κάνει έδρα της αυτοκρατορίας του και θα τη διατηρούσε στην αρχαία λαμπρότητά της. Αλλά ο Θεός είχε πει ότι αυτή η πόλη έπρεπε να γίνει σωρός και κατοικία των θηρίων της ερήμου, ότι τα σπίτια της θα να είναι γεμάτα από άθλια πλάσματα, οτι οι αίλουροι θα φωνάζουν μέσα στις ερημικές κατοικίες της και τα τσακάλια στα παλάτια της απόλαυσης της. Ησαΐας 13:19-22. Πρώτα λοιπόν έπρεπε να ερημώσει. Ο Κύρος μετέφερε την αυτοκρατορική έδρα στα Σούσα, μια περίφημη πόλη στην επαρχία της Ελάμ, ανατολικά από τη Βαβυλώνα, στις όχθες του ποταμού Χοάσπη, κλάδου του Τίγρη. Αυτό μάλλον έγινε, λέει ο Prideaux (σ. 180), τον πρώτο χρόνο που βασίλεψε μόνος του. Αυτή η πράξη προκάλεσε ιδιαίτερα την περηφάνια των Βαβυλωνίων, κατά το πέμπτο έτος του Δαρείου Υστάσπη, το 517 π.Χ., και ξεσηκώθηκαν σε εξέγερση, η οποία έφερε ξανά κατά πάνω τους όλη τη δύναμη της περσικής αυτοκρατορίας. Η πόλη καταλήφθηκε για άλλη μια φορά με στρατηγήματα. Ο Ζώπυρος, ένας από τους αρχηγούς του Δαρείου, που του είχαν κόψει τη μύτη και τα αυτιά, και είχαν παραμορφώσει όλο του το σώμα από τα μαστίγια, κατέφυγε σε αυτή την κατάσταση στους πολιορκημένους, φαινομενικά φλεγόμενος από την επιθυμία να εκδικηθεί τον Δαρείο για τη μεγάλη του σκληρότητα που τον ακρωτηρίασε. Με αυτόν τον τρόπο κέρδισε την εμπιστοσύνη των Βαβυλωνίων μέχρι που τελικά τον έκαναν αρχηγό των δυνάμεών τους, οπότε πρόδωσε την πόλη στα χέρια του κυρίου του. Και για να αποτραπούν από το να εξεγερθούν ξανά, ο Δαρείος κάρφωσε τρεις χιλιάδες από αυτούς που ήταν πιο ενεργοί στην εξέγερση, αφαίρεσε τις χάλκινες πύλες της πόλης και γκρέμισε τα τείχη από διακόσιους πήχεις σε πενήντα πήχεις. Αυτή ήταν η αρχή της καταστροφής της. Με αυτή την πράξη, έμεινε εκτεθειμένη στις καταστροφές του κάθε εχθρού. Ο Ξέρξης, κατά την επιστροφή του από την Ελλάδα, λεηλάτησε τον ναό του Βήλ από τον τεράστιο πλούτο του και στη συνέχεια μετέτρεψε το υψηλό κτίσμα σε ερείπια. Ο Μέγας Αλέξανδρος προσπάθησε να τον ξαναχτίσει, αλλά αφού προσέλαβε δέκα χιλιάδες άντρες για δύο μήνες για να καθαρίσει τα σκουπίδια, πέθανε από υπερβολική μέθη και ακολασία και έτσι η εργασία του ανεστάλη. Το έτος 294 π.Χ., ο Σέλευκος Νικάτωρ έχτισε την πόλη της Νέας Βαβυλώνας στη γειτονιά της, και πήρε μεγάλο μέρος των υλικών και πολλούς από τους κατοίκους, της παλιάς πόλης, για να οικοδομήσει και να οικίσει τη νέα. Καθώς ήταν εξαντλημένη πληθυσμιακά, η παραμέληση και η φθορά έπεσαν πάνω την αρχαία πόλη. Η βία των Πάρθων πριγκίπων επιτάχυνε την καταστροφή της. Περίπου στα τέλη του τέταρτου αιώνα, χρησιμοποιήθηκε από τους Πέρσες βασιλιάδες ως καταφύγιο για άγρια θηρία. Στα τέλη του 12ου αιώνα, σύμφωνα με έναν διάσημο περιηγητή, τα λίγα εναπομείναντα ερείπια του παλατιού του Ναβουχοδονόσορα ήταν τόσο γεμάτα με φίδια και δηλητηριώδη ερπετά που δεν μπορούσαν, χωρίς μεγάλο κίνδυνο, να επιθεωρηθούν προσεκτικά. Και σήμερα, λιγοστά ερείπια έχουν απομείνει για να σηματοδοτήσουν το σημείο όπου κάποτε βρισκόταν η μεγαλύτερη, πλουσιότερη και πιο περήφανη πόλη που έχει δει ποτέ ο κόσμος. Έτσι, η καταστροφή της μεγάλης Βαβυλώνας μας δείχνει με πόση ακρίβεια ο Θεός θα εκπληρώσει τον λόγο Του σε σημείο που κάνει τις αμφιβολίες του σκεπτικισμού να φαίνονται σαν εκούσια τύφλωση.

"*Και ύστερα από σένα θα σηκωθεί μια άλλη βασιλεία κατώτερη από τη δική σου*". Η χρήση της λέξης βασίλειο εδώ, δείχνει ότι βασίλεια, και όχι συγκεκριμένοι βασιλιάδες,

Ο Αλέξανδρος μετακινεί τα ερείπια της Βαβυλώνας

αντιπροσωπεύονται από τα διάφορα μέρη αυτής της εικόνας και ως εκ τούτου, όταν ειπώθηκε στον Ναβουχοδονόσορα, “Εσύ είσαι εκείνο το χρυσό κεφάλι”, αν και χρησιμοποιήθηκε η προσωπική αντωνυμία, εννοούσε το βασίλειο, όχι το πρόσωπο του βασιλιά.

Το διάδοχο βασίλειο, η Μηδο-Περσία, είναι αυτό που καταλαμβάνει το στήθος και τα ασημένια χέρια της μεγάλης εικόνας. Έπρεπε να είναι κατώτερο από το προηγούμενο βασίλειο. Από ποια άποψη κατώτερο; Όχι ως προς την εξουσία, γιατί ήταν ο κατακτητής του προηγούμενου. Όχι ως προς την έκταση, γιατί ο Κύρος υπέταξε όλη την Ανατολή από το Αιγαίο μέχρι τον Ινδό ποταμό, και έτσι έχτισε την πιο εκτεταμένη αυτοκρατορία που είχε υπάρξει μέχρι τότε. Ήταν κατώτερο σε πλούτο, πολυτέλεια και μεγαλοπρέπεια.

Από Γραφική σκοπιά, το κύριο γεγονός υπό τη Βαβυλωνιακή αυτοκρατορία ήταν η αιχμαλωσία των υιών Ισραήλ. Έτσι, το κύριο γεγονός υπό το Μηδοπερσικό βασίλειο ήταν η αποκατάσταση του Ισραήλ στη δική τους γη. Κατά την κατάληψη της Βαβυλώνας, το 538 π.Χ., ο Κύρος, ως πράξη αβροφροσύνης, έδωσε την πρώτη θέση στο βασίλειο στον θείο του, τον Δαρείο. Όμως, δύο χρόνια αργότερα, το 536 π.Χ., ο Δαρείος πέθανε και την ίδια χρονιά πέθανε και ο Καμβύσης, βασιλιάς της Περσίας, πατέρας του Κύρου. Μετά από αυτά τα γεγονότα, ο Κύρος έμεινε ο μοναδικός μονάρχης ολόκληρης της αυτοκρατορίας. Σε αυτό το έτος, όπου συμπληρώνονταν εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας του Ισραήλ, ο Κύρος εξέδωσε το περίφημο διάταγμα του για την επιστροφή των Εβραίων και την ανοικοδόμηση του ναού τους. Αυτή ήταν η πρώτη φάση του μεγάλου διατάγματος για την αποκατάσταση και την οικοδόμηση ξανά της Ιερουσαλήμ (Έσδρας 6:14), που ολοκληρώθηκε το έβδομο έτος της βασιλείας του Αρταξέρξη, το 457 π.Χ. και σηματοδότησε, όπως θα αποδειχθεί στη συνέχεια, την έναρξη των 2300 ημερών του Δανιήλ 8, της μακρύτερης και σημαντικότερης προφητικής περιόδου που αναφέρεται στη Βίβλο (Δανιήλ 9:25).

Μετά από μια βασιλεία επτά ετών, ο Κύρος άφησε το βασίλειο στον γιο του, Καμβύση, που ονομαζόταν Ασουήρης στο Έσδρας 4:6, ο οποίος βασίλεψε επτά χρόνια και πέντε μήνες, έως το 522 π.Χ.. Οκτώ μονάρχες, των οποίων η βασιλεία κυμαινόταν από επτά μήνες έως σαράντα έξι χρόνια, ανέβηκαν στον θρόνο κατά σειρά μέχρι το έτος 336 π.Χ., ως εξής: Σμέρδις ο Μάγος, που ονομάζεται Αρταξέρξης στο Έσδρας 4:7, επτά μήνες, το έτος 522 π.Χ., Δαρείος Υστάσπης από το 521 έως το 486 π.Χ., Ξέρξης από το 485 έως το 465 π.Χ., Αρταξέρξης ο Μακρόχειρ από το 464 έως το 424 π.Χ., Δαρείος ο Νόθος από το 423 έως το 405 π.Χ., Αρταξέρξης Β΄ Μνήμων από το 404 έως το 359 π.Χ., Αρταξέρξης Γ΄ ο Ωχος από το 358 έως το 338 π.Χ. και Αρταξέρξης Δ΄ Άρσης από το 337 έως το 336 π.Χ.. Το έτος 335 π.Χ. ορίζεται ως το πρώτο του Δαρείου Γ΄ Κοδομάνου, του τελευταίου της γραμμής των παλαιών Περσών βασιλιάδων. Αυτός ο άνθρωπος, σύμφωνα με τον Prideaux, ήταν ευγενούς αναστήματος, με καλή προσωπικότητα, με μεγάλη προσωπική γενναιότητα και με ήπια και γενναιόδωρη διάθεση. Αν ζούσε σε οποιαδήποτε άλλη περίοδο, θα είχε αναμφίβολα μια μακρά και υπέροχη καριέρα. Αλλά για κακή του τύχη είχε να αναμετρηθεί με κάποιον που ήταν σημαντικός παράγοντας για την εκπλήρωση της προφητείας. Κανένα προσόν, φυσικό ή επίκτητο, δεν θα μπορούσε να τον καταστήσει επιτυχημένο στον άνισο αυτό αγώνα. Για λίγο είχε ανέβει στον θρόνο, λέει ο επώνυμος ιστορικός, πριν συναντήσει τον τρομερό εχθρό του, τον Αλέξανδρο, επικεφαλής των Ελλήνων στρατιωτών, που ετοιμαζόταν να το κατεβάσει από αυτόν.

Τα αίτια και τις λεπτομέρειες της διαμάχης μεταξύ Ελλήνων και Περσών τα αφήνουμε στην ιστορία τη σχετική με αυτά τα θέματα. Αρκεί εδώ να αναφέρουμε ότι το σημείο καμπής επιτεύχθηκε στη μάχη των Γαυγαμήλων (Άρβυλα) το 331 π.Χ. στο οποίο οι Έλληνες, αν και μόνο ένας προς είκοσι σε αριθμό σε σύγκριση με τους Πέρσες, αναδείχθηκαν ολοκληρωτικά νικητές και ο Αλέξανδρος έγινε από τότε ο απόλυτος κύριος της περσικής αυτοκρατορίας στο μέγιστο βαθμό που την κατείχε ποτέ οποιοσδήποτε από τους δικούς της βασιλιάδες.

"*Και μια άλλη τρίτη βασιλεία από χαλκό, που θα κυριεύσει επάνω σε ολόκληρη γη*", είπε ο προφήτης. Τόσο λίγα και σύντομα είναι τα θεόπνευστα λόγια που συνεπάγονται για την εκπλήρωσή τους μια αλλαγή των ηγεμόνων του κόσμου. Στο διαρκώς μεταβαλλόμενο πολιτικό καλειδοσκόπιο, η Ελλάδα εισέρχεται τώρα στο οπτικό πεδίο, για να είναι, για κάποιο διάστημα, το παντοδύναμο αντικείμενο της προσοχής, ως η τρίτη από αυτές που ονομάζονται μεγάλες παγκόσμιες αυτοκρατορίες της γης.

Μετά τη μοιραία μάχη που έκρινε τη μοίρα της αυτοκρατορίας, ο Δαρείος προσπαθούσε ακόμα να συγκεντρώσει τα θρυμματισμένα απομεινάρια του στρατού του και να υπερασπιστεί το βασίλειό του και τα δικαιώματά του. Αλλά δεν μπόρεσε να συγκεντρώσει, από όλο το πλήθος του τόσο πολυάριθμου και καλά οργανωμένου στρατού του, μια ικανή δύναμη με την οποία θα έκρινε φρόνιμο να διακινδυνεύσει άλλη μια εμπλοκή με τους Έλληνες νικητές. Ο Αλέξανδρος τον καταδίωξε με τα φτερά του ανέμου. Κατά καιρούς ο Δαρείος μόλις και μετά βίας ξέφευγε από το βλέμμα του εχθρού του που τον ακολουθούσε γρήγορα. Τελικά δύο προδότες, ο Βήσσος και ο Ναβαρζάνης, άρπαξαν τον άτυχο πρίγκιπα, τον έκλεισαν σε ένα κλειστό κάρο και έφυγαν μαζί του, με αυτόν αιχμάλωτό τους προς τη Βακτρία. Σκοπός τους ήταν, αν ο Αλέξανδρος τους καταδίωκε, να εξαγοράσουν τη δική τους ασφάλεια παραδίδοντας τον βασιλιά τους. Ο Αλέξανδρος, όταν έμαθε την επικίνδυνη θέση του Δαρείου στα χέρια των προδοτών, πήρε αμέσως για τον εαυτό του ένα ελαφρύ μέρος του στρατού του και άρχισε να τους καταδιώκει. Μετά από σκληρή πορεία πολλών ημερών, έφτασε τους προδότες. Τότε εκείνοι προέτρεψαν τον Δαρείο να συνεχίσει έφιππος για να κινηθούν πιο γρήγορα. Όταν αρνήθηκε να το κάνει, του επέφεραν πολλές θανάσιμες πληγές και τον άφησαν να πεθάνει στο κάρο του, ενώ εκείνοι ανέβηκαν στα άλογα τους και έφυγαν.

Όταν ο Αλέξανδρος έφτασε, το μόνο που είδε ήταν η άψυχη μορφή του Πέρση βασιλιά. Καθώς κοίταζε το πτώμα, θα μπορούσε να είχε πάρει ένα πολύτιμο μάθημα για την αστάθεια της ανθρώπινης μοίρας. Εδώ ήταν ένας άνθρωπος που, λίγους μήνες πριν, διαθέτοντας χαρακτήρα ευγενή και γενναιόδωρο, καθόταν στον θρόνο της παγκόσμιας αυτοκρατορίας. Η καταστροφή, η ανατροπή και η εγκατάλειψη τον βρήκαν ξαφνικά. Το βασίλειό του είχε κατακτηθεί, ο θησαυρός του αρπάχτηκε και η οικογένειά του αιχμαλωτίστηκε. Και τώρα, θανατωμένος βάναυσα από τα χέρια προδοτών, δεν ήταν παρά ένα ματωμένο πτώμα πάνω σε ένα παλιό κάρο. Η όψη αυτού του θλιβερού θεάματος προκάλεσε τα δάκρυα ακόμα και στα μάτια του Αλέξανδρου, καθώς ήταν οικείος με όλες τις φρικτές αντιξοότητες και τις αιματηρές σκηνές του πολέμου. Πετώντας τον μανδύα του πάνω από το σώμα του, διέταξε να τον μεταφέρουν στις αιχμάλωτες κυρίες στα Σούσα, παρέχοντας ο ίδιος τα απαραίτητα μέσα για μια βασιλική κηδεία. Για αυτή τη γενναιόδωρη πράξη ας του δώσουμε τα εύσημα. γιατί δυστυχώς έχει ανάγκη από όλα όσα του αναλογούν.

Ο Αλέξανδρος διατάσσει την τιμωρία του Περσέπολις

Όταν ο Δαρείος έπεσε, ο Αλέξανδρος είδε πλέον το πεδίο να έχει καθαρίσει από τον τελευταίο μεγάλο εχθρό του. Από τότε και στο εξής θα μπορούσε να περνά το χρόνο του με τον δικό του τρόπο, στην απόλαυση της ξεκούρασης και της ευχαρίστησης, και στη συνέχεια και πάλι στην επιδίωξη κάποιας μικρής κατάκτησης. Ξεκίνησε μια πομπώδη εκστρατεία στην Ινδία, επειδή, σύμφωνα με τον ελληνικό μύθο, ο Βάκχος και ο Ηρακλής, δύο γιοι του Δία, γιος του οποίου ισχυριζόταν επίσης ότι ήταν, είχαν κάνει το ίδιο. Με ποταπή έπαρση διεκδίκησε για τον εαυτό του θεϊκές τιμές. Παράτησε τις κατακτημένες πόλεις, ελεύθερα και απρόκλητα, στο απόλυτο έλεος του αιμοδιψούς και αδηφάγου στρατεύματος του. Ο ίδιος συχνά δολοφονούσε τους φίλους του και τους αγαπημένους του μέσα στη φρενίτιδα της μέθης του. Αναζήτησε τα πιο άθλια πρόσωπα για την ικανοποίηση των παθών του. Μετά από παρότρυνση μιας ακόλαστης και μεθυσμένης γυναίκας, ο ίδιος μαζί με μια παρέα από τους αυλικούς του, όλοι σε μια κατάσταση φρενήρους μέθης, όρμησαν, με δάδες στα χέρια, και πυρπόλησαν την πόλη και το παλάτι της Περσέπολης, ένα από τα καλύτερα τότε παλάτια στον κόσμο. Ενθάρρυνε τόσο πολύ το υπερβολικό ποτό ανάμεσα στους ακόλουθους του που σε μια περίπτωση είκοσι από αυτούς πέθαναν μετά το γλέντι τους. Στο τέλος, αφού κάθισε σε ένα μεγάλο κρασοπότι, προσκλήθηκε αμέσως σε ένα άλλο, και αφού ήπιε μαζί με καθέναν από τους είκοσι καλεσμένους που ήταν παρόντες, ήπιε δύο φορές γεμάτο, λέει η ιστορία, όσο απίστευτο κι αν φαίνεται, το Ηράκλειο κύπελλο που είχε όγκο σχεδόν έξι δικά μας λίτρα. Τότε έπεσε κάτω, τον έπιασε ένας βίαιος πυρετός, από τον οποίο και πέθανε έντεκα μέρες αργότερα, τον Μάιο ή τον Ιούνιο του 323 π.Χ., ενώ βρισκόταν μόλις στο κατώφλι της ώριμης ζωής του, στο τριακοστό δεύτερο έτος της ηλικίας του.

Στο σημείο αυτό δεν θα χρειαστεί να σταματήσουμε να παρακολουθούμε τη συνέχεια της ελληνικής αυτοκρατορίας, αφού σε άλλες προφητείες θα απαιτηθεί να δώσουμε προσοχή στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της. Ο Δανιήλ συνεχίζει την ερμηνεία της μεγάλης εικόνας ως εξής: —

Εδάφιο 40. Και μια τέταρτη βασιλεία θα σταθεί ισχυρή όπως το σίδερο· όπως το σίδερο κατακόβει και καταλεπταίνει τα πάντα· μάλιστα, καθώς το σίδερο που συντρίβει τα πάντα, έτσι θα κατακόβει και θα κατασυντρίβει.

Ως προς την εφαρμογή αυτής της προφητείας υπάρχει μέχρι εδώ γενική συμφωνία μεταξύ των ερμηνευτών. Το ότι η Βαβυλώνα, η Μηδο-Περσία και η Ελλάδα αντιπροσωπεύονται αντίστοιχα από το χρυσό κεφάλι, το ασημένιο στήθος και χέρια και τη χάλκινη μέση, αναγνωρίζεται από όλους. Υπάρχει περιέργως μια διαφορά απόψεων ως προς το ποιο βασίλειο συμβολίζεται από το τέταρτο μέρος της μεγάλης εικόνας, τα σιδερένια πόδια, έχοντας μικρό υπόβαθρο στο οποίο θα μπορούσαν να στηρίζονται. Σε αυτό το σημείο δεν έχουμε παρά να αναρωτηθούμε, ποιο ήταν το βασίλειο που διαδέχτηκε την Ελλάδα και είχε παγκόσμια ηγεμονία; Διότι τα σιδερένια πόδια υποδηλώνουν το τέταρτο βασίλειο στη σειρά. Η μαρτυρία της ιστορίας είναι πλήρης και σαφής σε αυτό το σημείο. Ένα βασίλειο το πέτυχε αυτό, ένα και μόνο, και αυτό ήταν η Ρώμη. Κατέκτησε την Ελλάδα, υπέταξε τα πάντα, και σαν το σίδερο, έσπασε σε κομμάτια και κατακερματίστηκε. Ο Γίββων, ακολουθώντας τη συμβολική απεικόνιση του Δανιήλ, περιγράφει με αυτόν τον τρόπο αυτήν την αυτοκρατορία: —

«Τα όπλα της (Ρωμαϊκής) Πολιτείας, αν και μερικές φορές καταβεβλημένα από τις μάχες πάντα νικούσαν στον πόλεμο, προχωρούσαν με γρήγορα βήματα προς τον Ευφράτη, τον Δούναβη, τον Ρήνο και τον ωκεανό, και οι εικόνες από χρυσό, ασήμι ή ορείχαλκο, που θα μπορούσαν να χρησιμεύουν για να αντιπροσωπεύουν τα έθνη ή τους βασιλιάδες τους, συντρίφθηκαν διαδοχικά από τη σιδερένια μοναρχία της Ρώμης».

Κατά την έναρξη της χριστιανικής εποχής, αυτή η αυτοκρατορία κατέλαβε ολόκληρη τη νότια Ευρώπη, τη Γαλλία, την Αγγλία, το μεγαλύτερο μέρος της Ολλανδίας, την Ελβετία και το νότο της Γερμανίας, την Ουγγαρία, την Τουρκία και την Ελλάδα, για να μην μιλήσουμε για τις κτήσεις της στην Ασία και την Αφρική. Ορθά λοιπόν αναφέρει ο Γίββων: -

«Η αυτοκρατορία των Ρωμαίων γέμισε τον κόσμο. Και όταν αυτή η αυτοκρατορία έπεσε στα χέρια ενός και μόνο ανθρώπου, ο κόσμος έγινε μια ασφαλής και θλιβερή φυλακή για τους εχθρούς του. Η αντίσταση ήταν μοιραία και ήταν αδύνατο να κάποιος να διαφύγει.»

Αρχικά παρατηρούμε ότι το βασίλειο περιγράφεται τόσο ανεπιφύλακτα δυνατό όσο ο σίδηρος. Ήταν η περίοδος της δύναμής του, κατά την οποία παρομοιάστηκε με έναν πανίσχυρο Κολοσσό, που κυριαρχεί πάνω στα έθνη, κατακτά τα πάντα και νομοθετεί για όλον τον κόσμο. Όμως αυτό δεν έπρεπε να συνεχιστεί.

Εδάφιο 41. Για το ότι είδες τα πόδια του και τα δάχτυλα, ένα μέρος μεν από πηλό κεραμέα, και ένα μέρος από σίδερο, θα είναι μια διαιρεμένη βασιλεία· όμως, θα μένει κάτι μέσα σ' αυτή από τη δύναμη του σίδερου, όπως είδες το σίδερο ανακατεμένο μαζί με αργιλώδη πηλό. 42. Και όπως τα δάχτυλα των ποδιών ήσαν ένα μέρος από σίδερο και ένα μέρος από πηλό, έτσι και η βασιλεία θα είναι κατά μέρος ισχυρή, και κατά μέρος εύθραυστη.

Το στοιχείο της αδυναμίας που συμβολίζει ο πηλός, αφορούσε τόσο τα πόδια όσο και τα δάχτυλα των ποδιών. Η Ρώμη, πριν τη διαίρεση της σε δέκα βασίλεια, έχασε αυτή τη σιδερένια πυγμή που διέθετε σε υπερθετικό βαθμό κατά τους πρώτους αιώνες της πορείας της. Η χλιδή, με τη θηλυπρέπεια και τον εκφυλισμό που τη συνοδεύει, άρχισε να διαβρώνει τον καταστροφέα των εθνών καθώς και των ατόμων, και να αποδυναμώνει τους σιδερένιους της τένοντες, και έτσι προετοίμασε τον δρόμο για τη μετέπειτα διάσπασή της σε δέκα βασίλεια.

Τα σιδερένια πόδια της εικόνας, για να διατηρήσουν τη συνοχή της εικόνας, καταλήγουν στα πέλματα και τα δάχτυλα των ποδιών. Την προσοχή μας τραβάει η ρητή αναφορά στην προφητεία των δαχτύλων των ποδιών, που ήταν φυσικά δέκα καθώς και το ότι το βασίλειο που αντιπροσωπεύεται από εκείνο το τμήμα της εικόνας στο οποίο ανήκαν τα δάχτυλα των ποδιών, τελικά χωρίστηκε σε δέκα μέρη. Προκύπτει λοιπόν φυσικά το εξής ερώτημα: Τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας αντιπροσωπεύουν τις δέκα τελευταίες διαιρέσεις της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας; Για όσους προτιμούν αυτό που φαίνεται να είναι μια φυσική και ευθεία ερμηνεία του λόγου του Θεού, προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι εδώ πρέπει να τεθεί το οποιοδήποτε ερώτημα. Το να πάρουμε τα δέκα δάχτυλα των ποδιών για να αντιπροσωπεύσουμε τα δέκα βασίλεια στα οποία χωρίστηκε η Ρώμη φαίνεται σαν μια τόσο εύκολη, συνεπής και αυτονόητη διαδικασία, που θα απαιτούσε επίπονη προσπάθεια για να την ερμηνεύσουμε με άλλο τρόπο. Ωστόσο, μια τέτοια προσπάθεια γίνεται από

ορισμένους, από τους ρωμαιοκαθολικούς παγκοσμίως, και από κάποιους προτεστάντες που εξακολουθούν να προσκολλώνται στα λάθη των ρωμαιοκαθολικών.

Ένα βιβλίο του H. Cowles, D.D., αποτελεί ίσως το πιο αντιπροσωπευτικό παράδειγμα μιας τέτοιας προσπάθειας πάνω σε αυτήν την ερώτηση. Ο συγγραφέας δίνει όλα τα τεκμήρια μιας εκτεταμένης πολυμάθειας και μεγάλης ικανότητας. Είναι, επομένως, ακόμη πιο λυπηρό που αυτές οι δυνάμεις είναι αφιερωμένες στη διάδοση του λάθους και στην παραπλάνηση του ανήσυχου ερευνητή που θέλει να μάθει πού βρίσκεται στη μεγάλη λεωφόρο του χρόνου.

Δεν μπορούμε παρά να καταθέσουμε εν συντομία τις θέσεις του. Αυτές είναι, (1) ότι το τρίτο βασίλειο ήταν η Ελλάδα κατά τη διάρκεια της ζωής του Αλέξανδρου και μόνο, (2) ότι το τέταρτο βασίλειο ήταν οι διάδοχοι του Αλεξάνδρου, (3) ότι το απώτερο χρονικό σημείο στο οποίο θα μπορούσε να επεκταθεί το τέταρτο βασίλειο, είναι η φανέρωση του Μεσσία, γιατί (4) τότε ο Θεός του ουρανού καθιερώνει τη βασιλεία του, τότε η πέτρα χτυπάει την εικόνα στα πόδια της και αρχίζει η διαδικασία της διάλυσής της.

Δεν θα απαντήσουμε εκτενώς σε αυτές τις θέσεις.

1. Θα μπορούσαμε κι εμείς τότε να περιορίσουμε τη βαβυλωνιακή αυτοκρατορία στη μοναδική βασιλεία του Ναβουχοδονόσορα, ή αυτή της Περσίας στη βασιλεία του Κύρου, όπως για εκείνος περιορίζει το τρίτο βασίλειο, την Ελλάδα, στη βασιλεία του Αλεξάνδρου.

2 . Οι διάδοχοι του Αλεξάνδρου δεν αποτελούσαν άλλο βασίλειο, αλλά συνέχεια του, το ελληνικό τμήμα της εικόνας, γιατί σε αυτήν την προφητεία η διαδοχή των βασιλειών γίνεται με κατάκτηση. Όταν η Περσία κατέκτησε τη Βαβυλώνα, είχαμε τη δεύτερη αυτοκρατορία και όταν η Ελλάδα κατέκτησε την Περσία, είχαμε την τρίτη. Αλλά οι διάδοχοι του Αλέξανδρου (οι τέσσερις κορυφαίοι στρατηγοί του) δεν κατέκτησαν την αυτοκρατορία του και έστησαν άλλη στη θέση της αλλά απλώς μοίρασαν μεταξύ τους την αυτοκρατορία που είχε κατακτήσει ο Αλέξανδρος και είχε αφήσει στα χέρια τους.

«Χρονολογικά», λέει ο καθηγητής C., «η τέταρτη αυτοκρατορία πρέπει αμέσως να διαδεχθεί τον Αλέξανδρο και να βρίσκεται εξ ολοκλήρου μεταξύ αυτού και της γέννησης του Χριστού». Χρονολογικά, απαντάμε, δεν πρέπει να κάνει κάτι τέτοιο, γιατί η γέννηση του Χριστού δεν ήταν η εισαγωγή του πέμπτου βασιλείου, όπως θα φανεί σε λίγο. Εδώ παραβλέπει σχεδόν ολόκληρη τη χρονική διάρκεια ηγεμονίας του τρίτου τμήματος της εικόνας, συγχέοντας την με την τέταρτη, και δεν δίνει χώρο στη διαιρεμένη κατάσταση της ελληνικής αυτοκρατορίας, όπως συμβολίζεται από τα τέσσερα κεφάλια της λεοπάρδαλης του κεφαλαίου 7 και τα τέσσερα κέρατα του τράγου του κεφαλαίου 8.

«Εδαφικά», συνεχίζει ο καθηγητής C., «αυτό (το τέταρτο βασίλειο) θα πρέπει να αναζητηθεί στη Δυτική Ασία, όχι στην Ευρώπη· γενικά, στην ίδια περιοχή όπου βρισκόταν το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο βασίλειο». Γιατί όχι στην Ευρώπη, ρωτάμε; Καθένα από τα τρία πρώτα βασίλεια κατείχε εδάφη που δεν ήταν αποκλειστικά δικά του. Γιατί όχι και το τέταρτο; Η αναλογία απαιτεί ότι θα έπρεπε. Το τρίτο βασίλειο δεν ήταν ευρωπαϊκό βασίλειο; δηλαδή δεν ανέβηκε μέσα από ευρωπαϊκό έδαφος, και πήρε το όνομά του από τη χώρα που γεννήθηκε; Γιατί λοιπόν δεν μπορούμε να πάμε λίγο πιο δυτικά για να συναντήσουμε το μέρος όπου έπρεπε να ιδρυθεί το τέταρτο μεγάλο βασίλειο; Και με ποιο τρόπο η Ελλάδα κατέλαβε την επικράτεια του πρώτου και του δεύτερου βασιλείου; — Μόνο με κατάκτηση. Και η Ρώμη έκανε το ίδιο. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τις εδαφικές

απαιτήσεις της θεωρίας του καθηγητή, η Ρώμη θα μπορούσε να είναι το τέταρτο βασίλειο τόσο πειστικά όσο και η Ελλάδα θα μπορούσε να είναι το τρίτο.

«Πολιτικά», προσθέτει, «θα έπρεπε να είναι ο άμεσος διάδοχος της αυτοκρατορίας του Αλεξάνδρου, ... αλλάζοντας τη δυναστεία, αλλά όχι τα έθνη». Η αναλογία είναι εναντίον του εδώ. Κάθε ένα από τα τρία πρώτα βασίλεια διακρινόταν από τη δική του ιδιόμορφη εθνικότητα. Το περσικό δεν ήταν το ίδιο με το βαβυλωνιακό, ούτε το ελληνικό το ίδιο με κανένα από τα δύο που προηγήθηκαν. Τώρα η αναλογία απαιτεί ότι το τέταρτο βασίλειο, αντί να αποτελείται από ένα κομμάτι αυτής της ελληνικής αυτοκρατορίας, θα πρέπει να έχει μια δική του εθνικότητα, διαφορετική από τις άλλες τρεις. Και αυτό το βρίσκουμε στο ρωμαϊκό βασίλειο, και μόνο σε αυτό. Αλλά,

3. Η μεγάλη πλάνη που βρίσκεται πίσω από όλο αυτό το σύστημα παρερμηνείας, είναι η πολύ συχνά διδασκόμενη θεωρία ότι η βασιλεία του Θεού ιδρύθηκε κατά την πρώτη έλευση του Χριστού. Μπορεί εύκολα να φανεί πόσο μοιραία για αυτή τη θεωρία είναι η παραδοχή ότι η τέταρτη αυτοκρατορία είναι η Ρώμη. Διότι μετά τη διαίρεση αυτής της τέταρτης αυτοκρατορίας, ο Θεός του ουρανού πρόκειται να στήσει το βασίλειό του. Αλλά η διαίρεση της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας σε δέκα μέρη δεν είχε επιτευχθεί πριν από το 476 μ.Χ. Συνεπώς, η βασιλεία του Θεού δεν θα μπορούσε να είχε εγκαθιδρυθεί κατά την πρώτη έλευση του Χριστού, σχεδόν πεντακόσια χρόνια πριν από εκείνη την ημερομηνία. Η Ρώμη δεν πρέπει, επομένως, από τη σκοπιά τους, αν και απαντά θαυμάσια στην προφητεία με κάθε λεπτομέρεια, να είναι το επίμαχο βασίλειο. Η θέση ότι η βασιλεία του Θεού ιδρύθηκε τις ημέρες που ο Χριστός ήταν στη γη, φαίνεται να πιστεύουν αυτοί οι ερμηνευτές, ότι θα πρέπει να διατηρηθεί πάση θυσία.

Αυτό είναι το έδαφος πάνω στο οποίο ορισμένοι ερμηνευτές εμφανίζονται, τουλάχιστον, να επιχειρηματολογούν. Και για τον σκοπό της διατήρησης αυτής της θεωρίας ο συγγραφέας αυτός μικραίνει την τρίτη μεγάλη αυτοκρατορία του κόσμου στην ασήμαντη περίοδο των περίπου οκτώ ετών! Για αυτό, προσπαθεί να αποδείξει ότι η τέταρτη παγκόσμια αυτοκρατορία ασκούσε πλήρη επιρροή κατά τη διάρκεια μιας περιόδου που η πρόνοια του Θεού απλώς γέμιζε τα περιγράμματα της τρίτης! Γι' αυτό, προσπαθεί να καθορίσει τα χρονικά σημεία μεταξύ των οποίων πρέπει να αναζητήσουμε την τέταρτη, αν και η προφητεία δεν ασχολείται καθόλου με ημερομηνίες, και στη συνέχεια όποιο βασίλειο βρεθεί μέσα στον χρόνο που προκαθόρισε, το ορίζει ως το τέταρτο βασίλειο και προσπαθεί να κάμψει την προφητεία ώστε να ταιριάζει στην ερμηνεία του, ανεξαρτήτως από το πόσο καλύτερο υλικό θα μπορούσε να βρει έξω από τον περιορισμό του, που θα απαντούσε ως προς την εκπλήρωση της προφητείας. Είναι λογική μια τέτοια ερμηνεία; Είναι ο χρόνος που πρέπει να καθοριστεί πρώτα; — Όχι. Τα βασίλεια είναι τα μεγάλα χαρακτηριστικά της προφητείας, και πρέπει να τα αναζητήσουμε, και όταν τα βρούμε, πρέπει να τα αποδεχτούμε, όποια και αν είναι η χρονολογία ή η θέση τους. Ας αφήσουμε εκείνα να κυβερνούν τον χρόνο και τον τόπο, και όχι ο χρόνος και ο τόπος να κυβερνούν αυτά.

Αυτή η άποψη που είναι η αιτία όλης αυτής της εσφαλμένης εφαρμογής και της σύγχυσης, αποτελεί μια καθαρή υπόθεση. Ο Χριστός δεν έπληξε την εικόνα στην πρώτη Του έλευση. Δείτε το! Όταν η πέτρα χτυπά την εικόνα στα πόδια της, η εικόνα διασπάται σε κομμάτια. Χρησιμοποιείται βία. Το αποτέλεσμα είναι άμεσο. Η εικόνα γίνεται σαν άχυρο. Και μετά τι; Απορροφάται από την πέτρα και σταδιακά ενσωματώνεται μαζί της; — Τίποτα

τέτοιο. Αποσπάται, αφαιρείται, ως ασυμβίβαστο και μη διαθέσιμο υλικό και δεν βρίσκεται θέση για αυτό. Η περιοχή έχει καθαριστεί πλήρως και τότε η πέτρα γίνεται βουνό, και γεμίζει όλη τη γη. Τώρα τι χαρακτηριστικά θα δώσουμε σε αυτό το έργο της θραύσης και του τεμαχισμού; Είναι ένα ήπιο, ειρηνικό και ήσυχο έργο; ή είναι μια εκδήλωση εκδίκησης και βίας; Με ποιο τρόπο τα βασίλεια της προφητείας διαδέχθηκαν το ένα το άλλο; — Ήταν μέσα από τη βία και το θόρυβο του πολέμου, τη σύγκρουση των στρατών και το βρυχηθμό της μάχης. «Σύγχυση θόρυβος και ρούχα ποτισμένα στο αίμα», έχει λεχθεί για τη δύναμη και τη βία με την οποία το ένα έθνος υποτασσόταν στο άλλο. Ωστόσο, όλα αυτά δεν μπορούν να χαρακτηριστούν σαν «χτυπήματα» ή «σπάσιμο σε κομμάτια».

Όταν η Περσία κατέκτησε τη Βαβυλώνα και η Ελλάδα την Περσία, καμία από τις κατακτημένες αυτοκρατορίες δεν μπορεί να λεχθεί οτι έσπασε σε κομμάτια, αν και συντρίφτηκε κάτω από τη συντριπτική δύναμη ενός εχθρικού έθνους. Αλλά όταν φτάνουμε στην εισαγωγή του πέμπτου βασιλείου, η εικόνα χτυπιέται βίαια, σπάει σε κομμάτια, και διασκορπίζεται και εξαφανίζεται σε τέτοιο βαθμό που δεν μπορεί να βρεθεί πουθενά. Τι συμπέρασμα βγάζουμε με αυτό; — Πρέπει να καταλάβουμε ότι εδώ εμφανίζεται μια σκηνή στην οποία εκδηλώνεται πολύ μεγαλύτερη βία, δύναμη και ισχύς από αυτή που συνοδεύει την ανατροπή ενός έθνους από ένα άλλο μέσω της διαμάχης του πολέμου, σε σημείο που το τελευταίο δεν αξίζει καν να αναφερθεί. Η υποταγή ενός έθνους από ένα άλλο από τον πόλεμο, είναι ένα σκηνικό ειρήνης και ησυχίας σε σύγκριση με αυτό που εκτυλίσσεται όταν η εικόνα σπάει σε κομμάτια από την πέτρα που κόβεται από το βουνό χωρίς χέρια.

Ωστόσο, τι συμβολίζει το χτύπημα της εικόνας σύμφωνα με την υπό εξέταση θεωρία; — Ω, την ειρηνική εισαγωγή του ευαγγελίου του Χριστού! Το φως της αλήθειας που ήσυχα απλώνεται παντού! Τη συγκέντρωση ολίγων από τα έθνη της γης, για να ετοιμαστούν μέσω της υπακοής στην αλήθεια, για τη δεύτερη έλευση Του και τη βασιλεία Του! Τον ήρεμο και ανεπιτήδευτο σχηματισμό μιας χριστιανικής εκκλησίας — μιας εκκλησίας που κυριαρχείται, καταδιώκεται και καταπιέζεται από τις αλαζονικές και θριαμβευτικές δυνάμεις της γης από εκείνη την ημέρα μέχρι σήμερα! Και αυτό είναι το χτύπημα της εικόνας! Αυτό είναι το σπάσιμο του σε κομμάτια και η βίαια αφαίρεση των σπασμένων θραυσμάτων από το πρόσωπο της γης! Ήταν ποτέ ο παραλογισμός πιο παράλογος;

Μετά από αυτή την παρέκκλιση επιστρέφουμε στην έρευνα: Τα δάχτυλα των ποδιών αντιπροσωπεύουν τις δέκα διαιρέσεις της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας; Απαντάμε, ναι. Επειδή, -

1. Η εικόνα του κεφαλαίου 2 είναι εντελώς παράλληλη με το όραμα των τεσσάρων θηρίων του κεφαλαίου 7. Το τέταρτο θηρίο του κεφαλαίου 7 αντιπροσωπεύει το ίδιο με τα σιδερένια πόδια της εικόνας. Τα δέκα κέρατα του θηρίου αυτού, αντιστοιχούν πολύ φυσικά με τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας, και αυτά τα κέρατα είναι πρόδηλο ότι είναι δέκα βασιλιάδες που πρέπει να προκύψουν. Και είναι εξίσου ανεξάρτητα βασίλεια όσο και τα ίδια τα θηρία, γιατί τα θηρία ονομάζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. δηλαδή, ως "… *τέσσερις βασιλιάδες, που θα σηκωθούν από τη γη*". Εδάφιο 17. Δεν υποδηλώνουν μια σειρά από διαδοχικούς βασιλιάδες, αλλά βασιλιάδες ή βασίλεια που υπάρχουν ταυτόχρονα, γιατί τρία από αυτά ξεριζώθηκαν από το μικρό κέρας. Τα δέκα κέρατα, χωρίς αμφιβολία, αντιπροσωπεύουν τα δέκα βασίλεια στα οποία χωρίστηκε η Ρώμη.

2. Είδαμε ότι ο Δανιήλ, στην ερμηνεία της εικόνας, χρησιμοποιεί τις λέξεις βασιλιάς

και βασίλειο εναλλάξ, η πρώτη δηλώνει το ίδιο με τη δεύτερη. Στο εδάφιο 44 λέει ότι "*Και κατά τις ημέρες εκείνων των βασιλιάδων, ο Θεός τού ουρανού θα σηκώσει μια βασιλεία*". Αυτό δείχνει ότι τη στιγμή που θα εγκατασταθεί η βασιλεία του Θεού, θα υπάρχει ένα πλήθος βασιλιάδων που θα υπάρχουν ταυτόχρονα. Δεν μπορεί να αναφέρεται στα τέσσερα προηγούμενα βασίλεια. γιατί θα ήταν παράλογο να χρησιμοποιείται μια τέτοια γλώσσα σε σχέση με μια σειρά διαδοχικών βασιλιάδων, καθώς θα είναι στις ημέρες του τελευταίου βασιλιά μόνο, και όχι κατά τη βασιλεία οποιουδήποτε από τους προηγούμενους, η εγκαθίδρυση της βασιλείας του Θεού.

Εδώ, λοιπόν, παρουσιάζεται μια διαίρεση. Με ποιο τρόπο υποδεικνύεται αυτή από το σύμβολο; — Με τίποτε άλλο παρά από τα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας. Αν αυτά δεν μας κάνουν την υπόδειξη αυτή, θα μέναμε εντελώς στο σκοτάδι ως προς τη φύση και την έκταση της διαίρεσης που η προφητεία δείχνει ότι υπήρχε. Και το να υποθέσουμε αυτό, θα σήμαινε σοβαρό καταλογισμό στην ίδια την προφητεία.

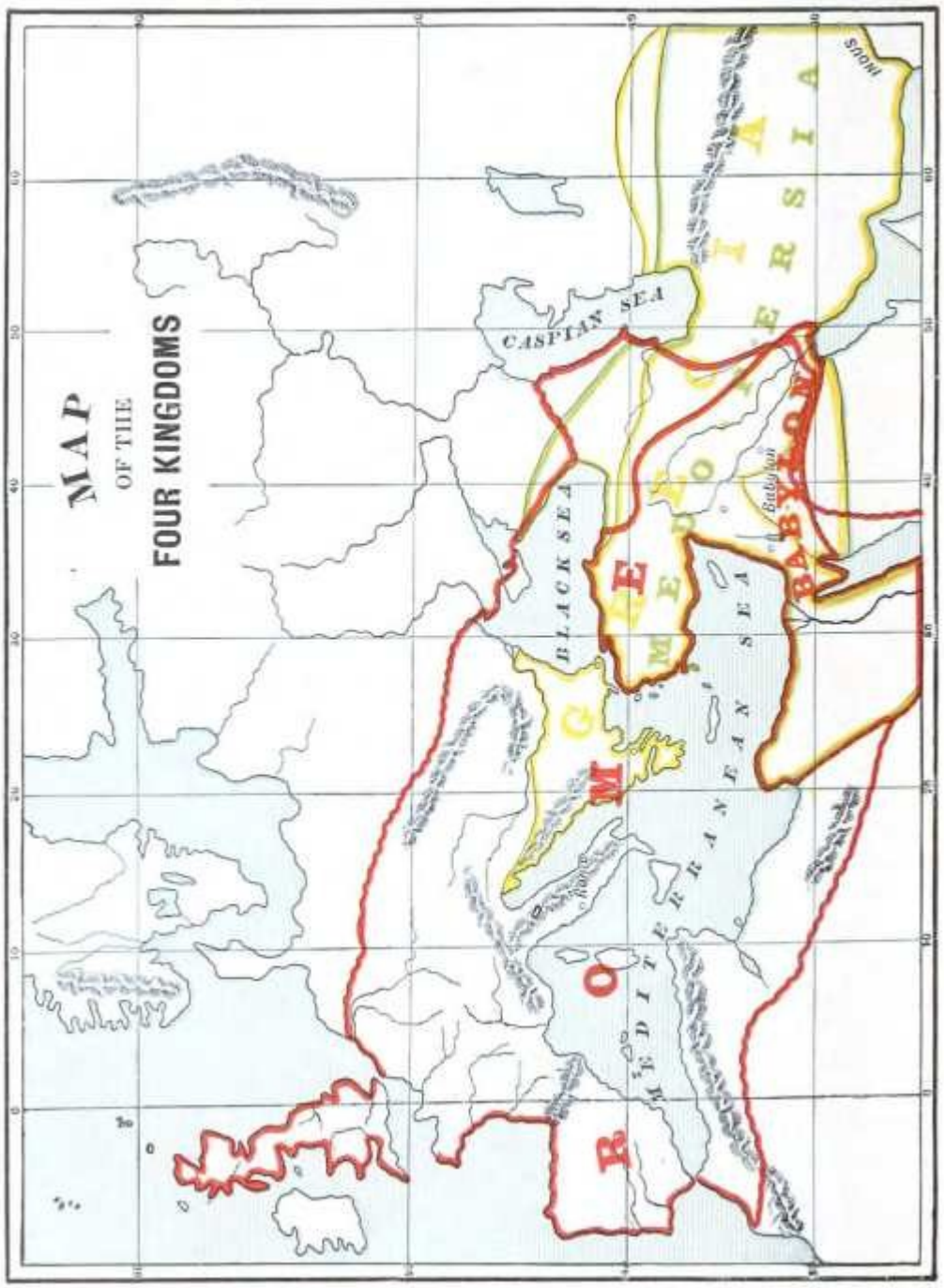
Επομένως, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας δηλώνουν τα δέκα μέρη στα οποία χωρίστηκε η ρωμαϊκή αυτοκρατορία.[1]

Ως αντίρρηση στην άποψη ότι τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας υποδηλώνουν τα δέκα βασίλεια, μερικές φορές μας υπενθυμίζουν ότι η Ρώμη, πριν από τη διαίρεση της σε δέκα βασίλεια, χωρίστηκε σε δύο μέρη, τη Δυτική και την Ανατολική αυτοκρατορία, που αντιστοιχούν στα δύο πόδια της εικόνας. Καθώς και τα δέκα βασίλεια προέκυψαν από τη δυτική διαίρεση, αν αυτά συμβολίζονταν με τα δάχτυλα των ποδιών, θα είχαμε, όπως υποστηρίζεται, δέκα δάχτυλα στο ένα πόδι της εικόνας και κανένα στο άλλο, που θα ήταν αφύσικο και ασυνεπές.

Αλλά αυτή η αντίρρηση αντιβαίνει στον εαυτό της, γιατί σίγουρα αν τα δύο πόδια δηλώνουν διαίρεση, τα δάχτυλα πρέπει επίσης να δηλώνουν διαίρεση [θα έπρεπε δηλαδή τότε και η ανατολική αυτοκρατορία να διαιρεθεί]. Θα ήταν ασυνεπές να πούμε ότι τα πόδια συμβολίζουν τη διαίρεση, αλλά τα δάχτυλα των ποδιών όχι. Αλλά αν τα δάχτυλα των

---

1 Αυτή η διαίρεση ολοκληρώθηκε μεταξύ των ετών 351 μ.Χ. και 483 μ.Χ. Η περίοδος αυτής της διάλυσης κάλυπτε έτσι σχεδόν εκατόν πενήντα χρόνια, από τα μέσα περίπου του τέταρτου αιώνα έως σχεδόν τα τέλη του πέμπτου. Κανένας ιστορικός απ' όσο γνωρίζουμε, δεν τοποθετεί την αρχή αυτής της διάλυσης της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας νωρίτερα από το 351 μ.Χ. και κανένας δεν αποδίδει την ολοκλήρωσή της σε μεταγενέστερη χρονολογία από το 483 μ.Χ..Όσον αφορά τις ενδιάμεσες χρονολογίες, δηλαδή την ακριβή χρονική στιγμή από την οποία πρέπει να χρονολογηθεί καθένα από τα δέκα βασίλεια που αναδύθηκαν στα ερείπια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, υπάρχει κάποια διάσταση απόψεων μεταξύ των ιστορικών. Κάτι τέτοιο δεν φαίνεται παράξενο, αν σκεφτούμε ότι ήταν μια εποχή μεγάλης σύγχυσης, ότι ο χάρτης της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας εκείνη την εποχή υπέστη πολλές ξαφνικές και βίαιες αλλαγές και ότι οι δρόμοι των εχθρικών εθνών που επιτέθηκαν στο έδαφός της, διασταυρώθηκαν και ξαναδιασταυρώθηκαν μέσα σε έναν λαβύρινθο σύγχυσης. Αλλά όλοι οι ιστορικοί συμφωνούν σε αυτό, ότι μέσα από την επικράτεια της Δυτικής Ρώμης, ιδρύθηκαν τελικά δέκα ξεχωριστά βασίλεια, και μπορούμε με ασφάλεια να τα τοποθετήσουμε στο χρονικό διάστημα μεταξύ των ακραίων ημερομηνιών που αναφέρονται παραπάνω, δηλαδή, 351 και 483 μ.Χ..
Τα δέκα έθνη που συνέβαλαν περισσότερο στη διάλυση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και τα οποία κάποια στιγμή στην ιστορία τους κατείχαν αντίστοιχα τμήματα της ρωμαϊκής επικράτειας ως χωριστά και ανεξάρτητα βασίλεια, μπορούν να απαριθμηθούν (χωρίς να είναι σε σειρά ως προς στον χρόνο ίδρυσης τους) ως εξής: Οι Ούννοι, οι Οστρογότθοι, οι Βησιγότθοι, οι Φράγκοι, οι Βανδάλοι, οι Σουεβίνοι, οι Βουργουνδοί, οι Ερούλοι, οι Αγγλοσάξονες και οι Λομβαρδοί. Η σύνδεση μεταξύ αυτών και ορισμένων από τα σύγχρονα έθνη της Ευρώπης είναι ακόμη ανιχνεύσιμη στα ονόματα, όπως Αγγλία, Βουργουνδία, Λομβαρδία, Γαλλία, κ.λπ. Ερμηνευτές όπως οι Calmet, Faber, Lloyd, Hales, Scott, Barnes, κ.λπ., συμφωνούν στην προηγούμενη απαρίθμηση. (Βλέπε τις καταληκτικές σημειώσεις του Barnes για τον Δανιήλ 7.)

Χάρτης των τεσσάρων βασιλειών

Σημείωση: Τα τέσσερα βασίλεια διακρίνονται από τα διαφορετικά χρώματα που έχει το καθένα ενώ το περίγραμμα του βασιλείου είναι του ίδιου χρώματος με τα γράμματα του ονόματός του. Επομένως το πορτοκαλί κίτρινο αντιστοιχεί στη Βαβυλώνα, το πράσινο στη Μηδοπερσία, το κίτρινο στην Ελλάδα και το κόκκινο στη Ρώμη. Ενώνοντας όλα αυτά σε έναν χάρτη ο αναγνώστης μπορεί να δει πως η επικράτεια κάθε βασιλείου αντιστοιχεί σε εκείνη των άλλων.

ποδιών υποδηλώνουν κάποια διαίρεση, δεν μπορεί να είναι παρά η διαίρεση της Ρώμης σε δέκα μέρη. Η πλάνη, ωστόσο, που αποτελεί τη βάση αυτής της ένστασης, είναι η άποψη ότι τα δύο σκέλη της εικόνας δηλώνουν πράγματι τον διαχωρισμό της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας στο ανατολικό και δυτικό τμήμα της. Ως προς αυτή τη θέση υπάρχουν πολλές αντιρρήσεις.

1. Τα δύο πόδια από σίδηρο συμβολίζουν τη Ρώμη, όχι μόνο κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, αλλά από την από την αρχή της ύπαρξής του ως έθνους. Και αν αυτά τα πόδια υποδηλώνουν διαίρεση, το βασίλειο θα έπρεπε να είχε διαιρεθεί από την αρχή της ιστορίας του. Αυτός ο ισχυρισμός υποστηρίζεται από τα άλλα σύμβολα. Έτσι η διαίρεση (δηλαδή τα δύο τμήματα) του περσικού βασιλείου, που υποδηλώνεται με τα δύο κέρατα του κριαριού (Δανιήλ 8:20), επίσης με την ανύψωση της αρκούδας από τη μία πλευρά (Δανιήλ 7:5) και ίσως με τους δύο βραχίονες της εικόνας αυτού του κεφαλαίου, υφίστατο εξαρχής. Η διαίρεση του ελληνικού βασιλείου, που υποδηλώνεται με τα τέσσερα κέρατα του τράγου και τα τέσσερα κεφάλια της λεοπάρδαλης, χρονολογείται οτι συντελέστηκε εντός οκτώ ετών από το σημείο που πρωτοπαρουσιάστηκε στην προφητεία. Έτσι, αν τα πόδια συμβολίζουν διαίρεση, η Ρώμη θα έπρεπε να είχε χωριστεί εξαρχής, αντί να παραμείνει ενωμένη για σχεδόν εξακόσια χρόνια προτού χωριστεί στα ανατολικά και δυτικά της τμήματα λίγα μόνο χρόνια πριν από την τελική διάσπασή της σε δέκα βασίλεια.

2. Καμία τέτοια διαίρεση σε δύο μεγάλα μέρη δεν υποδηλώνεται με τα άλλα σύμβολα με τα οποία η Ρώμη αντιπροσωπεύεται στο βιβλίο του Δανιήλ, δηλαδή, το μεγάλο και τρομερό θηρίο του Δανιήλ 7, και το μικρό κέρας του κεφαλαίου 8. Ως εκ τούτου, είναι λογικό να συμπεράνουμε ότι τα δύο πόδια της εικόνας δεν σχεδιάστηκαν για να αντιπροσωπεύουν μια τέτοια διαίρεση.

Όμως μπορεί κάποιος να ρωτήσει, γιατί να μην υποθέσουμε ότι και τα δύο πόδια δηλώνουν διαίρεση όπως τα δάχτυλα των ποδιών; Δεν θα ήταν εξίσου ασυνεπές να λέμε ότι τα δάχτυλα των ποδιών δηλώνουν διαίρεση, ενώ τα πόδια όχι, όπως όταν λέμε ότι τα πόδια δηλώνουν διαίρεση και τα δάχτυλα των ποδιών όχι; Απαντάμε ότι η ίδια η προφητεία πρέπει να διέπει τα συμπεράσματά μας σε αυτό το θέμα, και ενώ δεν λέει τίποτα για διαίρεση σε σχέση με τα πόδια, εισάγει το θέμα της διαίρεσης καθώς κατεβαίνουμε στα πόδια και τα δάχτυλα των ποδιών. Λέει, “*Για το ότι είδες τα πόδια του και τα δάχτυλα, ένα μέρος μεν από πηλό κεραμέα, και ένα μέρος από σίδερο, θα είναι μια διαιρεμένη βασιλεία”* .Καμία διαίρεση δεν μπορούσε να λάβει χώρα, ή τουλάχιστον να υποστηρίζεται ότι έλαβε χώρα, μέχρι να εισαχθεί το στοιχείο αποδυνάμωσης του πηλού, και δεν το βλέπουμε αυτό μέχρι να φτάσουμε στα δάχτυλα των ποδιών. Όμως δεν θα πρέπει να θεωρήσουμε ότι ο πηλός υποδηλώνει τη μια διαίρεση και ο σίδηρος την άλλη, γιατί μετά τη διακοπή της μακρόχρονης ενότητας του βασιλείου, κανένα από τα τμήματα δεν ήταν τόσο ισχυρό όσο το αρχικό σίδερο, αλλά όλα ήταν σε μια κατάσταση αδυναμίας που υποδηλώνεται από το μείγμα σιδήρου και πηλού. Το συμπέρασμα είναι αναπόφευκτο, ο προφήτης δηλώνει εδώ την αιτία του αποτελέσματος. Η εισαγωγή της αδυναμίας του στοιχείου από πηλό, καθώς φτάνουμε στα δάκτυλα, είχε ως αποτέλεσμα τη διαίρεση του βασιλείου σε δέκα μέρη, όπως αντιπροσωπεύονται από τα δέκα δάχτυλα των ποδιών, και αυτό το αποτέλεσμα, ή διαίρεση, υποδηλώνεται με την ξαφνική αναφορά μιας πλειάδας βασιλιάδων που συνυπάρχουν την ίδια χρονική περίοδο. Επομένως, ενώ δεν βρίσκουμε στοιχεία ότι τα πόδια υποδηλώνουν διαίρεση, αλλά τουναντίον σοβαρές αντιρρήσεις

ενάντια σε μια τέτοια άποψη, βρίσκουμε, πιστεύουμε,και έχουμε καλό λόγο να υποθέσουμε ότι τα δάχτυλα των ποδιών υποδηλώνουν διαίρεση, όπως θεωρήσαμε εδώ.

3. Κάθε μία από τις τέσσερις μοναρχίες είχε τη δική της ιδιαίτερη επικράτεια, που ήταν στην κυριότητα του βασιλείου, και εκεί πρέπει να αναζητήσουμε τα σημαντικότερα γεγονότα στην ιστορία του τα οποία σκιαγραφούνται από το σύμβολο. Επομένως, δεν πρέπει να αναζητήσουμε τις διαιρέσεις της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας στην περιοχή που κατείχε παλαιότερα η Βαβυλώνα, η Περσία ή η Ελλάδα, αλλά στην περιοχή που ανήκε στο ρωμαϊκό βασίλειο, εκεί που ήταν τελικά γνωστή ως Δυτική αυτοκρατορία. Η Ρώμη κατέκτησε τον κόσμο. αλλά το βασίλειο της Ρώμης βρισκόταν δυτικά της Ελλάδας. Αυτό αντιπροσωπεύονταν από τα σιδερένια πόδια. Εκεί, λοιπόν, αναζητούμε τα δέκα βασίλεια. και εκεί τα βρίσκουμε. Δεν είμαστε υποχρεωμένοι να ακρωτηριάζουμε ή να παραμορφώσουμε το σύμβολο ώστε να γίνει κατάλληλη και ακριβής αναπαράσταση ιστορικών γεγονότων.

Εδάφιο 43. Και όπως είδες το σίδερο ανακατεμένο μαζί με αργιλώδη πηλό, έτσι θα ανακατευτούν με σπέρμα ανθρώπων· όμως, δεν θα είναι κολλημένοι ο ένας μαζί με τον άλλον, όπως το σίδερο δεν ενώνεται μαζί με τον πηλό.

Με τη Ρώμη έπεσε η τελευταία από τις παγκόσμιες αυτοκρατορίες που ανήκαν σε αυτόν τον κόσμο στην παρούσα κατάστασή του. Μέχρι τώρα οι δομές της κοινωνίας ήταν τέτοιες που ήταν δυνατό για ένα έθνος, που θα υψωνόταν πάνω από τα γειτονικά του σε ανδρεία, γενναιότητα και στην επιστήμη του πολέμου, να τα προσαρτήσει το ένα μετά το άλλο με τις ρόδες των αρμάτων του, μέχρις ότου όλα ενοποιηθούν σε μια τεράστια αυτοκρατορία και ένας άνδρας καθισμένος στον κυρίαρχο θρόνο να μπορεί να κάνει τη θέλησή του νόμο για όλα τα έθνη. Όταν έπεσε η Ρώμη αυτή η δυνατότητα χάθηκε για πάντα. Συντετριμμένη κάτω από το βάρος των τεράστιων διαστάσεών της, θρυμματίστηκε, χωρίς να μπορεί να ενωθεί ποτέ ξανά. Το σίδερο ανακατεύτηκε με τον πηλό. Τα στοιχεία της έχασαν τη δύναμη της συνοχής και κανένας άνθρωπος ή συνδυασμός ανδρών δεν μπόρεσε να τα συνενώσει ξανά. Αυτό το σημείο διατυπώνεται καλά από έναν άλλον θεολόγο που χαιρόμαστε να παραθέτουμε τα λόγια του: —

«Εξ αιτίας αυτής της διαιρεμένης κατάστασή της, η πρώτη δύναμη της αυτοκρατορίας χάθηκε· αλλά όχι όπως είχε συμβεί με άλλες. Κανένα άλλο βασίλειο δεν θα τη διαδεχόταν, όπως έγινε με τα τρία που προηγήθηκαν. Έπρεπε να συνεχίσει διαιρεμένη σε δέκα τμήματα, έως ότου το βασίλειο της πέτρας τη χτυπήσει στα πόδια της, τα σπάσει και τα σκορπίσει ο άνεμος, σαν το άχυρο του καλοκαιρινού αλωνιού! Ωστόσο, σε όλο αυτό το διάστημα, ένα μέρος της δύναμής της πρέπει να παραμείνει. Και έτσι ο προφήτης λέει: "*Και όπως τα δάχτυλα των ποδιών ήσαν ένα μέρος από σίδερο και ένα μέρος από πηλό, έτσι και η βασιλεία θα είναι κατά μέρος ισχυρή, και κατά μέρος εύθραυστη.*". Εδάφιο 42. Πώς με οποιονδήποτε άλλο τρόπο θα μπορούσατε να αναπαραστήσετε τόσο εντυπωσιακά τα γεγονότα; Για περισσότερα από χίλια τετρακόσια χρόνια, υπάρχει αυτή η δεκαπλή διαίρεση. Ξανά και ξανά οι άνθρωποι έχουν ονειρευτεί να αναδείξουν σε αυτές τις κτήσεις ένα ισχυρό βασίλειο. Ο Καρλομάγνος το προσπάθησε. Ο Κάρολος Ε' το προσπάθησε. Ο Λουδοβίκος XVI το προσπάθησε. Ο Ναπολέων το προσπάθησε. Κανένας τους όμως δεν το πέτυχε. Ένα και μόνο εδάφιο της προφητείας ήταν ισχυρότερο από

όλους αυτούς. Η δύναμή τους απέτυχε, σπαταλήθηκε, καταστράφηκε. Όμως τα δέκα βασίλεια δεν έγιναν ξανά ένα. "*κατά μέρος ισχυρή, και κατά μέρος εύθραυστη"* , ήταν η προφητική περιγραφή. Και αυτό, επίσης, αποτέλεσε ιστορικό γεγονός που τους αφορούσε. Με το βιβλίο της ιστορίας ανοιχτό μπροστά σας, σας ρωτάω, δεν είναι αυτή μια ακριβής αναπαράσταση των υπολειμμάτων αυτής της κάποτε πανίσχυρης αυτοκρατορίας; Κυβέρνησε με απεριόριστη ισχύ. Ήταν η ενθρονισμένη κυρία όλου του κόσμου. Το σκήπτρο της έσπασε. Ο θρόνος της κατεδαφίστηκε. Αφαιρέθηκε η δύναμή της. Δέκα βασίλεια σχηματίστηκαν από αυτήν. Και '*εύθραυστη*' όπως τότε, συνεχίζει ακόμα, δηλαδή, '*κατά μέρος εύθραυστη*' γιατί οι διαστάσεις της συνεχίζονται ακόμα όπως όταν το βασίλειο του σιδήρου στεκόταν όρθιο στα πόδια του. Και είναι "κατά μέρος ισχυρή", διατηρεί, ακόμη και στη διαιρεμένη της κατάσταση, αρκετή από τη σιδερένια αντοχή της ώστε να αντισταθεί σε όλες τις προσπάθειες να ενωθούν τα μέρη της μαζί. «Αυτό δεν θα γίνει», λέει ο λόγος του Θεού. «Αυτό δεν έγινε», απαντά το βιβλίο της ιστορίας.

«Αλλά τότε», μπορεί να πουν οι άνθρωποι, «μένει ένα άλλο σχέδιο. Αν η βία δεν μπορεί να αποφέρει καρπούς, η διπλωματία και η πολιτική μπορούν· θα τα δοκιμάσουμε.» Και έτσι η προφητεία το προλέγει όταν λέει: "*θα ανακατευτούν με σπέρμα ανθρώπων*", δηλαδή, θα γίνουν γάμοι, με την ελπίδα να εδραιώσουν έτσι τη δύναμή τους και, στο τέλος, να ενώσουν αυτά τα διαιρεμένα βασίλεια σε ένα.

Θα πετύχει αυτό το εγχείρημα; — Όχι. Ο προφήτης απαντά: "*δεν θα είναι κολλημένοι ο ένας μαζί με τον άλλον, όπως το σίδερο δεν ενώνεται μαζί με τον πηλό.*". Και η ιστορία της Ευρώπης δεν είναι παρά μια διαρκής επιβεβαίωση για την ακριβή εκπλήρωση αυτών των λέξεων. Από την εποχή του Κανούτου μέχρι σήμερα, η πολιτική των βασιλευόντων μοναρχών ήταν η πεπατημένη οδός που ακολούθησαν για να κατακτήσουν ένα ισχυρότερο σκήπτρο και μια ευρύτερη κυριαρχία. Και το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα που έχει καταγράψει η ιστορία στις μέρες μας είναι η περίπτωση του Ναπολέοντα. Κυβέρνησε σε ένα από τα βασίλεια. ... Επιδίωξε να κερδίσει με συμμαχία αυτό που δεν μπορούσε να κερδίσει με τη βία, να οικοδομήσει δηλαδή μια ισχυρή, ενοποιημένη αυτοκρατορία. Και τα κατάφερε; — Όχι. Η ίδια η δύναμη πάνω στην οποία βασιζόταν, αποδείχθηκε η καταστροφή του, με τα στρατεύματα του Μπλύχερ, στο πεδίο του Βατερλώ! Το σίδερο δεν θα ανακατευόταν με τον πηλό. Τα δέκα βασίλεια συνεχίζουν ακόμα.

Και όμως, αν ως αποτέλεσμα αυτών των συμμαχιών ή άλλων αιτιών, αυτός ο αριθμός διαταράσσεται μερικές φορές, δεν χρειάζεται να μας εκπλήσσει. Είναι, πράγματι, ακριβώς αυτό που φαίνεται να προλέγει η προφητεία. Το σίδερο "*ανακατεμένο μαζί με αργιλώδη πηλό*". Για μια περίοδο, στην εικόνα, μπορεί να μην τα ξεχώριζες. Όμως δεν θα παρέμεναν έτσι. "*δεν θα είναι κολλημένοι ο ένας μαζί με τον άλλον"* . Η φύση των στοιχείων από τα οποία αποτελούνται δεν τους το επιτρέπει, από τη μία πλευρά, ο λόγος της προφητείας, από τη άλλη. Ωστόσο, επρόκειτο να γίνει μια προσπάθεια ανάμειξης - όχι, κάτι παραπάνω, υπήρξε μια προσέγγιση για να αναμιχθούν και στις δύο περιπτώσεις. Αλλά επρόκειτο να αποτύχει. Και πόσο αξιοσημείωτη είναι η έμφαση με την οποία η ιστορία επιβεβαιώνει αυτή τη διακήρυξη του λόγου του Θεού!». — William Newton, Διαλέξεις για τα δύο πρώτα οράματα του Βιβλίου του Δανιήλ, σσ. 34-36.

Ωστόσο, με όλα αυτά τα γεγονότα μπροστά τους, που επιβεβαιώνουν την ακαταμάχητη δύναμη της πρόνοιας του Θεού μέσα από τις ανατροπές και τις αλλαγές των

αιώνων, τις προσπάθειες των πολεμιστών και τη διπλωματία και τις δολοπλοκίες των αυλών και των βασιλιάδων, ορισμένοι σύγχρονοι ερμηνευτές έχουν εκδηλώσει μια τόσο θαυμαστή παρανόηση αυτής της προφητείας ώστε να προβλέπουν ένα μελλοντικό παγκόσμιο βασίλειο και να υποδεικνύουν έναν Ευρωπαίο ηγεμόνα, ακόμη και τώρα στα χρόνια που φθίνουν και το κύρος τους μειώνεται, ως τον «προορισμένο μονάρχη του κόσμου». Μάταιη είναι η ανάσα που ξοδεύουν διαδίδοντας μια τέτοια θεωρία και απατηλές οι ελπίδες ή οι φόβοι που μπορεί να καταφέρουν να δημιουργήσουν πάνω από μια τέτοια προσδοκία. [1]

Εδάφιο 44. Και κατά τις ημέρες εκείνων των βασιλιάδων, ο Θεός τού ουρανού θα σηκώσει μια βασιλεία, που δεν θα φθαρεί στον αιώνα· και η βασιλεία αυτή δεν θα περάσει σε άλλον λαό· θα κατασυντρίψει και θα συντελέσει όλες αυτές τις βασιλείες, ενώ αυτή θα διαμένει στους αιώνες, 45. όπως είδες ότι αποκόπηκε μια πέτρα από το βουνό χωρίς χέρια, και κατασύντριψε το σίδερο, τον χαλκό, τον πηλό, το ασήμι, και το χρυσάφι· ο μεγάλος Θεός έκανε γνωστό στον βασιλιά ό,τι πρόκειται να γίνει ύστερα απ' αυτά· και το όνειρο είναι αληθινό, και η ερμηνεία του πιστή.

Εδώ φτάνουμε στο αποκορύφωμα αυτής της εκπληκτικής προφητείας· και όταν ο Χρόνος, στην πτήση του προς το μέλλον, μας φέρει στην υπέροχη σκηνή που προφητεύτηκε εδώ, θα έχουμε φτάσει στο τέλος της ανθρώπινης ιστορίας. Στη βασιλεία του Θεού! Μια μεγάλη πρόνοια για μια νέα και ένδοξη οικονομία, κατά την οποία ο λαός Του θα βρει μια ευτυχισμένη απολύτρωση από τη θλιβερή, εκφυλισμένη και μεταβαλλόμενη πορεία αυτού του κόσμου. Μεταλλάσσοντας όλους τους δίκαιους, από τη ζοφερότητα στη δόξα, από τη διαμάχη στην ειρήνη, από έναν αμαρτωλό σε έναν άγιο κόσμο, από τον θάνατο στη ζωή, από την τυραννία και την καταπίεση στην ευτυχισμένη ελευθερία και τα ευλογημένα προνόμια μιας ουράνιας βασιλείας! Μια ένδοξη μετάβαση, από την αδυναμία στη δύναμη, από το μεταβαλλόμενο και φθίνον στο αμετάβλητο και αιώνιο!

Αλλά πότε θα εδραιωθεί αυτή η βασιλεία; Μπορούμε να ελπίζουμε για μια απάντηση σε μια ερώτηση τόσο μεγάλης σημασίας για τη φυλή μας; Αυτά είναι τα ίδια τα ερωτήματα για τα οποία ο λόγος του Θεού δεν μας αφήνει στην άγνοια· και εδώ φαίνεται η υπερέχουσα αξία αυτής της ουράνιας ευλογίας. Δεν λέμε ότι ο ακριβής χρόνος αποκαλύπτεται (τονίζουμε το γεγονός ότι δεν αποκαλύπτεται) ούτε σε αυτήν ούτε σε οποιαδήποτε άλλη προφητεία· αλλά δίνεται μια τόσο κοντινή προσέγγιση που η γενιά που θα δει την εγκαθίδρυση αυτής της βασιλείας θα μπορέσει να σηματοδοτήσει την προσέγγισή της αλάνθαστα και να κάνει εκείνη την προετοιμασία που θα της δώσει το δικαίωμα να συμμετάσχει σε όλες τις δόξες της.

Όπως έχει ήδη εξηγηθεί, τα εδάφια 41-43 μας οδηγούν σε αυτή την πλευρά της διαίρεσης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας σε δέκα βασίλεια. Η διαίρεση αυτή ολοκληρώθηκε, όπως έχει ήδη αναφερθεί, μεταξύ του 351 και του 483 μ.Χ.. Οι βασιλιάδες ή τα βασίλεια, στις ημέρες των οποίων ο Θεός του ουρανού πρόκειται να εγκαθιδρύσει τη βασιλεία Του, είναι προφανώς εκείνα τα βασίλεια που προέκυψαν από τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Τότε η

1 Λίγο αφότου γράφτηκε το παρόν, ο Ναπολέων Γ΄, αυτός ο «προορισμένος μονάρχης του κόσμου»! εκθρονίστηκε και πέθανε σε ατιμωτική αποστρατεία, και ο γιος και κληρονόμος του θανατώθηκε καθώς έπεσε στα χέρια αγρίων στην Αφρική.

βασιλεία του Θεού που παρουσιάζεται εδώ δεν θα μπορούσε να είχε εγκαθιδρυθεί, όπως ισχυρίζονται ορισμένοι, από την πρώτη έλευση του Χριστού, τετρακόσια πενήντα χρόνια πριν. Αλλά είτε εφαρμόσουμε αυτή τη διαίρεση στα δέκα βασίλεια είτε όχι, είναι βέβαιο ότι κάποιο είδος διαίρεσης θα λάμβανε χώρα στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία πριν εγκαθιδρυθεί η βασιλεία του Θεού. Γιατί η προφητεία ρητά δηλώνει: "*θα είναι μια διαιρεμένη βασιλεία*". Και αυτό είναι εξίσου μοιραίο για τη δημοφιλή άποψη, γιατί μετά την ενοποίηση των πρώτων στοιχείων της ρωμαϊκής εξουσίας μέχρι τις ημέρες του Χριστού, δεν υπήρξε καμία διαίρεση της βασιλείας. Ούτε κατά τη διάρκεια των ημερών Του, ούτε για πολλά χρόνια μετά, συνέβη κάτι τέτοιο. Οι εμφύλιοι πόλεμοι δεν ήταν διαιρέσεις της αυτοκρατορίας. Ήταν μόνο οι προσπάθειες ατόμων που προσκυνούσαν στο ιερό της φιλοδοξίας, για να αποκτήσουν τον ανώτατο έλεγχο της αυτοκρατορίας. Οι περιστασιακές μικρο-επαναστάσεις μακρινών επαρχιών, που καταστέλλονταν με τη δύναμη και σχεδόν με την ταχύτητα κεραυνού, δεν αποτελούσαν διαίρεση του βασιλείου. Αυτά είναι όλα όσα μπορούν να θεωρηθούν ως παρεμβάσεις στην ενότητα του βασιλείου, για περισσότερα από τριακόσια χρόνια, χωρίς να περιλαμβάνονται οι ημέρες του Χριστού. Η μία αυτή σκέψη αρκεί για να διαψεύσει για πάντα την άποψη ότι η βασιλεία του Θεού, η οποία αποτελεί την πέμπτη βασιλεία αυτής της σειράς, όπως παρουσιάζεται στο Δανιήλ 2, ιδρύθηκε στην αρχή της χριστιανικής εποχής. Αλλά θα μπορούσαμε να κάνουμε μια ακόμη σκέψη.

1. Αυτή η πέμπτη βασιλεία, λοιπόν, δεν θα μπορούσε να είχε ιδρυθεί κατά την πρώτη έλευση του Χριστού, επειδή δεν πρόκειται να υπάρξει ταυτόχρονα με τις επίγειες κυβερνήσεις, αλλά θα τις διαδεχθεί. Όπως η δεύτερη βασιλεία διαδέχθηκε την πρώτη, η τρίτη τη δεύτερη και η τέταρτη την τρίτη, με βία και ανατροπή, έτσι και η πέμπτη διαδέχεται την τέταρτη. Δεν συνυπάρχει με αυτήν. Η τέταρτη βασιλεία πρώτα καταστρέφεται, τα θραύσματα αφαιρούνται, η περιοχή καθαρίζεται και στη συνέχεια η πέμπτη εγκαθιδρύεται ως η επόμενη βασιλεία κατά τη χρονική σειρά. Η εκκλησία όμως συνυπάρχει με τις επίγειες κυβερνήσεις από τότε που σχηματίστηκαν οι επίγειες κυβερνήσεις. Υπήρχε εκκλησία στην εποχή του Άβελ, στην εποχή του Ενώχ, στου Νώε, στου Αβραάμ και ούτω καθεξής μέχρι σήμερα. Όχι. η εκκλησία δεν είναι η πέτρα που χτύπησε την εικόνα στα πόδια. Υπήρχε χρονικά πολύ νωρίτερα και το έργο με το οποίο ασχολείται δεν είναι αυτό της συντριβής και της ανατροπής των επίγειων κυβερνήσεων.

2. Η πέμπτη βασιλεία εισάγεται από την πέτρα που χτυπά την εικόνα. Ποιο μέρος της εικόνας χτυπάει η πέτρα; Τα πόδια και τα δάχτυλα των ποδιών. Αλλά αυτά δεν αναπτύχθηκαν παρά τέσσερις και μισό αιώνες μετά τη σταύρωση του Χριστού. Η εικόνα, κατά τη στιγμή της σταύρωσης, είχε αναπτυχθεί μόνο μέχρι τους μηρούς, ας υποθέσουμε. Και αν η βασιλεία του Θεού στήθηκε τότε, αν η πέτρα χτύπησε την εικόνα σε εκείνο το σημείο, τη χτύπησε στους μηρούς, όχι στα πόδια, όπου η προφητεία τοποθετεί το χτύπημα.

3. Η πέτρα που χτυπά την εικόνα έχει κοπεί χωρίς χέρια από το βουνό. Το περιθώριο του μεταφραστή (εδ.45) αναφέρει: «Που δεν ήταν σε χέρι». Αυτό δείχνει ότι το χτύπημα δεν γίνεται από κάποιον που ενεργεί για λογαριασμό κάποιου άλλου, ούτε από την εκκλησία, για παράδειγμα, στα χέρια του Χριστού, αλλά είναι ένα έργο που ο Κύριος κάνει με τη δική του θεϊκή δύναμη, χωρίς καμία ανθρώπινη παρέμβαση.

4. Και πάλι, η βασιλεία του Θεού τίθεται ενώπιον της εκκλησίας ως ζήτημα ελπίδας. Ο Κύριος δεν δίδαξε στους μαθητές του μια προσευχή που σε δύο ή τρία χρόνια θα

καθίστατο άνευ αντικειμένου. Η ικεσία μπορεί εξίσου κατάλληλα να ανέβει από τα χείλη του υπομονετικού, αγρυπνούντος ποιμνίου τόσο σε αυτές τις έσχατες ημέρες, όσο και από τα χείλη των πρώτων μαθητών του: "*Ελθέτω η βασιλεία Σου*".

5. Έχουμε σαφείς αναφορές από την Αγία Γραφή για να τεκμηριώσουμε τις ακόλουθες προτάσεις: (1) Η βασιλεία ήταν ακόμα στο μέλλον κατά την εποχή του τελευταίου Πάσχα του Κυρίου μας. Ματθαίου 26:29. (2) Ο Χριστός δεν την εγκαθίδρυσε πριν από την ανάληψή Του. Πράξεις 1:6. (3) Σάρκα και αίμα δεν μπορούν να την κληρονομήσουν. Α΄ Κορινθίους 15:50. (4) Αποτελεί υπόσχεση προς τους αποστόλους και προς όλους όσους αγαπούν τον Θεό. Ιάκωβος 2:5. (5) Είναι μελλοντική υπόσχεση προς το μικρό ποίμνιο. Λουκά 12:32. (6) Μέσα από πολλές θλίψεις οι άγιοι θα εισέλθουν σε αυτήν. Πράξεις 14:22. (7) Θα εγκαθιδρυθεί όταν ο Χριστός θα κρίνει τους ζωντανούς και τους νεκρούς. Β΄ Τιμόθεου 4:1. (8) Θα εγκαθιδρυθεί όταν θα έρθει στη δόξα Του με όλους τους αγίους αγγέλους του. Ματθαίου 25:31-34

Κατ' αντίθεση ως προς την προηγούμενη άποψη, θα μπορούσε κάποιος να ρωτήσει αν η έκφραση «Βασιλεία των ουρανών» εφαρμόζεται στην Καινή Διαθήκη στην εκκλησία. Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να ισχύει· αλλά σε άλλες, όπως είναι προφανές, δεν μπορεί να ισχύει. Στα κατηγορηματικά χωρία που αναφέρθηκαν παραπάνω, τα οποία δείχνουν ότι ήταν ακόμα θέμα υπόσχεσης ακόμη και μετά την πλήρη ίδρυση της εκκλησίας, ότι η θνητότητα δεν μπορεί να την κληρονομήσει και ότι πρόκειται να ιδρυθεί μόνο σε σχέση με την έλευση του Κυρίου μας για την κρίση, η αναφορά δεν μπορεί να αφορά οποιοδήποτε κράτος ή οργανισμό εδώ στη γη. Ο στόχος που έχουμε ενώπιόν μας είναι να διαπιστώσουμε τι συνιστά τη βασιλεία του Δανιήλ 2:44· και έχουμε δει ότι η προφητεία απαγορεύει κατηγορηματικά την εφαρμογή της στην εκκλησία, στο βαθμό που από τους όρους της ίδιας της προφητείας μας απαγορεύεται να αναζητούμε αυτή τη βασιλεία μέχρι και πάνω από τετρακόσια χρόνια μετά τη σταύρωση του Χριστού και την ίδρυση της εκκλησίας του ευαγγελίου. Επομένως, αν σε ορισμένες εκφράσεις στην Καινή Διαθήκη η λέξη «βασιλεία» μπορεί να βρεθεί να εφαρμόζεται στο έργο της χάρης του Θεού ή στην εξάπλωση του ευαγγελίου, σε τέτοιες περιπτώσεις δεν μπορεί να είναι η βασιλεία που παρουσιάζεται στον Δανιήλ. Αυτή μπορεί να είναι μόνο η μελλοντική κυριολεκτική βασιλεία της δόξας του Χριστού που τόσο συχνά παρουσιάζεται τόσο στην Παλαιά Διαθήκη όσο και στην Καινή.

Μπορεί να αντιπαραβάλει κάποιος ότι όταν η πέτρα χτυπήσει την εικόνα, το σίδερο, ο ορείχαλκος, το ασήμι και ο χρυσός συντρίβονται μαζί. Επομένως, η πέτρα πρέπει να χτύπησε την εικόνα όταν όλα αυτά τα μέρη υπήρχαν. Απαντώντας, ρωτάμε: Τι εννοούμε με το ότι συντρίβονται μαζί; Σημαίνει η έκφραση ότι τα ίδια άτομα που αποτελούσαν τη βασιλεία του χρυσού θα ήταν ζωντανά όταν η εικόνα θα συντρίβονταν; — Όχι· αλλιώς η εικόνα καλύπτει μόνο τη διάρκεια μιας μόνο γενιάς. Σημαίνει ότι αυτή θα ήταν μια κυρίαρχη βασιλεία; — Όχι· γιατί υπάρχει μια διαδοχή βασιλείων μέχρι την τέταρτη. Υποθέτοντας, λοιπόν, ότι η πέμπτη βασιλεία ιδρύθηκε κατά την πρώτη έλευση, με ποια έννοια υπήρχαν τότε ο χαλκός, το ασήμι και ο χρυσός περισσότερο από ό,τι σήμερα; Αναφέρεται στην εποχή της δεύτερης ανάστασης, όταν όλα αυτά τα πονηρά έθνη θα αναστηθούν; — Όχι· Διότι η καταστροφή των επίγειων κυβερνήσεων σε αυτή την παρούσα κατάσταση, η οποία συμβολίζεται εδώ με το χτύπημα της εικόνας, σίγουρα λαμβάνει χώρα στο τέλος αυτής της οικονομίας καθώς μετά τη δεύτερη ανάσταση οι εθνικές διακρίσεις θα πάψουν να

υφίστανται.

Δεν υπάρχει καμία αντίρρηση στο υπό εξέταση σημείο, διότι όλα τα βασίλεια που συμβολίζονται από την εικόνα, εξακολουθούν να υπάρχουν, κατά μία έννοια. Η Χαλδαία και η Ασσυρία εξακολουθούν να είναι οι πρώτες διαιρέσεις της εικόνας· η Μηδία και η Περσία, η δεύτερη· η Μακεδονία, η Ελλάδα, η Θράκη, η Μικρά Ασία και η Αίγυπτος, η τρίτη. Η πολιτική ζωή και η κυριαρχία, είναι αλήθεια, έχουν περάσει από το ένα στο άλλο, μέχρι που, όσον αφορά την εικόνα, όλα τώρα συγκεντρώνονται στις διαιρέσεις του τέταρτου βασιλείου· αλλά οι άλλες, ως προς τα εδάφη και την υπόστασή τους, αν και χωρίς κυριαρχία, εξακολουθούν να υπάρχουν· και μαζί όλα θα διαλυθούν σε κομμάτια όταν έρθει το πέμπτο βασίλειο.

Μπορεί ακόμη να τεθεί το ερώτημα, ως αντίρρηση: Δεν παρήλθαν όλα τα δέκα βασίλεια, στις ημέρες των οποίων επρόκειτο να ιδρυθεί η βασιλεία του Θεού; Και καθώς η βασιλεία του Θεού δεν έχει ακόμα ιδρυθεί, δεν αποδείχθηκε αποτυχημένη η προφητεία, σύμφωνα με την άποψη που υποστηρίζεται εδώ; Απαντάμε: Αυτά τα βασίλεια δεν έχουν ακόμη παρέλθει. Βρισκόμαστε ακόμη στις ημέρες εκείνων των βασιλιάδων. Το ακόλουθο παράδειγμα από το βιβλίο του Δρ. Νέλσον «Αιτία και Θεραπεία της Απιστίας», σελ. 374, 375, φέρνει αυτό το θέμα ξεκάθαρα στο φως: —

«Ας υποθέσουμε ότι κάποιοι αδύναμοι άνθρωποι υποφέρουν από τις σχεδόν συνεχείς εισβολές πολυάριθμων και άγριων εχθρών. Ας υποθέσουμε ότι κάποιος ισχυρός και καλοπροαίρετος πρίγκιπας τους στέλνει μήνυμα ότι, για αρκετά χρόνια, ας πούμε τριάντα, θα διατηρήσει, για την ασφάλειά τους κατά μήκος των συνόρων, δέκα φρουρές, που θα αποτελούνται από εκατό καλά οπλισμένους άνδρες η καθεμία. Ας υποθέσουμε ότι τα φρούρια έχουν χτιστεί και παραμένουν για λίγα χρόνια, όταν δύο από αυτά καίγονται ολοσχερώς και ξαναχτίζονται χωρίς καθυστέρηση· έχει παραβιαστεί ο λόγος του ηγεμόνα; — Όχι· δεν υπήρξε καμία ουσιαστική διακοπή στη συνέχιση της άμυνας· και, επιπλέον, το πιο σημαντικό μέρος της προστασίας ήταν ακόμα εκεί. Και πάλι, ας υποθέσουμε ότι ο μονάρχης στέλνει και διατάζει την κατεδάφιση δύο οχυρωματικών θέσεων, αλλά, δίπλα στο σημείο όπου βρίσκονταν αυτές, διατάζει αμέσως την ανέγερση άλλων δύο κτιρίων, πιο ευρύχωρων και πιο επιθυμητών· εξακολουθεί να ισχύει η υπόσχεση; Απαντάμε καταφατικά, και πιστεύουμε ότι κανείς δεν θα διαφωνούσε μαζί μας. Τέλος, ας υποθέσουμε ότι, εκτός από τις δέκα φρουρές, θα μπορούσε να αποδειχθεί ότι για αρκετούς μήνες κατά τη διάρκεια των τριάντα ετών, διατηρήθηκε εκεί μία ακόμη· ότι για ένα ή δύο χρόνια από τα τριάντα, υπήρχαν εκεί έντεκα αντί για δέκα οχυρώσεις· θα το ονομάσουμε αυτό ήττα ή αποτυχία της αρχικής προσπάθειας; Ή μήπως τυχόν φαινομενικές διακοπές, όπως αυτές που αναφέρθηκαν, καταστρέφουν την ορθότητα του να τις ονομάζουμε δέκα φρουρές των συνόρων; Η απάντηση είναι, Όχι, χωρίς αμφισβήτηση.

«Έτσι είναι, και ήταν, όσον αφορά τα δέκα βασίλεια της Ευρώπης που ήταν κάποτε υπό το Ρωμαϊκό σκήπτρο. Βρίσκονταν εκεί για διακόσια εξήντα χρόνια. Αν πολλά έχουν αλλάξει τα ονόματά τους, σύμφωνα με την ιδιοτροπία εκείνου που κατέκτησε, αυτή η αλλαγή ονόματος δεν κατέστρεψε την ύπαρξή τους. Αν άλλα άλλαξαν τα εδαφικά τους όρια, ως έθνη είναι ακόμα εκεί. Αν άλλα έχουν πέσει και διάδοχοι πήραν τη θέση τους, τα δέκα κέρατα είναι ακόμα εκεί. Αν, μέσα σε λίγα χρόνια από τα χίλια, υπήρχαν περισσότερα από δέκα, αν κάποια προσωρινή δύναμη σήκωσε το κεφάλι της, φαινομενικά διεκδικώντας μια θέση με τα υπόλοιπα, και σύντομα εξαφανίστηκε, αυτό δεν έκανε το θηρίο να έχει

λιγότερα από δέκα κέρατα.»

Ο Σκοτ παρατηρεί: —

«Είναι βέβαιο ότι η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία ήταν διαιρεμένη σε δέκα βασίλεια· και παρόλο που μπορεί να ήταν άλλοτε περισσότερα και άλλοτε λιγότερα, παρόλα αυτά ήταν ακόμα γνωστά με το όνομα των δέκα βασιλείων της Δυτικής αυτοκρατορίας.»

Έτσι, το θέμα δεν έχει πλέον καμία δυσκολία. Ο χρόνος έχει αναπτύξει πλήρως αυτή τη μεγάλη εικόνα σε όλα τα μέρη της. Με την πιο αυστηρή έννοια, αντιπροσωπεύει τα σημαντικά πολιτικά γεγονότα που είχε σχεδιαστεί να συμβολίσει. Στέκεται ολοκληρωμένη στα πόδια της. Έτσι, στέκεται εδώ και πάνω από δεκατέσσερις αιώνες. Περιμένει να χτυπηθεί στα πόδια της από την πέτρα που αποκόπηκε από το βουνό χωρίς χέρι, δηλαδή τη βασιλεία του Χριστού. Αυτό θα επιτευχθεί όταν ο Κύριος θα αποκαλυφθεί μέσα σε φλόγα φωτιάς, παίρνοντας εκδίκηση από εκείνους που δεν γνωρίζουν τον Θεό και δεν υπακούν στο ευαγγέλιο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. (Βλέπε Ψαλμοί 2:8,9.) Στις ημέρες αυτών των βασιλιάδων, ο Θεός του ουρανού θα εγκαθιδρύσει μια βασιλεία. Βρισκόμαστε στις ημέρες αυτών των βασιλιάδων για πάνω από δεκατέσσερις αιώνες και εξακολουθούμε να βρισκόμαστε στις ημέρες τους. Όσον αφορά αυτή την προφητεία, το αμέσως επόμενο γεγονός είναι η εγκαθίδρυση της αιώνιας βασιλείας του Θεού. Άλλες προφητείες και αναρίθμητα σημάδια δείχνουν αναμφισβήτητα την εγγύτητά της.

Η επερχόμενη βασιλεία! Αυτό θα έπρεπε να είναι το πιο σημαντικό θέμα που θα έπρεπε να απασχολεί την τωρινή γενιά. Αναγνώστη, είσαι έτοιμος για αυτό το θέμα; Αυτός που εισέρχεται σε αυτή τη βασιλεία, δεν εισέρχεται σε αυτήν απλώς για μια ζωή όπως οι άνθρωποι ζουν σε αυτή την τωρινή κατάσταση, όχι για να τη δει να εκφυλίζεται, όχι για να τη δει να ανατρέπεται από μια επόμενη και ισχυρότερη βασιλεία· αλλά εισέρχεται σε αυτήν για να συμμετάσχει σε όλα τα προνόμια και τις ευλογίες της και να μοιραστεί τις δόξες της για πάντα· γιατί αυτή η βασιλεία δεν πρόκειται να "*περάσει σε άλλον λαό*" . Και πάλι σε ρωτάμε: Είσαι έτοιμος; Οι όροι της κληρονομιάς είναι πολύ γενναιόδωροι: "*αν είστε τού Χριστού, άρα είστε σπέρμα τού Αβραάμ, και σύμφωνα με την υπόσχεση κληρονόμοι*" . Είσαι φίλος με τον Χριστό, τον επερχόμενο Βασιλιά; Αγαπάς τον χαρακτήρα Του; Προσπαθείς να περπατήσεις ταπεινά στα βήματά του και να υπακούσεις στις διδασκαλίες Του; Αν όχι, διάβασε την τύχη σου στις περιπτώσεις εκείνων στην παραβολή, για τους οποίους ειπώθηκε: "*Πλην, εκείνους τους εχθρούς μου, που δεν με θέλησαν να βασιλεύσω επάνω τους, φέρτε τους εδώ, και κατασφάξτε τους μπροστά μου.*". Δεν θα υπάρχει αντίπαλο βασίλειο όπου θα μπορείς να βρείς άσυλο αν παραμείνεις εχθρός, διότι όλη η περιοχή που κατείχαν ποτέ όλα τα βασίλεια αυτού του κόσμου, του παρελθόντος ή του παρόντος, θα καταληφθεί από αυτό το βασίλειο. Πρόκειται να γεμίσει ολόκληρη τη γη. Μακάριοι αυτοί στους οποίους ο νόμιμος Ηγεμόνας, ο παντοδύναμος Βασιλιάς, θα μπορεί επιτέλους να πει: "*Ελάτε, οι ευλογημένοι τού Πατέρα μου, κληρονομήστε τη βασιλεία, που είναι ετοιμασμένη σε σας από τη δημιουργία τού κόσμου·*".

Εδάφιο 46 Τότε, ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας, έπεσε επάνω στο πρόσωπό του, και προσκύνησε τον Δανιήλ, και πρόσταξε να του προσφέρουν προσφορά και θυμιάματα. 47. Και ο βασιλιάς, απαντώντας στον Δανιήλ, είπε: Στ' αλήθεια, ο Θεός σας, αυτός είναι Θεός θεών, και Κύριος των βασιλιάδων, και ο οποίος αποκαλύπτει μυστήρια· επειδή, μπόρεσες να αποκαλύψεις αυτό το μυστήριο. 48. Τότε, ο βασιλιάς

μεγάλυνε τον Δανιήλ, και του έδωσε δώρα μεγάλα και πολλά, και τον έκανε κύριο επάνω σε ολόκληρη την επαρχία της Βαβυλώνας, και αρχιδιοικητή επάνω σε όλους τούς σοφούς τής Βαβυλώνας. 49. Και ο Δανιήλ ζήτησε από τον βασιλιά, και έβαλε τον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ, επί των υποθέσεων τής επαρχίας τής Βαβυλώνας· ενώ ο Δανιήλ βρισκόταν στην αυλή τού βασιλιά.

Ασχοληθήκαμε εκτενώς με την ερμηνεία του ονείρου, το οποίο ο Δανιήλ έκανε γνωστό στον Χαλδαίο μονάρχη. Από αυτό πρέπει τώρα να επιστρέψουμε στο παλάτι του Ναβουχοδονόσορα και στον Δανιήλ, καθώς στέκεται ενώπιον του βασιλιά, αφού του έκανε γνωστό το όνειρο και την ερμηνεία του, ενώ οι αυλικοί και οι σαστισμένοι μάντεις και αστρολόγοι περιμένουν με σιωπηλό δέος και θαυμασμό.

Θα μπορούσε κανείς να περιμένει ότι ένας φιλόδοξος μονάρχης, ανυψωμένος στον υψηλότερο επίγειο θρόνο και σε πλήρη άνθηση αδιάλειπτης επιτυχίας, δύσκολα θα άντεχε να του πουν ότι το βασίλειό του, το οποίο αναμφίβολα ήλπιζε με αγάπη ότι θα διαρκούσε για πάντα, θα ανατρεπόταν από έναν άλλο λαό. Ωστόσο, ο Δανιήλ έκανε σαφές και θαρραλέα γνωστό αυτό το γεγονός στον βασιλιά. Και ο βασιλιάς, μακριά από το να προσβληθεί, έπεσε με το πρόσωπο μπρούμυτα μπροστά στον προφήτη του Θεού και του πρόσφερε λατρεία. Ο Δανιήλ αναμφίβολα ακύρωσε αμέσως τις διαταγές που εξέδωσε ο βασιλιάς για να του αποδώσει θεϊκές τιμές. Το ότι ο Δανιήλ είχε κάποια επικοινωνία με τον βασιλιά, η οποία δεν καταγράφεται εδώ, είναι προφανές από το εδάφιο 47: "*Ο βασιλιάς απαντώντας στον Δανιήλ*" , κ.λπ. Και μπορεί ακόμη περισσότερο να συναχθεί ότι ο Δανιήλ εργάστηκε για να στρέψει τα συναισθήματα ευλάβειας του βασιλιά από τον εαυτό του στον Θεό του ουρανού, εφόσον ο βασιλιάς απαντά: «*Στ' αλήθεια, ο Θεός σας, αυτός είναι Θεός θεών, και Κύριος των βασιλιάδων*».

Τότε ο βασιλιάς έκανε τον Δανιήλ σπουδαίο άνθρωπο. Υπάρχουν δύο πράγματα που σε αυτή τη ζωή θεωρείται ότι κάνουν έναν άνθρωπο σπουδαίο, και τα δύο αυτά ο Δανιήλ τα έλαβε από τον βασιλιά: (1) Πλούτος. Ένας άνθρωπος θεωρείται σπουδαίος αν είναι πλούσιος· και διαβάζουμε ότι ο βασιλιάς του έδωσε πολλά και μεγάλα δώρα. (2) Δύναμη. Αν σε συνδυασμό με τον πλούτο ένας άνθρωπος έχει δύναμη, σίγουρα στη λαϊκή εκτίμηση θεωρείται σπουδαίος άνθρωπος· και δύναμη δόθηκε στον Δανιήλ με αφθονία. Έγινε ηγεμόνας ολόκληρης της επαρχίας της Βαβυλώνας και αρχηγός των διοικητών όλων των σοφών της Βαβυλώνας.

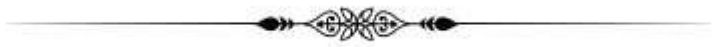
Έτσι, γρήγορα και με αφθονία, άρχισε ο Δανιήλ να ανταμείβεται για την πιστότητα του στη συνείδησή του και στις απαιτήσεις του Θεού. Τόσο μεγάλη ήταν η επιθυμία του Βαλαάμ για τα δώρα ενός συγκεκριμένου ειδωλολάτρη βασιλιά, ώστε προσπάθησε να τα αποκτήσει παρά το αντίθετο θέλημα του Κυρίου, και έτσι απέτυχε παταγωδώς. Ο Δανιήλ δεν ενήργησε με σκοπό να αποκτήσει αυτά τα δώρα. Ωστόσο, διατηρώντας την ακεραιότητά του απέναντι στον Κύριο, δόθηκαν άφθονα στα χέρια του. Η πρόοδός του, τόσο όσον αφορά τον πλούτο όσο και τη δύναμη, ήταν κάτι που δεν ήταν ασήμαντο για αυτόν, καθώς του επέτρεπε να υπηρετεί τους συμπατριώτες του που ήταν λιγότερο ευνοημένοι σε σχέση με εκείνον στη μακρά αιχμαλωσία τους.

Ο Δανιήλ δεν σάστισε ούτε μέθυσε από τη σπουδαία νίκη του και τη θαυμαστή του πρόοδο. Αρχικά θυμάται τους τρεις που ήταν σύντροφοί του στην αγωνία σχετικά με το ζήτημα του βασιλιά. Και καθώς τον είχαν βοηθήσει με τις προσευχές τους, αποφάσισε να μοιραστεί μαζί τους τις τιμές του. Κατόπιν αιτήματός του, τοποθετήθηκαν επικεφαλής των

υποθέσεων της Βαβυλώνας, ενώ ο ίδιος ο Δανιήλ καθόταν στην αυλή του βασιλιά. Η αυλή ήταν ο τόπος όπου διεξάγονταν συμβούλια, και συζητούνταν θέματα ύψιστης σημασίας. Αυτό που καταγράφεται, είναι μια απλή δήλωση, ότι ο Δανιήλ έγινε ο κύριος σύμβουλος του βασιλιά.

Κεφάλαιο 3 – Η Πύρινη Δοκιμασία

Η εικόνα του Ναβουχοδονόσορα εναντίον της εικόνας του Θεού — Η λατρεία των ειδωλολατρών — Οι Εβραίοι κατηγορούνται — Η ανεκτικότητα του βασιλιά — Το καμίνι της φωτιάς — Η επίδρασή της στους Χαλδαίους — Η πορεία των τριών ανδρείων — Η θαυμαστή απελευθέρωση — Η επίδρασή της στο νου του βασιλιά — Η ακεραιότητα επιβραβεύεται

Εδάφιο 1. Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας έκανε μια χρυσή εικόνα, το ύψος της 60 πήχες, και το πλάτος της έξι πήχες· και την έστησε στην πεδιάδα Δουρά, στην επαρχία τής Βαβυλώνας.

Υπάρχει μια εικασία, ότι αυτή η εικόνα είχε κάποια σχέση με το όνειρο του βασιλιά, όπως περιγράφεται στο προηγούμενο κεφάλαιο, αφού αναγέρθηκε είκοσι τρία χρόνια αργότερα, σύμφωνα με την χρονολογία στις υποσημειώσεις. Σε αυτό το όνειρο, η κεφαλή ήταν από χρυσό, που αντιπροσώπευε το βασίλειο του Ναβουχοδονόσορα. Αυτόν διαδέχτηκαν μέταλλα κατώτερης ποιότητας, που υποδηλώνουν μια διαδοχή βασιλειών. Ο Ναβουχοδονόσορας ήταν αναμφίβολα πολύ ικανοποιημένος που το βασίλειό του θα έπρεπε να αντιπροσωπεύεται από τον χρυσό· αλλά το γεγονός ότι θα έπρεπε κάποτε να το διαδεχθεί ένα άλλο βασίλειο δεν ήταν τόσο ευχάριστο. Ως εκ τούτου, αντί να έχει απλώς την κεφαλή της εικόνας του από χρυσό, την έφτιαξε ολόκληρη από χρυσό, για να υποδηλώσει ότι ο χρυσός της κεφαλής θα έπρεπε να εκτείνεται σε ολόκληρη την εικόνα· ή, με άλλα λόγια, ότι η βασιλεία του δεν θα έπρεπε να δώσει τη θέση της σε ένα άλλο βασίλειο, αλλά να είναι αιώνια.

Είναι πιθανό ότι το ύψος που αναφέρεται εδώ, ενενήντα πόδια κατά τη χαμηλότερη εκτίμηση, δεν ήταν το ύψος της ίδιας της εικόνας, αλλά περιελάμβανε και το βάθρο. Ούτε είναι πιθανό ότι κάτι περισσότερο από την ίδια την εικόνα, ή ακόμα και αυτή, ήταν από συμπαγές χρυσό. Θα μπορούσε να είχε επικαλυφθεί με λεπτές πλάκες, ωραία ενωμένες, με πολύ μικρότερο κόστος, χωρίς να επηρεαστεί καθόλου η εξωτερική της εμφάνιση.

Εδάφιο 2. Και ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας έστειλε να συγκεντρώσει τούς σατράπες, τους διοικητές, και τους τοπάρχες, τους κριτές, τους θησαυροφύλακες, τους συμβούλους, τους νομοδιδάσκαλους, και όλους τους άρχοντες των επαρχιών, για νάρθουν στα εγκαίνια της εικόνας, που είχε στήσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας. 3. Και οι σατράπες, οι διοικητές, και οι τοπάρχες, οι κριτές, οι θησαυροφύλακες, οι σύμβουλοι, οι νομοδιδάσκαλοι, και όλοι οι άρχοντες των επαρχιών, συγκεντρώθηκαν στα εγκαίνια της εικόνας, που είχε στήσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας· και στάθηκαν μπροστά στην εικόνα, που είχε στήσει ο Ναβουχοδονόσορας. 4. Και ένας κήρυκας βοούσε μεγαλόφωνα: Σε σας προστάζεται, λαοί, έθνη, και γλώσσες, 5. κατά την ώρα που θα ακούσετε τον ήχο τής σάλπιγγας, της σύριγγας, της κιθάρας, της σαμβύκης, του ψαλτηρίου, της

συμφωνίας, και κάθε είδους μουσική, αφού πέσετε, προσκυνήστε τη χρυσή εικόνα, που έχει στήσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας· 6. και όποιος δεν πέσει και προσκυνήσει, την ίδια ώρα θα ριχτεί μέσα στο καμίνι τής φωτιάς που καίει. 7. Γι' αυτό, όταν όλοι οι λαοί άκουσαν τον ήχο τής σάλπιγγας, της σύριγγας, της κιθάρας, της σαμβύκης, του ψαλτηρίου, και κάθε είδους μουσική, πέφτοντας όλοι οι λαοί, τα έθνη, και οι γλώσσες προσκυνούσαν τη χρυσή εικόνα, που είχε στήσει ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας.

Τα εγκαίνια αυτής της εικόνας έγιναν αφορμή για μια μεγάλη εκδήλωση. Συγκεντρώθηκαν οι αρχηγοί όλου του βασιλείου. Τόσο πολύ κόπο και έξοδα καταβάλουν οι άνθρωποι για να διατηρήσουν ειδωλολατρικά συστήματα λατρείας. Έτσι ήταν πάντα και έτσι είναι. Αλίμονο, σε αυτούς που έχουν την αληθινή θρησκεία, να είναι τόσο πίσω σε σχέση με αυτούς που υποστηρίζουν το ψεύτικο και το κίβδηλο! Η λατρεία συνοδευόταν από μουσική. Και όποιος δεν συμμετείχε σε αυτήν απειλούνταν με καμίνι φωτιάς. Αυτά ήταν πάντα τα ισχυρότερα μέσα για να ωθήσουν τους ανθρώπους προς οποιαδήποτε κατεύθυνση: ευχαρίστηση από τη μία πλευρά, πόνος από την άλλη.

Το εδάφιο 6 περιέχει την πρώτη αναφορά που βρίσκεται στη Βίβλο για τη διαίρεση του χρόνου σε ώρες. Ήταν πιθανώς εφεύρεση των Χαλδαίων.

Εδάφιο 8. Και μερικοί Χαλδαίοι ήρθαν τότε και διέβαλαν τους Ιουδαίους· 9. και είπαν, λέγοντας προς τον βασιλιά Ναβουχοδονόσορα: Βασιλιά, να ζεις στον αιώνα. 10. Εσύ, βασιλιά, έβγαλες πρόσταγμα, κάθε άνθρωπος, που θα ακούσει τον ήχο τής σάλπιγγας, της σύριγγας, της κιθάρας, της σαμβύκης, του ψαλτηρίου, και της συμφωνίας, και κάθε είδους μουσική, να πέσει και να προσκυνήσει τη χρυσή εικόνα· 11. και όποιος δεν πέσει και προσκυνήσει, να ριχτεί μέσα στο καμίνι τής φωτιάς που καίει. 12. Υπάρχουν μερικοί άνδρες Ιουδαίοι, που τους έβαλες στις υποθέσεις τής επαρχίας τής Βαβυλώνας, ο Σεδράχ, ο Μισάχ, και ο Αβδέ-νεγώ· αυτοί οι άνθρωποι, βασιλιά, δεν σε σεβάστηκαν· τους θεούς σου δεν λατρεύουν, και τη χρυσή εικόνα, που έχεις στήσει, δεν την προσκυνούν.

Αυτοί οι Χαλδαίοι που κατηγόρησαν τους Εβραίους ήταν πιθανώς η ομάδα των φιλοσόφων που ονομάζονταν με αυτό το όνομα, και οι οποίοι εξακολουθούσαν να βασανίζονται από την πικρία της ατιμωτικής τους αποτυχίας όσον αφορά την ερμηνεία του ονείρου του βασιλιά στο κεφάλαιο 2. Ήταν πρόθυμοι να εκμεταλλευτούν οποιαδήποτε πρόφαση για να κατηγορήσουν τους Εβραίους ενώπιον του βασιλιά και είτε να τους ντροπιάσουν είτε να τους καταστρέψουν. Επέμεναν να προκαλέσουν την προκατάληψη του βασιλιά με έντονες νύξεις για την αχαριστία τους: «Τους έβαλες επικεφαλής των υποθέσεων της Βαβυλώνας, κι όμως δεν σε σεβάστηκαν». Το πού βρισκόταν ο Δανιήλ σε αυτή την περίπτωση, δεν είναι γνωστό. Πιθανότατα απουσίαζε για κάποια υπόθεση της αυτοκρατορίας, η σημασία της οποίας απαιτούσε την παρουσία του. Αλλά γιατί να είναι παρόντες ο Σεδράχ, ο Μισάχ και ο Αβδέ-νεγώ, αφού γνώριζαν ότι δεν μπορούσαν να προσκυνήσουν την εικόνα; Μήπως επειδή ήταν πρόθυμοι να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του βασιλιά όσο το δυνατόν περισσότερο χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο τις θρησκευτικές τους αρχές; Ο βασιλιάς απαιτούσε να είναι παρόντες. Με αυτή την απαίτηση

Τα τρία Εβραιόπουλα αρνούνται να προσκυνήσουν την εικόνα του Ναβουχοδονόσορα

μπορούσαν να συμμορφωθούν και το έκαναν. Απαίτησε από αυτούς να λατρέψουν την εικόνα. Κάτι τέτοιο το απαγόρευε η θρησκεία τους, και αρνήθηκαν να το κάνουν.

Εδάφιο 13. Τότε, ο Ναβουχοδονόσορας, με θυμό και οργή, πρόσταξε να φέρουν τον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ. Και έφεραν αυτούς τους ανθρώπους μπροστά στον βασιλιά. 14. Και αποκρινόμενος ο Ναβουχοδονόσορας, τους είπε: Στ' αλήθεια, Σεδράχ, Μισάχ, και Αβδέ-νεγώ, δεν λατρεύετε τους θεούς μου, και δεν προσκυνάτε τη χρυσή εικόνα που έχω στήσει; 15. Τώρα, λοιπόν, αν είστε έτοιμοι, μόλις ακούσετε τον ήχο τής σάλπιγγας, της σύριγγας, της κιθάρας, της σαμβύκης, του ψαλτηρίου, και της συμφωνίας, και κάθε είδους μουσική, να πέσετε και να προσκυνήσετε την εικόνα που έχω κάνει, καλώς· αν, όμως, δεν προσκυνήσετε, θα ριχτείτε την ίδια ώρα μέσα στο καμίνι τής φωτιάς που καίει· και ποιος είναι εκείνος ο Θεός, που θα σας ελευθερώσει από τα χέρια μου; 16. Ο Σεδράχ, ο Μισάχ, και ο Αβδέ-νεγώ απάντησαν, και είπαν στον βασιλιά Ναβουχοδονόσορα: Εμείς δεν έχουμε ανάγκη να σου απαντήσουμε για το πράγμα αυτό. 17. Αν είναι έτσι, ο Θεός μας, που εμείς λατρεύουμε, είναι δυνατός να μας ελευθερώσει από το καμίνι τής φωτιάς που καίει· και από το χέρι σου, βασιλιά, θα μας ελευθερώσει. 18. Αλλά, και αν όχι, ας είναι σε σένα γνωστό, βασιλιά, ότι τους θεούς σου δεν τους λατρεύουμε, και τη χρυσή εικόνα, που έχεις στήσει, δεν την προσκυνούμε.

Η ανεκτικότητα του βασιλιά φαίνεται στο ότι παραχώρησε στον Σεδράχ, τον Μισάχ και τον Αβδέ-νεγώ μια ακόμη ευκαιρία μετά την πρώτη τους αποτυχία να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις του. Αναμφίβολα το θέμα ήταν πλήρως κατανοητό. Δεν μπορούσαν να επικαλεστούν άγνοια. Ήξεραν ακριβώς τι ήθελε ο βασιλιάς, και η αποτυχία τους να το πράξουν ήταν μια σκόπιμη και συνειδητή άρνηση να τον υπακούσουν. Για τους περισσότερους βασιλιάδες, αυτό θα ήταν αρκετό για να σφραγίσει τη μοίρα τους. Αλλά όχι, λέει ο Ναβουχοδονόσορας, θα παραβλέψω αυτό το αδίκημα, αν σε δεύτερη ευκαιρία συμμορφωθούν με τον νόμο. Ενημέρωσαν όμως τον βασιλιά ότι δεν χρειαζόταν να μπει στον κόπο να επαναλάβει τη δοκιμασία του. "*Δεν έχουμε ανάγκη*", είπαν, "*να σου απαντήσουμε για το πράγμα αυτό*". Δηλαδή, δεν χρειάζεται να μας δώσεις το προνόμιο μιας άλλης δοκιμασίας, η απόφασή μας είναι δεδομένη. Μπορούμε να απαντήσουμε εξίσου καλά τώρα όπως και σε οποιαδήποτε μελλοντική στιγμή, και η απάντησή μας είναι: Τους θεούς σου δεν τους λατρεύουμε, και τη χρυσή εικόνα, που έχεις στήσει, δεν την προσκυνούμε. Ο Θεός μας μπορεί να μας ελευθερώσει αν θέλει. Αλλά αν όχι, εμείς δεν αλλάζουμε. Γνωρίζουμε το θέλημά Του και σε αυτό θα δείξουμε άνευ όρων υπακοή. Η απάντησή τους ήταν ειλικρινής και αποφασιστική.

Εδάφιο 19. Τότε, ο Ναβουχοδονόσορας γέμισε από θυμό, και η όψη τού προσώπου του αλλοιώθηκε ενάντια στον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ· και αφού μίλησε, πρόσταξε να κάψουν το καμίνι επτά φορές περισσότερο από ό,τι φαινόταν ότι έκαιγε. 20. Και ο βασιλιάς πρόσταξε τους δυνατότερους άνδρες τού στρατού του, να δέσουν τον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ, και να τους ρίξουν στο καμίνι τής φωτιάς που έκαιγε. 21. Τότε, οι άνδρες εκείνοι δέθηκαν με τα σαλβάριά τους, τις

Τα τρία Εβραιόπουλα στο πύρινο καμίνι

τιάρες τους, και τις περικνημίδες τους, και τα άλλα ενδύματά τους, και ρίχτηκαν μέσα στο καμίνι τής φωτιάς που έκαιγε. 22. Και επειδή η προσταγή τού βασιλιά ήταν κατεπείγουσα, και έκαναν το καμίνι να καίει υπερβολικά, η φλόγα τής φωτιάς θανάτωσε τους άνδρες εκείνους, που είχαν σηκώσει τον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ. 23. Και αυτοί οι τρεις άνδρες, ο Σεδράχ, ο Μισάχ, και ο Αβδέ-νεγώ, έπεσαν δεμένοι μέσα στο καμίνι τής φωτιάς που έκαιγε. 24. Και ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας έμεινε έκπληκτος· και καθώς σηκώθηκε με βιασύνη, μίλησε στους μεγιστάνες του και είπε: Δεν ρίξαμε τρεις άνδρες δεμένους στο μέσον τής φωτιάς; Και εκείνοι απάντησαν στον βασιλιά, και είπαν: Στ' αλήθεια, βασιλιά. 25. Και απαντώντας, είπε: Δέστε, εγώ βλέπω τέσσερις άνδρες λυμένους, να περπατούν στο μέσον τής φωτιάς, και βλάβη δεν υπάρχει σ' αυτούς· και η όψη του τέταρτου είναι όμοια με υιόν Θεού.

Ο Ναβουχοδονόσορας δεν ήταν εντελώς απαλλαγμένος από τα ελαττώματα και την αφροσύνη την οποία τόσο εύκολα ένας απόλυτος μονάρχης μπορεί να επιδείξει. Μεθυσμένος από την απεριόριστη δύναμη, δεν μπορούσε να ανεχθεί την ανυπακοή ή την αντιλογία. Αν κάποιος αντισταθεί στην εκφρασμένη εξουσία του, όσο καλά κι αν δικαιολογείται, θα επιδείξει την αδυναμία που είναι κοινή στην αμαρτωλή μας ανθρωπότητα υπό παρόμοιες συνθήκες και θα καταφύγει σε ένα πάθος. Αν και κύριος του κόσμου, δεν ήταν άξιος να επιτύχει το ακόμα πιο δύσκολο έργο της διακυβέρνησης του πνεύματός του. Ακόμη και η μορφή του προσώπου του άλλαξε. Αντί να παρουσιαστεί ως ένας ήρεμος, αξιοπρεπής, αυτοσυγκρατημένος ηγέτης, πρόδωσε τον εαυτό του ως προς την εμφάνιση και τα έργα του και παρουσιάζεται σκλάβος ενός ακυβέρνητου πάθους.

Το καμίνι θερμάνθηκε επτά φορές πιο δυνατά από το συνηθισμένο, με άλλα λόγια, στο μέγιστο των δυνατοτήτων του. Ο βασιλιάς ξεπέρασε τον εαυτό του σε αυτό· γιατί ακόμα κι αν η φωτιά είχε αφεθεί να έχει το συνηθισμένο της αποτέλεσμα σε αυτούς που έριξε στον φούρνο, θα τους είχε καταστρέψει νωρίτερα. Τίποτα δεν θα μπορούσε να κερδηθεί με αυτόν τον τρόπο από την πλευρά του βασιλιά. Αλλά βλέποντας όλοι ότι ελευθερώθηκαν από αυτήν, υπήρξε μεγάλο κέρδος για την πλευρά του Θεού και της αλήθειας Του· γιατί όσο πιο έντονη ήταν η θερμότητα, τόσο μεγαλύτερο και πιο εντυπωσιακό ήταν το θαύμα της απελευθέρωσης από αυτήν. Κάθε λεπτομέρεια είχε υπολογιστεί για να δείξει την άμεση δύναμη του Θεού. Ήταν δεμένοι με όλα τους τα ενδύματα, αλλά βγήκαν χωρίς καν τη μυρωδιά της φωτιάς επάνω τους. Οι πιο ισχυροί άνδρες του στρατού επιλέχθηκαν για να τους ρίξουν μέσα. Αυτούς η φωτιά τους σκότωσε πριν καν έρθουν σε επαφή με αυτήν· ενώ στους Εβραίους δεν είχε καμία επίδραση, αν και βρίσκονταν ακριβώς στη μέση της φλόγας της. Ήταν προφανές ότι η φωτιά βρισκόταν υπό τον έλεγχο κάποιας υπερφυσικής ευφυίας· γιατί ενώ είχε επίδραση στα σχοινιά με τα οποία ήταν δεμένοι, καταστρέφοντας τα, έτσι ώστε να είναι ελεύθεροι και να περπατούν στη μέση της φωτιάς, αυτή δεν έκαψε καν τα ενδύματά τους. Μόλις απελευθερώθηκαν, δεν πετάχτηκαν έξω από τη φωτιά, αλλά συνέχισαν μέσα σε αυτήν· γιατί, πρώτα, ο βασιλιάς τους είχε βάλει μέσα, και ήταν δική του δουλειά να τους καλέσει να βγουν· και δεύτερον, η μορφή του τέταρτου που ήταν μαζί τους, που στην παρουσία Του μπορούσαν να είναι ικανοποιημένοι και χαρούμενοι, τόσο στο καμίνι της φωτιάς όσο και στις απολαύσεις και τις πολυτέλειες του παλατιού. Ας έχουμε σε όλες τις δοκιμασίες, τα βάσανα, τους διωγμούς και τις δυσχέρειες μας, την "*όψη του τέταρτου*" μαζί μας, και μας αρκεί.

Ο βασιλιάς είπε: "*και η όψη του τέταρτου είναι όμοια με υιόν Θεού"* . Αυτή η μνεία θεωρείται από κάποιους ότι αναφέρεται στον Χριστό, αλλά δεν είναι πιθανό ο βασιλιάς να είχε ιδέα για τον Σωτήρα. Μια καλύτερη απόδοση, σύμφωνα με τις καλούς ερμηνευτές, θα ήταν «σαν υιό των θεών», δηλαδή, είχε την εμφάνιση ενός υπερφυσικού ή θεϊκού όντος. Ο Ναβουχοδονόσορας τον αποκάλεσε στη συνέχεια άγγελο.

Τι καυστική επίπληξη στον βασιλιά για την ανοησία και την τρέλα του ήταν η απελευθέρωση αυτών των ανδρείων από το καμίνι της φωτιάς! Μια δύναμη ανώτερη από οποιαδήποτε από αυτές που είναι πάνω στη γη είχε δικαιώσει εκείνους που στάθηκαν σταθεροί ενάντια στην ειδωλολατρία και περιφρόνησαν τη λατρεία και τις απαιτήσεις του βασιλιά. Κανένας από τους θεούς των ειδωλολατρών δεν είχε επιφέρει ποτέ τέτοια λύτρωση, ούτε ήταν σε θέση να το κάνουν.

Εδάφιο 26. Τότε, αφού ο Ναβουχοδονόσορας πλησίασε στο στόμιο από το καμίνι τής φωτιάς που έκαιγε, μίλησε και είπε: Σεδράχ, Μισάχ, και Αβδέ-νεγώ, δούλοι τού Θεού τού υψίστου, βγείτε έξω, κι ελάτε. Τότε, ο Σεδράχ, ο Μισάχ, και ο Αβδέ-νεγώ, βγήκαν έξω από το μέσον τής φωτιάς. 27. Και αφού συγκεντρώθηκαν οι σατράπες, οι διοικητές, και οι τοπάρχες, και οι μεγιστάνες τού βασιλιά, είδαν αυτούς τούς άνδρες, ότι επάνω στα σώματά τους η φωτιά δεν είχε ισχύ, και τρίχα τού κεφαλιού τους δεν κάηκε, και τα σαλβάριά τους δεν παράλλαξαν, ούτε μυρουδιά φωτιάς πέρασε επάνω τους. 28. Τότε, ο Ναβουχοδονόσορας μίλησε και είπε: Ευλογητός ο Θεός τού Σεδράχ, του Μισάχ, και του Αβδέ-νεγώ, που έστειλε τον άγγελό του, και ελευθέρωσε τους δούλους του, που έλπισαν σ' αυτόν, και παράκουσαν τον λόγο τού βασιλιά, και παρέδωσαν τα σώματά τους, για να μη λατρεύσουν ούτε να προσκυνήσουν άλλον θεό, εκτός από τον Θεό τους. 29. Γι' αυτό, βγάζω διάταγμα, ότι κάθε λαός, έθνος, και γλώσσα, που θα μιλήσει κακό ενάντια στον Θεό τού Σεδράχ, του Μισάχ, και του Αβδέ-νεγώ, θα καταμελιστεί, και τα σπίτια τους θα γίνουν κοπρώνες· επειδή, δεν υπάρχει άλλος θεός, που να μπορεί να ελευθερώσει με τέτοιον τρόπο. 30. Τότε, ο βασιλιάς προβίβασε τον Σεδράχ, τον Μισάχ, και τον Αβδέ-νεγώ, στην επαρχία τής Βαβυλώνας.

Όταν προσκλήθηκαν, αυτοί οι τρεις άνδρες βγήκαν από το καμίνι. Τότε οι πρίγκιπες, οι κυβερνήτες και οι σύμβουλοι του βασιλιά, χάρη στις συμβουλές των οποίων, ή τουλάχιστον στη συναίνεσή τους, είχαν ριχτεί στο καμίνι (γιατί ο βασιλιάς τους είπε, εδάφιο 24, "*Δεν ρίξαμε τρεις άνδρες δεμένους στο μέσον τής φωτιάς;*"), συγκεντρώθηκαν για να δουν αυτούς τους άντρες και να έχουν οπτική και απτή απόδειξη της θαυμαστής διαφύλαξης τους. Η λατρεία της μεγάλης εικόνας εξαφανίστηκε. Όλο το ενδιαφέρον αυτού του τεράστιου πλήθους ανθρώπων επικεντρώθηκε τώρα σε αυτούς τους τρεις θαυμάσιους άντρες. Οι σκέψεις και το μυαλό όλων των ανθρώπων ήταν γεμάτα με αυτό το θαυμαστό γεγονός. Είναι φανερό πώς η γνώση για αυτό θα διαδιδόταν σε όλη την αυτοκρατορία, καθώς θα επέστρεφαν στις αντίστοιχες επαρχίες τους! Τι αξιοσημείωτο περιστατικό κατά το οποίο ο Θεός μετέτρεψε την οργή του ανθρώπου σε δόξα προς Εκείνον!

Τότε ο βασιλιάς ευλόγησε τον Θεό του Σεδράχ, του Μισάχ και του Αβδέ-νεγώ και εξέδωσε διάταγμα ότι κανείς δεν θα μιλούσε εναντίον Του. Αναμφίβολα αυτό ήταν κάτι που το είχαν κάνει οι Χαλδαίοι. Εκείνες τις μέρες, κάθε έθνος είχε τον θεό ή τους θεούς του·

γιατί υπήρχαν «πολλοί θεοί και πολλοί κύριοι». Και η νίκη ενός έθνους επί ενός άλλου υποτίθεται ότι θα συνέβαινε επειδή οι θεοί του κατακτημένου έθνους δεν ήταν σε θέση να τους ελευθερώσουν από τους κατακτητές. Οι Εβραίοι είχαν υποταχθεί πλήρως από τους Βαβυλώνιους, γι' αυτό και οι τελευταίοι αναμφίβολα μιλούσαν υποτιμητικά ή περιφρονητικά για τον Θεό των Εβραίων. Αυτό ο βασιλιάς τώρα το απαγορεύει· γιατί κατανοεί ξεκάθαρα ότι η επιτυχία του εναντίον των Εβραίων οφειλόταν στις αμαρτίες τους, όχι σε κάποια έλλειψη δύναμης εκ μέρους του Θεού τους. Σε τι εμφανή και εξυψωμένη θέση τοποθετούσε το γεγονός αυτό τον Θεό των Εβραίων σε σύγκριση με τους θεούς των εθνών! Ήταν μια αναγνώριση ότι θεωρούσε τους ανθρώπους δεκτικούς στο να έχουν κάποιο υψηλό πρότυπο ηθικού χαρακτήρα και ότι δεν έβλεπε με αδιαφορία τις πράξεις τους σε σχέση με αυτό· αφού θα τιμωρούσε όσους το παραβίαζαν και κατά συνέπεια θα έδινε την ευλογία Του σε όσους συμμορφώνονταν με αυτό. Αν αυτοί οι Εβραίοι ήταν καιροσκόποι, το όνομα του αληθινού Θεού δεν θα είχε εξυψωθεί τόσο πολύ στη Βαβυλώνα. Τι τιμή αποδίδει ο Κύριος σε εκείνους που είναι σταθεροί απέναντί Του!

Ο βασιλιάς τους προήγαγε· δηλαδή, τους αποκατέστησε στα αξιώματα που κατείχαν πριν απαγγελθούν εναντίον τους οι κατηγορίες για ανυπακοή και προδοσία. Στο τέλος του εδαφίου 30, η Μετάφραση των Εβδομήκοντα προσθέτει: «Τότε ο βασιλεύς κατεύθυνεν τον Σεδραχ Μισαχ Αβδεναγω εν τη χώρα Βαβυλώνος και ηξίωσεν αυτούς ηγείσθαι πάντων των Ιουδαίων των όντων εν τη βασιλεία αυτού.». Δεν είναι πιθανό να επέμεινε στη συνέχιση της λατρείας της εικόνας του.

Κεφάλαιο 4 – Το Διάταγμα του Ναβουχοδονόσορα

Το παλαιότερο διάταγμα που έχει καταγραφεί — Ομολογία ταπείνωσης — Ένα καλό παράδειγμα — Η κατάσταση του Ναβουχοδονόσορα — Η συμπεριφορά του Θεού προς τον βασιλιά — Οι μάγοι ταπεινώθηκαν — Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα — Έλεος στην κρίση — Ένα σημαντικό κλειδί για την προφητική ερμηνεία — Άγγελοι που ενδιαφέρονται για τις ανθρώπινες υποθέσεις — Η αναγνώριση του βασιλιά — Ο δισταγμός του Δανιήλ — Η λεπτή απάντησή του στον βασιλιά — Κρίσεις υπό όρους — Το μάθημα που δεν εισακούστηκε — Η κρίση πέφτει — Η αποκατάσταση του βασιλιά — Το τέλος που επιτεύχθηκε — Ο θάνατος του Ναβουχοδονόσορα — Σύνοψη της εμπειρίας του.

Εδάφιο 1. Ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας προς όλους τους λαούς, έθνη, και γλώσσες, που κατοικούν επάνω σε ολόκληρη τη γη: Ειρήνη ας πληθυνθεί σε σας. 2. Τα σημεία και τα θαυμάσια που ο ύψιστος Θεός έκανε σε μένα, άρεσε μπροστά μου να τα αναγγείλω. 3. Πόσο μεγάλα είναι τα σημεία του! Και πόσο ισχυρά τα θαυμάσιά του! Η βασιλεία του είναι αιώνια βασιλεία, και η εξουσία του σε γενεά και γενεά.

ΑΥΤΟ το κεφάλαιο ξεκινά, λέει ο Δρ. Κλάρκ, με «ένα κανονικό διάταγμα, ένα από τα πιο αρχαία που έχουν καταγραφεί». Ήταν από την πένα του Ναβουχοδονόσορα και δημοσιεύτηκε με τη συνήθη μορφή. Επιθυμεί να γνωστοποιήσει, όχι μόνο σε λίγους, αλλά σε όλους τους λαούς, τα έθνη και τις γλώσσες, τα θαυμάσια που ο Θεός έκανε σε εκείνον. Οι άνθρωποι είναι πάντα έτοιμοι να πουν τι έχει κάνει ο Θεός γι' αυτούς αναφορικά με τα ωφελήματα και τις ευλογίες Του. Όμως δεν πρέπει να είμαστε λιγότερο έτοιμοι να πούμε τι έχει κάνει ο Θεός για εμάς αναφορικά με την ταπείνωση και τις τιμωρίες που μας έχει επιβάλλει και ο Ναβουχοδονόσορας μας δίνει ένα καλό παράδειγμα από αυτή την άποψη, όπως θα δούμε στα επόμενα τμήματα αυτού του κεφαλαίου. Ομολογεί ειλικρινά τη ματαιοδοξία και την υπερηφάνεια της καρδιάς του, και τα μέσα που έλαβε ο Θεός για να τον ταπεινώσει. Με ένα γνήσιο πνεύμα μετάνοιας και ταπείνωσης, θεωρεί καλό, με ελεύθερη βούληση από μέρος του, να δείξει αυτά τα πράγματα, ώστε η κυριαρχία του Θεού να εξυμνηθεί και το όνομά του να λατρευτεί. Αναφορικά με τη βασιλεία, δεν ισχυρίζεται πλέον ότι η δική του βασιλεία είναι αμετάβλητη, αλλά υποτάσσεται πλήρως στον Θεό, αναγνωρίζοντας ότι μόνο η βασιλεία του Θεού είναι αιώνια και η κυριαρχία Του από γενιά σε γενιά.

Εδάφιο 4. Εγώ ο Ναβουχοδονόσορας αναπαυόμουν στον οίκο μου, και ήμουν σε ακμή στο παλάτι μου· 5. είδα ένα όνειρο, που με κατέπληξε, και οι συλλογισμοί μου επάνω στο κρεβάτι μου και οι οράσεις τού κεφαλιού μου με τάραξαν. 6. Γι' αυτό, έβγαλα πρόσταγμα νάρθουν μπροστά μου όλοι οι σοφοί τής Βαβυλώνας, για να μου φανερώσουν την ερμηνεία τού ονείρου. 7. Τότε, μπήκαν μέσα οι μάγοι, οι επαοιδοί, οι Χαλδαίοι και οι μάντεις· και εγώ είπα το όνειρο μπροστά τους, αλλά δεν μου φανέρωσαν την ερμηνεία του. 8. Και ύστερα, ήρθε μπροστά μου ο Δανιήλ, που το όνομά του ήταν Βαλτασάσαρ, σύμφωνα με το όνομα του θεού μου, και στον

οποίο είναι το πνεύμα των άγιων θεών· και είπα μπροστά του το όνειρο, λέγοντας: 9. Βαλτασάσαρ, άρχοντα των μάγων, επειδή γνώρισα ότι το πνεύμα των άγιων θεών είναι σε σένα, και δεν σου είναι δύσκολο κανένα κρυπτό, πες μου τα οράματα του ονείρου μου, που είδα, και την ερμηνεία του. 10. Δες, τα οράματα του κεφαλιού μου επάνω στο κρεβάτι μου: Έβλεπα, και ξάφνου, ένα δέντρο στο μέσον τής γης, και το ύψος του μεγάλο. 11. Το δέντρο μεγάλωσε και δυνάμωσε, και το ύψος του έφτανε μέχρι τον ουρανό, και η θέα του μέχρι τα πέρατα ολόκληρης της γης. 12. Τα φύλλα του ήσαν ωραία, και ο καρπός του πολύς, και σ' αυτό ήταν τροφή για όλους· κάτω από τη σκιά του αναπαύονταν τα θηρία τού χωραφιού, και στα κλαδιά του κατασκήνωναν τα πουλιά τού ουρανού, και απ' αυτό τρεφόταν κάθε σάρκα. 13. Είδα στα οράματα του κεφαλιού μου επάνω στο κρεβάτι μου, και ξάφνου, ένας φύλακας και άγιος κατέβηκε από τον ουρανό· 14. και φώναξε μεγαλόφωνα, και είπε ως εξής: Κόψτε το δέντρο, και αποκόψτε τα κλαδιά του· εκτινάξτε τα φύλλα του, και διασκορπίστε τον καρπό του· ας φύγουν τα θηρία από κάτω του, και τα πουλιά από τα κλαδιά του· 15. το στέλεχος, όμως, των ριζών του αφήστε το στη γη, κι αυτό με σιδερένιον και χάλκινον δεσμό, στο τρυφερό χορτάρι τού χωραφιού· και θα βρέχεται με τη δρόσο τού ουρανού, και η μερίδα του θα είναι μαζί με τα θηρία, στο χορτάρι τής γης· 16. η καρδιά του θα μεταβληθεί από την ανθρώπινη, και θα του δοθεί καρδιά θηρίου· και θα περάσουν επάνω του επτά καιροί. 17. Αυτό το πράγμα είναι με πρόσταγμα των φυλάκων, και η υπόθεση με τον λόγο των αγίων· ώστε να γνωρίσουν αυτοί που ζουν ότι ο Ύψιστος είναι Κύριος της βασιλείας των ανθρώπων, και σε όποιον θέλει τη δίνει, και το εξουθένημα των ανθρώπων βάζει επάνω σ' αυτή. 18. Αυτό το όνειρο είδα εγώ ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας· κι εσύ, Βαλτασάσαρ, πες την ερμηνεία του· επειδή, όλοι οι σοφοί τού βασιλείου μου δεν είναι ικανοί να φανερώσουν σε μένα την ερμηνεία· ενώ εσύ είσαι ικανός· επειδή, το πνεύμα των άγιων θεών είναι μέσα σε σένα.

Στα γεγονότα της αφήγησης αυτής, μπορούν να παρατηρηθούν αρκετά εντυπωσιακά σημεία.

1. Ο Ναβουχοδονόσορας ήταν σε ηρεμία στο σπίτι του. Είχε ολοκληρώσει με επιτυχία όλες τις επιχειρήσεις του. Είχε υποτάξει τη Συρία, τη Φοινίκη, την Ιουδαία, την Αίγυπτο και την Αραβία. Πιθανότατα αυτές οι μεγάλες κατακτήσεις τον έκαναν να φουσκώσει και να παραδοθεί στην ματαιοδοξία και την υπερβολική αυτοπεποίθηση. Και αυτήν ακριβώς τη στιγμή, κατά την οποία ένιωθε απόλυτα ήρεμος και ασφαλής, όταν ήταν πολύ απίθανο να επιτρέψει σε κάποια σκέψη να διαταράξει την αυτάρεσκη ηρεμία του, — αυτήν ακριβώς τη στιγμή ο Θεός επέλεξε για να τον ταλαιπωρήσει με φόβους και προαισθήματα.

2. Τα μέσα με τα οποία ο Θεός το έκανε αυτό. Τι θα μπορούσε να γεμίσει με φόβο την καρδιά ενός τέτοιου μονάρχη όπως ο Ναβουχοδονόσορας; Ήταν πολεμιστής από τη νεότητά του. Με τους κινδύνους της μάχης, τον τρόμο του αιματοκυλίσματος και της σφαγής, συχνά στεκόταν πρόσωπο με πρόσωπο, και το πρόσωπό του δεν είχε χλομιάσει, ούτε τα νεύρα του έτρεμαν. Τι θα έπρεπε να τον κάνει να φοβάται τώρα; Κανένας εχθρός δεν τον απειλούσε, κανένα εχθρικό σύννεφο δεν ήταν ορατό. Καθώς ο πιο απίθανος χρόνος προκρίθηκε για να τον αγγίξει ο φόβος, έτσι επιλέχθηκε και το πιο απίθανο μέσο για να το πετύχει - ένα όνειρο. Οι δικές του σκέψεις, και τα οράματα του ίδιου του του

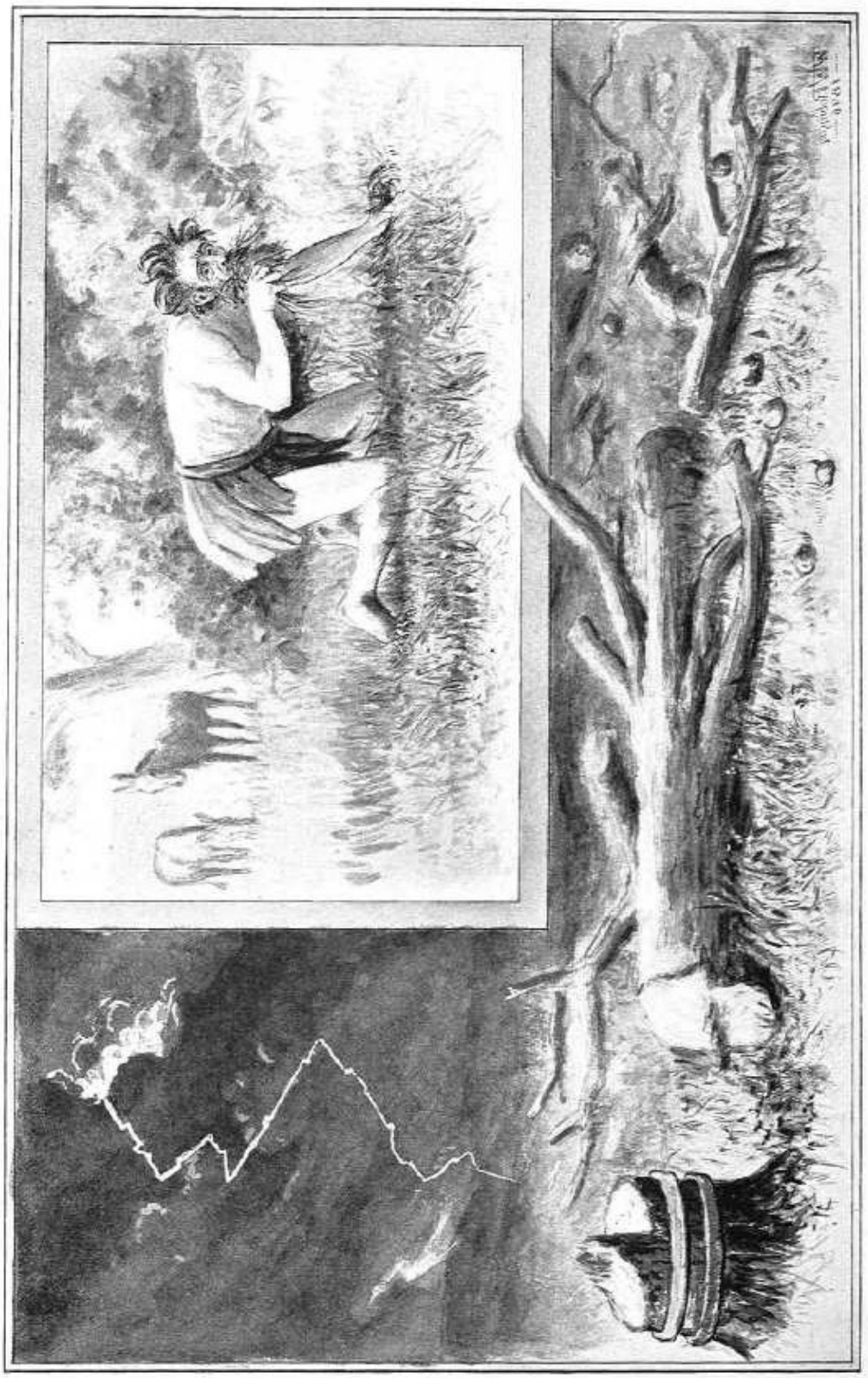
κεφαλιού, χρησιμοποιήθηκαν για να τον διδάξουν αυτό που τίποτα άλλο δεν μπορούσε,—ένα σωτήριο μάθημα εμπιστοσύνης και ταπεινότητας. Αυτός που είχε τρομοκρατήσει τους άλλους, αλλά κανένας άλλος δεν μπορούσε να τον τρομοκρατήσει, έγινε τρόμος για τον εαυτό του.

3. Μια ακόμη μεγαλύτερη ταπείνωση από αυτή που αφηγείται στο δεύτερο κεφάλαιο ήρθε πάνω στους μάγους. Τώρα, καυχήθηκαν ότι αν ήξεραν το όνειρο, θα μπορούσαν να γνωστοποιήσουν την ερμηνεία του. Ο Ναβουχοδονόσορας θυμάται καθαρά το όνειρο, αλλά ταπεινώνεται πάλι καθώς οι μάγοι του τον απογοητεύουν ξανά ατιμωτικά. Δεν μπόρεσαν να γνωστοποιήσουν την ερμηνεία, και καταφεύγουν ξανά στον προφήτη του Θεού.

4. Η αξιοσημείωτη απεικόνιση της βασιλείας του Ναβουχοδονόσορα, συμβολίζεται από ένα δέντρο στη μέση της γης. Η Βαβυλώνα, όπου βασίλευε ο Ναβουχοδονόσορας, βρισκόταν περίπου στο κέντρο του τότε γνωστού κόσμου. Το δέντρο έφτανε μέχρι τον ουρανό και τα φύλλα του ήταν όμορφα. Η εξωτερική του δόξα και λαμπρότητα ήταν μεγάλη, αλλά αυτό δεν ήταν το μόνο, όπως συμβαίνει με πάρα πολλά βασίλεια. Είχε εσωτερικές αρετές. Ο καρπός του ήταν πολύς και είχε τροφή για όλους. Τα θηρία του αγρού έβρισκαν σκιά από κάτω από αυτό, τα πτηνά του ουρανού κατοικούσαν στα κλαδιά του και κάθε σάρκα τρεφόταν από αυτό. Τι θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει πιο καθαρά και δυναμικά το γεγονός ότι ο Ναβουχοδονόσορας κυβέρνησε το βασίλειό του με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχει την πληρέστερη προστασία, υποστήριξη και ευημερία σε όλους τους υπηκόους του; Πραγματικά, η επίτευξη αυτού του σκοπού είναι η τελειότητα των γήινων κυβερνήσεων και η υψηλότερη δόξα οποιουδήποτε βασιλείου.

5. Το έλεος που ο Θεός αναμειγνύει με τις κρίσεις Του. Όταν δόθηκε η εντολή να κοπεί αυτό το δέντρο, διατάχθηκε να αφεθεί το στέλεχος των ριζών στη γη, και να προστατευθεί με μια σιδερένια και ορειχάλκινη ζώνη, ώστε να μην δοθεί εντελώς στη φθορά, αλλά να αφεθεί η πηγή της μελλοντικής ανάπτυξης και του μεγαλείου. Έρχεται όμως η μέρα που οι ασεβείς θα κοπούν και κανένα τέτοιο υπόλειμμα ελπίδας δεν θα τους μείνει. Κανένα έλεος δεν θα αναμειχθεί με την τιμωρία τους. Θα καταστραφούν και τα δύο, τόσο η ρίζα όσο και το κλαδί.

6. Ένα σημαντικό κλειδί για την προφητική ερμηνεία. Εδάφιο 16 “*θα περάσουν επάνω του επτά καιροί*”, έλεγε το διάταγμα. Αυτή είναι μια απλή, κυριολεκτική αφήγηση· επομένως, ο χρόνος εδώ πρέπει γίνει κατανοητός κυριολεκτικά. Πόσος χρόνος υποδηλώνεται εδώ; Αυτό μπορεί να προσδιοριστεί εξακριβώνοντας πόσο καιρό ο Ναβουχοδονόσορας, σε εκπλήρωση αυτής της πρόβλεψης, εκδιώχθηκε για να κατοικήσει με τα θηρία του αγρού· και αυτό, όπως μας πληροφορεί ο Ιώσηπος, ήταν επτά χρόνια. Ένας “*καιρός*”, λοιπόν, υποδηλώνει εδώ ένα έτος. Όταν ο όρος αυτός χρησιμοποιείται σε μια συμβολική προφητεία, υποδηλώνει, όπως είναι φυσικό, συμβολικό ή προφητικό χρόνο. Ένας [προφητικός] “καιρός” θα υποδήλωνε τότε ένα προφητικό έτος, και επειδή η κάθε [προφητική] ημέρα του αντιστοιχεί σε ένα [κυριολεκτικό] έτος, αυτό θα ισοδυναμούσε

Η ταπείνωση του Ναβουχοδονόσορα

με τριακόσια εξήντα κυριολεκτικά χρόνια. Θα έχουμε την ευκαιρία να αναφερθούμε σε αυτό το θέμα στο κεφάλαιο 7:25.

7. Το ενδιαφέρον που δείχνουν οι άγιοι, ή οι άγγελοι, στις ανθρώπινες υποθέσεις.

Παρουσιάζονται σαν να είναι αυτοί που απαιτούν αυτήν την αντιμετώπιση του Ναβουχοδονόσορα. Εκείνοι βλέπουν, όπως οι θνητοί δεν μπορούν ποτέ να δουν, πόσο απρεπής είναι η υπερηφάνεια στην ανθρώπινη καρδιά. Εγκρίνουν και συνηγορούν στα διατάγματα και στις πρόνοιες του Θεού με τις οποίες εργάζεται για τη διόρθωση αυτών των κακών. Ο άνθρωπος πρέπει να γνωρίζει ότι δεν είναι ο αρχιτέκτονας της δικής του τύχης, αλλά ότι υπάρχει Ένας που κυβερνά το βασίλειο των ανθρώπων, στον οποίο πρέπει να τοποθετήσει την εμπιστοσύνη του ταπεινά. Ένας άνθρωπος μπορεί να είναι ένας επιτυχημένος μονάρχης, αλλά δεν πρέπει να υπερηφανεύεται για αυτό· γιατί αν δεν ήταν ο Κύριος να τον αναδείξει, δεν θα είχε ποτέ φτάσει σε αυτή τη θέση τιμής.

8. Ο Ναβουχοδονόσορας αναγνωρίζει την υπεροχή του αληθινού Θεού έναντι των ειδωλολατρών ιερέων. Απευθύνεται στον Δανιήλ για να λύσει το μυστήριο. «*Εσύ είσαι ικανός*», λέει, «*επειδή, το πνεύμα των άγιων θεών είναι μέσα σε σένα*». Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα το έχει στον ενικό, «Πνεύμα Θεού άγιον εν σοί».

Εδάφιο 19. Τότε, ο Δανιήλ, που το όνομά του ήταν Βαλτασάσαρ, έμεινε μέχρι μία ώρα εκστατικός, και τον τάραζαν οι διαλογισμοί του. Ο βασιλιάς μίλησε και είπε: Βαλτασάσαρ, ας μη σε ταράζει το όνειρο ή η ερμηνεία του. Ο Βαλτασάσαρ απάντησε και είπε: Κύριέ μου, το όνειρο ας έρθει επάνω σ' εκείνους που σε μισούν, και η ερμηνεία του επάνω στους εχθρούς σου. 20. Το δέντρο που είδες, που αυξήθηκε και δυνάμωσε, που το ύψος του έφτασε μέχρι τον ουρανό, και η θέα του σε όλη τη γη, 21. και τα φύλλα του ήσαν ωραία, και ο καρπός του πολύς, και τροφή για όλους ήταν σ' αυτό, και από κάτω του κατοικούσαν τα θηρία τού χωραφιού, και στα κλαδιά του κατασκήνωναν τα πουλιά τού ουρανού, 22. βασιλιά, εσύ είσαι αυτό το δέντρο, που μεγαλύνθηκες και δυνάμωσες· και υψώθηκε η μεγαλοσύνη σου, και έφτασε μέχρι τον ουρανό, και η εξουσία σου μέχρι τα πέρατα της γης. 23. Και για το ότι ο βασιλιάς είδε έναν φύλακα και άγιο, που κατέβαινε από τον ουρανό, και έλεγε: Κόψτε το δέντρο, και καταστρέψτε το· αφήστε στη γη μόνον το στέλεχος των ριζών του, κι αυτό με σιδερένιον και χάλκινον δεσμό, στο τρυφερό χορτάρι τού χωραφιού· και ας βρέχεται από τη δρόσο τού ουρανού, και με τα θηρία τού χωραφιού ας είναι η μερίδα του, μέχρι να περάσουν επάνω σ' αυτό επτά καιροί· 24. βασιλιά, αυτή είναι η ερμηνεία, κι αυτή η απόφαση του Υψίστου, που έφτασε επάνω στον κύριό μου τον βασιλιά· 25. και θα εκδιωχθείς από τους ανθρώπους, και η κατοικία σου θα είναι μαζί με τα θηρία του χωραφιού, και θα τρως χορτάρι όπως τα βόδια, και θα βρέχεσαι από τη δρόσο του ουρανού· και θα περάσουν επάνω σου επτά καιροί, μέχρις ότου γνωρίσεις ότι ο Ύψιστος είναι ο Κύριος της βασιλείας των ανθρώπων, και σε όποιον θέλει, τη δίνει. 26. Και για το ότι προστάχθηκε να αφήσουν το στέλεχος των ριζών του δέντρου· το βασίλειό σου θα στερεωθεί σε σένα, αφού γνωρίσεις την ουράνια εξουσία. 27. Γι'αυτό, βασιλιά, ας γίνει σε σένα δεκτή η συμβουλή μου, και απόκοψε τις αμαρτίες σου με δικαιοσύνη, και τις ανομίες σου με οικτιρμούς φτωχών· ίσως και διαρκέσει η ευημερία σου.

Ο δισταγμός του Δανιήλ, ο οποίος κάθισε εκστατικός για μία ώρα, δεν προέκυψε από κάποια δυσκολία που είχε στην ερμηνεία του ονείρου, αλλά από το ότι ήταν τόσο λεπτό το ζήτημα που θα έπρεπε να γνωστοποιήσει στον βασιλιά. Ο Δανιήλ είχε απολάβει

εύνοια από τον βασιλιά - τίποτα άλλο παρά εύνοια, απ' όσο γνωρίζουμε - και ήταν δύσκολο γι' αυτόν να γίνει ο κομιστής μιας τόσο τρομερής απειλής κρίσης εναντίον του όπως αυτή που περιλαμβανόταν σε αυτό το όνειρο. Δυσκολευόταν να προσδιορίσει με ποιον τρόπο θα μπορούσε να το γνωστοποιήσει πιο καλά. Φαίνεται ότι ο βασιλιάς περίμενε κάτι τέτοιο και γι' αυτό διαβεβαίωσε τον προφήτη λέγοντάς του να μην αφήσει το όνειρο ή την ερμηνεία να τον ενοχλήσει· σαν να είχε πει: Μη διστάσεις να το αποκαλύψεις, όποια κι αν είναι η σχέση του με εμένα. Με αυτή τη διαβεβαίωση ο Δανιήλ αρχίζει και μιλάει. Πού θα μπορούσαμε να βρούμε ένα στοιχείο για τη δύναμη και τη λεπτότητα της γλώσσας του: "*το όνειρο ας έρθει επάνω σ' εκείνους που σε μισούν, και η ερμηνεία του επάνω στους εχθρούς σου"* . Μια συμφορά παρουσιάζεται σε αυτό το όνειρο, η οποία θα μπορούσε να πέσει πάνω στους εχθρούς σου αντί για σένα.

Ο Ναβουχοδονόσορας είχε δώσει μια λεπτομερή περιγραφή του ονείρου του. Και μόλις ο Δανιήλ τον ενημέρωσε ότι το όνειρο ίσχυε για τον ίδιο, ήταν προφανές ότι είχε εκφέρει τη δική του καταδίκη. Η ερμηνεία που ακολουθεί είναι τόσο σαφής που δεν χρειάζεται να μας καθυστερήσει. Οι απειλούμενες κρίσεις ήταν υπό όρους. Έπρεπε να διδάξουν στον βασιλιά ότι ο Ουρανός κυβερνάει, με τη λέξη ουρανός εδώ να έχει τεθεί για τον Θεό, τον άρχοντα του ουρανού. Γι' αυτό ο Δανιήλ βρίσκει την ευκαιρία να δώσει στον βασιλιά συμβουλές ενόψει της απειλούμενης κρίσης. Δεν τον καταδικάζει όμως με σκληρότητα και επικριτικότητα. Η καλοσύνη και η πειθώ είναι τα όπλα που επιλέγει να χρησιμοποιήσει: "*ας γίνει σε σένα δεκτή η συμβουλή μου*". Κατά τον ίδιο τρόπο, ο απόστολος παρακαλεί τους ανθρώπους να υπομείνουν τον λόγο της προτροπής. Εβραίους 13:22. Αν ο βασιλιάς απέκοπτε τις αμαρτίες του με δικαιοσύνη, και τις ανομίες του, δείχνοντας έλεος στους φτωχούς, αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε παράταση της ειρήνης του ή, όπως αναφέρει το περιθώριο της μετάφρασης, «Μια θεραπεία του σφάλματός σου». Δηλαδή, θα μπορούσε ακόμη και να είχε αποτρέψει την κρίση που ο Κύριος σχεδίαζε να επιφέρει πάνω του.

Εδάφιο 28. Όλα αυτά ήρθαν επάνω στον βασιλιά Ναβουχοδονόσορα. 29. Στο τέλος των 12 μηνών, ενώ περπατούσε επάνω σε έναν ψηλό τόπο στο βασιλικό παλάτι τής Βαβυλώνας, 30. ο βασιλιάς μίλησε, και είπε: Δεν είναι αυτή η μεγάλη Βαβυλώνα, που εγώ έκτισα για καθέδρα τού βασιλείου με ισχύ τής δύναμής μου, και για τιμή τής δόξας μου; 31. Ο λόγος ήταν ακόμα στο στόμα τού βασιλιά, και έγινε φωνή από τον ουρανό, λέγοντας: Σε σένα αναγγέλλεται, βασιλιά Ναβουχοδονόσορα: Η βασιλεία σου παρήλθε από σένα· 32. και θα εκδιωχθείς από τους ανθρώπους, και η κατοικία σου θα είναι μαζί με τα θηρία τού χωραφιού· χορτάρι θα τρως όπως τα βόδια, και θα περάσουν επάνω σου επτά καιροί, μέχρις ότου γνωρίσεις ότι ο Ύψιστος είναι ο Κύριος της βασιλείας των ανθρώπων, και σε όποιον θέλει, τη δίνει. 33. Και κατά την ώρα αυτή εκτελέστηκε ο λόγος επάνω στον Ναβουχοδονόσορα· και εκδιώχθηκε από τους ανθρώπους, και έτρωγε χορτάρι όπως τα βόδια, και το σώμα του βρεχόταν από τη δρόσο τού ουρανού, μέχρις ότου αυξήθηκαν οι τρίχες του σαν φτερά αετών,
και τα νύχια του σαν των ορνέων.

Ο Ναβουχοδονόσορας δεν επωφελήθηκε από την προειδοποίηση που είχε λάβει, ωστόσο, ο Θεός έκανε υπομονή μαζί του δώδεκα μήνες πριν πέσει πάνω του η κρίση. Όλο αυτό το διάστημα έτρεφε υπερηφάνεια στην καρδιά του, και τελικά έφτασε σε ένα αποκορύφωμα πέρα από το οποίο ο Θεός δεν μπορούσε να το αφήσει να περάσει. Ο βασιλιάς περπατούσε στο παλάτι, και καθώς κοίταζε τα αξιοθέατα αυτού του θαύματος του κόσμου, της μεγάλης Βαβυλώνας, την ομορφιά των βασιλείων, ξέχασε την πηγή όλης της δύναμης και του μεγαλείου του, και αναφώνησε: "*Δεν είναι αυτή η μεγάλη Βαβυλώνα, που εγώ έκτισα;*" Είχε έρθει η ώρα για την ταπείνωση του. Μια φωνή από τον ουρανό αναγγέλλει ξανά την απειλούμενη κρίση, και η θεία Πρόνοια προχωρά αμέσως στην εκτέλεσή της. Η λογική του εξαφανίστηκε. Δεν θα τον γοήτευε πλέον η μεγαλοπρέπεια και η δόξα της μεγάλης πόλης του. Ο Θεός με ένα άγγιγμα του δακτύλου Του, στέρησε την ικανότητά του να την εκτιμά και να την απολαμβάνει. Εγκατέλειψε τις κατοικίες των ανθρώπων και αναζήτησε σπίτι και συντροφιά ανάμεσα στα ζώα του δάσους.

Εδάφιο 34. Και στο τέλος των ημερών, εγώ ο Ναβουχοδονόσορας, σήκωσα τα μάτια μου προς τον ουρανό, και τα μυαλά μου επέστρεψαν σε μένα, και ευλόγησα τον Ύψιστο, και αίνεσα και δόξασα αυτόν που ζει στον αιώνα, του οποίου η εξουσία είναι εξουσία αιώνια, και η βασιλεία του σε γενεά και γενεά· 35. και όλοι οι κάτοικοι της γης λογίζονται μπροστά του ως ένα τίποτε· και σύμφωνα με τη θέλησή του πράττει στο στράτευμα του ουρανού, και στους κατοίκους τής γης· και δεν υπάρχει κάποιος που να εμποδίζει το χέρι του ή που να του λέει: Τι έκανες; 36. Κατά τον ίδιο καιρό τα μυαλά μου επέστρεψαν σε μένα· και για δόξα τής βασιλείας μου επανήλθε σε μένα η λαμπρότητά μου και η μορφή μου, και οι αυλικοί μου και οι μεγιστάνες μου με ζητούσαν, και στερεώθηκα στη βασιλεία μου, και μου προστέθηκε μεγαλύτερη μεγαλειότητα. 37. Τώρα, εγώ ο Ναβουχοδονόσορας αινώ και υπερυψώνω και δοξάζω τον βασιλιά τού ουρανού· επειδή, όλα τα έργα του είναι αλήθεια, και οι δρόμοι του κρίση· και μπορεί να ταπεινώσει αυτούς που περπατούν μέσα στην υπερηφάνεια.

Στο τέλος των επτά ετών, ο Θεός αφαίρεσε το χέρι της κρίσης Του και η λογική και η κατανόηση του βασιλιά επέστρεψαν ξανά σε αυτόν. Η πρώτη του πράξη τότε ήταν να ευλογήσει τον Ύψιστο. Πάνω σε αυτό, ο Μάθιου Χένρι έχει την ακόλουθη εύστοχη παρατήρηση: «Εκείνοι που δεν ευλογούν και δεν δοξάζουν τον Θεό μπορούν δικαίως να θεωρηθούν οτι απώλεσαν τη λογική τους· ούτε οι άνθρωποι χρησιμοποιούν ποτέ σωστά τη λογική τους μέχρι να αρχίσουν να είναι θρησκευόμενοι, ούτε ζουν ως άνθρωποι μέχρι να αρχίσουν να ζουν για τη δόξα του Θεού. Όπως η λογική είναι το υπόστρωμα ή υποκείμενο της θρησκείας (έτσι ώστε τα πλάσματα που δεν έχουν λογική δεν είναι ικανά για να έχουν θρησκεία), έτσι και η θρησκεία είναι το στέμμα και η δόξα της λογικής· και είναι μάταιο να έχουμε λογική και μια μέρα θα ευχόμασταν να μην την είχαμε ποτέ, αν δεν δοξάσουμε τον Θεό με αυτήν».

Η τιμή και η λάμψη επέστρεψαν ξανά σε αυτόν, οι σύμβουλοί του τον αναζήτησαν και αυτός εδραιώθηκε ξανά στη βασιλεία. Η υπόσχεση ήταν (στίχος 26) ότι η βασιλεία του θα ήταν στερεωνόταν σ'αυτόν. Κατά τη διάρκεια της παραφροσύνης του, λέγεται ότι ο γιος του, ο Ευείλ-μερωδάχ, βασίλευσε ως αντιβασιλέας στη θέση του. Η ερμηνεία του ονείρου

από τον Δανιήλ ήταν αναμφίβολα καλά κατανοητή σε όλο το παλάτι και πιθανότατα ήταν λίγο-πολύ το θέμα συζήτησης. Ως εκ τούτου, η επιστροφή του Ναβουχοδονόσορα στο βασίλειό του πρέπει να ήταν αναμενόμενη και προσδοκώμενη με ενδιαφέρον. Δεν γνωρίζουμε γιατί του επετράπη να ζήσει στις ερημιές σε μια τόσο άθλια κατάσταση, αντί να τον φροντίζουν οι υπάλληλοι του παλατιού. Θεωρείται ότι δραπέτευσε επιδέξια από το παλάτι και διέφυγε κάθε έρευνας.

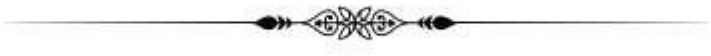
Η κρίση αυτή είχε το προσχεδιασμένο της αποτέλεσμα. Το μάθημα της ταπεινότητας το έμαθε. Δεν το ξέχασε, επιστρέφοντας στην ευημερία. Ήταν έτοιμος να αναγνωρίσει ότι ο Ύψιστος κυβερνά το βασίλειο των ανθρώπων και το δίνει σε όποιον θέλει. Και έστειλε σε όλο το βασίλειό του μια βασιλική διακήρυξη αίνου και λατρείας προς τον Βασιλιά του ουρανού, που περιείχε και ομολογία για την υπερηφάνεια του.

Αυτή είναι η τελευταία Γραφική καταγραφή που έχουμε για τον Ναβουχοδονόσορα. Αυτό το διάταγμα χρονολογείται στην «επικυρωμένη έκδοση», λέει ο Δρ. Κλαρκ, το 563 π.Χ., ένα χρόνο πριν από τον θάνατο του Ναβουχοδονόσορα· αν και κάποιοι τοποθετούν την ημερομηνία αυτού του διατάγματος δεκαεπτά χρόνια πριν από τον θάνατό του. Όπως και να 'χει, είναι πιθανό ότι δεν οπισθοχώρησε ξανά στην ειδωλολατρία, αλλά πέθανε με πίστη στον Θεό του Ισραήλ.

Έτσι έκλεισε η ζωή αυτού του αξιόλογου ανθρώπου. Με όλους τους πειρασμούς που είχε να αντιμετωπίσει στην εξυψωμένη θέση του ως βασιλιάς, μπορούμε να υποθέσουμε ότι ο Θεός είδε σε αυτόν ειλικρίνεια καρδιάς, ακεραιότητα και αγνότητα σκοπού, τα οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει προς δόξα του ονόματός Του. Εξ ου και οι υπέροχες μέθοδοι που είχε μαζί του, οι οποίες φαίνεται να είχαν σχεδιαστεί για να τον απογαλακτίσουν από την ψεύτικη θρησκεία του και να τον συνδέσουν με την υπηρεσία του αληθινού Θεού. Έχουμε πρώτον, το όνειρό του με τη μεγάλη εικόνα, που περιέχει ένα τόσο πολύτιμο μάθημα για τους ανθρώπους όλων των επόμενων γενεών. Δεύτερον, η εμπειρία του με τον Σεδράχ, τον Μισάχ και τον Αβδέ-νεγώ σε σχέση με τη χρυσή του εικόνα, όπου οδηγήθηκε και πάλι σε μια αναγνώριση της υπεροχής του αληθινού Θεού. Και τέλος, έχουμε τα υπέροχα περιστατικά που καταγράφονται σε αυτό το κεφάλαιο, που δείχνουν τις αδιάκοπες προσπάθειες του Κυρίου να τον φέρει να Τον αναγνωρίσει πλήρως. Μπορούμε να ελπίζουμε ότι ο πιο λαμπρός βασιλιάς του πρώτου προφητικού βασιλείου, το κεφάλι από χρυσό, θα μπορέσει επιτέλους να έχει μέρος σε αυτό το βασίλειο ενώπιον του οποίου όλα τα γήινα βασίλεια θα γίνουν σαν άχυρο, και η δόξα του οποίου δεν θα σβήσει ποτέ;

Κεφάλαιο 5 – Το συμπόσιο του Βαλτάσαρ

Η τελευταία σκηνή της ιστορίας της Βαβυλώνας — Ο εορτασμός της κατάκτησης της Ιουδαίας — Τα ιερά σκεύη βεβηλωμένα — Ο Θεός παρεμβαίνει στο γλέντι — Το θαυμαστό χέρι — Αλλαγή σκηνικού — Ο Δανιήλ καλείται — Το μάθημα στον βασιλιά — Η Γραφή ερμηνεύεται — Ακολουθεί η εκπλήρωση — Το βραβευμένο ποίημα του Έντουιν Άρνολντ.

Εδάφιο 1. Ο βασιλιάς Βαλτάσαρ έκανε ένα μεγάλο συμπόσιο σε χίλιους από τους μεγιστάνες του, και έπινε κρασί μπροστά στους χίλιους.

Το κύριο ενδιαφέρον χαρακτηριστικό αυτού του κεφαλαίου είναι το γεγονός ότι περιγράφει τις τελευταίες σκηνές της Βαβυλωνιακής αυτοκρατορίας, τη μετάβαση από το χρυσό στο ασήμι της μεγάλης εικόνας του κεφαλαίου 2 και από το λιοντάρι στην αρκούδα του οράματος του Δανιήλ στο κεφάλαιο 7. Αυτό το συμπόσιο υποτίθεται ότι ήταν μια επίσημη ετήσια γιορτή προς τιμήν μιας από τις θεότητες τους. Για τον λόγο αυτό, ο Κύρος, ο οποίος τότε πολιορκούσε τη Βαβυλώνα, έμαθε ότι πλησίαζε και ήξερε πότε να καταστρώσει τα σχέδιά του για την πτώση της πόλης. Η μετάφρασή μας αναφέρει ότι ο Βαλτάσαρ, έχοντας προσκαλέσει χίλιους από τους άρχοντες του, ήπιε μπροστά τους. Κάποιοι το μεταφράζουν ως «ήπιε απέναντι σε χίλιους», δείχνοντας ότι όποιες άλλες τάσεις κι αν είχε, ήταν, τουλάχιστον, ένας τεράστιος πότης.

Εδάφιο 2. Και στη γεύση τού κρασιού, ο Βαλτάσαρ πρόσταξε να φέρουν τα σκεύη τα χρυσαφένια και τα ασημένια, που ο πατέρας του ο Ναβουχοδονόσορας είχε αφαιρέσει από τον ναό στην Ιερουσαλήμ, για να πιουν μ' αυτά ο βασιλιάς και οι μεγιστάνες του, οι γυναίκες του, και οι παλλακές του. 3. Και φέρθηκαν τα σκεύη τα χρυσά, που είχαν αφαιρεθεί από τον ναό τού οίκου τού Θεού, που ήταν στην Ιερουσαλήμ· και έπιναν μ' αυτά ο βασιλιάς και οι μεγιστάνες του, και οι γυναίκες του, και οι παλλακές του. 4. Έπιναν κρασί, και αίνεσαν τους θεούς τούς χρυσούς, και ασημένιους, τους χάλκινους, τους σιδερένιους, τους ξύλινους, και τους πέτρινους.

Το ότι αυτή η γιορτή είχε κάποια αναφορά σε παλαιότερες νίκες επί των Εβραίων μπορεί να συναχθεί από το γεγονός ότι ο βασιλιάς, όταν άρχισε να μεθάει με το κρασί του, ζήτησε τα ιερά σκεύη που είχαν αφαιρεθεί από την Ιερουσαλήμ. Το πιθανότερο είναι ότι, χαμένος από την αίσθηση όλων των ιερών πραγμάτων, θα τα χρησιμοποιούσε για να γιορτάσει τη νίκη με την οποία αποκτήθηκαν. Κανένας άλλος βασιλιάς, πιθανώς, δεν είχε ασεβήσει σε τέτοιο βαθμό. Και ενώ έπιναν κρασί από τα σκεύη που ήταν αφιερωμένα στον αληθινό Θεό, δοξολογούσαν τους θεούς τους από χρυσό, ασήμι, ορείχαλκο, σίδηρο, ξύλο και πέτρα. Ίσως, όπως παρατηρήθηκε στο κεφάλαιο 3:29, γιόρταζαν την ανώτερη δύναμη

των θεών τους έναντι του Θεού των Εβραίων, από τα σκεύη του οποίου έπιναν τώρα προς τιμήν των ειδωλολατρικών θεοτήτων τους.

Εδάφιο 5. Και κατά την ίδια ώρα πρόβαλαν δάχτυλα από χέρι ανθρώπου, και έγραψαν απέναντι από τη λυχνία, επάνω στο κονίαμα τού τοίχου του παλατιού τού βασιλιά· και ο βασιλιάς έβλεπε την παλάμη τού χεριού, η οποία έγραψε. 6. Τότε, η όψη τού βασιλιά αλλοιώθηκε, και οι συλλογισμοί του τον συντάραζαν, ώστε οι σύνδεσμοι της οσφύος του διαλύονταν, και τα γόνατά του συγκρούονταν. 7. Και ο βασιλιάς βόησε μεγαλόφωνα να φέρουν μέσα τούς επαοιδούς, τους Χαλδαίους, και τους μάντεις. Τότε, ο βασιλιάς μίλησε, και είπε στους σοφούς τής Βαβυλώνας: Όποιος διαβάσει αυτή τη γραφή, και μου δείξει την ερμηνεία της, θα ντυθεί πορφύρα, και η χρυσή αλυσίδα θα μπει γύρω από τον λαιμό του, και θα είναι ο τρίτος άρχοντας του βασιλείου. 8. Τότε, μπήκαν μέσα όλοι οι σοφοί τού βασιλιά· όμως, δεν μπορούσαν να διαβάσουν τη γραφή ούτε να φανερώσουν στον βασιλιά την ερμηνεία της. 9. Και ο βασιλιάς Βαλτάσαρ ταράχτηκε υπερβολικά, και αλλοιώθηκε σ' αυτόν η όψη του, και οι μεγιστάνες του συνταράχτηκαν.

Καμία λάμψη υπερφυσικού φωτός, ούτε εκκωφαντικές βροντές, δεν ανήγγειλαν την παρέμβαση του Θεού στα ασεβή γλέντια τους. Ένα χέρι εμφανίστηκε σιωπηλά, χαράσσοντας μυστήρια σύμβολα στον τοίχο. Έγραφε απέναντι από το κηροπήγιο. Με το φως του δικού τους λυχναριού το είδαν. Τρόμος κατέλαβε τον βασιλιά, γιατί η συνείδησή του τον κατηγορούσε. Αν και δεν μπορούσε να διαβάσει τη γραφή, ήξερε ότι δεν ήταν μήνυμα ειρήνης και ευλογίας αυτό που χαράσσονταν με λαμπερούς χαρακτήρες στον τοίχο του παλατιού του. Και η περιγραφή που δίνει ο προφήτης για την επίδραση του φόβου του βασιλιά είναι αξεπέραστη. Η όψη του βασιλιά άλλαξε, η καρδιά του τον εγκατέλειψε, ο πόνος τον κατέλαβε, και τόσο έντονος ήταν ο τρόμος του που τα γόνατά του χτυπούσαν το ένα πάνω στο άλλο. Ξέχασε την καύχηση και το γλέντι του, ξέχασε την αξιοπρέπειά του και φώναξε δυνατά για τους αστρολόγους και τους μάντεις του να λύσουν το νόημα της τρομερής οπτασίας.

Εδάφιο 10. Η βασίλισσα, από τα λόγια τού βασιλιά και των μεγιστάνων του, μπήκε μέσα στον οίκο τού συμποσίου· και η βασίλισσα μίλησε, και είπε: Βασιλιά, να ζεις στον αιώνα· να μη σε ταράζουν οι συλλογισμοί σου, και η όψη σου ας μη αλλοιώνεται. 11. Υπάρχει άνθρωπος στο βασίλειό σου, στον οποίο υπάρχει το πνεύμα των αγίων θεών· και στις ημέρες τού πατέρα σου, φως και σύνεση, και σοφία, όπως η σοφία των θεών, βρέθηκαν σ' αυτόν, τον οποίο ο βασιλιάς Ναβουχοδονόσορας, ο πατέρας σου, ο βασιλιάς ο πατέρας σου, τον είχε κάνει άρχοντα των μάγων, των επαοιδών, των Χαλδαίων, και των μάντεων· 12. επειδή, πνεύμα έξοχο, και γνώση, και σύνεση, ερμηνεία ονείρων, και εξήγηση αινιγμάτων, και λύση αποριών, βρέθηκαν σ' αυτόν, τον Δανιήλ, τον οποίο ο βασιλιάς ο πατέρας σου είχε μετονομάσει σε Βαλτασάσαρ· τώρα, λοιπόν, ας προσκληθεί ο Δανιήλ, και θα σου δείξει την ερμηνεία. 13. Τότε, φέρθηκε μέσα ο Δανιήλ μπροστά στον βασιλιά. Και ο βασιλιάς μίλησε, και είπε στον Δανιήλ: Εσύ είσαι ο Δανιήλ εκείνος, που είσαι από τους γιους τής αιχμαλωσίας τού Ιούδα, που είχε φέρει από την Ιουδαία ο βασιλιάς ο πατέρας μου; 14. Άκουσα πραγματικά για σένα, ότι το πνεύμα των θεών

είναι μέσα σε σένα, και φως, και σύνεση, και έξοχη σοφία βρέθηκαν σε σένα. 15. Και τώρα, μπήκαν μέσα μπροστά μου οι σοφοί, και οι επαοιδοί, για να διαβάσουν αυτή τη γραφή, και να μου φανερώσουν την ερμηνεία της· όμως, δεν μπόρεσαν να δείξουν την ερμηνεία τού πράγματος. 16. Και εγώ άκουσα για σένα ότι, μπορείς να ερμηνεύεις, και να λύνεις απορίες· τώρα, λοιπόν, αν μπορείς να διαβάσεις τη γραφή, και να μου φανερώσεις την ερμηνεία της, θα ντυθείς πορφύρα, και η χρυσή αλυσίδα θα μπει γύρω από τον λαιμό σου, και θα είσαι ο τρίτος άρχοντας του βασιλείου.

Από την αφήγηση του περιστατικού φαίνεται ότι το γεγονός ότι ο Δανιήλ ήταν προφήτης του Θεού είχε με κάποιο τρόπο ξεχαστεί στην αυλή και το παλάτι. Αυτό αναμφίβολα οφειλόταν στην απουσία του από τα Σούσα σταλμένος στην επαρχία Ελάμ, όπως αφηγείται στο κεφάλαιο 8:1, 2, 27, όπου είχε σταλεί για να ασχοληθεί με τις υποθέσεις του βασιλείου εκεί. Η χώρα η οποία εκείνη την εποχή σαρωνόταν από τον περσικό στρατό τον ανάγκασε να επιστρέψει στη Βαβυλώνα. Η βασίλισσα που ήρθε και έκανε γνωστό στον βασιλιά ότι υπήρχε ένα τέτοιο άτομο στο οποίο μπορούσε να απευθυνθεί για να λάβει γνώση σε υπερφυσικά πράγματα, υποτίθεται ότι ήταν η βασιλομήτωρ, η κόρη του Ναβουχοδονόσορα, στη μνήμη της οποίας ο θαυμαστός ρόλος που είχε διαδραματίσει ο Δανιήλ κατά τη βασιλεία του πατέρα της θα ήταν ακόμα νωπός και ζωντανός. Ο Ναβουχοδονόσορας ονομάζεται εδώ πατέρας του Βαλτάσαρ, σύμφωνα με το τότε κοινό έθιμο, να αποκαλείται κάθε πατρικός πρόγονος πατέρας και κάθε αρσενικός απόγονος γιος. Ο Ναβουχοδονόσορας ήταν στην πραγματικότητα ο παππούς του. Ο βασιλιάς ρώτησε τον Δανιήλ όταν μπήκε, αν ήταν από τους υιούς της αιχμαλωσίας του Ιούδα. Έτσι φαίνεται να ήταν ταγμένο, ενώ έκαναν ασεβή γλέντια προς τιμήν των ψεύτικων θεών τους, ένας υπηρέτης του αληθινού Θεού, τον οποίο κρατούσαν αιχμάλωτο, να κληθεί να εκφέρει τη δίκαιη κρίση για την άνομη πορεία τους.

Εδάφιο 17. Τότε, ο Δανιήλ απάντησε, και είπε μπροστά στον βασιλιά: Τα δώρα σου ας είναι σε σένα, και δώσε σε άλλον τις αμοιβές σου· εγώ, όμως, θα διαβάσω τη γραφή στον βασιλιά, και θα του φανερώσω την ερμηνεία. 18. Βασιλιά, ο Θεός ο Ύψιστος έδωσε στον πατέρα σου τον Ναβουχοδονόσορα βασιλεία και μεγαλειότητα, και δόξα, και τιμή· 19. και για τη μεγαλειότητα, που του είχε δώσει, όλοι οι λαοί, έθνη, και γλώσσες, έτρεμαν και φοβούνταν μπροστά του· όποιον ήθελε φόνευε, και όποιον ήθελε διατηρούσε ζωντανόν, και όποιον ήθελε ύψωνε, και όποιον ήθελε ταπείνωνε· 20. όταν, όμως, η καρδιά του υψώθηκε, και ο νους του σκληρύνθηκε μέσα στην υπερηφάνεια, τον κατέβασαν από τον βασιλικό του θρόνο, και η δόξα του αφαιρέθηκε απ' αυτόν· 21. και εκδιώχθηκε από τους γιους των ανθρώπων· και η καρδιά του έγινε όπως των θηρίων, και η κατοικία του ήταν μαζί με τα άγρια γαϊδούρια· τρεφόταν με χορτάρι σαν τα βόδια, και το σώμα του βρεχόταν από τη δρόσο τού ουρανού· μέχρις ότου γνώρισε ότι ο Θεός ο ύψιστος είναι ο Κύριος της βασιλείας των ανθρώπων, και όποιον θέλει, στήνει επάνω σ' αυτή. 22. Κι εσύ, ο γιος του, ο Βαλτάσαρ, δεν ταπείνωσες την καρδιά σου, ενώ τα γνώριζες όλα αυτά· 23. αλλά, υψώθηκες ενάντια στον Κύριο του ουρανού· και τα σκεύη τού οίκου του έφεραν μπροστά σου, και πίνατε κρασί απ' αυτά, κι εσύ και οι μεγιστάνες σου,

Ο Δανιήλ ερμηνεύει τη γραφή στον τοίχο

οι γυναίκες σου, και οι παλλακές σου· και δοξολόγησες τους θεούς τούς ασημένιους, και τους χρυσούς, τους χάλκινους, και τους σιδερένιους, τους ξύλινους και τους πέτρινους, που δεν βλέπουν ούτε ακούν ούτε καταλαβαίνουν· και τον Θεό, στου οποίου το χέρι είναι η πνοή σου, και στην εξουσία του όλοι οι δρόμοι σου, δεν δόξασες. 24. Γι' αυτό, στάλθηκε από μπροστά του η παλάμη τού χεριού, και εγχαράχθηκε αυτή η γραφή.

Ο Δανιήλ καταρχάς απαρνείται την ιδέα να επηρεαστεί από τα κίνητρα που διέπουν τους μάντεις και τους αστρολόγους. Λέει: "*δώσε σε άλλον τις αμοιβές σου*". Επιθυμεί να είναι σαφώς κατανοητό ότι δεν ασχολείται με την ερμηνεία αυτού του ζητήματος λόγω της προσφοράς δώρων και αμοιβών. Στη συνέχεια, επαναλαμβάνει την εμπειρία του παππού του βασιλιά, Ναβουχοδονόσορα, όπως παρατίθεται στο προηγούμενο κεφάλαιο. Είπε στον βασιλιά ότι, αν και γνώριζε όλα αυτά, δεν ταπείνωσε την καρδιά του, αλλά ύψωσε τον εαυτό του ενάντια στον Θεό του ουρανού, και μάλιστα έφτασε την ασέβειά του σε σημείο να βεβηλώσει τα ιερά Του σκεύη, υμνώντας τους άλογους θεούς της ανθρώπινης κατασκευής, και παραλείποντας να δοξάσει τον Θεό στα χέρια του οποίου βρισκόταν η πνοή του. Για αυτόν τον λόγο, του λέει, ότι το χέρι που έγραψε αυτούς τους χαρακτήρες της τρομακτικής, αν και κρυφής σημασίας, έχει σταλεί από εκείνον τον Θεό τον οποίο είχε τολμηρά και προσβλητικά προκαλέσει. Στη συνέχεια, προχωρά στην εξήγηση της γραφής.

Εδάφιο 25. Και τούτη είναι η γραφή που εγχαράχθηκε: Μενέ, Μενέ, Θεκέλ, Ουφαρσίν. 26. Αυτή είναι η ερμηνεία του πράγματος: Μενέ, ο Θεός μέτρησε τη βασιλεία σου, και την τελείωσε. 27. Θεκέλ, ζυγίστηκες στην πλάστιγγα, και βρέθηκες ελλιπής. 28. Φερές, διαιρέθηκε η βασιλεία σου, και δόθηκε στους Μήδους και Πέρσες. 29. Τότε, ο Βαλτάσαρ πρόσταξε, και έντυσαν τον Δανιήλ την πορφύρα, και περιέβαλαν τη χρυσή αλυσίδα γύρω από τον λαιμό του, για να είναι ο τρίτος άρχοντας του βασιλείου.

Δεν είναι γνωστό σε ποια γλώσσα γράφτηκε αυτή η επιγραφή. Αν ήταν στα Χαλδαϊκά, οι σοφοί του βασιλιά θα μπορούσαν να τη διαβάσουν. Ο Δρ. Κλαρκ εικάζει ότι γράφτηκε στα Σαμαρείτικα, την αληθινή εβραϊκή, μια γλώσσα με την οποία ο Δανιήλ ήταν εξοικειωμένος, καθώς ήταν ο χαρακτήρας που χρησιμοποιούσαν οι Εβραίοι πριν από την αιχμαλωσία στη Βαβυλώνα. Φαίνεται όμως πολύ πιο πιθανό ότι ήταν ένας χαρακτήρας γραμμάτων ξένος σε όλες τις πλευρές και ότι έγινε ειδικά γνωστός στον Δανιήλ από το Πνεύμα του Κυρίου. Σε αυτή την επιγραφή κάθε λέξη αντιπροσωπεύει μια σύντομη πρόταση. Μενέ, μέτρησε· Τεκέ, ζυγίστηκες· Ουφαρσίν, από τη ρίζα φερές, διαιρέθηκε. Ο Θεός, τον οποίο αψήφησες, έχει τη βασιλεία σου στα χέρια Του, και μέτρησε τις ημέρες της και ολοκλήρωσε την πορεία της, ακριβώς τη στιγμή που σκέφτηκες ότι ήταν στο απόγειο της ευημερίας της. Εσύ, που ύψωσες την καρδιά σου με υπερηφάνεια, όπως ο μέγας της γης, ζυγίστηκες και βρέθηκες ελαφρύτερος από τη ματαιοδοξία. Η βασιλεία σου, την οποία ονειρευόσουν ότι θα έμενε για πάντα, διαιρέθηκε ανάμεσα στους εχθρούς που ήδη περιμένουν στις πύλες σου. Παρά την τρομερή αυτή αναγγελία, ο Βαλτάσαρ δεν ξέχασε την υπόσχεσή του, αλλά έβαλε αμέσως τον Δανιήλ να ντυθεί με πορφυρό χιτώνα και χρυσή αλυσίδα και τον ανακήρυξε τρίτο ηγεμόνα στο βασίλειο. Ο Δανιήλ το δέχτηκε αυτό,

πιθανώς με σκοπό να είναι καλύτερα προετοιμασμένος να φροντίσει τα συμφέροντα του λαού του κατά τη μετάβαση στο διάδοχο βασίλειο.

Εδάφιο 30. Την ίδια εκείνη νύχτα ο Βαλτάσαρ, ο βασιλιάς των Χαλδαίων φονεύθηκε. 31. Και ο Δαρείος ο Μήδος πήρε τη βασιλεία, ήταν δε περίπου 62 χρόνων.

Η σκηνή που αναφέρεται τόσο σύντομα εδώ περιγράφεται στις παρατηρήσεις στο κεφάλαιο 2, εδάφιο 39. Ενώ ο Βαλτάσαρ ενέδιδε στο αλαζονικό του γλέντι, ενώ το χέρι του αγγέλου σχεδίαζε στα τείχη του παλατιού την καταστροφή της αυτοκρατορίας, ενώ ο Δανιήλ έκανε γνωστή την τρομακτική σημασία της ουράνιας γραφής, ο Πέρσης στρατιώτης, μέσω του άδειου καναλιού του Ευφράτη, είχε εισέλθει στην καρδιά της πόλης και έσπευδε με τραβηγμένο σπαθί προς το παλάτι του βασιλιά. Δύσκολα μπορεί να ειπωθεί ότι τον εξέπληξαν, γιατί ο Θεός μόλις τον είχε προειδοποιήσει για την καταστροφή του. Όμως τον βρήκαν και τον σκότωσαν· και μαζί του η αυτοκρατορία της Βαβυλώνας έπαψε να υπάρχει.

Ως ταιριαστό συμπέρασμα αυτού του κεφαλαίου, δίνουμε την ακόλουθη όμορφη ποιητική περιγραφή του συμποσίου του Βαλτάσαρ, από την πένα του Έντουιν Άρνολντ, συγγραφέα του βιβλίου «Το Φως της Ασίας». Γράφτηκε το 1852 και τιμήθηκε με το βραβείο Newdegate για ένα αγγλικό ποίημα για τη Γιορτή του Βαλτάσαρ, στο University College της Οξφόρδης:

Όχι από μία μόνο πύλη, ούτε από ένα μόνο μονοπάτι,
Τα ιερά μηνύματα του Θεού προς τους ανθρώπους είναι γνωστά·
Περιμένοντας τα βλέμματα των τρομερών ματιών του,
Ασημένια σεραφείμ εκτελούν τις αποστολές του·
Και αστέρια, ερμηνεύοντας την υψηλή του εντολή,
Οδηγούν τα μοναχικά πόδια και χαροποιούν το στήθος που πέφτει·
Η βροντή που κυλάει και η μανιασμένη θάλασσα
Μιλούν για τον αυστηρό σκοπό της Θεότητας,
Και καταιγίδες από κάτω και οι αποχρώσεις του ουράνιου τόξου από πάνω
Αναγγέλλουν τον θυμό του ή διακηρύσσουν την αγάπη του·
Οι ήσυχες μικρές φωνές της καλοκαιρινής ημέρας,
Ο κόκκινος σιρόκος και η ανάσα του Μαΐου,
Η παρατεταμένη αρμονία στα κοχύλια του ωκεανού,
Η μουσική των καμπανών του λιβαδιού,
Γη και κενός αέρας, νερό και καταναλίσκουσα φλόγα,
Έχουν λόγια να ψιθυρίσουν, γλώσσες να πουν, το όνομά του.

Κάποτε, χωρίς μανδύα ενός προσεκτικού μυστηρίου,
Ο ίδιος ήταν κήρυκας του δικού του διατάγματος·
Το χέρι που διατάζει στο μάρμαρο σχεδίασε,
Χάραξε και την αυστηρή ποινή του χλευαστή τους.
Ακούστε και μάθετε! Τύραννοι άκουσαν την ιστορία,
Και απομακρύνθηκαν από το να την ακούσουν, τρομοκρατημένοι και χλωμοί.
Άψυχοι αιχμάλωτοι, που βυθίζονται με την αλυσίδα,
Διάβασαν αυτή τη σελίδα και πήραν ξανά θάρρος.

Από το φως του ήλιου στο φως των αστεριών, οι σάλπιγγες ανήγγειλαν
Την εντολή του βασιλιά της στην παλιά Βαβυλώνα·
Από το φως του ήλιου στο φως των αστεριών, δυτικά και ανατολικά,
Χίλιοι σατράπες ζώστηκαν για τη γιορτή,

Και χαλινάρωσαν τα άρματά τους στην αίθουσα του παλατιού
Εκεί όπου ο βασιλιάς Βαλτάσαρ έκανε μεγάλη γιορτή:
Ένα εύθυμο παλάτι κάτω από εύθυμους ουρανούς,
Με κλειστές αυλές και επιχρυσωμένες στοές,
Και χαρούμενο σκέπαστρο και ζωγραφισμένο κιγκλίδωμα
Για χειμερινές βεράντες και καλοκαιρινή σκιά·
Κοντά στην αυλή και τη βεράντα, τον μιναρέ και τον θόλο,
Ο Ευφράτης, ορμώντας από το ορεινό του σπίτι,
Ξεκουράζε την οργή του και χαλιναγώγούσε την κορδωτή του υπερηφάνεια
Για να τυλίξει αυτό το παλάτι με την πιο γαλάζια παλίρροια του·
Ταύροι με πλατύ μέτωπο και σμιλεμένα φτερά,
Σε σιωπηλή αγρυπνία παρακολουθούν και φυλάνε,
Γίγαντες από γρανίτη, φτιαγμένοι από επιτήδειο χέρι,
Φυλάνε την πύλη και μειδιάζουν προς τη γη.
Ούτε η λάμψη του καλοκαιριού ούτε η κίτρινη λάμψη του φθινοπώρου
Διαπερνούσε τα πλατιά αρμυρίκια που άνθιζαν εκεί·
Οι ακτίνες του φεγγαριού, διαπερνώντας το φυλλώδες σκέπαστρό τους,
Έχασαν το μισό τους ασήμι στο ανοιχτό πράσινο,
Και έπεσαν με μειωμένη λάμψη, σπασμένο φως,
Χαρακτηρίζοντας γραφικά αραβουργήματα σκοτεινού και λευκού,
Ή αμυδρά χρωματίζοντας στις σκαλιστές πέτρες
Τα εικονογραφημένα χρονικά των Χαλδαϊκών θρόνων.
Εκεί, από την ανατολή μέχρι τη δύση,
Πουλιά με φωτεινά φτερά τραγουδούσαν το φως μακριά,
Και νερά πηγών στο πάτωμα του παλατιού
Απαντώντας στο βρυχηθμό του ποταμού,
Ανεβαίνοντας σαν ασήμι από το κρυστάλλινο πηγάδι,
Και σπάζοντας σε στολίδια καθώς έπεφταν,
Αν και τώρα δεν τα ακούτε — γιατί από μακριά
Ακούγεται η πλατιά χορωδία του τραγουδιού του συμποσίου,
Και ακούγεται τόσο απαλά, ηχώ απαλή σαν αυτά,
Έσβησε από το θόρυβο των συμποσίων.

Ψηλά σε θρόνο από ελεφαντόδοντο και χρυσό,
Από το στέμμα μέχρι το υποπόδιο ντυμένο με πορφυρή πτυχή,
Κύριος της Ανατολής από θάλασσα σε μακρινή θάλασσα,
Ο βασιλιάς Βαλτάσαρ γιορτάζει βασιλικά —
Και όχι αυτός ο ονειροπόλος στην ερημική σπηλιά
Γέμισε τον παράδεισό του με μεγαλοπρέπεια σαν τους γενναίους·
Ασημένια σκεύη, κύπελλα από χρυσάφι,
Κοκκινίζουν με ένα πιο φωτεινό κόκκινο από όλα όσα κρατούν·
Λάμπες εκκρεμούς, σαν πλανήτες της νύχτας,
Ρίχνουν στα διαδήματα ένα ευωδιαστό φως,
Ή, αιωρούμενες αργά στον ουρανό του μεσονυχτίου,
Χρύσωναν τους κυματισμούς καθώς γλιστρούσαν.
Και γλυκό και πιο γλυκό υψωνόταν το δαχτυλίδι του σιτέρν,
Απαλό σαν το χτύπημα της φτερούγας ενός σεραφείμ·
Και γρήγορο και πιο γρήγορο στον μετρημένο χορό
Οι μπούκλες μαζεύονται και τα σανδάλια αστράφτουν:
Και φωτεινά και πιο φωτεινά στο γιορτινό τραπέζι
Οι κανάτες φουσκώνουν, και τα κρασιά χύνονται.
Δεν έλειπε η καλή παρέα εκεί,
Δεν έλειψαν τα γελαστά μάτια για να φωτίσουν την ευθυμία·
Από τη Δαρά έτρεξαν, από το άλσος της Δαρεμμά,

«Οι γιοι της μάχης και τα φεγγάρια της αγάπης»· [1]
Από εκεί που κοιμούνται τα ασημένια νερά της Άρσισσας
Στους βάλτους της Ίμλα και τα βαθιά της ενδοχώρας,
Από την ευχάριστη Κάλαχ, και από την Κατακενή —
Ο καπετάνιος του ιππέα και η βασίλισσα του χαρεμιού.

Δεν φαινόταν ότι κάποιο καλοκαιρινό σύννεφο περαστικής θλίψης
Μπορούσε να ρίξει τη σκιά του σε μια τόσο όμορφη παράσταση·
Φαινόταν ότι οι γενναίες μορφές που γλεντούσαν εκεί
Ήταν όλες πολύ μεγαλοπρεπείς για θλίψη, πολύ μεγάλες για έγνοια· —
Από πού προερχόταν το ανήσυχο βλέμμα, ο αλλοιωμένος τόνος,
Το θαμπό προαίσθημα που καμία καρδιά δεν μπορούσε να δεχτεί,
Που άλλαξε ποτέ το χαμόγελο σε έναν αναστεναγμό
Ξαφνικό σαν θαλασσοπούλι που ξεπροβάλλει από τον ουρανό;
Δεν είναι ότι ξέρουν ότι ο καταστροφέας περιμένει
Εξοπλισμένος για μάχη στις χάλκινες πύλες·
Δεν είναι ότι ακούν το κάλεσμα του φύλακα
Να μετράει τα αργά λεπτά στο πολιορκημένο τοίχος:
Ο κρότος των φαρετών και ο ήχος των δοράτων
Είναι ευχάριστη μουσική στα αυτιά ενός στρατιώτη,
Και ούτε θήκη κρύβει σπαθί απόψε
Που δεν έχει λαμπυρίσει στο μέτωπο της μάχης.
Δεν μπορεί το αίμα κάθε φλέβας που χτυπάει
Να έχει γρήγορη πρόγνωση του επερχόμενου πόνου,
Όπως το φυλακισμένο ασήμι,[2] νεκρό και άλαλο,
Συρρικνώνεται στο κρύο χειμωνιάτικο βήμα πριν έρθει;

Ο βασιλιάς το ένιωσε, και η ανησυχία της καρδιάς
Τάραξε την πλατιά πορφύρα του ζωσμένου στήθους του.
Ξαφνικά μιλάει: «Τι! Μήπως ο χυμός από τις ρώγες
Μυρίζει σαν ύσσωπο, ώστε να περιφρονείτε τη χρήση του;
Κουράζετε τόσο αξιολύπητα και θλίβετε τη ψυχή σας,
Αυτή η ορμή των εχθρών σας τρομάζει στο φαγητό;
Νομίζετε ότι οι θεοί σε εκείνο το έναστρο στερέωμα
Τρέμουν από τρόμο όταν βροντούν οι βροντές;
Δεν είμαστε θεοί; Δεν έχουμε πολεμήσει με τον Θεό;
Και θα τρέμουμε στο νεύμα ενός ληστή;
Όχι· ας χτυπήσουν μέχρι τα χάλκινα κάγκελα
Να ηχούν χαρούμενα χλευάζοντας τους άσκοπους πολέμους τους.
Η πτώση τους είναι προορισμένη για τον αυριανό ήλιο·
Το λιοντάρι ξυπνάει όταν τελειώσει το γλέντι του.
Στεφανώστε με με ένα κύπελλο και γεμίστε τα κύπελλα που φέραμε
Από τον ναό του Ιούδα όταν έγινε η μάχη·
Πιείτε, μέχρι η χαρούμενη τρέλα να γεμίσει την ψυχή,
Στον κατακτητή της Σαλήμ το κύπελλο της Σαλήμ·
Ο καθένας από το κύπελλο ενός θεού θα ρουφήξει,
Και το χρυσάφι του Ιούδα θα καθίσει βαρύ στα χείλη.[3]
Η τελευταία δυνατή απάντηση πεθαίνει κατά μήκος της γραμμής,
Η τελευταία φωτεινή φούσκα σκάει πάνω στο κρασί,
Τα πρόθυμα χείλη του βρίσκονται στο χείλος με τα πετράδια, —
Έχει το κύπελλο δηλητήριο ώστε ν' αμφιβάλλει να το πιει;
Υπάρχει κάποιο ξόρκι πάνω στο λαμπερό χρυσό,

1 Χαφίζ, ο Πέρσης Ανακρέων.
2 Ο υδράργυρος στον σωλήνα του θερμομέτρου
3 «Δεν πίνει ποτέ Αλλά το ασήμι του Τίμωνα κάθεται στα χείλη του.» — Σαίξπηρ, «Τίτος Ανδρόνικος».

Για να σταματήσουν τα πυρετώδη δάχτυλά του να το κρατούν;
Ποιον βλέπει εκεί που κοιτάζει; Τι υπάρχει,
Παγώνοντας το βλέμμα του με ένα φοβισμένο βλέμμα;
Ακολουθήστε το σηκωμένο χέρι και το φωτισμένο μάτι του,
Και παρακολουθήστε μαζί τους το θαυμαστό μυστήριο.

Έρχεται ένα χέρι, πάνω στην πέτρα
Χάραξε τα σύμβολα μιας άγνωστης ομιλίας.
Δάχτυλα σαν δάχτυλα θνητού, αφήνοντας εκεί
Στον κενό τοίχο αστράφτοντας φοβικά γράμματα·
Και ακόμα γλιστράει σιωπηλά και αργά,
Και ακόμα κάτω τα φανταστικά γράμματα μεγαλώνουν·
Τώρα η γραφή τελειώνει· τώρα η σφραγίδα έχει τοποθετηθεί·
Το χέρι έχει φύγει· η γραφή μένει εκεί.
Σαν κάποιος που περιμένει την εντολή του θανάτου του,
Με χλωμά χείλη ανοιχτά και με χαλιναγωγημένη ανάσα,
Παρακολουθούν το σημάδι και δεν τολμούν να γυρίσουν να αναζητήσουν
Ο φόβος τους αντανακλάται στα μάγουλα των συντρόφων τους,
Αλλά στέκονται σαν αγάλματα όπου η ζωή δεν υπάρχει,
Μισό αστείο, μισό γέλιο,
Μισό άδειο το φλασκί, μισή κανάτα χυμένη,
Καθένα όπου το φάντασμα το βρήκε στο σανίδι
Χτυπημένο στη σιωπή, όπως το χέρι του Δεκέμβρη
Καταπνίγει τους γρήγορους κυματισμούς σε κρυστάλλινη ηρεμία.
Με ραβδί από έβενο και κοκκώδη εσάρπα,
Οι σοφότεροι της Χαλδαίας ανιχνεύουν την φανταστική γραφή.
Δυνατοί στα μαθήματα μιας ψεύτικης τέχνης,
Κάθε ένας έρχεται να κοιτάξει, αλλά κοιτάζει για να φύγει·
Και ακόμα για μυστικιστικό σημάδι και μουρμουρητό ξόρκι
Τα χαραγμένα γράμματα φυλάνε καλά το μυστικό τους·
Λάμπουν για προειδοποίηση, κοιτάζουν επίμονα για να καταδικάσουν,
Ο Θεός μιλάει, αλλά δεν μιλάει γι' αυτούς.

Ω, πότε, όταν το χαρούμενο γέλιο έμεινε άλαλο,
Όλη η χαρά φεύγει και όλη η αγωνία έρχεται·
Όταν οι δυνατές αντιξοότητες και ο ανεπαίσθητος πόνος
Σφίγγουν τη θλιμμένη ψυχή και βασανίζουν το παλλόμενο μυαλό·
Όταν οι φίλοι κάποτε πιστοί, οι καρδιές κάποτε όλες δικές μας,
Μας αφήνουν να κλαίμε, να αιμορραγούμε και να πεθαίνουμε μόνοι·
Όταν οι φόβοι και οι έγνοιες απασχολούν τη μοναχική σκέψη,
Και σύννεφα θλίψης κρύβουν τον ήλιο της χαράς·
Όταν η κουρασμένη ζωή, αναπνέοντας απρόθυμα,
Δεν έχει ελπίδα πιο γλυκιά από την ελπίδα του θανάτου, —
Τότε η καλύτερη συμβουλή και η τελευταία ανακούφιση,
Για να εμψυχώσει το πνεύμα ή να ξεγελάσει τη θλίψη,
Η μόνη ηρεμία, η μόνη παρηγοριά που ακούγεται,
Έρχεται στη μουσική του λόγου μιας γυναίκας,
Σαν φάρος σε κάποια άγρια ακτή νησιού,
Ασημένιος ήχος στο βρυχηθμό της καταιγίδας·
Της οποίας ο ήχος, που μεταφέρεται προς το πλοίο μέσα από το μεσονύχτιο σκοτάδι,
Λέγει για το μονοπάτι και την απομακρύνει από την καταστροφή της.

Έτσι στη σιωπή εκείνης της τρομερής ώρας,
Όταν η σαστισμένη μαγεία θρηνούσε τη χαμένη της δύναμη,
Όταν οι βασιλιάδες ήταν χλωμοί και οι σατράπες έτρεμαν από φόβο,

Μια γυναίκα μιλάει και οι σοφότεροι ακούνε.
Αυτή, η υψηλή κόρη χιλίων θρόνων,
Λέγοντας με τρεμάμενα χείλη και δειλούς τόνους
Για αυτόν, τον αιχμάλωτο, στη γιορτή που ξεχάστηκε,
Που διαβάζει οράματα· αυτόν του οποίου η θαυμαστή μοίρα
Τον στέλνει για να ελαφρύνει την αμφιβολία και να μειώσει το σκοτάδι,
Και να κοιτάξει ανενόχλητος τις μέρες που έρχονται·
Ο Δανιήλ, ο Εβραίος, αυτό είναι το όνομά του και η φυλή του,
Κρατούμενος από έναν μονάρχη ύψιστο στη χάρη του,
Μπορεί να αποκαλύψει — ω! στείλτε τους να τον φέρουν γρήγορα,
Ας έχει το μυστήριο ένα αίσιο τέλος.

Ήρεμα και σιωπηλά σαν την όμορφη, πανσέληνο
Έρχεται χαμογελώντας στον ουρανό του Ιούνη,
Φοβερά σαν τα ταραγμένα σύννεφα της νύχτας
Συρρικνώνονται πριν από την έλευση του φωτός της,
Έτσι πέρασε μέσα από την αίθουσα ο προφήτης,
Έτσι, έπεσε από μπροστά του το εορταστικό πλήθος.
Με σπασμένο ποτήρι και κρασί πεταμένο,
Συνέχισε να βαδίζει προς τον θρόνο του μονάρχη·
Το πνεύμα του δεν τον εγκατέλειψε, το ήσυχο μάτι του
Δεν έχασε το φως του από την επίγεια μεγαλοπρέπεια·
Τα χείλη του ήταν σταθερά και η προφορά του καθαρή —
«Ο βασιλιάς με χρειαζόταν, και είμαι εδώ».

«Είσαι ο προφήτης; Διάβασε μου εκεί τον πάπυρο,
Του οποίου η ακατανόητη φρίκη τρομάζει την ψυχή μου.
Θα υπάρχει αμοιβή για το ευγνώμον έργο,
Κατάλληλη για μένα να δώσω, για σένα να ζητήσεις,—
Μια αλυσίδα για να σε στολίσω, και ένας χιτώνα χάριτος,
Δικός σου ο τρίτος θρόνος, και εσύ τρίτος στη θέση του».
Άκουσε, και γύρισε προς τα εκεί που ο φωτισμένος τοίχος
Έσβησε τους κόκκινους πυρσούς της γιορτής,
Κοίταξε την επιγραφή με σταθερό βλέμμα και στάθηκε·
Και αυτός που δεν δίστασε σε μια βασιλική απειλή
Λύγισε το αληθινό γόνατο και έσκυψε τα ασημένια μαλλιά,
Γιατί ήξερε ότι ο Βασιλιάς των βασιλιάδων ήταν εκεί·
Τότε έδωσε δύναμη στην ψυχή του να ξεδιπλώσει την απόφαση,
Ενώ η γλώσσα του έτρεμε στην ιστορία που έλεγε.
Και ποτέ η γλώσσα δεν θα επαναλάβει μια ιστορία τόσο παράξενη
Μέχρι να έρθει η αλλαγή που δεν θα αλλάξει ποτέ.

«Κράτα για τον εαυτό σου την αμοιβή και τον χρυσό·
Ό,τι έχει χαράξει ο Θεός, ο προφήτης του Θεού πρέπει να το αποκαλύψει·
Δεν θα μπορούσε το έγκλημα του πατέρα σου, η μοίρα του πατέρα σου,
Να σε διδάξει τον τρόμο που έμαθες πολύ αργά;
Δεν διάβασες το μάθημα της ζωής του, —
Όποιος πολεμάει με τον Θεό θα δώσει μια χαμένη μάχη;
Το βασίλειό του ήταν ισχυρό όσο το δικό σου,
Το σπαθί το σκήπτρο του και η γη ο θρόνος του·
Τα έθνη έτρεμαν όταν το τρομερό του μάτι
Τους έδινε άδεια να ζήσουν ή να καταδικαστούν να πεθάνουν:
Ο κύριος της ζωής, ο φύλακας του τάφου,
Το μειδίαμα του φόβιζε και το χαμόγελό του έσωζε.
Ωστόσο, όταν η καρδιά του ήταν σκληρή, το πνεύμα του υψηλό,

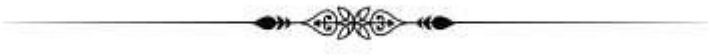
Ο Θεός τον έδιωξε από το βασιλικό του μεγαλείο,
Μακριά από την αδελφότητα των συνανθρώπων του,
Για να αναζητήσει κατοικία στη φωλιά της ερήμου·
Όπου τα άγρια γαϊδούρια τρέφονται και τα βόδια περιφέρονται,
Αναζήτησε το βοσκότοπο του και έφτιαξε το σπίτι του·

Και πικρός παγετός και δροσιές της νυχτός
Τον εκπαίδευσαν με θλίψη μέχρι να καταλάβει το σωστό, —
Ότι ο Θεός είναι ακόμα ο ηγέτης των ηγεμόνων,
Και εγκαθιστά τον βασιλιά που θέλει.
Ω! αν είχες θησαυρίζει με μετανοημένο στήθος
Την υπερηφάνεια και την πτώση του, τη μετάνοια και την ανάπαυσή του,
Και είχες σκύψει υποταγμένος στο θέλημα του Γιαχβέ,
Τότε το σκήπτρο σου θα ήταν ακόμα σκήπτρο.
Αλλά χλεύασες τη Μεγαλειότητα του ουρανού·
Και ντρόπιασες τα σκεύη που είναι ταγμένα στην υπηρεσία του.
Και κατασκεύασες δικά σου είδωλα,—
Είδωλα από χρυσό, ασήμι και πέτρα·
Σε αυτά έσκυψες το γόνατο και έδωσες αναπνοή,
Και αυτά πρέπει να σε βοηθήσουν στην ώρα του θανάτου.
Αλίμονο για το αόρατο σημάδι, την αμαρτία που ξέχασες!
Ο Θεός ήταν ανάμεσά σας, και δεν το ξέρατε!
Ακούστε τι λέει τώρα: «Ο αγώνας σου τελείωσε,
Τα χρόνια σου είναι μετρημένα, και οι μέρες σου έχουν τελειώσει·
Η ψυχή σου έχει ανέβει στη ζυγαριά της μοίρας,
Ο Κύριος σε έχει ζυγίσει, και σε βρήκε ελλιπή·
Τώρα στην αυλή του παλατιού σου στέκονται οι λεηλάτες,
Για να αρπάξουν το σκήπτρο σου, να μοιράσουν τη γη σου».

Τέλος έδωσε, και ακούστηκε το βήμα του που περνούσε,
Αλλά κανείς δεν απάντησε, ούτε ένα χείλος δεν κουνήθηκε·
Σίγησε την ελεύθερη γλώσσα και έσκυψε το άφοβο μέτωπο·
Τα μυστικά γράμματα έδωσαν τώρα τη σημασία τους.
Σύντομα ήρθε ένας άλλος ήχος, — ο κρότος του ατσαλιού,
Το βαρύ χτύπημα της σιδερένιας φτέρνας,
Η κατάρα του θανάτου και η κραυγή για ζωή, —
Οι αιματηρές φωνές της πάλης της μάχης.

Εκείνη τη νύχτα τον σκότωσαν στο θρόνο του πατέρα του,
Η πράξη απαρατήρητη και το χέρι άγνωστο:
Ο Βαλτάσαρ χωρίς στέμμα και χωρίς σκήπτρο ξάπλωσε,
Ένας χιτώνας από πορφύρα γύρω από ένα πήλινο σκεύος.

Κεφάλαιο 6 – Ο Δανιήλ στον Λάκκο των Λεόντων

Χρονολόγηση του Περσικού βασιλείου — Ο Κύρος μοναδικός ηγεμόνας — Η αναφορά του Παύλου στην εμπειρία του Δανιήλ — Η έκταση του Περσικού βασιλείου — Μια δαιμονική πλεκτάνη — Δικαιοσύνη το μόνο σφάλμα του Δανιήλ — Ο ψευδομάρτυρας των συνωμοτών — Ο Δανιήλ ανενόχλητος — Το διάταγμα εξασφαλίστηκε — Το θύμα παγιδεύτηκε — Το δίλημμα του βασιλιά — Ο Δανιήλ ρίχτηκε στο λάκκο των λεόντων — Η θαυμαστή διαφύλαξή του — Η μοίρα των κατηγόρων του Δανιήλ — Ο Δανιήλ δικαιώθηκε διπλά — Το διάταγμα του βασιλιά.

Εδάφιο 1. Φάνηκε αρεστό στον Δαρείο να βάλει επάνω στο βασίλειό του 120 σατράπες, για να είναι επάνω σε ολόκληρο το βασίλειο· 2. κι επάνω σ' αυτούς, έβαλε τρεις προέδρους, (ένας από τους οποίους ήταν ο Δανιήλ), για να αποδίδουν λόγο σ' αυτούς οι σατράπες αυτοί, και να μη ζημιώνεται ο βασιλιάς. 3. Τότε, αυτός ο Δανιήλ προτιμήθηκε, περισσότερο από τους προέδρους και τους σατράπες, επειδή πνεύμα έξοχο υπήρχε σ' αυτόν· και ο βασιλιάς στοχάστηκε να τον τοποθετήσει επάνω σε ολόκληρο το βασίλειο. 4. Και οι πρόεδροι και οι σατράπες ζητούσαν να βρουν πρόφαση ενάντια στον Δανιήλ από τις υποθέσεις τής βασιλείας· όμως, δεν μπορούσαν να βρουν καμιά πρόφαση ούτε αμάρτημα· επειδή, ήταν πιστός, και δεν βρέθηκε σ' αυτόν κανένα σφάλμα ούτε αμάρτημα. 5. Και οι άνθρωποι αυτοί είπαν: Δεν θα βρούμε πρόφαση ενάντια στον Δανιήλ, εκτός αν βρούμε κάτι εναντίον του από τον νόμο τού Θεού του.

Η Βαβυλώνα καταλήφθηκε από τους Πέρσες και ο Δαρείος ο Μήδος τοποθετήθηκε στο θρόνο, το 538 π.Χ.. Δύο χρόνια αργότερα, το 536 π.Χ., καθώς ο Δαρείος πέθαινε, ο Κύρος ανέλαβε τον θρόνο. Κάπου, λοιπόν, μεταξύ αυτών των δύο ετών συνέβη το γεγονός που περιγράφεται εδώ.

Ο Δανιήλ ήταν ένας από τους κύριους πρωταγωνιστές στο βασίλειο της Βαβυλώνας στο απόγειο της δόξας του· και από εκείνη την εποχή, μέχρι την εποχή που οι Μήδοι και οι Πέρσες ανέλαβαν τον θρόνο της παγκόσμιας αυτοκρατορίας, ήταν τουλάχιστον κάτοικος αυτής της πόλης και γνώριζε όλες τις υποθέσεις του βασιλείου· ωστόσο, δεν μας δίνεται καμία συναπτή αναφορά γεγονότων που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της μακράς σύνδεσής του με αυτά τα βασίλεια. Θίγεται μόνο ένα γεγονός εδώ κι εκεί, που έχει υπολογιστεί να εμπνεύσει πίστη, ελπίδα και θάρρος στις καρδιές του λαού του Θεού σε κάθε εποχή και να τους οδηγήσει να είναι σταθεροί στην προσήλωσή τους στο σωστό.

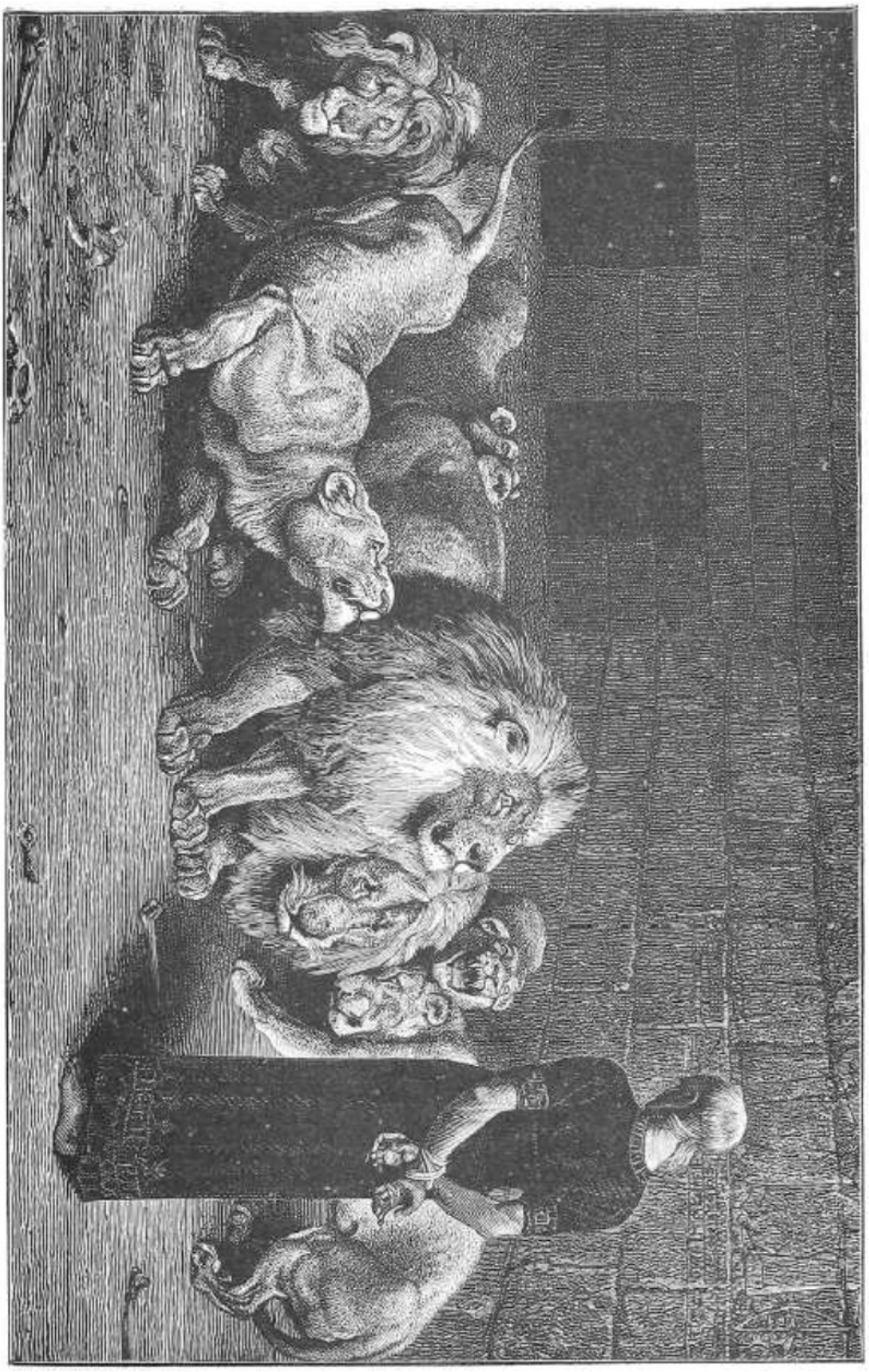
Το γεγονός που περιγράφεται σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρεται από τον απόστολο Παύλο στην Επιστολή προς Εβραίους 11:33, όπου μιλάει για μερικούς που μέσω της πίστης "*έφραξαν στόματα λιονταριών*". Ο Δαρείος διόρισε στο βασίλειο του εκατόν είκοσι σατράπες, καθώς υπήρχαν, όπως θεωρείται, εκείνη την εποχή εκατόν είκοσι επαρχίες στην αυτοκρατορία, καθεμία από τις οποίες είχε τον σατράπη ή κυβερνήτη της. Με τις νίκες του Καμβύση και του Δαρείου του Υστασπη, διευρύνθηκε αργότερα σε εκατόν είκοσι

επτά επαρχίες. Εσθήρ 1:1. Πάνω σε αυτούς τους εκατόν είκοσι σατράπες διορίστηκαν τρεις, και από αυτούς ο Δανιήλ ήταν αρχηγός. Δόθηκε προτίμηση στον Δανιήλ λόγω του εξαιρετικού πνεύματός του. Ο Δανιήλ, ο οποίος, επειδή ήταν σπουδαίος άνθρωπος στην αυτοκρατορία της Βαβυλώνας, θα μπορούσε να θεωρηθεί εχθρός από τον Δαρείο και έτσι να εξοριστεί ή να απομακρυνθεί με άλλο τρόπο, ή, όντας αιχμάλωτος από ένα έθνος που ήταν τότε ερειπωμένο, θα μπορούσε να έχει περιφρονηθεί και να αγνοηθεί, όμως δεν αντιμετωπίστηκε με κανέναν από αυτούς τους τρόπους, αλλά προς τιμήν του Δαρείου, το σωστό να λέγεται, ο Δανιήλ προτιμήθηκε από όλους τους άλλους, επειδή ο διορατικός βασιλιάς έβλεπε σε αυτόν ένα εξαιρετικό πνεύμα. Και ο βασιλιάς σκέφτηκε να τον θέσει επι κεφαλής πάνω σε ολόκληρο το βασίλειο. Τότε ο φθόνος των άλλων ηγεμόνων ξέσπασε εναντίον του και βάλθηκαν να τον καταστρέφουν. Αλλά η συμπεριφορά του Δανιήλ ήταν άψογη όσον αφορά το βασίλειο. Ήταν πιστός και αληθινός. Δεν μπορούσαν να βρουν κανένα λόγο για να του αποδώσουν μομφή. Τότε είπαν ότι δεν μπορούσαν να βρουν καμία αφορμή να τον κατηγορήσουν, παρά μόνο όσον αφορά το νόμο του Θεού του. Ας είναι έτσι και με εμάς. Κανείς άνθρωπος δεν θα μπορούσε να έχει καλύτερη σύσταση από αυτή.

Εδάφιο 6. Τότε, οι πρόεδροι και οι σατράπες αυτοί συγκεντρώθηκαν στον βασιλιά, και του είπαν τα εξής: Βασιλιά Δαρείε, να ζεις στον αιώνα. 7. Όλοι οι πρόεδροι του βασιλείου, οι διοικητές, και οι σατράπες, οι αυλικοί, και οι τοπάρχες, συμβουλεύτηκαν να εκδοθεί βασιλικό ψήφισμα, και να στηριχθεί απαγόρευση, ότι, όποιος κάνει κάποια αίτηση από οποιονδήποτε θεό ή άνθρωπο, μέχρι 30 ημέρες, εκτός από σένα, βασιλιά, αυτός να ριχτεί στον λάκκο των λιονταριών· 8. τώρα, λοιπόν, βασιλιά, κάνε την απαγόρευση, και υπόγραψε το ψήφισμα, για να μη αλλαχτεί, σύμφωνα με τον νόμο των Μήδων και Περσών, που δεν ακυρώνεται. 9. Γι' αυτό, ο βασιλιάς Δαρείος υπέγραψε τη γραφή και την απαγόρευση. 10. Και ο Δανιήλ, καθώς έμαθε ότι υπογράφτηκε η γραφή, μπήκε μέσα στο σπίτι του· και έχοντας ανοιγμένα τα παράθυρα του κοιτώνα του προς την Ιερουσαλήμ, έπεφτε επάνω στα γόνατά του τρεις φορές την ημέρα, προσευχόμενος και δοξολογώντας μπροστά στον Θεό του, όπως έκανε πρωτύτερα.

Σημειώστε την πορεία που ακολούθησαν αυτά τα άτομα για να πετύχουν τους άνομους σκοπούς τους. Πήγαν όλοι μαζί στον βασιλιά — ήρθαν με ταραχή, αναφέρει το περιθώριο της μετάφρασης. Ήρθαν σαν να είχε προκύψει ξαφνικά κάποιο επείγον ζήτημα και είχαν έρθει ομοθυμαδόν για να το παρουσιάσουν ενώπιόν του. Ισχυρίστηκαν ότι όλοι συμφωνούσαν. Αυτό ήταν ψευδές, γιατί τον Δανιήλ, που ήταν αρχηγός όλων, δεν τον συμβουλεύτηκε κανείς, φυσικά, για το θέμα. Το διάταγμα που όρισαν ήταν ένα που θα κολάκευε τη ματαιοδοξία του βασιλιά, και έτσι θα κέρδιζε πιο εύκολα τη συγκατάθεσή του. Ήταν μια θέση πρωτόγνωρη, ένας άνθρωπος να είναι ο μόνος που θα μπορούσε να δέχεται αιτήματα και να παρέχει χάρες και για τριάντα ημέρες. Ως εκ τούτου, ο βασιλιάς, μη κατανοώντας τα μοχθηρά τους σχέδια, υπέγραψε το διάταγμα και αυτό κατέλαβε τη θέση του στο βιβλίο των νόμων ως ένας από τους αμετάβλητους νόμους των Μήδων και των Περσών.

Σημειώστε την πανουργία αυτών των ανδρών — το που μπορούν να φτάσουν οι άνθρωποι για να πετύχουν την καταστροφή του καλού. Αν είχαν κάνει το διάταγμα να λέει

Ο Δανιήλ στον λάκκο των λεόντων

ότι δεν έπρεπε να υποβάλλεται καμία αίτηση στον Θεό των Εβραίων, που ήταν ο πραγματικός σκοπός του ζητήματος, ο βασιλιάς θα είχε αμέσως μαντέψει τον σκοπό τους και το διάταγμα δεν θα είχε υπογραφεί. Αντ' αυτού, το έκαναν πιο γενικό και ήταν πρόθυμοι να αγνοήσουν και να προσβάλουν ολόκληρο το θρησκευτικό τους σύστημα και όλο το πλήθος των θεών τους, ώστε να καταστρέψουν το αντικείμενο του μίσους τους.

Ο Δανιήλ προέβλεψε τη συνωμοσία που συνέβαινε εναντίον του, αλλά δεν πήρε κανένα μέσο για να την ματαιώσει. Απλώς αφοσιώθηκε στον Θεό και άφησε το ζήτημα στην πρόνοια Του. Δεν έφυγε από την αυτοκρατορία για δήθεν δουλειές, ούτε εκτέλεσε τις προσευχές του με περισσότερη από τη συνηθισμένη μυστικότητα. Αλλά όταν έμαθε ότι το γραπτό είχε υπογραφεί, όπως και πριν, με το πρόσωπό του στραμμένο προς την αγαπημένη του Ιερουσαλήμ, γονάτιζε στο δωμάτιό του τρεις φορές την ημέρα και έστελνε τις προσευχές και τις ικεσίες του στον Θεό.

Εδάφιο 11. Τότε, εκείνοι οι άνθρωποι συγκεντρώθηκαν, και βρήκαν τον Δανιήλ να κάνει αίτηση, και να ικετεύει τον Θεό του. 12. Γι' αυτό, αφού ήρθαν, μίλησαν στον βασιλιά για τη βασιλική απαγόρευση, λέγοντας: Δεν υπέγραψες απόφαση, ότι κάθε άνθρωπος, που θα κάνει αίτηση από οποιονδήποτε θεό ή άνθρωπο, μέχρι 30 ημέρες, εκτός από σένα, βασιλιά, θα ριχτεί στον λάκκο των λιονταριών; Ο βασιλιάς απάντησε και είπε: Αληθινός είναι ο λόγος, σύμφωνα με τον νόμο των Μήδων και Περσών, ο οποίος δεν ακυρώνεται. 13. Τότε, απάντησαν και είπαν μπροστά στον βασιλιά: Ο Δανιήλ, εκείνος, που είναι από τους γιους τής αιχμαλωσίας τού Ιούδα, δεν σε σέβεται, βασιλιά, ούτε την απόφαση που υπέγραψες, αλλά κάνει τη δέησή του τρεις φορές την ημέρα. 14. Τότε, ο βασιλιάς, καθώς άκουσε τα λόγια, λυπήθηκε πολύ γι' αυτό, και φρόντιζε εγκάρδια για τον Δανιήλ να τον ελευθερώσει· και αγωνιζόταν μέχρι τη δύση τού ήλιου για να τον λυτρώσει. 15. Τότε, εκείνοι οι άνθρωποι συγκεντρώθηκαν στον βασιλιά, και του είπαν: Να ξέρεις, βασιλιά, ότι ο νόμος των Μήδων και Περσών είναι: Καμιά απαγόρευση ούτε διαταγή, που ο βασιλιάς κάνει, δεν ακυρώνεται. 16. Τότε, ο βασιλιάς πρόσταξε, και έφεραν τον Δανιήλ, και τον έριξαν στον λάκκο των λιονταριών. Και ο βασιλιάς μίλησε και είπε στον Δανιήλ: Ο Θεός σου, που εσύ λατρεύεις ακατάπαυστα, αυτός θα σε ελευθερώσει. 17. Και φέρθηκε μια πέτρα, και μπήκε επάνω στο στόμιο του λάκκου· και ο βασιλιάς τη σφράγισε με την ίδια του τη σφραγίδα, και με τη σφραγίδα των μεγιστάνων του, για να μη αλλοιωθεί τίποτε για τον Δανιήλ.

Αφού έστησαν την παγίδα, το μόνο που έμενε σε αυτούς τους άντρες, ήταν να παρακολουθούν το θύμα τους για να μπορέσουν να το παγιδεύσουν. Έτσι, ήρθαν ξανά όλοι μαζί με ταραχή, αυτή τη φορά στην κατοικία του Δανιήλ, σαν να υπήρχε ξαφνικά κάποια σημαντική υπόθεση για να συμβουλευτούν τον αρχηγό των προέδρων. Και να, τον βρήκαν, ακριβώς όπως σκόπευαν και ήλπιζαν, να προσεύχεται στον Θεό του. Μέχρι στιγμής όλα είχαν πάει καλά. Δεν άργησαν να πάνε στον βασιλιά με το θέμα και, για να το κάνουν πιο σίγουρο, έλαβαν επιβεβαίωση από τον βασιλιά ότι ένα τέτοιο διάταγμα ήταν σε ισχύ. Τότε ήταν έτοιμοι να καταδώσουν τον Δανιήλ και προκειμένου να πυροδοτήσουν τις προκαταλήψεις του βασιλιά, σημείωσαν με πολύ μοχθηρία: "*Ο Δανιήλ, εκείνος, που είναι από τους γιους τής αιχμαλωσίας τού Ιούδα*". Ναι. Αυτός ο φτωχός αιχμάλωτος, που εξαρτάται εξ ολοκλήρου από εσάς για όλα όσα απολαμβάνει, αντί να είναι ευγνώμων και

να εκτιμά τις χάρες σας, δεν σας σέβεται ούτε δίνει καμία προσοχή στο διάταγμά σας. Τότε ο βασιλιάς είδε την παγίδα που είχε ετοιμαστεί για αυτόν καθώς και για τον Δανιήλ, και εργάστηκε μέχρι τη δύση του ηλίου για να τον ελευθερώσει, πιθανώς μέσω προσωπικών προσπαθειών με τους συνωμότες για να τους κάνει να υποχωρήσουν, ή μέσω επιχειρημάτων και προσπαθειών για να πετύχει την κατάργηση του νόμου. Αλλά ήταν αδυσώπητοι. Ο νόμος διατηρήθηκε και ο Δανιήλ, ο σεβάσμιος, ο σοβαρός, ο δίκαιος και άψογος υπηρέτης του βασιλείου, ρίχτηκε, σαν να ήταν ένας από τους πιο αισχρούς κακοποιούς, στο λάκκο των λιονταριών για να τον καταβροχθίσουν.

Εδάφιο 18. Τότε, ο βασιλιάς πήγε στο παλάτι του, και διανυχτέρευσε νηστικός, και δεν φέρθηκαν μπροστά του μουσικά όργανα· και ο ύπνος του έφυγε απ' αυτόν. 19. Και ο βασιλιάς σηκώθηκε πολύ ενωρίς το πρωί, και με βιασύνη πήγε στον λάκκο των λιονταριών. 20. Και ήρθε στον λάκκο, και φώναξε στον Δανιήλ με κλαμένη φωνή· και ο βασιλιάς μίλησε, και είπε στον Δανιήλ: Δανιήλ, Δανιήλ, δούλε τού ζωντανού Θεού, ο Θεός σου, που εσύ ακατάπαυστα λατρεύεις, μπόρεσε να σε ελευθερώσει από τα λιοντάρια; 21. Τότε, ο Δανιήλ μίλησε στον βασιλιά: Βασιλιά, να ζεις στον αιώνα. 22. Ο Θεός μου απέστειλε τον άγγελό του, και έφραξε τα στόματα των λιονταριών, και δεν με έβλαψαν· επειδή, βρέθηκε αθωότητα μέσα σε μένα μπροστά του· κι ακόμα, μπροστά σου, βασιλιά, δεν έπραξα κάποιο πταίσμα. 23. Τότε, ο βασιλιάς χάρηκε υπερβολικά γι' αυτό, και πρόσταξε να ανεβάσουν τον Δανιήλ από τον λάκκο. Και ανέβασαν τον Δανιήλ από τον λάκκο, και καμιά βλάβη δεν βρέθηκε σ' αυτόν, επειδή είχε πίστη στον Θεό του. 24. Τότε, ο βασιλιάς πρόσταξε, και έφεραν εκείνους τους ανθρώπους, που διέβαλαν τον Δανιήλ, και τους έριξαν στον λάκκο των λιονταριών, αυτούς, τα παιδιά τους, και τις γυναίκες τους· και πριν φτάσουν στο βάθος τού λάκκου, τα λιοντάρια τούς συνάρπαξαν, και κατασύντριψαν όλα τα κόκαλά τους.

Η στάση του βασιλιά μετά την ρίψη του Δανιήλ στο λάκκο των λιονταριών καταδεικνύει το γνήσιο ενδιαφέρον του για αυτόν και την αυστηρή καταδίκη που ένιωθε για τη δική του στάση ως προς το θέμα. Νωρίς την αυγή, κατευθύνθηκε προς το λάκκο όπου ο αρχηγός των προέδρων του είχε περάσει τη νύχτα παρέα με τα πεινασμένα και αδηφάγα θηρία. Η απάντηση του Δανιήλ στον πρώτο του χαιρετισμό δεν ήταν κάποια λέξη μομφής για την στάση του βασιλιά να υποκύψει στους διώκτες του, αλλά μια έκφραση σεβασμού και τιμής, "*Βασιλιά, να ζεις στον αιώνα*". Στη συνέχεια, ωστόσο, υπενθυμίζει στον βασιλιά, με τρόπο που θα δημιουργούσε αίσθηση, αλλά δεν μπορούσε να αποσιωπήσει, ότι ενώπιόν του δεν είχε κάνει κακό. Και λόγω της αθωότητάς του, ο Θεός, τον οποίο υπηρετούσε συνεχώς, όχι κατά διαστήματα, ούτε σπασμωδικά, είχε στείλει τον άγγελό του και είχε κλείσει τα στόματα των λιονταριών.

Εδώ, λοιπόν, στεκόταν ο Δανιήλ, προστατευμένος από μια δύναμη ανώτερη από οποιαδήποτε δύναμη της γης. Η υπόθεσή του είχε δικαιωθεί, η αθωότητά του διακηρύχθηκε. Δεν βρέθηκε να έχει κάνει κανένα κακό, επειδή πίστευε στον Θεό του. Η πίστη το έκανε. Ένα θαύμα είχε γίνει. Γιατί, λοιπόν, φέρθηκαν και ρίχτηκαν στα λιοντάρια οι κατήγοροι του Δανιήλ; Εικάζεται ότι απέδωσαν τη διάσωση του Δανιήλ όχι σε κάποιο θαύμα που έγινε για λογαριασμό του, αλλά στο γεγονός ότι τα λιοντάρια έτυχε εκείνη τη

στιγμή να μην πεινάνε. Τότε, ο βασιλιάς είπε, ούτε και σε εσάς θα επιτεθούν λοιπόν, οπότε ας δοκιμάσουμε αν είναι έτσι ρίχνοντάς σας μέσα. Όμως όταν τα λιοντάρια έπιασαν τους ενόχους πεινούσαν αρκετά και αυτοί οι άνθρωποι κατασπαράχθηκαν πριν φτάσουν καν στον πάτο του λάκκου. Έτσι δικαιώθηκε διπλά ο Δανιήλ· και έτσι εκπληρώθηκαν εντυπωσιακά τα λόγια του Σολομώντα: "*Ο δίκαιος ελευθερώνεται από τη θλίψη, αντί γι' αυτόν, όμως, μπαίνει μέσα σ' αυτή ο ασεβής.*". Παροιμίες 11:8.

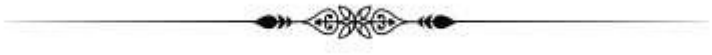
Εδάφιο 25. Τότε, ο Δαρείος ο βασιλιάς έγραψε σε όλους τούς λαούς, έθνη, και γλώσσες, που κατοικούν σε ολόκληρη τη γη: Ειρήνη ας πληθυνθεί σε σας! 26. Από μένα βγήκε διαταγή, σε όλο το κράτος τής βασιλείας μου οι άνθρωποι να τρέμουν και να φοβούνται μπροστά στον Θεό τού Δανιήλ· επειδή, αυτός είναι Θεός ζωντανός, και παραμένει στον αιώνα, και η βασιλεία του δεν θα φθαρεί, και η εξουσία του θα είναι μέχρι τέλους· 27. αυτός είναι ο ελευθερωτής και σωτήρας, και ο οποίος κάνει σημεία και τεράστια στον ουρανό κι επάνω στη γη, ο οποίος ελευθέρωσε τον Δανιήλ από τη δύναμη των λιονταριών. 28. Και ο Δανιήλ αυτός ευημέρησε στη βασιλεία τού Δαρείου, και στη βασιλεία τού Κύρου τού Πέρση.

Το αποτέλεσμα της απελευθέρωσης του Δανιήλ ήταν ότι μια ακόμα διακήρυξη διαδόθηκε σε όλη την αυτοκρατορία υπέρ του αληθινού Θεού, του Θεού του Ισραήλ. Όλοι οι άνθρωποι έπρεπε να φοβούνται και να τρέμουν μπροστά Του. Αυτό που σχεδίασαν οι εχθροί του Δανιήλ για να φέρουν την καταστροφή του, είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα την πρόοδό του. Τόσο σε αυτή την περίπτωση, όσο και στην περίπτωση των τριών Εβραίων στο καμίνι της φωτιάς, η σφραγίδα του Θεού τίθεται υπέρ δύο μεγάλων γραμμών καθήκοντος: (1) Όπως στην περίπτωση των τριών στο καμίνι της φωτιάς, το να μην υποκύπτουν σε καμία γνωστή αμαρτία· και (2) Όπως στην παρούσα περίπτωση, το να μην παραλείπουν κανένα γνωστό καθήκον. Από τα περιστατικά αυτά, ο λαός του Θεού σε όλες τις εποχές πρέπει να αντλεί ενθάρρυνση.

Το διάταγμα του βασιλιά εκθέτει τον χαρακτήρα του αληθινού Θεού με ωραία λόγια. (1) Αυτός είναι ο ζωντανός Θεός· όλοι οι άλλοι είναι νεκροί. (2) Είναι σταθερός για πάντα· όλοι οι άλλοι αλλάζουν. (3) Έχει μια βασιλεία· γιατί αυτός δημιούργησε και κυβερνά τα πάντα. (4) Η βασιλεία του δεν θα καταστραφεί· όλες οι άλλες θα φτάσουν στο τέλος τους. (5) Η κυριαρχία Του είναι ατελείωτη· καμία ανθρώπινη δύναμη δεν μπορεί να την κατατροπώσει. (6) Ελευθερώνει αυτούς που είναι σε δουλεία. (7) Σώζει τους δούλους Του από τους εχθρούς τους όταν τον επικαλούνται σε βοήθεια. (8) Κάνει θαύματα στους ουρανούς και σημεία στη γη. (9) Και για να ολοκληρώσει το έργο Του, έσωσε τον Δανιήλ, δίνοντας μπροστά στα μάτια μας την πληρέστερη απόδειξη της δύναμής Του και της αγαθότητάς Του, σώζοντας τον δούλο Του από τη δύναμη των λιονταριών. Πόσο εξαιρετικό είναι αυτό το εγκώμιο για τον μεγάλο Θεό και τον πιστό δούλο Του!

Έτσι κλείνει το ιστορικό μέρος του βιβλίου του Δανιήλ. Ερχόμαστε τώρα στο προφητικό μέρος, το οποίο, σαν λαμπερό φως, έχει ρίξει τις ακτίνες του σε όλη την πορεία του χρόνου από εκείνο το σημείο μέχρι το παρόν, και εξακολουθεί να φωτίζει το μονοπάτι της εκκλησίας προς την αιώνια βασιλεία.

Κεφάλαιο 7 – Τα Τέσσερα Θηρία

Χρονολογική σύνδεση — Ο κανόνας ερμηνείας της Γραφής — Η σημασία των συμβόλων — Τα βασίλεια που είναι πανομοιότυπα με αυτά του Δανιήλ 2 — Γιατί επαναλαμβάνεται το όραμα — Αλλαγή στη Βαβυλωνιακή ιστορία — Η παρακμή των γήινων κυβερνήσεων — Η εξήγηση του συμβόλου της αρκούδας — Η Ελλάδα, το τρίτο βασίλειο — Η ταχύτητα των κατακτήσεών της — Η μαρτυρία του Ρόλιν — Η σημασία των τεσσάρων κεφαλών του θηρίου της λεοπάρδαλης — Το μη περιγραφόμενο θηρίο — Η σημασία των δέκα κεράτων — Ένα μικρό κέρας ανάμεσα στα δέκα — Η σκηνή της κρίσης — Μια αδύνατη χρονική χιλιετία — Ο χαρακτήρας του μικρού κέρατος — Η σταδιακή ανάπτυξη της ρωμαϊκής εκκλησίας — Η εναντίωση των Αρειανών — Τα τρία κέρατα που αποσπάστηκαν — Εκατομμύρια μαρτύρων — Μια αδύναμη άμυνα — Ο παγανισμός ξεπερασμένος — Η έννοια του καιρού, ενάμιση καιρού — Ο χρόνος της παπικής υπεροχής — Ο χρόνος της παπικής ανατροπής — Ρώμη, δημοκρατία — Η δύναμη του παπισμού που εξασθενεί στο οχυρό του — Μια μεταγενέστερη κρίση — Η οικουμενική σύνοδος — Η ενωμένη Ιταλία του Βίκτωρα Εμμανουήλ — Το τέλος της κοσμικής δύναμης του Πάπα — Η επερχόμενη καταστροφή της.

Εδάφιο 1. Κατά τον πρώτο χρόνο τού Βαλτάσαρ, του βασιλιά τής Βαβυλώνας, ο Δανιήλ είδε όνειρο, και οράσεις τού κεφαλιού του επάνω στο κρεβάτι του· τότε, έγραψε το ενύπνιο, και διηγήθηκε το σύνολο των λόγων.

Αυτός είναι ο ίδιος Βαλτάσαρ που αναφέρθηκε στο κεφάλαιο 5. Χρονολογικά, επομένως, αυτό το κεφάλαιο ακολουθεί το κεφάλαιο 5· αλλά η χρονολογική σειρά έχει αγνοηθεί, ώστε το ιστορικό μέρος του βιβλίου να είναι ξεχωριστό και το προφητικό μέρος, στο οποίο εισερχόμαστε τώρα, να μην διακοπεί από αφηγήσεις αυτού του είδους.

Εδάφιο 2. Ο Δανιήλ μίλησε και είπε: Εγώ θωρούσα στο όραμά μου τη νύχτα, και ξάφνου, οι τέσσερις άνεμοι του ουρανού όρμησαν μαζί επάνω στη Μεγάλη Θάλασσα. 3. Και από τη Θάλασσα ανέβηκαν τέσσερα μεγάλα θηρία, που διέφεραν μεταξύ τους.

Όλα τα κείμενα της Αγίας Γραφής πρέπει να εκλαμβάνονται κυριολεκτικά, εκτός αν υπάρχει κάποιος καλός λόγος να υποθέσουμε ότι είναι μεταφορικά· και ό,τι είναι μεταφορικό πρέπει να ερμηνεύεται από αυτό που είναι κυριολεκτικό. Το ότι η περιγραφή που χρησιμοποιείται εδώ είναι συμβολική, είναι προφανές από το εδάφιο 17, το οποίο αναφέρει: "*Αυτά τα μεγάλα θηρία, που είναι τέσσερα, είναι τέσσερις βασιλιάδες, που θα σηκωθούν από τη γη.*". Και για να δείξει ότι εννοούνται βασίλεια, και όχι απλώς μεμονωμένοι βασιλιάδες, ο άγγελος συνεχίζει: "*Αλλά, οι άγιοι του Υψίστου θα παραλάβουν τη βασιλεία*". Και περαιτέρω, στην εξήγηση στο εδάφιο 23, ο άγγελος λέει: "*Το θηρίο θα είναι η τέταρτη βασιλεία επάνω στη γη*". Αυτά τα θηρία είναι επομένως σύμβολα τεσσάρων μεγάλων βασιλειών· και οι συνθήκες υπό τις οποίες προέκυψαν, και τα μέσα με τα οποία επιτεύχθηκε η ανύψωσή τους, όπως παρουσιάζονται στην προφητεία, είναι επίσης συμβολικά. Τα σύμβολα που εισάγονται είναι οι τέσσερις άνεμοι, η θάλασσα, τέσσερα

Το λιοντάρι – Σύμβολο της Βαβυλώνας

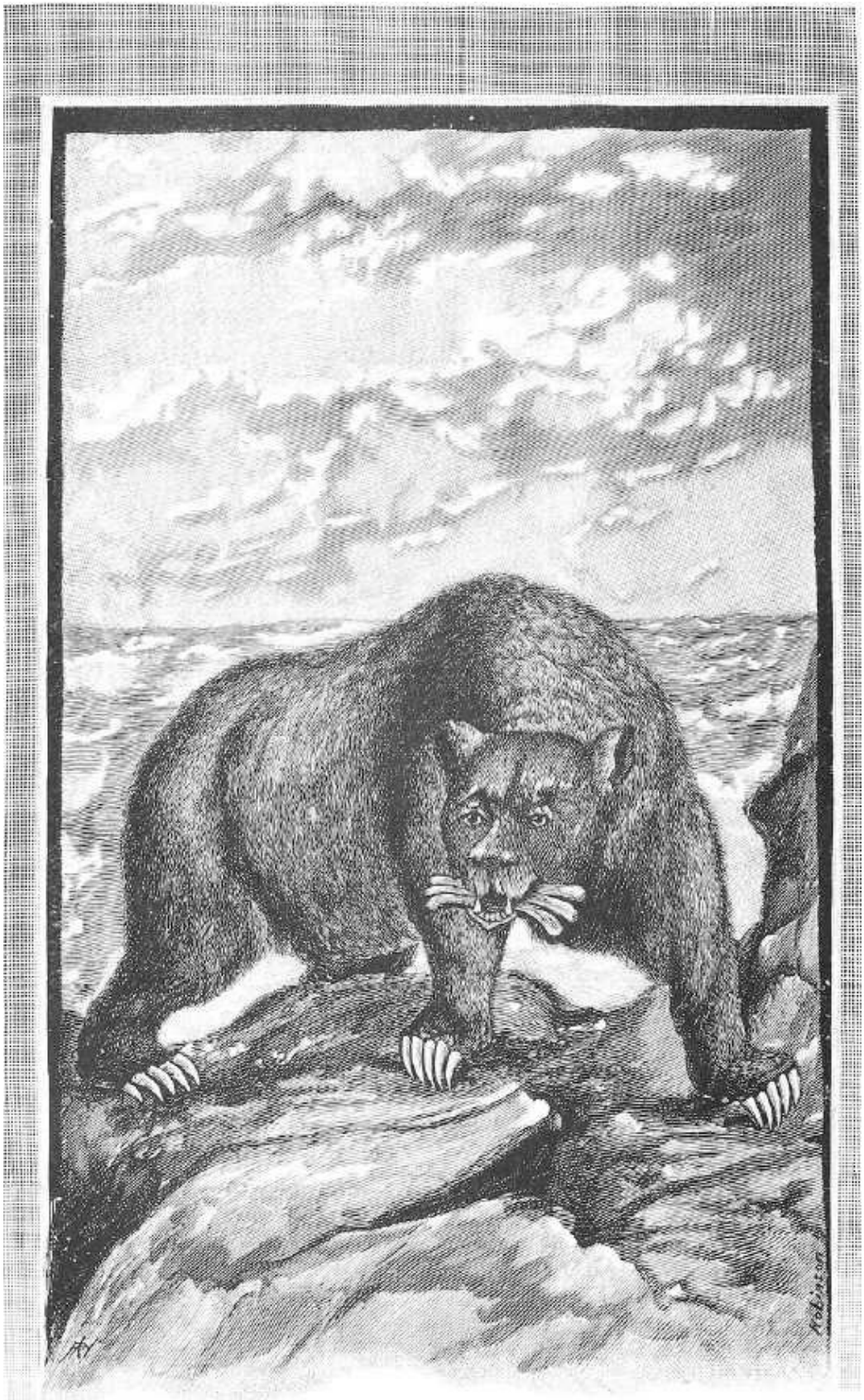
μεγάλα θηρία, δέκα κέρατα και ένα άλλο κέρας που είχε μάτια και στόμα, και σηκώθηκε σε πόλεμο ενάντια στον Θεό και τον λαό Του. Πρέπει τώρα να διερευνήσουμε τι σημαίνουν.

Οι άνεμοι, σε συμβολική γλώσσα, υποδηλώνουν διαμάχη, πολιτική αναταραχή και πόλεμο. Ιερεμίας 25:31,32,33: "*Έτσι λέει ο Κύριος των δυνάμεων: Δέστε, θα βγει κακό από έθνος σε έθνος, και μεγάλος ανεμοστρόβιλος θα σηκωθεί από τα άκρα τής γης. Και κατά την ημέρα εκείνη, θα κείτονται θανατωμένοι από τον Κύριο, από το ένα άκρο μέχρι το άλλο άκρο τής γης·"* . Εδώ ο προφήτης μιλάει για μια διαμάχη που ο Κύριος θα έχει με όλα τα έθνη, όταν οι ασεβείς θα παραδοθούν στη μάχαιρα, και οι φονευμένοι του Κυρίου θα είναι από το ένα άκρο της γης μέχρι το άλλο. Και η διαμάχη και η αναταραχή που προκαλεί όλη αυτή την καταστροφή ονομάζεται μεγάλος ανεμοστρόβιλος.

Το ότι οι άνεμοι υποδηλώνουν διαμάχη και πόλεμο είναι περαιτέρω προφανές από την εξέταση του ίδιου του οράματος, γιατί ως αποτέλεσμα της πάλης των ανέμων, βασίλεια αναδύονται και πέφτουν και αυτά τα γεγονότα συμβαίνουν μέσα από διαμάχες μεταξύ κρατών. Ο ορισμός της θάλασσας ή των υδάτων στη Βίβλο, όταν χρησιμοποιείται ως σύμβολο, αντιπροσωπεύει λαούς και έθνη και γλώσσες. Προς απόδειξη αυτού, βλέπε Αποκάλυψη 17:15, όπου δηλώνεται ρητά. Ο ορισμός του συμβόλου των τεσσάρων θηρίων δίδεται στον Δανιήλ πριν το τέλος του οράματος. Εδάφιο 17: "*Αυτά τα μεγάλα θηρία, που είναι τέσσερα, είναι τέσσερις βασιλιάδες, που θα σηκωθούν από τη γη.*". Η ερμηνεία του οράματος ανοίγεται έτσι με σιγουριά μπροστά μας.

Εδάφιο 4. Το πρώτο ήταν σαν λιοντάρι, και είχε φτερούγες αετού· θωρούσα, μέχρι που αποσπάστηκαν οι φτερούγες του, και σηκώθηκε από τη γη, και στάθηκε στα πόδια σαν άνθρωπος, και του δόθηκε καρδιά ανθρώπου.

Καθώς αυτά τα θηρία υποδηλώνουν τέσσερις βασιλιάδες ή βασίλεια, ρωτάμε: Ποια είναι; Από πού θα αρχίσουμε να τα απαριθμούμε; Αυτά τα θηρία δεν εμφανίζονται όλα μονομιάς, αλλά διαδοχικά, καθώς αναφέρονται ως πρώτο, δεύτερο, κ.λπ.· και το τελευταίο εξακολουθεί να υφίσταται όταν η σελίδα της ιστορίας αυτής της γης τερματίζεται από την τελική Κρίση. Από την εποχή του Δανιήλ μέχρι το τέλος της ιστορίας αυτού του κόσμου, υπήρχαν μόνο τέσσερα παγκόσμια βασίλεια, όπως μαθαίνουμε από το όνειρο του Ναβουχοδονόσορα για τη μεγάλη εικόνα στο κεφάλαιο 2. Ο Δανιήλ ζούσε ακόμα κάτω από το ίδιο βασίλειο που είχε δηλώσει ότι ήταν η χρυσή κεφαλή, στην ερμηνεία του ονείρου του βασιλιά, περίπου εξήντα πέντε χρόνια πριν. Το πρώτο θηρίο αυτού του οράματος πρέπει επομένως να είναι το ίδιο με τη χρυσή κεφαλή της μεγάλης εικόνας, δηλαδή, το βασίλειο της Βαβυλώνας, και τα άλλα θηρία είναι τα επόμενα βασίλεια που εμφανίζονται σε αυτήν την εικόνα. Αλλά αν αυτό το όραμα είναι θεματικά το ίδιο με την εικόνα του κεφαλαίου 2, μπορεί να προκύψει το ερώτημα γιατί δίνεται ξανά. Μήπως το όραμα του κεφαλαίου 2 δεν ήταν επαρκές; Απαντάμε, Το θέμα επαναλαμβάνεται ξανά και ξανά για να αναδειχθούν πρόσθετα χαρακτηριστικά και να παρουσιαστούν πρόσθετα γεγονότα και γνωρίσματα. Κατ΄αυτόν τον τρόπο έχουμε "*διδασκαλία επάνω σε διδασκαλία … στίχο επάνω σε στίχο, λίγο εδώ, λίγο εκεί"* Ησ.28:10. Οι γήινες κυβερνήσεις παρουσιάζονται όπως φανερώνονται κάτω από το φως του Ουρανού. Ο πραγματικός τους χαρακτήρας φαίνεται από το σύμβολο των άγριων και αρπακτικών θηρίων.

Η αρκούδα – Σύμβολο της Μηδοπερσίας

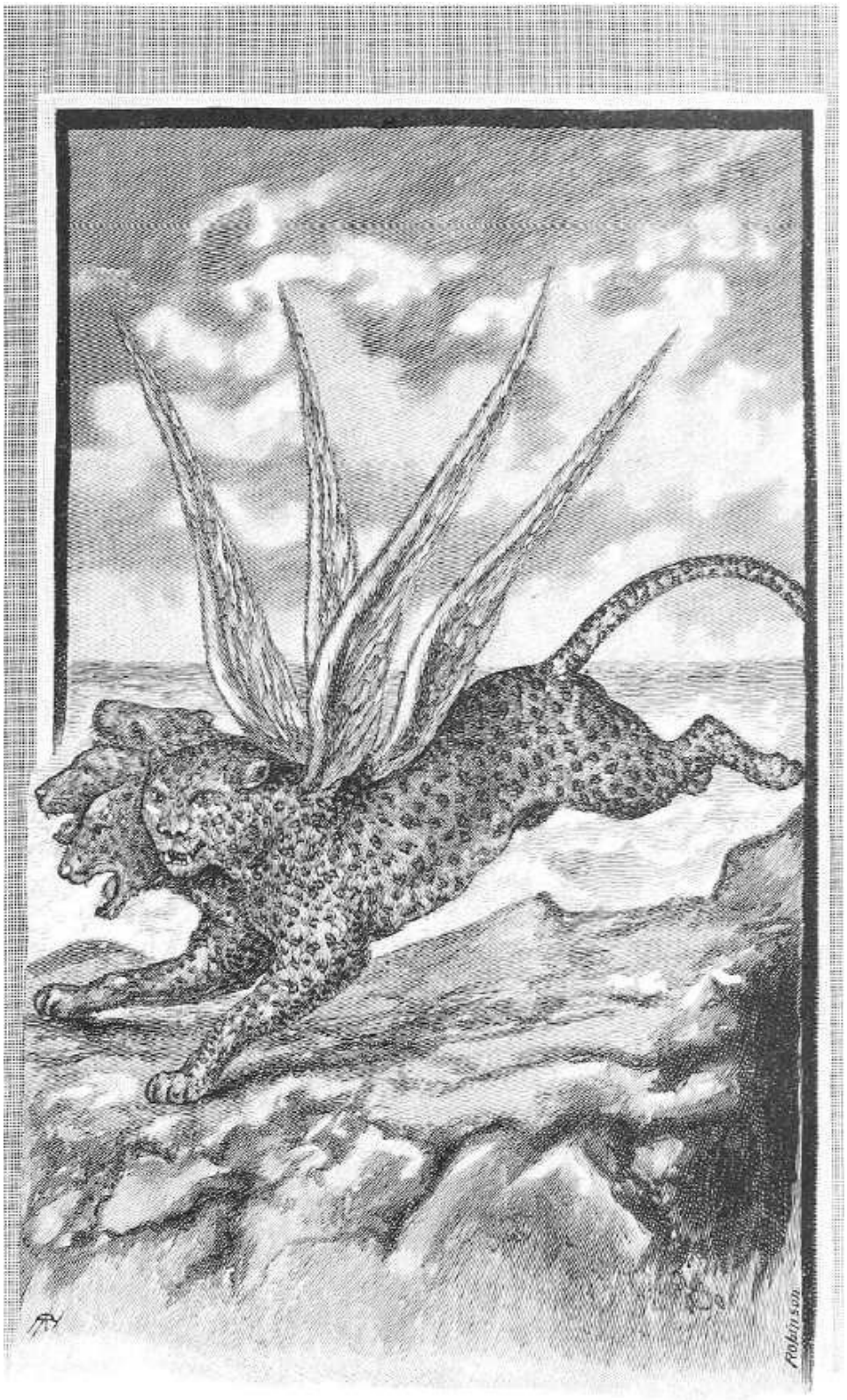
Αρχικά, το λιοντάρι είχε φτερά αετού, που υποδηλώνουν την ταχύτητα με την οποία η Βαβυλώνα επέκτεινε τις κατακτήσεις της υπό τον Ναβουχοδονόσορα. Σε αυτό το σημείο του οράματος όμως συνέβη στη συνέχεια μια αλλαγή. Τα φτερά του αποκόπηκαν. Δεν πετούσε πλέον σαν αετός πάνω στο θήραμά του. Η τόλμη και το πνεύμα του λιονταριού εξαφανίστηκαν. Η καρδιά ενός ανθρώπου, αδύναμη, δειλή και ασθενική, είχε πάρει τη θέση τους. Αυτό ίσχυε εμφατικά για το έθνος αυτό ειδικότερα κατά τα τελευταία χρόνια της ιστορίας του, όταν είχε εξασθενήσει και χάσει τη ρώμη του εξαιτίας του πλούτου και της πολυτέλειας.

Εδάφιο 5. Και ξάφνου, έπειτα ένα δεύτερο θηρίο, όμοιο με αρκούδα, και σηκώθηκε κατά το ένα πλαϊνό, και στο στόμα του είχε τρία πλευρά ανάμεσα στα δόντια του· και του έλεγαν ως εξής: Σήκω, κατάφαγε πολλές σάρκες.

Όπως και στη μεγάλη εικόνα του κεφαλαίου 2, έτσι και σε αυτή τη σειρά συμβόλων, θα παρατηρηθεί μια αξιοσημείωτη παρακμή καθώς κατεβαίνουμε από το ένα βασίλειο στο άλλο. Το ασήμι του στήθους και των βραχιόνων ήταν κατώτερο από το χρυσό του κεφαλιού. Η αρκούδα ήταν κατώτερη από το λιοντάρι. Η Μηδοπερσία υστερούσε σε πλούτο και μεγαλοπρέπεια από τη Βαβυλώνα, καθώς και στη λαμπρότητα της βασιλείας της. Τώρα ερχόμαστε να δούμε πρόσθετες λεπτομέρειες σχετικά με αυτή τη δύναμη. Η αρκούδα υψώθηκε από τη μία πλευρά. Αυτό το βασίλειο αποτελούνταν από δύο εθνικότητες, τους Μήδους και τους Πέρσες. Το γεγονός αυτό προκύπτει και από τα δύο κέρατα του κριαριού του κεφαλαίου 8. Για αυτά τα κέρατα λέγεται ότι το ανώτερο ανέβηκε τελευταίο· και για την αρκούδα ότι ανέβηκε από τη μία πλευρά. Αυτό εκπληρώθηκε με την περσική διαίρεση του βασιλείου, η οποία υψώθηκε τελευταία, αλλά απέκτησε την μεγαλύτερη υπεροχή, καθιστώντας αυτήν την κυρίαρχη επιρροή πάνω στο έθνος, (βλέπε κεφάλαιο 8:3). Τα τρία πλευρά ίσως συμβολίζουν τις τρεις επαρχίες, της Βαβυλώνας, της Λυδίας και της Αιγύπτου, οι οποίες εξουθενώθηκαν και καταπιέστηκαν ιδιαίτερα από αυτή τη δύναμη. Το ότι είπαν στο θηρίο, "*Σήκω, κατάφαγε πολλές σάρκες"*, θα αναφερόταν φυσικά στο κίνητρο που δόθηκε στους Μήδους και τους Πέρσες, με την ανατροπή αυτών των επαρχιών, να σχεδιάσουν και να αναλάβουν πιο εκτεταμένες κατακτήσεις. Ο χαρακτήρας της δύναμης αντιπροσωπεύεται καλά από μια αρκούδα. Οι Μήδοι και οι Πέρσες ήταν σκληροί και άρπαγες, ληστές και λεηλάτες του λαού. Όπως έχει ήδη παρατηρηθεί στην παρουσίαση του κεφαλαίου 2, αυτό το βασίλειο χρονολογείται από την ανατροπή της Βαβυλώνας από τον Κύρο, το 538 π.Χ., και συνεχίστηκε μέχρι τη μάχη των Γαυγαμήλων, το 331 π.Χ., καλύπτοντας μια περίοδο 207 ετών.

Εδάφιο 6. Μετά απ' αυτό, θωρούσα, και ξάφνου, ένα άλλο, σαν λεοπάρδαλη, που είχε επάνω στην πλάτη του τέσσερις φτερούγες πουλιού· το θηρίο είχε ακόμα τέσσερα κεφάλια· και του δόθηκε εξουσία.

Το τρίτο βασίλειο, η Ελλάδα, αντιπροσωπεύεται από αυτό το σύμβολο. Αν τα φτερά του λιονταριού συμβόλιζαν ταχύτητα κατάκτησης, το ίδιο συμβολίζουν και εδώ. Η ίδια η λεοπάρδαλη είναι ένα θηρίο με γρήγορα πόδια, αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό για να αναπαραστήσει την πορεία του έθνους που συμβόλιζε από αυτή την άποψη. Πρέπει να έχει επιπλέον και φτερά. Δύο φτερά, ο αριθμός που είχε το λιοντάρι, δεν ήταν αρκετά,

Η λεοπάρδαλη – Σύμβολο της Ελλάδος

Το τέταρτο θηρίο – Σύμβολο της Ρώμης

πρέπει να έχει τέσσερα. Αυτό υποδηλώνει απαράμιλλη ταχύτητα κίνησης, την οποία βρίσκουμε να ίσχυε ιστορικά για το ελληνικό βασίλειο. Οι κατακτήσεις της Ελλάδας υπό τον Αλέξανδρο δεν έχουν παράλληλο στα ιστορικά χρονικά ως προς τα στοιχεία του αιφνιδιασμού και της ταχύτητας με την οποία έγιναν.

Ο Rollin, στην Αρχαία Ιστορία, σελ. 15, σελ. 2, δίνει την ακόλουθη σύντομη σύνοψη των κατακτήσεων του Αλεξάνδρου: —

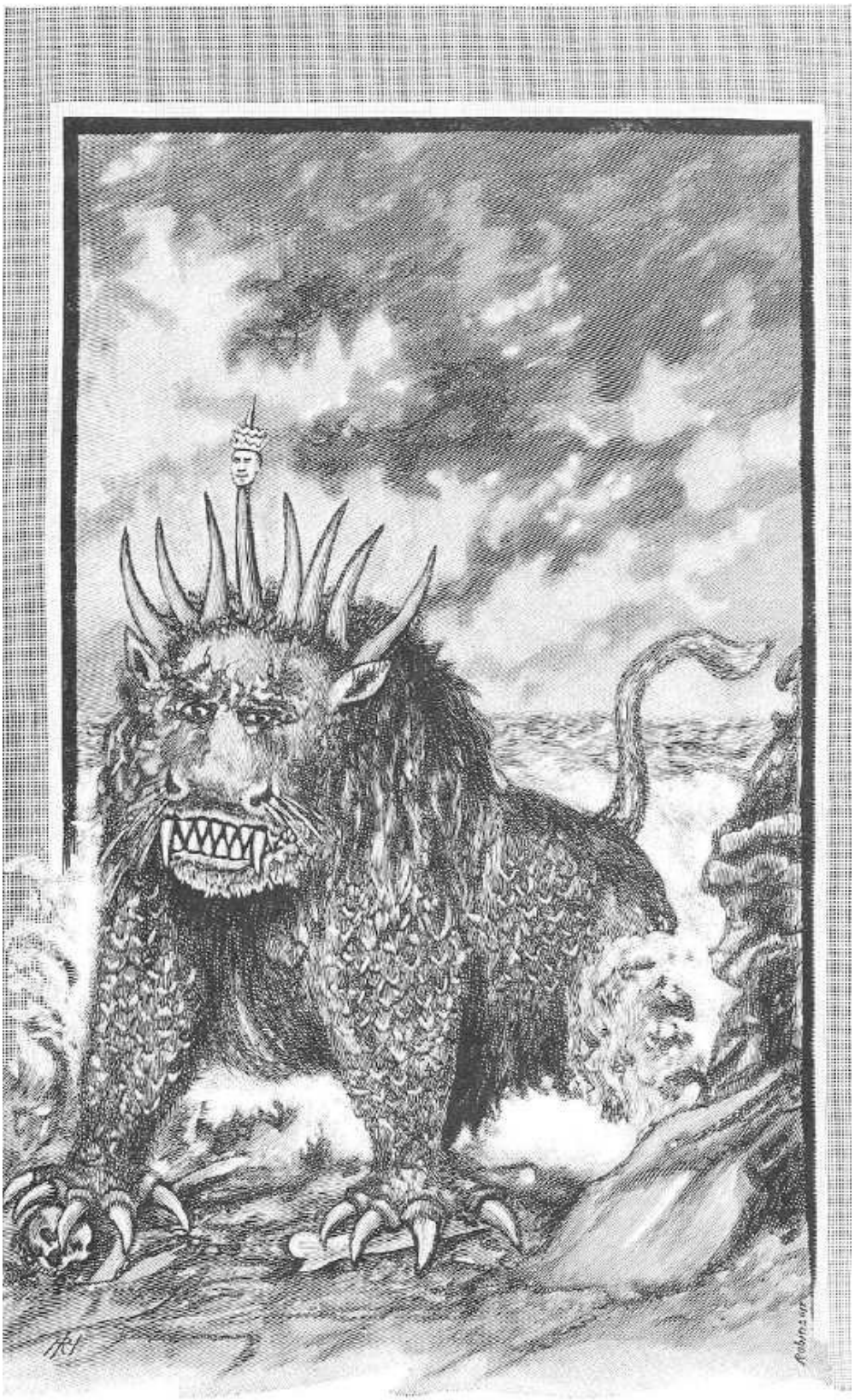
«Από τη Μακεδονία μέχρι τον Γάγγη ποταμό, τον οποίο πλησίασε ο Αλέξανδρος, υπολογίζεται σε τουλάχιστον χίλιες εκατό λεύγες [5310 χλμ]. Αν προσθέσετε σε αυτό τις διάφορες στροφές στις πορείες του Αλεξάνδρου· πρώτα, από την άκρη της Κιλικίας, όπου έγινε η μάχη της Ισσού, μέχρι τον ναό του Άμμωνα Δία στη Λιβύη· και την επιστροφή του από εκεί στην Τύρο, ένα ταξίδι τουλάχιστον τριακοσίων λευγών [1448 χλμ], και τουλάχιστον τόσο χώρο για τις στροφές της διαδρομής του σε διαφορετικά μέρη· θα διαπιστώσουμε ότι ο Αλέξανδρος, σε λιγότερο από οκτώ χρόνια, οδήγησε τον στρατό του πάνω από χίλιες επτακόσιες λεύγες [8207 χλμ], χωρίς να συμπεριλάβουμε την επιστροφή του στη Βαβυλώνα».

“*Το θηρίο είχε ακόμα τέσσερα κεφάλια*”. Η ελληνική αυτοκρατορία διατήρησε την ενότητά της, αλλά όχι για πολύ περισσότερο μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου. Μέσα σε δεκαπέντε χρόνια από τότε που η λαμπρή καριέρα του έληξε με τον πυρετό που προκλήθηκε από ακόλαστη μέθη, η αυτοκρατορία διαιρέθηκε μεταξύ των τεσσάρων κορυφαίων στρατηγών του. Ο Κάσσανδρος πήρε τη Μακεδονία και την Ελλάδα στα δυτικά· Ο Λυσίμαχος πήρε τη Θράκη και τα μέρη της Ασίας στον Ελλήσποντο και τον Βόσπορο στα βόρεια. Ο Πτολεμαίος έλαβε την Αίγυπτο, τη Λυδία, την Αραβία, την Παλαιστίνη και την Κοίλη-Συρία στα νότια. Και ο Σέλευκος πήρε τη Συρία και όλες τις υπόλοιπες κτήσεις του Αλεξάνδρου στα ανατολικά. Αυτές οι διαιρέσεις συμβολίζονταν από τα τέσσερα κεφάλια της λεοπάρδαλης. 308 π.Χ.

Έτσι ακριβώς εκπληρώθηκαν τα λόγια του προφήτη. Καθώς ο Αλέξανδρος δεν άφησε κανέναν διάδοχο, γιατί η τεράστια αυτοκρατορία δεν διασπάστηκε σε αμέτρητα μικρά θραύσματα; Γιατί μόνο σε τέσσερα μέρη, και όχι περισσότερα; — Επειδή η προφητεία έλεγε ότι έπρεπε να υπάρχουν τέσσερα. Η λεοπάρδαλη είχε τέσσερα κεφάλια, ο τράγος τέσσερα κέρατα, επομένως το βασίλειο αυτό επρόκειτο να διαιρεθεί σε τέσσερα τμήματα. Και έτσι έγινε. (Δείτε περισσότερα στο κεφάλαιο 8.)

Εδάφιο 7. Μετά απ' αυτό, είδα στα οράματα της νύχτας, και ξάφνου, ένα τέταρτο θηρίο, τρομερό και καταπληκτικό, και υπερβολικά ισχυρό· και είχε μεγάλα σιδερένια δόντια· κατέτρωγε και κατασύντριβε, και καταπατούσε το υπόλοιπο με τα πόδια του· κι αυτό, ήταν διαφορετικό από όλα τα θηρία, που ήσαν πριν απ' αυτό· και είχε δέκα κέρατα.

Η προφητεία δεν βρίσκει κανένα θηρίο στη φύση που θα μπορούσε να το καταστήσει έστω μια βάση ενός συμβόλου για να αναπαραστήσει τη δύναμη που απεικονίζεται εδώ. Καμία προσθήκη οπλών, κεφαλιών, κέρατων, φτερών, φολίδων, δοντιών ή νυχιών σε οποιοδήποτε θηρίο που βρίσκεται στη φύση δεν θα ήταν αρκετή. Αυτή η δύναμη ήταν διαφορετική από όλες τις άλλες, και το σύμβολο εντελώς ακαθόριστο.

Το μικρό κέρας – Σύμβολο του παπισμού

Το εδάφιο 7 που μόλις παρατέθηκε θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για μια εκτενή περιγραφή. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι να το εξετάσουμε πιο σύντομα εδώ, επειδή μια πλήρης ιστορική περιγραφή είναι εντελώς πέρα από τον χώρο που μπορεί να επιτραπεί σε αυτή τη σύντομη ανάλυση. Αυτό το θηρίο, φυσικά, αντιστοιχεί στην τέταρτη διαίρεση της μεγάλης εικόνας - τα σιδερένια πόδια. Στο εδάφιο 2:40 δίνονται μερικοί λόγοι για τους οποίους θεωρούμε ότι αυτή η δύναμη είναι η Ρώμη. Οι ίδιοι λόγοι ισχύουν και για την παρούσα προφητεία. Με τι ακρίβεια εκπλήρωσε η Ρώμη τη σιδερένια διαίρεση της εικόνας! Με τι ακρίβεια την εκπληρώνει το θηρίο που είναι μπροστά μας! Ο κόσμος δεν είδε ποτέ ισάξιό του, ως προς τον φόβο και τον τρόμο που ενέπνευσε, και την υπερβολική του δύναμη. Καταβρόχθισε με σιδερένια δόντια, έσπασε σε κομμάτια και συνέτριψε τα έθνη σαν σκόνη κάτω από τα χάλκινα πόδια του. Είχε δέκα κέρατα, τα οποία εξηγούνται στο εδάφιο 24 ως δέκα βασιλιάδες ή βασίλεια που προέκυψαν από αυτήν την αυτοκρατορία. Όπως ήδη παρατηρήθηκε στο κεφάλαιο 2, η Ρώμη διαιρέθηκε σε δέκα βασίλεια, τα οποία απαριθμούνται ως εξής: Οι Ούννοι, οι Οστρογότθοι, οι Βησιγότθοι, οι Φράγκοι, οι Βάνδαλοι, οι Σουάβοι (ή Σουηβοί), οι Βουργουνδοί, οι Έρουλοι, οι Αγγλοσάξονες και οι Λομβαρδοί. Αυτές οι διαιρέσεις έκτοτε αναφέρονται ως τα δέκα βασίλεια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. 351-483 μ.Χ. Βλέπε κεφάλαιο 2:41,42· επίσης Παράρτημα III.

Εδάφιο 8. Παρατηρούσα τα κέρατα, και ξάφνου, ένα άλλο μικρό κέρας ανέβηκε ανάμεσά τους, μπροστά στο οποίο τρία από τα πρώτα κέρατα ξεριζώθηκαν· και είδα ότι, σ' αυτό το κέρας υπήρχαν μάτια ανθρώπου, και στόμα, που μιλούσε μεγάλα πράγματα.

Ο Δανιήλ εξέταζε τα κέρατα. Ενδείξεις μιας παράξενης κίνησης εμφανίστηκαν ανάμεσά τους. Ένα μικρό κέρας (στην αρχή μικρό, αλλά αργότερα πιο εύρωστο από τα άλλα) ξεπρόβαλε ανάμεσά τους. Δεν αρκέστηκε στο να βρει ήσυχα μια δική του θέση και να την γεμίσει. Έπρεπε να παραμερίσει μερικά από τα άλλα και να σφετεριστεί τις θέσεις τους. Τρία βασίλεια ξεριζώθηκαν από αυτό. Αυτό το μικρό κέρας, όπως θα έχουμε την ευκαιρία να παρατηρήσουμε πληρέστερα στη συνέχεια, ήταν ο παπισμός. Τα τρία κέρατα που ξεριζώθηκαν από αυτό ήταν οι Έρουλοι, οι Οστρογότθοι και οι Βάνδαλοι. Και ο λόγος για τον οποίο ξεριζώθηκαν ήταν επειδή ήταν αντίθετοι στις αλαζονικές αξιώσεις της παπικής ιεραρχίας και, ως εκ τούτου, στην υπεροχή του επισκόπου της Ρώμης στην εκκλησία. Και "*σ' αυτό το κέρας υπήρχαν μάτια ανθρώπου, και στόμα, που μιλούσε μεγάλα πράγματα*", - τα μάτια, ένα ταιριαστό σύμβολο της οξυδέρκειας, της διεισδυτικότητας, της πανουργίας και της προνοητικότητας της παπικής ιεραρχίας. και το στόμα που λέει μεγάλα πράγματα, ένα ταιριαστό σύμβολο των αλαζονικών ισχυρισμών των επισκόπων της Ρώμης.

Εδάφιο 9. Θωρούσα, μέχρις ότου τέθηκαν οι θρόνοι, και ο Παλαιός των ημερών κάθησε, του οποίου το ένδυμα ήταν λευκό σαν χιόνι, και οι τρίχες τού κεφαλιού του σαν καθαρό μαλλί· ο θρόνος του ήταν σαν φλόγα φωτιάς· οι τροχοί του σαν φωτιά που κατέφλεγε. 10. Ποταμός φωτιάς έβγαινε και διαχεόταν από μπροστά του. Χίλιες

χιλιάδες τον υπηρετούσαν, και χίλιες μυριάδες παραστέκονταν μπροστά του· το κριτήριο κάθησε, και τα βιβλία ανοίχτηκαν.

Μια υπέροχη περιγραφή μιας ακόμα πιο υπέροχης σκηνής. Θα έπρεπε να τραβήξει την προσοχή μας όχι μόνο λόγω της μεγάλης και ευγενούς απεικόνισης που εισάγεται, αλλά και η ίδια η φύση της σκηνής είναι τέτοια που απαιτεί πολύ σοβαρή εξέταση. Η Κρίση φέρεται στο προσκήνιο· και κάθε φορά που αναφέρεται η Κρίση, θα πρέπει να ασκεί μια ακαταμάχητη επιρροή σε κάθε νου· γιατί όλοι ενδιαφέρονται για τα αιώνια ζητήματά της.

Με μια ατυχή μετάφραση του εδαφίου 9, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα αποδοθεί μια λανθασμένη ιδέα. Η λέξη τέθηκαν [cast down στο αγγλικό] προέρχεται από μια λέξη που στο πρωτότυπο σημαίνει στήνω, ορθώνω. Η λέξη רָמִה [r'mah] ο Γεσένιος ορίζει ως εξής: «Χαλδ. 1. Πετάω, ρίχνω κάτω, Δανιήλ 3:20, 21, 24· 6:17. 2. Θέτω, τοποθετώ, π.χ., θρόνους, Δανιήλ 7:9. Συγκρίνετε Αποκάλυψη 4:2, θρόνος ἔκειτο και יָרָה Αρ. 2». Το Αναλυτικό Εβραϊκό και Χαλδαϊκό Λεξικό, του Ντέιβιντσον, δίνει επίσης σε αυτή τη λέξη τον ορισμό «θέτω, τοποθετώ» και αναφέρει το Δανιήλ 7:9 ως παράδειγμα χρήσης της με αυτή την έννοια. Το γιατί αυτή η λέξη [cast down] χρησιμοποιήθηκε για να εκφράσει την ιδέα που προορίζεται εδώ ίσως να το μάθουμε από την ακόλουθη σημείωση που βρίσκεται στην Cottage Bible: «Εδάφιο 9. Οι θρόνοι ρίχτηκαν κάτω. Wintle, «Τοποθετήθηκαν». Ομοίως ο Boothroyd. Αλλά και οι δύο έχουν την ίδια σημασία. Οι Ασιάτες δεν έχουν ούτε καρέκλες ούτε σκαμπό, αλλά όταν υποδέχονται άτομα κοινωνικής τάξης, «ρίχνουν κάτω» ή «τοποθετούν», μαξιλάρια γύρω από το δωμάτιο για καθίσματα, κάτι που φαίνεται να αναφέρεται εδώ. Βλέπε Ματθαίου 19:28· Αποκάλυψη 20:4». Ο Δρ. Clarke λέει ότι η λέξη «θα μπορούσε να μεταφραστεί ως ανεγέρθησαν· έτσι η Βουλγάτα αναφέρει, positi sunt [τοποθετήθηκαν], και έτσι όλες οι εκδοχές». Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα έχει ἐτέθησαν, που ορίζεται ως «τοποθετώ, βάζω, τοποθετώ· στήνω· ανεγείρω». Οι θρόνοι δεν είναι οι θρόνοι των επίγειων βασιλείων, που πρόκειται να καταρριφθούν την τελευταία ημέρα, αλλά θρόνοι κρίσης, που πρόκειται να «τοποθετηθούν» ή να στηθούν στην αυλή του Θεού στα ύψη λίγο πριν το τέλος.

Ο «Παλαιός των ημερών», ο Θεός Πατέρας, καταλαμβάνει τον θρόνο της κρίσης. Σημειώστε την περιγραφή του προσώπου Του. Όσοι πιστεύουν στην απροσωπία του Θεού είναι υποχρεωμένοι να παραδεχτούν ότι εδώ περιγράφεται ως προσωπικό ον· αλλά παρηγορούνται λέγοντας ότι είναι η μόνη περιγραφή αυτού του είδους στη Βίβλο. Δεν παραδεχόμαστε αυτόν τον τελευταίο ισχυρισμό· αλλά αν δεχθούμε ότι ήταν αληθινός, δεν θα ήταν μια περιγραφή αυτού του είδους τόσο μοιραία για τη θεωρία τους σαν να επαναλαμβανόταν δεκάδες φορές; Οι χίλιες χιλιάδες που τον υπηρετούν, και οι χίλιες μυριάδες που στέκονται μπροστά Του, δεν είναι αμαρτωλοί που οδηγούνται ενώπιον του θρόνου της κρίσης, αλλά ουράνια όντα που περιμένουν μπροστά Του, για να υπηρετήσουν το θέλημά Του. Η κατανόηση αυτών των εδαφίων σχετίζεται την κατανόηση του θέματος του αγιαστηρίου· και προτρέπουμε τον αναγνώστη να ασχοληθεί με το θέμα αυτό. Το κλείσιμο της διακονίας του Χριστού, του μεγάλου Αρχιερέα μας, στο επουράνιο αγιαστήριο, είναι το έργο της κρίσης που παρουσιάζεται εδώ. Είναι μια διερευνητική κρίση. Τα βιβλία ανοίγονται και οι υποθέσεις όλων έρχονται για εξέταση ενώπιον αυτού του μεγάλου δικαστηρίου, ώστε να καθοριστεί εκ των προτέρων ποιοι θα λάβουν αιώνια ζωή όταν ο Κύριος έρθει να την απονείμει στον λαό Του. Ο Ιωάννης, όπως καταγράφεται στην Αποκάλυψη 5, είδε τον ίδιο αυτό τόπο και είδε τον ίδιο αριθμό ουράνιων υπηρετών που

υπηρετούσαν τον Χριστό στο έργο της διερευνητικής κρίσης. Κοιτάζοντας το αγιαστήριο (όπως μαθαίνουμε ότι έκανε από την Αποκάλυψη 4), στο κεφάλαιο 5:11 λέει: "*Και είδα, και άκουσα μια φωνή από πολλούς αγγέλους, ολόγυρα από τον θρόνο και από τα ζώα και από τους πρεσβύτερους· και ο αριθμός τους ήταν μυριάδες μυριάδων, και χιλιάδες χιλιάδων*". Από τη μαρτυρία του κεφαλαίου 8:14 θα φανεί ότι αυτό το σοβαρό έργο εκτελείται ακόμη και τώρα στο επουράνιο αγιαστήριο.

Εδάφιο 11. Θωρούσα τότε, εξαιτίας τής φωνής των μεγάλων λόγων, που μιλούσε το κέρας, θωρούσα μέχρις ότου θανατώθηκε το θηρίο, και το σώμα του απολέσθηκε και δόθηκε σε καύση φωτιάς. 12. Και για τα υπόλοιπα θηρία, η εξουσία τους αφαιρέθηκε· όμως, τους δόθηκε παράταση ζωής μέχρι καιρού και χρόνου.

Υπάρχουν άτομα που πιστεύουν ότι πριν από την έλευση του Κυρίου θα υπάρξουν χίλια χρόνια θριάμβου του ευαγγελίου και βασιλείας της δικαιοσύνης σε όλο τον κόσμο· και υπάρχουν άλλοι που πιστεύουν σε μια περίοδο χάριτος μετά την έλευση του Κυρίου, και σε μια μικτή χιλιετία, όπου οι αθάνατοι δίκαιοι θα εξακολουθούν να διακηρύττουν το ευαγγέλιο στους θνητούς αμαρτωλούς και να τους στρέφουν στην οδό της σωτηρίας. Αλλά και τα δύο αυτά συστήματα πλάνης καταρρίπτονται εντελώς από τα εδάφια που έχουμε μπροστά μας.

1. Το τέταρτο τρομερό θηρίο συνεχίζει να υφίσταται χωρίς να αλλάζει ο χαρακτήρας του, και το μικρό κέρας συνεχίζει να εκφωνεί τις βλασφημίες του, και να κρατάει τα εκατομμύρια των πιστών του στα δεσμά μιας τυφλής δεισιδαιμονίας, μέχρι να παραδοθεί το θηρίο στην καύση φωτιάς· και αυτή δεν θα είναι η μεταστροφή του, αλλά η καταστροφή του. (Βλέπε Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8.)

2. Η ζωή του τέταρτου θηρίου δεν παρατείνεται μετά την απώλεια της κυριαρχίας του, όπως συνέβη με τα προηγούμενα θηρίων. Η κυριαρχία τους αφαιρέθηκε, αλλά η ζωή τους παρατάθηκε για κάποιο χρόνο. Η επικράτεια και οι υπήκοοι του βαβυλωνιακού βασιλείου εξακολουθούσαν να υπάρχουν, αν και υποτάχθηκαν στους Πέρσες. Έτσι έγινε και για το περσικό βασίλειο σε σχέση με την Ελλάδα, και για την Ελλάδα σε σχέση με τη Ρώμη. Αλλά τι θα διαδεχθεί το τέταρτο βασίλειο; — Καμία κυβέρνηση ή πολιτεία στην οποία οι θνητοί έχουν κάποιο μέρος. Η πορεία του τελειώνει στη λίμνη της φωτιάς και δεν θα έχει καμία ύπαρξη πέρα από αυτήν. Το λιοντάρι συγχωνεύτηκε στην αρκούδα· η αρκούδα στη λεοπάρδαλη· η λεοπάρδαλη στο τέταρτο θηρίο· και το τέταρτο θηρίο σε τι; — Όχι σε άλλο θηρίο· ρίχνεται στη λίμνη της φωτιάς, και μένει μέσα στην καταστροφή αυτή μέχρι οι άνθρωποι να υποστούν τον δεύτερο θάνατο. Για τον λόγο αυτό ας μην γίνεται λόγος για περίοδο χάριτος ή για μια μικτή χιλιετία μετά την έλευση του Κυρίου.

Το επίρρημα «τότε», στην πρόταση, "*Θωρούσα τότε, εξαιτίας τής φωνής των μεγάλων λόγων, που μιλούσε το κέρας*" κλπ, φαίνεται να αναφέρεται σε κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Το έργο της διερευνητικής κρίσης εισάγεται στα προηγούμενα εδάφια· και αυτό το εδάφιο φαίνεται να υπονοεί ότι ενώ αυτό το έργο προχωρά, και λίγο πριν αυτή η δύναμη καταστραφεί και παραδοθεί στην καύση φωτιάς, το μικρό κέρας εκστομίζει μεγάλα του λόγια εναντίον του Υψίστου. Μήπως δεν τα έχουμε ακούσει, και μάλιστα εδώ και λίγα χρόνια; Κοιτάξτε τα διατάγματα της Συνόδου του Βατικανού του 1870. Τι μπορεί να είναι πιο βλάσφημο από το να αποδίδεις το αλάθητο σε

έναν θνητό άνθρωπο; Ωστόσο, εκείνη τη χρονιά ο κόσμος είδε το θέαμα μιας Οικουμενικής Συνόδου που συγκλήθηκε με σκοπό να διακηρύξει σκόπιμα ότι ο ένοικος του παπικού θρόνου, ο άνθρωπος της αμαρτίας, κατέχει αυτό το προνόμιο του Θεού και δεν μπορεί να σφάλλει. Μπορεί κάτι να είναι πιο αλαζονικό και βλάσφημο; Μήπως δεν είναι αυτή η φωνή των μεγάλων λόγων που μίλησε το κέρας; Και μήπως δεν είναι δίκαιο αυτή η δύναμη να ριχτεί στην καύση φωτιάς, και να έρθει το τέλος της;

Εδάφιο 13. Και είδα σε οράματα της νύχτας, και ξάφνου, ένας σαν Υιός ανθρώπου ερχόταν μαζί με τα σύννεφα του ουρανού, και έφτασε μέχρι τον Παλαιό των ημερών, και τον έφεραν μέσα, μπροστά του. 14. Και του δόθηκε η εξουσία, και η δόξα, και η βασιλεία, για να τον λατρεύουν όλοι οι λαοί, τα έθνη, και οι γλώσσες· και η εξουσία του είναι αιώνια εξουσία, η οποία δεν θα παρέλθει, και η βασιλεία του, η οποία δεν θα φθαρεί.

Η σκηνή που περιγράφεται εδώ δεν είναι η δεύτερη έλευση του Χριστού σε αυτή τη γη, εκτός αν ο Παλαιός των ημερών βρίσκεται σε αυτή τη γη· γιατί είναι μια έλευση προς τον Παλαιό των ημερών. Εκεί, στην παρουσία του Παλαιού των ημερών, του δίνεται βασιλεία, κυριαρχία και δόξα. Ο Υιός του ανθρώπου λαμβάνει τη βασιλεία Του πριν επιστρέψει σε αυτή τη γη. (Βλέπε Λουκά 19:10-12 και μετά.) Αυτή είναι μια σκηνή, επομένως, που διαδραματίζεται στον ουράνιο ναό και συνδέεται στενά με αυτήν που παρουσιάζεται στα εδάφια 9 και 10. Λαμβάνει τη βασιλεία στο τέλος του ιερατικού του έργου στο αγιαστήριο. Οι λαοί, τα έθνη και οι γλώσσες που θα τον υπηρετούν είναι τα έθνη των σωζόμενων (Αποκάλυψη 21:24), όχι τα πονηρά έθνη της γης· γιατί αυτά συντρίβονται σε κομμάτια κατά τη δεύτερη έλευση. Κάποιοι από όλα τα έθνη, τις φυλές και τις γενεές της γης θα βρεθούν εν τέλει στη βασιλεία του Θεού, για να τον υπηρετούν εκεί με χαρά και αγαλλίαση στους αιώνες των αιώνων.

Εδάφιο 15. Το πνεύμα μου, μέσα στο σώμα μου, εμένα του Δανιήλ, έφριξε, και τα οράματα του κεφαλιού μου με τάραζαν. 16. Πλησίασα σε έναν από τους παριστάμενους, και ζητούσα να μάθω απ' αυτόν την αλήθεια για όλα αυτά. Και μου μίλησε, και μου φανέρωσε την ερμηνεία των πραγμάτων. 17. Αυτά τα μεγάλα θηρία, που είναι τέσσερα, είναι τέσσερις βασιλιάδες, που θα σηκωθούν από τη γη. 18. Αλλά, οι άγιοι του Υψίστου θα παραλάβουν τη βασιλεία, και θα έχουν το βασίλειο στον αιώνα, και στον αιώνα τού αιώνα.

Δεν θα έπρεπε να είμαστε λιγότερο ανυπόμονοι να κατανοήσουμε την αλήθεια όλων αυτών από ότι ήταν Δανιήλ. Και όποτε ρωτάμε με την ίδια ειλικρίνεια καρδιάς, θα βρίσκουμε τον Κύριο όχι λιγότερο πρόθυμο τώρα από ό,τι στις ημέρες του προφήτη να μας οδηγεί σε μια σωστή γνώση αυτών των σημαντικών αληθειών. Τα θηρία, και τα βασίλεια που αντιπροσωπεύουν, έχουν ήδη εξηγηθεί. Έχουμε ακολουθήσει τον προφήτη στην πορεία των γεγονότων, ακόμη και μέχρι την πλήρη καταστροφή του τέταρτου και τελευταίου θηρίου, την τελική ανατροπή όλων των γήινων κυβερνήσεων. Τι ακολουθεί; Το εδάφιο 18 μας λέει: “*οι άγιοι του Υψίστου θα παραλάβουν τη βασιλεία*”. Οι άγιοι! Αυτοί που περισσότερο απ’ όλους τους άλλους έχουν χαμηλή εκτίμηση γι’ αυτόν τον κόσμο, αυτοί που περιφρονούνται, ονειδίζονται, διώκονται, εκδιώκονται· αυτοί που θεωρούνταν οι

λιγότερο πιθανό από όλους τους ανθρώπους να πραγματοποιήσουν τις ελπίδες τους· αυτοί θα πάρουν τη βασιλεία και θα την κατέχουν για πάντα. Ο σφετερισμός της εξουσίας και η κακή διακυβέρνηση των ασεβών θα τερματιστεί. Η χαμένη κληρονομιά θα εξαγοραστεί. Η ειρήνη θα αποκατασταθεί παντού και η δικαιοσύνη θα βασιλεύσει σε όλη την όμορφη έκταση της ανακαινισμένης γης.

Εδάφιο 19. Τότε, ήθελα να μάθω την αλήθεια για το τέταρτο θηρίο, που ήταν διαφορετικό από όλα τα άλλα, υπερβολικά τρομερό, του οποίου τα δόντια ήσαν σιδερένια, και τα νύχια του χάλκινα· κατέτρωγε, κατασύντριβε, και καταπατούσε το υπόλοιπο με τα πόδια του· 20. και για τα δέκα κέρατα, που ήσαν στο κεφάλι του, και για το άλλο, που ανέβηκε, και μπροστά στο οποίο έπεσαν τρία· λέω για το κέρατο εκείνο, το οποίο είχε μάτια, και στόμα που μιλούσε μεγάλα πράγματα, του οποίου η όψη ήταν ρωμαλαιότερη από τους συντρόφους του.

Για τα τρία πρώτα θηρία αυτής της σειράς, ο Δανιήλ είχε τόσο σαφή κατανόηση ώστε δεν χρειάστηκε να τα εξετάσει περισσότερο. Όμως εξεπλάγη με αυτό το τέταρτο θηρίο, το τόσο αφύσικο και τρομερό· γιατί όσο περισσότερο προχωράμε στη ροή του χρόνου, τόσο περισσότερο είναι απαραίτητο να απομακρυνθούμε από τη φύση στην προσπάθεια να σχηματίσουμε σύμβολα για να αναπαραστήσουμε με ακρίβεια τις εκφυλισμένες κυβερνήσεις αυτής της γης. Το λιοντάρι είναι δημιούργημα της φύσης· αλλά έπρεπε να έχει την αφύσικη προσθήκη δύο φτερών για να αναπαραστήσει το βασίλειο της Βαβυλώνας. Την αρκούδα τη βρίσκουμε επίσης στη φύση· αλλά ως σύμβολο της Μηδοπερσίας μια αφύσικη αγριότητα πρέπει να υποδηλώνεται με την εισαγωγή τριών πλευρών στο στόμα της. Ομοίως η λεοπάρδαλη είναι ένα θηρίο της φύσης· αλλά προκειμένου να αναπαραστήσει κατάλληλα την Ελλάδα έπρεπε να υπάρξει μια απόκλιση από τη φύση όσον αφορά τα φτερά και τον αριθμό των κεφαλών. Όμως η φύση δεν παρέχει κανένα σύμβολο που να μπορεί να απεικονίσει κατάλληλα το τέταρτο βασίλειο. Ένα θηρίο που η ομοιότητα του δεν είχε ποτέ φανεί, επιλέγεται· Ένα θηρίο φοβερό και τρομερό, με χάλκινα νύχια και σιδερένια δόντια, τόσο σκληρό, αρπακτικό και άγριο, που μόνο και μόνο από την αγάπη του να καταπιέζει, καταβρόχθιζε, έσπαγε σε κομμάτια και ποδοπατούσε τα θύματα του κάτω από τα πόδια του. Όλα αυτά ήταν αξιοθαύμαστα για τον προφήτη, αλλά κάτι ακόμα πιο θαυμαστό εμφανίστηκε. Ένα μικρό κέρας ανέβηκε και, πιστό στη φύση του θηρίου από το οποίο προήλθε, ξερίζωσε τρεις από τους συντρόφους του. Και να, το κέρατο είχε μάτια, όχι τα ακαλλιέργητα μάτια ενός κτήνους, αλλά τα οξυδερκή, έξυπνα, μάτια ενός ανθρώπου. Και κάτι ακόμα πιο παράξενο, είχε στόμα, και με αυτό το στόμα πρόφερε υπερήφανα λόγια και διατύπωνε παράλογους και αλαζονικούς ισχυρισμούς. Δεν είναι λοιπόν περίεργο που ο προφήτης θέλησε να κάνει ιδιαίτερη έρευνα σχετικά με αυτό το τέρας, το τόσο απόκοσμο στα ένστικτά του και τόσο δαιμονικό στα έργα και τους τρόπους του. Στα επόμενα εδάφια δίνονται ορισμένες διευκρινίσεις σχετικά με το μικρό κέρας, οι οποίες επιτρέπουν στον μελετητή της προφητείας να κάνει μια εφαρμογή αυτού του συμβόλου χωρίς κίνδυνο λάθους.

Εδάφιο 21. Θωρούσα, και το κέρας εκείνο έκανε πόλεμο με τους αγίους, και υπερίσχυε εναντίον τους· 22. μέχρις ότου ήρθε ο Παλαιός των ημερών, και η κρίση

δόθηκε στους αγίους τού Υψίστου· και ο καιρός έφτασε, και οι άγιοι πήραν τη βασιλεία.

Η θαυμαστή οργή αυτού του μικρού κέρατος εναντίον των αγίων προσέλκυσε ιδιαίτερα την προσοχή του Δανιήλ. Έχουμε ήδη αναφερθεί στην άνοδο των δέκα κεράτων, δηλαδή στη διαίρεση της Ρώμης σε δέκα βασίλεια, μεταξύ των ετών 351 και 483 μ.Χ. (Βλέπε κεφάλαιο 2:41). Καθώς αυτά τα κέρατα υποδηλώνουν βασίλεια, το μικρό κέρας πρέπει να υποδηλώνει και αυτό ένα βασίλειο, που όμως δεν είναι της ίδιας φύσης, επειδή είναι διαφορετικό από τα άλλα. Τα άλλα ήταν πολιτικά βασίλεια. Τώρα, δεν έχουμε παρά να αναρωτηθούμε αν έχει αναδυθεί κάποιο βασίλειο μεταξύ των δέκα βασιλείων της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας από το 483 μ.Χ., το οποίο όμως είναι διαφορετικό από όλα. Και αν ναι, ποιο. Η απάντηση είναι, ναι, το πνευματικό βασίλειο του παπισμού. Αυτό εκπληρώνει το σύμβολο στην κάθε του λεπτομέρεια, όπως αποδεικνύεται εύκολα· και δεν υπάρχει τίποτα άλλο που να μπορεί να το κάνει. Δείτε τις λεπτομέρειες που αναφέρονται πιο συγκεκριμένα στο εδάφιο 23.

Ο Δανιήλ είδε αυτό το κέρας να κάνει πόλεμο εναντίον των αγίων. Έχει διεξαχθεί ένας τέτοιος πόλεμος από τον παπισμό; Πενήντα εκατομμύρια μάρτυρες, με φωνή σαν τον ήχο πολλών νερών, απαντούν, ναι. Δείτε τους σκληρούς διωγμούς κατά των Βαλδένσιων, των Αλβιγηνών και των Προτεσταντών γενικότερα, από την παπική εξουσία. Είναι με εγκυρότητα καταγεγραμμένο ότι οι διωγμοί, οι σφαγές και οι θρησκευτικοί πόλεμοι που υποκινήθηκαν από την εκκλησία και τον επίσκοπο της Ρώμης, έχουν προκαλέσει τη ροή πολύ περισσότερου αίματος των αγίων του Υψίστου, από όλη την έχθρα και τους διωγμούς των δεδηλωμένων ειδωλολατρών από ιδρύσεως κόσμου.

Στο εδάφιο 22 φαίνεται να παρουσιάζονται τρία διαδοχικά γεγονότα. Ο Δανιήλ, κοιτάζοντας μπροστά στον χρόνο, στην εποχή που το μικρό κέρας βρισκόταν στο απόγειο της δύναμής του, μέχρι το πλήρες τέλος της μακράς διαμάχης μεταξύ των αγίων και του Σατανά με όλους τους αντιπροσώπους του, σημειώνει τρία εξέχοντα γεγονότα που στέκονται ως σταθμοί στην πορεία. (1) Η έλευση του Παλαιού των ημερών· δηλαδή, η θέση που λαμβάνει ο Γιαχβέ στην έναρξη της σκηνής της κρίσης που περιγράφεται στα εδάφια 9, 10. (2) Η κρίση που δίνεται στους αγίους· δηλαδή, ο καιρός που οι άγιοι θα κρίνουν με τον Χριστό για χίλια χρόνια, μετά την πρώτη ανάσταση (Αποκάλυψη 20:1-4), αποδίδοντας στους ασεβείς την τιμωρία που οφείλεται στις αμαρτίες τους. Τότε οι μάρτυρες θα κρίνουν τη μεγάλη αυτή αντιχριστιανική, διωκτική δύναμη, η οποία, στις ημέρες της δοκιμασίας τους, τους κυνηγούσε σαν τα θηρία της ερήμου και έχυνε το αίμα τους σαν το νερό. (3) Ο καιρός που οι άγιοι θα πάρουν τη βασιλεία, δηλαδή, ο καιρός που θα εισέλθουν στην κτήση στη νέα γη. Τότε το τελευταίο ίχνος της κατάρας, της αμαρτίας και των αμαρτωλών, ρίζα και κλαδί, θα έχει εξαφανιστεί, και η περιοχή που τόσο καιρό κυβερνούνταν με κακό τρόπο από τις ασεβείς δυνάμεις της γης, τους εχθρούς του λαού του Θεού, θα καταληφθεί από τους δίκαιους, για να την κατέχουν οι τελευταίοι για πάντα. Α΄ Κορινθίους 6:2,3, Ματθαίου 25:34.

Εδάφιο 23. Και εκείνος είπε: Το θηρίο θα είναι η τέταρτη βασιλεία επάνω στη γη, η οποία θα διαφέρει από όλες τις βασιλείες, και θα καταφάει ολόκληρη τη γη, και θα την καταπατήσει, και θα την κατασυντρίψει. 24. Και τα δέκα κέρατα είναι δέκα

βασιλιάδες, που θα σηκωθούν απ' αυτή τη βασιλεία· και ύστερα απ' αυτούς θα σηκωθεί ένας άλλος· κι αυτός θα διαφέρει από τους πρώτους, και θα υποτάξει τρεις βασιλιάδες. 25. Και θα μιλήσει λόγια ενάντια στον Ύψιστο, και θα κατατρέχει τους αγίους τού Υψίστου, και θα διανοηθεί να μεταβάλλει καιρούς και νόμους· και θα δοθούν στο χέρι του μέχρι καιρόν και καιρούς, και μισόν καιρό. 26. Όμως, θα καθίσει κριτήριο, και η εξουσία του θα αφαιρεθεί, για να φθαρεί και να αφανιστεί μέχρι τέλους.

Εδώ συναντούμε περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με το τέταρτο θηρίο και το μικρό κέρας. Ίσως έχουν ήδη ειπωθεί αρκετά σχετικά με το τέταρτο θηρίο (Ρώμη) και τα δέκα κέρατα, δηλαδή τα δέκα βασίλεια, που προέκυψαν από αυτό. Το μικρό κέρας τώρα απαιτεί πιο ιδιαίτερη προσοχή. Όπως αναφέρεται στο εδάφιο 8, η εκπλήρωση της προφητείας σχετικά με αυτό το κέρας συντελείται με την άνοδο και το έργο του παπισμού. Είναι επομένως ζήτημα σπουδαίου ενδιαφέροντος να διερευνήσουμε τις αιτίες που οδήγησαν στην ανάπτυξη αυτής της αντιχριστιανικής δύναμης.

Οι πρώτοι ποιμένες ή επίσκοποι της Ρώμης απολάμβαναν σεβασμό ανάλογο με το κύρος της πόλης στην οποία κατοικούσαν· και για τους πρώτους αιώνες της χριστιανικής εποχής, η Ρώμη ήταν η μεγαλύτερη, η πλουσιότερη και η πιο ισχυρή πόλη στον κόσμο. Ήταν η έδρα της αυτοκρατορίας, η πρωτεύουσα των εθνών. «Όλοι οι κάτοικοι της γης ανήκουν σε αυτήν», είπε ο Ιουλιανός· και ο Κλαυδιανός την ανακήρυξε «την πηγή των νόμων». «Αν η Ρώμη είναι η βασίλισσα των πόλεων, γιατί να μην είναι ο ποιμένας της ο βασιλιάς των επισκόπων;» ήταν η συλλογιστική που υιοθέτησαν αυτοί οι Ρωμαίοι ποιμένες. «Γιατί η Ρωμαϊκή Εκκλησία να μην είναι η μητέρα της Χριστιανοσύνης; Γιατί να μην είναι όλα τα έθνη παιδιά της, και η εξουσία της ο κυρίαρχος νόμος τους; Ήταν εύκολο ...», λέει ο D'Aubigné, από τον οποίο παραθέτουμε αυτά τα λόγια (Ιστορία της Μεταρρύθμισης, Τόμος Ι, κεφ. 1), «...για την φιλόδοξη καρδιά του ανθρώπου να συλλογιστεί έτσι. Η φιλόδοξη Ρώμη το έκανε αυτό».

Οι επίσκοποι στα διάφορα μέρη της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας ένιωθαν ικανοποίηση παραχωρώντας στον επίσκοπο της Ρώμης κάποιο μέρος της τιμής που η Ρώμη, ως η βασίλισσα πόλη, απολάμβανε από τα έθνη της γης. Αρχικά δεν υπήρχε καμία εξάρτηση που να υπονοείται, ως προς την τιμή που αποδιδόταν έτσι. «Όμως», συνεχίζει ο D'Aubigné, «η σφετερισμένη εξουσία αυξάνεται σαν χιονοστιβάδα. Οι νουθεσίες, αρχικά απλώς αδελφικές, σύντομα έγιναν απόλυτες εντολές στο στόμα του ποντίφικα. Οι Δυτικοί επίσκοποι ευνοούσαν αυτή την κατάχρηση εξουσίας των Ρωμαίων ποιμένων, είτε από ζήλια προς τους Ανατολικούς επισκόπους, είτε επειδή προτιμούσαν να υποτάσσονται στην υπεροχή ενός πάπα παρά στην κυριαρχία μιας κοσμικής εξουσίας».

Τέτοια ήταν η επιρροή που συγκεντρώνονταν γύρω από τον επίσκοπο της Ρώμης, και έτσι όλα έτειναν προς την ταχεία ανέλιξή του στον ανώτατο πνευματικό θρόνο της Χριστιανοσύνης. Αλλά ο τέταρτος αιώνας έμελλε να δει ένα εμπόδιο να μπαίνει στο δρόμο αυτού του φιλόδοξου ονείρου. Ο Άρειος, εφημέριος της αρχαίας και σημαίνουσας εκκλησίας της Αλεξάνδρειας, παρουσίασε το δόγμα του στον κόσμο, προκαλώντας τόσο έντονη διαμάχη στη χριστιανική εκκλησία που συγκλήθηκε οικουμενική σύνοδος στη Νίκαια υπό τον αυτοκράτορα Κωνσταντίνο, το 325 μ.Χ., για να το εξετάσει και να το τροποποιήσει. Ο Άρειος υποστήριξε «ότι ο Υιός ήταν εντελώς και ουσιαστικά διακριτός από τον Πατέρα· ότι ήταν ο πρώτος και ευγενέστερος από τα όντα που ο Πατέρας είχε

δημιουργήσει εκ του μηδενός, υφιστάμενός Του, έγινε το όργανο διαμέσου της λειτουργίας του οποίου ο Παντοδύναμος Πατέρας σχημάτισε το σύμπαν, και επομένως κατώτερος από τον Πατέρα τόσο στη φύση όσο και στο αξίωμα». Αυτή η άποψη καταδικάστηκε από τη σύνοδο, η οποία όρισε ότι ο Χριστός ήταν ομοούσιος με τον Πατέρα. Στη συνέχεια, ο Άρειος εξορίστηκε στην Ιλλυρία, και οι οπαδοί του αναγκάστηκαν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους στο σύμβολο της πίστης που συντάχθηκε σε εκείνη την περίσταση. (Mosheim, σελ. 4, μέρος 2, κεφ. 4.· Stanley, Ιστορία της Ανατολικής Εκκλησίας, σελ. 239.)

Η ίδια η διαμάχη, ωστόσο, δεν επρόκειτο να διευθετηθεί με αυτόν τον συνοπτικό τρόπο, αλλά συνέχισε για αιώνες να αναστατώνει τον χριστιανικό κόσμο, με τους Αρειανούς παντού να γίνονται οι άσπονδοι εχθροί του πάπα και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Από αυτά τα γεγονότα είναι προφανές ότι η εξάπλωση του Αρειανισμού θα εμπόδιζε την επιρροή των Καθολικών· και η κατοχή της Ρώμης και της Ιταλίας από έναν λαό Αρειανιστικών πεποιθήσεων, θα ήταν μοιραία για την κυριαρχία ενός Καθολικού επισκόπου. Αλλά η προφητεία είχε δηλώσει ότι αυτό το κέρας θα ανέβαινε στην ανώτατη εξουσία και ότι φτάνοντας σε αυτή τη θέση θα υπέτασσε τρεις βασιλιάδες.

Σε σχέση με τις συγκεκριμένες δυνάμεις που ανατράπηκαν προς όφελος του παπισμού, υπήρχαν κάποιες διαφορετικές απόψεις, για τις οποίες η ακόλουθη παρατήρηση του Άλμπερτ Μπαρνς φαίνεται πολύ σχετική: «Μέσα στη σύγχυση που υπήρχε κατά τη διάλυση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και με τις ατελείς αναφορές των συναλλαγών που έλαβαν χώρα κατά την άνοδο της παπικής εξουσίας, δεν θα μας εξέπληττε αν ήταν δύσκολο να βρεθούν γεγονότα με σαφήνεια καταγεγραμμένα που θα αποτελούσαν από κάθε άποψη μια ακριβή και απόλυτη εκπλήρωση του οράματος. Ωστόσο, είναι δυνατόν να διαπιστωθεί η εκπλήρωση αυτού με μεγάλο βαθμό βεβαιότητας στην ιστορία του παπισμού». — Σημειώσεις για τον Δανιήλ 7.

Ο κ. Mede υποθέτει ότι τα τρία βασίλεια που ανατράπηκαν ήταν οι Έλληνες, οι Λομβαρδοί και οι Φράγκοι. και ο Σερ Ισαάκ Νεύτωνας υποθέτει ότι ήταν η Εξαρχία της Ραβέννας, οι Λομβαρδοί, και η Γερουσία και το Δουκάτο της Ρώμης. Ο επίσκοπος Newton (Διατριβή για τις Προφητείες, σελ. 217, 218) διατυπώνει ορισμένες σοβαρές αντιρρήσεις και για τις δύο αυτές προτάσεις. Οι Φράγκοι δεν θα μπορούσαν να είναι ένα από αυτά τα βασίλεια, γιατί δεν αποσχίστηκαν ποτέ από την παπική εξουσία. Οι Λομβαρδοί δεν θα μπορούσαν να είναι ένα, γιατί δεν υποτάχθηκαν ποτέ στους πάπες. Ο Μπάρνς λέει: «Δεν βρίσκω, πράγματι, ότι το βασίλειο των Λομβαρδών ήταν, όπως συνήθως αναφέρεται, ανάμεσα στον αριθμό των κοσμικών κυριαρχιών που υποτάχθηκαν στην εξουσία των παπών». Και η Γερουσία και το Δουκάτο της Ρώμης δεν θα μπορούσαν να είναι ένα, γιατί, ως τέτοια, δεν αποτελούσαν ποτέ ένα από τα δέκα βασίλεια, τρία από τα οποία επρόκειτο να αποσχιστούν πριν από το μικρό κέρας.

Καταλαβαίνουμε ότι η κύρια δυσκολία στην εφαρμογή που έκαναν αυτοί οι διακεκριμένοι σχολιαστές, έγκειται στο γεγονός ότι υπέθεσαν ότι η προφητεία σχετικά με την εξύψωση του παπισμού δεν είχε εκπληρωθεί, και δεν θα μπορούσε να εκπληρωθεί, μέχρις ότου ο πάπας γίνει και κοσμικός πρίγκιπας, και ως εκ τούτου προσπάθησαν να βρουν μια εκπλήρωση της προφητείας στα γεγονότα που οδήγησαν στην κοσμική κυριαρχία του πάπα. Η προφητεία των εδαφίων 24, 25 δεν αναφέρεται στην πολιτική του εξουσία, αλλά στη δύναμή του να κυριαρχεί στον νου και στις συνειδήσεις των ανθρώπων· και ο πάπας έφτασε σε αυτή τη θέση, όπως θα φανεί στη συνέχεια, το 538 μ.Χ.· και η

αποκόλληση των τριών κεράτων έλαβε χώρα πριν από αυτό, και για να ανοίξει ο δρόμος για αυτήν ακριβώς την εξύψωση της πνευματικής κυριαρχίας του. Η ανυπέρβλητη δυσκολία σε όλες τις προσπάθειες εφαρμογής της προφητείας στους Λομβαρδούς και στις άλλες δυνάμεις που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι ότι τοποθετούνται πολύ αργά χρονικά· διότι η προφητεία ασχολείται με τις αλαζονικές προσπάθειες του Ρωμαίου ποντίφικα να αποκτήσει εξουσία και όχι με τις προσπάθειές του να καταπιέσει και να ταπεινώσει τα έθνη αφού εξασφάλισε αυτήν την υπεροχή.

Στο παρόν βιβλίο, υποστηρίζεται με βεβαιότητα η θέση ότι οι τρεις δυνάμεις, ή κέρατα, που ξεριζώθηκαν από τον παπισμό, ήταν οι Έρουλοι, οι Βάνδαλοι και οι Οστρογότθοι· και αυτή η θέση βασίζεται στις ακόλουθες δηλώσεις ιστορικών.

Ο Οδόακρος, ο ηγέτης των Ερούλων, ήταν ο πρώτος από τους βαρβάρους που βασίλευσε πάνω στους Ρωμαίους. Ανέλαβε τον θρόνο της Ιταλίας, σύμφωνα με τον Γίββωνα (Παρακμή και Πτώση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, Τόμος III, σελ. 510, 515), το 476 μ.Χ.. Για τη θρησκευτική του πίστη ο Γίββωνας (σελ. 516) λέει: «Όπως και οι υπόλοιποι βάρβαροι, είχε διδαχθεί την αίρεση του Αρειανισμού, αλλά σεβόταν τον μοναστικό και επισκοπικό χαρακτήρα, και η σιωπή των Καθολικών μαρτυρά την ανοχή που απολάμβαναν».

Αναφέρει επίσης (σελ. 547): «Οι Οστρογότθοι, οι Βουργουνδοί, οι Σουάβοι και οι Βάνδαλοι, οι οποίοι είχαν δει την ευγλωττία των Λατίνων κληρικών, προτιμούσαν τα πιο κατανοητά μαθήματα των οικείων δασκάλων τους· και ο Αρειανισμός υιοθετήθηκε ως η εθνική πίστη των πολεμοχαρών προσήλυτων που κάθονταν πάνω στα ερείπια της Δυτικής αυτοκρατορίας. Αυτή η ασυμβίβαστη θρησκευτική διαφορά ήταν μια αέναη πηγή ζήλιας και μίσους· και η μομφή του βαρβάρου γινόταν πιο οξεία από το απεχθές επίθετο του αιρετικού. Οι ήρωες του Βορρά, οι οποίοι είχαν υποκύψει, με κάποια απροθυμία, να πιστέψουν ότι όλοι οι πρόγονοί τους ήταν στην κόλαση, εξεπλάγησαν και εξοργίστηκαν όταν έμαθαν ότι οι ίδιοι είχαν αλλάξει μόνο τον τρόπο της αιώνιας καταδίκης τους».

Ο αναγνώστης παρακαλείται να εξετάσει προσεκτικά μερικές ακόμη ιστορικές δηλώσεις που ρίχνουν κάποιο φως στην κατάσταση εκείνη την εποχή. Ο Stanley (Ιστορία της Ανατολικής Εκκλησίας, σελ. 151) αναφέρει: «Όλος ο τεράστιος γοτθικός πληθυσμός που κατέβηκε στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, στο βαθμό που ήταν χριστιανικός, πίστευε στον αλεξανδρινό αιρετικό [Άρειο]. Η πρώτη τευτονική μας εκδοχή των Γραφών ήταν από έναν Αρειανό ιεραπόστολο, τον Ουλφίλα. Ο πρώτος κατακτητής της Ρώμης, ο Αλάριχος, και ο πρώτος κατακτητής της Αφρικής, ο Γενσέριχος, ήταν Αρειανοί. Ο Θεοδώριχος, ο μεγάλος βασιλιάς της Ιταλίας και ήρωας του «Τραγουδιού των Νιμπελούνγκεν», ήταν Αρειανός. Η κενή θέση στον τεράστιο τάφο του στη Ραβέννα είναι μαρτυρία της εκδίκησης που πήραν οι Ορθόδοξοι στη μνήμη του, όταν μετά τον θρίαμβό τους, γκρέμισαν το βάζο από πορφυρίτη στο οποίο οι Αρειανοί υπήκοοι του είχαν εναποθέσει τις στάχτες του».

Ο Ranke, στην Ιστορία των Παπών (Λονδίνο, έκδοση 1871), Τόμος Ι, σελ. 9, αναφέρει: «Αλλά αυτή (η εκκλησία) αντιμετώπισε, όπως ήταν αναπόφευκτο, πολλές αμήχανες καταστάσεις και βρέθηκε σε μια εντελώς μεταλλασσόμενη κατάσταση. Ένας ειδωλολατρικός λαός κατέλαβε τη Βρετανία. Οι Αρειανοί βασιλιάδες κατέλαβαν το μεγαλύτερο μέρος της υπόλοιπης Δύσης. Οι Λομβαρδοί, που ήταν από καιρό προσκολλημένοι στον Αρειανισμό και ήταν, ως γείτονες, πολύ επικίνδυνοι και εχθρικοί, εγκαθίδρυσαν μια ισχυρή κυριαρχία μπροστά στις πύλες της Ρώμης. Οι Ρωμαίοι

επίσκοποι, εν τω μεταξύ, πολιορκημένοι από παντού, κατέβαλαν προσπάθειες, με τη σύνεση και επιμονή που τους διέκριναν και παρέμεναν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, για να ανακτήσουν την κυριαρχία, τουλάχιστον στην πατριαρχική τους επισκοπή».

Ο Μακιαβέλι, στην Ιστορία της Φλωρεντίας, σελ. 14, αναφέρει: «Σχεδόν όλοι οι πόλεμοι που διεξήγαγαν οι βόρειοι βάρβαροι στην Ιταλία, μπορεί να παρατηρηθεί εδώ, προκλήθηκαν από τους ποντίφικες και οι ορδές με τις οποίες κατακλύστηκε η χώρα, γενικά καλούνταν από αυτούς».

Αυτά τα αποσπάσματα μας δίνουν μια γενική εικόνα της κατάστασης εκείνη την εποχή και μας δείχνουν ότι, αν και τα χέρια των Ρωμαίων ποντιφικών μπορεί να μην ήταν ορατά στις κινήσεις τους στο πολιτικό πεδίο, αποτελούσαν τη δύναμη που εργαζόταν επιμελώς στο παρασκήνιο για να εξασφαλίσει τους δικούς της σκοπούς. Η σχέση που διατηρούσαν αυτοί οι Αρειανοί βασιλιάδες με τον πάπα, από την οποία μπορούμε να δούμε την ανάγκη της ανατροπής τους για να ανοίξει ο δρόμος για την παπική κυριαρχία, φαίνεται στην ακόλουθη μαρτυρία του Mosheim, που δίνεται στο έργο του «Ιστορία της Εκκλησίας», αιών 6, μέρος 2, κεφ. 2, εδ. 2: —

«Από την άλλη πλευρά, προκύπτει με βεβαιότητα από διάφορα από τα πιο αυθεντικά αρχεία, ότι τόσο οι αυτοκράτορες όσο και τα έθνη γενικότερα δεν ήταν καθόλου διατεθειμένα να υπομείνουν με υπομονή τον ζυγό της δουλείας που επέβαλαν οι πάπες στην χριστιανική εκκλησία. Οι Γότθοι πρίγκιπες έθεσαν όρια στην εξουσία αυτών των αλαζονικών ιεραρχών στην Ιταλία, δεν επέτρεπαν σε κανέναν να ανέλθει στο αξίωμα του παπικού αξιώματος χωρίς την έγκρισή τους και διατήρησαν για τον εαυτό τους το δικαίωμα να κρίνουν τη νομιμότητα κάθε νέας εκλογής».

Ένα παράδειγμα που αποδεικνύει την ισχύ αυτής της δήλωσης βρίσκεται στην ιστορία του Οδόακρου, του πρώτου Αρειανού βασιλιά που αναφέρθηκε παραπάνω, όπως αναφέρεται από τον Μπάουερ στην Ιστορία των Παπών, Τόμος Ι, σελ. 271. Όταν, μετά τον θάνατο του Πάπα Σιμπλίκιου, το 483 μ.Χ., ο κλήρος και ο λαός συγκεντρώθηκαν για την εκλογή ενός νέου πάπα, ξαφνικά ο Βασίλειος, ύπαρχος των πραιτωρίων και υπολοχαγός του βασιλιά Οδόακρου, εμφανίστηκε στη συνέλευση, εξέφρασε την έκπληξή του που οποιαδήποτε τέτοια εργασία όπως ο διορισμός διαδόχου του αποβιώσαντος πάπα αναλαμβανόταν χωρίς αυτόν, στο όνομα του βασιλιά κήρυξε όλα όσα είχαν γίνει άκυρα και διέταξε να ξεκινήσει εκ νέου η εκλογή. Σίγουρα το κέρας που άσκησε μια τόσο περιοριστική εξουσία πάνω στον παπικό ποντίφικα έπρεπε να αφαιρεθεί πριν ο πάπας φθάσει στην υπεροχή που προέβλεπε η προφητεία.

Εν τω μεταξύ, ο Ζήνων, ο αυτοκράτορας της Ανατολής και φίλος του πάπα, ανυπομονούσε να διώξει τον Οδόακρο από την Ιταλία (Μακιαβέλι, σελ. 6), ένα εγχείρημα το οποίο σύντομα είχε την ικανοποίηση να δει να ολοκληρώνεται χωρίς προβλήματα για τον ίδιο, με τον ακόλουθο τρόπο. Ο Θεοδώριχος είχε ανέλθει στο θρόνο του Οστρογοτθικού βασιλείου στη Μοισία και την Παννονία. Έχοντας φιλικές σχέσεις με τον Ζήνωνα, του έγραψε, δηλώνοντας ότι ήταν αδύνατο να περιορίσει τους Γότθους του μέσα στην φτωχή επαρχία της Παννονίας και ζητώντας την άδειά του να τους οδηγήσει σε κάποια πιο ευνοϊκή περιοχή, την οποία θα μπορούσαν να κατακτήσουν και να κατέχουν. Ο Ζήνωνας του έδωσε την άδεια να βαδίσει εναντίον του Οδόακρου και να καταλάβει την Ιταλία. Κατά συνέπεια, μετά από έναν τριετή πόλεμο, το βασίλειο των Ερούλων στην Ιταλία ανατράπηκε, ο Οδόακρος σκοτώθηκε ύπουλα και ο Θεοδώριχος εγκαθίδρυσε τους

Οστρογότθους του στην ιταλική χερσόνησο. Όπως ήδη αναφέρθηκε, ήταν Αρειανός και ο νόμος του Οδόακρου που επέβαλε την εκλογή του πάπα στην έγκριση του βασιλιά, διατηρήθηκε.

Το ακόλουθο περιστατικό θα δείξει πόσο πλήρως υποταγμένος ήταν ο παπισμός στην εξουσία του. Οι Καθολικοί στην Ανατολή, έχοντας ξεκινήσει διωγμό εναντίον των Αρειανών το 523, ο Θεοδώριχος κάλεσε τον Πάπα Ιωάννη μπροστά του και του απηύθυνε την εξής δήλωση: «Εάν ο αυτοκράτορας (Ιουστίνος, ο προκάτοχος του Ιουστινιανού) δεν κρίνει σκόπιμο να ανακαλέσει το διάταγμα που εξέδωσε πρόσφατα εναντίον εκείνων της πεποίθησής μου (δηλαδή των Αρειανών), είναι σταθερή μου απόφαση να εκδώσω παρόμοιο διάταγμα εναντίον των δικών του (δηλαδή των Καθολικών) και να το δω να εκτελείται παντού με την ίδια αυστηρότητα. Όσοι δεν ομολογούν την πίστη της Νίκαιας είναι για αυτόν αιρετικοί, και όσοι το κάνουν είναι για μένα είναι αιρετικοί. Ό,τι μπορεί να δικαιολογήσει ή να δικαιώσει την αυστηρότητά του απέναντι στους πρώτους, θα δικαιολογήσει και θα δικαιώσει τη δική μου απέναντι στους δεύτερους. Αλλά ο αυτοκράτορας...», συνέχισε ο βασιλιάς, «...δεν έχει κανέναν δίπλα του που να τολμά να λέει ελεύθερα και ανοιχτά αυτό που σκέφτεται ή κάποιον που θα άκουγε αν το έκανε. Η μεγάλη ευλάβεια που ομολογεί για την Έδρα σας, δεν αφήνει περιθώρια αμφιβολίας οτι εσάς θα σας άκουγε». Θα σας ζητήσω, επομένως, να επιστρέψετε αμέσως στην Κωνσταντινούπολη και εκεί να διαμαρτυρηθείτε, τόσο στο όνομά μου όσο και στο δικό σας, κατά των βίαιων μέτρων στα οποία έχει προβεί τόσο απερίσκεπτα η αυλή. Είναι στη δύναμή σας να απομακρύνετε τον αυτοκράτορα από αυτούς· και μέχρι να, μάλλον, μέχρι οι Καθολικοί (με αυτό το όνομα ο Θεοδώριχος αναφέρεται στους Αρειανούς) να αποκατασταθούν στην ελεύθερη άσκηση της θρησκείας τους και σε όλες τις εκκλησίες από τις οποίες έχουν εκδιωχθεί, δεν πρέπει να σκεφτείτε να επιστρέψετε στην Ιταλία.» — Ιστορία των Παπών του Μπάουερ, Τόμος Ι, σελ. 325.

Ο πάπας, ο οποίος διατάχθηκε έτσι κατηγορηματικά να μην ξαναπατήσει το πόδι του σε ιταλικό έδαφος μέχρι να εκτελέσει τη θέληση του βασιλιά, σίγουρα δεν μπορούσε να ελπίζει σε μεγάλη πρόοδο προς την κατεύθυνση οποιουδήποτε είδους υπεροχής μέχρι να αφαιρεθεί αυτή η εξουσία. Ο Βαρόνιος, σύμφωνα με τον Μπάουερ, ισχυρίστηκε ότι ο πάπας θυσιάστηκε σε αυτή την περίπτωση και συμβούλεψε τον αυτοκράτορα να μην συμμορφωθεί με κανέναν τρόπο με την απαίτηση που του είχε στείλει ο βασιλιάς. Αλλά ο κ. Μπάουερ θεωρεί αυτό ασυνεπές, αφού δεν μπορούσε, λέει, «να θυσιάσει τον εαυτό του χωρίς να θυσιάσει, ταυτόχρονα, το πολύ μεγαλύτερο μέρος των αθώων Καθολικών στη Δύση, οι οποίοι είτε ήταν υποτελείς στον βασιλιά Θεοδώριχο είτε σε άλλους Αρειανούς πρίγκιπες που ήσαν σε συμμαχία μαζί του». Είναι βέβαιο ότι ο πάπας και οι άλλοι πρέσβεις αντιμετωπίστηκαν με αυστηρότητα κατά την επιστροφή τους, κάτι που ο Μπάουερ εξηγεί ως εξής: «Άλλοι τους κατηγορούν όλους για έσχατη προδοσία· και πραγματικά οι κορυφαίοι άνδρες της Ρώμης ήταν ύποπτοι εκείνη ακριβώς την εποχή ότι «συνέχιζαν μια προδοτική αλληλογραφία με την αυλή της Κωνσταντινούπολης και μηχανορραφούσαν την καταστροφή της γοτθικής αυτοκρατορίας στην Ιταλία». — Id., σελ. 326.

Τα συναισθήματα της παπικής παράταξης προς τον Θεοδώριχο μπορούν να εκτιμηθούν με ακρίβεια, σύμφωνα με ένα ήδη αναφερθέν απόσπασμα, από την εκδίκηση που πήραν στη μνήμη του, όταν γκρέμισαν από τον τεράστιο τάφο του στη Ραβέννα το

πορφυρένιο βάζο μέσα στο οποίο οι Αρειανοί υπήκοοι του είχαν εναποθέσει την τέφρα του. Αυτά τα συναισθήματα διατυπώνονται από τον Βαρόνιο, ο οποίος κατακεραυνώνει τον Θεοδώριχο ως "σκληρό βάρβαρο, τυράννο, ασεβή Αρειανό». Αλλά, «αφού υπερέβαλε με όλη του την ευγλωττία και θρήνησε την αξιοθρήνητη κατάσταση της Ρωμαϊκής Εκκλησίας, η οποία είχε υποβιβαστεί από αυτόν τον αιρετικό σε κατάσταση δουλείας, στο τέλος παρηγορείται και στεγνώνει τα δάκρυά του, με την ευσεβή σκέψη ότι ο υπαίτιος μιας τέτοιας συμφοράς πέθανε λίγο αργότερα και θα ήταν αιώνια καταραμένος!» — Χρονικά του Βαρόνιου, 526 μ.Χ., σελ. 116· Μπάουερ, Τόμος III, σελ. 328.

Ενώ οι Καθολικοί ένιωθαν έτσι την αναχαιτιστική δύναμη ενός Αρειανού βασιλιά στην Ιταλία, παράλληλα υπέφεραν από έναν βίαιο διωγμό από τους Αρειανούς Βανδάλους στην Αφρική. (Γίββων, κεφ. 37, σελ. 2.) Ο Έλιοτ, στο έργο του Ώρες Αποκάλυψης, Τόμος III, σελ. 152, σημείωση 3, αναφέρει: «Οι Βάνδαλοι βασιλείς δεν ήταν μόνο Αρειανοί, ήταν και διώκτες των Καθολικών υπό την Ρωμαϊκή Επισκοπή στη Σαρδηνία και την Κορσική, μπορούμε να υποθέσουμε και στην Αφρική επίσης».

Τέτοια ήταν η κατάσταση των πραγμάτων, όταν, το 533 μ.Χ., ο Ιουστινιανός ξεκίνησε τους πολέμους του εναντίον των Βανδάλων και των Γότθων. Επιθυμώντας να εξασφαλίσει την επιρροή του πάπα και της Καθολικής πλευράς, εξέδωσε εκείνο το αξιομνημόνευτο διάταγμα που επρόκειτο να ορίσει τον πάπα επικεφαλής όλων των εκκλησιών, και από την εκτέλεση του οποίου, το 538 μ.Χ., χρονολογείται η περίοδος της παπικής υπεροχής. Όποιος διαβάσει την ιστορία της αφρικανικής εκστρατείας, 533-4 μ.Χ., και της ιταλικής εκστρατείας, 534-8 μ.Χ., θα παρατηρήσει ότι οι Καθολικοί παντού χαιρέτιζαν ως απελευθερωτές τον στρατό του Βελισάριου, του στρατηγού του Ιουστινιανού.

Η μαρτυρία του D'Aubigné (Μεταρρύθμιση, βιβλίο 1, κεφ. 1), ρίχνει επίσης φως στα υποκείμενα ρεύματα που διαμόρφωσαν τις εξωτερικές κινήσεις σε αυτές τις ταραχώδεις εποχές. Αναφέρει: «Οι πρίγκιπες, που συχνά συγκλονίζονταν στους θρόνους τους αυτές τις θυελλώδεις εποχές, προσέφεραν την προστασία τους αν η Ρώμη με τη σειρά της τους υποστήριζε. Αναγνώριζαν την πνευματική εξουσία της, υπό την προϋπόθεση ότι θα τους έδινε ανταλλάγματα στην κοσμική τους εξουσία. Ήταν γενναιόδωροι για τις ψυχές των ανθρώπων, με την ελπίδα ότι θα τους βοηθούσε ενάντια στους εχθρούς τους. Η δύναμη της ιεραρχίας, η οποία ανέβαινε, και η αυτοκρατορική δύναμη, η οποία έφθινε, στηρίζονταν έτσι η μία στην άλλη, και με αυτή τη συμμαχία επιτάχυναν το κοινό τους πεπρωμένο. Η Ρώμη δεν μπορούσε να χάσει από αυτό. Ένα διάταγμα του Θεοδοσίου Β΄ και του Βαλεντινιανού Γ΄ ανακήρυξε τον Ρωμαίο επίσκοπο ως επι κεφαλής ολόκληρης της εκκλησίας. Ο Ιουστινιανός εξέδωσε ένα παρόμοιο διάταγμα».

Όμως κανένα διάταγμα αυτού του είδους δεν μπορούσε να τεθεί σε ισχύ μέχρι να ξεριζωθούν τα Αρειανικά κέρατα που στέκονταν εμπόδιο στο δρόμο της. Οι Βάνδαλοι έπεσαν, μπροστά στα νικηφόρα όπλα του Βελισάριου το 534 μ.Χ.. Και οι Γότθοι, καθώς οπισθοχωρούσαν, του παρέδωσαν την αδιαμφισβήτητη κατοχή της Ρώμης το 538 μ.Χ.. (Η Ρώμη του Γίββωνα, κεφ. 41.)

Ο Προκόπιος αναφέρει ότι ο αφρικανικός πόλεμος ξεκίνησε από τον Ιουστινιανό για την ανακούφιση των Χριστιανών (Καθολικών) σε εκείνη την περιοχή και ότι όταν εξέφρασε την πρόθεσή του σχετικά με αυτό, ο έπαρχος του παλατιού έφτασε πολύ κοντά από το να τον αποτρέψει από τον σκοπό του. Όμως είδε ένα όνειρο στο οποίο του ζητήθηκε «να μην διστάσει να εκτελέσει το σχέδιό του, γιατί βοηθώντας τους Χριστιανούς θα ανέτρεπε τη

δύναμη των Βανδάλων». — Εκκλησιαστική Ιστορία του Ευάγριου, Βιβλίο κεφ. 16.

Παραθέτουμε ξανά τον Mosheim: «Είναι αλήθεια ότι οι Έλληνες που δέχτηκαν τα διατάγματα της Συνόδου της Νίκαιας (δηλαδή, οι Καθολικοί), καταδίωξαν και καταπίεσαν τους Αρειανούς οπουδήποτε μπορούσε να φτάσει η επιρροή και η εξουσία τους. Αλλά οι Νικαιανοί (οι υποστηρικτές του δόγματος της Νικαίας), με τη σειρά τους, δεν αντιμετωπίστηκαν λιγότερο αυστηρά από τους αντιπάλους τους (τους Αρειανούς), ιδιαίτερα στην Αφρική και την Ιταλία, όπου ένιωθαν, με πολύ έντονο τρόπο, το βάρος της δύναμης των Αρειανών και την πικρία της εχθρικής δυσαρέσκειας. Οι θρίαμβοι του Αρειανισμού ήταν, ωστόσο, παροδικοί και οι ημέρες ευημερίας του επισκιάστηκαν εντελώς όταν οι Βάνδαλοι εκδιώχθηκαν από την Αφρική και οι Γότθοι από την Ιταλία, από τα χέρια του Ιουστινιανού». — Mosheim, Ιστορία της Εκκλησίας, κεφάλ. 6, μέρος 2, κεφ. 5, εδ. 3.

Ο Έλιοτ, στο έργο του Horae Apocalypticae, κάνει δύο απαριθμήσεις των δέκα βασιλείων που προέκυψαν από τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, διαφοροποιώντας τη δεύτερη λίστα από την πρώτη ανάλογα με τις αλλαγές που είχαν συμβεί στην μεταγενέστερη περίοδο στην οποία εφαρμόζεται η δεύτερη λίστα. Η πρώτη του λίστα διαφέρει από αυτήν που αναφέρεται στις παρατηρήσεις στο κεφ. 2:42, μόνο στο ότι έβαλε τους Αλαμανούς στη θέση των Ούννων και τους Βαυαρούς στη θέση των Λομβαρδών, μια παραλλαγή που μπορεί εύκολα να εξηγηθεί. Από αυτήν τη λίστα ονομάζει τα τρία έθνη που ξεριζώθηκαν πριν από τον παπισμό, με τα εξής λόγια: «Θα μπορούσα να αναφέρω τρία έθνη που εξαλείφθηκαν πριν από τον πάπα από την πρώτη λίστα που δόθηκε· δηλαδή, τους Έρουλους υπό τον Οδόακρο, τους Βάνδαλους και τους Οστρογότθους». — Τόμος III, σελ. 152, σημείωση 1.

Παρόλο που προτιμά τη δεύτερη λίστα, στην οποία βάζει τους Λομβαρδούς στη θέση των Ερούλων, τα προαναφερθέντα αποτελούν καλή απόδειξη ότι αν κάνουμε την απαρίθμηση των δέκα βασιλείων βλέπουμε οτι παρόλο που οι Έρουλοι ήταν κυρίαρχη δύναμη, ήταν ένα από τα κέρατα που τελικά ξεριζώθηκαν.

Από την ιστορική μαρτυρία που αναφέρθηκε παραπάνω, πιστεύουμε ότι αποδεικνύεται σαφώς ότι τα τρία κέρατα που ξεριζώθηκαν ήταν οι δυνάμεις που κατονομάστηκαν· δηλαδή, οι Έρουλοι το 493 μ.Χ., οι Βάνδαλοι το 534 και οι Οστρογότθοι το 538.

1. “*Και θα μιλήσει λόγια ενάντια στον Ύψιστο*”. Το έχει κάνει αυτό ο παπισμός; Δείτε μερικούς από τους τίτλους του πάπα με τους οποίους αυτοπροσδιορίζεται: «Αντιπρόσωπος του Υιού του Θεού», «Κύριος ο Θεός μας, ο Πάπας», «Ένας άλλος Θεός στη γη», «Βασιλιάς του κόσμου», «Βασιλιάς βασιλιάδων και Κύριος κυρίων». Ο πάπας Νικόλαος είπε στον Αυτοκράτορα Μιχαήλ: «Ο πάπας, που ο Κωνσταντίνος αποκαλεί Θεό, δεν μπορεί ποτέ να δεσμευτεί ή να απελευθερωθεί από άνθρωπο· γιατί ο Θεός δεν μπορεί να κριθεί από άνθρωπο». Υπάρχει ανάγκη για πιο τολμηρή βλασφημία από αυτή; Ακούστε επίσης την κολακεία που έχουν δεχθεί οι πάπες από τους οπαδούς τους χωρίς να τους επιπλήξουν. Ένας Βενετός ιεράρχης στην τέταρτη σύνοδο του Λατερανού, απευθύνθηκε στον πάπα ως εξής: «Εσύ είσαι ο Ποιμένας μας, ο Ιατρός μας, εν ολίγοις, ένας δεύτερος Θεός στη γη». Ένας άλλος επίσκοπος τον αποκάλεσε «το λιοντάρι της φυλής του Ιούδα, ο υποσχεμένος Σωτήρας». Ο Λόρδος Άντονι Πούτσι, στην πέμπτη Λατερανή σύνοδο, είπε στον πάπα: «Η θέα της θεϊκής σου μεγαλειότητας δεν με τρομάζει μόνο λίγο· γιατί δεν αγνοώ ότι κάθε εξουσία, τόσο στον ουρανό όσο και στη γη, σου έχει δοθεί· ότι ο

προφητικός λόγος εκπληρώνεται σε σένα: "*Και θα τον προσκυνήσουν όλοι οι βασιλιάδες· όλα τα έθνη αυτόν θα δουλέψουν.*" ». (Βλέπε το Βασίλειο του Όσβαλντ «Το οποίο δεν θα καταστραφεί», σελ. 97-99.) Και πάλι, ο Δρ. Κλαρκ, στο εδάφιο 25, αναφέρει: ««Θα μιλήσει σαν να ήταν Θεός». Με αυτήν την φράση ο Άγιος Ιερώνυμος παραθέτει από τον Σύμμαχο. Σε κανέναν δεν μπορεί αυτό να εφαρμοστεί τόσο καλά όσο στους πάπες της Ρώμης. Θεωρούν ότι έχουν το αλάθητο, κάτι που ανήκει μόνο στον Θεό. Ισχυρίζονται ότι συγχωρούν αμαρτίες, κάτι που ανήκει μόνο στον Θεό. Ισχυρίζονται ότι ανοίγουν και κλείνουν τον ουρανό, κάτι που ανήκει μόνο στον Θεό. Ισχυρίζονται ότι είναι ανώτεροι από όλους τους βασιλιάδες της γης, κάτι που ανήκει μόνο στον Θεό. Και ξεπερνούν τον Θεό προσποιούμενοι ότι λύνουν ολόκληρα έθνη από τον όρκο υποταγής τους στους βασιλιάδες τους, όταν οι συγκεκριμένοι βασιλιάδες δεν τους ευχαριστούν. Και αντιτίθενται στον Θεό όταν δίνουν συγχωροχάρτια για αμαρτίες. Αυτή είναι η χειρότερη από όλες τις βλασφημίες».

2. "*και θα κατατρέχει τους αγίους τού Υψίστου"*. Το έχει κάνει αυτό ο παπισμός; Σε οποιονδήποτε μελετητή της εκκλησιαστικής ιστορίας είναι γνωστό και δεν χρειάζεται να δοθεί απάντηση εδώ. Όλοι γνωρίζουν ότι για πολλά χρόνια η παπική εκκλησία συνέχιζε το αδιάκοπο έργο της εναντίον των αληθινών πιστών του Θεού. Θα μπορούσαν να γραφούν πολλά κεφάλαια αν το επέτρεπε ο περιορισμένος χώρος μας. Πόλεμοι, σταυροφορίες, σφαγές, ιερές εξετάσεις και διωγμοί κάθε είδους, - αυτά ήταν τα όπλα εξολόθρευσης τους.

Το βιβλίο «Ιστορία της Εκκλησίας» του Σκοτ αναφέρει: «Κανένας υπολογισμός δεν μπορεί να δώσει τον αριθμό εκείνων που έχουν θανατωθεί, με διαφορετικούς τρόπους, επειδή διατήρησαν την ομολογία του ευαγγελίου και αντιτάχθηκαν στη διαφθορά της Εκκλησίας της Ρώμης. Ένα εκατομμύριο φτωχοί Βαλδένσιοι χάθηκαν στη Γαλλία. Εννιακόσιες χιλιάδες ορθόδοξοι Χριστιανοί δολοφονήθηκαν σε λιγότερο από τριάντα χρόνια μετά την εγκαθίδρυση του τάγματος των Ιησουιτών. Ο Δούκας της Άλβα καυχιόταν ότι σε διάστημα λίγων ετών είχε θανατώσει στην Ολλανδία τριάντα έξι χιλιάδες με το χέρι του δήμιου του κράτους. Η Ιερά Εξέταση εξολόθρευσε, με διάφορα βασανιστήρια, εκατόν πενήντα χιλιάδες μέσα σε τριάντα χρόνια. Αυτά είναι λίγα και μόνο δείγματα από αυτά που έχει καταγράψει η ιστορία. Αλλά ο συνολικός αριθμός δεν θα γίνει ποτέ γνωστός μέχρι η γη να αποκαλύψει το αίμα της και να μην καλύπτει πλέον τους δολοφονημένους της».

Σχολιάζοντας την προφητεία ότι το μικρό κέρας θα "*θα κατατρέχει τους αγίους τού Υψίστου"*, ο Μπαρνς, στις Σημειώσεις του για τον Δανιήλ 7:25, λέει: «Μπορεί κανείς να αμφιβάλλει ότι αυτό ισχύει για τον παπισμό; Η Ιερά Εξέταση, οι διωγμοί των Βαλδένσιων, οι αφανισμοί του Δούκα της Άλβα, οι πυρκαγιές του Σμίθφιλντ, τα βασανιστήρια στην Γκόα, - πράγματι, μπορούμε να επικαλεστούμε ολόκληρη την ιστορία του παπισμού ως απόδειξη ότι το εδάφιο αυτό αφορά αυτή τη δύναμη. Αν κάτι θα μπορούσε να εξαντλήσει τους αγίους του Υψίστου, - θα μπορούσε να τους αποκόψει από τη γη, έτσι ώστε η θρησκεία του ευαγγελίου να έχει εξαφανιστεί, - αυτό θα ήταν οι διωγμοί της παπικής εξουσίας. Το έτος 1208 μ.Χ. κηρύχθηκε μια σταυροφορία από τον Πάπα Ιννοκέντιο Γ΄ εναντίον των Βαλδένσιων και των Αλβιγηνών, στην οποία χάθηκαν ένα εκατομμύριο άνδρες. Από την αρχή της ίδρυσης του τάγματος των Ιησουιτών το έτος 1540 μ.Χ. έως το 1580 μ.Χ., εννιακόσιες χιλιάδες εξολοθρεύτηκαν. Εκατόν πενήντα χιλιάδες χάθηκαν από την Ιερά Εξέταση σε τριάντα χρόνια. Στις Κάτω Χώρες πενήντα χιλιάδες άτομα απαγχονίστηκαν, αποκεφαλίστηκαν, κάηκαν και θάφτηκαν ζωντανά, κατηγορούμενοι για το έγκλημα της

αίρεσης, μέσα σε τριάντα οκτώ χρόνια από το διάταγμα του Καρόλου Ε΄ εναντίον των Προτεσταντών μέχρι την ειρήνη του Κατώ-Καμπρεζί το 1559 μ.Χ.. Δεκαοκτώ χιλιάδες υπέφεραν από το χέρι του δήμιου σε διάστημα πεντέμισι ετών, κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης του Δούκα της Άλβα. Πράγματι, η παραμικρή γνώση της ιστορίας του παπισμού θα πείσει οποιονδήποτε ότι αυτό που λέγεται εδώ για "*πόλεμο με τους αγίους*" (εδάφιο 21) και «κατατρεγμό» των αγίων του Υψίστου (εδάφιο 25) ισχύει αυστηρά για αυτή τη δύναμη και περιγράφει με ακρίβεια την ιστορία της. (Βλέπε Θεολογικό Λεξικό του Buck, άρθρο, Διωγμοί· Βασίλειο του Oswald, κλπ., σελ. 107-133· Ιστορία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας του Dowling· Βιβλίο Μαρτύρων του Fox· Μαρτυρολογία της Charlotte Elizabeth· Οι Πόλεμοι των Ουγενότων· Ο Μεγάλος Κόκκινος Δράκος, του Anthony Gavin, πρώην Ρωμαιοκαθολικός ιερέας της Σαραγόσα της Ισπανίας· Ιστορίες της Μεταρρύθμισης, κ.λπ.).

Για να αποκρούσουν τη δύναμη αυτής της καταστροφικής ιστορικής μαρτυρίας, οι παπικοί αρνούνται ότι η εκκλησία έχει διώξει ποτέ κάποιον· η κοσμική εξουσία το έκανε· η εκκλησία έλαβε μόνο αποφάσεις για ζητήματα αιρέσεων και στη συνέχεια παρέδωσε τους παραβάτες στην πολιτική εξουσία, για να αντιμετωπιστούν σύμφωνα με την επιθυμία του κοσμικού δικαστηρίου. Η ασεβής υποκρισία αυτού του ισχυρισμού είναι αρκετά διαφανής για να την καταστήσει απόλυτη προσβολή της κοινής λογικής. Εκείνες τις ημέρες των διωγμών, τι ήταν η κοσμική εξουσία; — Απλώς ένα εργαλείο στα χέρια της εκκλησίας, πλήρως υπό τον έλεγχό της, για να εκτελεί τις αιματηρές της διαταγές. Όταν η εκκλησία παρέδιδε τους κρατούμενούς της στους δημίους για να τους εξοντώσουν, χρησιμοποιούσε την ακόλουθη διατύπωση, με δαιμονική κοροϊδία: «Σε αφήνουμε στην κοσμική εξουσία, και στην εξουσία του κοσμικού δικαστηρίου· ταυτόχρονα όμως, παρακαλέσαμε θερμά αυτό το δικαστήριο να μετριάσει την ποινή του ώστε να μην αγγίξει το αίμα σου, ούτε να θέσει τη ζωή σου σε κανέναν κίνδυνο». Και στη συνέχεια, όπως είχε προβλεφθεί, τα άτυχα θύματα του παπικού μίσους εκτελούνταν αμέσως. (Φυλλάδια για την Παποσύνη του Geddes· Παρουσίαση του Δικαστηρίου της Ιεράς Εξέτασης στην Πορτογαλία, σελ. 446· Limborch, Τόμος ΙΙ, σελ. 289.)

Ωστόσο, οι ψευδείς ισχυρισμοί των παπικών ως προς αυτό το θέμα έχουν απορριφθεί κατηγορηματικά και διαψευσθεί από έναν από τους δικούς τους βασικούς συγγραφείς, τον Καρδινάλιο Bellarmine, ο οποίος γεννήθηκε στην Τοσκάνη το 1542 μ.Χ., και ο οποίος, μετά τον θάνατό του το 1621 μ.Χ., παραλίγο να συμπεριληφθεί στο ημερολόγιο των αγίων λόγω των μεγάλων υπηρεσιών του υπέρ της παποσύνης. Αυτός ο άνθρωπος, κάποια στιγμή, σε μία διαμάχη, πρόδωσε τον εαυτό του παραδεχόμενος τα πραγματικά γεγονότα της υπόθεσης. Ο Λούθηρος, έχοντας πει ότι η εκκλησία (εννοώντας την αληθινή εκκλησία) δεν έκαιγε ποτέ αιρετικούς, ο Bellarmine, το χρησιμοποίησε για την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, απάντησε: «Αυτό το επιχείρημα δεν αποδεικνύει τον ισχυρισμό, αλλά την άγνοια ή την αναίδεια του Λούθηρου· διότι, ενώ ένας σχεδόν άπειρος αριθμός ανθρώπων είτε κάηκε είτε θανατώθηκε με άλλο τρόπο, ο Λούθηρος είτε δεν το γνώριζε και επομένως ήταν αδαής· ή, αν το γνώριζε, καταδικάστηκε για αναίδεια και ψεύδος· διότι το γεγονός ότι οι αιρετικοί συχνά καίγονταν από την εκκλησία, μπορεί να αποδειχθεί παραθέτοντας μερικά από πολλά παραδείγματα».

Για να δείξουμε τη σχέση της κοσμικής εξουσίας με την εκκλησία, όπως την υποστηρίζουν οι Ρωμαιοκαθολικοί, παραθέτουμε την απάντηση του ίδιου συγγραφέα στο

Επιφανείς Μάρτυρες

"*και θα κατατρέχει τους αγίους τού Υψίστου*" Δαν.7:25

επιχείρημα ότι το μόνο όπλο που έχει ανατεθεί στην εκκλησία είναι «η μάχαιρα του Πνεύματος, η οποία είναι ο λόγος του Θεού». Σε αυτό απάντησε: «Όπως η εκκλησία έχει εκκλησιαστικούς και κοσμικούς ηγεμόνες, που είναι τα δύο χέρια της, έτσι έχει και δύο ξίφη, το πνευματικό και το υλικό· και επομένως, όταν το δεξί της χέρι δεν μπορεί να μεταπείσει έναν αιρετικό με τη μάχαιρα του Πνεύματος, επικαλείται τη βοήθεια του αριστερού χεριού και εξαναγκάζει τους αιρετικούς με το υλικό ξίφος». Απαντώντας στο επιχείρημα ότι οι απόστολοι δεν επικαλέστηκαν ποτέ το κοσμικό χέρι εναντίον των αιρετικών, λέει: «Οι απόστολοι δεν το έκαναν, επειδή δεν υπήρχε Χριστιανός πρίγκιπας στον οποίο θα μπορούσαν να ζητήσουν βοήθεια. Αργότερα όμως, την εποχή του Κωνσταντίνου, ... η εκκλησία ζήτησε να την βοηθήσει το κοσμικό χέρι». — Ιστορία του Ρωμανισμού του Dowling, σελ. 547, 548.

Προς επιβεβαίωση αυτών των γεγονότων, πενήντα εκατομμύρια μάρτυρες - αυτός είναι ο χαμηλότερος υπολογισμός που έγινε από οποιονδήποτε ιστορικό - θα εγερθούν στην κρίση ως μάρτυρες κατά του αιματηρού έργου της.

Η παγανιστική Ρώμη δίωξε αδυσώπητα τη χριστιανική εκκλησία και εκτιμάται ότι τρία εκατομμύρια Χριστιανοί χάθηκαν τους πρώτους τρεις αιώνες, ωστόσο λέγεται ότι οι πρώτοι Χριστιανοί προσεύχονταν για τη διατήρηση της αυτοκρατορικής Ρώμης· γιατί γνώριζαν ότι όταν αυτή η μορφή διακυβέρνησης θα σταματούσε, θα εμφανιζόταν μια άλλη πολύ χειρότερη διωκτική δύναμη, η οποία κυριολεκτικά, όπως δηλώνει αυτή η προφητεία, θα "*κατατρέχει τους αγίους τού Υψίστου*". Η παγανιστική Ρώμη μπορούσε μεν να σκοτώνει τα βρέφη, αλλά έσωζε τις μητέρες· η παπική Ρώμη όμως σκότωνε και τις μητέρες και τα βρέφη. Καμία ηλικία, κανένα φύλο, καμία κατάσταση στη ζωή, δεν εξαιρούνταν από την αδιάκοπη οργή της. «Όταν πέθανε ο Ηρώδης», λέει ένας δυναμικός συγγραφέας, «κατέβηκε στον τάφο με ατιμία· και η γη είχε έναν δολοφόνο, έναν διώκτη, λιγότερο, και η κόλαση ένα θύμα περισσότερο. Ω Ρώμη! ποια θα είναι η κόλασή σου, και αυτή των θιασωτών σου, όταν έρθει η κρίση σου;»

3. Και θα «σκεφτεί να αλλάξει καιρούς και νόμους». Ποιους νόμους; Και ποιανού; Δεν πρόκειται για νόμους άλλων γήινων κυβερνήσεων· γιατί δεν ήταν τίποτα το θαυμαστό ή παράξενο για μια δύναμη να αλλάξει τους νόμους μιας άλλης, όποτε μπορούσε να φέρει μια τέτοια δύναμη υπό την κυριαρχία της. Δεν πρόκειται επίσης για ανθρώπινους νόμους κανενός είδους· γιατί το μικρό κέρας είχε τη δύναμη να τους αλλάξει στο βαθμό που εκτεινόταν η δικαιοδοσία του. Οι καιροί και οι νόμοι για τους οποίους γίνεται λόγος ήταν τέτοιοι που αυτή η δύναμη θα έπρεπε μόνο να σκεφτεί να αλλάξει, αλλά δεν θα μπορούσε να αλλάξει. Είναι οι νόμοι του ίδιου Όντος στο οποίο ανήκουν οι άγιοι που έχουν φθαρεί από αυτή τη δύναμη· δηλαδή, οι νόμοι του Υψίστου. Το έχει επιχειρήσει αυτό ο παπισμός; — Ναι, ακόμη και αυτό. Στις κατηχήσεις του, έχει διαγράψει τη δεύτερη εντολή του δεκαλόγου για να δώσει χώρο στη λατρεία των εικόνων. Επίσης διαίρεσε τη δέκατη εντολή στα δύο ώστε οι εντολές να εξακολουθούν να είναι δέκα. Και, η πιο τολμηρή ενέργειά του από όλες ήταν να βάλει χέρι στην τέταρτη εντολή, να την αποσπάσει από τη θέση της, το Σάββατο του Γιαχβέ, το μόνο μνημείο του μεγάλου Θεού που δόθηκε ποτέ στον άνθρωπο, και να αναγείρει στη θέση του έναν αντίπαλο θεσμό για να εξυπηρετήσει έναν άλλο σκοπό.[1]

1 Δες Καθολικές κατηχήσεις και το άρθρο με τίτλο Ποιος άλλαξε το Σάββατο; και άρθρα πάνω στο Σάββατο και τον Νόμο που έχουν δημοσιευθεί από Review and Herald, Μπάτλ Κρικ, Μίσιγκαν

"*και θα δοθούν στο χέρι του μέχρι καιρόν και καιρούς, και μισόν καιρό*". Αυτά που θα δοθούν στο χέρι του περιλαμβάνει τους αγίους, τους καιρούς και τους νόμους, που μόλις αναφέρθηκαν. Πόσο καιρό έπρεπε να δοθούν όλα αυτά στα χέρια αυτής της δύναμης; Ένας καιρός, όπως είδαμε από το κεφάλαιο 4:23, είναι ένα έτος· δύο καιροί, είναι ο μικρότερος χρόνος που θα μπορούσε να συμβολιστεί με τον πληθυντικό, είναι δύο έτη, και η διαίρεση του καιρού, ή μισός καιρός (ἥμισυ στη Μετάφραση των Εδομήκοντα) είναι μισό έτος. Ο Γεσένιος δίνει επίσης «פֶּלֶג , Χαλδ., μισό. Δανιήλ 7:25». Έχουμε λοιπόν τρία και μισό χρόνια κυριαρχίας αυτής της δύναμης. Η εβραϊκή, ή μάλλον η χαλδαϊκή, λέξη για τον καιρό στο κείμενο που έχουμε μπροστά μας, είναι עִדָּן iddân, την οποία ο Γεσένιος ορίζει ως εξής: «Καιρός. Ειδικότερα, στην προφητική γλώσσα, ένας χρόνος. Δανιήλ 7:25, עַד־עִדָּן וְעִדָּנִין וּפְלַג עִדָּן για ένα χρόνο, επίσης δύο χρόνια, και μισό χρόνο· δηλαδή, για τρία και μισό χρόνια· συγκρίνετε Jos. B. J. 1. 1. 1.» Πρέπει τώρα να λάβουμε υπόψη ότι βρισκόμαστε στη μέση μιας συμβολικής προφητείας· επομένως, σε αυτόν τον υπολογισμό ο καιρός δεν είναι κυριολεκτικός, αλλά και συμβολικός. Προκύπτει λοιπόν το ερώτημα: Ποια είναι η χρονική διάρκεια της περιόδου που υποδηλώνεται από τα τριάμισι χρόνια προφητικού χρόνου; Ο κανόνας που μας δίνεται στη Βίβλο είναι ότι όταν μια ημέρα χρησιμοποιείται ως σύμβολο, αντιπροσωπεύει ένα έτος. Ιεζεκιήλ 4:6· Αριθμοί 14:34. Κάτω από την εβραϊκή λέξη για την ημέρα, יוֹם (yom), ο Γεσένιος έχει αυτή την παρατήρηση: «3. Μερικές φορές το יָמִים [yamim] σηματοδοτεί ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα· δηλαδή, ένα έτος· όπως επίσης και στα συριακά και χαλδαϊκά. το עִדָּן [iddân] υποδηλώνει τόσο τον καιρό όσο και το έτος· και όπως στα αγγλικά, αρκετές λέξεις που σημαίνουν χρόνο, βάρος, μέτρο, χρησιμοποιούνται επίσης για να δηλώσουν ορισμένους συγκεκριμένους χρόνους, βάρη και μέτρα». Το κοινό εβραϊκό έτος, το οποίο πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την μέτρηση, περιείχε τριακόσιες εξήντα ημέρες. Τριάμισι χρόνια περιείχαν χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες. Καθώς κάθε μέρα αντιστοιχεί σε ένα έτος, έχουμε χίλια διακόσια εξήντα χρόνια στα οποία αυτό κέρας θα συνέχιζε να κυριαρχεί. Κυριαρχούσε η παποσύνη σε αυτό το χρονικό διάστημα; Η απάντηση είναι και πάλι, ναι. Το διάταγμα του αυτοκράτορα Ιουστινιανού, κατά το έτος 533 μ.Χ., καθιστούσε τον επίσκοπο Ρώμης επί κεφαλής όλων των εκκλησιών. Το διάταγμα όμως αυτό δεν θα μπορούσε να τεθεί σε ισχύ μέχρι να εκδιωχθούν από τη Ρώμη οι Αρειανοί Οστρογότθοι, το τελευταίο από τα τρία κέρατα που ξεριζώθηκαν για να δημιουργήσουν χώρο για την παποσύνη. Και αυτό επιτεύχθηκε, όπως ήδη έχει αποδειχθεί, το 538 μ.Χ. Το διάταγμα αυτό δεν θα είχε κανένα αποτέλεσμα αν δεν είχε επιτευχθεί αυτό το τελευταίο γεγονός. Επομένως, από αυτό το τελευταίο έτος πρέπει να υπολογίζουμε, καθώς αυτό ήταν το πρώτο χρονικό σημείο στο οποίο οι άγιοι βρίσκονταν στην πραγματικότητα στα χέρια αυτής της δύναμης. Από αυτό το σημείο και εντεύθεν, ο παπισμός διατήρησε την κυριαρχία του για χίλια διακόσια εξήντα χρόνια; — Ακριβώς. Γιατί 538 + 1260 = 1798. και το έτος 1798 μ.Χ., ο Μπερτιέ, με γαλλικό στρατό, εισήλθε στη Ρώμη, ανακήρυξε δημοκρατία, συνέλαβε τον πάπα αιχμάλωτο, και για ένα διάστημα κατάργησε την παποσύνη. Έκτοτε δεν έχει απολαύσει ποτέ τα προνόμια και τις ασυλίες που κατείχε πριν. Έτσι, και πάλι αυτή η δύναμη εκπληρώνει κατά γράμμα τις λεπτομέρειες της προφητείας, η οποία αποδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η εφαρμογή που κάνουμε είναι σωστή.

Αφού περιγράφει την τρομερή πορεία του μικρού κέρατος και αναφέρει ότι οι άγιοι θα πρέπει να δοθούν στο χέρι του για 1260 χρόνια, φέρνοντάς μας στο 1798 μ.Χ., το

εδάφιο 26 δηλώνει: "*Όμως, θα καθίσει κριτήριο, και η εξουσία του θα αφαιρεθεί, για να φθαρεί και να αφανιστεί μέχρι τέλους."* Στο εδάφιο 10 του ίδιου κεφαλαίου έχουμε ουσιαστικά την ίδια έκφραση σχετικά με την κρίση: "*το κριτήριο κάθησε*". Θα ήταν συνεπές να υποθέσουμε ότι και στις δύο περιπτώσεις γίνεται αναφορά στην ίδια κρίση. Αλλά η υπέροχη σκηνή που περιγράφεται στο εδάφιο 10, είναι η έναρξη της διερευνητικής Κρίσης στο αγιαστήριο, στον ουρανό, όπως θα σχολιάσουμε και στον Δανιήλ 8:14 και 9:25-27. Η έναρξη αυτής της σκηνής της κρίσης εντοπίζεται στην προφητεία στο τέλος της μεγάλης προφητικής περιόδου των 2300 ετών, η οποία έληξε το 1844 μ.Χ.. (Βλέπε κεφάλαιο 9:25-27.) Τέσσερα χρόνια μετά από αυτό, το 1848 μ.Χ., η μεγάλη επανάσταση που συγκλόνισε τόσους πολλούς θρόνους στην Ευρώπη, έδιωξε επίσης τον πάπα από την κυριαρχία του. Η αποκατάστασή του λίγο αργότερα έγινε μέσω της δύναμης ξένων δυνάμεων, και μόνο από αυτές απλώς διατηρήθηκε μέχρι την τελική απώλεια της κοσμικής του εξουσίας το 1870 μ.Χ.. Η ανατροπή της παποσύνης το 1798 μ.Χ., σηματοδότησε το τέλος της προφητικής περιόδου των 1260 ετών και αποτέλεσε την "*θανατηφόρα πληγή*" που προφητεύτηκε στην Αποκάλυψη 13:3, που επρόκειτο να επέλθει πάνω σε αυτή τη δύναμη. Αυτή όμως η θανατηφόρα πληγή θα θεραπευόταν. Το 1800 μ.Χ. εξελέγη ένας άλλος πάπας. Το παλάτι και η κοσμική του κυριαρχία αποκαταστάθηκαν και κάθε προνόμιο τέθηκε ξανά υπό τον έλεγχό του εκτός, όπως λέει ο κ. Κρόλι, από τη δυνατότητα να κάνει συστηματικές διώξεις. Έτσι, η πληγή επουλώθηκε. Αλλά από το 1870 μ.Χ. και μετά, δεν έχει απολαύσει κανένα κύρος ως κοσμικός πρίγκιπας ανάμεσα στα έθνη της γης.

Εδάφιο 27. Και η βασιλεία, και η εξουσία, και η μεγαλοσύνη των βασιλειών, που είναι κάτω από κάθε ουρανό, θα δοθεί στον λαό των αγίων τού Υψίστου, του οποίου η βασιλεία είναι βασιλεία αιώνια, και όλες οι εξουσίες θα λατρεύσουν και θα υπακούσουν σ' αυτόν. 28. Μέχρις εδώ είναι το τέλος τού πράγματος. Όσο για μένα, τον Δανιήλ, πολύ με τάραζαν οι συλλογισμοί μου, και η όψη μου αλλοιώθηκε μέσα μου· όμως, διατήρησα το πράγμα στην καρδιά μου.

Αφού είδε τη σκοτεινή και αποκαρδιωτική εικόνα της παπικής καταπίεσης στην εκκλησία, ο προφήτης έλαβε την άδεια για άλλη μια φορά να στρέψει τα μάτια του στην ένδοξη περίοδο της ανάπαυσης των αγίων, όταν θα πάρουν τη βασιλεία, απαλλαγμένη από όλες τις καταπιεστικές δυνάμεις, για πάντα. Πώς θα μπορούσαν τα παιδιά του Θεού να παραμείνουν δυνατά σε αυτόν τον παρόντα μοχθηρό κόσμο, εν μέσω της κακοδιοίκησης και της καταπίεσης των κυβερνήσεων της γης και των βδελυγμάτων που γίνονται στη γη, αν δεν μπορούσαν να προσβλέπουν στη βασιλεία του Θεού και την επιστροφή του Κυρίου τους, με πλήρη βεβαιότητα ότι οι υποσχέσεις που αφορούν και τους δύο σίγουρα θα εκπληρωθούν, και μάλιστα γρήγορα;

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. — Μερικά εκπληκτικά γεγονότα σχετικά με τον παπισμό, που εκπληρώνουν τις προφητείες που εκφράζονται σε αυτό το κεφάλαιο σχετικά με αυτή τη δύναμη, έχουν λάβει χώρα μέσα σε λίγα χρόνια από την τρέχουσα εποχή. Ξεκινώντας από το 1798 μ.Χ., όπου ο παπισμός δέχθηκε το πρώτο μεγάλο πλήγμα, ποια ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά των γεγονότων που έχουν μεσολαβήσει από τότε; Απάντηση: Η ταχεία αποστασία των φυσικών υποστηρικτών του και οι όλο και μεγαλύτερες αξιώσεις από την πλευρά του. Το 1844 μ.Χ., άρχισε να ισχύει η κρίση του εδαφίου 10, δηλαδή, η διερευνητική κρίση στο ουράνιο αγιαστήριο, προπαρασκευαστική για την έλευση του

Χριστού. Στις 8 Δεκεμβρίου 1854, το δόγμα της Άμωμης Σύλληψης διακηρύχθηκε από τον πάπα. Στις 21 Ιουλίου 1870, στη μεγάλη Οικουμενική Σύνοδο που συγκλήθηκε στη Ρώμη [1η Βατικανή Σύνοδος], διακηρύχθηκε με σκοπιμότητα, με ψήφους 538 έναντι 2, ότι ο πάπας ήταν αλάθητος. Την ίδια χρονιά, η Γαλλία, με τις ξιφολόγχες της οποίας ο πάπας κρατήθηκε στον θρόνο του, συντρίφτηκε από την Πρωσία και έτσι το τελευταίο στήριγμα αφαιρέθηκε από τον παπισμό. Τότε ο Βίκτωρ Εμμανουήλ, βλέποντας την ευκαιρία να πραγματοποιήσει το μακροχρόνιο όνειρο μιας ενωμένης Ιταλίας, κατέλαβε τη Ρώμη για να την κάνει πρωτεύουσα του βασιλείου του. Η Ρώμη παραδόθηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 1870, στα στρατεύματά του υπό τον στρατηγό Καντόρνα. Η κοσμική εξουσία του πάπα αφαιρέθηκε έτσι ολοκληρωτικά, για να μην αποκατασταθεί ποτέ ξανά, είπε ο Βίκτωρ Εμμανουήλ, και από τότε, οι πάπες, κλεισμένοι στο Βατικανό, αυτοαποκαλούνται οτι είναι «φυλακισμένοι». Λόγω των μεγάλων λόγων που εξέφρασε το κέρας, ο Δανιήλ είδε το θηρίο να καταστρέφεται και να παραδίδεται στην καιόμενη φλόγα. Αυτή η καταστροφή πρόκειται να λάβει χώρα κατά τη δεύτερη έλευση του Χριστού και εξαιτίας αυτού του γεγονότος· διότι ο άνθρωπος της αμαρτίας πρόκειται να καταναλωθεί από το πνεύμα του στόματος του Χριστού και να καταστραφεί από τη λάμψη της έλευσής Του, Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8. Ποια λόγια θα μπορούσαν να είναι πιο αλαζονικά, προπετή, βλάσφημα ή προσβλητικά προς τον υψηλό Ουρανό, από την σκόπιμη υιοθέτηση του δόγματος του αλαθήτου, ενδύοντας έτσι έναν θνητό άνθρωπο με το προνόμιο της Θεότητας; Ακόμα και αυτό επιτεύχθηκε μέσω της παπικής δολοπλοκίας και επιρροής, στις 21 Ιουλίου 1870. Ακολουθώντας σε γρήγορη διαδοχή, αφαιρέθηκε από τα χέρια του και το τελευταίο ίχνος κοσμικής εξουσίας. Ήταν εξαιτίας αυτών των λόγων, και σαν να ήταν σε σχεδόν άμεση σχέση με αυτά, που ο προφήτης είδε αυτή τη δύναμη να παραδίδεται στην καιόμενη φλόγα. Η κυριαρχία του πρόκειται να φθαρεί μέχρι τέλους, υπονοώντας ότι όταν η εξουσία του ως πολιτικού άρχοντα θα αφανιστεί ολοκληρωτικά, το τέλος δεν θα είναι μακριά. Και ο προφήτης προσθέτει αμέσως: “*Και η βασιλεία, και η εξουσία, και η μεγαλοσύνη των βασιλειών, που είναι κάτω από κάθε ουρανό, θα δοθεί στον λαό των αγίων τού Υψίστου*”. Όλα, σε αυτή τη συγκεκριμένη προφητεία, έχουν πλέον ολοκληρωθεί πλήρως, εκτός από την τελική σκηνή. Αυτό που έπεται είναι η τελευταία, η κορυφαία πράξη του δράματος, όταν το θηρίο θα παραδοθεί στην καιόμενη φλόγα, και οι άγιοι του Υψίστου θα πάρουν τη βασιλεία. Πρέπει να βρισκόμαστε, τώρα, στο κατώφλι αυτού του ένδοξου γεγονότος.

Κεφάλαιο 8 – Η Όραση του Κριού, του Τράγου και του Μικρού Κέρατος

Αλλαγή από τα Χαλδαϊκά στην Εβραϊκά — Το έτος της βασιλείας του Βαλτάσαρ — Το έτος αυτού του οράματος — Πού βρίσκονταν τα Σούσα; — Μια προφητεία του Ησαΐα εκπληρώθηκε — Ο άγγελος εξηγεί τα σύμβολα — Πώς ο τράγος αντιπροσωπεύει τους Έλληνες — Μέγας Αλέξανδρος — Μάχη στον Γρανικό ποταμό — Μάχη στα στενά της Ισσού — Η μεγάλη μάχη των Γαυγαμήλων — Ανατροπή του Περσικού βασιλείου, 331 π.Χ. — Η διάσημη απάντηση του Αλεξάνδρου στον Δαρείο — Ο κόσμος δεν θα επιτρέψει δύο ήλιους ούτε δύο κυρίαρχους — Αύξηση της ισχύος — Ο ατιμωτικός θάνατος του Αλεξάνδρου — Η διαίρεση του βασιλείου του — Το Ρωμαϊκό κέρας — Πώς προήλθε από ένα από τα κέρατα του τράγου — Ο Αντίοχος Επιφανής δεν είναι αυτό το κέρας — Ρώμη η δύναμη συμβολίζεται από το μικρό κέρας — Τι είναι η «Καθημερινή θυσία» — Δύο δυνάμεις που προκαλούν ερημώσεις έρχονται στο φως — Όταν θα τελειώσει η καταπίεση των αγίων — Οι 2300 Ημέρες δεν εξηγούνται εδώ — Η εξήγηση του αγιαστηρίου — Τι είναι ο καθαρισμός του αγιαστηρίου — Ο βασιλιάς με το άγριο πρόσωπο — Με ποιο τρόπο ευημέρησαν οι Ρωμαίοι — Η εξήγηση δεν έχει ολοκληρωθεί — Ο λόγος γιατί.

Ερχόμαστε τώρα για άλλη μια φορά», λέει ο Δρ. Κλαρκ, «στο Εβραϊκό κείμενο, καθώς το Χαλδαϊκό μέρος του βιβλίου έχει ολοκληρωθεί. Καθώς οι Χαλδαίοι είχαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον τόσο για την ιστορία όσο και για τις προφητείες από το κεφάλαιο 2:4 έως το τέλος του κεφαλαίου 7, το σύνολο είναι γραμμένο στα Χαλδαϊκά. Αλλά καθώς οι προφητείες, οι οποίες παραμένουν αφορούν εποχές μεταγενέστερες της Χαλδαϊκής μοναρχίας και σχετίζονται κυρίως με την εκκλησία και τον λαό του Θεού γενικά, είναι γραμμένες στην εβραϊκή γλώσσα, η οποία είναι η γλώσσα στην οποία ο Θεός επέλεξε να αποκαλύψει όλες τις συμβουλές Του που δόθηκαν στην Παλαιά Διαθήκη σε σχέση με την Καινή».

Εδάφιο 1. Κατά τον τρίτο χρόνο τής βασιλείας τού βασιλιά Βαλτάσαρ, φάνηκε σε μένα όραση, σε μένα, τον Δανιήλ, ύστερα από εκείνη που φάνηκε σε μένα πρωτύτερα.

Ένα εξέχον χαρακτηριστικό των ιερών συγγραμμάτων, και ένα που θα πρέπει να τα προστατεύει για πάντα από την κατηγορία ότι είναι έργα μυθοπλασίας, είναι η ειλικρίνεια και η ελευθερία με την οποία οι συγγραφείς αναφέρουν όλες τις περιστάσεις που σχετίζονται με αυτά που καταγράφουν. Αυτό το εδάφιο αναφέρει την εποχή που δόθηκε στον Δανιήλ το όραμα που καταγράφεται σε αυτό το κεφάλαιο. Το πρώτο έτος του Βαλτάσαρ ήταν το 540 π.Χ.. Το τρίτο έτος του, κατά το οποίο δόθηκε αυτό το όραμα, θα ήταν κατά συνέπεια το 538 π.Χ.. Αν ο Δανιήλ, όπως θεωρείται, ήταν περίπου είκοσι ετών όταν μεταφέρθηκε στη Βαβυλώνα κατά το πρώτο έτος του Ναβουχοδονόσορα, το 606 π.Χ., εκείνη την εποχή ήταν περίπου ογδόντα οκτώ ετών. Το όραμα για το οποίο μιλάει ως αυτό "*που φάνηκε σε μένα πρωτύτερα*", είναι αναμφίβολα το όραμα του έβδομου κεφαλαίου, το οποίο το έλαβε κατά το πρώτο έτος του Βαλτάσαρ.

Εδάφιο 2. Και είδα στην όραση· και όταν είδα, ήμουν στα Σούσα, τη βασιλική πόλη, που είναι στην επαρχία τού Ελάμ· και είδα στην όραση, και εγώ ήμουν κοντά στον ποταμό Ουλαϊ.

Όπως αναφέρει το εδάφιο 1, την εποχή που δόθηκε το όραμα, τα Σούσα, όπως μαθαίνουμε από τον Prideaux, ήταν η μητρόπολη της επαρχίας Ελάμ. Αυτή βρισκόταν τότε στα χέρια των Βαβυλωνίων και εκεί ο βασιλιάς της Βαβυλώνας είχε ένα βασιλικό παλάτι. Ο Δανιήλ, ως διοικητής του κράτους και απασχολούμενος στις υποθέσεις του βασιλιά, βρισκόταν σε εκείνο το μέρος. Ο Αβραδάτης, αντιβασιλιάς ή πρίγκιπας των Σουσών, επαναστάτησε εναντίον του Κύρου και η επαρχία ενώθηκε με τους Μήδους και τους Πέρσες. Έτσι, σύμφωνα με την προφητεία του Ησαΐα 21:2, η Ελάμ ανέβηκε μαζί με τους Μήδους για να πολιορκήσει τη Βαβυλώνα. Υπό τους Μήδους και τους Πέρσες ανέκτησε τις ελευθερίες της, τις οποίες είχε στερηθεί από τους Βαβυλώνιους, σύμφωνα με την προφητεία του Ιερεμία 49:39.

Εδάφιο 3. Και σήκωσα τα μάτια μου, και είδα, και ξάφνου, μπροστά στον ποταμό στεκόταν ένα κριάρι, που είχε κέρατα· και τα κέρατα ήσαν ψηλά, το ένα, όμως, ψηλότερο από το άλλο· και το ψηλότερο ξεφύτρωσε ύστερα. 4. Είδα το κριάρι να κερατίζει προς τη δύση, και προς τον βορρά, και προς τον νότο· και κανένα θηρίο δεν μπορούσε να σταθεί μπροστά του, και δεν υπήρχε κάποιος που να ελευθερώνει από το χέρι του· αλλά, έκανε σύμφωνα με τη θέλησή του, και μεγαλύνθηκε.

Στο εδάφιο 20 δίνεται μια ερμηνεία αυτού του συμβόλου με απλή γλώσσα: "*Το κριάρι που είδες, που έχει δύο κέρατα, είναι οι βασιλιάδες τής Μηδίας και της Περσίας*". Δεν έχουμε παρά να εξετάσουμε πόσο καλή είναι η εφαρμογή του συμβόλου στην εν λόγω δύναμη. Τα δύο κέρατα αντιπροσώπευαν τις δύο εθνικότητες από τις οποίες αποτελούνταν η αυτοκρατορία. Το υψηλότερο εμφανίστηκε τελευταίο. Αυτό αντιπροσώπευε το περσικό στοιχείο, το οποίο, ενώ ήταν αρχικά απλώς ένας σύμμαχος των Μήδων, έγινε τελικά η κορυφαία διαίρεση της αυτοκρατορίας. Οι διαφορετικές κατευθύνσεις προς τις οποίες εθεάθη να κερατίζει το κριάρι, υποδηλώνουν τις κατευθύνσεις προς τις οποίες οι Μήδοι και οι Πέρσες μετέφεραν τις κατακτήσεις τους. Καμία επίγεια δύναμη δεν μπορούσε να σταθεί μπροστά τους ενώ βάδιζαν προς την υψηλή θέση στην οποία τους είχε καλέσει η πρόνοια του Θεού. Και οι κατακτήσεις τους διεξήχθησαν με τόση επιτυχία που στις ημέρες του Ασσουήρη (Εσθήρ 1:1), το μηδοπερσικό βασίλειο εκτεινόταν από την Ινδία μέχρι την Αιθιοπία, τα άκρα του τότε γνωστού κόσμου, σε εκατόν είκοσι επτά επαρχίες. Η προφητεία σχεδόν φαίνεται να υπολείπεται σε σχέση με τα γεγονότα όπως αναφέρονται στην ιστορία, όταν λέει απλώς ότι αυτή η δύναμη "έκανε σύμφωνα με τη θέλησή του, και μεγαλύνθηκε".

Εδάφιο 5. Κι ενώ εγώ σκεπτόμουν, ξάφνου, ένας τράγος ερχόταν από τη δύση επάνω στο πρόσωπο ολόκληρης της γης, και δεν άγγιζε το έδαφος· και ο τράγος είχε ένα κέρας περίβλεπτο ανάμεσα στα μάτια του. 6. Και ήρθε μέχρι το κριάρι, που είχε τα δύο κέρατα, που είχα δει να στέκεται μπροστά στον ποταμό, και έτρεξε προς αυτό με την ορμή τής δύναμής του. 7. Και τον είδα ότι πλησίασε στο κριάρι, και

Ο κριός – Σύμβολο της Μηδοπερσίας

Ο τράγος – Σύμβολο της Ελλάδος

εξαγριώθηκε εναντίον του, και χτύπησε το κριάρι, και σύντριψε τα δύο του κέρατα· και δεν υπήρχε δύναμη στο κριάρι να σηκωθεί μπροστά του, αλλά το έριξε καταγής, και το καταπάτησε· και δεν υπήρχε κάποιος να ελευθερώσει το κριάρι από το χέρι του.

"Κι ενώ εγώ σκεπτόμουν", λέει ο προφήτης· με αυτό θέτει ένα παράδειγμα για κάθε έναν που αγαπά την αλήθεια και για όλους όσους έχουν κάποια εκτίμηση για πράγματα υψηλότερα από τα αντικείμενα του χρόνου και των αισθήσεων. Όταν ο Μωυσής είδε την καιόμενη βάτο, είπε: "*Ας στρέψω, και ας παρατηρήσω αυτό το μεγάλο θέαμα*". Όμως πόσο λίγοι είναι πρόθυμοι αυτή τη στιγμή να στραφούν από τις μέριμνες των επιχειρήσεων τους ή της ευχαρίστησης τους και να εξετάσουν τα σημαντικά θέματα στα οποία τόσο το έλεος όσο και η πρόνοια του Θεού προσπαθούν να επιστήσουν την προσοχή τους.

Το σύμβολο που εισάγεται εδώ εξηγείται επίσης από τον άγγελο στον Δανιήλ. Εδάφιο 21: "*Και ο τριχωτός τράγος είναι ο βασιλιάς (*ή το βασίλειο) *τής Ελλάδας*". Όσον αφορά την καταλληλότητα αυτού του συμβόλου για τον ελληνικό ή μακεδονικό λαό, ο επίσκοπος Newton παρατηρεί ότι οι Μακεδόνες, «περίπου διακόσια χρόνια πριν από την εποχή του Δανιήλ, ονομάζονταν Αιγείδες, ο λαός των αιγών» και την προέλευση του ονόματος αυτού, σύμφωνα με τους ειδωλολάτρες συγγραφείς, εξηγεί ως εξής: «Ο Κάρανος, ο πρώτος βασιλιάς τους, πηγαίνοντας με ένα μεγάλο πλήθος Ελλήνων για να αναζητήσει νέες κατοικίες στη Μακεδονία, έλαβε μια συμβουλή από ένα μαντείο να πάρει τις αίγες ως οδηγούς του στην αυτοκρατορία. Και στη συνέχεια, βλέποντας ένα κοπάδι αίγες να φεύγουν από μια σφοδρή καταιγίδα, τις ακολούθησε στην Έδεσσα και εκεί όρισε την έδρα της αυτοκρατορίας του και έκανε τις αίγες εμβλήματα ή λάβαρα του, και ονόμασε την πόλη Αιγές, ή πόλη των αιγών, και τους κατοίκους Αιγείς, ή λαό των αιγών». «Η πόλη Αιγές [Βεργίνα], ή Αιγέαι, ήταν ο συνήθης τόπος ταφής των Μακεδόνων βασιλιάδων. Είναι επίσης πολύ αξιοσημείωτο ότι ο γιος του Αλεξάνδρου από τη Ρωξάνη ονομαζόταν Αλέξανδρος Αιγός, ή γιος της αίγας, και ορισμένοι από τους διαδόχους του Αλεξάνδρου απεικονίζονται στα νομίσματά τους με κέρατα αιγών». — Διατριβή για τις Προφητείες, σελ. 238.

Ο τράγος ήρθε από τη δύση. Η Ελλάδα βρισκόταν δυτικά της Περσίας.

"*επάνω στο πρόσωπο ολόκληρης της γης*". Κάλυψε όλο το έδαφος καθώς πέρασε· δηλαδή, σάρωσε τα πάντα μπροστά του· δεν άφησε τίποτα πίσω του.

"*δεν άγγιζε το έδαφος*". Τέτοια ήταν η θαυμαστή ταχύτητα των κινήσεών του που δεν φαινόταν να αγγίζει το έδαφος, αλλά να πετάει από σημείο σε σημείο με την ταχύτητα του ανέμου· το ίδιο χαρακτηριστικό φέρνουν στο φως τα τέσσερα φτερά της λεοπάρδαλης στο όραμα του κεφαλαίου 7.

Το περίβλεπτο κέρας ανάμεσα στα μάτια του. Αυτό εξηγείται στο εδάφιο 21 ότι είναι ο πρώτος βασιλιάς της μακεδονικής αυτοκρατορίας. Αυτός ο βασιλιάς ήταν ο Μέγας Αλέξανδρος. Τα εδάφια 6 και 7 δίνουν μια συνοπτική περιγραφή της ανατροπής της περσικής αυτοκρατορίας από τον Αλέξανδρο. Λέγεται ότι οι διαμάχες μεταξύ Ελλήνων και Περσών ήταν εξαιρετικά έντονες· και μερικές από τις σκηνές που καταγράφονται στην ιστορία θυμίζουν έντονα το σχήμα που χρησιμοποιείται στην προφητεία, - ένα κριάρι που στέκεται μπροστά στο ποτάμι και ο τράγος που τρέχει προς το μέρος του με την ορμή της δύναμής του. Ο Αλέξανδρος πρώτα νίκησε τους στρατηγούς του Δαρείου στον Γρανικό ποταμό στη Φρυγία. Στη συνέχεια επιτέθηκε και κατατρόπωσε ολοκληρωτικά τον Δαρείο

στα στενά της Ισσού στην Κιλικία και στη συνέχεια στις πεδιάδες των Γαυγαμήλων στη Συρία. Αυτή η τελευταία μάχη έλαβε χώρα το 331 π.Χ. και σηματοδότησε το τέλος της Περσικής αυτοκρατορίας, καθώς με αυτό το γεγονός ο Αλέξανδρος έγινε πλήρης κυρίαρχος ολόκληρης της χώρας. Ο επίσκοπος Newton παραθέτει το εδάφιο 6: "*Και ήρθε* (ο τράγος) *μέχρι το κριάρι, που είχε τα δύο κέρατα, που είχα δει να στέκεται μπροστά στον ποταμό, και έτρεξε προς αυτό με την ορμή τής δύναμής του*" και προσθέτει: «Δύσκολα μπορεί κανείς να διαβάσει αυτά τα λόγια, χωρίς να φανταστεί το στρατό του Δαρείου να στέκεται και να φρουρεί τον Γρανικό ποταμό, και του Αλεξάνδρου από την άλλη πλευρά, με τις δυνάμεις του να μπαίνουν, να κολυμπούν διασχίζοντας το ρέμα, και να ορμούν στον εχθρό με όλη τη φωτιά και την οργή που μπορεί να φανταστεί κανείς». — Id., σελ. 239.

Ο Πτολεμαίος τοποθετεί την έναρξη της βασιλείας του Αλεξάνδρου το 332 π.Χ.. Αλλά μόνο μετά τη μάχη των Γαυγαμήλων, το επόμενο έτος, έγινε, σύμφωνα με τον Prideaux (Τόμος Ι, σελ. 378), «απόλυτος κυρίαρχος αυτής της αυτοκρατορίας στο μέγιστο βαθμό που την κατείχαν ποτέ οι Πέρσες βασιλιάδες». Την παραμονή αυτής της μάχης, ο Δαρείος έστειλε δέκα από τους στενότερους συγγενείς του να ζητήσουν ειρήνη και αφού παρουσίασαν τους όρους τους στον Αλέξανδρο, εκείνος απάντησε: «Πείτε στον βασιλιά σας... ότι ο κόσμος δεν θα επιτρέψει ούτε δύο ήλιους ούτε δύο βασιλιάδες!»

Η διατύπωση του εδαφίου 7 παρουσιάζει την πληρότητα της υποταγής της Μηδοπερσίας στον Αλέξανδρο. Τα δύο κέρατα έσπασαν και το κριάρι ρίχτηκε στο έδαφος και ποδοπατήθηκε. Η Περσία υποτάχθηκε, η χώρα λεηλατήθηκε, οι στρατοί της κομματιάστηκαν και διασκορπίστηκαν, οι πόλεις της λεηλατήθηκαν, και η βασιλική πόλη της Περσέπολης, η πρωτεύουσα της περσικής αυτοκρατορίας, η οποία αν και ερειπωμένη είναι ένα από τα θαύματα του κόσμου μέχρι σήμερα, λεηλατήθηκε και κάηκε. Έτσι, το κριάρι δεν είχε δύναμη να σταθεί μπροστά στον τράγο, και δεν υπήρχε κανείς που να μπορούσε να το ελευθερώσει από το χέρι του.

Εδάφιο 8. Γι' αυτό, ο τράγος μεγαλύνθηκε υπερβολικά· και όταν δυνάμωσε, συντρίφτηκε το μεγάλο του κέρας· και αντ' αυτού ανέβηκαν άλλα τέσσερα περίβλεπτα κέρατα προς τους τέσσερις ανέμους τού ουρανού.

Ο κατακτητής είναι μεγαλύτερος από τον κατακτημένο. Το κριάρι, η Μηδοπερσία, μεγαλύνθηκε. Ο τράγος, η Ελλάδα, μεγαλύνθηκε υπερβολικά. Και όταν ήταν δυνατός, το μεγάλο του κέρας έσπασε. Η ανθρώπινη διορατικότητα και η εικασία θα έλεγαν: Όταν χάσει τις δυνάμεις του, το βασίλειό του βασανισμένο από τις επαναστάσεις ή την παράλυση από την πολυτέλεια θα διαλυθεί και θα σπάσει το κέρας του. Αλλά ο Δανιήλ το είδε να συντρίβεται στην ακμή της δύναμής του και στο απόγειο της δύναμής του, ενώ κάθε θεατής θα αναφωνούσε: Σίγουρα, η βασιλεία έχει εδραιωθεί και τίποτα δεν μπορεί να την ανατρέψει. Έτσι συμβαίνει συχνά με τους ασεβείς. Το κέρας της δύναμής τους σπάει όταν νομίζουν ότι στέκονται πιο σταθερά. Ο Αλέξανδρος έπεσε στην ακμή της ζωής του. (Βλέπε σημειώσεις στο εδάφιο 39 του κεφαλαίου 2.) Μετά τον θάνατό του, δημιουργήθηκε μεγάλη σύγχυση μεταξύ των ακολούθων του σχετικά με τη διαδοχή. Τελικά συμφωνήθηκε, μετά από έναν επτάήμερο αγώνα, ότι ο φυσικός του αδελφός, ο Φίλιππος Αριδαίος, θα ανακηρυσσόταν βασιλιάς. Από αυτόν, και τα βρέφη του Αλεξάνδρου, τον Αλέξανδρο Αίγο και τον Ηρακλή, το όνομα και η φήμη της μακεδονικής αυτοκρατορίας διατηρήθηκαν για ένα διάστημα. Αλλά όλα αυτά τα άτομα σύντομα δολοφονήθηκαν. Και επειδή η οικογένεια

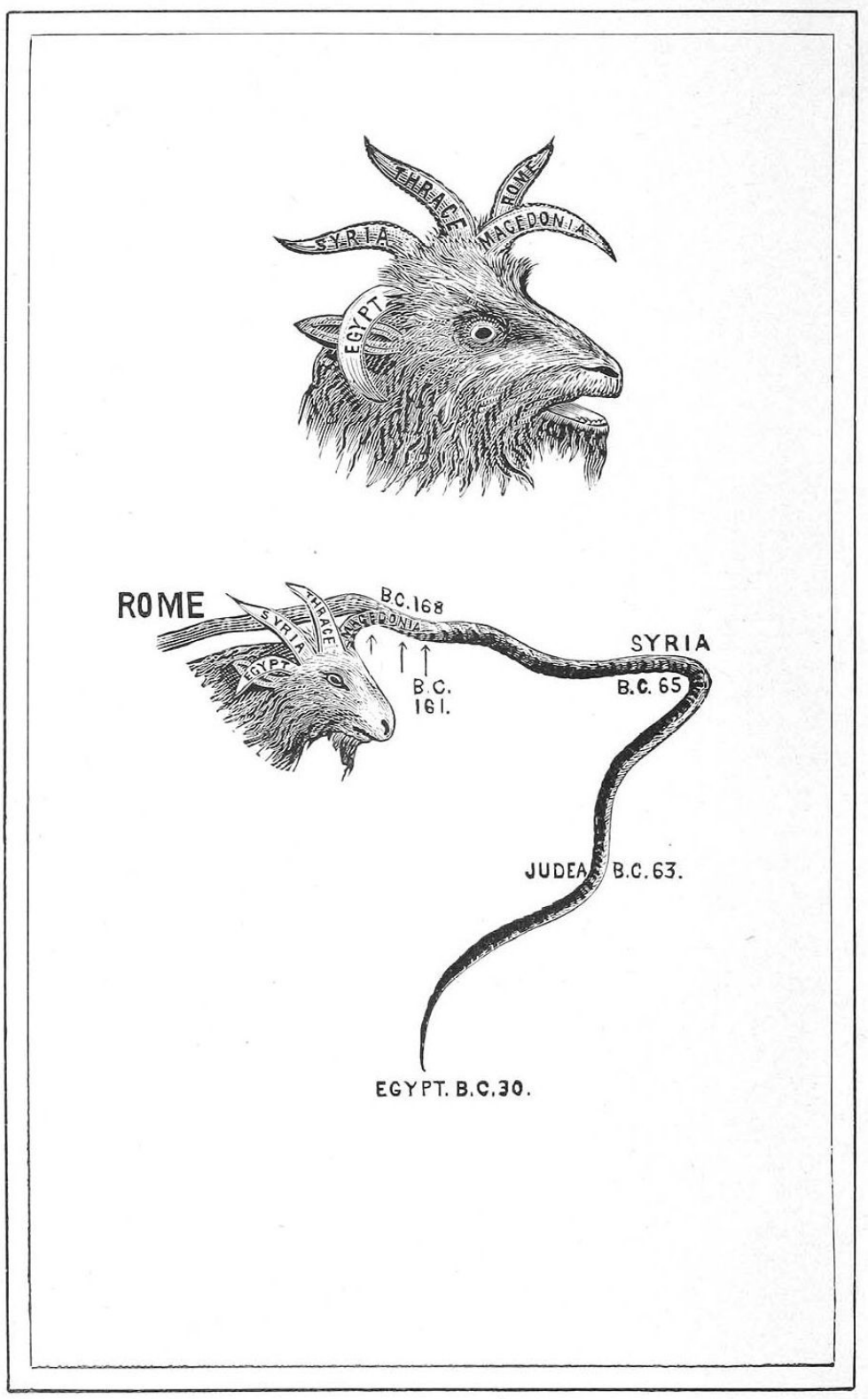
του Αλεξάνδρου εξαλείφθηκε τότε, οι αρχηγοί του στρατού, που είχαν πάει σε διαφορετικά μέρη της αυτοκρατορίας ως κυβερνήτες των επαρχιών, ανέλαβαν τον τίτλο των βασιλιάδων. Στη συνέχεια, άρχισαν να συνασπίζονται και να πολεμούν μεταξύ τους σε τέτοιο βαθμό που μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα δεκαπέντε ετών από τον θάνατο του Αλεξάνδρου, ο αριθμός τους μειώθηκε στους τέσσερις — ακριβώς ο αριθμός που ορίζεται στην προφητεία, διότι τέσσερα περίβλεπτα κέρατα επρόκειτο να ανέβουν προς τους τέσσερις ανέμους του ουρανού στη θέση του μεγάλου κέρατος που έσπασε. Αυτά ήταν, (1) ο Κάσσανδρος, που είχε την Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες· (2) ο Λυσίμαχος, που είχε τη Μικρά Ασία· (3) ο Σέλευκος, ο οποίος είχε τη Συρία και τη Βαβυλώνα, και από τον οποίο προήλθε η σειρά των βασιλιάδων που είναι γνωστή ως «Σελευκίδες», τόσο διάσημη στην ιστορία· και (4) ο Πτολεμαίος, γιος του Λάγου, ο οποίος είχε την Αίγυπτο, και από τον οποίο προήλθαν οι «Λαγίδες». Αυτοί κατείχαν την κυριαρχία προς τους τέσσερις ανέμους του ουρανού. Ο Κάσσανδρος είχε τα δυτικά μέρη· ο Λυσίμαχος είχε τις βόρειες περιοχές· ο Σέλευκος κατείχε τις ανατολικές χώρες· και ο Πτολεμαίος είχε το νότιο τμήμα της αυτοκρατορίας. Αυτά τα τέσσερα κέρατα μπορούν επομένως να ονομαστούν Μακεδονία, Θράκη (η οποία τότε περιλάμβανε τη Μικρά Ασία, και τα μέρη που βρίσκονταν στον Ελλήσποντο και τον Βόσπορο), Συρία και Αίγυπτος.

Εδάφιο 9. Και από το ένα απ' αυτά βγήκε ένα μικρό κέρατο, που μεγαλύνθηκε υπερβολικά προς τον νότο και προς την ανατολή, και προς τη γη τής δόξας· 10. και μεγαλύνθηκε, μέχρι το στράτευμα του ουρανού· και έριξε στη γη ένα μέρος της στρατιάς και από τα αστέρια, και τα καταπάτησε· 11. μάλιστα, μεγαλύνθηκε, μέχρι ενάντια στον άρχοντα του στρατεύματος· και αφαίρεσε απ' αυτόν την παντοτινή [καθημερινή, στα Εβραϊκά] θυσία, και το άγιο κατοικητήριό του καταβλήθηκε· 12. και το στράτευμα παραδόθηκε σ' αυτόν μαζί με την παντοτινή θυσία εξαιτίας τής παράβασης, και έριξε την αλήθεια καταγής· και έπραξε και ευοδώθηκε.

Στο σημείο αυτό μια τρίτη δύναμη εισάγεται στην προφητεία. Στην εξήγηση που έδωσε ο άγγελος στον Δανιήλ για αυτά τα σύμβολα, αυτή δεν περιγράφεται με τόσο σαφή γλώσσα όσο αυτή που αφορά τη Μηδοπερσία και την Ελλάδα. Ως εκ τούτου, δημιουργείται πρόσφορο έδαφος για μια πληθώρα από εικασίες. Αν ο άγγελος δεν είχε δηλώσει, σε γλώσσα που δεν μπορεί να παρερμηνευτεί, ότι η Μηδοπερσία και η Ελλάδα συμβολίζονταν με το κριάρι και τον τράγο, είναι αδύνατο να πούμε ποια εξήγηση δίνονταν σε αυτά τα σύμβολα. Πιθανώς θα είχαν δώσει οποιαδήποτε άλλη εξήγηση εκτός από τα σωστή. Αφήστε τους ανθρώπους μια στιγμή να βασιστούν στην κρίση τους στην ερμηνεία της προφητείας, και θα δούμε αμέσως τις πιο υπέροχες εκφάνσεις της ανθρώπινης φαντασίας.

Υπάρχουν δύο κύριες εφαρμογές του συμβόλου που εξετάζονται τώρα, οι οποίες είναι όλες όσες χρειάζεται να παρουσιαστούν σε αυτές τις σύντομες σκέψεις. Η πρώτη είναι ότι το «μικρό κέρας» που εισάγεται εδώ υποδηλώνει τον βασιλιά της Συρίας, Αντίοχο τον Επιφανή· και η δεύτερη, ότι υποδηλώνει τη ρωμαϊκή δύναμη. Είναι εύκολο να ελεγχθούν οι ισχυρισμοί αυτών των δύο θέσεων.

Ι. Εννοεί τον Αντίοχο; Αν ναι, αυτός ο βασιλιάς θα πρέπει να πληροί τις

Το μικρό κέρας του Δανιήλ κεφ. 8

προδιαγραφές της προφητείας. Αν δεν τις πληροί, η εφαρμογή δεν μπορεί να γίνει σε αυτόν. Το μικρό κέρας προερχόταν από ένα από τα τέσσερα κέρατα του τράγου. Ήταν τότε μια ξεχωριστή δύναμη, που υπήρχε ανεξάρτητα και διακριτή από οποιοδήποτε από τα κέρατα του τράγου. Ήταν ο Αντίοχος μια τέτοια δύναμη;

1. Ποιος ήταν ο Αντίοχος; Από τη στιγμή που ο Σέλευκος αυτοανακηρύχθηκε βασιλιάς του συριακού τμήματος της αυτοκρατορίας του Αλεξάνδρου, αποτελώντας έτσι το συριακό κέρας του τράγου, μέχρι που η χώρα αυτή κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους, είκοσι έξι βασιλιάδες κυβέρνησαν διαδοχικά σε αυτήν την περιοχή. Ο όγδοος από αυτούς, κατά σειρά, ήταν ο Αντίοχος ο Επιφανής. Ο Αντίοχος, λοιπόν, ήταν απλώς ένας από τους είκοσι έξι βασιλιάδες που αποτελούσαν το συριακό κέρας του τράγου. Ήταν, για ένα διάστημα, αυτό το συριακό κέρας. Επομένως, δεν μπορούσε να είναι ταυτόχρονα και μια ξεχωριστή και ανεξάρτητη δύναμη, ή ένα άλλο περίβλεπτο κέρας, όπως ήταν το μικρό κέρας.

2. Αν ήταν σωστό να αποδοθεί ο όρος μικρό κέρας σε οποιονδήποτε από αυτούς τους είκοσι έξι βασιλιάδες της Συρίας, θα έπρεπε σίγουρα να αποδοθεί στον πιο ισχυρό και επιφανή από όλους. Αλλά ο Αντίοχος ο Επιφανής δεν διατήρησε σε καμία περίπτωση αυτόν τον χαρακτήρα. Αν και πήρε το όνομα Επιφανής, ήταν επιφανής μόνο κατ' όνομα. Γιατί τίποτα, λέει ο Prideaux, βασιζόμενος στον Πολύβιο, τον Λίβιο και τον Διόδωρο Σικελιώτη, δεν θα μπορούσε να είναι πιο ξένο προς τον πραγματικό του χαρακτήρα, διότι, λόγω της πρόστυχης και υπερβολικής αφροσύνης του, κάποιοι τον θεωρούσαν ανόητο και άλλοι τρελό, και άλλαξαν το όνομα του Επιφανή, από Επιφανής σε Επιμανής, «ο Τρελός».

3. Ο Αντίοχος ο Μέγας, πατέρας του Επιφανή, έχοντας δεχθεί μεγάλη ήττα σε πόλεμο με τους Ρωμαίους, κατάφερε να εξασφαλίσει ειρήνη μόνο με την καταβολή ενός τεράστιου χρηματικού ποσού και την παράδοση ενός μέρους της επικράτειάς του. Και, ως εγγύηση ότι θα τηρούσε πιστά τους όρους της συνθήκης, υποχρεώθηκε να δώσει ομήρους, μεταξύ των οποίων ήταν και ο Επιφανής, ο γιος του, ο οποίος μεταφέρθηκε στη Ρώμη. Οι Ρωμαίοι έγιναν έκτοτε η ανερχόμενη δύναμη.

4. Το μικρό κέρας έγινε εξαιρετικά μεγάλο, όμως ο Αντίοχος δεν έγινε ιδιαίτερα μεγάλος. Αντίθετα, δεν επέκτεινε την κυριαρχία του, εκτός από κάποιες προσωρινές κατακτήσεις στην Αίγυπτο, τις οποίες εγκατέλειψε αμέσως όταν οι Ρωμαίοι πήραν το μέρος του Πτολεμαίου και τον διέταξαν να σταματήσει τα σχέδιά του σε αυτό το μέρος. Η οργή της ματαιωμένης φιλοδοξίας του ξέσπασε πάνω στους άκακους Ιουδαίους.

5. Το μικρό κέρας, σε σύγκριση με τις δυνάμεις που προηγήθηκαν, ήταν εξαιρετικά μεγάλο. Η Περσία ονομάζεται απλώς μεγάλη, αν και βασίλευε πάνω σε εκατόν είκοσι επτά επαρχίες. Εσθήρ 1:1. Η Ελλάδα, όντας ακόμη πιο εκτεταμένη, ονομάζεται πολύ μεγάλη. Τώρα το μικρό κέρας, που έγινε υπερβολικά μεγάλο, πρέπει να τα ξεπερνά και τα δύο. Πόσο παράλογο, λοιπόν, να εφαρμόζεται αυτή η προφητεία στον Αντίοχο, ο οποίος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την Αίγυπτο κατόπιν υπαγόρευσης των Ρωμαίων, στους οποίους πλήρωσε τεράστια χρηματικά ποσά ως φόρο. Η Θρησκευτική Εγκυκλοπαίδεια μας δίνει αυτό το στοιχείο της ιστορίας του: «Βρίσκοντας τους πόρους του εξαντλημένους, αποφάσισε να πάει στην Περσία για να επιβάλλει φόρο και να εισπράξει τα μεγάλα ποσά που είχε συμφωνήσει να πληρώσει στους Ρωμαίους». Δεν χρειάζεται πολύς χρόνος για να αποφασίσει κανείς ποια ήταν η μεγαλύτερη δύναμη, αυτή που εκκένωσε την Αίγυπτο ή αυτή που διέταξε την εκκένωση· αυτή που επέβαλε φόρο ή αυτή που ήταν υποχρεωμένη

να τον πληρώσει.

6. Το μικρό κέρας επρόκειτο να αντιταχθεί ακόμα και στον Άρχοντα του στρατεύματος. Ο Άρχοντας του στρατεύματος είναι εδώ χωρίς αμφιβολία ο Ιησούς Χριστός. Δανιήλ 9:25· Πράξεις 3:15· Αποκάλυψη 1:5. Ο Αντίοχος όμως πέθανε εκατόν εξήντα τέσσερα χρόνια πριν γεννηθεί ο Κύριός μας. Η προφητεία δεν μπορεί, επομένως, να εφαρμοστεί σε αυτόν· γιατί δεν πληροί τις προδιαγραφές στο συγκεκριμένο σημείο. Μπορεί τότε να τεθεί το ερώτημα πώς κάποιος σκέφτηκε να την εφαρμόσει σε αυτόν. Απαντάμε, οι Ρωμαιοκαθολικοί υιοθετούν αυτή την άποψη για να αποφύγουν την εφαρμογή της προφητείας στους εαυτούς τους· και πολλοί Προτεστάντες τους ακολουθούν, για να αντιταχθούν στη διδασκαλία ότι η δεύτερη έλευση του Χριστού είναι κοντά.

ΙΙ. Ήταν εύκολο να δείξουμε ότι το μικρό κέρας δεν υποδηλώνει τον Αντίοχο. Θα είναι εξίσου εύκολο να δείξουμε ότι όντως υποδηλώνει τη Ρώμη.

1. Το προφητικό θέμα εδώ είναι ουσιαστικά το ίδιο με αυτό που καλύπτεται από την εικόνα του Ναβουχοδονόσορα στο κεφάλαιο 2 και το όραμα του Δανιήλ στο κεφάλαιο 7. Και στις δύο αυτές προφητικές περιγραφές έχουμε διαπιστώσει ότι η δύναμη που διαδέχθηκε την Ελλάδα ως η τέταρτη μεγάλη δύναμη ήταν η Ρώμη. Το μόνο φυσικό συμπέρασμα είναι ότι το μικρό κέρας, η δύναμη που σε αυτό το όραμα διαδέχεται την Ελλάδα ως η δύναμη που "*μεγαλύνθηκε υπερβολικά*", είναι επίσης η Ρώμη.

2. Το μικρό κέρας προέρχεται από ένα από τα κέρατα του τράγου. Θα μπορούσε να ρωτήσει κάποιος, πως μπορεί να ισχύει αυτό για τη Ρώμη; Είναι περιττό να υπενθυμίσουμε στον αναγνώστη ότι οι επίγειες κυβερνήσεις δεν εισάγονται στην προφητεία μέχρι να συνδεθούν με κάποιο τρόπο με τον λαό του Θεού. Η Ρώμη συνδέθηκε με τους Εβραίους, τον λαό του Θεού εκείνη την εποχή, από την περίφημη Ρωμαιο-εβραϊκή Συνθήκη (161 π.Χ.). Α΄ Μακκαβαίων 8. Αρχαιότητες του Ιώσηπου, βιβλίο 12, κεφ. 10, εδ. 6. Prideaux, Τόμος ΙΙ, σελ. 166. Επτά χρόνια πριν από αυτό, δηλαδή, το 168 π.Χ., η Ρώμη είχε κατακτήσει τη Μακεδονία και έκανε αυτή τη χώρα μέρος της αυτοκρατορίας της. Η Ρώμη επομένως εισάγεται στην προφητεία ακριβώς έτσι, από το κατακτημένο μακεδονικό κέρας του τράγου, προχωρά σε νέες κατακτήσεις προς άλλες κατευθύνσεις. Επομένως, είτε προκύπτει σωστά από την προφητεία είτε φάνηκε στον προφήτη ως προερχόμενη από ένα από τα κέρατα του τράγου.

3. Το μικρό κέρας μεγαλύνθηκε προς το νότο. Αυτό έγινε με τη Ρώμη. Η Αίγυπτος έγινε επαρχία της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας το 30 π.Χ. και συνέχισε έτσι για μερικούς αιώνες.

4. Το μικρό κέρας μεγαλύνθηκε προς την ανατολή. Αυτό έγινε με τη Ρώμη. Η Ρώμη κατέκτησε τη Συρία το 65 π.Χ. και την έκανε επαρχία της.

5. Το μικρό κέρας μεγαλύνθηκε προς τη γη της δόξας. Όπως και η Ρώμη. Η Ιουδαία ονομάζεται γη της δόξας ή επιθυμητή γή σε πολλά σημεία της Γραφής. Οι Ρωμαίοι την έκαναν επαρχία της αυτοκρατορίας τους, το 63 π.Χ., και τελικά κατέστρεψαν την πόλη και τον ναό, και διασκόρπισαν τους Ιουδαίους σε όλη τη γη.

6. Το μικρό κέρας μεγαλύνθηκε μέχρι το στράτευμα του ουρανού. Το ίδιο έκανε και η Ρώμη. Η στρατιά του ουρανού, όταν χρησιμοποιείται με συμβολική έννοια σε σχέση με γεγονότα που συνέβαιναν στη γη, πρέπει να υποδηλώνει άτομα με λαμπρό χαρακτήρα ή υψηλή θέση. Ο μεγάλος κόκκινος δράκοντας (Αποκάλυψη 12:4) λέγεται ότι έριξε το ένα

τρίτο των αστεριών του ουρανού στη γη. Ο δράκοντας εκεί ερμηνεύεται ότι συμβολίζει την ειδωλολατρική Ρώμη, και τα αστέρια που έριξε στη γη ήταν Ιουδαίοι ηγεμόνες. Προφανώς πρόκειται για την ίδια δύναμη και το ίδιο έργο που παρουσιάζεται εδώ, κάτι που πάλι καθιστά απαραίτητο να ερμηνεύσουμε αυτό το αναπτυσσόμενο κέρας ως τη Ρώμη.

7. Το μικρό κέρας μεγαλύνθηκε ακόμη και ενάντια στον Άρχοντα του στρατεύματος. Μόνο η Ρώμη το έκανε αυτό. Στην ερμηνεία του οράματος (εδάφιο 25) αυτό κατονομάζεται ως εναντίωση στον Άρχοντα των αρχόντων. Είναι σαφές οτι εδώ γίνεται νύξη στη σταύρωση του Κυρίου μας που ήταν τότε υπό τη δικαιοδοσία των Ρωμαίων.

8. Το μικρό κέρας αφαίρεσε την παντοτινή [ή καθημερινή, στα εβραϊκά] θυσία. Αυτό το μικρό κέρας πρέπει να γίνει κατανοητό ότι συμβολίζει τη Ρώμη σε ολόκληρη την ιστορία της, συμπεριλαμβανομένων των δύο φάσεων της, της παγανιστικής και της παπικής. Αυτές οι δύο φάσεις αναφέρονται αλλού ως η "*παντοτινή"* (η θυσία είναι μια λέξη που προστίθεται) και ως η "*παράβαση που φέρνει την ερήμωση*". Η παντοτινή (ερήμωση) υποδηλώνει την παγανιστική μορφή της, και η παράβαση της ερήμωσης, την παπική. (Βλέπε στο εδάφιο 13.) Στις πράξεις που αποδίδονται σε αυτή τη δύναμη, μερικές φορές αναφέρεται η μία μορφή, μερικές φορές η άλλη. "και αφαίρεσε" (η παπική μορφή αφαίρεσε) "απ' αυτόν την παντοτινή θυσία" (την παγανιστική μορφή). Η παγανιστική Ρώμη μετασχηματίστηκε σε παπική Ρώμη. Και το άγιο κατοικητήριό του ή ο τόπος λατρείας του, η πόλη της Ρώμης, καταβλήθηκε. Η έδρα της κυβέρνησης μετακινήθηκε από τον Κωνσταντίνο το 330 μ.Χ. στην Κωνσταντινούπολη. Η ίδια συνδιαλλαγή παρουσιάζεται και στην Αποκάλυψη 13:2, όπου λέγεται ότι ο δράκος, η ειδωλολατρική Ρώμη, έδωσε στο θηρίο, την παπική Ρώμη, την έδρα του, την πόλη της Ρώμης.

9. "*και το στράτευμα παραδόθηκε* (στο μικρό κέρας) *σ' αυτόν μαζί με την παντοτινή θυσία*". Οι βάρβαροι που υπονόμευσαν τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία στις αλλαγές, τις φθορές και τους μετασχηματισμούς εκείνων των εποχών, έγιναν προσήλυτοι στην Καθολική πίστη και τα όργανα της εκθρόνισης της προηγούμενης θρησκείας τους. Αν και κατακτούσαν πολιτικά τη Ρώμη, οι ίδιοι ηττήθηκαν θρησκευτικά από τη θεολογία της Ρώμης και έγιναν οι συναυτουργοί της ίδιας αυτοκρατορίας σε ένα άλλο πεδίο. Και αυτό προκλήθηκε λόγω της "*παράβασης*", δηλαδή, με την ενέργεια του μυστηρίου της ανομίας. Ο παπισμός είναι το πιο πονηρά επινοημένο και ψεύτικο εκκλησιαστικό σύστημα που επινοήθηκε ποτέ και μπορεί να ονομαστεί ως σύστημα της ανομίας επειδή έχει διαπράξει τα βδελύγματα του και έχει εξασκήσει τα όργια της δεισιδαιμονίας του, με την ενδυμασία και υπό το πρόσχημα της αγνής και αμόλυντης θρησκείας.

10. Το μικρό κέρας έριξε την αλήθεια στη γη, και έπραξε και ευοδώθηκε. Αυτό περιγράφει, με λίγα λόγια, το έργο και την πορεία του παπισμού. Η αλήθεια μέσω αυτού του συστήματος, γελοιοποιείται φρικτά, φορτώνεται με παραδόσεις, μετατρέπεται σε φάρσες και δεισιδαιμονία, καταρρίπτεται και συσκοτίζεται.

Αυτή η αντιχριστιανική δύναμη "*έπραξε*", — διέπραξε απάτες στον λαό, έπραξε πονηρά σχέδια για να επιτύχει τους δικούς της σκοπούς και να μεγαλύνει τη δική της δύναμη.

Και επιπλέον "*ευοδώθηκε*". Έκανε πόλεμο με τους αγίους και επικράτησε εναντίον τους. Εκτέλεσε την πορεία που της ανατέθηκε, και σύντομα θα συντριβεί χωρίς χέρι, για να παραδοθεί σε καύση φωτιάς, και να χαθεί από την καταναλίσκουσα δόξα της δευτέρας παρουσίας του Κυρίου μας.

Η Ρώμη πληροί όλες τις προδιαγραφές της προφητείας. Καμία άλλη δύναμη δεν τις πληροί όσο αυτή. Ως εκ τούτου, η Ρώμη, και καμία άλλη, είναι η εν λόγω δύναμη. Και ενώ οι περιγραφές που δίνονται στον λόγο του Θεού για τον χαρακτήρα αυτού του τερατώδους συστήματος πληρούνται εντελώς, οι προφητείες της ολέθριας ιστορίας του έχουν εκπληρωθεί με τον πιο εντυπωσιακό και ακριβή τρόπο.

Εδάφιο 13. Τότε, άκουσα κάποιον άγιο να μιλάει· και ένας άλλος άγιος έλεγε προς αυτόν που μιλούσε: Μέχρι πότε θα διαρκεί η όραση για την παντοτινή θυσία, και την παράβαση που φέρνει την ερήμωση, και το αγιαστήριο και το στράτευμα παραδίνονται σε καταπάτηση; 14. Και μου είπε: Μέχρι 2.300 ημερονύκτια· τότε, το αγιαστήριο θα καθαριστεί.

Το χρονικό διάστημα. Αυτά τα δύο εδάφια κλείνουν το όραμα του κεφαλαίου 8 και εισάγουν το ένα εναπομείναν σημείο που από όλα τα άλλα θα ήταν φυσικά εκείνο με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τον προφήτη και για όλη την εκκλησία· δηλαδή, το χρονικό διάστημα στο οποίο οι ερημωτικές δυνάμεις που είχαν προηγουμένως παρουσιαστεί θα συνέχιζαν να δρουν. Για πόσο καιρό θα συνέχιζαν το έργο της καταπίεσης του λαού του Θεού, και της βλασφημίας εναντίον του υψηλού Ουρανού; Ο Δανιήλ, αν του είχε δοθεί χρόνος, ίσως θα μπορούσε να είχε θέσει ο ίδιος αυτό το ερώτημα, αλλά ο Θεός είναι πάντα έτοιμος να προβλέψει τις ανάγκες μας, και μερικές φορές να απαντήσει ακόμη και πριν εμείς ρωτήσουμε. Έτσι, δύο ουράνια όντα εμφανίζονται στη σκηνή, συζητώντας, ενώπιον του προφήτη, πάνω σε αυτό το ερώτημα που είναι τόσο σημαντικό να καταλάβει η εκκλησία. Ο Δανιήλ άκουσε έναν άγιο να μιλάει. Αυτό που είπε αυτός ο άγιος εκείνη τη στιγμή δεν το γνωρίζουμε· αλλά πρέπει να υπήρχε κάτι είτε στο θέμα είτε στον τρόπο αυτής της ομιλίας που έκανε βαθιά εντύπωση στο μυαλό του Δανιήλ, στο βαθμό που το χρησιμοποιεί στην επόμενη κιόλας πρόταση ως προσδιοριστικό τίτλο, αποκαλώντας τους αγγέλους αυτούς αγίους. Μπορεί να είπε κάτι της ίδιας φύσης με αυτό που εξέφρασαν οι επτά βροντές της Αποκάλυψης (Αποκάλυψη 10:3), και το οποίο, για κάποιο καλό λόγο, ο Ιωάννης εμποδίστηκε να γράψει. Ένας άλλος άγιος, όμως, έθεσε αυτό το σημαντικό ερώτημα: Μέχρι πότε θα διαρκεί η όραση; Τόσο η ερώτηση όσο και η απάντηση καταγράφονται, κάτι που αποτελεί απόδειξη με την πρώτη ματιά ότι αυτό είναι ένα θέμα που είχε σχεδιαστεί για να κατανοήσει η εκκλησία. Και αυτή η άποψη επιβεβαιώνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι ο άγγελος δεν έθεσε αυτό το ερώτημα για δική του ενημέρωση, διότι η απάντηση απευθυνόταν στον Δανιήλ, καθώς αυτόν αφορούσε κυρίως και για την ενημέρωση του δόθηκε. “*Και μου είπε*”, είπε ο Δανιήλ, καταγράφοντας την απάντηση στην ερώτηση του αγγέλου, “*Μέχρι 2.300 ημερονύκτια· τότε, το αγιαστήριο θα καθαριστεί.*”.

Η παντοτινή [καθημερινή] θυσία. Έχουμε αποδείξει στο εδάφιο 13 ότι η λέξη θυσία χρησιμοποιείται από λάθος σε σχέση με τη λέξη παντοτινή [καθημερινή]. Αν εδώ εννοείται η καθημερινή θυσία της εβραϊκής λειτουργίας, ή, με άλλα λόγια, η αφαίρεση αυτής της θυσίας, όπως υποθέτουν ορισμένοι, η οποία θυσία σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή αφαιρέθηκε, δεν θα υπήρχε καμία ορθότητα στο ερώτημα, πόσο διαρκεί το όραμα που την αφορά; Αυτό το ερώτημα προφανώς υπονοεί ότι αυτοί οι παράγοντες ή τα γεγονότα στα οποία αναφέρεται το όραμα, καταλαμβάνουν μια μακρά σειρά ετών. Η συνέχεια του

χρόνου είναι η κεντρική ιδέα. Και ολόκληρος ο χρόνος του οράματος γεμίζεται από αυτό που εδώ ονομάζεται παντοτινή [καθημερινή] και παράβαση της ερήμωσης. Επομένως, η παντοτινή [καθημερινή] δεν μπορεί να είναι η καθημερινή θυσία των Εβραίων, η αφαίρεση της οποίας, όταν ήρθε η ώρα γι' αυτήν, καταλάμβανε συγκριτικά μόνο μια χρονική στιγμή. Πρέπει να υποδηλώνει κάτι που καταλαμβάνει μια σειρά ετών.

Η λέξη που αποδίδεται εδώ ως παντοτινή [καθημερινή] εμφανίζεται στην Παλαιά Διαθήκη, σύμφωνα με το Εβραϊκό αλφαβητικό λεξιλόγιο, εκατόν δύο φορές, και, στη μεγάλη πλειονότητα των περιπτώσεων, αποδίδεται ως κάτι συνεχόμενο ή διαρκές. Η ιδέα της θυσίας δεν συνδέεται καθόλου με τη λέξη. Ούτε υπάρχει κάποια λέξη στο εβραϊκό κείμενο που να σημαίνει θυσία. Αυτή είναι εξ ολοκλήρου μια λέξη που προστέθηκε, καθώς οι μεταφραστές έβαλαν μέσα αυτήν τη λέξη όπως φαινόταν να απαιτεί η κατανόησή τους για το κείμενο. Προφανώς όμως είχαν μια εσφαλμένη άποψη, καθώς οι θυσίες των Εβραίων δεν αναφέρονται καθόλου. Φαίνεται επομένως πιο σύμφωνο τόσο με την ερμηνεία όσο και με τα συμφραζόμενα, να υποθέσουμε ότι η λέξη παντοτινή [καθημερινή] αναφέρεται σε μια ερημωτική δύναμη, όπως η «παράβαση της ερημώσεως», με την οποία συνδέεται. Έτσι έχουμε δύο ερημωτικές δυνάμεις, οι οποίες για μεγάλο χρονικό διάστημα καταπιέζουν ή ερημώνουν την εκκλησία. Η εβραϊκή, הַתָּמִיד וְהַפֶּשַׁע שֹׁמֵם, δικαιολογεί αυτήν την ερμηνεία. η τελευταία λέξη, שֹׁמֵם, ερήμωση, έχει κοινή σχέση με τα δύο προηγούμενα ουσιαστικά, τη λέξη συνεχές και τη λέξη παράβαση, τα οποία συνδέονται με τον σύνδεσμο και. Κυριολεκτικά, μπορεί να αποδοθεί ως εξής: «Πόσο διαρκεί το όραμα (σχετικά με) το συνεχόμενο και την παράβαση της ερήμωσης;», με τη λέξη ερήμωση να σχετίζεται τόσο με το συνεχόμενο όσο και με την παράβαση, καθώς θα μπορούσε εκφράζεται πλήρως, ως εξής: «Η συνέχιση της ερήμωσης και η παράβαση της ερήμωσης». Με τους όρους «συνέχιση της ερήμωσης» ή την παντοτινή ερήμωση, πρέπει να καταλάβουμε ότι εννοείται ο παγανισμός, σε όλη τη μακρά ιστορία του· και με την «παράβαση της ερήμωσης» εννοείται ο παπισμός. Η φράση που περιγράφει αυτή την τελευταία δύναμη είναι ισχυρότερη από αυτή που χρησιμοποιείται για να περιγράψει τον παγανισμό. Είναι η παράβαση (ή η ανταρσία, όπως η λέξη σημαίνει επίσης) της ερήμωσης· σαν η ερημωτική δύναμη σε αυτή την περίοδο της ιστορίας της εκκλησίας να είχε επαναστατήσει ενάντια σε κάθε περιορισμό που της είχε επιβληθεί προηγουμένως.

Από θρησκευτική άποψη, ο κόσμος έχει να παρουσιάσει αυτές τις δύο φάσεις αντίθεσης ενάντια στο έργο του Κυρίου πάνω στη γη. Επομένως, αν και τρεις επίγειες κυβερνήσεις παρουσιάζονται στην προφητεία ως καταπιεστές της εκκλησίας, εδώ κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες: «η παντοτινή [καθημερινή]» και η «παράβαση της ερήμωσης». Η Μηδοπερσία ήταν ειδωλολατρική· η Ελλάδα ήταν ειδωλολατρική· η Ρώμη στην πρώτη της φάση ήταν ειδωλολατρική· όλες αυτές οι μορφές καλύπτονται από την «παντοτινή [καθημερινή]». Έπειτα έρχεται η παπική μορφή, — η «παράβαση της ερήμωσης» — ένα θαύμα πανουργίας και πονηριάς, μια ενσάρκωση της δαιμονικής αιμοδιψίας και της σκληρότητας. Δεν είναι περίεργο που η κραυγή ανεβαίνει από τους μάρτυρες που υποφέρουν σε όλους τους αιώνες, «Μέχρι πότε, Κύριε, μέχρι πότε;» Και δεν είναι περίεργο που ο Κύριος, για να μην σβήσει εντελώς την ελπίδα από τις καρδιές του καταπιεσμένου λαού του που περιμένει, σήκωσε μπροστά τους το πέπλο του μέλλοντος, δείχνοντάς τους τα διαδοχικά γεγονότα της ιστορίας του κόσμου, μέχρι όλες αυτές οι δυνάμεις που τους καταδιώκουν να συναντήσουν μια ολοκληρωτική και αιώνια

καταστροφή, και προσφέροντάς τους ματιές στο μέλλον, στις άφθαρτες δόξες της αιώνιας κληρονομιάς τους.

Το μάτι του Κυρίου είναι πάνω στον λαό του. Το καμίνι δεν θα θερμανθεί περισσότερο από όσο χρειάζεται για να καταναλώσει τη σκουριά. Μέσα από πολλές θλίψεις θα εισέλθουμε στη βασιλεία· και η λέξη «θλίψη» [tribulation] στα αγγλικά προέρχεται από το tribulum, ένα αλωνιστικό έλκηθρο. Χτυπήματα, το ένα μετά το άλλο, θα πρέπει να δεχθούμε· μέχρι να ξεκολλήσει όλο το σιτάρι από το άχυρο, και να γίνουμε κατάλληλοι για την ουράνια σιταποθήκη. Όμως ούτε ένας κόκκος σιταριού δεν θα χαθεί. Λέει ο Κύριος στον λαό του: Εσείς είστε το φως του κόσμου, το αλάτι της γης. Στα μάτια Του δεν υπάρχει τίποτα άλλο πιο σημαντικό ή πιο σοβαρό στη γη. Εξ ου και το ιδιόρρυθμο ερώτημα που τίθεται εδώ: Μέχρι πότε θα διαρκεί το όραμα σχετικά με την παντοτινή και την παράβαση της ερήμωσης; Που είναι σχετικό με τι; — με τη δόξα των γήινων βασιλείων; με την ικανότητα των φημισμένων πολεμιστών; τη φήμη των ισχυρών κατακτητών; το μεγαλείο της ανθρώπινης αυτοκρατορίας;

Όχι, είναι σχετικά με το αγιαστήριο και το στράτευμα, τον λαό και τη λατρεία του Υψίστου. Για πόσο καιρό όλα αυτά θα ποδοπατούνται; Εδώ είναι που εισέρχεται όλο το ενδιαφέρον και η συμπάθεια του Ουρανού. Αυτός που αγγίζει τον λαό του Θεού, δεν αγγίζει απλούς θνητούς, αδύναμους και αβοήθητους, αλλά τον Παντοδύναμο. Ανοίγει έναν λογαριασμό που πρέπει να διευθετηθεί στο δικαστήριο του Ουρανού. Και σύντομα όλοι αυτοί οι λογαριασμοί θα πληρωθούν, η σιδερένια πτέρνα της καταπίεσης θα συντριβεί και ένας λαός θα βγει από το καμίνι έτοιμος να λάμψει σαν τα αστέρια για πάντα. Το να είσαι κάποιος που είναι αντικείμενο ενδιαφέροντος για τα ουράνια όντα, κάποιος που η πρόνοια του Θεού έχει αναλάβει να διατηρήσει ενώ βρίσκεται εδώ και να στεφανωθεί με αθανασία μετά θάνατον — τι περίοπτη θέση! Πόσο υψηλότερη από αυτή οποιουδήποτε βασιλιά, προέδρου ή ηγεμόνα της γης! Αναγνώστη, είσαι ένας από αυτούς;

Σε σχέση με τις 2300 ημέρες, που παρουσιάζονται για πρώτη φορά στο εδάφιο 14, δεν υπάρχουν δεδομένα σε αυτό κεφάλαιο από τα οποία να μπορούμε να προσδιορίσουμε την έναρξη και το τέλος τους ή να πούμε ποιο μέρος της ιστορίας του κόσμου καλύπτουν. Είναι, επομένως, απαραίτητο προς το παρόν να τις προσπεράσουμε. Ας είναι βέβαιος ο αναγνώστης, ωστόσο, ότι δεν θα μείνουμε με καμία αβεβαιότητα σχετικά με αυτές τις ημέρες. Η δήλωση σχετικά με αυτές είναι μέρος μιας αποκάλυψης που δίνεται για την πληροφόρηση του λαού του Θεού και, κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει κατανοητή. Αναφέρονται στη μέση μιας προφητείας την οποία ο άγγελος Γαβριήλ διατάχθηκε να κάνει τον Δανιήλ να καταλάβει· και μπορεί να υποτεθεί με ασφάλεια ότι ο Γαβριήλ κάπου εκτέλεσε αυτή την οδηγία. Συνεπώς, θα διαπιστωθεί ότι το μυστήριο που κρέμεται πάνω από αυτές τις ημέρες σε αυτό το κεφάλαιο, αποκαλύπτεται στο επόμενο.

Το αγιαστήριο. Συνδεδεμένο με τις 2300 ημέρες είναι ένα άλλο θέμα εξίσου σημαντικό, το οποίο παρουσιάζεται τώρα προς εξέταση, δηλαδή, το αγιαστήριο· και με αυτό συνδέεται επίσης το θέμα του καθαρισμού του. Μια εξέταση αυτών των θεμάτων θα αποκαλύψει τη σημασία της κατανόησης της έναρξης και της λήξης των 2300 ημερών, ώστε να γνωρίζουμε πότε θα λάβει χώρα το μεγάλο γεγονός που ονομάζεται «καθαρισμός του αγιαστηρίου»· διότι όλοι οι κάτοικοι της γης, όπως θα φανεί στον εύθετο χρόνο, έχουν ένα προσωπικό ενδιαφέρον σε αυτό το σοβαρό έργο.

Διάφοροι ισχυρίζονται ότι το αγιαστήριο που αναφέρεται εδώ θα μπορούσε να είναι:

(1) Η γη· (2) Η γη Χαναάν· (3) Η εκκλησία· (4) Το αγιαστήριο, η "*αληθινή σκηνή, την οποία ο Κύριος κατασκεύασε, και όχι άνθρωπος*", η οποία βρίσκεται "*στους ουρανούς*" και της οποίας η εβραϊκή σκηνή ήταν ένα αντίγραφο, αντίτυπο ή σύμβολο. Εβραίους 8:1,2· 9:23, 24. Αυτοί οι αντικρουόμενοι ισχυρισμοί πρέπει να ελεγχθούν από τις Γραφές· και ευτυχώς η μαρτυρία που δίδεται εκεί δεν είναι ούτε πενιχρή ούτε διφορούμενη.

1. *Είναι η γη το αγιαστήριο;* Η λέξη αγιαστήριο εμφανίζεται στην Παλαιά και την Καινή Διαθήκη εκατόν σαράντα τέσσερις φορές, και από τους ορισμούς των λεξικογράφων και τη χρήση της στη Βίβλο, μαθαίνουμε ότι χρησιμοποιείται για να δηλώσει έναν άγιο ή ιερό τόπο, μια κατοικία για τον Ύψιστο. Αν, επομένως, η γη είναι το αγιαστήριο, πρέπει να ικανοποιεί αυτόν τον ορισμό· βρίσκουμε όμως κάποιο μοναδικό χαρακτηριστικό που αφορά αυτή τη γη που θα ικανοποιούσε αυτόν τον ορισμό; Η γη δεν είναι ούτε άγιος ούτε ιερός τόπος, ούτε κατοικία του Υψίστου. Δεν έχει κανένα διακριτικό σημάδι, εκτός από το ότι είναι ένας πλανήτης που έχει αποστατήσει, αμαυρωθεί από την αμαρτία, σημαδεμένος και μαραζωμένος από την κατάρα. Επιπλέον, δεν ονομάζεται πουθενά σε όλες τις Γραφές ως αγιαστήριο. Μόνο ένα κείμενο μπορεί να παρουσιαστεί υπέρ αυτής της άποψης, και αυτό μόνο με μια άκριτη εφαρμογή. Ο Ησαΐας 60:13 λέει: «*Η δόξα τού Λιβάνου θάρθει σε σένα, το έλατο, το πεύκο, και ο πύξος μαζί, για να στολίσουν τον τόπο τού αγιαστηρίου μου· και θα δοξάσω τον τόπο των ποδιών μου.*». Αυτή η γλώσσα αναμφίβολα αναφέρεται στη νέα γη· αλλά ακόμη και αυτή δεν ονομάζεται αγιαστήριο, αλλά μόνο ο «τόπος» του αγιαστηρίου, όπως επίσης και «ο τόπος» των ποδιών του Κυρίου· μια έκφραση που πιθανώς υποδηλώνει τη συνεχή παρουσία του Θεού με τον λαό Του, όπως αποκαλύφθηκε στον Ιωάννη όταν ειπώθηκε: «*Δέστε, η σκηνή τού Θεού μαζί με τους ανθρώπους, και θα σκηνώσει μαζί τους, κι αυτοί θα είναι λαοί του, κι αυτός ο Θεός θα είναι μαζί τους Θεός τους.*». Αποκάλυψη 21:3. Το μόνο που μπορεί να ειπωθεί για τη γη, επομένως, είναι ότι όταν ανανεωθεί, θα είναι ο τόπος όπου θα βρίσκεται το αγιαστήριο του Θεού. Δεν μπορεί επομένως να υπάρξει ούτε σκιά ισχυρισμού ότι αποτελεί το αγιαστήριο στην παρούσα εποχή ή το αγιαστήριο της προφητείας.

2. *Είναι η γη Χαναάν το αγιαστήριο;* Στο βαθμό που μπορούμε να καθοδηγηθούμε από τον ορισμό της λέξης, η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αποτελέσει κάποια καλύτερη εκδοχή σε σχέση με τη γη. Αν ρωτήσουμε σε ποιο σημείο της Βίβλου ονομάζεται αγιαστήριο, παρουσιάζονται μερικά κείμενα που υποθέτουν μερικοί ότι παρέχουν την απαιτούμενη τεκμηρίωση. Το πρώτο από αυτά είναι η Έξοδος 15:17. Ο Μωυσής, στο τραγούδι του θριάμβου και της αίνου προς τον Θεό μετά το πέρασμα της Ερυθράς Θάλασσας, αναφώνησε: "*Θα τους φέρεις μέσα, και θα τους φυτέψεις στο βουνό τής κληρονομιάς σου, στον τόπο, Κύριε, που ετοίμασες για κατοικία σου, το αγιαστήριο, Κύριε, που τα χέρια σου έστησαν.*" . Ένας συγγραφέας που παραθέτει σαν τεκμήριο αυτό το κείμενο, λέει: «Ζητώ από τον αναγνώστη να σταματήσει και να εξετάσει και να απαντήσει στο ερώτημα με τον πιο σαφή τρόπο, πριν προχωρήσει περαιτέρω: Για ποιο αγιαστήριο γίνεται λόγος εδώ;» Όμως θα ήταν πολύ ασφαλέστερο για τον αναγνώστη να μην προσπαθήσει να απαντήσει οριστικά στο ερώτημα από αυτό το μεμονωμένο κείμενο πριν το συγκρίνει με άλλες γραφές. Ο Μωυσής εδώ μιλάει με προσμονή. Η φράση που χρησιμοποιεί είναι μια πρόβλεψη για το τι θα έκανε ο Θεός για τον λαό Του. Ας δούμε πώς εκπληρώθηκε. Αν διαπιστώσουμε, στην εκπλήρωση, ότι η γη στην οποία φυτεύτηκαν ονομάζεται αγιαστήριο, αυτό θα ενισχύσει σε μεγάλο βαθμό τον ισχυρισμό που βασίζεται

σε αυτό το κείμενο. Αν, από την άλλη πλευρά, βρούμε μια σαφή διάκριση μεταξύ γης και αγιαστηρίου, τότε η Έξοδος 15:17 πρέπει να ερμηνευθεί αναλόγως. Στρεφόμαστε στον Δαβίδ, ο οποίος καταγράφει ως ιστορικό γεγονός αυτό που είπε ο Μωυσής ως προφητεία. Ψαλμοί 78:53, 54. Το θέμα του ψαλμωδού εδώ είναι η απελευθέρωση του Ισραήλ από την αιγυπτιακή δουλοκτησία και η εγκατάστασή τους στη γη της επαγγελίας· και λέει: «*και τους οδήγησε με ασφάλεια, και δεν δείλιασαν· τους εχθρούς τους, όμως, τους σκέπασε η θάλασσα. Και τους έβαλε μέσα στο όριο της αγιότητάς του, τούτο το βουνό, που απέκτησε το δεξί του χέρι·*». Το «βουνό» που αναφέρεται εδώ από τον Δαβίδ είναι το ίδιο με το «βουνό της κληρονομιάς σου» για το οποίο μίλησε ο Μωυσής, στο οποίο επρόκειτο να εγκατασταθεί ο λαός· και αυτό το βουνό ο Δαβίδ το ονομάζει, όχι «αγιαστήριο», αλλά μόνο ως το όριο της αγιότητας [του αγιαστηρίου στα εβραϊκά]. Τι ήταν, λοιπόν, το αγιαστήριο; Το εδάφιο 69 του ίδιου ψαλμού μας πληροφορεί: "*Και οικοδόμησε το αγιαστήριό του σαν ψηλά παλάτια, σαν τη γη, που τη θεμελίωσε στον αιώνα.*". Η ίδια διάκριση μεταξύ του αγιαστηρίου και της γης επισημαίνεται στην προσευχή του καλού βασιλιά Ιωσαφάτ. Β΄ Χρονικών 20:7, 8: "*Δεν είσαι εσύ ο Θεός μας, αυτός που εκδίωξες τους κατοίκους αυτής τής γης μπροστά από τον λαό σου τον Ισραήλ, και την έδωσες στο σπέρμα τού Αβραάμ τού αγαπητού σου στον αιώνα; Και σ' αυτή κατοίκησαν, και οικοδόμησαν σε σένα αγιαστήριο για το όνομά σου*" Λαμβάνοντας υπόψη μόνο την Έξοδο 15:17, κάποιοι προσπαθούν να συμπεράνουν ότι το βουνό ήταν το αγιαστήριο. Όταν όμως το συνδυάσουμε με τον ψαλμό του Δαβίδ, ο οποίος είναι καταγραφή της εκπλήρωσης της πρόβλεψης του Μωυσή και ταυτόχρονα θεόπνευστος, μια τέτοια άποψη δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Γιατί ο Δαβίδ λέει ξεκάθαρα ότι το βουνό ήταν απλώς το «όριο» του αγιαστηρίου και ότι σε αυτό το όριο, ή γη, το αγιαστήριο «χτίστηκε» σύμφωνα με το υπόδειγμα του επουράνιου, αναφερόμενος στον όμορφο ναό των Εβραίων, το κέντρο και το σύμβολο όλης της λατρείας τους. Όποιος διαβάσει προσεκτικά την Έξοδο 15:17, θα δει ότι δεν είναι απαραίτητο καν να συμπεράνει κανείς ότι ο Μωυσής με τη λέξη αγιαστήριο εννοεί το βουνό της κληρονομιάς, πόσο μάλλον ολόκληρη τη γη της Παλαιστίνης. Στην ελευθερία της ποιητικής αδείας, χρησιμοποιεί ελλειπτικές εκφράσεις και περνά γρήγορα από τη μία ιδέα ή αντικείμενο σε ένα άλλο. Πρώτον, η κληρονομιά τραβάει την προσοχή του, και μιλάει γι' αυτήν· έπειτα το γεγονός ότι ο Κύριος επρόκειτο να κατοικήσει εκεί· έπειτα το τόπο που έπρεπε να εξασφαλίσει για την κατοικία του· δηλαδή, το αγιαστήριο που θα έκανε να χτιστεί. Έτσι, ο Δαβίδ συνδέει το Όρος Σιών και τον Ιούδα μαζί στον Ψαλμό 78:68, επειδή η Σιών βρισκόταν στον Ιούδα.

Τα τρία εδάφια, Έξοδος 15:17, Ψαλμοί 78:54, 69, είναι αυτά στα οποία βασίζονται κυρίως αυτοί που θέλουν να αποδείξουν ότι η γη Χαναάν είναι το αγιαστήριο· αλλά, μεμονωμένα, τα δύο τελευταία εδάφια, με απλή γλώσσα, ξεκαθαρίζουν την αμφισημία του πρώτου εδαφίου και διαψεύδουν εντελώς τον ισχυρισμό που βασίζεται σε αυτά.

Έχοντας παραθέσει την κύρια απόδειξη σε αυτό το σημείο, δεν θα φαινόταν άξιο να αφιερώσουμε χρόνο σε αυτά τα εδάφια από τα οποία μόνο έμμεσα συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν. Καθώς, ωστόσο, υπάρχει μόνο ένα που εμπίπτει σε αυτήν την κατηγορία, θα αναφερθούμε σε αυτό, ώστε κανένα σημείο να μην μείνει ασχολίαστο. Ησαΐας 63:18: "*Κατακυρίευσαν τον άγιο λαό σου, σαν ελάχιστο πράγμα· αυτοί που ήσαν εναντίον μας καταπάτησαν το αγιαστήριό σου.*". Αυτό το εδάφιο αφορά τόσο τον ναό όσο και τη γη τους· γιατί όταν η γη τους κατακλύστηκε από τους εχθρούς του Ισραήλ, ο ναός

τους ερειπώθηκε. Αυτό αναφέρεται ξεκάθαρα στο εδάφιο 11 του επόμενου κεφαλαίου: "*Ο άγιός μας και ο ωραίος μας οίκος, μέσα στον οποίο σε δοξολογούσαν οι πατέρες μας, κατακάηκε με φωτιά· και όλα τα αγαπητά σε μας αφανίστηκαν.* ". Συνεπώς, το κείμενο δεν αποδεικνύει τίποτα υπέρ αυτής της άποψης.

Σχετικά με την άποψη οτι η γη ή γη Χαναάν είναι το αγιαστήριο, παραθέτουμε μια ακόμη σκέψη. Εάν κάποιο από τα δύο αυτά αποτελεί το αγιαστήριο, δεν θα πρέπει μόνο να περιγράφεται κάπου ως τέτοιο, αλλά η ίδια ιδέα θα πρέπει να συνεχιστεί μέχρι το τέλος, και ο καθαρισμός της γης ή της Παλαιστίνης θα πρέπει να ονομαστεί καθαρισμός του αγιαστηρίου. Η γη είναι πράγματι μολυσμένη και πρέπει να καθαριστεί με φωτιά· αλλά η φωτιά, όπως θα δούμε, δεν είναι το μέσο που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό του αγιαστηρίου· και αυτός ο καθαρισμός της γης, ή οποιουδήποτε μέρους της, δεν ονομάζεται πουθενά στη Βίβλο ως καθαρισμός του αγιαστηρίου.

3. *Είναι η εκκλησία το αγιαστήριο;* Η προφανής δυσπιστία με την οποία προτείνεται αυτή η ιδέα, αποτελεί ουσιαστικά εγκατάλειψη του επιχειρήματος πριν αυτό παρουσιαστεί. Το μόνο κείμενο που προσκομίζεται προς υποστήριξή του είναι οι Ψαλμοί 114:1, 2: «*Όταν ο Ισραήλ βγήκε από την Αίγυπτο, ο οίκος τού Ιακώβ από έναν βάρβαρο λαό, ο Ιούδας έγινε άγιός του, ο Ισραήλ δεσποτεία του.* ». Αν πάρουμε αυτό το κείμενο με την πιο κυριολεκτική του έννοια, τι θα αποδείκνυε σχετικά με το αγιαστήριο; Θα αποδείκνυε ότι το αγιαστήριο περιοριζόταν σε μία από τις δώδεκα φυλές και, ως εκ τούτου, ένα μέρος μόνο της εκκλησίας, όχι ολόκληρη, αποτελεί το αγιαστήριο. Αλλά αυτό δεν αποδεικνύει τίποτα. Το γιατί ο Ιούδας ονομάζεται άγιος [αγιαστήριο στα εβραϊκά] στο κείμενο που παρατίθεται, δεν χρειάζεται να αποτελεί περίπλοκο θέμα, αρκεί να θυμηθούμε ότι ο Θεός επέλεξε την Ιερουσαλήμ, η οποία βρισκόταν στην Ιουδαία, ως τον τόπο του αγιαστηρίου του. "*Αλλά διάλεξε"* , λέει ο Δαβίδ, "*τη φυλή τού Ιούδα, το βουνό τής Σιών, που το αγάπησε. Και οικοδόμησε το αγιαστήριό του σαν ψηλά παλάτια, σαν τη γη, που τη θεμελίωσε στον αιώνα."* . Αυτό δείχνει ξεκάθαρα τη σύνδεση που υπήρχε μεταξύ του Ιούδα και του αγιαστηρίου. Αυτή η φυλή δεν ήταν το αγιαστήριο, αλλά κάποτε αναφέρεται ως τέτοιο όταν ο Ισραήλ βγήκε από την Αίγυπτο, επειδή ο Θεός σκόπευε να βρίσκεται το αγιαστήριό του στη μέση της περιοχής της επικράτειας αυτής της φυλής. Αλλά ακόμα κι αν μπορούσε να αποδειχθεί ότι η εκκλησία ονομάζεται κάπου αγιαστήριο, αυτό δεν θα είχε καμία σημασία για τον παρόντα σκοπό μας, που είναι να προσδιορίσουμε τι αποτελεί το αγιαστήριο του Δανιήλ 8:13, 14, γιατί η εκκλησία αναφέρεται εκεί με διαφορετικό τρόπο: "*το αγιαστήριο και το στράτευμα παραδίνονται σε καταπάτηση"* . Κανείς δεν θα αμφισβητήσει ότι με τον όρο "*στράτευμα*" εννοείται εδώ η εκκλησία. Επομένως, το αγιαστήριο είναι ένα άλλο, διαφορετικό αντικείμενο.

4. *Είναι ο ναός στον ουρανό το αγιαστήριο*; Απομένει τώρα μόνο αυτός ο ισχυρισμός που πρέπει να εξεταστεί, οτι δηλαδή το αγιαστήριο που αναφέρεται στο κείμενο είναι αυτό που ο Παύλος αποκαλεί στην προς Εβραίους επιστολή ως η "*αληθινή σκηνή, την οποία ο Κύριος κατασκεύασε, και όχι άνθρωπος"*, στην οποία δίνει ρητά το όνομα άγια [αγιαστήριο], και το οποίο εντοπίζει "*στους ουρανούς"*. Το αγιαστήριο αυτό, υπήρχε, κατά την παλαιά οικονομία, πρώτα ως σκηνή που έχτισε ο Μωυσής, και αργότερα ως ναός στην Ιερουσαλήμ, ένα αντίγραφο, αντίτυπο ή σχήμα του επουράνιου. Και ας σημειωθεί ιδιαίτερα ότι στην άποψη που προτείνεται εδώ στηρίζεται η μόνη μας ελπίδα να κατανοήσουμε αυτό το ζήτημα· γιατί έχουμε δει ότι όλες οι άλλες θέσεις είναι αστήρικτες.

Ο Νικός στην Ιερουσαλήμ την επιχή του Χριστού

Κανένα άλλο αντικείμενο που έχει ποτέ υποτεθεί από οποιονδήποτε ως το αγιαστήριο - η γη, η γη της Χαναάν ή η εκκλησία - δεν μπορεί για μια στιγμή να υποστηρίξει έναν τέτοιο ισχυρισμό. Αν, επομένως, δεν το βρούμε στο αντικείμενο που έχουμε μπροστά μας, μπορούμε να εγκαταλείψουμε την αναζήτηση με απόλυτη απελπισία· μπορούμε να απορρίψουμε αυτήν την αποκάλυψη ως ακόμα ανεκπλήρωτη, και μπορούμε να αποκόψουμε από τις ιερές σελίδες, τόση άχρηστη ανάγνωση όσα και τα πολυάριθμα αποσπάσματα που μιλούν για αυτό το θέμα. Όλοι εκείνοι, επομένως, που, αντί να προσπεράσουν ένα τόσο σημαντικό θέμα είναι πρόθυμοι να αφήσουν στην άκρη όλες τις προκαταλήψεις και τις δημοφιλείς απόψεις, θα προσεγγίσουν τη θέση που έχουμε μπροστά μας με έντονη αδημονία και απεριόριστο ενδιαφέρον. Θα βασιστούν σε οποιαδήποτε τεκμήριο μπορεί να μας δοθεί εδώ, όπως ένας άνθρωπος μπερδεμένος σε έναν λαβύρινθο σκότους θα κρατούσε το νήμα που θα ήταν ο μόνος οδηγός του για να τον οδηγήσει ξανά στο φως.

Θα ήταν ασφαλές για εμάς να βάλουμε τους εαυτούς μας στη θέση του Δανιήλ και να δούμε το θέμα από τη δική του οπτική γωνία. Αν κάποιος απευθυνόταν σ' αυτόν με τον όρο αγιαστήριο, εκείνος τι θα καταλάβαινε; Αν μπορούμε να το διαπιστώσουμε αυτό, δεν θα ήταν δύσκολο να καταλήξουμε σε σωστά συμπεράσματα για αυτό το θέμα. Το μυαλό του αναπόφευκτα θα στρεφόταν, με την αναφορά αυτής της λέξης, στο αγιαστήριο εκείνης της εποχής· και σίγουρα γνώριζε καλά τι ήταν αυτό. Το μυαλό του στράφηκε στην Ιερουσαλήμ, την πόλη των πατέρων του, η οποία ήταν τότε ερείπια, και στον "ωραίο οίκο" τους, ο οποίος, όπως θρηνεί ο Ησαΐας, κάηκε με φωτιά. Και έτσι, όπως συνήθιζε, με το πρόσωπό του στραμμένο προς τον τόπο του κάποτε σεβαστού ναού τους, προσευχήθηκε στον Θεό να κάνει το πρόσωπό του να λάμψει πάνω στο αγιαστήριό του, το οποίο ήταν έρημο. Με τη λέξη αγιαστήριο, ο Δανιήλ προφανώς εννοούσε τον ναό τους στην Ιερουσαλήμ.

Αλλά ο Παύλος καταθέτει μια μαρτυρία που είναι πιο σαφής σε αυτό το σημείο. Εβραίους 9:1: "*Είχε μεν, λοιπόν, και η πρώτη σκηνή διατάξεις λατρείας, και το κοσμικό άγιο".* Αυτό είναι ακριβώς το σημείο που μας ενδιαφέρει να προσδιορίσουμε αυτή τη στιγμή: Τι ήταν το αγιαστήριο της πρώτης διαθήκης; Ο Παύλος συνεχίζει να μας λέει. Ακούστε τον. Εδάφια 2-5: "*επειδή, κατασκευάστηκε η πρώτη σκηνή, στην οποία ήταν και η λυχνία, και το τραπέζι, και η πρόθεση των άρτων, που λέγεται Άγια. Μετά το δεύτερο καταπέτασμα, όμως, ήταν η σκηνή που λεγόταν τα Άγια των αγίων, η οποία είχε το χρυσό θυμιατήριο, και την κιβωτό τής διαθήκης, που από παντού ήταν περικαλυμμένη με χρυσάφι, μέσα στην οποία ήταν η χρυσή στάμνα, που είχε το μάννα, και η ράβδος τού Ααρών, η οποία βλάστησε, και οι πλάκες τής διαθήκης· και από πάνω της ήσαν Χερουβείμ δόξας, που επισκίαζαν το ιλαστήριο· για τα οποία δεν είναι τώρα ανάγκη να τα λέμε ένα προς ένα."*

Δεν υπάρχει αμφιβολία για το αντικείμενο στο οποίο αναφέρεται εδώ ο Παύλος. Είναι η σκηνή του μαρτυρίου που ανεγέρθηκε από τον Μωυσή σύμφωνα με την οδηγία του Κυρίου (η οποία αργότερα ενσωματώθηκε στον ναό της Ιερουσαλήμ), με τα άγια και τα άγια των αγίων, και διάφορα σκεύη υπηρεσίας, όπως εκτίθενται εδώ. Μια πλήρης περιγραφή αυτού του κτιρίου, με τα διάφορα σκεύη του και τις χρήσεις τους, βρίσκεται στην Έξοδο 25 και μετά. Αν ο αναγνώστης δεν είναι εξοικειωμένος με αυτό το θέμα, παρακαλείται να εξετάσει προσεκτικά την περιγραφή αυτού του κτιρίου. Αυτό, λέει ξεκάθαρα ο Παύλος, ήταν τα άγια [η σκηνή – το ιερό – το κοσμικό άγιο - το αγιαστήριο] της

πρώτης διαθήκης. Και θέλουμε ο αναγνώστης να σημειώσει προσεκτικά τη λογική αξία αυτής της δήλωσης. Λέγοντάς μας τι αποτελούσε για κάποιο διάστημα το αγιαστήριο, ο Παύλος μας βάζει στο σωστό δρόμο έρευνας. Μας δίνει μια βάση για να εργαστούμε. Για ένα διάστημα, το πεδίο καθαρίζεται από κάθε αμφιβολία και όλα τα εμπόδια. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την πρώτη διαθήκη, η οποία εκτεινόταν χρονικά από το Σινά μέχρι τον Χριστό, έχουμε μπροστά μας ένα διακριτό και σαφώς καθορισμένο αντικείμενο, που περιγράφεται λεπτομερώς από τον Μωυσή και δηλώνεται από τον Παύλο ότι είναι το αγιαστήριο κατά τη διάρκεια εκείνης της περιόδου.

Αλλά η διατύπωση του Παύλου έχει μεγαλύτερη σημασία ακόμη και από αυτό. Καταργεί για πάντα τους ισχυρισμούς που διατυπώνονται για λογαριασμό της γης, της γης Χαναάν ή της εκκλησίας, ότι αποτελούν το αγιαστήριο· γιατί τα επιχειρήματα που θα αποδείκνυαν ότι αυτά ήταν το αγιαστήριο ανά πάσα στιγμή, θα αποδείκνυαν ότι ήταν τέτοια υπό την παλαιά οικονομία. Αν η Χαναάν ήταν πάντοτε το αγιαστήριο, θα ήταν και όταν το Ισραήλ εγκαταστάθηκε σε αυτή. Αν η εκκλησία ήταν ποτέ το αγιαστήριο, θα ήταν τέτοιο όταν το Ισραήλ εξήλθε από την Αίγυπτο. Αν η γη ήταν ποτέ το αγιαστήριο, θα ήταν τέτοιο κατά την περίοδο για την οποία μιλάμε. Σε αυτήν την περίοδο τα επιχειρήματα που προβάλλονται υπέρ τους ισχύουν εξίσου πλήρως και για οποιαδήποτε άλλη περίοδο· και αν δεν ήταν το αγιαστήριο κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τότε όλα τα επιχειρήματα που θα έδειχναν ότι ήταν κάποτε, ή θα μπορούσαν κάποτε να είναι, το αγιαστήριο καταρρίπτονται. Αλλά ήταν όμως αυτά το αγιαστήριο κατά τη διάρκεια εκείνης της εποχής; Αυτό είναι ένα τελευταίο ερώτημα που θέτουμε για αυτές τις θεωρίες· και ο Παύλος το απαντάει αρνητικά, περιγράφοντάς μας τη σκηνή του Μωυσή και λέγοντάς μας ότι αυτό - ούτε η γη, ούτε η Χαναάν, ούτε η εκκλησία - ήταν το αγιαστήριο εκείνης της οικονομίας.

Και αυτό το κτίριο που περιγράφεται εκπληρώνει από κάθε άποψη τον ορισμό του όρου και τη χρήση για την οποία σχεδιάστηκε το αγιαστήριο.

1. Ήταν η επίγεια κατοικία του Θεού. "*Και ας κάνουν σε μένα ένα αγιαστήριο*", είπε στον Μωυσή, "*για να κατοικώ μεταξύ τους*". Έξοδος 25:8. Σε αυτή τη σκηνή, την οποία έστησαν σύμφωνα με τις οδηγίες Του, φανέρωσε την παρουσία Του. 2. Ήταν ένας άγιος ή ιερός τόπος — "*το άγιο αγιαστήριο*". Λευιτικό 16:33. 3. Στον λόγο του Θεού ονομάζεται ξανά και ξανά το αγιαστήριο. Από τις εκατόν σαράντα περιπτώσεις στις οποίες χρησιμοποιείται η λέξη στην Παλαιά Διαθήκη, αναφέρεται σχεδόν σε κάθε περίπτωση σε αυτό το κτίριο.

Η σκηνή του μαρτυρίου αρχικά κατασκευάστηκε με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται στην κατάσταση των υιών του Ισραήλ εκείνη την εποχή. Όταν άρχιζαν την σαρανταετή περιπλάνησή τους στην έρημο, αυτό το κτίριο στήθηκε ανάμεσά τους ως κατοικία του Θεού και το κέντρο της θρησκευτικής τους λατρείας. Το ταξίδι ήταν απαραίτητο και οι μετακινήσεις ήταν συχνές. Θα ήταν απαραίτητο η σκηνή του μαρτυρίου να μετακινείται συχνά από τόπο σε τόπο. Ήταν, επομένως, κατασκευασμένη από κινητά μέρη, με τις πλευρές της να αποτελούνται από όρθιες σανίδες και το κάλυμμα να αποτελείται από κουρτίνες από λινό και βαμμένα δέρματα, ώστε να μπορεί εύκολα να αποσυναρμολογηθεί, να μεταφερθεί εύκολα και να ανεγερθεί εύκολα σε κάθε διαδοχικό στάδιο του ταξιδιού τους. Όταν εισήλθαν στη γη της επαγγελίας, αυτή η προσωρινή κατασκευή με τον καιρό έδωσε τη θέση της στον μεγαλοπρεπή ναό του Σολομώντα. Σε αυτή την πιο μόνιμη μορφή υπήρχε για ένα διάστημα μέχρι να γίνει ερείπια στην εποχή

του Δανιήλ, μέχρι την τελική καταστροφή του από τους Ρωμαίους το 70 μ.Χ..

Αυτό είναι το μόνο αγιαστήριο που συνδέεται με τη γη, για το οποίο η Βίβλος μας δίνει κάποια οδηγία ή κάποια ιστορική καταγραφή. Άλλο όμως δεν υπάρχει πουθενά; Αυτό ήταν το αγιαστήριο της πρώτης διαθήκης· με τη λήξη της διαθήκης αυτής έληξε και αυτό· δεν υπάρχει αγιαστήριο που να αναφέρεται στη δεύτερη, ή την καινή διαθήκη; Πρέπει να υπάρχει· διαφορετικά θα υπήρχε έλλειμμα ως προς την αναλογία μεταξύ αυτών των διαθηκών· και σε αυτή την περίπτωση η πρώτη διαθήκη είχε ένα σύστημα λατρείας, το οποίο, αν και λεπτομερώς περιγράφεται, θα ήταν ακατανόητο, και η δεύτερη διαθήκη έχει ένα σύστημα λατρείας που θα ήταν αόριστο και σκοτεινό. Ο Παύλος ισχυρίζεται εμμέσως ότι η νέα διαθήκη, που ισχύει από τον θάνατο του Χριστού, του διαθέτη, έχει αγιαστήριο· διότι όταν, αντιπαραβάλλοντας τις δύο διαθήκες, όπως κάνει στην Επιστολή προς Εβραίους, λέει στο κεφάλαιο 9:1 ότι η πρώτη διαθήκη *"Είχε μεν, λοιπόν, και η πρώτη σκηνή διατάξεις λατρείας, και το κοσμικό άγιο"* , είναι το ίδιο σαν να λέει ότι η νέα διαθήκη έχει επίσης τις λειτουργίες της και το αγιαστήριό της. Επίσης, στο εδάφιο 8 αυτού του κεφαλαίου αναφέρει το κοσμικό αγιαστήριο ως την πρώτη σκηνή. Αν αυτή ήταν η πρώτη σκηνή, θα πρέπει να υπάρχει και δεύτερη· και καθώς η πρώτη σκηνή υπήρχε όσο ίσχυε η πρώτη διαθήκη, όταν αυτή η διαθήκη έληξε, η δεύτερη σκηνή πρέπει να πήρε τη θέση της πρώτης και πρέπει να είναι το αγιαστήριο της νέας διαθήκης. Δεν μπορεί να αποφύγουμε αυτό το συμπέρασμα.

Πού, λοιπόν, θα αναζητήσουμε το αγιαστήριο της νέας διαθήκης; Ο Παύλος, χρησιμοποιώντας τη λέξη και, στην προς Εβραίους 9:1, υπονοεί ότι είχε μιλήσει προηγουμένως για αυτό το αγιαστήριο. Επιστρέφουμε στην αρχή του προηγούμενου κεφαλαίου και τον βρίσκουμε να συνοψίζει τα προηγούμενα επιχειρήματά του ως εξής: "*Η συνόψιση, όμως, όλων αυτών που λέγονται είναι τούτη: Έχουμε τέτοιου είδους αρχιερέα, ο οποίος κάθησε στα δεξιά τού θρόνου τής μεγαλοσύνης μέσα στους ουρανούς, λειτουργός στα άγια, και στην αληθινή σκηνή, την οποία ο Κύριος κατασκεύασε, και όχι άνθρωπος."* . Μπορεί να υπάρχει αμφιβολία ότι σε αυτό το κείμενο έχουμε το αγιαστήριο της νέας διαθήκης; Μια σαφής νύξη γίνεται εδώ στο αγιαστήριο της πρώτης διαθήκης. Εκείνο τότε είχε στηθεί από άνθρωπο, ανεγέρθηκε από τον Μωυσή· αυτό όμως στήθηκε από τον Κύριο, όχι από άνθρωπο. Εκείνο ήταν το μέρος όπου οι επίγειοι ιερείς εκτελούσαν τη διακονία τους· αυτό όμως είναι το μέρος όπου ο Χριστός, ο Αρχιερέας της νέας διαθήκης, εκτελεί τη διακονία Του. Εκείνο ήταν πάνω στη γη· αυτό είναι στον ουρανό. Επομένως εκείνο ονομάστηκε πολύ σωστά από τον Παύλο ως "κοσμικό άγιο"· αυτό όμως είναι επουράνιο.

Αυτή η άποψη υποστηρίζεται περαιτέρω από το γεγονός ότι το αγιαστήριο που έχτισε ο Μωυσής δεν ήταν μια πρωτότυπη κατασκευή, αλλά χτίστηκε σύμφωνα με ένα πρότυπο. Το μεγάλο πρωτότυπο υπήρχε κάπου αλλού. Αυτό που κατασκεύασε ο Μωυσής ήταν απλώς ένα αντίγραφο ή ένα μοντέλο. Ακούστε τις οδηγίες που του έδωσε ο Κύριος σε αυτό το σημείο: "*Σύμφωνα με όλα όσα εγώ σου δείχνω, σύμφωνα με το υπόδειγμα της σκηνής, και σύμφωνα με το υπόδειγμα όλων των σκευών της, έτσι θα κάνετε."* . Έξοδος 25:9. "*Και πρόσεχε να κάνεις σύμφωνα με τον τύπο τους, που σου δείχθηκε επάνω στο βουνό."* . Εδάφιο 40. (Για τον ίδιο σκοπό βλέπε Έξοδος 26:30, 27:8, Πράξεις 7:44.)

Τίνος αντίγραφο ή εικόνα ήταν τώρα το επίγειο αγιαστήριο; Απάντηση: Του αγιαστηρίου της καινής διαθήκης, της αληθινής σκηνής, την οποία ο Κύριος έστησε, και όχι

άνθρωπος. Η σχέση που διατηρεί η πρώτη διαθήκη με τη δεύτερη σε όλη της την έκταση είναι αυτή του τύπου προς το πρωτότυπο. Οι θυσίες της ήταν τύποι της μεγαλύτερης θυσίας αυτής της οικονομίας. Οι ιερείς της ήταν τύποι του Κυρίου μας, στην ανώτερη ιεροσύνη Του· η διακονία τους εκτελούνταν στη σκιά και το παράδειγμα της διακονίας του Αρχιερέα μας που είναι στους ουρανούς· και το αγιαστήριο όπου διακονούσαν, ήταν ένας τύπος, ή μια εικόνα, του αληθινού αγιαστηρίου στον ουρανό, όπου ο Κύριός μας εκτελεί τη διακονία Του.

Όλα αυτά τα δεδομένα δηλώνονται ξεκάθαρα από τον Παύλο σε λίγα εδάφια στην προς Εβραίους 8:4, 5: "*Επειδή, αν (ο Χριστός) ήταν επάνω στη γη, ούτε θα υπήρχε ιερέας, δεδομένου ότι υπήρχαν ιερείς που πρόσφεραν τα δώρα, σύμφωνα με τον νόμο· οι οποίοι λειτουργούν ως υπόδειγμα και σκιά των επουρανίων, όπως ειπώθηκε στον Μωυσή, όταν επρόκειτο να κατασκευάσει τη σκηνή· επειδή, λέει: «Πρόσεχε να τα κάνεις όλα σύμφωνα με τον τύπο που σου δείχθηκε στο βουνό»*." . Αυτή η μαρτυρία δείχνει ότι η διακονία των επίγειων ιερέων ήταν μια σκιά της ιεροσύνης του Χριστού· και το στοιχείο που φέρνει ο Παύλος για να το αποδείξει είναι η οδηγία που έδωσε ο Θεός στον Μωυσή να φτιάξει τη σκηνή, σύμφωνα με το υπόδειγμα που του έδειξε στο όρος. Αυτό προσδιορίζει σαφώς το υπόδειγμα που δείχθηκε στον Μωυσή στο όρος, για την κατασκευή του αγιαστηρίου, ή της αληθινής σκηνής, στον ουρανό, όπου ο Κύριός μας διακονεί, που αναφέρθηκε τρία εδάφια πριν.

Στο κεφάλαιο 9:8, 9, ο Παύλος λέει περαιτέρω: "*και το Πνεύμα το Άγιο έκανε με τούτο σαφές ότι, δεν ήταν φανερωμένος ο δρόμος προς τα άγια, επειδή η πρώτη σκηνή στεκόταν ακόμα· η οποία ήταν υπόδειγμα στον τότε παρόντα καιρό"* , κ.λπ. Όσο η πρώτη σκηνή έμενε και η πρώτη διαθήκη ήταν σε ισχύ, η διακονία της τελειότερης σκηνής και το έργο της νέας διαθήκης δεν μπορούσαν να προχωρήσουν όπως είναι φυσικό. Αλλά όταν ήρθε ο Χριστός, αρχιερέας των αγαθών που επρόκειτο να ακολουθήσουν, αφού η πρώτη σκηνή είχε εκπληρώσει τον σκοπό της και η πρώτη διαθήκη είχε λήξει, τότε ο Χριστός, αναστημένος στον θρόνο της Μεγαλειότητας στους ουρανούς ως λειτουργός του αληθινού αγιαστηρίου, εισήλθε με το ίδιο του το αίμα (εδάφιο 12) "*μέσα στα άγια, αφού απέκτησε αιώνια λύτρωση."* . Αυτών των επουράνιων αγίων, επομένως, η πρώτη σκηνή ήταν ένα σύμβολο για τον τότε παρόντα χρόνο. Αν χρειάζεται περαιτέρω μαρτυρία, μιλάει, στο εδάφιο 23, για την επίγεια σκηνή, με τα διαμερίσματα και τα όργανά της οτι είναι *τύποι των επουρανίων*. Και στο εδάφιο 24, αποκαλεί τους άγιους τόπους που έγιναν με τα χέρια, δηλαδή,τη γήινη σκηνή που ανήγειρε ο Μωυσής, ως *αντίτυπα των αληθινών*· δηλαδή, της σκηνής στον ουρανό.

Αυτή η άποψη επιβεβαιώνεται περαιτέρω από τη μαρτυρία του Ιωάννη. Ανάμεσα στα πράγματα που του επετράπη να δει στον ουρανό, είδε επτά λαμπάδες φωτιάς να καίνε μπροστά στον θρόνο (Αποκάλυψη 4:5), ένα θυσιαστήριο θυμιάματος και ένα χρυσό θυμιατήριο (κεφάλαιο 8:3), την κιβωτό της διαθήκης του Θεού (κεφάλαιο 11:19), και όλα αυτά βρίσκονταν μέσα σε έναν «ναό» στον ουρανό. Αποκάλυψη 11:19,15:8. Κάθε αναγνώστης της Βίβλου πρέπει αμέσως να αναγνωρίσει ότι αυτά τα αντικείμενα είναι σκεύη του αγιαστηρίου. Οφείλουν την ύπαρξή τους στο αγιαστήριο και περιορίζονταν σε αυτό, για να χρησιμοποιούνται στη διακονία που σχετίζεται με αυτό. Χωρίς το αγιαστήριο δεν θα υπήρχαν, επομένως όπου κι αν τα βρίσκουμε, μπορούμε να γνωρίζουμε ότι υπάρχει το αγιαστήριο. Και ως εκ τούτου, το γεγονός ότι ο Ιωάννης είδε αυτά τα πράγματα

στον ουρανό σε αυτή τη οικονομία, αποτελεί απόδειξη ότι υπάρχει ένα αγιαστήριο εκεί και ότι του επιτράπηκε να το δει.

Όσο απρόθυμος κι αν ήταν κάποιος να αναγνωρίσει ότι υπάρχει ένα αγιαστήριο στον ουρανό, η μαρτυρία που έχει παρουσιαστεί είναι σίγουρα επαρκής για να αποδείξει αυτό το γεγονός. Ο Παύλος λέει ότι η σκηνή του Μωυσή ήταν το αγιαστήριο της πρώτης διαθήκης. Ο Μωυσής λέει ότι ο Θεός του έδειξε στο όρος ένα πρότυπο, σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να φτιάξει αυτή τη σκηνή. Ο Παύλος μαρτυρεί ξανά ότι ο Μωυσής την έφτιαξε σύμφωνα με το πρότυπο, και ότι το πρότυπο ήταν η αληθινή σκηνή στον ουρανό, την οποία ο Κύριος έστησε, και όχι ο άνθρωπος και ότι αυτού του ουράνιου αγιαστηρίου η σκηνή που ανεγέρθηκε με ανθρώπινα χέρια ήταν μια αληθινή εικόνα ή αναπαράσταση. Και τέλος, ο Ιωάννης, για να επιβεβαιώσει τη δήλωση του Παύλου ότι αυτό το αγιαστήριο βρίσκεται στον ουρανό, καταθέτει μαρτυρία, ως αυτόπτης μάρτυρας, ότι το είδε εκεί. Ποια περαιτέρω μαρτυρία θα μπορούσε να απαιτηθεί; Τίποτα περισσότερο, τι άλλο πλην αυτού θα μπορούσε να ήταν;

Όσον αφορά το ερώτημα για το τι αποτελεί το αγιαστήριο, έχουμε τώρα το θέμα μπροστά μας ως ένα αρμονικό σύνολο. Το αγιαστήριο της Βίβλου - σημειώστε το, όλοι, ας το αμφισβητήσει όποιος μπορεί - αποτελείται, πρώτον, από την τυπική σκηνή που ιδρύθηκε με τους Εβραίους κατά την έξοδο από την Αίγυπτο, η οποία ήταν το αγιαστήριο της πρώτης διαθήκης· και, δεύτερον, από την αληθινή σκηνή στον ουρανό, η οποία είναι το αγιαστήριο της νέας διαθήκης, της οποίας η πρώτη ήταν ένας τύπος ή ένα σύμβολο. Αυτά είναι άρρηκτα συνδεδεμένα μεταξύ τους ως ο τύπος και το πρωτότυπο. Από το πρωτότυπο επιστρέφουμε πίσω στον τύπο, και από τον τύπο μεταφερόμαστε μπροστά φυσικά και αναπόφευκτα στο πρωτότυπο.

Έχουμε πει ότι με τη λέξη αγιαστήριο ο Δανιήλ θα κατανοούσε αμέσως ότι πρόκειται για το αγιαστήριο του λαού του στην Ιερουσαλήμ. Το ίδιο θα κατανοούσε και ο οποιοσδήποτε βρισκόταν σε αυτήν την οικονομία. Όμως η δήλωση του Δανιήλ 8:14 αναφέρεται σε αυτό το αγιαστήριο; Αυτό εξαρτάται από τον χρόνο στον οποίο εφαρμόζεται. Όλες οι δηλώσεις σχετικά με το αγιαστήριο που εφαρμόζονται κατά την παλαιά οικονομία, αναφέρονται, φυσικά, στο αγιαστήριο εκείνης της οικονομίας, και όλες αυτές οι δηλώσεις που γίνονται για την παρούσα οικονομία, πρέπει να αναφέρονται στο αγιαστήριο αυτής της οικονομίας. Αν οι 2300 ημέρες, στο τέλος των οποίων το αγιαστήριο πρόκειται να καθαριστεί, έληξαν στην προηγούμενη οικονομία, το αγιαστήριο που έπρεπε να καθαριστεί ήταν το αγιαστήριο εκείνης της εποχής. Αν οι μέρες αυτές καταλήγουν στην παρούσα οικονομία, το αγιαστήριο στο οποίο γίνεται αναφορά είναι το αγιαστήριο αυτής της οικονομίας, δηλαδή το αγιαστήριο της καινής διαθήκης στον ουρανό. Αυτό είναι ένα σημείο που μπορεί να καθοριστεί μόνο με ένα περαιτέρω επιχείρημα σχετικά με τις 2300 ημέρες, και αυτό θα βρεθεί στα σχόλια στο Δανιήλ 9:24, όπου το θέμα του χρόνου επανεξετάζεται και εξηγείται.

Όσα είπαμε μέχρι τώρα σχετικά με το αγιαστήριο, ήταν βοηθητικά σε σχέση με το κύριο ερώτημα της προφητείας. Αυτό το ερώτημα αφορά τον καθαρισμό του. Μέχρι 2300 ημέρες, τότε θα καθαριστεί το αγιαστήριο. Αλλά ήταν απαραίτητο πρώτα να προσδιοριστεί τι αποτελούσε το αγιαστήριο, πριν μπορέσουμε αποτελεσματικά να εξετάσουμε το ζήτημα του καθαρισμού του. Γι' αυτό είμαστε τώρα προετοιμασμένοι.

Έχοντας μάθει τι αποτελεί το αγιαστήριο, μπορεί σύντομα αποσαφηνιστεί το ζήτημα

του καθαρισμού του και πώς αυτός επιτυγχάνεται. Έχει παρατηρηθεί ότι οτιδήποτε αποτελεί το αγιαστήριο της Βίβλου, πρέπει να έχει κάποια υπηρεσία συνδεδεμένη με αυτό που ονομάζεται καθαρισμός του. Δεν υπάρχει καμία αναφορά στη Βίβλο για κανένα έργο που να ονομάζεται έτσι και να σχετίζεται με αυτή τη γη, τη γη της Χαναάν ή την εκκλησία· κάτι που αποτελεί καλή απόδειξη ότι κανένα από αυτά τα αντικείμενα δεν αποτελεί το αγιαστήριο. Όμως υπάρχει μια τέτοια λειτουργία που συνδέεται με το αντικείμενο που έχουμε δείξει ότι είναι το αγιαστήριο, και το οποίο, τόσο σε σχέση με το επίγειο οικοδόμημα όσο και με τον ουράνιο ναό, ονομάζεται καθαρισμός του.

Μήπως ο αναγνώστης αντιτίθεται στην ιδέα ότι υπάρχει κάτι στον ουρανό που πρέπει να καθαριστεί; Μήπως αυτό αποτελεί εμπόδιο στο να δεχτεί την άποψη που παρουσιάζεται εδώ; Τότε η διαμάχη του δεν είναι με αυτήν την εργασία, αλλά με τον Παύλο, ο οποίος επιβεβαιώνει κατηγορηματικά αυτό το γεγονός. Αλλά πριν αποφασίσει κάτι εναντίον του αποστόλου, ζητάμε από όποιον έχει αντιρρήσεις να εξετάσει προσεκτικά το θέμα σε σχέση με τη φύση αυτού του καθαρισμού, καθώς εδώ αναμφίβολα εργάζεται κάτω από μια πλήρη παρανόηση. Τα ακόλουθα είναι οι σαφείς δηλώσεις με τις οποίες ο Παύλος επιβεβαιώνει τον καθαρισμό τόσο του επίγειου όσο και του ουράνιου αγιαστηρίου: "*Και σχεδόν με αίμα καθαρίζονται όλα σύμφωνα με τον νόμο, και χωρίς χύση αίματος δεν γίνεται άφεση. Ήταν, λοιπόν, ανάγκη οι μεν τύποι των επουρανίων να καθαρίζονται μ' αυτά· όμως, αυτά τα επουράνια με θυσίες ανώτερες από ό,τι αυτές.*". Εβραίους 9:22,23. Υπό το φως των προαναφερθέντων επιχειρημάτων, αυτό μπορεί να παραφραστεί ως εξής: «Ήταν λοιπόν απαραίτητο η σκηνή του μαρτυρίου, όπως την ανήγειρε ο Μωυσής, με τα ιερά σκεύη της, τα οποία ήταν αντίγραφα του αληθινού αγιαστηρίου στον ουρανό, να εξαγνιστεί, ή να καθαριστεί, με το αίμα μοσχαριών και τράγων· αλλά τα ουράνια πράγματα, το αγιαστήριο αυτής της οικονομίας, η αληθινή σκηνή, την οποία ο Κύριος έστησε, και όχι ο άνθρωπος, πρέπει να καθαριστεί με καλύτερες θυσίες, δηλαδή με το αίμα του Χριστού».

Τώρα διερωτόμαστε: Ποια είναι η φύση αυτού του καθαρισμού, και πώς πρέπει να επιτευχθεί; Σύμφωνα με τη δήλωση του Παύλου, που μόλις παρατέθηκε, επιτελείται μέσω αίματος. Ο καθαρισμός δεν είναι, επομένως, καθαρισμός από τη φυσική ακαθαρσία· γιατί το αίμα δεν είναι το μέσο που χρησιμοποιείται σε ένα τέτοιο έργο. Και αυτή η σκέψη θα πρέπει να ικανοποιήσει όσους έχουν αντιρρήσεις όσον αφορά τον καθαρισμό των ουράνιων πραγμάτων. Το γεγονός ότι ο Παύλος μιλάει για ουράνια πράγματα που πρέπει να καθαριστούν, δεν αποδεικνύει ότι υπάρχει κάποια φυσική ακαθαρσία στον ουρανό, διότι αυτό δεν είναι το είδος του καθαρισμού στο οποίο αναφέρεται. Ο λόγος που ο Παύλος αποδίδει τον λόγο για τον οποίο αυτός ο καθαρισμός γίνεται με αίμα είναι επειδή "*χωρίς χύση αίματος δεν γίνεται άφεση*" .

Η άφεση, λοιπόν, δηλαδή η αποβολή της αμαρτίας, είναι το έργο που πρέπει να γίνει. Ο καθαρισμός, επομένως, δεν είναι φυσικός καθαρισμός, αλλά καθαρισμός από την αμαρτία. Αλλά γιατί είτε το επίγειο είτε το ουράνιο αγιαστήριο, έπρεπε να χρειάζεται να καθαριστεί από τις αμαρτίες; Αυτό το ερώτημα απαντάται από τη διακονία που συνδέεται με τον τύπο, στην οποία θα αναφερθούμε τώρα.

Τα τελευταία κεφάλαια της Εξόδου μας δίνουν μια περιγραφή της κατασκευής του επίγειου αγιαστηρίου, και της διευθέτησης της λειτουργίας που συνδέεται με αυτήν. Το Λευιτικό ξεκινά με μια περιγραφή της διακονίας που έπρεπε να εκτελεστεί. Το μόνο που έχουμε να παρατηρήσουμε εδώ είναι μια ιδιαίτερη τελετουργία, η οποία εκτελούνταν ως

εξής: Το άτομο που είχε διαπράξει αμαρτία, έφερνε το θύμα του στην πόρτα της σκηνής του μαρτυρίου. Πάνω στο κεφάλι αυτού του θύματος έβαζε το χέρι του για μια στιγμή και, όπως μπορούμε εύλογα να συμπεράνουμε, ομολογούσε πάνω του την αμαρτία του. Με αυτή την πράξη, έδειχνε ότι είχε αμαρτήσει και ήταν άξιος θανάτου, αλλά ότι στη θέση του αφιέρωνε το θύμα του και μετέφερε την ενοχή του σε αυτό. Με το ίδιο του το χέρι (και ποια πρέπει να ήταν τα συναισθήματά του;) στη συνέχεια αφαιρούσε τη ζωή του θύματος του εξαιτίας αυτής της ενοχής. Ο νόμος απαιτούσε τη ζωή του παραβάτη για την ανυπακοή του. Η ζωή βρίσκεται στο αίμα (Λευιτικό 17:11,14). επομένως, χωρίς την έκχυση αίματος, δεν υπάρχει άφεση αμαρτιών. Με την έκχυση αίματος, η άφεση αμαρτιών είναι δυνατή. γιατί έτσι ικανοποιείται η απαίτηση της ζωής από τον νόμο. Το αίμα του θύματος, που αντιπροσωπεύει μια ζωή που χάθηκε, και το όχημα της ενοχής της, λαμβανόταν στη συνέχεια από τον ιερέα και λειτουργούσε ενώπιον του Κυρίου.

Η αμαρτία του ατόμου, με την εξομολόγησή του, με τη σφαγή του θύματος και με τη διακονία του ιερέα, μεταφερόταν από τον ίδιο μέσα στο αγιαστήριο. Με αυτόν τον τρόπο προσφέρονταν όλες οι θυσίες από τον λαό. Μέρα με τη μέρα το έργο προχωρούσε και έτσι το ιερό γινόταν συνεχώς το δοχείο των αμαρτιών της εκκλησίας. Αυτή όμως δεν ήταν η τελική απαλλαγή από αυτές τις αμαρτίες. Η συσσωρευμένη ενοχή αφαιρούνταν με μια ειδική λειτουργία, η οποία ονομαζόταν καθαρισμός του αγιαστηρίου. Αυτή η λειτουργία, κατά τον τύπο, πραγματοποιείτο μία ημέρα το χρόνο· και η δέκατη ημέρα του έβδομου μήνα, κατά την οποία τελούνταν, ονομαζόταν ημέρα της εξιλέωσης. Την ημέρα αυτή, ενώ όλος ο Ισραήλ απείχε από την εργασία και ταπείνωνε την ψυχή του, ο ιερέας έφερνε δύο τράγους και τους παρουσίαζε ενώπιον του Κυρίου στην πόρτα της σκηνής του μαρτυρίου. Πάνω σε αυτούς τους τράγους έριχνε κλήρο· έναν κλήρο για τον Κύριο και τον άλλο κλήρο για τον αποδιοπομπαίο τράγο. Αυτός στον οποίο έπεφτε ο κλήρος του Κυρίου, στη συνέχεια θανατωνόταν, και το αίμα του μεταφέρονταν από τον ιερέα στα άγια των αγίων του αγιαστηρίου και ραντιζόταν πάνω στο ιλαστήριο. Αυτή ήταν η μόνη ημέρα που του επιτρεπόταν να εισέλθει σε αυτό το διαμέρισμα. Βγαίνοντας έξω, έπρεπε να βάλει και τα δύο χέρια του πάνω στο κεφάλι του αποδιοπομπαίου τράγου, να ομολογήσει πάνω του όλες τις ανομίες των υιών Ισραήλ και όλες τις παραβάσεις τους σε όλες τις αμαρτίες τους, και, βάζοντάς τες έτσι πάνω στο κεφάλι του (Λευιτικό 16:21), έπρεπε να τον στείλει μακριά με το χέρι ενός κατάλληλου ανθρώπου σε μια γη ακατοίκητη, μια γη αποχωρισμού ή λήθης ώστε ο τράγος να μην εμφανιστεί ποτέ ξανά στο στρατόπεδο του Ισραήλ και να χαθεί η μνήμη των αμαρτιών του λαού. Αυτή η λειτουργία είχε σκοπό τον καθαρισμό του λαού από τις αμαρτίες του και τον καθαρισμό του αγιαστηρίου και των ιερών σκευών του. Λευιτικό 16:30,33. Με αυτή τη διαδικασία, η αμαρτία αφαιρούνταν - αλλά μόνο κατά τον τύπο· γιατί όλο αυτό το έργο ήταν τυπικό.

Ο αναγνώστης στον οποίο αυτές οι περιγραφές είναι καινούργιες θα μπορούσε εδώ να ρωτήσει, ίσως, με κάποια έκπληξη, τι μπορεί να συμβολίζει αυτό το παράξενο έργο· τι υπάρχει σε αυτή την οικονομία που προεικονίζεται. Απαντάμε, Προεικονίζεται ένα παρόμοιο έργο στη διακονία του Χριστού, όπως διδάσκει ξεκάθαρα ο Παύλος. Αφού δηλώνει, στην προς Εβραίους κεφ. 8, ότι ο Χριστός είναι ο λειτουργός της αληθινής σκηνής, του αγιαστηρίου στον ουρανό, δηλώνει ότι οι ιερείς στη γη υπηρετούσαν το παράδειγμα και τη σκιά των ουράνιων πραγμάτων. Με άλλα λόγια, το έργο των επίγειων ιερέων ήταν μια σκιά, ένα παράδειγμα, μια σωστή αναπαράσταση, στο βαθμό που

μπορούσε να εκτελεστεί από τους θνητούς, της διακονίας του Χριστού επάνω στους ουρανούς. Αυτοί οι ιερείς διακονούσαν και στα δύο διαμερίσματα της επίγειας σκηνής, ο Χριστός επομένως διακονεί και στα δύο διαμερίσματα του ουράνιου ναού· γιατί και αυτός ο ναός έχει δύο διαμερίσματα, ειδάλλως δεν αναπαρίσταται σωστά από το επίγειο· και ο Κύριός μας ιερουργεί και στα δύο, ειδάλλως η διακονία του ιερέα στη γη δεν ήταν σωστή σκιά του έργου Του. Αλλά ο Παύλος δηλώνει ξεκάθαρα ότι ο Χριστός διακονεί και στα δύο διαμερίσματα· γιατί λέει ότι έχει εισέλθει στα άγια (αρχαία ελληνικά, τὰ ἅγια) με το ίδιο Του το αίμα. Εβραίους 9:12. Υπάρχει, επομένως, ένα έργο που εκτελείται από τον Χριστό στη διακονία Του στον ουράνιο ναό, που αντιστοιχεί σε αυτό που εκτελείτο από τους ιερείς και στα δύο διαμερίσματα του γήινου κτιρίου. Αλλά το έργο στο δεύτερο διαμέρισμα, ή αλλιώς στα άγια των αγίων, ήταν ένα ειδικό έργο για να κλείσει ο ετήσιος κύκλος της διακονίας και να καθαριστεί το αγιαστήριο. Ως εκ τούτου, η διακονία του Χριστού στο δεύτερο διαμέρισμα του ουράνιου αγιαστηρίου πρέπει να είναι ένα έργο παρόμοιας φύσης και συνίσταται στην ολοκλήρωση του έργου Του ως του μεγάλου Αρχιερέα μας και τον καθαρισμό αυτού του αγιαστηρίου.

Όπως μέσω των θυσιών της προηγούμενης οικονομίας οι αμαρτίες του λαού μεταφέρονταν κατά τον τύπο από τους ιερείς στο επίγειο αγιαστήριο, όπου διακονούσαν αυτοί οι ιερείς, έτσι και από τότε που ο Χριστός ανελήφθη στην παρουσία του Πατέρα Του, είναι ο μεσίτης μας και οι αμαρτίες όλων εκείνων που ειλικρινά ζητούν συγχώρεση μέσω αυτού, μεταφέρονται στο ουράνιο αγιαστήριο όπου διακονεί. Είτε ο Χριστός διακονεί για εμάς στους ουράνιους άγιους τόπους με το δικό Του αίμα κυριολεκτικά, είτε μόνο μέσω της τιμής αυτού του αίματος, δεν χρειάζεται να σταματήσουμε για να αναρωτηθούμε. Αρκεί να πούμε ότι το αίμα Του έχει χυθεί, και μέσω αυτού του αίματος εξασφαλίζεται στην πραγματικότητα η άφεση των αμαρτιών, η οποία επιτεύχθηκε μόνο κατ' εικόνα μέσω του αίματος των μοσχαριών και των τράγων της προηγούμενης οικονομίας. Αλλά αυτές οι θυσίες είχαν πραγματική τιμή από αυτή την άποψη: σήμαιναν πίστη σε μια πραγματική θυσία που θα ερχόταν· και έτσι όσοι τις εφάρμοσαν έχουν ίσο συμφέρον στο έργο του Χριστού με εκείνους που στην παρούσα οικονομία έρχονται σε αυτόν με πίστη, μέσω των διατάξεων του ευαγγελίου.

Η συνεχής μεταφορά των αμαρτιών στο ουράνιο αγιαστήριο (και αν δεν μεταφέρονται κατ αυτόν τον τρόπο, θα μπορούσε να μας εξηγήσει κανείς, υπό το φως των τύπων και λαμβάνοντας υπόψη τα κείμενα του Παύλου, τη φύση του έργου του Χριστού για λογαριασμό μας;) — αυτή η συνεχής μεταφορά, λέμε, των αμαρτιών στο ουράνιο αγιαστήριο, καθιστά απαραίτητο τον καθαρισμό του για τον ίδιο λόγο που ένα παρόμοιο έργο απαιτούνταν στο επίγειο αγιαστήριο.

Πρέπει να παρατηρήσουμε εδώ μια σημαντική διάκριση μεταξύ των δύο διακονιών. Στην επίγεια σκηνή, ένας πλήρης κύκλος υπηρεσίας ολοκληρωνόταν κάθε χρόνο. Για τριακόσιες πενήντα εννέα ημέρες, στα συνηθισμένα τους χρόνια, η διακονία τελούνταν στο πρώτο διαμέρισμα [άγια]. Η διακονία μιας ημέρας στα άγια των αγίων ολοκλήρωνε τον ετήσιο κύκλο. Το έργο στη συνέχεια ξεκινούσε ξανά στα άγια και προχωρούσε μέχρι που μια άλλη ημέρα εξιλέωσης ολοκλήρωνε το ετήσιο έργο. Και έτσι συνεχιζόταν, χρόνο με το χρόνο. Αυτή η συνεχής επανάληψη του έργου ήταν απαραίτητη λόγω της σύντομης ζωής των θνητών ιερέων. Δεν υπάρχει όμως τέτοια ανάγκη στην περίπτωση του Κυρίου μας, ο οποίος ζει πάντοτε για να μεσιτεύει για εμάς. (Βλέπε Εβραίους 7:23-25) Επομένως,

το έργο του ουράνιου αγιαστηρίου, αντί να είναι ένα ετήσιο έργο, εκτελείται άπαξ για πάντα. Αντί λοιπόν το έργο να επαναλαμβάνεται χρόνο με το χρόνο, του έχει παραχωρηθεί μια μεγάλη περίοδος, στην οποία συνεχίζεται και ολοκληρώνεται, και δεν θα επαναληφθεί ποτέ.

Ένας ετήσιος κύκλος διακονίας στο επίγειο αγιαστήριο αντιπροσώπευε ολόκληρο το έργο του επουράνιου αγιαστηρίου. Στον τύπο, ο καθαρισμός του αγιαστηρίου ήταν το σύντομο τελικό έργο της ετήσιας λειτουργίας. Στο πρωτότυπο, ο καθαρισμός του αγιαστηρίου είναι το τελικό έργο του Χριστού, του μεγάλου Αρχιερέα μας, στη σκηνή του μαρτυρίου στον ουρανό. Στον τύπο, για να καθαρίσει το αγιαστήριο, ο αρχιερέας εισερχόταν στα άγια των αγίων για να διακονήσει στην παρουσία του Θεού ενώπιον της κιβωτού της διαθήκης Του. Στο πρωτότυπο, όταν έρθει η ώρα για τον καθαρισμό του αγιαστηρίου, ο Αρχιερέας μας, με παρόμοιο τρόπο, εισέρχεται στα άγια των αγίων για να ολοκληρώσει οριστικά το μεσιτικό Του έργο υπέρ της ανθρωπότητας. Επιβεβαιώνουμε με σιγουριά επομένως ότι κανένα άλλο συμπέρασμα δεν μπορεί να εξαχθεί σε αυτό το θέμα χωρίς να παραβιαστεί η αδιαμφισβήτητη μαρτυρία του λόγου του Θεού.

Αναγνώστη, βλέπεις τώρα τη σημασία αυτού του θέματος; Αρχίζεις να αντιλαμβάνεσαι πόσο σπουδαίο ενδιαφέρον για όλο τον κόσμο έχει το αγιαστήριο του Θεού; Βλέπεις ότι ολόκληρο το έργο της σωτηρίας επικεντρώνεται εκεί, και ότι όταν ολοκληρωθεί το έργο, η περίοδος χάριτος τελειώνει, και οι υποθέσεις των σωσμένων και των χαμένων αποφασίζονται μια για πάντα; Βλέπεις ότι ο καθαρισμός του αγιαστηρίου είναι ένα σύντομο και ειδικό έργο, με το οποίο το μεγάλο σχέδιο της σωτηρίας ολοκληρώνεται για πάντα; Βλέπεις ότι αν μπορεί να γίνει γνωστό πότε ξεκινά αυτό το έργο του καθαρισμού, αποτελεί μια επίσημη ανακοίνωση στον κόσμο ότι η τελευταία ώρα της σωτηρίας έφτασε, και επιταχύνεται γρήγορα προς το τέλος της; Και αυτό είναι που η προφητεία έχει σκοπό να δείξει. Είναι για να γνωστοποιηθεί η έναρξη αυτού του μνημειώδους έργου. “*Μέχρι 2.300 ημερονύκτια· τότε, το αγιαστήριο θα καθαριστεί.*”.

Πριν από οποιαδήποτε διαφωνία σχετικά με τη φύση και την εφαρμογή αυτών των ημερών αυτών, μπορεί να ληφθεί με ασφάλεια η θέση ότι αυτές καταλήγουν στον καθαρισμό του ουράνιου αγιαστηρίου, διότι το επίγειο έπρεπε να καθαρίζεται κάθε χρόνο· και θεωρούμε εντελώς άτοπο, να κατανοήσουμε την προφητεία λέγοντας ότι στο τέλος των 2300 ημερών, μιας χρονικής περιόδου άνω των έξι ετών, αν τις πάρουμε κυριολεκτικά, θα έπρεπε αυτό το γεγονός να λαμβάνει χώρα τακτικά κάθε χρόνο. Το ουράνιο αγιαστήριο είναι αυτό στο οποίο λαμβάνεται η απόφαση για όλες τις ανθρώπινες υποθέσεις. Η πρόοδος του έργου εκεί είναι αυτό που ιδιαίτερα θα έπρεπε να απασχολεί την ανθρωπότητα να γνωρίζει. Αν οι άνθρωποι καταλάβαιναν τη σχέση αυτών των θεμάτων με τα αιώνια συμφέροντά τους, με τι σοβαρότητα και ανησυχία θα αφιέρωναν την πιο προσεκτική και ευλαβή τους μελέτη γι αυτά. Δέστε στο κεφάλαιο 9 από το εδάφιο 20 και μετά το θέμα με τις 2300 ημέρες, που δείχνει σε ποιο σημείο κατέληξαν και πότε άρχισε το επίσημο έργο του καθαρισμού του ουράνιου αγιαστηρίου.

Εδάφιο 15. Και όταν εγώ ο Δανιήλ είδα την όραση, και ζητούσα την έννοια, τότε, ξάφνου, στάθηκε μπροστά μου σαν θέα ανθρώπου· 16. και άκουσα φωνή ανθρώπου στο μέσον τού Ουλαϊ, που έκραξε και είπε: Γαβριήλ, κάνε αυτό τον άνθρωπο να εννοήσει την όραση.

Τώρα εισερχόμαστε στην ερμηνεία του οράματος. Και πρώτα απ 'όλα γίνεται αναφορά στην φροντίδα του Δανιήλ και στις προσπάθειές του να κατανοήσει αυτά τα πράγματα. Αναζητούσε την ερμηνεία. Όσοι έχουν αφιερώσει στα προφητικά θέματα την πιο προσεκτική και ένθερμη προσοχή τους, δεν είναι αυτοί που θα αδιαφορήσουν για τέτοια θέματα. Αυτοί που περπατούν με αδιαφορία πάνω σε ένα ορυχείο χρυσού, δεν μπορούν να γνωρίζουν ότι μια φλέβα από πολύτιμο μέταλλο βρίσκεται κάτω από τα πόδια τους. Ξαφνικά μπροστά στον προφήτη στάθηκε ένα όν με ανθρώπινη μορφή. Το κείμενο δεν λέει ότι ήταν ένας άνθρωπος, όπως κάποιοι θα ήθελαν να μας κάνουν να πιστεύουμε, που θέλουν να αποδείξουν ότι οι άγγελοι είναι νεκροί άνθρωποι και οι οποίοι καταφεύγουν σε τέτοια κείμενα ως απόδειξη. Λέει, “*σαν θέα ανθρώπου”* , από το οποίο προφανώς πρέπει να καταλάβουμε οτι πρόκειται για έναν άγγελο με ανθρώπινη μορφή. Επίσης άκουσε τη φωνή ενός ανθρώπου· δηλαδή, τη φωνή ενός αγγέλου, σαν ανθρώπου, να μιλάει. Η εντολή που δόθηκε ήταν να κάνει αυτόν τον άνθρωπο, τον Δανιήλ, να καταλάβει το όραμα. Η εντολή δόθηκε στον Γαβριήλ, ένα όνομα που σημαίνει «ο ισχυρός». Συνεχίζει την οδηγία του προς τον Δανιήλ στο κεφάλαιο 9. Κατά την νέα οικονομία, του ανατέθηκε να αναγγείλει τη γέννηση του Ιωάννη του Βαπτιστή στον πατέρα του Ζαχαρία (Λουκάς 1:11) και του Μεσσία στην παρθένο Μαρία, εδάφιο 26. Στον Ζαχαρία, συστήθηκε με τα εξής λόγια: «*Εγώ είμαι ο Γαβριήλ, αυτός που παραστέκεται μπροστά στον Θεό·».* Από αυτό φαίνεται ότι ήταν άγγελος υψηλής τάξης και ανώτερου αξιώματος, αλλά Εκείνος που του απευθύνθηκε εδώ ήταν προφανώς υψηλότερος σε βαθμό από τον Γαβριήλ και είχε τη δύναμη να διοικεί και να ελέγχει τις πράξεις του Γαβριήλ. Αυτός πιθανότατα δεν ήταν άλλος από τον αρχάγγελο Μιχαήλ, ή τον Χριστό, μεταξύ του οποίου και του Γαβριήλ και μόνο, υπήρχε η γνώση των θεμάτων που είχαν κοινοποιηθεί στον Δανιήλ. (Βλέπε κεφάλαιο 10:21)

Εδάφιο 17. Και ήρθε κοντά όπου στεκόμουν· και όταν ήρθε, τρόμαξα, και έπεσα επάνω στο πρόσωπό μου· και εκείνος μού είπε: Εννόησε, γιε ανθρώπου· επειδή, η όραση είναι για τους έσχατους καιρούς. 18. Και ενώ μιλούσε σε μένα, εγώ ήμουν βυθισμένος σε βαθύ ύπνο με το πρόσωπό μου επάνω στη γη· όμως, με άγγιξε, και με έκανε να σταθώ όρθιος. 19. Και είπε: Δες, εγώ θα σε κάνω να γνωρίσεις τι θα συμβεί στους έσχατους καιρούς τής οργής· επειδή, στον ορισμένο καιρό θα είναι το τέλος.

Και ο Ιωάννης έπεσε μπροστά στα πόδια ενός αγγέλου, υπό παρόμοιες συνθήκες με αυτές που περιγράφονται εδώ, αλλά αυτό έγινε για λόγους λατρείας. Αποκάλυψη 19:10, 22:8. Ο Δανιήλ φαίνεται να έχει συγκλονιστεί από τη μεγαλοπρέπεια του ουράνιου αγγελιοφόρου. Έπεσε με το πρόσωπό του στη γη, σαν να ήταν σε βαθύ ύπνο. Η λύπη, είναι αλήθεια, έκανε τους μαθητές να κοιμηθούν· αλλά ο φόβος, όπως σε αυτή την περίπτωση, δύσκολα θα είχε αυτό το αποτέλεσμα. Ο άγγελος έβαλε απαλά το χέρι του πάνω του για να τον διαβεβαιώσει (πόσες φορές έχουν πει στους θνητούς ουράνια όντα «μη φοβάσαι»!), και από αυτή την ανύμπορη και καταβεβλημένη κατάσταση τον έστησε όρθιο. Με μια γενική δήλωση ότι στον καθορισμένο χρόνο θα έρθει το τέλος, και ότι θα τον κάνει να μάθει τι θα συμβεί στους έσχατους καιρούς της οργής εισέρχεται στην ερμηνεία

Ο άγγελος Γαβριήλ επισκέπτεται ξανά τον προφήτη Δανιήλ

του οράματος. Η οργή πρέπει να νοηθεί ότι καλύπτει κάποια χρονική περίοδο. Ποια όμως; Ο Θεός είπε στον λαό του Ισραήλ ότι θα έριχνε πάνω τους την οργή Του για την ανομία τους· και έτσι έδωσε οδηγίες σχετικά με τον «βέβηλο ασεβή ηγεμόνα του Ισραήλ»: "*Σήκωσε το διάδημα, και αφαίρεσε το στέμμα·... Θα το ανατρέψω, θα το ανατρέψω, θα το ανατρέψω, και δεν θα υπάρχει, μέχρις ότου έρθει εκείνος στον οποίο ανήκει· και θα το δώσω σ' αυτόν.*". Ιεζεκιήλ 21:25-27, 31.

Εδώ περιγράφεται η περίοδος της οργής του Θεού εναντίον του λαού της διαθήκης Του· η περίοδος κατά την οποία το άγιο κατοικητήριο και το στράτευμα θα καταβληθούν. Το διάδημα αφαιρέθηκε και το στέμμα αφαιρέθηκε, όταν ο Ισραήλ υποτάχθηκε στο βασίλειο της Βαβυλώνας. Ανατράπηκε ξανά από τους Μήδους και τους Πέρσες, ξανά από τους Έλληνες, ξανά από τους Ρωμαίους, που αντιστοιχεί στις τρεις φορές που η λέξη επαναλαμβάνεται από τον προφήτη. Οι Ιουδαίοι, έχοντας απορρίψει τότε τον Χριστό, σύντομα διασκορπίστηκαν σε όλη τη γη· και ο πνευματικός Ισραήλ έχει πάρει τη θέση του κατά σάρκα Ισραήλ, αλλά υποτάσσεται σε επίγειες δυνάμεις, και θα είναι έτσι μέχρι να εγκατασταθεί ξανά ο θρόνος του Δαβίδ, μέχρι να έρθει Αυτός που είναι ο νόμιμος κληρονόμος του, ο Μεσσίας, ο Άρχοντας της ειρήνης, και τότε θα δοθεί σε Εκείνον. Τότε η οργή θα σταματήσει. Ο άγγελος πρέπει τώρα να γνωστοποιήσει στον Δανιήλ το τι θα συμβεί στο τέλος αυτής της περιόδου.

Εδάφιο 20. Το κριάρι που είδες, που έχει δύο κέρατα, είναι οι βασιλιάδες τής Μηδίας και της Περσίας. 21. Και ο τριχωτός τράγος είναι ο βασιλιάς τής Ελλάδας· και το μεγάλο κέρας, που είναι ανάμεσα στα μάτια του, αυτός είναι ο πρώτος βασιλιάς. 22. Το ότι συντρίφτηκε, και ανέβηκαν τέσσερις αντ' αυτού, σημαίνει ότι τέσσερα βασίλεια θα σηκωθούν από το έθνος αυτό· όμως, όχι σύμφωνα με τη δική του δύναμη.

Όπως είπαν οι μαθητές στον Κύριο, έτσι ας πούμε και εμείς εδώ για τον άγγελο που μίλησε στον Δανιήλ: "*Δες, τώρα μιλάς ανοιχτά, και δεν λες καμιά παρομοίωση.*". Αυτή είναι μια εξήγηση του οράματος σε γλώσσα όσο απλή απαιτείται. (Βλέπε εδάφια 3-8.) Το διακριτικό χαρακτηριστικό της Περσικής αυτοκρατορίας, η ένωση των δύο εθνοτήτων που την αποτελούσαν, αντιπροσωπεύεται από τα δύο κέρατα του κριαριού. Η Ελλάδα έφτασε στη μεγαλύτερη δόξα της ως ενότητα υπό την ηγεσία του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ενός στρατηγού τόσο διάσημου όσο δεν έχει δει ποτέ ο κόσμος. Αυτό το μέρος της ιστορίας της αντιπροσωπεύεται από την πρώτη φάση του τράγου, κατά την οποία το ένα περίβλεπτο κέρας συμβόλιζε τον Μέγα Αλέξανδρο. Μετά τον θάνατό του, το βασίλειο διαλύθηκε σε κομμάτια, αλλά σχεδόν αμέσως συνενώθηκε σε τέσσερις μεγάλες διαιρέσεις, που αντιπροσωπεύονται από τη δεύτερη φάση του τράγου, όταν είχε τέσσερα κέρατα που ανέβηκαν στη θέση του πρώτου, το οποίο έσπασε. Αυτές οι διαιρέσεις δεν έφτασαν την εξουσία του. Καμία από αυτές δεν κατείχε τη δύναμη του αρχικού βασιλείου. Αυτά τα σπουδαία ορόσημα στην ιστορία, στα οποία ο ιστορικός απονέμει τόμους, ο θεόπνευστος συγγραφέας μας τα αποδίδει εδώ με σαφή περίγραμμα, με μερικές γραμμές του μολυβιού και μερικές παύλες της πένας.

Εδάφιο 23. Και στους έσχατους καιρούς τής βασιλείας τους, όταν οι ανομίες θα φτάσουν στο πλήρες, θα σηκωθεί ένας σκληροπρόσωπος βασιλιάς, και συνετός σε πανουργίες. 24. Και η δύναμή του θα είναι ισχυρή, όχι όμως από δική του δύναμη· και θα αφανίζει με θαυμαστόν τρόπο, και θα ευοδώνεται και θα κατορθώνει, και θα αφανίζει τούς ισχυρούς, και τον άγιο λαό. 25. Και με την πανουργία του θα κάνει να ευοδώνεται στο χέρι του η απάτη· και θα μεγαλυνθεί στην καρδιά του, και σε περίοδο ειρήνης θα αφανίσει πολλούς· και θα σηκωθεί ενάντια στον Άρχοντα των αρχόντων· όμως, θα συντριφτεί χωρίς χέρι.

Αυτή η δύναμη διαδέχεται τα τέσσερα τμήματα του βασιλείου του τράγου κατά την τελευταία περίοδο της βασιλείας τους, δηλαδή, προς το τέλος της ύπαρξης τους. Είναι, φυσικά, η ίδια δύναμη με το μικρό κέρας του εδαφίου 9 και μετά. Εφαρμόστε το στη Ρώμη, όπως αναφέρεται στις παρατηρήσεις στο εδάφιο 9, και όλα θα είναι αρμονικά και σαφή.

"*ένας σκληροπρόσωπος βασιλιάς*" . Ο Μωυσής, προβλέποντας την τιμωρία που θα έρθει στους Εβραίους από αυτήν την δύναμη, την αποκαλεί "*έθνος αγριοπρόσωπο*" . Δευτερονόμιο 28:49,50. Κανένας λαός δεν είχε πιο τρομερή εμφάνιση όταν βρισκόταν σε πολεμική παράταξη από τους Ρωμαίους. "*συνετός σε πανουργίες*" . Ο Μωυσής, σχετικά με την προαναφερθείσα γραφή, λέει: "*έθνος, που δεν θα καταλαβαίνεις τη γλώσσα του*" . Αυτό δεν θα μπορούσε να ειπωθεί για τους Βαβυλώνιους, τους Πέρσες ή τους Έλληνες, αναφερόμενος στους Εβραίους· γιατί η Χαλδαϊκή και η Ελληνική γλώσσα χρησιμοποιούνταν σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό στην Παλαιστίνη. Αυτό δεν ίσχυε, ωστόσο, με τη Λατινική.

"*όταν οι ανομίες θα φτάσουν στο πλήρες*" . Από την αρχή της προφητείας, βλέπουμε ότι προβάλλεται η σχέση μεταξύ του λαού του Θεού και των καταπιεστών του. Εξαιτίας των παραβάσεων του λαού, έπεσαν σε αιχμαλωσία. Η δε εμμονή τους στην αμαρτία επέφερε όλο και πιο αυστηρή τιμωρία. Ποτέ οι Εβραίοι δεν ήταν πιο διεφθαρμένοι, ηθικά, ως έθνος, από ό,τι την εποχή που τέθηκαν υπό τη δικαιοδοσία των Ρωμαίων.

"*ισχυρή, όχι όμως από δική του δύναμη*". Η επιτυχία των Ρωμαίων οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό στη βοήθεια των συμμάχων τους και στις διαιρέσεις μεταξύ των εχθρών τους, τις οποίες ήταν πάντα έτοιμοι να εκμεταλλευτούν.

"*και θα αφανίζει με θαυμαστόν τρόπο*". Ο Κύριος είπε στους Εβραίους μέσω του προφήτη Ιεζεκιήλ ότι θα τους παρέδιδε σε άνδρες που "*χαλκεύουν όλεθρο*" . Πόσο γεμάτη νόημα είναι μια τέτοια περιγραφή, και πόσο εφαρμόσιμη στους Ρωμαίους Καταλαμβάνοντας την Ιερουσαλήμ, θανάτωσαν ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες Εβραίους και έπιασαν ενενήντα επτά χιλιάδες αιχμαλώτους. Με τόσο θαυμαστό τρόπο κατέστρεψαν αυτόν τον κάποτε ισχυρό και άγιο λαό.

Και ό,τι δεν μπορούσαν να το πετύχουν με τη βία, το πετύχαιναν με τεχνάσματα. Οι κολακείες, η απάτη και η διαφθορά τους ήταν τόσο μοιραίες όσο η πολεμική τους μηχανή. Και η Ρώμη, τελικά, στο πρόσωπο ενός από τους κυβερνήτες της, στάθηκε ενάντια στον Άρχοντα των αρχόντων, επιβάλλοντας την καταδίκη του Ιησού Χριστού σε θάνατο. Αλλά "*θα συντριφτεί χωρίς χέρι*", μια έκφραση που ταυτίζει την καταστροφή αυτής της δύναμης με το χτύπημα της εικόνας του κεφαλαίου 2.

Εδάφιο 26. Και η όραση που ειπώθηκε για τα ημερονύχτια είναι αληθινή· εσύ, λοιπόν, σφράγισε την όραση, επειδή είναι για πολλές ημέρες. 27. Κι εγώ ο Δανιήλ λιποθύμησα, και ήμουν άρρωστος για ημέρες· ύστερα απ' αυτά, σηκώθηκα, και έκανα τα έργα τού βασιλιά· θαύμαζα, όμως, για την όραση, και δεν υπήρχε εκείνος που να καταλαβαίνει.

"*η όραση που ειπώθηκε για τα ημερονύχτια*" είναι αυτή των 2300 ημερών. Λόγω της μακράς περιόδου καταπίεσης και των συμφορών που επρόκειτο να έρθουν στον λαό του, ο Δανιήλ λιποθύμησε και αρρώστησε για ορισμένες ημέρες. Έμεινε έκπληκτος από το όραμα, αλλά δεν το κατάλαβε. Γιατί όμως ο Γαβριήλ εκείνη τη στιγμή δεν εκτέλεσε πλήρως τις οδηγίες που του είχαν δοθεί και δεν έκανε τον Δανιήλ να καταλάβει το όραμα;
— Επειδή ο Δανιήλ είχε λάβει όλα όσα μπορούσε τότε να αντέξει. Περαιτέρω πληροφόρηση, επομένως, αναβλήθηκε για μελλοντική χρονική στιγμή.

Κεφάλαιο 9 – Οι Εβδομήντα Εβδομάδες

Το σύντομο χρονικό διάστημα μεταξύ των οραμάτων — Η κατανόηση της προφητείας του Ιερεμία από τον Δανιήλ — Η θαυμάσια προσευχή του Δανιήλ — Ο Γαβριήλ εμφανίζεται ξανά — Εξήγηση του οράματος του κεφαλαίου 8 — Η σύνδεση μεταξύ των κεφαλαίων οκτώ και εννέα — Η εξήγηση του καιρού — Οι εβδομήντα εβδομάδες — Η σημασία της λέξης «αποκοπή» — Η μαρτυρία του Δρ. Χέιλς — Χρονολόγηση των εβδομήντα εβδομάδων — Το διάταγμα του Κύρου — Το διάταγμα του Δαρείου — Το διάταγμα του Αρταξέρξη — Το έτος 457 π.Χ. — Το έτος της βάπτισης του Χριστού — Το έτος της σταύρωσης του Χριστού — Η έναρξη της χριστιανικής εποχής — Ενδιάμεσες χρονολογίες — Αρμονία — Η γνήσια ανάγνωση — Ο κανόνας του Πτολεμαίου — Το τέλος των 2300 ημερών.

Εδάφιο 1. Κατά τον πρώτο χρόνο τού Δαρείου, του γιου τού Ασσουήρη, από το σπέρμα των Μήδων, που βασίλευσε επάνω στο βασίλειο των Χαλδαίων, 2. κατά τον πρώτο χρόνο τής βασιλείας του, εγώ ο Δανιήλ εννόησα μέσα στα βιβλία τον αριθμό των χρόνων, για τους οποίους έγινε ο λόγος τού Κυρίου στον προφήτη Ιερεμία, ότι θα συμπληρώνονταν 70 χρόνια στις ερημώσεις τής Ιερουσαλήμ.

Το όραμα που καταγράφηκε στο προηγούμενο κεφάλαιο δόθηκε κατά το τρίτο έτος του Βαλτάσαρ, γύρω στο 538 π.Χ.. Το ίδιο έτος, που ήταν και το πρώτο του Δαρείου, συνέβησαν τα γεγονότα που αφηγούνται σε αυτό το κεφάλαιο. Συνεπώς, μεσολαβεί λιγότερο από ένα έτος μεταξύ αυτών των δύο κεφαλαίων. Αν και ο Δανιήλ, ως αρχιδιοικητής του σημαντικότερου βασιλείου στο πρόσωπο της γης, ήταν επιβαρυμένος με φροντίδες και βάρη, δεν άφησε αυτό να του στερήσει το προνόμιο να μελετά θέματα υψηλότερης σημασίας, ακόμη και τους σκοπούς του Θεού όπως αποκαλύφθηκαν στους προφήτες Του. Καταλάβαινε από τα βιβλία, δηλαδή, τα γραπτά του Ιερεμία, ότι ο Θεός είχε διορίσει ο λαός Του να είναι σε αιχμαλωσία εβδομήντα χρόνια. Αυτή η πρόβλεψη βρίσκεται στον Ιερεμία 25:12, 29:10. Η γνώση της και η χρήση της, δείχνει ότι ο Ιερεμίας θεωρήθηκε από νωρίς ως θεόπνευστος προφήτης· διαφορετικά τα γραπτά του δεν θα είχαν συλλεχθεί τόσο σύντομα και αντιγραφεί τόσο εκτενώς. Αν και ο Δανιήλ ήταν για ένα διάστημα σύγχρονος με αυτόν, είχε ένα αντίγραφο των έργων του το οποίο κουβαλούσε μαζί του στην αιχμαλωσία του· και παρόλο που ήταν ο ίδιος τόσο μεγάλος προφήτης, δεν δίσταζε να μελετήσει προσεκτικά τι θα μπορούσε να έχει αποκαλύψει ο Θεός σε άλλους υπηρέτες Του. Ξεκινώντας τα εβδομήντα χρόνια από το 606 π.Χ., ο Δανιήλ κατάλαβε ότι πλησίαζαν στο τέλος τους· και ο Θεός είχε μάλιστα ξεκινήσει την εκπλήρωση αυτής της προφητείας ανατρέποντας το βασίλειο της Βαβυλώνας.

Εδάφιο 3. Και έστρεψα το πρόσωπό μου στον Κύριο τον Θεό, για να κάνω προσευχή και δεήσεις με νηστεία, και σάκο, και στάχτη·

Το ότι ο Θεός το υποσχέθηκε, αυτό δεν μας απαλλάσσει από την ευθύνη να τον παρακαλούμε για την εκπλήρωση του λόγου Του. Ο Δανιήλ θα μπορούσε να είχε συλλογιστεί με αυτόν τον τρόπο: Ο Θεός έχει υποσχεθεί να απελευθερώσει τον λαό Του

στο τέλος των εβδομήντα ετών και θα εκπληρώσει αυτήν την υπόσχεση. Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να ασχοληθώ καθόλου με το θέμα. Ο Δανιήλ όμως δεν έκανε αυτόν τον συλλογισμό, αλλά αντίθετα καθώς πλησίαζε ο καιρός για την εκπλήρωση του λόγου του Κυρίου, αποφάσισε να εκζητήσει τον Κύριο με όλη του την καρδιά. Πόσο ένθερμα έκανε αυτό το έργο, με νηστεία, με σάκο και στάχτη! Αυτή ήταν η χρονιά, πιθανώς, κατά την οποία ρίχτηκε στο λάκκο των λιονταριών και η προσευχή η οποία καταγράφεται εδώ, μπορεί να ήταν το θέμα αυτής της αίτησης, την οποία, ανεξάρτητα από τον άδικο ανθρώπινο νόμο που είχε εφαρμοστεί, πρόσφερε ενώπιον του Κυρίου τρεις φορές την ημέρα.

Εδάφιο 4. και δεήθηκα στον Κύριο τον Θεό μου, και εξομολογήθηκα, και είπα: Ω, Κύριε, ο μεγάλος και φοβερός Θεός, που φυλάττει τη διαθήκη και το έλεος σ' εκείνους που τον αγαπούν, και τηρούν τις εντολές του!

Εδώ έχουμε την έναρξη της υπέροχης προσευχής του Δανιήλ — μιας προσευχής που εκφράζει τέτοια ταπείνωση και συντριβή καρδιάς που κάποιος πρέπει να είναι χωρίς συναισθήματα για να τη διαβάσει ασυγκίνητος. Ξεκινά αναγνωρίζοντας την πιστότητα του Θεού. Ο Θεός ποτέ δεν αποτυγχάνει σε καμία από τις σχέσεις του με τους πιστούς Του. Οι Εβραίοι βρίσκονταν τότε στο καμίνι της αιχμαλωσίας όχι από κάποια έλλειψη εκ μέρους του Θεού στην υπεράσπιση και την υποστήριξή τους, αλλά εξαιτίας των αμαρτιών τους και μόνο.

Εδάφιο 5. Αμαρτήσαμε, και ανομήσαμε, και ασεβήσαμε, και αποστατήσαμε, και ξεκλίναμε από τις εντολές σου, και από τις κρίσεις σου. 6. Και δεν υπακούσαμε στους δούλους σου τους προφήτες, οι οποίοι μιλούσαν στο όνομά σου προς τους βασιλιάδες μας, τους άρχοντές μας, και τους πατέρες μας, και προς ολόκληρο τον λαό τής γης. 7. Σε σένα, Κύριε, είναι η δικαιοσύνη, ενώ σε μας η ντροπή τού προσώπου, όπως κατά την ημέρα αυτή, στους άνδρες τού Ιούδα, και στους κατοίκους τής Ιερουσαλήμ, και σε ολόκληρο τον Ισραήλ, αυτούς που είναι κοντά, κι αυτούς που είναι μακριά, και σε όλους τούς τόπους, που τους εκδίωξες, για την παράβασή τους, την οποία παρέβηκαν σε σένα. 8. Κύριε, σε μας είναι η ντροπή τού προσώπου, στους βασιλιάδες μας, στους άρχοντές μας, και στους πατέρες μας, που αμαρτήσαμε σε σένα. 9. Στον Κύριο τον Θεό μας είναι οι οικτιρμοί και οι αφέσεις· επειδή, αποστατήσαμε απ' αυτόν, 10. και δεν υπακούσαμε στη φωνή τού Κυρίου τού Θεού μας, να περπατάμε στους νόμους του, τους οποίους έβαλε μπροστά μας, διαμέσου των δούλων του των προφητών. 11. Και ολόκληρος ο Ισραήλ παρέβηκε τον νόμο σου, και ξέκλινε για να μη υπακούει στη φωνή σου· γι' αυτό, ξεχύθηκε επάνω μας η κατάρα, και ο όρκος, που είναι γραμμένος στον νόμο τού Μωυσή, του δούλου τού Θεού· επειδή, αμαρτήσαμε σ' αυτόν. 12. Και βεβαίωσε τα λόγια του, τα οποία μίλησε εναντίον μας, και εναντίον των κριτών μας, που μας έκριναν, φέρνοντας επάνω μας μεγάλο κακό· επειδή, δεν έγινε κάτω από ολόκληρο τον ουρανό, όπως έγινε στην Ιερουσαλήμ. 13. Όπως είναι γραμμένο στον νόμο τού Μωυσή, όλο αυτό το κακό ήρθε επάνω μας· όμως, δεν δεηθήκαμε μπροστά στον Κύριο τον Θεό μας, για να επιστρέψουμε από τις ανομίες μας, και να προσέξουμε

στην αλήθεια σου· 14. γι' αυτό, ο Κύριος στάθηκε άγρυπνος επάνω στο κακό, και το έφερε επάνω μας· επειδή, ο Κύριος ο Θεός είναι δίκαιος σε όλα τα έργα του, όσα κάνει· μια και εμείς δεν υπακούσαμε στη φωνή του.

Σε αυτό το σημείο, χρησιμοποιείται η προσευχή του Δανιήλ για να γίνει με συντριβή μια πλήρης εξομολόγηση της αμαρτίας. Δικαιώνει πλήρως τα έργα του Κυρίου και αναγνωρίζει τις αμαρτίες τους ως την αιτία όλων των συμφορών τους, όπως τους είχε προειδοποιήσει ο Θεός μέσω του προφήτη Μωυσή. Και δεν κάνει διακρίσεις υπέρ του εαυτού του. Δεν προβάλλει καμία αυτοδικαίωση στην ικεσία του. Και παρόλο που είχε υποφέρει πολύ για τις αμαρτίες των άλλων, υπομένοντας εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας για τα λάθη του λαού του, ενώ ο ίδιος ζούσε μια ευσεβή ζωή και λάμβανε σημαντικές τιμές και ευλογίες από τον Κύριο, δεν αποδίδει κατηγορίες εναντίον κανενός, δεν επικαλείται καμία συμπάθεια για τον εαυτό του ως θύμα των λαθών των άλλων, αλλά βάζει τον εαυτό του μαζί με τους υπόλοιπους και λέει, αμαρτήσαμε, και σε εμάς είναι η ντροπή του προσώπου. Αναγνωρίζει ότι δεν είχαν δώσει προσοχή στα μαθήματα που ο Θεός είχε σκοπό να τους διδάξει μέσω των θλίψεών τους, ώστε να επιστρέψουν σε Αυτόν.

Μια έκφραση στο εδάφιο 14 αξίζει ιδιαίτερης προσοχής: "*γι' αυτό, ο Κύριος στάθηκε άγρυπνος επάνω στο κακό, και το έφερε επάνω μας*". Επειδή η καταδίκη για ένα κακό έργο δεν εκτελείται γρήγορα, γι' αυτό οι καρδιές των γιων των ανθρώπων είναι πλήρως αποφασισμένες να κάνουν το κακό. Αλλά κανείς δεν μπορεί να νομίζει ότι ο Κύριος δεν βλέπει ή ότι έχει ξεχάσει. Οι τιμωρίες Του σίγουρα θα καταφθάσουν στον παραβάτη, εναντίον του οποίου επαπειλούνται, χωρίς παρέκκλιση και χωρίς αποτυχία. Θα σταθεί άγρυπνος επάνω στο κακό και στον δικό του κατάλληλο καιρό θα το πραγματοποιήσει.

Εδάφιο 15. Και τώρα, Κύριε, ο Θεός μας, που έβγαλες τον λαό σου από τη γη τής Αιγύπτου με χέρι κραταιό, και έκανες για τον εαυτό σου όνομα, όπως κατά την ημέρα τούτη, αμαρτήσαμε, ασεβήσαμε. 16. Κύριε, σύμφωνα με όλες τις δικαιοσύνες σου, ας αποστραφεί, παρακαλώ, ο θυμός σου και η οργή σου από την πόλη σου, την Ιερουσαλήμ, το άγιο βουνό σου· επειδή, για τις αμαρτίες μας, και για τις ανομίες των πατέρων μας, η Ιερουσαλήμ και ο λαός σου γίναμε όνειδος σε όλους όσους είναι γύρω μας. 17. Τώρα, λοιπόν, εισάκουσε, Θεέ μας, την προσευχή τού δούλου σου, και τις δεήσεις του, και επίλαμψε το πρόσωπό σου, ένεκα του Κυρίου, επάνω στο ερημωμένο θυσιαστήριό σου. 18. Στρέψε, Κύριε, το αυτί σου, και άκουσε· άνοιξε τα μάτια σου, και δες τις ερημώσεις μας, και την πόλη, επάνω στην οποία αποκλήθηκε το όνομά σου· επειδή, εμείς δεν προσφέρουμε, μπροστά σου τις ικεσίες μας για τις δικαιοσύνες μας, αλλά για τους πολλούς οικτιρμούς σου. 19. Κύριε, εισάκουσε· Κύριε, συγχώρεσε· Κύριε, ακροάσου, και πράξε· μη καθυστερήσεις, για χάρη σου, Θεέ μου· επειδή, το όνομά σου επικλήθηκε επάνω στην πόλη σου, κι επάνω στον λαό σου.

Ο προφήτης τώρα επικαλείται την τιμή του ονόματος του Κυρίου ως λόγο για τον οποίο επιθυμεί να γίνει δεκτό το αίτημά του. Αναφέρεται στο γεγονός της απελευθέρωσης τους από την Αίγυπτο και στη μεγάλη φήμη που είχε αποκτήσει το όνομα του Κυρίου για όλα τα θαυμαστά του έργα που εκδηλώθηκαν ανάμεσά τους. Όλα αυτά θα χάνονταν, αν τους εγκατέλειπε τώρα στην απώλεια. Ο Μωυσής χρησιμοποίησε το ίδιο επιχείρημα,

παρακαλώντας για τον Ισραήλ. Αριθμοί 14. Όχι ότι ο Θεός κινείται από κίνητρα φιλοδοξίας και ματαιοδοξίας. Αλλά όταν ο λαός του εργάζεται για την τιμή του ονόματός Του, όταν εκδηλώνουν την αγάπη τους γι' αυτόν παρακαλώντας τον να εργαστεί, όχι για το προσωπικό τους όφελος, αλλά για τη δική Του δόξα, για να μην ονειδιστεί και βλασφημηθεί το όνομά Του ανάμεσα στους ειδωλολάτρες, αυτό είναι αποδεκτό από αυτόν. Ο Δανιήλ στη συνέχεια μεσιτεύει για την πόλη της Ιερουσαλήμ, που είναι ονομασμένη με το όνομα του Θεού, και για το άγιο βουνό Του, για το οποίο είχε τόση αγάπη, και τον παρακαλεί, για χάρη του ελέους Του, να αφήσει την οργή Του να απομακρυνθεί. Τελικά, το μυαλό του επικεντρώνεται στο άγιο αγιαστήριο, την κατοικία του Θεού πάνω σε αυτή τη γη, και παρακαλεί να επιδιορθωθούν οι ερημώσεις του.

Ο Δανιήλ κατάλαβε ότι τα εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας πλησίαζαν στο τέλος τους. Από την αναφορά του στο αγιαστήριο, είναι προφανές ότι μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε παρεμηνεύσει το σημαντικό όραμα που του δόθηκε στο κεφάλαιο 8, ώστε να υποθέσει ότι οι 2300 ημέρες, στο τέλος των οποίων το αγιαστήριο επρόκειτο να καθαριστεί, έληγαν ταυτόχρονα. Αυτή η παρανόηση διορθώθηκε αμέσως, όταν ο άγγελος ήρθε να του δώσει περαιτέρω οδηγίες, ως απάντηση στην προσευχή του, η αφήγηση της οποίας δίνεται στη συνέχεια.

Εδάφιο 20. Και ενώ εγώ μιλούσα ακόμα, και προσευχόμουν, και εξομολογιόμουν την αμαρτία μου, και την αμαρτία τού λαού μου Ισραήλ, και πρόσφερα την ικεσία μου μπροστά στον Κύριο τον Θεό μου για το άγιο βουνό τού Θεού μου, 21. και ενώ εγώ μιλούσα ακόμα στην προσευχή μου, ο άνδρας Γαβριήλ, που είχα δει στην όραση αρχικά, πετώντας γρήγορα, με άγγιξε την ώρα περίπου της εσπερινής θυσίας·

Εδώ έχουμε το αποτέλεσμα της δέησης του Δανιήλ. Ξαφνικά διακόπτεται από έναν ουράνιο αγγελιοφόρο. Ο άγγελος Γαβριήλ, εμφανιζόμενος ξανά όπως και πριν, με τη μορφή ενός άνδρα, τον οποίο ο Δανιήλ είχε δει στο όραμα αρχικά, τον άγγιξε. Ένα πολύ σημαντικό ερώτημα πρέπει σε αυτό το σημείο να καθοριστεί. Πρέπει να καθοριστεί εάν το όραμα του κεφαλαίου 8 έχει ποτέ εξηγηθεί και μπορεί να γίνει κατανοητό. Το ερώτημα είναι, σε ποιο όραμα αναφέρεται ο Δανιήλ με την έκφραση "*στην όραση αρχικά*"; Όλοι θα παραδεχτούν ότι πρόκειται για ένα όραμα για το οποίο έχουμε κάποια προηγούμενη καταγραφή και ότι σε αυτό το όραμα θα βρούμε κάποια αναφορά στον Γαβριήλ. Πρέπει να πάμε πίσω από αυτό το ένατο κεφάλαιο· γιατί όλα όσα έχουμε σε αυτό το κεφάλαιο πριν από αυτή την εμφάνιση του Γαβριήλ είναι απλώς μια καταγραφή της προσευχής του Δανιήλ. Κοιτάζοντας πίσω, λοιπόν, στα προηγούμενα κεφάλαια, βρίσκουμε αναφορά μόνο σε τρία οράματα που δόθηκαν στον Δανιήλ. 1. Η ερμηνεία του ονείρου του Ναβουχοδονόσορα δόθηκε σε ένα όραμα της νύχτας, κεφάλαιο 2:19. Όμως δεν υπάρχει καμία καταγραφή για οποιαδήποτε αγγελική παρέμβαση στο θέμα. 2. Το όραμα του κεφαλαίου 7. Αυτό εξηγήθηκε στον Δανιήλ από "*έναν από τους παριστάμενους*", πιθανώς έναν άγγελο· αλλά δεν έχουμε πληροφορίες για το ποιος άγγελος ήταν, ούτε υπάρχει κάτι σε αυτό το όραμα που να χρειάζεται περαιτέρω εξήγηση. 3. Το όραμα του κεφαλαίου 8. Εδώ βρίσκουμε μερικές λεπτομέρειες που δείχνουν ότι αυτό είναι το όραμα στο οποίο αναφέρεται. 1. Ο Γαβριήλ αναφέρεται εκεί για πρώτη φορά ονομαστικά στο βιβλίο, και

αυτή ήταν η μόνη φορά πριν από αυτή την περίπτωση. 2. Του δόθηκε η εντολή να κάνει τον Δανιήλ να κατανοήσει το όραμα. 3. Ο Δανιήλ, στο τέλος, λέει ότι δεν το κατάλαβε, δείχνοντας ότι ο Γαβριήλ, στο τέλος του κεφαλαίου 8, δεν είχε εκπληρώσει την αποστολή του. Δεν υπάρχει άλλο σημείο σε όλη την Αγία Γραφή όπου αυτή η οδηγία εκτελείται, εκτός και αν βρίσκεται στο κεφάλαιο 9. Αν, επομένως, το όραμα του κεφαλαίου 8 δεν είναι αυτό στο οποίο αναφέρεται, δεν έχουμε καμία καταγραφή ότι ο Γαβριήλ συμμορφώθηκε ποτέ με τις οδηγίες που του δόθηκαν, ή ότι αυτό το όραμα έχει ποτέ εξηγηθεί. 5. Η οδηγία που δίνει τώρα ο άγγελος στον Δανιήλ, όπως θα δούμε από τα επόμενα εδάφια, συμπληρώνει ακριβώς αυτό που έλειπε στο κεφάλαιο 8. Αυτές οι σκέψεις αποδεικνύουν πέραν πάσης αμφιβολίας τη σύνδεση μεταξύ του Δανιήλ 8 και 9· και αυτό το συμπέρασμα θα ενισχυθεί ακόμη περισσότερο από την εξέταση των λόγων του αγγέλου.

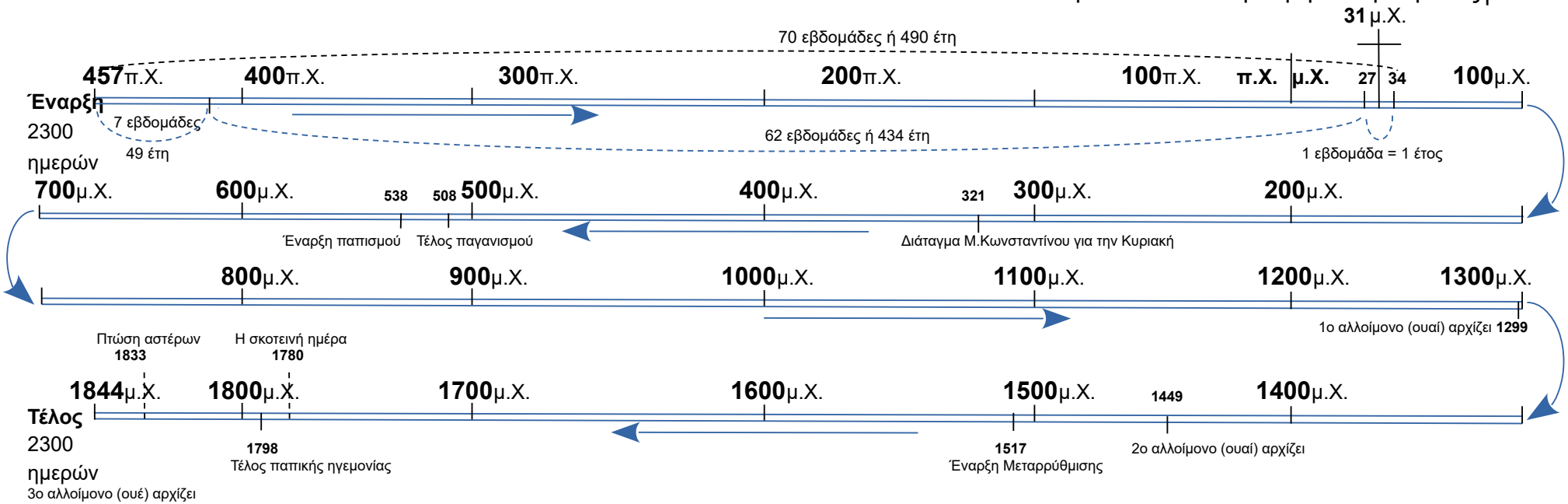
Εδάφιο 22. και με συνέτισε, και μίλησε μαζί μου, και είπε: Δανιήλ, βγήκα τώρα για να σε κάνω να λάβεις σύνεση. 23. Στην αρχή των ικεσιών σου βγήκε η προσταγή, και εγώ ήρθα να σου το δείξω αυτό· επειδή, είσαι υπερβολικά αγαπητός· γι' αυτό, κατάλαβε την οπτασία.

Ο τρόπος με τον οποίο ο Γαβριήλ συστήνεται σε αυτή την περίπτωση, δείχνει ότι έχει έρθει για να ολοκληρώσει κάποια ανεκπλήρωτη αποστολή. Δεν μπορεί να είναι τίποτα λιγότερο από το να εκτελέσει την εντολή να κάνει αυτόν τον άνθρωπο "*να εννοήσει την όραση*", όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 8. "*βγήκα τώρα για να σε κάνω να λάβεις σύνεση*". Καθώς η εντολή να κάνει τον Δανιήλ να καταλάβει εξακολουθούσε να είναι σε ισχύ και καθώς εξήγησε στον Δανιήλ στο κεφάλαιο 8 όλα όσα μπορούσε εκείνος τότε να αντέξει, αν και δεν κατάλαβε το όραμα, τώρα έρχεται να συνεχίσει το έργο του και να ολοκληρώσει την αποστολή του. Μόλις ο Δανιήλ άρχισε την ένθερμη δέηση του, ήρθε η εντολή, δηλαδή, ο Γαβριήλ έλαβε την εντολή να επισκεφτεί τον Δανιήλ και να του μεταδώσει τις απαραίτητες πληροφορίες. Από τον χρόνο που χρειάζεται για να διαβαστεί η προσευχή του Δανιήλ μέχρι το σημείο που ο Γαβριήλ εμφανίστηκε στη σκηνή, ο αναγνώστης μπορεί να κρίνει την ταχύτητα με την οποία αυτός ο αγγελιοφόρος στάλθηκε από την αυλή του ουρανού σε αυτόν τον δούλο του Θεού. Δεν είναι περίεργο που ο Δανιήλ λέει ότι αναγκάστηκε ο Γαβριήλ να πετάξει γρήγορα, ή ότι ο Ιεζεκιήλ συγκρίνει τις κινήσεις αυτών των ουράνιων όντων με μια λάμψη αστραπής. Ιεζεκιήλ 1:14. "*ήρθα να σου δείξω αυτό*", λέει στον Δανιήλ. Ποιο; — Αυτό, που προφανώς δεν καταλάβαινε προηγουμένως, όπως αναφέρεται στο τελευταίο εδάφιο του κεφαλαίου 8. "*κατάλαβε την οπτασία*". Ποια οπτασία; Όχι την ερμηνεία της εικόνας του Ναβουχοδονόσορα, ούτε το όραμα του κεφαλαίου 7, γιατί δεν υπήρχε δυσκολία με κανένα από αυτά· αλλά το όραμα του κεφαλαίου 8, για το οποίο το μυαλό του ήταν γεμάτο αμφιβολία και έκπληξη. "*ήρθα να σου το δείξω*", είπε επίσης ο άγγελος. Να σου δείξω σε σχέση με τι; — Σίγουρα κάτι σε σχέση για το οποίο είχε λανθασμένες ιδέες, και κάτι, ταυτόχρονα, που αφορούσε την προσευχή του, καθώς αυτή ήταν η αιτία να κληθεί ο Γαβριήλ στην αποστολή του εκείνη τη στιγμή.

Ο Δανιήλ δεν δυσκολεύτηκε να καταλάβει τι του είχε πει ο άγγελος για το κριάρι, τον τράγο, και το μικρό κέρας, τα βασίλεια της Μηδοπερσίας, της Ελλάδας και της Ρώμης. Ούτε έκανε λάθος όσον αφορά το τέλος της εβδομηκονταετούς αιχμαλωσίας. Το κύριο θέμα του αιτήματός του αφορούσε την επισκευή των ερημώσεων του αγιαστηρίου, που

ήταν ερειπωμένα· και αναμφίβολα είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι όταν θα ερχόταν το τέλος της εβδομηκονταετούς αιχμαλωσίας, θα ερχόταν και η ώρα για την εκπλήρωση όσων του είχε πει ο άγγελος σχετικά με τον καθαρισμό του αγιαστηρίου στο τέλος των 2300 ημερών. Τώρα έπρεπε να διορθωθεί. Και αυτό εξηγεί γιατί σε αυτή τη συγκεκριμένη εποχή, τόσο σύντομα μετά το προηγούμενο όραμα, του δόθηκαν νέες οδηγίες. Τώρα τα εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας πλησίαζαν στο τέλος τους, και ο Δανιήλ εφάρμοζε σε λάθος θέμα την οδηγία που είχε λάβει προηγουμένως από τον άγγελο. Κατανοούσε κάτι λάθος και ενεργούσε σύμφωνα με αυτό· επομένως δεν έπρεπε να αφεθεί να παραμένει έτσι, αγνοώντας την πραγματική σημασία του προηγούμενου οράματος. "*ήρθα να σου το δείξω", "κατάλαβε την οπτασία*". Αυτά ήταν τα λόγια που χρησιμοποίησε το ίδιο πρόσωπο που είχε δει ο Δανιήλ στο προηγούμενο όραμα, και στο οποίο είχε ακούσει την εντολή που δόθηκε: "*κάνε αυτόν τον άνθρωπο να εννοήσει την όραση*", και το οποίο, όπως γνώριζε, δεν είχε ποτέ εκπληρώσει αυτή την οδηγία. Αλλά τώρα εμφανίζεται και λέει: "*βγήκα τώρα για να σε κάνω να λάβεις σύνεση*". Πώς θα μπορούσε στο μυαλό του Δανιήλ να μεταφερθεί πιο εμφατικά στο όραμα του κεφαλαίου 8, και πώς θα μπορούσε η σύνδεση μεταξύ αυτής της επίσκεψης του αγγέλου και αυτού να φανεί πιο καθαρά, παρά με τέτοια λόγια σε μια τέτοια στιγμή από ένα τέτοιο πρόσωπο; Οι σκέψεις που έχουν ήδη παρουσιαστεί είναι αρκετές για να δείξουν οριστικά τη σύνδεση μεταξύ των κεφαλαίων 8 και 9, αλλά αυτό θα εμφανιστεί περαιτέρω σε επόμενα εδάφια.

Μια έκφραση φαίνεται άξια προσοχής πριν αφήσουμε το εδάφιο 23. Είναι η δήλωση του αγγέλου στον Δανιήλ: "*είσαι υπερβολικά αγαπητός*". Ο άγγελος μετέφερε αυτή τη δήλωση απευθείας από τις αυλές του ουρανού. Εξέφραζε την κατάσταση συναισθημάτων που υπήρχε εκεί σε σχέση με τον Δανιήλ. Σκεφτείτε τα ουράνια όντα, τα υψηλότερα στο σύμπαν, — τον Πατέρα, τον Υιό, τους αγίους αγγέλους, — να έχουν τέτοιο σεβασμό και εκτίμηση για έναν θνητό άνθρωπο εδώ στη γη, ώστε να εξουσιοδοτούν έναν άγγελο να του μεταφέρει το μήνυμα ότι είναι πολύ αγαπητός! Αυτή είναι μια από τις υψηλότερες κορυφές δόξας στην οποία μπορούν να φτάσουν οι θνητοί. Ο Αβραάμ έφτασε σε μια άλλη κορυφή, όταν ειπώθηκε γι' αυτόν ότι ήταν "*φίλος του Θεού"*· και ο Ενώχ σε μια άλλη, όταν ειπώθηκε γι' αυτόν ότι "*περπάτησε μαζί με τον Θεό"*. Μπορούμε να φτάσουμε σε τέτοια επιτεύγματα; Ο Θεός δεν είναι προσωπολήπτης· αλλά λαμβάνει υπόψη Του τον χαρακτήρα. Αν ως προς την αρετή και την ευσέβεια μπορούσαμε να φτάσουμε αυτούς τους εξέχοντες ανθρώπους, θα μπορούσαμε να προκαλέσουμε τη θεϊκή αγάπη σε αντίστοιχα βάθη. Κι εμείς, επίσης, θα μπορούσαμε να αγαπηθούμε πολύ, — θα μπορούσαμε να είμαστε φίλοι του Θεού και θα μπορούσαμε να περπατούμε μαζί Του. Και πρέπει να είμαστε στη γενιά μας αυτό που ήταν αυτοί στη δική τους. Υπάρχει ένα εδάφιο που χρησιμοποιείται σε σχέση με την εκκλησία των εσχάτων ημερών που υποδηλώνει την πιο στενή ένωση με τον Θεό: "*αν κάποιος ακούσει τη φωνή μου, και ανοίξει τη θύρα, θα μπω μέσα σ' αυτόν, και θα δειπνήσω μαζί του κι αυτός μαζί μου."* . Αποκάλυψη 3:20. Το να δειπνούμε με τον Κύριο υποδηλώνει μια οικειότητα ίση με το να είμαστε πολύ αγαπητοί από αυτόν, να περπατάμε μαζί Του ή να είμαστε φίλοι Του. Πόσο επιθυμητή θέση! Αλίμονο στα κακά της φύσης μας, που μας αποκόπτουν από αυτή την κοινωνία! Ω, να είχαμε τη χάρη να τα ξεπεράσουμε αυτά!, ώστε να μπορέσουμε να απολαύσουμε αυτή την πνευματική ένωση εδώ, και τελικά να εισέλθουμε στη δόξα της παρουσίας Του στο γαμήλιο δείπνο του Αρνίου.

ΕΞΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΩΝ

457 π.Χ. Ημερομηνία της εντολής για την αποκατάσταση και ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ Δαν.9:25 Εζρας 7:7
408 π.Χ. Τέλος των 7 εβδομάδων. Το έργο της ανοικοδόμησης και αποκατάστασης ολοκληρώνεται.
27 μ.Χ. Τέλος των 62+7=69 εβδομάδων, ή 483 ετών. Ο Ιησούς βαπτίζεται και αρχίζει τη διακονία Του.
31 μ.Χ. Μέσον της 70ης εβδομάδας. Ο Χριστός σταυρώνεται.
34 μ.Χ. Τέλος της 70ης εβδομάδας. Οι Εβραίοι απορρίπτονται. Το ευαγγέλιο πάει στους Εθνικούς.
508 μ.Χ. Τέλος παγανισμού. Έναρξη της περιόδου των 1290 ετών.
538 μ.Χ. Έναρξη της παπικής ηγεμονίας. Έναρξη της περιόδου των 1260 ετών.
1798 μ.Χ. Τέλος της περιόδου των 1260 ετών. Τέλος της παπικής ηγεμονίας.
1844 μ.Χ. Τέλος της περιόδου των 2300 ημερών ή ετών. Έναρξη του έργου του εξιλασμού ή της προελευσιακής Κρίσης. Σάλπισμα της 7ης σάλπιγγας που εισάγει το 3ο αλλοίμονο (ουαί).

7 εβδομάδες = 49 έτη
62 εβδομάδες = 483 έτη
1 εβδομάδα = 7 έτη

70 εβδομάδες = 490 έτη

Αρχίζοντας από το φθινόπωρο του 457π.Χ. και προσθέτοντας 490 χρόνια φθάνουμε στο φθινόπωρο του 34 μ.Χ.

2300 έτη – 490 έτη = 1810 έτη
34μ.Χ. + 1810 έτη = 1844μ.Χ.

Διάγραμμα των 70 Εβδομάδων και των 2300 Ημερών

Εδάφιο 24. Εβδομήντα εβδομάδες διορίστηκαν για τον λαό σου, και για την άγια πόλη σου, ώστε να συντελεστεί η παράβαση, και να τελειώσουν οι αμαρτίες, και να γίνει εξιλέωση για την ανομία, και να εισαχθεί αιώνια δικαιοσύνη, και να σφραγιστεί η όραση και η προφητεία και να (χριστεί ο Άγιος των αγίων) [στο εβραϊκό είναι "χριστούν τα άγια των αγίων"].

Αυτά είναι τα πρώτα λόγια που λέει ο άγγελος στον Δανιήλ, για να του μεταδώσει την οδηγία που του δόθηκε. Γιατί όμως εισάγει έτσι απότομα μια χρονική περίοδο; Θα πρέπει να αναφερθούμε ξανά στο όραμα του κεφαλαίου 8. Είδαμε ότι ο Δανιήλ, στο τέλος αυτού του κεφαλαίου, λέει ότι δεν κατάλαβε το όραμα. Ορισμένα τμήματα αυτού του οράματος εξηγήθηκαν τότε πολύ καθαρά και έτσι δεν θα μπορούσε να ήταν αυτά τα τμήματα που δεν κατάλαβε. Επομένως, διερωτόμαστε τι ήταν αυτό που δεν κατάλαβε ο Δανιήλ ή, με άλλα λόγια, ποιο μέρος του οράματος έμεινε ανεξήγητο. Σε αυτό το όραμα έρχονται στο φως τέσσερα σημαντικά πράγματα: (1) Το Κριάρι· (2) Ο Τράγος· (3) Το Μικρό Κέρας· (4) Η περίοδος των 2300 ημερών. Τα σύμβολα του κριαριού, του τράγου και του μικρού κέρατος εξηγήθηκαν. Τίποτα, ωστόσο, δεν ειπώθηκε σχετικά με τον χρόνο. Αυτό πρέπει επομένως να ήταν το στοιχείο που δεν κατάλαβε. Καθώς χωρίς αυτό το στοιχείο τα άλλα μέρη του οράματος ήταν μάταια και όσο η εφαρμογή αυτής της περιόδου δεν ήταν σ' αυτόν κατανοητή, θα μπορούσε κάλλιστα να λέει ότι δεν κατάλαβε το όραμα.

Αν αυτή η άποψη για το θέμα είναι σωστή, θα έπρεπε φυσικά να περιμένουμε, όταν ο άγγελος ολοκλήρωνε την εξήγηση του οράματος, ότι θα ξεκινούσε από το ίδιο σημείο που είχε παραλείψει να εξηγήσει· δηλαδή, με τον χρόνο. Και αυτό είναι πράγματι αληθές. Αφού εστιάζει την προσοχή του Δανιήλ στο προηγούμενο όραμα με τον πιο άμεσο και εμφατικό τρόπο και τον διαβεβαιώνει ότι τώρα είχε έρθει για να του δώσει νόηση ως προς το θέμα αυτό, ξεκινά από το ίδιο σημείο που παρέλειψε και λέει: "*Εβδομήντα εβδομάδες διορίστηκαν για τον λαό σου, και για την άγια πόλη σου"* .

Πως όμως αυτή η αφήγηση δείχνει να έχει κάποια σχέση με τις 2300 ημέρες ή ρίχνει κάποιο φως σε αυτή την περίοδο; Απαντάμε: Η αφήγησή του δεν μπορεί να αναφέρεται με κατανοητό τρόπο σε οτιδήποτε άλλο· γιατί η λέξη που εδώ αποδίδεται ως "*διορίστηκαν*" έχει την έννοια του «*αποκόπηκαν*» και δεν υπάρχει περίοδος από την οποία θα μπορούσαν να αποκοπούν οι εβδομήντα εβδομάδες παρά μόνο από τις 2300 ημέρες του προηγούμενου οράματος. Πόσο άμεση και φυσική, λοιπόν, είναι η σύνδεση. Η προσοχή του Δανιήλ εστιάζεται στις 2300 ημέρες, τις οποίες δεν καταλάβαινε, καθώς ο άγγελος τον κατευθύνει στο προηγούμενο όραμα· και λέει: «Εβδομήντα εβδομάδες αποκόπηκαν». Από τι αποκόπηκαν; — Από τις 2300 ημέρες, προφανώς.

Ως προς το ότι η λέξη που αποδίδεται ως "*διορίστηκαν*" σημαίνει «*αποκόπηκαν*» θα μπορούσαν να δοθούν πολλές αποδείξεις. Η εβραϊκή λέξη που μεταφράζεται έτσι είναι נֶחְתַּךְ, nehhtak. Αυτή τη λέξη ο Γεσένιος, στο Εβραϊκό Λεξικό του, ορίζει ως εξής: «Πιο σωστά, αποκόπτω· ως προς τον τρόπο, διαιρώ· και έτσι καθορίζω, διατάσσω». Στο Χαλδαιοραβινικό Λεξικό του Stockius, η λέξη nehhtak ορίζεται ως εξής: «Scidit, abscidit, conscidit, inscidit, exscidit — κόβω, αφαιρώ, κόβω σε κομμάτια, κόβω ή χαράζω, αποκόπτω». Ο Mercerus, στον Θησαυρό του, παρέχει ένα δείγμα ραβινικής χρήσης στη φράση hhatikah shel basar, «ένα κομμάτι σάρκας» ή «ένα τεμάχιο σάρκας». Μεταφράζει τη λέξη, όπως εμφανίζεται στο Δανιήλ 9:24, ως praecisa est, αποκόπηκε. Στην κυριολεκτική εκδοχή του Arias Montanus μεταφράζεται ως «decisa est», αποκόπηκε. Στην

σημείωση του περιθωρίου, η οποία είναι γραμματικά σωστή, αποδίδεται στον πληθυντικό, «decisae sunt», αποκόπηκαν. Στη λατινική εκδοχή του Junius και του Tremellius, το nehhtak (η παθητική φωνή του hhathak) αποδίδεται ως «decisae sunt», δηλαδή αποκόπηκαν. Και πάλι, στην ελληνική έκδοση του «Δανιήλ» του Θεοδότιου (η οποία είναι η έκδοση που χρησιμοποιείται στο αντίγραφο της μετάφρασης των Εβδομήκοντα του Βατικανού, ως το πιο πιστό), αποδίδεται ως συνετμήθησαν· και στο ενετικό αντίγραφο ως τέτμηνται. Η ιδέα της αποκοπής διατηρείται στη Βουλγάτα, όπου η φράση αποδίδεται ως «abbreviatae sunt», δηλαδή έχουν συντμηθεί.

«Έτσι, η Χαλδαϊκή και Ραβινική αυθεντία, και αυτή των παλαιότερων εκδόσεων, της μετάφρασης των Εβδομήκοντα και της Βουλγάτας, δίνουν τη μοναδική σημασία της αποκοπής, σε αυτό το ρήμα».

«Ο Χένγκστενμπεργκ, ο οποίος εισέρχεται σε μια κριτική εξέταση του πρωτότυπου κειμένου, λέει: «Αλλά η ίδια η χρήση της λέξης, η οποία δεν εμφανίζεται αλλού, ενώ άλλες χρησιμοποιούνται πολύ πιο συχνά, ήταν διαθέσιμη αν ο Δανιήλ ήθελε να εκφράσει την ιδέα του προσδιορισμού, και την οποία έχει αλλού αξιοποιήσει, και ακόμη και σε αυτό το τμήμα, οπότε προκύπτει ότι η λέξη ισχύει σε σχέση με την αρχική της σημασία και αντιπροσωπεύει τις εβδομήντα εβδομάδες σε αντίθεση με έναν προσδιορισμό χρόνου (en platei) ως μια περίοδο αποκομμένη από την επόμενη διάρκεια και με ακρίβεια περιορισμένη». — *Christology of the Old Testament*, Τόμος II, σελ. 301. Ουάσινγκτον, 1839.

Γιατί, λοιπόν, μπορεί ρωτήσει κάποιος, οι μεταφραστές μας απέδωσαν τη λέξη ως "*διορίστηκαν*", όταν τόσο εμφανώς σημαίνει «*αποκόπηκαν*»; Η απάντηση είναι: Αναμφίβολα παρέβλεψαν τη σύνδεση μεταξύ του όγδοου και του ένατου κεφαλαίου, και θεωρώντας ακατάλληλο να την αποδώσουν ως «*αποκόπηκαν*», αφού δεν δόθηκε τίποτα από το οποίο θα μπορούσαν να αποκοπούν οι εβδομήντα εβδομάδες, έδωσαν στη λέξη τροπική σημασία αντί για την κυριολεκτική της σημασία. Αλλά, όπως είδαμε, η κατασκευή, τα συμφραζόμενα και η σύνδεση που πρέπει να γίνει απαιτούν την κυριολεκτική έννοια και καθιστούν οποιαδήποτε άλλη απαράδεκτη.

Εβδομήντα εβδομάδες, λοιπόν, ή 490 ημέρες από τις 2300, αποκόπηκαν ή διατέθηκαν στην Ιερουσαλήμ και στους Εβραίους· και τα γεγονότα που επρόκειτο να ολοκληρωθούν εντός αυτής της περιόδου αναφέρονται συνοπτικά. Η παράβαση έπρεπε να συντελεστεί· δηλαδή, ο εβραϊκός λαός έπρεπε να γεμίσει το ποτήρι της ανομίας του, κάτι που έκανε με την απόρριψη και τη σταύρωση του Χριστού. Έπρεπε να δοθεί ένα τέλος στις αμαρτίες, ή στις προσφορές για αμαρτία και αυτό έλαβε χώρα όταν έγινε η μεγάλη προσφορά στον Γολγοθά. Επρόκειτο να παρασχεθεί συμφιλίωση για την ανομία. Αυτό έγινε με την θυσία του Υιού του Θεού. Επρόκειτο να παρασχεθεί αιώνια δικαιοσύνη· η δικαιοσύνη που ο Κύριός μας εκδήλωσε στην αναμάρτητη ζωή του. Το όραμα και η προφητεία έπρεπε να σφραγιστούν, να διασφαλιστεί η εκπλήρωσή τους. Με τα γεγονότα που δόθηκαν για να συμβούν στις εβδομήντα εβδομάδες, η προφητεία θα δοκιμαζόταν συνολικά. Με αυτά τα γεγονότα καθορίζεται η εφαρμογή ολόκληρου του οράματος. Αν τα γεγονότα αυτής της περιόδου εκπληρωθούν με ακρίβεια, αυτό δείχνει οτι η προφητεία είναι εκ Θεού και έτσι θα εκπληρωθεί ολόκληρη. Αν αυτές οι εβδομήντα εβδομάδες εκπληρωθούν ως εβδομάδες ετών, τότε οι 2300 ημέρες, από τις οποίες αυτές αποτελούν μέρος, αντιστοιχούν σε 2300 έτη. Έτσι, τα γεγονότα των εβδομήντα εβδομάδων παρέχουν

ένα κλειδί για ολόκληρο το όραμα. Τα "*άγια των αγίων*" επρόκειτο να χριστούν· δηλαδή τα άγια των αγίων του ουράνιου αγιαστηρίου. Κατά την εξέταση του αγιαστηρίου, στο κεφάλαιο 8:14, είδαμε ότι ήρθε μια εποχή που το επίγειο αγιαστήριο έδωσε τη θέση του στο ουράνιο, και η ιερατική διακονία μεταφέρθηκε σε αυτό. Πριν ξεκινήσει η διακονία στο αγιαστήριο, το αγιαστήριο και όλα τα ιερά σκεύη έπρεπε να χριστούν. Έξοδος 40:9, 10. Το τελευταίο γεγονός, επομένως, των εβδομήντα εβδομάδων, που παρουσιάζεται εδώ, είναι το χρίσμα της ουράνιας σκηνής, το ξεκίνημα της διακονίας εκεί. Έτσι, αυτή η πρώτη διαίρεση των 2300 ημερών μας φέρνει στην έναρξη της λειτουργίας στο πρώτο διαμέρισμα του ουράνιου αγιαστηρίου, και το τέλος ολόκληρης της περιόδου των 2300 ημερών μας φέρνει στην έναρξη της λειτουργίας στο δεύτερο διαμέρισμα, στα άγια των αγίων, αυτού του αγιαστηρίου.

Το επιχείρημα ότι το ένατο κεφάλαιο του Δανιήλ εξηγεί το όγδοο και ότι οι εβδομήντα εβδομάδες αποτελούν μέρος των 2300 ημερών είναι τώρα θεμελιωμένο. Θα αφήσουμε την ανάλυση αυτού του σημείου με μερικά αποσπάσματα από γραπτά άλλων.

Η *Advent Shield* το 1844 ανέφερε: —

«Εφιστούμε την προσοχή σε ένα γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει μια απαραίτητη «σύνδεση» μεταξύ των εβδομήντα εβδομάδων του ένατου κεφαλαίου και κάτι άλλου που προηγείται ή έπεται αυτού, που ονομάζεται «η όραση». Βρίσκεται στο 24ο εδάφιο: "*Εβδομήντα εβδομάδες διορίστηκαν [αποκόπηκαν] για τον λαό σου , ... και να σφραγιστεί η όραση*", κ.λπ. Υπάρχουν όμως δύο σημασίες στη λέξη "*σφραγιστεί*". Αυτές είναι, πρώτον, «να καταστήσω κάτι μυστικό» και δεύτερον, «να βεβαιώσω». Δεν μας ενδιαφέρει τώρα με ποια από αυτές τις σημασίες χρησιμοποιείται η λέξη αυτή. Αυτό δεν είναι το θέμα που έχουμε τώρα μπροστά μας. Όποια κι αν είναι η σημασία, η φράση δείχνει ότι η πρόβλεψη των εβδομήντα εβδομάδων σχετίζεται αναγκαστικά με κάτι άλλο πέρα από τον εαυτό της, που ονομάζεται "*η όραση*", σε σχέση με το οποίο εκτελεί το έργο ώστε "*να σφραγιστεί*". Το να μιλάμε για το σφράγισμα σε σχέση με τον εαυτό της είναι τόσο παράλογο όσο το να υποθέσουμε ότι ο Ιώσηπος φοβόταν τόσο πολύ τους Ρωμαίους ώστε απέφυγε να πει στον κόσμο ότι πίστευε ότι το τέταρτο βασίλειο του Δανιήλ ήταν «το βασίλειο των Ελλήνων». Δεν θα ήταν πιο σωστό να πούμε ότι το ένατο κεφάλαιο του Δανιήλ είναι πλήρες από μόνο του, από ό,τι θα ήταν να πούμε ότι ένας χάρτης που σχεδιάστηκε για να δείξει τη σχέση της Μασαχουσέτης με τις Ηνωμένες Πολιτείες, δεν αναφερόταν σε τίποτα άλλο παρά μόνο στη Μασαχουσέτη. Δεν είναι πιο πλήρες από μόνο του από ένα ομόλογο που δίνεται ως εγγύηση για ένα σημείωμα ή κάποιο άλλο έγγραφο στο οποίο αναφέρεται οτι αυτό είναι πλήρες από μόνο του. Και αμφιβάλλουμε αν υπάρχει μαθητής δεκατεσσάρων ετών στη χώρα, με συνηθισμένη ικανότητα, που δεν θα αποφάσιζε, διαβάζοντας το ένατο κεφάλαιο, έχοντας κατανοήσει την πρόταση μπροστά μας, ότι αναφέρεται σε κάτι ξεχωριστό από αυτό, που ονομάζεται όραση. Το τι όραση είναι αυτή, δεν υπάρχει καμία δυσκολία να προσδιοριστεί. Φυσικά και προφανώς αναφέρεται στην όραση που δεν εξηγήθηκε πλήρως στον Δανιήλ, και στην οποία ο Γαβριήλ εφιστά την προσοχή του στο προηγούμενο εδάφιο, - στην όραση του 8ου κεφαλαίου. Ο Δανιήλ μας λέει ότι ο Γαβριήλ έλαβε εντολή ώστε να τον κάνει να καταλάβει αυτήν την όραση (8:16). Αυτό δεν έγινε πλήρως εφικτό σε εκείνη τη επικοινωνία που σχετίζεται με την όραση· ως εκ τούτου, αποστέλλεται ξανά για να δώσει στον Δανιήλ την απαραίτητη δεξιότητα και κατανόηση, — για να εξηγήσει την "έννοιά" της, παρουσιάζοντάς του την προφητεία των

εβδομήντα εβδομάδων.

«Υποστηρίζουμε ότι το ένατο κεφάλαιο του Δανιήλ είναι παράρτημα του όγδοου και ότι οι εβδομήντα εβδομάδες και οι 2300 ημέρες, ή χρόνια, ξεκινούν μαζί. Οι αντίπαλοί μας το αρνούνται αυτό.» — *Signs of the Times*, 1843.

«Το σημαντικό στοιχείο που εμπλέκεται στην ερμηνεία των 2300 ημερών του Δανιήλ 8:14 είναι ότι οι εβδομήντα εβδομάδες του Δανιήλ 9:24 είναι οι πρώτες 490 ημέρες από τις 2300 του όγδοου κεφαλαίου.» — *Advent Shield*, σελ. 49.

«Εάν η σύνδεση μεταξύ των εβδομήντα εβδομάδων του Δανιήλ 9 και των 2300 ημερών του Δανιήλ 8 δεν υπάρχει, ολόκληρο το σύστημα κλονίζεται από τα θεμέλιά του ενώ αν υφίσταται αυτή η σύνδεση, όπως υποστηρίζουμε, το όλο σύστημα μπορεί να σταθεί.» — *Harmony of the Prophetic Chronology*, σελ. 33.

Ο πολυμαθής Δρ. Hales αναφέρει, σχολιάζοντας τις εβδομήντα εβδομάδες, «Αυτή η χρονολογική προφητεία είχε προφανώς σχεδιαστεί για να εξηγήσει το προηγούμενο όραμα, ειδικότερα ως προς το χρονολογικό του μέρος των 2300 ημερών.» — *Chronology*, Τόμος ΙΙ, σελ. 517.

Εδάφιο 25. Γνώρισε, λοιπόν, και κατάλαβε, ότι, από την έκδοση του προστάγματος για [εβραϊκό: να αποκατασταθεί και] να ανοικοδομηθεί η Ιερουσαλήμ, μέχρι του Χριστού τού Ηγήτορα, θα είναι επτά εβδομάδες, και 62 εβδομάδες· θα οικοδομηθεί ξανά η πλατεία και το τείχος, μάλιστα σε καιρούς στενοχώριας. 26. Και μετά τις 62 εβδομάδες, ο Χριστός θα εκκοπεί, όμως, όχι για τον εαυτό του· και ο λαός τού ηγήτορα, που θάρθει, θα αφανίσει την πόλη και το αγιαστήριο· και το τέλος της θάρθει με κατακλυσμό, και μέχρι το τέλος τού πολέμου είναι διορισμένοι αφανισμοί. 27. Και θα κάνει στερεή διαθήκη με πολλούς για μια εβδομάδα· και στο μέσον τής εβδομάδας θα σταματήσει η θυσία και η προσφορά, *(και επάνω στο πτερύγιο του Ιερού θα είναι το βδέλυγμα της ερήμωσης, και μέχρι τη συντέλεια του καιρού, θα δοθεί διορία στην ερήμωση.)* [Στο εβραϊκό είναι "και εξαιτίας της υπερβολικής εξάπλωσης των βδελύγματων θα την κάνει ερημωμένη, μέχρι τη συντέλεια του καιρού, και αυτό που καθορίστηκε θα χυθεί πάνω στον ερημωτή".]

Ο άγγελος δίνει τώρα στον Δανιήλ το γεγονός που θα σηματοδοτήσει την έναρξη των εβδομήντα εβδομάδων. Η χρονολόγηση πρέπει να αρχίσει από την έκδοση της εντολής για την αποκατάσταση και την ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ. Και δεν δίνεται μόνο το γεγονός που θα καθόριζε τον χρόνο έναρξης αυτής της περιόδου, αλλά και τα γεγονότα που θα λάμβαναν χώρα στο τέλος της. Έτσι, παρέχεται ένα διπλό τεστ για να δοκιμαστεί η ορθή εφαρμογή αυτής της προφητείας. Επιπλέον δε, η περίοδος των εβδομήντα εβδομάδων διαιρείται σε τρεις μεγάλες υποδιαιρέσεις, και μία από αυτές διαιρείται ξανά, και δίνονται τα ενδιάμεσα γεγονότα που θα σηματοδοτούσαν το τέλος καθεμιάς από αυτές τις υποδιαιρέσεις. Αν, τώρα, μπορούμε να βρούμε μια ημερομηνία που θα εναρμονίζεται με όλα αυτά τα γεγονότα, έχουμε, πέρα από κάθε αμφιβολία, την αληθινή εφαρμογή της προφητείας· γιατί μόνο αυτό που είναι σωστό θα μπορούσε να πληροί και να εκπληρώνει τόσες πολλές προϋποθέσεις. Ας εξετάσει ο αναγνώστης με μια ματιά τα σημεία εναρμόνισης που πρέπει να επιβεβαιωθούν, ώστε να είναι καλύτερα προετοιμασμένος και να προστατευθεί από μια ψευδή εφαρμογή της προφητείας. Πρώτον,

στην αρχή της περιόδου, θα πρέπει να βρούμε μια εντολή που έχει δοθεί για την αποκατάσταση και την ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ. Σε αυτό το έργο αποκατάστασης έχουν διατεθεί επτά εβδομάδες. Καθώς φτάνουμε στο τέλος αυτής της πρώτης διαίρεσης, δηλαδή επτά εβδομάδες από την έναρξη, θα βρούμε, δεύτερον, την Ιερουσαλήμ, στην υλική της όψη, αποκατεστημένη και το έργο της ανοικοδόμησης της πλατείας και του τείχους πλήρως ολοκληρωμένο. Από αυτό το σημείο μετρώνται εξήντα δύο εβδομάδες· και καθώς φτάνουμε στο τέλος αυτής της διαίρεσης, εξήντα εννέα εβδομάδες από την αρχή, θα δούμε, τρίτον, τη φανέρωση ενώπιον του κόσμου του Χριστού του Ηγήτορα. Απομένει μία ακόμη εβδομάδα, ώστε να συμπληρωθούν οι εβδομήντα. Τέταρτον, στα μέσα αυτής της εβδομάδας ο Χριστός θα εκκοπεί και θα σταματήσει η θυσία και η προσφορά· και, πέμπτον, όταν λήξει η τελευταία εβδομάδα αυτής της περιόδου που είχε διατεθεί στους Ιουδαίους ως ο χρόνος κατά τον οποίο θα είναι ο ιδιαίτερος λαός του Θεού, φυσικά προσβλέπουμε στην εξάπλωση της ευλογίας και του έργου του Θεού σε άλλους ανθρώπους.

Αναζητούμε τώρα την ημερομηνία έναρξης της προφητείας, η οποία θα πρέπει εναρμονίζεται με όλες αυτές τις λεπτομέρειες. Η εντολή σχετικά με την Ιερουσαλήμ έπρεπε να περιλαμβάνει κάτι περισσότερο από απλή οικοδόμηση. Έπρεπε να υπάρξει αποκατάσταση· και με αυτό πρέπει να κατανοήσουμε όλες τις μορφές και τους κανονισμούς της αστικής, πολιτικής και δικαστικής κοινωνίας. Πότε εκδόθηκε μια τέτοια εντολή; Την εποχή που ειπώθηκαν αυτά τα λόγια στον Δανιήλ, η Ιερουσαλήμ βρισκόταν σε πλήρη και απόλυτη ερήμωση, και έτσι βρισκόταν για εβδομήντα χρόνια. Η αποκατάσταση, που προδιορίζεται για το μέλλον, πρέπει να είναι η αποκατάστασή της από αυτή την ερήμωση. Στη συνέχεια, ρωτάμε, πότε και πώς αποκαταστάθηκε η Ιερουσαλήμ μετά τα εβδομήντα χρόνια αιχμαλωσίας;

Υπάρχουν μόνο τέσσερα γεγονότα που μπορούν να θεωρηθούν ως εκπλήρωση της εντολής για αποκατάσταση και ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ. Αυτά είναι, (1) Το διάταγμα του Κύρου για την ανοικοδόμηση του οίκου του Θεού, το 536 π.Χ. (Έσδρας 1:1-4)· (2) Το διάταγμα του Δαρείου για την προώθηση αυτού του έργου, το οποίο είχε εμποδιστεί, το 519 π.Χ. (Έσδρας 6:1-12)· (3) Το διάταγμα του Αρταξέρξη προς τον Έσδρα, το 457 π.Χ. (Έσδρας 7)· και (4) Η εντολή προς τον Νεεμία από τον ίδιο βασιλιά στο εικοστό έτος του, το 444 π.Χ. Νεεμίας 2.

Χρονολογώντας από τα δύο πρώτα από αυτά τα διατάγματα, οι εβδομήντα εβδομάδες, που είναι εβδομάδες ετών,[1] 490 έτη συνολικά, θα φτάναμε πολύ πιο πριν

1 Η εξήγηση αυτών των προφητικών περιόδων βασίζεται σε αυτό που ονομάζεται «κανόνας ημέρας-έτους»· δηλαδή, κάθε [προφητική-συμβολική] ημέρα αντιπροσωπεύει ένα έτος, σύμφωνα με τον Γραφικό κανόνα για την εφαρμογή του συμβολικού χρόνου. Ιεζεκιήλ 4:6· Αριθμοί 14:34. Το ότι ο χρόνος σε αυτά τα οράματα του Δανιήλ 8 και 9 είναι συμβολικός είναι προφανές από τη φύση και την έκταση της προφητείας. Το ερώτημα που ζητούσε απάντηση σε αυτό το σημείο ήταν: «Πόσο διαρκεί η όραση;» Το όραμα, που υπολογίζεται από το 538 π.Χ. μέχρι την εποχή μας, καλύπτει μια περίοδο άνω των 2400 ετών. Αλλά αν οι 2300 ημέρες του οράματος είναι κυριολεκτικές ημέρες, έχουμε μια περίοδο μόνο λίγο πάνω από έξι και μισό χρόνια για τη διάρκεια των βασιλείων και τη διεξαγωγή των μεγάλων γεγονότων που παρουσιάζονται, κάτι που είναι παράλογο! Ο κανόνας της ημέρας-έτους αριθμεί μεταξύ των υποστηρικτών του ονόματα όπως ο Αυγουστίνος, ο Τιχώνιος, ο Πρίμασιος, ο Ανδρέας, ο σεβάσμιος Βέδας, ο Αμβρόσιος, ο Ansbertus, ο Berengaud και ο Bruno Astensis, εκτός από τους κορυφαίους σύγχρονους ερμηνευτές. (Βλέπε Horae Apocalypticae του Elliott, Τόμος III, σελ. 241· και το Το Ιερό και ο Καθαρισμός του, σελ. 45-52.). Αλλά αυτό που είναι πιο πειστικό από όλα τα άλλα είναι το γεγονός ότι οι προφητείες έχουν πραγματικά εκπληρωθεί με βάση αυτή την αρχή, - μια απόδειξη της ορθότητάς τους για την οποία δεν υπάρχει καμία ένσταση. Αυτός ο κανόνας ισχύει για την προφητεία των εβδομήντα

ακόμη και από τη χριστιανική εποχή· επιπλέον, αυτά τα διατάγματα αναφέρονταν κυρίως στην αποκατάσταση του ναού και της λατρείας του ναού των Εβραίων, και όχι στην αποκατάσταση της πολιτικής τους κατάστασης και του πολιτεύματός τους, τα οποία όλα θα πρέπει να συμπεριληφθούν στην φράση "*να αποκατασταθεί και να ανοικοδομηθεί η Ιερουσαλήμ*".

Αυτά τα δύο διατάγματα αποτέλεσαν την έναρξη του έργου. Ήταν προκαταρκτικά για αυτό που αργότερα επιτεύχθηκε. Αλλά από μόνα τους ήταν εντελώς ανεπαρκή, τόσο στις χρονολογίες τους όσο και στη φύση τους, για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της προφητείας· και έτσι αποτυγχάνοντας από κάθε άποψη, δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στη διαμάχη της σηματοδότησης του σημείου από το οποίο οι εβδομήντα εβδομάδες πρέπει να αρχίσουν. Το μόνο ερώτημα που απομένει τώρα είναι σχετικά με τα διατάγματα που δόθηκαν στον Έσδρα και στον Νεεμία αντίστοιχα.

Τα γεγονότα μεταξύ των οποίων πρέπει να αποφασίσουμε εδώ είναι εν συντομία τα εξής: Το 457 π.Χ., ένα διάταγμα δόθηκε στον Έσδρα από τον Πέρση αυτοκράτορα Αρταξέρξη Α΄ τον Μακρόχειρα, να ανέβει στην Ιερουσαλήμ μαζί με όσους από τον λαό του ήθελαν να πάνε μαζί του. Η εντολή του χορηγούσε απεριόριστο θησαυρό, για να ομορφύνει τον οίκο του Θεού, να συγκεντρώσει προσφορές για την υπηρεσία του και να κάνει ό,τι άλλο του φαινόταν καλό. Του έδινε τη δυνατότητα να ορίζει νόμους, να ορίζει κριτές και δικαστές και να εκτελεί τιμωρίες ακόμη και μέχρι θανάτου· με άλλα λόγια, να αποκαταστήσει το εβραϊκό κράτος, πολιτικά και εκκλησιαστικά, σύμφωνα με τον νόμο του Θεού και τα αρχαία έθιμα αυτού του λαού. Η θεία πρόνοια έκρινε σκόπιμο να διατηρηθεί αυτό το διάταγμα και έτσι ένα πλήρες και ακριβές αντίγραφο αυτού δίνεται στο έβδομο κεφάλαιο του βιβλίου του Έσδρα. Στο πρωτότυπο, αυτό το διάταγμα δεν δίνεται στα εβραϊκά, όπως το υπόλοιπο βιβλίο του Έσδρα, αλλά στα χαλδαϊκά (ή ανατολικά αραμαϊκά), τη γλώσσα που χρησιμοποιούνταν τότε στη Βαβυλώνα. και έτσι μας παρέχεται το πρωτότυπο έγγραφο βάσει του οποίου ο Έσδρας εξουσιοδοτήθηκε να αποκαταστήσει και να χτίσει την Ιερουσαλήμ.

Δεκατρία χρόνια μετά από αυτό, στο εικοστό έτος του ίδιου βασιλιά, το 444 π.Χ., ο Νεεμίας ζήτησε και έλαβε άδεια να ανέβει στην Ιερουσαλήμ. Νεεμίας κεφ. 2. Του δόθηκε άδεια, αλλά δεν έχουμε καμία απόδειξη ότι ήταν κάτι περισσότερο από προφορική. Αφορούσε τον ίδιο ατομικά και δεν ειπώθηκε τίποτα για άλλους που θα ανέβαιναν μαζί του. Ο βασιλιάς τον ρώτησε πόσο μακρύ ταξίδι ήθελε να κάνει και πότε θα επέστρεφε. Έλαβε επιστολές προς τους κυβερνήτες που ήταν πέρα από τον ποταμό, για να τον βοηθήσουν στο δρόμο του προς την Ιουδαία, και μια εντολή προς τον φύλακα του βασιλικού δάσους για ξυλεία για δοκάρια, κλπ. Όταν έφτασε στην Ιερουσαλήμ, βρήκε άρχοντες και ιερείς, ευγενείς και λαό, ήδη απασχολημένους με το έργο της οικοδόμησης της Ιερουσαλήμ. Νεεμίας 2:16. Αυτοί, φυσικά, ενεργούσαν σύμφωνα με το διάταγμα που δόθηκε στον Έσδρα δεκατρία χρόνια πριν. Και τελικά, ο Νεεμίας, έχοντας φτάσει στην Ιερουσαλήμ,τελείωσε το έργο που ήρθε να ολοκληρώσει, σε πενήντα δύο ημέρες. Νεεμίας 6:15.

Τώρα, ποια από αυτές τις εντολές, του Έσδρα ή του Νεεμία, αποτελεί το πρόσταγμα για την αποκατάσταση της Ιερουσαλήμ, από την οποία χρονολογούνται οι

εβδομάδων σε όλη την έκταση της, και σε όλες τις προφητικές περιόδους του Δανιήλ 7 και 12, και της Αποκάλυψης 9, 12 και 13.

εβδομήντα εβδομάδες; Δύσκολα φαίνεται να υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία σε αυτό το σημείο.

1. Η παραχώρηση στον Νεεμία δεν μπορεί να ονομαστεί πρόσταγμα. Ήταν απαραίτητο να συνταχθεί και να υπογραφεί από τον βασιλιά ένα περσικό διάταγμα. Δανιήλ 6:8. Ένα τέτοιο έγγραφο δόθηκε στον Έσδρα· αλλά ο Νεεμίας δεν είχε τίποτα τέτοιο, καθώς η εντολή του ήταν μόνο προφορική. Αν ειπωθεί ότι οι επιστολές που του δόθηκαν αποτελούσαν το διάταγμα, τότε το διάταγμα εκδόθηκε, όχι στον Νεεμία, αλλά στους κυβερνήτες πέρα από τον ποταμό· επιπλέον, αυτές θα έπρεπε να αποτελέσουν μια σειρά διαταγμάτων, και όχι ένα διάταγμα, όπως προβλέπει η προφητεία.

2. Η αφορμή για την αίτηση του Νεεμία προς τον βασιλιά για άδεια να ανέβει στην Ιερουσαλήμ ήταν η αναφορά που του είχαν μεταφέρει από εκεί ορισμένοι, επιστρέφοντας, ότι όσοι βρίσκονταν στην επαρχία βρίσκονταν σε μεγάλη θλίψη και ντροπή και οτι το τείχος της Ιερουσαλήμ είχε γκρεμιστεί και οι πύλες της είχαν καεί με φωτιά. Νεεμίας κεφ.1. Τίνος έργο ήταν αυτά τα τείχη και οι πύλες που γκρεμίστηκαν και κάηκαν με φωτιά; — Προφανώς έργο του Έσδρα και των συνεργατών του· διότι δεν μπορεί ούτε για μια στιγμή να υποτεθεί ότι η ολοκληρωτική καταστροφή της πόλης από τον Ναβουχοδονόσορα, εκατόν σαράντα τέσσερα χρόνια πριν από εκείνη την εποχή, θα είχε αναφερθεί στον Νεεμία ως είδηση, ούτε ότι θα το θεωρούσε, όπως προφανώς έκανε, μια νέα ατυχία, που θα απαιτούσε μια νέα έκφραση θλίψης. Ένα διάταγμα, επομένως, που εξουσιοδοτούσε την κατασκευή αυτών, είχε εκδοθεί πριν από την παραχώρηση στον Νεεμία. και η προσπάθεια που είχε γίνει για την εκτέλεση του έργου, είχε περιέλθει σε δυσχέρεια, την οποία ο Νεεμίας ήθελε να αντιμετωπίσει.

3. Αν κάποιος ισχυριστεί ότι η εντολή προς τον Νεεμία αποτελεί διάταγμα, επειδή το αντικείμενο του αιτήματός του ήταν να χτίσει την πόλη, αρκεί να ανταπαντήσει, όπως φαίνεται παραπάνω, ότι πύλες και τείχη είχαν χτιστεί πριν από την άνοδό του. Επιπλέον, το έργο οικοδόμησης που πήγε να εκτελέσει ολοκληρώθηκε σε πενήντα δύο ημέρες. ενώ η προφητεία προλέγει οτι η πόλη θα ανοικοδομηθεί σε επτά [προφητικές] εβδομάδες που αντιστοιχούν σε σαράντα εννέα χρόνια.

4. Δεν δόθηκε τίποτα στον Νεεμία που να μην περιλαμβανόταν στο διάταγμα προς τον Έσδρα. Το διάταγμα του Εσδρα είχε όλο το τυπικό και τους όρους ενός διατάγματος και ήταν πολύ πιο εκτεταμένο ως προς τις διατάξεις του.

5. Είναι προφανές από την προσευχή του Έσδρα, όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 9:9 του βιβλίου του, ότι θεωρούσε τον εαυτό του πλήρως εξουσιοδοτημένο να προχωρήσει στην οικοδόμηση της πόλης και του τείχους· και είναι προφανές ότι κατάλαβε, επιπλέον, ότι οι υπό όρους προφητείες σχετικά με τον λαό του είχαν εκπληρωθεί τότε, από τα τελικά λόγια αυτής της προσευχής, στα οποία λέει: "*πρέπει εμείς να αθετήσουμε ξανά τα προστάγματά σου, και να συμπεθερέψουμε με τον λαό αυτών των βδελυγμάτων; Δεν θα οργιζόσουν εναντίον μας, μέχρις ότου μας συντελέσεις, ώστε να μη μείνει υπόλοιπο ή διασωσμένο;*"

6. Υπολογίζοντας από την εντολή στον Νεεμία, 444 π.Χ., οι ημερομηνίες δεν συμφωνούν· γιατί από εκείνο το σημείο οι ταραχώδεις καιροί που θα ακολουθούσαν την οικοδόμηση του δρόμου και του τείχους, δεν διήρκεσαν επτά εβδομάδες ή σαράντα εννέα χρόνια. Υπολογίζοντας από αυτήν την ημερομηνία, οι εξήντα εννέα εβδομάδες που αντιστοιχούν σε 483 χρόνια, που εκτείνονται μέχρι τον Χριστό τον Ηγήτορα, μας φέρνουν

στο 40 μ.Χ.· ενώ ο Ιησούς βαφτίστηκε από τον Ιωάννη στον Ιορδάνη, και η φωνή του Πατέρα ακούστηκε από τον ουρανό παρουσιάζοντας τον Υιό του, το 27 μ.Χ., δεκατρία χρόνια πριν. Σύμφωνα με αυτόν τον υπολογισμό, το μέσον της τελευταίας ή εβδομηκοστής εβδομάδας, η οποία σηματοδοτείται από τη σταύρωση, τοποθετείται στο 44 μ.Χ., αλλά η σταύρωση έλαβε χώρα το 31 μ.Χ., δεκατρία χρόνια πριν. Και τέλος, οι εβδομήντα εβδομάδες, δηλαδή τα 490 χρόνια, που χρονολογούνται από τον εικοστό χρόνο του Αρταξέρξη, εκτείνονται έως το 47 μ.Χ., χωρίς απολύτως τίποτα να σημάνει το τέλος τους. Επομένως, αν αυτό είναι το έτος και η παραχώρηση στον Νεεμία το γεγονός της έναρξης από το οποίο θα υπολογίζεται, τότε η προφητεία δεν εκπληρώθηκε. Ως εκ τούτου, η θεωρία η οποία χρονολογεί τις εβδομήντα εβδομάδες από την εντολή στον Νεεμία κατά το εικοστό έτος του Αρταξέρξη, αποδεικνύεται οτι είναι αποτυχημένη.

7. Θα συμφωνούν οι ημερομηνίες αν υπολογίσουμε από το διάταγμα προς τον Έσδρα; Ας το δούμε. Σε αυτή την περίπτωση, το 457 π.Χ. είναι το σημείο εκκίνησής μας. Σαράντα εννέα χρόνια διατέθηκαν για την οικοδόμηση της πόλης και του τείχους. Σε αυτό το σημείο, ο Prideaux (Connexion, Τόμος Ι, σελ. 322) λέει: «Στο δέκατο πέμπτο έτος του Δαρείου Β΄ του Νόθου τελείωσαν οι πρώτες επτά εβδομάδες της προφητείας του Δανιήλ. Διότι τότε η αποκατάσταση της εκκλησίας και του κράτους των Ιουδαίων στην Ιερουσαλήμ και την Ιουδαία είχε ολοκληρωθεί πλήρως, με εκείνη την τελευταία πράξη μεταρρύθμισης, η οποία καταγράφεται στο δέκατο τρίτο κεφάλαιο του Νεεμία, από το εικοστό τρίτο εδάφιο έως το τέλος του κεφαλαίου, μόλις σαράντα εννέα χρόνια αφότου είχε ξεκινήσει από τον Έσδρα κατά το έβδομο έτος του Αρταξέρξη του Μακρόχειρα». Αυτό έγινε το 408 π.Χ.

Μέχρι εδώ όλα καλά. Ας εφαρμόσουμε ακόμη περισσότερο τη ράβδο μέτρησης της προφητείας. Εξήντα εννέα εβδομάδες, ή 483 χρόνια, εκτείνονται μέχρι τον Χριστό τον Ηγήτορα. Χρονολογώντας από το 457 π.Χ., φτάνουμε στο 27 μ.Χ.. Ποιο γεγονός συνέβη τότε; Ο Λουκάς μας πληροφορεί: "*Καί αφού βαπτίστηκε ολόκληρος ο λαός, βαπτίστηκε και ο Ιησούς, και καθώς προσευχόταν, άνοιξε ο ουρανός, και κατέβηκε επάνω του το Άγιο Πνεύμα, σε σωματική μορφή, σαν περιστέρι· και έγινε φωνή από τον ουρανό, που έλεγε: Εσύ είσαι ο Υιός μου ο αγαπητός, σε σένα ευαρεστήθηκα.*". Λουκάς 3:21,22·, το έτος 27 μ.Χ.. Μετά από αυτό, ο Ιησούς ήρθε "*κηρύττοντας το ευαγγέλιο της βασιλείας του Θεού, και λέγοντας, ότι: Ο καιρός συμπληρώθηκε.*" Μάρκος 1:14,15. Ο καιρός που αναφέρεται εδώ πρέπει να ήταν κάποια συγκεκριμένη, ορισμένη και προκαθορισμένη περίοδος. Καμία προφητική περίοδος δεν μπορεί να βρεθεί να τελειώνει τότε, εκτός από τις εξήντα εννέα εβδομάδες της προφητείας του Δανιήλ, οι οποίες επρόκειτο να εκτείνονται μέχρι τον Χριστό τον Ηγήτορα. Ο Μεσσίας είχε πλέον έρθει· και με τα ίδια του τα χείλη ανήγγειλε το τέλος αυτής της περιόδου η οποία επρόκειτο να σηματοδοτηθεί από την εμφάνισή Του.[1]

---

1 Ο Λουκάς δηλώνει ότι ο Ιησούς «άρχισε να είναι περίπου τριάντα ετών» κατά τη στιγμή του βαπτίσματός Του (Λουκά 3:23) και σχεδόν αμέσως μετά από αυτό ξεκίνησε τη διακονία Του. Πώς, λοιπόν, θα μπορούσε η διακονία του να ξεκινήσει το 27 μ.Χ. και να είναι ακόμα στην ηλικία που κατονομάζει ο Λουκάς; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα βρίσκεται στο γεγονός ότι ο Χριστός γεννήθηκε μεταξύ τριών και τεσσάρων ετών πριν από την έναρξη της χριστιανικής εποχής, δηλαδή, πριν από το έτος που σημειώνεται ως 1 μ.Χ. Το λάθος αυτό της χρονολόγησης της χριστιανικής τρία χρόνια αργότερα από τη γέννηση του Χριστού, αντί να τη χρονολογήσουμε από το έτος γέννησής Του, όπως είχε σχεδιαστεί, προέκυψε ως εξής: Μία από τις σημαντικότερες αρχαίες εποχές υπολογίζεται από την οικοδόμηση της πόλης της Ρώμης - ab urbe condita, που εκφράζεται με τη συντομογραφία A. U.C., ή πιο συνοπτικά, U. C. Στο έτος που τώρα αριθμείται ως 532 μ.Χ., ο Διονύσιος ο Μικρός, Σκύθης στην καταγωγή και Ρωμαίος ηγούμενος, ο οποίος άκμασε κατά τη βασιλεία του Ιουστινιανού ήταν αυτός που επινόησε τη χριστιανική εποχή. Σύμφωνα με τα καλύτερα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του, τοποθέτησε τη γέννηση του Χριστού

Εδώ, πάλι, αδιαμφισβήτητα η ερμηνεία δένει αρμονικά. Αλλά επιπλέον, ο Μεσσίας επρόκειτο να στερεώσει τη διαθήκη με πολλούς για μία εβδομάδα. Αυτή θα ήταν η τελευταία εβδομάδα των εβδομήντα εβδομάδων που αντιστοιχούν στα τελευταία επτά χρόνια των 490 ετών. Στα μέσα της εβδομάδας, μας πληροφορεί η προφητεία, θα έπρεπε να σταματήσει η θυσία και η προσφορά. Αυτές οι εβραϊκές διατάξεις, που αποτελούσαν τύπο του θανάτου του Χριστού, μπορούσαν να σταματήσουν μόνο στον σταυρό. και εκεί ουσιαστικά έληξαν, αν και η τήρηση τους συνεχίστηκε μέχρι την καταστροφή της Ιερουσαλήμ, το 70 μ.Χ.. Μετά από εξήντα δύο εβδομάδες, σύμφωνα με τις γραφές, ο Μεσσίας επρόκειτο να εκκοπεί. Είναι το ίδιο σαν να έλεγε: Και μετά από εξήντα δύο εβδομάδες, στο μέσον της εβδομηκοστής εβδομάδας, ο Μεσσίας θα εκκοπεί και θα σταματήσει η θυσία και η προσφορά. Τώρα, καθώς η λέξη "*μέσον*" εδώ σημαίνει ήμισυ, σύμφωνα με μια πληθώρα αυθεντιών που θα μπορούσαμε να αναφέρουμε αν χρειαζόταν, προκύπτει οτι η σταύρωση πραγματοποιείται σίγουρα στη μέση της εβδομηκοστής εβδομάδας.

Είναι τώρα σημαντικό να προσδιοριστεί σε ποιο έτος έλαβε χώρα η σταύρωση. Τα ακόλουθα στοιχεία είναι επαρκή για να θεωρηθούν απολύτως καθοριστικά σε αυτό το ερώτημα.

Δεν αμφισβητείται ότι ο Σωτήρας μας παρευρέθηκε σε κάθε Πάσχα που έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της δημόσιας διακονίας Του· και έχουμε αναφορές μόνο σε τέσσερις τέτοιες περιπτώσεις πριν από τη σταύρωσή του. Αυτές βρίσκονται στα ακόλουθα αποσπάσματα: Ιωάννου 2:13, 5:1, 6:4, 13:1. Κατά το τελευταίο Πάσχα που αναφέρεται, σταυρώθηκε. Από τα ήδη διαπιστωμένα γεγονότα, ας δούμε λοιπόν πού θα τοποθετείτο η σταύρωση. Καθώς ξεκίνησε τη διακονία Του το φθινόπωρο του 27 μ.Χ., το πρώτο του Πάσχα θα λάμβανε χώρα την επόμενη άνοιξη, το 28 μ.Χ. το δεύτερο, το 29 μ.Χ. το τρίτο, το 30 μ.Χ. και το τέταρτο και τελευταίο του, το 31 μ.Χ.. Αυτό μας δίνει τρεισήμισι χρόνια για τη δημόσια διακονία Του κάτι που αντιστοιχεί ακριβώς στην προφητεία ότι θα έπρεπε να

το 753 U.C.. Αλλά ο Χριστός γεννήθηκε πριν από τον θάνατο του Ηρώδη. και στη συνέχεια διαπιστώθηκε με βάση τα πιο σαφή στοιχεία ότι ο θάνατος του Ηρώδη συνέβη τον Απρίλιο του 750 U.C.. Λαμβάνοντας υπόψη μερικούς μήνες για τα γεγονότα που καταγράφηκαν στη ζωή του Χριστού πριν από τον θάνατο του Ηρώδη, η γέννησή Του μεταφέρεται στο τέλος του 749 U.C., λίγο περισσότερο από τρία χρόνια πριν από το 1 μ.Χ. Ο Χριστός ήταν επομένως τριάντα ετών το 27 μ.Χ. «Η era vulgaris [δηλαδή Anno Domini (AD), η μετά Χριστόν εποχή] άρχισε να επικρατεί στη Δύση περίπου την εποχή του Καρόλου Μαρτέλου και του Πάπα Γρηγορίου Β΄, το 730 μ.Χ. αλλά δεν επικυρώθηκε από καμία δημόσια πράξη ή διάταγμα μέχρι την πρώτη Γερμανική Σύνοδο, την εποχή του Καρολομάννου, Δούκα των Φράγκων, η οποία, στον πρόλογο, λέγεται ότι συγκλήθηκε «Anno ab incarnate Dom. 742, 11 Calendas Maii». Αλλά δεν καθιερώθηκε μέχρι την εποχή του Πάπα Ευγενίου Δ΄, το 1431 μ.Χ., ο οποίος διέταξε να χρησιμοποιηθεί αυτή η εποχή στα Δημόσια Μητρώα: σύμφωνα με τον Mariana και άλλους». - Χρονολόγιο του Hales, Τόμος Ι, σελ. 83, 84. (Βλέπε επίσης Ζωή του Κυρίου μας, του Σ. Τζ. Άντριους.) Η χριστιανική εποχή είχε εδραιωθεί τόσο καλά πριν ανακαλυφθεί το προαναφερθέν λάθος, που δεν έχει επιχειρηθεί καμία αλλαγή στον υπολογισμό. Δεν έχει καμία ουσιαστική διαφορά, καθώς δεν επηρεάζει καθόλου τον υπολογισμό των ημερομηνιών. Αν η εποχή ξεκινούσε με το πραγματικό έτος γέννησης του Χριστού, ο αριθμός των ετών π.Χ. σε κάθε περίπτωση θα ήταν τέσσερα χρόνια λιγότερα και των ετών μ.Χ. τέσσερα χρόνια περισσότερα. Για παράδειγμα: Αν έχουμε μια περίοδο είκοσι ετών, τα μισά πριν και τα άλλα μισά μετά τη χριστιανική εποχή, λέμε ότι ξεκίνησε το 10 π.Χ. και τελείωσε το 10 μ.Χ. Αλλά αν τοποθετήσουμε την εποχή πίσω στο πραγματικό σημείο της γέννησης του Χριστού, δεν θα υπήρχε καμία αλλαγή σε κανένα από τα δύο άκρα της περιόδου, αλλά θα έπρεπε τότε να πούμε ότι ξεκίνησε το 6 π.Χ. και τελείωσε το 14 μ.Χ. δηλαδή, τέσσερα χρόνια θα αφαιρούνταν από το έτος π.Χ. και θα προστίθεντο σε το έτος μ.Χ.. Κάποιοι έχουν παρερμηνεύσει αυτό το θέμα, ισχυριζόμενοι ότι στο τρέχον έτος θα έπρεπε να προστεθούν τέσσερα χρόνια, για να υποδηλώσουν το πραγματικό έτος της χριστιανικής εποχής. Αυτό θα ίσχυε, αν η μέτρηση ξεκινούσε από την πραγματική ημερομηνία γέννησης του Χριστού. Αλλά κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει, το σημείο εκκίνησης είναι περίπου τρία ή τέσσερα χρόνια αργότερα.

αποκοπεί στο ήμισυ ή στα μέσα της εβδομηκοστής εβδομάδας. Καθώς αυτή η εβδομάδα των ετών ξεκινούσε το φθινόπωρο του 27 μ.Χ., το μέσον της εβδομάδας θα ήταν τρία και μισό χρόνια αργότερα, την άνοιξη του 31 μ.Χ., όπου έλαβε χώρα η σταύρωση. Ο Δρ. Hales παραθέτει τον Ευσέβιο, 300 μ.Χ., λέγοντας: «Είναι καταγεγραμμένο στην ιστορία ότι ολόκληρος ο χρόνος της διδασκαλίας και της θαυματουργίας του Σωτήρα μας ήταν τρεισήμισι χρόνια, που είναι το μισό μιας εβδομάδας (χρόνων). Αυτό παρουσιάζει ο ευαγγελιστής Ιωάννης σε όσους μελετούν προσεκτικά το Ευαγγέλιό του».

Για το αφύσικο σκοτάδι που επικράτησε κατά τη σταύρωση, ο Hales, Τόμ. Ι, σελ. 69, 70, αναφέρει τα εξής: «Επομένως, φαίνεται ότι το σκοτάδι που κάλυπτε ολόκληρη τη γη της Ιουδαίας κατά τη στιγμή της σταύρωσης του Κυρίου μας ήταν υπερφυσικό, από την έκτη μέχρι την ένατη ώρα, ή από το μεσημέρι μέχρι τις τρεις το απόγευμα, τόσο λόγω της διάρκειάς του, όσο και του χρόνου κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε, μιας ημέρας με σχεδόν πανσέληνο, όταν η σελήνη δεν θα μπορούσε να επισκιάσει τον ήλιο. Η ώρα που συνέβη, και το ίδιο το γεγονός, καταγράφονται σε ένα ασυνήθιστο και πολύτιμο απόσπασμα ενός αξιοσέβαστου Ρωμαίου Ύπατου, του Γερουσιαστή Αυρηλίου Κασσιόδωρου, περίπου το 514 μ.Χ.: «Στο προξενείο του Τιβέριου Καίσαρα Αυγούστου V και του Αιλίου Σηιανού (το 784 U.C. ή 31 μ.Χ..), ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός υπέφερε, την 8η ημερολογιακή ημέρα του Απριλίου (25 Μαρτίου), όταν συνέβη μια τέτοια έκλειψη ηλίου που δεν είχε ξανασυμβεί ποτέ στο παρελθόν.

«Για το έτος και την ημέρα αυτή συμφωνούν επίσης η Σύνοδος της Καισαρείας, 196 ή 198 μ.Χ., το Αλεξανδρινό Χρονικό, ο Μάξιμος Μοναχός, ο Νικηφόρος Κωνσταντίνος, ο Κεδρηνός· και για το έτος αλλά σε διαφορετικές ημέρες, συμφωνούν ο Ευσέβιος και ο Επιφάνιος, ακολουθούμενοι από τον Κέπλερ, τον Bucher, τον Patinus και τον Petavius, μερικοί την υπολογίζουν στις 10 ημερολογιακές ημέρες του Απριλίου, άλλοι στις 13». (Βλέπε κεφάλαιο 11:22.)

Εδώ, λοιπόν, υπάρχουν δεκατρείς αξιόπιστες πηγές που εντοπίζουν τη σταύρωση του Χριστού την άνοιξη του 31 μ.Χ. Μπορούμε επομένως να την ορίσουμε ως σταθερή ημερομηνία, καθώς ακόμα και ο πιο επιφυλακτικός ή ο πιο σκεπτικιστής δεν θα μπορούσε να απαιτήσει τίποτα πιο καθοριστικό. Καθώς αυτό συμβαίνει στη μέση της τελευταίας εβδομάδας, πρέπει απλώς να υπολογίσουμε προς τα πίσω τρεισήμισι χρόνια για να βρούμε πού τελείωσαν εξήντα εννέα από τις εβδομάδες, και προς τα εμπρός από εκείνο το σημείο τρεισήμισι χρόνια για να βρούμε το τέλος ολόκληρης της περιόδου των εβδομήντα εβδομάδων. Έτσι, πηγαίνοντας από τη σταύρωση, το 31 μ.Χ., την άνοιξη, τρεισήμισι χρόνια πίσω, βρισκόμαστε στο φθινόπωρο του 27 μ.Χ., όπου, όπως είδαμε, τελείωσαν οι εξήντα εννέα εβδομάδες και ο Χριστός ξεκίνησε τη δημόσια διακονία Του. Και προχωρώντας από τη σταύρωση τρεισήμισι χρόνια μπροστά, φτάνουμε στο φθινόπωρο του 34 μ.Χ., ως το μεγάλο σημείο λήξης ολόκληρης της περιόδου των εβδομήντα εβδομάδων. Αυτή η ημερομηνία σηματοδοτείται από το μαρτύριο του Στεφάνου, την επίσημη απόρριψη του ευαγγελίου του Χριστού από το Ιουδαϊκό Συνέδριο με τον διωγμό των μαθητών Του, και τη στροφή των αποστόλων προς τα έθνη. Πράξεις 9:1-18. Και αυτά είναι ακριβώς τα γεγονότα που θα περίμενε κανείς να συμβούν όταν έληξε πλήρως η καθορισμένη περίοδος που είχε αποκοπεί και είχε παραχωρηθεί στους Εβραίους κατά την οποία θα ήταν ο εκλεκτός λαός.

Μια παρατήρηση σχετικά με το έβδομο έτος του Αρταξέρξη, όταν δόθηκε στον

Έσδρα το διάταγμα για την αποκατάσταση της Ιερουσαλήμ, και τα αποδεικτικά στοιχεία επί του σημείου αυτού θα είναι πλήρη. Ήταν το έβδομο έτος του Αρταξέρξη το 457 π.Χ.; Για όλους όσους μπορούν να εκτιμήσουν τη δύναμη των γεγονότων, η ακόλουθη μαρτυρία θα είναι επαρκής εδώ: —

«Η Βίβλος δίνει τα δεδομένα για ένα πλήρες σύστημα χρονολόγησης, που εκτείνεται από τη Δημιουργία μέχρι τη γέννηση του Κύρου — που είναι μια σαφώς καθορισμένη ημερομηνία. Από αυτή την περίοδο και μετά έχουμε τον αδιαμφισβήτητο κανόνα του Πτολεμαίου και την αναμφισβήτητη εποχή του Ναβονασσάρ, που εκτείνεται πίσω από την era vulgaris εποχή μας. Στο σημείο όπου η θεόπνευστη χρονολογία μας αφήνει, ξεκινά αυτός ο κανόνας αναμφισβήτητης ακρίβειας. Και έτσι εκτείνεται ολόκληρη η αψίδα της περιόδου. Με τον κανόνα του Πτολεμαίου καθορίζεται η μεγάλη προφητική περίοδος των εβδομήντα εβδομάδων. Αυτός ο κανόνας τοποθετεί το έβδομο έτος του Αρταξέρξη στο έτος 457 π.Χ. και η ακρίβεια αυτού του κανόνα αποδεικνύεται από την ταυτόχρονη συμφωνία περισσότερων από είκοσι εκλείψεων. Αυτή την ημερομηνία (457 π.Χ) δεν μπορούμε να την αλλάξουμε, χωρίς πρώτα να αποδείξουμε την ανακρίβεια του κανόνα του Πτολεμαίου. Για να γίνει αυτό, θα ήταν απαραίτητο να δείξουμε ότι ο μεγάλος αριθμός εκλείψεων με τις οποίες η ακρίβεια του έχει επανειλημμένα αποδειχθεί, δεν έχει υπολογιστεί σωστά. Και ένα τέτοιο αποτέλεσμα θα αμφισβητούσε κάθε χρονολογική ημερομηνία και θα άφηνε την διευθέτηση των εποχών και την προσαρμογή των εποχών εξ ολοκλήρου στο έλεος κάθε ονειροπόλου, έτσι ώστε η χρονολόγηση να μην έχει περισσότερη αξία από μια απλή εικασία. Καθώς οι εβδομήντα εβδομάδες πρέπει να λήξουν το 34 μ.Χ., εκτός και αν το έβδομο έτος του Αρταξέρξη έχει οριστεί λανθασμένα, και καθώς αυτό δεν μπορεί να αλλάξει χωρίς κάποια απόδειξη, διερωτόμαστε: Ποια στοιχεία σηματοδοτούν αυτή τη λήξη; Η εποχή που οι απόστολοι στράφηκαν στους Εθνικούς εναρμονίζεται με αυτήν την ημερομηνία καλύτερα από οποιαδήποτε άλλη που έχει οριστεί. Και η σταύρωση το 31 μ.Χ., στο μέσον της τελευταίας εβδομάδας, υποστηρίζεται από ένα σύνολο μαρτυριών που δεν μπορούν εύκολα να ακυρωθούν». — Advent Herald.

Από τα παραπάνω γεγονότα, βλέπουμε ότι, υπολογίζοντας τις εβδομήντα εβδομάδες από το διάταγμα που δόθηκε στον Έσδρα κατά το έβδομο έτος του Αρταξέρξη, το π.Χ. 457, υπάρχει η πιο τέλεια συμφωνία σε όλη την προφητική περίοδο. Τα σημαντικά και καθορισμένα γεγονότα της φανέρωσης του Μεσσία κατά τη βάπτισή Του, η έναρξη της δημόσιας διακονίας Του, η σταύρωση και η στροφή από τους Ιουδαίους προς τα έθνη, με την διακήρυξη της καινής διαθήκης, όλα έρχονται στην ακριβή τους θέση και σαν ένας λαμπερός γαλαξίας από φλεγόμενες σφαίρες φωτός, συσσωρεύονται γύρω για να σφραγίσουν την προφητεία και να την βεβαιώσουν.

Είναι λοιπόν προφανές ότι το διάταγμα προς τον Έσδρα κατά το έβδομο έτος του Αρταξέρξη, το 457 π.Χ., είναι το σημείο από το οποίο χρονολογούνται οι εβδομήντα εβδομάδες. Αυτή ήταν η έκδοση του προστάγματος όπως την αναφέρει η προφητεία. Τα δύο προηγούμενα διατάγματα ήταν προπαρασκευαστικά και προκαταρκτικά για το τρίτο· και πράγματι θεωρούνται από τον Έσδρα ως μέρη αυτού, ώστε τα τρία να λαμβάνονται ως ένα ενιαίο σύνολο. Διότι στον Έσδρα 6:14, διαβάζουμε: “*Και οικοδόμησαν, και τελείωσαν, σύμφωνα με την προσταγή τού Θεού τού Ισραήλ, και σύμφωνα με την προσταγή τού Κύρου, και του Δαρείου, και του Αρταξέρξη βασιλιά τής Περσίας.”* . Παρατηρούμε ότι τα διατάγματα αυτών των τριών βασιλιάδων αναφέρονται ως ένα, — “*η προσταγή*”

(«διάταγμα», ενικός αριθμός) του Κύρου και του Δαρείου και του Αρταξέρξη, δείχνοντας ότι όλα θεωρούνται ως μία μονάδα, με τα διαφορετικά διατάγματα να είναι απλώς τα διαδοχικά βήματα με τα οποία το έργο ολοκληρώθηκε. Και αυτό το διάταγμα δεν μπορούσε να ειπωθεί ότι «εκδόθηκε», όπως προβλεπόταν από την προφητεία, μέχρι που η τελευταία άδεια που απαιτούσε η προφητεία να ενσωματωθεί στο διάταγμα και να ενδυθεί με την εξουσία της αυτοκρατορίας. Αυτό το σημείο επιτεύχθηκε με την άδεια που δόθηκε στον Έσδρα, αλλά όχι πριν. Εδώ το διάταγμα πήρε τις διαστάσεις και κάλυψε το έδαφος, που απαιτούσε η προφητεία, και από αυτό το σημείο πρέπει να χρονολογηθεί η "*έκδοση*" του.

Με τις εβδομήντα εβδομάδες έχουμε πλέον τελειώσει. Απομένει όμως μια μεγαλύτερη περίοδος και άλλα σημαντικά γεγονότα που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Οι εβδομήντα εβδομάδες είναι μόνο τα πρώτα 490 χρόνια των 2300 ετών. Αφαιρώντας 490 από τα 2300, εναπομένουν 1810. Τα 490, όπως είδαμε, έληξαν το φθινόπωρο του 34 μ.Χ. Αν σε αυτή την ημερομηνία προσθέσουμε τώρα τα υπόλοιπα 1810 χρόνια, θα έχουμε το τέλος ολόκληρης της περιόδου. Έτσι, προσθέτοντας στο φθινόπωρο του 34 μ.Χ., τα 1810 χρόνια, φθάνουμε στο φθινόπωρο του 1844 μ.Χ. Από τη στιγμή που καθορίσαμε τις εβδομήντα εβδομάδες, κατ' αυτόν τον τρόπο, γρήγορα και με σιγουριά βρίσκουμε το τέλος των 2300 ημερών.

Ένα άλλο σημείο πρέπει να σημειωθεί εδώ. Έχουμε δει ότι οι εβδομήντα εβδομάδες είναι οι πρώτες 490 ημέρες των 2300, ότι αυτές οι ημέρες είναι προφητικές και αντιστοιχούν σε κυριολεκτικά χρόνια, σύμφωνα με τον κανόνα της Βίβλου, μία ημέρα για ένα χρόνο (Αριθμοί 14:34· Ιεζεκιήλ 4:6), όπως αποδεικνύεται από την εκπλήρωση των εβδομήντα εβδομάδων, και όπως συμφωνούν όλοι οι αξιόπιστοι ερμηνευτές· ότι ξεκίνησαν το 457 π.Χ. και τελείωσαν το 1844 μ.Χ., εφόσον ο αριθμός είναι σωστός, και η ερμηνεία των 2300 ημερών είναι σωστή. Με αυτό το σημείο να έχει επιβεβαιωθεί, δεν φαίνεται να υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω αμφισβήτηση. Σε αυτό το σημείο, ο Δρ. Hales σχολιάζει:

«Δεν υπάρχει αριθμός στη Βίβλο του οποίου η γνησιότητα να είναι καλύτερα εξακριβωμένη από αυτή των 2300 ημερών. Βρίσκεται σε όλες τις έντυπες εβραϊκές εκδόσεις, σε όλα τα χειρόγραφα των Kennicott και De Rossi, και σε όλες τις αρχαίες μεταφράσεις, εκτός από το αντίγραφο των Εβδομήκοντα του Βατικανού, το οποίο αναφέρει 2400, ακολουθούμενο από τον *Symmachus*· και ορισμένα αντίγραφα που παρατήρησε ο Ιερώνυμος που αναφέρουν 2200, και τα δύο προφανώς περιέχουν υπερβολικά και ελαττωματικά γραμματικά λάθη, τα οποία αντισταθμίζουν το ένα το άλλο και επιβεβαιώνουν τον μέσο όρο, το 2300». — Χρονολογία, Τόμος II, σελ. 512.

Εδώ μπορεί να προκύψει το ερώτημα πώς οι ημέρες μπορούν να παραταθούν μέχρι το φθινόπωρο του 1844 μ.Χ. αν ξεκινούν το 457 π.Χ., καθώς απαιτούνται μόνο 1843 χρόνια, επιπλέον των 457, για να φτάσουμε στον συνολικό αριθμό των 2300. Η προσοχή σε ένα γεγονός θα ξεκαθαρίσει αυτό το σημείο από κάθε δυσκολία· καθώς απαιτούνται 457 πλήρη χρόνια πριν από τον Χριστό και 1843 πλήρη χρόνια μετά, για να έχουμε 2300. Έτσι, αν η περίοδος ξεκινούσε με την πρώτη κιόλας ημέρα του 457, θα τελείωνε την τελευταία ημέρα του 1843. Είναι τώρα προφανές σε όλους ότι αν οποιοδήποτε μέρος του έτους 457 είχε περάσει πριν από την έναρξη των 2300 ημερών, ακριβώς ένα μέρος του έτους 1844 πρέπει να περάσει πριν αυτές τελειώσουν . Επομένως, ρωτάμε: Από ποιο σημείο του έτους 457 μ.Χ. πρέπει να αρχίσουμε να υπολογίζουμε; Από το γεγονός ότι τα πρώτα σαράντα εννέα χρόνια διατέθηκαν για την κατασκευή του δρόμου και του τείχους,

μαθαίνουμε ότι η περίοδος πρέπει να χρονολογηθεί, όχι από τότε που ο Έσδρας έφυγε από τη Βαβυλώνα, αλλά από την πραγματική έναρξη του έργου στην Ιερουσαλήμ, η οποία δεν είναι πιθανό να είναι νωρίτερα από τον έβδομο μήνα (φθινόπωρο) του 457 μ.Χ., καθώς ο Εσδρας δεν είχε φτάσει στην Ιερουσαλήμ μέχρι τον πέμπτο μήνα εκείνου του έτους. Έσδρας 7:9. Ολόκληρη η περίοδος θα πρέπει να επεκταθεί επομένως από τον έβδομο μήνα του εβραϊκού ημερολογίου που είναι φθινόπωρο, του 457 μ.Χ. έως το φθινόπωρο του 1844 μ.Χ..

Όσοι αντιτίθενται σε αυτή την άποψη για τις προφητικές περιόδους, συνήθιζαν στα προηγούμενα χρόνια να προβάλουν την εξής αντίρρηση: «Οι 2300 ημέρες δεν έχουν τελειώσει, επειδή ο καιρός έχει περάσει, και ο Κύριος δεν έχει έρθει. Το γιατί ο χρόνος πέρασε το 1844 μ.Χ. χωρίς την ολοκλήρωση των ελπίδων μας, το αναγνωρίζουμε ως μυστήριο· αλλά το πέρασμα του χρόνου είναι απόδειξη ότι οι 2300 ημέρες δεν έχουν τελειώσει».

Ο χρόνος, ωστόσο, δεν κάνει διακρίσεις σε πρόσωπα ούτε σε θεωρίες· και με το τρομερό δρεπάνι που παρουσιάζεται να κουβαλάει, μερικές φορές καταρρίπτει με τον πιο συνοπτικό τρόπο τις αλλόκοτες και αραχνοΰφαντες θεωρίες των ανθρώπων, όσο αγαπητές κι αν είναι στους συγγραφείς και τους υπερασπιστές τους. Έτσι συμβαίνει και εδώ. Αδιαφορώντας για τις ξέφρενες παραπλανήσεις εκείνων που θα ήθελαν να τον αναγκάσουν να σταματήσει και να εκπληρώσει τις αγαπημένες τους προβλέψεις, συνέχισε την γρήγορη αλλά ομοιόμορφη πορεία του μέχρι που...τι; ξεπεράστηκε κάθε όριο στο οποίο μπορούν να παραταθούν οι 2300 ημέρες· και έτσι απέδειξε ότι αυτές οι ημέρες έχουν περάσει. Ας μην παραβλεφθεί αυτό το σημείο. Αφήνοντας στην άκρη για μια στιγμή τα επιχειρήματα με τα οποία αποδεικνύεται ότι αυτές έληξαν το 1844 μ.Χ., και αφήνοντάς τες να χρονολογούνται από οποιοδήποτε σημείο απ' όπου μπορεί να φανταστεί κανείς έστω και χωρίς την παραμικρή σκιά λογικής για την τοποθέτησή τους, ή από κάποιο σημείο από το οποίο ο πιο απίθανος ονειροπόλος θα μπορούσε να τις χρονολογήσει, εξακολουθεί να ισχύει ότι το έσχατο όριο στο οποίο θα μπορούσαν να επεκταθούν έχει ξεπεραστεί. Δεν είναι δυνατόν να χρονολογηθούν από κανένα σημείο που θα έφερνε το τέλος τους τόσο αργά όσο σήμερα. Γι' αυτό λέμε ξανά, χωρίς αμφιβολία για την αλήθεια του ισχυρισμού μας, και χωρίς φόβο για κάποια επιτυχή κατάρριψη του, ότι οι ημέρες αυτές έχουν τελειώσει!

Η μνημειώδης δήλωση που έκανε ο άγγελος στον Δανιήλ, "*Μέχρι 2300 ημερονύκτια, τότε το αγιαστήριο θα καθαριστεί*", τώρα εξηγείται. Στην αναζήτησή μας για την έννοια του αγιαστηρίου και του καθαρισμού του, και την εφαρμογή του χρόνου, έχουμε διαπιστώσει όχι μόνο ότι αυτό το θέμα μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητό, αλλά ιδού! το γεγονός αυτό βρίσκεται ακόμη και τώρα σε διαδικασία ολοκλήρωσης, και έχει σχεδόν ολοκληρωθεί. Και εδώ σταματάμε για μια στιγμή για να αναλογιστούμε τη σοβαρή θέση στην οποία βρισκόμαστε.

Έχουμε δει ότι το αγιαστήριο αυτής της οικονομίας είναι η σκηνή του Θεού στον ουρανό, που δεν είναι χειροποίητη, όπου ο Κύριός μας διακονεί για λογαριασμό των μετανοημένων αμαρτωλών, ο τόπος όπου μεταξύ του μεγάλου Θεού και του Υιού του Ιησού Χριστού επικρατεί η "*βουλή ειρήνης*" στο έργο της σωτηρίας των ανθρώπων που χάνονται. Ζαχαρίας 6:13· Ψαλμοί 85:10. Έχουμε δει ότι ο καθαρισμός του αγιαστηρίου συνίσταται στην αφαίρεση των αμαρτιών από αυτό και είναι η τελική πράξη της διακονίας

που εκτελείται σε αυτό· ότι το έργο της σωτηρίας επικεντρώνεται τώρα στο ουράνιο αγιαστήριο· και όταν το αγιαστήριο καθαριστεί, το έργο ολοκληρώνεται και το σχέδιο ολοκληρώνεται. Τότε το μεγάλο σχέδιο που επινοήθηκε κατά την πτώση του ανθρώπου για τη σωτηρία όσων από τη χαμένη φυλή θα επωφελούνταν από τις δωρεές του το οποίο συνεχίστηκε για έξι χιλιάδες χρόνια, θα φτάσει στο τέλος του. Το έλεος δεν θα παρακαλεί πλέον, και η μεγάλη φωνή θα ακουστεί από τον θρόνο στον ναό στον ουρανό, λέγοντας: "*Πραγματοποιήθηκε*". Αποκάλυψη 16:17. Και τι θα συμβεί τότε; — Όλοι οι δίκαιοι θα έχουν εξασφαλίσει αιώνια ζωή ενώ όλοι οι ασεβείς θα είναι καταδικασμένοι σε αιώνιο θάνατο. Καμία απόφαση δεν μπορεί να αλλάξει, καμία ανταμοιβή δεν μπορεί να χαθεί και κανένα πεπρωμένο απελπισίας δεν μπορεί να αποτραπεί, πέρα από αυτό το σημείο.

Και έχουμε δει (και αυτό είναι που φέρνει τη σοβαρότητα της Κρίσης μπροστά στη δική μας πόρτα) ότι αυτή η μακρά προφητική περίοδος που επρόκειτο να σηματοδοτήσει την έναρξη αυτού του τελικού έργου στο ουράνιο αγιαστήριο, έχει φτάσει στο τέλος της στη δική μας γενιά. Το 1844 μ.Χ. οι ημέρες τελείωσαν. Και από τότε το τελικό έργο για τη σωτηρία του ανθρώπου άρχισε να προχωρά. Αυτό το έργο περιλαμβάνει μια εξέταση του χαρακτήρα κάθε ανθρώπου· γιατί συνίσταται στην άφεση των αμαρτιών εκείνων που θα βρεθούν άξιοι να τους συγχωρεθούν και καθορίζει ποιοι από τους νεκρούς θα αναστηθούν και ποιοι από τους ζωντανούς θα μεταμορφωθούν, κατά την έλευση του Κυρίου, και ποιοι, τόσο από τους νεκρούς όσο και από τους ζωντανούς, θα αφεθούν να έχουν το μέρος τους στην τρομερή διαδικασία του δεύτερου θανάτου. Είναι από όλους κατανοητό ότι μια τέτοια απόφαση πρέπει να ληφθεί πριν εμφανιστεί ο Κύριος. Το πεπρωμένο κάθε ανθρώπου θα καθοριστεί σύμφωνα με τα όσα έπραξε διαμέσου του σώματος, και ο καθένας θα ανταμειφθεί κατά τα έργα του του Β΄ Κορινθίους 5:10, Αποκάλυψη 22:12. Στα βιβλία μνήμης που τηρούνται από τους ουράνιους γραμματείς επάνω, οι πράξεις κάθε ανθρώπου βρίσκονται καταγεγραμμένες (Αποκάλυψη 20:12)· και στο τελικό έργο του αγιαστηρίου αυτά τα αρχεία εξετάζονται και η απόφαση εκδίδεται σύμφωνα με αυτά. Δανιήλ 7:9,10. Θα ήταν πολύ φυσικό να υποθέσουμε ότι το έργο θα ξεκινήσει με τα πρώτα μέλη της ανθρώπινης φυλής· ότι οι υποθέσεις τους θα εξετάζονταν πρώτα και θα εκδίδονταν αποφάσεις, και ούτω καθεξής με όλους τους νεκρούς, γενιά με γενιά, σε χρονολογική διαδοχή κατά μήκος της ροής του χρόνου, μέχρι να φτάσουμε στην τελευταία γενιά, — τη γενιά των ζωντανών με τις υποθέσεις των οποίων θα έκλεινε το έργο. Πόσο καιρό θα χρειαστεί για να εξεταστούν οι υποθέσεις όλων των νεκρών, πόσο σύντομα το έργο θα φτάσει στις υποθέσεις των ζωντανών, κανείς δεν μπορεί να ξέρει. Και όπως αναφέρθηκε παραπάνω, από το έτος 1844 μ.Χ. και μετά, αυτό το σοβαρό έργο προχωρά. Από το φως των τύπων αλλά και η ίδια η φύση του έργου δεν επιτρέπεται να έχει μεγάλη διάρκεια. Ο Ιωάννης, στις υπέροχες εικόνες των ουράνιων σκηνών, είδε εκατομμύρια υπηρέτες και βοηθούς να ασχολούνται με τον Κύριό μας στο ιερατικό του έργο. Αποκάλυψη 5. Και έτσι η διακονία προχωρά. Δεν σταματά, δεν καθυστερεί και σύντομα πρέπει να ολοκληρωθεί για πάντα.

Και να 'μαστε εδώ - η τελευταία, η μεγαλύτερη και η πιο σοβαρή κρίση στην ιστορία της φυλής μας είναι άμεσα επικείμενη. Το μεγάλο σχέδιο της σωτηρίας έχει σχεδόν τελειώσει. τα τελευταία πολύτιμα χρόνια της δοκιμασίας έχουν σχεδόν τελειώσει. Ο Κύριος πρόκειται να έρθει για να σώσει όσους είναι έτοιμοι και τον περιμένουν και να κατακόψει τους απρόσεκτους, τους άπιστους και τον κόσμο - αλίμονο! τι να πούμε γι' αυτούς! —

εξαπατημένοι στα λάθη, τρελαμένοι από τις έγνοιες και τις δουλειές, παραληρούντες από την ηδονή και παραλυμένοι από την κακία, δεν έχουν ούτε μια στιγμή να αφιερώσουν για να ακούσουν τις σοβαρές αλήθειες, ούτε μια σκέψη δεν μπορούν να αφιερώσουν για τα αιώνια συμφέροντά τους. Ας προσέξει ο λαός του Θεού, έχοντας κατά νου την αιωνιότητα, να αποφύγει τη διαφθορά που υπάρχει στον κόσμο μέσω των επιθυμιών, και να προετοιμαστούν για να περάσουν τη δοκιμασία της έρευνας, όταν οι υποθέσεις τους θα τεθούν προς εξέταση στο μεγάλο δικαστήριο που βρίσκεται εκεί.

Συνιστούμε το θέμα του αγιαστηρίου να εξεταστεί προσεκτικά από κάθε μελετητή της προφητείας. Στο αγιαστήριο φαίνεται η κιβωτός της διαθήκης του Θεού, η οποία περιέχει τον άγιο νόμο Του· και αυτό υποδηλώνει μια μεταρρύθμιση ως προς την υπακοή μας σε αυτό το μεγάλο ηθικό πρότυπο. Το άνοιγμα αυτού του ουράνιου ναού και η έναρξη της λειτουργίας στο δεύτερο διαμέρισμά του, σηματοδοτεί την έναρξη του σαλπίσματος του έβδομου αγγέλου. Αποκάλυψη 11:15,19. Το έργο που εκτελείται εκεί είναι το θεμέλιο του τρίτου μηνύματος της Αποκάλυψης 14, - το οποίο αποτελεί το τελευταίο μήνυμα ελέους σε έναν κόσμο που χάνεται. Αυτό το θέμα εξηγεί τη μεγάλη απογοήτευση των Αντβεντιστών το 1844 μ.Χ., δείχνοντας ότι έκαναν λάθος ως προς το γεγονός που συνέβη στο τέλος των 2300 ημερών [και όχι ως προς την χρονολογία]. Αποδίδει αρμονικές και σαφείς παρελθούσες προφητικές εκπληρώσεις, οι οποίες διαφορετικά θα εμπλέκονταν σε αδιαπέραστη αφάνεια. Δίνει μια σαφή ιδέα για τη θέση και το έργο του μεγάλου Αρχιερέα μας και αναδεικνύει το σχέδιο της σωτηρίας στα διακριτικά και όμορφα χαρακτηριστικά του. Μας επαναφέρει, όπως κανένα άλλο θέμα, στην πραγματικότητα της Κρίσης και δείχνει την προετοιμασία που χρειαζόμαστε για να μπορέσουμε να σταθούμε την επερχόμενη ημέρα. Μας δείχνει ότι βρισκόμαστε στον καιρό της αναμονής και μας θέτει σε εγρήγορση· γιατί δεν γνωρίζουμε πόσο σύντομα θα ολοκληρωθεί το έργο και θα εμφανιστεί ο Κύριός μας. Αγρυπνείτε λοιπόν, μήπως έρθει ξαφνικά και σας βρει να κοιμάστε.

Αφού αναφέρει τα μεγάλα γεγονότα που συνδέονται με την αποστολή του Κυρίου μας εδώ στη γη, ο προφήτης στο τελευταίο μέρος του εδαφίου 27 μιλά για την γρήγορα επερχόμενη καταστροφή της Ιερουσαλήμ από τη ρωμαϊκή δύναμη· και τέλος για την καταστροφή της ίδιας αυτής της δύναμης, που στο περιθώριο του μεταφραστή ονομάζεται ως «ο ερημωτής» [στο εβραϊκό κείμενο].

ΣΗΜΕΙΩΣΗ. — Το ότι η έκφραση “να χριστούν τα άγια των αγίων” [στο εβραϊκό κείμενο] αναφέρεται, σύμφωνα με τις παρατηρήσεις στο εδάφιο 24 αυτού του κεφαλαίου, στο χρίσμα του ουράνιου αγιαστηρίου πριν από την έναρξη της διακονίας του Χριστού σε αυτό, και όχι σε κάποιο χρίσμα του ίδιου του Μεσσία [όπως αποδίδεται για παράδειγμα σε ελληνικές μεταφράσεις], φαίνεται να είναι σαφώς αποδεδειγμένο. Οι λέξεις που μεταφράζονται «άγια των αγίων» είναι קֹדֶשׁ קָדָשִׁים (kodesh kodashim), τα «άγια των αγίων», μια έκφραση που, σύμφωνα με τον Γεσένιο, εφαρμόζεται για τα άγια ή για τα αγια των αγίων του ιερού, και η οποία σε καμία περίπτωση δεν εφαρμόζεται σε ένα άτομο, εκτός εάν αυτό το απόσπασμα αποτελεί εξαίρεση.

Η Advent Shield, Αρ. 1, σελ. 75, αναφέρει: «Το τελευταίο γεγονός των εβδομήντα εβδομάδων, όπως καταγράφεται στο εδάφιο 24, ήταν το χρίσμα για τα άγια των αγίων ή sanctum sanctorum· όχι της σκηνής που ήταν στη γη, της χειροποίητης, αλλά της αληθινής σκηνής, στην οποία ο Χριστός, ο Αρχιερέας μας, εισήλθε για εμάς. Ο Χριστός έπρεπε να

κάνει στην αληθινή σκηνή στον ουρανό αυτό που έκαναν ο Μωυσής και ο Ααρών στο αντίτυπό της. (Βλέπε Εβραίους, κεφάλαια 6, 7, 8 και 9· Έξοδος 30:22-30· Λευιτικό 8:10-15.)»

Ο Δρ. Μπαρνς, στις σημειώσεις του για αυτό το εδάφιο, και ιδιαίτερα για τη φράση «άγια των αγίων» ή άγια, λέει: «Η φράση σημαίνει «άγια των αγίων» και εφαρμόζεται συχνά στις Γραφές για να υποδηλώσει το εσωτερικό ιερό ή αλλιώς το τμήμα της σκηνής και του ναού που περιέχει την κιβωτό της διαθήκης, τις δύο πέτρινες πλάκες, κ.λπ.» «Δεν περιορίζεται απαραίτητα στο εσωτερικό ιερό του ναού, αλλά μπορεί να υποδηλώνει και ολόκληρο τον οίκο». «Άλλοι έχουν υποθέσει ότι αυτό αναφέρεται στον ίδιο τον Μεσσία, και ότι η έννοια είναι ότι αυτός που ήταν ο άγιος των αγίων θα καθαγιαζόταν ή θα χριζόταν, ως Μεσσίας. Είναι πιθανό, όπως έχει δείξει ο Hengstenberg (Χριστολογία, II, 321, 322), ότι οι Έλληνες μεταφραστές το κατάλαβαν έτσι, αλλά αποτελεί επαρκή αντίρρηση σε αυτό το γεγονός ότι η φράση, αν και εμφανίζεται πολλές φορές στις Γραφές, δεν εφαρμόζεται ποτέ σε πρόσωπα, εκτός αν πρόκειται για μια ειδική περίπτωση». «Μου φαίνεται, επομένως, ότι η προφανής και ορθή ερμηνεία είναι να αποδώσουμε τη φράση αυτή στον ναό».

Η κατανόηση του θέματος του ουράνιου αγιαστηρίου θα είχε απαλλάξει αυτό το εδάφιο από το πρόβλημα το οποίο, στο μυαλό ορισμένων ερμηνευτών, φαίνεται να εμπλέκεται.

Κεφάλαιο 10 – Το τελευταίο όραμα του Δανιήλ

Η χρονολόγηση των διαφόρων οραμάτων του Δανιήλ — Πώς ο Κύρος έγινε μονάρχης — Ο σκοπός του Δανιήλ στην αναζήτηση του Θεού — Η νηστεία σύμφωνα με τις Γραφές — Μια ακόμη εμφάνιση του αγγέλου Γαβριήλ — Η επίδραση στον Δανιήλ — Η ηλικία του Δανιήλ εκείνη την εποχή — Η απάντηση στην προσευχή που μερικές φορές δεν είναι άμεσα εμφανής — Ποιος είναι ο Μιχαήλ — Η φροντίδα του Δανιήλ για τον λαό του — Η σχέση του Χριστού και του Γαβριήλ με τον βασιλιά της Περσίας και τον προφήτη Δανιήλ.

Εδάφιο 1. Κατά τον τρίτο χρόνο τού Κύρου, του βασιλιά τής Περσίας, αποκαλύφθηκε ένας λόγος στον Δανιήλ, που το όνομά του είχε αποκληθεί Βαλτασάσαρ· και ο λόγος ήταν αληθινός, και η δύναμη των λεγομένων ήταν μεγάλη· και κατάλαβε τον λόγο, και εννόησε την οπτασία.

ΑΥΤΌ το εδάφιο μας εισάγει στο τελευταίο από τα καταγεγραμμένα οράματα του προφήτη Δανιήλ, με την οδηγία που του δόθηκε εκείνη την εποχή να συνεχίζεται μέσω των κεφαλαίων 11 και 12, μέχρι το τέλος του βιβλίου. Το τρίτο έτος του Κύρου ήταν το 534 π.Χ. Συνεπώς, είχαν περάσει έξι χρόνια από το όραμα των τεσσάρων θηρίων που είχε δει ο Δανιήλ κατά το πρώτο έτος του Βαλτάσαρ, το 540 π.Χ., τέσσερα χρόνια από το όραμα του κριαριού, του τράγου, του μικρού κέρατος και των 2300 ημερών του κεφαλαίου 8, κατά το τρίτο έτος του Βαλτάσαρ, το 538 π.Χ. και τέσσερα χρόνια από την οδηγία που δόθηκε στον Δανιήλ σχετικά με τις εβδομήντα εβδομάδες, κατά το πρώτο έτος του Δαρείου, το 538 π.Χ., όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 9. Με την ανατροπή του βασιλείου της Βαβυλώνας από τους Μήδους και τους Πέρσες, το 538 π.Χ., ο Δαρείος, χάρη στην ευγενική χορηγία του ανιψιού του, Κύρου, έλαβε την άδεια να καταλάβει τον θρόνο. Αυτό έκανε μέχρι τον θάνατό του, περίπου δύο χρόνια αργότερα. Περίπου εκείνη την εποχή, και αφού ο Καμβύσης, βασιλιάς της Περσίας, πατέρας του Κύρου είχε επίσης πεθάνει, ο Κύρος έγινε ο μοναδικός μονάρχης της δεύτερης παγκόσμιας αυτοκρατορίας της προφητείας, το 536 π.Χ. Αυτό το έτος, υπολογίζεται ως το πρώτο του έτος και έτσι το τρίτο του έτος, κατά το οποίο αυτό το όραμα δόθηκε στον Δανιήλ, χρονολογείται στο 534 π.Χ. Ο θάνατος του Δανιήλ θεωρείται ότι συνέβη λίγο αργότερα, καθώς εκείνη την εποχή, σύμφωνα με τον Prideaux, ήταν τουλάχιστον ενενήντα ενός ετών.

Εδάφιο 2. Κατά τις ημέρες εκείνες, εγώ ο Δανιήλ, ήμουν σε πένθος τρεις ολόκληρες εβδομάδες. 3. Επιθυμητό ψωμί δεν έφαγα, και κρέας και κρασί δεν μπήκε στο στόμα μου ούτε άλειψα καθόλου τον εαυτό μου, μέχρι τη συμπλήρωση τριών ολόκληρων εβδομάδων.

Το σχόλιο του μεταφραστή για τις “τρεις ολόκληρες εβδομάδες” είναι οτι πρόκειται για «εβδομάδες ημερών», όρος που ο Δρ. Στόναρντ πιστεύει ότι χρησιμοποιείται εδώ για να διακρίνει τον χρόνο που αναφέρεται από τις εβδομάδες ετών, που παρουσιάστηκαν στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Για ποιο σκοπό ταπείνωσε έτσι τον εαυτό του και ταλαιπώρησε την ψυχή του αυτός ο ηλικιωμένος δούλος του Θεού; — Προφανώς για να κατανοήσει πληρέστερα τον θεϊκό σκοπό σχετικά με τα γεγονότα που θα συνέβαιναν στην εκκλησία του Θεού στον επερχόμενο καιρό· διότι ο θεϊκός αγγελιοφόρος που στάλθηκε για να τον διδάξει λέει: "*από την πρώτη ημέρα, κατά την οποία έδωσες την καρδιά σου στο να εννοείς*", κλπ. Εδάφιο 12. Υπήρχε ακόμα κάτι που ο Δανιήλ δεν καταλάβαινε, για το οποίο επιζητούσε θερμά να λάβει φως. Τι ήταν αυτό; — Ήταν αναμφίβολα κάποιο μέρος του προηγούμενου οράματος του· δηλαδή, το όραμα του κεφαλαίου 9, και μέσω αυτού να καταλάβει το όραμα του κεφαλαίου 8, του οποίου το κεφάλαιο 9 ήταν απλώς μια περαιτέρω εξήγηση. Και ως αποτέλεσμα της δέησης του, τώρα λαμβάνει περισσότερες λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα γεγονότα που περιλαμβάνονται στα μεγάλα περιγράμματα των προηγούμενων οραμάτων του.

Αυτό το πένθος του προφήτη υποτίθεται ότι συνοδεύτηκε από νηστεία· όχι απόλυτη αποχή από το φαγητό, αλλά κάνοντας χρήση μόνο των πιο βασικών και απλών τροφών. Δεν έτρωγε ευχάριστο ψωμί, ούτε λιχουδιές ούτε νοστιμιές· δεν χρησιμοποιούσε κρέας ούτε κρασί· και δεν άλειφε το κεφάλι του, κάτι που για τους Ιουδαίους ήταν ένα εξωτερικό σημάδι νηστείας. Δεν γνωρίζουμε πόσο καιρό θα συνέχιζε αυτή τη νηστεία αν δεν είχε λάβει την απάντηση στην προσευχή του· αλλά η πορεία του στη συνέχισή της για τρεις ολόκληρες εβδομάδες δείχνει ότι, έχοντας διαβεβαιωθεί ότι το αίτημά του ήταν νόμιμο, δεν ήταν άτομο που θα μπορούσε να σταματήσει την δέηση του μέχρι να γίνει δεκτό το αίτημά του.

Εδάφιο 4. Και την 24η ημέρα τού πρώτου μήνα, ενώ ήμουν κοντά στην όχθη τού μεγάλου ποταμού, που είναι ο Τίγρης [Χιδδεκέλ στα εβραϊκά], 5. σήκωσα τα μάτια μου, και είδα, και ξάφνου, ένας άνθρωπος ντυμένος λινά, και οι οσφύες του ήσαν περιζωσμένες με καθαρό χρυσάφι τού Οφάζ· 6. και το σώμα του ήταν σαν βηρύλλιο, και το πρόσωπό του σαν θέα αστραπής, και τα μάτια του σαν λαμπάδες φωτιάς, και οι βραχίονές του και τα πόδια του σαν όψη χαλκού αστραφτερού, και η φωνή των λόγων του σαν φωνή πλήθους. 7. Και μόνος εγώ ο Δανιήλ είδα την όραση· ενώ οι άνδρες που ήσαν μαζί μου δεν είδαν την όραση· αλλά, έπεσε επάνω τους μεγάλος τρόμος, και έφυγαν για να κρυφτούν. 8. Εγώ, λοιπόν, έμεινα μόνος, και είδα αυτή τη μεγάλη όραση, και δεν απέμεινε δύναμη μέσα μου· και η ζωτικότητά μου μεταστράφηκε μέσα μου σε μαρασμό, και δύναμη δεν έμεινε μέσα μου. 9. Άκουσα, όμως, τη φωνή των λόγων του· και ενώ άκουγα τη φωνή των λόγων του, εγώ ήμουν βυθισμένος σε βαθύ ύπνο επάνω στο πρόσωπό μου, και το πρόσωπό μου ήταν επάνω στη γη.

Για τον ποταμό Χιδδεκέλ, η Συριακή μετάφραση θεωρεί οτι είναι ο Ευφράτης· η Βουλγάτα, η ελληνική και η αραβική, ο Τίγρης· γι αυτό και ο Wintle καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο προφήτης έλαβε αυτό το όραμα στο σημείο όπου ενώνονται αυτά τα ποτάμια, καθώς δεν απέχουν πολύ από τον Περσικό Κόλπο.

Μια μεγαλειώδης προσωπικότητα επισκέφθηκε τον Δανιήλ σε αυτή την περίπτωση. Η περιγραφή του είναι σχεδόν αντίστοιχη με εκείνη που δίνεται για τον Χριστό στην Αποκάλυψη 1:14-16· και το αποτέλεσμα της παρουσίας του ήταν περίπου το ίδιο όπως το βίωσε ο Παύλος και οι σύντροφοί του όταν ο Κύριος τους συνάντησε στο δρόμο τους προς

τη Δαμασκό. Πράξεις 9:1-7. Αλλά αυτός δεν ήταν ο Κύριος· γιατί ο Κύριος παρουσιάζεται ως Μιχαήλ στο εδάφιο 13. Πρέπει επομένως να ήταν άγγελος, αλλά όχι συνηθισμένος. Το ερώτημα που προκύπτει στη συνέχεια είναι: Για ποιον άγγελο μπορεί να δοθεί ειλικρινά μια τέτοια περιγραφή; Υπάρχουν ορισμένα σημεία ταύτισης μεταξύ αυτού και άλλων αποσπασμάτων που δείχνουν ξεκάθαρα ότι αυτός ήταν ο άγγελος Γαβριήλ. Στο κεφάλαιο 8:16 ο Γαβριήλ παρουσιάζεται με το όνομά του. Η παρουσία του μπροστά στον Δανιήλ εκείνη την εποχή είχε ακριβώς την ίδια επίδραση στον προφήτη με αυτήν που περιγράφεται στο απόσπασμα που έχουμε μπροστά μας. Εκείνη την εποχή, ο Γαβριήλ έλαβε εντολή να εξηγήσει στον Δανιήλ το όραμα και ο ίδιος υποσχέθηκε να του γνωστοποιήσει τι θα συνέβαινε στους έσχατους καιρούς της οργής. Αφού έδωσε στον Δανιήλ όλες τις πληροφορίες που ήταν σε θέση να αντέξει σε εκείνη την περίπτωση, στη συνέχεια συνέχισε το έργο του και εξήγησε ένα άλλο σημαντικό σημείο στο όραμα, όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 9:20-27. Ωστόσο, μαθαίνουμε από το κεφάλαιο 10 ότι υπήρχαν κάποια σημεία που δεν είχαν ακόμη εξηγηθεί στον προφήτη· και έτσι έβαλε ξανά την καρδιά του, να κάνει νηστεία και δέηση, για να κατανοήσει το θέμα.

Εμφανίζεται τώρα ένα πρόσωπο του οποίου η παρουσία έχει την ίδια επίδραση στον Δανιήλ με αυτήν που προκλήθηκε από την παρουσία του Γαβριήλ στην αρχή· και λέει στον Δανιήλ (εδάφιο 14): "*ήρθα να σε κάνω να καταλάβεις τι θα συμβεί στον λαό σου στις έσχατες ημέρες*", την ίδια πληροφορία που είχε υποσχεθεί να δώσει ο Γαβριήλ, όπως καταγράφεται στο κεφάλαιο 8:19. Ένα συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί από αυτά τα γεγονότα: ο Δανιήλ αναζητούσε περαιτέρω φως στο ίδιο το όραμα που ο Γαβριήλ είχε διαταχθεί να τον κάνει να κατανοήσει. Κάποτε, είχε κάνει μια ειδική επίσκεψη στον Δανιήλ για να του δώσει πρόσθετες πληροφορίες, όταν τις αναζήτησε με προσευχή και νηστεία. Τώρα, όταν είναι προετοιμασμένος να δεχθεί περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με το ίδιο θέμα και τις αναζητά ξανά με τον ίδιο τρόπο. Μπορεί έστω και για μια στιγμή να υποτεθεί ότι ο Γαβριήλ αγνόησε την διδασκαλία του, ξέχασε την αποστολή του και άφησε έναν άλλον άγγελο να αναλάβει την ολοκλήρωση του ημιτελούς έργου του; Η διατύπωση του εδαφίου 14 σαφώς ταυτίζει τον ομιλητή με αυτόν που, στο όραμα του κεφαλαίου 8, υποσχέθηκε να κάνει αυτό το έργο.

Εδάφιο 10. Και ξάφνου, με άγγιξε ένα χέρι, και με σήκωσε επάνω στα γόνατά μου, και στις παλάμες των χεριών μου· 11. και μου είπε: Δανιήλ, άνδρα υπερβολικά αγαπητέ, εννόησε τα λόγια, που εγώ μιλάω σε σένα, και στάσου όρθιος· επειδή, σε σένα στάλθηκα τώρα. Και όταν μου μίλησε αυτό τον λόγο, σηκώθηκα έντρομος. 12. Και μου είπε: Μη φοβάσαι, Δανιήλ· επειδή, από την πρώτη ημέρα, κατά την οποία έδωσες την καρδιά σου στο να εννοείς, και αφού ταπεινώθηκες μπροστά στον Θεό σου, εισακούστηκαν τα λόγια σου, και εγώ ήρθα στα λόγια σου.

Αφού ο Δανιήλ λιποθύμησε μπροστά στη μεγαλοπρεπή εμφάνιση του Γαβριήλ (γιατί έτσι γίνεται γενικά κατανοητή η έκφραση «βαθύς ύπνος» του εδαφίου 9), ο άγγελος πλησιάζει και βάζει το χέρι του πάνω του για να του δώσει σιγουριά και εμπιστοσύνη ώστε να σταθεί ενώπιόν του. Λέει στον Δανιήλ ότι είναι ένας άνθρωπος πολύ αγαπητός. Τι θαυμαστή δήλωση! Ένα μέλος της ανθρώπινης οικογένειας, ένας από την ίδια φυλή με εμάς, αγαπημένος, όχι μόνο με τη γενική έννοια με την οποία ο Θεός αγάπησε ολόκληρο

τον κόσμο όταν έδωσε τον Υιό του να πεθάνει γι' αυτούς, αλλά αγαπημένος ως άτομο, και μάλιστα πολύ! Θα μπορούσε κάλλιστα ο προφήτης να ενθαρρυνθεί από μια τέτοια δήλωση, ώστε να σταθεί ακόμη και ενώπιον του Γαβριήλ. Του λέει, επιπλέον, ότι ήρθε για να τον συναντήσει και επιθυμεί να προετοιμαστεί κατάλληλα για να κατανοήσει τα λόγια του. Αφού του είπε αυτά, ο άγιος και αγαπημένος προφήτης, σίγουρος, αλλά και τρέμοντας, στάθηκε ενώπιον του ουράνιου αγγέλου.

"*Μη φοβάσαι, Δανιήλ*", συνεχίζει ο Γαβριήλ. Δεν είχε κανένα λόγο να φοβηθεί μπροστά σε κάποιον, ακόμα κι αν ήταν θεϊκό ον, καθώς αυτό; είχε σταλεί σε αυτόν επειδή ήταν πολύ αγαπητός και σε απάντηση στην ένθερμη προσευχή του. Ούτε ο λαός του Θεού οποιασδήποτε εποχής πρέπει να τρέφει δουλικό φόβο για οποιονδήποτε από αυτά τα λειτουργικά όντα που αποστέλλονται για να διακονήσουν τη σωτηρία τους. Υπάρχει, ωστόσο, μια διάθεση που εκδηλώνεται στο μυαλό πολλών οι οποίοι φαντάζονται τον Ιησού και τους αγγέλους Του μόνο ως αυστηρούς λειτουργούς δικαιοσύνης, που θέλουν να επιβάλλουν εκδίκηση και ανταπόδοση, αντί για όντα που εργάζονται ένθερμα για τη σωτηρία μας λόγω του οίκτου και της αγάπης με την οποία μας βλέπουν. Η παρουσία ενός αγγέλου, αν εμφανιζόταν σωματικά μπροστά τους, θα τους προκαλούσε τρόμο, και η σκέψη ότι ο Χριστός πρόκειται σύντομα να εμφανιστεί και θα βρεθούν στην παρουσία Του, τους στενοχωρεί και τους ανησυχεί. Συνιστούμε σε αυτούς τους ανθρώπους να δουν τη φιλική σχέση που πρέπει να διατηρεί ο Χριστιανός με τον Χριστό, την κεφαλή της εκκλησίας, και λίγο περισσότερη από εκείνη την τέλεια αγάπη που διώχνει κάθε φόβο.

Στο εδάφιο 12, ο Μπάγκστερ κάνει την ακόλουθη σαφή σημείωση: «Ο Δανιήλ, όπως παρατηρεί ο Επίσκοπος Newton, ήταν πλέον πολύ προχωρημένος σε ηλικία· γιατί το τρίτο έτος του Κύρου ήταν το εβδομηκοστό τρίτο της αιχμαλωσίας του· και όντας νέος όταν μεταφέρθηκε αιχμάλωτος, δεν μπορεί να υποτεθεί ότι ήταν κάτω των ενενήντα ετών. Όσο μεγάλος κι αν ήταν, "*έδωσε την καρδιά του στο να εννοεί*" τις προηγούμενες αποκαλύψεις που του είχαν γίνει, και ιδιαίτερα το όραμα του κριαριού και του τράγου, όπως μπορεί να συλλεχθεί από τη συνέχεια και για αυτόν τον σκοπό προσευχήθηκε και νήστεψε τρεις εβδομάδες. Η νηστεία και οι προσευχές του είχαν το επιθυμητό αποτέλεσμα, γιατί ένας άγγελος στάλθηκε για να του αποκαλύψει αυτά τα μυστήρια. Όποιος λοιπόν θα ήθελε να διαπρέψει στη θεϊκή γνώση θα πρέπει να μιμηθεί τον Δανιήλ και να συνηθίσει στη μελέτη, την εγκράτεια και την αφιέρωση».

Εδάφιο 13. Όμως, ο άρχοντας της βασιλείας τής Περσίας αντιστεκόταν σε μένα 21 ημέρες· αλλά, δες, ο Μιχαήλ, ένας από τους πρώτους άρχοντες, ήρθε για να με βοηθήσει· και εγώ έμεινα εκεί κοντά στους βασιλιάδες τής Περσίας.

Πόσο συχνά εισακούονται οι προσευχές του λαού του Θεού, χωρίς φαινομενικά μέχρι εκείνη τη στιγμή να υπάρχει κάποια απάντηση. Το ίδιο συνέβη και σε αυτή την περίπτωση με τον Δανιήλ. Ο άγγελος του λέει ότι από την πρώτη μέρα που έδωσε την καρδιά στο να εννοήσει, τα λόγια του εισακούστηκαν. Ωστόσο, ο Δανιήλ συνέχισε να βασανίζει την ψυχή του με νηστεία και να παλεύει με τον Θεό για τρεις ολόκληρες εβδομάδες, αγνοώντας ότι είχε εισακουστεί το αίτημά του. Αλλά γιατί υπήρξε καθυστέρηση; — Ο βασιλιάς της Περσίας αντιστάθηκε στον άγγελο. Η απάντηση στην προσευχή του Δανιήλ περιλάμβανε κάποια ενέργεια εκ μέρους αυτού του βασιλιά. Γι αυτήν

την ενέργεια έπρεπε να επηρεαστεί για να την εκτελέσει. Αναμφίβολα αφορούσε το έργο που έπρεπε να κάνει, και είχε ήδη αρχίσει να κάνει, για λογαριασμό του ναού στην Ιερουσαλήμ και των Ιουδαίων, το διάταγμα του για την κατασκευή αυτού του ναού ήταν το πρώτο της σειράς που τελικά αποτέλεσε εκείνο το αξιοσημείωτο πρόσταγμα για την αποκατάσταση και την ανοικοδόμηση της Ιερουσαλήμ, το σημείο απ' όπου επρόκειτο να ξεκινήσει η μεγάλη προφητική περίοδος των 2300 ημερών. Και ο άγγελος αποστέλλεται για να τον επηρεάσει ώστε εκείνος να προχωρήσει σύμφωνα με το θεϊκό θέλημα.

Αχ, πόσο λίγο συνειδητοποιούμε τι συμβαίνει στον αόρατο κόσμο σε σχέση με τις ανθρώπινες υποθέσεις! Εδώ, σαν να λέγαμε, η αυλαία σηκώνεται για μια στιγμή και βλέπουμε τις κινήσεις εσωτερικά. Ο Δανιήλ προσεύχεται. Ο Δημιουργός του σύμπαντος ακούει. Η εντολή δίνεται στον Γαβριήλ να πάει να τον βοηθήσει. Αλλά ο βασιλιάς της Περσίας πρέπει να δράσει πριν απαντηθεί η προσευχή του Δανιήλ. Και ο άγγελος σπεύδει στον Πέρση βασιλιά. Ο Σατανάς αναμφίβολα συγκεντρώνει τις δυνάμεις του για να αντιταχθεί. Συναντιούνται στο βασιλικό παλάτι της Περσίας. Όλα τα κίνητρα του εγωιστικού συμφέροντος και της κοσμικής πολιτικής που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο Σατανάς, αναμφίβολα τα χρησιμοποιεί προς όφελός του για να επηρεάσει τον βασιλιά ενάντια στη συμμόρφωση με το θέλημα του Θεού, ενώ ο Γαβριήλ ασκεί την επιρροή του προς την αντίθετη κατεύθυνση. Ο βασιλιάς παλεύει ανάμεσα σε αντικρουόμενα συναισθήματα. Διστάζει· καθυστερεί. Η μία μέρα μετά την άλλη περνάει· κι όμως ο Δανιήλ προσεύχεται. Ο βασιλιάς εξακολουθεί να αρνείται να ενδώσει στην επιρροή του αγγέλου. Οι τρεις εβδομάδες τελειώνουν, και ιδού!, ένας ισχυρότερος από τον Γαβριήλ παίρνει τη θέση του στο παλάτι του βασιλιά, και ο Γαβριήλ εμφανίζεται στον Δανιήλ για να τον ενημερώσει για την εξέλιξη των γεγονότων. Από την αρχή, είπε, η προσευχή σου εισακούστηκε· αλλά κατά τη διάρκεια αυτών των τριών εβδομάδων που αφιέρωσες στην προσευχή και τη νηστεία, ο βασιλιάς της Περσίας αντιστάθηκε στην επιρροή μου και εμπόδισε τον ερχομό μου.

Αυτό ήταν το αποτέλεσμα της προσευχής. Ο Θεός δεν έχει υψώσει εμπόδια μεταξύ του εαυτού Του και του λαού Του από την εποχή του Δανιήλ. Είναι ακόμα προνόμιό του να προσφέρει προσευχή τόσο ένθερμη και αποτελεσματική όσο η δική του, και, όπως ο Ιακώβ, να έχει δύναμη με τον Θεό, και να υπερισχύσει.

Ποιος ήταν ο Μιχαήλ, που ήρθε για να βοηθήσει τον Γαβριήλ; Η λέξη Μιχαήλ σημαίνει στα εβραϊκά, «Αυτός που είναι σαν τον Θεό»· και οι Γραφές δείχνουν ξεκάθαρα ότι ο Χριστός είναι αυτός που φέρει αυτό το όνομα. Ο Ιούδας (εδ. 9) δηλώνει ότι ο Μιχαήλ είναι αρχάγγελος. Αρχάγγελος σημαίνει αρχηγός ή κύριος των αγγέλων· και ο Γαβριήλ, στο κείμενό μας, τον αποκαλεί έναν, ή, όπως αναφέρει το περιθώριο του μεταφραστή, τον πρώτο, από τους κύριους άρχοντες. Μόνο ένας αρχάγγελος μπορεί να υπάρχει· και ως εκ τούτου είναι προφανώς ακατάλληλο να χρησιμοποιείται η λέξη, όπως κάνουν μερικοί, στον πληθυντικό. Οι Γραφές δεν τη χρησιμοποιούν ποτέ έτσι. Ο Παύλος, στην Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16, δηλώνει ότι όταν ο Κύριος εμφανίζεται για δεύτερη φορά για να αναστήσει τους νεκρούς, ακούγεται η φωνή του αρχαγγέλου. Τίνος η φωνή ακούγεται όταν οι νεκροί ανασταίνονται; — Η φωνή του Υιού του Θεού. Ιωάννου 5:28. Συνδυάζοντας αυτά τα εδάφια, αποδεικνύεται, (1) ότι οι νεκροί καλούνται να βγουν από τους τάφους τους με τη φωνή του Υιού του Θεού· (2) ότι η φωνή που ακούγεται τότε είναι η φωνή του αρχαγγέλου, αποδεικνύοντας ότι ο αρχάγγελος είναι ο Υιός του Θεού· και (3) ότι ο αρχάγγελος ονομάζεται Μιχαήλ· από το οποίο προκύπτει ότι ο Μιχαήλ είναι ο Υιός του Θεού. Στο

τελευταίο εδάφιο του Δανιήλ 10, ονομάζεται "*ο άρχοντάς σας*" και στο πρώτο εδάφιο του κεφαλαίου 12, "*ο μεγάλος άρχοντας, που στέκεται για τους γιους τού λαού σου*", εκφράσεις που μπορούν αποδοθούν καταλλήλως σε κανένα άλλο ον εκτός από τον Χριστό.

Εδάφιο 14. Και ήρθα να σε κάνω να καταλάβεις τι θα συμβεί στον λαό σου στις έσχατες ημέρες· επειδή, η όραση είναι ακόμα για πολλές ημέρες.

Η έκφραση "*επειδή, η όραση είναι ακόμα για πολλές ημέρες*", που εκτείνεται στο μακρινό μέλλον και περιλαμβάνει το τι θα συμβεί στον λαό του Θεού ακόμη και στις έσχατες ημέρες, δείχνει πειστικά ότι οι ημέρες που δίνονται σε αυτό το όραμα, δηλαδή οι 2300, δεν μπορούν να σημαίνουν κυριολεκτικές ημέρες, αλλά πρέπει να είναι ημέρες ετών. (Βλέπε στο κεφάλαιο 9, εδάφια 25-27.)

Εδάφιο 15. Και ενώ μιλούσε τέτοια λόγια σε μένα, έβαλα το πρόσωπό μου προς τη γη, και έμεινα άφωνος. 16. Και ξάφνου, σαν μια θέα γιού ανθρώπου [από τους υιούς ανθρώπων, στο Εβραϊκό] άγγιξε τα χείλη μου· τότε, άνοιξα το στόμα μου, και μίλησα, και είπα σ' αυτόν που στεκόταν μπροστά μου: Κύριέ μου, εξαιτίας τής όρασης ανακατεύτηκαν μέσα μου τα εντόσθιά μου, και δεν έμεινε μέσα μου δύναμη. 17. Και πώς μπορεί ο δούλος αυτού τού κυρίου μου να μιλήσει μαζί μ' αυτόν τον κύριό μου; Μέσα μου, βέβαια, δεν υπάρχει από τώρα καμιά δύναμη, μα ούτε πνοή δεν έμεινε μέσα μου.

Ένα από τα πιο έντονα χαρακτηριστικά που εκδήλωνε ο Δανιήλ ήταν η τρυφερή φροντίδα που ένιωθε για τον λαό του. Έχοντας πλέον κατανοήσει ξεκάθαρα ότι το όραμα προμήνυε μακρούς αιώνες καταπίεσης και βασάνων για την εκκλησία, επηρεάστηκε τόσο πολύ από την όραση που η δύναμή του έφυγε από πάνω του, η αναπνοή του σταμάτησε και η δύναμη της ομιλίας του χάθηκε. Το όραμα του εδαφίου 16 αναμφίβολα αναφέρεται στο προηγούμενο όραμα του κεφαλαίου 8.

Εδάφιο 18. Και με άγγιξε ξανά σαν μια θέα ανθρώπου, και με ενίσχυσε, 19. και είπε: Μη φοβάσαι, άνδρα υπερβολικά αγαπητέ· ειρήνη σε σένα· γίνε ανδρείος, και ισχυρός. Και ενώ μου μιλούσε, ενισχύθηκα, και είπα: Ας μιλήσει ο κύριός μου· επειδή, με ενίσχυσες. 20. Και είπε: Ξέρεις γιατί ήρθα σε σένα; Τώρα, μάλιστα, θα επιστρέψω να πολεμήσω με τον άρχοντα της Περσίας· και όταν βγω έξω, δες, θάρθει ο άρχοντας της Ελλάδας. 21. Εντούτοις, θα σου αναγγείλω το γραμμένο στη γραφή τής αλήθειας· και δεν είναι κανένας που αγωνίζεται μαζί μου γι' αυτούς [κανένας δεν είναι στερεωμένος μαζί μου σε αυτά τα πράγματα, στο Εβραϊκό], παρά μονάχα ο Μιχαήλ, ο άρχοντάς σας.

Ο προφήτης τελικά ενδυναμώνεται για να ακούσει πλήρως την ανακοίνωση που πρέπει να κάνει ο άγγελος. Και ο Γαβριήλ λέει: "*Ξέρεις γιατί ήρθα σε σένα;*" Δηλαδή, ξέρεις τώρα για ποιο σκοπό έχω έρθει; Καταλαβαίνεις τον σκοπό μου ώστε να μην φοβάσαι πια; Στη συνέχεια ανακοίνωσε την πρόθεσή του να επιστρέψει, μόλις ολοκληρωθεί η επικοινωνία του, για να πολεμήσει τον βασιλιά της Περσίας. Η λέξη με είναι στη μετάφραση των Εβδομήκοντα, μετά, και σημαίνει, όχι εναντίον· αλλά «από κοινού με, δίπλα»· δηλαδή, ο άγγελος του Θεού θα στεκόταν στο πλευρό του περσικού βασιλείου,

εφόσον ήταν στην πρόνοια του Θεού να συνεχίσει να υφίσταται αυτό το βασίλειο. "*Και όταν βγω έξω"*, συνεχίζει ο Γαβριήλ, "*δες, θάρθει ο άρχοντας της Ελλάδας*". Δηλαδή, όταν αποσύρει την υποστήριξή του από αυτό το βασίλειο, και η πρόνοια του Θεού ενεργήσει για λογαριασμό ενός άλλου βασιλείου, ο άρχοντας της Ελλάδας θα έρθει, και η περσική μοναρχία θα ανατραπεί.

Ο Γαβριήλ του ανακοίνωσε τότε ότι κανείς — εκτός από τον Θεό φυσικά — δεν κατανοούσε τα θέματα που επρόκειτο να του αναγγείλει εκτός από τον Μιχαήλ τον άρχοντα. Και αφού τα γνωστοποίησε στον Δανιήλ, υπήρχαν τότε τέσσερα όντα στο σύμπαν στα οποία βρισκόταν η γνώση αυτών των σημαντικών αληθειών, — ο Δανιήλ, ο Γαβριήλ, ο Χριστός και ο Θεός. Τέσσερις κρίκοι σε αυτή την ανοδική αλυσίδα μαρτύρων, — ο πρώτος, ο Δανιήλ, ένα μέλος της ανθρώπινης οικογένειας· ο τελευταίος, ο Γιαχβέ, ο Θεός όλων!

Κεφάλαιο 11 – Μια κυριολεκτική, μη συμβολική, προφητεία

Η διαδοχή βασιλέων στην Περσία — Ο πλούσιος βασιλιάς — Ο μεγαλύτερος στρατός που συγκεντρώθηκε ποτέ στον κόσμο — Η σημασία της φράσης «θα σηκωθεί» — Ο Αλέξανδρος πεθαίνει — Το βασίλειο του διαιρεμένο μεταξύ των τεσσάρων κύριων στρατηγών του — Ο τόπος του βασιλιά του Βορρά και του βασιλιά του Νότου — Η Μακεδονία και η Θράκη προσαρτώνται στη Συρία — Το Συριακό βασίλειο ισχυρότερο από το βασίλειο της Αιγύπτου — Διαζύγιο και γάμος του Αντίοχου Θεού — Η εκδίκηση της Λαοδίκης — Η Βερενίκη και οι ακόλουθοί της δολοφονούνται — Ο Πτολεμαίος ο Ευεργέτης εκδικείται τον θάνατο της αδελφής του — Η Συρία λεηλατείται — 2500 είδωλα μεταφέρονται στην Αίγυπτο — Ο Αντίοχος ο Μέγας εκδικείται την υπόθεση του πατέρα του — Ηττημένος από τους Αιγύπτιους — Ο Πτολεμαίος καταβεβλημένος από τα πάθη του — Μια άλλη Συριακή εκστρατεία κατά της Αιγύπτου — Νέες επιπλοκές — Εμφανίζεται η Ρώμη — Η Συρία και η Μακεδονία αναγκάζονται να υποχωρήσουν — Η Ρώμη αναλαμβάνει την κηδεμονία του Αιγύπτιου βασιλιά — Οι Αιγύπτιοι ηττώνται — Ο Αντίοχος πέφτει ενώπιον των Ρωμαίων — Η Συρία γίνεται ρωμαϊκή επαρχία — Η Ιουδαία κατακτήθηκε από τον Πομπήιο — Ο Καίσαρας στην Αίγυπτο — Συναρπαστικές σκηνές — Το στρατήγημα της Κλεοπάτρας — Ο Καίσαρας θριαμβευτής — Ήρθα, είδα, νίκησα — Ο θάνατος του Καίσαρα — Αύγουστος Καίσαρας — Η Τριανδρία — Η Αυγουστιανή εποχή της Ρώμης — Η γέννηση του Κυρίου μας — Τιβέριος, ο αχρείος — Ημερομηνία της βάπτισης του Χριστού — Η συμμαχία της Ρώμης με τους Εβραίους — Καίσαρας και Αντώνιος — Η μάχη του Ακτίου — Η τελική πτώση της Ιερουσαλήμ — Ποιοι ήταν οι Κητιαίοι — Ο πόλεμος των Βανδάλων — Η παντοτινή θυσία αφαιρείται — Το διάσημο διάταγμα του Ιουστινιανού — Οι Γότθοι εκδιώχθηκαν από τη Ρώμη — Ο μακρύς θρίαμβος του Παπισμού — Ο άθεος βασιλιάς — Η Γαλλική επανάσταση του 1793 — Ο επίσκοπος του Παρισιού αυτοανακηρύσσεται άθεος — Η Γαλλία ως έθνος επαναστατεί ενάντια στον Δημιουργό του σύμπαντος — Ο θεσμός του γάμου ακυρώνεται — Ο Θεός ανακηρύσσεται ως φάντασμα και ο Χριστός απατεώνας — Βλασφημία ενός ιερέα του πεφωτισμού — Μια άσωτη γυναίκα, η θεά της Λογικής — Κατάργηση των τίτλων ευγενείας — Κατάσχεση κτημάτων — Διανομή γης για κέρδος — Τερματισμός της βασιλείας του τρόμου — Έσχατος καιρός, το 1798 — Τριπλός πόλεμος μεταξύ Αιγύπτου, Γαλλίας και Τουρκίας — Το όνειρο του Ναπολέοντα για δόξα στην Ανατολή — Μεταθέτει τον πόλεμο από την Αγγλία στην Αίγυπτο — Η φιλοδοξία του αγκαλιάζει όλες τις ιστορικές χώρες της Ανατολής — Πτώση του Παπισμού — Επιβίβαση από την Τουλόν — Κατάληψη της Αλεξάνδρειας — Μάχη των Πυραμίδων — Η μάχη βαθαίνει — Η Τουρκία, ο βασιλιάς του Βορρά, κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Γαλλίας — Η εκστρατεία του Ναπολέοντα στους Αγίους Τόπους — Ηττήθηκε στην Άκρα — Αποσύρθηκε στην Αίγυπτο — Κλήθηκε πίσω στη Γαλλία — Η Αίγυπτος υπό την εξουσία της Τουρκίας — Νέα από την Ανατολή και τον Βορρά — Ο Κριμαϊκός πόλεμος του 1853 — Προβλέφθηκε από τον Δρ. Κλαρκ από αυτήν την προφητεία το 1825 — Ο ασθενής της Ανατολής — Το ανατολικό ζήτημα, τι είναι; — Το πολυαγαπημένο όνειρο της Ρωσίας — Η τελευταία διαθήκη του μεγάλου Πέτρου — Εκπληκτικά γεγονότα στη ρωσική ιστορία — Η προφητεία του Ναπολέοντα Βοναπάρτη — Η πρόβλεψη του Κόσουτ — Η προκλητική στάση της Ρωσίας το 1870 — Ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος του 1877 — Το συνέδριο του Βερολίνου — Η Τουρκία σε πτώχευση — Ολόκληρη η αυτοκρατορία υποθηκευμένη στον Τσάρο — Θαυμαστή συρρίκνωση του τουρκικού εδάφους — Το θαύμα των πολιτικών — Το ανατολικό ζήτημα στο μέλλον.

Εδάφιο 1. Και εγώ, κατά τον πρώτο χρόνο τού Δαρείου τού Μήδου, στεκόμουν για να τον κραταιώσω και να τον ενδυναμώσω. 2. Και τώρα θα σου αναγγείλω την αλήθεια. Δες, ακόμα τρεις βασιλιάδες θα σηκωθούν στην Περσία· και ο τέταρτος θα είναι πολύ πλουσιότερος απ' όλους· και αφού κραταιωθεί μέσα στον πλούτο του, θα διεγείρει το παν ενάντια στο βασίλειο της Ελλάδας.

Εισερχόμαστε τώρα σε μια προφητεία μελλοντικών γεγονότων, που δεν είναι ενδεδυμένη με μορφές και σύμβολα, όπως στα οράματα των κεφαλαίων 2, 7 και 8, αλλά δίνεται κυρίως σε απλή γλώσσα. Εδώ παρουσιάζονται πολλά από τα σημαντικά γεγονότα της ιστορίας του κόσμου, από τις ημέρες του Δανιήλ μέχρι το τέλος του κόσμου. Αυτή η προφητεία, λέει ο Επίσκοπος Newton, μπορεί να θεωρηθεί ως σχόλιο και εξήγηση του οράματος του κεφαλαίου 8. Μια δήλωση που δείχνει πόσο καθαρά αντιλήφθηκε τη σύνδεση μεταξύ αυτού του οράματος και του υπόλοιπου βιβλίου.

Ο άγγελος, αφού δήλωσε ότι στάθηκε, κατά το πρώτο έτος του Δαρείου, για να τον κραταιώσει και να τον ενδυναμώσει, στρέφει την προσοχή του στο μέλλον. Τρεις βασιλιάδες θα σηκωθούν ακόμη στην Περσία. Το να σηκωθείς σημαίνει να βασιλεύσεις. Τρεις βασιλιάδες επρόκειτο να βασιλεύσουν στην Περσία, πρόκειται, αναμφίβολα, για τους άμεσους διαδόχους του Κύρου Β΄ του Μέγα. Αυτοί ήταν, (1) ο Καμβύσης Β΄, γιος του Κύρου του Μέγα· (2) ο Σμέρδης, ένας απατεώνας· (3) ο Δαρείος Α΄ Υστάσπης ο Μέγας.

Ο τέταρτος θα είναι πολύ πλουσιότερος από όλους. Ο τέταρτος βασιλιάς από τον Κύρο ήταν ο Ξέρξης, πιο διάσημος για τον πλούτο του παρά για τη στρατηγία του, και εμφανής στην ιστορία για τη μεγαλοπρεπή εκστρατεία που οργάνωσε εναντίον της Ελλάδας, και την ολοκληρωτική του αποτυχία σε αυτή την επιχείρηση. Επρόκειτο να ξεσηκώσει όλους εναντίον του βασιλείου της Ελλάδας. Ποτέ πριν δεν είχε υπάρξει τέτοια επιστράτευση ανδρών για πολεμικούς σκοπούς και ποτέ δεν έχει υπάρξει έκτοτε. Ο στρατός του, σύμφωνα με τον Ηρόδοτο, που έζησε εκείνη την εποχή, αποτελούνταν από πέντε εκατομμύρια διακόσιες ογδόντα τρεις χιλιάδες διακόσιους είκοσι άνδρες (5.283.220). Και μη αρκούμενος στο να ξεσηκώσει μόνο την Ανατολή, στρατολόγησε τους Καρχηδόνιους της Δύσης στην υπηρεσία του, οι οποίοι έλαβαν μέρος στο πεδίο της μάχης με έναν επιπλέον στρατό τριακοσίων χιλιάδων ανδρών, ανεβάζοντας ολόκληρη τη δύναμή του στον σχεδόν μυθικό αριθμό των πάνω από πέντε εκατομμυρίων και μισό. Καθώς ο Ξέρξης κοίταζε την απέραντη συγκέντρωση, λέγεται ότι έκλαψε στη σκέψη ότι σε εκατό χρόνια από τότε δεν θα έμενε ζωντανός ούτε ένας από όλους αυτούς τους άντρες.

Εδάφιο 3. Θα σηκωθεί ένας δυνατός βασιλιάς, και θα εξουσιάζει με μεγάλη δύναμη, και θα κάνει σύμφωνα με τη θέλησή του. 4. Και καθώς θα σταθεί, η βασιλεία του θα συντριφτεί, και θα διαιρεθεί στους τέσσερις ανέμους τού ουρανού· όμως, όχι στους απογόνους του ούτε σύμφωνα με την εξουσία του, με την οποία εξουσίασε· επειδή, η βασιλεία του θα ξεριζωθεί και θα διαμοιραστεί σε άλλους, εκτός απ' αυτούς.

Τα γεγονότα που αναφέρονται σε αυτά τα εδάφια δείχνουν ξεκάθαρα τον Αλέξανδρο και τη διαίρεση της αυτοκρατορίας του. (Βλέπε κεφάλαιο 8:8.) Ο Ξέρξης ήταν ο τελευταίος Πέρσης βασιλιάς που εισέβαλε στην Ελλάδα. Η προφητεία επομένως παραβλέπει τους εννέα διαδόχους του Ξέρξη στην περσική αυτοκρατορία και στη συνέχεια εισάγει τον Μέγα Αλέξανδρο. Έχοντας ανατρέψει την περσική αυτοκρατορία, ο Αλέξανδρος «έγινε απόλυτος μονάρχης αυτής της αυτοκρατορίας, στο μέγιστο βαθμό που κατείχε ποτέ οποιοσδήποτε από τους Πέρσες βασιλιάδες». — Prideaux, Τόμος Ι, σελ. 378. Η κυριαρχία του ήταν μεγάλη, συμπεριλαμβανομένου «του μεγαλύτερου μέρους του τότε γνωστού κατοικήσιμου κόσμου» και έπραξε σύμφωνα με τη θέλησή του. Η θέλησή του τον οδήγησε, το 323 π.Χ., σε ένα μεθύσι, ως αποτέλεσμα του οποίου πέθανε όπως πεθαίνει ένας άφρων και τα ματαιόδοξα και φιλόδοξα σχέδιά του έλαβαν ένα ξαφνικό, ολοκληρωτικό και αιώνιο τέλος.

Το βασίλειο διαιρέθηκε, αλλά όχι ανάμεσα στους απογόνους του, διαμοιράστηκε σε άλλους εκτός από αυτούς. Μέσα σε δεκαπέντε χρόνια από τον θάνατό του, όλοι οι απόγονοί του έπεσαν θύματα της ζήλιας και της φιλοδοξίας των κορυφαίων στρατηγών του. Ούτε ένας από τους απογόνους του Αλεξάνδρου δεν έμεινε. Τόσο σύντομη είναι η μετάβαση από την ύψιστη κορυφή της γήινης δόξας στα χαμηλότερα βάθη της λήθης και του θανάτου. Το βασίλειο χωρίστηκε σε τέσσερα τμήματα και καταλήφθηκε από τους τέσσερις πιο ικανούς, ή ίσως τους πιο φιλόδοξους και αδίστακτους στρατηγούς του Αλεξάνδρου, - τον Κάσσανδρο, τον Λυσίμαχο, τον Σέλευκο και τον Πτολεμαίο.

Εδάφιο 5. Και ο βασιλιάς τού νότου θα γίνει ισχυρός· και ένας από τους άρχοντές του· και θα γίνει ισχυρός περισσότερο απ' αυτόν, και θα εξουσιάσει· και η εξουσία του θα είναι μεγάλη εξουσία.

Ο βασιλιάς του βορρά και ο βασιλιάς του νότου αναφέρονται πολλές φορές στο υπόλοιπο μέρος αυτού του κεφαλαίου. Επομένως, καθίσταται απαραίτητο για την κατανόηση της προφητείας να προσδιοριστούν με σαφήνεια αυτές οι δυνάμεις. Όταν η αυτοκρατορία του Αλεξάνδρου διαιρέθηκε, τα διαφορετικά τμήματα βρίσκονταν στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, δύση, βορρά, ανατολή και νότο. Αυτές οι διαιρέσεις θα πρέπει φυσικά να θεωρηθούν σε σχέση με την Παλαιστίνη, την πατρίδα του προφήτη. Η διαίρεση της αυτοκρατορίας που βρισκόταν δυτικά της Παλαιστίνης θα αποτελούσε έτσι το βασίλειο της δύσης. αυτή που βρισκόταν βόρεια, το βασίλειο του βορρά. αυτή που βρισκόταν ανατολικά, το βασίλειο της ανατολής. και αυτή που βρισκόταν νότια, το βασίλειο του νότου. Οι διαιρέσεις του βασίλειου του Αλεξάνδρου σε σχέση με την Παλαιστίνη ήταν οι εξής: Ο Κάσσανδρος είχε την Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες, που βρίσκονταν δυτικά. Ο Λυσίμαχος είχε τη Θράκη, η οποία τότε περιλάμβανε τη Μικρά Ασία, και τις χώρες που βρίσκονταν στον Ελλήσποντο και τον Βόσπορο, που βρίσκονταν βόρεια της Παλαιστίνης. Ο Σέλευκος είχε τη Συρία και τη Βαβυλώνα, που βρίσκονταν κυρίως ανατολικά. και ο Πτολεμαίος είχε την Αίγυπτο και τις γειτονικές χώρες, που βρίσκονταν στα νότια.

Κατά τη διάρκεια των πολέμων και των επαναστάσεων που ακολούθησαν για αιώνες, αυτά τα γεωγραφικά όρια μεταβάλλονταν ή συχνά εξαφανίζονταν, τα παλιά εξαφανίζονταν και δημιουργούνταν νέα. Αλλά όποιες αλλαγές κι αν συνέβησαν, αυτές οι πρώτες διαιρέσεις της αυτοκρατορίας θα πρέπει να καθορίζουν τα ονόματα που αυτά τα τμήματα εδάφους θα φέρουν στη συνέχεια, αλλιώς δεν θα είχαμε πως να ελέγξουμε την εφαρμογή της προφητείας. Επομένως, οποιαδήποτε δύναμη, οποιαδήποτε στιγμή καταλάμβανε την περιοχή που αρχικά αποτελούσε το βασίλειο του βορρά, αυτή η δύναμη, εφόσον καταλάμβανε αυτήν την περιοχή, θα ήταν ο βασιλιάς του βορρά· και οποιαδήποτε δύναμη καταλάμβανε αυτό που αρχικά αποτελούσε το βασίλειο του νότου, αυτή η δύναμη θα ήταν έκτοτε ο βασιλιάς του νότου. Μιλάμε μόνο για αυτούς τους δύο βασιλείς, επειδή είναι οι μόνοι που αναφέρονται στη συνέχεια στην προφητεία, και επειδή, στην πραγματικότητα, σχεδόν ολόκληρη η αυτοκρατορία του Αλεξάνδρου διασπάστηκε τελικώς σε αυτές τις δύο διαιρέσεις.

Ο Κάσσανδρος πολύ σύντομα κατακτήθηκε από τον Λυσίμαχο, και το βασίλειό του, η Ελλάδα και η Μακεδονία, προσαρτήθηκαν στη Θράκη. Και ο Λυσίμαχος με τη σειρά του κατακτήθηκε από τον Σέλευκο, και η Μακεδονία και η Θράκη προσαρτήθηκαν στη Συρία.

Αυτά τα γεγονότα προετοιμάζουν το έδαφος για την εξήγηση του κειμένου που

έχουμε μπροστά μας. Ο βασιλιάς του νότου, η Αίγυπτος, θα γίνει ισχυρός. Ο Πτολεμαίος προσάρτησε την Κύπρο, τη Φοινίκη, την Καρία, την Κυρήνη και πολλά νησιά και πόλεις στην Αίγυπτο. Έτσι ενισχύθηκε το βασίλειό του. Αλλά ένας άλλος από τους πρίγκιπες του Αλεξάνδρου εισάγεται με την έκφραση "*ένας από τους άρχοντές του*". Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα μεταφράζει το εδάφιο ως εξής: «Και ο βασιλιάς του νότου θα είναι ισχυρός, και ένας από τους πρίγκιπες του (του Αλεξάνδρου) θα είναι ισχυρός πάνω του». Αυτό πρέπει να αναφέρεται στον Σέλευκο, ο οποίος, όπως ήδη αναφέρθηκε, έχοντας προσαρτήσει τη Μακεδονία και τη Θράκη στη Συρία, έγινε κάτοχος τριών από τα τέσσερα μέρη της κυριαρχίας του Αλεξάνδρου, και ίδρυσε ένα πιο ισχυρό βασίλειο από αυτό της Αιγύπτου.

Εδάφιο 6. Και ύστερα από χρόνια θα συζευχθούν· και η θυγατέρα τού βασιλιά τού νότου θάρθει προς τον βασιλιά τού βορρά, για να κάνει συμφιλίωση· όμως, αυτή δεν θα αναχαιτίσει τη δύναμη του βραχίονα ούτε το σπέρμα του θα σταθεί· αλλά, θα παραδοθεί αυτή, και εκείνοι που τη φέρνουν, και αυτό που θα γεννηθεί απ' αυτή, και αυτός που την ενισχύει κατά καιρούς.

Υπήρχαν συχνοί πόλεμοι μεταξύ των βασιλιάδων της Αιγύπτου και της Συρίας. Τέτοια ιδιαίτερη διαμάχη υπήρχε μεταξύ του Πτολεμαίου Β΄ Φιλάδελφου, του δεύτερου βασιλιά της Αιγύπτου, και του Αντίοχου Β΄ Θεού, του τρίτου βασιλιά της Συρίας. Τελικά συμφώνησαν να κάνουν ειρήνη με τον όρο ότι ο Αντίοχος Θεός θα έδιωχνε την πρώην σύζυγό του, Λαοδίκη Α΄ της Συρίας, και τους δύο γιους της, και θα παντρευόταν τη Βερενίκη, την κόρη του Πτολεμαίου Φιλάδελφου. Ο Πτολεμαίος έφερε την κόρη του στον Αντίοχο, δίνοντάς της μια τεράστια προίκα.

"*όμως, αυτή δεν θα αναχαιτίσει τη δύναμη του βραχίονα*", δηλαδή το συμφέρον και τη δύναμή της με τον Αντίοχο. Και έτσι κι έγινε, λίγο καιρό αργότερα, σε μια έκρηξη αγάπης, ο Αντίοχος έφερε πίσω την πρώην σύζυγό του, Λαοδίκη, και τα παιδιά της, στην αυλή. Στη συνέχεια, η προφητεία λέει [στο εβραϊκό κείμενο]: «Ούτε αυτός (ο Αντίοχος) θα σταθεί, ούτε ο βραχίονάς του», ούτε το σπέρμα του. Η Λαοδίκη, έχοντας αποκατασταθεί στην εύνοια και την εξουσία, φοβήθηκε μήπως, μέσα στην ευμετάβλητη ιδιοσυγκρασία του, ο Αντίοχος την ντροπιάσει ξανά και ανακαλέσει τη Βερενίκη και θεωρώντας ότι τίποτα λιγότερο από τον θάνατό του δεν θα αποτελούσε αποτελεσματική προστασία από μια τέτοια πιθανότητα, διέταξε να τον δηλητηριάσουν λίγο αργότερα. Ούτε οι απόγονοί του από τη Βερενίκη τον διαδέχτηκαν στο βασίλειο, γιατί η Λαοδίκη διαχειρίστηκε τις υποθέσεις με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίσει τον θρόνο στον μεγαλύτερο γιο της, τον Σέλευκο Καλλίνικο.

"*Αλλά, θα παραδοθεί αυτή (η Βερενίκη)*". Η Λαοδίκη, μη ικανοποιημένη με τη δηλητηρίαση του συζύγου της, Αντίοχου, διέταξε τη δολοφονία της Βερενίκης. "*και εκείνοι που τη φέρνουν*". Οι Αιγύπτιες γυναίκες και οι υπηρέτριες της, προσπαθώντας να την υπερασπιστούν, σκοτώθηκαν μαζί της. "*και αυτό που θα γεννηθεί απ' αυτή*", περιθώριο μεταφραστή, «τον οποίο γέννησε», δηλαδή, ο γιος της Βερενίκης, ο οποίος δολοφονήθηκε την ίδια εποχή με εντολή της Λαοδίκης. "*και αυτός που την ενισχύει κατά καιρούς*", ο σύζυγός της, Αντίοχος, όπως υποθέτει ο Ιερώνυμος, ή εκείνοι που πήραν το μέρος της και την υπερασπίστηκαν.

Μια τέτοια κακία δεν μπορούσε να μείνει για πολύ ατιμώρητη, όπως προβλέπει περαιτέρω η προφητεία, και όπως αποδεικνύει περαιτέρω η ιστορία.

Εδάφιο 7. Από τον βλαστό των ριζών της, όμως, θα σηκωθεί κάποιος αντ' αυτού, και αφού έρθει με δύναμη, θα μπει μέσα στα οχυρώματα του βασιλιά τού βορρά, και θα ενεργήσει εναντίον τους, και θα υπερισχύσει· 8. κι ακόμα, στην Αίγυπτο θα φέρει αιχμαλώτους τούς θεούς τους, μαζί με τα χωνευτά τους, με τα πολύτιμα σκεύη τους, τα ασημένια και τα χρυσά· *κι αυτός θα σταθεί μερικά χρόνια μακριά από τον βασιλιά τού βορρά. 9. Και εκείνος θα μπει μέσα στο βασίλειο του βασιλιά τού νότου, όμως θα επιστρέψει στη γη του.* [εδ.8,9 στο Εβραϊκό: … κι αυτός θα παραμείνει περισσότερα χρόνια από τον βασιλιά του βορρά. Έτσι, ο βασιλιάς του νότου θα έρθει στο βασίλειό του και θα επιστρέψει στη γη του.]

Αυτός ο βλαστός από την ίδια ρίζα με τη Βερενίκη ήταν ο αδελφός της, ο Πτολεμαίος Γ΄ ο Ευεργέτης. Μόλις διαδέχθηκε τον πατέρα του, τον Πτολεμαίο Φιλάδελφο, στο βασίλειο της Αιγύπτου, φλεγόμενος για να εκδικηθεί τον θάνατο της αδελφής του, της Βερενίκης, συγκέντρωσε έναν τεράστιο στρατό και εισέβαλε στην επικράτεια του βασιλιά του βορρά, δηλαδή του Σέλευκου Β΄ Καλλίνικου, ο οποίος, με τη μητέρα του, τη Λαοδίκη, βασίλευε στη Συρία. Και επικράτησε απέναντί τους, κατακτώντας ακόμη και τη Συρία, την Κιλικία, τα άνω μέρη πέρα από τον Ευφράτη και σχεδόν όλη την Ασία. Αλλά ακούγοντας ότι είχε ξεσπάσει μια στάση στην Αίγυπτο, που τον ανάγκαζε να επιστρέψει στην πατρίδα του, λεηλάτησε το βασίλειο του Σέλευκου, πήρε σαράντα χιλιάδες τάλαντα αργύρου και πολύτιμα σκεύη, και δύο χιλιάδες πεντακόσια είδωλα των θεών τους. Μεταξύ αυτών ήταν και τα είδωλα που ο Καμβύσης είχε πάρει προηγουμένως από την Αίγυπτο και είχε μεταφέρει στην Περσία. Οι Αιγύπτιοι, έχοντας επιδοθεί ολοκληρωτικά στην ειδωλολατρία, απέδωσαν στον Πτολεμαίο τον τίτλο του Ευεργέτη, ως έπαινο για το γεγονός ότι, μετά από πολλά χρόνια, αποκατέστησε τους αιχμάλωτους θεούς τους.

Αυτή, σύμφωνα με τον Επίσκοπο Newton, είναι η αφήγηση του Ιερώνυμου, που προέρχεται από αρχαίους ιστορικούς· αλλά υπάρχουν και νεότεροι συγγραφείς, λέει, οι οποίοι επιβεβαιώνουν αρκετές από τις λεπτομέρειες των γεγονότων αυτών. Ο Αππιανός μας πληροφορεί ότι η Λαοδίκη, αφού σκότωσε τον Αντίοχο, και μετά από αυτόν τόσο τη Βερενίκη όσο και το παιδί της, ο Πτολεμαίος, γιος του Φιλάδελφου, για να εκδικηθεί αυτούς τους φόνους, εισέβαλε στη Συρία, σκότωσε τη Λαοδίκη και προχώρησε μέχρι τη Βαβυλώνα. Από τον Πολύβιο μαθαίνουμε ότι ο Πτολεμαίος, με το επώνυμο Ευεργέτης, όντας πολύ εξοργισμένος με τη σκληρή μεταχείριση της αδελφής του, Βερενίκης, βάδισε με στρατό στη Συρία, και κατέλαβε την πόλη της Σελεύκειας, η οποία κρατήθηκε για μερικά χρόνια από τις φρουρές των βασιλέων της Αιγύπτου. Έτσι μπήκε στα οχυρώματα του βασιλιά του βορρά. Ο Πολύαινος επιβεβαιώνει ότι ο Πτολεμαίος αυτοανακηρύχθηκε κύριος όλης της χώρας από το όρος Ταύρος μέχρι την Ινδία, χωρίς πόλεμο ή μάχη· αλλά το αποδίδει κατά λάθος στον πατέρα αντί για τον γιο. Ο Ιουστίνος ισχυρίζεται ότι αν ο Πτολεμαίος δεν είχε ανακληθεί στην Αίγυπτο λόγω εσωτερικής εξέγερσης, θα είχε στην κατοχή του ολόκληρο το βασίλειο του Σέλευκου. Ο βασιλιάς του νότου εισήλθε στο βασίλειο του βασιλιά του βορρά και επέστρεψε στη γη του, όπως προείπε ο προφήτης. Και παρέμεινε επίσης περισσότερα χρόνια από τον βασιλιά του βορρά· γιατί ο Σέλευκος ο

Καλλίνικος πέθανε στην εξορία, από πτώση από το άλογό του ενώ ο Πτολεμαίος ο Ευεργέτης έζησε τέσσερα ή πέντε χρόνια περισσότερο από αυτόν.

Εδάφιο 10. Και οι γιοι του θα σηκωθούν σε πόλεμο, και θα συγκεντρώσουν ένα πλήθος από πολλές δυνάμεις· και ένας απ' αυτούς θάρθει με ορμή, και θα πλημμυρίσει, και θα διαβεί· και θα επανέλθει, και θα σηκωθεί σε μάχη μέχρι το οχύρωμά του.

Το πρώτο μέρος αυτού του εδαφίου μιλάει για γιους, στον πληθυντικό· το τελευταίο μέρος, για έναν, στον ενικό. Οι γιοι του Σέλευκου Β΄ Καλλίνικου ήταν ο Σέλευκος Γ΄ Κεραυνός και ο Αντίοχος Γ΄ο Μέγας. Και οι δύο ξεκίνησαν με ζήλο το έργο της υπεράσπισης και της εκδίκησης για την υπόθεση του πατέρα τους και της πατρίδας τους. Ο μεγαλύτερος από αυτούς, ο Σέλευκος, ανέβηκε πρώτος στο θρόνο. Συγκέντρωσε ένα μεγάλο πλήθος για να ανακτήσει τις κτήσεις του πατέρα του· αλλά όντας αδύναμος και λιπόψυχος πρίγκιπας, τόσο ως προς το σώμα όσο και στην περιουσία, άπορος από χρήματα και ανίκανος να κρατήσει τον στρατό του σε υπακοή, δηλητηριάστηκε από δύο από τους στρατηγούς του μετά από μια άδοξη βασιλεία δύο ή τριών ετών. Ο πιο ικανός αδελφός του, ο Αντίοχος Μέγας, ανακηρύχθηκε βασιλιάς, ο οποίος, αναλαμβάνοντας την ηγεσία του στρατού, ανακατέλαβε τη Σελεύκεια και ανέκτησε τη Συρία, καθιστώντας με συνθηκολόγηση τον εαυτό του κύριο ορισμένων τόπων ενώ κατέκτησε άλλους με τη δύναμη των όπλων. Ακολούθησε εκεχειρία, κατά την οποία και οι δύο πλευρές συμφώνησαν για ειρήνη, αλλά προετοιμάστηκαν για πόλεμο. Μετά την ειρήνη, ο Αντίοχος επέστρεψε και νίκησε στη μάχη τον Νικόλαο, τον Αιγύπτιο στρατηγό, και έκανε σκέψεις να εισβάλει στην ίδια την Αίγυπτο. Εδώ είναι αυτός που θα πλημμυρίσει και θα διαβεί.

Εδάφιο 11. Και ο βασιλιάς τού νότου θα εξαγριωθεί, και θα βγει έξω και θα πολεμήσει μαζί του, με τον βασιλιά τού βορρά· ο οποίος θα παρατάξει ένα μεγάλο πλήθος· όμως, το πλήθος θα παραδοθεί στο χέρι του.

Ο Πτολεμαίος Δ΄ Φιλοπάτωρ διαδέχθηκε τον πατέρα του, τον Ευεργέτη, στο βασίλειο της Αιγύπτου, ανεβαίνοντας στο στέμμα λίγο αφότου ο Αντίοχος ο Μέγας διαδέχθηκε τον αδελφό του στην κυβέρνηση της Συρίας. Ήταν ένας πολύ τρυφηλός και μοχθηρός πρίγκιπας, ο οποίος για καιρό ήταν οργισμένος από την προοπτική μιας εισβολής στην Αίγυπτο από τον Αντίοχο. Πράγματι "*εξαγριώθηκε*" για τις απώλειες που είχε υποστεί και τον κίνδυνο που τον απειλούσε και βγήκε από την Αίγυπτο με πολυάριθμο στρατό για να ανακόψει την πρόοδο του Σύριου βασιλιά. Ο βασιλιάς του βορρά έπρεπε επίσης να παρουσιάσει ένα μεγάλο πλήθος. Ο στρατός του Αντίοχου, σύμφωνα με τον Πολύβιο, ανερχόταν σε αυτή την περίπτωση σε εξήντα δύο χιλιάδες πεζούς, έξι χιλιάδες ιππείς και εκατόν δύο ελέφαντες. Στη μάχη, ο Αντίοχος ηττήθηκε και ο στρατός του, σύμφωνα με την προφητεία, παραδόθηκε στα χέρια του βασιλιά του νότου. Δέκα χιλιάδες πεζοί και τρεις χιλιάδες ιππείς σκοτώθηκαν και πάνω από τέσσερις χιλιάδες άνδρες συνελήφθησαν αιχμάλωτοι, ενώ από τον στρατό του Πτολεμαίου σκοτώθηκαν μόνο επτακόσιοι ιππείς και περίπου διπλάσιος αριθμός οπλιτών.

Εδάφιο 12. Και αφού πατάξει το πλήθος, η καρδιά του θα υψωθεί· και θα καταβάλει

μυριάδες· όμως, δεν θα κραταιωθεί.

Ο Πτολεμαίος δεν είχε τη σύνεση να αξιοποιήσει σωστά τη νίκη του. Αν είχε συνεχίσει την επιτυχία του, πιθανότατα θα είχε γίνει κύριος ολόκληρου του βασιλείου του Αντίοχου. Αλλά αρκούμενος σε λίγες μόνο απειλές, έκανε ειρήνη για να μπορέσει να παραδοθεί στην αδιάκοπη και ανεξέλεγκτη εντρύφηση των κτηνωδών παθών του. Έτσι, έχοντας κατακτήσει τους εχθρούς του, κατακλύστηκε από τα πάθη του και ξεχνώντας το μεγάλο όνομα που θα μπορούσε να είχε καθιερώσει, περνούσε τον χρόνο του σε γλέντια και ασέλγειες.

Η καρδιά του υψώθηκε από την επιτυχία του, αλλά δεν ενδυναμώθηκε καθόλου από αυτήν, γιατί η ατιμωτική εκμετάλλευσή της, έκανε ακόμη και τους δικούς του υπηκόους να επαναστατήσουν εναντίον του. Πιο συγκεκριμένα, η καρδιά του υψώθηκε στις συναλλαγές του με τους Ιουδαίους. Φτάνοντας στην Ιερουσαλήμ, πρόσφερε εκεί θυσίες και επιθυμούσε πολύ να εισέλθει στα άγια των αγίων του ναού, παρά τον νόμο και τη θρησκεία εκείνου του τόπου. Αν και με μεγάλη δυσκολία συγκρατήθηκε, εγκατέλειψε τον τόπο, φλεγόμενος από θυμό εναντίον ολόκληρου του έθνους των Ιουδαίων, και αμέσως ξεκίνησε εναντίον τους έναν τρομερό και αμείλικτο διωγμό. Στην Αλεξάνδρεια, όπου οι Εβραίοι κατοικούσαν από την εποχή του Αλεξάνδρου και απολάμβαναν τα προνόμια των πιο ευνοημένων πολιτών, σαράντα χιλιάδες, σύμφωνα με τον Ευσέβιο, εξήντα χιλιάδες, σύμφωνα με τον Ιερώνυμο, σκοτώθηκαν σε αυτόν τον διωγμό. Η εξέγερση των Αιγυπτίων και αυτή η σφαγή των Εβραίων ασφαλώς δεν οδήγησαν στην ισχυροποίηση του βασιλείου του, αλλά ήταν αρκετές ώστε σχεδόν ολοκληρωτικά να το καταστρέψουν.

Εδάφιο 13. Και ο βασιλιάς τού βορρά θα επιστρέψει, και θα παρατάξει ένα πλήθος μεγαλύτερο από ό,τι το πρώτο, και στο τέλος των ορισμένων χρόνων, θάρθει με ορμή, με μεγάλη δύναμη, και με μεγάλον πλούτο.

Τα γεγονότα που προλέχθηκαν σε αυτό το εδάφιο επρόκειτο να συμβούν "*στο τέλος των ορισμένων χρόνων*". Η ειρήνη που συνάφθηκε μεταξύ του Πτολεμαίου Φιλοπάτορος και του Αντίοχου διήρκεσε δεκατέσσερα χρόνια. Εν τω μεταξύ, ο Πτολεμαίος πέθανε από την ακράτεια και ασέλγεια του, και τον διαδέχθηκε ο γιος του, ο Πτολεμαίος Ε΄ Επιφανής, ένα παιδί τότε τεσσάρων ή πέντε ετών. Ο Αντίοχος, την ίδια εποχή, έχοντας καταστείλει την εξέγερση στο βασίλειό του και έχοντας υποτάξει και σταθεροποιήσει τα ανατολικά μέρη ώστε να τον υπακούν, ήταν πρόθυμος να κάνει οποιαδήποτε επιχείρηση, όταν ο νεαρός Επιφανής ανέβηκε στο θρόνο της Αιγύπτου. Και θεωρώντας ότι αυτή ήταν μια πολύ καλή ευκαιρία για να διευρύνει την κυριαρχία του για να την αφήσει, συγκέντρωσε έναν τεράστιο στρατό "πλήθος μεγαλύτερο από ό,τι το πρώτο" (γιατί είχε συγκεντρώσει πολλές δυνάμεις και είχε αποκτήσει μεγάλο πλούτο στην ανατολική του εκστρατεία), και ξεκίνησε εναντίον της Αιγύπτου, αναμένοντας να έχει μια εύκολη νίκη επί του βασιλόπαιδου. Πώς τα κατάφερε θα δούμε σύντομα. καθώς εδώ νέες επιπλοκές εισέρχονται στις υποθέσεις αυτών των βασιλείων, και νέοι παράγοντες εισάγονται στο προσκήνιο της ιστορίας.

Εδάφιο 14. Και κατά τους καιρούς εκείνους θα σηκωθούν πολλοί ενάντια στον βασιλιά τού νότου· και οι διαφθορείς τού λαού σου θα υπερηφανευθούν για να

εκπληρώσουν την όραση· όμως, θα πέσουν.

Ο Αντίοχος δεν ήταν ο μόνος που εξεγέρθηκε εναντίον του Πτολεμαίου, όταν ήταν ακόμα παιδί. Ο Αγαθοκλής, ο πρωθυπουργός του, έχοντας υπό την επιρροή του το πρόσωπο του βασιλιά και διευθύνοντας τις υποθέσεις του βασιλείου αντ αυτού, ήταν τόσο ακόλαστος και υπερήφανος στην άσκηση της εξουσίας του που οι επαρχίες που προηγουμένως ήταν υποταγμένες στην Αίγυπτο επαναστάτησαν. Όλη η Αίγυπτος διαταράχθηκε από ανταρσίες, και οι Αλεξανδρινοί, που εξεγέρθηκαν εναντίον του Αγαθοκλή, διέταξαν την θανάτωσή του, της αδελφής του, της μητέρας του και των συνεργατών τους. Ταυτόχρονα, ο Φίλιππος, βασιλιάς της Μακεδονίας, σύναψε συμμαχία με τον Αντίοχο για να μοιράσει τις κτήσεις του Πτολεμαίου μεταξύ τους, προτείνοντας ο καθένας να πάρει τα μέρη που ήταν πλησιέστερα και πιο βολικά για αυτόν. Έχουμε εδώ λοιπόν μια εξέγερση εναντίον του βασιλιά του νότου, που εκπληρώνει επαρκώς την προφητεία ενώ τα αντίστοιχα γεγονότα πραγματοποιήθηκαν, πέραν πάσης αμφιβολίας, όπως προέβλεπε η προφητεία.

Μια νέα δύναμη εισάγεται τώρα, — "*οι διαφθορείς τού λαού σου*", λέει ο Επίσκοπος Newton, κυριολεκτώντας, «οι καταστροφείς του λαού σου». Μακριά στις όχθες του Τίβερη, ένα βασίλειο τροφοδοτούνταν με φιλόδοξα σχέδια και σκοτεινά σχέδια. Μικρό και αδύναμο στην αρχή, μεγάλωνε με θαυμαστή ταχύτητα σε δύναμη και σθένος, εκτεινόμενο προσεκτικά εδώ κι εκεί για να δοκιμάσει την ανδρεία του και να δοκιμάσει το σθένος του πολεμικού του βραχίονα, μέχρι που, έχοντας επίγνωση της δύναμής του, σήκωσε με τόλμη το κεφάλι του ανάμεσα στα έθνη της γης και κατέλαβε με αήττητο χέρι το τιμόνι των υποθέσεών τους. Από τότε και στο εξής, το όνομα της Ρώμης βρίσκεται στην ιστορική σελίδα, προορισμένο για μακρούς αιώνες να ελέγχει τις υποθέσεις του κόσμου και να ασκεί ισχυρή επιρροή στα έθνη, ακόμη και μέχρι το τέλος των καιρών.

Η Ρώμη μίλησε και η Συρία και η Μακεδονία σύντομα είδαν τα όνειρά τους να αλλάζουν. Οι Ρωμαίοι παρενέβησαν για λογαριασμό του νεαρού βασιλιά της Αιγύπτου, αποφασίζοντας ότι έπρεπε να προστατευτεί από την καταστροφή που επινόησαν ο Αντίοχος και ο Φίλιππος. Αυτό συνέβη το 200 π.Χ. και ήταν μια από τις πρώτες σημαντικές παρεμβάσεις των Ρωμαίων στις υποθέσεις της Συρίας και της Αιγύπτου. Ο Rollin παρέχει την ακόλουθη συνοπτική περιγραφή αυτού του θέματος: —

«Ο Αντίοχος, βασιλιάς της Συρίας, και ο Φίλιππος, βασιλιάς της Μακεδονίας, κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Πτολεμαίου Φιλοπάτορος, είχαν παρουσιάσει ισχυρό ζήλο για τα συμφέροντα αυτού του μονάρχη και ήταν έτοιμοι να τον βοηθήσουν σε κάθε περίπτωση. Ωστόσο, μόλις πέθανε, αφήνοντας πίσω του ένα παιδί, το οποίο οι νόμοι της ανθρωπιάς και της δικαιοσύνης τους επέβαλαν να μην το ενοχλήσουν στην κατοχή του βασιλείου του πατέρα του, αμέσως ενώθηκαν τότε σε μια εγκληματική συμμαχία και προκάλεσαν ο ένας τον άλλον για να αποτινάξουν τον νόμιμο κληρονόμο και να μοιράσουν τις κτήσεις του μεταξύ τους. Ο Φίλιππος επρόκειτο να αποκτήσει την Καρία, τη Λιβύη, την Κυρηναϊκή, και την Αίγυπτο· και ο Αντίοχος, όλα τα υπόλοιπα. Έχοντας αυτόν το στόχο, ο τελευταίος εισήλθε στην Κοίλη-Συρία και την Παλαιστίνη, και σε λιγότερο από δύο εκστρατείες κατέκτησε πλήρως τις δύο επαρχίες, με όλες τις πόλεις και τα ακολουθήματα τους. Η ενοχή τους, λέει ο Πολύβιος, δεν θα ήταν τόσο κραυγαλέα, αν αυτοί, όπως οι τύραννοι, είχαν προσπαθήσει να συγκαλύψουν τα εγκλήματά τους με κάποια απατηλή προσποίηση· όμως δεν έκαναν ούτε αυτό και η αδικία και η σκληρότητά

τους ήταν τόσο απροκάλυπτες, που σε αυτά εφαρμόστηκε αυτό που λέγεται γενικά για τα ψάρια, ότι τα μεγαλύτερα, αν και του ίδιου είδους, θηρεύουν τα μικρότερα. Κάποιος θα έμπαινε στον πειρασμό, συνεχίζει ο ίδιος συγγραφέας, βλέποντας τους πιο ιερούς νόμους της κοινωνίας να παραβιάζονται τόσο ανοιχτά, να κατηγορήσει την θεία πρόνοια ότι είναι αδιάφορη και αναίσθητη απέναντι στα πιο φρικτά εγκλήματα· όμως εκείνη δικαιολόγησε πλήρως τη συμπεριφορά της τιμωρώντας αυτούς τους δύο βασιλιάδες όπως τους άξιζε· και τους έκανε ένα τέτοιο παράδειγμα που θα έπρεπε, σε όλες τις επόμενες εποχές, να αποτρέψει άλλους από το να ακολουθήσουν το παράδειγμά τους. Γιατί, ενώ συλλογίζονταν τμηματικά να εκτοπίσουν ένα αδύναμο και αβοήθητο παιδί από το βασίλειό του, η θεία πρόνοια ξεσήκωσε τους Ρωμαίους εναντίον τους, οι οποίοι ανέτρεψαν εντελώς τα βασίλεια του Φιλίππου και του Αντίοχου και επέφεραν στους διαδόχους τους τόσο μεγάλες καταστροφές, σχεδόν όσο εκείνες με τις οποίες σκόπευαν να συντρίψουν το βασιλοπαίδι.» — Αρχαία Ιστορία, Βιβλίο 18, κεφ. 50.

"*για να εκπληρώσουν την όραση*" Καθώς οι Ρωμαίοι ήταν το πιο επιφανές θέμα της προφητείας του Δανιήλ από οποιονδήποτε άλλο λαό, η πρώτη τους παρέμβαση στις υποθέσεις αυτών των βασιλείων αναφέρεται εδώ οτι αποτέλεσε την επιβεβαίωση ή την επίδειξη της αλήθειας του οράματος που προέβλεψε την ύπαρξη μιας τέτοιας δύναμης.

"*όμως, θα πέσουν*". Κάποιοι το αποδίδουν αυτό σε εκείνους που αναφέρονται στο πρώτο μέρος του εδαφίου, οι οποίοι θα αντισταθούν στον βασιλιά του νότου· άλλοι, στους διαφθορείς του λαού του Δανιήλ, δηλαδή τους Ρωμαίους. Ισχύει και στις δύο περιπτώσεις. Αν το αποδώσουμε σε εκείνους που ενώθηκαν εναντίον του Πτολεμαίου, το μόνο που πρέπει να ειπωθεί είναι ότι έπεσαν γρήγορα· ενώ αν το αποδώσουμε στους Ρωμαίους, η προφητεία απλώς προσδοκούσε την περίοδο της ανατροπής τους.

Εδάφιο 15. Και ο βασιλιάς τού βορρά θάρθει, και θα υψώσει ένα πρόχωμα, και θα κυριεύσει τις οχυρές πόλεις· και οι βραχίονες του νότου δεν θα αντισταθούν ούτε το πλήθος των εκλεκτών του, και δεν θα υπάρχει δύναμη για αντίσταση.

Η εκπαίδευση του νεαρού βασιλιά της Αιγύπτου ανατέθηκε από τη Ρωμαϊκή Σύγκλητο στον Μάρκο Αιμίλιο Λέπιδο, ο οποίος διόρισε τον Αριστομένη, έναν ηλικιωμένο και έμπειρο αξιωματούχο της αυλής, ως φύλακα του. Η πρώτη του ενέργεια ήταν να προνοήσει για την απειλούμενη εισβολή των δύο βασιλιάδων που συνασπίστηκαν, του Φιλίππου και του Αντίοχου.

Για τον σκοπό αυτό, έστειλε τον Σκόπα, έναν διάσημο στρατηγό της Αιτωλίας, ο οποίος τότε ήταν στην υπηρεσία των Αιγυπτίων, στην πατρίδα του για να συγκεντρώσει ενισχύσεις για τον στρατό. Έχοντας εξοπλίσει έναν στρατό, βάδισε στην Παλαιστίνη και την Κοίλη-Συρία (ο Αντίοχος βρισκόταν σε πόλεμο με τον Άτταλο στη Μικρά Ασία) και υπέταξε όλη την Ιουδαία στην εξουσία της Αιγύπτου.

Έτσι, δημιουργήθηκαν οι απαραίτητες συνθήκες για την εκπλήρωση του εδαφίου που έχουμε μπροστά μας, διότι ο Αντίοχος, σταματώντας τον πόλεμό του με τον Άτταλο κατόπιν υπαγόρευσης των Ρωμαίων, έκανε γρήγορα βήματα για την ανάκτηση της Παλαιστίνης και της Κοίλης-Συρίας από τα χέρια των Αιγυπτίων. Ο Σκόπας στάλθηκε για να του αντιταχθεί. Κοντά στις πηγές του Ιορδάνη, οι δύο στρατοί συναντήθηκαν. Ο Σκόπας ηττήθηκε, καταδιώχθηκε μέχρι τη Σιδώνα και εκεί πολιορκήθηκε στενά. Τρεις από τους πιο

ικανούς στρατηγούς της Αιγύπτου, με τις καλύτερες δυνάμεις τους, στάλθηκαν για να λύσουν την πολιορκία, αλλά χωρίς επιτυχία. Τελικά, ο Σκόπας, συναντώντας έναν εχθρό, μέσα στο ωχρό και απροσδιόριστο φάσμα του λιμού, τον οποίο δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει, αναγκάστηκε να παραδοθεί με ατιμωτικούς όρους. Μετά από αυτό, αυτός και οι δέκα χιλιάδες άνδρες του αφέθηκαν να φύγουν αποδεκατισμένοι και γυμνοί. Εδώ έχουμε την κατάληψη των πιο οχυρωμένων πόλεων από τον βασιλιά του βορρά. Γιατί η Σιδώνα ήταν, ως προς την θέση της και την άμυνά της, μια από τις ισχυρότερες πόλεις εκείνης της εποχής. Εδώ έχουμε την αποτυχία των όπλων του νότου να αντισταθούν, καθώς και την αποτυχία του λαού που είχε επιλέξει ο βασιλιάς του νότου, δηλαδή του Σκόπα και των Αιτωλικών δυνάμεών του.

Εδάφιο 16. Και εκείνος που έρχεται εναντίον του, θα κάνει σύμφωνα με τη θέλησή του, και δεν θα υπάρχει κάποιος που να του αντιστέκεται· και θα σταθεί στη γη τής δόξας, που θα αναλωθεί από τα χέρια του.

Αν και η Αίγυπτος δεν μπορούσε να αντισταθεί στον Αντίοχο, τον βασιλιά του βορρά, ο Αντίοχος δεν μπόρεσε να αντισταθεί στους Ρωμαίους, οι οποίοι τώρα ήρθαν εναντίον του. Κανένα βασίλειο δεν ήταν πλέον σε θέση να αντισταθεί σε αυτή την ανερχόμενη δύναμη. Η Συρία κατακτήθηκε και προστέθηκε στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, όταν ο Πομπήιος, το 65 π.Χ., στέρησε από τον Αντίοχο ΙΓ' Ασιατικό τις κτήσεις του και έκανε τη Συρία ρωμαϊκή επαρχία.

Η ίδια δύναμη επρόκειτο επίσης να σταθεί στους Αγίους Τόπους και να τους αναλώσει. Η Ρώμη συνδέθηκε με τον λαό του Θεού, τους Ιουδαίους, μέσω συμμαχίας, το 161 π.Χ.. Από την ημερομηνία αυτή και μετά κατέχει εξέχουσα θέση στο ημερολόγιο της προφητείας. Ωστόσο, δεν απέκτησε δικαιοδοσία στην Ιουδαία μέσω πραγματικής κατάκτησης μέχρι το 63 π.Χ.. Αυτή επετεύχθη με τον ακόλουθο τρόπο:

Με την επιστροφή του Πομπήιου από την εκστρατεία του εναντίον του Μιθριδάτη, βασιλιά του Πόντου, δύο αντίπαλοι, ο Υρκανός και ο Αριστόβουλος, αγωνίζονταν για το στέμμα της Ιουδαίας. Ο Πομπήιος σύντομα αντιλήφθηκε το άδικο των ισχυρισμών του Αριστόβουλου, αλλά θέλησε να αναβάλει την απόφαση για το θέμα μέχρι μετά την πολυπόθητη εκστρατεία του στην Αραβία, υποσχόμενος τότε να επιστρέψει και να διευθετήσει τις υποθέσεις τους όπως θα φαινόταν δίκαιο και σωστό. Ο Αριστόβουλος, κατανοώντας τις πραγματικές προθέσεις του Πομπήιου, έσπευσε πίσω στην Ιουδαία, όπλισε τους υπηκόους του και προετοιμάστηκε για μια σθεναρή άμυνα, αποφασισμένος, με κάθε κίνδυνο, να κρατήσει το στέμμα, καθώς προέβλεψε ότι θα ανατεθεί σε άλλον. Ο Πομπήιος ακολούθησε στενά τον φυγά. Καθώς πλησίαζε στην Ιερουσαλήμ, ο Αριστόβουλος, αρχίζοντας να μετανιώνει για την πορεία που ακολούθησε, βγήκε να τον συναντήσει και προσπάθησε να διευθετήσει τα πράγματα υποσχόμενος πλήρη υποταγή και μεγάλα χρηματικά ποσά. Ο Πομπήιος, αποδεχόμενος αυτή την προσφορά, έστειλε τον Γαβίνιο, επι κεφαλής ενός αποσπάσματος στρατιωτών, για να παραλάβει τα χρήματα. Αλλά όταν αυτός ο υποστράτηγος έφτασε στην Ιερουσαλήμ, βρήκε τις πύλες κλειστές ενώπιον του και του είπαν από την κορυφή των τειχών ότι η πόλη δεν θα αποδεχόταν τη συμφωνία.

Ο Πομπήιος, για να μην εξαπατηθεί με αυτόν τον τρόπο χωρίς να υπάρξει τιμωρία,

έβαλε τον Αριστόβουλο, τον οποίο είχε κρατήσει μαζί του, σε σιδερένια δεσμά και βάδισε αμέσως εναντίον της Ιερουσαλήμ με ολόκληρο τον στρατό του. Οι οπαδοί του Αριστόβουλου ήταν υπέρ της υπεράσπισης του τόπου ενώ εκείνοι του Υρκανού, υπέρ του ανοίγματος των πυλών. Καθώς ο τελευταίος εξέφραζε την πλειονότητα και επικράτησε, δόθηκε στον Πομπήιο ελεύθερη είσοδος στην πόλη. Τότε οι οπαδοί του Αριστόβουλου αποσύρθηκαν στο όρος του ναού, πλήρως αποφασισμένοι να υπερασπιστούν αυτό το μέρος ενώ ο Πομπήιος ήταν το ίδιο αποφασισμένος να το κατακτήσει. Μετά από τρεις μήνες, έγινε μια ρήξη στο τείχος αρκετή για να γίνει επίθεση και ο τόπος παραδόθηκε στην κόψη του σπαθιού. Στην τρομερή σφαγή που ακολούθησε, δώδεκα χιλιάδες άνθρωποι σκοτώθηκαν. Ήταν ένα συγκινητικό θέαμα, παρατηρεί ο ιστορικός, να βλέπεις τους ιερείς, που εκείνη την εποχή ασχολούνταν με τη θεία λειτουργία, με ήρεμο χέρι και σταθερή πρόθεση να συνεχίζουν το συνηθισμένο τους έργο, προφανώς ασυνείδητοι για την άγρια αναταραχή, αν και όλοι οι φίλοι τους ολόγυρα παραδόθηκαν στη σφαγή, και αν και συχνά το αίμα τους αναμειγνυόταν με αυτό των θυσιών τους.

Έχοντας θέσει τέλος στον πόλεμο, ο Πομπήιος κατεδάφισε τα τείχη της Ιερουσαλήμ, μετέφερε αρκετές πόλεις από τη δικαιοδοσία της Ιουδαίας σε αυτή της Συρίας και επέβαλε φόρο υποτέλειας στους Εβραίους. Έτσι, για πρώτη φορά η Ιερουσαλήμ τέθηκε με κατάκτηση στα χέρια εκείνης της δύναμης που θα κρατούσε τη "*γη της δόξας*" στην σιδερένια της λαβή μέχρι να την καταναλώσει ολοκληρωτικά.

Εδάφιο 17. Και θα στηρίξει το πρόσωπό του στο να μπει μέσα με τη δύναμη ολόκληρου του βασιλείου του, και μαζί του θα είναι ευθύτητα· και θα ενεργήσει· και θα του δώσει θυγατέρα από γυναίκες, διαφθείροντάς την· όμως, αυτή δεν θα σταθεί ούτε θα είναι υπέρ αυτού.

Ο Επίσκοπος Newton παρέχει μια άλλη εκδοχή για αυτό το εδάφιο, η οποία φαίνεται να εκφράζει πιο καθαρά το νόημα, ως εξής: «Και θα στηρίξει επίσης το πρόσωπό του στο να μπει δια της βίας σε ολόκληρο το βασίλειο». Το εδάφιο 16 μας φέρνει στην κατάκτηση της Συρίας και της Ιουδαίας από τους Ρωμαίους. Η Ρώμη είχε προηγουμένως κατακτήσει τη Μακεδονία και τη Θράκη. Η Αίγυπτος ήταν πλέον το μόνο που είχε απομείνει από «ολόκληρο το βασίλειο» του Αλεξάνδρου και δεν είχε υποταχθεί στη ρωμαϊκή δύναμη, η οποία δύναμη αποφάσισε τώρα να εισέλθει δια της βίας σε αυτή τη χώρα.

Ο Πτολεμαίος ΙΒ΄ Αυλητής πέθανε το 51 π.Χ.. Άφησε το στέμμα και το βασίλειο της Αιγύπτου στον μεγαλύτερο γιο του και την κόρη του, τον Πτολεμαίο και την Κλεοπάτρα. Στη διαθήκη του προβλεπόταν να παντρευτούν, και να βασιλεύουν από κοινού· και επειδή ήταν νέοι, τέθηκαν υπό την κηδεμονία των Ρωμαίων. Ο ρωμαϊκός λαός αποδέχτηκε την ευθύνη και διόρισε τον Πομπήιο ως φύλακα των νεαρών κληρονόμων της Αιγύπτου.

Λίγο αργότερα, ξέσπασε μια διαμάχη μεταξύ του Πομπήιου και του Καίσαρα, και έλαβε χώρα η περίφημη μάχη των Φαρσάλων μεταξύ των δύο στρατηγών. Ο Πομπήιος, ηττημένος, κατέφυγε στην Αίγυπτο. Ο Καίσαρας τον ακολούθησε αμέσως εκεί. Αλλά πριν από την άφιξή του, ο Πομπήιος δολοφονήθηκε άγρια από τον Πτολεμαίο, του οποίου είχε διοριστεί φύλακας. Ο Καίσαρας, λοιπόν, ανέλαβε τον διορισμό που είχε δοθεί στον Πομπήιο, ως φύλακας του Πτολεμαίου και της Κλεοπάτρας. Βρήκε την Αίγυπτο σε

αναταραχή από εσωτερικές διαταραχές, με τον Πτολεμαίο και την Κλεοπάτρα να έχουν γίνει εχθροί ο ένας προς τον άλλον, καθώς αυτή ήταν αποστερημένη από το μερίδιό της στη διακυβέρνηση. Παρ' όλα αυτά, δεν δίστασε να αποβιβαστεί στην Αλεξάνδρεια με τη μικρή του δύναμη, 800 ιππείς και 3200 πεζούς, να λάβει γνώση της διαμάχης και να αναλάβει την επίλυσή της. Καθώς τα προβλήματα αυξάνονταν καθημερινά, ο Καίσαρας διαπίστωσε ότι η μικρή του δύναμη ήταν ανεπαρκής για να διατηρήσει τη θέση του και, μη μπορώντας να φύγει από την Αίγυπτο λόγω του βόρειου ανέμου που φυσούσε εκείνη την εποχή, έστειλε διαταγή στην Ασία, διατάζοντας όλα τα στρατεύματα που είχε σε αυτό το μέρος να έρθουν σε βοήθειά του το συντομότερο δυνατό.

Με πολύ αλαζονικό τρόπο, διέταξε τον Πτολεμαίο και την Κλεοπάτρα να διαλύσουν τους στρατούς τους, να εμφανιστούν ενώπιόν του για διευθέτηση των διαφορών τους και να συμμορφωθούν με την απόφασή του. Καθώς η Αίγυπτος ήταν ανεξάρτητο βασίλειο, αυτό το αλαζονικό διάταγμα θεωρήθηκε προσβολή της βασιλικής της αξιοπρέπειας, για το οποίο οι Αιγύπτιοι, εξοργισμένοι, όρμησαν στα όπλα. Ο Καίσαρας απάντησε ότι ενεργούσε δυνάμει της θέλησης του πατέρα τους του Πτολεμαίου Αυλητή, ο οποίος είχε θέσει τα παιδιά του υπό την κηδεμονία της Γερουσίας και του λαού της Ρώμης, ολόκληρη η εξουσία της οποίας ανήκε πλέον στο πρόσωπό του ως ύπατου· και ότι, ως φύλακας, είχε το δικαίωμα να διαιτητεύσει μεταξύ τους.

Το θέμα τελικά τέθηκε ενώπιόν του και διορίστηκαν δικηγόροι για να υπερασπιστούν την υπόθεση των αντίστοιχων μερών. Η Κλεοπάτρα, γνωρίζοντας την αδυναμία του μεγάλου Ρωμαίου κατακτητή, έκρινε ότι η ομορφιά της παρουσίας της θα ήταν πιο αποτελεσματική στην εξασφάλιση κρίσης υπέρ της από οποιονδήποτε δικηγόρο που θα μπορούσε να προσλάβει. Για να φτάσει στην παρουσία του απαρατήρητη, κατέφυγε στο ακόλουθο στρατήγημα: Ξάπλωσε ολόκληρη μέσα σε ένα δεμάτι ρούχα και ο Απολλόδωρος, ο Σικελός υπηρέτης της, το τύλιξε σε ένα ύφασμα, το έδεσε με ένα λουρί, το σήκωσε στους Ηράκλειους ώμους του και αναζήτησε τα διαμερίσματα του Καίσαρα. Ισχυριζόμενος ότι είχε ένα δώρο για τον Ρωμαίο στρατηγό, έγινε δεκτός από την πύλη του κάστρου, ήρθε μπροστά στον Καίσαρα και άφησε το βάρος στα πόδια του. Όταν ο Καίσαρας έλυσε αυτό το ζωντανό δεμάτι, ιδού! η όμορφη Κλεοπάτρα στάθηκε μπροστά του. Δεν ήταν καθόλου δυσαρεστημένος με το στρατήγημα, και όντας ο χαρακτήρας που περιγράφεται στη Β΄ Πέτρου 2:14, η πρώτη θέα ενός τόσο όμορφου ατόμου, λέει ο Rollin, είχε όλη την επίδραση πάνω του που η Κλεοπάτρα είχε επιθυμήσει να έχει.

Ο Καίσαρας τελικά διέταξε ότι ο αδελφός και η αδελφή έπρεπε να καταλάβουν τον θρόνο από κοινού, σύμφωνα με την πρόθεση της διαθήκης. Ο Ποθεινός, ο πρωθυπουργός του κράτους, έχοντας παίξει πρωταρχικό ρόλο στην εκδίωξη της Κλεοπάτρας από τον θρόνο, φοβόταν το αποτέλεσμα της αποκατάστασής της. Ως εκ τούτου, άρχισε να προκαλεί ζήλια και εχθρότητα εναντίον του Καίσαρα, υπονοώντας στον πληθυσμό ότι σχεδίαζε τελικά να δώσει στην Κλεοπάτρα την αποκλειστική εξουσία. Σύντομα ακολούθησε ανοιχτή στάση. Ο Αχιλλάς, επικεφαλής 20.000 ανδρών, προέλασε για να εκδιώξει τον Καίσαρα από την Αλεξάνδρεια. Επιδέξια τοποθετώντας το μικρό του σώμα στους δρόμους και τα σοκάκια της πόλης, ο Καίσαρας δεν δυσκολεύτηκε να αποκρούσει την επίθεση. Οι Αιγύπτιοι ανέλαβαν να καταστρέψουν τον στόλο του. Αυτός απάντησε καίγοντας τον δικό τους. Μερικά από τα φλεγόμενα πλοία οδηγήθηκαν κοντά στην αποβάθρα, πολλά από τα κτίρια της πόλης πυρπολήθηκαν και η περίφημη

αλεξανδρινή βιβλιοθήκη, που περιείχε σχεδόν 400.000 τόμους, καταστράφηκε.

Καθώς ο πόλεμος γινόταν όλο και πιο απειλητικός, ο Καίσαρας ζήτησε από όλες τις γειτονικές χώρες για βοήθεια. Ένας μεγάλος στόλος ήρθε από τη Μικρά Ασία προς βοήθειά του. Ο Μιθριδάτης ξεκίνησε για την Αίγυπτο με στρατό που είχε συγκεντρώσει στη Συρία και την Κιλικία. Ο Αντίπατρος ο Ιδουμαίος ενώθηκε μαζί του, με 3000 Εβραίους. Οι Εβραίοι, που κρατούσαν τα περάσματα προς την Αίγυπτο, επέτρεψαν στον στρατό να προχωρήσει χωρίς διακοπή. Χωρίς αυτή τη συνεργασία εκ μέρους τους, ολόκληρο το σχέδιο θα είχε αποτύχει. Η άφιξη αυτού του στρατού έκρινε την αναμέτρηση. Μια αποφασιστική μάχη δόθηκε κοντά στον Νείλο, με αποτέλεσμα την ολοκληρωτική νίκη του Καίσαρα. Ο Πτολεμαίος, προσπαθώντας να δραπετεύσει, πνίγηκε στον ποταμό. Η Αλεξάνδρεια και όλη η Αίγυπτος υποτάχθηκαν στον νικητή. Η Ρώμη είχε πλέον εισέλθει και απορροφήσει ολόκληρο το αρχικό βασίλειο του Αλεξάνδρου.

Με την "*ευθύτητα*" [οι ευθείς στα Εβραϊκά] του κειμένου αναμφίβολα εννοούνται οι Εβραίοι, οι οποίοι του έδωσαν την προαναφερθείσα βοήθεια. Χωρίς αυτήν, πρέπει να είχε αποτύχει. Με αυτήν, υπέταξε πλήρως την Αίγυπτο στην εξουσία του το 47 π.Χ..

"*θυγατέρα από γυναίκες, διαφθείροντάς την*". Το πάθος που είχε καταλάβει τον Καίσαρα για την Κλεοπάτρα, με την οποία απέκτησε έναν γιο, αποδίδεται από τον ιστορικό ως ο μοναδικός λόγος της ανάληψης μιας τόσο επικίνδυνης εκστρατείας όπως ο αιγυπτιακός πόλεμος. Αυτό τον κράτησε στην Αίγυπτο πολύ περισσότερο χρόνο από όσο απαιτούσαν οι υποθέσεις του, περνώντας ολόκληρες νύχτες σε γλέντια και φαγοπότια με την άσωτη βασίλισσα. "*όμως*", είπε ο προφήτης, "*αυτή δεν θα σταθεί ούτε θα είναι υπέρ αυτού*". Η Κλεοπάτρα αργότερα ενώθηκε με τον Αντώνιο, τον εχθρό του Αυγούστου Καίσαρα, και άσκησε όλη της τη δύναμη εναντίον της Ρώμης.

Εδάφιο 18. Έπειτα, θα στρέψει το πρόσωπό του προς τα νησιά, και θα κυριεύσει πολλά· αλλά, κάποιος ηγεμόνας θα σταματήσει απ' αυτόν το όνειδος· εκτός αυτού, θα επιστρέψει το όνειδος επάνω του.

Ο πόλεμος με τον Φαρνάκη, βασιλιά του Κιμμερίου Βοσπόρου, τελικά τον οδήγησε μακριά από την Αίγυπτο. «Μόλις έφτασε εκεί που βρισκόταν ο εχθρός», λέει ο Prideaux, «αυτός, χωρίς να δώσει καμία ανάπαυλα ούτε στον εαυτό του ούτε σε αυτούς, όρμησε αμέσως εναντίον τους και κέρδισε μια απόλυτη νίκη· μια αφήγηση για την οποία έγραψε σε έναν φίλο του με αυτές τις τρεις λέξεις: Veni, vidi, vici· ήρθα, είδα, νίκησα». Το τελευταίο μέρος αυτού του εδαφίου είναι κάπως δυσνόητο και υπάρχει διαφορά απόψεων όσον αφορά την ερμηνεία του. Κάποιοι το εφαρμόζουν πιο πίσω στη ζωή του Καίσαρα και νομίζουν ότι εκπληρώνεται με τη διαμάχη του με τον Πομπήιο. Αλλά τα προηγούμενα και τα επόμενα γεγονότα, που ορίζονται σαφώς στην προφητεία, μας αναγκάζουν να αναζητήσουμε την εκπλήρωση αυτού του μέρους της πρόβλεψης μεταξύ της νίκης επί του Φαρνάκη και του θανάτου του Καίσαρα στη Ρώμη, όπως παρουσιάζεται στο επόμενο εδάφιο. Μια πιο πλήρης ιστορία αυτής της περιόδου θα μπορούσε να φέρει στο φως γεγονότα που θα καθιστούσαν ορατή την εφαρμογή αυτού του αποσπάσματος.

Εδάφιο 19. Τότε, θα στρέψει το πρόσωπό του προς τα οχυρώματα της γης του· όμως, θα προσκόψει και θα πέσει, και δεν θα βρεθεί.

Μετά από αυτή την κατάκτηση, ο Καίσαρας νίκησε τα τελευταία εναπομείναντα τμήματα της ομάδας του Πομπήιου, τον Κάτωνα και τον Σκιπίωνα στην Αφρική, τον Λαβιηνό και τον Βάρο στην Ισπανία. Επιστρέφοντας στη Ρώμη, στα "*οχυρώματα της γης του"*, έγινε αιώνιος δικτάτορας και του απονεμήθηκαν άλλες εξουσίες και τιμές που τον καθιστούσαν στην πραγματικότητα απόλυτο κυρίαρχο ολόκληρης της αυτοκρατορίας. Αλλά ο προφήτης είχε πει ότι "*θα προσκόψει και θα πέσει*". Το εδάφιο υπονοεί ότι η ανατροπή του θα ήταν ξαφνική και απροσδόκητη, σαν ένα άτομο που σκοντάφτει κατά λάθος στο περπάτημα του. Έτσι, αυτός ο άνθρωπος, που είχε πολεμήσει και κερδίσει πεντακόσιες μάχες, έχει καταλάβει χίλιες πόλεις και έχει θανατώσει ένα εκατομμύριο εκατόν ενενήντα δύο χιλιάδες άνδρες, έπεσε, όχι στο βουητό της μάχης και κατά την ώρα του αγώνα, αλλά όταν νόμιζε ότι το μονοπάτι του ήταν ομαλό και σπαρμένο με λουλούδια, και όταν ο κίνδυνος υποτίθεται ότι ήταν μακριά. Καθισμένος στην αίθουσα της γερουσίας, στον χρυσό θρόνο του, για να λάβει από τα χέρια αυτού του σώματος τον τίτλο του βασιλιά, το μαχαίρι της προδοσίας τον χτύπησε ξαφνικά στην καρδιά. Ο Κάσσιος, ο Βρούτος και άλλοι συνωμότες όρμησαν πάνω του και έπεσε, τρυπημένος με είκοσι τρία τραύματα. Έτσι, σκόνταψε, ξαφνικά, και έπεσε και δεν βρέθηκε, 44 π.Χ..

Εδάφιο 20. Και αντ' αυτού θα σηκωθεί ένας τύραννος [φοροσυλλέκτης, στο Εβραϊκό], που θα κάνει να παρέλθει η δόξα τού βασιλείου [μέσα στη δόξα του βασιλείου, στο Εβραϊκό]· όμως, σε λίγες ημέρες θα αφανιστεί, και όχι με οργή ούτε με μάχη.

Ο Αύγουστος Καίσαρας διαδέχθηκε τον θείο του, Ιούλιο, από τον οποίο είχε υιοθετηθεί ως διάδοχός του. Ανακοίνωσε δημόσια την υιοθεσία του από τον θείο του και πήρε το όνομά του, στο οποίο πρόσθεσε το Οκταβιανός. Συνεργαζόμενος με τον Μάρκο Αντώνιο και τον Λέπιδο για να εκδικηθούν τον θάνατο του Καίσαρα, σχημάτισαν αυτό που ονομάζεται τριανδρική μορφή διακυβέρνησης. Έχοντας στη συνέχεια εδραιωθεί σταθερά στην αυτοκρατορία, η γερουσία του απένειμε τον τίτλο του Αυγούστου και έγινε ανώτατος ηγεμόνας καθώς τα άλλα μέλη της Τριανδρίας είχαν πλέον πεθάνει,.

Ήταν με τρόπο εμφατικό, φοροσυλλέκτης. Ο Λουκάς, μιλώντας για τα γεγονότα που έλαβαν χώρα την εποχή που γεννήθηκε ο Χριστός, λέει: "*Και κατά τις ημέρες εκείνες βγήκε διάταγμα από τον Καίσαρα Αύγουστο να απογραφεί [της περιουσίας με σκοπό τη φορολόγηση] ολόκληρη η οικουμένη."*. Λουκάς 2:1. Αυτή η φορολογία που επιβλήθηκε σε όλο τον κόσμο ήταν ένα γεγονός άξιο προσοχής· και το άτομο που την εφάρμοσε έχει σίγουρα δικαίωσε τον τίτλο του φοροσυλλέκτη, περισσότερο από κάθε άλλον.

Η εφημερίδα St. Louis Globe Democrat, στο Current Literature για τον Ιούλιο του 1895, κάνει την εξής αναφορά: «Ο Αύγουστος Καίσαρας δεν ήταν ένας δημόσιος ευεργέτης όπως παρουσιάζεται. Ήταν ο πιο απαιτητικός φοροσυλλέκτης που είχε δει ποτέ ο ρωμαϊκός κόσμος μέχρι εκείνη την εποχή».

Και στάθηκε στη «δόξα τού βασιλείου». Η Ρώμη έφτασε στις μέρες του στο απόγειο του μεγαλείου και της δύναμής της. Η «Εποχή του Αυγούστου» είναι μια έκφραση που χρησιμοποιείται παντού για να δηλώσει τη χρυσή εποχή της ρωμαϊκής ιστορίας. Η Ρώμη δεν είδε ποτέ μια πιο λαμπρή ώρα. Η ειρήνη προωθήθηκε, η δικαιοσύνη διατηρήθηκε, η πολυτέλεια περιορίστηκε, η πειθαρχία καθιερώθηκε και η μάθηση ενθαρρύνθηκε. Κατά τη βασιλεία του, ο ναός του Ιανού έκλεισε για τρίτη φορά από την ίδρυση της Ρώμης,

σηματοδοτώντας ότι όλος ο κόσμος βρισκόταν σε ειρήνη. Σε αυτήν την ευοίωνη περίοδο γεννήθηκε ο Κύριός μας στη Βηθλεέμ της Ιουδαίας. Λίγο λιγότερο από δεκαοκτώ χρόνια μετά την απογραφή που αναφέρεται εδώ, που για το μακρινό βλέμμα του προφήτη φάνταζαν ως "*λίγες μέρες*", ο Αύγουστος πέθανε, όχι με οργή ούτε στη μάχη, αλλά ειρηνικά στο κρεβάτι του, στη Νώλα, όπου είχε πάει για να αναζητήσει ηρεμία και υγεία, το 14 μ.Χ., στο εβδομηκοστό έκτο έτος της ηλικίας του.

Εδάφιο 21. Κι αντ' αυτού θα σηκωθεί κάποιος εξουθενημένος [αχρείος στο Εβραϊκό], στον οποίο δεν θα δώσουν βασιλική τιμή· αλλά θάρθει ειρηνικά, και θα κυριεύσει το βασίλειο με κολακείες.

Μετά τον Αύγουστο Καίσαρα ανέβηκε στη συνέχεια στον ρωμαϊκό θρόνο ο Τιβέριος Καίσαρας. Προήχθη σε ύπατο στο εικοστό όγδοο έτος της ηλικίας του. Έχει καταγραφεί ότι καθώς ο Αύγουστος επρόκειτο να ορίσει τον διάδοχό του, η σύζυγός του, Λιβία, τον παρακάλεσε να ορίσει τον Τιβέριο (γιο της από έναν πρώην σύζυγο). αλλά ο αυτοκράτορας είπε: «Ο γιος σου είναι πολύ αχρείος για να φορέσει την πορφύρα της Ρώμης» και ο διορισμός δόθηκε στον Αγρίππα, έναν πολύ ενάρετο και πολύ σεβαστό Ρωμαίο πολίτη. Αλλά η προφητεία είχε προβλέψει ότι ένα αχρείο άτομο θα διαδεχόταν τον Αύγουστο. Ο Αγρίππας πέθανε και ο Αύγουστος βρέθηκε ξανά στην ανάγκη να επιλέξει διάδοχο. Η Λιβία επανέλαβε τις συστάσεις της για τον Τιβέριο και ο Αύγουστος, εξασθενημένος από την ηλικία και την ασθένεια, κολακεύτηκε πιο εύκολα και τελικά συναίνεσε στο να ορίσει, ως συνάδελφό του και διάδοχό του, αυτόν τον «αχρείο» νεαρό άνδρα. Αλλά οι πολίτες δεν του έδωσαν ποτέ την αγάπη, τον σεβασμό και την "*βασιλική τιμή*", που οφείλονταν σε έναν δίκαιο και πιστό ηγεμόνα.

Πόσο σαφής είναι αυτή η εκπλήρωση της πρόβλεψης ότι δεν θα του έδιναν βασιλική τιμή, αλλά οτι έπρεπε να έρθει ειρηνικά και να κυριεύσει το βασίλειο με κολακείες. Μια παράγραφος από την Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια δείχνει πώς εκπληρώθηκε αυτό: —

«Κατά το υπόλοιπο της ζωής του Αυγούστου, αυτός (ο Τιβέριος) συμπεριφέρθηκε με μεγάλη σύνεση και ικανότητα, τελειώνοντας έναν πόλεμο με τους Γερμανούς με τέτοιο τρόπο που άξιζε θρίαμβο. Μετά την ήττα του Βάρου και των λεγεώνων του, στάλθηκε για να ελέγξει την πρόοδο των νικηφόρων Γερμανών, και ενήργησε σε αυτόν τον πόλεμο με το ίδιο πνεύμα και σύνεση. Μετά τον θάνατο του Αυγούστου, διαδέχθηκε, χωρίς αντίσταση, τον θρόνο της αυτοκρατορίας· από τον οποίο, ωστόσο, με την χαρακτηριστική του προσποίηση, προσπάθησε να παραιτηθεί, μέχρι που του ζητήθηκε επανειλημμένα από τη δουλοπρεπή γερουσία.»

Προσποίηση από μέρους του, κολακεία από μέρους της δουλοπρεπούς γερουσίας και κατοχή του βασιλείου χωρίς αντίσταση - αυτές ήταν οι συνθήκες που συνόδευαν την άνοδό του στο θρόνο, και αυτές ήταν οι συνθήκες για τις οποίες μιλούσε η προφητεία.

Το άτομο που αναφέρεται στο κείμενο χαρακτηρίζεται ως «αχρείο». Ήταν αυτός ο χαρακτήρας που διατήρησε ο Τιβέριος; Ας απαντήσει ως προς αυτό μια άλλη παράγραφος από την Εγκυκλοπαίδεια: —

«Ο Τάκιτος καταγράφει τα γεγονότα αυτής της βασιλείας, συμπεριλαμβανομένου του ύποπτου θανάτου του Γερμανικού, της απεχθούς διοίκησης του Σηιανού, της δηλητηρίασης του Δρούσου, με όλο το εξαιρετικό μείγμα τυραννίας με περιστασιακή σοφία και κοινή λογική που διέκρινε τη συμπεριφορά του Τιβέριου, μέχρι την διαβόητη και άσωτη

αποχώρησή του, το 26 μ.Χ., στο νησί Κάπρι, στον κόλπο της Νάπολης, μετά το οποίο δεν θα επέστρεφε ποτέ στη Ρώμη. Με τον θάνατο της Λιβίας, το 29 μ.Χ., ο μόνος περιορισμός στις ενέργειές του και σε εκείνες του απεχθούς Σηιανού, άρθηκε και ακολούθησε ο θάνατος της χήρας και της οικογένειας του Γερμανικού. Τελικά, ο διαβόητος ευνοούμενος, επέκτεινε τις βλέψεις του στην ίδια την αυτοκρατορία, και ο Τιβέριος, ενημερωμένος για τις μηχανορραφίες του, ετοιμάστηκε να τον αντιμετωπίσει με το αγαπημένο του όπλο, την υποκρισία. Αν και ήταν απόλυτα αποφασισμένος να τον εξοντώσει, συγκέντρωσε τιμές πάνω του, τον ανακήρυξε συνεργάτη του στην υπατεία και, αφού έπαιξε πολύ με την αξιοπιστία του και με τη σύγκλητο, η οποία τον θεωρούσε πιο ευνοημένο από ποτέ, προετοιμάστηκε επιδέξια για τη σύλληψή του. Ο Σηιανός έπεσε επάξια και χωρίς οίκτο· αλλά πολλά αθώα άτομα εξοντώθηκαν κι αυτά, ως συνέπεια της καχυποψίας και της σκληρότητας του Τιβέριου, η οποία πλέον ξεπερνούσε κάθε όριο. Το υπόλοιπο της βασιλείας αυτού του τυράννου δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια αηδιαστική αφήγηση δουλοπρέπειας αφενός και δεσποτικής αγριότητας αφετέρου. Το ότι ο ίδιος υπέμεινε τόση δυστυχία όση προκάλεσε, είναι φανερό από τον ακόλουθο πρόλογο μιας από τις επιστολές του προς τη σύγκλητο: «Αυτό που θα σας γράψω, στρατευμένοι πατέρες, ή τι δεν θα γράψω, ή γιατί θα έπρεπε να γράψω καν, είθε οι θεοί και οι θεές να με βασανίζουν περισσότερο από όσο νιώθω καθημερινά ότι το κάνουν, αν μπορώ να καταλάβω». «Τι ψυχικό βασανιστήριο», παρατηρεί ο Τάκιτος, «αναφερόμενος σε αυτό το απόσπασμα, «που θα μπορούσε να αποσπάσει μια τέτοια ομολογία!»»

«Ο Σενέκας παρατηρεί για τον Τιβέριο ότι δεν μέθυσε ποτέ παρά μόνο μία φορά στη ζωή του· γιατί βρισκόταν σε μια κατάσταση διαρκούς μέθης από τη στιγμή που έδωσε τον εαυτό του στο ποτό, μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής του».

Τυραννία, υποκρισία, ακολασία και αδιάκοπη μέθη - αν αυτά τα χαρακτηριστικά και οι πρακτικές δείχνουν έναν άνθρωπο αχρείο, ο Τιβέριος επέδειξε αυτόν τον χαρακτήρα με αποκρουστική πληρότητα.

Εδάφιο 22. Και οι βραχίονες εκείνου που κατακλύζει θα κατακλυστούν μπροστά του, και θα συντριφτούν· ακόμα κι αυτός ο άρχοντας της διαθήκης.

Ο Επίσκοπος Newton παρουσιάζει την ακόλουθη εκδοχή του κειμένου ως εκείνη που συμφωνεί καλύτερα με το πρωτότυπο: «Και οι βραχίονες εκείνου που κατακλύζει θα κατακλυστούν από μπροστά του και θα συντριβούν» [προτιμά την ελληνική εκδοχή δηλαδή]. Οι εκφράσεις αυτές υποδηλώνουν επανάσταση και βία· και σε εκπλήρωση θα πρέπει να περιμένουμε να κατακλυστούν οι βραχίονες του Τιβέριου, αυτού που κατακλύζει, ή, με άλλα λόγια, να υποστεί έναν βίαιο θάνατο. Για να δείξουμε πώς επιτεύχθηκε αυτό, καταφεύγουμε και πάλι στην Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια, στο λήμμα. Τιβέριος: —

«Υποκρινόμενος μέχρι το τέλος, έκρυβε την αυξανόμενη αδυναμία του όσο περισσότερο μπορούσε, προσπαθώντας μάλιστα να συμμετάσχει στα αθλήματα και τις ασκήσεις των στρατιωτών της φρουράς του. Τελικά, αφήνοντας το αγαπημένο του νησί, που έγινε σκηνικό των πιο αηδιαστικών ασωτιών, σταμάτησε σε μια εξοχική κατοικία κοντά στο ακρωτήριο Μισένο, όπου, στις 16 Μαρτίου 37, βυθίστηκε σε λήθαργο, στον οποίο φαινόταν να είναι νεκρός. Ο Καλιγούλας ετοιμαζόταν με πολυάριθμη συνοδεία να καταλάβει την αυτοκρατορία, όταν η ξαφνική του ανάκαμψη τους προκάλεσε αναστάτωση.

Σε αυτή την κρίσιμη στιγμή, ο Μάκρος, ο πρετοριανός έπαρχος, τον έπνιξε χρησιμοποιώντας μαξιλάρια. Έτσι πέθανε ο αυτοκράτορας Τιβέριος, στο εβδομηκοστό όγδοο έτος της ηλικίας του και στο εικοστό τρίτο της βασιλείας του, καταδικασμένος από όλους.».

"*Ο άρχοντας της διαθήκης*" αναμφισβήτητα αναφέρεται στον Ιησού Χριστό, "*τον Χριστό τον Ηγήτορα*", ο οποίος επρόκειτο να "*στερεώσει τη διαθήκη*" μια εβδομάδα με τον λαό του. Δανιήλ 9:25-27. Ο προφήτης, αφού μας κατεύθυνε στον θάνατο του Τιβέριου, τώρα αναφέρει παρεμπιπτόντως ένα γεγονός που συνέβη κατά τη διάρκεια της βασιλείας του, τόσο σημαντικό που δεν θα έπρεπε να παραβλεφθεί· δηλαδή, την εκκοπή του Άρχοντα της διαθήκης, ή, με άλλα λόγια, τον θάνατο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Σύμφωνα με την προφητεία, αυτό έλαβε χώρα κατά τη διάρκεια της βασιλείας του Τιβέριου. Ο Λουκάς μας πληροφορεί (3:1-3) ότι στο δέκατο πέμπτο έτος της βασιλείας του Καίσαρα Τιβέριου, ο Ιωάννης ο Βαπτιστής ξεκίνησε τη διακονία του. Η βασιλεία του Τιβέριου πρέπει να υπολογιστεί, σύμφωνα με τους Prideaux, Dr. Hales, Lardner και άλλους, από την ανέλιξή του στο θρόνο όταν βασίλευσε από κοινού με τον Αύγουστο, τον θετό πατέρα του, τον Αύγουστο του 12 μ.Χ.. Το δέκατο πέμπτο έτος του θα ήταν επομένως από τον Αύγουστο του 26 μ.Χ. έως τον Αύγουστο του 27 μ.Χ. Ο Χριστός ήταν έξι μήνες νεότερος
από τον Ιωάννη και υποτίθεται ότι ξεκίνησε τη διακονία του έξι μήνες αργότερα, και οι δύο, σύμφωνα με τον νόμο της ιεροσύνης, ξεκινώντας το έργο τους όταν ήταν τριάντα ετών. Αν ο Ιωάννης ξεκίνησε την άνοιξη, στο τελευταίο μέρος του δέκατου πέμπτου έτους του Τιβέριου, αυτό θα σήμαινε την έναρξη της διακονίας του Χριστού το φθινόπωρο του 27 μ.Χ. και ακριβώς εδώ οι καλύτεροι ερμηνευτές τοποθετούν τη βάπτιση του Χριστού, καθώς είναι το ακριβές σημείο όπου τα 483 χρόνια από το 457 π.Χ., τα οποία επρόκειτο να εκτείνονται μέχρι τον Χριστό τον Ηγήτορα, καταλήγουν και ο Χριστός προχωρά διακηρύσσοντας ότι ο καιρός είχε συμπληρωθεί. Από αυτό το σημείο προχωράμε τρία και μισό χρόνια μπροστά για να βρούμε την ημερομηνία της σταύρωσης· γιατί ο Χριστός παρευρέθηκε μόνο σε τέσσερις εορτές Πάσχα και σταυρώθηκε στο τελευταίο. Τριάμισι χρόνια από το φθινόπωρο του 27 μ.Χ., μας φέρνουν στην άνοιξη του 31 μ.Χ. Ο θάνατος του Τιβέριου τοποθετείται έξι μόνο χρόνια αργότερα, το 37 μ.Χ. (Βλέπε κεφάλαιο 9:25-27.)

Εδάφιο 23. Και μετά τη συμμαχία, που θα κάνει μαζί του, θα φέρεται δόλια· επειδή, θα ανέβει, και θα υπερισχύσει με λίγον λαό.

Αυτός με τον οποίο συνάπτεται η συμμαχία για την οποία γίνεται λόγος εδώ, πρέπει να είναι η ίδια δύναμη η οποία αποτέλεσε αντικείμενο της προφητείας από το 14ο εδάφιο και έπειτα. Το ότι αυτή είναι η ρωμαϊκή δύναμη φαίνεται πέρα από κάθε αμφισβήτηση με την εκπλήρωση της προφητείας από τρία άτομα, όπως ήδη παρατηρήθηκε, που διαδοχικά κυβέρνησαν τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία· δηλαδή, τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και τον Τιβέριο Καίσαρα. Ο πρώτος, επιστρέφοντας θριαμβευτικά στα οχυρώματα της δικής του γης, σκόνταψε και έπεσε, και δεν βρέθηκε. Εδάφιο 19. Ο δεύτερος ήταν φοροσυλλέκτης· και βασίλευσε στη δόξα του βασιλείου, και δεν πέθανε ούτε από οργή ούτε στη μάχη, αλλά ειρηνικά στο κρεβάτι του. Εδάφιο 20. Ο τρίτος ήταν υποκριτής, και ένας από τους πιο αχρείους χαρακτήρες. Εισήλθε στο βασίλειο ειρηνικά, αλλά τόσο η βασιλεία του όσο και η

ζωή του έληξαν με βία. Και κατά τη βασιλεία του, ο Άρχοντας της διαθήκης, ο Ιησούς από τη Ναζαρέτ, θανατώθηκε στον σταυρό. Εδάφια 21, 22. Ο Χριστός δεν μπορεί ποτέ να συντριβεί ή να θανατωθεί ξανά· επομένως, με καμία άλλη κυβέρνηση και σε καμία άλλη στιγμή, δεν μπορούμε να βρούμε κάποια εκπλήρωση αυτών των γεγονότων. Κάποιοι προσπαθούν να αποδώσουν αυτά τα εδάφια στον Αντίοχο και να κάνουν έναν από τους Ιουδαίους αρχιερείς τον άρχοντα της διαθήκης, αν και οι τελευταίοι ποτέ δεν αποκαλούνται έτσι. Αυτό είναι το ίδιο είδος συλλογισμού που προσπαθεί να αποδώσει στη βασιλεία του Αντιόχου την εκπλήρωση του μικρού κέρατος του Δανιήλ 8· και προσφέρεται για τον ίδιο σκοπό· δηλαδή, να σπάσει τη μεγάλη αλυσίδα των αποδεικτικών στοιχείων μέσω των οποίων αποδεικνύεται ότι το δόγμα της εγγύτητας της Δευτέρας Παρουσίας είναι το δόγμα της Βίβλου και ότι ο Χριστός είναι πλησίον, επί τας θύρας. Αλλά τα αποδεικτικά στοιχεία δεν μπορούν να ανατραπούν· η αλυσίδα δεν μπορεί να σπάσει.

Ο προφήτης, αφού μας οδήγησε μέσα από τα κοσμικά γεγονότα της αυτοκρατορίας μέχρι το τέλος των εβδομήντα εβδομάδων, στο εδάφιο 23, μας γυρίζει πίσω στην εποχή που οι Ρωμαίοι συνδέθηκαν άμεσα με τον λαό του Θεού μέσω της Ιουδαϊκής συμμαχίας, το 161 π.Χ.· από το οποίο σημείο οδηγούμαστε στη συνέχεια, μέσα από μια άμεση αλληλουχία γεγονότων, στον τελικό θρίαμβο της εκκλησίας και στην εγκαθίδρυση της αιώνιας βασιλείας του Θεού. Οι Ιουδαίοι, καταπιεσμένοι σοβαρά από τους Σύριους βασιλιάδες, έστειλαν πρεσβευτές στη Ρώμη για να ζητήσουν τη βοήθεια των Ρωμαίων και να ενταχθούν σε μια «συμμαχία φιλίας και συνομοσπονδίας μαζί τους.» Α΄ Μακ. 8· Prideaux, II, 166· Αρχαιότητες του Ιώσηπου, βιβλίο 12, κεφ. 10, εδ. 6. Οι Ρωμαίοι άκουσαν το αίτημα των Εβραίων και τους χορήγησαν ένα διάταγμα, που διατυπώθηκε με τα εξής λόγια: —

«Το διάταγμα της γερουσίας σχετικά με μια συμμαχία βοήθειας και φιλίας με το έθνος των Εβραίων. Δεν θα είναι νόμιμο για κανέναν που είναι υποτελής στους Ρωμαίους να κάνει πόλεμο με το έθνος των Εβραίων, ούτε να βοηθήσει εκείνους που το κάνουν, είτε στέλνοντάς τους σιτηρά, είτε πλοία, είτε χρήματα· και αν γίνει οποιαδήποτε επίθεση εναντίον των Εβραίων, οι Ρωμαίοι θα τους βοηθήσουν όσο μπορούν· και πάλι, αν γίνει οποιαδήποτε επίθεση εναντίον των Ρωμαίων, οι Εβραίοι θα τους βοηθήσουν. Και αν οι Εβραίοι έχουν την πρόθεση να προσθέσουν ή να αφαιρέσουν από αυτή τη συμμαχία βοήθειας, αυτό θα γίνει με την κοινή συναίνεση των Ρωμαίων. Και οποιαδήποτε προσθήκη γίνει έτσι, θα είναι σε ισχύ». «Αυτό το διάταγμα», λέει ο Ιώσηπος, «γράφτηκε από τον Ευπόλεμο, τον γιο του Ιωάννη, και από τον Ιάσονα, τον γιο του Ελεάζερ, όταν ο Ιούδας ήταν αρχιερέας του έθνους, και ο Σίμων, ο αδελφός του, ήταν στρατηγός του στρατού. Και αυτή ήταν η πρώτη συμμαχία που έκαναν οι Ρωμαίοι με τους Ιουδαίους, και πραγματοποιήθηκε με αυτόν τον τρόπο».

Εκείνη την εποχή οι Ρωμαίοι ήταν ένας μικρός λαός, και άρχισαν να εργάζονται με δόλο ή αλλιώς με πονηριά, όπως υποδηλώνει η λέξη. Και από αυτό το σημείο και μετά άρχισαν να ανεβαίνουν με σταθερή και γρήγορη πρόοδο στο απόγειο της δύναμης που αργότερα απέκτησαν.

Εδάφιο 24. Θάρθει, μάλιστα, ειρηνικά προς τους παχύτερους τόπους τής επαρχίας· και θα κάνει ό,τι δεν έκαναν οι πατέρες του ούτε οι πατέρες των πατέρων του· θα

διαμοιράσει ανάμεσά τους διάρπαγμα, και λάφυρα, και πλούτη· και θα μηχανευτεί τις μηχανές του ενάντια στα οχυρώματα, κι αυτό μέχρι καιρό.

Ο συνήθης τρόπος με τον οποίο τα έθνη, πριν από την εποχή της Ρώμης, εισέβαλαν σε πολύτιμες επαρχίες και πλούσια εδάφη, ήταν μέσω πολέμου και κατακτήσεων. Η Ρώμη έπρεπε τώρα να κάνει αυτό που δεν είχαν κάνει οι πατέρες και οι πατέρες των πατέρων· να αποκτήσει, δηλαδή, αυτές τις κατακτήσεις με ειρηνικά μέσα. Το έθιμο, που ήταν ανήκουστο πριν, είχε πλέον καθιερωθεί, να αφήνουν οι βασιλιάδες κληρονομικά τα βασίλεια τους στους Ρωμαίους. Η Ρώμη απέκτησε στην κατοχή της μεγάλες επαρχίες με αυτόν τον τρόπο.

Και όσοι έτσι τέθηκαν υπό την κυριαρχία της Ρώμης αποκόμισαν μεγάλο πλεονέκτημα από αυτό. Τους φέρθηκαν με καλοσύνη και επιείκεια. Ήταν σαν να μοιράζονταν το διάρπαγμα και τα λάφυρα μεταξύ τους. Προστατεύονταν από τους εχθρούς τους και αναπαύονταν εν ειρήνη και ασφάλεια υπό την αιγίδα της ρωμαϊκής εξουσίας.

Στο τελευταίο μέρος αυτού του εδαφίου, ο Επίσκοπος Newton προτιμά την εκδοχή αυτού ως εξής: θα μηχανευτεί τις μηχανές του *από τα* οχυρώματα, αντί *ενάντια στα* οχυρώματα. Αυτό το έκαναν οι Ρωμαίοι από το ισχυρό φρούριο της πόλης τους με τους επτά λόφους. “κι αυτό μέχρι καιρό”, αναμφίβολα πρόκειται για έναν προφητικό καιρό που αντιστοιχεί σε 360 χρόνια. Από ποιο σημείο πρέπει να χρονολογηθούν αυτά τα χρόνια; Πιθανώς από το γεγονός που αναφέρεται στο επόμενο εδάφιο.

Εδάφιο 25. Και θα διεγείρει τη δύναμή του και την καρδιά του ενάντια στον βασιλιά τού νότου με μεγάλη δύναμη· και ο βασιλιάς τού νότου θα σηκωθεί σε πόλεμο μαζί με μεγάλη δύναμη και υπερβολικά ισχυρή· όμως, δεν θα μπορέσει να σταθεί· επειδή, θα μηχανευτούν μηχανές εναντίον του.

Τα εδάφια 23 και 24, μας μεταφέρουν από τη συμμαχία μεταξύ Ιουδαίων και Ρωμαίων, το 161 π.Χ., στην εποχή που η Ρώμη είχε αποκτήσει παγκόσμια κυριαρχία. Το εδάφιο που έχουμε τώρα μπροστά μας παρουσιάζει μια μεγάλη εκστρατεία εναντίον του βασιλιά του νότου, της Αιγύπτου, και την εκδήλωση μιας αξιοσημείωτης μάχης μεταξύ μεγάλων και ισχυρών στρατών. Συνέβησαν τέτοια γεγονότα στην ιστορία της Ρώμης περίπου εκείνη την εποχή; — Συνέβησαν. Ο πόλεμος ήταν ο πόλεμος μεταξύ Αιγύπτου και Ρώμης· και η μάχη ήταν η μάχη του Ακτίου. Ας ρίξουμε μια σύντομη ματιά στις συνθήκες που οδήγησαν σε αυτή τη σύγκρουση.

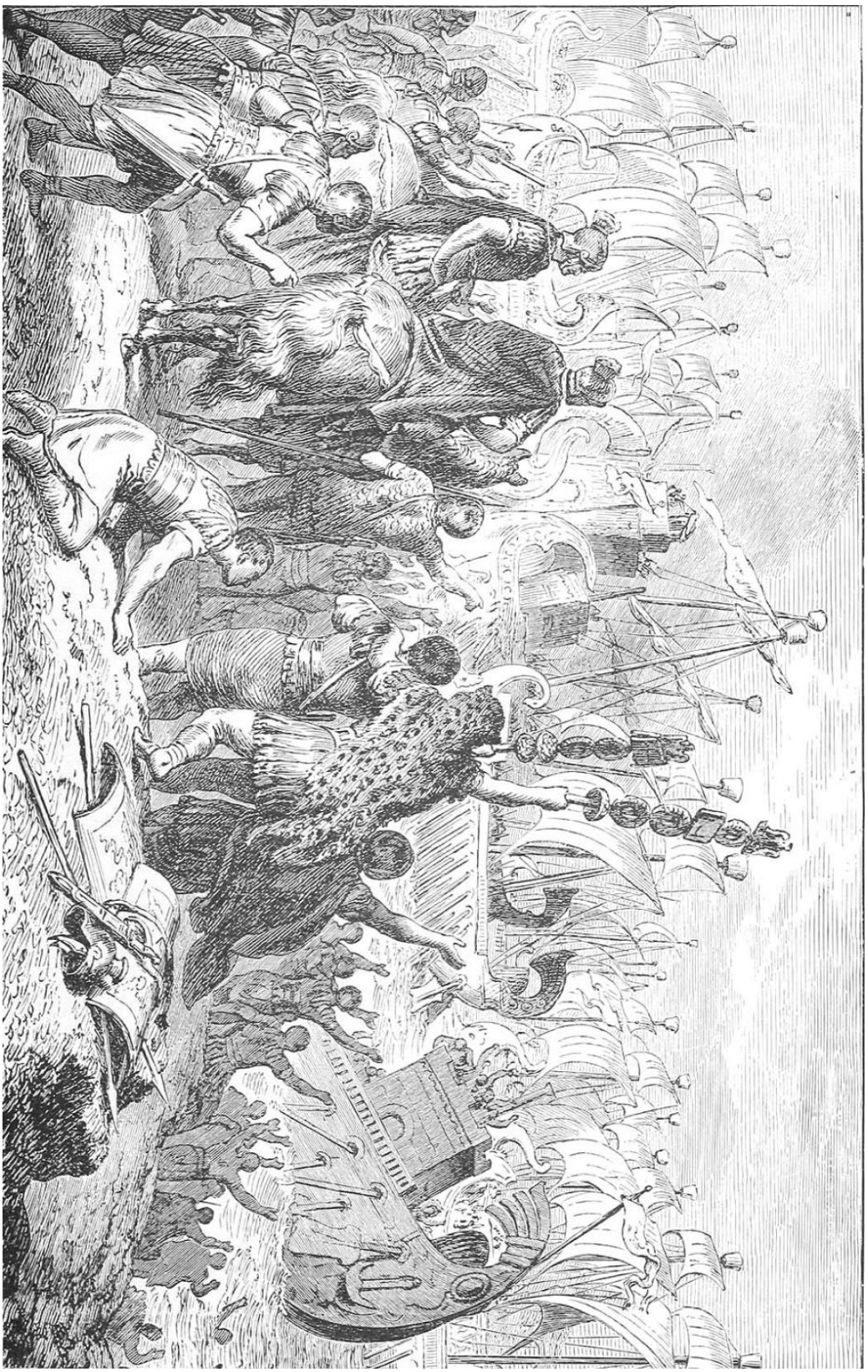
Ο Μάρκος Αντώνιος, ο Αύγουστος Καίσαρας και ο Λέπιδος αποτελούσαν την Τριανδρία που είχε ορκιστεί να εκδικηθεί τον θάνατο του Ιούλιου Καίσαρα. Ο Αντώνιος έγινε κουνιάδος του Αυγούστου όταν παντρεύτηκε την αδερφή του, Οκταβία. Ο Αντώνιος στάλθηκε στην Αίγυπτο για κυβερνητικές υποθέσεις, αλλά έπεσε θύμα των τεχνασμάτων και της γοητείας της Κλεοπάτρας, της άσωτης βασίλισσας της Αιγύπτου. Τόσο δυνατό ήταν το πάθος που ένιωσε γι' αυτήν, που τελικά ασπάστηκε τα αιγυπτιακά συμφέροντα, απέρριψε τη σύζυγό του, Οκταβία, για να ευχαριστήσει την Κλεοπάτρα, παραχώρησε στην τελευταία τη μία επαρχία μετά την άλλη για να ικανοποιήσει την απληστία της, γιόρτασε έναν θρίαμβο στην Αλεξάνδρεια αντί για τη Ρώμη και, κατά τα άλλα, προσέβαλε τόσο πολύ τον ρωμαϊκό λαό, που ο Αύγουστος δεν δυσκολεύτηκε να τους οδηγήσει να εμπλακούν ένθερμα σε πόλεμο εναντίον αυτού του εχθρού της χώρας τους. Ο πόλεμος ήταν

φαινομενικά εναντίον της Αιγύπτου και της Κλεοπάτρας, αλλά στην πραγματικότητα ήταν εναντίον του Αντώνιου, ο οποίος τώρα βρισκόταν επικεφαλής των αιγυπτιακών υποθέσεων. Και η πραγματική αιτία της διαμάχης τους ήταν, λέει ο Prideaux, ότι κανένας από τους δύο δεν μπορούσε να αρκεστεί μόνο στη μισή Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Διότι ο Λέπιδος είχε εκδιωχθεί από την Τριανδρία, και έτσι η διαμάχη ήταν μεταξύ τους, και ο καθένας, όντας αποφασισμένος να κατέχει ολόκληρη την αυτοκρατορία, έριξαν το ζάρι του πολέμου για την κατοχή της.

Ο Αντώνιος συγκέντρωσε τον στόλο του στη Σάμο. Πεντακόσια πολεμικά πλοία, εξαιρετικού μεγέθους και δομής, με πολλά καταστρώματα το ένα πάνω από το άλλο, με πύργους στην κορυφή και την πρύμνη, τα οποία αποτελούσαν μια επιβλητική και τρομερή παράταξη. Αυτά τα πλοία μετέφεραν διακόσιες χιλιάδες πεζούς και δώδεκα χιλιάδες ιππείς. Οι βασιλιάδες της Λιβύης, της Κιλικίας, της Καππαδοκίας, της Παφλαγονίας, της Κομμαγηνής και της Θράκης ήταν εκεί αυτοπροσώπως, ενώ εκείνοι του Πόντου, της Ιουδαίας, της Λυκαονίας, της Γαλατίας και της Μηδίας είχαν στείλει τα στρατεύματά τους. Ένα πιο λαμπρό και πανέμορφο στρατιωτικό θέαμα από αυτόν τον στόλο των πολεμικών πλοίων, καθώς άνοιγαν τα πανιά τους και κινούνταν προς την αγκαλιά της θάλασσας, σπάνια έχει δει ο κόσμος. Ξεπερνώντας όλους σε μεγαλοπρέπεια, ήρθε η γαλέρα της Κλεοπάτρας, που έπλεε σαν ένα χρυσό παλάτι κάτω από ένα σύννεφο από μωβ πανιά. Οι σημαίες και οι σερπαντίνες της κυμάτιζαν στον άνεμο, και οι σάλπιγγες και άλλα πολεμικά όργανα έκαναν τους ουρανούς να αντηχούν με νότες χαράς και θριάμβου. Ο Αντώνιος ακολούθησε από κοντά με μια γαλέρα σχεδόν ίσης μεγαλοπρέπειας. Και η εκστασιασμένη βασίλισσα, μεθυσμένη από το θέαμα της πολεμικής παράταξης, κοντόφθαλμη και ματαιόδοξη, επικεφαλής του διαβόητου στρατεύματος των ευνούχων της, απείλησε ανόητα τη ρωμαϊκή πρωτεύουσα με επικείμενη καταστροφή.

Ο Καίσαρας Αύγουστος, από την άλλη πλευρά, επέδειξε λιγότερη μεγαλοπρέπεια αλλά μεγαλύτερη αποδοτικότητα. Είχε μόνο τα μισά πλοία από τον Αντώνιο, και μόνο ογδόντα χιλιάδες πεζούς. Αλλά όλα τα στρατεύματά του ήταν εκλεκτοί άνδρες, και στο στόλο του υπήρχαν μόνο έμπειροι ναυτικοί. Αντιθέτως, ο Αντώνιος, μη βρίσκοντας αρκετούς ναυτικούς, είχε αναγκαστεί να επανδρώσει τα πλοία του με τεχνίτες κάθε τάξης, άνδρες άπειρους, και καλύτερα προετοιμασμένους να προκαλέσουν προβλήματα παρά να προσφέρουν πραγματική υπηρεσία σε καιρό μάχης. Καθώς ο χρόνος είχε εξαντληθεί σε αυτές τις προετοιμασίες, ο Καίσαρας περίμενε στο Βρενδέσιο [Μπρίντεζι], και ο Αντώνιος στην Κέρκυρα, μέχρι τον επόμενο χρόνο.

Μόλις ο καιρός το επέτρεψε, οι δύο στρατοί τέθηκαν σε κίνηση τόσο στη θάλασσα όσο και στη στεριά. Οι στόλοι τελικά εισήλθαν στον Αμβρακικό Κόλπο στην Ήπειρο, και οι χερσαίες δυνάμεις παρατάχθηκαν σε κάθε μία από τις δύο ακτές σε κοινή θέα. Οι πιο έμπειροι στρατηγοί του Αντώνιου τον συμβούλευσαν να μην ρισκάρει μια μάχη στη θάλασσα με τους άπειρους ναυτικούς του, αλλά να στείλει την Κλεοπάτρα πίσω στην Αίγυπτο και να σπεύσει αμέσως στη Θράκη ή τη Μακεδονία, και να εμπιστευτεί την υπόθεση στις χερσαίες δυνάμεις του, οι οποίες αποτελούνταν από βετεράνους στρατιώτες. Αλλά αυτός, επεξηγώντας την παλιά παροιμία, Quem Deus vult perdere, prius dementat (όποιον θέλει ο Θεός να καταστρέψει, πρώτα τον τρελαίνει), ξετρελαμένος από την

Η Μάχη του Ακτίου, Εκπληρώνει το Δανιήλ 11:25

Κλεοπάτρα, φαινόταν σαν το μόνο που επιθυμούσε ήταν να την ευχαριστήσει. Και εκείνη, εμπιστευόμενη μόνο τα φαινόμενα, θεώρησε τον στόλο της ανίκητο και συμβούλευσε άμεση δράση.

Η μάχη διεξήχθη στις 2 Σεπτεμβρίου 31 π.Χ., στο στόμιο του κόλπου της Αμβρακίας, κοντά στην πόλη του Ακτίου. Ο κόσμος ήταν το διακύβευμα για το οποίο θα μάχονταν τώρα αυτοί οι βλοσυροί πολεμιστές, ο Αντώνιος και ο Καίσαρας. Η αναμέτρηση, αμφίβολη για πολύ καιρό, τελικά κρίθηκε από την πορεία που ακολούθησε η Κλεοπάτρα· γιατί, φοβισμένη από τον θόρυβο της μάχης, τράπηκε σε φυγή όταν δεν υπήρχε κίνδυνος και τράβηξε πίσω της ολόκληρο τον αιγυπτιακό στόλο. Ο Αντώνιος, βλέποντας αυτή την κίνηση και χάνοντας τα όλα εκτός από το τυφλό του πάθος γι' αυτήν, ακολούθησε βιαστικά και χάρισε τη νίκη στον Καίσαρα. Αν οι αιγυπτιακές δυνάμεις είχαν αποδειχθεί πιστές στον Αντώνιο, και αν αυτός είχε αποδειχθεί πιστός στην ανδρική του υπόσταση, θα μπορούσε να είχε κερδίσει.

Αυτή η μάχη αναμφίβολα σηματοδοτεί την έναρξη του “καιρού” που αναφέρεται στο εδάφιο 24. Και καθώς κατά τη διάρκεια αυτού του “καιρού” έπρεπε να μηχανευτούν μηχανές από το οχυρό, δηλαδή τη Ρώμη, θα έπρεπε να συμπεράνουμε ότι στο τέλος αυτής της περιόδου η δυτική υπεροχή θα έπαυε αυτό, ή μια τέτοια αλλαγή θα συνέβαινε στην αυτοκρατορία που η πόλη αυτή δεν θα θεωρούνταν πλέον έδρα της κυβέρνησης. Από το 31 π.Χ., ένας προφητική καιρός, ή 360 χρόνια, θα μας έφερνε στο 330 μ.Χ. Και ως εκ τούτου γίνεται αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η έδρα της αυτοκρατορίας μεταφέρθηκε από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη από τον Μέγα Κωνσταντίνο την ίδια χρονιά. (Βλέπε Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια, άρθρο. Κωνσταντινούπολη.)

Εδάφιο 26. Και αυτοί που τρώνε τα φαγητά του, θα τον συντρίψουν· και ο στρατός του θα πλημμυρίσει· και πολλοί θα πέσουν φονευμένοι.

Η αιτία της ανατροπής του Αντώνιου ήταν η λιποταξία των συμμάχων και φίλων του, εκείνων που έτρωγαν από το τραπέζι του. Πρώτον, η Κλεοπάτρα, όπως έχει ήδη περιγραφεί, αποσύρθηκε ξαφνικά από τη μάχη, παίρνοντας μαζί της εξήντα πολεμικά πλοία. Δεύτερον, ο στρατός ξηράς, αηδιασμένος από την ερωτική εμμονή του Αντώνιου, πήγε στον Καίσαρα, ο οποίος τους υποδέχτηκε με ανοιχτές αγκάλες. Τρίτον, όταν ο Αντώνιος έφτασε στη Λιβύη, διαπίστωσε ότι οι δυνάμεις που είχε αφήσει εκεί υπό τον Σκάρπο για να φυλάνε τα σύνορα, είχαν στραφεί υπέρ του Καίσαρα. Τέταρτον, ακολουθούμενος από τον Καίσαρα στην Αίγυπτο, προδόθηκε από την Κλεοπάτρα, και οι δυνάμεις του παραδόθηκαν στον Καίσαρα. Στη συνέχεια, μέσα στην οργή και την απελπισία του, αυτοκτόνησε.

Εδάφιο 27. Και οι καρδιές και των δύο αυτών βασιλιάδων θα είναι μέσα στην πονηρία, και θα μιλούν ψέματα στο ίδιο τραπέζι· αλλά, αυτό δεν θα ευδοκιμήσει, επειδή, ακόμα το τέλος θα είναι στον ορισμένο καιρό.

Ο Αντώνιος και ο Καίσαρας ήταν προηγουμένως σε συμμαχία. Ωστόσο, κάτω από το μανδύα της φιλίας, και οι δύο επιδίωκαν και διεκδικούσαν την παγκόσμια κυριαρχία. Οι δηλώσεις τους περί σεβασμού και φιλίας ο ένας προς τον άλλον ήταν λόγια υποκριτών. Έλεγαν ψέματα στο ίδιο τραπέζι. Η Οκταβία, σύζυγος του Αντώνιου και αδελφή του

Καίσαρα, δήλωσε στον λαό της Ρώμης την εποχή που ο Αντώνιος την είχε χωρίσει, ότι είχε συναινέσει να τον παντρευτεί μόνο με την ελπίδα ότι αυτό θα αποτελούσε υπόσχεση ένωσης μεταξύ Καίσαρα και Αντώνιου. Αλλά αυτή η συμμαχία δεν ευοδώθηκε. Η ρήξη ήρθε και στη σύγκρουση που ακολούθησε, ο Καίσαρας βγήκε ολοκληρωτικά νικητής.

Εδάφιο 28. Τότε, θα επιστρέψει στη γη του με μεγάλον πλούτο· και η καρδιά του θα είναι ενάντια στην άγια διαθήκη· και θα ενεργήσει, και θα επιστρέψει στη γη του.

Δύο επιστροφές από ξένες κατακτήσεις παρουσιάζονται εδώ. Η πρώτη, μετά τα γεγονότα που αφηγούνται τα εδάφια 26 και 27, και η δεύτερη, αφού αυτή η δύναμη είχε εναντιωθεί στην άγια διαθήκη και είχε πραγματοποιήσει κατορθώματα. Η πρώτη εκπληρώθηκε με την επιστροφή του Καίσαρα μετά την εκστρατεία του εναντίον της Αιγύπτου και του Αντώνιου. Επέστρεψε στη Ρώμη με άφθονες τιμές και πλούτο· γιατί, λέει ο Prideaux (II, 380), «Εκείνη την εποχή τόσο τεράστιο πλούτος μεταφέρθηκε στη Ρώμη από την Αίγυπτο με την κατάκτηση αυτής της χώρας και την επιστροφή του Οκταβιανού Καίσαρα και του στρατού του από εκεί, που η αξία του χρήματος μειώθηκε κατά το ήμισυ, και η τιμή των προμηθειών και όλων των πωλούμενων εμπορευμάτων διπλασιάστηκε μετά από αυτό». Ο Καίσαρας γιόρτασε τις νίκες του με έναν τριήμερο θρίαμβο, - έναν θρίαμβο που η ίδια η Κλεοπάτρα θα είχε κοσμήσει, ως μία από τους βασιλικούς αιχμαλώτους, αν δεν είχε επιδέξια προκαλέσει να δαγκωθεί από το θανατηφόρο φίδι.

Η επόμενη μεγάλη επιχείρηση των Ρωμαίων μετά την ανατροπή της Αιγύπτου ήταν η εκστρατεία εναντίον της Ιουδαίας και η κατάληψη και καταστροφή της Ιερουσαλήμ. Η ιερή διαθήκη είναι αναμφίβολα η διαθήκη που ο Θεός έχει διατηρήσει με τον λαό Του, υπό διαφορετικές μορφές, σε διαφορετικές εποχές του κόσμου, δηλαδή, με όλους όσους είναι πιστοί σε αυτόν. Οι Εβραίοι απέρριψαν τον Χριστό· και, σύμφωνα με την προφητεία ότι όλοι όσοι δεν θα άκουγαν αυτόν τον προφήτη θα εξοντώνονταν, όπως και έγινε, εξολοθρεύτηκαν στη γη τους και διασκορπίστηκαν σε κάθε έθνος κάτω από τον ουρανό. Και ενώ οι Εβραίοι και οι Χριστιανοί υπέφεραν κάτω από τα καταπιεστικά χέρια των Ρωμαίων, αναμφίβολα οι ενέργειες που αναφέρονται στο κείμενο εκδηλώθηκαν ειδικότερα στην κατάκτηση της Ιουδαίας.

Υπό τον Βεσπασιανό οι Ρωμαίοι εισέβαλαν στην Ιουδαία και κατέλαβαν τις πόλεις της Γαλιλαίας, της Χοραζίν, της Βηθσαϊδά και της Καπερναούμ, που είχαν απορρίψει τον Χριστό. Κατέστρεψαν τους κατοίκους και δεν άφησαν τίποτα άλλο παρά ερείπια και ερήμωση. Ο Τίτος πολιόρκησε την Ιερουσαλήμ. Χάραξε μία τάφρο γύρω της, σύμφωνα με την πρόβλεψη του Σωτήρα. Ακολούθησε ένας τρομερός λιμός, όμοιος του οποίου ο κόσμος, ίσως, δεν έχει ξαναδεί. Ο Μωυσής είχε προβλέψει ότι στις τρομερές συμφορές που θα έρχονταν πάνω στους Εβραίους αν απομακρύνονταν από τον Θεό, ακόμη και η τρυφερή και ευαίσθητη γυναίκα θα έτρωγε τα παιδιά της μέσα στη συμφορά της πολιορκίας με την οποία οι εχθροί τους θα τους ταλαιπωρούσαν. Υπό την πολιορκία της Ιερουσαλήμ από τον Τίτο, συνέβη μια κυριολεκτική εκπλήρωση αυτής της πρόβλεψης. Και αυτός, ακούγοντας για την απάνθρωπη αυτή πράξη, αλλά ξεχνώντας ότι ο ίδιος ήταν που τους οδήγησε σε αυτές τις τρομερές ακρότητες, ορκίστηκε την αιώνια εξόντωση αυτής της καταραμένης πόλης και του λαού.

Η Ιερουσαλήμ έπεσε το 70 μ.Χ.. Θέλοντας να κάνει μια πράξη που θα τον τιμούσε,

ο Ρωμαίος διοικητής αποφάσισε να σώσει τον ναό. Αλλά ο Κύριος είχε πει ότι δεν θα έμενε ούτε πέτρα πάνω στην άλλη που να μην πέσει κάτω. Ένας Ρωμαίος στρατιώτης άρπαξε έναν πύρινο δαυλό και, σκαρφαλώνοντας στους ώμους των συντρόφων του, τον πέταξε σε ένα από τα παράθυρα του όμορφου κτίσματος. Σύντομα το κτίριο βρέθηκε μέσα στις φλόγες πυρός. Οι φρενήρεις προσπάθειες των Εβραίων να σβήσουν τις φλόγες υποστηρίχθηκαν από τον ίδιο τον Τίτο, αλλά όλες απέβησαν μάταιες. Βλέποντας ότι ο ναός επρόκειτο να καταστραφεί, ο Τίτος έσπευσε μέσα και άρπαξε τη χρυσή λυχνία, το τραπέζι με τους άρτους της πρόθεσης και τον τόμο του νόμου, τυλιγμένο σε χρυσό ύφασμα. Η λυχνία τοποθετήθηκε στη συνέχεια στον Ναό της Ειρήνης του Βεσπασιανού και αντιγράφηκε στην θριαμβευτική αψίδα του Τίτου, όπου η ακρωτηριασμένη εικόνα της δεν έχει ακόμη φανεί.

Η πολιορκία της Ιερουσαλήμ διήρκεσε πέντε μήνες. Σε αυτή την πολιορκία χάθηκαν ένα εκατομμύριο εκατόν δέκα χιλιάδες Εβραίοι, και ενενήντα επτά χιλιάδες συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Η πόλη ήταν τόσο εκπληκτικά ισχυρή που ο Τίτος αναφώνησε, βλέποντας τα ερείπια: «Πολεμήσαμε με τη βοήθεια του Θεού», αλλά ισοπεδώθηκε εντελώς και τα θεμέλια του ναού οργώθηκαν από τον Τερέντιο Ρούφο. Η διάρκεια ολόκληρου του πολέμου ήταν επτά χρόνια και λέγεται ότι ένα εκατομμύριο τετρακόσιες εξήντα δύο χιλιάδες (1.462.000) άτομα έπεσαν θύματα των τρομερών φρικαλεοτήτων του.

Έτσι, αυτή η δύναμη πραγματοποίησε μεγάλα κατορθώματα και επέστρεψε ξανά στη γη της.

Εδάφιο 29. Στον ορισμένο καιρό θα επιστρέψει, και θάρθει προς τον νότο· όμως, η τελευταία φορά δεν θα είναι όπως η πρώτη·

Ο ορισμένος καιρός είναι πιθανώς η προφητική χρονική στιγμή του εδαφίου 24, η οποία έχει ήδη αναφερθεί. Έκλεισε, όπως έχει ήδη αποδειχθεί, το 330 μ.Χ., οπότε αυτή η δύναμη επρόκειτο να επιστρέψει και να επανέλθει προς το νότο, αλλά όχι όπως στην πρώτη περίπτωση, όταν πήγε στην Αίγυπτο, ούτε όπως στη δεύτερη, όταν πήγε στην Ιουδαία. Αυτές ήταν εκστρατείες που οδήγησαν σε κατακτήσεις και δόξα. Αυτή οδήγησε σε αποθάρρυνση και καταστροφή. Η μεταφορά της έδρας της αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη ήταν το σήμα για την πτώση της αυτοκρατορίας. Η Ρώμη έχασε τότε το κύρος της. Το δυτικό τμήμα ήταν εκτεθειμένο στις επιδρομές ξένων εχθρών. Με τον θάνατο του Κωνσταντίνου, η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία διαιρέθηκε σε τρία μέρη, μεταξύ των τριών γιων του, του Κωνστάντιου, του Κωνσταντίνου Β΄ και του Κώνστα. Ο Κωνσταντίνος Β΄ και ο Κώνστας διαφώνησαν, και ο Κώνστας, όντας νικητής, κέρδισε την κυριαρχία ολόκληρης της Δύσης. Σύντομα σκοτώθηκε από έναν από τους διοικητές του, ο οποίος, με τη σειρά του, λίγο αργότερα ηττήθηκε από τον επιζώντα αυτοκράτορα και, σε απόγνωση, τελείωσε τις δικές του ημέρες, το 353 μ.Χ.. Οι βάρβαροι του Βορρά άρχισαν τώρα τις εισβολές τους και επέκτειναν τις κατακτήσεις τους μέχρι που η αυτοκρατορική δύναμη της Δύσης έληξε το 476 μ.Χ..

Αυτή η κίνηση ήταν πράγματι διαφορετική από τις δύο προηγούμενες κινήσεις της που αναφέρονται στην προφητεία· και σε αυτή οδήγησε άμεσα το μοιραίο βήμα της μετακίνησης της έδρας της αυτοκρατορίας από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη.

Εδάφιο 30. επειδή, τα πλοία των Κητιαίων θάρθουν εναντίον του· και θα ταπεινωθεί, και θα επιστρέψει, και θα θυμώσει ενάντια στην άγια διαθήκη· και θα ενεργήσει, και θα επιστρέψει, και θα συνεννοηθεί μαζί μ' εκείνους που εγκαταλείπουν την άγια διαθήκη.

Η προφητική αφήγηση εξακολουθεί να αναφέρεται στη δύναμη που αποτέλεσε το αντικείμενο της προφητείας από το δέκατο έκτο εδάφιο, δηλαδή στη Ρώμη. Ποια ήταν τα πλοία των Κητιαίων που ήρθαν εναντίον αυτής της δύναμης και πότε έγινε αυτό το κίνημα; Ποια χώρα ή δύναμη εννοείται με τον όρο Κητιαίοι; Ο Δρ. Α. Κλαρκ, στον Ησαΐα 23:1, έχει την εξής σημείωση: «Από τη γη των Κητιαίων, τους αποκαλύπτεται. Τα νέα για την καταστροφή της Τύρου από τον Ναβουχοδονόσορα λέγεται ότι τους ήρθαν από τους Κητιαίους, τα νησιά και τις ακτές της Μεσογείου· γιατί οι Τύριοι, λέει ο Ιερώνυμος, στο εδάφιο 6, όταν είδαν ότι δεν είχαν άλλα μέσα διαφυγής, έφυγαν με τα πλοία τους και κατέφυγαν στην Καρχηδόνα και στα νησιά του Ιονίου και του Αιγαίου Πελάγους. Το ίδιο και ο Jochri στο ίδιο μέρος». Ο Kitto δίνει την ίδια τοποθεσία για τους Κητιαίους· δηλαδή, τις ακτές και τα νησιά της Μεσογείου· και το μυαλό παρασύρεται από τη μαρτυρία του Ιερώνυμου για μια συγκεκριμένη και φημισμένη πόλη που βρίσκεται σε αυτή τη γη· την Καρχηδόνα.

Διεξήχθη ποτέ ναυτικός πόλεμος, με την Καρχηδόνα ως ορμητήριο, εναντίον της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας; Απαντάμε καταφατικά, αρκεί να σκεφτούμε την τρομερή επίθεση των Βανδάλων στη Ρώμη υπό τον σκληρό Γενσέριχο. Ξεκινώντας κάθε άνοιξη από το λιμάνι της Καρχηδόνας επικεφαλής των πολυάριθμων και καλά πειθαρχημένων ναυτικών δυνάμεών του, σκόρπιζε τον τρόμο σε όλες τις θαλάσσιες επαρχίες της αυτοκρατορίας. Το ότι αυτό είναι το γεγονός που έρχεται στο φως είναι περαιτέρω προφανές αν σκεφτούμε ότι η προφητεία μας φέρνει σε αυτή ακριβώς την εποχή. Το εδάφιο 29, καταλαβαίνουμε ότι αναφέρεται στη μεταφορά της αυτοκρατορίας στην Κωνσταντινούπολη. Μετά την πάροδο του χρόνου, η επόμενη αξιοσημείωτη επανάσταση συνέβη με τις επιδρομές των βαρβάρων του Βορρά, μεταξύ των οποίων ξεχώριζε ο πόλεμος των Βανδάλων που ήδη αναφέρθηκε. Τα έτη 428-468 μ.Χ. σημαδεύουν τη δραστηριότητα του Γενσέριχου.

"*θα ενεργήσει, και θα επιστρέψει*". Αυτό μπορεί να αναφέρεται στις απεγνωσμένες προσπάθειες που έγιναν για να στερήσουν από τον Γενσέριχο την κυριαρχία των θαλασσών, η πρώτη από τον Μαγιοριανό, η δεύτερη από τον Λέοντα, και οι δύο αποδείχθηκαν ολοκληρωτικές αποτυχίες. Η Ρώμη αναγκάστηκε να υποκύψει στην ταπείνωση, βλέποντας τις επαρχίες της να λεηλατούνται και την «αιώνια πόλη» της να λεηλατείται από τον εχθρό. (Βλέπε Αποκάλυψη 8:8)

«θα θυμώσει ενάντια στην άγια διαθήκη», δηλαδή ενάντια στις Άγιες Γραφές, ενάντια στο βιβλίο της διαθήκης. Μια επανάσταση αυτού του είδους πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη. Οι Έρουλοι, οι Γότθοι και οι Βάνδαλοι, που κατακτούσαν τη Ρώμη, ασπάστηκαν την Αρειανική πίστη και έγιναν εχθροί της Καθολικής Εκκλησίας. Ειδικά για τον σκοπό της εξόντωσης αυτής της αίρεσης, ο Ιουστινιανός όρισε τον πάπα ως κεφαλή της εκκλησίας και διορθωτή των αιρετικών. Η Βίβλος σύντομα άρχισε να θεωρείται ως ένα επικίνδυνο βιβλίο που δεν έπρεπε να διαβάζεται από τον απλό λαό και όλα τα αμφισβητούμενα ζητήματα έπρεπε να υποβάλλονται στον πάπα. Κατ΄αυτόν τον τρόπο συσσωρεύτηκε θυμός απέναντι στον Λόγο του Θεού. Οι αυτοκράτορες της Ρώμης, της οποίας η ανατολική διαίρεση συνέχιζε να υφίσταται, γνώριζαν το θέμα και συνεργάστηκαν με την Εκκλησία της

Ρώμης, η οποία είχε εγκαταλείψει τη διαθήκη, γεγονός που αποτέλεσε τη μεγάλη αποστασία, με σκοπό την καταστολή της «αίρεσης». Ο άνθρωπος της αμαρτίας ανήλθε στον αλαζονικό θρόνο του μετά την ήττα των Αρειανών Γότθων, οι οποίοι τότε κατείχαν τη Ρώμη, το 538 μ.Χ.

Εδάφιο 31. Και οι βραχίονες θα σηκωθούν εξαιτίας του, και θα βεβηλώσουν το αγιαστήριο της δύναμης, και θα αφαιρέσουν την παντοτινή [καθημερινή, στο Εβραϊκό] θυσία, και θα στήσουν το βδέλυγμα της ερήμωσης.

Η δύναμη της αυτοκρατορίας είχε ταχθεί να συνεχίσει το προαναφερθέν έργο. "*και θα βεβηλώσουν το αγιαστήριο της δύναμης*" , δηλαδή τη Ρώμη. Αν αυτό ισχύει για τους βαρβάρους, εκπληρώθηκε κυριολεκτικά· γιατί η Ρώμη λεηλατήθηκε από τους Γότθους και τους Βανδάλους, και η αυτοκρατορική δύναμη της Δύσης σταμάτησε μέσω της κατάκτησης της Ρώμης από τον Οδόακρο. Αν πάλι αναφέρεται σε εκείνους τους ηγεμόνες της αυτοκρατορίας που εργάζονταν για λογαριασμό του παπισμού ενάντια στις παγανιστικές και όλες τις άλλες αντίπαλες θρησκείες, θα σήμαινε τη μετακίνηση της έδρας της αυτοκρατορίας από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη, η οποία συνέβαλε στο μέτρο της επιρροής της στην πτώση της Ρώμης. Το απόσπασμα θα ήταν τότε αντίστοιχο με το Δανιήλ 8:11 και την Αποκάλυψη 13:2.

«*και θα αφαιρέσουν την παντοτινή [καθημερινή, στο Εβραϊκό] θυσία*». Αποδείξαμε, στο Δανιήλ 8:13, ότι η θυσία είναι μια λέξη που προστέθηκε λανθασμένα· ότι θα έπρεπε να είναι ερήμωση· και ότι η έκφραση υποδηλώνει μια ερημωτική δύναμη, ενώ το βδέλυγμα της ερήμωσης είναι απλώς ο διάδοχός της. Η «καθημερινή» ερήμωση ήταν η ειδωλολατρία, το «βδέλυγμα της ερήμωσης» είναι ο παπισμός. Αλλά μπορεί να αναρωτηθεί κανείς πώς αυτό μπορεί να είναι ο παπισμός· αφού ο Χριστός μίλησε γι' αυτήν σε σχέση με την καταστροφή της Ιερουσαλήμ. Και η απάντηση είναι οτι ο Χριστός προφανώς αναφέρθηκε στο ένατο κεφ. του Δανιήλ, το οποίο είναι μια πρόβλεψη για την καταστροφή της Ιερουσαλήμ, και όχι σε αυτό το εδάφιο του κεφαλαίου 11, το οποίο δεν αναφέρεται σε αυτό το γεγονός. Ο Δανιήλ, στο ένατο κεφάλαιο, μιλάει για ερημώσεις και βδελύγματα, πληθυντικός. Επομένως, περισσότερα από ένα βδελύγματα καταπατούν την εκκλησία· δηλαδή, όσον αφορά την εκκλησία, τόσο ο παγανισμός όσο και ο παπισμός είναι βδέλυγμα. Αλλά είναι διακριτά μεταξύ τους, η έκφραση που χρησιμοποιείται είναι απόλυτη, το ένα είναι η «καθημερινή» ερήμωση, και το άλλο είναι κατ' εξοχήν η παράβαση ή το «βδέλυγμα» της ερήμωσης.

Με ποιο τρόπο αφαιρέθηκε αυτή η καθημερινή δύναμη, δηλαδή ο παγανισμός; Καθώς αυτό αναφέρεται σε σχέση με την τοποθέτηση ή την εγκατάσταση του βδελύγματος της ερήμωσης, δηλαδή της παποσύνης, πρέπει να υποδηλώνει, όχι μόνο την ονομαστική αλλαγή της θρησκείας της αυτοκρατορίας από τον παγανισμό στον χριστιανισμό, όπως έγινε κατά τη λεγόμενη μεταστροφή του Κωνσταντίνου, αλλά μια τέτοια εξάλειψη της παγανιστικής συμπεριφοράς από όλα τα στοιχεία της αυτοκρατορίας, που ο δρόμος θα ήταν ανοιχτός για να αναδυθεί το παπικό βδέλυγμα και να διεκδικήσει τα αλαζονικά αξιώματά του. Μια τέτοια επανάσταση, σαφώς ορισμένη, πραγματοποιήθηκε· αλλά αργότερα, σχεδόν διακόσια χρόνια μετά τον θάνατο του Κωνσταντίνου.

Καθώς πλησιάζουμε στο έτος 508 μ.Χ., βλέπουμε μια μεγάλη σύγκρουση να ωριμάζει μεταξύ του καθολικισμού και των παγανιστικών επιρροών που εξακολουθούσαν

να υπάρχουν στην αυτοκρατορία. Μέχρι την εποχή της μεταστροφής στον καθολικισμό του Κλόβις Α΄ (ή Χλωδοβίκου), βασιλιά της Γαλλίας, το 496 μ.Χ., οι Γάλλοι και άλλα έθνη της Δυτικής Ρώμης ήταν παγανιστικά· αλλά μετά από αυτό το γεγονός, οι προσπάθειες προσηλυτισμού των ειδωλολατρών στο ρωμαιοκαθολισμό στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία. Η μεταστροφή του Κλόβις λέγεται ότι ήταν η ευκαιρία να απονεμηθούν στον Γάλλο μονάρχη οι τίτλοι της «Χριστιανής Μεγαλειότητας» και του «Πρεσβύτερου Υιού της Εκκλησίας». Μεταξύ εκείνης της εποχής και του 508 μ.Χ., μέσω συμμαχιών, συνθηκολογήσεων και κατακτήσεων, υποτάχθηκαν οι Κορσικανοί, οι ρωμαϊκές φρουρές στη Δύση, η Βρετάνη, οι Βουργουνδοί και οι Βησιγότθοι.

Από τη στιγμή που όλες αυτές οι επιτυχίες πραγματοποιήθηκαν, δηλαδή το 508 μ.Χ., ο παπισμός θριάμβευσε απέναντι στον παγανισμό· γιατί αν και ο τελευταίος αναμφίβολα καθυστέρησε την πρόοδο της καθολικής πίστης, ωστόσο δεν είχε τη δύναμη, αν είχε τη διάθεση, να καταστείλει την πίστη, και να εμποδίσει τις καταπατήσεις του Ρωμαίου ποντίφικα. Όταν οι εξέχουσες δυνάμεις της Ευρώπης εγκατέλειψαν την προσκόλλησή τους στον παγανισμό, το μόνο που έκαναν ήταν να διαιωνίσουν τα βδελύγματα του με άλλη μορφή· γιατί ο Χριστιανισμός, όπως εκδηλώνεται στην καθολική εκκλησία, ήταν και είναι μια ειδωλολατρία που βαπτίστηκε [χριστιανική].

Στην Αγγλία, ο Αρθούρος, ο πρώτος χριστιανός βασιλιάς, ίδρυσε τη χριστιανική λατρεία στα ερείπια της ειδωλολατρίας. Ο Rapin (βιβλίο 2, σελ. 124), ο οποίος ισχυρίζεται ότι είναι ακριβής στη χρονολόγηση των γεγονότων, δηλώνει ότι εξελέγη μονάρχης της Βρετανίας το 508 μ.Χ..

Η κατάσταση της έδρας της Ρώμης ήταν επίσης ιδιόμορφη εκείνη την εποχή. Το 498 μ.Χ., ο Σύμμαχος ανέβηκε στον παπικό θρόνο ως πρόσφατος προσήλυτος από τον ειδωλολατρισμό. Βασίλεψε μέχρι το 514 μ.Χ.. Κατόρθωσε να ανέλθει προς την παπική έδρα, λέει ο DuPin, αγωνιζόμενος με τον ανταγωνιστή του μέχρι αίματος. Δέχθηκε κολακείες ως διάδοχος του Αγίου Πέτρου και κατέδειξε την παπική υπεροχή αφορίζοντας τον αυτοκράτορα Αναστάσιο. Οι πιο δουλικοί κόλακες του πάπα άρχισαν τώρα να υποστηρίζουν ότι ήταν διορισμένος κριτής στη θέση του Θεού και ότι ήταν ο αντιπρόσωπος του Υψίστου.

Αυτή ήταν η κατεύθυνση προς την οποία έτειναν τα γεγονότα στη Δύση. Ποια τροπή έπαιρναν την ίδια εποχή τα γεγονότα στην Ανατολή; Ένα ισχυρό παπικό κόμμα υπήρχε πλέον σε όλα τα μέρη της αυτοκρατορίας. Οι οπαδοί αυτού του σκοπού στην Κωνσταντινούπολη, ενθαρρυμένοι από την επιτυχία των αδελφών τους στη Δύση, θεώρησαν ασφαλές να ξεκινήσουν ανοιχτές εχθροπραξίες για λογαριασμό του κυρίου τους στη Ρώμη. Το 508 μ.Χ. ο παρτιζάνικος ζήλος τους κορυφώθηκε σε έναν ανεμοστρόβιλο φανατισμού και εμφυλίου πολέμου, που σάρωσε με φωτιά και αίμα τους δρόμους της ανατολικής πρωτεύουσας. Ο Γίββων, κατά τα έτη 508-518, μιλώντας για τις αναταραχές στην Κωνσταντινούπολη, λέει: —

«Τα αγάλματα του αυτοκράτορα έσπασαν και ο ίδιος κρύφτηκε σε ένα προάστιο, μέχρι που, στο τέλος τριών ημερών, τόλμησε να ικετέψει για το έλεος των υπηκόων του. Χωρίς το διάδημα του και με στάση ικέτη, ο Αναστάσιος εμφανίστηκε στο θρόνο του ιπποδρόμου. Οι καθολικοί, μπροστά στο πρόσωπό του, επαναλάμβαναν το αυθεντικό Τρισάγιο και αγαλλίασαν με την προσφορά που διακήρυξε μέσω της φωνής ενός κήρυκα για την παραίτηση του από την πορφύρα και άκουσαν την προτροπή ότι, αφού όλοι δεν

μπορούσαν να βασιλεύσουν, έπρεπε προηγουμένως να συμφωνήσουν στην επιλογή ενός ηγεμόνα και δέχτηκαν το αίμα δύο αντιδημοφιλών υπουργών, τους οποίους ο κύριός τους, χωρίς δισταγμό, καταδίκασε στα λιοντάρια. Αυτές οι μανιώδεις αλλά παροδικές στάσεις ενθαρρύνθηκαν από την επιτυχία του Βιταλιανού, ο οποίος, με έναν στρατό Ούννων και Βουλγάρων, ως επί το πλείστον ειδωλολατρών, ανακήρυξε τον εαυτό του πρωταθλητή της καθολικής πίστης. Σε αυτήν την ευσεβή εξέγερση, ερήμωσε τη Θράκη, πολιόρκησε την Κωνσταντινούπολη, εξόντωσε εξήντα πέντε χιλιάδες από τους συγχριστιανούς του, μέχρι που πέτυχε την ανάκληση των επισκόπων, την ικανοποίηση του πάπα και την κατοχύρωση της Συνόδου της Χαλκηδόνας, μιας ορθόδοξης συνθήκης, που υπεγράφη απρόθυμα από τον ετοιμοθάνατο Αναστάσιο και εκτελέστηκε πιο πιστά από τον θείο του Ιουστινιανού. Αυτά τα γεγονότα συνέβησαν κατά τον πρώτο από τους θρησκευτικούς πολέμους που διεξήχθησαν στο όνομα, και από τους μαθητές, του Θεού της Ειρήνης.» — Παρακμή και Πτώση, Τόμος IV, σελ. 526.

Ας σημειωθεί ότι αυτό το έτος, το 508 μ.Χ., η ειδωλολατρία είχε μέχρι τότε παρακμάσει και ο καθολικισμός είχε μέχρι στιγμής αυξηθεί σε δύναμη σε τέτοιο βαθμό, που η Καθολική Εκκλησία για πρώτη φορά διεξήγαγε έναν επιτυχημένο πόλεμο τόσο ενάντια στην πολιτική εξουσία της αυτοκρατορίας όσο και ενάντια στην εκκλησία της Ανατολής, η οποία είχε ως επί το πλείστον ασπαστεί το μονοφυσιτικό δόγμα. Το αποτέλεσμα ήταν η εξόντωση 65.000 αιρετικών.

Με το ακόλουθο απόσπασμα, κλείνουμε τη μαρτυρία ως προς το σημείο αυτό: — «Προσκαλούμε τώρα τους σύγχρονους Γαμαλιήλ να πάρουν θέση μαζί μας στη θέση του αγιαστηρίου του παγανισμού (που έκτοτε αποκαλείται ως η «κληρονομιά του Αγίου Πέτρου») το 508 μ.Χ.. Κοιτάμε λίγα χρόνια στο παρελθόν, και ο άξεστος παγανισμός των βόρειων βαρβάρων ξεχύνεται πάνω στην κατ' όνομα χριστιανική αυτοκρατορία της Δυτικής Ρώμης, θριαμβεύοντας παντού, και οι θρίαμβοι του παντού διακρίνονται από την πιο άγρια σκληρότητα. ... Η αυτοκρατορία πέφτει και διασπάται σε θραύσματα. Ένας προς έναν οι άρχοντες και οι ηγεμόνες αυτών των θραυσμάτων εγκαταλείπουν τον παγανισμό τους και ομολογούν τη χριστιανική πίστη. Ως προς τη θρησκεία οι κατακτητές υποκύπτουν στους κατακτημένους. Αλλά ο παγανισμός εξακολουθεί να θριαμβεύει. Μεταξύ των υποστηρικτών του υπάρχει ένας αυστηρός και επιτυχημένος κατακτητής (Ο Κλόβις). Σύντομα όμως υποκλίνεται κι αυτός μπροστά στη δύναμη της νέας πίστης και γίνεται ο υπερασπιστής της. Είναι ακόμα θριαμβευτής, αλλά, ως ήρωας και κατακτητής, φτάνει στο ζενίθ του στο χρονικό σημείο που βρισκόμαστε, στο 508 μ.Χ.»

«Στην ίδια ή σχεδόν στην ίδια χρονιά, η τελευταία σημαντική υποδιαίρεση της πεσμένης αυτοκρατορίας εκχριστιανίζεται δημόσια, με τη στέψη του θριαμβευτή «μονάρχη» της, ως χριστιανού.»

«Ο ποντίφικας, της περιόδου στην οποία βρισκόμαστε, είναι ένας πρόσφατα προσηλυτισμένος ειδωλολάτρης. Η αιματηρή διαμάχη που τον έβαλε στην έδρα κρίθηκε με την παρέμβαση ενός Αρειανού βασιλιά. Υποκλίνονται και τον χαιρετίζουν σαν να καταλαμβάνει «τη θέση του Θεού στη γη». Η γερουσία βρίσκεται τόσο πολύ υπό την εξουσία του, που με την υποψία ότι τα συμφέροντα της Έδρας της Ρώμης το απαιτούν, αφορίζουν τον αυτοκράτορα. ... Το 508 μ.Χ. «το ορυχείο εξερράγη» κάτω από τον θρόνο της Ανατολικής αυτοκρατορίας. Το αποτέλεσμα της σύγχυσης και της διαμάχης που προκαλεί είναι η ταπείνωση του νόμιμου κυρίου της. Τώρα το ερώτημα είναι, πότε

κατεστάλη η ειδωλολατρία τόσο πολύ ώστε να δημιουργηθεί χώρος για τον υποκατάστατο και διάδοχό της, το παπικό βδέλυγμα; Πότε τέθηκε αυτό το βδέλυγμα σε θέση να ξεκινήσει τη διαδρομή του με βλασφημία και αίμα; Υπάρχει άλλη χρονολογία για να «στηθεί» ή να «εγκατασταθεί» στη θέση του παγανισμού εκτός από το 508 μ.Χ.; Αν η μυστηριώδης μάγισσα δεν έχει πλέον φέρει όλα τα θύματά της υπό την εξουσία της, έχει πάρει τη θέση της, και μερικοί έχουν ενδώσει στη γοητεία της. Οι άλλοι τελικά υποτάσσονται, «και βασιλιάδες, και λαοί, και πλήθη, και έθνη, και γλώσσες» έρχονται κάτω από τη μαγεία που τους προετοιμάζει, και ενώ είναι «μεθυσμένη με το αίμα των μαρτύρων του Ιησού», «νομίζουν ότι προσφέρουν υπηρεσία στον Θεό», και φαντάζονται τους εαυτούς τους ως τους αποκλειστικούς αγαπημένους του Ουρανού, ενώ γίνονται το ευκολότερο και πλουσιότερο θήραμα για την καταδίκη της κόλασης». — *Second Advent Manual*, σελ. 79-81.

Από αυτά τα στοιχεία πιστεύουμε ότι είναι σαφές ότι η καθημερινή δύναμη, δηλαδή η ειδωλολατρία, καταργήθηκε το 508 μ.Χ.. Αυτό ήταν προπαρασκευαστικό για το στήσιμο ή την εγκαθίδρυση του παπισμού, το οποίο ήταν ένα ξεχωριστό και επακόλουθο γεγονός. Η προφητική αφήγηση μας οδηγεί τώρα να μιλήσουμε σχετικά με αυτό.

"*και θα στήσουν το βδέλυγμα της ερήμωσης*". Έχοντας δείξει πλήρως τι συνιστούσε η αφαίρεση της καθημερινής δύναμης δηλαδή του παγανισμού, τώρα διερωτόμαστε: Πότε στήθηκε ή εγκαταστάθηκε το βδέλυγμα που ερημώνει, δηλαδή ο παπισμός; Το μικρό κέρας που είχε μάτια σαν τα μάτια του ανθρώπου δεν άργησε να δει πότε άνοιξε ο δρόμος για την πρόοδο και την ανύψωσή του. Από το έτος 508 μ.Χ. η άνοδος του προς την παγκόσμια κυριαρχία ήταν απαράμιλλη.

Όταν ο Ιουστινιανός επρόκειτο να ξεκινήσει τον πόλεμο των Βανδάλων, το 533 μ.Χ., μια επιχείρηση όχι μικρού μεγέθους και δυσκολίας, επιθύμησε να εξασφαλίσει την επιρροή του επισκόπου Ρώμης, ο οποίος είχε τότε αποκτήσει μια θέση στην οποία η γνώμη του είχε μεγάλο βάρος σε ένα μεγάλο μέρος της Χριστιανοσύνης. Κατά συνέπεια, ο Ιουστινιανός ανέλαβε ο ίδιος να αποφασίσει για τον ανταγωνισμό που υπήρχε εδώ και καιρό μεταξύ των επισκοπών της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης ως προς το ποιος θα είχε τα πρωτεία, δίνοντας την προτίμηση του στη Ρώμη και δηλώνοντας, με τους πληρέστερους και πιο κατηγορηματικούς όρους, ότι ο επίσκοπος αυτής της πόλης θα έπρεπε να είναι επικεφαλής ολόκληρου του εκκλησιαστικού σώματος της αυτοκρατορίας. Ένα έργο για την Αποκάλυψη, του Αιδεσιμότατου George Croly της Αγγλίας, που δημοσιεύτηκε το 1827, παρουσιάζει μια λεπτομερή περιγραφή των γεγονότων με τα οποία εξασφαλίστηκε η κυριαρχία του πάπα της Ρώμης. Δίνει τα ακόλουθα στοιχεία ως προς τους όρους με τους οποίους διατυπώθηκε η επιστολή του Ιουστινιανού: —

«Ιουστινιανός, ευσεβής, εύτυχος, φημισμένος, θριαμβευτής, αυτοκράτορας, ύπατος, κ.λπ., προς τον Ιωάννη, τον Αγιότατο αρχιεπίσκοπο της πόλης μας της Ρώμης και πατριάρχη.

Αποδίδοντας τιμή στην αποστολική έδρα και στην Αγιότητα σας, όπως ήταν πάντα και είναι η επιθυμία μας, και τιμώντας την ευλογία σας ως πατέρα, σπεύσαμε να φέρουμε στη γνώση της Αγιότητας σας όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με την κατάσταση των εκκλησιών. Έχοντας πάντα μεγάλη επιθυμία μας να διατηρήσουμε την ενότητα της αποστολικής σας έδρας και το καταστατικό των αγίων εκκλησιών του Θεού, το οποίο έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα και εξακολουθεί να ισχύει.

Γι' αυτό δεν έχουμε καθυστερήσει να υποτάξουμε και να ενώσουμε στην Αγιότητα σας όλους τους ιερείς ολόκληρης της Ανατολής... Δεν μπορούμε να ανεχθούμε οτιδήποτε σχετίζεται με την κατάσταση της εκκλησίας, όσο προφανές και αναμφισβήτητο κι αν είναι, να μετακινηθεί χωρίς τη γνώση της Αγιότητας σας, η οποία είναι Η ΚΕΦΑΛΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ· διότι σε όλα τα πράγματα, όπως έχουμε ήδη δηλώσει, είμαστε πρόθυμοι να αυξήσουμε την τιμή και την εξουσία της αποστολικής σας έδρας». — Croly, σελ. 114, 115.

«Η επιστολή του αυτοκράτορα», συνεχίζει ο κ. Croly, «πρέπει να στάλθηκε πριν από τις 25 Μαρτίου, 533 μ.Χ.· διότι στην επιστολή του εκείνης της ημερομηνίας προς τον Επιφάνιο, μιλάει για την ήδη αποσταλείσα επιστολή του, και επαναλαμβάνει την απόφασή του ότι όλες οι υποθέσεις που αφορούν την εκκλησία θα παραπέμπονται στον πάπα, «κεφαλή όλων των επισκόπων και τον αληθινό και αποτελεσματικό διορθωτή των αιρετικών».»

Ο πάπας, στην απάντησή του, που επέστρεψε τον ίδιο μήνα του επόμενου έτους, 534 μ.Χ., παρατηρεί ότι μεταξύ των αρετών του Ιουστινιανού, «μία λάμπει σαν αστέρι, — η ευλάβειά του για την αποστολική έδρα, στην οποία έχει υποτάξει και ενώσει όλες τις εκκλησίες, όντας πραγματικά η κεφαλή όλων».

Οι «Νεαρές» του Ιουστινιάνειου Κώδικα παρέχουν αδιάσειστη απόδειξη της αυθεντικότητας του τίτλου. Το προοίμιο της 9ης αναφέρει ότι «καθώς η πρεσβύτερη Ρώμη ήταν ο ιδρυτής των νόμων, έτσι δεν μπορούσε να αμφισβητηθεί ότι σε αυτήν βρισκόταν η υπεροχή του Ποντιφικάτου». Η 131η, σχετικά με τους εκκλησιαστικούς τίτλους και προνόμια, κεφάλαιο 2, αναφέρει: «Διατάσσουμε λοιπόν ότι ο Αγιότατος πάπας της πρεσβύτερης Ρώμης είναι ο πρώτος από όλους στην ιεροσύνη, και ότι ο ευλογημένος αρχιεπίσκοπος της Κωνσταντινούπολης, της νέας Ρώμης, θα κατέχει τη δεύτερη θέση μετά την αγία αποστολική έδρα της πρεσβύτερης Ρώμης».

Προς το τέλος του έκτου αιώνα, ο Ιωάννης Δ΄ ο Νηστευτής πατριάρχης της Κωνσταντινούπολης αρνήθηκε το ρωμαϊκό πρωτείο, και ανέλαβε για τον εαυτό του τον τίτλο του οικουμενικού πατριάρχη. Τότε, ο Γρηγόριος ο μέγας, [ο τότε πάπας] αγανακτισμένος για τον σφετερισμό, κατήγγειλε τον Ιωάννη και δήλωσε, χωρίς να συνειδητοποιεί την αλήθεια του λόγου, ότι αυτός που θα ανελάμβανε τον τίτλο του οικουμενικού πατριάρχη θα ήταν Αντίχριστος. Ο Φωκάς, το 606 μ.Χ., κατέστειλε τον ισχυρισμό του επισκόπου της Κωνσταντινούπολης και δικαίωσε αυτόν του επισκόπου Ρώμης. Αλλά ο Φωκάς δεν ήταν αυτός που καθιέρωσε την παπικής υπεροχή. Ο Croly λέει: «Το ότι ο Φωκάς κατέστειλε τον ισχυρισμό του επισκόπου Κωνσταντινουπόλεως είναι πέραν πάσης αμφιβολίας. Οι μεγαλύτερες αυθεντίες μεταξύ των πολιτών και των χρονικογράφων της Ρώμης απορρίπτουν την ιδέα ότι ο Φωκάς ήταν αυτός που καθιέρωσε την υπεροχή της Ρώμης. Αναφέρονται στον Ιουστινιανό ως τη μόνη νόμιμη πηγή και ορθώς χρονολογούν τον τίτλο από το αξιομνημόνευτο έτος 533 μ.Χ.». Και πάλι λέει: «Αναφερόμενος στον Βαρώνιο, την καθιερωμένη αυθεντία μεταξύ των Ρωμαιοκαθολικών χρονικογράφων, διαπίστωσα ότι όλες οι λεπτομέρειες των παραχωρήσεων κυριαρχίας του Ιουστινιανού στον πάπα είχαν δοθεί επίσημα. Ολόκληρη η διαδικασία ήταν όσο πιο αυθεντική και τυπική θα μπορούσε να είναι και αρμόζουσα για τη σημασία της παραχώρησης». — Αποκάλυψη, σελ. 8.

Τέτοιες ήταν οι συνθήκες που συνόδευαν το διάταγμα του Ιουστινιανού. Αλλά οι

διατάξεις αυτού του διατάγματος δεν μπορούσαν να τεθούν αμέσως σε ισχύ, γιατί η Ρώμη και η Ιταλία βρίσκονταν υπό την κυριαρχία των Οστρογότθων, οι οποίοι ήταν Αρειανοί στην πίστη και ήταν έντονα αντίθετοι με τη θρησκεία του Ιουστινιανού και του πάπα. Ήταν επομένως προφανές ότι οι Οστρογότθοι έπρεπε να ξεριζωθούν από τη Ρώμη προτού ο πάπας μπορέσει να ασκήσει την εξουσία με την οποία είχε ενδυθεί. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ξεκίνησε ο ιταλικός πόλεμος το 534 μ.Χ.. Η διαχείριση της εκστρατείας ανατέθηκε στον Βελισάριο. Καθώς πλησίαζε προς τη Ρώμη, αρκετές πόλεις εγκατέλειψαν τον Ουίτιγις, τον Γότθο και αιρετικό ηγεμόνα τους, και εντάχθηκαν στους στρατούς του καθολικού αυτοκράτορα. Οι Γότθοι, αποφασίζοντας να καθυστερήσουν τις επιθετικές επιχειρήσεις μέχρι την άνοιξη, επέτρεψαν στον Βελισάριο να εισέλθει στη Ρώμη χωρίς αντίσταση. «Οι αντιπρόσωποι του πάπα και του κλήρου, της γερουσίας και του λαού, κάλεσαν τον υπολοχαγό του Ιουστινιανού να δεχτεί την εθελοντική τους υποταγή».

Ο Βελισάριος εισήλθε στη Ρώμη στις 10 Δεκεμβρίου 536 μ.Χ.. Αλλά αυτό δεν ήταν το τέλος του αγώνα, γιατί οι Γότθοι, συγκεντρώνοντας τις δυνάμεις τους, αποφάσισαν να αμφισβητήσουν την κατοχή της πόλης κάνοντας τακτική πολιορκία. Ξεκίνησαν τον Μάρτιο του 537 μ.Χ.. Ο Βελισάριος φοβόταν απελπισία και προδοσία εκ μέρους του λαού. Αρκετοί γερουσιαστές και ο Πάπας Σιλβέριος, με απόδειξη ή υποψία προδοσίας, στάλθηκαν στην εξορία. Ο αυτοκράτορας διέταξε τον κλήρο να εκλέξει νέο επίσκοπο. Αφού επικαλέστηκαν επίσημα το Άγιο Πνεύμα, λέει ο Γίββων, εξέλεξαν τον διάκονο Βιγίλιο, ο οποίος, με δωροδοκία διακοσίων λιβρών χρυσού, αγόρασε την τιμητική αυτή θέση.

Ολόκληρο το έθνος των Οστρογότθων είχε συγκεντρωθεί για την πολιορκία της Ρώμης, αλλά οι προσπάθειές τους δεν συνοδεύτηκαν με επιτυχία. Τα στρατεύματά τους διαλύθηκαν μέσα σε συχνές και αιματηρές μάχες κάτω από τα τείχη της πόλης, και ο ένας χρόνος και οι εννέα ημέρες κατά τις οποίες διήρκεσε η πολιορκία, έγιναν μάρτυρες της σχεδόν ολικής καταστροφής ολόκληρου του έθνους τους. Τον Μάρτιο του 538 μ.Χ,, καθώς άρχισαν να τους απειλούν κίνδυνοι από άλλες πλευρές, έλυσαν την πολιορκία, έκαψαν τις σκηνές τους και αποσύρθηκαν μέσα σε αναταραχή και σύγχυση από την πόλη, με αριθμούς που μόλις και μετά βίας επαρκούσαν για να διατηρήσουν την ύπαρξή τους ως έθνος ή την ταυτότητά τους ως λαός.

Έτσι, το γοτθικό κέρας, το τελευταίο από τα τρία, ξεριζώθηκε μπροστά στο μικρό κέρας του Δανιήλ κεφ. 7. Τίποτα πλέον δεν θα στεκόταν εμπόδιο στον πάπα που θα τον εμπόδιζε να ασκήσει την εξουσία που του είχε παραχωρήσει ο Ιουστινιανός πέντε χρόνια πριν. Οι άγιοι, οι καιροί και οι νόμοι ήταν τώρα στα χέρια του, όχι μόνο ως προς τις προθέσεις του, αλλά και στην πραγματικότητα. Επομένως αυτό θα πρέπει να ληφθεί ως το έτος που το βδέλυγμα αυτό στήθηκε ή εγκαταστάθηκε, και ως το χρονικό σημείο από το οποίο χρονολογούνται τα 1260 χρόνια της κυριαρχίας του που έχουν προφητευτεί.

Εδάφιο 32. Κι εκείνους που ανομούν στη διαθήκη, θα τους διαφθείρει με κολακείες· ο λαός, όμως, που γνωρίζει τον Θεό του, θα ισχύσει και θα κατορθώσει.

Όσοι εγκαταλείπουν τη διαθήκη, τις άγιες Γραφές, και σκέφτονται περισσότερο τα διατάγματα των παπών και τις αποφάσεις των συνόδων παρά τον λόγο του Θεού — αυτούς, ο πάπας, θα τους διαφθείρει με κολακείες· δηλαδή, θα τους παρασύρει στον οπαδικό τους ζήλο για εκείνον, χαρίζοντας τους πλούτο, θέση και τιμές.

Ταυτόχρονα, θα υπάρχει ένας λαός που γνωρίζει τον Θεό του· και αυτοί θα είναι δυνατοί και θα πράττουν κατορθώματα. Αυτοί ήταν εκείνοι που κράτησαν ζωντανή την αγνή θρησκεία στη γη κατά τους σκοτεινούς αιώνες της παπικής τυραννίας και πραγματοποίησαν θαυμαστές πράξεις αυτοθυσίας και θρησκευτικού ηρωισμού υπέρ της πίστης τους. Εξέχοντες ανάμεσά τους είναι οι Βαλδένσιοι, οι Αλβιγηνοί, οι Ουγενότοι κλπ.

Εδάφιο 33. Και οι συνετοί τού λαού θα διδάξουν πολλούς· όμως, θα πέσουν με ρομφαία, και με φλόγα, με αιχμαλωσία, και με λαφυραγώγηση, πολλών ημερών.

Εδώ παρουσιάζεται η μακρά περίοδος του παπικού διωγμού εναντίον όλων εκείνων που αγωνίζονταν να διατηρήσουν την αλήθεια και να διδάξουν τους συνανθρώπους τους μέσα από δρόμους δικαιοσύνης. Ο αριθμός των ημερών κατά τις οποίες επρόκειτο να πέσουν κατ' αυτόν τον τρόπο δίνεται στα εδάφια Δανιήλ 7:25, 12:7, Αποκάλυψη 12:6, 14, 13:5. Η περίοδος ονομάζεται «καιρόν και καιρούς και μισόν καιρό», «χίλιες διακόσιες εξήντα ημέρες» και «σαράντα δύο μήνες». Είναι τα 1260 χρόνια της παπικής κυριαρχίας.

Εδάφιο 34. Και όταν πέσουν, θα βοηθηθούν με μικρή βοήθεια· πολλοί, όμως, θα προστεθούν σ' αυτούς με κολακείες.

Στην Αποκάλυψη 12, όπου παρουσιάζεται ο ίδιος παπικός διωγμός, διαβάζουμε ότι η γη βοήθησε τη γυναίκα ανοίγοντας το στόμα της και καταπίνοντας τον ποταμό που ο δράκοντας έριξε πίσω της. Η μεγάλη Μεταρρύθμιση του Λούθηρου και των συνεργατών του παρείχε τη βοήθεια που προειπώθηκε εδώ. Τα γερμανικά κράτη ασπάστηκαν τον Προτεσταντισμό, προστάτευσαν τους μεταρρυθμιστές και εμπόδισαν το έργο του διωγμού που τόσο λυσσαλέα διεξήγαγε η παπική εκκλησία. Τότε όμως που έπρεπε να βοηθηθούν και η προσπάθειά τους άρχισε να γίνεται δημοφιλής, πολλοί προσκολλήθηκαν σε αυτούς με κολακείες ή αγκάλιασαν την προσπάθεια τους έχοντας ανάξια κίνητρα, όντας ανειλικρινείς, κούφιοι και λέγοντας γλυκά και φιλικά λόγια μέσω μιας ιδιοτελούς τακτικής.

Εδάφιο 35. Και από τους συνετούς θα πέσουν, για να δοκιμαστούν, και να καθαριστούν, και να λευκανθούν, μέχρι τον έσχατο καιρό· επειδή, κι αυτό θα γίνει στον ορισμένο καιρό.

Αν και συγκρατήθηκε, το πνεύμα του διωγμού δεν κατεστάλη. Ξέσπαγε όπου υπήρχε ευκαιρία. Αυτό συνέβαινε ειδικά στην Αγγλία. Η θρησκευτική κατάσταση αυτού του βασιλείου ήταν κυμαινόμενη, καθώς βρισκόταν άλλοτε υπό προτεσταντική και άλλοτε υπό παπική δικαιοδοσία, σύμφωνα με τη θρησκεία του κυβερνώντος οίκου. Η αιματοβαμμένη Βασίλισσα Μαρία ήταν θανάσιμος εχθρός του προτεσταντισμού, και πλήθη έπεσαν θύματα των αδιάκοπων διωγμών της. Και αυτή η κατάσταση επρόκειτο να διαρκέσει λίγο πολύ μέχρι τον έσχατο καιρό. Το φυσικό συμπέρασμα θα ήταν ότι όταν έρθει ο έσχατος καιρός, αυτή η εξουσία που κατείχε η Εκκλησία της Ρώμης να τιμωρεί τους αιρετικούς, η οποία ήταν η αιτία τόσων διωγμών, και η οποία είχε για ένα διάστημα περιοριστεί, θα αφαιρούνταν εντελώς. Και το συμπέρασμα θα ήταν εξίσου προφανές ότι αυτή η αφαίρεση της παπικής υπεροχής θα σηματοδοτούσε την έναρξη της περιόδου που εδώ

ονομάζεται ως έσχατος καιρός. Εάν αυτή η ερμηνεία είναι σωστή, ο έσχατος καιρός ξεκίνησε το 1798 μ.Χ., γιατί εκεί, όπως ήδη παρατηρήθηκε, η παποσύνη ανατράπηκε από τους Γάλλους και έκτοτε δεν μπόρεσε ποτέ να ασκήσει την εξουσία που κατείχε πριν. Το ότι η καταπίεση της εκκλησίας από τον παπισμό είναι αυτό που αναφέρεται εδώ, είναι προφανές, επειδή αυτή είναι η μόνη δύναμη, με πιθανή εξαίρεση την Αποκάλυψη 2:10, που συνδέεται με έναν "ορισμένο καιρό" δηλαδή μια συγκεκριμένη προφητική περίοδο.

Εδάφιο 36. Και ο βασιλιάς θα κάνει σύμφωνα με τη θέλησή του, και θα υψωθεί, και θα μεγαλυνθεί πιο πάνω από κάθε θεό, και θα μιλήσει αλαζονικά ενάντια στον Θεό των θεών, και θα ευημερεί, μέχρις ότου συντελεστεί η οργή· επειδή, το ορισμένο θα γίνει.

Ο βασιλιάς που εισάγεται εδώ δεν μπορεί να υποδηλώνει την ίδια δύναμη που παρατηρήθηκε τελευταία, δηλαδή την παπική δύναμη, διότι τα χαρακτηριστικά αυτού δεν θα ισχύουν αν εφαρμοστούν σε αυτήν τη δύναμη.

Δείτε ένα τέτοιο χαρακτηριστικό στο επόμενο εδάφιο: "*ούτε θα φροντίζει για κανέναν θεό*". Αυτό δεν ίσχυσε ποτέ για τον παπισμό. Ο Θεός και ο Χριστός, αν και συχνά τοποθετούνται σε λανθασμένη θέση, δεν έχουν ποτέ δηλωθεί ότι παραμερίστηκαν και απορρίφθηκαν από αυτό το θρησκευτικό σύστημα. Η μόνη δυσκολία στην εφαρμογή του σε μια νέα δύναμη έγκειται στο οριστικό άρθρο *ο*· διότι, όπως τονίζεται, η έκφραση "*ο βασιλιάς*" θα προσδιόριζε αυτόν ως τον τελευταίο που αναφέρθηκε. Αν μπορούσε να μεταφραστεί σωστά ως ένας βασιλιάς, δεν θα υπήρχε καμία δυσκολία· και λέγεται ότι μερικοί από τους καλύτερους Βιβλικούς κριτικούς το αποδίδουν έτσι, οι Mede, Wintle, Boothroyd, και άλλοι μεταφράζοντας το απόσπασμα, «Ένας βασιλιάς θα κάνει σύμφωνα με τη θέλησή του», εισάγοντας έτσι σαφώς μια νέα δύναμη στο πεδίο της δράσης.

Τρία ιδιαίτερα χαρακτηριστικά πρέπει να εμφανίζονται στη δύναμη που εκπληρώνει αυτή την προφητεία: (1) Πρέπει να έχει τον χαρακτήρα που περιγράφεται εδώ και να εμφανίζεται κοντά στην έναρξη του έσχατου καιρού, καθώς βρισκόμαστε σε αυτόν όπως αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο· (2) πρέπει να είναι μια δύναμη που θα κάνει το θέλημα της· (3) πρέπει να είναι μια αθεϊστική δύναμη. Ίσως τα δύο τελευταία χαρακτηριστικά να μπορούν να συνδυαστούν σε ένα λέγοντας ότι η δύναμη της θέλησης της θα εκδηλωνόταν προς την κατεύθυνση του αθεϊσμού. Μια επανάσταση που απαντά ακριβώς σε αυτή την περιγραφή έλαβε χώρα στη Γαλλία την εποχή που αναφέρεται στην προφητεία. Ο Βολταίρος είχε σπείρει τους σπόρους που απέδωσαν τους αναμενόμενους ολέθριους καρπούς τους. Αυτός ο καυχησιολόγος άπιστος, με την πομπώδη αλλά ανίσχυρη αυτοπεποίθησή του, είχε πει: «Έχω κουραστεί να ακούω ανθρώπους να επαναλαμβάνουν ότι δώδεκα άνδρες ίδρυσαν τη χριστιανική θρησκεία. Θα αποδείξω ότι ένας άνθρωπος είναι αρκετός για να την ανατρέψει». Συνδεόμενος με άνδρες όπως ο Ρουσσώ, ο Ντ'Αλαμπέρ, ο Ντιντερό και άλλοι, ανέλαβε το έργο του. Έσπειραν στον άνεμο και θέρισαν τη θύελλα. Οι προσπάθειές τους κορυφώθηκαν με την επανάσταση του 1793, όταν απέρριψαν τη Βίβλο και αρνήθηκαν την ύπαρξη της Θεότητας ως φωνής του έθνους τους.

Ο ιστορικός περιγράφει έτσι αυτή τη μεγάλη θρησκευτική αλλαγή:

«Δεν ήταν αρκετό, έλεγαν, για ένα αναγεννημένο έθνος να εκθρονίσει τους γήινους βασιλιάδες, εκτός αν άπλωνε το χέρι της ανυπακοής και προς εκείνες τις δυνάμεις που η

δεισιδαιμονία είχε παρουσιάσει ως «βασιλεύοντες στον άπειρο χώρο». — Scott's Life of Napoleon, Τόμος I, σελ. 172.

Και πάλι λέει: —

«Ο συνταγματικός επίσκοπος του Παρισιού παρουσιάστηκε για να παίξει τον κύριο ρόλο στην πιο θρασεία και σκανδαλώδη φάρσα που έχει ποτέ διαδραματιστεί μπροστά σε μια εθνική εκπροσώπηση. … Με πλήρη πομπή παρουσιάστηκε στη συνέλευση για να διακηρύξει ότι η θρησκεία που είχε διδάξει τόσα χρόνια ήταν, από κάθε άποψη, ένα κομμάτι ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΣ, που δεν είχε βάση ούτε στην ιστορία ούτε στην ιερή αλήθεια. Αποκήρυξε, με επίσημους και ρητούς όρους, την ΥΠΑΡΞΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΑΣ, στη λατρεία της οποίας είχε αφιερωθεί, και αφιερώθηκε στο μέλλον στην απόδοση τιμής στην Ελευθερία, την Ισότητα, την Αρετή και την Ηθική. Στη συνέχεια, έβαλε στο τραπέζι τον επισκοπικό του στολισμό και έλαβε μια αδελφική αγκαλιά από τον πρόεδρο της συνέλευσης. Αρκετοί αποστάτες ιερείς ακολούθησαν το παράδειγμα αυτού του ιεράρχη. ... Ο κόσμος, για ΠΡΩΤΗ φορά, άκουσε μια συνέλευση ανδρών, γεννημένων και μορφωμένων στον πολιτισμό, οι οποίοι αναλαμβάνοντας το δικαίωμα να κυβερνήσουν ένα από τα καλύτερα ευρωπαϊκά έθνη, ύψωσαν την ενωμένη φωνή τους για να αρνηθούν την πιο σημαντική αλήθεια που μπορεί να δεχθεί η ψυχή του ανθρώπου και να αποκηρύξουν ΟΜΟΦΩΝΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΟΤΗΤΑΣ». — Id., Τόμος I, σελ. 173.

Ένας συγγραφέας πριν από μερικά χρόνια στο Blackwood's Magazine έγραψε: —

«Η Γαλλία είναι το μόνο έθνος στον κόσμο για το οποίο διασώζεται η αυθεντική καταγραφή, ότι ως έθνος σήκωσε το χέρι της σε ανοιχτή επανάσταση ενάντια στον Δημιουργό του σύμπαντος. Πολλοί βλάσφημοι, πολλοί άπιστοι, υπήρξαν, και εξακολουθούν να υπάρχουν, στην Αγγλία, τη Γερμανία, την Ισπανία και αλλού. Αλλά η Γαλλία ξεχωρίζει στην παγκόσμια ιστορία ως το μοναδικό κράτος που με το διάταγμα της νομοθετικής του συνέλευσης, διακήρυξε ότι δεν υπήρχε Θεός, και του οποίου ολόκληρος ο πληθυσμός της πρωτεύουσας, και η συντριπτική πλειονότητα σε άλλα μέρη, γυναίκες καθώς και άνδρες, χόρεψαν και τραγούδησαν με χαρά αποδεχόμενοι την ανακοίνωση».

Υπάρχουν όμως και άλλα ακόμη πιο εντυπωσιακά χαρακτηριστικά που εκπληρώθηκαν με αυτή τη δύναμη.

Εδάφιο 37. Και δεν θα φροντίζει για τους θεούς των πατέρων του ούτε για τις επιθυμίες των γυναικών ούτε θα φροντίζει για κανέναν θεό· επειδή, θα μεγαλυνθεί πιο πάνω απ' όλους.

Η εβραϊκή λέξη για τη γυναίκα μεταφράζεται επίσης και ως σύζυγος· και ο Επίσκοπος Newton παρατηρεί ότι αυτό το απόσπασμα θα μπορούσε να αποδοθεί πιο σωστά «για τις επιθυμίες των συζύγων». Αυτό φαίνεται να υποδηλώνει ότι αυτή η κυβέρνηση, την ίδια στιγμή που δήλωνε ότι ο Θεός δεν υπήρχε, θα καταπατούσε τον νόμο που είχε δώσει ο Θεός για να ρυθμίσει τον θεσμό του γάμου. Και διαπιστώνουμε ότι ο ιστορικός, ίσως ασυνείδητα, και αν ναι, είναι ακόμη πιο ενδιαφέρον, έχει συνδέσει τον αθεϊσμό και την ακολασία αυτής της κυβέρνησης με την ίδια σειρά με την οποία παρουσιάζονται στην προφητεία. Λέει: —

«Στενά συνδεδεμένος με τους νόμους που επηρεάζουν τη θρησκεία ήταν και αυτός που υποβάθμιζε την ένωση του γάμου — την πιο ιερή δέσμευση που μπορούν να

συνάψουν οι άνθρωποι, η μονιμότητα της οποίας οδηγεί ισχυρότερα στην εδραίωση της κοινωνίας — στην κατάσταση ενός απλού πολιτικού συμβολαίου παροδικού χαρακτήρα, στο οποίο δύο άτομα θα μπορούσαν να συμμετάσχουν και να το καταργήσουν ελεύθερα σύμφωνα με την επιθυμία τους, όταν άλλαζε το γούστο τους ή ικανοποιούνταν η όρεξή τους. Αν οι δαίμονες είχαν βάλει στόχο να ανακαλύψουν έναν τρόπο να καταστρέψουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο οτιδήποτε είναι σεβαστό, έχει χάρη ή είναι μόνιμο στην οικογενειακή ζωή, και ταυτόχρονα να λάβουν τη διαβεβαίωση ότι η βλάβη που ήταν στόχος τους να δημιουργήσουν θα διαιωνιζόταν από γενιά σε γενιά, δεν θα μπορούσαν να εφεύρουν ένα πιο αποτελεσματικό σχέδιο από την υποβάθμιση του γάμου σε μια κατάσταση απλής περιστασιακής συμβίωσης ή αδειοδοτημένης παλλακείας. Η Σοφί Αρνούλ, ηθοποιός διάσημη για τα έξυπνα πράγματα που έλεγε, περιέγραψε τον πολιτικό γάμο ως το θείο μυστήριο της μοιχείας. Αυτοί οι αντιθρησκευτικοί και αντικοινωνικοί νόμοι δεν ανταποκρίθηκαν στους σκοπούς των φρενήρων και απερίσκεπτων ζηλωτών από τους οποίους είχαν ωθηθεί προς τα εμπρός.» — Scott’s Life of Napoleon, Τόμος I, σελ. 173.

“*ούτε θα φροντίζει για κανέναν θεό*” Εκτός από τις μαρτυρίες που έχουν ήδη παρουσιαστεί για να δείξουν τον απόλυτο αθεϊσμό του έθνους εκείνη την εποχή, πρέπει να καταγραφεί η ακόλουθη τρομακτική δήλωση τρέλας και αλαζονείας: —

«Ο φόβος του Θεού απέχει τόσο πολύ από το να είναι η αρχή της σοφίας, που είναι η αρχή της ανοησίας. Η σεμνότητα είναι μόνο μια εφεύρεση εκλεπτυσμένης ηδονής. Ο Υπέρτατος Βασιλιάς, ο Θεός των Εβραίων και των Χριστιανών, δεν είναι παρά ένα φάντασμα. Ο Ιησούς Χριστός είναι ένας απατεώνας.»

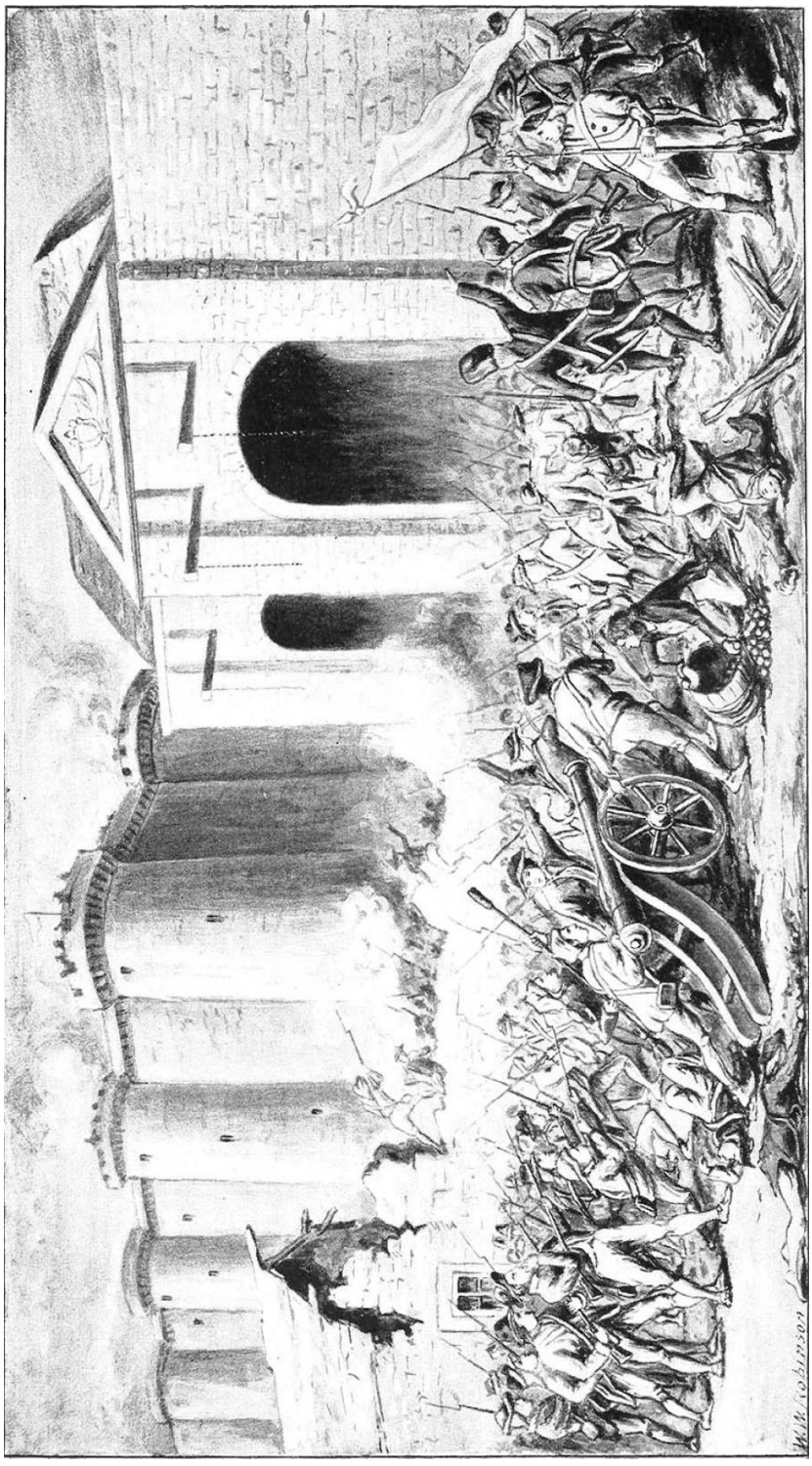
Ένας άλλος συγγραφέας δήλωσε: —

«Στις 26 Αυγούστου 1792, έγινε από την Εθνική Συνέλευση μια ανοιχτή ομολογία αθεϊσμού. Και αντίστοιχες ενώσεις και αθεϊστικές λέσχες δημιουργούνταν παντού άφοβα στο γαλλικό έθνος. Οι σφαγές και η βασιλεία του τρόμου έγιναν πιο φρικτές από ποτέ.» — Smith’s Key to Revelation, σελ. 323.

«Ο Hebert, ο Chaumette και οι συνεργάτες τους εμφανίστηκαν στο δικηγορικό γραφείο και δήλωσαν ότι ο Θεός δεν υπάρχει. — Alison, Τόμος I, σελ. 150.

Σε αυτό το κομβικό σημείο απαγορεύτηκε κάθε θρησκευτική λατρεία, εκτός από αυτήν της ελευθερίας και της υπαίθρου. Οι χρυσές και ασημένιες πλάκες των εκκλησιών κατασχέθηκαν και βεβηλώθηκαν. Οι εκκλησίες έκλεισαν. Οι καμπάνες έσπασαν και έγιναν κανόνια. Η Βίβλος κάηκε δημόσια. Τα ιερά σκεύη παρέλασαν στους δρόμους πάνω σε ένα γαϊδούρι, σε ένδειξη περιφρόνησης. Καθιερώθηκε μια εβδομάδα δέκα ημερών, αντί για επτά, και ο θάνατος δηλώθηκε, με εμφανή γράμματα που αναρτήθηκαν στους τάφους τους, ως ένας αιώνιος ύπνος. Αλλά η κορυφαία βλασφημία, αν αυτά τα όργια της κόλασης δέχονται βαθμούς, παρέμεινε να εκτελεστεί από τον κωμικό Monvel, ο οποίος, ως ιερέας του Πεφωτισμού, δήλωσε: —

«Θεέ μου, αν υπάρχεις, εκδικήσου το προσβεβλημένο όνομά σου. Σου προσφέρω ανυπακοή! Παραμένεις σιωπηλός. Δεν τολμάς να εξαπολύσεις τις βροντές σου! Ποιος μετά

Η Πτώση της Βαστίλης, κατά την Γαλλική Επανάσταση

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η Βαστίλη ήταν μια εκτεταμένη φυλακή-φρούριο στο Παρίσι, που βρισκόταν στην πύλη του Αγίου Αντωνίου. Περιβαλλόταν από μια τάφρο βάθους είκοσι πέντε ποδιών, και έξω από την τάφρο υπήρχε ένας ψηλός τοίχος. Το κτίριο είχε οκτώ τεράστιους στρογγυλούς πύργους, με τοίχους πάχους από δώδεκα έως σαράντα πόδια. Στους πύργους βρίσκονταν τα πολυάριθμα κελιά στα οποία ήταν περιορισμένοι κρατούμενοι του κράτους και άλλοι άτυχοι. Η ιστορία καταγράφει ότι η απάνθρωπη μεταχείριση στην οποία υποβάλλονταν οι κρατούμενοι στη Βαστίλη, έχει λίγα αντίστοιχα παραδείγματα στην ιστορία της ποινικής σκληρότητας. Μόλις βρισκόταν εκεί, χωρίς καμία δίκη και χωρίς επικοινωνία με τον έξω κόσμο, η μοίρα των θυμάτων εξαρτιόταν εξ ολοκλήρου από την ιδιοτροπία του δεσποτισμού. Η Βαστίλη καταλήφθηκε από τον λαό και καταστράφηκε στις 14 Ιουλίου 1789. Στη θέση της βρίσκεται τώρα μια στήλη που ανεγέρθηκε στη μνήμη των Γάλλων πατριωτών.

από αυτό θα πιστέψει στην ύπαρξή σου; Ολόκληρο το εκκλησιαστικό κατεστημένο καταστράφηκε». — Scott's Life of Napoleon, Τόμος I, σελ. 173.

Δείτε τι είναι ο άνθρωπος όταν αφήνεται μόνος του, και ο βαθμός της απιστίας του όταν οι περιορισμοί του νόμου αποτινάσσονται και έχει την εξουσία στα χέρια του! Μπορεί να αμφισβητηθεί ότι αυτές οι σκηνές είναι ακριβώς αυτό που ο παντογνώστης προέβλεψε και σημείωσε στην ιερή σελίδα, όταν υπέδειξε ένα βασίλειο που θα αναδυθεί που θα υψωθεί πάνω από κάθε θεό και θα τους αγνοήσει όλους;

Εδάφιο 38. Ενώ στον τόπο του θα δοξάσει τον θεό Μαουζείμ [των δυνάμεων, στο Εβραϊκό]· και θα τιμήσει έναν θεό, με χρυσάφι και ασήμι, και με πολύτιμες πέτρες, και με επιθυμητά πράγματα, που οι πατέρες του δεν γνώρισαν.

Σε αυτό το εδάφιο συναντάμε μια φαινομενική αντίφαση. Πώς μπορεί ένα έθνος να αγνοεί κάθε θεό και ωστόσο να τιμά τον θεό των δυνάμεων (Μαουζείμ); Δεν θα μπορούσε ταυτόχρονα να κατέχει και τις δύο αυτές θέσεις· αλλά θα μπορούσε για ένα διάστημα να αγνοήσει όλους τους θεούς και στη συνέχεια να εισαγάγει μια άλλη λατρεία και να σεβαστεί τον θεό των δυνάμεων. Συνέβη μια τέτοια αλλαγή στη Γαλλία εκείνη την εποχή; — Συνέβη. Η προσπάθεια να γίνει η Γαλλία ένα άθεο έθνος προκάλεσε τέτοια αναρχία που οι ηγεμόνες φοβήθηκαν ότι η εξουσία θα περάσει εντελώς από τα χέρια τους και ως εκ τούτου αντιλήφθηκαν ότι, ως πολιτική αναγκαιότητα, κάποιο είδος λατρείας έπρεπε να εισαχθεί· δεν σκόπευαν να εισαγάγουν κανένα θρησκευτικό κίνημα που θα αύξανε την αφοσίωση ή θα ανέπτυσσε οποιονδήποτε αληθινό πνευματικό χαρακτήρα στον λαό, αλλά μόνο κάτι που θα τους επέτρεπε να διατηρήσουν τους εαυτούς τους στην εξουσία και θα τους έδινε τον έλεγχο των εθνικών δυνάμεων. Μερικά αποσπάσματα από την ιστορία θα το δείξουν αυτό. Στην αρχή τα αντικείμενα λατρείας ήταν η ελευθερία και η πατρίδα. «Ελευθερία, ισότητα, αρετή και ηθική», τα ακριβώς αντίθετα από οτιδήποτε κατείχαν στην πραγματικότητα ή επέδειξαν στην πράξη, ήταν οι λέξεις που εξέθεσαν ως χαρακτηριστικά της θεότητας του έθνους. Το 1794 εισήχθη η λατρεία της Θεάς της Λογικής, και περιγράφεται ως εξής από τον ιστορικό: —

«Μία από τις τελετές αυτής της παράλογης εποχής ξεχωρίζει ως προς τον παραλογισμό σε συνδυασμό με την ασέβεια. Οι πόρτες της συνέλευσης άνοιξαν διάπλατα σε μια ομάδα μουσικών, προπορευόμενοι από τους οποίους, τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου εισήλθαν σε επίσημη πομπή, τραγουδώντας έναν ύμνο προς έπαινο της ελευθερίας, και συνοδεύοντας, ως αντικείμενο της μελλοντικής τους λατρείας, μια γυναίκα με πέπλο, την οποία αποκάλεσαν Θεά της Λογικής. Όταν την έφεραν μέσα, αποκάλυψε το πρόσωπό της με μεγάλη τυπικότητα, και την τοποθέτησαν δεξιά του προέδρου και τότε όλοι την αναγνώρισαν οτι ήταν μια χορεύτρια της όπερας, τη γοητεία της οποίας οι περισσότεροι από τους παρόντες γνώριζαν από τις εμφανίσεις της στη σκηνή, ενώ η εμπειρία κάποιων επεκτεινόταν και περαιτέρω. Η Εθνική Συνέλευση της Γαλλίας απέδωσε δημόσιο φόρο τιμής σε αυτό το άτομο, ως την καταλληλότερη εκπρόσωπο της λογικής την οποία λάτρευαν. Αυτή η ασεβής και γελοία απομίμηση έγινε μόδα και η εγκατάσταση της Θεάς της Λογικής αναπαράχθηκε από όλο το έθνος, σε μέρη όπου οι κάτοικοι επιθυμούσαν να δείξουν ότι έχουν φτάσει σε όλα τα υψηλά επίπεδα της Επανάστασης». —

Scott's Life of Napoleon.

Κατά την εισαγωγή της λατρείας της Λογικής, το 1794, ο Chaumette δήλωσε: —

«'Ο νομοθετικός φανατισμός υποχώρησε και έχει δώσει τη θέση του στη λογική. Εγκαταλείψαμε τους ναούς αλλά αυτοί αναγεννήθηκαν. Σήμερα, ένα τεράστιο πλήθος συγκεντρώνεται κάτω από τις γοτθικές στέγες, οι οποίες, για πρώτη φορά, θα επαναλάβουν τη φωνή της αλήθειας. Εκεί οι Γάλλοι θα γιορτάσουν την αληθινή τους λατρεία — αυτή της Ελευθερίας και της Λογικής. Εκεί θα σχηματίσουμε νέους όρκους για την ευημερία των στρατών της Δημοκρατίας. Εκεί θα εγκαταλείψουμε τη λατρεία των άψυχων ειδώλων για τη Λογική — αυτή την ζωντανή εικόνα, το αριστούργημα της δημιουργίας.»

«Μια γυναίκα με πέπλο, ντυμένη με μπλε ύφασμα, έφεραν στη συνέλευση. και ο Chaumette, πιάνοντάς την από το χέρι, —

Θνητοί, είπε, σταματήστε να τρέμετε μπροστά στις αδύναμες βροντές ενός Θεού που οι φόβοι σας έχουν δημιουργήσει. Από εδώ και στο εξής μην αναγνωρίζετε καμία θεότητα παρά μόνο τη Λογική. Σας προσφέρω την ευγενέστερη και καθαρότερη εικόνα της. Αν πρέπει να έχετε είδωλα, θυσιάστε μόνο σε τέτοια όπως αυτή. ... Πέστε ενώπιον της σεβαστής Γερουσίας της Ελευθερίας, Πέπλο της Λογικής».

«Ταυτόχρονα εμφανίστηκε η θεά, προσωποποιημένη από μια περίφημη καλλονή, την κυρία Μιλάρ, της όπερας, γνωστή για περισσότερους από έναν χαρακτήρες στο μεγαλύτερο μέρος της συνέλευσης. Η θεά, αφού αγκαλιάστηκε από τον πρόεδρο, επιβιβάστηκε σε μια υπέροχη άμαξα και οδηγήθηκε, ανάμεσα σε ένα τεράστιο πλήθος, στον καθεδρικό ναό της Παναγίας των Παρισίων, για να πάρει τη θέση της Θεότητας. Στη συνέχεια, υψώθηκε στο ψηλό βωμό και έλαβε την λατρεία όλων των παρευρισκομένων.»

«Στις 11 Νοεμβρίου, η λαϊκή κοινότητα του μουσείου εισήλθε στο δημαρχείο, αναφωνώντας: «Ζήτω η Λογική!» και κουβαλώντας στην κορυφή ενός στύλου τα μισοκαμένα υπολείμματα αρκετών βιβλίων, μεταξύ άλλων τις Συνόψεις και την Παλαιά και Καινή Διαθήκη, τα οποία «με μια μεγάλη φωτιά εξιλέωσαν», είπε ο πρόεδρος, «όλες τις ανοησίες που έκαναν την ανθρώπινη φυλή να διαπράξει».

«Οι πιο ιερές σχέσεις της ζωής τέθηκαν την ίδια περίοδο σε νέα βάση, προσαρμοσμένες στις εξωφρενικές ιδέες της εποχής. Ο γάμος ανακηρύχθηκε ως ένα αστικό συμβόλαιο, δεσμευτικό μόνο κατά την βούληση των συμβαλλομένων μερών». Η δεσποινίς Αρνούλ, μια διάσημη κωμικός, εξέφρασε το δημόσιο αίσθημα όταν αποκάλεσε «τον γάμο ως το θείο μυστήριο της μοιχείας».» — Id.

Πράγματι, αυτός ήταν ένας παράξενος θεός, τον οποίο οι πατέρες εκείνης της γενιάς δεν γνώριζαν. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχε στηθεί μια τέτοια θεότητα ως αντικείμενο λατρείας. Και θα μπορούσε κάλλιστα να ονομαστεί θεός των δυνάμεων· γιατί ο σκοπός του κινήματος ήταν να κάνει τον λαό να ανανεώσει τη διαθήκη του και να επαναλάβει τους όρκους του για την ευημερία των στρατών της Γαλλίας. Διαβάστε και πάλι μερικές γραμμές από το απόσπασμα που έχει ήδη δοθεί: —

«Εγκαταλείψαμε τους ναούς αλλά αυτοί αναγεννήθηκαν. Σήμερα, ένα τεράστιο πλήθος συγκεντρώνεται κάτω από τις γοτθικές στέγες, οι οποίες, για πρώτη φορά, θα επαναλάβουν τη φωνή της αλήθειας. Εκεί οι Γάλλοι θα γιορτάσουν την αληθινή τους

Η Θεά της Λογικής

λατρεία — αυτή της Ελευθερίας και της Λογικής. Εκεί θα σχηματίσουμε νέους όρκους για την ευημερία των στρατιών της Δημοκρατίας. ».[1]

Εδάφιο 39. Έτσι θα κάνει στα οχυρώματα Μαουζείμ μαζί με έναν ξένο θεό· όσοι τον γνωρίσουν, σ' αυτούς θα πληθύνει τη δόξα· και θα τους κάνει να εξουσιάσουν επάνω σε πολλούς, και θα διαμοιράσει τη γη με τιμή.

Το σύστημα του παγανισμού που είχε εισαχθεί στη Γαλλία, όπως αποτυπώνεται στη λατρεία του ειδώλου που είχε στηθεί στο πρόσωπο της Θεάς της Λογικής, και ρυθμιζόταν από μια ειδωλολατρική τελετουργία που είχε θεσπιστεί από την Εθνοσυνέλευση για χρήση του γαλλικού λαού, συνέχισε να είναι σε ισχύ μέχρι τον διορισμό του Ναπολέοντα στην προσωρινή υπατεία της Γαλλίας το 1799. Οι οπαδοί αυτής της παράξενης θρησκείας κατείχαν τα οχυρώματα, τα οχυρά του έθνους, όπως εκφράζεται σε αυτό το εδάφιο.

Αλλά αυτό το χαρακτηριστικό που μας οδηγεί να προσδιορίσουμε οτι η προφητεία αυτή αναφέρεται στη Γαλλία, ίσως τόσο σαφώς όσο οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια, είναι η δήλωση που γίνεται στην τελευταία πρόταση του εδαφίου· δηλαδή, ότι θα έπρεπε να "*θα διαμοιράσει τη γη με τιμή*". Πριν από την Επανάσταση, τα κτήματα της Γαλλίας ανήκαν σε λίγους γαιοκτήμονες με τεράστιες ιδιοκτησίες. Αυτά τα κτήματα απαιτούνταν από τον νόμο να παραμείνουν αδιαίρετα, έτσι ώστε κανένας κληρονόμος ή πιστωτής να μην μπορεί να τα μοιράσει. Αλλά η επανάσταση δεν είχε νόμους· και μέσα στην αναρχία που βασίλευε τότε, όπως σημειώνεται και στο ενδέκατο της Αποκάλυψης, οι τίτλοι των ευγενών καταργήθηκαν και οι γαίες τους διατέθηκαν σε μικρά οικόπεδα προς όφελος του δημόσιου ταμείου. Η κυβέρνηση χρειαζόταν κεφάλαια και αυτές οι μεγάλες κτήσεις γης κατασχέθηκαν και πουλήθηκαν σε δημοπρασία σε οικόπεδα για να εξυπηρετήσουν τους αγοραστές. Ο ιστορικός καταγράφει με αυτόν τον τρόπο αυτή τη μοναδική συναλλαγή: —

«Η δήμευση των δύο τρίτων της γαιοκτημοσύνης του βασιλείου, η οποία προέκυψε από τα διατάγματα της σύμβασης κατά των αποδήμων, του κλήρου και των ατόμων που καταδικάστηκαν στα Επαναστατικά Δικαστήρια,... απέδωσε κεφάλαια αξίας άνω των 700.000.000 λιρών στη διάθεση της κυβέρνησης». — Alison, Τόμος IV, σελ. 151.

Πότε συνέβη ένα παρόμοιο γεγονός και σε ποια χώρα, εκπληρώνοντας αυτήν την προφητεία πληρέστερα; Καθώς το έθνος άρχισε να συνέρχεται, απαιτήθηκε να υπάρξει μια πιο ορθολογική θρησκεία, και η ειδωλολατρική τελετουργία καταργήθηκε. Ο ιστορικός περιγράφει έτσι αυτό το γεγονός: —

«Ένα τρίτο και πιο τολμηρό μέτρο ήταν η απόρριψη του ειδωλολατρικού τελετουργικού και το άνοιγμα ξανά των εκκλησιών για τη χριστιανική λατρεία. Το γεγονός αυτό πιστώνεται εξ ολοκλήρου στον Ναπολέοντα, ο οποίος έπρεπε να αντιμετωπίσει τις φιλοσοφικές προκαταλήψεις σχεδόν όλων των συναδέλφων του. Αυτός, στη συνομιλία του μαζί τους, δεν έκανε καμία προσπάθεια να παρουσιάσει τον εαυτό του ως πιστό στον Χριστιανισμό, αλλά στάθηκε μόνο στην ανάγκη παροχής στον λαό των συνήθων μέσων

1 Κατά την περίοδο που η φανταστική λατρεία της λογικής ήταν η εθνική μανία, οι ηγέτες της επανάστασης ήταν γνωστοί στην ιστορία ως «οι άθεοι». Αλλά σύντομα έγινε αντιληπτό ότι έπρεπε να θεσπιστεί μια θρησκεία μεγαλύτερου κύρους από αυτή που ήταν τότε στη μόδα, για να συγκρατήσει τον λαό. Ακολούθησε, επομένως, μια μορφή λατρείας στην οποία το αντικείμενο λατρείας ήταν το «Υπέρτατο Ον». Ήταν εξίσου κούφια όσον αφορά την αναμόρφωση της ζωής και τη ζωτική ευσέβεια, επικεντρώθηκε όμως στο υπερφυσικό. Και ενώ η θεά της Λογικής ήταν πράγματι ένας «παράξενος θεός», η δήλωση σχετικά με την τιμή του «θεού των δυνάμεων» μπορεί ίσως να αφορά καλύτερα αυτή την τελευταία φάση. Βλέπε Γαλλική Επανάσταση του Θιέρσου.

λατρείας ώστε να υπάρχει μια κατάσταση ηρεμίας. Οι ιερείς που επέλεξαν να δώσουν τον όρκο πίστης στην κυβέρνηση έγιναν ξανά δεκτοί στα καθήκοντά τους και αυτό το σοφό μέτρο ακολουθήθηκε από την προσχώρηση όχι λιγότερων από 20.000 από αυτούς τους θρησκευτικούς λειτουργούς, οι οποίοι μέχρι τότε μαράζωναν στις φυλακές της Γαλλίας». — Lockhart's Life of Napoleon, Τόμος Ι, σελ. 154.

Έτσι τερματίστηκε η Βασιλεία του Τρόμου και η Επανάσταση των Απίστων. Μέσα από τα ερείπια της αναδύθηκε ο Βοναπάρτης, ο οποίος οδήγησε την αναταραχή προς όφελος της δικής του ανόδου, ώστε να τεθεί επικεφαλής της γαλλικής κυβέρνησης και να σπείρει τον τρόμο στις καρδιές των εθνών.

Εδάφιο 40. Και στον έσχατο καιρό, ο βασιλιάς τού νότου θα συγκρουστεί μαζί του· και ο βασιλιάς τού βορρά θάρθει εναντίον του σαν ανεμοστρόβιλος, με άμαξες, και με καβαλάρηδες, και με πολλά πλοία· και θάρθουν στους τόπους, και θα πλημμυρίσουν, και θα διαβούν·

Μετά από ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, ο βασιλιάς του νότου και ο βασιλιάς του βορρά εμφανίζονται ξανά στο σκηνικό της δράσης. Δεν έχουμε συναντήσει τίποτα που να υποδηλώνει ότι πρέπει να αναζητήσουμε σε οποιεσδήποτε άλλες τοποθεσίες αυτές τις δυνάμεις εκτός από εκείνες που λίγο μετά τον θάνατο του Αλεξάνδρου, αποτελούσαν αντίστοιχα το νότιο και το βόρειο τμήμα της αυτοκρατορίας του. Ο βασιλιάς του νότου ήταν εκείνη την εποχή η Αίγυπτος, και ο βασιλιάς του βορρά ήταν η Συρία, συμπεριλαμβανομένης της Θράκης και της Μικράς Ασίας. Η Αίγυπτος εξακολουθεί να είναι, κατόπιν κοινής συμφωνίας, ο βασιλιάς του νότου, ενώ η περιοχή που αρχικά αποτελούσε τον βασιλιά του βορρά, περιλαμβάνεται τα τελευταία τετρακόσια χρόνια εξ ολοκλήρου στις κυριαρχίες του σουλτάνου της Τουρκίας. Στην Αίγυπτο και στην Τουρκία, λοιπόν, σε σχέση με την τελευταία δύναμη που εξετάζεται, πρέπει να αναζητήσουμε την εκπλήρωση του εδαφίου που έχουμε μπροστά μας.

Σύμφωνα με την προφητεία έπρεπε να ξεσπάσει μια σύγκρουση μεταξύ Αιγύπτου και Γαλλίας, και μεταξύ Τουρκίας και Γαλλίας, το 1798, έτος που, όπως είδαμε, σηματοδότησε την αρχή του έσχατου καιρού. και αν η ιστορία επιβεβαιώσει ότι ένας τέτοιος τριγωνικός πόλεμος όντως ξέσπασε εκείνο το έτος, αυτό θα αποτελέσει αποδεικτικό στοιχείο της ορθότητας της ερμηνείας που δίνουμε.

Ερωτάμε, επομένως, ισχύει πράγματι ότι κατά τον έσχατο καιρό, η Αίγυπτος «συγκρούστηκε» ή προέβαλε μια σχετικά αδύναμη αντίσταση, ενώ η Τουρκία όρμησε σαν ακαταμάχητος «ανεμοστρόβιλος» εναντίον «αυτού», δηλαδή, της κυβέρνησης της Γαλλίας; Έχουμε ήδη προσκομίσει κάποια στοιχεία ότι ο έσχατος καιρός ξεκίνησε το 1798 μ.Χ. και κανένας γνώστης της ιστορίας δεν χρειάζεται να ψάξει πολύ για να διαπιστώσει ότι εκείνη τη χρονιά δημιουργήθηκε μια κατάσταση ανοιχτής εχθρότητας μεταξύ Γαλλίας και Αιγύπτου.

Σε ποιο βαθμό αυτή η σύγκρουση οφείλει την προέλευσή της στα όνειρα δόξας που καλλιεργούνταν με λαχτάρα στο φιλόδοξο μυαλό του Ναπολέοντα Βοναπάρτη, ο ιστορικός θα το κρίνει, αλλά οι Γάλλοι, ή τουλάχιστον ο Βοναπάρτης, κατάφεραν να κάνουν την Αίγυπτο να επιτεθεί. Έτσι, όταν κατά την εισβολή σε αυτή τη χώρα εξασφάλισε το πρώτο του προγεφύρωμα στην Αλεξάνδρεια, δήλωσε ότι «δεν είχε έρθει για να λεηλατήσει τη χώρα ή να την αποσπάσει από τον Μεγάλο Σουλτάνο, αλλά απλώς για να την

απελευθερώσει από την κυριαρχία των Μαμελούκων και για να εκδικηθεί τις προσβολές που είχαν διαπράξει εναντίον της Γαλλίας». — Thiers's French Revolution, Τόμος IV, σελ. 268.

Και πάλι ο ιστορικός αναφέρει: «Εκτός αυτού, αυτός (ο Βοναπάρτης) είχε ισχυρούς λόγους να επιτίθεται εναντίον τους (των Μαμελούκων)· γιατί δεν είχαν σταματήσει ποτέ να κακομεταχειρίζονται τους Γάλλους». — Id., σελ. 273.

Η αρχή του έτους 1798 βρήκε τη Γαλλία να ανοίγει τεράστιο μέτωπο εναντίον των Άγγλων. Το Διευθυντήριο ήθελε ο Βοναπάρτης να επιτεθεί αμέσως στην Αγγλία· αλλά αυτός είδε ότι καμία άμεση επιχείρηση αυτού του είδους δεν μπορούσε να αναληφθεί με σύνεση πριν από το φθινόπωρο, και δεν ήταν πρόθυμος να διακινδυνεύσει την αυξανόμενη φήμη του περνώντας το καλοκαίρι σε αδράνεια. «Αλλά», λέει ο ιστορικός, «είδε μια μακρινή γη, όπου επρόκειτο να κερδηθεί μια δόξα που θα γοήτευε τα μάτια των συμπατριωτών του χάρη στον ρομαντισμό και το μυστήριο με την οποία περιβαλλόταν. Η Αίγυπτος, η γη των Φαραώ και των Πτολεμαίων, θα ήταν ένα ευγενές πεδίο για νέους θριάμβους». — White's History of France, σελ. 469.

Αλλά ενώ ακόμη ευρύτερα οράματα δόξας άνοιξαν μπροστά στα μάτια του Βοναπάρτη σε αυτές τις ανατολικές ιστορικές χώρες, καλύπτοντας όχι μόνο την Αίγυπτο, αλλά και τη Συρία, την Περσία, το Ινδουστάν, ακόμη και μέχρι τον ίδιο τον Γάγγη, δεν δυσκολεύτηκε να πείσει το Διευθυντήριο ότι η Αίγυπτος ήταν το ευάλωτο σημείο μέσω του οποίου θα χτυπούσε την Αγγλία αναχαιτίζοντας το ανατολικό της εμπόριο. Ως εκ τούτου, με το προαναφερθέν πρόσχημα, αναλήφθηκε η αιγυπτιακή εκστρατεία.

Η πτώση του παπισμού, η οποία σηματοδότησε το τέλος των 1260 ετών και, σύμφωνα με το εδάφιο 35, έδειξε την έναρξη του έσχατου καιρού, συνέβη στις 10 Φεβρουαρίου 1798, όταν η Ρώμη έπεσε στα χέρια του Μπερτιέ, του στρατηγού των Γάλλων. Στις 5 Μαρτίου, ο Βοναπάρτης παρέλαβε το διάταγμα του Διευθυντηρίου σχετικά με την εκστρατεία κατά της Αιγύπτου. Έφυγε από το Παρίσι στις 3 Μαΐου και απέπλευσε από την Τουλόν στις 19, με ένα μεγάλο ναυτικό οπλισμό, που αποτελούνταν από 500 καράβια, που μετέφεραν 40.000 στρατιώτες και 10.000 ναύτες. Στις 5 Ιουλίου, η Αλεξάνδρεια καταλήφθηκε και οχυρώθηκε αμέσως. Στις 23 διεξήχθη η αποφασιστική μάχη των πυραμίδων, στην οποία οι Μαμελούκοι αναμετρήθηκαν στο πεδίο της μάχης, όπως μπορούσαν, με ανδρεία, αλλά δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν τις πειθαρχημένες λεγεώνες των Γάλλων. Ο Μουράτ Μπέης έχασε όλα τα κανόνια του, 400 καμήλες και 3000 άνδρες. Η απώλεια των Γάλλων ήταν σχετικά μικρή. Στις 24, ο Βοναπάρτης εισήλθε στο Κάιρο, την πρωτεύουσα της Αιγύπτου, και περίμενε μόνο την υποχώρηση των πλημμυρών του Νείλου για να καταδιώξει τον Μουράτ Μπέη μέχρι την Άνω Αίγυπτο, όπου είχε αποσυρθεί με το διαλυμένο ιππικό του, και έτσι να κατακτήσει ολόκληρη τη χώρα. Ο βασιλιάς του νότου μπόρεσε να προβάλει μόνο μια ασθενή αντίσταση.

Σε αυτό το σημείο, ωστόσο, η κατάσταση του Ναπολέοντα άρχισε να γίνεται επισφαλής. Ο γαλλικός στόλος, που ήταν ο μόνος δίαυλος επικοινωνίας του με τη Γαλλία, καταστράφηκε από τους Άγγλους υπό τον Νέλσον στο Αμπουκίρ. Στις 2 Σεπτεμβρίου, την ίδια χρονιά, το 1798, ο σουλτάνος της Τουρκίας, υπό την επίδραση της ζήλιας του κατά της Γαλλίας, που καλλιέργησαν έξυπνα οι Άγγλοι πρέσβεις στην Κωνσταντινούπολη, και εξοργισμένος που η Αίγυπτος, που για πολύ καιρό ήταν ημι-εξάρτηση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, θα μετατρεπόταν σε γαλλική επαρχία, κήρυξε τον πόλεμο στη Γαλλία.

Έτσι, ο βασιλιάς του βορρά (Τουρκία) ήρθε εναντίον του (Γαλλίας) την ίδια χρονιά που ο βασιλιάς του νότου (Αίγυπτος) "*συγκρούστηκε*", και τα δύο γεγονότα "*στον έσχατο καιρό*", κάτι που αποτελεί μια ακόμη αδιάσειστη απόδειξη ότι το έτος 1798 μ.Χ. είναι το έτος που ξεκινά αυτή η περίοδος, και όλα αυτά αποτελούν απόδειξη ότι αυτή η ερμηνεία της προφητείας είναι σωστή, διότι τόσα πολλά γεγονότα που πληρούν με τόση ακρίβεια τα χαρακτηριστικά της προφητείας δεν μπορούσαν να συμβούν μαζί και να μην αποτελούν εκπλήρωση της προφητείας.

Ήταν η έλευση του βασιλιά του βορρά, δηλαδή της Τουρκίας, σαν ανεμοστρόβιλος σε σχέση με τη σύγκρουση της Αιγύπτου; Ο Ναπολέων είχε συντρίψει το στρατό της Αιγύπτου. Προσπάθησε να κάνει το ίδιο και με το στρατό του σουλτάνου, ο οποίος απειλούσε με επίθεση από την πλευρά της Ασίας. Στις 27 Φεβρουαρίου 1799, με 18.000 άνδρες, ξεκίνησε την πορεία του από το Κάιρο προς τη Συρία. Πρώτα κατέλαβε το φρούριο Ελ-Αρίς στην έρημο, έπειτα τη Γιάφα (την Ιόππη της Βίβλου), κατέκτησε την Ναμπλούς στη Ζέιτα και νίκησε ξανά στη Γιάφα. Εν τω μεταξύ, ένα ισχυρό σώμα Τούρκων είχε οχυρωθεί στον Άγιο Ιωάννη της Άκρας, ενώ σμήνη Μουσουλμάνων συγκεντρώθηκαν στα βουνά της Σαμάρειας, έτοιμα να επιτεθούν στους Γάλλους όταν πολιορκήσουν την Άκρα. Ο Σερ Σίντνεϊ Σμιθ εμφανίστηκε την ίδια στιγμή μπροστά στον Άγιο Ιωάννη της Άκρας με δύο αγγλικά πλοία, ενίσχυσε την τουρκική φρουρά εκείνου του τόπου και κατέλαβε την πολιορκητική μηχανή, την οποία ο Ναπολέων είχε στείλει δια θαλάσσης από την Αλεξάνδρεια. Σύντομα εμφανίστηκε στο προσκήνιο ένας τουρκικός στόλος, ο οποίος, με τα ρωσικά και αγγλικά πλοία που συνεργάζονταν τότε μαζί τους, αποτέλεσε τα "*πολλά πλοία*" του βασιλιά του βορρά.

Στις 18 Μαρτίου ξεκίνησε η πολιορκία. Ο Ναπολέων κλήθηκε δύο φορές να σώσει μερικές γαλλικές μεραρχίες από το να πέσουν στα χέρια των μουσουλμανικών ορδών που γέμιζαν τη χώρα. Δύο φορές επίσης έγινε ρήγμα στο τείχος της πόλης. Αλλά οι επιτιθέμενοι αντιμετωπίστηκαν με τέτοια οργή από τη φρουρά, που αναγκάστηκαν, παρά τις καλύτερες προσπάθειές τους, να εγκαταλείψουν τον αγώνα. Μετά από εξήντα ημέρες, ο Ναπολέων έλυσε την πολιορκία, διέταξε, για πρώτη φορά στην καριέρα του, υποχώρηση και στις 21 Μαΐου 1799 άρχισε να επιστρέφει προς την Αίγυπτο.

"*και θα πλημμυρίσουν, και θα διαβούν*". Έχουμε ήδη συναντήσει γεγονότα που παρέχουν μια πολύ εντυπωσιακή εκπλήρωση της σύγκρουσης του βασιλιά του νότου και της επίθεσης του βασιλιά του βορρά σαν ανεμοστρόβιλος εναντίον της γαλλικής δύναμης. Μέχρι στιγμής υπάρχει μια αρκετά σημαντική συμφωνία ως προς την ερμηνεία της προφητείας. Φτάνουμε τώρα σε ένα σημείο όπου οι απόψεις των ερμηνευτών αρχίζουν να αποκλίνουν. Σε ποιον αναφέρεται η φράση "*και θα πλημμυρίσουν, και θα διαβούν*"; — στη Γαλλία ή στον βασιλιά του βορρά; Η εφαρμογή του υπόλοιπου κεφαλαίου εξαρτάται από την απάντηση σε αυτό το ερώτημα. Σε αυτό το σημείο υπάρχουν δύο τρόποι ερμηνείας. Κάποιοι θεωρούν οτι η φράση αναφέρεται στη Γαλλία και προσπαθούν να βρουν μια εκπλήρωση στην καριέρα του Ναπολέοντα. Άλλοι θεωρούν οτι αφορούν τον βασιλιά του βορρά και κατά συνέπεια υποδεικνύουν μια εκπλήρωση σε γεγονότα που συνέβησαν στην ιστορία της Τουρκίας. Μιλάμε μόνο για αυτές τις δύο θέσεις, καθώς η προσπάθεια που κάνουν κάποιοι να φέρουν εδώ τον παπισμό είναι προφανώς τόσο άστοχη, ώστε η εξέτασή της θέσης αυτής δεν χρειάζεται να μας απασχολήσει. Αν καμία από αυτές τις θέσεις δεν είναι άνευ δυσκολίας, όπως υποθέτουμε ότι κανείς δεν θα ισχυριστεί ότι είναι,

απολύτως, το μόνο που μένει είναι να επιλέξουμε εκείνην που έχει τα περισσότερα τεκμήρια υπέρ της. Και θα βρούμε μία υπέρ της οποίας τα στοιχεία υπερισχύουν τόσο πολύ, αποκλείοντας όλα τα άλλα, που δύσκολα θα αφήσουν κάποιο περιθώριο αμφιβολίας σχετικά με την άποψη που αναφέρεται εδώ.

Όσον αφορά την άποψη οτι αυτό το τμήμα της προφητείας αναφέρεται στον Ναπολέοντα ή στη Γαλλία υπό την ηγεσία του, στο βαθμό που γνωρίζουμε την ιστορία της, δεν βρίσκουμε γεγονότα που μπορούμε να υποστηρίξουμε με κάποιο βαθμό βεβαιότητας ως την εκπλήρωση του υπόλοιπου τμήματος αυτού του κεφαλαίου, και ως εκ τούτου δεν βλέπουμε πώς μπορεί να θεωρηθεί έτσι. Πρέπει, λοιπόν, να εκπληρωθεί από την Τουρκία, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί (1) ότι η έκφραση «βασιλιάς του βορρά» δεν ισχύει για την Τουρκία, ή (2) ότι υπάρχει κάποια άλλη δύναμη εκτός από τη Γαλλία ή τον βασιλιά του βορρά που εκπλήρωσε αυτό το μέρος της πρόβλεψης. Αλλά αν η Τουρκία, που τώρα κατέχει την περιοχή που αποτελούσε το βόρειο τμήμα της αυτοκρατορίας του Αλεξάνδρου, δεν είναι ο βασιλιάς του βορρά αυτής της προφητείας, τότε μένουμε χωρίς καμία αρχή που να μας καθοδηγεί στην ερμηνεία και υποθέτουμε ότι όλοι θα συμφωνήσουν ότι δεν υπάρχει χώρος για την εισαγωγή οποιασδήποτε άλλης δύναμης εδώ. Ο Γάλλος βασιλιάς και ο βασιλιάς του βορρά είναι οι μόνοι στους οποίους μπορεί να αφορά αυτή η προφητεία. Η εκπλήρωση πρέπει να βρίσκεται ή στον έναν ή στο άλλον.

Κάποιες σκέψεις σίγουρα ευνοούν την ιδέα ότι, στο τελευταίο μέρος του εδαφίου 40, υπάρχει μια μεταφορά του κέντρου βάρους της προφητείας από τη γαλλική δύναμη στον βασιλιά του βορρά. Ο βασιλιάς του βορρά παρουσιάζεται λίγο πριν, να βγαίνει σαν ανεμοστρόβιλος, με άρματα, ιππείς, και πολλά πλοία. Τη σύγκρουση μεταξύ αυτής της δύναμης και των Γάλλων έχουμε ήδη αναφέρει. Ο βασιλιάς του βορρά, με τη βοήθεια των συμμάχων του, κέρδισε σε αυτή τη διαμάχη. Και οι Γάλλοι, αποτυχημένοι στις προσπάθειές τους, εκδιώχθηκαν πίσω στην Αίγυπτο. Επομένως, θα ήταν πιο φυσικό να θεωρήσουμε οτι το "*θα πλημμυρίσουν, και θα διαβούν"* αναφέρεται σε εκείνη τη δύναμη που αναδύθηκε θριαμβευτικά από εκείνη τη διαμάχη. Και αυτή η δύναμη ήταν η Τουρκία. Θα προσθέσουμε μόνο ότι κάποιος που είναι εξοικειωμένος με την Εβραϊκή γλώσσα μας διαβεβαιώνει ότι η ερμηνεία αυτού του αποσπάσματος είναι τέτοια που καθιστά απαραίτητο να θεωρήσουμε οτι η φράση αυτή αναφέρεται στον βασιλιά του βορρά, με αυτές τις λέξεις να εκφράζουν το αποτέλεσμα αυτής της κίνησης που μόλις πριν παρομοιάστηκε με την ορμή του ανεμοστρόβιλου.

Εδάφιο 41. θα μπει ακόμα μέσα στη γη της δόξας, και πολλοί [πολλές περιοχές, στο Εβραϊκό] θα καταστραφούν· αυτοί, όμως, θα διασωθούν από το χέρι του, ο Εδώμ, και ο Μωάβ, και οι πρώτοι των γιων τού Αμμών.

Τα γεγονότα που μόλις αναφέρθηκαν σχετικά με την εκστρατεία των Γάλλων εναντίον της Τουρκίας και την απόκρουση της πρώτης στον Άγιο Ιωάννη της Άκρας, αντλήθηκαν κυρίως από την Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια. Από την ίδια πηγή συγκεντρώνουμε περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την υποχώρηση των Γάλλων στην Αίγυπτο και τις πρόσθετες ήττες που τους ανάγκασαν να φύγουν από τη χώρα.

Εγκαταλείποντας μια εκστρατεία στην οποία το ένα τρίτο του στρατού είχε πέσει θύμα του πολέμου και της πανώλης, οι Γάλλοι αποσύρθηκαν από τον Άγιο Ιωάννη της

Άκρας και μετά από μια κουραστική πορεία είκοσι έξι ημερών επανήλθαν στο Κάιρο της Αιγύπτου. Έτσι, εγκατέλειψαν όλες τις κατακτήσεις που είχαν κάνει στην Ιουδαία. Και η "*η γη της δόξας*", η Παλαιστίνη, με όλες τις επαρχίες της, που εδώ ονομάζονται «πολλές περιοχές», έπεσε ξανά υπό την καταπιεστική κυριαρχία των Τούρκων. Ο Εδώμ, ο Μωάβ και ο Αμμών, που βρίσκονταν έξω από τα όρια της Παλαιστίνης, νότια και ανατολικά της Νεκράς Θάλασσας και του Ιορδάνη, ήταν εκτός της γραμμής της πορείας των Τούρκων από τη Συρία προς την Αίγυπτο και έτσι διέφυγαν τις καταστροφές αυτής της εκστρατείας. Σε αυτό το απόσπασμα, ο Άνταμ Κλαρκ σημειώνει τα εξής: «Αυτούς και άλλους Άραβες (οι Τούρκοι) δεν μπόρεσαν ποτέ να τους υποτάξουν. Εξακολουθούν να κατέχουν τις ερήμους και λαμβάνουν ετήσιο φόρο σαράντα χιλιάδων χρυσών κορωνών από τους Οθωμανούς αυτοκράτορες για να επιτρέπουν στα καραβάνια με τους προσκυνητές για τη Μέκκα να έχουν ελεύθερη διέλευση».

Εδάφιο 42. Και θα εκτείνει το χέρι του επάνω στους τόπους· και η γη της Αιγύπτου δεν θα ξεφύγει.

Κατά την υποχώρηση των Γάλλων στην Αίγυπτο, ένας τουρκικός στόλος αποβίβασε 18.000 άνδρες στο Αμπουκίρ. Ο Ναπολέων επιτέθηκε αμέσως, κατατροπώνοντας πλήρως τους Τούρκους και αποκαθιστώντας την εξουσία του στην Αίγυπτο. Αλλά σε αυτό το χρονικό σημείο, οι σοβαρές ήττες των γαλλικών δυνάμεων στην Ευρώπη ανάγκασαν τον Ναπολέοντα να στραφεί στα θέματα της δικής του χώρας. Τη διοίκηση των στρατευμάτων στην Αίγυπτο ανέλαβε ο στρατηγός Κλέμπερ, ο οποίος, μετά από μια περίοδο ακούραστης δραστηριότητας προς όφελος του στρατού, δολοφονήθηκε από έναν Τούρκο στο Κάιρο και τη διοίκηση ανέλαβε ο Αμπντάλα Μενού. Με έναν στρατό που δεν μπορούσε να αναπληρωθεί, κάθε απώλεια ήταν σοβαρή.

Εν τω μεταξύ, η αγγλική κυβέρνηση, ως σύμμαχος των Τούρκων, είχε αποφασίσει να αποσπάσει την Αίγυπτο από τους Γάλλους. Στις 13 Μαρτίου 1800, ένας αγγλικός στόλος αποβίβασε ένα σώμα στρατευμάτων στο Αμπουκίρ. Οι Γάλλοι έδωσαν μάχη την επόμενη μέρα, αλλά αναγκάστηκαν να αποσυρθούν. Στις 18, το Αμπουκίρ παραδόθηκε. Στις 28, ένας τουρκικός στόλος έφερε ενισχύσεις και ο μεγάλος βεζίρης πλησίασε από τη Συρία με μεγάλο στρατό. Στις 19, η Ροζέτα παραδόθηκε στις συνδυασμένες δυνάμεις των Άγγλων και των Τούρκων. Στη Ραχμανίγια, ένα γαλλικό σώμα 4.000 ανδρών ηττήθηκε από 8.000 Άγγλους και 6.000 Τούρκους. Στο Ελμεναγιέρ, 5.000 Γάλλοι αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν στις 16 Μαΐου μπροστά στον βεζίρη, ο οποίος προχωρούσε προς το Κάιρο με 20.000 άνδρες. Ολόκληρος ο γαλλικός στρατός ήταν πλέον αποκλεισμένος στο Κάιρο και την Αλεξάνδρεια. Το Κάιρο συνθηκολόγησε στις 27 Ιουνίου και η Αλεξάνδρεια στις 2 Σεπτεμβρίου. Τέσσερις εβδομάδες αργότερα, την 1η Οκτωβρίου 1801, υπογράφηκαν στο Λονδίνο οι προκαταρκτικές συμφωνίες ειρήνης.

"*η γη της Αιγύπτου δεν θα ξεφύγει*" ήταν τα λόγια της προφητείας. Αυτή η διατύπωση φαίνεται να υπονοεί ότι η Αίγυπτος θα υποτασσόταν σε κάποια δύναμη από την κυριαρχία της οποίας θα επιθυμούσε να απελευθερωθεί. Ανάμεσα στους Γάλλους και τους Τούρκους, ποιους προτιμούσαν οι Αιγύπτιοι; — Προτιμούσαν τη γαλλική κυριαρχία. Στο βιβλίο του R. R. Madden "Ταξίδια στην Αίγυπτο, τη Νουβία, την Τουρκία και την Παλαιστίνη κατά τα έτη 1824-1827", που εκδόθηκε στο Λονδίνο το 1829, αναφέρεται ότι οι

Αιγύπτιοι λυπήθηκαν για την ήττα των Γάλλων και εξυμνήθηκαν απ' αυτούς ως ευεργέτες· και ότι «για το σύντομο χρονικό διάστημα που παρέμειναν, άφησαν ίχνη προόδου»· και ότι, αν μπορούσαν να είχαν εδραιώσει την εξουσία τους, η Αίγυπτος θα ήταν πλέον σχετικά πολιτισμένη. Λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη μαρτυρία, η διατύπωση δεν θα ήταν κατάλληλη αν αναφερόταν στους Γάλλους γιατί οι Αιγύπτιοι δεν ήθελαν να ξεφύγουν από τα χέρια τους. Ήθελαν επομένως να ξεφύγουν από τα χέρια των Τούρκων, αλλά δεν μπόρεσαν.

Εδάφιο 43. Και θα κυριεύσει τούς θησαυρούς από το χρυσάφι και από το ασήμι, και όλα τα επιθυμητά της Αιγύπτου· και οι Λίβυοι και οι Αιθίοπες θα είναι πίσω από τα βήματά του.

Για να επεξηγήσουμε αυτό το εδάφιο, παραθέτουμε τα ακόλουθα από το Historic Echoes of the Voice of God, σελ. 49: —

«Η ιστορία δίνει τα ακόλουθα γεγονότα: Όταν οι Γάλλοι εκδιώχθηκαν από την Αίγυπτο και οι Τούρκοι κατέλαβαν την Αίγυπτο, ο σουλτάνος επέτρεψε στους Αιγύπτιους να αναδιοργανώσουν την κυβέρνησή τους όπως ήταν πριν από τη γαλλική εισβολή. Δεν ζήτησε από τους Αιγύπτιους ούτε στρατιώτες, ούτε όπλα, ούτε οχυρώσεις, αλλά τους άφησε να διαχειρίζονται τις δικές τους υποθέσεις ανεξάρτητα, με τη σημαντική εξαίρεση οτι τους επέβαλε φόρο υποτέλειας. Στα άρθρα της συμφωνίας μεταξύ του σουλτάνου και του πασά της Αιγύπτου, οριζόταν ότι οι Αιγύπτιοι έπρεπε να πληρώνουν ετησίως στην τουρκική κυβέρνηση ένα ορισμένο ποσό χρυσού και ασημιού, και «εξακόσιες χιλιάδες μέτρα σιτηρών και τετρακόσιες χιλιάδες κριθάρι.»

"*οι Λίβυοι και οι Αιθίοπες*", είναι οι «οι Χουσίμ» [στο εβραϊκό, δηλ. απόγονοι του Χους, Αιθίοπες], λέει ο Δρ. Κλαρκ, «οι αήττητοι Άραβες», που επεδίωξαν τη φιλία των Τούρκων, και πολλοί από τους οποίους είναι υποτελείς φόρου σε αυτούς μέχρι σήμερα.

Εδάφιο 44. Όμως, αγγελίες από την ανατολή και από τον βορρά θα τον ταράξουν· γι' αυτό, θα βγει έξω με μεγάλον θυμό, για να αφανίσει, και να εξολοθρεύσει πολλούς.

Σε αυτό το εδάφιο, ο Δρ. Κλαρκ έχει μια σημείωση που αξίζει να αναφερθεί. Λέει: «Αυτό το μέρος της προφητείας παραμένει ανεκπλήρωτο». Η σημείωση του διατυπώθηκε το 1825. Σε ένα άλλο μέρος του σχολίου του, λέει: «Αν η δύναμη αυτή θεωρηθεί οτι είναι η Τουρκία όπως στα προηγούμενα εδάφια, αυτό μπορεί να σημαίνει ότι οι Πέρσες στα ανατολικά και οι Ρώσοι στα βόρεια θα δημιουργήσουν κάποια στιγμή μεγάλο πρόβλημα στην οθωμανική κυβέρνηση».

Μεταξύ αυτής της εικασίας του Δρ. Κλαρκ, που γράφτηκε το 1825, και του Κριμαϊκού πολέμου του 1853-1856, υπάρχει σίγουρα μια εντυπωσιακή εκπλήρωση, στο βαθμό που οι ίδιες οι δυνάμεις που αναφέρει, οι Πέρσες στα ανατολικά και οι Ρώσοι στα βόρεια, ήταν αυτές που υποκίνησαν αυτή τη σύγκρουση. Τα νέα από αυτές τις δυνάμεις τον τάραξαν (την Τουρκία). Η στάση και οι κινήσεις τους προκάλεσαν στον σουλτάνο θυμό και τον ώθησαν να πάρει εκδίκηση. Η Ρωσία, ως το πιο επιθετικό μέρος, ήταν το αντικείμενο επίθεσης. Η Τουρκία κήρυξε τον πόλεμο στον ισχυρό βόρειο γείτονά της το 1853. Ο κόσμος παρακολουθούσε με έκπληξη να βλέπει μια κυβέρνηση που από καιρό

αποκαλούνταν «ο εξ ανατολών ασθενής», μια κυβέρνηση της οποίας ο στρατός ήταν αποθαρρυμένος και απογοητευμένος, της οποίας τα θησαυροφυλάκια ήταν άδεια, της οποίας οι ηγεμόνες ήταν αχρείοι και άμυαλοι, και της οποίας οι υπήκοοι ήταν επαναστατικοί και απειλούσαν με απόσχιση, να ορμάει με τέτοια ορμή στη σύγκρουση. Η προφητεία έλεγε ότι θα έβγαινε έξω με "*μεγάλον θυμό*". Και όταν πράγματι προχώρησαν κατ αυτόν τον τρόπο στον προαναφερθέντα πόλεμο, περιγράφηκαν με τη βέβηλη γλώσσα ενός Αμερικανού συγγραφέα, ως «μαχόμενοι σαν διάβολοι». Η Αγγλία και η Γαλλία, είναι αλήθεια, σύντομα ήρθαν να βοηθήσουν την Τουρκία, αλλά αυτή προχώρησε με τον τρόπο που περιγράφεται, και όπως αναφέρεται, κέρδισε σημαντικές νίκες πριν ακόμα λάβει τη βοήθεια αυτών των δυνάμεων.

Εδάφιο 45. Και θα στήσει τις σκηνές τής βασιλικής του κατοίκησης ανάμεσα στις θάλασσες, επάνω στο ένδοξο βουνό τής αγιότητας· όμως, θάρθει στο τέλος του, και δεν θα υπάρχει εκείνος που να τον βοηθάει.

Έχουμε μέχρι τώρα ιχνηλατήσει την προφητεία του 11ου κεφαλαίου του Δανιήλ, βήμα προς βήμα, και μέχρι στιγμής έχουμε βρει γεγονότα που εκπληρώνουν όλες τις προβλέψεις της. Όλα έχουν καταγραφεί στην ιστορία εκτός από αυτό το τελευταίο εδάφιο. Αφού οι προβλέψεις του προηγούμενου εδαφίου εκπληρώθηκαν μπροστά στα μάτια της γενιάς που ζει τώρα, μεταφερόμαστε με αυτό πέρα από τις μέρες μας στο μέλλον· γιατί καμία δύναμη δεν έχει ακόμη εκτελέσει τις πράξεις που περιγράφονται εδώ. Πρόκειται όμως να εκπληρωθεί και η εκπλήρωσή του πρέπει να επιτευχθεί από εκείνη τη δύναμη που ήταν συνεχώς το θέμα της προφητείας από το 40ό εδάφιο μέχρι αυτό το 45ο εδάφιο. Εάν η ερμηνεία που έχουμε δώσει σε αυτά τα εδάφια είναι σωστή, πρέπει να αναμένουμε να δούμε την Τουρκία να κάνει την κίνηση που υποδεικνύεται εδώ.

Και ας δούμε πόσο εύκολα θα μπορούσε να γίνει αυτό. Η Παλαιστίνη, η οποία περιέχει το "*ένδοξο βουνό τής αγιότητας*", το όρος στο οποίο βρίσκεται η Ιερουσαλήμ, "*ανάμεσα στις θάλασσες*", τη Νεκρά Θάλασσα και τη Μεσόγειο, είναι μια τουρκική επαρχία [την εποχή που γράφτηκε το παρόν]· και αν ο Τούρκος αναγκαζόταν να αποσυρθεί βιαστικά από την Ευρώπη, θα μπορούσε εύκολα να πάει σε οποιοδήποτε σημείο εντός των κτήσεων του για να εγκαταστήσει την προσωρινή του έδρα, που εδώ περιγράφονται κατάλληλα ως οι σκηνές, οι κινητές κατοικίες, του παλατιού του· αλλά δεν θα μπορούσε να πάει πέρα από αυτές. Το πιο αξιοσημείωτο σημείο εντός των ορίων της Τουρκίας στην Ασία είναι η Ιερουσαλήμ.

Και σημειώστε, επίσης, πόσο ταιριάζει η διατύπωση του εδαφίου αυτού σε αυτή τη δύναμη: "*θάρθει στο τέλος του, και δεν θα υπάρχει εκείνος που να τον βοηθάει*". Αυτή η διατύπωση υπονοεί ξεκάθαρα ότι αυτή η δύναμη είχε λάβει προηγουμένως βοήθεια. Σε ποιες περιπτώσεις; — Στον πόλεμο εναντίον της Γαλλίας το 1798-1801, η Αγγλία και η Ρωσία βοήθησαν τον σουλτάνο. Στον πόλεμο μεταξύ Τουρκίας και Αιγύπτου το 1838-1840, η Αγγλία, η Ρωσία, η Αυστρία και η Πρωσία παρενέβησαν υπέρ της Τουρκίας. Στον πόλεμο της Κριμαίας το 1853-1856, η Αγγλία, η Γαλλία και η Σαρδηνία υποστήριξαν τους Τούρκους. Και στον τελευταίο Ρωσοτουρκικό πόλεμο, οι μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης παρενέβησαν για να σταματήσουν την πρόοδο της Ρωσίας. Χωρίς τη βοήθεια που έλαβε σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, η Τουρκία πιθανότατα δεν θα είχε καταφέρει να διατηρήσει

τη θέση της. Και είναι πασίγνωστο το γεγονός ότι από την πτώση της οθωμανικής κυριαρχίας το 1840, η αυτοκρατορία υπάρχει μόνο χάρη στην ανοχή των μεγάλων δυνάμεων της Ευρώπης. Χωρίς την υποσχεμένη υποστήριξή τους, δεν θα μπορούσε για πολύ να διατηρήσει ούτε καν την ύπαρξη της· και όταν αυτή αποσυρθεί, θα πρέπει να καταρρεύσει. Έτσι, η προφητεία λέει ότι ο βασιλιάς θα φτάσει στο τέλος του και κανείς δεν θα τον βοηθά· και φτάνει στο τέλος του, όπως μπορούμε φυσικά να συμπεράνουμε επειδή κανείς δεν τον βοηθά, — επειδή η υποστήριξη που του παρείχαν προηγουμένως αποσύρεται.

Έχουμε κάποιες ενδείξεις ότι αυτό το μέρος της προφητείας πρόκειται σύντομα να εκπληρωθεί; Καθώς θέτουμε αυτό το ερώτημα, δεν κοιτάμε προς σκοτεινές και μακρινές εποχές του παρελθόντος, των οποίων τα γεγονότα, που από τόσο παλιά έχουν μεταφερθεί στις σελίδες της ιστορίας, τώρα ενδιαφέρουν μόνο τους λίγους, αλλά τον παρόντα ζωντανό, κινούμενο κόσμο. Τα έθνη που βρίσκονται τώρα στο προσκήνιο της δράσης, με τους πειθαρχημένους στρατούς τους και τα πολλά πολεμικά όπλα τους, κάνουν κάποια κίνηση που να αποβλέπει σε αυτό το σκοπό;

Όλα τα βλέμματα είναι τώρα στραμμένα με ενδιαφέρον προς την Τουρκία· και η ομόφωνη γνώμη των πολιτικών είναι ότι οι Τούρκοι είναι καταδικασμένοι σύντομα να εκδιωχθούν από την Ευρώπη. Μερικά χρόνια αργότερα, ένας ανταποκριτής της New York Tribune, γράφοντας από την Ανατολή, είπε: «Η Ρωσία εξοπλίζεται μέχρι τα δόντια... για να εκδικηθεί την Τουρκία... Δύο εκστρατείες του ρωσικού στρατού θα εκδιώξουν τους Τούρκους από την Ευρώπη». Ο Κάρλτον, πρώην ανταποκριτής της Boston Journal, γράφοντας από το Παρίσι με τίτλο «Το Ανατολικό Ζήτημα», είπε: —

«Το θέμα της συζήτησης την τελευταία εβδομάδα δεν αφορούσε την Έκθεση, αλλά το «Ανατολικό Ζήτημα». Πως θα εξελιχθεί; Θα υπάρξει πόλεμος; Τι πρόκειται να κάνει η Ρωσία; Ποια στάση θα λάβουν οι Δυτικές δυνάμεις; Αυτά είναι ζητήματα που συζητούνται όχι μόνο στις καφετέριες και τα εστιατόρια, αλλά και στο Νομοθετικό Σώμα. Ίσως δεν μπορώ να προσφέρω καλύτερη υπηρεσία αυτή τη στιγμή από το να ομαδοποιήσω ορισμένα γεγονότα σχετικά με αυτό το ζήτημα, τα οποία, σύμφωνα με τις τρέχουσες ενδείξεις, πρόκειται να προσελκύσουν την άμεση προσοχή του κόσμου. Τι είναι το «Ανατολικό Ζήτημα»; Δεν είναι εύκολο να δοθεί ένας ορισμός· γιατί για τη Ρωσία μπορεί να σημαίνει ένα πράγμα, για τη Γαλλία άλλο, και για την Αυστρία άλλο· αλλά αν παραμερίσουμε κάθε παράπλευρο ζήτημα, μπορεί να αναχθεί σε αυτό, δηλαδή στην απώθηση του Τούρκου προς την Ασία και μια μάχη για την επικράτειά του».

Λέει επίσης: —

«Σίγουρα οι ενδείξεις είναι ότι ο σουλτάνος είναι υποχρεωμένος σύντομα να δει τα δυτικά σύνορα των κυριαρχιών του να αποσπώνται, κομμάτι-κομμάτι. Αλλά τι θα ακολουθήσει; Θα δημιουργηθούν η Ρουμανία, η Σερβία, η Βοσνία, και η Αλβανία ως ανεξάρτητες κυριαρχίες και θα πάρουν τη θέση τους ανάμεσα στα έθνη; Ή μήπως θα υπάρξει μια μεγάλη ορμή για την οθωμανική εδάφη; Αλλά αυτό είναι του μέλλοντος, ενός μέλλοντος όχι πολύ μακρινού».

Λίγο μετά τη συγγραφή των προαναφερθέντων αποσπασμάτων, μια εκπληκτική επανάσταση έλαβε χώρα στην Ευρώπη. Η Γαλλία, ένα από τα μέρη, αν όχι το κύριο, στη συμμαχία για την υποστήριξη του οθωμανικού θρόνου, συντρίφτηκε από την Πρωσία στον Γαλλοπρωσικό πόλεμο του 1870. Η Πρωσία, ένας άλλος εταίρος, έτρεφε συμπάθεια προς

τη Ρωσία για να παρέμβει στις κινήσεις της τελευταίας εναντίον των Τούρκων. Η Αγγλία, ένα τρίτο μέρος, ήταν σε μια δύσκολη οικονομική κατάσταση και δεν μπορούσε να σκεφτεί να εισέλθει σε οποιονδήποτε ανταγωνισμό για λογαριασμό της Τουρκίας χωρίς τη συμμαχία της Γαλλίας. Η Αυστρία δεν είχε συνέλθει από το πλήγμα που δέχθηκε στον προηγούμενο πόλεμό της με την Πρωσία· και η Ιταλία ήταν απασχολημένη με το ζήτημα της απογύμνωσης του πάπα από την κοσμική του εξουσία και της μετατροπής της Ρώμης σε πρωτεύουσα του έθνους. Ένας συγγραφέας στην New York Tribune σχολίασε ότι εάν η Τουρκία εμπλακεί με τη Ρωσία, θα μπορούσε να βασιστεί στην άμεση «βοήθεια της Αυστρίας, της Γαλλίας και της Αγγλίας». Αλλά καμία από αυτές τις δυνάμεις, ούτε οποιεσδήποτε άλλες που θα ήταν πιθανό να βοηθήσουν την Τουρκία, δεν αναφέρονταν εκείνη την εποχή οτι ήταν πρόθυμες να το κάνουν, κυρίως λόγω της ξαφνικής και απροσδόκητης ταπείνωσης του γαλλικού έθνους, όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

Η Ρωσία τότε είδε ότι είχε έρθει η ευκαιρία της. Αιφνιδίασε όλες τις δυνάμεις της Ευρώπης το φθινόπωρο του ίδιου αξιομνημόνευτου έτους, 1870, ανακοινώνοντας σκόπιμα ότι σκόπευε να μην τηρεί πλέον τους όρους της συνθήκης του 1856. Αυτή η συνθήκη, που συνήφθη με τη λήξη του Κριμαϊκού πολέμου, περιόριζε τις πολεμικές επιχειρήσεις της Ρωσίας στη Μαύρη Θάλασσα. Αλλά η Ρωσία έπρεπε να έχει το προνόμιο να χρησιμοποιεί αυτά τα ύδατα για στρατιωτικούς σκοπούς, εάν ήθελε να υλοποιήσει τα σχέδιά της εναντίον της Τουρκίας. Εξ ου και η απόφασή της να αγνοήσει αυτή τη συνθήκη ακριβώς τη στιγμή που καμία από τις δυνάμεις δεν ήταν σε θέση να την επιβάλει.

Ο φαινομενικός λόγος που προέβαλε η Ρωσία για τις κινήσεις της προς αυτή την κατεύθυνση ήταν ότι έτσι θα μπορούσε να είχε θαλάσσιο μέτωπο και λιμάνια με θερμότερο κλίμα από τις ακτές της Βαλτικής, αλλά το πραγματικό σχέδιο της ήταν εναντίον της Τουρκίας. Έτσι, η C*hurchman*, από το Χάρτφορντ του Κονέκτικατ, σε ένα εύστοχο άρθρο για την τρέχουσα «Ευρωπαϊκή Ποτ Πουρί», δηλώνει ότι η Ρωσία με τις καταπατήσεις της κατά της Τουρκίας «δεν επιδιώκει απλώς θαλάσσια σύνορα και λιμάνια που βρίσκονται στις μεγάλες εμπορικές οδούς, που δεν κλείνουν από τους αρκτικούς χειμώνες, αλλά ότι, με ένα συναίσθημα παρόμοιο με αυτό που ενέπνευσε τις Σταυροφορίες, ενεργοποιείται από μια έντονη επιθυμία να εκδιώξει την Ημισέληνο από το έδαφος της Ευρώπης».

Αυτή η επιθυμία εκ μέρους της Ρωσίας έχει τιμηθεί ως ιερή κληρονομιά από την εποχή του Μεγάλου Πέτρου. Αυτός ο διάσημος πρίγκιπας, που έγινε μοναδικός αυτοκράτορας της Ρωσίας το 1688, σε ηλικία δεκαέξι ετών, απόλαυσε μια ευημερούσα βασιλεία τριάντα επτά ετών, μέχρι το 1725, και άφησε στους διαδόχους του μια περίφημη «τελευταία διαθήκη», δίνοντας ορισμένες σημαντικές οδηγίες για την συνεχή τήρησή τους. Το ένατο άρθρο αυτής της «διαθήκης» πρόσταζε την ακόλουθη πολιτική: —

«Να λάβουμε κάθε δυνατό μέσο για να κατακτήσουμε την Κωνσταντινούπολη και τις Ινδίες (γιατί αυτός που κυβερνά εκεί θα είναι ο αληθινός κυρίαρχος του κόσμου)· να υποκινούμε συνεχώς πόλεμο στην Τουρκία και την Περσία· να φτιάξουμε φρούρια στη Μαύρη Θάλασσα· να αποκτήσουμε σταδιακά τον έλεγχο της θάλασσας, καθώς και της Βαλτικής, η οποία είναι ένας διπλός στόχος, απαραίτητος για την υλοποίηση του σχεδίου μας· να επιταχύνουμε όσο το δυνατόν περισσότερο την παρακμή της Περσίας· να διεισδύσουμε στον Περσικό Κόλπο· να αποκαταστήσουμε, ει δυνατόν, μέσω της Συρίας, το αρχαίο εμπόριο του Λεβάντε· να προχωρήσουμε στις Ινδίες, οι οποίες είναι η μεγάλη

Πέτρος ο Μέγας

αποθήκη του κόσμου. Μόλις φτάσουμε εκεί, δεν θα έχουμε πλέον ανάγκη από τον χρυσό της Αγγλίας».

Το ενδέκατο άρθρο αναφέρει: «Να κάνουμε να ενδιαφερθεί ο Οίκος της Αυστρίας για την εκδίωξη των Τούρκων από την Ευρώπη και να κατευναστούν οι διαφωνίες τους κατά τη στιγμή της κατάκτησης της Κωνσταντινούπολης (αφού υποκινήσουμε πόλεμο μεταξύ των παλαιών κρατών της Ευρώπης), δίνοντας στην Αυστρία ένα μέρος της κατάκτησης,
το οποίο στη συνέχεια θα ανακτηθεί ή θα μπορεί να ανακτηθεί».

Τα ακόλουθα γεγονότα στη ρωσική ιστορία θα δείξουν πόσο επίμονα ακολουθήθηκε αυτή η πολιτική γραμμή: —

«Το 1696, ο Μέγας Πέτρος απέσπασε την Αζοφική Θάλασσα από τους Τούρκους και την κράτησε. Στη συνέχεια, η Μεγάλη Αικατερίνη κέρδισε την Κριμαία. Το 1812, με την ειρήνη του Βουκουρεστίου, ο Αλέξανδρος Α΄ απέκτησε τη Μολδαβία και την όμορφα ονομαζόμενη επαρχία της Βεσσαραβίας, με τα μήλα, τα ροδάκινα και τα κεράσια της. Στη συνέχεια ήρθε ο μέγας Νικόλαος, ο οποίος κέρδισε το δικαίωμα της ελεύθερης ναυσιπλοΐας στη Μαύρη Θάλασσα, τα Δαρδανέλλια και τον Δούναβη, αλλά η υπερβολική απληστία του τον οδήγησε στον Κριμαϊκό πόλεμο, με τον οποίο έχασε τη Μολδαβία, και το δικαίωμα ναυσιπλοΐας στον Δούναβη, και την απεριόριστη ναυσιπλοΐα στη Μαύρη Θάλασσα. Αυτή αναμφίβολα ήταν μια σοβαρή οπισθοδρόμηση για τη Ρωσία, αλλά δεν εξάλειψε τα σχέδια της κατά της οθωμανικής εξουσίας, ούτε συνέβαλε σε κανένα ουσιαστικό βαθμό στη σταθερότητα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας. Υπομονετικά περιμένοντας την ώρα της, η Ρωσία παρακολουθούσε και περίμενε, και το 1870, όταν όλα τα δυτικά έθνη παρακολουθούσαν τον γαλλο-πρωσικό πόλεμο, ανακοίνωσε στις δυνάμεις ότι δεν θα δεσμεύονταν πλέον από τη συνθήκη του 1856, η οποία της περιόριζε τη χρήση της Μαύρης Θάλασσας· και από τότε η θάλασσα αυτή είναι, όπως ήταν πριν από χίλια χρόνια, για όλες τις προθέσεις και σκοπούς, μια mare Russicum». — San Francisco Chronicle.

Ο Ναπολέων Βοναπάρτης καταλάβαινε καλά τα σχέδια της Ρωσίας και τη σημασία των σχεδιαζόμενων κινήσεών της. Ενώ ήταν κρατούμενος στο νησί της Αγίας Ελένης, σε συνομιλία με τον κυβερνήτη της, Σερ Χάντσον Λόου, εξέφρασε την ακόλουθη γνώμη: —

«Σε λίγα χρόνια, η Ρωσία θα έχει την Κωνσταντινούπολη, μέρος της Τουρκίας, και όλη την Ελλάδα. Αυτό το θεωρώ τόσο βέβαιο σαν να έχει ήδη συμβεί. Όλη η κολακεία και η παραπλάνηση που δέχτηκα από τον Αλέξανδρο ήταν για να κερδίσει τη συγκατάθεσή μου για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Δεν θα την έδινα, προβλέποντας ότι η ισορροπία της Ευρώπης θα καταστρεφόταν. Η Ρωσία αν κάποτε κατακτούσε την Κωνσταντινούπολη θα αποκτούσε όλο το εμπόριο της Μεσογείου, θα γινόταν ναυτική δύναμη, και τότε ο Θεός ξέρει τι θα μπορούσε να συμβεί. Ο σκοπός της εισβολής μου στη Ρωσία ήταν να το αποτρέψω αυτό, παρεμβάλλοντας μεταξύ αυτής και της Τουρκίας ένα νέο κράτος, το οποίο σκόπευα να δημιουργήσω ως εμπόδιο στις ανατολικές της καταπατήσεις».

Ο Κόσουτ, επίσης, είχε την ίδια άποψη για την πολιτική κατάσταση, όταν είπε: «Με την Τουρκία θα αποφασιστεί η μοίρα του κόσμου».

Τα λόγια του Βοναπάρτη, που παρατέθηκαν παραπάνω, σε σχέση με την καταστροφή «της ισορροπίας» της Ευρώπης, αποκαλύπτουν το κίνητρο που ώθησε τις μεγάλες δυνάμεις να ανεχθούν τόσο καιρό την ύπαρξη στην Ήπειρο ενός έθνους που έχει

μια ψεύτικη θρησκεία, είναι στερημένη από ανθρωπιά και αποτελεί ντροπή για τον σύγχρονο πολιτισμό. Η Κωνσταντινούπολη θεωρείται, κατά γενική ομολογία, ως το μεγάλο στρατηγικό σημείο της Ευρώπης και οι δυνάμεις έχουν αρκετή σοφία ή ζήλια ώστε να βλέπουν, ή να νομίζουν ότι βλέπουν, το γεγονός ότι αν κάποια από τις ευρωπαϊκές δυνάμεις αποκτήσει μόνιμη κατοχή αυτού του σημείου, όπως επιθυμεί η Ρωσία, αυτή η δύναμη θα είναι σε θέση να υπαγορεύσει όρους στην υπόλοιπη Ευρώπη. Αυτή τη θέση καμία από τις δυνάμεις δεν θέλει να κατέχει οποιαδήποτε άλλη δύναμη. Και ο μόνος προφανής τρόπος για να το αποτρέψουν είναι να συνεργαστούν όλες, με σιωπηρή ή ρητή συμφωνία, για να κρατήσουν η μία την άλλη έξω και να αφήσουν τον απερίγραπτο Τούρκο να σέρνει την άρρωστη ασιατική του ύπαρξη στο έδαφος της Ευρώπης. Αυτό διατηρεί αυτή την «ισορροπία δυνάμεων» για την οποία είναι όλες τόσο ευαίσθητες. Αλλά αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί για πάντα. "*θάρθει στο τέλος του, και δεν θα υπάρχει εκείνος που να τον βοηθάει*". Ο άρρωστος [Τουρκία] φαίνεται αποφασισμένος να κάνει τον εαυτό του, το συντομότερο δυνατό, επιθετικό σε τέτοιο βαθμό, που η Ευρώπη θα αναγκαστεί να τον οδηγήσει στην Ασία, ως ζήτημα ασφάλειας για τον δικό της πολιτισμό.

Όταν η Ρωσία, το 1870, ανακοίνωσε την πρόθεσή της να αγνοήσει τη συνθήκη του 1856, οι άλλες δυνάμεις, αν και ανίκανες να κάνουν οτιδήποτε, παρ' όλα αυτά, καθώς είχαν μεγάλη ιδέα για τον εαυτό τους, έκαναν αρκετή επίδειξη προσβεβλημένης αξιοπρέπειας. Απαίτησαν να γίνει ένα συνέδριο εθνών, και το αίτημα έγινε δεκτό. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε και αποδείχθηκε, όπως όλοι περίμεναν ότι θα αποδεικνυόταν, απλώς μια φάρσα όσον αφορά τον περιορισμό της Ρωσίας. Η San Francisco Chronicle του Μαρτίου του 1871, είχε αυτή την παράγραφο που αφορούσε το «Συνέδριο του Ανατολικού Ζητήματος»:—

«Είναι αρκετά προφανές ότι, όσον αφορά την κατεύθυνση ή τον έλεγχο της δράσης της κυβέρνησης της Μοσχοβίας, το συνέδριο δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια φάρσα. Η Αγγλία δημιούργησε την ιδέα του συνεδρίου, απλώς επειδή της παρείχε την ευκαιρία να εγκαταλείψει, χωρίς πραγματική ατίμωση, μια θέση που είχε αναλάβει μάλλον βιαστικά, και η Ρωσία ήταν αρκετά εφησυχασμένη ώστε να συμμετάσχει στο «μικρό παιχνίδι», νιώθοντας ικανοποιημένη ότι δεν θα έχανε τίποτα από την ευγένειά της. Η Τουρκία είναι το μόνο αδικημένο μέρος σε αυτή την επιδέξια διευθέτηση. Μένει αντιμέτωπη με τον κληρονομικό και αδυσώπητο εχθρό της· γιατί τα έθνη που προηγουμένως τη βοηθούσαν, φαινομενικά μέσω φιλίας και αγάπης για τη δικαιοσύνη, αλλά στην πραγματικότητα μέσω κινήτρων ιδιοτέλειας, έχουν αποφύγει την πρόκληση που τόσο ανοιχτά έριξε στην αρένα ο Βόρειος Κολοσσός. Είναι εύκολο να προβλέψει κανείς το τέλος αυτού του συνεδρίου. Η Ρωσία θα πάρει όλα όσα χρειάζεται, θα γίνει ένα ακόμη βήμα προς την υλοποίηση της θέλησης του Μεγάλου Πέτρου, και ο σουλτάνος θα λάβει μια πρόγευση της φαινομενικά αναπόφευκτης καταστροφής του - την απέλασή του από την Ευρώπη.

Από εκείνο το σημείο, οι σιγοκαίουσες φωτιές του «Ανατολικού Ζητήματος» συνέχισαν να ταράζουν και να ανησυχούν τα έθνη της Ευρώπης, μέχρι που το 1877 οι φλόγες άναψαν ξανά. Στις 24 Απριλίου εκείνου του έτους, η Ρωσία κήρυξε τον πόλεμο κατά της Τουρκίας, δήθεν για να υπερασπιστεί τους Χριστιανούς από την απάνθρωπη βαρβαρότητα των Τούρκων, στην πραγματικότητα για να κάνει μια ακόμη προσπάθεια να

Χάρτης που Απεικονίζει το Ανατολικό Ζήτημα

υλοποιήσει την από καιρό αγαπημένη της αποφασιστικότητα να εκδιώξει τους Τούρκους από την Ευρώπη. Τα γεγονότα και τα αποτελέσματα αυτού του πολέμου του 1877-1878 είναι τόσο πρόσφατα που ο απλός αναγνώστης μπορεί εύκολα να τα θυμηθεί. Ήταν φανερό από την αρχή ότι η Τουρκία επρόκειτο να νικηθεί. Η Ρωσία προωθήθηκε μέχρι που τα ίδια τα φυλάκια της Κωνσταντινούπολης καταλήφθηκαν από τις δυνάμεις της. Αλλά η διπλωματία από την πλευρά των θορυβημένων εθνών της Ευρώπης παρενέβη ξανά για να αναστείλει για λίγο τη μάχη. Το Συνέδριο του Βερολίνου πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 1878. Η Τουρκία συμφώνησε να υπογράψει όρους ειρήνης. Οι όροι ήταν ότι τα στενά των Δαρδανελίων θα ήταν ανοιχτά στα ρωσικά πλοία· ότι οι Ρώσοι θα κατείχαν το Βατούμ, το Καρς και το Ερζερούμ· ότι η Τουρκία θα έπρεπε να καταβάλει στη Ρωσία 20.000.000 λίρες Αγγλίας (σχεδόν 100.000.000 δολάρια) ως πολεμική αποζημίωση· και ότι η συνθήκη θα έπρεπε να υπογραφεί στην Κωνσταντινούπολη. Κάνοντας αυτή την ανακοίνωση, η Allgemeine Zeitung πρόσθεσε: «Η τελική είσοδος των Ρώσων στην Κωνσταντινούπολη δεν μπορεί πλέον να θεωρείται ανέφικτη».

Η εφημερίδα Detroit Evening News της 20ής Φεβρουαρίου 1878 ανέφερε: —

«Σύμφωνα με την τελευταία εκδοχή των όρων ειρήνης, η Τουρκία — εκτός από τις εδαφικές της απώλειες, την παράδοση μερικών σιδερένιων πλοίων, τις επισκευές του μήνα στον Δούναβη, την αποζημίωση του ρωσικού κεφαλαίου που επενδύθηκε σε τουρκικά χρεόγραφα, την αποζημίωση των Ρώσων υπηκόων στην Κωνσταντινούπολη για πολεμικές απώλειες και τη συντήρηση περίπου 100.000 αιχμαλώτων πολέμου — θα πρέπει να καταβάλει στη Ρωσία, σε στρογγυλά ποσά, ένα ποσό ισοδύναμο με περίπου 552.000.000 δολάρια σε δικά μας χρήματα. Τα μη εκτιμημένα στοιχεία θα αυξήσουν εύκολα αυτό το ποσό σε εξακόσια εκατομμύρια. Με το φορολογητέο έδαφός της να έχει μειωθεί σχεδόν στην πληγείσα από τη φτώχεια Μικρά Ασία και με τα οικονομικά της αυτή τη στιγμή σε κατάσταση απόλυτου χάους, είναι δύσκολο να δούμε από πού θα βρει τα χρήματα, όσο έτοιμοι κι αν είναι οι σημερινοί ηγεμόνες της να υπογράψουν τη συνθήκη.

«Η πρόταση ισοδυναμεί με την παροχή στον τσάρο μιας μόνιμης δανειακής υποθήκης για ολόκληρη την αυτοκρατορία, και περιέχει μια σιωπηρή απειλή ότι μπορεί να την κατασχέσει ανά πάσα στιγμή, με την κατάληψη του υπολοίπου της ευρωπαϊκής Τουρκίας. Ως προς αυτό το τελευταίο σημείο, όλη η Ευρώπη έχει ζωτικό συμφέρον, και ιδιαίτερα η Αγγλία, ακόμη και αν οι όροι δεν ήταν από μόνοι τους υπολογισμένοι για να οδηγήσουν τους Άγγλους πιστωτές στην τρέλα, το επιτυγχάνουν καθώς καταστρέφουν την τελευταία τους ελπίδα να λάβουν ποτέ έστω και ένα σεντ από τις μεγάλες επενδύσεις τους σε τουρκικά ομόλογα. Αυτό καθιστά τη Ρωσία προτιμώμενο πιστωτή της χρεοκοπημένης Υψηλής Πύλης, με το πρόσθετο πλεονέκτημα ότι είναι εκδοχέας, αφήνοντας πιστωτές με προηγούμενες απαιτήσεις έξω στο κρύο.»

Η ακόλουθη παράγραφος από το Philadelphia Public Ledger, Αύγουστος 1878, παρουσιάζει μια διδακτική και πολύ χαρακτηριστική παράθεση της συρρίκνωσης του τουρκικού εδάφους τα τελευταία εξήντα χρόνια, και ιδιαίτερα ως αποτέλεσμα του πολέμου του 1877: —

«Όποιος μπει στον κόπο να κοιτάξει έναν χάρτη της Τουρκίας που χρονολογείται περίπου εξήντα χρόνια πριν, και τον συγκρίνει με τον νέο χάρτη που σκιαγραφήθηκε από τη συνθήκη του Αγίου Στεφάνου, όπως τροποποιήθηκε από το Συνέδριο του Βερολίνου, θα είναι σε θέση να σχηματίσει προσωπική γνώμη για την δυναμική που πιέζει να εκδιώξει

την οθωμανική δύναμη εκτός της Ευρώπης. Τότε, τα βόρεια σύνορα της Τουρκίας εκτείνονταν μέχρι τα Καρπάθια Όρη και ανατολικά του ποταμού Σερέτη, περιλάμβαναν τη Μολδαβία μέχρι βόρεια, σχεδόν μέχρι το 47ο βόρειο γεωγραφικό πλάτους. Αυτός ο χάρτης περιλάμβανε επίσης αυτό που είναι τώρα το βασίλειο της Ελλάδας. Κάλυπτε όλη τη Σερβία και τη Βοσνία. Όμως μετά το έτος 1830 τα βόρεια σύνορα της Τουρκίας είχαν εκδιωχθεί από τα Καρπάθια προς τη νότια όχθη του Δούναβη, με τα πριγκιπάτα της Μολδαβίας και της Βλαχίας να έχουν απελευθερωθεί από την τουρκική κυριαρχία και να υπόκεινται μόνο στην καταβολή ετήσιου χρηματικού φόρου στην Υψηλή Πύλη. Νότια του Δούναβη, οι Σέρβοι είχαν κερδίσει μια παρόμοια απελευθέρωση για τη χώρα τους. Η Ελλάδα είχε επίσης τη δυνατότητα να εγκαθιδρύσει την ανεξαρτησία της. Τότε, όπως και τώρα, οι Τούρκοι ήταν σκληροί και πεισματάρηδες. Η Ρωσία και η Μεγάλη Βρετανία πρότειναν να γίνει η Ελλάδα υποτελές κράτος και να διατηρηθεί πάνω της η κυριαρχία της Υψηλής Πύλης. Αυτό απορρίφθηκε και το αποτέλεσμα ήταν η ολοκληρωτική καταστροφή του ισχυρού τουρκικού στόλου στο Ναβαρίνο και η δημιουργία του ανεξάρτητου βασιλείου της Ελλάδας. Έτσι, η Τουρκία στην Ευρώπη πιέστηκε προς τα πίσω από όλες τις πλευρές. Τώρα, το βόρειο σύνορο, που τόσο πρόσφατα βρισκόταν στον Δούναβη, έχει εκτοπιστεί νότια προς τα Βαλκάνια. Η Ρουμανία και η Σερβία έχουν πάψει ακόμη και να είναι υποτελείς και έχουν πάρει τη θέση τους μεταξύ των ανεξάρτητων κρατών. Η Βοσνία έχει τεθεί υπό την προστασία της Αυστρίας, όπως η Ρουμανία τέθηκε υπό την προστασία της Ρωσίας το 1829. Τα «επανορθωμένα» σύνορα παρέχουν τουρκικό έδαφος στη Σερβία, το Μαυροβούνιο και την Ελλάδα. Η Βουλγαρία παίρνει τη θέση της Ρουμανίας ως αυτοδιοικούμενο πριγκιπάτο, χωρίς καμία εξάρτηση από την Υψηλή Πύλη, πληρώνοντας μόνο ετήσιο φόρο. Ακόμα και νότια των Βαλκανίων η δύναμη των Τούρκων είναι «ακρωτηριασμένη», καθώς η Ρωμυλία πρόκειται να έχει «τοπική αυτοδιοίκηση» υπό Χριστιανό κυβερνήτη. Και έτσι, πάλι, τα σύνορα της Τουρκίας στην Ευρώπη πιέζονται προς τα πίσω από όλες τις πλευρές, μέχρι που το έδαφος που απομένει να είναι μόνο η σκιά αυτού που ήταν πριν από εξήντα χρόνια. Για περισσότερο από μισό αιώνα, η πολιτική και η μάχη της Ρωσίας ήταν τέτοια ώστε να παραχθεί αυτό το αποτέλεσμα. Για σχεδόν αυτό το χρονικό διάστημα, ο αγώνας ορισμένων από τις άλλες «δυνάμεις» ήταν να διατηρήσουν την «ακεραιότητα» της τουρκικής αυτοκρατορίας. Ποια πολιτική πέτυχε και ποια απέτυχε, θα το δείξει μια σύγκριση χαρτών σε διαστήματα των είκοσι πέντε ετών. Τον τελευταίο μισό αιώνα η Τουρκία έχει συρρικνωθεί στην Ευρώπη. Συρρικνώνεται σιγά σιγά πίσω στην Ασία, και, παρόλο που όλες οι «δυνάμεις» εκτός από τη Ρωσία θα έπρεπε να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να διατηρήσουν το οθωμανικό σύστημα στην Ευρώπη, υπάρχει ένα προφανές πεπρωμένο ορατό στην ιστορία των τελευταίων πενήντα ετών που πρέπει να τους νικήσει».

Ένας ανταποκριτής της Christian Union, γράφοντας από την Κωνσταντινούπολη με ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 1878, αναφέρει: —

«Όταν λαμβάνουμε υπόψη τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει τώρα αυτή η αδύναμη και ασταθής κυβέρνηση, είναι θαύμα ότι μπορεί να αντέξει έστω και για μια μέρα. Εκτός από το χρηματοδοτούμενο χρέος του 1.000.000.000 δολαρίων για το οποίο δεν πληρώνει τόκους, έχει ένα τεράστιο κυμαινόμενο χρέος που αντιπροσωπεύει όλα τα έξοδα του πολέμου· οι υπάλληλοί της είναι απλήρωτοι· ο στρατός της δεν έχει διαλυθεί ή καν μειωθεί· και τα χαρτονομίσματά της έχουν γίνει σχεδόν άχρηστα. Ο λαός έχει

αποθαρρυνθεί και περιμένει κάθε μέρα κάποια νέα επανάσταση ή μια νέα αναζωπύρωση του πολέμου. Η κυβέρνηση δεν ξέρει ποιον να εμπιστευτεί περισσότερο, τους φίλους της ή τους εχθρούς της».

Από το 1878 η τάση όλων των κινήσεων στην Ανατολή ήταν προς την ίδια κατεύθυνση, προμηνύοντας μεγαλύτερη πίεση στην τουρκική κυβέρνηση προς την κατεύθυνση της εκδίωξης της από το έδαφος της Ευρώπης. Η κατοχή της Αιγύπτου από τους Άγγλους, η οποία έλαβε χώρα το 1883, είναι ένα ακόμη βήμα προς το αναπόφευκτο αποτέλεσμα και παρέχει ένα κίνημα που ο Independent της Νέας Υόρκης τολμά να ονομάσει «αρχή του τέλους».

Το 1895, ο κόσμος συγκλονίστηκε από την αναφορά για τις τρομερές φρικαλεότητες που προκάλεσαν οι Τούρκοι και οι Κούρδοι εναντίον των Αρμενίων. Αξιόπιστες αναφορές δείχνουν ότι πολλές χιλιάδες σφαγιάστηκαν, με κάθε είδους διαβολική σκληρότητα. Τα έθνη, μέσω των πρεσβευτών τους, διαμαρτύρονται και απειλούν· ο σουλτάνος υπόσχεται, αλλά δεν κάνει τίποτα. Προφανώς δεν έχει τη διάθεση ούτε τη δύναμη να σταματήσει την αιματοχυσία. Φανατικοί Μουσουλμάνοι φαίνεται να έχουν καταληφθεί από μια μανία να θανατώσουν όλους τους Αρμένιους άνδρες και να οδηγήσουν τις γυναίκες και τα παιδιά τους σε δουλεία ή σε μια πιο αξιοθρήνητη μοίρα. Τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές (Ιανουάριος 1897) λέγεται ότι χιλιάδες χήρες και ορφανά περιπλανώνται στα βουνά της Αρμενίας, πεθαίνουν από το κρύο και την πείνα· και απλώνουν απελπισμένα χέρια στην Αγγλία και την Αμερική για να τους σώσουν από την ολοκληρωτική καταστροφή. Μια ανατριχίλα τρόμου διαπέρασε τον Χριστιανισμό, και μια κραυγή υψώνεται από όλες τις χώρες: Ας εκδιωχθεί ο Τούρκος και ας έρθει το τέλος του! Κι όμως, ο εγωισμός των εθνών και η ζήλια τους ο ένας για τον άλλον, εμποδίζουν τα χέρια τους να σταματήσουν αυτό το
πογκρόμ της σφαγής και της καταστροφής, εκτοπίζοντας τον τρομερό Τούρκο. Για πόσο καιρό, Κύριε, για πόσο καιρό;

Έτσι, όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι ο Τούρκος πρέπει σύντομα να εγκαταλείψει την Ευρώπη. Πού θα στήσει τότε τις σκηνές του παλατιού του; Στην Ιερουσαλήμ; Αυτό είναι σίγουρα το πιο πιθανό σημείο. Ο Newton στις Προφητείες, σελ. 318, λέει: «Ανάμεσα στις θάλασσες επάνω στο ένδοξο βουνό της αγιότητας, πρέπει να υποδηλώνει, όπως έχουμε δείξει, κάποιο μέρος των Αγίων Τόπων. Εκεί ο Τούρκος θα στρατοπεδεύσει με όλες του τις δυνάμεις· όμως «θάρθει το τέλος του, και κανείς δεν θα τον βοηθήσει», — θα τον βοηθήσει αποτελεσματικά ή θα τον ελευθερώσει».

Ο χρόνος σύντομα θα καθορίσει αυτό το ζήτημα· και μπορεί να είναι μόνο σε λίγους μήνες. Και όταν αυτό συμβεί, τι ακολουθεί; — Γεγονότα τεράστιου ενδιαφέροντος για όλους τους κατοίκους αυτού του κόσμου, όπως δείχνει το αμέσως επόμενο κεφάλαιο.

Σημείωση. — Από τότε που γράφτηκαν τα προαναφερθέντα, η κατάσταση στην Τουρκία χειροτερεύει συνεχώς. Οι σφαγές των Αρμενίων συνεχίστηκαν και μεταξύ Ιανουαρίου και Σεπτεμβρίου 1896 ξέσπασε εξέγερση εναντίον των Τούρκων στην Κρήτη και τη Μακεδονία. Εκτός αυτού, οι ίδιοι οι φανατικοί Μουσουλμάνοι δείχνουν σημάδια δυσαρέσκειας με τον σουλτάνο και απειλούν με επανάσταση. Σοβαρές αναταραχές έχουν μόλις λάβει χώρα (Σεπτέμβριος 1896) στην Κωνσταντινούπολη, με αποτέλεσμα τη σφαγή περίπου δύο χιλιάδων Αρμενίων. Οι βασιλείς της Ευρώπης βρίσκονται τώρα σε διαβούλευση σχετικά με τη διευθέτηση των υποθέσεων της Τουρκίας, με την προοπτική να

καταλήξουν σε κάποια απόφαση και έτσι να αρθεί το μόνο εμπόδιο στη διάλυση της τουρκικής αυτοκρατορίας.

Κεφάλαιο 12 – Σκηνές του Τέλους

Η βασιλεία του Χριστού — Το μεγάλο σημείο της προσέγγισής της — Ποια γεγονότα είναι τα επόμενα στη σειρά — Ο καιρός της θλίψης — Η ειδική ανάσταση — Το κλειδί για το μέλλον — Άλλοι για ζωή, άλλοι για ονειδισμό — Υποσχέσεις αμοιβών της επερχόμενης ημέρας — Το σφραγισμένο βιβλίο ανοίχθηκε — Η γνώση αυξήθηκε με θαυμαστό τρόπο — Μέσα σε πενήντα χρόνια έγινε πρόοδος χιλίων ετών — Οι σοφοί θα καταλάβουν — Ο Δανιήλ στέκεται στον κλήρο του.

Εδάφιο 1. Και κατά τον καιρό εκείνο θα εγερθεί ο Μιχαήλ, ο μεγάλος άρχοντας, που στέκεται για τους γιους τού λαού σου· και θα είναι καιρός θλίψης, που ποτέ δεν έχει γίνει αφότου υπήρξε έθνος, μέχρις εκείνον τον καιρό· και κατά τον καιρό εκείνο ο λαός σου θα διασωθεί, κάθε ένας που θα βρεθεί γραμμένος μέσα στο βιβλίο.

Σε αυτό το εδάφιο εισάγεται ένας ορισμένος καιρός, όχι ένας καιρός που αποκαλύπτεται με ονόματα ή αριθμούς που προσδιορίζουν κάποιο συγκεκριμένο έτος ή μήνα ή ημέρα, αλλά ένας καιρός που καθορίζεται από την εμφάνιση ενός συγκεκριμένου γεγονότος με το οποίο συνδέεται. "*Και κατά τον καιρό εκείνο*". Ποιόν καιρό; — Τον καιρό στον οποίο μας φέρνει το τελευταίο εδάφιο του προηγούμενου κεφαλαίου, — ο καιρός που ο βασιλιάς του βορρά θα εγκαταστήσει τις σκηνές του παλατιού του στο ένδοξο βουνό της αγιότητας· ή, με άλλα λόγια, όταν ο Τούρκος, εκδιωγμένος από την Ευρώπη, θα κάνει βιαστικά την Ιερουσαλήμ προσωρινή έδρα της κυβέρνησής του.

Παρατηρήσαμε, στα σχόλια για το τελευταίο μέρος του προηγούμενου κεφαλαίου, ορισμένους από τους παράγοντες που ήδη λειτουργούν για την επίτευξη αυτού του σκοπού, και μερικές από τις ενδείξεις ότι ο Τούρκος πολύ σύντομα θα υποχρεωθεί να κάνει αυτή την κίνηση. Και όταν συμβεί αυτό το γεγονός, θα φτάσει στο τέλος του· και τότε, σύμφωνα με αυτό το εδάφιο, περιμένουμε την έγερση του Μιχαήλ, του μεγάλου άρχοντα. Αυτή η κίνηση από την πλευρά της Τουρκίας είναι το σήμα για την έγερση του Μιχαήλ· δηλαδή, σημειώνει αυτό το γεγονός ως το επόμενο κατά σειρά. Και για να αποφευχθεί κάθε παρεξήγηση, ο αναγνώστης ας σημειώσει ότι δεν λαμβάνουμε εδώ τη θέση ότι το επόμενο κίνημα εναντίον των Τούρκων θα τους εκδιώξει από την Ευρώπη, ή ότι όταν εγκαταστήσουν την πρωτεύουσά τους στην Ιερουσαλήμ, ο Χριστός ξεκινά τη βασιλεία του χωρίς να περάσει ούτε μια μέρα ή μια ώρα. Εδώ είναι τα γεγονότα, που θα ακολουθήσουν, όπως πιστεύουμε, με την ακόλουθη σειρά: (1) Περαιτέρω πίεση θα ασκείται με κάποιο τρόπο στον Τούρκο· (2) Η αποχώρησή του από την Ευρώπη· (3) Η τελική του στάση στην Ιερουσαλήμ· (4) Η έγερση του Μιχαήλ, δηλαδή η έναρξη της βασιλείας του Χριστού, και η έλευσή Του στα σύννεφα του ουρανού. Και δεν είναι λογικό να υποθέσουμε ότι θα περάσει πολύς χρόνος μεταξύ αυτών των γεγονότων. Ποιος, λοιπόν, είναι ο Μιχαήλ; και ποια είναι η έγερση του; — Ο Μιχαήλ όπως ονομάζεται στην επιστολή του Ιούδα εδ. 9, είναι ο αρχάγγελος. Αυτό σημαίνει ο αρχηγός των αγγέλων ή η κεφαλή πάνω από τους αγγέλους. Υπάρχει μόνο ένας. Ποιος είναι αυτός; — Αυτός είναι εκείνος του οποίου η φωνή ακούγεται από τον ουρανό όταν οι νεκροί ανασταίνονται. Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16. Και τίνος η φωνή ακούγεται σε αυτό το γεγονός; — Η φωνή του

Κυρίου μας Ιησού Χριστού. Ιωάννου 5:28. Με αυτό το γεγονός ως βάση, ανατρέχοντας στα στοιχεία, καταλήγουμε στα ακόλουθα συμπεράσματα: Η φωνή του Υιού του Θεού είναι η φωνή του αρχαγγέλου· ο αρχάγγελος, λοιπόν, είναι ο Υιός του Θεού. Αλλά ο αρχάγγελος είναι ο Μιχαήλ· επομένως και ο Μιχαήλ είναι ο Υιός του Θεού. Η έκφραση του Δανιήλ, "*ο μεγάλος άρχοντας, που στέκεται για τους γιους τού λαού σου*", είναι από μόνη της αρκετή για να προσδιορίσει αυτόν που εδώ αναφέρεται ως ο Σωτήρας των ανθρώπων. Αυτός είναι ο Άρχοντας της ζωής (Πράξεις 3:15)· και ο Θεός τον έχει υψώσει σε "*Άρχηγό και Σωτήρα*". Πράξεις 5:31. Αυτός είναι ο μεγάλος άρχοντας. Δεν υπάρχει κανείς μεγαλύτερος, παρά μόνο ο ανώτατος άρχοντας, ο Πατέρας.

Και αυτός "*στέκεται για τους γιους τού λαού σου*". Καταδέχεται να παραλάβει τους δούλους του Θεού σε αυτή την φτωχή, θνητή τους κατάσταση και να τους λυτρώσει κάνοντάς τους υπηκόους της μελλοντικής βασιλείας Του. Αυτός είναι που στέκεται για εμάς. Ο λαός Του είναι απαραίτητος για τους μελλοντικούς Του σκοπούς, ένα αναπόσπαστο μέρος της εξαγορασμένης κληρονομιάς Του· και αυτοί πρέπει να είναι οι κύριοι συντελεστές αυτής της μελλοντικής χαράς, για την οποία ο Χριστός υπέμεινε όλες τις θυσίες και τα βάσανα που σημάδεψαν την παρέμβασή Του υπέρ της πεσμένης φυλής. Τι θαυμαστή τιμή! Ας ανταμειφθεί με αιώνια ευγνωμοσύνη για την συγκατάβαση Του και το έλεός Του προς εμάς! Ας είναι δική Του η βασιλεία, η δύναμη και η δόξα, εις του αιώνες των αιώνων!

Τώρα ερχόμαστε στο δεύτερο ερώτημα: Τι είναι η έγερση του Μιχαήλ; Το κλειδί για την ερμηνεία αυτής της έκφρασης μας παρέχεται στα εδάφια 2 και 3 του κεφαλαίου 11: "*τρεις βασιλιάδες θα σηκωθούν στην Περσία*". "*Θα σηκωθεί ένας δυνατός βασιλιάς, και θα εξουσιάζει με μεγάλη δύναμη*". Δεν υπάρχει αμφιβολία για την έννοια αυτών των εκφράσεων σε αυτές τις περιπτώσεις. Σημαίνουν να πάρεις τη βασιλεία, να βασιλεύσεις. Η ίδια έκφραση στο υπό εξέταση εδάφιο πρέπει να σημαίνει το ίδιο. Εκείνον τον καιρό, ο Μιχαήλ θα σηκωθεί, θα πάρει τη βασιλεία, θα αρχίσει η βασιλεία Του.

Όμως, δεν βασιλεύει και τώρα ο Χριστός; — Ναι, μαζί με τον Πατέρα Του στο θρόνο της παγκόσμιας κυριαρχίας. Εφεσίους 1:20-22· Αποκάλυψη 3:21. Αλλά αυτόν τον θρόνο, ή βασιλεία, θα τον εγκαταλείψει στο τέλος αυτής της οικονομίας (Α' Κορινθίους 15:24)· και στη συνέχεια ξεκινά τη βασιλεία Του που παρουσιάζεται στο κείμενο, όταν εγερθεί, δηλαδή όταν παραλάβει τη δική Του βασιλεία, τον από καιρό υποσχεμένο θρόνο του πατέρα Του Δαβίδ, και εγκαθιδρύσει μια κυριαρχία που δεν θα έχει τέλος. Λουκά 1:32, 33.

Μια εξέταση όλων των γεγονότων που αποτελούν, ή είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με, αυτή την αλλαγή στη θέση του Κυρίου μας, δεν εμπίπτει στους σκοπούς αυτού του έργου. Αρκεί να πούμε ότι τότε οι βασιλείες αυτού του κόσμου γίνονται η βασιλεία "*του Κυρίου μας και του Χριστού του*". Τα ιερατικά Του άμφια τίθενται στην άκρη και ενδύεται τα βασιλικά ενδύματα. Το έργο του ελέους έχει ολοκληρωθεί και η περίοδος χάρης για το γένος μας έχει τελειώσει. Τότε, αυτός που είναι βρώμικος δεν θα έχει καμία ελπίδα ανάρρωσης· και αυτός που είναι άγιος θα έχει ξεπεράσει τον κίνδυνο της πτώσης. Όλες οι υποθέσεις θα έχουν κριθεί. Και από εκείνη τη στιγμή και μέχρις ότου τα τρομοκρατημένα έθνη δουν τη μεγαλοπρεπή μορφή του προσβεβλημένου Βασιλιά τους στα σύννεφα του ουρανού, τα έθνη θα συντρίβονται σαν με σιδερένια ράβδο και θα κομματιάζονται σαν κεραμικό σκεύος, εξαιτίας ενός καιρού θλίψης που δεν υπήρξε ποτέ, μια σειρά κρίσεων άνευ προηγουμένου στην ιστορία του κόσμου, που κορυφώνονται με την αποκάλυψη του Κυρίου Ιησού

Χριστού από τον ουρανό μέσα σε φλόγα φωτιάς, για να πάρει εκδίκηση από εκείνους που δεν γνωρίζουν τον Θεό, και δεν υπακούν στο ευαγγέλιο Του. Β' Θεσσαλονικείς 1:7, 8· Αποκάλυψη 11:15· 22:11, 12.

Τα γεγονότα που έρχονται με την έγερση του Μιχαήλ είναι πραγματικά τόσο σημαντικά. Και τότε σηκώνεται, δηλαδή παίρνει τη βασιλεία, σηματοδοτώντας την έναρξη αυτής της καθοριστικής περιόδου στην ανθρώπινη ιστορία που διαρκεί για κάποιο χρονικό διάστημα πριν επιστρέψει προσωπικά σε αυτή τη γη. Πόσο σημαντικό είναι, λοιπόν, να γνωρίζουμε που βρίσκεται, ώστε να μπορούμε να παρακολουθούμε την πρόοδο του έργου Του και να κατανοούμε πότε πλησιάζει αυτή η συναρπαστική στιγμή, όταν τερματίζεται η μεσολάβησή Του υπέρ της ανθρωπότητας και καθορίζεται το πεπρωμένο όλων για πάντα.

Πώς όμως μπορούμε να το γνωρίζουμε αυτό; Πώς μπορούμε να προσδιορίσουμε τι συμβαίνει στον μακρινούς ουρανούς των ουρανών, στο επουράνιο αγιαστήριο; — Ο Θεός είναι τόσο καλός ώστε έθεσε τα μέσα στα χέρια μας για να το γνωρίζουμε αυτό. Όταν ορισμένα μεγάλα γεγονότα λαμβάνουν χώρα στη γη, μας έχει πει ποια γεγονότα συγχρονιζόμενα με αυτά, συμβαίνουν στον ουρανό. Από τα πράγματα που είναι ορατά, μαθαίνουμε για τα πράγματα που είναι αόρατα. Καθώς «ατενίζουμε μέσα από τη φύση τον Θεό της φύσης» [όπως αναφέρει ο ποιητής Αλεξάντερ Πόουπ], έτσι και μέσω των επίγειων φαινομένων και γεγονότων εντοπίζουμε μεγάλες κινήσεις στον ουράνιο κόσμο. Όταν ο βασιλιάς του βορρά στήσει τις σκηνές του παλατιού του ανάμεσα στις θάλασσες στο ένδοξο βουνό της αγιότητας, μια κίνηση για την οποία ήδη βλέπουμε κάποια αρχικά βήματα, τότε ο Μιχαήλ, ο Κύριός μας, εγείρεται, λαμβάνει από τον Πατέρα του τη βασιλεία, προετοιμάζοντας την επιστροφή Του σε αυτή τη γη. Θα μπορούσε να είχε εκφραστεί με μια διατύπωση όπως αυτή: Τότε ο Κύριός μας παύει το έργο Του ως ο μεγάλος Αρχιερέας μας και η περίοδος χάρης για το κόσμο τελειώνει. Η μεγάλη προφητεία των 2300 ημερών μας δίνει οριστικά την έναρξη της τελικής φάσης του έργου στο επουράνιο αγιαστήριο. Το εδάφιο που έχουμε μπροστά μας μας δίνει δεδομένα με τα οποία μπορούμε να ανακαλύψουμε περίπου τον χρόνο του τέλους αυτής.

Μαζί με την έγερση του Μιχαήλ, έρχεται και ένας καιρός θλίψης που ποτέ δεν υπήρξε. Στο Ματθαίου 24:21 διαβάζουμε για μια περίοδο θλίψης που ποτέ δεν υπήρξε πριν από αυτήν, ούτε θα υπάρξει μετά από αυτήν. Αυτή η θλίψη, εκπληρώθηκε με την καταπίεση και τη σφαγή της εκκλησίας από την παπική εξουσία, έχει ήδη περάσει. ενώ ο καιρός της θλίψης του Δανιήλ 12:1, σύμφωνα με την άποψή μας, είναι ακόμη μελλοντικός. Πώς μπορούν να υπάρχουν δύο καιροί θλίψης, με διαφορά πολλών ετών ο ένας από τον άλλον, ο καθένας από τους οποίους είναι μεγαλύτερος από οποιονδήποτε είχε υπάρξει πριν από αυτόν ή θα υπάρξει μετά από αυτόν; Για να αποφύγουμε δυσκολίες εδώ, ας παρατηρήσουμε προσεκτικά αυτή τη διάκριση: Η θλίψη που αναφέρεται στο Κατά Ματθαίον είναι θλίψη που επιβάλλεται πάνω στην εκκλησία. Ο Χριστός μιλάει εκεί στους μαθητές Του και στους μελλοντικούς μαθητές Του. Αυτοί ήταν που επρόκειτο να περάσουν μέσα από αυτή τη θλίψη και για χάρη τους οι ημέρες της θλίψης θα συντομεύονταν. Ματθαίου 24:22. Κατ' αντιδιαστολή, ο καιρός της θλίψης που αναφέρεται στον Δανιήλ δεν είναι καιρός θρησκευτικού διωγμού, αλλά εθνικής συμφοράς. Δεν θα υπάρξει τίποτα παρόμοιο από τότε που υπήρξε - όχι η εκκλησία, αλλά - οποιοδήποτε έθνος. Είναι κάτι που πρόκειται να έρθει πάνω στον κόσμο. Αυτή είναι η τελευταία θλίψη που θα έρθει πάνω στον κόσμο στην παρούσα κατάστασή του. Στο Κατά Ματθαίον γίνεται αναφορά σε

χρόνο πέρα από αυτή τη θλίψη· γιατί αφού περάσει αυτή, δεν θα υπάρξει ποτέ καμία παρόμοια θλίψη πάνω στον λαό του Θεού. Όμως εδώ στο Δανιήλ δεν υπάρχει καμία αναφορά σε μελλοντικό χρόνο μετά την θλίψη αυτή· γιατί αυτή είναι που κλείνει την ιστορία αυτού του κόσμου. Περιλαμβάνει τις επτά τελευταίες πληγές της Αποκάλυψης κεφ.16, και κορυφώνεται με την αποκάλυψη του Κυρίου Ιησού, που έρχεται στο μονοπάτι του επί των νεφελών μέσα σε φλόγα φωτιάς, για να καταστρέψει τους εχθρούς Του που δεν ήθελαν να βασιλεύσει πάνω τους. Αλλά από αυτή τη θλίψη θα ελευθερωθεί όποιος θα βρεθεί γραμμένος στο βιβλίο - το βιβλίο της ζωής· "*επειδή, στο βουνό Σιών, ..., θα είναι σωτηρία, όπως έχει πει ο Κύριος, και στους υπόλοιπους, που ο Κύριος θα προσκαλέσει.*". Ιωήλ 2:32.

Εδάφιο 2. Και πολλοί απ' αυτούς που κοιμούνται μέσα στο χώμα τής γης, θα σηκωθούν, οι μεν σε αιώνια ζωή, οι δε σε ονειδισμό [ντροπή στο Εβραϊκό] και αιώνια καταισχύνη [περιφρόνηση στο Εβραϊκό].

Αυτό το εδάφιο δείχνει επίσης πόσο σημαντική είναι η περίοδος που ξεκινά μετά την έγερση του Μιχαήλ, με την έναρξη δηλαδή της βασιλείας του Χριστού, όπως ορίζεται στο πρώτο εδάφιο αυτού του κεφαλαίου· διότι το γεγονός που περιγράφεται εδώ με σαφείς όρους είναι η ανάσταση των νεκρών. Είναι αυτή η γενική ανάσταση που λαμβάνει χώρα κατά τη δεύτερη έλευση του Χριστού ή μήπως περιγράφεται εδώ μια ειδική ανάσταση που μεσολαβεί μεταξύ της έναρξης της βασιλείας του Χριστού και της αποκάλυψης Του στη γη με όλη τη δόξα Του (Λουκά 19:12); Ένα από τα δύο πρέπει να είναι, διότι κάθε διακήρυξη της Γραφής πρέπει να εκπληρωθεί.

Γιατί αυτή να μην είναι η πρώτη ανάσταση, ή η ανάσταση που συμβαίνει κατά την έσχατη σάλπιγγα; Απάντηση: Επειδή μόνο οι δίκαιοι, εξαιρουμένων όλων των ασεβών, έχουν μέρος σε αυτή την ανάσταση. Όσοι κοιμούνται εν Χριστώ ανασταίνονται τότε· αλλά μόνο αυτοί, γιατί οι υπόλοιποι νεκροί δεν ξαναζούν για χίλια ακόμη χρόνια. Αποκάλυψη 20:5. Έτσι, η γενική ανάσταση ολόκληρης της φυλής συντελείται σε δύο μεγάλες φάσεις, κατά την πρώτη συντελείται η ανάσταση αποκλειστικά των δικαίων, κατά την έλευση του Χριστού και κατά τη δεύτερη συντελείται η ανάσταση αποκλειστικά των ασεβών, χίλια χρόνια μετά. Η γενική ανάσταση δεν είναι μια μικτή ανάσταση. Οι δίκαιοι και οι ασεβείς δεν εμφανίζονται ταυτόχρονα, ατάκτως, αλλά καθεμία από αυτές τις δύο ομάδες ανθρώπων διαχωρίζεται από μόνη της, και ο χρόνος που μεσολαβεί μεταξύ των αντίστοιχων αναστάσεων τους αναφέρεται σαφώς ότι είναι χίλια χρόνια.

Κατά την ανάσταση που παρουσιάζεται στο εδάφιο που έχουμε μπροστά μας, πολλοί δίκαιοι και ασεβείς σηκώνονται ταυτόχρονα. Δεν μπορεί επομένως να είναι η πρώτη ανάσταση, η οποία περιλαμβάνει μόνο τους δίκαιους, ούτε η δεύτερη ανάσταση, η οποία περιορίζεται τόσο σαφώς μόνο στους ασεβείς. Αν το κείμενο έγραφε, Πολλοί από αυτούς που κοιμούνται στο χώμα της γης θα ξυπνήσουν σε αιώνια ζωή, τότε οι "*πολλοί*" θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ως περιλαμβάνοντες όλους τους δίκαιους, και η ανάσταση θα ήταν αυτή των δικαίων κατά τη δεύτερη έλευση του Χριστού. Αλλά το γεγονός ότι μερικοί από τους πολλούς είναι ασεβείς και νιώθουν ντροπή και αιώνια περιφρόνηση, εμποδίζει μια τέτοια ερμηνεία.

Μπορεί να προβληθεί η αντίρρηση ότι αυτό το κείμενο δεν επιβεβαιώνει την αφύπνιση κανενός εκτός από τους δίκαιους, σύμφωνα με τη μετάφραση των Bush και

Whiting· δηλαδή, «Και πολλοί από αυτούς που κοιμούνται στο χώμα της γης θα ξυπνήσουν, αυτοί σε αιώνια ζωή, και εκείνοι σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση». Παρατηρούμε, καταρχήν, ότι αυτή η μετάφραση (η οποία δεν είναι καθόλου υπεράνω κριτικής) δεν αποδεικνύει τίποτα μέχρι να συμπληρωθεί η προφανής έλλειψη. Αυτήν την έλλειψη, λοιπόν, κάποιοι αναλαμβάνουν να συμπληρώσουν ως εξής: «Και πολλοί από αυτούς που κοιμούνται στο χώμα της γης θα ξυπνήσουν, αυτοί (οι αφυπνισμένοι) σε αιώνια ζωή, και εκείνοι (οι μη αφυπνισμένοι) σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση». Παρατηρούμε πάλι, ότι αυτό δεν συμπληρώνει τις ελλείψεις, αλλά προσθέτει μόνο ένα σχόλιο, το οποίο είναι κάτι πολύ διαφορετικό. Η συμπλήρωση της έλλειψης σημαίνει απλώς την εισαγωγή των λέξεων που είναι απαραίτητες για τη συμπλήρωση της πρότασης. Η φράση «Πολλοί από αυτούς που κοιμούνται στο χώμα της γης θα ξυπνήσουν» είναι μια ολοκληρωμένη πρόταση. Το υποκείμενο και το κατηγόρημα εκφράζονται και τα δύο. Το επόμενο σκέλος, «Μερικοί (ή αυτοί) σε αιώνια ζωή», δεν είναι πλήρες. Τι πρέπει να κάνουμε για να το συμπληρώσουμε; Δεν είναι ένα σχόλιο, που να δίνει τη γνώμη κάποιου για το ποιοι εννοούνται με τη φράση «αυτοί», αλλά ένα ρήμα του οποίου αυτοί θα είναι το υποκείμενο. Ποιο ρήμα θα είναι; Αυτό πρέπει να καθοριστεί από το προηγούμενο μέρος της πρότασης, το οποίο είναι πλήρες, όπου χρησιμοποιείται το ρήμα θα ξυπνήσουν. Αυτό, λοιπόν, είναι το κατηγόρημα που πρέπει να συμπληρωθεί: «Μερικοί (ή αυτοί) θα ξυπνήσουν σε αιώνια ζωή». Εφαρμόζοντας τον ίδιο κανόνα στο επόμενο σκέλος, «Μερικοί (ή αυτοί) σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση», το οποίο δεν είναι από μόνο του μια ολοκληρωμένη πρόταση, βρισκόμαστε υποχρεωμένοι να παράσχουμε τις ίδιες λέξεις και να τις διαβάσουμε ως εξής: «Μερικοί (ή αυτοί) θα ξυπνήσουν σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση». Οτιδήποτε λιγότερο από αυτό δεν θα μπορέσει να ολοκληρώσει το νόημα, και οτιδήποτε διαφορετικό θα διαστρεβλώσει το κείμενο· γιατί ένα κατηγόρημα που θα συμπληρωθεί δεν μπορεί να είναι διαφορετικό από ένα που έχει ήδη εκφραστεί. Η επιβεβαίωση που γίνεται στο κείμενο αφορά μόνο τους πολλούς που ξυπνούν. Τίποτα δεν επιβεβαιώνεται για τους υπόλοιπους που δεν ξυπνούν τότε. Και με το να πούμε ότι η έκφραση «σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση» ισχύει για αυτούς, όταν τίποτα δεν επιβεβαιώνεται γι' αυτούς, δεν προσβάλουμε μόνο το νόημα του αποσπάσματος, αλλά και τους νόμους της γλώσσας. Και από τους πολλούς που ξυπνούν, μερικοί σηκώνονται στην αιώνια ζωή, και κάποιοι στην ντροπή και αιώνια περιφρόνηση, κάτι που περαιτέρω αποδεικνύει μια ενσυνείδητη ανάσταση και για αυτούς· γιατί ενώ η περιφρόνηση μπορεί να γίνει αισθητή και να εκδηλωθεί από άλλους προς εκείνους που είναι ένοχοι, η ντροπή μπορεί να γίνει αισθητή και να εκδηλωθεί μόνο από τους ίδιους τους ένοχους. Αυτή η ανάσταση, επομένως, όπως έχει ήδη αποδειχθεί, περιλαμβάνει μερικούς τόσο από τους δίκαιους όσο και από τους ασεβείς, και δεν μπορεί να είναι η γενική ανάσταση την τελευταία ημέρα.

Υπάρχει, λοιπόν, χώρος για μια ειδική ή περιορισμένη ανάσταση, ή κάποια ένδειξη ενός τέτοιου γεγονότος, πριν εμφανιστεί ο Κύριος; Η ανάσταση που προβλέπεται εδώ λαμβάνει χώρα όταν ο λαός του Θεού ελευθερωθεί από τη μεγάλη περίοδο της θλίψης με την οποία η ιστορία αυτού του κόσμου τελειώνει· και φαίνεται από την Αποκάλυψη 22:11 ότι αυτή η απελευθέρωση δίδεται πριν εμφανιστεί ο Κύριος. Η τρομερή στιγμή φτάνει όταν αυτός που είναι μολυσμένος και άδικος ανακηρύσσεται ακόμα πιο άδικος, και αυτός που είναι δίκαιος και άγιος ανακηρύσσεται ακόμα πιο άγιος. Τότε οι υποθέσεις όλων

αποφασίζονται μια για πάντα. Και όταν αυτή η ετυμηγορία απαγγελθεί στους δίκαιους, ισοδυναμεί με απελευθέρωση για αυτούς· γιατί τότε τίθενται υπεράνω οποιουδήποτε κινδύνου ή φόβου του κακού. Αλλά ο Κύριος δεν έχει κάνει εκείνη την ώρα ακόμα την εμφάνισή Του· γιατί αμέσως προσθέτει: "*Και δέστε, έρχομαι γρήγορα*". Η διακήρυξη αυτού του επίσημου διατάγματος που σφραγίζει τους δίκαιους σε αιώνια ζωή, και τους ασεβείς σε αιώνιο θάνατο, θεωρείται ότι γίνεται ταυτόχρονα με τη μεγάλη φωνή που ακούγεται από τον θρόνο στον ναό του ουρανού, λέγοντας: *Πραγματοποιήθηκε!* Αποκάλυψη 16:17. Και αυτή είναι προφανώς η φωνή του Θεού, που τόσο συχνά αναφέρεται στις περιγραφές των σκηνών που συνδέονται με την τελευταία ημέρα. Ο Ιωήλ μιλάει γι' αυτήν και αναφέρει (κεφάλαιο 3:16): "*Και ο Κύριος θα βρυχήσει από τη Σιών, και θα εκπέμψει τη φωνή του από την Ιερουσαλήμ· και οι ουρανοί και η γη θα σειστούν· ο Κύριος, όμως, θα είναι το καταφύγιο [η ελπίδα] του λαού του, και η δύναμη των γιων Ισραήλ.*". Το περιθώριο της μετάφρασης αναφέρει αντί για «ελπίδα», «τόπος αποκατάστασης ή λιμάνι».Έπειτα, εκείνη τη στιγμή, όταν η φωνή του Θεού ακούγεται από τον ουρανό, ακριβώς πριν από την έλευση του Υιού του ανθρώπου, οτι ο Θεός είναι καταφύγιο για τον λαό του, τους παρέχει απελευθέρωση. Εδώ, λοιπόν, με τη φωνή του Θεού, όταν οι αιώνιες αποφάσεις εκφωνούνται για την ανθρώπινη φυλή, και η τελευταία εκπληκτική σκηνή πρόκειται να ανοίξει πάνω σε έναν καταδικασμένο κόσμο, ο Θεός δίνει στα έκπληκτα έθνη μια άλλη απόδειξη και εγγύηση της δύναμής Του και ανασταίνει από τους νεκρούς ένα πλήθος που έχει κοιμηθεί για πολύ καιρό στο χώμα της γης.

Έτσι βλέπουμε ότι υπάρχει χρόνος και τόπος για την ανάσταση του Δανιήλ 12:2. Προσθέτουμε τώρα ένα απόσπασμα από το βιβλίο της Αποκάλυψης που καθιστά απαραίτητο να υποθέσουμε ότι θα λάβει χώρα μια ανάσταση αυτού του είδους. Η Αποκάλυψη 1:7 αναφέρει: «Προσέξτε, έρχεται μαζί με τα σύννεφα, (αυτή αναμφισβήτητα είναι η δευτέρα παρουσία) και θα τον δει κάθε μάτι,(τα έθνη που θα ζουν τότε στη γη) και εκείνοι που τον λόγχισαν (αυτοί που συμμετείχαν ενεργά στο τρομερό έργο της σταύρωσης Του)· και θα θρηνήσουν με την παρουσία του όλες οι φυλές τής γης· ναι, αμήν.». Όσοι σταύρωσαν τον Κύριο, θα έπρεπε να παραμείνουν στους τάφους τους μέχρι το τέλος των χιλίων ετών και θα σηκώνονταν κατά τη γενική ανάσταση των ασεβών εκείνη την εποχή, εκτός και αν γινόταν κάποια εξαίρεση για την περίπτωση τους. Εδώ όμως αναφέρεται ότι θα δουν τον Κύριο κατά τη δευτέρα παρουσία Του. Πρέπει επομένως να γίνει γι αυτούς μια ειδική ανάσταση για τον σκοπό αυτό.

Και είναι σίγουρα πολύ αρμόζον κάποιοι που ήταν εξέχοντες σε αγιότητα, που μόχθησαν και υπέφεραν για την ελπίδα τους για έναν ερχόμενο Σωτήρα, αλλά πέθαναν χωρίς να το δουν, να αναστηθούν λίγο νωρίτερα, για να παρακολουθήσουν τις σκηνές που συνοδεύουν την ένδοξη επιφάνειά Του· όπως, με παρόμοιο τρόπο, μια ομάδα δικαίων βγήκε από τους τάφους της μετά την ανάσταση Του, για να δει την αναστημένη δόξα Του (Ματθαίου 27:52, 53), και να τον συνοδεύσει θριαμβευτικά στα δεξιά του θρόνου της μεγαλειότητας στα ύψη (Εφεσίους 4:8, περιθώριο)· και επίσης κάποιοι, εξέχοντες σε αδικία, που έχουν κάνει τα περισσότερα για να ονειδίσουν το όνομα του Χριστού και να βλάψουν τον σκοπό Του, και ιδιαίτερα εκείνοι που εξασφάλισαν τον σκληρό θάνατό Του πάνω στο σταυρό, που τον χλεύασαν και τον περιγελάσαν στην επιθανάτια αγωνία Του, να αναστηθούν, ως μέρος της δικαστικής τους τιμωρίας, για να δουν την επιστροφή Του στα σύννεφα του ουρανού, έναν ουράνιο νικητή, κάτι που θα είναι για αυτούς μια αφόρητη

μεγαλοπρέπεια και λαμπρότητα.

Μια ακόμη παρατήρηση για αυτό το εδάφιο πριν συνεχίσουμε. Αυτό που λέγεται εδώ, θεωρείται από μερικούς ότι παρέχει καλές αποδείξεις για τον αιώνιο συνειδητό βασανισμό των ασεβών, επειδή όσοι έχουν αυτόν τον χαρακτήρα, για τους οποίους γίνεται λόγος, σηκώνονται σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση. Πώς θα μπορούσαν να τα υποφέρουν αυτά για πάντα, εκτός και αν έχουν για πάντα συνείδηση; Έχει ήδη αναφερθεί ότι η ντροπή υπονοεί οτι έχουν συνείδηση, αλλά παρατηρούμε ότι αυτή δεν λέγεται ότι είναι αιώνια. Αυτή η λέξη [αιώνια] που προσδιορίζει την περιφρόνηση δεν προστίθεται παρά μόνο όταν φτάσουμε στην περιφρόνηση, η οποία είναι ένα συναίσθημα που νιώθουν άλλοι προς τους ενόχους και δεν καθιστά απαραίτητη τη συνείδηση εκείνων εναντίον των οποίων στρέφεται. Έτσι κάποιοι διαβάζουν το απόσπασμα ως εξής: «οι δε σε ντροπή, και αιώνια περιφρόνηση των συντρόφων τους». Έτσι και θα γίνει. Η ντροπή για την κακία και τη διαφθορά τους θα καίει τις ψυχές τους, όσο έχουν συνειδητή ύπαρξη. Όταν πεθάνουν, καταναλωμένοι εξαιτίας των ανομιών τους, ο απεχθής χαρακτήρας τους και οι ένοχες πράξεις τους προκαλούν μόνο περιφρόνηση εκ μέρους όλων των δικαίων, η οποία θα παραμείνει αμετάβλητη και αμείωτη για όσο τους θυμούνται. Το κείμενο, επομένως, δεν παρέχει καμία απόδειξη που να στηρίζει αιώνιο βασανισμό των ασεβών.

Εδάφιο 3. Και οι συνετοί θα λάμψουν όπως η λαμπρότητα του στερεώματος· κι αυτοί που επιστρέφουν πολλούς σε δικαιοσύνη, όπως τα αστέρια, στους αιώνες των αιώνων.

Το περιθώριο της μετάφρασης αναφέρει «δάσκαλοι» αντί για «συνετοί». Και αυτοί που θα είναι δάσκαλοι θα λάμψουν όπως η λαμπρότητα του στερεώματος, πρόκειται δηλαδή, για εκείνους που διδάσκουν την αλήθεια και οδηγούν τους άλλους στη γνώση της, λίγο πριν την εποχή που εκπληρώνονται τα γεγονότα που καταγράφονται στα προηγούμενα εδάφια. Και, καθώς ο κόσμος εκτιμά την απώλεια και το κέρδος, υπάρχει κόστος αν θέλεις να είσαι δάσκαλος αυτών των πραγμάτων στις μέρες μας. Κοστίζει φήμη, ευκολία, άνεση και συχνά περιουσία. Εμπεριέχει κόπους, σταυρούς, θυσίες, απώλεια φιλίας, χλευασμό και, όχι σπάνια, διωγμό. Και συχνά τίθεται το ερώτημα: Πώς μπορείτε να το αντέξετε; Πώς μπορείτε να αντέξετε να τηρείτε το Σάββατο και ίσως να χάσετε μια δουλειά, να μειώσετε το εισόδημά σας ή ακόμη και να θέσετε σε κίνδυνο τα μέσα διαβίωσής σας; Ω, τι τυφλή, απατηλή, ποταπή ερώτηση! Ω, τι μυωπία, να κάνεις την υπακοή σε αυτό που απαιτεί ο Θεός ένα ζήτημα χρηματικής αντιπαροχής! Τι διαφορά, σε σχέση με τους ευγενείς μάρτυρες, που δεν αγάπησαν τη ζωή τους μέχρι θανάτου! Όχι. Η αντοχή είναι όλη από την δική τους πλευρά. Όταν ο Θεός προστάζει, δεν μπορούμε να παρακούσουμε. Και αν μας ρωτήσουν, πώς μπορείτε να αντέξετε οικονομικά να τηρείτε το Σάββατο και να κάνετε άλλα καθήκοντα που σχετίζονται με την υπακοή στην αλήθεια; Δεν έχουμε παρά να ρωτήσουμε ως απάντηση, πώς μπορείτε να μην το κάνετε; Και κατά την επερχόμενη ημέρα, όταν εκείνοι που έχουν προσπαθήσει να σώσουν τη ζωή τους τη χάσουν, και εκείνοι που ήταν πρόθυμοι να διακινδυνεύσουν τα πάντα για χάρη της αλήθειας και του θεϊκού Κυρίου της, λάβουν την ένδοξη ανταμοιβή που υποσχέθηκε το κείμενο, και ανυψωθούν για να λάμψουν σαν το στερέωμα, και σαν τα άφθαρτα αστέρια στους αιώνες των αιώνων, τότε θα φανεί ποιοι ήταν σοφοί, και ποιοι, αντίθετα, έκαναν την

επιλογή της τύφλωσης και της ανοησίας. Οι ασεβείς και οι κοσμικοί βλέπουν τώρα τους Χριστιανούς ως ανόητους και τρελούς, και επαινούν τους εαυτούς τους για την ανώτερη οξυδέρκειά τους στο να αποφεύγουν αυτό που βλέπουν ως ανοησία σε αυτούς, και να αποφεύγουν όλα όσα εκείνοι χάνουν. Δεν χρειάζεται να δώσουμε καμία απάντηση σε αυτούς γιατί όσοι τώρα πάρουν αυτή την απόφαση σύντομα οι ίδιοι θα την ανατρέψουν, και μάλιστα με τρομερή αν και μάταιη ειλικρίνεια.

Εν τω μεταξύ, είναι προνόμιο του Χριστιανού να απολαμβάνει τις παρηγορίες αυτής της θαυμάσιας υπόσχεσης. Μια αντίληψη για το μέγεθός της μπορεί να συλλεχθεί μόνο από τους ίδιους τους αστρικούς κόσμους. Τι είναι αυτά τα αστέρια, με την ομοιότητα των οποίων οι δάσκαλοι της δικαιοσύνης θα λάμπουν για πάντα; Πόση λάμψη, μεγαλοπρέπεια και διάρκεια ημερών αφορά αυτή η σύγκριση;

Ο ήλιος του ηλιακού συστήματος μας είναι ένα από αυτά τα αστέρια. Αν τον συγκρίνουμε με τον πλανήτη πάνω στον οποίο ζούμε (το πιο εύχρηστο μέτρο μέτρησης), θα διαπιστώσουμε οτι είναι ένας αστέρας όχι μικρού μεγέθους και μεγαλοπρέπειας. Η γη μας έχει διάμετρο 8.000 μίλια, αλλά η διάμετρος του ήλιου είναι 885.680 μίλια. Σε μέγεθος είναι ενάμιση εκατομμύριο φορές μεγαλύτερος από τη σφαίρα μας, και όσον αφορά τη μάζα του, θα εξισορροπούσε τριακόσιους πενήντα δύο χιλιάδες κόσμους σαν τον δικό μας. Τι απεραντοσύνη είναι αυτή!

Ωστόσο, αυτός απέχει πολύ από το να είναι ο μεγαλύτερος αστέρας ή ο πιο λαμπρός από τους αστέρες που οδηγούν τα λαμπερά τους άρματα κατά μυριάδες στους ουρανούς. Η εγγύτητά του (καθώς βρίσκεται μόνο περίπου ενενήντα πέντε εκατομμύρια μίλια μακριά μας) του δίνει μια ελεγχόμενη παρουσία και επιρροή σε εμάς. Αλλά μακριά στα βάθη του διαστήματος, τόσο μακριά που φαίνονται σαν απλές κουκκίδες φωτός, λάμπουν άλλοι αστέρες μεγαλύτερου μεγέθους και μεγαλύτερης δόξας. Το πλησιέστερο σταθερό [φαινομενικά] αστέρι, ο Άλφα Κενταύρου, στο νότιο ημισφαίριο, βρίσκεται, με την ακρίβεια και την αποτελεσματικότητα των σύγχρονων οργάνων [της εποχής εκείνης - 1897], να απέχει δεκαεννέα χιλιάδες εκατομμύρια μίλια. Το σύστημα του πολικού αστέρα είναι δεκαπέντε φορές πιο απομακρυσμένο, ή διακόσια ογδόντα πέντε χιλιάδες εκατομμύρια μίλια και λάμπει με λάμψη ίση με αυτή ογδόντα έξι από τους ήλιους μας. Άλλοι είναι ακόμα μεγαλύτεροι, όπως, για παράδειγμα, ο Βέγας, που εκπέμπει το φως τριακόσιων σαράντα τεσσάρων από τους ήλιους μας. η Αίγα, τετρακοσίων τριάντα, ο Αρκτούρος, πεντακοσίων δεκαέξι και ούτω καθεξής, μέχρι που τελικά φτάνουμε στο μεγάλο αστέρι την Αλκυόνη, στον αστερισμό των Πλειάδων, το οποίο πλημμυρίζει τους ουράνιους χώρους με μια λαμπρότητα δώδεκα χιλιάδες φορές μεγαλύτερη από τη βαριά σφαίρα που φωτίζει και ελέγχει το ηλιακό μας σύστημα! Γιατί, λοιπόν, δεν μας φαίνεται πιο φωτεινό; — Α! η απόστασή του είναι είκοσι πέντε εκατομμύρια διάμετροι της τροχιάς της γης· και η τελευταία είναι εκατόν ενενήντα εκατομμύρια μίλια! Οι αριθμοί είναι αδύναμοι για να εκφράσουν τέτοιες αποστάσεις. Θα ήταν αρκετό να πούμε ότι το λαμπρό φως τους πρέπει να διασχίσει το διάστημα με ταχύτητα όπως το φως, — 192.000 μίλια το δευτερόλεπτο, — για μια περίοδο άνω των επτακοσίων ετών, προτού φτάσει σε αυτόν τον μακρινό μας κόσμο!

Μερικοί από αυτούς τους μονάρχες των ουρανών κυβερνούν μόνοι τους, όπως ο δικός μας ήλιος. Μερικοί είναι διπλοί· δηλαδή, αυτό που μας φαίνεται σαν ένα αστέρι διαπιστώνεται ότι αποτελείται από δύο αστέρια — δύο ήλιους με την ακολουθία των

πλανητών τους, που περιστρέφονται ο ένας γύρω από τον άλλον· άλλοι είναι τριπλοί· μερικοί είναι τετραπλοί· και ένας, τουλάχιστον, είναι εξαπλός.

Εκτός αυτού, φαίνονται να έχουν όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου. Μερικά συστήματα είναι λευκά, μερικά μπλε, μερικά κόκκινα, μερικά κίτρινα, μερικά πράσινα· και αυτό σημαίνει ημέρες διαφορετικού χρώματος για τους πλανήτες αυτών των συστημάτων. Ο Κάστωρ δίνει στους πλανήτες του πράσινες ημέρες. Ο διπλός πολικός αστέρας δίνει στο δικό του σύστημα κίτρινες. Σε μερικούς, οι διαφορετικοί ήλιοι που ανήκουν στο ίδιο σύστημα έχουν ποικίλα χρώματα. Στο έργο του Ecce Coelum, σελ. 136, ο δρ. Burr αναφέρει : «Και, αυτό που κάνει τον Νότιο Σταυρό το πιο όμορφο αντικείμενο σε όλους τους ουρανούς, είναι ότι βρίσκουμε σε αυτόν μια ομάδα περισσότερων από εκατό ποικιλόχρωμων κόκκινων, πράσινων, μπλε και γαλαζοπράσινων ήλιων, τόσο κοντά ο ένας στον άλλον που φαίνονται σε ένα ισχυρό τηλεσκόπιο σαν μια υπέροχη ανθοδέσμη ή ένα φανταχτερό κόσμημα».

Και ποιά είναι η ηλικία αυτών των ένδοξων σωμάτων; Μερικά χρόνια περνούν, και όλα τα γήινα πράγματα συγκεντρώνουν τα σημάδια της ηλικίας και την οσμή της φθοράς τους. Πόσα πράγματα σε αυτόν τον κόσμο έχουν χαθεί εντελώς! Τα αστέρια όμως λάμπουν τόσο φρέσκα όσο στην αρχή. Αιώνες και περίοδοι έχουν περάσει, βασίλεια έχουν εμφανιστεί και σιγά σιγά παρέλθει· Επιστρέφουμε πίσω και πέρα από τον αμυδρό και σκιώδη ορίζοντα της ιστορίας, επιστρέφουμε ακόμη και στην πιο πρώιμη στιγμή που εισήχθη όπως αποκαλύπτεται, όταν κλίθηκε να υπάρξει τάξη μέσα από το χάος, και τα αστέρια της αυγής έψαλλαν μαζί, και οι γιοι του Θεού αλάλαζαν από χαρά — ακόμη και τότε τα αστέρια βρίσκονταν στις μεγαλοπρεπείς πορείες τους, το πόσο καιρό πριν από αυτό δεν το γνωρίζουμε· γιατί οι αστρονόμοι μας λένε για νεφελώματα που βρίσκονται στα πιο μακρινά απώτατα της τηλεσκοπικής όρασης, των οποίων το φως στην αδιάκοπη πτήση του θα κατανάλωνε πέντε εκατομμύρια χρόνια για να φτάσει σε αυτόν τον πλανήτη. Τόσο αρχαίοι είναι αυτοί οι αστέρες. Ωστόσο, η λαμπρότητά τους δεν έχει αμβλυνθεί, ούτε η δύναμή τους έχει μειωθεί. Η δροσιά της νεότητας φαίνεται ακόμα φρέσκια πάνω τους. Κανένα σπασμένο περίγραμμα δεν δείχνει το ξεκίνημα της φθοράς· καμία διστακτική κίνηση δεν αποκαλύπτει την έσχατο γήρας της ηλικίας. Ανάμεσα σε όλα τα ορατά πράγματα, αυτά στέκονται δίπλα στον Παλαιό των Ημερών· και η αμείωτη δόξα τους είναι μια προφητεία της αιωνιότητας.

Και έτσι αυτοί που στρέφουν πολλούς στη δικαιοσύνη θα λάμψουν με μια δόξα που θα φέρει χαρά ακόμα και στην καρδιά του Λυτρωτή· και με αυτόν τον τρόπο θα κυλούν τα χρόνια τους στους αιώνες των αιώνων.

Εδάφιο 4. Κι εσύ, Δανιήλ, κλείσε με ασφαλή τρόπο αυτά τα λόγια, και σφράγισε το βιβλίο, μέχρι τον έσχατο καιρό· τότε, πολλοί θα περιτρέχουν, και η γνώση θα πληθυνθεί.

Τα "*λόγια*" και το "*βιβλίο*" που αναφέρονται εδώ, αναμφίβολα αναφέρονται στα πράγματα που είχαν αποκαλυφθεί στον Δανιήλ σε αυτή την προφητεία. Αυτά τα πράγματα έπρεπε να κλείσουν και να σφραγιστούν μέχρι τον έσχατο καιρό· δηλαδή, δεν έπρεπε να μελετηθούν ή να κατανοηθούν σε μεγάλο βαθμό μέχρι εκείνη την εποχή. Ο έσχατος καιρός, όπως έχει ήδη δειχθεί, ξεκίνησε το 1798 μ.Χ.. Καθώς το βιβλίο κλείστηκε και σφραγίστηκε μέχρι εκείνη την εποχή, το απλό συμπέρασμα είναι ότι εκείνη την εποχή, ή

από εκείνη τη στιγμή, το βιβλίο θα αποσφραγιζόταν· δηλαδή, οι άνθρωποι θα ήταν σε θέση να το κατανοήσουν καλύτερα και η προσοχή τους θα στρεφόταν ειδικά σε αυτό το μέρος του θεόπνευστου λόγου. Για όσα έχουν γίνει σχετικά με το θέμα της προφητείας από τότε, είναι περιττό να υπενθυμίσουμε στον αναγνώστη. Οι προφητείες, ειδικά η προφητεία του Δανιήλ, έχουν εξεταστεί από όλους τους μελετητές του λόγου, εκεί όπου ο πολιτισμός έχει απλώσει το φως του στη γη. Έτσι, το υπόλοιπο εδάφιο, όντας μια πρόβλεψη για το τι θα συμβεί μετά τον έσχατο καιρό, αναφέρει: "*πολλοί θα περιτρέχουν, και η γνώση θα πληθυνθεί*". Είτε αυτό το τρέξιμο πάνω και κάτω αναφέρεται στη μετάβαση των ανθρώπων από τόπο σε τόπο, και στις μεγάλες βελτιώσεις στις εγκαταστάσεις των μεταφορών και του ταξιδιού που έγιναν μέσα στον παρόντα αιώνα, είτε σημαίνει, όπως το καταλαβαίνουν κάποιοι, μια στροφή στην εξέταση των προφητειών, δηλαδή μια επιμελής και ένθερμη αναζήτηση της προφητικής αλήθειας, η εκπλήρωση είναι σίγουρα μπροστά στα μάτια μας. Η εκπλήρωσή της πρέπει να έχει γίνει με έναν από αυτούς τους δύο τρόπους· όμως και οι δύο αυτές κατευθύνσεις χαρακτηρίζουν πολύ έντονα την παρούσα εποχή.

Ως προς την αύξηση της γνώσης, αυτή θα πρέπει να αναφέρεται είτε στην αύξηση της γνώσης γενικά, στην ανάπτυξη των τεχνών και των επιστημών, είτε σε μια αύξηση της γνώσης σε σχέση με εκείνα τα πράγματα που αποκαλύφθηκαν στον Δανιήλ, τα οποία ήταν κλειστά και σφραγισμένα μέχρι τον καιρό του τέλους. Εδώ, και πάλι, ερμηνεύοντας το με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, η εκπλήρωση του είναι πολύ χαρακτηριστική και πλήρης. Κοιτάξτε τα θαυμαστά επιτεύγματα του ανθρώπινου νου και τα πονηρά έργα των χεριών των ανθρώπων που ανταγωνίζονται ακόμα και τα πιο τρελά όνειρα των μάγων, τα οποία έχουν επιτευχθεί τα τελευταία εκατό χρόνια. Πρόσφατα αναφέρθηκε στο Scientific American ότι μέσα σε αυτό το διάστημα έχει σημειωθεί μεγαλύτερη πρόοδος σε όλα τα επιστημονικά επιτεύγματα και μεγαλύτερη πρόοδος σε όλα όσα τείνουν στην οικιακή άνεση, στην ταχεία συναλλαγή των επιχειρήσεων μεταξύ των ανθρώπων, στη μετάδοση πληροφοριών από τον έναν στον άλλον και στα μέσα ταχείας μεταφοράς από τόπο σε τόπο και ακόμη και από ήπειρο σε ήπειρο, από όλα όσα έγιναν για τρεις χιλιάδες χρόνια στο παρελθόν, συγκεντρωτικά.

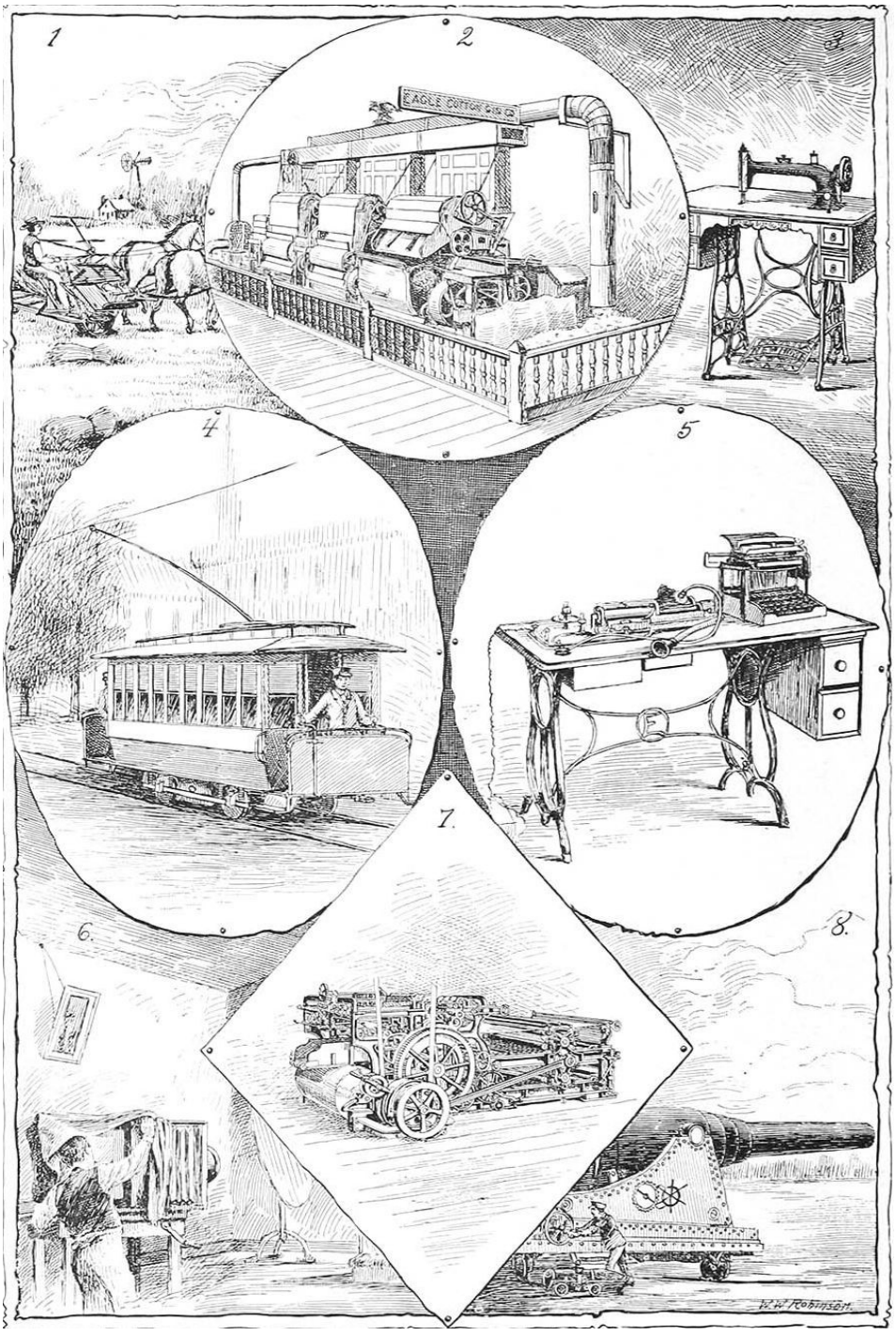
Με μια σειρά από βινιέτες, ο καλλιτέχνης μας έδωσε στις συνοδευτικές πλακέτες μια πανοραμική άποψη μερικών από τις πιο υπέροχες ανακαλύψεις και τα θαυμαστά επιστημονικά και μηχανολογικά επιτεύγματα της σημερινής εποχής. Στην επάνω αριστερή γωνία της Πλακέτας Ι, έχουμε —

1. Την θεριζοαλωνιστική και δεματική μηχανή, που αντιπροσωπεύει μια μεγάλη κατηγορία εφευρέσεων με τις οποίες οι διαδικασίες της γεωργίας έχουν επαναστατικοποιηθεί μέσα στη ζωή πολλών απ΄όσους ζουν τώρα.

2. Στην κυκλική ασπίδα βρίσκεται το εκκοκκιστήριο βαμβακιού, το οποίο στην πρώτη του πρωτόγονη μορφή, από τον Whitney, το 1793, μετέτρεψε την καλλιέργεια του βαμβακιού σε μια από τις μεγάλες βιομηχανίες του κόσμου.

3. Η ραπτομηχανή, για τη σημασία της οποίας στον βιομηχανικό κόσμο από την εφεύρεσή της από τον Elias Howe, Jr., το 1846, δεν χρειάζεται να ειπωθεί τίποτα.

4. Ένα ηλεκτρικό τραμ, που κινείται από ένα σύστημα τρόλεϊ, το οποίο

Αύξηση της Γνώσης, Πλακέτα I

αντιπροσωπεύει τα επιτεύγματα της ανακάλυψης του ηλεκτρισμού, όπως ο ηλεκτρικός φωτισμός, η ηλεκτρική ενέργεια, όπως απεικονίζονται στο μεγάλο εργοστάσιο του Νιαγάρα, κ.λπ.

5. Ο φωνογράφος, με τον οποίο η ανθρώπινη ομιλία μπορεί να διατηρηθεί και να μεταδοθεί επ' αόριστον.

6. Η εφεύρεση της φωτογραφίας, με την εφαρμογή της οποίας στη χαρακτική, όλοι είναι εξοικειωμένοι.

7. Μεταξύ των θαυμαστών εφευρέσεων ανάμεσα στα μηχανήματα εκτύπωσης, είναι μερικά τελειοποιημένα πιεστήρια που παρέχουν από ένα ρολό χαρτιού, από 30.000 έως 60.000 ολοκληρωμένα χαρτιά, τυπωμένα και στις δύο πλευρές, κομμένα, επικολλημένα και διπλωμένα, έτοιμα για παράδοση, κάθε ώρα.

8. Το θηριώδες ολμοβόλο και τα πολεμικά πυροβόλα της εποχής μας.

9. Το σκίτσο αντιπροσωπεύει τα τερατώδη τηλεσκόπια του τελευταίου τετάρτου του αιώνα, με τα οποία έχουν γίνει τόσο θαυμαστές ανακαλύψεις στους ουρανούς.

10. Το τηλέφωνο, με το οποίο ένας άνθρωπος στο Σικάγο μπορεί να συνομιλήσει φωνητικά με έναν άλλον άνθρωπο στη Νέα Υόρκη.

11. Η ανακάλυψη του πετρελαίου, η οποία έχει φέρει επανάσταση στον οικιακό φωτισμό και καθιστά δυνατή την χρήση οχημάτων χωρίς άλογα που κινούνται στους κοινούς δρόμους.

12. Μια σκηνή εξόρυξης που υποδηλώνει το υδραυλικό τρυπάνι και άλλες σύγχρονες συσκευές για τη διάνοιξη σηράγγων σε βουνά και την εξερεύνηση των κρυμμένων βυθών της γης.

13. Η ατμομηχανή της πυροσβεστικής, ένα από τα καλύτερα μέτρα ασφαλείας της σύγχρονης εποχής.

14. Η Γέφυρα του Μπρούκλιν, που δείχνει τα βήματα που έχουν γίνει στην τεχνική δεξιότητα στις μέρες μας. Αυτή πιθανότατα σύντομα θα ξεπεραστεί από μια παρόμοια και πολύ μεγαλύτερη κατασκευή, πάνω από τον ποταμό Χάντσον, συνδέοντας τη Νέα Υόρκη με την πόλη του Τζέρσεϊ.

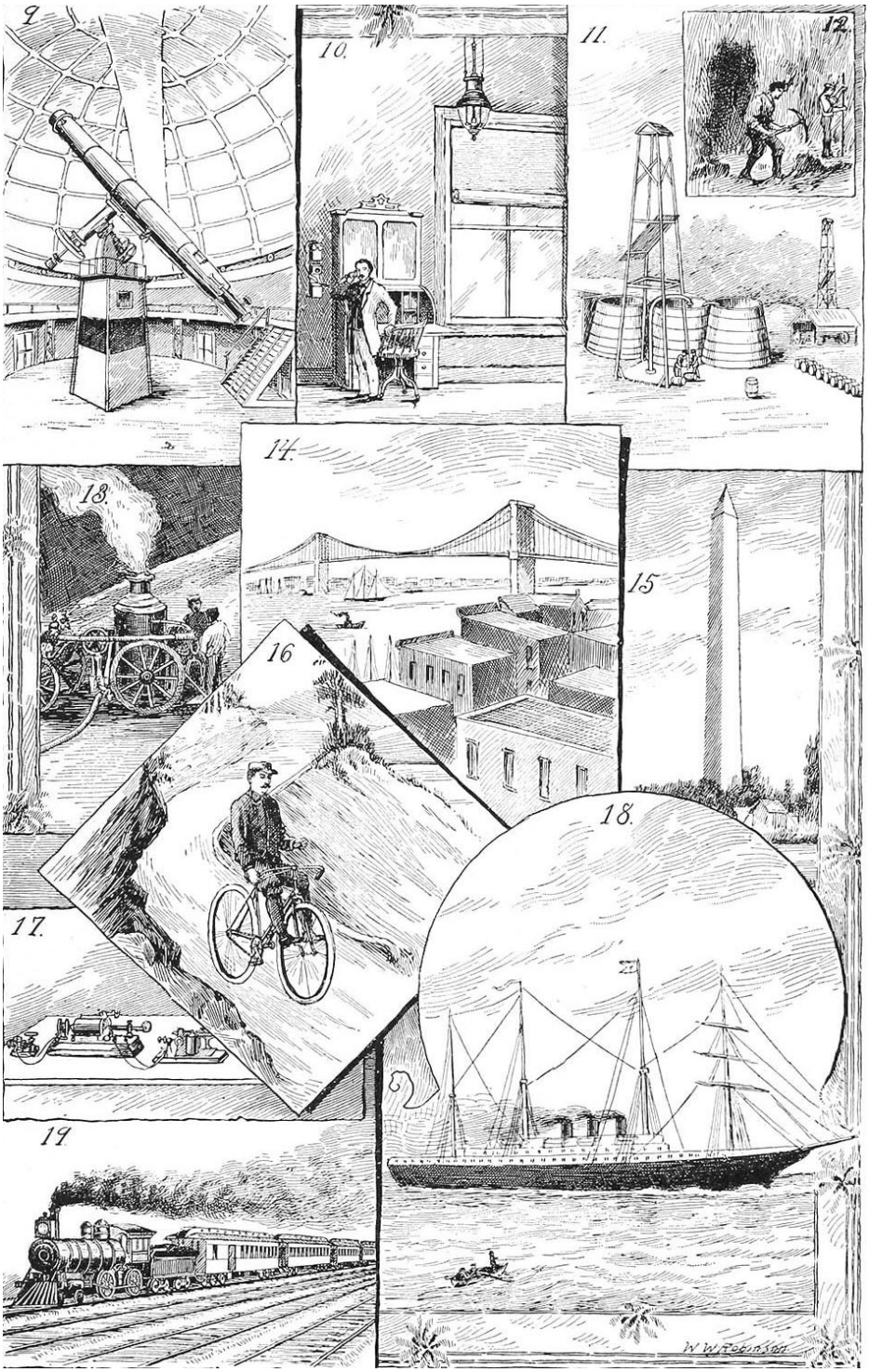
15. Το μνημείο του Ουάσινγκτον, το υψηλότερο συμπαγές μνημείο στον κόσμο (177 μέτρα, 18,5 εκατοστά).

16. Το ποδήλατο, που φέρνει επανάσταση στις προσωπικές μετακινήσεις στα προάστια. Η εκτίμηση των κατασκευαστών για την παραγωγή το 1896, μόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι τρία τέταρτα του εκατομμυρίου. Αυτό, μαζί με την πρόωση του τρόλεϊ, καθιστούν τα άλογα περιττά.

17. Ο τηλέγραφος. Τέθηκε σε λειτουργία για πρώτη φορά το 1844. Υπάρχουν πλέον αμέτρητες χιλιάδες μίλια τηλεγραφικού καλωδίου σε χρήση.

18. Τα υπέροχα σιδερένια πλοία του ωκεανού της σημερινής εποχής, για την εξυπηρέτηση τόσο των επιβατών και όσο και του πολέμου. Τίποτα δεν παρασκευάστηκε ποτέ που θα μπορούσε να συγκριθεί με τα μεγάλα ατμόπλοια της τρέχουσας δεκαετίας.

19. Σιδηροδρομικές μεταφορές. Το Empire Express στο N.Y. Central. Το ταχύτερο τρένο στον κόσμο, με μέση ταχύτητα σχεδόν εξήντα μίλια την ώρα. Την 1η Ιανουαρίου 1890, σύμφωνα με το Scientific American της 30ής Αυγούστου 1890, μόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες υπήρχαν 161.397 μίλια σιδηροδρομικών γραμμών. Επενδύθηκαν 9.680.942.240

Αύξηση της Γνώσης, Πλακέτα II

δολάρια σε αμερικανικούς σιδηροδρόμους. Το 1889 μεταφέρθηκαν πεντακόσια εκατομμύρια επιβάτες και τα ακαθάριστα κέρδη ξεπέρασαν το ένα δισεκατομμύριο δολάρια.

Πολλά ακόμη πράγματα θα μπορούσαν να αναφερθούν, όπως τα θωρακισμένα υποβρύχια για την εξερεύνηση των βυθών της θάλασσας, αερόστατα για την εξερεύνηση των χώρων που είναι πάνω μας, μηχανές περιστροφής με κινητήρα και αναισθητικά για την πρόληψη του πόνου στις χειρουργικές επεμβάσεις κλπ, κλπ.

Τι γαλαξίας θαυμάτων που δημιουργήθηκε σε μια μόνο εποχή! Πόσο θαυμάσια τα επιστημονικά επιτεύγματα της σημερινής εποχής, στα οποία όλες αυτές οι ανακαλύψεις και τα επιτεύγματα εστιάζουν το φως τους! Πραγματικά, από αυτή την άποψη, έχουμε φτάσει στην εποχή της αύξησης της γνώσης.

Και προς τιμήν του Χριστιανισμού ας σημειωθεί σε ποιες χώρες και από ποιον έγιναν όλες αυτές οι ανακαλύψεις και έγιναν τόσα πολλά για να προστεθούν στις ευκολίες και τις ανέσεις της ζωής. Έγιναν στις χριστιανικές χώρες, από χριστιανούς άνδρες, μετά τη μεγάλη Μεταρρύθμιση. Δεν έγιναν στους Σκοτεινούς Αιώνες, που προσέφεραν μόνο μια παρωδία του Χριστιανισμού· ούτε από ειδωλολάτρες, που μέσα στην άγνοιά τους δεν γνωρίζουν τον Θεό, ούτε από εκείνους που στις χριστιανικές χώρες τον αρνούνται οφείλεται η τιμή αυτής της προόδου. Αυτό που απελευθερώνει τα ανθρώπινα μέλη, απελευθερώνει τα ανθρώπινα μυαλά, τα προσκαλεί στην υψηλότερη χρήση των δυνάμεών τους και καθιστά δυνατή μια τέτοια εποχή ελεύθερης σκέψης και δράσης, στην οποία μπορούν να επιτευχθούν αυτά τα θαύματα, είναι το ίδιο το πνεύμα της ισότητας και της ατομικής ελευθερίας που είναι εμφυτευμένο στο ευαγγέλιο του Χριστού όταν κηρύττεται στην αγνότητά του.

Για τον θαυμαστό χαρακτήρα της σημερινής εποχής, ο Βίκτωρ Ουγκώ μιλάει ως εξής: —

«Η επιστήμη κάνει όλα τα θαύματα· φτιάχνει νιτρικό κάλιο από βαμβάκι, άλογο από ατμό, έναν εργάτη από βολταϊκή στήλη, έναν αγγελιοφόρο από ηλεκτρικό ρευστό και έναν ζωγράφο του ήλιου· λούζεται στα υπόγεια νερά, ενώ θερμαίνεται από τις φωτιές του κέντρου· ανοίγει σε αυτά τα δύο άπειρα τα δύο παράθυρα, — το τηλεσκόπιο στο απείρως μεγάλο, το μικροσκόπιο στο απείρως μικρό· και βρίσκει στην πρώτη άβυσσο τα αστέρια του ουρανού, και στη δεύτερη άβυσσο τα στοιχεία, που αποδεικνύουν την ύπαρξη ενός Θεού. Εκμηδενίζει τον χρόνο, εκμηδενίζει την απόσταση, εκμηδενίζει τον πόνο· γράφει μια επιστολή από το Παρίσι στο Λονδίνο και παίρνει την απάντηση πίσω σε δέκα λεπτά· κόβει το πόδι ενός ανθρώπου — ο άνθρωπος τραγουδάει και χαμογελάει.» — Ο Μικρός Ναπολέων.

Αν υιοθετήσουμε την άλλη οπτική γωνία και αποδώσουμε την αύξηση της γνώσης σε μια αύξηση της Βιβλικής γνώσης, δεν έχουμε παρά να κοιτάξουμε το υπέροχο φως που, μέσα στα τελευταία εξήντα χρόνια, έχει λάμψει πάνω στις Γραφές. Η εκπλήρωση της προφητείας έχει αποκαλυφθεί από το φως της ιστορίας. Η χρήση μιας καλύτερης αρχής ερμηνείας έχει οδηγήσει σε συμπεράσματα που δείχνουν, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι το τέλος των πάντων είναι κοντά. Πράγματι, η σφραγίδα έχει αφαιρεθεί από το βιβλίο και η γνώση σχετικά με αυτό που ο Θεός έχει αποκαλύψει στον λόγο του, έχει αυξηθεί θαυμαστά. Πιστεύουμε ότι από αυτή την άποψη ότι η προφητεία εκπληρώνεται πιο ουσιαστικά, αλλά μόνο σε μια εποχή όπως η παρούσα θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί

η προφητεία, ακόμη και προς αυτή την κατεύθυνση.

Το ότι βρισκόμαστε στον έσχατο καιρό, όταν το βιβλίο αυτής της προφητείας δεν θα πρέπει πλέον να είναι σφραγισμένο, αλλά ανοιχτό και κατανοητό, φαίνεται από την Αποκάλυψη 10:1,2, όπου ένας ισχυρός άγγελος εμφανίζεται να κατεβαίνει από τον ουρανό με ένα μικρό βιβλίο στο χέρι του ανοιχτό. Για την απόδειξη ότι το μικρό βιβλίο, που λέγεται εκεί ότι είναι ανοιχτό, είναι το ίδιο βιβλίο που παρουσιάζεται εδώ να είναι κλειστό και σφραγισμένο, και ότι αυτός ο άγγελος εξαγγέλλει το μήνυμά του σε αυτή τη γενιά, βλέπε Αποκάλυψη 10:2.

Εδάφιο 5. Και εγώ, ο Δανιήλ, κοίταξα, και ξάφνου, δύο άλλοι στέκονταν, ένας από εδώ, επάνω στην όχθη τού ποταμού, και ένας από εκεί, επάνω στην όχθη τού ποταμού. 6. Και ο ένας είπε στον άνδρα που ήταν ντυμένος λινά, ο οποίος ήταν επάνω από τα νερά τού ποταμού: Μέχρι πότε θα είναι το τέλος αυτών των θαυμάσιων πραγμάτων; 7. Και άκουσα τον άνδρα, που ήταν ντυμένος λινά, ο οποίος ήταν επάνω από τα νερά τού ποταμού, όταν ύψωσε το δεξί του χέρι και το αριστερό του στον ουρανό, και ορκίστηκε σ' αυτόν που ζει στον αιώνα, ότι θα είναι σε καιρόν, καιρούς, και μισόν καιρό· και όταν συντελεστεί ο διασκορπισμός [όταν αυτός συντελέσει τον διασκορπισμό, στο Εβραϊκό] τής δύναμης του άγιου λαού, όλα αυτά θα εκπληρωθούν.

Το ερώτημα, "*Μέχρι πότε θα είναι το τέλος αυτών των θαυμάσιων πραγμάτων;*" αναμφίβολα αναφέρεται σε όλα όσα έχουν αναφερθεί προηγουμένως, συμπεριλαμβανομένης της έγερσης του Μιχαήλ, του καιρού της θλίψης, της απελευθέρωσης του λαού του Θεού και της ειδικής ανάστασης του εδαφίου 2. Και η απάντηση φαίνεται να δίνεται σε δύο φάσεις: Πρώτον, ορίζεται μια συγκεκριμένη προφητική περίοδος· και, δεύτερον, ακολουθεί μια αόριστη περίοδος πριν επιτευχθεί η ολοκλήρωση όλων αυτών των πραγμάτων, όπως ακριβώς έγινε και στο κεφάλαιο 8:13,14. Όταν τέθηκε το ερώτημα, «*Μέχρι πότε θα διαρκεί η όραση... και το αγιαστήριο και το στράτευμα παραδίνονται σε καταπάτηση;*», η απάντηση ανέφερε μια καθορισμένη περίοδο 2300 ημερών και στη συνέχεια μια αόριστη περίοδο καθαρισμού του αγιαστηρίου. Έτσι, στο κείμενο που έχουμε μπροστά μας, δίνεται η περίοδος ενός καιρού, καιρών, και μισό καιρού δηλαδή 1260 έτη και στη συνέχεια μια αόριστη περίοδος κατά την οποία διασκορπίζεται η δύναμη του αγίου λαού, προτού έρθει η συντέλεια του καιρού.

Τα 1260 χρόνια σηματοδοτούν την περίοδο της παπικής κυριαρχίας. Γιατί εισάγεται αυτή η περίοδος εδώ; — Πιθανώς επειδή αυτή η δύναμη είναι αυτή που κάνει περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη στην ιστορία του κόσμου για να διασκορπίσει τη δύναμη του αγίου λαού ή για να καταπιέσει την εκκλησία του Θεού. Πως όμως πρέπει να εννοήσουμε την έκφραση, "*όταν συντελεστεί ο διασκορπισμός της δύναμης του αγίου λαού*"; Μια κυριολεκτική μετάφραση των Εβδομήκοντα φαίνεται να την παρουσιάζει με πιο καθαρό τρόπο: «Όταν αυτός θα έχει ολοκληρώσει τη διασπορά της δύναμης του αγίου λαού». Σε ποιον αναφέρεται η αντωνυμία «αυτός»; Σύμφωνα με τη αυτή τη διατύπωση, θα φαινόταν εκ πρώτης όψεως να είναι όπως προηγουμένως ειπώθηκε "*αυτός που ζει στον αιώνα*" δηλαδή ο Γιαχβέ, αλλά, όπως ένας διακεκριμένος ερμηνευτής των προφητειών σημειώνει εύστοχα, εξετάζοντας τις αντωνυμίες της Βίβλου πρέπει να τις ερμηνεύουμε

σύμφωνα με τα δεδομένα της συγκεκριμένης κατάστασης· και ως εκ τούτου πρέπει συχνά να τις προσδιορίζουμε σύμφωνα με το θέμα που έχει προηγουμένως παρατεθεί, και όχι σύμφωνα με κάποιο ουσιαστικό που έχει αναφερθεί. Έτσι, εδώ, το μικρό κέρας, ή ο άνθρωπος της αμαρτίας, έχοντας εισαχθεί με την ιδιαίτερη αναφορά της εποχής της κυριαρχίας του· δηλαδή, τα 1260 χρόνια, μπορεί να είναι η δύναμη που αναφέρεται από την αντωνυμία αυτός. Για 1260 χρόνια είχε καταπιέσει σοβαρά την εκκλησία, είχε δηλαδή διασκορπίσει τη δύναμή της. Ακόμα και όταν αφαιρεθεί η κυριαρχία του, εντούτοις οι διαθέσεις του ως προς την αλήθεια και τους υποστηρικτές της παραμένουν αναλλοίωτες, και η δύναμή του εξακολουθεί να γίνεται αισθητή σε κάποιο βαθμό, και να συνεχίζει το έργο της καταπίεσης όσο μπορεί, μέχρι — πότε; — Μέχρι το τελευταίο από τα γεγονότα που παρουσιάζονται στο εδάφιο 1, τη διάσωση του λαού του Θεού, όλων όσων βρίσκονται γραμμένοι στο βιβλίο. Μετά την απελευθέρωσή τους, οι δυνάμεις της καταπίεσης τους δεν είναι πλέον σε θέση να τους καταπιέζουν άλλο· η δύναμή τους δεν είναι πλέον διασκορπισμένη· το τέλος των θαυμαστών γεγονότων που παρουσιάζονται σε αυτή τη μεγάλη προφητεία έχει έρθει· και όλες οι προβλέψεις της έχουν εκπληρωθεί.

Ειδάλλως, μπορούμε, χωρίς να αλλάξουμε ιδιαίτερα την έννοια, να αποδώσουμε την αντωνυμία αυτός σε αυτόν που αναφέρεται στον όρκο του εδαφίου 7, "*αυτόν που ζει στον αιώνα",* δηλαδή τον Θεό, αφού χρησιμοποιεί την παρέμβαση των γήινων δυνάμεων για να παιδεύει και να διαπαιδαγωγεί τον λαό του, και με αυτή την έννοια μπορεί να ειπωθεί ότι ο ίδιος διασκόρπισε τη δύναμή τους. Μέσω του προφήτη Του, είπε σχετικά με το βασίλειο του Ισραήλ: "*Θα το ανατρέψω, θα το ανατρέψω, θα το ανατρέψω, ... μέχρις ότου έρθει εκείνος στον οποίο ανήκει· και θα το δώσω σ' αυτόν.*". Ιεζεκιήλ 21:27. Και πάλι, "*… και η Ιερουσαλήμ θα είναι σε καταπάτηση από τα έθνη, μέχρις ότου εκπληρωθούν οι καιροί των εθνών*.". Λουκά 21:24. Παρόμοιας σημασίας είναι και η προφητεία του Δανιήλ 8:13: "*Μέχρι πότε θα διαρκεί η όραση ... και το αγιαστήριο και το στράτευμα παραδίνονται σε καταπάτηση;*" Ποιος τα παραδίδει σε καταπάτηση; — Ο Θεός. Γιατί; — Για να διαπαιδαγωγήσει· για να "*καθαρίσει και να λευκάνει*" τον λαό Του. Μέχρι πότε; — Μέχρι το αγιαστήριο να καθαριστεί.

Εδάφιο 8. Και εγώ άκουσα, αλλά δεν κατάλαβα· τότε, είπα: Κύριέ μου, ποιο είναι το τέλος τους; 9. Και είπε: Πήγαινε, Δανιήλ· επειδή, τα λόγια αυτά είναι κλεισμένα και σφραγισμένα, μέχρι τον έσχατο καιρό. 10. Πολλοί θα καθαριστούν, και θα λευκανθούν, και θα δοκιμαστούν· και οι ασεβείς θα ασεβούν· και κανένας από τους ασεβείς δεν θα καταλάβει· όμως, οι συνετοί θα καταλάβουν.

Πόσο έντονα μας υπενθυμίζει η φροντίδα του Δανιήλ να κατανοήσει πλήρως όλα όσα του είχαν δειχθεί, τα λόγια του Πέτρου όπου μιλάει για την επιμελή έρευνα των προφητών για να κατανοήσουν τις προφητείες σχετικά με τα παθήματα του Χριστού και τη δόξα που θα ακολουθούσε· και επίσης το γεγονός ότι δεν διακονούσαν τους εαυτούς τους αλλά εμάς. Πόσο λίγα από αυτά που έγραψαν επιτράπηκε σε μερικούς από τους προφήτες να καταλάβουν! Παρόλα αυτά δεν αρνήθηκαν να γράψουν. Αν ο Θεός το απαιτούσε, γνώριζαν ότι στον κατάλληλο καιρό θα φρόντιζε ώστε ο λαός Του να αποκομίσει από τα γραπτά τους όλο το όφελος που ήθελε να λάβουν. Έτσι, η διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε εδώ για τον Δανιήλ ήταν σαν να του έλεγε ότι όταν έρθει η κατάλληλη στιγμή, οι σοφοί θα καταλάβουν την έννοια αυτών που είχε γράψει και θα

ωφεληθούν από αυτό. Ο έσχατος καιρός θα ήταν ο καιρός κατά τον οποίο το Πνεύμα του Θεού θα έσπαγε τη σφραγίδα από αυτό το βιβλίο· και κατά συνέπεια, αυτή ήταν η εποχή κατά την οποία οι σοφοί έπρεπε να το κατανοήσουν, ενώ οι ασεβείς, χαμένοι από κάθε αίσθηση της αξίας της αιώνιας αλήθειας, με καρδιές αναίσθητες και σκληρυμένες από την αμαρτία, θα γίνονταν συνεχώς πιο ασεβείς και πιο τυφλοί. Κανείς από τους ασεβείς δεν καταλαβαίνει. Τις προσπάθειες που καταβάλουν οι σοφοί για να κατανοήσουν, τις αποκαλούν ανοησία και αλαζονεία και ρωτούν, με χλευαστικό τόνο, "*Πού είναι η υπόσχεση της παρουσίας Του;*" Και αν τεθεί το ερώτημα, για ποιον καιρό και για ποια γενιά μιλάει ο προφήτης ότι θα συμβεί αυτό; η επίσημη απάντηση θα ήταν, για τον παρόντα καιρό και για τη γενιά που είναι τώρα μπροστά μας. Αυτή η διατύπωση του προφήτη λαμβάνει τώρα μια πολύ εντυπωσιακή εκπλήρωση.

Η διατύπωση του εδαφίου 10 φαίνεται εκ πρώτης όψεως μάλλον ιδιόμορφη: "*Πολλοί θα καθαριστούν, και θα λευκανθούν, και θα δοκιμαστούν*". Πώς, μπορεί να ρωτήσει κανείς, μπορούν να λευκανθούν και στη συνέχεια να δοκιμαστούν (όπως φαίνεται να υπονοεί το εδάφιο), όταν δοκιμαζόμενοι καθαρίζονται και γίνονται λευκοί; Απάντηση: Η διατύπωση αναμφίβολα περιγράφει μια διαδικασία που επαναλαμβάνεται πολλές φορές στην εμπειρία εκείνων που, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, προετοιμάζονται για την έλευση και τη βασιλεία του Κυρίου. Καθαρίζονται και λευκαίνονται σε κάποιο βαθμό, σε σύγκριση με την προηγούμενη κατάστασή τους. Στη συνέχεια δοκιμάζονται ξανά. Μεγαλύτερες δοκιμασίες τίθενται πάνω τους. Αν τις υπομείνουν, το έργο του καθαρισμού συνεχίζεται σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό, — η διαδικασία της λεύκανσης φτάνει σε ένα ακόμη υψηλότερο στάδιο. Και έχοντας φτάσει σε αυτή την κατάσταση, δοκιμάζονται ξανά, με αποτέλεσμα να καθαριστούν και να λευκανθούν ακόμη περισσότερο. Και έτσι η διαδικασία συνεχίζεται μέχρι αφενός μεν να διαμορφωθούν χαρακτήρες που θα αντέξουν στη δοκιμασία της μεγάλης ημέρας, αφετέρου δε να επιτευχθεί μια πνευματική κατάσταση που δεν χρειάζεται περαιτέρω δοκιμασία.

Εδάφιο 11. Και από τον καιρό, που η παντοτινή [καθημερινή, στο Εβραϊκό] θυσία θα αφαιρεθεί, και το βδέλυγμα της ερήμωσης θα στηθεί, θα είναι 1.290 ημέρες.

Εδώ έχουμε μια νέα προφητική περίοδο που εισάγεται, τις 1290 προφητικές ημέρες, οι οποίες υποδηλώνουν τον ίδιο αριθμό κυριολεκτικών ετών. Από την ανάγνωση του κειμένου, ορισμένοι έχουν συμπεράνει (αν και το συμπέρασμα δεν είναι απαραίτητο) ότι αυτή η περίοδος ξεκινά με το στήσιμο του βδελύγματος της ερήμωσης, δηλαδή της παπικής εξουσίας, το 538 μ.Χ., και κατά συνέπεια εκτείνεται μέχρι το 1828 μ.Χ.. Αλλά ενώ δεν βρίσκουμε τίποτα στο τελευταίο έτος που να σηματοδοτεί το τέλος της, βρίσκουμε στοιχεία στο περιθώριο της μετάφρασης ότι ξεκινά πριν από την εγκατάσταση του παπικού βδελύγματος. Το περιθώριο της μετάφρασης αναφέρει: «Για να στηθεί το βδέλυγμα», κλπ. Με αυτή την παρατήρηση το κείμενο θα είχε ως εξής: «Και από τον καιρό που η καθημερινή θυσία θα αφαιρεθεί για να στηθεί (ή για να εγκατασταθεί) το βδέλυγμα της ερήμωσης, θα είναι 1.290 ημέρες». Η καθημερινή έχει ήδη αποδειχθεί ότι δεν είναι η καθημερινή θυσία των Εβραίων, αλλά το καθημερινό ή συνεχές βδέλυγμα, δηλαδή ο παγανισμός. (Βλέπε στο κεφάλαιο 8:13.) Αυτό έπρεπε να αφαιρεθεί για να προετοιμαστεί ο δρόμος για την παποσύνη. Για τα ιστορικά γεγονότα που δείχνουν πώς επιτεύχθηκε

αυτό το 508 μ.Χ., βλ. στο κεφάλαιο 11:31. Δεν μας λέγεται άμεσα σε ποιο γεγονός φτάνουν αυτές οι 1290 ημέρες· αλλά εφόσον η έναρξή τους σηματοδοτείται από ένα έργο που λαμβάνει χώρα για να προετοιμάσει το δρόμο για την εγκαθίδρυση της παποσύνης, θα ήταν πολύ φυσικό να συμπεράνουμε ότι το τέλος τους θα σηματοδοτούνταν από το τέλος της παπικής κυριαρχίας. Μετρώντας, λοιπόν, 1290 χρόνια πίσω από το 1798 μ.Χ., φθάνουμε στο έτος 508 μ.Χ., όπου έχει αποδειχθεί ότι ο παγανισμός αφαιρέθηκε, τριάντα χρόνια πριν από την εγκαθίδρυση της παποσύνης. Αυτή η περίοδος αναμφίβολα δίνεται για να μας υποδείξει την ημερομηνία της αφαίρεσης του καθημερινού βδελύγματος [παγανισμού], και είναι η μόνη που το κάνει αυτό. Οι δύο περίοδοι, επομένως, οι 1290 και οι 1260 ημέρες, λήγουν μαζί το 1798 μ.Χ., η μία ξεκινάει από το 538 μ.Χ. και η άλλη από το 508 μ.Χ., τριάντα χρόνια νωρίτερα.

Εδάφιο 12. Μακάριος όποιος υπομείνει, και φτάσει σε 1.335 ημέρες. 13 Αλλ' εσύ πήγαινε, μέχρι το τέλος· και θα αναπαυθείς, και θα σταθείς στον κλήρο σου στο τέλος των ημερών.

Εδώ εισάγεται μια ακόμη προφητική περίοδος, η οποία αναφέρεται σε 1335 χρόνια. Η μαρτυρία σχετικά με αυτήν την περίοδο, όπως και αυτή που αφορά τα 1290 χρόνια, είναι πολύ πενιχρή. Μπορούμε να πούμε πότε αρχίζει και πότε τελειώνει αυτή η περίοδος; Η μόνη ένδειξη που έχουμε για την απάντηση αυτού του ερωτήματος είναι το γεγονός ότι αναφέρεται σε άμεση σχέση με τα 1290 χρόνια, τα οποία ξεκίνησαν, όπως φαίνεται παραπάνω, το 508 μ.Χ.. Από εκείνο το σημείο θα υπάρξουν, λέει ο προφήτης, 1290 ημέρες. Και η αμέσως επόμενη πρόταση αναφέρει: “*Μακάριος όποιος υπομείνει, και φτάσει σε 1.335 ημέρες*.”. Από ποιο σημείο; — Από το ίδιο σημείο, αναμφίβολα, από το οποίο χρονολογούνται οι 1290, δηλαδή, το 508 μ.Χ.. Αν δεν υπολογιστούν από αυτό το σημείο, είναι αδύνατο να εντοπιστούν, και πρέπει να εξαιρεθούν από την προφητεία του Δανιήλ όταν εφαρμόζουμε σε αυτήν τα λόγια του Χριστού: “*εκείνος που διαβάζει, ας καταλαβαίνει*”. Ματθαίου 24:15. Από αυτό το σημείο θα εκτείνονταν μέχρι το 1843· διότι το 1335 προστιθέμενο στο 508 μας δίνει το 1843. Ξεκινώντας την άνοιξη του πρώτου έτους, έληξαν την άνοιξη του τελευταίου.

Αλλά πώς είναι δυνατόν να έχουν τελειώσει, θα μπορούσε να αναρωτηθεί κανείς, αφού στο τέλος αυτών των ημερών, ο Δανιήλ θα πρέπει να σταθεί στον κλήρο του, το οποία από ορισμένους θεωρείται ότι αναφέρεται στην ανάστασή του από τους νεκρούς; Αυτό το ερώτημα βασίζεται σε μια παρανόηση δύο θεμάτων: Πρώτον, ότι οι ημέρες στο τέλος των οποίων ο Δανιήλ βρίσκεται στην κλήρο του είναι οι 1335 ημέρες· και, δεύτερον, ότι η θέση του Δανιήλ στην κλήρο του είναι η ανάσταση του, το οποίο επίσης δεν μπορεί να σταθεί. Το μόνο πράγμα για το οποίο δίνεται υπόσχεση στο τέλος των 1335 ημερών είναι μια ευλογία σε όσους περιμένουν και φτάνουν σε εκείνη την εποχή· δηλαδή, σε όσους
ζουν τότε. Ποια είναι αυτή η ευλογία; Κοιτάζοντας το έτος 1843, όταν έληξαν αυτά τα χρόνια, τι βλέπουμε; — Βλέπουμε μια αξιοσημείωτη εκπλήρωση προφητείας με το κίνημα της μεγάλης διακήρυξης της δευτέρας παρουσίας του Χριστού. Σαράντα πέντε χρόνια πριν από αυτό το κίνημα, άρχισε ο έσχατος καιρός, το βιβλίο αποσφραγίστηκε και το φως άρχισε να αυξάνεται. Γύρω στο έτος 1843, υπήρξε μια μεγάλη κορύφωση όλου του φωτός

που είχε χυθεί σε προφητικά θέματα μέχρι εκείνη την εποχή. Η διακήρυξη διαδόθηκε με δύναμη. Η νέα και συνταρακτική διδασκαλία της εγκαθίδρυσης της βασιλείας του Θεού συγκλόνισε τον κόσμο. Νέα ζωή μεταδόθηκε στους αληθινούς μαθητές του Χριστού. Οι άπιστοι καταδικάστηκαν, οι εκκλησίες δοκιμάστηκαν και ένα πνεύμα αναζωπύρωσης αφυπνίστηκε, αντίστοιχο του οποίου δεν έχει παρουσιαστεί ξανά, στους σύγχρονους καιρούς, τουλάχιστον.

Αυτή ήταν η ευλογία; Ακούστε τα λόγια του Σωτήρα: "*Τα δικά σας μάτια, όμως, είναι μακάρια*", είπε στους μαθητές του, "*για τον λόγο ότι βλέπουν· και τα αυτιά σας, για τον λόγο ότι ακούν.*". Ματθαίου 13:16. Και πάλι είπε σε αυτούς που τον ακολουθούσαν ότι προφήτες και βασιλιάδες επιθύμησαν να δουν αυτά που έβλεπαν, και δεν τα είδαν. Αλλά "*Μακάρια*", τους είπε, "*τα μάτια σας που βλέπουν όσα βλέπετε.*". Λουκά 10:23, 24. Αν μια νέα και ένδοξη αλήθεια ήταν ευλογία στις ημέρες του Χριστού για όσους την έλαβαν, γιατί δεν ήταν εξίσου έτσι και το 1843 μ.Χ.;

Μπορεί να φέρει κάποιος την αντίρρηση, ότι όσοι συμμετείχαν σε αυτό το κίνημα απογοητεύτηκαν από τις προσδοκίες τους. Το ίδιο όμως συνέβη και με τους μαθητές του Χριστού κατά την πρώτη του έλευση, στον ίδιο βαθμό. Φώναζαν μπροστά Του καθώς έμπαινε στην Ιερουσαλήμ, περιμένοντας ότι τότε θα έπαιρνε τη βασιλεία· αλλά ο μόνος θρόνος στον οποίο πήγε τότε ήταν ο σταυρός· και αντί να χαιρετιστεί ως βασιλιάς σε ένα βασιλικό παλάτι, ετάφη άψυχος στον νέο τάφο του Ιωσήφ. Παρ' όλα αυτά, ήταν «μακάριοι» που έλαβαν τις αλήθειες που είχαν ακούσει.

Μπορεί περαιτέρω κάποιος να πει ότι αυτή δεν ήταν επαρκής ευλογία ώστε να αναφερθεί σε μια προφητική περίοδο. Γιατί όχι, αφού η περίοδος στην οποία επρόκειτο να συμβεί, δηλαδή, ο έσχατος καιρός, εισάγεται με μια προφητική περίοδο· αφού ο Κύριός μας, στο εδάφιο 14 της μεγάλης προφητείας του Ματθαίου 24, κάνει μια ειδική αναφορά σε αυτό το κίνημα· και αφού αυτό εκτίθεται περαιτέρω στην Αποκάλυψη 14:6,7, με το σύμβολο ενός αγγέλου που πετάει στο μέσο του ουρανού με μια ειδική αναγγελία του αιώνιου ευαγγελίου στους κατοίκους της γης; Σίγουρα η Βίβλος δίνει μεγάλη, εξέχουσα θέση σε αυτό το κίνημα.

Δύο ακόμη ερωτήματα αναμένουν μια σύντομη απάντηση: (1) Σε ποιες ημέρες αναφέρεται το εδάφιο 13; (2) Τι εννοεί όταν λέει οτι ο Δαινήλ θα σταθεί στον κλήρο του; Όσοι ισχυρίζονται ότι οι ημέρες εδώ είναι οι 1335, οδηγούνται σε αυτήν την ερμηνεία κοιτάζοντας μόνο πίσω στο προηγούμενο εδάφιο, όπου αναφέρονται οι 1335 ημέρες· ενώ, ερμηνεύοντας αυτές τις ημέρες, που εισάγονται εδώ με τρόπο αόριστο, ολόκληρο το εύρος της προφητείας θα έπρεπε σίγουρα να ληφθεί υπόψη από το κεφάλαιο 8. Τα κεφάλαια 9, 10, 11 και 12 αποτελούν σαφώς συνέχεια και εξήγηση του οράματος του κεφαλαίου 8. Ως εκ τούτου, μπορούμε να πούμε ότι στο όραμα του κεφαλαίου 8, όπως πραγματοποιήθηκε και εξηγήθηκε, υπάρχουν τέσσερις προφητικές περίοδοι· δηλαδή, οι 2300, 1260, 1290 και 1335 ημέρες. Η πρώτη είναι η κύρια και μεγαλύτερη περίοδος· οι άλλες είναι απλώς ενδιάμεσα μέρη και υποδιαιρέσεις αυτής. Τώρα, όταν ο άγγελος λέει στον Δανιήλ, στο τέλος των λόγων του, ότι θα σταθεί στην κλήρο του στο τέλος των ημερών, χωρίς να διευκρινίζεται ποια περίοδος εννοείται, δεν θα στρεφόταν φυσικά το μυαλό του Δανιήλ στην κύρια και μεγαλύτερη περίοδο, τις 2300 ημέρες, αντί για οποιαδήποτε από τις υποδιαιρέσεις της; Αν ισχύει αυτό, οι 2300 είναι οι ημέρες που εννοούνται εδώ. Η ανάγνωση της Μετάφρασης των Εβδομήκοντα φαίνεται να δείχνει πολύ καθαρά προς αυτή

την κατεύθυνση: «Αλλά πήγαινε και αναπαύσου· διότι υπάρχουν ακόμη ημέρες και καιροί για να εκπληρωθούν πλήρως (αυτά τα πράγματα)· και θα σταθείς στην κλήρο σου στο τέλος των ημερών». Αυτό σίγουρα μεταφέρει το μυαλό πίσω στη μακρά περίοδο που περιέχεται στο πρώτο όραμα, σε σχέση με το οποίο δόθηκαν οι επόμενες διευκρινήσεις.

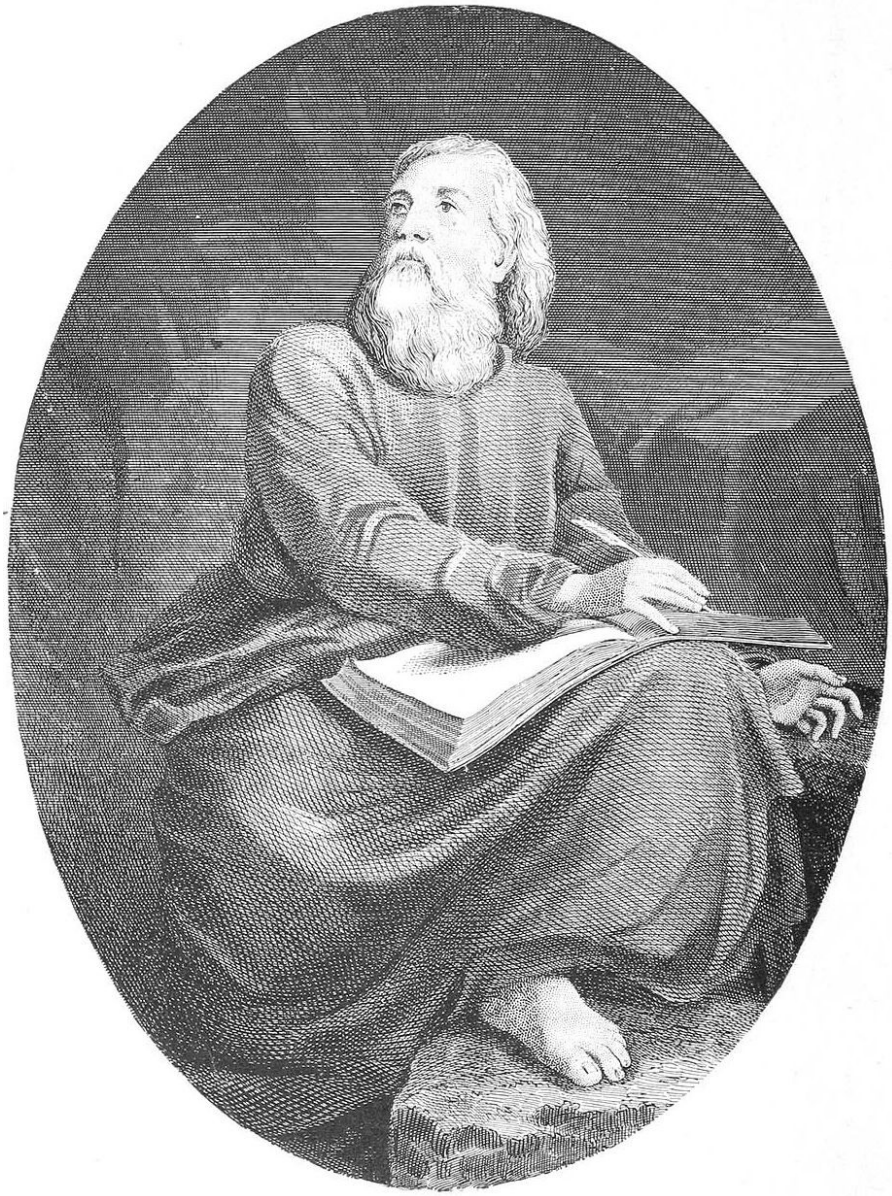
Οι 2300 ημέρες, όπως έχει ήδη αποδειχθεί, έληξαν το 1844 μ.Χ. και μας έφεραν στον καθαρισμό του αγιαστηρίου. Πώς βρισκόταν ο Δανιήλ εκείνη την εποχή στην κλήρο του; Απάντηση: Στο πρόσωπο του Συνηγόρου του, του μεγάλου Αρχιερέα μας, καθώς παρουσιάζει τις υποθέσεις των δικαίων για να γίνουν αποδεκτές στον Πατέρα Του. Η λέξη που μεταφράζεται εδώ ως κλήρος δεν σημαίνει ένα κομμάτι γης, έναν «κλήρο», αλλά τις «αποφάσεις της τύχης» ή τις «αποφάσεις της Πρόνοιας». Στο τέλος των ημερών, ο κλήρος, ας πούμε, έπρεπε να ριχθεί. Με άλλα λόγια, έπρεπε να ληφθεί μια απόφαση αναφορικά με εκείνους που θα θεωρούνταν άξιοι να κερδίσουν την ουράνια κληρονομιά. Και όταν η υπόθεση του Δανιήλ τεθεί προς εξέταση, κρίνεται δίκαιος, στέκεται στον κλήρο του, του έχει δοθεί μια θέση στην ουράνια Χαναάν. Δεν αναφέρεται ο ψαλμωδός σε αυτή την εποχή και το γεγονός, όταν λέει (Ψαλμός 1:5), "*Γι' αυτό, δεν θα σηκωθούν οι ασεβείς σε κρίση, ούτε οι αμαρτωλοί στη σύναξη των δικαίων*";

Όταν ο Ισραήλ επρόκειτο να εισέλθει στη γη της επαγγελίας, έριξε τον κλήρο και η κάθε φυλή έλαβε τη γης της [ΙτΝ 18:8]. Έτσι, οι φυλές στάθηκαν στους αντίστοιχους «κλήρους» τους πολύ πριν αρχίσουν πραγματικά να κατέχουν τη γη. Ο χρόνος του καθαρισμού του αγιαστηρίου αντιστοιχεί σε αυτήν την περίοδο της ιστορίας του Ισραήλ. Στεκόμαστε τώρα στα σύνορα της ουράνιας Χαναάν όπου λαμβάνονται αποφάσεις, οι οποίες αναθέτουν σε κάποιους μια θέση στην αιώνια βασιλεία και αποκλείουν άλλους για πάντα από αυτήν. Στην απόφαση της υπόθεσής του, το μερίδιο του Δανιήλ στην ουράνια κληρονομιά είναι εξασφαλισμένο. Και μαζί του θα σταθούν και όλοι οι πιστοί. Και όταν αυτός ο αφοσιωμένος δούλος του Θεού, που γέμισε μια μακρά ζωή με τις ευγενέστερες πράξεις υπηρεσίας προς τον Δημιουργό του, αν και επιβαρυμένος με τις πιο βαριές φροντίδες αυτής της ζωής, εισέλθει στην ανταμοιβή του για τα αγαθά έργα του, κι εμείς μπορούμε να εισέλθουμε μαζί του στην ανάπαυση αυτή.

Ολοκληρώνουμε τη μελέτη αυτής της προφητείας, με την παρατήρηση ότι δεν είναι μικρός ο βαθμός της ικανοποίησης μας καθώς αφιερώσαμε όσο χρόνο και μελέτη είχαμε σε αυτή την υπέροχη προφητεία, και συλλογιζόμενοι τον χαρακτήρα αυτού του πιο αγαπημένου των ανθρώπων και του πιο επιφανούς των προφητών. Ο Θεός δεν κάνει διακρίσεις· και η αναπαραγωγή του χαρακτήρα του Δανιήλ θα εξασφαλίσει με χαρακτηριστικό τρόπο τη θεϊκή εύνοια ακόμα και τώρα. Ας μιμηθούμε λοιπόν τις αρετές του, ώστε κι εμείς, όπως αυτός, να λάβουμε την επιδοκιμασία του Θεού όσο βρισκόμαστε εδώ και να κατοικήσουμε ανάμεσα στα δημιουργήματα της άπειρης δόξας Του στην αιωνιότητα.

I Heard a Great Voice
as of a Trumpet

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

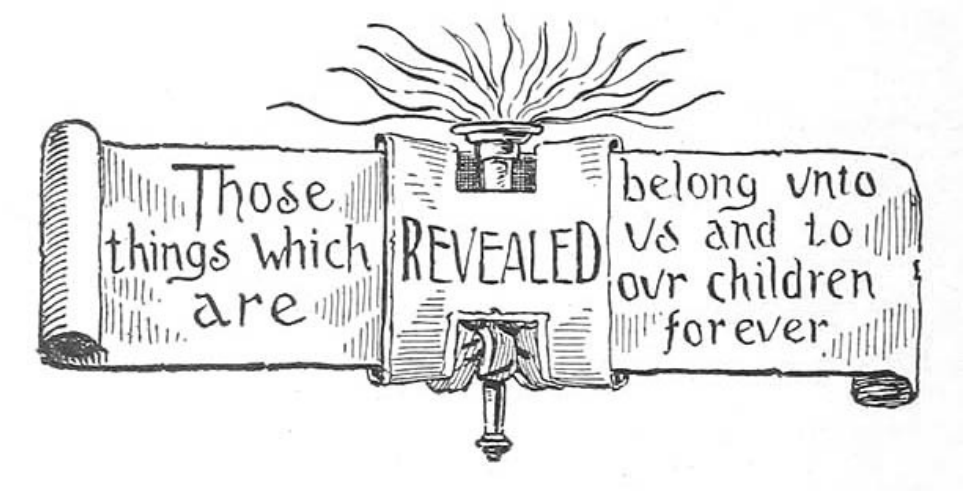
Ο Ιωάννης γράφει την Αποκάλυψη

"Ό,τι βλέπεις, γράψ' το σε βιβλίο" — Αποκ.1:11

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αποκάλυψη, που συνήθως ονομάζεται «Αποκάλυψη», από το ελληνικό της όνομα, Ἀποκάλυψις, που σημαίνει «γνωστοποίηση, αποκάλυψη», έχει περιγραφεί ως «ένα πανόραμα της δόξας του Χριστού». Τα ευαγγέλια καταγράφουν την ταπείνωση Του, τη συγκατάβαση Του, τον κόπο και τα παθήματα Του, την υπομονή Του, τους εμπαιγμούς και τα μαστιγώματα Του από εκείνους που θα έπρεπε να τον είχαν σεβαστεί, και τέλος τον θάνατο Του στον επαίσχυντο σταυρό, — έναν θάνατο που θεωρούνταν εκείνη την εποχή ως ο πιο ατιμωτικός που θα μπορούσαν να επιβάλουν οι άνθρωποι. Στην Αποκάλυψη βρίσκουμε το ευαγγέλιο της ενθρόνισής Του στη δόξα, της σύνδεσής Του με τον Πατέρα στο θρόνο της παγκόσμιας κυριαρχίας, της υπερισχύουσας πρόνοιας Του ανάμεσα στα έθνη της γης, και της επιστροφής Του, όχι ως ένας άστεγος ξένος, αλλά με δύναμη και μεγάλη δόξα, για να τιμωρήσει τους εχθρούς Του και να ανταμείψει τους πιστούς Του. «Μια φωνή φώναξε στην έρημο: “*Ιδού ο Αμνός του Θεού*”· μια φωνή σύντομα θα διακηρύξει από τον ουρανό: “*Ιδού το Λιοντάρι της φυλής του Ιούδα!*”.

Μπροστά μας, σε αυτό το βιβλίο, παρουσιάζονται σκηνές δόξας που ξεπερνούν ακόμα και μύθους. Προς τους αμετανόητους γίνονται εκκλήσεις ασυνήθιστης δύναμης από τις ιερές σελίδες του μαζί με απειλές κρίσης που δεν συναντούμε πουθενά σε άλλο μέρος του Λόγου του Θεού. Προς τους ταπεινούς ακόλουθους του Χριστού σε αυτόν τον κατώτερο κόσμο δίνεται παρηγοριά που καμία γλώσσα δεν μπορεί να περιγράψει, με ένδοξες εικόνες Αυτού ο οποίος μπορεί να τους βοηθήσει, — Αυτού που έχει το κλειδί του Δαβίδ, που κρατά τους λειτουργούς Του στο δεξί Του χέρι, που, αν και κάποτε ήταν νεκρός, τώρα ζει για πάντα, και μας διαβεβαιώνει ότι είναι ο θριαμβευτής κάτοχος των κλειδιών του θανάτου και του τάφου, που έχει δώσει σε καθένα που υπερνικάει την πολλαπλή υπόσχεση να περπατήσει μαζί Του στα λευκά, να αποκτήσει ένα στεφάνι ζωής, να γευτεί τον καρπό του δέντρου της ζωής που φυτρώνει στη μέση του παραδείσου του Θεού, και να αναστηθεί για να καθίσει μαζί Του στον δικό Του ένδοξο θρόνο. Κανένα άλλο βιβλίο δεν μας μεταφέρει τόσο γρήγορα, και με τόσο ακαταμάχητο τρόπο, σε μια άλλη σφαίρα. Εδώ μπροστά μας ανοίγεται μια μακρινή θέα, η οποία δεν περιορίζεται από γήινα αντικείμενα, αλλά μας μεταφέρει σε άλλους κόσμους. Και αν ποτέ θέματα συναρπαστικού και εντυπωσιακού ενδιαφέροντος, μεγαλοπρεπείς και ευγενείς εικόνες, και εξαιρετικές και μεγαλοπρεπείς περιγραφές, θα μπορούσαν να προσελκύσουν την προσοχή της ανθρωπότητας, τότε η Αποκάλυψη μας προσκαλεί σε μια προσεκτική μελέτη των σελίδων της, οι οποίες μας εξωθούν να προσέξουμε ένα μνημειώδες μέλλον και έναν αόρατο κόσμο.

“τα πράγματα που είναι αποκαλυμμένα ανήκουν σε μας και στα παιδιά μας, παντοτινά”

Δευτερονόμιο 29:29

Κεφάλαιο 1 – Το Εναρκτήριο Όραμα

Ο τίτλος και ο χαρακτήρας του βιβλίου — Ο σκοπός του — Ο άγγελος του Χριστού — Η ευλογία Του — Οι εκκλησίες στην Ασία — Τα επτά πνεύματα — Ο άρχοντας των βασιλέων της γης — Η έλευσή Του είναι ορατή — Η ανταπόκριση της εκκλησίας — Η εμπειρία του Ιωάννη — Η αιτία της εξορίας — Εν πνεύματι — Η ημέρα του Κυρίου — Άλφα και Ωμέγα — Η Αποκάλυψη πρέπει να γίνει κατανοητή.

Το βιβλίο της Αποκάλυψης ξεκινά δηλώνοντας τον τίτλου του και με μια ευλογία σε όσους δώσουν επιμελή προσοχή στις σοβαρές προφητικές του δηλώσεις, ως εξής: —

Εδάφιο 1. Η Αποκάλυψη του Ιησού Χριστού, που έδωσε σ' αυτόν ο Θεός, για να δείξει στους δούλους του, εκείνα που σύντομα πρέπει να γίνουν· και τα φανέρωσε, στέλνοντας με τον άγγελό του στον δούλο του τον Ιωάννη· 2. ο οποίος μαρτύρησε για τον λόγο τού Θεού, και για τη μαρτυρία τού Ιησού Χριστού, και για όσα είδε. 3. Μακάριος αυτός που διαβάζει, κι αυτοί που ακούν τα λόγια τής προφητείας, και τηρούν τα γραμμένα μέσα σ' αυτή· επειδή, ο καιρός είναι κοντά.

Ο τίτλος. — Οι μεταφραστές της κοινής μας έκδοσης της Βίβλου έχουν δώσει σε αυτό το βιβλίο τον τίτλο «Η Αποκάλυψη του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου». Σε αυτό αντιφάσκουν με τις πρώτες κιόλας λέξεις του ίδιου του βιβλίου, οι οποίες δηλώνουν «Η Αποκάλυψη του Ιησού Χριστού». Ο Ιησούς Χριστός είναι αυτός που αποκαλύπτει, όχι ο Ιωάννης. Ο Ιωάννης δεν είναι παρά ο γραφέας που χρησιμοποίησε ο Χριστός για να γράψει αυτήν την Αποκάλυψη προς όφελος της εκκλησίας Του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Ιωάννης που αναφέρεται εδώ είναι το πρόσωπο που ήταν αγαπημένο και ιδιαίτερα ευνοημένο μεταξύ των δώδεκα αποστόλων. Ήταν ευαγγελιστής και απόστολος, και ο συγγραφέας του Ευαγγελίου και των επιστολών που φέρουν το όνομά του. (Βλέπε Clarke, Barnes, Kitto, Fond, και άλλοι.) Στους προηγούμενους τίτλους του προσθέτει τώρα και αυτόν του προφήτη, γιατί η Αποκάλυψη είναι μια προφητεία. Η προέλευση όμως αυτού του βιβλίου ανάγεται σε μια ακόμη ανώτερη πηγή. Δεν είναι μόνο η Αποκάλυψη του Ιησού Χριστού, αλλά είναι η Αποκάλυψη που του έδωσε ο Θεός. Προέρχεται, λοιπόν, πρώτα από όλα, από τη μεγάλη πηγή κάθε σοφίας και αλήθειας, τον Θεό Πατέρα. Από αυτόν δόθηκε στον Ιησού Χριστό, τον Υιό, και ο Χριστός τη φανέρωσε στέλνοντας τη μέσω του αγγέλου του στον δούλο Του Ιωάννη.

Ο χαρακτήρας του βιβλίου. — Αυτό εκφράζεται με μία λέξη, «Αποκάλυψη». Μια αποκάλυψη είναι κάτι που αποκαλύπτεται, κάτι που γίνεται σαφώς γνωστό, όχι κάτι συγκαλυμμένο και κρυμμένο. Ο Μωυσής, στο Δευτερονόμιο 29:29, μας λέει ότι "*Τα κρυμμένα πράγματα ανήκουν στον Κύριο τον Θεό μας· τα αποκαλυμμένα, όμως, σε μας και στα παιδιά μας, παντοτινά* ". Ο ίδιος ο τίτλος του βιβλίου, λοιπόν, αποτελεί επαρκή διάψευση της δημοφιλούς άποψης σήμερα, ότι αυτό το βιβλίο είναι ανάμεσα στα κρυμμένα μυστήρια του Θεού και δεν μπορεί να γίνει κατανοητό. Αν συνέβαινε αυτό, θα έπρεπε να φέρει κάποιον τέτοιο τίτλο όπως «Το Μυστήριο» ή «Το Κρυμμένο Βιβλίο», σίγουρα όχι

αυτόν της «Αποκάλυψης».

Ο σκοπός Του. — “*να δείξει στους δούλους του, εκείνα που σύντομα πρέπει να γίνουν*”. Οι δούλοι Του — ποιοι είναι; Υπάρχει κάποιο όριο; Προς όφελος ποιών δόθηκε η Αποκάλυψη; Δόθηκε για συγκεκριμένα άτομα; για συγκεκριμένες εκκλησίες; για κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο; — Όχι· είναι για όλη την εκκλησία, όλων των εποχών και για όσα από τα γεγονότα που προβλέπονται σε αυτήν και αναμένουν την εκπλήρωσή τους. Είναι για όλους εκείνους που μπορούν να διεκδικήσουν την ονομασία «δούλοι Του», όπου και όποτε κι αν έζησαν.

Αυτή η διατύπωση όμως φέρνει ξανά στην επιφάνεια την κοινή άποψη ότι η Αποκάλυψη δεν πρέπει να γίνει κατανοητή. Ο Θεός λέει ότι δόθηκε για να δείξει κάποια πράγματα στους δούλους Του, και όμως πολλοί από τους ερμηνευτές του Λόγου Του μας λένε ότι δεν δείχνει τίποτα, επειδή κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να την καταλάβει! Σαν ο Θεός να αναλάμβανε να γνωστοποιήσει στην ανθρωπότητα κάποιες σημαντικές αλήθειες, αλλά να έκανε το ανθρώπινο σφάλμα να τις ντύσει με μια γλώσσα ή με σύμβολα που το ανθρώπινο μυαλό να μην μπορεί να κατανοήσει! Σαν να διέταζε ένα άτομο να παρατηρήσει κάποιο μακρινό αντικείμενο, και στη συνέχεια να ύψωνε ένα αδιαπέραστο φράγμα μεταξύ αυτού και του συγκεκριμένου αντικειμένου! Ή σαν να έδινε στους υπηρέτες του ένα φως για να τους καθοδηγεί μέσα στο σκοτάδι της νύχτας, και όμως να έριχνε από πάνω του ένα τόσο παχύ και βαρύ πέπλο που ούτε μια ακτίνα της λαμπρότητας του να μην μπορούσε να διαπεράσει τις σκοτεινές πτυχές του! Πώς ατιμάζουν τον Θεό όταν παίζουν έτσι με τον Λόγο Του! Όχι, η Αποκάλυψη θα επιτύχει τον σκοπό για τον οποίο δόθηκε, και “*οι δούλοι του*” θα μάθουν από αυτήν “*εκείνα που σύντομα πρέπει να γίνουν*” και που αφορούν την αιώνια σωτηρία τους.

Ο άγγελός Του. — Ο Χριστός έστειλε και έκανε γνωστή την Αποκάλυψη στον Ιωάννη μέσω «του αγγέλου του». Ένας συγκεκριμένος άγγελος φαίνεται να εμφανίζεται εδώ. Ποιος άγγελος θα μπορούσε κατάλληλα να ονομαστεί άγγελος του Χριστού; Μήπως θα μπορούσαμε να βρούμε απάντηση σε αυτό το ερώτημα σε ένα σημαντικό απόσπασμα της προφητείας του Δανιήλ; Στο Δανιήλ 10:21, ένας άγγελος, που αναμφίβολα ήταν ο Γαβριήλ (βλ. Δανιήλ, κεφάλαια 9, 10 και 11:1), γνωστοποιώντας μερικές σημαντικές αλήθειες στον Δανιήλ, είπε: «κανένας δεν είναι στερεωμένος μαζί μου σε αυτά τα πράγματα, παρά μονάχα ο Μιχαήλ, ο άρχοντας σας.» [Εβραϊκό κείμενο]. Το ποιος είναι ο Μιχαήλ το μαθαίνουμε εύκολα. Ο Ιούδας (εδάφιο 9) τον αποκαλεί “*αρχάγγελο*”. Και ο Παύλος μας λέει ότι όταν ο Κύριος κατέβει από τον ουρανό και οι νεκροί εν Χριστώ αναστηθούν θα ακουστεί η φωνή του αρχαγγέλου (Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16). Και τίνος η φωνή θα ακουστεί εκείνη την καταπληκτική ώρα, όταν οι νεκροί θα κληθούν στη ζωή; Ο ίδιος ο Κύριος απαντά: “*Μη θαυμάζετε γι’ αυτό· επειδή, έρχεται ώρα, κατά την οποία, όλοι εκείνοι που είναι μέσα στους τάφους, θα ακούσουν τη φωνή του*” (Ιωάννης 5:28), το δε προηγούμενο εδάφιο δείχνει ότι αυτός στον οποίο γίνεται λόγος εδώ, του οποίου η φωνή θα ακουστεί τότε, είναι ο Υιός του ανθρώπου δηλαδή ο Χριστός. Η φωνή, λοιπόν, που καλεί τους νεκρούς από τους τάφους τους, είναι η φωνή του Χριστού. Αυτή η φωνή, δηλώνει ο Παύλος, είναι η φωνή του αρχαγγέλου. Ο Ιούδας λέει ότι ο αρχάγγελος ονομάζεται Μιχαήλ, το ίδιο πρόσωπο που αναφέρει και ο Δανιήλ, και όλοι αναφέρονται στον Χριστό. Η δήλωση στο Δανιήλ, λοιπόν, είναι ότι οι αλήθειες που επρόκειτο να του αποκαλυφθούν είχαν δοθεί στον Χριστό και η γνώση τους περιορίζονταν αποκλειστικά σε

αυτόν, και σε έναν άγγελο του οποίου το όνομα ήταν Γαβριήλ. Παρόμοιο με το έργο της μετάδοσης τότε σημαντικών αληθειών στον «αγαπημένο προφήτη», είναι το έργο της μετάδοσης σημαντικών αληθειών στην Αποκάλυψη από τον Χριστό στον «αγαπημένο μαθητή» Του. Ποιος, επομένως, μπορεί να είναι ο άγγελός Του σε αυτό το έργο, παρά αυτός που τον βοήθησε και στο προηγούμενο έργο Του, δηλαδή ο άγγελος Γαβριήλ; Αυτό το γεγονός θα ρίξει φως σε ορισμένα σημεία αυτού του βιβλίου. Φαίνεται επίσης να είναι κατάλληλη επιλογή το ίδιο πρόσωπο που χρησιμοποιήθηκε για να μεταφέρει μηνύματα στον «αγαπημένο» προφήτη της προηγούμενης οικονομίας, να εκτελεί το ίδιο λειτούργημα για τον προφήτη στην εποχή του ευαγγελίου, (βλέπε κεφάλαιο 19:10).

Η ευλογία. — "*Μακάριος αυτός που διαβάζει, κι αυτοί που ακούν τα λόγια τής προφητείας*". Υπάρχει μια τόσο άμεση και επίσημη ευλογία που εκφράζεται κατά την ανάγνωση και την τήρηση οποιουδήποτε άλλου μέρους του λόγου του Θεού; Πόσο μεγάλη ενθάρρυνση έχουμε, λοιπόν, για τη μελέτη του! Μπορούμε να λέμε τότε ότι δεν μπορεί να γίνει κατανοητός; Προσφέρεται άραγε άσκοπα μια ευλογία για τη μελέτη ενός βιβλίου του οποίου η μελέτη δεν μπορεί να μας ωφελήσει; Οι άνθρωποι μπορεί να ισχυρίζονται, περισσότερο από αυθάδεια παρά ευσέβεια, ότι «κάθε εποχή παρακμής χαρακτηρίζεται από αύξηση του ενδιαφέροντος για την Αποκάλυψη» ή ότι «η μελέτη της Αποκάλυψης είτε βρίσκει είτε αφήνει έναν άνθρωπο τρελό», όμως ο Θεός έχει εκφράσει την ευλογία Του σε αυτήν, έχει θέσει τη σφραγίδα της επιδοκιμασίας Του σε μια ένθερμη μελέτη των θαυμαστών σελίδων της. Το παιδί του Θεού, έχοντας μια τέτοια ενθάρρυνση από μια τέτοια πηγή, θα μείνει ανεπηρέαστο από τους χιλιάδες αδύναμους ισχυρισμούς των ανθρώπων.

Κάθε εκπλήρωση προφητείας φέρνει μαζί της και καθήκοντα για εμάς, ως εκ τούτου, υπάρχουν πράγματα στην Αποκάλυψη που πρέπει να τηρηθούν ή να εκτελεστούν από εμάς, πρακτικά καθήκοντα που πρέπει να αναληφθούν ως αποτέλεσμα της εκπλήρωσης της προφητείας. Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα αυτού του είδους μπορεί να φανεί στο κεφάλαιο 14:12, όπου λέγεται: "*εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές τού Θεού και την πίστη τού Ιησού.*".

Ο Ιωάννης λέει επίσης: "*Ο καιρός είναι κοντά*", - αυτό είναι ένα ακόμα κίνητρο που μας προσφέρεται για να μελετήσουμε αυτό το βιβλίο. Μάλιστα γίνεται όλο και πιο σημαντικό, καθώς πλησιάζουμε προς το μεγάλο τέλος. Σε αυτό το σημείο, προσφέρουμε τις εντυπωσιακές σκέψεις κάποιου άλλου συγγραφέα: «Η σημασία της μελέτης της Αποκάλυψης αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Εδώ είναι «τα πράγματα που σύντομα πρέπει να γίνουν». Ακόμα και όταν ο Ιωάννης έδωσε μαρτυρία για τον λόγο του Θεού και τη μαρτυρία του Ιησού Χριστού και για όλα όσα είδε, η μακρά περίοδος εντός της οποίας επρόκειτο να πραγματοποιηθούν αυτές οι διαδοχικές σκηνές ήταν κοντά. Αν η εγγύτητα αποτελούσε τότε κίνητρο για να δοθεί προσοχή σε αυτά που περιέχονται σε αυτό το βιβλίο, πόσο μάλλον τώρα! Κάθε αιώνας, κάθε έτος που τελειώνει, αυξάνει την επείγουσα ανάγκη να στραφεί η προσοχή μας στο τελευταίο βιβλίο της Αγίας Γραφής. Η δε ένταση της αφοσίωσης στο παρόν, που χαρακτηρίζει την εποχή μας και τη χώρα μας, δεν ενισχύει τη λογική αυτού του ισχυρισμού; Ποτέ, σίγουρα, δεν υπήρξε στο παρελθόν χρονική περίοδος που μια ισχυρή αντισταθμιστική δύναμη θα ήταν πιο απαραίτητη. Η Αποκάλυψη του Ιησού Χριστού, μελετημένη δεόντως, παρέχει μια τέτοια κατάλληλη διορθωτική επιρροή. Μακάρι όλοι οι Χριστιανοί να μπορούσαν, στο μέγιστο βαθμό, να λάβουν την

ευλογία όσων "*ακούν τα λόγια τής προφητείας, και τηρούν τα γραμμένα μέσα σ' αυτή· επειδή, ο καιρός είναι κοντά.*" — Thompson's Patmos, σελ. 28, 29.

Η αφιέρωση. — Μετά την ευλογία, έχουμε την αφιέρωση, με τα εξής λόγια: —

Εδάφιο 4. Ο Ιωάννης προς τις επτά εκκλησίες, που είναι στην Ασία· χάρη να είναι σε σας και ειρήνη απ' αυτόν που είναι ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος· και από τα επτά πνεύματα, τα οποία είναι μπροστά στον θρόνο του· 5. και από τον Ιησού Χριστό, ο οποίος είναι ο μάρτυρας ο πιστός, ο πρωτότοκος από τους νεκρούς, και ο άρχοντας των βασιλιάδων τής γης· σ' αυτόν που μας αγάπησε, και μας έλουσε από τις αμαρτίες μας με το αίμα του, 6. και ο οποίος μάς έκανε βασιλιάδες, και ιερείς στον Θεό και Πατέρα του· σ' αυτόν είθε να είναι η δόξα και η κυριαρχική εξουσία στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

Οι εκκλησίες στην Ασία. — Στην Ασία υπήρχαν περισσότερες από επτά εκκλησίες. Θα μπορούσαμε να περιοριστούμε στο δυτικό τμήμα της Ασίας που είναι γνωστό ως Μικρά Ασία, και μάλιστα σε ακόμα μικρότερη περιοχή από αυτή· γιατί ακόμη και σε αυτό το μικρό τμήμα της Μικράς Ασίας όπου βρίσκονταν οι επτά εκκλησίες που αναφέρονται εδώ, ακριβώς ανάμεσά τους, υπήρχαν κι άλλες σημαντικές εκκλησίες. Οι Κολοσσές, για παράδειγμα, στους Χριστιανούς της οποίας ο Παύλος απηύθυνε την επιστολή του προς τους Κολοσσαείς, βρισκόταν σε μικρή απόσταση από τη Λαοδίκεια. Η Μίλητος ήταν πιο κοντά από οποιαδήποτε από τις επτά στην Πάτμο, όπου ο Ιωάννης είχε το όραμά του· και ήταν ένας σημαντικός σταθμός για την εκκλησία, όπως μπορούμε να κρίνουμε από το γεγονός ότι ο Παύλος, κατά τη διάρκεια μιας από τις επισκέψεις του εκεί, έστειλε να καλέσουν τους πρεσβυτέρους της εκκλησίας της Εφέσου να τον συναντήσουν σε εκείνο το μέρος, Πράξεις 20:17-38. Στο ίδιο μέρος άφησε επίσης, σε καλά χριστιανικά χέρια αναμφίβολα, τον Τρόφιμο, τον μαθητή του, άρρωστο. Β΄ Τιμοθέου 4:20. Και η Τρωάδα, όπου ο Παύλος πέρασε ένα διάστημα με τους μαθητές, και από όπου, αφού περίμενε μέχρι να περάσει το Σάββατο, ξεκίνησε το ταξίδι του, δεν ήταν πολύ μακριά από την Πέργαμο που κατονομάζεται μεταξύ των επτά. Δημιουργείται, επομένως, το εύλογο ερώτημα γιατί αυτές οι επτά από τις εκκλησίες της Μικράς Ασίας επιλέχθηκαν ως εκείνες στις οποίες θα έπρεπε να αφιερωθεί η Αποκάλυψη. Μήπως αυτά που λέγονται για τις επτά εκκλησίες στο κεφάλαιο 1, και στα κεφάλαια 2 και 3, αφορούσαν αποκλειστικά και μόνο τις επτά εκκλησίες που κατονομάζονται εκεί, περιγράφοντας τα πράγματα μόνο όπως υπήρχαν εκεί και τότε, απεικονίζοντας μόνο αυτά που εκείνες είχαν να αντιμετωπίσουν; Δεν μπορούμε να συμπεράνουμε κάτι τέτοιο, για τους ακόλουθους λόγους: —

1. Ολόκληρο το βιβλίο της Αποκάλυψης (βλ. κεφάλαια 1:3,11,19, 22:18,19) αφιερώθηκε στις επτά εκκλησίες (εδάφιο 11). Το βιβλίο όμως δεν αφορούσε περισσότερο αυτές τις εκκλησίες από ό,τι άλλους Χριστιανούς στη Μικρά Ασία, — για παράδειγμα, εκείνους που κατοικούσαν στον Πόντο, τη Γαλατία, την Καππαδοκία, τη Βιθυνία, που αναφέρονται στην Α΄ Πέτρου 1:1· ή τους Χριστιανούς των Κολοσσών, της Τρωάδας και της Μιλήτου, που βρίσκονταν ακριβώς στο μέσο των εκκλησιών που κατονομάζονται εδώ.

2. Μόνο ένα μικρό μέρος του βιβλίου θα μπορούσε να αφορά προσωπικά τις επτά εκκλησίες ή οποιονδήποτε από τους Χριστιανούς της εποχής του Ιωάννη· γιατί τα γεγονότα που φέρνει στο φως είναι ως επί το πλείστον τόσο μακρινό μέλλον ώστε να εκτείνονται πέρα από τη ζωή της γενιάς που ζούσε τότε, ή ακόμα και από την εποχή κατά

την οποία αυτές οι εκκλησίες θα συνέχιζαν να υφίστανται· και κατά συνέπεια τα γεγονότα αυτά δεν θα μπορούσαν να αφορούν προσωπικά αυτούς.

3. Τα επτά αστέρια που κρατούσε ο Υιός του ανθρώπου στο δεξί του χέρι (εδάφιο 20), δηλώνεται ότι ήταν οι άγγελοι των επτά εκκλησιών. Οι άγγελοι των εκκλησιών, αναμφίβολα όλοι θα συμφωνήσουν, είναι οι λειτουργοί των εκκλησιών. Το ότι κρατούνται στο δεξί χέρι του Υιού του ανθρώπου υποδηλώνει την υποστηρικτική δύναμη, καθοδήγηση και προστασία που τους έχει παραχωρηθεί. Υπήρχαν όμως μόνο επτά από αυτούς στο δεξί Του χέρι. Μήπως μόνο επτά εκκλησίες απολαμβάνουν τη φροντίδα του μεγάλου Διδασκάλου των συνάξεων; Ή μήπως, αντιθέτως, όλοι οι αληθινοί λειτουργοί όλης της εποχής του ευαγγελίου αντλούν από τον συμβολισμό αυτόν την παρηγοριά της γνώσης ότι υποστηρίζονται και καθοδηγούνται από το δεξί χέρι της μεγάλης Κεφαλής της εκκλησίας; Αυτό το τελευταίο φαίνεται να είναι το μόνο συνεπές συμπέρασμα.

4. Ο Ιωάννης, βλέποντας μέσα στη χριστιανική οικονομία, είδε μόνο επτά λυχνίες, που αντιπροσώπευαν επτά εκκλησίες, στη μέση των οποίων στεκόταν ο Υιός του ανθρώπου. Η θέση του Υιού του ανθρώπου ανάμεσά τους πρέπει να υποδηλώνει την παρουσία του μαζί τους, την επιτήρησή του και την εξονυχιστική του εξέταση όλων των έργων τους. Αναγνωρίζει μήπως μόνο επτά μεμονωμένες εκκλησίες σε αυτή την οικονομία; Ή μήπως μπορούμε μάλλον να συμπεράνουμε ότι αυτή η σκηνή αντιπροσωπεύει τη θέση του σε σχέση με όλες τις εκκλησίες Του σε όλη την εποχή του ευαγγελίου; Τότε γιατί αναφέρθηκαν μόνο επτά; Το επτά, όπως χρησιμοποιείται στις Γραφές, είναι ένας αριθμός που υποδηλώνει την ολότητα και την πληρότητα, όντας, αναμφίβολα, ένα είδος ενθυμίου των μεγάλων γεγονότων των πρώτων επτά ημερών της έναρξης του χρόνου [στη Γένεση], όταν δόθηκε στον κόσμο ο εβδομαδιαίος κύκλος των ημερών που χρησιμοποιείται ακόμα και σήμερα. Όπως τα επτά αστέρια, έτσι και οι επτά λυχνίες πρέπει να υποδηλώνουν το σύνολο των πραγμάτων που αντιπροσωπεύουν. Οι λυχνίες αυτές λοιπόν πρέπει να συμβολίζουν ολόκληρη την εκκλησία του ευαγγελίου χωρισμένη σε επτά διαιρέσεις ή περιόδους· και ως εκ τούτου οι επτά εκκλησίες πρέπει να κατανοούνται με τον ίδιο τρόπο.

5. Γιατί, λοιπόν, επιλέχθηκαν οι επτά συγκεκριμένες εκκλησίες για τις οποίες γίνεται αναφορά; Για τον λόγο, αναμφίβολα, ότι στα ονόματα αυτών των εκκλησιών, σύμφωνα με τους ορισμούς των λέξεων, αναδεικνύονται τα θρησκευτικά χαρακτηριστικά εκείνων των περιόδων της εποχής του ευαγγελίου που αντιπροσώπευαν αντίστοιχα. Για αυτούς τους λόγους, «οι επτά εκκλησίες» αναμφίβολα πρέπει να νοούνται όχι κυριολεκτικά ως οι επτά εκκλησίες της Ασίας που έφεραν τα ονόματα που καταγράφονται εδώ, αλλά ως οι επτά περίοδοι της χριστιανικής εκκλησίας, από τις ημέρες των αποστόλων μέχρι το τέλος της περιόδου της χάρης. (Βλέπε στο κεφάλαιο 2, εδάφιο 1.)

Η πηγή της ευλογίας. — “απ' αυτόν που είναι ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος” — μια έκφραση που σημαίνει αιωνιότητα, στο παρελθόν και μέλλον, και χρησιμοποιείται μόνο για τον Θεό Πατέρα. Αυτή η φράση, πιστεύουμε, δεν χρησιμοποιείται ποτέ για τον Χριστό. Ο Χριστός αναφέρεται ως άλλο πρόσωπο, κάνοντας διάκριση ως προς την οντότητα που περιγράφεται με αυτόν τον τρόπο.

Τα επτά Πνεύματα. — Αυτή η έκφραση πιθανότατα δεν αναφέρεται σε αγγέλους, αλλά στο Πνεύμα του Θεού. Είναι μία από τις πηγές από την οποία δίδεται χάρη και ειρήνη στην εκκλησία. Σχετικά με το ενδιαφέρον θέμα των επτά πνευμάτων, ο Thompson

παρατηρεί: «Δηλαδή, από το Άγιο Πνεύμα, που ονομάζεται εδώ ως «τα επτά πνεύματα», επειδή το επτά είναι ένας ιερός και τέλειος αριθμός. Δεν ονομάζεται έτσι ως ένδειξη εσωτερικής πολλαπλότητας, αλλά ως ένδειξη της πληρότητας και τελειότητας των χαρισμάτων και των ενεργειών του». Ο Barnes λέει: «Ο αριθμός επτά, επομένως, μπορεί να δόθηκε από το Άγιο Πνεύμα σε σχέση με την ποικιλομορφία ή την πληρότητα των ενεργειών του στις ψυχές των ανθρώπων και στην πολλαπλή του δράση στις υποθέσεις του κόσμου, όπως αναπτύσσεται περαιτέρω σε αυτό το βιβλίο». Ο Bloomfield δίνει την ίδια γενική ερμηνεία.

Ο θρόνος Του. — Είναι ο θρόνος του Θεού Πατέρα, γιατί ο Χριστός δεν έχει ακόμη πάρει τον δικό Του θρόνο. Το γεγονός ότι τα επτά πνεύματα βρίσκονται ενώπιον του θρόνου «μπορεί να υποδηλώνει το γεγονός ότι το Πνεύμα του Θεού είναι πάντα έτοιμο να σταλεί, όπως παρουσιάζεται συχνά στις Γραφές, για να επιτύχει σημαντικούς σκοπούς στις ανθρώπινες υποθέσεις».

Και από τον Ιησού Χριστό. — Από τούτο προκύπτει ότι ο Χριστός δεν είναι το πρόσωπο που, στο προηγούμενο εδάφιο, ορίζεται ως "*ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος*". Εδώ αναφέρονται μερικά από τα κύρια χαρακτηριστικά που αφορούν τον Χριστό. Ο Χριστός είναι, —

Ο Πιστός Μάρτυρας. — Ό,τι μαρτυρεί είναι αληθινό. Ό,τι υπόσχεται, σίγουρα θα εκπληρώσει.

Ο Πρωτότοκος των νεκρών. — Αυτή η έκφραση είναι αντίστοιχη με την Α΄ Κορινθίους 15:20,23, Εβραίους 1:6, Ρωμαίους 8:29 και Κολοσσαείς 1:15,18, όπου βρίσκουμε τέτοιες εκφράσεις να χρησιμοποιούνται για τον Χριστό όπως "*απαρχή αυτών που έχουν κοιμηθεί*", "*πρωτότοκος ανάμεσα σε πολλούς αδελφούς*", "*πρωτότοκο κάθε κτίσης*" και "*πρωτότοκο από τους νεκρούς*". Αυτές οι εκφράσεις δεν υποδηλώνουν απαραίτητα ότι ήταν ο πρώτος χρονικά που αναστήθηκε από τους νεκρούς, γιατί άλλοι είχαν αναστηθεί πριν από Αυτόν. Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε οτι καθώς ο Χριστός ήταν η κύρια και κεντρική μορφή όλων όσων έχουν αναστηθεί από τον τάφο, χάρη στην έλευση, το έργο και την ανάσταση Του, κάποιοι αναστήθηκαν πριν από την εποχή Του. Αν μάλιστα το εξετάσουμ σύμφωνα με τον σκοπό του Θεού, ο Χριστός ήταν ο πρώτος και χρονικά και σε σημασία· γιατί μόνο αφότου ο σκοπός του θριάμβου του Χριστού επί του τάφου διαμορφώθηκε στον νου του Θεού, ο οποίος καλεί τα μη υπάρχοντα πράγματα ωσάν να υπάρχουν (Ρωμαίους 4:17), κάποιοι απελευθερώθηκαν από τη δύναμη του θανάτου, χάρη σε αυτό το μεγάλο γεγονός που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί στον κατάλληλο καιρό. Επομένως, ο Χριστός ονομάζεται «πρωτότοκος από τους νεκρούς» (κεφάλαιο 1:5), "*η απαρχή αυτών που έχουν κοιμηθεί*" (Α΄ Κορινθίους 15:20), ο "*πρωτότοκος ανάμεσα σε πολλούς αδελφούς*" (Ρωμαίους 8:29) και "*πρωτότοκος από τους νεκρούς*" (Κολοσσαείς 1:18). Στις Πράξεις 26:23 αναφέρεται ότι "*αφού αναστήθηκε πρώτος από τους νεκρούς, πρόκειται να κηρύξει φως στον λαό και στα έθνη*" (Δείτε τα ελληνικό κείμενο αυτού του αποσπάσματος και τη σημείωση του Bloomfield σχετικά· επίσης το Here and Hereafter, κεφάλαιο 17.)

Ο Άρχοντας των βασιλιάδων της γης. — Ο Χριστός είναι Άρχοντας των επίγειων βασιλιάδων ακόμα και τώρα κατά μία έννοια. Ο Παύλος μας πληροφορεί, στην Εφεσίους 1:20,21, ότι έχει τοποθετηθεί στα δεξιά του Θεού στους ουράνιους τόπους, "*πιο πάνω από κάθε αρχή και εξουσία, και δύναμη και κυριότητα, και κάθε όνομα που ονομάζεται, όχι*

μονάχα σε τούτο τον αιώνα, αλλά και στον μέλλοντα". Τα υψηλότερα ονόματα που ονομάζονται σε αυτόν τον κόσμο είναι οι άρχοντες, οι βασιλιάδες, οι αυτοκράτορες και οι ηγεμόνες της γης. Αλλά ο Χριστός τοποθετείται πολύ πάνω από αυτά. Κάθεται με τον Πατέρα του στο θρόνο της παγκόσμιας κυριαρχίας (κεφάλαιο 3:21) και είναι ίσος με Εκείνον στην κυριαρχία και τον έλεγχο των υποθέσεων όλων των εθνών της γης.

Με μια πιο συγκεκριμένη θεώρηση, ο Χριστός θα είναι ο Άρχοντας των βασιλιάδων της γης όταν πάρει τον δικό Του θρόνο, και "*Οι βασιλείες τού κόσμου έγιναν του Κυρίου μας, και του Χριστού του*", όταν αυτά δοθούν από τον Πατέρα στα χέρια Του, και αυτός εμφανιστεί φέροντας στο ένδυμά του τον τίτλο «Βασιλιάς βασιλιάδων και Κύριος κυρίων», για να συντρίψει τα έθνη σαν τα σκεύη του κεραμέα. Κεφάλαιο 19:16· 2:27· Ψαλμοί 2:8,9.

Σε Αυτόν που μας αγάπησε. — Νομίζουμε ότι οι επίγειοι φίλοι μας αγαπούν, — ένας πατέρας, μια μητέρα, αδελφοί και αδελφές, οι παιδικοί φίλοι μας, — αλλά βλέπουμε ότι καμία αγάπη δεν είναι άξια να συγκριθεί με την αγάπη του Χριστού για εμάς. Και η ακόλουθη πρόταση προσθέτει περισσότερο νόημα στα προηγούμενα λόγια: "*και μας έλουσε από τις αμ*αρτίες μας με το αίμα του". Τι αγάπη είναι αυτή! "*Μεγαλύτερη από τούτη την αγάπη*", αναφέρει ο απόστολος, "*δεν έχει κανένας, το να βάλει κάποιος την ψυχή του για χάρη των φίλων του*". Ο Χριστός έχει επιβεβαιώσει την αγάπη του προς εμάς, επειδή πέθανε για εμάς "*ενώ εμείς ήμασταν ακόμα αμαρτωλοί*". Μάλιστα, περαιτέρω — "*μάς έκανε βασιλιάδες, και ιερείς στον Θεό και Πατέρα του*". Ενώ είμαστε λεπροί από την αμαρτία, καθαριζόμαστε ενώπιόν Του, ενώ είμαστε εχθροί, δεν γινόμαστε μόνο φίλοι, αλλά και υψωνόμαστε σε θέσεις τιμής και αξιοπρέπειας. Αυτός ο καθαρισμός, και αυτή η βασιλική και ιερατική εξύψωση, πότε πραγματοποιούνται; Στο παρόν ή στο μέλλον; - Κυρίως στο μέλλον. γιατί μόνο τότε θα απολαύσουμε αυτές τις ευλογίες στον υψηλότερο βαθμό. Τότε, μόλις ολοκληρωθεί ο εξιλασμός των αμαρτιών μας, θα είμαστε απόλυτα ελεύθεροι από τις αμαρτίες μας, αλλά πριν γίνει αυτό, αυτές συγχωρούνται μόνο υπό όρους και εξαλείφονται μόνο με την προσμονή αυτού του γεγονότος. Όταν όμως επιτραπεί στους αγίους να καθίσουν με τον Χριστό στο θρόνο Του, σύμφωνα με την υπόσχεση που δόθηκε στους νικηφόρους Λαοδικείς, όταν πάρουν τη βασιλεία που είναι κάτω από κάθε ουρανό [Δαν.7:27] και βασιλεύσουν στους αιώνες των αιώνων, θα είναι βασιλείς υπό μια έννοια που δεν μπορούν ποτέ να είναι στην παρούσα κατάσταση τους. Παρόλα αυτά, αρκετά ισχύουν και στην παρούσα κατάσταση ώστε να καταστεί αυτή η χαρμόσυνη δήλωση κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί στον ύμνο του Χριστιανού στον παρόντα καιρό, γιατί από τώρα μας επιτρέπεται να πούμε ότι έχουμε λύτρωση μέσω του αίματός Του, αν και αυτή η λύτρωση δεν έχει δοθεί ακόμη, και ότι έχουμε αιώνια ζωή, αν και αυτή η ζωή βρίσκεται ακόμα στα χέρια του Υιού και αναμένεται να μας δοθεί κατά την παρουσία Του., Ο Θεός επιθυμεί ο λαός Του σε αυτόν τον κόσμο να είναι γένος εκλεκτό, βασίλειο ιεράτευμα, έθνος άγιο, ένας λαός που ο ίδιος απέκτησε Α' Πέτρου 2:9, Αποκάλυψη 3:21, Δανιήλ 7:18, 27 πράγμα που εξακολουθεί επίσης να ισχύει και τώρα, όπως ίσχυε και στις ημέρες του Ιωάννη και του Πέτρου. Είναι φυσικό λοιπόν ο στοργικός και αγαπημένος μαθητής να αποδώσει σε αυτό το Ον που έχει κάνει τόσα πολλά για εμάς, δόξα και κυριαρχική εξουσία, στους αιώνες των αιώνων. Και ας συμμετάσχει όλη η εκκλησία σε αυτή την τόσο κατάλληλη αφιέρωση προς τον μεγαλύτερο ευεργέτη και αγαπητό φίλο της.

Εδάφιο 7. Προσέξτε, έρχεται μαζί με τα σύννεφα, και θα τον δει κάθε μάτι, και εκείνοι που τον λόγχισαν· και θα θρηνήσουν με την παρουσία του όλες οι φυλές τής γης· ναι, αμήν.

Έρχεται μαζί με τα σύννεφα. — Εδώ ο Ιωάννης μας μεταφέρει στη δεύτερη έλευση του Χριστού με δόξα, που αποτελεί το αποκορύφωμα, το κορυφαίο γεγονός της παρέμβασής Του υπέρ αυτού του πεσμένου κόσμου. Κάποτε ήρθε με αδυναμία, τώρα έρχεται με δύναμη. Κάποτε με ταπεινότητα, τώρα με δόξα. Έρχεται μαζί με τα σύννεφα, με τον ίδιο τρόπο που αναλήφθηκε, Πράξεις 1:9, 11.

Η έλευση Του είναι ορατή. — "*και θα τον δει κάθε μάτι*", δηλαδή, όλοι όσοι είναι ζωντανοί κατά την ώρα της έλευσης Του. Δεν γνωρίζουμε καμία προσωπική έλευση του Χριστού που θα γίνει με ήρεμο τρόπο σαν την ησυχία του μεσονυκτίου, ή μια έλευση που θα πραγματοποιηθεί μόνο στην έρημο ή στα εσωτερικά δωμάτια. Δεν έρχεται ως κλέφτης με την έννοια ότι θα κλέψει από τον κόσμο αγαθά τα οποία δεν είναι δικά του, κρυφά και αθόρυβα. Έρχεται για να πάρει μαζί Του τον πιο αγαπημένο Του θησαυρό, τους κεκοιμημένους και ζωντανούς αγίους Του, τους οποίους έχει αγοράσει με το ίδιο Του το πολύτιμο αίμα, τους οποίους έχει αποσπάσει από τη δύναμη του θανάτου μετά από μια δίκαιη και ανοιχτή σύγκρουση, και για τους οποίους η έλευσή Του θα είναι ανοιχτή και θριαμβευτική. Η παρουσία Του θα είναι όπως η λάμψη και το μεγαλείο της αστραπής καθώς λάμπει από την ανατολή μέχρι τη δύση, Ματθαίου 24:27. Θα είναι με ήχο σάλπιγγας που θα διαπεράσει τα βάθη της γης, και με μια δυνατή φωνή που θα ξυπνήσει τους κεκοιμημένους αγίους από τα χωμάτινα κρεβάτια τους, Ματθαίου 24:31, Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16. Θα έρθει για τους ασεβείς σαν κλέφτης, μόνο και μόνο επειδή κλείνουν επίμονα τα μάτια τους, μη θέλοντας να δουν τα σημεία που δείχνουν ότι έρχεται, ούτε να πιστέψουν τις δηλώσεις του λόγου Του ότι είναι προ των πυλών. Μερικοί θεωρούν, οτι η δεύτερη έλευση θα γίνει σε δύο φάσεις, μία κρυφή και μία δημόσια, αυτό όμως δεν μπορεί να στηριχθεί με κανένα τρόπο από τις Γραφές.

Και εκείνοι που Τον λόγχισαν. — (εκτός από όσους θα είναι τότε ζωντανοί - «κάθε μάτι» που αναφέρθηκε προηγουμένως) Όσοι, πήραν ενεργό μέρος στην τραγωδία του θανάτου Του, θα Τον δουν να επιστρέφει στη γη με θρίαμβο και δόξα. Πώς όμως θα μπορούσε να γίνει αυτό; Δεν ζουν, πώς λοιπόν θα Τον δουν όταν έρθει; Απάντηση: Με μια ανάσταση από τους νεκρούς· γιατί αυτή είναι η μόνη δυνατή οδός προς τη ζωή για εκείνους που έχουν τεθεί στον τάφο. Αλλά πώς γίνεται αυτοί οι ασεβείς άνθρωποι να σηκωθούν εκείνη τη στιγμή; Η γενική ανάσταση των ασεβών δεν λαμβάνει χώρα παρά μονάχα χίλια χρόνια μετά τη δεύτερη παρουσία, Κεφάλαιο 20:1-6. Σχετικά με αυτό το σημείο ο Δανιήλ μας πληροφορεί. Αναφέρει (κεφάλαιο 12:1,2): —
"*Και κατά τον καιρό εκείνο θα εγερθεί ο Μιχαήλ, ο μεγάλος άρχοντας, που στέκεται για τους γιους τού λαού σου· και θα είναι καιρός θλίψης, που ποτέ δεν έχει γίνει αφότου υπήρξε έθνος, μέχρις εκείνον τον καιρό· και κατά τον καιρό εκείνο ο λαός σου θα διασωθεί, κάθε ένας που θα βρεθεί γραμμένος μέσα στο βιβλίο. Και πολλοί απ' αυτούς που κοιμούνται μέσα στο χώμα τής γης, θα σηκωθούν, οι μεν σε αιώνια ζωή, οι δε σε ονειδισμό και αιώνια καταισχύνη.*".

Εδώ παρουσιάζεται μια μερική ανάσταση, μια ανάσταση δηλαδή μιας ιδιαίτερης ομάδας ανθρώπων, δικαίων και ασεβών, πριν από τη γενική ανάσταση οποιουδήποτε άλλου. Πολλοί, όχι όλοι, που κοιμούνται θα ξυπνήσουν. Μερικοί από τους δίκαιους, όχι

όλοι, σε αιώνια ζωή, και μερικοί από τους ασεβείς, όχι όλοι, σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση. Αυτή η ανάσταση συμβαίνει τον καιρό της μεγάλης θλίψης, μιας θλίψης τόσο μεγάλης που ποτέ δεν έχει υπάρξει στο παρελθόν, η οποία μόλις προηγείται της έλευσης του Κυρίου. Μπορεί "*αυτοί που τον λόγχισαν*" να είναι μεταξύ εκείνων που τότε θα σηκωθούν σε ντροπή και αιώνια περιφρόνηση; Τι θα μπορούσε να είναι πιο κατάλληλο, στο βαθμό που μπορεί να κρίνει ο ανθρώπινος νους, από το να αναστηθούν όσοι συμμετείχαν στη σκηνή της μεγαλύτερης ταπείνωσης του Κυρίου μας μαζί με τους υπόλοιπους ηγέτες που εγκλημάτησαν εναντίον Του, ώστε να δουν την τρομερή μεγαλειότητά Του, καθώς θα έρχεται θριαμβευτικά, μέσα σε φλόγα φωτιάς, για να πάρει εκδίκηση από εκείνους που δεν γνωρίζουν τον Θεό και δεν υπακούν στο ευαγγέλιο Του; (βλέπε Δανιήλ 12:2)

Η απάντηση των εκκλησιών. — «Αμήν». Αν και αυτή η έλευση του Χριστού είναι για τους ασεβείς μια σκηνή τρόμου και καταστροφής, για τους δίκαιους είναι μια σκηνή χαράς και θριάμβου. «Όταν έρθει η θλίψη του κόσμου, τότε έρχεται η ανάπαυση των αγίων». Αυτή η έλευση, η οποία γίνεται με φλόγα φωτιάς και με σκοπό την εκδίκηση των ασεβών, πρόκειται να δώσει ανάπαυση σε όλους όσους πιστεύουν, Β΄ Θεσσαλονικείς 1:6-10. Όσοι αγαπούν τον Χριστό θα χαιρετίσουν κάθε διακήρυξη και κάθε σημείο της επιστροφής Του ως ένα χαρμόσυνο νέο, μια μεγάλη χαρά.

Εδάφιο 8. Εγώ είμαι το Α και το Ω, η αρχή και το τέλος, λέει ο Κύριος, ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος, ο Παντοκράτορας.

Εδώ παρουσιάζεται ένας νέος ομιλητής. Πριν από αυτό, ομιλητής ήταν ο Ιωάννης. Αλλά αυτό το εδάφιο δεν έχει καμία σχέση με ό,τι προηγείται ούτε με ό,τι ακολουθεί. Το ποιος είναι αυτός που μιλάει εδώ θα πρέπει να καθοριστεί, επομένως, από τους όρους που χρησιμοποιούνται. Εδώ συναντάμε και πάλι την έκφραση "*ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος*", η οποία έχει ήδη παρατηρηθεί ότι αναφέρεται αποκλειστικά στον Θεό. Αλλά μπορεί να ρωτήσει κάποιος: Η λέξη Κύριος δεν υποδηλώνει ότι είναι ο Χριστός; Σε αυτό το σημείο ο Barnes έχει την ακόλουθη σημείωση: «Πολλά χειρόγραφα αντί για «Κύριος», έχουν «Θεός» και αυτή η γραφή υιοθετείται από τους Griesbach, Tittman και Hahn, και τώρα θεωρείται ως η σωστή γραφή». Ο Bloomfield τοποθετεί τη λέξη Θεός και θεωρεί οτι η φράση «η αρχή και το τέλος» έχει παρεμβληθεί εκεί. Με αυτόν τον τρόπο κλείνει το πρώτο κύριο τμήμα αυτού του κεφαλαίου, με μια αποκάλυψη του μεγάλου Θεού ως ένα ον με αιώνια ύπαρξη, τόσο στο παρελθόν όσο και στο μέλλον, παντοδύναμο, και ως εκ τούτου ικανό να εκτελέσει όλες τις προειδοποιήσεις και τις υποσχέσεις, τις οποίες μας έχει δώσει σε αυτό το βιβλίο.

Εδάφιο 9. Εγώ, ο Ιωάννης, που είμαι και αδελφός σας, και συγκοινωνός στη θλίψη και στη βασιλεία και στην υπομονή τού Ιησού Χριστού, ήμουν στο νησί, που λέγεται Πάτμος, εξαιτίας τού λόγου τού Θεού, και εξαιτίας τής μαρτυρίας τού Ιησού Χριστού.

Το θέμα εδώ αλλάζει, με τον Ιωάννη να παρουσιάζει τον τόπο και τις συνθήκες υπό τις οποίες του δόθηκε η Αποκάλυψη. Αρχικά, αυτοπροσδιορίζεται ως αδελφός της παγκόσμιας εκκλησίας και ως συγκοινωνός στις θλίψεις που συνδέονται με τη χριστιανική ομολογία σε αυτή τη ζωή.

Και στη βασιλεία. — Αυτά τα λόγια έχουν αποτελέσει αφορμή για μια διαμάχη. Ο Ιωάννης εννοεί πραγματικά ότι οι Χριστιανοί στην παρούσα κατάσταση τους βρίσκονται στη βασιλεία του Χριστού δηλαδή, με άλλα λόγια, ότι στην εποχή του η βασιλεία του Χριστού είχε ήδη εγκαθιδρυθεί; Αν αυτή η διατύπωση αναφέρεται στην παρούσα κατάσταση, πρέπει να είναι με πολύ περιορισμένη και προσαρμοσμένη έννοια. Όσοι υποστηρίζουν ότι έχει εφαρμογή εδώ, συνήθως αναφέρονται στην Α΄ Πέτρου 2:9 για να αποδείξουν την ύπαρξη μιας βασιλείας στην παρούσα κατάσταση και να δείξουν τη φύση της. Όπως όμως παρατηρήθηκε στο εδάφιο 6, η κυριολεκτική βασιλεία των αγίων είναι ακόμη στο μέλλον. Μέσα από πολλές θλίψεις θα εισέλθουμε στη βασιλεία του Θεού Πράξεις 14:22. Αλλά όταν εισέλθουμε σε αυτή, η θλίψη θα έχει τελειώσει. Η θλίψη και η βασιλεία δεν μπορούν να συνυπάρχουν. Η μετάφραση του Murdock του εδαφίου αυτού από το Συριακό κείμενο [Πεσίτα] παραλείπει τη λέξη βασιλεία και έχει ως εξής: «Εγώ ο Ιωάννης, ο αδελφός σας, και συμμέτοχος σας στη θλίψη και τα παθήματα που είναι εν Ιησού Μεσσία». Ο Wakefield το μεταφράζει ως εξής: «Εγώ ο Ιωάννης, ο αδελφός σας, και συμμέτοχος σας στην υπομονή της θλίψης της βασιλείας του Ιησού Χριστού». Ο Bloomfield λέει ότι οι λέξεις θλίψη και υπομονή «υποδηλώνουν θλίψεις και προβλήματα που πρέπει να υπομείνουμε για χάρη και για τον σκοπό του Χριστού· και με τη λέξη βασιλεία υπονοεί ότι πρόκειται να συμμετάσχει μαζί τους στη βασιλεία που έχει ετοιμαστεί γι' αυτούς». Λέει ακόμη ότι «το καλύτερο σχόλιο για το απόσπασμα αυτό είναι το Β' Τιμόθεου 2:12», το οποίο αναφέρει: "*αν υπομένουμε, θα βασιλεύσουμε και μαζί του·*". Από όλα αυτά μπορούμε να συμπεράνουμε με ασφάλεια ότι, αν και υπάρχει η βασιλεία της χάρης στην παρούσα κατάσταση, η βασιλεία στην οποία αναφέρθηκε ο Ιωάννης είναι η μελλοντική βασιλεία της δόξας, και τα βάσανα και η υπομονή είναι προπαρασκευαστικά για την απόλαυσή της.

Ο τόπος. — Το νησί που ονομάζεται Πάτμος, — είναι ένα μικρό, άγονο νησί στα ανοικτά των δυτικών ακτών της Μικράς Ασίας, ανάμεσα στο νησί της Ικαρίας και το ακρωτήριο της Μιλήτου, όπου την εποχή του Ιωάννη βρισκόταν η πλησιέστερη χριστιανική εκκλησία. Έχει μήκος περίπου οκτώ μίλια, πλάτος ένα και περιφέρεια δεκαοκτώ. Το σημερινό του όνομα είναι Πατίνο ή Πατμώσα [το 1897 λεγόταν στα ιταλικά San Giovanni di Patino]. Η ακτή είναι ψηλά και αποτελείται από μια σειρά ακρωτηρίων, τα οποία σχηματίζουν πολλά λιμάνια. Το μόνο που χρησιμοποιείται τώρα είναι ένας βαθύς κόλπος που προστατεύεται από ψηλά βουνά από κάθε πλευρά εκτός από μία, όπου προστατεύεται από ένα προεξέχον ακρωτήριο. Η πόλη που συνδέεται με αυτό το λιμάνι βρίσκεται πάνω σε ένα ψηλό, βραχώδες βουνό που υψώνεται αμέσως μετά τη θάλασσα και είναι η μόνη κατοικημένη περιοχή του νησιού. Περίπου στα μισά του βουνού στο οποίο είναι χτισμένη αυτή η πόλη, φαίνεται μια φυσική σπηλιά στο βράχο, όπου η παράδοση λέει ότι ο Ιωάννης είδε το όραμά του και έγραψε την Αποκάλυψη. Λόγω του αυστηρού και έρημου χαρακτήρα αυτού του νησιού, χρησιμοποιήθηκε από τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία ως τόπος εξορίας, γεγονός που εξηγεί την εξορία του Ιωάννη εκεί. Η εξορία του αποστόλου έλαβε χώρα περίπου το έτος 94 μ.Χ., όπως είναι γενικά αποδεκτό, υπό τον αυτοκράτορα, Δομιτιανό·και εξαιτίας αυτού του γεγονότος η ημερομηνία που αποδίδεται στη συγγραφή της Αποκάλυψης είναι το 95 ή 96 μ.Χ..

Η αιτία της εξορίας. — "*εξαιτίας τού λόγου τού Θεού, και εξαιτίας τής μαρτυρίας τού*

Το νησί της Πάτμου

Ιησού Χριστού.". Αυτό ήταν το σοβαρό έγκλημα του Ιωάννη. Ο τύραννος Δομιτιανός, ο οποίος ήταν τότε ντυμένος την αυτοκρατορική πορφύρα της Ρώμης, πιο επιφανής για τα ελαττώματά του παρά για την πολιτική του θέση, δείλιασε μπροστά σε αυτόν τον ηλικιωμένο αλλά ατρόμητο απόστολο. Δεν τόλμησε να επιτρέψει τη διάδοση του αγνού ευαγγελίου του μέσα στα όρια του βασιλείου του. Τον εξόρισε στην ερημική Πάτμο, όπου θα μπορούσε να ειπωθεί ότι βρισκόταν εκτός αυτού του κόσμου. Έχοντάς τον περιορίσει σε αυτό το άγονο μέρος και στην σκληρή εργασία των ορυχείων, ο αυτοκράτορας αναμφίβολα πίστευε ότι είχε τελικώς ξεφορτωθεί αυτόν τον κήρυκα δικαιοσύνης και ότι ο κόσμος δεν θα άκουγε πια γι' αυτόν. Αναμφίβολα, κάπως έτσι σκέφτονταν και οι διώκτες του Τζον Μπάνυαν όταν τον έκλεισαν στη φυλακή του Μπέντφορντ. Αλλά όταν ο άνθρωπος νομίζει ότι έχει θάψει την αλήθεια στην αιώνια λήθη, ο Κύριος την ανασταίνει με δεκαπλάσια δόξα και δύναμη. Από το σκοτεινό και στενό κελί του Μπάνυαν έλαμπε ένα πνευματικό φως, το οποίο, μαζί με την ίδια την Αγία Γραφή, ενίσχυσε το ενδιαφέρον για το ευαγγέλιο. Από το άγονο νησί της Πάτμου, όπου ο Δομιτιανός νόμιζε ότι είχε σβήσει για πάντα τουλάχιστον έναν πυρσό αλήθειας, αναδύθηκε η πιο μεγαλοπρεπής αποκάλυψη όλου του ιερού κανόνα, για να σκορπίσει τη θεϊκή της λάμψη σε ολόκληρο τον χριστιανικό κόσμο μέχρι το τέλος των καιρών. Πόσοι θα λατρέψουν το όνομα του αγαπημένου μαθητή και θα μελετούν με χαρά τα συναρπαστικά οράματά του για την ουράνια δόξα, ενώ για το τέρας που προκάλεσε την εξορία του, κανείς δεν θα ξέρει ούτε το όνομα του. Πραγματικά, τα λόγια των Γραφών τα οποία διακηρύσσουν ότι "*ο δίκαιος θα είναι σε παντοτινή ανάμνηση*", αλλά "*το όνομα των ασεβών σαπίζει*", εκπληρώνονται μερικές φορές, ακόμη και σε αυτήν την ζωή.

Εδάφιο 10. Κατά την Κυριακή ημέρα [εν τη κυριακή ημέρα, στο αρχαίο κείμενο] ήρθα σε πνευματική έκσταση [εν πνεύματι, στο αρχαίο κείμενο]· και άκουσα πίσω μου μια δυνατή φωνή, σαν σάλπιγγα,

Σε πνευματική έκσταση. — Αν και ο Ιωάννης ήταν εξόριστος, μακριά από όλους τους ομόπιστους του, και σχεδόν από τον κόσμο, δεν ήταν εξόριστος από τον Θεό, ούτε από τον Χριστό, ούτε από το Άγιο Πνεύμα, ούτε από τους αγγέλους. Εξακολουθούσε να έχει κοινωνία με τον Κύριό του. Και η έκφραση «σε πνευματική έκσταση» φαίνεται να υποδηλώνει την ύψιστη κατάσταση πνευματικής ανύψωσης στην οποία μπορεί να οδηγηθεί ένα άτομο από το Πνεύμα του Θεού. Σηματοδότησε την έναρξη του οράματος του.

Την Κυριακή ημέρα. — Ποια ημέρα εννοείται με αυτόν τον χαρακτηρισμό; Σε αυτό το ερώτημα υπάρχουν τέσσερις διαφορετικές θέσεις από διαφορετικές πλευρές. 1. Μια πλευρά υποστηρίζει ότι η φράση "*Κυριακή ημέρα*" καλύπτει ολόκληρη την οικονομία του ευαγγελίου και δεν σημαίνει κάποια συγκεκριμένη εικοσιτετράωρη ημέρα. 2. Μια άλλη πλευρά υποστηρίζει ότι η Κυριακή ημέρα είναι η ημέρα της Κρίσης, η μελλοντική «ημέρα του Κυρίου», που τόσο συχνά αναφέρεται στις Γραφές. 3. Η τρίτη άποψη, και ίσως η πιο επικρατούσα, είναι ότι η έκφραση αναφέρεται στην πρώτη ημέρα της εβδομάδας. 4. Μια άλλη κατηγορία υποστηρίζει ότι σημαίνει την έβδομη ημέρα, το Σάββατο του Κυρίου.

1. Στην πρώτη από αυτές τις θέσεις αρκεί να απαντήσουμε ότι το βιβλίο της Αποκάλυψης χρονολογείται από τον ίδιο τον συγγραφέα, τον Ιωάννη, την περίοδο που

ήταν στο νησί της Πάτμου, κατά την Κυριακή ημέρα. Ο συγγραφέας, ο τόπος όπου γράφτηκε και η ημέρα κατά την οποία χρονολογήθηκε, όλα αυτά έχουν μια πραγματική και όχι απλώς μια συμβολική ή μυστικιστική υπόσταση. Αν πούμε ότι η ημέρα συμβολίζει την οικονομία του ευαγγελίου, της δίνουμε μια συμβολική ή μυστικιστική έννοια, η οποία δεν είναι παραδεκτή. Εκτός αυτού, αυτή η θέση είναι παράλογη καθώς κάνει τον Ιωάννη να λέει, εξήντα πέντε χρόνια μετά τον θάνατο του Χριστού, ότι το όραμα που κατέγραψε το είδε στην οικονομία του ευαγγελίου, σαν να ήταν δυνατόν οποιοσδήποτε Χριστιανός να αγνοεί αυτό το γεγονός!

2. Η δεύτερη θέση, ότι είναι η ημέρα της Κρίσης, δεν μπορεί να είναι σωστή, γιατί ενώ ο Ιωάννης θα μπορούσε να είχε ένα όραμα σχετικά με την ημέρα της Κρίσης, δεν θα μπορούσε να έχει ένα όραμα εκείνη την ημέρα αφού αυτή είναι ακόμα στο μέλλον. Η λέξη που μεταφράζεται ως «κατά» είναι το «εν» και ορίζεται από τον Robinson όταν αναφέρεται στον χρόνο ως εξής: «Χρόνος κατά τον οποίο, ένα συγκεκριμένο γεγονός ή περίοδος, κατά τη διάρκεια, επί, στο, στο οποίο συμβαίνει κάτι». Δεν σημαίνει ποτέ «περί» ή «σχετικά». Ως εκ τούτου, όσοι την αναφέρουν ως την ημέρα της Κρίσης είτε αντικρούουν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται, κάνοντάς την να σημαίνει «σχετικά» αντί για «κατά», είτε κάνουν τον Ιωάννη να δηλώνει ένα περίεργο ψεύδος, λέγοντας ότι είχε ένα όραμα στο νησί της Πάτμου, σχεδόν χίλια οκτακόσια χρόνια πριν, την ημέρα της Κρίσης η οποία ήταν ακόμη στο μέλλον!

3. Η τρίτη άποψη είναι ότι με τον όρο "*Κυριακή ημέρα"* εννοείται η πρώτη ημέρα της εβδομάδας, μια άποψη που είναι μακράν η πιο ευρέως διαδεδομένη. Αναζητούμε την απόδειξη για κάτι τέτοιο. Ποιες αποδείξεις έχουμε για αυτόν τον ισχυρισμό; Το ίδιο το κείμενο δεν ορίζει τι εννοεί με τον όρο "*Κυριακή ημέρα*". Επομένως, αν σημαίνει την πρώτη ημέρα της εβδομάδας, πρέπει να αναζητήσουμε αλλού στη Βίβλο την απόδειξη ότι αυτή η ημέρα της εβδομάδας είναι πράγματι έτσι ορισμένη. Οι μόνοι θεόπνευστοι συγγραφείς που μιλούν για την πρώτη ημέρα είναι ο Ματθαίος, ο Μάρκος, ο Λουκάς και ο Παύλος. Και την αναφέρουν απλώς ως «την πρώτη ημέρα της εβδομάδας». Δεν μιλούν ποτέ γι' αυτήν με τρόπο που να την διακρίνει από οποιαδήποτε άλλη από τις έξι εργάσιμες ημέρες. Αυτή είναι η πιο αξιοσημείωτη άποψη ανάμεσα στις πιο διαδεδομένες απόψεις, καθώς τρεις από αυτούς που την υποστηρίζουν μιλούν γι' αυτήν ακριβώς την εποχή που λέγεται ότι η Κυριακή έγινε η ημέρα του Κυρίου λόγω της ανάστασης του Κυρίου σε αυτήν, και δύο από αυτούς την αναφέρουν περίπου τριάντα χρόνια μετά από αυτό το γεγονός.

Αν ειπωθεί ότι ο όρος "Κυριακή ημέρα" ήταν ο συνήθης όρος που χρησιμοποιείτο για την πρώτη ημέρα της εβδομάδας την εποχή του Ιωάννη, ρωτάμε: Πού είναι η απόδειξη για κάτι τέτοιο; Δεν μπορεί να βρεθεί. Αλλά έχουμε απόδειξη για το ακριβώς αντίθετο (βλέπε Ιστορία του Σαββάτου, του J. N. Andrews, που δημοσιεύτηκε στο Review Office, Battle Creek, Mich.). Αν αυτός ήταν ο προσδιορισμός της πρώτης ημέρας που όλοι χρησιμοποιούσαν την εποχή που γράφτηκε η Αποκάλυψη, ο ίδιος συγγραφέας σίγουρα θα την ονόμαζε έτσι σε όλα τα επόμενα γραπτά του. Διότι ο Ιωάννης έγραψε το Ευαγγέλιο του μετά την Αποκάλυψη, και όμως σε αυτό το Ευαγγέλιο αποκαλεί την πρώτη ημέρα της εβδομάδας όχι Κυριακή, αλλά απλώς «πρώτη ημέρα της εβδομάδας». Ως απόδειξη ότι το Ευαγγέλιο του γράφτηκε σε μια περίοδο μετά την Αποκάλυψη, ο αναγνώστης παραπέμπεται σε πηγές όπως η Θρησκευτική Εγκυκλοπαίδεια, οι Σημειώσεις του Barnes (Ευαγγέλια), τα Λεξικά της Βίβλου, Cottage Bible, η Βίβλος της Οικογένειας, Mine

Explored, το Λεξικό της Βίβλου της Ένωσης, η Ολοκληρωμένη Βίβλος, η Βίβλος Παραγράφων, οι Bloomfield, ο Δρ. Hales, ο Horne, ο Nevins και ο Olshausen.

Αυτό που διαψεύδει περαιτέρω τον ισχυρισμό που διατυπώνεται εδώ για την πρώτη ημέρα, είναι το γεγονός ότι ούτε ο Πατέρας ούτε ο Υιός έχουν ποτέ ισχυριστεί ότι η πρώτη ημέρα τους ανήκει με οποιαδήποτε υψηλότερη έννοια από ό,τι κάθε μία ή οποιαδήποτε από τις άλλες εργάσιμες ημέρες. Κανένας από αυτούς δεν έχει ποτέ θέσει κάποια ευλογία πάνω της, ούτε της έχει προσδώσει κάποια ιερότητα. Αν έπρεπε να ονομαστεί ημέρα του Κυρίου από το γεγονός της ανάστασης του Χριστού σε αυτήν, οι θεόπνευστες Γραφές αναμφίβολα θα μας είχε ενημερώσει κάπου γι' αυτό. Υπάρχουν όμως και άλλα γεγονότα εξίσου σημαντικά ως προς τη συμβολή τους στο σχέδιο της σωτηρίας, όπως, για παράδειγμα, η σταύρωση και η ανάληψη· και ελλείψει κάθε οδηγίας επί του σημείου, γιατί να μην ονομάσουμε την ημέρα κατά την οποία συνέβη κάποιο από αυτά, ημέρα του Κυρίου, όπως την ημέρα κατά την οποία αναστήθηκε από τους νεκρούς;

4. Οι τρεις θέσεις που έχουν ήδη εξεταστεί έχουν διαψευσθεί, η τέταρτη - ότι με την ημέρα του Κυρίου εννοείται το Σάββατο του Κυρίου - απαιτεί τώρα προσοχή. Αυτή η τελευταία διαθέτει την πιο ξεκάθαρη απόδειξη. 1. Όταν ο Θεός έδωσε στον άνθρωπο στις πρώτες έξι ημέρες της εβδομάδας για εργασία, αφιέρωσε ρητά την έβδομη ημέρα στον εαυτό Του, έθεσε την ευλογία Του πάνω σε αυτήν και την διεκδίκησε ως την άγια ημέρα Του. 2. Ο Μωυσής είπε στον Ισραήλ στην έρημο Σιν την έκτη ημέρα της εβδομάδας: "*αύριο είναι Σάββατο, άγια ανάπαυση στον Κύριο*". Ερχόμαστε μετά στο Σινά, όπου ο μέγας Νομοθέτης διακήρυξε τις ηθικές Του αρχές με τρομερή μεγαλοπρέπεια· και σε αυτόν τον υπέρτατο κώδικα, διεκδικεί την αγιασμένη ημέρα Του με αυτόν τον τρόπο: "*η ημέρα, όμως, η έβδομη είναι Σάββατο του Κυρίου τού Θεού σου· …επειδή, σε έξι ημέρες δημιούργησε ο Κύριος τον ουρανό και τη γη, τη θάλασσα, και όλα όσα βρίσκονται σ' αυτά· και κατά την έβδομη ημέρα αναπαύθηκε· γι' αυτό ο Κύριος ευλόγησε την ημέρα τού Σαββάτου, και την αγίασε*". Μέσω του προφήτη Ησαΐα, περίπου οκτακόσια χρόνια αργότερα, ο Θεός μίλησε ως εξής: "*Αν αποστρέψεις το πόδι σου από το Σάββατο, από το να κάνεις τα θελήματά σου μέσα στην άγια ημέρα μου… τότε, θα εντρυφάς στον Κύριο*", κλπ. Φτάνουμε στους χρόνους της Καινής Διαθήκης, και Αυτός που είναι ένα με τον Πατέρα δηλώνει ρητά: "*Ο Υιός τού ανθρώπου είναι κύριος και του Σαββάτου*". Μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι αυτή η ημέρα είναι η ημέρα του Κυρίου, για την οποία τόσο εμφατικά ο Κύριος έχει δηλώσει ότι είναι; Έτσι βλέπουμε ότι είτε πρόκειται για τον Πατέρα είτε για τον Υιό του οποίου ο τίτλος αναφέρεται σε αυτή, καμία άλλη ημέρα δεν μπορεί να ονομαστεί ημέρα του Κυρίου εκτός από το Σάββατο του μεγάλου Δημιουργού.

Μια ακόμη σκέψη, και αφήνουμε αυτό το σημείο. Σε αυτή την οικονομία υπάρχει μια ημέρα που διακρίνεται πάνω από τις άλλες ημέρες της εβδομάδας ως ημέρα του Κυρίου. Με πόση πληρότητα αυτό το μεγάλο γεγονός διαψεύδει τον ισχυρισμό που προβάλλουν ορισμένοι ότι δεν υπάρχει Σάββατο σε αυτή την οικονομία, αλλά ότι όλες οι ημέρες είναι ίδιες; Αποκαλώντας την, Κυριακή ημέρα, ο απόστολος μας έδωσε, κοντά στο τέλος του πρώτου αιώνα, την αποστολική έγκριση για την τήρηση της μόνης ημέρας που μπορεί να ονομαστεί ημέρα του Κυρίου, η οποία είναι η έβδομη ημέρα της εβδομάδας, (βλέπε σημείωση στο τέλος του κεφαλαίου.)

Εδάφιο 11. που έλεγε: Εγώ είμαι το Α και το Ω, ο πρώτος και ο τελευταίος· και: Ό,τι βλέπεις, γράψ' το σε βιβλίο, και στείλ' το στις επτά εκκλησίες που είναι στην Ασία: Στην Έφεσο, και στη Σμύρνη, και στην Πέργαμο, και στα Θυάτειρα, και στις Σάρδεις, και στη Φιλαδέλφεια, και στη Λαοδίκεια.

Σε αυτό το εδάφιο, ο Δρ. A. Clarke παρατηρεί: «Εγώ είμαι το Α και το Ω, ο πρώτος και ο τελευταίος· και:» — ολόκληρη αυτή η πρόταση λείπει από τα χειρόγραφα A,B,C, καθώς και άλλα τριάντα ένα, από κάποιες εκδόσεις, από τη Συριακή, την Κοπτική, Αιθιοπική, την Αρμενική, τη Σλαβική, τη Βουλγάτα, του Αρέθα, του Ανδρέα και του Πριμάσιου. Ο Griesbach την έχει επίσης παραλείψει από το κείμενο. Ο Δρ. A. Clarke δηλώνει επίσης ότι η φράση «στην Ασία» λείπει από τα κύρια χειρόγραφα και τις εκδοχές τους, και ότι ο Griesbach παραλείπει και αυτή τη φράση από το κείμενο. Ο Bloomfield σημειώνει επίσης οτι η πρόταση, «Εγώ είμαι το Α και το Ω, ο πρώτος και ο τελευταίος· και:» — αποτελεί αναμφίβολα παρεμβολή, καθώς και η φράση «στην Ασία:». Με βάση αυτά η πρόταση διαμορφώνεται ως εξής: «που έλεγε: Ό,τι βλέπεις, γράψ' το σε βιβλίο, και στείλ' το στις επτά εκκλησίες. Στην Έφεσο, και στη Σμύρνη, και στην Πέργαμο, και στα Θυάτειρα, και στις Σάρδεις, και στη Φιλαδέλφεια, και στη Λαοδίκεια.», κλπ. (βλέπε μεταφράσεις των Whiting, Γουέσλι, American Bible Union και άλλων. Συγκρίνετε με τις παρατηρήσεις στο εδάφιο 4.)

Εδάφιο 12. Και στράφηκα να δω τη φωνή που μίλησε μαζί μου· και καθώς στράφηκα, είδα επτά λυχνίες χρυσές, 13. και στο μέσον των επτά λυχνιών είδα έναν, όμοιον με υιόν ανθρώπου, ντυμένον με ποδήρη χιτώνα, και περιζωσμένον με χρυσή ζώνη κοντά στους μαστούς· 14. το δε κεφάλι του και οι τρίχες ήσαν λευκές σαν λευκό μαλλί, σαν χιόνι· και τα μάτια του σαν φλόγα φωτιάς· 15. και τα πόδια του όμοια με χαλκολίβανο, σαν να ήσαν πυρακτωμένα μέσα σε καμίνι· και η φωνή του σαν φωνή από πολλά νερά. 16. Και στο δεξί του χέρι είχε επτά αστέρια· και από το στόμα του έβγαινε μια κοφτερή δίστομη ρομφαία· και η όψη του έλαμπε, όπως λάμπει ο ήλιος μέσα στη λαμπρότητά του. 17. Και όταν τον είδα, έπεσα κοντά στα πόδια του σαν νεκρός· και έβαλε επάνω μου το δεξί του χέρι, λέγοντας: Μη φοβάσαι· εγώ είμαι ο πρώτος και ο τελευταίος, 18. κι αυτός που ζει, και έγινα νεκρός· και δες, είμαι ζωντανός στους αιώνες των αιώνων· αμήν· και έχω τα κλειδιά τού άδη και του θανάτου.

Στράφηκα να δω τη φωνή· δηλαδή, το άτομο από το οποίο προερχόταν η φωνή.

Επτά λυχνίες χρυσές. — Αυτές δεν μπορούν να είναι το πρωτότυπο της χρυσής λυχνίας της αρχαίας τυπικής λειτουργίας του ναού, γιατί αυτή ήταν μόνο μία λυχνία με επτά κλάδους. Αυτή αναφέρεται πάντα στον ενικό αριθμό. Αλλά εδώ είναι επτά· και αυτές είναι ουσιαστικά λυχνοστάτες, δηλαδή βάσεις πάνω στις οποίες τοποθετούνται λυχνάρια για να δίνουν φως στο δωμάτιο. Δεν έχουν καμία ομοιότητα με τα αρχαία κηροπήγια· αντίθετα, οι βάσεις αυτές είναι τόσο διακριτές και τόσο μακριά η μία από την άλλη, που ο Υιός του ανθρώπου φαίνεται να περπατάει ανάμεσά τους.

Ο Υιός του Ανθρώπου. — Το κεντρικό πρόσωπο της σκηνής που παρουσιάζεται τώρα στο όραμα του Ιωάννη είναι η μεγαλοπρεπής μορφή κάποιου όμοιου με Υιό του ανθρώπου, που αντιπροσωπεύει τον Χριστό. Η περιγραφή που δίνεται εδώ γι' αυτόν, με

τον μακρύ χιτώνα, τα λευκά μαλλιά όχι από την ηλικία αλλά από τη λάμψη της ουράνιας δόξας, τα φλεγόμενα μάτια, τα πόδια που έλαμπαν σαν πυρακτωμένο χαλκολίβανο και τη φωνή σαν τον ήχο πολλών νερών, δεν μπορεί να ξεπεραστεί σε μεγαλείο και ανωτερότητα. Καταβεβλημένος από την παρουσία αυτού του σεβαστού Όντος, και ίσως κάτω από μια έντονη αίσθηση όλης της ανθρώπινης αναξιότητας, ο Ιωάννης έπεσε στα πόδια Του σαν νεκρός. Αλλά ένα παρηγορητικό χέρι τοποθετείται πάνω του, και μια φωνή γλυκιάς διαβεβαίωσης του λέει να μην φοβάται. Είναι εξίσου προνόμιο των Χριστιανών σήμερα να αισθάνονται το ίδιο χέρι να τοποθετείται πάνω τους για να τους ενδυναμώνει και να τους παρηγορεί σε ώρες δοκιμασίας και θλίψης, και να ακούν την ίδια φωνή να τους λέει: "*Μη φοβάσαι*".

Η πιο ενθαρρυντική διαβεβαίωση όμως ανάμεσα σε όλα αυτά τα παρηγορητικά λόγια είναι η διακήρυξη αυτού του εξυψωμένου που ζει για πάντα, ότι είναι ο κλειδούχος του τάφου και του θανάτου. "*Έχω*", λέει, "*τα κλειδιά του άδη (τάφου) και του θανάτου*". Ο θάνατος είναι ένας ηττημένος τύραννος. Μπορεί να επιτελεί τις ζοφερές του εργασίες τον έναν αιώνα μετά τον άλλον, μαζεύοντας στον τάφο τους πολύτιμους ανθρώπους αυτής της γης, και να καυχιέται για κάποιον καιρό για τον φαινομενικό του θρίαμβο, αλλά εκτελεί ένα άκαρπο έργο, γιατί το κλειδί της σκοτεινής φυλακής του έχει αποσπαστεί από τα χέρια του και τώρα κρατείται στα χέρια ενός ισχυρότερου από αυτόν. Είναι αναγκασμένος να εναποθέσει τα τρόπαια του σε μια περιοχή στην οποία κάποιος άλλος έχει τον απόλυτο έλεγχο, και αυτός είναι ο αμετάβλητος Φίλος και κατ' υπόσχεση Λυτρωτής του λαού Του. Ας μην θρηνείτε λοιπόν για τους δίκαιους νεκρούς διότι φυλάσσονται ασφαλώς. Ένας εχθρός τους παίρνει για λίγο καιρό, αλλά ένας Φίλος κρατάει το κλειδί του τόπου του προσωρινού περιορισμού τους.

Εδάφιο 19. Γράψε όσα είδες, και όσα είναι, και όσα πρόκειται να γίνουν ύστερα απ' αυτά·

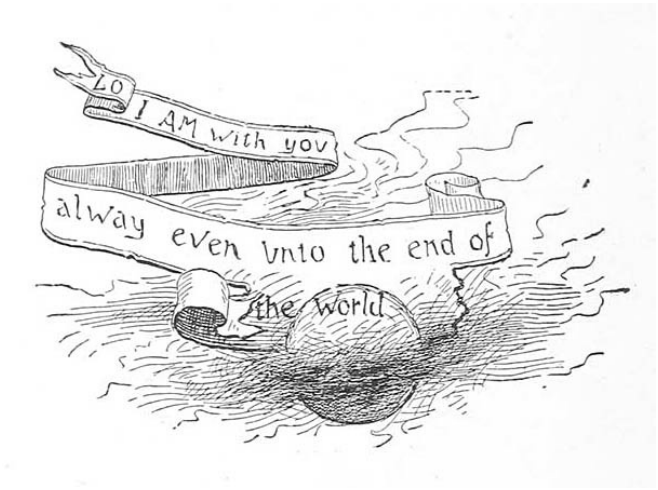
Σε αυτό το εδάφιο δίνεται μια πιο σαφής εντολή στον Ιωάννη να γράψει ολόκληρη την Αποκάλυψη, η οποία αφορούσε τότε κυρίως πράγματα που θα συνέβαιναν στο μέλλον. Σε μερικές περιπτώσεις, αναφέρθηκαν γεγονότα που συνέβησαν στο παρελθόν ή που θα συνέβαιναν τότε, αλλά αυτές οι αναφορές έγιναν απλώς για τον σκοπό της εισαγωγής γεγονότων που θα εκπληρώνονταν μετά από εκείνο το χρονικό διάστημα, έτσι ώστε να μην λείπει κανένας κρίκος στην αλυσίδα.

Εδάφιο 20. το μυστήριο των επτά αστεριών, που είδες στο δεξί μου χέρι, και τις επτά χρυσές λυχνίες. Τα επτά αστέρια είναι οι άγγελοι των επτά εκκλησιών· και οι επτά λυχνίες, που είδες, είναι οι επτά εκκλησίες.

Το να παρουσιάσουμε τον Υιό του ανθρώπου να κρατάει στο χέρι Του μόνο τους λειτουργούς επτά στην κυριολεξία εκκλησιών στη Μικρά Ασία και να περπατάει εν μέσω μόνο αυτών των επτά εκκλησιών, θα ισοδυναμούσε με υποβάθμιση των υπέροχων αναπαραστάσεων και δηλώσεων αυτού και των επόμενων κεφαλαίων ως κάτι συγκριτικά ασήμαντο. Η προνοητική φροντίδα και η παρουσία του Κυρίου δεν είναι μόνο για έναν συγκεκριμένο αριθμό εκκλησιών, αλλά για όλο τον λαό Του, όχι μόνο στις ημέρες του Ιωάννη, αλλά σε κάθε εποχή. "*και δέστε, εγώ είμαι μαζί σας όλες τις ημέρες*", είπε στους

μαθητές του, "*μέχρι τη συντέλεια του αιώνα.*", (βλέπε σχόλια στο εδάφιο 4).

Σημείωση. — Θα μπορούσαμε να προσθέσουμε μια επιπλέον σκέψη σχετικά με τον ισχυρισμό ότι με τον όρο «Κυριακή ημέρα» στο εδάφιο 10, εννοείται η πρώτη ημέρα της εβδομάδας. Αν ο Χριστός, όταν είπε, "*Επειδή, ο Υιός τού ανθρώπου είναι κύριος και του Σαββάτου.*" (Ματθαίου 12:8), είχε πει αντ' αυτού, «Ο Υιός του ανθρώπου είναι κύριος και της πρώτης ημέρας της εβδομάδας», αυτό δεν θα θεωρείτο ως μια οριστική απόδειξη ότι η Κυριακή είναι η ημέρα του Κυρίου; — Σίγουρα ναι, και έχοντας βάσιμη απόδειξη για κάτι τέτοιο. Τότε λοιπόν θα πρέπει η δήλωση αυτή να θεωρηθεί οτι έχει την ίδια βαρύτητα και για την έβδομη ημέρα, γιατί γι αυτήν ειπώθηκε.

"*και δέστε, εγώ είμαι μαζί σας όλες τις ημέρες μέχρι τη συντέλεια του αιώνα.*"

Ματθαίου 28:20

Κεφάλαιο 2 – Οι Επτά Εκκλησίες

Η εκκλησία της Εφέσου — Ορισμός — Η αιτία της επίπληξης — Οι Νικολαΐτες — Η υπόσχεση στον νικητή — Το δέντρο της ζωής — Η εκκλησία στη Σμύρνη — Δεκαήμερη θλίψη — Η αμοιβή του νικητή — Η εκκλησία στην Πέργαμο — Ο θρόνος του Σατανά — Αντίπας — Η αιτία της επίπληξης — Η υπόσχεση — Το νέο όνομα — Θυάτειρα — Η γυναίκα Ιεζάβελ.

Αφού, στο πρώτο κεφάλαιο, ο Ιωάννης σκιαγράφησε το θέμα με μια γενική αναφορά στις επτά εκκλησίες, που αντιπροσωπεύονται από τις επτά λυχνίες, και στη διακονία των εκκλησιών, που αντιπροσωπεύονται από τα επτά αστέρια, τώρα ασχολείται με κάθε εκκλησία ξεχωριστά και καταγράφει το μήνυμα που δίνεται σε αυτή, απευθύνοντας την επιστολή στον άγγελο δηλαδή στους λειτουργούς - ποιμένες της κάθε εκκλησίας.

Εδάφιο 1. Προς τον άγγελο της εκκλησίας, που είναι στην Έφεσο, γράψε: Αυτά λέει εκείνος που κρατάει τα επτά αστέρια στο δεξί του χέρι, που περπατάει στο μέσον των επτά χρυσών λυχνιών· 2. ξέρω τα έργα σου, και τον κόπο σου, και την υπομονή σου, και ότι δεν μπορείς να υποφέρεις τούς κακούς· και δοκίμασες αυτούς που λένε ότι είναι απόστολοι, και δεν είναι· και τους βρήκες όχι γνήσιους. 3. Και υπέφερες, και έχεις υπομονή, και για το όνομά μου κοπίασες, και δεν απέκαμες. 4. Όμως, έχω κάτι εναντίον σου, επειδή άφησες την πρώτη σου αγάπη. 5. Θυμήσου, λοιπόν, από πού ξέπεσες, και μετανόησε, και κάνε τα πρώτα έργα· ειδάλλως, έρχομαι σε σένα γρήγορα, και θα κινήσω τη λυχνία σου από τον τόπο της, αν δεν μετανοήσεις. 6. Έχεις, όμως, τούτο, ότι μισείς τα έργα των Νικολαϊτών, τα οποία μισώ και εγώ. 7. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες. Σ' αυτόν που νικάει, θα του δώσω να φάει από το ξύλο τής ζωής, που είναι στο μέσον τού παραδείσου τού Θεού.

Η εκκλησία της Εφέσου. — Στις παρατηρήσεις για το κεφάλαιο 1:4 έχουν δοθεί μερικοί λόγοι για τους οποίους οι επτά εκκλησίες, ή πιο σωστά τα μηνύματα προς αυτές, θα πρέπει να θεωρούνται προφητικά, και συμβολίζουν επτά ξεχωριστές περιόδους που καλύπτουν όλη τη χριστιανική εποχή. Μπορεί να προστεθεί εδώ ότι αυτή η άποψη δεν είναι ούτε νέα ούτε μόνο δική μας. Ο Benson παραθέτει τον Επίσκοπο Newton ο οποίος λέει: «Πολλοί υποστηρίζουν, και μεταξύ αυτών μορφωμένοι άνδρες όπως ο More και ο Vitringa, ότι οι επτά επιστολές είναι προφητικές και αντιστοιχούν σε επτά διαδοχικές περιόδους ή καταστάσεις της εκκλησίας, από την αρχή μέχρι το τέλος όλων».

Ο Scott λέει: «Πολλοί ερμηνευτές θεωρούν ότι αυτές οι επιστολές προς τις επτά εκκλησίες είναι μυστηριακές προφητείες επτά ξεχωριστών περιόδων, στις οποίες χωρίζεται ολόκληρη η περίοδος, από τις ημέρες των αποστόλων μέχρι το τέλος του κόσμου».

Αν και ο Newton και ο Scott δεν έχουν αυτή την άποψη, η μαρτυρία τους είναι καλή καθώς δείχνει ότι αυτή ήταν η άποψη πολλών ερμηνευτών. Ο Μάθιου Χένρι λέει: —

«Μερικοί αξιόλογοι σχολιαστές έχουν εκφράσει την άποψη, η οποία μπορεί να αποδοθεί με τα λόγια του Vitringa: «Κάτω από αυτή την εμβληματική αναπαράσταση των επτά εκκλησιών της Ασίας, το Άγιο Πνεύμα έχει οριοθετήσει επτά διαφορετικές καταστάσεις της χριστιανικής εκκλησίας, οι οποίες θα εμφανίζονταν διαδοχικά, εκτεινόμενες μέχρι την έλευση του Κυρίου μας και την συντέλεια όλων των πραγμάτων. Αυτό προκύπτει από τις περιγραφές των ονομάτων, τις καταστάσεις και τις συνθήκες αυτών των εκκλησιών, ώστε αυτές να μπορούν να δουν τον εαυτό τους και να μάθουν τόσο τις καλές τους ιδιότητες όσο και τα ελαττώματά τους, καθώς και τις νουθεσίες και προτροπές που θα ήταν κατάλληλες γι' αυτές». Ο Vitringa έχει δώσει μια σύνοψη των επιχειρημάτων που μπορούν να υποστηριχθούν υπέρ αυτής της ερμηνείας. Μερικά από αυτά είναι ευφυή, αλλά δεν θεωρούνται πλέον επαρκή για να υποστηρίξουν μια τέτοια θεωρία. Ο Gill είναι ένας από τους κύριους Άγγλους σχολιαστές που υιοθετούν αυτή την άποψη, ότι «είναι προφητεία για τις εκκλησίες του Χριστού σε διάφορες χρονικές περιόδους μέχρι Εκείνος να εμφανιστεί ξανά».

Από τους συγγραφείς που αναφέρθηκαν παραπάνω φαίνεται ότι αυτό που οδήγησε σχολιαστές των πιο σύγχρονων εποχών να απορρίψουν την άποψη της προφητικής φύσης των μηνυμάτων προς τις επτά εκκλησίες, είναι η σχετικά πρόσφατη και μη γραφική διδασκαλία μιας κοσμικής χιλιετίας πάνω σε αυτή γη. Η τελευταία κατάσταση της εκκλησίας, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 3:15-17, θεωρήθηκε από αυτούς ασυμβίβαστη με την ένδοξη κατάσταση των πραγμάτων που θα υπάρξουν εδώ σε αυτή τη γη για χίλια χρόνια, με όλο τον κόσμο να έχει μεταστραφεί στον Θεό. Επομένως, σε αυτή την περίπτωση, όπως και σε πολλές άλλες, η πιο βιβλική άποψη υποχωρεί για την πιο ευχάριστη. Οι καρδιές των ανθρώπων, όπως και στην αρχαιότητα, εξακολουθούν να αγαπούν τα ωραία πράγματα, και τα αυτιά τους είναι πάντα ανοιχτά στο να ακούν με ευμένεια όσους προφητεύουν ειρήνη.

Η πρώτη εκκλησία για την οποία γίνεται αναφορά είναι η Έφεσος. Σύμφωνα με την ερμηνεία που δίνουμε εδώ, αυτή καλύπτει την πρώτη, δηλαδή την αποστολική εποχή της εκκλησίας. Η λέξη Έφεσος σημαίνει επιθυμητός, και αυτός είναι ένα κατάλληλος όρος για να περιγράψει τον χαρακτήρα και την κατάσταση της εκκλησίας κατά την πρώτη της περίοδο. Οι πρώτοι Χριστιανοί είχαν δεχτεί τη διδασκαλία του Χριστού με την καθαρότητα που αυτή είχε αρχικά δοθεί. Απολάμβαναν τα οφέλη και τις ευλογίες των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος. Ήταν γνωστοί για τα έργα, τους κόπους και την υπομονή τους. Πιστοί στις αγνές αρχές που δίδαξε ο Χριστός, δεν μπορούσαν να ανεχθούν αυτούς που ήταν μοχθηροί, δοκίμασαν τους ψευδαποστόλους, αναζήτησαν τον πραγματικό τους χαρακτήρα και τους βρήκαν ψεύτες. Δεν έχουμε καμία απόδειξη ότι το έργο αυτό γινόταν ειδικά από τη συγκεκριμένη εκκλησία στην Έφεσο περισσότερο από άλλες εκκλησίες εκείνης της εποχής. Δεν υπάρχει τίποτα που να αναφέρεται γι' αυτό από τον Παύλο στην επιστολή που έγραψε σε αυτήν την εκκλησία. Γινόταν όμως από τη χριστιανική εκκλησία στο σύνολό της, εκείνη τη χρονική περίοδο, και ήταν τότε ένα πολύ κατάλληλο έργο (βλέπε Πράξεις 15, Β' Κορινθίους 11:13).

Ο άγγελος της εκκλησίας. — Ο άγγελος μιας εκκλησίας πρέπει να υποδηλώνει έναν αγγελιοφόρο ή λειτουργό αυτής της εκκλησίας και καθώς αυτές οι εκκλησίες καλύπτουν η καθεμία μια χρονική περίοδο, ο άγγελος κάθε εκκλησίας πρέπει να υποδηλώνει τη διακονία ή όλους τους αληθινούς λειτουργούς του Χριστού κατά την περίοδο που

καλύπτεται από αυτήν την εκκλησία. Τα διαφορετικά μηνύματα, αν και απευθύνονται στους λειτουργούς της, δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι ισχύουν μόνο για αυτούς, αλλά απευθύνονται κατάλληλα στην εκκλησία μέσω αυτών.

Η αιτία της επίπληξης. — "*Έχω κάτι εναντίον σου*", λέει ο Χριστός, "*επειδή άφησες την πρώτη σου αγάπη*". «Η εγκατάλειψη της πρώτης αγάπης δεν είναι κάτι λιγότερο άξιο προειδοποίησης από την απομάκρυνση από τη θεμελιώδη διδασκαλία ή την ηθική των Γραφών. Η κατηγορία εδώ δεν είναι ότι ξέπεσαν από τη χάρη, ούτε ότι η αγάπη τους έχει σβήσει, αλλά ότι έχει μειωθεί. Κανένας ζήλος, κανένα βάσανο δεν μπορεί να μας εξιλεώσει από την έλλειψη της πρώτης αγάπης». — Thompson. Δεν πρέπει ποτέ να έρθει στην εμπειρία ενός Χριστιανού η στιγμή που, αν του ζητηθεί να αναφέρει την περίοδο της μεγαλύτερης αγάπης του για τον Χριστό, δεν θα μπορεί να πει ότι είναι η παρούσα στιγμή. Αλλά αν έρθει μια τέτοια στιγμή, τότε θα πρέπει να θυμηθεί από πού έπεσε, να συλλογιστεί, να αφιερώσει χρόνο γι' αυτό, να ανακαλέσει αποτελεσματικά την κατάσταση της αποδοχής που είχε από τον Θεό προηγουμένως, και στη συνέχεια να σπεύσει να μετανοήσει και να επιστρέψει σε αυτή την επιθυμητή θέση. Η αγάπη, όπως και η πίστη, εκδηλώνεται με έργα, έτσι και η πρώτη αγάπη, όταν επιτευχθεί, πάντα θα συνοδεύεται με έργα.

Η απειλή. — «*ειδάλλως, έρχομαι σε σένα γρήγορα, και θα κινήσω τη λυχνία σου από τον τόπο της, αν δεν μετανοήσεις*». Η έλευση που αναφέρεται εδώ πρέπει να είναι μια συμβολική έλευση, που σημαίνει μια επίσκεψη κρίσης, δεδομένου ότι είναι υπό όρους. Η αφαίρεση της λυχνίας υποδηλώνει την αφαίρεση από αυτούς του φωτός και των προνομίων του ευαγγελίου και την ανάθεσή τους σε άλλα χέρια, εκτός αν εκπληρώσουν καλύτερα τις ευθύνες όσων τους έχει εμπιστευθεί. Μπορεί όμως να τεθεί το ερώτημα σε σχέση με την άποψη ότι αυτά τα μηνύματα είναι προφητικά, αν η λυχνία δεν θα αφαιρεθεί ούτως ή άλλως, είτε μετανόησαν είτε όχι, καθώς αυτήν την εκκλησία διαδέχθηκε η επόμενη, για να καταλάβει την επόμενη περίοδο, και αν αυτό αποτελεί αντίρρηση κατά του να θεωρηθούν αυτές οι εκκλησίες ως προφητικές. Απάντηση: Η λήξη της περιόδου που καλύπτεται από οποιαδήποτε εκκλησία δεν είναι η αφαίρεση της λυχνίας αυτής της εκκλησίας. Η αφαίρεση της λυχνίας τους θα τους αφαιρούσε προνόμια που θα μπορούσαν και θα έπρεπε να απολαμβάνουν εις το διηνεκές. Θα ήταν η απόρριψή τους από τον Χριστό ως εκπροσώπους Του που θα έφερναν το φως της αλήθειας και του ευαγγελίου του ενώπιον του κόσμου. Αυτή η απειλή θα μπορούσε εξίσου να κατευθυνθεί τόσο σε άτομα όσο και στην εκκλησία ως σώμα. Δεν γνωρίζουμε πόσοι από αυτούς που ομολογούσαν τον Χριστιανισμό κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου έπεσαν κατ αυτόν τον τρόπο και απορρίφθηκαν, αναμφίβολα πολλοί. Έτσι τα πράγματα θα συνέχιζαν όπως είχαν, κάποιοι παρέμεναν σταθεροί, κάποιοι οπισθοδρομούσαν και δεν γίνονταν πλέον φορείς του φωτός στον κόσμο, με νέους νεοφώτιστους εν τω μεταξύ να καλύπτουν τα κενά που δημιουργήθηκαν από τον θάνατο αυτών και την αποστασία τους, μέχρι η εκκλησία να φτάσει σε μια νέα εποχή στην εμπειρία της, που χαρακτηρίζεται ως μια άλλη περίοδος στην ιστορία της και καλύπτεται από ένα άλλο μήνυμα.

Οι Νικολαΐτες. — Πόσο έτοιμος είναι ο Χριστός να επαινέσει τον λαό Του για οποιεσδήποτε καλές ιδιότητες κατέχουν! Αν υπάρχει κάτι που το εγκρίνει, αυτό το αναφέρει πρώτα. Σε αυτό το μήνυμα προς την εκκλησία της Εφέσου, αφού πρώτα ανέφερε τα αξιέπαινα χαρακτηριστικά τους και στη συνέχεια τις αποτυχίες τους, δεν ήθελε να

παραβλέψει καμία από τις καλές τους ιδιότητες και αναφέρει το εξής, ότι μισούσαν τα έργα των Νικολαϊτών, τα οποία και ο ίδιος μισούσε. Στο εδάφιο 15 καταδικάζονται οι διδασκαλίες των Νικολαϊτών. Φαίνεται ότι ήταν μια κατηγορία ατόμων των οποίων οι πράξεις και οι διδασκαλίες ήταν εξίσου βδελυκτές στα μάτια του Ουρανού. Η προέλευση τους είναι αμφίβολη. Κάποιοι λένε ότι προήλθαν από τον Νικόλαο της Αντιόχειας, έναν από τους επτά διακόνους (Πράξεις 6:5). Κάποιοι πιστεύουν, ότι οι Νικολαΐτες αποδίδουν την καταγωγή τους στον Νικόλαο, μόνο και μόνο για να κερδίσουν το κύρος του ονόματός του. Αλλοι θεωρούν, ότι η αίρεση πήρε το όνομά της από κάποιον Νικόλαο μεταγενέστερης εποχής, κάτι που είναι πιθανώς το πλησιέστερο στην πραγματικότητα. Όσον αφορά τις διδασκαλίες και τις πρακτικές τους, φαίνεται να υπάρχει μια γενική συμφωνία ότι ασπάζονταν την πολυγαμία, θεωρούσαν τη μοιχεία και την πορνεία ως πράγματα ασήμαντα και επέτρεπαν την κατανάλωση ειδωλόθυτων (βλέπε Θρησκευτική Εγκυκλοπαίδεια, Clarke, Kitto και άλλες πηγές).

Η κλήση για προσοχή. — "*Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες*". Αυτός είναι ένας σοβαρός τρόπος να επιστήσει την προσοχή όλων σε αυτό που έχει τη μεγαλύτερη σημασία. Η ίδια διατύπωση χρησιμοποιείται για καθεμία από τις επτά εκκλησίες. Ο Χριστός, όταν ήταν στη γη, χρησιμοποίησε την ίδια γλωσσική διατύπωση για να επιστήσει την προσοχή των ανθρώπων στην πιο σημαντική από τις διδασκαλίες Του. Τη χρησιμοποίησε αναφερόμενος στην αποστολή του Ιωάννη (Ματθαίου 11:15), στην παραβολή του σπορέα (Ματθαίου 13:9) και στην παραβολή των ζιζανίων, παρουσιάζοντας το τέλος του κόσμου, Εδάφιο 43. Χρησιμοποιείται επίσης σε σχέση με μια σημαντική προφητική εκπλήρωση στην Αποκάλυψη 13:9.

Η υπόσχεση στον νικητή. — Στον νικητή δίνεται η υπόσχεση ότι θα φάει από το δέντρο της ζωής που φυτρώνει στο μέσον του παραδείσου δηλαδή του κήπου του Θεού. Πού είναι αυτός ο παράδεισος; Απάντηση: Στον τρίτο ουρανό. Ο Παύλος γράφει, στην επιστολή Β΄ Κορινθίους 12:2, ότι γνώριζε έναν άνθρωπο (αναφερόμενος στον εαυτό του) που αρπάχτηκε στον τρίτο ουρανό. Στο εδάφιο 4 αποκαλεί το ίδιο μέρος «παράδεισο», αφήνοντας μόνο ένα συμπέρασμα, ότι ο παράδεισος βρίσκεται στον τρίτο ουρανό. Σε αυτόν τον παράδεισο, φαίνεται, βρίσκεται το δέντρο της ζωής. Υπάρχει μόνο ένα δέντρο της ζωής που αναφέρεται στη Βίβλο. Αναφέρεται έξι φορές, τρεις φορές στη Γένεση και τρεις φορές στην Αποκάλυψη. Κάθε φορά χρησιμοποιείται με το οριστικό άρθρο «το». Είναι το δέντρο της ζωής στο πρώτο βιβλίο της Βίβλου, το δέντρο της ζωής στο τελευταίο, είναι το δέντρο της ζωής στον «παράδεισο» (Μετάφραση των Εβδομήκοντα) στην Εδέμ κατά την δημιουργία, και το δέντρο της ζωής στον παράδεισο για τον οποίο μιλάει τώρα ο Ιωάννης, επάνω στους ουρανούς. Αν όμως υπάρχει μόνο ένα δέντρο, και αυτό ήταν αρχικά στη γη, μπορεί να ερωτηθεί κανείς πώς αυτό βρίσκεται τώρα στον ουρανό. Η απάντηση είναι ότι πρέπει να αναλήφθηκε, δηλαδή μετατέθηκε, επάνω στον παράδεισο. Δεν υπάρχει κανένας άλλος πιθανός τρόπος το ίδιο πανομοιότυπο σώμα που βρίσκεται σε ένα μέρος να μπορεί να βρίσκεται και σε ένα άλλο μέρος, παρά μόνο με την μεταφορά του εκεί. Το ότι το δέντρο της ζωής όπως και ο παράδεισος έχουν μετατοπιστεί από τη γη στον ουρανό, δικαιολογημένα το πιστεύουμε και επιπλέον είναι ένα αναγκαίο συμπέρασμα που προκύπτει από αυτό το επιχείρημα.

Το Δ΄ Έσδρας 7:26 [ή αλλιώς 2 Εσδρας Αποκρύφων ή Αποκάλυψη του Εσδρα] αναφέρει τα εξής: «Ιδού, έρχεται καιρός, που αυτά τα σημεία που σου είπα θα γίνουν, και

θα φανεί η νύφη, και αυτή, η οποία τώρα έχει αποσυρθεί από τη γη, θα φανεί καθώς βγαίνει». Εδώ προφανώς γίνεται νύξη για τη «νύφη, τη γυναίκα του Αρνίου» (Αποκάλυψη 21:9), η οποία είναι η «άγια πόλη, η Νέα Ιερουσαλήμ» (εδάφιο 10, Γαλάτες 4:26), στην οποία βρίσκεται το δέντρο της ζωής (Αποκάλυψη 22:2), η οποία αν και τώρα «αποσύρεται από τη γη», θα εμφανιστεί στον κατάλληλο καιρό και θα τοποθετηθεί μεταξύ των ανθρώπων. Αποκάλυψη 21:2,3.

Ως προς αυτό το σημείο, παραθέτουμε και από το βιβλίο του Kurtz, Ιερή Ιστορία, σελ. 50, την ακόλουθη παράγραφο: —

«Η πράξη του Θεού να ορίσει τα χερουβείμ "*να φυλάττουν τον δρόμο του δέντρου της ζωής*" (Γένεση 3:24), στον κήπο της Εδέμ, δεν εμφανίζεται να υποδηλώνει μόνο μια δικαστική αυστηρότητα, αλλά μεταφέρει και μια υπόσχεση γεμάτη παρηγοριά. Η ευλογημένη κατοικία από την οποία εκδιώκεται ο άνθρωπος, ούτε εξαφανίζεται ούτε καν εγκαταλείπεται στην ερήμωση και την καταστροφή, αλλά αποσύρεται από τη γη και από τον άνθρωπο και παραδίδεται στη φροντίδα των πιο τέλειων πλασμάτων του Θεού, προκειμένου να αποδοθεί τελικά στον άνθρωπο όταν αυτός λυτρωθεί (Αποκάλυψη 22:2). Ο κήπος, όπως υπήρχε πριν ο Θεός τον «φυτέψει» ή τον στολίσει με τον παράδεισο, τέθηκε υπό κατάρα, όπως και το υπόλοιπο της γης, αλλά η ουράνια και παραδεισένια προσθήκη εξαιρέθηκε και την εμπιστεύτηκε στα χερουβείμ. Ο αληθινός παράδεισος βρίσκεται τώρα στον αόρατο κόσμο. Ένα συμβολικό αντίγραφο του παραδείσου, αποτέλεσαν τα άγια των αγίων στη σκηνή του μαρτυρίου και δόθηκε στον λαό του Ισραήλ να το κατασκευάσει σύμφωνα με το πρότυπο που είδε ο Μωυσής στο όρος (Έξοδος 25:9,40), ενώ το αρχικό πρωτότυπο, πρόκειται να κατέβει στη γη, ώστε να αποτελέσει την ανανεωμένη κατοικία του λυτρωμένου ανθρώπου, Αποκάλυψη 21:10».

Σε αυτόν που νικάει, λοιπόν, υπόσχεται ότι θα τον αποκαταστήσει σε ανώτερο επίπεδο από εκείνο από το οποίο έπεσε ο Αδάμ, και δεν απευθύνεται μόνο στους νικητές αυτής της περιόδου της εκκλησίας, αλλά σε όλους τους νικητές κάθε εποχής, γιατί στις μεγάλες ανταμοιβές του Ουρανού δεν υπάρχουν περιορισμοί. Αναγνώστη, προσπάθησε να γίνεις κι εσύ νικητής· γιατί αυτός που αποκτά πρόσβαση στο δέντρο της ζωής στο μέσον του παραδείσου του Θεού, δεν θα πεθάνει ποτέ.

Η χρονική περίοδος που καλύπτεται από αυτήν την πρώτη εκκλησία μπορεί να θεωρηθεί η περίοδος από την ανάσταση του Χριστού, μέχρι το τέλος του πρώτου αιώνα ή μέχρι τον θάνατο του τελευταίου των αποστόλων.

Εδάφιο 8. **Και προς τον άγγελο της εκκλησίας των Σμυρναίων, γράψε: Αυτά λέει ο πρώτος και ο τελευταίος, που έγινε νεκρός και έζησε· 9. ξέρω τα έργα σου και τη θλίψη σου και τη φτώχεια σου, (είσαι, όμως, πλούσιος), ξέρω και τη βλασφημία αυτών που λένε για τον εαυτό τους ότι είναι Ιουδαίοι, και δεν είναι, αλλά είναι συναγωγή τού σατανά. 10. Μη φοβάσαι τίποτε από όσα πρόκειται να πάθεις· πρόσεξε, ο διάβολος πρόκειται να βάλει μερικούς από σας σε φυλακή, για να δοκιμαστείτε· και θα έχετε θλίψη δέκα ημερών. Γίνε πιστός μέχρι θανάτου, και θα σου δώσω το στεφάνι τής ζωής. 11. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες. Αυτός που νικάει δεν θα αδικηθεί από τον δεύτερο θάνατο.**

Μπορεί κανείς να παρατηρήσει ότι ο Κύριος συστήνεται σε κάθε εκκλησία αναφέροντας ορισμένα από τα χαρακτηριστικά Του γνωρίσματα, τα οποία αποδεικνύουν ότι είναι ο πιο κατάλληλος να τους δώσει τη μαρτυρία που εκφωνεί. Στη εκκλησία των Σμυρναίων, που πρόκειται να περάσει από την πύρινη δοκιμασία του διωγμού, αποκαλύπτεται ως κάποιος που ήταν νεκρός, αλλά τώρα ζει. Αν κληθούν να σφραγίσουν τη μαρτυρία τους με το ίδιο το αίμα τους, θα πρέπει να θυμούνται ότι τα μάτια Ενός που είχε την ίδια μοίρα, ο οποίος θριάμβευσε επί του θανάτου και έτσι είναι ικανός να τους αναστήσει από τον τάφο ενός μαρτυρίου, ήταν πάνω τους.

Φτώχεια και πλούτος. — "*ξέρω ... τη φτώχειά σου*", τους λέει ο Χριστός, "*είσαι όμως πλούσιος*". Εκ πρώτης όψεως μπορεί αυτό να φαίνεται παράξενο, παράδοξο. Ποιοι είναι όμως οι πραγματικά πλούσιοι σε αυτόν τον κόσμο; — Αυτοί που είναι «πλούσιοι στην πίστη» και «κληρονόμοι της βασιλείας». Ο πλούτος αυτού του κόσμου, για τον οποίο οι άνθρωποι αγωνίζονται τόσο πρόθυμα και τόσο συχνά ανταλλάσσουν την παρούσα ευτυχία και τη μελλοντική αιώνια ζωή τους, είναι ένα «νόμισμα που δεν κυκλοφορεί στον ουρανό». Ένας συγγραφέας είχε σχολιάσει κατάλληλα λέγοντας: «Υπάρχουν πολλοί πλούσιοι φτωχοί και πολλοί φτωχοί πλούσιοι».

Λένε για τον εαυτό τους ότι είναι Ιουδαίοι, και δεν είναι — Είναι προφανές ότι ο όρος Ιουδαίος δεν χρησιμοποιείται εδώ με την κυριολεκτική έννοια. Υποδηλώνει κάποιο χαρακτήρα ανθρώπου που είναι αποδεκτός από το ευαγγελικό πρότυπο. Μια περικοπή του Παύλου θα αποσαφηνίσει αυτό το σημείο. Λέει στους (Ρωμαίους 2:28,29): «*Επειδή, Ιουδαίος δεν είναι αυτός που είναι κατά το φανερό μέρος Ιουδαίος, ούτε περιτομή αυτή που είναι κατά το φανερό μέρος, αυτή που γίνεται στη σάρκα· αλλά, Ιουδαίος* (με την αληθινή χριστιανική έννοια) *είναι αυτός που είναι κατά το κρυφό μέρος Ιουδαίος, και περιτομή αυτή τής καρδιάς, κατά το πνεύμα, όχι κατά το γράμμα, για τον οποίο ο έπαινος είναι όχι από ανθρώπους, αλλά από τον Θεό.*». Και πάλι λέει (κεφάλαιο 9:6,7): «*Επειδή, όλοι από τον Ισραήλ, αυτοί δεν είναι Ισραήλ. Ούτε επειδή είναι σπέρμα τού Αβραάμ, γι' αυτό είναι όλοι παιδιά· αλλά, «στον Ισαάκ θα αποκληθεί σε σένα σπέρμα»*». Στην Επιστολή προς Γαλάτες 3:28,29, ο Παύλος μας λέει περαιτέρω ότι στον Χριστό δεν υπάρχουν εξωτερικές διακρίσεις όπως Ιουδαίοι ή Έλληνες· αν όμως είμαστε του Χριστού, τότε είμαστε σπέρμα του Αβραάμ (με την αληθινή έννοια) και κληρονόμοι σύμφωνα με την υπόσχεση. Το να πούμε, όπως κάνουν μερικοί, ότι ο όρος Ιουδαίος δεν μπορεί ποτέ να χρησιμοποιηθεί για τους Χριστιανούς, είναι σαν να αντικρούουμε όλες αυτές τις θεόπνευστες δηλώσεις του Παύλου και τη μαρτυρία του πιστού και αληθινού Μάρτυρα της εκκλησίας της Σμύρνης. Μερικοί, λοιπόν, προσποιούνταν υποκριτικά ότι ήταν Ιουδαίοι, με αυτή τη χριστιανική έννοια, ενώ δεν κατείχαν τίποτα από τον χαρακτήρα που απαιτείται για κάτι τέτοιο. Τέτοιου είδους άνθρωποι ήταν από τη συναγωγή του Σατανά.

Δέκα ημέρες θλίψης. — Καθώς αυτό το μήνυμα είναι προφητικό, ο χρόνος που αναφέρεται σε αυτό πρέπει επίσης να θεωρηθεί επίσης προφητικός και έτσι υποδηλώνει δέκα πραγματικά χρόνια. Είναι αξιοσημείωτο γεγονός ότι ο τελευταίος και πιο αιματηρός από τους δέκα διωγμούς συνεχίστηκε για μόλις δέκα χρόνια, υπό τον Διοκλητιανό, από το 302 μ.Χ. έως το 312 μ.Χ. (βλέπε Θεολογικό Λεξικό του Buck, σελ. 332, 333). Αν θεωρούσαμε οτι αυτά τα μηνύματα δεν είναι προφητικά, θα ήταν δύσκολο να βρεθεί η εκπλήρωση αυτής της φράσης, γιατί σε αυτή την περίπτωση θα έπρεπε να εννοηθούν μόνο δέκα κυριολεκτικές ημέρες, και δεν είναι πιθανό ένας διωγμός μόνο δέκα ημερών, σε

μία μόνο εκκλησία, να αποτελέσει ζήτημα που θα μπορούσε να απασχολήσει μια προφητεία, και επιπλέον δεν μπορεί να βρεθεί καμία ιστορική αναφορά για οποιαδήποτε περίπτωση ενός τόσο περιορισμένου διωγμού. Ακόμα και αν πάλι, βρίσκαμε κάποια εκπλήρωση αυτού του περιορισμένου διωγμού σε κάποιον από τους αξιοσημείωτους διωγμούς εκείνης της περιόδου, αυτός ο διωγμός θα χαρακτήριζε τη μοίρα μίας εκκλησίας και μόνο. Όμως όλες οι εκκλησίες υπέφεραν σε αυτούς τους διωγμούς, πως, λοιπόν, θα ήταν ορθό να ξεχωρίσουμε μία, εξαιρουμένων των υπολοίπων, ως τη μόνη που εμπλέκεται σε μια τέτοια καταστροφή;

Πιστός μέχρι θανάτου. — Κάποιοι έχουν προσπαθήσει βασιζόμενοι στη χρήση της λέξης «μέχρι», να διατυπώσουν το επιχείρημα ότι εδώ εμπλέκεται η ιδέα του χρόνου της ανταμοιβής. Η λέξη στα αρχαία είναι, ἄχρι, που σημαίνει μέχρι. Ωστόσο, κανένα επιχείρημα δεν μπορεί να εξαχθεί από αυτό ως προς το ότι υπάρχει συνείδηση μετά τον θάνατο. Το ζωτικό σημείο για ένα τέτοιο επιχείρημα εξακολουθεί να λείπει, διότι δεν ισχύει ότι το στεφάνι της ζωής απονέμεται αμέσως μετά τον θάνατο. Συνεπώς, πρέπει να ανατρέξουμε σε άλλες γραφές για να μάθουμε πότε δίνεται το στεφάνι της ζωής, και πράγματι υπάρχουν άλλες γραφές που μας πληροφορούν πλήρως. Ο Παύλος δηλώνει ότι αυτό το στεφάνι πρόκειται να του δοθεί την ημέρα της δευτέρας παρουσίας του Χριστού (Β΄ Τιμόθεου 4:8), κατά την έσχατη σάλπιγγα (Α΄ Κορινθίους 15:51-54), όταν ο ίδιος ο Κύριος θα κατέβει από τον ουρανό (Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16,17), όταν φανερωθεί ο Αρχιποιμένας, λέει ο Πέτρος (Α΄ Πέτρου 5:4), κατά την ανάσταση των δικαίων, λέει ο Χριστός (Λουκάς 14:14), και όταν επιστρέψει για να πάρει τον λαό Του στον τόπο που έχει ετοιμαστεί γι' αυτούς, ώστε να είναι πάντα μαζί Του, Ιωάννης 14:3. "*Γίνε πιστός μέχρι θανάτου*" και έχοντας μείνει πιστός, όταν έρθει η ώρα που οι άγιοι του Θεού θα ανταμειφθούν, θα λάβεις το στεφάνι της ζωής.

Η αμοιβή του νικητή. — "*δεν θα αδικηθεί από τον δεύτερο θάνατο*". Η φράση που χρησιμοποιεί εδώ ο Χριστός, δεν αποτελεί πραγματικά ένα καλό σχόλιο για όσα δίδαξε στους μαθητές Του, όταν είπε, **"***Και να μη φοβηθείτε από εκείνους που θανατώνουν το σώμα, οι οποίοι όμως δεν μπορούν να θανατώσουν την ψυχή· αλλά, να φοβηθείτε μάλλον αυτόν που μπορεί να απολέσει και την ψυχή και το σώμα μέσα στη γέεννα.*"; Ματθαίου 10:28. Οι Σμυρναίοι μπορεί να θανατώνονταν τότε, αλλά τη μέλλουσα ζωή που επρόκειτο να τους δοθεί, κανείς άνθρωπος δεν μπορούσε να τους την αφαιρέσει, και ο Θεός δεν θα το έκανε, επομένως, δεν έπρεπε να φοβούνται εκείνους που μπορούσαν να θανατώσουν το σώμα, — να «μη φοβούνται τίποτε από όσα πρόκειται να πάθουν» γιατί η αιώνια ζωή τους ήταν βέβαιη.

Η λέξη Σμύρνη υποδηλώνει μύρο, που είναι μια κατάλληλη ονομασία για την εκκλησία του Θεού καθώς αυτή περνούσε μέσα από το πύρινο καμίνι του διωγμού και αποδεικνυόταν *"οσμή ευωδίας"* γι' Αυτόν. Σύντομα όμως φτάνουμε στις ημέρες του Μ. Κωνσταντίνου, όπου η εκκλησία εμφανίζεται να περνάει σε μια νέα φάση, έχοντας ένα πολύ διαφορετικό όνομα και δεχόμενη ένα άλλο μήνυμα που αρμόζει στην ιστορία της.

Σύμφωνα με την ανωτέρω ερμηνεία, η χρονική περίοδος της εκκλησίας της Σμύρνης είναι 100-323 μ.Χ.

Εδάφιο 12. Και προς τον άγγελο της εκκλησίας στην Πέργαμο, γράψε: Αυτά λέει εκείνος που έχει τη δίστομη, την κοφτερή ρομφαία: 13. Ξέρω τα έργα σου, και πού

κατοικείς, όπου είναι ο θρόνος τού σατανά· και κρατάς το όνομά μου, και δεν αρνήθηκες την πίστη μου, και στις ημέρες κατά τις οποίες υπήρχε ο Αντίπας, ο πιστός μου μάρτυρας, που φονεύθηκε κοντά σας, όπου κατοικεί ο σατανάς. 14. Έχω, όμως, λίγα εναντίον σου, επειδή έχεις εκεί κάποιους που κρατούν τη διδασκαλία τού Βαλαάμ, ο οποίος δίδασκε τον Βαλάκ να βάλει σκάνδαλο μπροστά στους γιους Ισραήλ, ώστε να φάνε ειδωλόθυτα και να πορνεύσουν. 15. Έτσι κι εσύ, έχεις μερικούς που κρατούν τη διδαχή των Νικολαϊτών· το οποίο μισώ. 16. Μετανόησε· ειδάλλως, έρχομαι σε σένα γρήγορα, και θα πολεμήσω εναντίον τους με τη ρομφαία τού στόματός μου. 17. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες. Σ' αυτόν που νικάει, θα του δώσω να φάει από το μάννα που είναι κρυμμένο, και θα του δώσω μια ψήφο λευκή, κι επάνω στην ψήφο ένα νέο όνομα γραμμένο, που κανένας δεν γνωρίζει, παρά μονάχα αυτός που το παίρνει.

Εναντίον της εκκλησίας της Σμύρνης, την οποία μόλις εξετάσαμε, δεν ειπώθηκε καμία λέξη καταδίκης. Ο διωγμός οδηγεί πάντα την εκκλησία να διατηρηθεί αγνή και να υποκινήσει τα μέλη της στην ευλάβεια και την ευσέβεια. Τώρα όμως φτάνουμε σε μια περίοδο όπου άρχισαν να υφίστανται επιρροές μέσω των οποίων πλάνες και διαφθορά μπορούσαν να εισχωρήσουν στην εκκλησία.

Η λέξη Πέργαμος σημαίνει ύψος, ανύψωση. Η περίοδος που καλύπτεται από αυτήν την εκκλησία μπορεί να τοποθετηθεί από την εποχή του Μ. Κωνσταντίνου, ή μάλλον, από την υποτιθέμενη μεταστροφή του στον Χριστιανισμό, το 323 μ.Χ., έως την εγκαθίδρυση του παπισμού, το 538 μ.Χ. Ήταν μια περίοδος κατά την οποία οι αληθινοί υπηρέτες του Θεού έπρεπε να αγωνιστούν ενάντια σε ένα πνεύμα κοσμικής πολιτικής, αγάπης για τη δημοτικότητα και υπερηφάνειας που υπήρχε ανάμεσα στους κατ' όνομα πιστούς του Χριστού, και ενάντια στη μολυσματική πρόοδο του μυστηρίου της ανομίας, που τελικά οδήγησε στην πλήρη ανάπτυξη του παπικού ανθρώπου της αμαρτίας.

Όπου είναι ο θρόνος του Σατανά. — Ο Χριστός γνωρίζει τη δυσμενή κατάσταση του λαού Του κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Η διατύπωση πιθανότατα δεν έχει ως σκοπό να υποδηλώσει κάποια συγκεκριμένη τοποθεσία. Όσον αφορά τον τόπο, ο Σατανάς εργάζεται εκεί όπου βρίσκονται Χριστιανοί. Σίγουρα υπάρχουν καιροί και εποχές που εργάζεται με ιδιαίτερη δύναμη και η περίοδος που καλύπτεται από την εκκλησία της Περγάμου ήταν μία από αυτές. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η διδασκαλία του Χριστού διαφθείρεται, το μυστήριο της ανομίας ενεργείται και ο Σατανάς θέτει τα θεμέλια του πιο τρομερού συστήματος ανομίας που έχει υπάρξει, δηλαδή του παπισμού. Τότε πραγματοποιήθηκε η αποστασία που προείπε ο Παύλος στη Β΄ Θεσσαλονικείς 2:3.

Αντίπας. — Υπάρχει βάσιμος λόγος να πιστεύουμε ότι με αυτό το όνομα υποδηλώνεται μια κατηγορία προσώπων, και όχι ένα μόνο άτομο, γιατί δεν υπάρχουν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με ένα τέτοιο άτομο. Σε αυτό το σημείο, ο William Miller λέει: —

«Ο Αντίπας θεωρείται ότι δεν ήταν ένα άτομο, αλλά μια τάξη ανθρώπων που αντιτάχθηκαν στην εξουσία των επισκόπων ή των παπών, εκείνη την εποχή, και το όνομα αυτό είναι ένας συνδυασμός δύο λέξεων, αντί, αντίθετος, και παπάς, πατέρας ή πάπας. Εκείνη την εποχή πολλοί από αυτούς υπέστησαν μαρτυρικό θάνατο στην Κωνσταντινούπολη και τη Ρώμη, όπου οι επίσκοποι και οι πάπες άρχισαν να ασκούν την εξουσία, η οποία λίγο αργότερα έφερε σε υποταγή τους βασιλιάδες της γης και

καταπάτησε τα δικαιώματα της εκκλησίας του Χριστού. Προσωπικά, δεν βλέπω κανένα λόγο να απορρίψω αυτήν την εξήγηση αυτής της λέξης Αντίπας σε αυτό το κείμενο, καθώς η ιστορία εκείνων των εποχών είναι εντελώς σιωπηλή όσον αφορά ένα τέτοιο άτομο όπως κατονομάζεται εδώ». — Διαλέξεις του Miller, σελ. 138, 139.

Ο Watson λέει: «Η αρχαία εκκλησιαστική ιστορία δεν κάνει καμία αναφορά σε αυτόν τον Αντίπα». Ο Δρ. Clarke αναφέρει ένα έργο που σώζεται και ονομάζεται «Πράξεις του Αντίπα», αλλά μας δίνει να καταλάβουμε ότι δεν είναι άξιο οποιασδήποτε μνείας.

Η αιτία της επίπληξης. — Η μειονεκτική τους κατάσταση δεν αποτελεί δικαιολογία για λάθη μέσα στην εκκλησία. Παρόλο που αυτή η εκκλησία έζησε σε μια εποχή που ο Σατανάς ήταν ιδιαίτερα ενεργός, ήταν καθήκον τους να διατηρούνται καθαροί από το προζύμι των πονηρών διδασκαλιών του. Ως εκ τούτου, επικρίθηκαν επειδή φιλοξενούσαν ανάμεσά τους εκείνους που πίστευαν στις διδασκαλίες του Βαλαάμ και των Νικολαϊτών (Βλέπε σχόλια για τους Νικολαΐτες, εδάφιο 6.). Το ποια ήταν η διδασκαλία του Βαλαάμ, αποκαλύπτεται εν μέρει εδώ. Δίδαξε τον Βαλάκ πως να βάλει ένα σκάνδαλο ανάμεσα στους γιούς του Ισραήλ (βλέπε μια πλήρη περιγραφή του έργου του και των αποτελεσμάτων του στους Αριθμούς, κεφάλαια 22-25 και 31:13-16). Φαίνεται ότι ο Βαλαάμ επιθυμούσε να καταραστεί τον Ισραήλ για να εισπράξει την πλούσια ανταμοιβή που του πρόσφερε ο Βαλάκ για αυτό το σκοπό. Καθώς ο Κύριος δεν του επέτρεπε να τους καταραστεί, αποφάσισε να πετύχει ουσιαστικά το ίδιο πράγμα, αν και με διαφορετικό τρόπο. Συμβούλεψε, λοιπόν, τον Βαλάκ να τους αποπλανήσει, μέσω των γυναικών του Μωάβ, ώστε να συμμετάσχουν στον εορτασμό ειδωλολατρικών τελετών και όλων των ακόλαστων συνοδευτικών τους. Το σχέδιο πέτυχε. Τα βδελύγματα της ειδωλολατρίας εξαπλώθηκαν σε όλο το στρατόπεδο του Ισραήλ, η κατάρα του Θεού έπεσε πάνω τους λόγω των αμαρτιών τους και πέθαναν από την αρρώστια είκοσι τέσσερις χιλιάδες άτομα.

Οι διδασκαλίες για τις οποίες επιπλήχτηκε η εκκλησία της Περγάμου ήταν φυσικά παρόμοιες ως προς τις τάσεις τους, καθώς οδηγούσαν σε πνευματική ειδωλολατρία και σε μια παράνομη σύνδεση μεταξύ της εκκλησίας και του κόσμου. Από αυτό το πνεύμα τελικά προέκυψε η ένωση των πολιτικών και εκκλησιαστικών δυνάμεων, η οποία κορυφώθηκε με τον σχηματισμό του παπισμού.

Μετανόησε. — Επιβάλλοντας πειθαρχικά μέτρα ή αποβάλλοντας όσους υποστηρίζουν αυτές τις επιβλαβείς διδασκαλίες. Ο Χριστός διακήρυξε ότι αν δεν το έκαναν αυτό, θα έπαιρνε το θέμα στα χέρια Του και θα ερχόταν σε αυτούς (με κρίση) και θα πολεμούσε εναντίον τους (εκείνων που είχαν αυτές τις επιβλαβείς διδασκαλίες) και ολόκληρη η εκκλησία θα θεωρούνταν υπεύθυνη για τα λάθη εκείνων των αιρετικών που φιλοξενούσαν ανάμεσά τους.

Η υπόσχεση. — Στον νικητή δίνεται η υπόσχεση ότι θα φάει από το κρυμμένο μάννα και θα λάβει ως δείγμα επιδοκιμασίας από τον Κύριό του μια λευκή πέτρα, με ένα νέο και πολύτιμο όνομα χαραγμένο πάνω της. Όσον αφορά το μάννα που είναι «κρυμμένο» και το νέο όνομα που κανείς δεν θα γνωρίζει παρά μόνο αυτός που το λαμβάνει, δεν θα απαιτηθούν πολλές εξηγήσεις. Έχουν διατυπωθεί πολλές εικασίες πάνω σε αυτά τα σημεία, και είναι αναμενόμενη μια νύξη για αυτά. Οι περισσότεροι σχολιαστές ερμηνεύουν το μάννα, τη λευκή πέτρα και το νέο όνομα, ως πνευματικές ευλογίες που μπορεί να απολαύσει κανείς σε αυτή τη ζωή· αλλά, όπως όλες οι άλλες υποσχέσεις για τους νικητές, αυτή αναμφίβολα αναφέρεται εξ ολοκλήρου στο μέλλον, και πρόκειται να

δοθεί όταν έρθει η ώρα που οι άγιοι θα ανταμειφθούν. Ίσως το ακόλουθο απόσπασμα από τον αείμνηστο H. Blunt να είναι εξίσου ικανοποιητικό όσο οτιδήποτε άλλο έχει γραφτεί ποτέ για αυτά τα θέματα: —

«Γενικά, οι σχολιαστές πιστεύουν ότι αυτό αναφέρεται σε ένα αρχαίο δικαστικό έθιμο της ρίψης μιας μαύρης πέτρας σε μια τεφροδόχο όταν προορίζεται για καταδίκη και μιας λευκής πέτρας όταν ο κρατούμενος πρόκειται να αθωωθεί· αλλά αυτή είναι μια πράξη τόσο διαφορετική από αυτήν που περιγράφεται εδώ, "θα σου δώσω μια λευκή πέτρα", γεγονός που μας υποχρεώνει να συμφωνήσουμε με εκείνους που πιστεύουν ότι αναφέρεται μάλλον σε ένα έθιμο πολύ διαφορετικού είδους, και όχι άγνωστο στον κλασικό αναγνώστη, βρισκόμενο σε ταιριαστή αρμονία με την υπόθεση που έχουμε ενώπιόν μας. Στις πρωτόγονες εποχές, όταν τα ταξίδια καθίσταντο δύσκολα λόγω έλλειψης χώρων διανυκτέρευσης, η φιλοξενία ασκούνταν από ιδιώτες σε πολύ μεγάλο βαθμό, συχνά παραδείγματα της οποίας βρίσκουμε σε όλη την ιστορία, και ειδικά στην Παλαιά Διαθήκη. Τα άτομα που φιλοξενούνταν, και όσοι την παρείχαν, συχνά ανέπτυσσαν φιλία και σεβασμό ο ένας για τον άλλον, και καθιερώθηκε ένα έθιμο μεταξύ των Ελλήνων και των Ρωμαίων να παρέχουν στους καλεσμένους τους κάποιο συγκεκριμένο σημάδι, το οποίο μεταδιδόταν από πατέρα σε γιο, που εξασφάλιζε φιλοξενία και ευγενική μεταχείριση κάθε φορά που αυτό επιδεικνυόταν. Αυτό το σημάδι ήταν συνήθως μια μικρή πέτρα ή βότσαλο, κομμένο στη μέση, πάνω στα οποία, σε κάθε μισό, ο οικοδεσπότης και ο καλεσμένος χάραζαν αμοιβαία τα ονόματά τους και στη συνέχεια τα αντάλλασσαν μεταξύ τους. Η δημιουργία αυτής της ψηφίδας ήταν αρκετά επαρκής για να εξασφαλίσει φιλία για τους ίδιους ή τους απογόνους τους κάθε φορά που ταξίδευαν ξανά προς την ίδια κατεύθυνση, ενώ είναι προφανές ότι αυτές οι πέτρες έπρεπε να φυλάσσονται ιδιωτικά και τα ονόματα που ήταν γραμμένα πάνω τους να κρύβονται προσεκτικά, για να μην αποκτήσουν άλλοι τα προνόμια αυτά, αντί των προσώπων για τα οποία προορίζονταν.

«Πόσο φυσική, λοιπόν, είναι η αναφορά σε αυτό το έθιμο με τα λόγια του κειμένου, "*θα του δώσω να φάει από το μάννα που είναι κρυμμένο*!" και αφού το κάνω αυτό, αφού τον κάνω δηλαδή να συμμετάσχει στη φιλοξενία μου, αφού τον αναγνωρίσω ως καλεσμένο και φίλο μου, θα του δώσω τη λευκή πέτρα και στην πέτρα αυτή θα είναι ένα νέο όνομα γραμμένο, το οποίο κανείς δεν γνωρίζει, εκτός από αυτόν που το λαμβάνει. Θα του δώσω ένα εχέγγυο της φιλίας μου, ιερό και απαραβίαστο, γνωστό μόνο από τον ίδιο».

Σχετικά με το νέο όνομα, ο Γουέσλεϊ λέει πολύ εύστοχα: —

«Ο Ιακώβ, μετά τη νίκη του, απέκτησε το νέο όνομα, το Ισραήλ. Θέλεις να μάθεις ποιο θα είναι το νέο σου όνομα; Ο δρόμος προς αυτό είναι απλός — γίνε νικητής. Μέχρι τότε, όλες οι έρευνές σου θα είναι μάταιες. Θα το διαβάσεις τότε πάνω στην άσπρη πέτρα»

Εδάφιο 18. Και προς τον άγγελο της εκκλησίας στα Θυάτειρα, γράψε: Αυτά λέει ο Υιός τού Θεού, εκείνος που έχει τα μάτια του σαν φλόγα φωτιάς, και τα πόδια του είναι όμοια με χαλκολίβανο: 19. Ξέρω τα έργα σου, και την αγάπη, και τη διακονία, και την πίστη, και την υπομονή σου, και τα έργα σου, και τα τελευταία ότι είναι περισσότερα από τα πρώτα. 20. Έχω, όμως, λίγα εναντίον σου, επειδή αφήνεις τη γυναίκα, την Ιεζάβελ, που λέει τον εαυτό της προφήτισσα, να διδάσκει και να πλανάει τούς δούλους μου στο να πορνεύουν και να τρώνε ειδωλόθυτα. 21. Και της έδωσα καιρό για να μετανοήσει από την πορνεία της, και δεν μετανόησε. 22. Δες,

εγώ τη βάζω σε κρεβάτι, κι αυτούς, που μαζί της μοιχεύουν, σε μεγάλη θλίψη, αν δεν μετανοήσουν από τα έργα τους. 23. Και τα παιδιά της θα τα φονεύσω με θάνατο. Και όλες οι εκκλησίες θα γνωρίσουν ότι, εγώ είμαι που ερευνώ νεφρά και καρδιές· και θα δώσω σε κάθε έναν σύμφωνα με τα έργα σας. 24. Λέω, μάλιστα, σε σας και προς τους υπόλοιπους που είναι στα Θυάτειρα, όσοι δεν έχουν αυτή τη διδασκαλία, και οι οποίοι δεν γνώρισαν τα βάθη τού σατανά, όπως λένε: Δεν θα βάλω επάνω σας άλλο βάρος· 25. όμως, εκείνο που έχετε, κρατήστε το μέχρις ότου έρθω. 26. Και όποιος νικάει, και όποιος φυλάττει μέχρι τέλους τα έργα μου, θα του δώσω εξουσία επάνω στα έθνη· 27. και θα «τους ποιμάνει με μια σιδερένια ράβδο· θα συντριφτούν, σαν τα σκεύη τού κεραμέα»· όπως και εγώ πήρα από τον Πατέρα μου· 28. και θα του δώσω το πρωινό αστέρι. 29. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες.

Αν η περίοδος που καλύπτεται από την εκκλησία της Περγάμου, η οποία λήγει με την εγκαθίδρυση του παπισμού, το 538 μ.Χ., έχει καθοριστεί σωστά, η πιο κατάλληλη περίοδος που θα μπορούσε να αποδοθεί στην εκκλησία των Θυατείρων θα ήταν τα 1260 χρόνια κυριαρχίας αυτής της βλάσφημης δύναμης, από το 538 μ.Χ. έως το 1798 μ.Χ.. Θυάτειρα σημαίνει «γλυκιά οσμή κόπου» ή «θυσία μεταμέλειας». Οι έννοιες αυτές περιγράφουν εύστοχα την κατάσταση της εκκλησίας του Ιησού Χριστού κατά τη μακρά περίοδο του παπικού θριάμβου και διωγμού. Αυτή ήταν μια εποχή τόσο μεγάλης θλίψης για την εκκλησία όσο δεν είχε υπάρξει ποτέ άλλοτε (Ματθαίου 24:21), η οποία όμως βελτίωσε την πνευματική κατάσταση των πιστών. Ως εκ τούτου, λαμβάνουν τον έπαινο Εκείνου του οποίου τα μάτια είναι σαν φλόγα φωτιάς για τα έργα τους, για την αγάπη, τη διακονία, την πίστη, και την υπομονή τους. Ως προς τα έργα τους, γίνεται διπλή αναφορά, σαν να άξιζαν διπλό έπαινο. Τα τελευταία τους μάλιστα ήταν περισσότερα από τα πρώτα. Υπήρξε βελτίωση στην πνευματική κατάστασή τους, αύξηση στη χάρη, αύξηση σε όλα αυτά τα στοιχεία του Χριστιανισμού. Αυτή η εκκλησία είναι η μόνη που επαινείται για το ότι βελτίωσε την πνευματική της κατάσταση. Όπως όμως συνέβη στην εκκλησία της Περγάμου, όπου η ύπαρξη δυσμενών συνθηκών δεν μπορούσε να αποτελέσει δικαιολογία για ανοχή ψευδών διδασκαλιών μέσα στην εκκλησία, έτσι και σε αυτήν την εκκλησία, καμία ποσότητα χριστιανικού έργου, φιλανθρωπίας, υπηρεσίας, πίστης ή υπομονής δεν θα μπορούσε να αντισταθμίσει μια παρόμοια αμαρτία. Επομένως, τους αποδίδεται μομφή για το ότι την ανέχονταν να είναι ανάμεσά τους -

Τη γυναίκα την Ιεζάβελ. - Όπως στην προηγούμενη εκκλησία ο Αντίπας δεν υποδήλωνε ένα μόνο άτομο, αλλά μια κατηγορία προσώπων, έτσι, αναμφίβολα, και η Ιεζάβελ πρέπει να κατανοηθεί εδώ με τον ίδιο τρόπο. Το λεξικό της Βίβλου του Watson λέει: «Το όνομα της Ιεζάβελ χρησιμοποιείται συμβολικά. Αποκάλυψη 2:20». Ο William Miller, στις Διαλέξεις, σελ. 142, αναφέρει τα εξής: —

«Το όνομα Ιεζάβελ είναι μεταφορικό, και αναφέρεται στη γυναίκα του Αχαάβ, η οποία σκότωσε τους προφήτες του Κυρίου, οδήγησε τον άντρα της στην ειδωλολατρία και από το δικό της τραπέζι τάισε τους προφήτες του Βάαλ. Δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί πιο κατάλληλο σύμβολο για να δηλώσει τα παπικά βδελύγματα, (βλέπε Α΄ Βασιλέων κεφάλαια 18, 19 και 21.) Είναι προφανές από την ιστορία, καθώς και από αυτό το εδάφιο, ότι η εκκλησία του Χριστού άφησε μερικούς από τους παπικούς μοναχούς να κηρύττουν και να διδάσκουν ανάμεσά τους, (βλέπε «Ιστορία των Βαλδένσιων»).»

Το Comprehensive Commentary κάνει την ακόλουθη παρατήρηση στο εδάφιο 23: «Γίνεται λόγος για παιδιά, κάτι που επιβεβαιώνει την ιδέα ότι πρόκειται για μια αίρεση και τα παιδιά είναι οι προσήλυτοί της». Οι κρίσεις που εδώ απειλούνται εναντίον αυτής της γυναίκας είναι σε αρμονία με τις απειλές σε άλλα μέρη αυτού του βιβλίου εναντίον της Ρωμαϊκής Εκκλησίας υπό το σύμβολο μιας διεφθαρμένης γυναίκας, της μητέρας των πορνών και των βδελυγμάτων της γης, (βλέπε Αποκάλυψη κεφάλαια 17-19). Ο θάνατος για τον οποίο γίνεται λόγος είναι αναμφίβολα ο δεύτερος θάνατος, στο τέλος των χιλίων ετών της Αποκάλυψης 20, όταν θα δοθεί η δίκαιη ανταπόδοση από Εκείνον που ερευνά τα "*νεφρά και καρδιές*" όλων των ανθρώπων. Και επιπλέον, η διακήρυξη, "*θα δώσω σε κάθε έναν σύμφωνα με τα έργα σας*", αποτελεί απόδειξη ότι η προσφώνηση προς αυτήν την εκκλησία προσβλέπει προφητικά στην τελική ανταμοιβή ή τιμωρία όλων των υπόλογων ανθρώπων.

Και όλες οι εκκλησίες θα γνωρίσουν, κλπ. — Εξαιτίας αυτής της φράσης έχει υποστηριχθεί ότι αυτές οι επτά εκκλησίες δεν θα μπορούσαν να υποδηλώνουν επτά διαδοχικές περιόδους της εποχής του ευαγγελίου, αλλά θα πρέπει να συνυπάρχουν ταυτόχρονα, καθώς διαφορετικά *όλες* οι εκκλησίες δεν θα μπορούσαν να γνωρίζουν ότι ο Χριστός ήταν ο ερευνητής των νεφρών και των καρδιών βλέποντας τις κρίσεις Του πάνω στην Ιεζάβελ και τα παιδιά της. Πότε όμως θα το μάθουν αυτό *όλες* οι εκκλησίες; — Όταν αυτά τα παιδιά τιμωρηθούν με θάνατο. Και αν αυτό συμβαίνει στην εποχή που ο δεύτερος θάνατος επιβάλλεται σε όλους τους ασεβείς, τότε, πράγματι, "*όλες οι εκκλησίες*", καθώς θα βλέπουν την επιβολή της κρίσης, θα γνωρίσουν ότι κανένα μυστικό πράγμα, καμία κακή σκέψη ή πρόθεση της καρδιάς δεν έχει ξεφύγει από τη γνώση Εκείνου, ο οποίος, με μάτια σαν φλόγα φωτιάς, ερευνά τις καρδιές και τα νεφρά των ανθρώπων.

Δεν θα βάλω επάνω σας άλλο βάρος. — Αν σωστά καταλαβαίνουμε, ο Κύριος υποσχέθηκε μια ανάπαυλα στην εκκλησία από το βάρος που της αναλογούσε τόσο καιρό, — το βάρος της παπικής καταπίεσης. Τούτο δεν μπορεί να έχει εφαρμογή στην αποδοχή νέων αληθειών από την πλευρά της, γιατί η αλήθεια δεν είναι βάρος για κανένα υπεύθυνο ον. Οι ημέρες όμως της θλίψης που ήρθαν σε εκείνη την εκκλησία, επρόκειτο να συντομευθούν για χάρη των εκλεκτών, Ματθαίου 24:22. "*Θα βοηθηθούν*", λέει ο προφήτης, "*με μικρή βοήθεια*", Δανιήλ 11:34. "*Και η γη βοήθησε τη γυναίκα*", λέει ο Ιωάννης. Αποκάλυψη 12:16.

Κρατήστε το μέχρις ότου έρθω. — Αυτά είναι τα λόγια του «Υιού του Θεού» και παρουσιάζει μια έλευση χωρίς να θέτει όρους. Στις εκκλησίες της Εφέσου και της Περγάμου, τέθηκαν απειλητικοί όροι: «Μετανοήστε, αλλιώς θα έρθω σε εσάς» κλπ., υπονοώντας επίσκεψη κρίσης. Εδώ παρουσιάζεται μια έλευση εντελώς διαφορετικής φύσης. Δεν είναι μια απειλή τιμωρίας. Δεν αναστέλλεται υπό όρους. Τίθεται ενώπιον του πιστού ως ζήτημα ελπίδας, και δεν μπορεί να αναφέρεται σε κανένα άλλο γεγονός παρά στη μελλοντική δεύτερη έλευση του Κυρίου με δόξα, όταν οι δοκιμασίες των Χριστιανών θα σταματήσουν και οι προσπάθειές τους στον αγώνα για τη ζωή και ο αγώνας τους για το στεφάνι δικαιοσύνης θα ανταμειφθούν με αιώνια επιτυχία.

Αυτή η εκκλησία μας φέρνει στην εποχή που άρχισαν να εκπληρώνονται τα πιο άμεσα σημάδια της επερχόμενης παρουσίας. Το 1780, δεκαοκτώ χρόνια πριν από το τέλος αυτής της περιόδου, εκπληρώθηκαν τα προβλεπόμενα σημεία στον ήλιο και τη σελήνη, (βλέπε κεφάλαιο 6:12). Αναφερόμενος σε αυτά τα σημεία, ο Σωτήρας είπε: "*Και όταν αυτά*

αρχίσουν να γίνονται, ανασηκωθείτε και σηκώστε ψηλά τα κεφάλια σας· επειδή, πλησιάζει η απολύτρωσή σας.". Στην ιστορία αυτής της εκκλησίας φτάνουμε σε ένα σημείο όπου το τέλος πλησιάζει τόσο πολύ που η προσοχή του λαού θα μπορούσε σωστά να στραφεί σε αυτό το γεγονός με πιο συγκεκριμένο τρόπο. Πάντοτε, ο Χριστός λέει στους ακόλουθους Του: "*Πραγματευθείτε μέχρις ότου έρθω.*", Λουκά 19:13. Τώρα λέει: "*Κρατήστε το μέχρις ότου έρθω.*".

Μέχρι τέλους. — Είναι το τέλος της χριστιανικής εποχής. "*Εκείνος, όμως, που θα έχει υπομείνει μέχρι τέλους*", λέει ο Χριστός, "*θα σωθεί*", Ματθαίου 24:13. Δεν υπάρχει εδώ μια παρόμοια υπόσχεση σε εκείνους που τηρούν τα έργα του Χριστού, κάνουν αυτά που έχει προστάξει και τηρούν την πίστη του Ιησού; Κεφάλαιο 14:12.

Εξουσία επάνω στα έθνη. — Σε αυτόν τον κόσμο οι ασεβείς κυβερνούν, και οι δούλοι του Χριστού δεν έχουν καμία υπόληψη. Αλλά έρχεται ο καιρός που η δικαιοσύνη θα φανερωθεί, όταν κάθε ασέβεια θα φανεί στο αληθινό της φως και θα χάσει την αξία της, όταν το σκήπτρο της δύναμης θα είναι στα χέρια του λαού του Θεού. Αυτή η υπόσχεση εξηγείται από τα ακόλουθα γεγονότα και γραφές: (1) Τα έθνη θα δοθούν από τον Πατέρα στα χέρια του Χριστού, για να κυβερνηθούν με σιδερένια ράβδο και να συντριφτούν σε κομμάτια σαν σκεύος κεραμέα (Ψαλμοί 2:8,9). (2) Όταν ο Χριστός θα αναλάβει τότε αυτό το έργο δύναμης και κρίσης, μαζί Του θα είναι οι άγιοι Του (Αποκάλυψη 3:21). (3) Θα βασιλεύσουν μαζί Του με αυτή την ιδιότητα για χίλια χρόνια (κεφάλαιο 20:4). (4) Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, θα προσδιοριστεί ο βαθμός της κρίσης που θα πέσει πάνω στους ασεβείς ανθρώπους και τους πονηρούς αγγέλους (Α΄ Κορινθίους 6:2,3). (5) Στο τέλος των χιλίων ετών, θα έχουν την τιμή να συμμετέχουν με τον Χριστό στην εκτέλεση της ,ποινής που θα έχει προσδιοριστεί, Ψαλμοί 149:9.

Το *πρωινό αστέρι.* — Ο Χριστός λέει, στο κεφάλαιο 22:16, ότι ο ίδιος είναι το αστέρι το πρωινό. Το πρωινό αστέρι είναι ο άμεσος πρόδρομος της ημέρας. Αυτό που εδώ ονομάζεται πρωινός αστέρας, ονομάζεται φωσφόρος στη Β΄ Πέτρου 1:19, όπου συνδέεται με την αυγή της ημέρας. "*μέχρις ότου έρθει η αυγή τής ημέρας, και ο φωσφόρος ανατείλει μέσα στις καρδιές σας*". Κατά τη διάρκεια της κουραστικής νύχτας κατά την οποία οι άγιοι αγρυπνούν, έχουν τον λόγο του Θεού να ρίχνει το απαραίτητο φως του στο μονοπάτι τους. Αλλά όταν ο φωσφόρος ανατείλει στις καρδιές τους, δηλαδή, ο πρωινός αστέρας δοθεί στους νικητές, θα έρθουν σε μια τόσο στενή σχέση με τον Χριστό που οι καρδιές τους θα φωτιστούν πλήρως με το Πνεύμα Του και θα περπατούν στο φως Του. Τότε δεν θα χρειάζονται πλέον τον βεβαιότερο προφητικό λόγο, που τώρα φέγγει σαν λυχνάρι σε σκοτεινό τόπο. Σπεύσε, ω ένδοξη ώρα, όταν το φως της λαμπρής ημέρας του ουρανού θα ανατείλει στο μονοπάτι του μικρού ποιμνίου, και ακτίνες δόξας από τον αιώνιο κόσμο θα χρυσώσουν τις σημαίες τους!

Κεφάλαιο 3 – Οι Επτά Εκκλησίες (συνέχεια)

Σάρδεις, η σημασία της λέξης — Λευκά ιμάτια — Το βιβλίο της ζωής — Η σημασία της λέξης Φιλαδέλφεια — Το κλειδί του Δαβίδ — Η σημασία της Λαοδικείας — Ούτε ψυχρός ούτε ζεστός — Η συμβουλή — Η τελική υπόσχεση.

Εδάφιο 1. Και προς τον άγγελο της εκκλησίας στις Σάρδεις, γράψε: Αυτά λέει εκείνος που έχει τα επτά πνεύματα του Θεού, και τα επτά αστέρια. Ξέρω τα έργα σου, ότι το όνομα έχεις πως ζεις, και είσαι νεκρός. 2. Γίνε άγρυπνος, και στήριξε τα υπόλοιπα που πρόκειται να πεθάνουν· επειδή, δεν βρήκα τα έργα σου τέλεια μπροστά στον Θεό. 3. Θυμήσου, λοιπόν, πώς παρέλαβες και άκουσες, και φύλαγέ τα, και μετανόησε· αν, λοιπόν, δεν αγρυπνήσεις, θάρθω εναντίον σου σαν κλέφτης, και δεν θα γνωρίσεις ποια ώρα θάρθω εναντίον σου. 4. Έχεις λίγα ονόματα και στις Σάρδεις, που δεν μόλυναν τα ιμάτιά τους· και θα περπατήσουν μαζί μου με λευκά, επειδή είναι άξιοι. 5. Όποιος νικάει, αυτός θα ντυθεί με λευκά ιμάτια· και δεν θα εξαλείψω το όνομά του από το βιβλίο τής ζωής, και θα ομολογήσω το όνομά του μπροστά στον Πατέρα μου, και μπροστά στους αγγέλους του. 6. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες.

Αν οι χρονολογίες που προσδιορίστηκαν για τις προηγούμενες εκκλησίες έχουν καθοριστεί σωστά, η περίοδος που καλύπτεται από την εκκλησία των Σάρδεων πρέπει να ξεκινάει περίπου από το έτος 1798 μ.Χ..

Σάρδεις σημαίνει «άρχοντας ή τραγούδι χαράς» ή «αυτό που απομένει». Έχουμε λοιπόν μπροστά μας, τις εκκλησίες της Μεταρρύθμισης, που είναι τα μέλη τα οποία απαρτίζουν αυτήν την εκκλησία, από το προαναφερθέν έτος μέχρι το μεγάλο κίνημα που σηματοδότησε μια άλλη εποχή στην ιστορία του λαού του Θεού.

Το μεγάλο ελάττωμα που βρέθηκε σε αυτή την εκκλησία είναι ότι έχει το όνομα πως ζει, αλλά είναι νεκρή. Από κοσμική άποψη, τι υψηλή θέση κατείχε η επίσημη, η κατ' όνομα εκκλησία κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου! Κοιτάξτε τους ηχηρούς τίτλους της και την εύνοιά της από τον κόσμο. Πόσο ραγδαία αυξήθηκε η υπερηφάνεια και η δημοτικότητα της, μέχρις ότου η πνευματικότητα καταστράφηκε, η γραμμή διάκρισης μεταξύ της εκκλησίας και του κόσμου εξαλείφθηκε, ώστε πλέον τα διαφορετικά αυτά δημοφιλή σώματα ανθρώπων να είναι εκκλησίες του Χριστού μόνο κατ' όνομα!

Αυτή η εκκλησία επρόκειτο να ακούσει την διακήρυξη της διδαχής της δευτέρας παρουσίας, όπως μαθαίνουμε από το εδάφιο 3: "*αν, λοιπόν, δεν αγρυπνήσεις, θάρθω εναντίον σου σαν κλέφτης*". Αυτό υπονοεί ότι η διδαχή της παρουσίας θα διακηρυσσόταν τότε και η εκκλησία είχε καθήκον να αγρυπνεί. Αν και η έλευση που αναφέρεται είναι άνευ όρων, ο τρόπος με τον οποίο θα ερχόταν σε αυτούς εμπεριείχε όρους. Η μη αγρυπνία τους δεν θα εμπόδιζε την έλευση του Κυρίου, αλλά με την αγρυπνία τους θα μπορούσαν να αποφύγουν να αιφνιδιαστούν όπως γίνεται όταν έρχεται ένας κλέφτης. Γιατί μόνο σε εκείνους που βρίσκονται σε αυτή την κατάσταση έρχεται η ημέρα του Κυρίου απροειδοποίητα. "*Αλλά, εσείς, αδελφοί,*", λέει ο Παύλος, "*δεν είστε σε σκοτάδι, ώστε η*

ημέρα να σας καταφτάσει σαν κλέφτης.”, Α΄ Θεσσαλονικείς 5:4.

Λίγα ονόματα και στις Σάρδεις. — Αυτή η διατύπωση φαίνεται να υπονοεί μια περίοδο απαράμιλλης κοσμικότητας μέσα στην εκκλησία. Αλλά ακόμη και σε αυτή την κατάσταση πραγμάτων, υπάρχουν μερικοί των οποίων τα ρούχα δεν είναι μολυσμένα, — μερικοί που έχουν διατηρήσει τον εαυτό τους απαλλαγμένο από αυτή τη μολυσματική επιρροή. Ο Ιάκωβος λέει: “*Θρησκεία καθαρή και χωρίς ψεγάδι μπροστά στον Θεό και Πατέρα είναι τούτη: Να επισκέπτεται τους ορφανούς και τις χήρες στη θλίψη τους, και να τηρεί τον εαυτό του αμόλυντον από τον κόσμο.*”, Ιακώβου 1:27.

Θα περπατήσουν μαζί μου με λευκά. — Ο Κύριος δεν παραβλέπει τον λαό Του σε κανένα μέρος, όσο λίγοι κι αν είναι. Μοναχικέ Χριστιανέ, χωρίς να έχεις κανέναν με μια παρόμοια πολύτιμη πίστη με τον οποίο να επικοινωνήσεις, νιώθεις ποτέ ότι οι στρατιές των απίστων θα σε καταπιούν; Να ξέρεις ότι δεν περνάς απαρατήρητος ούτε είσαι ξεχασμένος από τον Κύριό σου. Το πλήθος των ασεβών γύρω σου δεν μπορεί να είναι τόσο μεγάλο που να σε κρύψει από τα μάτια Του, και αν κρατήσεις τον εαυτό σου αμόλυντο από το κακό που σε περιβάλλει, η υπόσχεση είναι βέβαιη για σένα. Θα ντυθείς στα λευκά, — τα λευκά ενδύματα του νικητή, — και θα περπατήσεις μαζί με τον Κύριό σου στη δόξα, βλέπε κεφάλαιο 7:17: “*επειδή, το Αρνίο, που είναι ανάμεσα στον θρόνο, θα τους ποιμάνει, και θα τους οδηγήσει σε ζωντανές πηγές νερών· και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους.*”.

Λευκά ιμάτια. — Το να είναι κανείς ντυμένος με λευκά ιμάτια εξηγείται σε άλλα σημεία της Γραφής ως σύμβολο απαλλαγής από την ανομία και ως σύμβολο ένδυσης της δικαιοσύνης, (βλέπε Ζαχαρία 3:4,5). Το “*Αφαιρέστε τα βρώμικα ιμάτιά του*” εκεί εξηγείται από τη διατύπωση που ακολουθεί, “*Δες, αφαίρεσα από σένα την ανομία σου*”. Το “*εκλεκτής ποιότητας λινό*”, ή το λευκό ένδυμα, “είναι τα δικαιώματα των αγίων” [η δικαιοσύνη των αγίων, στο Αγγλικό KJV], Αποκάλυψη 19:8.

Το βιβλίο της ζωής. — Αποτελεί αντικείμενο συγκλονιστικού ενδιαφέροντος! Είναι ένας τεράστιος και ογκώδης τόμος, στον οποίο είναι καταχωρημένα τα ονόματα όλων των υποψηφίων για αιώνια ζωή! Υπάρχει κίνδυνος, παρόλο που κάποτε τα ονόματά μας είχαν καταχωρηθεί σε αυτό το ουράνιο βιβλίο, να σβηστούν; — Ναι, ειδάλλως αυτή η προειδοποίηση δεν θα είχε γραφτεί ποτέ. Ο Παύλος, μάλιστα, φοβόταν ότι ο ίδιος θα μπορούσε να γίνει αδόκιμος, Α΄ Κορινθίους 9:27. Τα ονόματά μας μπορούν να διατηρηθούν σε αυτό το βιβλίο, μόνο αν στο τέλος βρεθούμε να είμαστε νικητές. Δεν θα μπορέσουν να νικήσουν όλοι. Τα ονόματά τους, προφανώς, θα εξαλειφθούν. Μάλιστα γίνεται αναφορά σε κάποιο συγκεκριμένο χρονικό σημείο στο μέλλον για το έργο αυτό. “*δεν θα εξαλείψω*”, λέει ο Χριστός (στο μέλλον), τα ονόματα των νικητών, κάτι που υπονοεί επίσης ότι ταυτόχρονα θα σβήσει και τα ονόματα εκείνων που δεν θα έχουν νικήσει. Για εκείνη τη στιγμή δεν είναι που μιλάει ο Πέτρος στις Πράξεις 3:19; “*Μετανοήστε, λοιπόν, και επιστρέψτε, για να εξαλειφθούν οι αμαρτίες σας, για νάρθουν καιροί αναψυχής από την παρουσία τού Κυρίου*”. Το να πούμε στον νικητή ότι το όνομά του δεν θα εξαλειφθεί από το βιβλίο της ζωής, είναι σαν να λέμε επίσης ότι οι αμαρτίες του θα εξαλειφθούν από το βιβλίο στο οποίο είναι καταγεγραμμένες, ώστε να μην υπάρξει πλέον η ενθύμηση τους για πάντα, Εβραίους 8:12. Και αυτό θα συμβεί όταν από την παρουσία του Κυρίου έρθουν οι καιροί της αναψυχής. Χρησιμοποιώντας τη διαφορετική διατύπωση του Πέτρου, θα μπορούσαμε επίσης να προσθέσουμε οτι η εξάλειψη των αμαρτιών θα συμβεί, όταν ο φωσφόρος

ανατείλει στις καρδιές μας, όταν δηλαδή δοθεί το πρωινό αστέρι στην εκκλησία, ακριβώς πριν από την έλευση του Κυρίου για να εγκαινιάσει την ένδοξη ημέρα, Β΄ Πέτρου 1:19, Αποκάλυψη 2:28. Αναγνώστη, όταν έρθει η ώρα εκείνης της κρίσης, η οποία δεν μπορεί να είναι πολύ μακριά στο μέλλον, τι θα γίνει με σένα; Θα εξαλειφθούν οι αμαρτίες σου και το όνομά σου θα διατηρηθεί στο βιβλίο της ζωής; Ή μήπως το όνομά σου θα εξαλειφθεί από το βιβλίο της ζωής και οι αμαρτίες σου θα αφεθούν να φέρουν την τρομερή μαρτυρία τους εναντίον σου;

Η ένδοξη ομολογία. — "*θα ομολογήσω το όνομά του μπροστά στον Πατέρα μου, και μπροστά στους αγγέλους του*". Ο Χριστός δίδαξε εδώ στη γη, ότι όπως οι άνθρωποι τον ομολόγησαν ή τον αρνήθηκαν, τον περιφρόνησαν ή τον τίμησαν εδώ, αντίστοιχη ομολογία ή άρνηση θα γίνει από Εκείνον ενώπιον του Πατέρα Του στον ουρανό και ενώπιον των αγίων αγγέλων, Ματθαίου 10:32,33, Μάρκου 8:38, Λουκά 12:8,9. Ποιος μπορεί να συλλάβει το μέγεθος της τιμής να λαμβάνεις την επιδοκιμασία ενώπιον των ουράνιων στρατιών! Ποιος μπορεί να συλλάβει την ευδαιμονία εκείνης της στιγμής, όταν θα έχουμε αποκτηθεί από τον Κύριο της ζωής μπροστά στον Πατέρα Του, ως αυτοί που έχουν κάνει το θέλημά Του, έχουν αγωνιστεί τον καλό αγώνα, έχουν τρέξει μέσα στο στάδιο, τον έχουν τιμήσει ενώπιον των ανθρώπων, έχουν νικήσει, τα ονόματα των οποίων, μέσω των αρετών Του, είναι άξια να διατηρηθούν στο άφθαρτο αρχείο του βιβλίου της ζωής στους αιώνες των αιώνων!

Εδάφιο 7. Και προς τον άγγελο της εκκλησίας στη Φιλαδέλφεια, γράψε: Αυτά λέει ο άγιος, ο αληθινός, αυτός που έχει το κλειδί τού Δαβίδ· αυτός που ανοίγει, και κανένας δεν κλείνει· και κλείνει, και κανένας δεν ανοίγει. 8. Ξέρω τα έργα σου· δες, έβαλα μπροστά σου μια ανοιγμένη θύρα, και κανένας δεν μπορεί να την κλείσει· επειδή, έχεις μικρή δύναμη, και φύλαξες τον λόγο μου, και δεν αρνήθηκες το όνομά μου. 9. Πρόσεξε, θα κάνω αυτούς από τη συναγωγή τού σατανά, που λένε τον εαυτό τους ότι είναι Ιουδαίοι, και δεν είναι, αλλά ψεύδονται· δες, θα τους κάνω νάρθουν και να προσκυνήσουν μπροστά στα πόδια σου, και να γνωρίσουν ότι εγώ σε αγάπησα. 10. Επειδή, φύλαξες τον λόγο τής υπομονής μου, και εγώ θα σε φυλάξω από την ώρα τού πειρασμού, που πρόκειται νάρθει επάνω σε ολόκληρη την οικουμένη, για να δοκιμάσει αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη. 11. Πρόσεξε, έρχομαι γρήγορα· κράτα εκείνο που έχεις, για να μη λάβει κανένας το στεφάνι σου. 12. Όποιος νικάει, θα τον κάνω στύλο μέσα στον ναό του Θεού μου, και δεν θα βγει πλέον έξω· και θα γράψω επάνω του το όνομα τού Θεού μου, και το όνομα της πόλης τού Θεού μου, της νέας Ιερουσαλήμ, που κατεβαίνει από τον ουρανό από τον Θεό μου, και το νέο μου όνομα. 13. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες.

Η λέξη Φιλαδέλφεια σημαίνει αδελφική αγάπη και εκφράζει τη θέση και το πνεύμα εκείνων που δέχθηκαν το μήνυμα της Δ. Παρουσίας που διακηρύχθηκε έως το φθινόπωρο του 1844 μ.Χ.. Καθώς εξέρχονταν από τις αιρετικές εκκλησίες, άφηναν πίσω τους ονόματα και συναισθήματα που τους συνέδεαν με τις ομάδες αυτές και όλη η επιθυμία της καρδιάς τους ήταν να μείνουν ενωμένοι, καθώς προσπαθούσαν να ξυπνήσουν τις εκκλησίες και τον κόσμο υποδεικνύοντας την έλευση του Υιού του ανθρώπου ως την αληθινή ελπίδα του κάθε πιστού. Ο εγωισμός και η πλεονεξία αφέθηκαν στην άκρη, και καλλιεργήθηκε ένα

πνεύμα αφοσίωσης και θυσίας. Το Πνεύμα του Θεού ήταν με κάθε αληθινό πιστό, και ο έπαινος Του σε κάθε στόμα. Όσοι δεν ήταν σε αυτό το κίνημα δεν γνώριζαν τίποτα για τη βαθιά έρευνα της καρδιάς, την αφιέρωση όλων στον Θεό, την ειρήνη, τη χαρά εν Αγίω Πνεύματι και την αγνή, ένθερμη αγάπη που είχαν ο ένας για τον άλλον τότε οι αληθινοί πιστοί. Όσοι ήταν σε αυτό το κίνημα γνωρίζουν ότι καμία περιγραφή δεν θα μπορούσε να αποδώσει αυτή την άγια, ευτυχισμένη κατάσταση στην οποία βρίσκονταν.

Το κλειδί του Δαβίδ. — Ένα κλειδί είναι σύμβολο δύναμης. Ο Υιός του Θεού είναι ο νόμιμος κληρονόμος του θρόνου του Δαβίδ και πρόκειται να πάρει για τον εαυτό Του τη μεγάλη του δύναμη και να βασιλεύσει, ως εκ τούτου, παρουσιάζεται σαν να έχει το κλειδί του Δαβίδ. Ο θρόνος του Δαβίδ, δηλαδή του Χριστού, στον οποίο πρόκειται να βασιλεύσει, είναι τοποθετημένος στην πρωτεύουσα της βασιλείας Του, στη Νέα Ιερουσαλήμ, η οποία τώρα είναι επάνω, αλλά πρόκειται να κατέβει σε αυτή τη γη, όπου ο Χριστός πρόκειται να βασιλεύσει στους αιώνες των αιώνων. Αποκάλυψη 21:1-5, Λουκάς 1:32,33.

Αυτός που ανοίγει, και κανένας δεν κλείνει κλπ. — Για να κατανοήσουμε αυτή τη φράση, είναι απαραίτητο να εξετάσουμε τη θέση και το έργο του Χριστού σε σχέση με τη διακονία Του στο αγιαστήριο, στην αληθινή σκηνή του μαρτυρίου που είναι επάνω, Εβραίους 8:2. Εδώ πάνω στη γη υπήρχε κάποτε ένας τύπος, ή αντίγραφο, αυτού του ουράνιου αγιαστηρίου, το αγιαστήριο που έχτισε ο Μωυσής, Έξοδος 25:8,9, Πράξεις 7:44, Εβραίους 9:1,21,23,24. Το γήινο κτίριο είχε δύο διαμερίσματα, — τα άγια και τα άγια των αγίων, Έξοδος 26:33,34. Στο πρώτο διαμέρισμα υπήρχε η λυχνία, το τραπέζι των ψωμιών της πρόθεσης και το θυσιαστήριο του θυμιάματος. Στο δεύτερο βρισκόταν η κιβωτός, η οποία περιείχε τις πλάκες της διαθήκης με τις δέκα εντολές και τα χερουβείμ πάνω από την κιβωτό, Εβραίους 9:1-5. Αντιστοίχως, το αγιαστήριο στο οποίο ο Χριστός διακονεί στον ουρανό έχει δύο διαμερίσματα, Εβραίους 9:24, (βλέπε επίσης εδάφια 8 και 12 και κεφάλαιο 10:19, σε καθένα από τα εδάφια αυτά η λέξη άγια είναι στον πληθυντικό στο πρωτότυπο και υπονοεί όλο το αγιαστήριο με τα δύο του διαμερίσματα). Καθώς όλα τα αντικείμενα του κοσμικού αγιαστηρίου κατασκευάστηκαν σύμφωνα με το ουράνιο πρότυπό τους, είναι επόμενο το ουράνιο αγιαστήριο να έχει έπιπλα παρόμοια με αυτά του κοσμικού. Για το πρωτότυπο της χρυσής λυχνίας και του θυσιαστηρίου του θυμιάματος, στο πρώτο διαμέρισμα, βλέπε Αποκάλυψη 4:5, 8:3, και για το πρωτότυπο της κιβωτού της διαθήκης, με τις δέκα εντολές της, βλέπε Αποκάλυψη 11:19. Στο κοσμικό αγιαστήριο διακονούσαν οι ιερείς, Έξοδος 28:41,43, Εβραίους 9:6,7, 13:11 κλπ. Η διακονία αυτών των ιερέων ήταν σκιά της διακονίας του Χριστού στο αγιαστήριο στον ουρανό, Εβραίους 8:4,5. Στη γήινη αυτή σκηνή τελούνταν κάθε χρόνο ένας πλήρης κύκλος λειτουργίας της, Εβραίους 9:7, Στην επουράνια σκηνή του μαρτυρίου όμως η λειτουργία τελείται μιά για πάντα. Εβραίους 7:27, 9:12. Στο τέλος της ετήσιας τυπικής λειτουργίας, ο αρχιερέας έμπαινε στο δεύτερο διαμέρισμα, στα άγια των αγίων του αγιαστηρίου, για να κάνει εξιλέωση, και αυτό το έργο ονομάζεται καθαρισμός του αγιαστηρίου, Λευιτικό 16:20,30,33, Ιεζεκιήλ 45:18. Όταν άρχιζε η διακονία στα άγια των αγίων, σταματούσε η διακονία στα άγια και καμία λειτουργία δεν τελούνταν εκεί όσο ο ιερέας ήταν απασχολημένος στα άγια των αγίων, Λευιτικό 16:17. Ένα παρόμοιο άνοιγμα και κλείσιμο του αντίστοιχου διαμερίσματος λόγω της αλλαγής διακονίας, έπρεπε να επιτελεστεί από τον Χριστό όταν ήρθε η ώρα για τον καθαρισμό του ουράνιου αγιαστηρίου. Η ώρα για να ξεκινήσει αυτή η νέα διακονία ήρθε στο τέλος των 2300 ημερών, το 1844 μ.Χ.. Το άνοιγμα και το κλείσιμο που αναφέρονται στην υπό

εξέταση φράση αναφέρεται σε αυτό το γεγονός, με το άνοιγμα να είναι η έναρξη της διακονίας Του στα άγια των αγίων, και το κλείσιμο, η παύση της διακονίας Του στο πρώτο διαμέρισμα, δηλαδή στα άγια, (βλέπε ανάλυση του θέματος του αγιαστηρίου και του καθαρισμού του, στο Δανιήλ 8:14).

Το εδάφιο 9 πιθανώς αναφέρεται σε εκείνους που δεν αποδέχθηκαν το φως της αλήθειας που ο Θεός δίνει με προοδευτικό τρόπο, και αποφάσισαν να αντιτεθούν σε εκείνους που το κάνουν. Αυτοί θα υποχρεωθούν να νιώσουν και να ομολογήσουν ότι ο Θεός αγαπά εκείνους, που, χωρίς να απορρίπτουν τις προηγούμενες εκπληρώσεις του λόγου Του, ούτε οχυρώνουν τον εαυτό τους πίσω από ένα δόγμα, συνεχίζουν να προοδεύουν στη γνώση της αλήθειας Του.

Ο Λόγος της υπομονής Μου. — Ο Ιωάννης λέει, στην Αποκάλυψη 14:12, "*Εδώ είναι η υπομονή των αγίων· εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές τού Θεού και την πίστη τού Ιησού.*". Όσοι ζουν τώρα με υπομονή και πιστή υπακοή στις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού, θα φυλαχτούν στην ώρα του πειρασμού και του κινδύνου που βρίσκεται ακριβώς μπροστά μας. (βλέπε κεφάλαιο 13:13-17).

Πρόσεξε, έρχομαι γρήγορα. — Η δευτέρα παρουσία του Χριστού έρχεται ξανά στο προσκήνιο, με πιο εμφατικό τρόπο από οποιοδήποτε από τα προηγούμενα μηνύματα. Η εγγύτητα αυτού του γεγονότος επισημαίνεται εδώ στους πιστούς. Το μήνυμα ισχύει για μια περίοδο κατά την οποία αυτό το μεγάλο γεγονός επίκειται να πραγματοποιηθεί και έτσι αυτό αποτελεί την πιο αναμφισβήτητη απόδειξη της προφητικής φύσης αυτών των μηνυμάτων. Τα μηνύματα προς τις τρεις πρώτες εκκλησίες δεν περιέχουν καμία νύξη για τη δεύτερη έλευση του Χριστού, εκ του γεγονότος ότι οι εκκλησίες αυτές δεν καλύπτουν μια περίοδο κατά την οποία αυτό το γεγονός θα μπορούσε να αναμενόταν σύμφωνα με τις Γραφές. Ακολουθεί όμως η εκκλησία των Θυατείρων, πέρα από την οποία εμφανίζονται μόνο τρία σχετικά σύντομα στάδια της εκκλησίας πριν από το τέλος, και, σαν να είχε έρθει τότε η ώρα που αυτή η μεγάλη ελπίδα μόλις άρχιζε να ανατέλλει για την εκκλησία, το μυαλό μεταφέρεται σε αυτήν από μια μόνο νύξη: "*εκείνο που έχετε, κρατήστε το μέχρις ότου έρθω*". Προχωράμε στην επόμενη κατάσταση της εκκλησίας, τις Σάρδεις, την εκκλησία που κατέχει μια θέση ακόμη πιο κοντά σε αυτό το γεγονός, και έρχεται στο προσκήνιο η μεγάλη διακήρυξη που επρόκειτο να το προαναγγείλει, καθώς και το καθήκον της αγρυπνίας που επιβάλλεται στην εκκλησία: "*αν, λοιπόν, δεν αγρυπνήσεις, θάρθω εναντίον σου σαν κλέφτης*". Φτάνουμε στην εκκλησία της Φιλαδέλφειας, ακόμα πιο βαθιά στη ροή του χρόνου, και η εγγύτητα αυτού του μεγάλου γεγονότος οδηγεί Αυτόν που "*είναι άγιος και αληθινός*" να εκφέρει τη συγκλονιστική διακήρυξη: "*Πρόσεξε, έρχομαι γρήγορα*". Πόσο προφανές είναι με βάση όλα αυτά ότι αυτές οι εκκλησίες κατέχουν θέσεις διαδοχικές χρονικά ως προς την μεγάλη ημέρα του Κυρίου, καθώς βρίσκονται σε μια συνεχώς αυξανόμενη εγγύτητα ως προς αυτήν και όσο αυτό το μεγάλο γεγονός γίνεται όλο και πιο εμφανές τόσο σαφέστερα και πιο εντυπωσιακά τίθεται στην προσοχή της εκκλησίας. Εδώ βλέπουν πράγματι την ημέρα αυτή να πλησιάζει, Εβραίους 10:25.

Εντολή πιστότητας. — "*κράτα εκείνο που έχεις, για να μη λάβει κανένας το στεφάνι σου*". Όχι ότι με την πιστότητα μας στερούμε από κάποιον άλλον ένα στέμμα· το ρήμα λαμβάνω έχει διάφορους ορισμούς, ένας από τους οποίους είναι «αφαιρώ, αρπάζω από, στερώ από». Κράτα γερά ότι έχεις, ώστε κανείς να μην σου στερήσει το στεφάνι της ζωής. Μην αφήσεις κανέναν, και τίποτα, να σε παρασύρει από το να παραδώσεις την αλήθεια ή

να σε κάνει να αποκλίνεις από τον ίσο δρόμο του Κυρίου, γιατί κάνοντας αυτό θα σε κάνουν να χάσεις την ανταμοιβή.

Στύλος στον ναό. — Με αυτή την προσφώνηση, ο νικητής λαμβάνει την υπόσχεση να γίνει στύλος στον ναό του Θεού και να μην βγαίνει πια έξω. Ο ναός εδώ, με το σύμβολο ενός ουράνιου κτιρίου, πρέπει να υποδηλώνει την εκκλησία και η υπόσχεση προς τον νικητή ότι θα γίνει στύλος σε αυτήν είναι η ισχυρότερη υπόσχεση που θα μπορούσε να δοθεί και αποτελεί μια θέση τιμής, μονιμότητας και ασφάλειας μέσα στην εκκλησία. Όταν έρθει η ώρα που αυτό το μέρος της υπόσχεσης θα εκπληρωθεί, η δοκιμασία του νικητή θα έχει περάσει και θα είναι πλήρως εδραιωμένος στην αλήθεια και σφραγισμένος. "*δεν θα βγει πλέον έξω*", δηλαδή, δεν θα υπάρχει πλέον κίνδυνος να πέσει, είναι του Κυρίου για πάντα, η σωτηρία του είναι βέβαιη.

Πρόκειται όμως να λάβουν περισσότερα από αυτό. Από τη στιγμή που θα νικήσουν και θα σφραγιστούν για τον ουρανό, θα χαρακτηριστούν, αν μπορούμε να το εκφράσουμε έτσι, ως άτομα που ανήκουν στον Θεό και τον Χριστό, εντεταλμένα για τον προορισμό τους, τη Νέα Ιερουσαλήμ. Θα έχουν γραμμένο πάνω τους το όνομα του Θεού, του οποίου είναι ιδιοκτησία, το όνομα της Νέας Ιερουσαλήμ, προς την οποία πηγαίνουν και όχι στην παλιά Ιερουσαλήμ, προς την οποία κάποιοι μάταια κοιτάζουν, και θα έχουν πάνω τους το νέο όνομα του Χριστού, με την εξουσία του οποίου θα λάβουν αιώνια ζωή και θα εισέλθουν στη βασιλεία. Σφραγισμένοι και εντεταλμένοι κατ' αυτόν τον τρόπο, οι άγιοι του Θεού είναι ασφαλείς. Κανένας εχθρός δεν θα μπορέσει να τους εμποδίσει να φτάσουν στον προορισμό τους, στον ένδοξο λιμάνι της ανάπαυσής τους, την ουράνια Ιερουσαλήμ.

Εδάφιο 14. Και προς τον άγγελο της εκκλησίας των Λαοδικέων, γράψε: Αυτά λέει ο Αμήν, ο πιστός και αληθινός μάρτυρας, η αρχή τής κτίσης τού Θεού.
15. Ξέρω τα έργα σου, ότι ούτε ψυχρός είσαι ούτε ζεστός· είθε να ήσουν ψυχρός ή ζεστός· 16. έτσι, επειδή είσαι χλιαρός, και ούτε ψυχρός ούτε ζεστός, πρόκειται να σε ξεράσω από το στόμα μου. 17. Επειδή, λες ότι: Είμαι πλούσιος, και πλούτησα, και δεν έχω ανάγκη από τίποτε, και δεν ξέρεις ότι εσύ είσαι ο ταλαίπωρος, και ο ελεεινός, και ο φτωχός, και ο τυφλός και ο γυμνός· 18. σε συμβουλεύω να αγοράσεις από μένα χρυσάφι δοκιμασμένο από τη φωτιά, για να πλουτήσεις· και ιμάτια λευκά για να ντυθείς, και να μη φανερωθεί η ντροπή τής γύμνιας σου· και να χρίσεις τα μάτια σου με κολλύριο, για να βλέπεις. 19. Εγώ, όσους αγαπάω, τους ελέγχω και τους περνάω από παιδεία· γίνε, λοιπόν, ζηλωτής και μετανόησε. 20. Πρόσεξε, στέκομαι στη θύρα και κρούω· αν κάποιος ακούσει τη φωνή μου, και ανοίξει τη θύρα, θα μπω μέσα σ' αυτόν, και θα δειπνήσω μαζί του κι αυτός μαζί μου. 21. Όποιος νικάει, θα του δώσω να καθήσει μαζί μου στον θρόνο μου, όπως κι εγώ νίκησα, και κάθησα μαζί με τον Πατέρα μου στον θρόνο του. 22. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει τι λέει το Πνεύμα προς τις εκκλησίες.

Η Λαοδίκεια συμβολίζει την κρίση του λαού ή, σύμφωνα με τον Cruden, έναν δίκαιο λαό. Το μήνυμα προς αυτήν την εκκλησία φέρνει στο φως τις τελικές σκηνές της περιόδου πριν το κλείσιμο της θύρας της χάρης. Αποκαλύπτει μια περίοδο κρίσης. Είναι το τελευταίο στάδιο της εκκλησίας. Συνεπώς, αφορά τους πιστούς στους οποίους απευθύνεται το τρίτο μήνυμα της τριπλής αγγελίας, που είναι το τελευταίο μήνυμα ελέους λίγο πριν από την

έλευση του Χριστού (βλ. κεφάλαιο 14:9-14), και δίνεται κατά τη διάρκεια της περιόδου όπου συντελείται η μεγάλη ημέρα της εξιλέωσης και η διερευνητική κρίση προχωρά πάνω στον οίκο του Θεού, - μια περίοδος κατά την οποία ο δίκαιος και άγιος νόμος του Θεού γίνεται αποδεκτός από την εκκλησία που βρίσκεται σε αναμονή ως ο κανόνας της ζωής της.

Αυτά λέει ο Αμήν. - Αυτό είναι, λοιπόν, το τελικό μήνυμα προς τις εκκλησίες λίγο πριν από το κλείσιμο της θύρας της χάρης. Απευθύνεται στους αδιάφορους Λαοδικείς και παρόλο που η περιγραφή της κατάστασής τους είναι τρομακτική και εκπληκτική, εντούτοις δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, γιατί ο Μάρτυρας είναι "*πιστός και αληθινός*". Επιπλέον, είναι "*η αρχή της κτίσης του Θεού*". Κάποιοι υποθέτουν ότι αυτή τη φράση υποδηλώνει ότι ο Χριστός ήταν το πρώτο κτιστό ον, χρονολογώντας την ύπαρξή Του πριν από οποιαδήποτε άλλη κτιστή ύπαρξη ή πράγμα, δίπλα στον αυθύπαρκτο και αιώνιο Θεό. Η φράση όμως αυτή δεν υπονοεί απαραίτητα ότι ο Χριστός κτίστηκε, γιατί οι λέξεις "*η αρχή της κτίσης*" μπορεί απλώς να υποδηλώνουν ότι το έργο της δημιουργίας, αυστηρά μιλώντας, ξεκίνησε από Αυτόν. "*χωρίς αυτόν δεν έγινε ούτε ένα το οποίο έχει γίνει".* Άλλοι, ωστόσο, και πιο σωστά πιστεύουμε, εκλαμβάνουν τη λέξη ἀρχὴ ως «παράγοντας, μέσο, αρχηγός» ή την «αποτελεσματική αιτία», που είναι ένας από τους ορισμούς της λέξης, κατανοώντας ότι ο Χριστός είναι ο παράγοντας μέσω του οποίου ο Θεός δημιούργησε τα πάντα, αλλά ότι η ύπαρξη του ιδίου προέκυψε με διαφορετικό τρόπο, καθώς ονομάζεται "*ο μονογενής*" του Πατέρα. Θα ήταν εντελώς ακατάλληλο να χρησιμοποιηθεί η λέξη μονογενής για οποιοδήποτε ον δημιουργήθηκε με τη συνήθη έννοια αυτού του όρου. Επομένως εκεί που λέει «αρχή», διαβάστε «αρχηγός».

Η κατηγορία που απευθύνει εναντίον των Λαοδικέων είναι ότι είναι χλιαροί, ότι δεν είναι ούτε κρύοι ούτε ζεστοί. Τους λείπει η θρησκευτική θέρμη, ο ζήλος και η αφοσίωση που η θέση τους στο τέλος της ιστορίας του κόσμου απαιτεί να εκδηλώσουν, καθώς μάλιστα το φως της προφητείας λάμπει στο μονοπάτι τους. Η χλιαρότητα τους αυτή φαίνεται από την έλλειψη καλών έργων, διότι ο πιστός και αληθινός Μάρτυρας τους απευθύνει αυτή την τρομερή κατηγορία επειδή γνωρίζει τα πεπραγμένα τους.

Μακάρι να ήσουν ψυχρός ή ζεστός. — Τρεις καταστάσεις παρουσιάζονται σε αυτό το μήνυμα, — η ψυχρή, η χλιαρή και η ζεστή. Είναι σημαντικό να προσδιοριστεί ποια κατάσταση υποδηλώνει η καθεμία, προκειμένου να προστατευθούμε από λανθασμένα συμπεράσματα. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι τρεις αυτές καταστάσεις της πνευματικής ζωής οι οποίες αφορούν την εκκλησία και όχι τον κόσμο. Δεν είναι δύσκολο να συλλάβει κανείς τι σημαίνει ο όρος ζεστός. Έρχεται αμέσως στο μυαλό μιας μια κατάσταση έντονης θέρμης και ζήλου, όταν όλες οι αισθήσεις, ανυψωμένες στο υψηλότερο επίπεδο, ωθούνται για τον Θεό και τον σκοπό Του και εκδηλώνονται σε αντίστοιχα έργα. Το να είσαι χλιαρός σημαίνει να μην έχεις αυτόν τον ζήλο, να βρίσκεσαι σε μια κατάσταση στην οποία λείπει η καρδιά και η σοβαρότητα, μια κατάσταση στην οποία δεν υπάρχει αυταπάρνηση που έχει κόστος, καμία ανάληψη κάποιου σταυρού που να γίνεται αισθητός, καμία αποφασιστική μαρτυρία για τον Χριστό, και καμία γενναία επιθετικότητα που να κρατά τους τένοντες τεντωμένους και την πανοπλία λαμπρή, και, το χειρότερο απ' όλα, υπονοεί πλήρη ικανοποίηση με αυτή την κατάσταση. Το να είσαι όμως ψυχρός — τι είναι αυτό; Υποδηλώνει μια κατάσταση διαφθοράς, κακίας και αμαρτίας, όπως αυτή που χαρακτηρίζει τον κόσμο των απίστων; Δεν μπορούμε να το θεωρήσουμε έτσι, για τους ακόλουθους

λόγους: —

1. Θα φαινόταν σκληρό και αποκρουστικό να παρουσιάσουμε τον Χριστό να επιθυμεί, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, να βρίσκονται οι άνθρωποι σε μια τέτοια κατάσταση· παρόλα αυτά λέει: "*Μακάρι να ήσουν ψυχρός ή ζεστός*".

2. Καμία κατάσταση δεν μπορεί να είναι πιο προσβλητική για τον Χριστό από αυτή του αμαρτωλού που είναι σε ανοιχτή επανάσταση μαζί Του και έχει την καρδιά του γεμάτη με κάθε κακό. Θα ήταν επομένως λανθασμένο να τον παρουσιάσουμε ότι προτιμάει αυτή την κατάσταση από οποιαδήποτε άλλη θέση θα μπορούσε να βρίσκεται ο λαός του ενώ εξακολουθεί να θεωρείται ως δικός Του.

3. Η απειλή της απόρριψης στο εδάφιο 16 οφείλεται στο ότι δεν είναι ούτε ψυχροί ούτε ζεστοί. Κάτι που υπονοεί ότι αν ήταν είτε κρύοι είτε ζεστοί, δεν θα απορρίπτονταν. Αλλά αν με τη λέξη κρύος εννοείται μια κατάσταση ανοιχτής κοσμικής κακίας, θα απορρίπτονταν γι' αυτόν τον λόγο πολύ γρήγορα, επομένως, δεν μπορεί να είναι το νόημά αυτής της λέξης.

Συνεπώς, αναγκαζόμαστε να συμπεράνουμε ότι με αυτή τη λέξη ο Κύριός μας δεν κάνει καμία αναφορά σε όσους είναι εκτός της εκκλησίας Του, αλλά αναφέρεται σε τρεις βαθμούς πνευματικών καταστάσεων, δύο από τους οποίους είναι πιο αποδεκτοί σε Αυτόν από τον τρίτο. Η ζέστη και το κρύο είναι προτιμότερα από τη χλιαρότητα. Αλλά τι είδους πνευματική κατάσταση υποδηλώνει ο όρος κρύο; Μπορούμε πρώτα να παρατηρήσουμε ότι είναι μια συνειδητά αισθητή κατάσταση. Από αυτή την άποψη είναι ανώτερη από τη χλιαρότητα, η οποία είναι μια κατάσταση συγκριτικής αναισθησίας, αδιαφορίας και υπέρτατης αυταρέσκειας. Το να είσαι ζεστός σημαίνει επίσης να βρίσκεσαι σε μια συνειδητά αισθητή κατάσταση. Και όπως το ζεστό υποδηλώνει μια χαρούμενη θέρμη και μια ζωντανή άσκηση όλων των συναισθημάτων, με μια καρδιά που σφύζει από την αισθητή παρουσία και την αγάπη του Θεού, έτσι και το κρύο φαίνεται να υποδηλώνει μια πνευματική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από την έλλειψη αυτών των χαρακτηριστικών, μια κατάσταση όμως στην οποία το άτομο αισθάνεται συνειδητά την ένδεια του και λαχταρά να ανακτήσει τους χαμένους θησαυρούς του. Αυτή η κατάσταση εκφράζεται καλά από τη φράση του Ιώβ, "*Είθε να ήξερα πού να τον βρω!*" Ιώβ 23:3. Σε αυτή την κατάσταση δεν υπάρχει αδιαφορία, ούτε υπάρχει ικανοποίηση, αλλά υπάρχει μια αίσθηση ψυχρότητας, ακαταλληλότητας και δυσφορίας, και μια ψηλάφηση και αναζήτηση κάτι καλύτερου. Υπάρχει ελπίδα για ένα άτομο σε αυτή την κατάσταση. Αυτό που ένας άνθρωπος αισθάνεται ότι του λείπει και θέλει, θα προσπαθήσει ένθερμα να το αποκτήσει. Το πιο αποθαρρυντικό χαρακτηριστικό των χλιαρών είναι ότι δεν έχουν επίγνωση της έλλειψης τους και αισθάνονται ότι δεν έχουν ανάγκη από τίποτα. Επομένως, είναι εύκολο να καταλάβουμε γιατί ο Κύριός μας θα προτιμούσε να βλέπει την εκκλησία του σε μια κατάσταση άβολης ψυχρότητας, παρά σε μια κατάσταση άνετης, εύκολης, αδιάφορης χλιαρότητας. Ένας άνθρωπος που είναι ψυχρός δεν θα παραμείνει για πολύ έτσι. Οι προσπάθειές του σύντομα θα τον οδηγήσουν στην ένθερμη κατάσταση. Ο χλιαρός όμως, υπάρχει κίνδυνος να παραμείνει έτσι μέχρι που ο πιστός και αληθινός Μάρτυρας να αναγκαστεί να τον απορρίψει ως κάτι εμετικό και αηδιαστικό.

Πρόκειται να σε ξεράσω [*εμέσαι,* στα αρχαία] *από το στόμα μου.* — Εδώ ο συμβολισμός προχωράει ακόμη περισσότερο, και η απόρριψη του χλιαρού εκφράζεται με την ιδιότητα του χλιαρού νερού να προκαλεί εμετό. Και αυτό υποδηλώνει μια τελική

απόρριψη, έναν απόλυτο χωρισμό του χλιαρού από την εκκλησία Του.

Είμαι πλούσιος, και πλούτησα. — Αυτή νομίζουν οι Λαοδικείς ότι είναι η κατάστασή τους. Δεν είναι υποκριτές, επειδή "*δεν ξέρουν*" ότι είναι φτωχοί, ταλαίπωροι, τυφλοί και γυμνοί.

Η συμβουλή που τους δόθηκε. — Αγόρασε από μένα, λέει ο αληθινός Μάρτυρας, χρυσάφι δοκιμασμένο στη φωτιά, για να γίνεις πλούσιος, και λευκά ενδύματα, για να ντυθείς, και χρίσε τα μάτια σου με κολλύριο, για να βλέπεις. Αυτό δείχνει αμέσως στους εξαπατημένους Λαοδικείς τα αντικείμενα που τους λείπουν, και το μέγεθος της ένδειας τους. Δείχνει, επίσης, πού μπορούν να αποκτήσουν αυτά τα πράγματα στα οποία είναι τόσο τρομερά φτωχοί, τους φέρνει ενώπιόν τους την ανάγκη να τα αποκτήσουν γρήγορα. Η υπόθεση είναι τόσο επείγουσα που ο μεγάλος Συνήγορος μας στο επουράνιο δικαστήριο μας δίνει ειδική συμβουλή επί του σημείου αυτού, και το γεγονός ότι αυτός που έχει καταδεχτεί να επισημάνει την έλλειψή μας και να μας συμβουλεύσει να αγοράσουμε, είναι αυτός που διαθέτει αυτά τα πράγματα ώστε να μας τα παραχωρήσει και μας προσκαλεί να πάμε σε αυτόν για αυτά, είναι η καλύτερη δυνατή εγγύηση ότι η αίτηση μας θα γίνει σεβαστή και τα αιτήματά μας θα ικανοποιηθούν.

Με ποιο τρόπο όμως μπορούμε να αγοράσουμε αυτά τα πράγματα; — Όπως ακριβώς αγοράζουμε κάθε άλλη χάρη του ευαγγελίου. "*Ω, όλοι εσείς που διψάτε, ελάτε στα νερά· και όσοι δεν έχετε ασήμι, ελάτε, αγοράστε, και φάτε· ναι, ελάτε, αγοράστε κρασί και γάλα, χωρίς ασήμι και χωρίς τιμή.*", Ησαΐα 55:1. Αγοράζουμε, ζητώντας, αγοράζουμε πετώντας τα άχρηστα μπιχλιμπίδια του κόσμου και λαμβάνοντας ανεκτίμητους θησαυρούς στη θέση τους, αγοράζουμε ερχόμενοι απλώς και λαμβάνοντας, αγοράζουμε, χωρίς να δίνουμε τίποτα σε αντάλλαγμα. Και τι μπορούμε να αγοράσουμε με αυτούς τους ευνοϊκούς όρους; — Ψωμί που δεν χαλάει, λευκά ρούχα που δεν λερώνονται, πλούτη που δεν φθείρονται και μια κληρονομιά που δεν χάνεται. Παράξενη αυτή η δοσοληψία! και όμως έτσι καταδέχεται ο Κύριος να φερθεί στον λαό Του. Θα μπορούσε να μας αναγκάσει να έρθουμε σε Αυτόν με τον τρόπο και τη στάση των ζητιάνων, αλλά αντ' αυτού μας προσφέρει τους θησαυρούς της χάρης Του και σε αντάλλαγμα λαμβάνει την αναξιότητα μας, ώστε να μπορέσουμε να δεχθούμε τις ευλογίες που έχει για να μας χαρίσει, όχι ως ψίχουλα που μοιράζονται σε ζητιάνους, αλλά ως τα νόμιμα αγαθά μιας αξιοπρεπούς αγοράς.

Τα πράγματα που πρέπει να αποκτηθούν απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Απαριθμούνται ως εξής: —

1. *Χρυσάφι δοκιμασμένο στη φωτιά.* — Ο χρυσός, ο γήινος, είναι το περιεκτικό όνομα για όλα τα πλούτη αυτού του κόσμου. Μεταφορικά επομένως, πρέπει να υποδηλώνει αυτό που αποτελεί πνευματικό πλούτο. Ποια χάρη, λοιπόν, αντιπροσωπεύεται από το χρυσό, ή, μάλλον, ποιες χάρες; Διότι αναμφίβολα μία μόνο χάρη δεν μπορεί να ειπωθεί ότι ανταποκρίνεται στην πλήρη σημασία αυτού του όρου. Ο Κύριος είπε στην εκκλησία της Σμύρνης ότι γνώριζε τη φτώχεια τους, αλλά ήταν πλούσιοι, και η μαρτυρία Του δείχνει ότι ο πλούτος τους συνίστατο σε αυτό που τελικά θα τους εξασφάλιζε ένα στέμμα ζωής. Ο Ιάκωβος λέει: "*Ακούστε, αγαπητοί μου αδελφοί: Ο Θεός δεν διάλεξε τους φτωχούς τούτου τού κόσμου, πλούσιους σε πίστη, και κληρονόμους τής βασιλείας, που την υποσχέθηκε σ' εκείνους που τον αγαπούν;*" "*Είναι δε η πίστη,*", λέει ο Παύλος, "*πεποίθηση γι' αυτά που ελπίζονται, βεβαίωση για πράγματα που δεν βλέπονται.*". Το να

“*πλουτίζεις στον Θεό*”, - να είσαι δηλαδή πλούσιος με την πνευματική έννοια, - σημαίνει να έχεις αποκτήσει σαφές δικαίωμα στις υποσχέσεις, - να είσαι κληρονόμος αυτής της κληρονομιάς που είναι άφθαρτη, αμόλυντη και δεν χάνεται, που φυλάσσεται στον ουρανό για εμάς. “*Και αν είστε τού Χριστού, άρα είστε σπέρμα τού Αβραάμ, και σύμφωνα με την υπόσχεση κληρονόμοι*”, Γαλάτες 3:29. Και πώς αποκτούμε αυτή την κληρονομιά; — Με τον ίδιο τρόπο που ο Αβραάμ απέκτησε την υπόσχεση, δηλαδή, μέσω της πίστης, Ρωμαίους 4:13,14. Δεν είναι περίεργο, λοιπόν, που ο Παύλος αφιέρωσε ένα ολόκληρο κεφάλαιο στην Επιστολή προς Εβραίους (το κεφάλαιο 11) σε αυτό το σημαντικό θέμα, παρουσιάζοντας τα μεγάλα επιτεύγματα που έχουν επιτευχθεί και τις πολύτιμες υποσχέσεις που έχουν ληφθεί μέσω της πίστης, και ότι θα έπρεπε, στο πρώτο εδάφιο του επόμενου κεφαλαίου, ως το μεγάλο συμπέρασμα της σκέψης του, να προτρέψει τους Χριστιανούς να αφήσουν στην άκρη κάθε βάρος και την αμαρτία (της απιστίας) που τόσο εύκολα μας περιπλέκει. Τίποτα δεν θα στερέψει νωρίτερα τις πηγές της πνευματικότητας και δεν θα μας βυθίσει σε απόλυτη φτώχεια σε σχέση με τα πράγματα της βασιλείας του Θεού, από το να αφήσουμε την πίστη να φύγει και την απιστία να εισέλθει μέσα μας. Διότι η πίστη πρέπει να εισέρχεται σε κάθε πράξη που είναι ευάρεστη στα μάτια Του, και όταν ερχόμαστε σε Αυτόν, το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνουμε είναι να πιστέψουμε ότι Αυτός υπάρχει, και μέσω της πίστης, που είναι ο κύριος παράγοντας της χάρης που είναι το δώρο του Θεού, θα σωθούμε, Εβραίους 11:6, Εφεσίους 2:8.

Από αυτό φαίνεται ότι η πίστη είναι ένα κύριο στοιχείο του πνευματικού πλούτου. Αλλά αν, όπως έχει ήδη αναφερθεί, μία και μόνο χάρη δεν μπορεί να εμπεριέχεται στην πλήρη σημασία του όρου χρυσός, τότε, αναμφίβολα, και άλλα πράγματα περιλαμβάνονται μαζί με την πίστη. «*Είναι δε η πίστη, πεποίθηση γι’ αυτά που ελπίζονται*», λέει ο Παύλος. Επομένως, η ελπίδα είναι ένα αχώριστο συνοδευτικό της πίστης, Εβραίους 11:1, Ρωμαίους 8:24,25. Και πάλι ο Παύλος μας λέει ότι η πίστη ενεργείται με την αγάπη και μιλάει σε άλλο σημείο για το ότι πρέπει να πλουτίζουμε σε καλά έργα, Γαλάτες 5:6, Α΄ Τιμόθεου 6:18. Επομένως, η αγάπη δεν μπορεί να χωριστεί από την πίστη. Έχουμε λοιπόν μπροστά μας από τον Παύλο στην Α΄ Κορινθίους 13 τα τρία αντικείμενα που συνδέονται μεταξύ τους: πίστη, ελπίδα και αγάπη και το μεγαλύτερο από αυτά είναι η αγάπη. Τέτοιο είναι το χρυσάφι που δοκιμάζεται με φωτιά και το οποίο μας συμβουλεύει να αγοράσουμε.

2. *Λευκά ιμάτια.* — Ως προς αυτό το σημείο δεν φαίνεται να υπάρχει πολύς χώρος για αμφισβήτηση. Μερικά κείμενα θα μας δώσουν το κλειδί για την κατανόηση αυτής της έκφρασης. Ο προφήτης Ησαΐας 64:6 λέει, “*όλη η δικαιοσύνη μας είναι σαν ένα ρυπαρό ιμάτιο·*”. Μας συμβουλεύει να αγοράζουμε το αντίθετο των ρυπαρών ιμάτιων, που είναι τα καθαρά, αψεγάδιαστα ιμάτια. Ο ίδιος συμβολισμός χρησιμοποιείται και στον Ζαχαρία 3:3,4. Και ο Ιωάννης, στο 19ο κεφάλαιο της Αποκάλυψης, εδάφιο 8, λέει ξεκάθαρα ότι “*το εκλεκτής ποιότητας λινό είναι τα δικαιώματα των αγίων*”.

3. *Το κολλύριο*. — Τόσο σε αυτό όσο και για τα λευκά ιμάτια υπάρχει πολύ λίγος χώρος για ποικιλομορφία απόψεων. Το χρίσμα των ματιών σίγουρα δεν πρέπει να εκλαμβάνεται κυριολεκτικά και, αναφερόμενοι σε πνευματικά πράγματα, το κολλύριο πρέπει να υποδηλώνει αυτό με το οποίο επανέρχεται η πνευματική μας διάκριση. Υπάρχει μόνο ένας παράγοντας που μας αποκαλύπτεται στον λόγο του Θεού με τον οποίο αυτό επιτυγχάνεται, και αυτό είναι το Άγιο Πνεύμα. Στις Πράξεις 10:38 διαβάζουμε ότι “*ο Θεός,*

τον Ιησού, αυτόν από τη Ναζαρέτ, τον έχρισε με Πνεύμα Άγιο". Και ο ίδιος συγγραφέας μέσω του οποίου ήρθε αυτή η Αποκάλυψη από τον Ιησού Χριστό, έγραψε στην εκκλησία στην πρώτη του επιστολή (κεφάλαιο 2:20) ως εξής: "*Και εσείς έχετε χρίσμα από τον Άγιο, και τα γνωρίζετε όλα.*". Στο εδάφιο 27 προσθέτει επί τους θέματος αυτού τα εξής: "*Και εσείς, το χρίσμα που λάβατε απ' αυτόν, μένει μέσα σας, και δεν έχετε ανάγκη κάποιος να σας διδάσκει· αλλά, όπως σας διδάσκει το ίδιο το χρίσμα για όλα, έτσι και είναι αλήθεια και δεν είναι ψέμα· και καθώς σας δίδαξε, θα μένετε σ' αυτόν.*". Με βάση το Ευαγγέλιο του, διαπιστώνεται ότι το έργο που παρουσιάζει εδώ να επιτελείται από το χρίσμα είναι ακριβώς το ίδιο που αποδίδει εκεί στο Άγιο Πνεύμα, Ιωάννου 14:26: «*Και ο Παράκλητος, το Πνεύμα το Άγιο, που ο Πατέρας θα στείλει στο όνομά μου, εκείνος θα σας τα διδάξει όλα, και θα σας υπενθυμίσει όλα όσα είπα προς εσάς.* », (βλέπε επίσης Ιωάννου 16:13).

Με τυπικό και επίσημο τρόπο λοιπόν, ο πιστός και αληθινός μάρτυρας, χρησιμοποιώντας τα σύμβολα του χρυσού, των λευκών ιματίων και του οφθαλμικού κολλυρίου, μας συμβουλεύει να ζητήσουμε από Αυτόν, γρήγορα και ένθερμα, μια αύξηση των ουράνιων χαρισμάτων της πίστης, της ελπίδας, της αγάπης, της δικαιοσύνης που μόνο Αυτός μπορεί να προσφέρει, καθώς και ένα χρίσμα από το Άγιο Πνεύμα. Αλλά πώς είναι δυνατόν ένας λαός που δεν έχει αυτά πράγματα να θεωρεί τον εαυτό του πλούσιο και ότι πλούτισε; Ένα εύλογο συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί εδώ, το οποίο είναι ίσως και απαραίτητο, καθώς δεν υπάρχει χώρος για κανένα άλλο. Παρατηρούμε ότι δεν αποδίδεται καμία μομφή στους Λαοδικείς ως προς τις διδασκαλίες που υποστηρίζουν. Δεν κατηγορούνται ότι φιλοξενούν κάποια Ιεζάβελ ανάμεσά τους, ή ότι υποστηρίζουν τις διδασκαλίες του Βαλαάμ ή των Νικολαϊτών. Εξετάζοντας το μήνυμα προς αυτούς, καταλαβαίνουμε ότι τα θρησκευτικά πιστεύω τους είναι σωστά και η θεολογία τους ορθή. Το συμπέρασμα, επομένως, είναι ότι μένουν ικανοποιημένοι με το να έχουν μια σωστή θεολογία. Είναι ικανοποιημένοι κατέχοντας ένα σύνολο σωστών δογμάτων χωρίς όμως τη δύναμή τους. Έχοντας λάβει φως σχετικά με τα τελικά γεγονότα της παρούσας οικονομίας και έχοντας μια σωστή θεωρητική γνώση των αληθειών που αφορούν την τελευταία γενιά ανθρώπων, τείνουν να αναπαύονται σε αυτό, παραμελώντας το πνευματικό μέρος της θρησκείας. Λένε ότι είναι πλούσιοι και έχουν πλουτίσει μέσω των πράξεων τους, αναμφίβολα, όχι με τα λόγια τους. Έχοντας τόσο φως και τόση αλήθεια, τι περισσότερο μπορούν να θέλουν; Και αν, με μια αξιέπαινη επιμονή, υπερασπίζονται τη θεολογία τους και όσον αφορά την εξωτερική τους ζωή, συμμορφώνονται κατά γράμμα με το αυξανόμενο φως σχετικά με τις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού, δεν είναι η δικαιοσύνη τους πλήρης; Πλούσιοι, έχουν πλουτίσει και δεν έχουν ανάγκη από τίποτα! Εδώ είναι η αποτυχία τους. Όλο τους το είναι θα έπρεπε να φωνάζει ζητώντας το πνεύμα, τον ζήλο, τη θέρμη, τη ζωή, τη δύναμη ενός ζωντανού Χριστιανισμού και η δικαιοσύνη τους θα έπρεπε να συνίσταται στην κατάποση του εαυτού τους και όλων των έργων του για τα έργα του Λυτρωτή τους.

Η απόδειξη της αγάπης Του. — Η απόδειξη αυτή, όσο παράξενο κι αν φαίνεται, είναι η παιδεία. "*Εγώ, όσους αγαπάω, τους ελέγχω και τους περνάω από παιδεία*". Αν είμαστε χωρίς παιδεία, δεν είμαστε γιοι, Εβραίους 12:8. «Ένας γενικός νόμος», λέει ο Thompson, «της ευγενικής πρόνοιας Του διατυπώνεται εδώ, καθώς όλοι χρειάζονται παιδεία σε κάποιο μέτρο και σε κάποιο βαθμό την λαμβάνουν και έτσι έχουν την απόδειξη της προσήλωσης του Σωτήρα. Αυτό είναι ένα δύσκολο μάθημα για να το μάθει κανείς, και

οι πιστοί είναι νωθροί μελετητές. Ωστόσο, εδώ και σε όλο τον Λόγο και την πρόνοια του Θεού ισχύει ότι οι δοκιμασίες είναι οι ευλογίες Του, και ότι κανένα παιδί δεν ξεφεύγει από τη ράβδο. Τα ανεπανόρθωτα παραμορφωμένα και χονδροκομμένα κομμάτια απορρίπτονται, ενώ αυτά που επιλέγονται για την ένδοξη κατασκευή περνούν από το καλέμι και το σφυρί. Δεν υπάρχει τσαμπί στο αληθινό κλήμα, που δεν θα περάσει από το πατητήρι. «Όσον αφορά τον εαυτό μου», είπε ένας ηλικιωμένος θεολόγος που περνούσε θλίψη, «όσον αφορά τον εαυτό μου, ευλογώ τον Θεό που έχω παρατηρήσει και νιώσει τόσο έλεος μέσα σε αυτή την περίοδο της οργής του Θεού πράγμα που με συγκλονίζει. Είμαι, σίγουρα, πολύ ευτυχής σκεπτόμενος πόσο απείρως γλυκά είναι τα ελέη Του, όταν οι κρίσεις του είναι τόσο ευγενικές». Λαμβάνοντας υπόψη, λοιπόν, την προέλευση και τον απώτερο σκοπό των δοκιμασιών που δέχεσαι "*γίνε, λοιπόν, ζηλωτής και μετανόησε*". Μην χάνεις χρόνο, μην πάει χαμένο ούτε ένα χτύπημα της ράβδου, μετανόησε αμέσως. Να είσαι θερμός στο πνεύμα. Αυτό είναι το πρώτο που πρέπει να κάνεις και θα ενθαρρυνθείς».

Γίνε, λοιπόν, ζηλωτής και μετανόησε. — Αν και, όπως είδαμε, η κατάσταση που αντιπροσωπεύεται από το κρύο είναι προτιμότερη από την χλιαρή κατάσταση, ωστόσο αυτή δεν είναι μια κατάσταση στην οποία ο Κύριός μας επιθυμεί να βρισκόμαστε. Δεν μας προτρέπει ποτέ να αναζητήσουμε αυτή την κατάσταση. Υπάρχει μια πολύ καλύτερη που μας συμβουλεύει να επιτύχουμε, και αυτή είναι να είμαστε ζηλωτές, να είμαστε ένθερμοι και να έχουμε όλες τις καρδιές μας να λάμπουν στην υπηρεσία του Κυρίου μας.

Ο Χριστός κρούει την θύρα. — Ας ακούσουμε ξανά τον συγγραφέα που παρατέθηκε παραπάνω: «Εδώ είναι η καρδιά της καρδιάς. Παρά την προσβλητική τους στάση, τον άσχημο χαρακτήρα τους, τέτοια είναι η αγάπη Του για τις ψυχές τους που ταπεινώνει τον εαυτό Του για να ζητήσει το προνόμιο να τις κάνει ευλογημένες. "*Πρόσεξε, στέκομαι στη θύρα και κρούω*". Γιατί το κάνει; Όχι επειδή δεν έχει σπίτι να μείνει. Ανάμεσα στα οικήματα στο σπίτι του Πατέρα του δεν υπάρχει ούτε μία είσοδος που να είναι κλειστή για αυτόν. Εκείνος είναι η ζωή κάθε καρδιάς, το φως σε κάθε μάτι, το τραγούδι σε κάθε γλώσσα, με δόξα. Περιφέρεται όμως από πόρτα σε πόρτα στη Λαοδίκεια. Στέκεται σε κάθε πόρτα και κρούει, επειδή ήρθε να αναζητήσει και να σώσει αυτό που έχει χαθεί, επειδή δεν μπορεί να εγκαταλείψει τον σκοπό της μετάδοσης της αιώνιας ζωής σε όσους του έχει δώσει ο Πατέρας, και επειδή δεν μπορεί να γίνει γνωστός στον ένοικο της οικίας εκτός και αν του ανοιχθεί η πόρτα και του δοθεί ένα καλωσόρισμα. Μήπως έχεις αγοράσει ένα κομμάτι γης; Μήπως έχεις αγοράσει πέντε ζευγάρια βόδια; Μήπως έχεις το καπέλο σου στο χέρι σου, και παρακαλείς να σε έχει παραιτημένο; Χτυπάει και χτυπάει. Εσύ όμως δεν μπορείς να δεχτείς παρέα αυτή τη στιγμή, είσαι εξαντλημένος από την εργασία, στριφογυρίζεις γύρω από τον καναπέ, προσπαθείς να βολευτείς και στέλνεις μήνυμα ότι μόλις αρραβωνιάστηκες. Χτυπάει και χτυπάει. ... Είναι η ώρα για συμπροσευχή στην εκκλησία ή για τη μηνιαία συναυλία. Υπάρχει η ευκαιρία να κάνεις μια χριστιανική επίσκεψη σε ένα άτομο ή μια οικογένεια. Αλλά εσύ δεν κινείσαι. ... Ω, αρρωστημένη χλιαρότητα! Ω, μοιραία κοσμικότητα! Ο Κύριος της δόξας έρχεται από το ουράνιο παλάτι Του - έρχεται με φτώχεια, με ιδρώτα, με αίμα - έρχεται στην πόρτα ενός λεγόμενου φίλου, που του χρωστάει τα πάντα και δεν μπορεί να μπει! - έρχεται να σώσει έναν άνθρωπο του οποίου το σπίτι καίγεται, και δεν Τον δέχεται! Ω, το ύψος, το βάθος της ανεκτικότητας του Ιησού Χριστού! Ακόμα και ο ειδωλολάτρης Πόπλιος δέχτηκε τον Παύλο και τον φιλοξένησε φιλόφρονα

τρεις ημέρες. Οι καθ΄ομολογίαν Χριστιανοί τι θα πουν στον Κύριο των αποστόλων, ότι δεν έχουν χώρο γι' Αυτόν;

Αν κάποιος ακούσει τη φωνή μου. — Ο Κύριος παρακαλεί λοιπόν και επίσης κρούει. Η λέξη «αν» υπονοεί ότι κάποιοι δεν θα ακούσουν. Αν και στέκεται και κρούει και παρακαλεί μέχρι που οι κλειδαριές του να βραχούν με τη δροσιά της νύχτας, κάποιοι θα κλείσουν τα αυτιά τους στις τρυφερές Του παρακλήσεις. Όμως δεν αρκεί απλώς να Τον ακούσουμε. Πρέπει να ακούσουμε και να ανοίξουμε τη θύρα. Πολλοί που στην αρχή ακούν τη φωνή και για κάποια στιγμή νιώθουν την τάση να την προσέξουν, αναμφίβολα, δυστυχώς!, θα αποτύχουν στο τέλος να κάνουν αυτό που είναι απαραίτητο για να εξασφαλίσουν την κοινωνία με τον ουράνιο Επισκέπτη. Αναγνώστη, είναι τα αυτιά σου ανοιχτά στις παρακλήσεις που σου απευθύνει ο Σωτήρας; Είναι ο ήχος της φωνής Του είναι ένας ήχος που θα καλωσορίσεις; Θα τον προσέξεις; Θα ανοίξεις την θύρα και θα τον αφήσεις να μπει; Ή μήπως η θύρα της καρδιάς σου είναι κλειδωμένη από σωρούς σκουπιδιών αυτού του κόσμου, τους οποίους δεν είσαι διατεθειμένος να απομακρύνεις; Να θυμάσαι ότι ο Κύριος της ζωής ποτέ δεν έρχεται μέσα με το ζόρι. Καταδέχεται να έρθει και να κρούσει και να ζητήσει να εισέλθει, κατοικεί ωστόσο μόνο σε αυτές τις καρδιές όπου είναι ευπρόσδεκτος και προσκεκλημένος φιλοξενούμενος.

Και μετά η υπόσχεση! "*θα μπω μέσα σ' αυτόν, και θα δειπνήσω μαζί του κι αυτός μαζί μου.*". Πόσο πειστική και συγκινητική η εικόνα αυτή! Φίλος με φίλο, συμμετέχουν μαζί στο χαρούμενο γεύμα γνωριμίας! Νους με νου, που κάνουν ελεύθερη και οικεία συζήτηση! Και τι εορταστική σκηνή πρέπει να είναι αυτή όπου ο Βασιλιάς της δόξας είναι ο φιλοξενούμενος! Αυτή τη διατύπωση δεν υποδηλώνει κανέναν κοινό βαθμό ένωσης, καμία συνηθισμένη ευλογία, κανένα συνηθισμένο προνόμιο. Ποιος μπορεί να μείνει αδιάφορος, μετά από μια τόσο τρυφερή παράκληση και μια τόσο ευγενική υπόσχεση; Δεν είμαστε υποχρεωμένοι ούτε καν να στήσουμε το τραπέζι για αυτόν τον υψηλό Καλεσμένο. Αυτό το κάνει ο ίδιος, όχι με την χονδροειδή τροφή που προσφέρει η γη, αλλά με τρόφιμα από την ουράνια αποθήκη Του. Μας παραθέτει από εδώ μια πρόγευση της δόξας που σύντομα θα αποκαλυφθεί. Μας δίνει από εδώ εγγυήσεις για τη μελλοντική μας κληρονομιά, η οποία είναι άφθαρτη, αμόλυντη και δεν χάνεται. Αληθινά, όταν συμμορφωθούμε με τους όρους και λάβουμε αυτήν την υπόσχεση, θα βιώσουμε την ανατολή του φωσφόρου στις καρδιές μας και θα δούμε την αυγή ενός ένδοξου πρωινού για την εκκλησία του Θεού.

Η Τελική Υπόσχεση. — Η υπόσχεση του δείπνου με τους μαθητές Του δίνεται από τον Κύριο πριν δοθεί η τελική υπόσχεση στον νικητή. Αυτό δείχνει ότι οι ευλογίες που περιλαμβάνονται σε εκείνη την υπόσχεση απευθύνονται σε αυτή την δοκιμαστική περίοδο που ζούμε. Και τώρα, προστιθέμενη σε όλα αυτά, είναι η υπόσχεση στον νικητή: "*Όποιος νικάει, θα του δώσω να καθήσει μαζί μου στον θρόνο μου, όπως κι εγώ νίκησα, και κάθησα μαζί με τον Πατέρα μου στον θρόνο του.*". Εδώ οι υποσχέσεις του Κυρίου κορυφώνονται. Ενώ ο άνθρωπος είναι αρχικά επαναστατημένος και στη συνέχεια πεσμένος, υποβαθμισμένος και μολυσμένος, επαναφέρεται μέσω του έργου του Λυτρωτή σε συμφιλίωση με τον Θεό, καθαρίζεται από τις μολύνσεις του, λυτρώνεται από την πτώση, γίνεται αθάνατος και τελικά ανυψώνεται σε μια θέση στον ίδιο τον θρόνο του Σωτήρα του. Η τιμή και η εξύψωση δεν θα μπορούσαν να πάνε παραπέρα. Το ανθρώπινο μυαλό δεν μπορεί να συλλάβει αυτή την κατάσταση, η ανθρώπινη γλώσσα δεν μπορεί να την περιγράψει. Μπορούμε μόνο να εργαζόμαστε έως ότου, αν τελικά νικήσουμε, να

γνωρίσουμε τι σημαίνει να βρίσκεσαι εκεί.

Σε αυτό το εδάφιο δεν υπάρχει μόνο μια ένδοξη υπόσχεση, αλλά υπάρχει και ένα σημαντικό δόγμα. Μαθαίνουμε από αυτό ότι ο Χριστός βασιλεύει διαδοχικά σε δύο θρόνους. Ο ένας είναι ο θρόνος του Πατέρα Του, ο άλλος είναι ο δικός Του θρόνος. Σε αυτό το εδάφιο δηλώνει ότι έχει νικήσει και κάθεται τώρα με τον Πατέρα Του στον θρόνο του Πατέρα Του. Βρίσκεται τώρα ενωμένος με τον Πατέρα στο θρόνο της παγκόσμιας κυριαρχίας, τοποθετημένος στα δεξιά Του, πολύ πάνω από κάθε αρχή, δύναμη, ισχύ και κυριαρχία, Εφεσίους 1:20-22, κλπ. Και ενώ βρίσκεται σε αυτή τη θέση, είναι ιερέας και βασιλιάς. Είναι ιερέας, "*λειτουργός στα άγια*", αλλά ταυτόχρονα βρίσκεται "*στα δεξιά τού θρόνου τής μεγαλοσύνης μέσα στους ουρανούς*", Εβραίους 8:1,2. Αυτή η θέση και το έργο του Κυρίου μας προβλέφθηκαν έτσι από τον προφήτη Ζαχαρία: "*και μίλησέ του, με τα λόγια: Έτσι λέει ο Κύριος των δυνάμεων* (ο Θεός)*, λέγοντας: Δες, ο άνδρας, του οποίου το όνομα είναι ο Βλαστός* (ο Χριστός)*· και θα βλαστήσει από τον τόπο του, και θα κτίσει τον ναό τού Κυρίου…. και* (ο Χριστός) *θα καθήσει, και θα διοικήσει επάνω στον θρόνο του* (του Θεού)*· και θα είναι ιερέας επάνω στον θρόνο του* (του Θεού)*· και ανάμεσα στους δύο αυτούς θα είναι βουλή ειρήνης* (για τη θυσία και το ιερατικό έργο του Χριστού υπέρ του μετανοούντος ανθρώπου)", Ζαχαρίας 6:12,13. Αλλά έρχεται ο καιρός που θα αλλάξει τη θέση Του και, αφήνοντας τον θρόνο του Πατέρα Του, θα πάρει τον δικό Του θρόνο. Αυτό θα συμβεί όταν έρθει η ώρα για την ανταμοιβή των νικητών, γιατί όταν λάβουν την ανταμοιβή τους, θα καθίσουν μαζί με τον Χριστό στον θρόνο Του, όπως ο Χριστός νίκησε και τώρα κάθεται με τον Πατέρα στον θρόνο του Πατέρα Του. Αυτή η αλλαγή της θέσης του Χριστού παρουσιάζεται από τον Παύλο στην Α΄ Κορινθίους 15:24-28, ως εξής: —

«*ύστερα θα είναι το τέλος, όταν παραδώσει τη βασιλεία στον Θεό και Πατέρα· όταν καταργήσει κάθε αρχή και κάθε εξουσία και δύναμη. Επειδή, πρέπει να βασιλεύει, μέχρις ότου βάλει όλους τούς εχθρούς του κάτω από τα πόδια του· τελευταίος εχθρός καταργείται ο θάνατος. Επειδή, «όλα τα υπέταξε κάτω από τα πόδια του»· και όταν πει ότι όλα είναι υποταγμένα, είναι φανερό ότι εξαιρείται αυτός που υπέταξε σ' αυτόν τα πάντα. Και όταν τα πάντα υποταχθούν σ' αυτόν, τότε και ο ίδιος ο Υιός θα υποταχθεί σ' εκείνον ο οποίος υπέταξε σ' αυτόν τα πάντα, ώστε να είναι ο Θεός τα πάντα, σε όλα.*».

Οι αλήθειες που διδάσκονται σε αυτό το τμήμα της Γραφής μπορούν ίσως να εκφραστούν πιο σύντομα με μια μικρή παράφραση και δίνοντας, σε κάθε περίπτωση, αντί για τις αντωνυμίες, τα ουσιαστικά στα οποία αναφέρονται αντίστοιχα. Έτσι: —

«Τότε έρχεται το τέλος (της παρούσας οικονομίας), όταν ο Χριστός θα παραδώσει τη βασιλεία (την οποία τώρα κατέχει από κοινού με τον Πατέρα) στον Θεό, τον Πατέρα· όταν ο Θεός θα έχει καταλύσει κάθε αρχή και κάθε εξουσία και δύναμη (που είναι αντίθετη στο έργο του Υιού). Διότι ο Χριστός πρέπει να βασιλεύσει (στον θρόνο του Πατέρα του) μέχρις ότου ο Πατέρας θέσει όλους τους εχθρούς κάτω από τα πόδια του Χριστού, (βλέπε Ψαλμοί 110:1). Ο τελευταίος εχθρός που θα καταστραφεί είναι ο θάνατος. Διότι ο Θεός (τότε) θα έχει υποτάξει τα πάντα κάτω από τα πόδια του Χριστού. Όταν όμως ο Θεός λέει, τα πάντα υποτάσσονται στον Χριστό (και ο Χριστός αρχίζει τη βασιλεία του στον δικό του θρόνο), είναι φανερό ότι εξαιρείται ο Θεός, ο οποίος υπέταξε τα πάντα στον Χριστό. Και όταν τα πάντα υποταχθούν στον Χριστό, τότε και ο ίδιος ο Χριστός θα υποταχθεί στον Θεό που υπέταξε τα πάντα σε αυτόν, για να είναι ο Θεός τα πάντα σε όλα».

Το ότι αυτή είναι μια σωστή εκδοχή αυτής της γραφής μπορεί εύκολα να

επαληθευτεί. Το μόνο ερώτημα που μπορεί να τεθεί αφορά τα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται οι αντωνυμίες, και οποιαδήποτε προσπάθεια να μεταφερθούν οι αντωνυμίες, οι οποίες στην προηγούμενη παράφραση αναφέρονται στον Θεό, από τον Θεό στον Χριστό, προκύπτει στην περίπτωση αυτή, αν ξαναδιαβάσουμε το απόσπασμα, ότι δεν είναι δυνατό να κατανοηθεί η γλώσσα του Παύλου.

Από αυτό φαίνεται ότι η βασιλεία που ο Χριστός θα παραδώσει στον Πατέρα είναι αυτή που κατέχει αυτή τη στιγμή στον θρόνο του Πατέρα Του, εκεί όπου μας λέει τώρα ότι κάθεται. Παραδίδει αυτή τη βασιλεία στο τέλος της παρούσας οικονομίας, όταν έρθει η ώρα να πάρει τον δικό Του θρόνο. Μετά από αυτό, βασιλεύει στον θρόνο του πατέρα του του Δαβίδ και υποτάσσεται μόνο στον Θεό, ο οποίος εξακολουθεί να διατηρεί τη θέση Του στον θρόνο της παγκόσμιας κυριαρχίας. Σε αυτή τη βασιλεία του Χριστού συμμετέχουν οι άγιοι. "*Όποιος νικάει, θα του δώσω να καθήσει μαζί μου στον θρόνο μου*"."κ*αι ανέζησαν*", λέει ο Ιωάννης, για τους αγίους μετά την πρώτη ανάσταση (κεφάλαιο 20:4), "*και βασίλευσαν μαζί με τον Χριστό χίλια χρόνια*". Αυτό το κατανοούμε ως μια ειδική βασιλεία ή μια βασιλεία για έναν ειδικό σκοπό, όπως θα παρατηρηθεί σε εκείνο το κεφάλαιο, γιατί η πραγματική βασιλεία των αγίων θα είναι "*εις τον αιώνα του αιώνος*", Δανιήλ 7:18,27. Πώς μπορεί οποιοδήποτε γήινο αντικείμενο να αποσπάσει το βλέμμα μας από αυτή τη διαρκή και ουράνια προοπτική;

Τα μηνύματα στις επτά εκκλησίες τελειώνουν εδώ. Πόσο αιχμηρή και διερευνητική είναι η μαρτυρία τους! Τι μαθήματα περιέχουν για όλους τους Χριστιανούς όλων των εποχών! Όλα τα έργα τους είναι γνωστά σε Αυτόν που περπατά ανάμεσα στις επτά χρυσές λυχνίες και αυτό ισχύει τόσο για την τελευταία εκκλησία όσο και για την πρώτη. Τίποτα δεν μπορεί να κρυφτεί από το εξονυχιστικό Του βλέμμα. Και ενώ οι προειδοποιήσεις Του προς τους υποκριτές και τους κακούς εργάτες, όπως απαιτεί η δικαιοσύνη, είναι τρομερές, πόσο άφθονες, πόσο παρηγορητικές, πόσο ευγενικές, πόσο ένδοξες, οι υποσχέσεις Του σε όσους Τον αγαπούν και Τον ακολουθούν με απλότητα καρδιάς!

Ευγενικά λόγια συμβουλής, μηνύματα αγάπης,
Απεσταλμένα σε όλα τα παιδιά του από τον Κύριο που είναι ψηλά
Πολύτιμες είναι αυτές οι προειδοποιήσεις από τον ουράνιο θρόνο,
Καθώς η τελευταία κρίση του κόσμου πλησιάζει γρήγορα.
Αδύναμοι και εντελώς ανάξιοι είμαστε εμείς, τα παιδιά Του —
Αγνοί και τέλειοι πρέπει να είμαστε πριν δούμε το πρόσωπό Του·
Τώρα ο Σωτήρας δείχνει για μας την τρυφερή του φροντίδα,
Προσφέροντας για την εξαγορά μας κάθε ουράνια χάρη.
Κάθε απέραντη υπόσχεση Του ας συγκινήσει τα σωθικά μας,
Να αντέξουμε μέσα από τα πιο θλιβερά δεινά που γνώρισε ποτέ αυτός ο κόσμος,
Μέχρι να φτάσουμε στα οικήματα στο άγιο βουνό του Θεού,
Μέχρι να καθίσουμε με τον Ιησού στον ένδοξο θρόνο Του.

Κεφάλαιο 4 – Μια νέα όραση: Το Ουράνιο Αγιαστήριο

24 πρεσβύτεροι — Επτά λαμπάδες φωτιάς — Η γυάλινη θάλασσα — Η ευτυχισμένη δραστηριότητα

Εδάφιο 1. Υστερα απ' αυτά, είδα, και ξάφνου, μια ανοιγμένη θύρα στον ουρανό· και η πρώτη φωνή, την οποία άκουσα, σαν σάλπιγγα που μιλούσε μαζί μου, έλεγε: Ανέβα εδώ, και θα σου δείξω όσα πρέπει να γίνουν ύστερα απ' αυτά.

Στα πρώτα τρία κεφάλαια, ο Ιωάννης παρουσιάζει το όραμα που είχε με τον Υιό του ανθρώπου, το οποίο περιλαμβάνει μια περιγραφή του μεγαλοπρεπούς προσώπου Του και μια καταγραφή των λόγων, τα οποία ακούστηκε να εκφωνεί, με φωνή σαν φωνή πολλών νερών. Μια νέα σκηνή και ένα νέο όραμα ανοίγονται τώρα μπροστά μας, και η φράση "*Υστερα απ' αυτά*" δεν υποδηλώνει ότι αυτό που καταγράφεται στο κεφάλαιο 4 και μετά επρόκειτο να λάβει χώρα μετά την εκπλήρωση όλων όσων καταγράφηκαν στα τρία προηγούμενα κεφάλαια, αλλά ότι αφού είδε και άκουσε ό,τι καταγράφεται εκεί, είδε μια νέα όραση την οποία παραθέτει τώρα.

Μια ανοιγμένη θύρα στον ουρανό. — Ας σημειωθεί ότι ο Ιωάννης μιλάει για, "μια ανοιγμένη θύρα στον ουρανό", όχι του ουρανού. Δεν ήταν ένα άνοιγμα του ίδιου του ουρανού μπροστά στον Ιωάννη, όπως στην περίπτωση του Στεφάνου (Πράξεις 7:56), αλλά κάποιο μέρος, ή διαμέρισμα, στον ουρανό άνοιξε μπροστά του, και του επετράπη να δει τι συνέβαινε μέσα. Το ότι αυτό το διαμέρισμα που είδε ο Ιωάννης ανοιγμένο ήταν το ουράνιο αγιαστήριο, θα φανεί ξεκάθαρα από άλλα μέρη του βιβλίου.

Όσα πρέπει να γίνουν ύστερα απ' αυτά. — Συγκρίνετε με το κεφάλαιο 1:1. Ο μεγάλος στόχος της Αποκάλυψης φαίνεται να είναι η παρουσίαση μελλοντικών γεγονότων, με σκοπό την ενημέρωση, την οικοδομή και την παρηγοριά της εκκλησίας.

Εδάφιο 2. Κι αμέσως ήρθα σε πνευματική έκσταση [εν Πνεύματι, στο αρχαίο κείμενο], και να! ένας θρόνος βρισκόταν στον ουρανό, κι επάνω στον θρόνο ήταν κάποιος που καθόταν· 3. κι αυτός που καθόταν, ως προς τη θέα, ήταν όμοιος με πέτρα ίασπη και σάρδιο· και ολόγυρα από τον θρόνο, ως προς τη θέα, ήταν ίριδα [ουράνιο τόξο] όμοια με σμάραγδο. 4. Και ολόγυρα στον θρόνο ήσαν 24 θρόνοι· κι επάνω στους θρόνους είδα καθισμένους τούς 24 πρεσβύτερους, ντυμένους με λευκά ιμάτια· κι επάνω στα κεφάλια τους είχαν χρυσά στεφάνια· 5. και από τον θρόνο έβγαιναν αστραπές και βροντές και φωνές. Και ήσαν επτά λαμπάδες φωτιάς που έκαιγαν μπροστά από τον θρόνο, οι οποίες ήσαν τα επτά πνεύματα του Θεού.

Σε πνευματική έκσταση — Την φράση αυτή την συναντήσαμε ξανά μια ακόμα φορά σε αυτό το βιβλίο, στο κεφάλαιο 1:10, "*Κατά την Κυριακή ημέρα ήρθα σε πνευματική έκσταση*", όπου είδαμε ότι εξέφραζε το γεγονός ότι ο Ιωάννης είχε ένα όραμα κατά την ημέρα του Κυρίου, δηλαδή το Σάββατο. Αν η φράση αυτή σήμαινε εκεί ότι είχε ένα όραμα, θα πρέπει να σημαίνει το ίδιο πράγμα και εδώ, και κατά συνέπεια ένα νέο όραμα παρουσιάζεται εδώ αφού το πρώτο όραμα τελείωσε με το κεφάλαιο 3. Ο Ιωάννης, πριν

από την κατάσταση πνευματικής έκστασης, όπως μάθαμε στο πρώτο εδάφιο αυτού του κεφαλαίου, βρισκόταν σε μια τέτοια πνευματική κατάσταση ώστε μπορούσε να κοιτάξει ψηλά και να δει μια θύρα ανοιχτή στον ουρανό, και να ακούσει μια φωνή, σαν τον δυνατό ήχο μιας σάλπιγγας, να τον καλεί να δει από κοντά τα ουράνια πράγματα. Είναι προφανές λοιπόν ότι μπορεί να υπάρχουν τέτοιες καταστάσεις πνευματικής ανύψωσης χωρίς να υπάρχει όραση, όπως συνέβη στον Στέφανο, ο οποίος γεμάτος Άγιο Πνεύμα, μπορούσε να κοιτάξει ψηλά και να δει τους ουρανούς ανοιγμένους, και τον Υιό του ανθρώπου να στέκεται στα δεξιά του Θεού. Το να είσαι επομένως σε πνευματική έκσταση υποδηλώνει μια ακόμη υψηλότερη κατάσταση πνευματικής ανύψωσης. Δεν γνωρίζουμε ποια ημέρα του δόθηκε αυτό το όραμα.

Όντας και πάλι πλήρως απορροφημένος από το ουράνιο όραμα, το πρώτο αντικείμενο που βλέπει είναι ένας θρόνος στον ουρανό και ο Θεός καθισμένος πάνω του. Η περιγραφή της εμφάνισης αυτής της προσωπικότητας, που είναι ντυμένη με τα ανάμεικτα χρώματα του ίασπη, συχνά πορφυρό, και του αιματοκόκκινου σάρδιου, είναι τέτοια που αμέσως έρχεται στο μυαλό η εικόνα ενός μονάρχη ενδεδυμένου με τα βασιλικά του ενδύματα. Γύρω από τον θρόνο υπήρχε ένα ουράνιο τόξο, που προσθέτει στο μεγαλείο της σκηνής και μας υπενθυμίζει ότι αν και αυτός που κάθεται στο θρόνο είναι ένας παντοδύναμος και απόλυτος ηγεμόνας, είναι παρόλα αυτά και ο Θεός ο οποίος τηρεί τις διαθήκες Του.

Οι Είκοσι Τέσσερις Πρεσβύτεροι. — Το ερώτημα που κάποτε τέθηκε στον Ιωάννη σχετικά με μια συγκεκριμένη ομάδα, συχνά προκύπτει και γι' αυτούς τους είκοσι τέσσερις πρεσβύτερους: "*ποιοι είναι, και από πού ήρθαν;"* Παρατηρούμε ότι είναι ντυμένοι με λευκά ιμάτια και έχουν στα κεφάλια τους χρυσά στεφάνια, τα οποία είναι σύμβολα τόσο μιας σύγκρουσης που έχει τελειώσει όσο και μιας νίκης που έχει κερδηθεί. Από αυτό συμπεραίνουμε ότι κάποτε συμμετείχαν στον πόλεμο του κάθε χριστιανού, κάποτε είχαν βρεθεί, μαζί με όλους τους αγίους, σε αυτό το επίγειο προσκύνημα, πλην όμως νίκησαν, και για κάποιο καλό σκοπό, πριν από το μεγάλο πλήθος των λυτρωμένων, φορούν τα νικητήρια στεφάνια τους στον ουράνιο κόσμο. Τα παραπάνω επιβεβαιώνονται, αφού στον ύμνο του αίνου που μαζί με τα τέσσερα ζωντανά όντα αποδίδουν στο Αρνίο, στο 9ο εδάφιο του επόμενου κεφαλαίου: "*ψάλλουν μια καινούργια ωδή, λέγοντας: Άξιος είσαι να πάρεις το βιβλίο, και να ανοίξεις τις σφραγίδες του· επειδή, σφάχτηκες, και μας αγόρασες στον Θεό με το αίμα σου, από κάθε φυλή και γλώσσα και λαό και έθνος*·". Αυτή η ωδή ψάλλεται πριν συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα στην προφητεία των επτά σφραγίδων. Ο λόγος που ψάλλεται είναι για να διατυπώσει ότι το Αρνίο είναι άξιο να πάρει το βιβλίο και να ανοίξει τις σφραγίδες, εξαιτίας αυτού που είχε ήδη επιτύχει, που ήταν η λύτρωση τους. Δεν το προσθέτει, επομένως, εδώ ως μια μελλοντική προσδοκία, αλλά εκφράζει ένα απόλυτο και ολοκληρωμένο γεγονός στην ιστορία εκείνων που το τραγούδησαν. Αυτοί, λοιπόν, ήταν μια κατηγορία λυτρωμένων ατόμων, — λυτρωμένοι από αυτή τη γη, λυτρωμένοι όπως όλοι οι άλλοι που πρέπει να λυτρωθούν, με το πολύτιμο αίμα του Χριστού.

Διαβάζουμε σε κάποιο άλλο σημείο για μια τέτοια κατηγορία λυτρωμένων; — Νομίζουμε ότι ο Παύλος αναφέρεται στην ίδια ομάδα όταν γράφει στους Εφεσίους ως εξής: *"Γι' αυτό, λέει: «Καθώς* (ο Χριστός) *ανέβηκε σε ύψος, αιχμαλώτισε αιχμαλωσία, και έδωσε χαρίσματα στους ανθρώπους»."*. Στο περιθώριο της μετάφρασης διαβάζουμε, οδήγησε ένα «πλήθος αιχμαλώτων», Εφεσίους 4:8. Επιστρέφοντας στα γεγονότα που έλαβαν χώρα σε

σχέση με τη σταύρωση και την ανάσταση του Χριστού, διαβάζουμε: "*και οι τάφοι ανοίχτηκαν, και πολλά σώματα αγίων που είχαν πεθάνει αναστήθηκαν· και βγαίνοντας από τους τάφους ύστερα από την ανάστασή του, μπήκαν μέσα στην άγια πόλη, και εμφανίστηκαν σε πολλούς*", Ματθαίου 27:52,53. Λαμβάνουμε λοιπόν απάντηση στο ερώτημά μας, βασισμένη αναμφισβήτητα στις ιερές σελίδες. Αυτοί είναι μερικοί από εκείνους που αναστήθηκαν από τους τάφους τους κατά την ανάσταση του Χριστού, και οι οποίοι συμπεριλήφθηκαν στο ένδοξο πλήθος που ο Χριστός ελευθέρωσε από την αιχμαλωσία της σκοτεινής σφαίρας του Θανάτου, όταν ανέβηκε με θρίαμβο στα ύψη. Ο Ματθαίος καταγράφει την ανάσταση τους, ο Παύλος την ανάληψή τους, και ο Ιωάννης τους βλέπει στον ουρανό, να εκτελούν τα ιερά καθήκοντα για τα οποία σηκώθηκαν προκειμένου να εκπληρώσουν.

Σε αυτή την άποψη δεν είμαστε μόνοι. Ο Γουέσλεϊ μιλάει ως εξής σχετικά με τους είκοσι τέσσερις πρεσβύτερους: «Ήταν ντυμένοι με λευκά ιμάτια. Αυτό, μαζί με τα χρυσά τους στεφάνια, δείχνουν ότι είχαν ήδη ολοκληρώσει την πορεία τους και είχαν πάρει τις θέσεις τους ανάμεσα στους πολίτες του ουρανού. Δεν ονομάζονται ποτέ ψυχές, και ως εκ τούτου είναι πιθανό να είχαν ήδη λάβει δοξασμένα σώματα. Συγκρίνετε με Ματθαίου 27:52.».

Ιδιαίτερη προσοχή ζητείται από τον αναγνώστη στο γεγονός ότι οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι λέγεται ότι είναι καθισμένοι σε θρόνους. Η δική μας μετάφραση, είναι αλήθεια, αναφέρει «καθίσματα», αλλά η ελληνική λέξη είναι θρόνοι, και έτσι η Αναθεωρημένη Μετάφραση [αγγλική] αναφέρει: «Και γύρω από τον θρόνο υπήρχαν είκοσι τέσσερις θρόνοι, και πάνω στους θρόνους είδα τέσσερις είκοσι πρεσβύτερους να κάθονται». Αυτό το απόσπασμα, κατά συνέπεια, ρίχνει φως στην έκφραση που βρίσκεται στο Δανιήλ 7:9, "*Θωρούσα, μέχρις ότου τέθηκαν* [ρίχτηκαν, στο αγγλικό] *οι θρόνοι*". Πρόκειται για τους ίδιους θρόνους, και, όπως έχει αποδειχθεί σε σχόλια για αυτό το απόσπασμα, η σημασία δεν είναι ότι οι θρόνοι ρίχτηκαν, με τη συνήθη έννοια αυτής της έκφρασης, αλλά τοποθετήθηκαν ή εγκαταστάθηκαν, και το σχήμα προέρχεται από το ανατολικό έθιμο της ρίψης, ή τοποθέτησης, στρωμάτων ή ντιβανιών για να κάθονται οι διακεκριμένοι καλεσμένοι. Αυτοί οι τέσσερις είκοσι πρεσβύτεροι (βλ. στο κεφάλαιο 5) θεωρούνται ότι είναι βοηθοί του Χριστού στο μεσιτικό Του έργο στο ουράνιο αγιαστήριο, και όταν η σκηνή της κρίσης που περιγράφεται στο Δανιήλ 7:9 ξεκίνησε στα άγια των αγίων, τα καθίσματά τους, ή οι θρόνοι τους, τοποθετήθηκαν εκεί, σύμφωνα με τη μαρτυρία αυτού του αποσπάσματος.

Οι επτά λαμπάδες φωτιάς. — Αυτές οι λαμπάδες φωτιάς είναι το πρωτότυπο της χρυσής λυχνίας του τυπικού αγιαστηρίου, με τις επτά αέναα αναμμένες λαμπάδες της. Αυτή η λυχνία τοποθετήθηκε, με θεϊκή οδηγία, στο πρώτο διαμέρισμα του επίγειου αγιαστηρίου, Έξοδος 25:31,32,37, 26:35, 27:20, κλπ. Όταν, λοιπόν, ο Ιωάννης μας λέει ότι είδε να ανοίγεται μια πόρτα στον ουρανό, και μέσα στο διαμέρισμα που αποκαλύφθηκε είδε το πρωτότυπο της λυχνίας του επίγειου αγιαστηρίου, αυτό αποτελεί καλή απόδειξη ότι ουσιαστικά κοιτάζει το πρώτο διαμέρισμα του ουράνιου αγιαστηρίου.

Εδάφιο 6. Και μπροστά από τον θρόνο ήταν μια γυάλινη θάλασσα, όμοια με κρύσταλλο· και στο μέσον τού θρόνου και ολόγυρα από τον θρόνο ήσαν τέσσερα ζώα γεμάτα με μάτια, από μπροστά και από πίσω. 7. Και το πρώτο ζώο ήταν όμοιο

με λιοντάρι, και το δεύτερο ζώο ήταν όμοιο με μοσχάρι, και το τρίτο ζώο είχε πρόσωπο σαν άνθρωπος, και το τέταρτο ζώο ήταν όμοιο με αετό που πετούσε. 8. Και τα τέσσερα ζώα είχαν ολόγυρα, κάθε ένα ξεχωριστά, από έξι φτερούγες, και από μέσα ήσαν γεμάτα με μάτια· και δεν σταματούν ημέρα και νύχτα να λένε: Άγιος, άγιος, άγιος, ο Κύριος ο Θεός, ο Παντοκράτορας, ο Ην και ο Ων και ο Ερχόμενος. 9. Και όταν τα ζώα προσφέρουν δόξα και τιμή και ευχαριστία σ' αυτόν που κάθεται επάνω στον θρόνο, σ' αυτόν που ζει στους αιώνες των αιώνων, 10. οι 24 πρεσβύτεροι θα πέσουν μπροστά σ' αυτόν που κάθεται επάνω στον θρόνο, και θα προσκυνήσουν αυτόν που ζει στους αιώνες των αιώνων, και θα βάλουν τα στεφάνια τους μπροστά στον θρόνο, λέγοντας: 11. Άξιος είσαι, Κύριε, να πάρεις τη δόξα και την τιμή και τη δύναμη· επειδή, εσύ έκτισες τα πάντα και για το θέλημά σου υπάρχουν και κτίστηκαν.

Η γυάλινη θάλασσα — Δεν αποτελείται από γυαλί, αλλά είναι μια ευρεία έκταση που μοιάζει με γυαλί· δηλαδή, όπως λέει ο Greenfield, είναι διαφανής, λαμπρή. Αυτή η ιδέα στοιχειοθετείται περαιτέρω με την παρομοίωση της θάλασσας με κρύσταλλο, που ορίζεται ως «οτιδήποτε συγκεκριμένο και διαυγές, όπως πάγος ή γυαλί». Η θέση αυτής της θάλασσας είναι τέτοια που δείχνει ότι δεν έχει καμία αναλογία με τον νιπτήρα της αρχαίας τυπικής λειτουργίας.

Μπορεί να εκτείνεται κάτω από τον θρόνο και να αποτελεί το θεμέλιο της ίδιας της πόλης. Επανεμφανίζεται στο κεφάλαιο 15:2, ως ο τόπος όπου οι νικητές σύντομα θα σταθούν, μέσα στην εκστατική χαρά της τελικής νίκης τους.

Τα τέσσερα ζώα [θηρία, στο αγγλικό]. — Η λέξη θηρία σε αυτό το εδάφιο προέκυψε εξαιτίας μιας ατυχούς μετάφρασης. Η ελληνική λέξη ζῷον υποδηλώνει πιο σωστά ένα ζωντανό πλάσμα. Ο Bloomfield λέει: «‘Τέσσερα ζωντανά πλάσματα’ (όχι θηρία). Έτσι το αποδίδει ο Heinr. ... Η ορθότητα αυτής της διόρθωσης είναι πλέον, πιστεύω, γενικά αποδεκτή από τους σχολιαστές. Η λέξη είναι πολύ διαφορετική από τη λέξη θηρίον, που χρησιμοποιείται για να δηλώσει τα προφητικά θηρία στο 13ο και τα επόμενα κεφάλαια. (Scholefield.) Μπορεί να προστεθεί ότι ο Bulkeley παραθέτει αρκετά παραδείγματα όπου χρησιμοποιείται για να δηλώσει, όχι μόνο πλάσμα, αλλά και έναν άνθρωπο, ειδικά ένα από τον Ωριγένη, ο οποίος το χρησιμοποιεί για τον Κύριό μας Ιησού».

Παρόμοια εικονογράφηση χρησιμοποιείται στο πρώτο κεφάλαιο του Ιεζεκιήλ. Οι ιδιότητες που φαίνεται να υποδηλώνουν τα σύμβολα αυτά είναι η δύναμη, η επιμονή, η λογική και η ταχύτητα, — δύναμη στοργής, επιμονή στην εκτέλεση των απαιτήσεων του καθήκοντος, λογική στην κατανόηση του θείου θελήματος, και ταχύτητα στην υπακοή. Αυτά τα ζωντανά όντα είναι ακόμη πιο στενά συνδεδεμένα με τον θρόνο από ό,τι οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι, που βρίσκονται στη μέση και γύρω από αυτόν. Όπως οι πρεσβύτεροι, έτσι και αυτά, στην ωδή τους, αποδίδουν έπαινο προς το Αρνίο επειδή τα λύτρωσε από τη γη. Επομένως, ανήκουν στην ίδια ομάδα και αντιπροσωπεύει ένα μέρος της μεγάλης ομάδας αναστημένων, που, όπως έχει ήδη περιγραφεί (βλ. σχόλια στο εδάφιο 4), έχουν απελευθερωθεί από την αιχμαλωσία του θανάτου και έχουν οδηγηθεί στον ουρανό. Σχετικά με το αντικείμενο της λύτρωσης τους, βλ. σχόλια στο κεφάλαιο 5:8.

Δεν σταματούν. — «Ω! Τι ευτυχισμένη δραστηριότητα!» αναφωνεί όμορφα ο Τζον Γουέσλι, καθώς το θέμα της συνεχούς λατρείας τους είναι, “*Άγιος, άγιος, άγιος, ο Κύριος ο Θεός, ο Παντοκράτορας, ο Ην και ο Ων και ο Ερχόμενος*”. Καμιά πιο υπέροχη μελωδία δεν

βγήκε ποτέ από τα χείλη των δημιουργημάτων Του. Και την επαναλαμβάνουν "*ημέρα και νύχτα*", δηλαδή συνεχώς, και αυτή η τελευταία φράση υποδηλώνει μόνο τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται ο χρόνος εδώ στη γη, γιατί δεν μπορεί να υπάρχει νύχτα εκεί όπου βρίσκεται ο θρόνος του Θεού.

Εμείς οι θνητοί είναι πιθανό να κουραζόμαστε από την επανάληψη της απλής μαρτυρίας που δίνουμε εδώ για την καλοσύνη και το έλεος του Θεού, και μερικές φορές μπαίνουμε στον πειρασμό να μην λέμε τίποτα, επειδή δεν βρίσκουμε να πούμε κάτι νέο. Μήπως πρέπει να πάρουμε ένα ωφέλιμο μάθημα από τη λειτουργία αυτών των αγίων όντων που βρίσκονται ψηλά, που ποτέ δεν κουράζονται από την αδιάκοπη επανάληψη αυτών των λόγων, "*Άγιος, άγιος, άγιος, ο Κύριος ο Θεός, ο Παντοκράτορας*", και για τα οποία αυτά τα λόγια δεν γερνούν ποτέ, επειδή οι καρδιές τους λάμπουν πάντα με μια αίσθηση της αγιότητας, της καλοσύνης και της αγάπης Του; Ο έπαινος δεν γίνεται γι' αυτούς μονότονος, γιατί με κάθε φράση που λένε αποκτούν μια νέα αντίληψη των θεϊκών ιδιοτήτων του Παντοδύναμου, φτάνουν σε ένα μεγαλύτερο επίπεδο κατανόησης βλέποντας την τελειότητα Του, ο ορίζοντας τους διευρύνεται μπροστά τους, οι καρδιές τους διευρύνονται, και τα νέα συναισθήματα λατρείας, από τη νέα τους οπτική γωνιά, αναδύουν από μέσα τους μια νέα έκφραση του ιερού τους χαιρετισμού, νέα ακόμη και για τους ίδιους, "*Άγιος, άγιος, άγιος, ο Κύριος ο Θεός, ο Παντοκράτορας*".

Έτσι, ακόμη και για μας εδώ, αν και οι παρατηρήσεις επαναλαμβάνονται συχνά σε σχέση με την καλοσύνη, το έλεος και την αγάπη του Θεού, την αξία της αλήθειας Του και τα θέλγητρα του μέλλοντος κόσμου, αυτά δεν πρέπει να κουράζουν, γιατί όλη μας η ζωή θα πρέπει να ανεβαίνει σε νέα επίπεδα αντίληψης των ευλογιών που περικλείονται σε αυτά τα ένδοξα θέματα.

Σχετικά με την έκφραση "*ο Ην και ο Ων και ο Ερχόμενος*", βλέπε παρατηρήσεις στο κεφάλαιο 1:4.

"*Άξιος είσαι, Κύριε, να πάρεις τη δόξα και την τιμή και τη δύναμη·*". Πόσο άξιος είναι, δεν θα μπορέσουμε ποτέ να συνειδητοποιήσουμε μέχρις ότου, λάβουμε την αθανασία όπως τα άγια όντα που εκφέρουν αυτά τα λόγια και μας φυλάξει άπταιστους και μας στήσει μπροστά στη δόξα Του, Ιούδα 24.

Εσύ έκτισες τα πάντα. — Τα έργα της δημιουργίας παρέχουν το θεμέλιο για την τιμή, τη δόξα και τη δύναμη που αποδίδεται στον Θεό. "*και για το θέλημά σου*", γι αυτό υπάρχουν και δημιουργήθηκαν. Ο Θεός θέλησε και όλα τα πράγματα άρχισαν να υπάρχουν, και με την ίδια δύναμη διατηρούνται και συντηρούνται.

Κεφάλαιο 5 – Το Ουράνιο Αγιαστήριο (συνέχεια)

Το Βιβλίο — Η πρόκληση του αγγέλου — Ο Χριστός υπερίσχυσε — Η προσδοκία — Ένα καθαρό σύμπαν.

Εδάφιο 1. Και είδα στο δεξί χέρι εκείνου που καθόταν επάνω στον θρόνο ένα βιβλίο, γραμμένο από μέσα και από πίσω, κατασφραγισμένο με επτά σφραγίδες.

Ένα νέο κεφάλαιο ανοίγει εδώ, αλλά όχι μια νέα σκηνή. Ο απόστολος εξακολουθεί να έχει μπροστά του την ίδια εικόνα. Με τη φράση "*εκείνου που καθόταν επάνω στον θρόνο*" εννοείται προφανώς ο Πατέρας, καθώς ο Υιός παρουσιάζεται στη συνέχεια ως "*ένα Αρνίο να στέκεται ως σφαγμένο*". Το βιβλίο που είδε εδώ ο Ιωάννης περιείχε μια αποκάλυψη γεγονότων που θα διαδραματίζονταν στην ιστορία της εκκλησίας μέχρι το τέλος του χρόνου. Το ότι βρίσκεται στο δεξί χέρι αυτού που καθόταν στον θρόνο μπορεί να σημαίνει ότι η γνώση του μέλλοντος ανήκει μόνο στον Θεό, στο βαθμό που Εκείνος κρίνει κατάλληλο να το αποκαλύψει σε άλλους.

Το βιβλίο. — Τα βιβλία που χρησιμοποιούνταν την εποχή που δόθηκε η Αποκάλυψη δεν ήταν με τη μορφή των βιβλίων που έχουμε τώρα. Δεν αποτελούνταν από μια σειρά φύλλων δεμένων μεταξύ τους, αλλά ήταν φτιαγμένα από λωρίδες περγαμηνής ή άλλου υλικού, μακρύτερες ή μικρότερες, μία ή περισσότερες, και τυλιγμένες. Σε αυτό το σημείο, ο Γουέσλι παρατηρεί: —

«Τα συνηθισμένα βιβλία των αρχαίων δεν ήταν σαν τα δικά μας, αλλά ήταν τόμοι, ή μακριά κομμάτια περγαμηνής, τυλιγμένα σε ένα μακρύ ξύλο, όπως συχνά τυλίγουμε τα μεταξωτά. Κάπως έτσι αναπαρίσταται αυτό, το οποίο ήταν σφραγισμένο με επτά σφραγίδες. Ο απόστολος δεν είδε όλες τις σφραγίδες ταυτόχρονα, γιατί υπήρχαν επτά τόμοι τυλιγμένοι ο ένας μέσα στον άλλον, ο καθένας από τους οποίους ήταν σφραγισμένος· έτσι ώστε κατά το άνοιγμα και το ξετύλιγμα του πρώτου, ο δεύτερος φαινόταν σφραγισμένος μέχρι να ανοιχτεί αυτός, και ούτω καθεξής μέχρι τον έβδομο». Στο ίδιο σημείο, ο Scott παρατηρεί: «Εμφανιζόταν ως ένα ρολό που αποτελούνταν από αρκετές περγαμηνές, σύμφωνα με το έθιμο εκείνης της εποχής, και παρόλο που υποτίθεται ότι ήταν γραμμένο μέσα, ωστόσο τίποτα δεν μπορούσε να διαβαστεί μέχρι να λυθούν οι σφραγίδες. Αργότερα διαπιστώθηκε ότι περιείχε επτά περγαμηνές, ή μικρούς τόμους, καθένας από τους οποίους ήταν ξεχωριστά σφραγισμένος, αλλά αν όλες οι σφραγίδες ήταν τοποθετημένες εξωτερικά, τίποτα δεν θα μπορούσε να διαβαστεί μέχρι να λυθούν όλες, ενώ το λύσιμο κάθε σφραγίδας ακολουθείται από κάποια ανακάλυψη του περιεχομένου του ρολού. Ωστόσο, η εξωτερική του εμφάνιση φαίνεται να υποδηλώνει ότι αποτελούνταν από επτά, ή έστω από πολλά μέρη».

Ο Bloomfield λέει: «Οι μακρείς κύλινδροι περγαμηνής που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι, τους οποίους ονομάζουμε βιβλία, σπάνια γράφονταν στη μία μόνο πλευρά, δηλαδή, πάνω σε αυτό που ήταν σε κυλινδρική μορφή στραμμένο προς τα μέσα». Επομένως, αναμφίβολα, αυτό το βιβλίο δεν ήταν γραμμένο από μέσα και από πίσω, όπως ίσως διαφαίνεται λόγω της στίξης στη δική μας έκδοση. «Οι Grotius, Lowman, Fuller,

κλπ.», αναφέρει η Βίβλος Cottage, «συνιστούν να αφαιρεθεί το κόμμα και να διαβαστεί ως εξής: «γραμμένο από μέσα, και στο πίσω μέρος (ή εξωτερικά) σφραγισμένο», κλπ.» Το πώς τοποθετήθηκαν αυτές οι σφραγίδες εξηγείται επαρκώς στις σημειώσεις των Γουέσλι και Scott, που δόθηκαν παραπάνω.

Εδάφιο 2. Και είδα έναν ισχυρό άγγελο να κηρύττει με δυνατή φωνή: Ποιος είναι άξιος να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις σφραγίδες του; 3. Και κανένας δεν μπορούσε μέσα στον ουρανό ούτε επάνω στη γη ούτε κάτω από τη γη, να ανοίξει το βιβλίο ούτε και να το βλέπει. 4. Και εγώ έκλαιγα πολύ, ότι δεν βρέθηκε κανένας άξιος να το ανοίξει και να διαβάσει το βιβλίο, ούτε και να το βλέπει.

Η πρόκληση. — Ο Θεός, κατά κάποιο τρόπο, παρουσιάζει αυτό το βιβλίο στα μάτια του σύμπαντος, και ένας ισχυρός άγγελος, αναμφίβολα μεγάλης εξοχότητας και δύναμης, εμφανίζεται ως κήρυκας, και με μια δυνατή φωνή προκαλεί όλα τα πλάσματα στο σύμπαν να δοκιμάσουν τη δύναμη της σοφίας τους αποκαλύπτοντας τις βουλές του Θεού. Ποιος μπορεί να βρεθεί άξιος να ανοίξει το βιβλίο και να λύσει τις σφραγίδες του; Ακολουθεί μια παύση. Το σύμπαν, με τη σιωπή του, ομολογεί την αδυναμία και την αναξιότητα του να εισέλθει στις βουλές του Δημιουργού. "*Και κανένας δεν μπορούσε μέσα στον ουρανό*", οὐδείς, όχι μόνο κανένας άνθρωπος, αλλά κανένα ον στον ουρανό. Τούτο δεν αποτελεί απόδειξη ότι οι ικανότητες των αγγέλων είναι περιορισμένες, όπως και αυτές του ανθρώπου, σε σχέση με τη διείσδυση στο μέλλον και την αποκάλυψη του τι πρόκειται να συμβεί; Όταν ο απόστολος είδε ότι κανείς δεν ήρθε να ανοίξει το βιβλίο, φοβήθηκε πολύ ότι οι βουλές του Θεού που περιείχε σε σχέση με τον λαό Του, δεν θα αποκαλύπτονταν ποτέ, και με τη φυσική τρυφερότητα των συναισθημάτων του και το ενδιαφέρον του για την εκκλησία, έκλαψε πολύ. «Πόσο μακριά από το πνεύμα του Αγίου Ιωάννη», λέει ο Γουέσλι, «είναι αυτοί, που ρωτούν για οτιδήποτε άλλο εκτός από το περιεχόμενο αυτού του βιβλίου!»

Ο Benson κάνει τις ακόλουθες όμορφες παρατηρήσεις για τη φράση "*έκλαιγα πολύ*": «Ήταν επηρεασμένος έντονα από τη σκέψη ότι κανένα ον δεν θα μπορούσε να καταλάβει, να αποκαλύψει και να πραγματοποιήσει τις θεϊκές βουλές και φοβόταν ότι αυτές δεν θα γίνονταν φανερές στην εκκλησία. Αυτό το κλάμα του αποστόλου πηγάζει από το μεγαλείο του νου. Η τρυφερότητα της καρδιάς που πάντα είχε, φάνηκε πιο καθαρά τώρα που ήταν χωρίς τις δυνάμεις του. Η Αποκάλυψη δεν γράφτηκε χωρίς δάκρυα, ούτε θα γίνει κατανοητή χωρίς δάκρυα.»

Εδάφιο 5. Και ένας από τους πρεσβύτερους μου λέει: Μη κλαις· πρόσεξε, υπερίσχυσε το λιοντάρι, που είναι από τη φυλή τού Ιούδα, η ρίζα τού Δαβίδ, να ανοίξει το βιβλίο, και να λύσει τις επτά σφραγίδες του. 6. Και είδα, και να! στο μέσον τού θρόνου και των τεσσάρων ζώων, και στο μέσον των πρεσβυτέρων, ένα Αρνίο να στέκεται ως σφαγμένο, έχοντας επτά κέρατα, και επτά μάτια· που είναι τα επτά πνεύματα του Θεού, τα οποία έχουν αποσταλεί σε ολόκληρη τη γη. 7. Και ήρθε και πήρε το βιβλίο από το δεξί χέρι εκείνου που κάθεται επάνω στον θρόνο.

Ο Ιωάννης δεν αφήνεται να κλάψει για πολύ. Ο Θεός δεν θέλει να κρυφθεί οποιαδήποτε γνώση που μπορεί να ωφελήσει τον λαό Του. Υπάρχει πρόνοια για το

άνοιγμα του βιβλίου. Γι' αυτό, ένας από τους πρεσβυτέρους του λέει: "*Μη κλαις· πρόσεξε, υπερίσχυσε το λιοντάρι, που είναι από τη φυλή τού Ιούδα, η ρίζα τού Δαβίδ, να ανοίξει το βιβλίο, και να λύσει τις επτά σφραγίδες του.*". Σχετικά με το γιατί ένας από τους πρεσβυτέρους, αντί για κάποιο άλλο ον, μετέδωσε αυτή την πληροφορία στον Ιωάννη, δεν διαφαίνεται από κάπου, εκτός αν, αφού λυτρώθηκε, ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για όλα όσα αφορούσαν την ευημερία της εκκλησίας στη γη. Ο Χριστός εδώ ονομάζεται ως "*λιοντάρι, που είναι από τη φυλή τού Ιούδα*". Γιατί ονομάζεται λιοντάρι; και γιατί της φυλής του Ιούδα; — Όσον αφορά το πρώτο, πιθανότατα υποδηλώνει τη δύναμή Του. Καθώς το λιοντάρι είναι ο βασιλιάς των θηρίων, ο μονάρχης του δάσους, γίνεται ένα κατάλληλο σύμβολο βασιλικής εξουσίας και δύναμης. "*της φυλής του Ιούδα*". Αναμφίβολα λαμβάνει αυτή την ονομασία από την προφητεία στη Γένεση 49:9,10.

Η ρίζα του Δαβίδ. — Δηλαδή, η πηγή και ο συντηρητής του Δαβίδ στη θέση και τη δύναμή του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η θέση του Δαβίδ ορίστηκε ειδικά από τον Χριστό και ότι συντηρήθηκε ειδικά από αυτόν. Ο Δαβίδ ήταν ο τύπος και ο Χριστός το πρότυπο. Ο θρόνος και η βασιλεία του Δαβίδ πάνω στον Ισραήλ ήταν ένας τύπος της βασιλείας του Χριστού πάνω στον λαό Του. Θα βασιλεύσει στον θρόνο του πατέρα του Δαβίδ, Λουκά 1:32,33. Καθώς ο Χριστός, όταν έλαβε την φύση μας, εμφανίστηκε στη γραμμή των απογόνων του Δαβίδ, ονομάζεται επίσης απόγονος του Δαβίδ και ράβδος από τον κορμό του Ιεσσαί, Ησαΐας 11:1,10, Αποκάλυψη 22:16. Δεδομένης της σύνδεσή Του με τον θρόνο του Δαβίδ και του δικαιώματος του να κυβερνά τον λαό του Θεού, ήταν ορθό να εμπιστευτούν Εκείνον για το άνοιγμα των σφραγίδων.

Υπερίσχυσε. — Αυτά τα λόγια δείχνουν ότι το δικαίωμα να ανοίξει κανείς το βιβλίο αποκτήθηκε μέσω μιας νίκης που κερδήθηκε σε κάποια προηγούμενη σύγκρουση, και έτσι ακριβώς παρουσιάζεται σε επόμενα μέρη αυτού του κεφαλαίου. Η αμέσως επόμενη σκηνή μας εισάγει στο μεγάλο έργο του Χριστού ως Λυτρωτή του κόσμου, και στην έκχυση του αίματός Του για την άφεση των αμαρτιών και τη σωτηρία του ανθρώπου. Σε αυτό το έργο Του, αντιμετώπισε τις πιο άγριες επιθέσεις του Σατανά, αλλά υπέμεινε τους πειρασμούς, υπέμεινε τις αγωνίες του σταυρού, αναστήθηκε ως νικητής επί του θανάτου και του τάφου, και έκανε την οδό της λύτρωσης βέβαιη — θριάμβευσε! Ως εκ τούτου, τα τέσσερα ζωντανά όντα και οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι ψάλλουν: "*Άξιος είσαι να πάρεις το βιβλίο, και να ανοίξεις τις σφραγίδες του· επειδή, σφάχτηκες, και μας αγόρασες στον Θεό με το αίμα σου*".

Ο Ιωάννης κοιτάζει να δει το Λιοντάρι της φυλής του Ιούδα, και βλέπει ένα Αρνίο στο μέσον του θρόνου και στο μέσον των τεσσάρων ζωντανών όντων και των πρεσβυτέρων, να στέκεται σαν σφαγμένο.

Στο μέσον του θρόνου. — Ο Doddridge το μεταφράζει ως εξής: «Και είδα στον μεσαίο χώρο ανάμεσα στον θρόνο και στα τέσσερα ζωντανά όντα και ανάμεσα στους πρεσβυτέρους να στέκεται ένα Αρνίο», κλπ. Στο κέντρο της σκηνής βρισκόταν ο θρόνος του Πατέρα, και στον ανοιχτό χώρο που τον περιέβαλλε στεκόταν ο Υιός, που απεικονιζόταν με το σύμβολο ενός σφαγμένου αρνίου. Γύρω από αυτούς στάθηκαν οι άγιοι που είχαν λυτρωθεί: πρώτα, αυτοί που αντιπροσωπεύονταν από τα τέσσερα ζωντανά πλάσματα, έπειτα οι πρεσβύτεροι που σχημάτιζαν τον δεύτερο κύκλο, και τέλος οι άγγελοι (εδάφιο 11) που σχημάτιζαν έναν τρίτο κύκλο. Η αξιοσύνη του Χριστού, όπως παρουσιάζεται με τη μορφή ενός εσφαγμένου Αρνίου, προκαλεί τον θαυμασμό όλου του ιερού πλήθους.

Ως σφαγμένο — Το Comprehensive Commentary παραθέτει τον Woodhouse όπου εκεί λέει: «Η ελληνική μετάφραση υπονοεί ότι το Αρνίο εμφανίστηκε με τραυματισμένο λαιμό, σαν να είχε θυσιαστεί στον βωμό». Σχετικά με αυτή τη φράση, ο Clarke λέει: «Σαν να γινόταν τότε η τελετή της προσφοράς. Αυτό είναι ιδιαιτέρως αξιοσημείωτο. Τόσο σημαντική είναι η προσφορά του Χριστού ως θυσία ενώπιον του Θεού, που εξακολουθεί να παρουσιάζεται σαν να βρίσκεται στην τελετή της έκχυσης του αίματός Του για τα αδικήματα του ανθρώπου. Αυτό δίνει μεγάλη ώθηση στην πίστη μας γιατί όταν η κάθε ψυχή έρχεται μπροστά στον θρόνο της χάρης, βρίσκει εκεί μια θυσία που έχει προβλεφθεί για να προσφέρει στον Θεό».

Επτά κέρατα και επτά μάτια. — Τα κέρατα είναι σύμβολα δύναμης τα δε μάτια της σοφίας, και το επτά είναι ένας αριθμός που υποδηλώνει πληρότητα, τελειότητα. Με αυτόν τον τρόπο διδασκόμαστε ότι η τέλεια δύναμη και η τέλεια σοφία ενυπάρχουν στο Αρνίο, μέσω της λειτουργίας του Πνεύματος του Θεού, που ονομάζεται τα επτά Πνεύματα του Θεού, τα οποία υποδηλώνουν την πληρότητα και την τελειότητα της λειτουργίας του.

Ήρθε και πήρε το βιβλίο. — Οι σχολιαστές έχουν βρει μια ασυμβατότητα στην ιδέα ότι το βιβλίο το πήρε ένα Αρνίο και έχουν καταφύγει σε διάφορα μέσα για να αποφύγουν αυτή τη δυσκολία. Δεν είναι όμως μια καθιερωμένη αρχή ότι οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να εκτελεστεί από ένα άτομο, μπορεί να αποδοθεί σε ένα σύμβολο ή να αναπαρασταθεί από το σύμβολο; Δεν είναι αρκετή αυτή η εξήγηση του αποσπάσματος; Το Αρνίο, γνωρίζουμε, είναι σύμβολο του Χριστού. Γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχει τίποτα το ασύμβατο στο να πάρει ο Χριστός ένα βιβλίο και όταν διαβάζουμε ότι πήρε το βιβλίο, εμείς θεωρούμε οτι η πράξη αυτή δεν εκτελείται από το Αρνίο, αλλά από εκείνον του οποίου το Αρνίο είναι σύμβολο.

Εδάφιο 8. Και όταν πήρε το βιβλίο, τα τέσσερα ζώα και οι 24 πρεσβύτεροι έπεσαν μπροστά στο Αρνίο, έχοντας κάθε ένας κιθάρες, και χρυσές φιάλες γεμάτες από θυμιάματα, οι οποίες είναι οι προσευχές των αγίων· 9. και ψάλλουν μια καινούργια ωδή, λέγοντας: Άξιος είσαι να πάρεις το βιβλίο, και να ανοίξεις τις σφραγίδες του· επειδή, σφάχτηκες, και μας αγόρασες στον Θεό με το αίμα σου, από κάθε φυλή και γλώσσα και λαό και έθνος· 10. και μας έκανες βασιλιάδες και ιερείς στον Θεό μας· και θα βασιλεύσουμε επάνω στη γη.

Φιάλες γεμάτες θυμιάματα. — Από αυτή την φράση σχηματίζουμε μια ιδέα για την απασχόληση εκείνων των λυτρωμένων που αντιπροσωπεύονται από τα τέσσερα ζώα και τους είκοσι τέσσερις πρεσβύτερους. Έχουν χρυσές φιάλες ή σκεύη, γεμάτα θυμιάματα — που είναι οι προσευχές των αγίων. Αυτό είναι ένα έργο διακονίας που τελείται από ιερείς.

Ο Scott λέει: «Είναι αναντίρρητα φανερό ότι τα τέσσερα ζώα συμμετέχουν, ή μάλλον ηγούνται, της λατρείας του Αρνίου καθώς τα έχει λυτρώσει ενώπιον του Θεού, και αυτό αποδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι με αυτόν τον τρόπο συμβολίζεται μέρος της απολυτρωμένης εκκλησίας, και όχι κάποιοι άγγελοι, των οποίων η λατρεία περιγράφεται στη συνέχεια, αλλά με γλώσσα προφανώς διαφορετική».

Ο A. Barnes, στις σημειώσεις του για αυτό το απόσπασμα, παρατηρεί: «Η ιδέα εδώ είναι, επομένως, ότι οι εκπρόσωποι της εκκλησίας στον ουρανό, οι πρεσβύτεροι, που αναφέρονται ως “*ιερείς*”, περιγράφονται να λειτουργούν στον επουράνιο ναό για

λογαριασμό της εκκλησίας που βρίσκεται ακόμα κάτω, και προσφέρουν προσφορά θυμιάματος ενώ η εκκλησία προσεύχεται».

Ο αναγνώστης θα θυμάται ότι στην αρχαία τυπική λειτουργία του αγιαστηρίου ο αρχιερέας είχε πολλούς βοηθούς, και όταν σκεφτόμαστε ότι τώρα εξετάζουμε το αγιαστήριο στον ουρανό, το συμπέρασμα συνάγεται αμέσως ότι αυτοί οι λυτρωμένοι είναι οι βοηθοί του μεγάλου μας Αρχιερέα που βρίσκεται ψηλά. Αναμφίβολα, για τον σκοπό αυτό λυτρωθήκαν. Τι θα μπορούσε να είναι πιο κατάλληλο στο ιερατικό Του έργο για την ανθρώπινη φυλή, από το να βοηθιέται ο Κύριός μας από ευγενή μέλη αυτής της φυλής, των οποίων η αγιότητα της ζωής και η καθαρότητα του χαρακτήρα τους τους κατέστησαν κατάλληλους για να εκτελέσουν αυτόν τον σκοπό; (βλέπε σχόλια στο κεφάλαιο 4:4).

Γνωρίζουμε ότι πολλοί τρέφουν μεγάλη αποστροφή στην ιδέα ότι υπάρχει κάτι πραγματικό και χειροπιαστό στον ουρανό και μπορούμε εύκολα να προβλέψουμε ότι οι απόψεις που παρουσιάζονται εδώ θα είναι γι αυτούς πολύ κυριολεκτικές, κατά γράμμα. Για να στηρίξουν τη θέση τους, επικεντρώνονται πολύ στο γεγονός ότι η γλώσσα είναι εξαιρετικά μεταφορική και ότι δεν μπορούμε να υποθέσουμε ότι υπάρχουν ή υπήρξαν τέτοια πράγματα στον ουρανό όπως τα περιγράφει ο Ιωάννης. Απαντάμε ότι, αν και η Αποκάλυψη ασχολείται σε μεγάλο βαθμό με σύμβολα, δεν ασχολείται με μυθοπλασίες. Υπάρχει πραγματικότητα σε όλα όσα περιγράφονται και κατανοούμε την πραγματικότητα όταν έχουμε μια σωστή ερμηνεία των συμβόλων. Έτσι, σε αυτό το όραμα γνωρίζουμε ότι Αυτός που κάθεται στον θρόνο είναι ο Θεός. Είναι πραγματικά εκεί. Γνωρίζουμε ότι το Αρνίο συμβολίζει τον Χριστό. Και αυτός είναι πραγματικά εκεί. Ανήλθε στον ουρανό με ένα κυριολεκτικό, χειροπιαστό σώμα, και ποιος μπορεί να πει ότι δεν το διατηρεί ακόμα; Αν, λοιπόν, ο μεγάλος Αρχιερέας μας είναι ένα κυριολεκτικό ον, πρέπει να έχει μια κυριολεκτική θέση στην οποία να διακονεί. Και αν τα τέσσερα ζώα και οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι αντιπροσωπεύουν εκείνους τους οποίους ο Χριστός σήκωσε από την αιχμαλωσία του θανάτου κατά τη στιγμή της ανάστασης και της ανάληψής Του, γιατί δεν είναι εξίσου κυριολεκτικά όντα όπως παρουσιάζονται εκεί στον ουρανό όπως ήταν όταν ανέβηκαν;

Η ωδή. — Ονομάζεται "*μια καινούργια ωδή*", καινούργια, πιθανώς, σε σχέση με την περίσταση και τη σύνθεση της. Ήταν οι πρώτοι που μπόρεσαν να την τραγουδήσουν, όντας οι πρώτοι που λυτρώθηκαν. Αποκαλούνται βασιλείς και ιερείς. Με ποια έννοια είναι ιερείς έχει ήδη παρατηρηθεί, καθώς είναι οι βοηθοί του Χριστού στο ιερατικό Του έργο. Με την ίδια έννοια, αναμφίβολα, είναι επίσης βασιλείς, διότι ο Χριστός έχει καθίσει με τον Πατέρα του στον θρόνο Του, και αναμφίβολα αυτοί, ως διάκονοι Του, έχουν κάποιο ρόλο να ενεργήσουν σε σχέση με τη διακυβέρνηση του ουρανού, σε σχέση με αυτόν τον κόσμο.

Η προσδοκία. — "*Θα βασιλεύσουμε επάνω στη γη*". Έτσι, παρά το γεγονός ότι είναι λυτρωμένοι, περιβάλλουν τον θρόνο του Θεού, βρίσκονται στην παρουσία του Αρνίου που τους λύτρωσε, και περιβάλλονται από τις αγγελικές στρατιές του ουρανού, όπου όλα έχουν ανείπωτη δόξα, η ωδή τους στοχάζεται μια ακόμη υψηλότερη κατάσταση, όταν το μεγάλο έργο της λύτρωσης θα ολοκληρωθεί, και αυτοί, με ολόκληρη την λυτρωμένη οικογένεια του Θεού, κάθε εποχής, θα βασιλεύσουν στη γη, η οποία είναι η υποσχεμένη κληρονομιά, και θα είναι η τελική και αιώνια κατοικία των αγίων, Ρωμαίους 4:13, Γαλάτες 3:29, Ψαλμοί 37:11, Ματθαίου 5:5, Β΄ Πέτρου 3:13, Ησαΐα 65:17-25, Αποκάλυψη 21:1-5.

Εδάφιο 11. Και είδα, και άκουσα μια φωνή από πολλούς αγγέλους, ολόγυρα από τον θρόνο και από τα ζώα και από τους πρεσβύτερους· και ο αριθμός τους ήταν μυριάδες μυριάδων, και χιλιάδες χιλιάδων, 12. λέγοντας με δυνατή φωνή: Το σφαγμένο Αρνίο είναι άξιο να πάρει τη δύναμη και πλούτο και σοφία και ισχύ και τιμή και δόξα και ευλογία.

Το ουράνιο αγιαστήριο. — Πόσο μικρή αντίληψη έχουμε για το μέγεθος και τη δόξα του ουράνιου ναού! Σε αυτόν τον ναό εισήχθη ο Ιωάννης, στην έναρξη του κεφαλαίου 4, από την πόρτα που ανοίχτηκε στον ουρανό. Τον ίδιο ναό, να θυμόμαστε, εξακολουθεί να κοιτάζει και στα εδάφια 11 και 12. Τώρα βλέπει τις ουράνιες στρατιές. (1) Γύρω από τον θρόνο είναι εκείνοι που αντιπροσωπεύονται από τα τέσσερα ζώα. (2) Μετά από αυτούς βρίσκονται οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι. (3) Μετά, ο Ιωάννης βλέπει, γύρω από αυτό το σύνολο, ένα πλήθος ουράνιων αγγέλων. Πόσοι ήταν; Πόσοι θα υποθέταμε ότι θα μπορούσαν να συγκεντρωθούν μέσα στον ουράνιο ναό; "*μυριάδες μυριάδων!*" αναφωνεί ο προφήτης. Μόνο από αυτή τη φράση προκύπτει ότι έχουμε τουλάχιστον εκατό εκατομμύρια! Και μετά, σαν να μην ήταν επαρκής καμία αριθμητική έκφραση για να αγκαλιάσει το αμέτρητο πλήθος, προσθέτει περαιτέρω: "*και χιλιάδες χιλιάδων*"! Ο Παύλος στην Επιστολή προς Εβραίους 12:22 περιγράφει αυτό το πλήθος ως "*μυριάδες αγγέλων*". Όλοι αυτοί βρίσκονταν στο ουράνιο αγιαστήριο. Τέτοια ήταν η ομάδα που είδε ο Ιωάννης συγκεντρωμένη στον τόπο όπου επικεντρώνεται η λατρεία του σύμπαντος και όπου το θαυμαστό σχέδιο της ανθρώπινης λύτρωσης προχωρά προς την ολοκλήρωσή του. Το κεντρικό πρόσωπο αυτού του αναρίθμητου και άγιου πλήθους ήταν το Αρνίο του Θεού. Η κεντρική πράξη της ζωής Του η οποία αξίωνε τον θαυμασμό τους, ήταν η έκχυση του αίματός Του για τη σωτηρία του αμαρτωλού ανθρώπου, γιατί κάθε φωνή σε όλη αυτή την ουράνια στρατιά συμμετείχε στην απόδοση τιμής που εκφωνήθηκε: "*Το σφαγμένο Αρνίο είναι άξιο να πάρει τη δύναμη και πλούτο και σοφία και ισχύ και τιμή και δόξα και ευλογία.*". Ήταν μια κατάλληλη συγκέντρωση για έναν τέτοιο τόπο! Κατάλληλος ήταν και ο ύμνος λατρείας που έπρεπε να υψωθεί σε Αυτόν που με την έκχυση του αίματός Του έγινε αντίλυτρο για πολλούς, και που, ως ο μέγας Αρχιερέας μας, εξακολουθεί να επικαλείται για λογαριασμό μας τα άξια έργα Του στο ουράνιο αγιαστήριο. Και εδώ, ενώπιον μιας τέτοιας σεβαστής συγκέντρωσης, ο χαρακτήρας του καθενός από εμάς πρέπει σύντομα να παρουσιαστεί ώστε να υποστεί μια τελική εξέταση. Τι θα μας προετοιμάσει για αυτή τη δοκιμασία; Τι θα μας επιτρέψει να σηκωθούμε και να σταθούμε στο τέλος μαζί με το αναμάρτητο πλήθος που είναι πάνω; Ω, άπειρη αξία του αίματος του Χριστού! που μπορεί να μας καθαρίσει από όλες τις μολύνσεις μας και να μας κάνει να συναντηθούμε για να περπατήσουμε τον άγιο λόφο της Σιών! Ω, άπειρη χάρη του Θεού! που μπορεί να μας προετοιμάσει να αντέξουμε τη δόξα και να μας δώσει τόλμη να εισέλθουμε στην παρουσία Του, με αγαλλίαση!

Εδάφιο 13. Και κάθε κτίσμα που είναι μέσα στον ουρανό, κι επάνω στη γη, και κάτω από τη γη, και όσα είναι μέσα στη θάλασσα, και όλα όσα είναι μέσα σ' αυτά, άκουσα ότι έλεγαν: Σ' αυτόν που κάθεται επάνω στον θρόνο, και στο Αρνίο, ας είναι η ευλογία και η τιμή και η δόξα και η κυριαρχική εξουσία στους αιώνες των αιώνων.

14. Και τα τέσσερα ζώα έλεγαν: Αμήν· και οι 24 πρεσβύτεροι έπεσαν και προσκύνησαν αυτόν που ζει στους αιώνες των αιώνων.

Ένα καθαρό σύμπαν. — Στο εδάφιο 13 έχουμε ένα παράδειγμα ενός σχήματος που συμβαίνει πολύ συχνά στις Γραφές, δηλαδή, μια δήλωση που εισάγεται εκτός χρονολογικής σειράς με σκοπό να ακολουθήσει μέχρι την ολοκλήρωσή της κάποια προηγούμενη δήλωση ή νύξη. Σε αυτή την περίπτωση, ο αναμενόμενος καιρός είναι η ολοκλήρωση της λύτρωσης. Στο εδάφιο 10, τα τέσσερα ζώα και οι είκοσι τέσσερις πρεσβύτεροι είχαν δηλώσει: "*θα βασιλεύσουμε επάνω στη γη*". Τώρα, το μυαλό του προφήτη μεταφέρεται σε εκείνη την εποχή. Αφού αναφέρθηκε, η μεγαλύτερη παρέμβαση του Χριστού για τον άνθρωπο - η έκχυση του αίματός Του - τίποτα δεν θα μπορούσε να είναι πιο φυσικό ώστε το όραμα, για μια στιγμή, να στρέψει το βλέμμα του προς την εποχή που θα επιτευχθεί το μεγάλο αποτέλεσμα του έργου που τότε ξεκίνησε, όταν ο αριθμός των λυτρωμένων θα έχει συμπληρωθεί, το σύμπαν θα έχει απελευθερωθεί από την αμαρτία και τους αμαρτωλούς και ένα παγκόσμιος ύμνος λατρείας θα ανεβαίνει προς τον Θεό και το Αρνίο.

Είναι μάταιο να προσπαθήσουμε να αποδώσουμε αυτό το εδάφιο στην παρούσα κατάσταση της εκκλησίας, όπως κάνουν οι περισσότεροι σχολιαστές, ή σε οποιαδήποτε στιγμή στο παρελθόν από τότε που η αμαρτία εισήλθε στον κόσμο, ή ακόμα και από τότε που ο Σατανάς έπεσε από την υψηλή του θέση ως άγγελος φωτός και αγάπης στον ουρανό. Διότι την εποχή που μιλάει ο Ιωάννης, κάθε πλάσμα στον ουρανό και στη γη, χωρίς καμία εξαίρεση, στέλνει τον ύμνο των ευλογιών του προς τον Θεό. Βλέποντας όμως αυτόν τον κόσμο μετά την πτώση, κατάρες αντί για ευλογίες έχουν εκστομιστεί εναντίον του Θεού και του θρόνου Του από τη μεγάλη πλειονότητα της αποστάτιδας φυλής μας. Και όσο βασιλεύει η αμαρτία, πάντα έτσι θα είναι.

Δεν βρίσκουμε, λοιπόν, χώρο για αυτή τη σκηνή που περιγράφει ο Ιωάννης, εκτός αν προχωρήσουμε, σύμφωνα με την παραπάνω θέση, στην εποχή που ολόκληρο το σχέδιο της λύτρωσης θα έχει ολοκληρωθεί, και οι άγιοι θα εισέλθουν στην υποσχεμένη βασιλεία τους στη γη, την οποία τα ζωντανά πλάσματα και οι πρεσβύτεροι προσδοκούσαν στον ύμνο τους στο εδάφιο 10. Υιοθετώντας αυτή την άποψη, όλα εναρμονίζονται και γίνονται σαφή. Αυτή η βασιλεία πάνω στη γη ξεκινά μετά τη δεύτερη ανάσταση, Δανιήλ 7:27, Β΄ Πέτρου 3:13, Αποκάλυψη 21:1. Σε αυτή τη δεύτερη ανάσταση, η οποία πραγματοποιείται χίλια χρόνια μετά την πρώτη ανάσταση (Αποκάλυψη 20:4,5), συντελείται η απώλεια των ασεβών ανθρώπων, Β΄ Πέτρου 3:7. Κατεβαίνει τότε φωτιά από τον Θεό από τον ουρανό και τους καταβροχθίζει (Αποκάλυψη 20:9). Και αυτή η φωτιά που προκαλεί την απώλεια των ασεβών ανθρώπων είναι η φωτιά που λιώνει και καθαρίζει τη γη, όπως μαθαίνουμε από τη Β΄ Πέτρου 3:7-13. Η αμαρτία και οι αμαρτωλοί τότε καταστρέφονται, η γη καθαρίζεται, η κατάρα με όλα τα δεινά της σβήνεται για πάντα, οι δίκαιοι "*θα λάμψουν σαν τον ήλιο, μέσα στη βασιλεία τού Πατέρα τους*" και από ένα καθαρό σύμπαν ένας ύμνος αίνου και ευχαριστίας ανεβαίνει προς τον Θεό. Σε όλη την ευλογημένη επικράτεια του μεγάλου Δημιουργού, δεν θα υπάρχει τότε χώρος για κανέναν που θα γίνει δέκτης της φωτιάς και του θείου, όπου μυριάδες ψυχές, θα διατηρούνται μέσω της δύναμης ενός Θεού ελέους, θα καίγονται και θα στριφογυρίζουν σε ένα ανείπωτο και αιώνιο μαρτύριο. Σε αυτόν τον χαρούμενο ύμνο του ιωβηλαίου δεν θα υπάρχει χώρος για τους παράφωνους και απελπισμένους θρήνους των καταραμένων, και τις κατάρες και τις

βλασφημίες των αμαρτωλών που υποφέρουν χωρίς να έχουν καμία ελπίδα. Κάθε αντιδραστική φωνή θα έχει σιωπήσει, θα έχει πεθάνει. Θα έχουν καεί και η ρίζα και το κλαδί, — ο Σατανάς και όλοι οι ακόλουθοι του, ο πλάνος και όσοι πλανήθηκαν από αυτόν, Μαλαχία 4:1, Εβραίους 2:14. Θα διαλυθούν σαν καπνός, Ψαλμοί 37:20. Το άχυρο, θα το κατακάψει με ακατάσβεστη φωτιά, Ματθαίου 3:12. Θα εξαλειφθούν, όχι ως ύλη, αλλά ως συνειδητά και νοήμονα όντα, γιατί θα γίνουν σαν να μην είχαν υπάρξει ποτέ, Αβδιού 16.

Σε αυτόν τον λατρευτικό ύμνο αποδίδεται αίνος προς το Αρνίο, εξίσου με τον Πατέρα που κάθεται στο θρόνο. Οι σχολιαστές, με μεγάλη ομοφωνία, το έχουν εκμεταλλευτεί αυτό ως απόδειξη ότι ο Χριστός πρέπει να είναι συνομήλικος με τον Πατέρα, γιατί διαφορετικά, λένε, εδώ θα αποδιδόταν λατρεία, η οποία ανήκει μόνο στον Δημιουργό, και προς το κτίσμα. Δεν φαίνεται όμως να είναι απαραίτητο να εξαχθεί ένα τέτοιο συμπέρασμα. Οι Γραφές με βεβαιότητα υπονοούν σαφώς ότι η ύπαρξη του Χριστού είχε μια αρχή (Ιωάννη 1:1), κάτι που δεν ισχύει στην περίπτωση του Πατέρα, (βλέπε σχόλια στην Αποκάλυψη 3:14, όπου φαίνεται ότι ο Χριστός δεν είναι κτιστό ον). Αλλά ενώ ως προς την ύπαρξή Του δεν είναι συν-αιώνιος με τον Πατέρα, η αρχή της ύπαρξής Του, ως γεννημένου από τον Πατέρα, προηγείται ολόκληρου του έργου της δημιουργίας, σε σχέση με το οποίο στέκεται ως συνδημιουργός μαζί με τον Θεό, Ιωάννη 1:3, Εβραίους 1:2. Δεν θα μπορούσε ο Πατέρας να ορίσει ότι σε ένα τέτοιο ον πρέπει να αποδίδεται λατρεία ισότιμα με τον ίδιο, χωρίς να αποτελεί ειδωλολατρία εκ μέρους αυτού που αποδίδει τη λατρεία; Τον έχει ανυψώσει σε τέτοια θέση ώστε είναι πρέπον να λατρεύεται, και μάλιστα έχει διατάξει να του αποδίδεται λατρεία, κάτι που δεν θα ήταν απαραίτητο αν ήταν ίσος με τον Πατέρα ως προς την αιωνιότητα της ύπαρξης Του. Ο ίδιος ο Χριστός δηλώνει ότι "*όπως ο Πατέρας έχει μέσα στον εαυτό του ζωή, έτσι έδωσε και στον Υιό να έχει μέσα στον εαυτό του ζωή*", Ιωάννη 5:26. Ο Πατέρας "*τον υπερύψωσε, και του χάρισε όνομα, που είναι το όνομα πάνω από κάθε άλλο*", Φιλιππησίους 2:9. Και ο ίδιος ο Πατέρας λέει: "*ας προσκυνήσουν σ' αυτόν όλοι οι άγγελοι του Θεού*", Εβραίους 1:6. Αυτές οι μαρτυρίες δείχνουν ότι ο Χριστός αποτελεί τώρα αντικείμενο λατρείας, όσο και ο Πατέρας, αλλά δεν αποδεικνύουν ότι και οι δύο κατέχουν την ίδια αιωνιότητα παρελθούσας ύπαρξης.

Επιστρέφοντας από την προσδόκιμη ένδοξη σκηνή του εδαφίου 13, στα γεγονότα που συμβαίνουν στο ουράνιο αγιαστήριο μπροστά του, ο προφήτης ακούει τα τέσσερα ζώα να αναφωνούν: Αμήν.

Κεφάλαιο 6 – Οι Επτά Σφραγίδες

Εξήγηση των συμβόλων — Οι ψυχές κάτω από το θυσιαστήριο — Ο μεγάλος σεισμός στη Λισαβόνα — Ο ήλιος και η σελήνη σκοτεινιάζουν — Η πτώση των αστέρων — Μια αντίρρηση που απαντήθηκε — Η μεγάλη συνάθροιση συμπροσευχής.

Εδάφιο 1. Και είδα, όταν το Αρνίο άνοιξε μία από τις σφραγίδες, και άκουσα ένα από τα τέσσερα ζώα, σαν με φωνή βροντής, να λέει: Έλα και βλέπε. 2. Και είδα, και ξάφνου, ένα άλογο, λευκό· και εκείνος που καθόταν επάνω σ' αυτό είχε ένα τόξο· και του δόθηκε ένα στεφάνι, και βγήκε νικώντας, για να νικήσει.

Το Αρνίο, αφού πήρε το βιβλίο, προχωρά αμέσως στο άνοιγμα των σφραγίδων. Η προσοχή του αποστόλου στρέφεται στα γεγονότα που διαδραματίζονται κάτω από κάθε σφραγίδα. Ο αριθμός επτά έχει ήδη παρατηρηθεί στις Γραφές ότι είναι ένδειξη πληρότητας και τελειότητας. Οι επτά σφραγίδες, επομένως, καλύπτουν το σύνολο μιας συγκεκριμένης κατηγορίας γεγονότων, που εκτυλίσσονται μέχρι το κλείσιμο της θύρας της χάρης. Επομένως, το να πούμε, όπως κάνουν κάποιοι, ότι οι σφραγίδες υποδηλώνουν μια σειρά γεγονότων που φτάνουν ίσως μέχρι την εποχή του Κωνσταντίνου, και οι επτά σάλπιγγες αποτελούν μια άλλη σειρά από εκείνη την εποχή και μετά, δεν μπορεί να είναι σωστό. Οι σάλπιγγες υποδηλώνουν μια σειρά γεγονότων που συμβαίνουν ταυτόχρονα με τα γεγονότα των σφραγίδων, αλλά είναι εντελώς διαφορετικού χαρακτήρα. Η σάλπιγγα είναι ένα σύμβολο πολέμου. Επομένως, οι σάλπιγγες υποδηλώνουν μεγάλες πολιτικές αναταραχές που θα λάβουν χώρα μεταξύ των εθνών κατά την εποχή του ευαγγελίου. Οι σφραγίδες υποδηλώνουν γεγονότα θρησκευτικού χαρακτήρα και εμπεριέχουν την ιστορία της εκκλησίας από την έναρξη της χριστιανικής εποχής μέχρι την έλευση του Χριστού.

Κάποιοι σχολιαστές έχουν θέσει ένα ερώτημα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα γεγονότα αναπαραστάθηκαν ενώπιον του αποστόλου. Ήταν απλώς μια γραπτή περιγραφή των γεγονότων που του ανακοινώθηκε καθώς άνοιγε κάθε διαδοχική σφραγίδα; Ή μήπως ήταν μια εικονογραφική απεικόνιση των γεγονότων που περιείχε το βιβλίο και η οποία παρουσιάστηκε ενώπιόν του καθώς οι σφραγίδες άνοιγαν; Ή μήπως ήταν μια γραφική αναπαράσταση που πέρασε μπροστά του, με τους διαφορετικούς πρωταγωνιστές να βγαίνουν και να εκτελούν τους ρόλους τους; Ο Barnes αποφασίζει να τις ονομάσει εικονογραφικές απεικονίσεις, γιατί πιστεύει ότι μια γραπτή μόνο περιγραφή δεν θα αντιστοιχούσε στον τρόπο περιγραφής με τον οποίο ο απόστολος παρουσίαζε αυτό που έβλεπε, και μια απλή γραφική αναπαράσταση δεν θα μπορούσε να έχει καμία σχέση με το άνοιγμα των σφραγίδων. Στην άποψη που υποστηρίζει ο δρ. Barnes υπάρχουν δύο σοβαρές αντιρρήσεις: (1) Αναφέρεται [στο κεφ.5:1] ότι το βιβλίο περιείχε μόνο γραφή μέσα του και όχι εικονογραφήσεις, και (2) ο Ιωάννης είδε τους χαρακτήρες που αποτελούσαν τις διάφορες σκηνές, όχι σταθερούς και ακίνητους πάνω σε έναν καμβά, αλλά ζωντανούς και κινούμενους, συμμετέχοντας ενεργά στους ρόλους που τους είχαν ανατεθεί. Η άποψη που μας φαίνεται πιο συνεπής είναι ότι το βιβλίο περιείχε ένα αρχείο γεγονότων που επρόκειτο να συμβούν, και όταν οι σφραγίδες άνοιγαν και το αρχείο ερχόταν στο φως, τα γεγονότα

παρουσιάζονταν ενώπιον του Ιωάννη, όχι με την ανάγνωση της περιγραφής τους, αλλά με μια αναπαράσταση αυτού που περιγραφόταν στο βιβλίο το οποίο περνούσε μπροστά από το νου του με ζωντανούς χαρακτήρες, στον τόπο όπου επρόκειτο να συμβεί το κάθε γεγονός, δηλαδή, στη γη.

Το πρώτο σύμβολο που είναι ένα άσπρο άλογο με έναν αναβάτη που έχει ένα τόξο, στον οποίο δίνεται ένα στέμμα, και ο οποίος βγαίνει νικώντας και για να νικήσει, είναι ένα κατάλληλο έμβλημα των θριάμβων του ευαγγελίου στον πρώτο αιώνα αυτής της οικονομίας. Το λευκό χρώμα του αλόγου υποδηλώνει την αγνότητα της πίστης εκείνης της εποχής και το στέμμα που δόθηκε στον αναβάτη, και η έξοδός του νικώντας και για να κάνει ακόμη περισσότερες κατακτήσεις, τον ζήλο και την επιτυχία με την οποία η αλήθεια διαδόθηκε από τους πρώτους λειτουργούς της. Σε αυτό διατυπώνεται η αντίρρηση ότι οι διάκονοι του Χριστού και η πρόοδος του ευαγγελίου δεν θα μπορούσαν να αναπαρασταθούν σωστά με τέτοια πολεμικά σύμβολα. Αλλά ρωτάμε: Με ποια σύμβολα θα μπορούσε να αναπαρασταθεί καλύτερα το έργο του Χριστιανισμού όταν προχώρησε επιθετικά ως ένας φορέας αλήθειας ενάντια στα τεράστια συστήματα ψεύδους τα οποία έπρεπε αρχικά να αντιμετωπίσει; Ο αναβάτης αυτού του αλόγου προχώρησε — πού όμως; Η αποστολή του ήταν απεριόριστη. Το ευαγγέλιο απευθυνόταν σε όλο τον κόσμο.

Εδάφιο 3. Και όταν άνοιξε τη δεύτερη σφραγίδα, άκουσα το δεύτερο ζώο να λέει: Έλα και βλέπε. 4. Και βγήκε ένα άλλο άλογο, κόκκινο· και σ' αυτόν που καθόταν επάνω σ' αυτό δόθηκε να σηκώσει την ειρήνη από τη γη, και να σφάξουν ο ένας τον άλλον, και του δόθηκε μια μεγάλη μάχαιρα.

Ίσως το πρώτο αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό σε αυτά τα σύμβολα είναι η διαφορά στο χρώμα των αλόγων. Αυτό αναμφίβολα αποτελεί ένα σημαντικό στοιχείο. Αν το λευκό χρώμα του πρώτου αλόγου υποδήλωνε την αγνότητα του ευαγγελίου κατά την περίοδο που καλύπτει αυτό το σύμβολο, το κόκκινο χρώμα του δεύτερου αλόγου θα σήμαινε ότι σε αυτήν την περίοδο αυτή η αρχική αγνότητα άρχισε να φθείρεται. Το μυστήριο της ανομίας λειτουργούσε ήδη στην εποχή του Παύλου και η ονομαζόμενη εκκλησία του Χριστού, όπως φαίνεται, είχε πλέον διαφθαρεί τόσο πολύ εξαιτίας της δράσης αυτής της ανομίας που απαιτούσε αυτήν την αλλαγή στο χρώμα του συμβόλου. Άρχισαν να εμφανίζονται πλάνες. Εισχώρησε η κοσμικότητα. Η εκκλησιαστική εξουσία αναζήτησε τη συμμαχία με τον κόσμο. Το αποτέλεσμα ήταν προβλήματα και αναταραχές. Το πνεύμα αυτής της περιόδου ίσως έφτασε στο αποκορύφωμά του καθώς φτάνουμε στις ημέρες του Μ. Κωνσταντίνου, του πρώτου λεγόμενου Χριστιανού αυτοκράτορα, του οποίου η μεταστροφή στον Χριστιανισμό χρονολογείται από τον Mosheim το 323 μ.Χ. — Εκκλησιαστικά Σχόλια.

Για αυτήν την περίοδο, ο δρ. Rice σχολιάζει: «Αντιπροσωπεύει μια κοσμική περίοδο, μια ένωση δηλαδή της εκκλησίας και του κράτους. Ο Κωνσταντίνος βοήθησε τον κλήρο και του έθεσε υποχρεώσεις απέναντί του. Νομοθέτησε για την εκκλησία, συγκάλεσε τη Σύνοδο της Νίκαιας, και ήταν ο πιο εξέχων σε αυτήν τη Σύνοδο. Ο Κωνσταντίνος και όχι το ευαγγέλιο, έλαβε τη δόξα της κατεδάφισης των ειδωλολατρικών ναών. Το κράτος έλαβε τη δόξα, αντί της εκκλησίας. Ο Κωνσταντίνος εξέδωσε διατάγματα κατά ορισμένων αιρέσεων και επαινέθηκε γι αυτό και του επέτρεψαν να συνεχίσει και να εισάγει πολλές άλλες πλάνες και να αντιταχθεί σε ορισμένες σημαντικές αλήθειες. Προέκυψαν διαμάχες.

και όταν ένας νέος αυτοκράτορας ανέλαβε τον θρόνο, υπήρξε μια βιασύνη του κλήρου να τον πάρουν με το μέρος τους, μαζί με τα ιδιόμορφα δόγματα τους. Ο Mosheim λέει για αυτήν την περίοδο: «Υπήρχε συνεχής πόλεμος και ταραχή»».

Αυτή η κατάσταση των πραγμάτων επιβεβαιώνει τη δήλωση του προφήτη ότι δόθηκε εξουσία σε αυτόν που καθόταν στο άλογο "*να σηκώσει την ειρήνη από τη γη, και να σφάξουν ο ένας τον άλλον, και του δόθηκε μια μεγάλη μάχαιρα.*". Ο Χριστιανισμός εκείνης της εποχής είχε ανέβει στο θρόνο και έφερε το έμβλημα της πολιτικής εξουσίας.

Εδάφιο 5. Και όταν άνοιξε την τρίτη σφραγίδα, άκουσα το τρίτο ζώο να λέει: Έλα και βλέπε. Και είδα, και ξάφνου, ένα άλογο, μαύρο, και εκείνος που καθόταν επάνω σ' αυτό είχε μια ζυγαριά στο χέρι του. 6. Και άκουσα μια φωνή στο μέσον των τεσσάρων ζώων, που έλεγε: Ένας χοίνικας σιτάρι για ένα δηνάριο· και τρεις χοίνικες κριθάρι για ένα δηνάριο· και: Το λάδι και το κρασί μη τα βλάψεις.

Πόσο γρήγορα προχωρά το έργο της διαφθοράς! Τι αντίθεση χρώματος μεταξύ αυτού του συμβόλου και του πρώτου: Ένα μαύρο άλογο - το ακριβώς αντίθετο του λευκού! Αυτό το σύμβολο πρέπει να υποδηλώνει μια περίοδο μεγάλου σκότους και ηθικής διαφθοράς. Με τα γεγονότα της δεύτερης σφραγίδας άνοιξε πλήρως ο δρόμος για να έρθει η κατάσταση πραγμάτων που παρουσιάζεται εδώ. Ο χρόνος που μεσολάβησε μεταξύ της βασιλείας του Κωνσταντίνου και της εγκαθίδρυσης του παπισμού το 538 μ.Χ. μπορεί δίκαια να σημειωθεί ως η εποχή που τα πιο σκοτεινά λάθη και οι πιο χονδροειδείς δεισιδαιμονίες ξεπήδησαν μέσα στην εκκλησία. Για την περίοδο που ακολούθησε αμέσως μετά την εποχή του Κωνσταντίνου, ο Mosheim λέει: —

«Η προσκόλληση στην πλατωνική φιλοσοφία και στις δημοφιλείς απόψεις είχε οδηγήσει το μεγαλύτερο μέρος των Χριστιανών θεολόγων πριν από την εποχή του Κωνσταντίνου να υιοθετήσουν αυτές τις μάταιες φαντασιώσεις, οι οποίες τώρα επιβεβαιώθηκαν, διευρύνθηκαν και εξωραΐστηκαν με διάφορους τρόπους. Από τότε προέκυψε αυτή η υπερβολική ευλάβεια προς τους εκλιπόντες αγίους και αυτές οι παράλογες αντιλήψεις για μια συγκεκριμένη φωτιά που προοριζόταν για να καθαρίσει τις ψυχές μετά τον θάνατο. Τα στοιχεία αυτά επικράτησαν τότε και τα δημόσια σημάδια τους ήταν παντού ορατά. Από τότε άρχισε και η αγαμία των ιερέων, η λατρεία των εικόνων και των λειψάνων, που με την πάροδο του χρόνου σχεδόν κατέστρεψαν ολοκληρωτικά τη χριστιανική θρησκεία ή τουλάχιστον επισκίασαν τη λάμψη της και διέφθειραν την ίδια την ουσία της με τον πιο αξιοθρήνητο τρόπο. Μια τεράστια σειρά από δεισιδαιμονίες σταδιακά αντικατέστησαν την αληθινή θρησκεία και την γνήσια ευσέβεια. Αυτή η απεχθής ανατροπή προήλθε από μια ποικιλία αιτιών. Μια αξιοθρήνητη βιασύνη στην αποδοχή νέων απόψεων, μια παράλογη επιθυμία μίμησης των ειδωλολατρικών τελετουργιών και ανάμειξης τους με τη χριστιανική λατρεία, και αυτή η μάταιη τάση που έχει η ανθρωπότητα στο σύνολό της προς μια φανταχτερή και επιδεικτική θρησκεία, όλα αυτά συνέβαλαν στην εγκαθίδρυση της βασιλείας της δεισιδαιμονίας πάνω στα ερείπια του Χριστιανισμού. Ως επακόλουθο, γίνονταν συχνά προσκυνήματα στην Παλαιστίνη και στους τάφους των μαρτύρων, σαν να ήταν μόνο εκεί ο τόπος στον οποίο θα μπορούσαν να αποκτηθούν οι ιερές αρχές της αρετής και η βέβαιη ελπίδα της σωτηρίας. Τα ηνία αφέθηκαν ελεύθερα στη δεισιδαιμονία, η οποία δεν γνωρίζει όρια, με αποτέλεσμα οι παράλογες έννοιες και οι

μάταιες τελετές να πολλαπλασιάζονταν σχεδόν κάθε μέρα. Ποσότητες σκόνης και χώματος φέρνονταν από την Παλαιστίνη και άλλα σημαντικά μέρη εξαιτίας της υποτιθέμενης ιερότητα τους, και διατίθεντο ως τα πιο ισχυρά φάρμακα κατά της βίας των πονηρών πνευμάτων και πωλούνταν και αγοράζονταν παντού πανάκριβα. Οι δημόσιες πομπές και οι δεήσεις με τις οποίες οι ειδωλολάτρες προσπαθούσαν να κατευνάσουν τους θεούς τους, εισήχθησαν μέσα στην χριστιανική λατρεία και γιορτάζονταν σε πολλά μέρη με μεγάλη λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια. Τα θαύματα που προηγουμένως είχαν αποδοθεί στους ειδωλολατρικούς ναούς, στις εκκλησιαστικές τους λατρείες, στα αγάλματα των θεών και των ηρώων τους, αποδίδονταν τώρα σε χριστιανικές εκκλησίες, στο νερό που καθαγιαζόταν με ορισμένες μορφές προσευχής και στις εικόνες αγίων. Τα ίδια προνόμια που απολάμβαναν οι πρώτοι κάτω από το σκοτάδι της ειδωλολατρίας, παραχωρήθηκαν στους δεύτερους κάτω από το φως του ευαγγελίου, ή, μάλλον, κάτω από εκείνο το σύννεφο δεισιδαιμονίας που συσκότιζε τη δόξα του. Είναι αλήθεια ότι, μέχρι τότε, οι εικόνες δεν ήταν πολύ συνηθισμένες, ούτε υπήρχαν αγάλματα. Είναι όμως επίσης τόσο βέβαιο όσο και υπερβολικό και τερατώδες, ότι διαμορφώθηκε σταδιακά η συνήθεια να αποδίδεται λατρεία στους μάρτυρες της πίστης, κατά το πρότυπο των θρησκευτικών λειτουργιών που αποδίδονταν στους ειδωλολατρικούς θεούς πριν από την έλευση του Χριστού.»

«Από αυτά τα γεγονότα, τα οποία είναι μικρά μόνο δείγματα της κατάστασης του Χριστιανισμού εκείνη την εποχή, ο διορατικός αναγνώστης θα αντιληφθεί εύκολα τι ζημία υπέστη η εκκλησία από την ειρήνη και την ευημερία που εξασφάλισε ο Μ. Κωνσταντίνος, και από τις απερίσκεπτες μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για να δελεάσουν τα διαφορετικά έθνη να ασπαστούν το ευαγγέλιο. Η συντομία που είπαμε ότι θα τηρήσουμε σε αυτή την εξιστόρηση μας εμποδίζει να εισέλθουμε σε μια εκτενή λεπτομερή περιγραφή των θλιβερών επιπτώσεων που προέκυψαν από την πρόοδο και την ολέθρια επιρροή της δεισιδαιμονίας, η οποία είχε πλέον γίνει παγκόσμια.»

Και πάλι λέει: «Ένας ολόκληρος τόμος θα χρειαζόταν για να χωρέσει μια απαρίθμηση των διαφόρων απατών που εφάρμοσαν με επιτυχία πανούργοι απατεώνες, για να παραπλανήσουν τους αδαείς, τότε που η αληθινή θρησκεία είχε αντικατασταθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από την φρικτή δεισιδαιμονία.» — Εκκλησιαστική Ιστορία, 4ος αιώνας, μέρος 2ο, κεφ. 3.

Αυτό το απόσπασμα από τον Mosheim περιέχει μια περιγραφή της περιόδου που καλύπτεται από το μαύρο άλογο της τρίτης σφραγίδας, η οποία εκπληρώνει με ακρίβεια την προφητεία. Από αυτό φαίνεται πώς η ειδωλολατρία ενσωματώθηκε στον Χριστιανισμό και πώς, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το σύστημα του ψεύδους που οδήγησε στην εγκαθίδρυση του παπισμού, ολοκληρώθηκε γρήγορα στην πλήρη έκταση του και ωρίμασε φτάνοντας σε όλη την αξιοθρήνητη τελειοποίηση της δύναμης και του αναστήματος του.

Η ζυγαριά. — «Η ζυγαριά υποδηλώνει ότι η θρησκεία και η πολιτική εξουσία θα ενώνονταν κάτω από το άτομο που θα διαχειριζόταν την εκτελεστική εξουσία στην κυβέρνηση και ότι αυτός θα κατείχε τη δικαστική εξουσία και στην εκκλησία και στο κράτος. Αυτό ήταν προνόμιο των Ρωμαίων αυτοκρατόρων από την εποχή του Κωνσταντίνου μέχρι τη βασιλεία του Ιουστινιανού, όταν ο τελευταίος παρέδωσε αυτήν την δικαστική εξουσία στον επίσκοπο Ρώμης." — Διαλέξεις του Miller, σελ. 181.

Το σιτάρι και το κριθάρι. — «Η αναφορά των ποσοτήτων του σιταριού και του κριθαριού για ένα δηνάριο υποδηλώνει ότι τα μέλη της εκκλησίας θα πρέπει να ασχολούνταν με ενθουσιασμό με τα κοσμικά αγαθά και η φιλαργυρία θα ήταν το κυρίαρχο πνεύμα της εποχής, γιατί θα διέθεταν τα πάντα για τα χρήματα." — Id.

Το λάδι και το κρασί. — Αυτά «υποδηλώνουν δύο από τα χαρίσματα του Πνεύματος, την πίστη και την αγάπη, και υπήρχε μεγάλος κίνδυνος να πληγούν κι αυτά, υπό την επίδραση ενός τόσο μεγάλου κοσμικού πνεύματος. Είναι καλά πιστοποιημένο από όλους τους ιστορικούς ότι η ευημερία της εκκλησίας σε αυτήν την εποχή προκάλεσε τη διαφθορά που τελικά κατέληξε στην αποστασία και την ίδρυση των αντιχριστιανικών βδελυγμάτων». — Id.

Παρατηρούμε ότι η φωνή που περιορίζει την ποσότητα του σιταριού για ένα δηνάριο και λέει, "*το λάδι και το κρασί μην τα βλάψεις*", δεν προέρχεται από κανέναν που είναι στη γη, αλλά από το μέσον των τεσσάρων ζώων, υποδηλώνοντας ότι, αν και οι ποιμένες, οι κατά τη δήλωση τους υπηρέτες του Χριστού στη γη, δεν νοιάζονταν για το ποίμνιο, εντούτοις ο Κύριος δεν αδιαφόρησε γι αυτούς σε αυτή την περίοδο του σκότους. Μια φωνή έρχεται από τον ουρανό. Φροντίζει ώστε το πνεύμα της κοσμικότητας να μην επικρατήσει σε τέτοιο βαθμό ώστε ο Χριστιανισμός να χαθεί εντελώς, δηλαδή το λάδι και το κρασί, τα χαρίσματα της γνήσιας ευσέβειας, να μην χαθούν εντελώς από τη γη.

Εδάφιο 7. Και όταν άνοιξε την τέταρτη σφραγίδα, άκουσα τη φωνή τού τέταρτου ζώου να λέει: Έλα και βλέπε. 8. Και είδα, και ξάφνου, ένα άλογο, ωχρό, και εκείνος που καθόταν επάνω σ' αυτό ονομαζόταν Θάνατος, και ο Άδης ακολουθούσε μαζί του· και τους δόθηκε εξουσία επάνω στο ένα τέταρτο της γης να θανατώσουν με ρομφαία και με πείνα και με θάνατο, και με τα θηρία τής γης.

Το χρώμα αυτού του αλόγου είναι αξιοσημείωτο. Τα χρώματα του λευκού, κόκκινου και μαύρου αλόγου, που αναφέρονται στα προηγούμενα εδάφια, είναι όλα φυσικά, εν αντιθέσει με αυτό το ωχρό χρώμα που είναι αφύσικο. Η λέξη υποδηλώνει το «χλωμό ή κιτρινωπό χρώμα» που παρατηρείται σε μαραμένα ή άρρωστα φυτά. Με αυτό το σύμβολο θα πρέπει να υποδηλώνεται μια παράξενη κατάσταση πραγμάτων στην κατ' όνομα εκκλησία. Ο αναβάτης αυτού του αλόγου ονομάζεται Θάνατος, και η Κόλαση (ᾅδης, ο τάφος) τον ακολουθεί. Η θνησιμότητα ήταν τόσο μεγάλη κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου που φαινόταν σαν «τα χλωμά έθνη των νεκρών» να είχαν έρθει στη γη και να ακολουθούσαν τα ίχνη αυτής της ερημωτικής δύναμης. Η περίοδος κατά την οποία ισχύει αυτή η σφραγίδα δύσκολα μπορεί να παρερμηνευτεί. Πρέπει να αναφέρεται στην εποχή κατά την οποία ο παπισμός άσκησε την αδιάκριτη, αχαλίνωτη και διωκτική διακυβέρνηση του, η οποία ξεκίνησε περίπου το 538 μ.Χ. και έφτασε μέχρι την εποχή που οι Μεταρρυθμιστές ξεκίνησαν το έργο τους αποκαλύπτοντας τη διαφθορά του παπικού συστήματος.

"*Και τους δόθηκε εξουσία*" — σε αυτόν, λέει το περιθώριο, δηλαδή, στην εξουσία που προσωποποιείται από τον Θάνατο στο ωχρό άλογο, δηλαδή, στον παπισμό. Με τον όρο τέταρτο της γης αναμφίβολα εννοείται η περιοχή στην οποία αυτή η δύναμη είχε δικαιοδοσία, ενώ οι λέξεις ρομφαία, πείνα, θάνατος (δηλαδή, κάποια ποινή που προκαλεί θάνατο, όπως έκθεση στα στοιχεία της φύσης, βασανιστήρια κλπ.), και θηρία της γης, είναι

σύμβολα που υποδηλώνουν τα μέσα με τα οποία αυτή η δύναμη θανάτωσε τους μάρτυρές της, πενήντα εκατομμύρια από τους οποίους, σύμφωνα με την πιο χαμηλή εκτίμηση, ζητούν εκδίκηση κάτω από τον αιματοβαμμένο θυσιαστήριο της.

Εδάφιο 9. Και όταν άνοιξε την πέμπτη σφραγίδα, είδα από κάτω από το θυσιαστήριο τις ψυχές των σφαγμένων εξαιτίας τού λόγου τού Θεού, και εξαιτίας τής μαρτυρίας που είχαν· 10. και έκραζαν με δυνατή φωνή, λέγοντας: Μέχρι πότε, ω Κυρίαρχε άγιε και αληθινέ, δεν κρίνεις και δεν εκδικείσαι το αίμα μας από εκείνους που κατοικούν επάνω στη γη; 11. Και σε κάθε έναν δόθηκαν λευκές στολές, και τους ειπώθηκε να αναπαυθούν ακόμα λίγο καιρό, μέχρις ότου συμπληρωθούν και οι σύνδουλοί τους και οι αδελφοί τους, αυτοί που πρόκειται να φονευθούν όπως κι αυτοί.

Τα γεγονότα που συμβαίνουν κατά την πέμπτη σφραγίδα είναι η κραυγή των μαρτύρων για εκδίκηση, και η χορήγηση σε αυτούς λευκών στολών. Τα ερωτήματα που αμέσως προκύπτουν για να λυθούν είναι: Η σφραγίδα αυτή καλύπτει κάποια χρονική περίοδο; Και αν ναι, ποια περίοδο; Πού βρίσκεται το θυσιαστήριο κάτω από το οποίο εθεάθησαν αυτές οι ψυχές; Τι είναι αυτές οι ψυχές, και ποια είναι η κατάστασή τους; Τι σημαίνει η κραυγή τους για εκδίκηση; Τι σημαίνει η χορήγηση λευκών στολών; Πότε αναπαύονται για λίγο καιρό; Και τι σημαίνει το γεγονός ότι οι αδελφοί τους πρόκειται να φονευθούν όπως και αυτοί φονεύθηκαν; Σε όλα αυτά τα ερωτήματα πιστεύουμε ότι μπορεί να δοθεί μια ικανοποιητική απάντηση.

1. *Η πέμπτη σφραγίδα καλύπτει μια χρονική περίοδο.* — Φαίνεται να είναι συνεπές ότι αυτή η σφραγίδα, όπως όλες οι άλλες, θα πρέπει να καλύπτει μια χρονική περίοδο, και η περίοδος που καλύπτει δεν μπορεί να είναι λάθος, αν οι προηγούμενες σφραγίδες έχουν εντοπιστεί σωστά. Ο χρόνος που καλύπτεται από αυτή τη σφραγίδα ξεκινάει, μετά την περίοδο του παπικού διωγμού, όταν η Μεταρρύθμιση άρχισε να κλονίζει τον αντιχριστιανικό παπικό ιστό και να περιορίζει τη διωκτική δύναμη της Ρωμαϊκής Εκκλησίας.

2. *Το θυσιαστήριο.* — Αυτό δεν μπορεί να υποδηλώνει κάποιο θυσιαστήριο στον ουρανό, καθώς είναι προφανώς ο τόπος όπου αυτά τα θύματα είχαν σφαγεί, — το θυσιαστήριο της θυσίας τους. Σε αυτό το σημείο, ο Δρ. A. Clarke λέει: «Παρουσιάστηκε ένα συμβολικό όραμα, στο οποίο είδε ένα θυσιαστήριο. Και κάτω από αυτό οι ψυχές εκείνων που είχαν σφαγεί για τον λόγο του Θεού — μαρτύρησαν εξαιτίας της προσκόλλησης τους στον Χριστιανισμό — παρουσιάζονται ως πρόσφατα σφαγιασμένες ως θύματα της ειδωλολατρίας και της δεισιδαιμονίας. Το θυσιαστήριο αυτό είναι στη γη, όχι στον ουρανό». Μια επιβεβαίωση αυτής της άποψης βρίσκεται στο γεγονός ότι ο Ιωάννης βλέπει τις σκηνές αυτές στη γη. Οι ψυχές παρουσιάζονται κάτω από το θυσιαστήριο, όπως ακριβώς τα θύματα που σκοτώθηκαν πάνω του θα έχυναν το αίμα τους κάτω από αυτό και θα έπεφταν δίπλα του.

3. *Οι ψυχές κάτω από το θυσιαστήριο.* — Αυτή η συμβολική αναπαράσταση θεωρείται από πολλούς ότι είναι μια ισχυρή απόδειξη του δόγματος της ασώματης και συνειδητής κατάστασης των νεκρών. Υποστηρίζεται ότι εδώ είναι οι ψυχές που είδε ο Ιωάννης σε ασώματη κατάσταση, οι οποίες είχαν συνείδηση και γνώση των παλαιών

γεγονότων, επειδή φώναζαν ο Θεός να πάρει εκδίκηση από τους διώκτες τους. Αυτή η θεώρηση του αποσπάσματος είναι απαράδεκτη, για διάφορους λόγους: (1) Η δημοφιλής άποψη τοποθετεί αυτές τις ψυχές στον παράδεισο, αλλά το θυσιαστήριο στο οποίο σφαγιάστηκαν και κάτω από το οποίο εθεάθησαν, δεν μπορεί να βρίσκεται εκεί. Το μόνο θυσιαστήριο που διαβάζουμε να είναι στον παράδεισο είναι το θυσιαστήριο του θυμιάματος, αλλά δεν θα ήταν σωστό να αναπαραστήσουμε τα θύματα που μόλις σφαγιάστηκαν να είναι κάτω από το θυσιαστήριο του θυμιάματος, καθώς αυτό το θυσιαστήριο δεν προσδιορίστηκε ποτέ για τέτοια χρήση. (2) Θα ήταν ενάντιο σε όλες τις ιδέες που έχουμε για την ουράνια κατάσταση, να αναπαραστήσουμε ψυχές στον παράδεισο κλεισμένες κάτω από ένα θυσιαστήριο. (3) Θα μπορούσαμε ποτέ να υποθέσουμε ότι η ιδέα της εκδίκησης θα βασιλεύει τόσο έντονα στο μυαλό των ψυχών στον ουρανό, ώστε παρά τη χαρά και τη δόξα αυτής της απερίγραπτης κατάστασης, να τις καθιστά δυσαρεστημένες και ανήσυχες μέχρι να επιβληθεί εκδίκηση στους εχθρούς τους; Αντ' αυτού, δεν θα ήταν χαρούμενες μάλλον που ο διωγμός σήκωσε το χέρι του εναντίον τους και έτσι τους έφερε πιο γρήγορα στην παρουσία του Λυτρωτή τους, στα δεξιά του οποίου υπάρχει πληρότητα χαράς και απολαύσεων για πάντα; Επιπλέον, η δημοφιλής άποψη που τοποθετεί αυτές τις ψυχές στον ουρανό, τοποθετεί και τους ασεβείς ταυτόχρονα στη λίμνη της φωτιάς, να σφαδάζουν μέσα σε ένα ανείπωτο βάσανο, μπροστά στην ουράνια στρατιά. Αυτό, όπως υποστηρίζεται, αποδεικνύεται από την παραβολή του πλουσίου και του Λαζάρου, όπως καταγράφεται στο Λουκά 16. Οι ψυχές που τώρα έρχονται στο φως κάτω από την πέμπτη σφραγίδα ήταν εκείνες που είχαν θανατωθεί κάτω από την προηγούμενη σφραγίδα, δεκάδες χρόνια, και οι περισσότερες από αυτές αιώνες πριν. Αναμφίβολα, οι διώκτες τους είχαν όλοι τελειώσει τη δράση τους και, σύμφωνα με την υπό εξέταση άποψη, υπέφεραν όλα τα βάσανα της κόλασης μπροστά στα μάτια τους. Ωστόσο, σαν να μην ήταν ικανοποιημένοι με αυτό, φωνάζουν στον Θεό σαν να καθυστέρησε να πάρει εκδίκηση από τους δολοφόνους τους. Τι μεγαλύτερη εκδίκηση θα μπορούσαν να θέλουν; Αν πάλι οι διώκτες τους ήταν ακόμα στη γη, θα έπρεπε να γνωρίζουν ότι, σε λίγα χρόνια το πολύ, θα ενώνονταν με το τεράστιο πλήθος που καθημερινά ξεχύνεται από την πύλη του θανάτου στον κόσμο της θλίψης. Ακόμα και με αυτήν την υπόθεση, δεν φαίνεται να φωτίζεται καλύτερα η φιλανθρωπία τους. Ένα πράγμα, τουλάχιστον, είναι προφανές: Η δημοφιλής θεωρία σχετικά με την κατάσταση των νεκρών, δικαίων και ασεβών, δεν μπορεί να είναι σωστή, ειδάλλως η ερμηνεία που συνήθως δίνεται σε αυτό το απόσπασμα δεν είναι σωστή, γιατί η μία ακυρώνει την άλλη.

Υποστηρίζεται όμως ότι αυτές οι ψυχές πρέπει να έχουν συνείδηση γιατί κράζουν προς τον Θεό. Αυτό το επιχείρημα θα είχε βάρος, αν δεν υπήρχε ένα σχήμα λόγου όπως η προσωποποίηση. Όσο αυτό υπάρχει, είναι θεμιτό, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να αποδίδουμε ζωή, δράση και νοημοσύνη σε άψυχα αντικείμενα. Αντιστοίχως, λέγεται ότι το αίμα του Άβελ βοούσε προς τον Θεό από τη γη, Γένεση 4:9,10. Η πέτρα φώναξε δυνατά από τον τοίχο, και οι ξυλοδεσιές απάντησαν, Αββακούμ 2:11. Ο μισθός των εργατών τον οποίο στερήθηκαν από σας, κράζει· και οι κραυγές αυτών που θέρισαν μπήκαν μέσα στα αυτιά τού Κυρίου, του Σαβαώθ, Ιακώβου 5:4. Ομοίως, οι ψυχές που αναφέρονται στο κείμενό μας μπορούν να κράζουν, χωρίς αυτό να προϋποθέτει ότι έχουν συνείδηση.

Η δυσαρμονία της δημοφιλούς άποψης για αυτό το εδάφιο είναι τόσο προφανής που ο Albert Barnes κάνει την ακόλουθη ομολογία: «Δεν θα πρέπει να υποθέσουμε ότι

αυτό συνέβη κυριολεκτικά και ότι ο Ιωάννης είδε πραγματικά τις ψυχές των μαρτύρων κάτω από το θυσιαστήριο, γιατί ολόκληρη η αναπαράσταση είναι συμβολική. Ούτε πρέπει να υποθέσουμε ότι οι τραυματισμένοι και οι αδικημένοι στον ουρανό προσεύχονται πραγματικά για εκδίκηση από εκείνους που τους αδίκησαν ή ότι οι λυτρωμένοι στον ουρανό θα συνεχίσουν να προσεύχονται για γήινα πράγματα. Μπορεί όμως να συναχθεί και δικαίως από αυτό ότι η ανάμνηση των αδικιών των διωκομένων, των τραυματισμένων και των καταπιεσμένων θα είναι τόσο πραγματική σαν να προσφερόταν εκεί μια τέτοια προσευχή για όλα αυτά και ότι ο καταπιεστής θα πρέπει να φοβάται πολύ τη θεϊκή εκδίκηση σαν αληθινά να έβλεπε αυτούς τους οποίους αδίκησε να κράζουν στον ουρανό προς τον Θεό που ακούει προσευχές και παίρνει εκδίκηση». — Σημειώσεις για την Αποκάλυψη 6.

Σε τέτοια αποσπάσματα όπως αυτό, ο αναγνώστης παραπλανάται από τον ορισμό που δίνουν πολλοί στη λέξη ψυχή. Από αυτόν τον ορισμό, οδηγείται στο να υποθέσει ότι αυτό το κείμενο μιλάει για μια άυλη, αόρατη, αθάνατη ουσία στον άνθρωπο, η οποία εκτοξεύεται στην πολυπόθητη ελευθερία της μετά τον θάνατο του εμποδίου και του φράγματος της, του θνητού σώματος. Καμία περίπτωση εμφάνισης της λέξης αυτής στα πρωτότυπα εβραϊκά ή ελληνικά δεν υποστηρίζει έναν τέτοιο ορισμό. Συχνά σημαίνει ζωή και δεν είναι λίγες οι φορές που σημαίνει πρόσωπο. Χρησιμοποιείται για τους νεκρούς καθώς και για τους ζωντανούς, όπως μπορεί να φανεί από την αναφορά στη Γένεση 2:7, όπου η φράση "*που ζει*" δεν θα χρειαζόταν να προστεθεί αν η ζωή ήταν ένα αδιαχώριστο χαρακτηριστικό της ψυχής, και στους Αριθμούς 19:13, όπου το Εβραϊκό Λεξικό αναφέρει «νεκρή ψυχή». Επιπλέον, αυτές οι ψυχές προσεύχονται να γίνει εκδίκηση για το αίμα τους, — ένα πράγμα που η άυλη ψυχή, όπως κατανοείται ευρέως, υποτίθεται ότι δεν κατέχει. Η λέξη ψυχή μπορεί να θεωρηθεί ότι εδώ σημαίνει απλώς τους μάρτυρες, αυτούς που είχαν σφαγιαστεί, με τη φράση, "*τις ψυχές των*", να αναφέρεται σε ολόκληρο το άτομο. Οι μάρτυρες αυτοί παρουσιάστηκαν στον Ιωάννη να είναι σφαγιασμένοι στο θυσιαστήριο της παπικής θυσίας, σε αυτή τη γη, και να κείτονται νεκροί κάτω από αυτό. Είναι βέβαιο ότι δεν ήταν ζωντανοί όταν ο Ιωάννης τους είδε κατά την περίοδο της πέμπτης σφραγίδας, γιατί παρουσιάζει ξανά την ίδια ομάδα, σχεδόν με την ίδια διατύπωση, και μας διαβεβαιώνει ότι η πρώτη φορά που ζουν μετά το μαρτύριο τους, είναι κατά την ανάσταση των δικαίων, Αποκάλυψη 20:4-6. Ξαπλωμένοι εκεί, θύματα της παπικής αιμοδιψίας και καταπίεσης, έκραζαν προς τον Θεό για εκδίκηση, με τον ίδιο τρόπο που το αίμα του Άβελ του βοούσε από τη γη, Γένεση 4:10.

4. *Οι λευκές στολές.* — Αυτές δόθηκαν ως μερική απάντηση στην κραυγή τους, "*Μέχρι πότε, ω Κυρίαρχε άγιε και αληθινέ, δεν κρίνεις και δεν εκδικείσαι το αίμα μας;*" Πώς είχε γίνει αυτό; — Είχαν κατέβει στον τάφο με τον πιο ατιμωτικό τρόπο. Η ζωή τους είχε παραποιηθεί, η φήμη τους είχε αμαυρωθεί, τα ονόματά τους είχαν δυσφημιστεί, τα κίνητρά τους είχαν συκοφαντηθεί και οι τάφοι τους είχαν καλυφθεί με ντροπή και μομφή, σαν να περιείχαν την ατιμασμένη σκόνη του πιο άθλιου και αξιοκαταφρόνητου χαρακτήρα. Έτσι, η Εκκλησία της Ρώμης, η οποία τότε διαμόρφωνε τη στάση των κυριότερων εθνών της γης, δεν φείδονταν κόπου για να καταστήσει τα θύματά της αποτρόπαια σε κάθε άνθρωπο.

Όμως η Μεταρρύθμιση ξεκίνησε το έργο της. Άρχισε να γίνεται φανερό ότι η εκκλησία ήταν διεφθαρμένη και ανυπόληπτη, και εκείνοι εναντίον των οποίων εξέφραζε την οργή της ήταν οι καλοί, οι αγνοί και οι αληθινοί. Το έργο συνεχίστηκε ανάμεσα στα

έθνη του διαφωτισμού, η φήμη της εκκλησίας έπεφτε και αυτή των μαρτύρων ανέβαινε, μέχρι που η διαφθορά των παπικών βδελυγμάτων αποκαλύφθηκε πλήρως, και αυτό το τεράστιο σύστημα ανομίας στάθηκε μπροστά στον κόσμο γυμνό με όλη την παραμόρφωσή του, ενώ οι μάρτυρες δικαιώθηκαν από όλες τις συκοφαντίες κάτω από τις οποίες η αντιχριστιανική εκκλησία είχε προσπαθήσει να τους θάψει. Τότε φάνηκε ότι είχαν υποφέρει, όχι επειδή ήταν αχρείοι και εγκληματικοί, αλλά "*εξαιτίας τού λόγου τού Θεού, και εξαιτίας τής μαρτυρίας που είχαν*". Άρχισαν τότε να υψώνονται αίνοι γι αυτούς, να θαυμάζονται οι αρετές τους, να χειροκροτείται το σθένος τους, να τιμώνται τα ονόματά τους και οι μνήμες τους. Κατ αυτόν τον τρόπο, δόθηκαν λευκές στολές σε κάθε έναν από αυτούς.

5. *Ο λίγος καιρός.* — Το σκληρό έργο του Ρωμαιοκαθολικισμού δεν σταμάτησε εντελώς, ακόμη και όταν το έργο της Μεταρρύθμισης διαδόθηκε ευρέως και εδραιώθηκε. Δεν ήταν λίγες οι τρομερές εκρήξεις ρωμαϊκού μίσους και διωγμού που έγιναν αισθητές στην εκκλησία. Και άλλα πλήθη επρόκειτο να τιμωρηθούν ως αιρετικοί και να ενταχθούν στον μεγάλο στρατό των μαρτύρων. Η πλήρης δικαίωση του υπόθεσής τους επρόκειτο να καθυστερήσει για λίγο ακόμα. Και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η Ρώμη πρόσθεσε εκατοντάδες χιλιάδες στο τεράστιο πλήθος για το αίμα του οποίου είχε ήδη γίνει ένοχη, (βλέπε Θεολογικό Λεξικό του Buck, άρθρο. Διωγμός.) Όμως το πνεύμα του διωγμού τελικά συγκρατήθηκε, η υπόθεση των μαρτύρων δικαιώθηκε, και ο "*λίγος καιρός*" της πέμπτης σφραγίδας έφτασε στο τέλος της.

Εδάφιο 12. Και είδα, όταν άνοιξε την έκτη σφραγίδα· και ξάφνου, έγινε ένας μεγάλος σεισμός, και ο ήλιος έγινε μαύρος, σαν τρίχινος σάκος, και το φεγγάρι έγινε σαν αίμα· 13. και τα αστέρια τού ουρανού έπεσαν στη γη, όπως η συκιά ρίχνει τα ανώριμα σύκα της, όταν σείεται από δυνατόν άνεμο. 14. Και ο ουρανός αποχωρίστηκε «σαν τυλιγμένο βιβλίο», και κάθε βουνό και νησί κινήθηκαν από τους τόπους τους· 15. και οι βασιλιάδες τής γης, και οι μεγιστάνες, και οι πλούσιοι, και οι χιλίαρχοι, και οι δυνατοί, και κάθε δούλος, και κάθε ελεύθερος, έκρυψαν τον εαυτό τους στα σπήλαια και στις πέτρες των βουνών, 16. και λένε προς τα βουνά και προς τις πέτρες: Πέστε επάνω μας, και κρύψτε μας από το πρόσωπο εκείνου που κάθεται επάνω στον θρόνο, και από την οργή τού Αρνίου· 17. επειδή, ήρθε η μεγάλη ημέρα τής οργής του· και ποιος μπορεί να σταθεί;

Αυτές είναι οι σοβαρές και μεγαλειώδεις σκηνές που διαδραματίζονται κάτω από την έκτη σφραγίδα. Μια σκέψη που έχει αρκετή βαρύτητα ώστε να ξυπνήσει σε κάθε καρδιά ένα έντονο ενδιαφέρον για τα πράγματα του Θεού, είναι η σκέψη ότι τώρα ζούμε εν μέσω των μνημειωδών γεγονότων αυτής της σφραγίδας, όπως θα αποδειχθεί σύντομα. Μεταξύ της πέμπτης και της έκτης σφραγίδας φαίνεται να υπάρχει μια ξαφνική και ολοκληρωτική μεταβολή στο είδος της γλώσσας, από την έντονα μεταφορική στην αυστηρά κυριολεκτική. Όποια και αν είναι η αιτία αυτής της αλλαγής, η αλλαγή αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Η γλώσσα των προηγούμενων σφραγίδων δεν μπορεί να θεωρηθεί κυριολεκτική με καμία αρχή ερμηνείας, ούτε μπορεί η γλώσσα της παρούσας σφραγίδας εύκολα να θεωρηθεί μεταφορική. Πρέπει επομένως να αποδεχτούμε την αλλαγή, ακόμα κι αν δεν μπορούμε να την εξηγήσουμε. Υπάρχει ένα σπουδαίο γεγονός,

ωστόσο, στο οποίο θα θέλαμε εδώ να επιστήσουμε την προσοχή. Το γεγονός αυτό θα έπρεπε να συμβεί στην περίοδο που καλύπτεται από αυτή τη σφραγίδα, όταν τα προφητικά τμήματα του λόγου του Θεού θα αποσφραγίζονταν, και πολλοί θα περιέτρεχαν, δηλαδή «θα έδιναν με επιμέλεια την προσοχή τους στην κατανόηση αυτών των πραγμάτων», και έτσι η γνώση για αυτό το κομμάτι του λόγου του Θεού θα αυξανόταν σημαντικά. Υποθέτουμε επίσης ότι μπορεί για αυτόν τον λόγο να συμβαίνει η μεταβολή στο είδος της γλώσσας εδώ, οπότε τα γεγονότα αυτής της σφραγίδας, που εκτυλίσσονται σε μια εποχή που αυτά τα πράγματα έπρεπε να γίνουν πλήρως κατανοητά, δεν διατυπώνονται με σύμβολα, αλλά μας παρουσιάζονται κατά τρόπο απλό και αδιαμφισβήτητο.

Ο Μεγάλος Σεισμός. — Το πρώτο γεγονός κάτω από αυτή τη σφραγίδα, ίσως αυτό που σηματοδοτεί το άνοιγμα της, είναι ένας μεγάλος σεισμός. Θεωρούμε, ότι ο μεγάλος σεισμός της 1ης Νοεμβρίου 1755, γνωστός και ως σεισμός της Λισαβόνας, ως την πιο πιθανή εκπλήρωση αυτής της προφητείας. Για αυτόν τον σεισμό, ο Sears, στο βιβλίο του "Θαύματα του Κόσμου", σελ. 50, 58, 381, λέει: —

«Ο μεγάλος σεισμός της 1ης Νοεμβρίου 1755 επηρέασε μια έκταση τουλάχιστον 4.000.000 τετραγωνικών μιλίων. Οι επιπτώσεις του επεκτάθηκαν μέσω της θάλασσας σε πολλά μέρη ακόμη, εκεί όπου οι δονήσεις δεν ήταν αισθητές. Επηρέασε το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης, της Αφρικής και της Αμερικής, αλλά η ακραία ισχύς του ασκήθηκε στο νοτιοδυτικό τμήμα της πρώτης. Στην Αφρική, αυτός ο σεισμός έγινε αισθητός σχεδόν τόσο έντονα όσο και στην Ευρώπη. Ένα μεγάλο μέρος του Αλγερίου καταστράφηκε. Πολλά σπίτια γκρεμίστηκαν στη Φεζ και τη Μεκνές, και πλήθη θάφτηκαν κάτω από τα ερείπια. Παρόμοιες ήταν οι επιπτώσεις και στο Μαρόκο. Οι επιπτώσεις του έγιναν επίσης αισθητές στην Ταγγέρη, στην Τετουάν, στη Φουντσάλ και στο νησί Μαδέρα. Είναι πιθανό ότι όλη η Αφρική σείστηκε. Στο βορρά, επεκτάθηκε στη Νορβηγία και τη Σουηδία. Η Γερμανία, η Ολλανδία, η Γαλλία, η Μεγάλη Βρετανία και η Ιρλανδία, όλες, λίγο ή πολύ κλονίστηκαν από την ίδια μεγάλη αναταραχή των στοιχείων της φύσης. Η Λισαβόνα (Πορτογαλία), πριν από τον σεισμό του 1755, είχε 150.000 κατοίκους. Ο κ. Barretti λέει ότι 90.000 άτομα «χάθηκαν εκείνη την μοιραία ημέρα».

Στη σελίδα 200 του ίδιου βιβλίου, διαβάζουμε ξανά: «Ο τρόμος του λαού ήταν απερίγραπτος. Κανείς δεν έκλαιγε, ήταν κάτι περισσότερο από δάκρυα. Έτρεχαν εδώ κι εκεί, παραληρώντας από τρόμο και έκπληξη, χτυπώντας τα πρόσωπα και τα στήθη τους, φωνάζοντας: "Έλεος, ο κόσμος έφτασε στο τέλος του!". Οι μητέρες ξέχασαν τα παιδιά τους και έτρεχαν τριγύρω φορτωμένες με εικόνες με σταυρούς. Δυστυχώς, πολλές έτρεξαν στις εκκλησίες για προστασία, αλλά μάταιος ήταν ο αγιασμός, μάταια τα καημένα πλάσματα αγκάλιασαν την ιερή τράπεζα, γιατί τόσο οι εικόνες, όσο και οι ιερείς και οι άνθρωποι όλοι θάφτηκαν κάτω από τα ερείπια».

Η Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια αναφέρει ότι αυτός ο σεισμός έγινε αισθητός και στη Γροιλανδία, και για τις επιπτώσεις του στην πόλη της Λισαβόνας αναφέρει περαιτέρω: «Η πόλη τότε είχε περίπου 150.000 κατοίκους. Αποτέλεσμα του σεισμού ήταν η πτώση κάθε εκκλησίας και μοναστηριού, σχεδόν όλων των μεγάλων και δημόσιων κτιρίων, και περισσότερων από το ένα τέταρτο των σπιτιών. Σε περίπου δύο ώρες μετά το σεισμό, ξέσπασαν πυρκαγιές σε διαφορετικά σημεία και μαίνονταν με τέτοια σφοδρότητα για διάστημα σχεδόν τριών ημερών που η πόλη ερημώθηκε εντελώς. Ο σεισμός συνέβη μια

ιερή ημέρα, όταν οι εκκλησίες και τα μοναστήρια ήταν γεμάτα ανθρώπους, πολύ λίγοι από τους οποίους διασώθηκαν».

Ο Σερ Charles Lyell δίνει την ακόλουθη γραφική περιγραφή αυτού του αξιοσημείωτου φαινομένου: —

«Σε κανένα μέρος της ηφαιστειακής περιοχής της νότιας Ευρώπης δεν έχει συμβεί ένας τόσο τρομερός σεισμός στη σύγχρονη εποχή όσο αυτός που συνέβη την 1η Νοεμβρίου 1755 στη Λισαβόνα. Ένας ήχος βροντής ακούστηκε υπόγεια, και αμέσως μετά ένας βίαιος σεισμός κατέστρεψε το μεγαλύτερο μέρος αυτής της πόλης. Σε διάστημα περίπου έξι λεπτών, εξήντα χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους. Η θάλασσα αρχικά υποχώρησε και άφησε την ακτή στεγνή. Στη συνέχεια, κύλησε προς τα μέσα, και υψώθηκε πενήντα πόδια πάνω από το συνηθισμένο της επίπεδο. Τα βουνά Αραμπίντα, Εστρέγια, Χούλιο, Μαρβάν και Σίντρα, που ήταν από τα μεγαλύτερα στην Πορτογαλία, σείστηκαν ορμητικά, σαν να σείονταν από τα θεμέλιά τους. Μερικά από αυτά άνοιξαν στις κορυφές τους, οι οποίες σχίστηκαν με έναν θαυμαστό τρόπο, με τεράστιες μάζες τους να ρίχνονται στις υποκείμενες κοιλάδες. Λέγεται ότι φλόγες έβγαιναν από αυτά τα βουνά, οι οποίες θεωρήθηκε ότι ήταν αποτέλεσμα ηλεκτρικών εκκενώσεων. Λέγεται επίσης ότι κάπνιζαν, ωστόσο, τεράστια σύννεφα σκόνης μπορεί να προκάλεσε αυτό το φαινόμενο.

Το πιο θαυμαστό γεγονός που συνέβη στη Λισαβόνα κατά τη διάρκεια της καταστροφής, ήταν η καθίζηση της νέας αποβάθρας, κατασκευασμένης εξ ολοκλήρου από μάρμαρο, με τεράστιο κόστος. Ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων είχε συγκεντρωθεί εκεί για ασφάλεια, καθώς θεωρούνταν ένα ασφαλές σημείο όπου θα μπορούσαν να βρίσκονται μακριά από τα ερείπια που κατέρρεαν. Όμως ξαφνικά η αποβάθρα βυθίστηκε μαζί με όλους τους ανθρώπους που ήταν πάνω της, και κανένα από τα πτώματα δεν επέπλευσε ποτέ στην επιφάνεια. Ένας μεγάλος αριθμός από καράβια και μικρά σκάφη που ήταν αγκυροβολημένα κοντά της, όλα γεμάτα ανθρώπους, καταποντίστηκαν σαν σε δίνη. Κανένα θραύσμα από αυτά τα ναυάγια δεν ανέβηκε ποτέ ξανά στην επιφάνεια, και το βάθος του νερού στο σημείο όπου βρισκόταν η αποβάθρα αναφέρεται, σε πολλές αφηγήσεις, ήταν αδύνατο να εξακριβωθεί, αλλά ο Whitehurst λέει ότι διαπίστωσε ότι ήταν εκατό οργιές [~182m].

Σε αυτή την περίπτωση, πρέπει είτε να υποθέσουμε ότι μια συγκεκριμένη περιοχή βυθίστηκε μέσα σε μια υπόγεια κοιλότητα, την οποία θα μπορούσε να έχει προκαλέσει ένα «ρήγμα» στα στρώματα σε βάθος εξακοσίων ποδιών, είτε μπορούμε να συμπεράνουμε, όπως έχουν κάνει κάποιοι, από την πλήρη εξαφάνιση των πραγμάτων που κατακλύστηκαν, ότι ένα χάσμα άνοιξε και έκλεισε ξανά. Ωστόσο, υιοθετώντας αυτή την τελευταία υπόθεση, πρέπει να υποθέσουμε ότι το άνω μέρος του χάσματος, σε βάθος εκατό οργιών, παρέμεινε ανοιχτό μετά τον σεισμό. Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που έγιναν στη Λισαβόνα το 1837 από τον κ. Sharpe, οι καταστροφικές επιπτώσεις αυτού του σεισμού περιορίστηκαν στα τριτογενή στρώματα και ήταν πιο έντονες στον μπλε πηλό, πάνω στον οποίο είναι χτισμένο το κάτω μέρος της πόλης. Ούτε ένα κτίριο δεν επηρεάστηκε, αναφέρει, από αυτά που ήταν πάνω στον δευτερογενή ασβεστόλιθο ή στον βασάλτη.

Είναι αξιοσημείωτο να αναφέρουμε την μεγάλη περιοχή την οποία επηρέασε αυτός ο σεισμός της Λισαβόνας. Ο σεισμός ήταν πιο βίαιος στην Ισπανία, την Πορτογαλία και τη βόρεια Αφρική. Ο σεισμός έγινε αισθητός την ημέρα εκείνη σχεδόν σε ολόκληρη την

Ευρώπη ακόμη και στις Δυτικές Ινδίες. Ένα λιμάνι που ονομάζεται St. Ubes, περίπου είκοσι μίλια νότια της Λισαβόνας, κατακλύστηκε. Στο Αλγέρι και τη Φεζ στην Αφρική, η δόνηση της γης ήταν εξίσου βίαιη και, σε απόσταση οκτώ λευγών από το Μαρόκο, ένα χωριό, με κατοίκους περίπου οκτώ ή δέκα χιλιάδες άτομα, μαζί με όλα τα ζώα τους, καταποντίστηκαν. Λίγο αργότερα, η γη έκλεισε ξανά πάνω τους.

Ο σεισμός έγινε αισθητός στη θάλασσα, στο κατάστρωμα ενός πλοίου δυτικά της Λισαβόνας, και προκάλεσε την ίδια περίπου αίσθηση όπως στην ξηρά. Ανοιχτά του Αγίου Λουκά, ο καπετάνιος του πλοίου «Nancy» ένιωσε το πλοίο του να τρέμει τόσο βίαια που νόμιζε ότι είχε χτυπήσει στο έδαφος, αλλά, σηκώνοντας το μολύβι του βυθόμετρου, βρέθηκε σε μεγάλο βάθος νερού. Ο καπετάνιος Κλαρκ, από τη Ντένια, σε γεωγραφικό πλάτος 36° 24’ Β, μεταξύ εννέα και δέκα το πρωί, είδε το πλοίο του να τρέμει και να τεντώνεται σαν να είχε χτυπήσει σε βράχο. Ένα άλλο πλοίο, σαράντα λεύγες δυτικά του Αγίου Βικεντίου, υπέστη τόσο βίαιο τράνταγμα που οι άνδρες εκτοξεύτηκαν ενάμιση πόδι κάθετα προς τα πάνω από το κατάστρωμα. Στην Αντίγκουα και τα Μπαρμπάντος, καθώς και στη Νορβηγία, τη Σουηδία, τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Κορσική, την Ελβετία και την Ιταλία, έγιναν αισθητές δονήσεις και ελαφρές ταλαντώσεις του εδάφους.

Η αναταραχή των λιμνών, των ποταμών και των πηγών στη Μεγάλη Βρετανία ήταν αξιοσημείωτη. Στη λίμνη Λοχ Λόμοντ, στη Σκωτία, για παράδειγμα, το νερό, χωρίς την παραμικρή προφανή αιτία, ανέβηκε στις όχθες της και στη συνέχεια υποχώρησε κάτω από το συνηθισμένο του επίπεδο. Το μεγαλύτερο κάθετο ύψος αυτού του κύματος ήταν δύο πόδια και τέσσερις ίντσες. Λέγεται ότι η κίνηση αυτού του σεισμού ήταν κυματοειδής και ότι ταξίδευε με ρυθμό είκοσι μιλίων το λεπτό. Ένα μεγάλο κύμα σάρωσε τις ακτές της Ισπανίας και λέγεται ότι είχε ύψος εξήντα πόδια στην Κάδιθ. Στην Ταγγέρη, στην Αφρική, ανέβηκε και έπεσε δεκαοκτώ φορές στην ακτή. Στη Φουνσάλ, στη Μαδέρα, ανέβηκε δεκαπέντε ολόκληρα πόδια κάθετα πάνω από το σημείο υψηλής στάθμης, αν και η άμπωτη / παλίρροια, η οποία εκεί κυμαίνεται επτά πόδια, ήταν τότε στη μισή άμπωτη. Εκτός του ότι εισήλθε μέσα στην πόλη και προκάλεσε μεγάλο χάος, πλημμύρισε και άλλα θαλάσσια λιμάνια στο νησί. Στην Κινσέιλ, στην Ιρλανδία, ένας όγκος νερού όρμησε στο λιμάνι, στροβιλίστηκε γύρω από πολλά πλοία και χύθηκε στην αγορά.

Αναφέρθηκε προηγουμένως ότι στη Λισαβόνα η θάλασσα πρώτα υποχώρησε, και αυτή η υποχώρηση του ωκεανού από την ακτή κατά την έναρξη ενός σεισμού, και η επακόλουθη επιστροφή του με τη μορφή ενός βίαιου κύματος, είναι ένα φαινόμενο συνηθισμένο. Για να εξηγήσει το φαινόμενο ο Mitchell, υποθέτει μια καθίζηση στον πυθμένα της θάλασσας εξαιτίας της υποχώρησης της οροφής κάποιας κοιλότητας, ως συνέπεια ενός κενού που παράγεται από τη συμπύκνωση ατμού. Μια τέτοια συμπύκνωση, παρατηρεί, μπορεί να είναι το πρώτο αποτέλεσμα της εισαγωγής ενός μεγάλου όγκου νερού σε ρωγμές και κοιλότητες που έχουν ήδη γεμίσει με ατμό, πριν υπάρξει αρκετός χρόνος για να μετατρέψει η θερμότητα της πυρακτωμένης λάβας τόσο μεγάλη ποσότητα νερού σε ατμό, κάτι που, όταν σύντομα επιτευχθεί, προκαλεί μια μεγαλύτερη έκρηξη.» — Βιβλιοθήκη Επιλογών Λογοτεχνίας, Τόμος VII, σελ., 162, 163.

Εάν ο αναγνώστης κοιτάξει στον άτλαντα του τις προαναφερθείσες χώρες, θα δει πόσο μεγάλο μέρος της επιφάνειας της γης ταράχτηκε από αυτόν τον τρομερό σεισμό. Άλλοι σεισμοί μπορεί να ήταν εξίσου σοβαροί σε συγκεκριμένες τοποθεσίες, αλλά κανένας άλλος από αυτούς για τους οποίους έχουμε καταγραφές, δεν συνδυάζει τόσο μεγάλη

έκταση με τέτοιο βαθμό σοβαρότητας και δεν έχει γίνει ποτέ τόσο αισθητός σε αυτή τη γη. Σίγουρα παρέχει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις που θα τον καθιστούσε ένα κατάλληλο γεγονός για να σηματοδοτήσει το άνοιγμα της σφραγίδας αυτής.

Ο ήλιος έγινε μαύρος. — Μετά τον σεισμό, αναγγέλλεται ότι "*ο ήλιος έγινε μαύρος, σαν τρίχινος σάκος*". Αυτό το μέρος της προφητείας έχει επίσης εκπληρωθεί. Δεν χρειάζεται να εισέλθουμε εδώ σε μια λεπτομερή περιγραφή της αξιοθαύμαστης συσκότισης του ήλιου που έγινε στις 19 Μαΐου 1780. Υποτίθεται ότι οι περισσότεροι άνθρωποι που έχουν μια γενική παιδεία έχουν δει κάποια αναφορά γι' αυτό. Τα ακόλουθα αποσπάσματα από διάφορες πηγές θα δώσουν μια ιδέα για τη φύση αυτής της συσκότισης: —

«Η σκοτεινή μέρα της Βόρειας Αμερικής ήταν ένα από εκείνα τα αξιοθαύμαστα φαινόμενα της φύσης που θα διαβάζονται πάντα με ενδιαφέρον, αλλά η φιλοσοφία αδυνατεί να εξηγήσει». — Herschel.

«Τον Μάιο του 1780, υπήρξε μια τρομερά σκοτεινή μέρα στη Νέα Αγγλία, όταν «όλα τα πρόσωπα φάνηκαν να μαυρίζουν» και οι άνθρωποι γέμισαν με φόβο. Υπήρχε μεγάλη αγωνία στο χωριό όπου ζούσε ο Edward Lee, και οι καρδιές των ανθρώπων λιποψύχησαν από το φόβο ότι η Ημέρα της Κρίσης ήταν κοντά, και όλοι οι γείτονες συνέρρευσαν γύρω από τον άγιο αυτόν άνθρωπο», ο οποίος «περνούσε τις ζοφερές εκείνες ώρες προσευχόμενος ένθερμα για το ταλαιπωρημένο πλήθος». — *Tract* Αρ. 379, *American Tract Society,* Η ζωή του Edward Lee.

«Σε πολλά σπίτια άναψαν κεριά. Τα πουλιά ήταν σιωπηλά και εξαφανίστηκαν. Τα πουλερικά αποσύρθηκαν για να κουρνιάσουν. Ήταν η γενική άποψη τότε ότι η Ημέρα της Κρίσης ήταν κοντά». — Pres. Dwight, στις Ιστορικές Συλλογές του Κονέκτικατ.

«Το σκοτάδι ήταν τέτοιο που ώθησε τους αγρότες να αφήσουν την εργασία τους στο χωράφι και να αποσυρθούν στις κατοικίες τους. Τα φώτα ήταν απαραίτητα για τις συναλλαγές στο εσωτερικό των σπιτιών. Το σκοτάδι συνεχίστηκε καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας.» — Ιστορία του Ρόουλι, Μασαχουσέτη του Gage.

«Οι πετεινοί λαλούσαν όπως την αυγή, και όλα ήταν σκοτεινά σαν να ήταν νύχτα. Η ανησυχία που προκλήθηκε από αυτή την ασυνήθιστη κατάσταση του ουρανού ήταν πολύ μεγάλη.» — Portsmouth Journal, 20 Μαΐου 1843.

«Ήταν μεσημέρι και είχε σκοτάδι σαν να ήταν μεσάνυχτα ... Δεν μπορούσαν να το αποδώσουν σε φυσικά αίτια και χιλιάδες άνθρωποι τρομοκρατήθηκαν πολύ, και πράγματι, έπεσε σκοτάδι σε όλη τη γη. Οι βάτραχοι και τα νυχτοπούλια άρχισαν το τραγούδι τους.» — Δρ. Άνταμς.

«Παρόμοιες ημέρες έχουν περιστασιακά γίνει γνωστές, αν και κατώτερες στον βαθμό ή την έκταση του σκότους τους. Οι αιτίες αυτών των φαινομένων είναι άγνωστες. Σίγουρα δεν ήταν αποτέλεσμα εκλείψεων.» — Οδηγός Γνώσης του Sears.

«Η σκοτεινή μέρα της 19ης Μαΐου 1780 αποτέλεσε σχεδόν, αν όχι εντελώς από μόνη της, ως το πιο μυστηριώδες και όμως ανεξήγητο φαινόμενο του είδους του στο ποικίλο φάσμα γεγονότων της φύσης, κατά τη διάρκεια του περασμένου αιώνα - ένα εντελώς ανεξήγητο σκοτάδι ολόκληρου του ορατού ουρανού και της ατμόσφαιρας στη Νέα Αγγλία, - που έφερε έντονη αναταραχή και αγωνία στο νου πλήθους ανθρώπων, καθώς και φόβο στο ζωικό βασίλειο. Τα πτηνά έφευγαν σαστισμένα για τις κούρνιες τους, τα πουλιά για τις φωλιές τους, και τα βοοειδή επέστρεφαν στους στάβλους τους. Πράγματι,

χιλιάδες από τους ευσεβείς ανθρώπους εκείνης της ημέρας πείστηκαν εντελώς ότι το τέλος όλων των επίγειων πραγμάτων είχε έρθει.... Η έκταση αυτού του σκότους ήταν επίσης πολύ αξιοσημείωτη. Παρατηρήθηκε στις πιο ανατολικές περιοχές της Νέας Αγγλίας, δυτικά μέχρι τα πιο απομακρυσμένα μέρη του Κονέκτικατ και στο Όλμπανι, νότια, παρατηρήθηκε σε όλη την ακτή και βόρεια, μέχρι εκεί που εκτείνονταν οι αμερικανικοί οικισμοί. Πιθανώς ξεπέρασε κατά πολύ αυτά τα όρια, τα ακριβή όμως όρια ποτέ δεν έγιναν γνωστά με βεβαιότητα». — Ο Πρώτος μας Αιώνας, του R. M. Devens, σελ. 89, 90.
Ο ποιητής Whittier μιλάει για αυτό το γεγονός: —

«Ήταν μια μέρα του Μάη του πολύ παλιού έτους
χίλια επτακόσια ογδόντα, τότε που έπεσε
πάνω στην άνθιση και τη γλυκιά ζωή της άνοιξης,
πάνω στη φρέσκια γη και τον ουρανό του μεσημεριού,
μια φρίκη μεγάλου σκοταδιού, σαν τη νύχτα
Την ημέρα που οι σοφοί του Νόρλαντ λένε —
το Λυκόφως των Θεών. Ο χαμηλός ουρανός
ήταν μαύρος με δυσοίωνα σύννεφα, εκτός από το χείλος του
Ήταν πλαισιωμένος με μια θαμπή λάμψη, σαν αυτή που σκαρφαλώνει
στις πλευρές του κρατήρα από την κόκκινη κόλαση από κάτω.
Τα πουλιά σταμάτησαν να κελαηδούν, και όλα τα πτηνά του αχυρώνα
κούρνιασαν· τα βοοειδή στους σταύλους των βοσκοτόπων
μούγκριζαν και κοίταζαν προς το σπίτι τους· οι νυχτερίδες με δερμάτινα φτερά
πέταξαν έξω· οι ήχοι της εργασίας τέλειωσαν·
Οι άντρες προσευχήθηκαν και οι γυναίκες έκλαιγαν· όλα τα αυτιά πρόσεχαν
για να ακούσουν το καταστροφικό σάλπισμα της σάλπιγγας να συντρίβει
τον μαύρο ουρανό, έτσι ώστε το τρομερό πρόσωπο του Χριστού
να κοιτάξει μέσα από τα σκισμένα σύννεφα, όχι όπως κοίταζε κάποτε
στοργικός φιλοξενούμενος στη Βηθανία, αλλά αυστηρός
σαν την δικαιοσύνη και τον αδυσώπητο νόμο.»

Η αμέσως επόμενη πιο αξιοσημείωτη σκοτεινή μέρα ως προς τη σημασία της, μετά από εκείνη του 1780, συνέβη το 1762. Σχετικά με αυτό το γεγονός, ο κ. Devens (Our First Century, σελ. 96) μιλάει ως εξής: —

«Στις 19 Οκτωβρίου 1762, επικρατούσε αξιοσημείωτο σκοτάδι στο Ντιτρόιτ και τις γύρω περιοχές, σχεδόν ολοκληρωτικό στο μεγαλύτερο μέρος της ημέρας. Ήταν σκοτάδι κατά την αυγή και αυτό συνεχίστηκε μέχρι τις εννέα η ώρα. Όταν καθάρισε λίγο, για περίπου ένα τέταρτο της ώρας, ο ήλιος ήταν ορατός, φαινόταν κόκκινος σαν αίμα και περισσότερο από τρεις φορές μεγαλύτερος από το συνηθισμένο. Ο αέρας όλο αυτό το διάστημα είχε ένα μουντό κιτρινωπό χρώμα. Στις μία και μισή ήταν τόσο σκοτεινά που απαιτούσε το άναμμα κεριών, προκειμένου να ασχοληθούμε με τις οικιακές εργασίες. Γύρω στις τρεις το απόγευμα το σκοτάδι έγινε πιο πυκνό, με αυξανόμενη ένταση μέχρι τις τρεις και μισή, όταν ο άνεμος φύσηξε από τα νοτιοδυτικά, και έφερε μια ελαφριά βροχή, συνοδευόμενη από μια άφθονη ποσότητα λεπτών, μαύρων σωματιδίων, που στην εμφάνιση έμοιαζαν πολύ με θείο, τόσο σε μυρωδιά όσο και σε ποιότητα. Αν κρατούσε κάποιος ένα φύλλο λευκού χαρτιού στη βροχή αυτό γινόταν εντελώς μαύρο εκεί όπου έπεφταν πάνω του οι σταγόνες. Όταν το κρατούσε κάποιος κοντά στη φωτιά, γινόταν κίτρινο και, όταν καιγόταν, άφριζε στο χαρτί σαν υγρή σκόνη. Αυτά τα σωματίδια σκόνης έπεφταν παντού και έκαναν τα πάντα τόσο μαύρα, που ακόμη και το ποτάμι καλύφθηκε με

έναν μαύρο αφρό, ο οποίος, όταν αφαιρέθηκε από την επιφάνεια, έμοιαζε με τον αφρό σαπουνιού, με τη διαφορά ότι ήταν πιο λιπαρός και το χρώμα του ήταν μαύρο σαν μελάνι. Στις επτά το βράδυ ο αέρας ήταν πιο καθαρός. Αυτό το φαινόμενο παρατηρήθηκε σε μια τεράστια περιοχή της χώρας, και παρόλο που διάφορες εικασίες διατυπώθηκαν ως προς την αιτία ενός τόσο ασυνήθιστου συμβάντος, ήταν το ίδιο μυστηριώδες όπως και αυτό του 1780, και προκάλεσε σύγχυση ακόμα και στους πιο μορφωμένους φιλόσοφους και ανθρώπους της επιστήμης.

Ας σημειωθεί ότι αυτό το σκοτάδι έγινε κατά τον καιρό που καθορίζει η προφητεία την εμφάνιση αυτού του σημείου, δηλαδή, μεταξύ των ετών 1755 και 1798. Αυτό το σημείο συζητείται περαιτέρω στις σελίδες 353-356.

Το φεγγάρι έγινε αίμα. — Το σκοτάδι της νύχτας, 19 προς 20 Μαΐου 1780, ήταν τόσο αφύσικο όσο και της ημέρας.

«Το σκοτάδι της νύχτας που ακολούθησε ήταν πιθανώς το πιο πυκνό από όσα έχουν παρατηρηθεί ποτέ, από τότε που η διαταγή του Παντοδύναμου γέννησε το φως. Δεν μπορούσα παρά να κάνω εκείνη την εποχή τη σκέψη ότι αν κάθε φωτεινό σώμα στο σύμπαν είχε περιβληθεί από αδιαπέραστο σκοτάδι ή είχε εξαφανιστεί, το σκοτάδι αυτό δεν θα μπορούσε να είναι πιο πυκνό. Ένα φύλλο λευκού χαρτιού που κρατιόταν σε απόσταση λίγων εκατοστών από τα μάτια, ήταν εξίσου αόρατο με το πιο μαύρο βελούδο.» — Mr. Tenney, από το Exeter, N. H., όπως παρατίθεται από τον Mr. Gage στην «Ιστορική Εταιρεία».

Ο Δρ. Adams, που έχει ήδη αναφερθεί, έγραψε σχετικά με τη νύχτα που ακολούθησε τη σκοτεινή μέρα: —

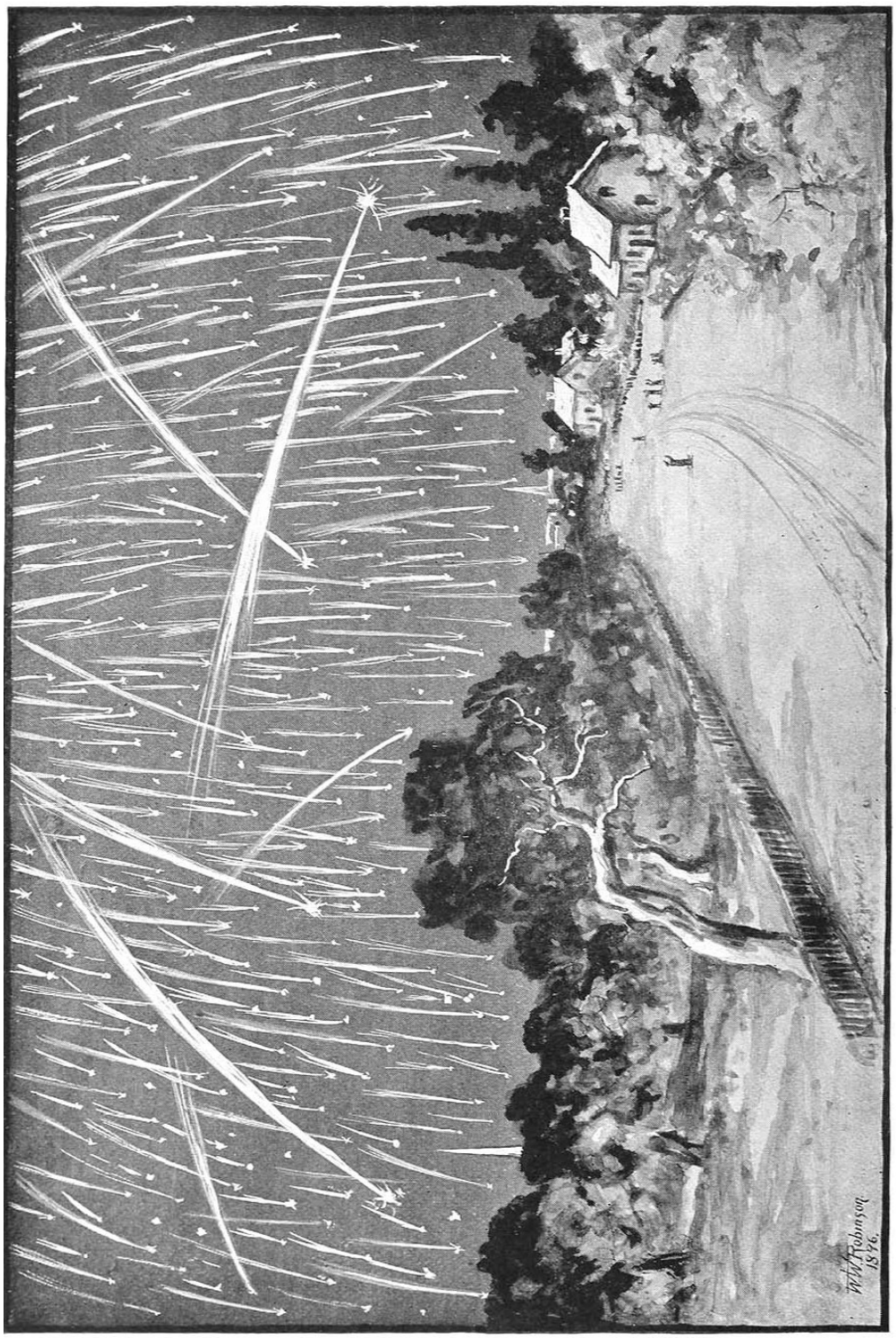
«Σχεδόν όλοι όσοι έτυχε να βρίσκονται έξω το βράδυ χάθηκαν καθώς επέστρεφαν σπίτι τους. Το σκοτάδι ήταν τόσο ασυνήθιστο τη νύχτα όσο και την ημέρα, παρότι το φεγγάρι ήταν γεμάτο την προηγούμενη ημέρα».

Αυτή η δήλωση σχετικά με τη φάση της σελήνης αποδεικνύει ότι ήταν αδύνατο να είχε γίνει έκλειψη ηλίου εκείνο τον καιρό.

Και κάθε φορά που εμφανιζόταν σε ορισμένες στιγμές η σελήνη, εκείνη την αξέχαστη νύχτα, είχε την όψη αίματος, σύμφωνα με την πρόβλεψη αυτής την προφητείας.

Και τα αστέρια τού ουρανού έπεσαν. — Εκπληρώθηκε κι αυτό! Η φωνή της ιστορίας είναι εδώ. Υπάρχουν πολλοί στις αναμνήσεις των οποίων το φαινόμενο είναι τόσο φρέσκο σαν να συνέβη μόλις χθες, καθώς ήταν πολύ μεταγενέστερο της συσκότισης του ήλιου. Αναφερόμαστε στη μεγάλη βροχή μετεωριτών της 13ης Νοεμβρίου 1833. Σε αυτό το σημείο μερικά αποσπάσματα είναι αρκετά:

«Στο άκουσμα της κραυγής, "Κοίτα έξω από το παράθυρο", πετάχτηκα από έναν βαθύ ύπνο και με θαυμασμό είδα την ανατολή να φωτίζεται από την αυγή και τους μετεωρίτες. ... Φώναξα τη γυναίκα μου να δει, και ενώ ντυνόμουν, εκείνη αναφώνησε: "Δες πώς πέφτουν τα αστέρια!" Απάντησα: "Αυτό είναι θαύμα", και νιώσαμε στις καρδιές μας ότι ήταν σημάδι των εσχάτων ημερών. Γιατί πραγματικά "*τα αστέρια τού ουρανού έπεσαν στη γη, όπως η συκιά ρίχνει τα ανώριμα σύκα της, όταν σείεται από δυνατόν άνεμο*", Αποκάλυψη 6:13. Αυτή η περιγραφή του προφήτη θεωρείτο πάντα ότι ήταν μεταφορική. Χθες εκπληρώθηκε κυριολεκτικά. Για τα μικρότερα φώτα του ουρανού οι αρχαίοι χρησιμοποιούσαν τη λέξη *αστήρ* στα ελληνικά και τη λέξη *stella* στα λατινικά. Η πρόοδος της σύγχρονης αστρονομίας έχει οδηγήσει στη διάκριση μεταξύ των αστέρων του ουρανού

Πτώση αστέρων (βροχή μετεωριτών) της 13ης Νοεμβρίου 1833

και των μετεωριτών του ουρανού. Επομένως, όπως ο προφήτης αντιλήφθηκε το γεγονός αυτό και εκφράζεται στα πρωτότυπα ελληνικά, εκπληρώθηκε κυριολεκτικά με το χθεσινό φαινόμενο, έτσι όπως κανένας άνθρωπος μέχρι τώρα δεν είχε φανταστεί ότι ήταν δυνατό να εκπληρωθεί. Το τεράστιο μέγεθος και η απόσταση των πλανητών και των απλανών αστέρων καθιστούν απαγορευτική την ιδέα της πτώσης τους πάνω στη γη. Τα μεγαλύτερα ουράνια σώματα δεν μπορούν να γίνουν μυριάδες μικρότερα σώματα και οι περισσότεροι πλανήτες και όλοι οι απλανείς αστέρες είναι πολλές φορές μεγαλύτεροι από τη Γη μας. Όμως αυτά έπεσαν προς τη Γη. Και πώς έπεσαν; Ούτε εγώ ούτε κάποιος από την οικογένεια άκουσε καμία αναφορά, και αν έψαχνα στη φύση για ένα σχήμα λόγου, δεν θα μπορούσα να βρω κάτι τόσο εύστοχο για να παρουσιάσω το πως ήταν ο ουρανός, όπως αυτό που χρησιμοποιεί ο Άγιος Ιωάννης στην προαναφερθείσα προφητεία: "*τα αστέρια τού ουρανού έπεσαν στη γη"*. Δεν ήταν φύλλα, ούτε νιφάδες, ούτε σταγόνες φωτιάς, αλλά ήταν αυτό που ο κόσμος καταλαβαίνει με την έννοια πεφταστέρια, και κάποιος που μιλούσε στον συνάνθρωπό του, στη μέση αυτού του σκηνικού, θα έλεγε: «Δες πώς πέφτουν τα αστέρια!». Και αυτός που άκουγε δεν θα σταματούσε να διορθώσει την αστρονομία του ομιλητή, με τον ίδιο τρόπο που δεν θα απαντούσε ότι: «Ο ήλιος δεν κινείται», σε κάποιον που του έλεγε ότι: «Ο ήλιος ανατέλλει». Τα αστέρια έπεσαν «*όπως η συκιά ρίχνει τα ανώριμα σύκα της, όταν σείεται από δυνατόν άνεμο*». Εδώ φαίνεται η ακρίβεια του προφήτη. Τα πεφταστέρια δεν φαίνονταν να προήλθαν σαν να σείονταν πολλά δέντρα, αλλά από ένα. Αυτά που εμφανίστηκαν στην ανατολή έπεσαν προς την ανατολή. Αυτά που εμφανίστηκαν στο βορρά έπεσαν προς τον βορρά, αυτά που εμφανίστηκαν στη δύση έπεσαν προς τη δύση και αυτά που εμφανίστηκαν στο νότο (γιατί βγήκα από την κατοικία μου και πήγα προς στο πάρκο), έπεσαν προς τον νότο. Και δεν έπεσαν όπως πέφτουν τα ώριμα φρούτα, κάθε άλλο, πετάχτηκαν, ρίχτηκαν, σαν το άγουρο φρούτο, που στην αρχή αρνείται να εγκαταλείψει το κλαδί, και όταν μετά από μια βίαιη δύναμη κοπεί το στήριγμα του, πετάγεται γρήγορα, κατευθείαν, κατεβαίνοντας και ανάμεσα στο πλήθος που πέφτει, μερικά διασχίζουν το ίχνος άλλων, καθώς ρίχνονται με περισσότερη ή λιγότερη δύναμη και το καθένα πέφτει στη δική του πλευρά του δέντρου.» — Henry Dana Ward.

«Εκτεταμένες και μεγαλοπρεπείς βροχές από πεφταστέρια είναι γνωστό ότι συμβαίνουν σε διάφορα μέρη στη σύγχρονη εποχή, αλλά η πιο καθολική και υπέροχη που έχει καταγραφεί ποτέ είναι αυτή της 13ης Νοεμβρίου 1833, καθώς ολόκληρο το στερέωμα, πάνω από όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες, βρισκόταν τότε, για ώρες, σε μια πύρινη αναταραχή. Κανένα ουράνιο φαινόμενο δεν έχει συμβεί ποτέ σε αυτή τη χώρα, από την εποχή των πρώτων αποίκων, που να αντιμετωπίστηκε με τόσο έντονο θαυμασμό από μια ομάδα σε μια κοινότητα, ή με τόσο τρόμο και ανησυχία από μια άλλη... Κατά τη διάρκεια των τριών ωρών που διαρκούσε, πίστευαν ότι η ημέρα της Κρίσης το μόνο που περίμενε ήταν η ανατολή του ηλίου». — Our First Century, σελ. 329.

Η επίδραση αυτού του φαινομένου στον πληθυσμό των νέγρων περιγράφεται από έναν Νότιο αγρότη ως εξής: —

«Ξύπνησα ξαφνικά ακούγοντας τις πιο οδυνηρές κραυγές που έχω ακούσει ποτέ. Κραυγές τρόμου και κραυγές για έλεος ακούγονταν από τους περισσότερους νέγρους τριών φυτειών, που συνολικά έφταναν περίπου τους εξακόσιους ή οκτακόσιους. Ενώ ήμουν λαχανιασμένος και όλος αυτιά να ακούσω για την αιτία όλων αυτών, άκουσα μια αχνή φωνή κοντά στην πόρτα να φωνάζει το όνομά μου. Σηκώθηκα και παίρνοντας το

σπαθί μου, στάθηκα στην πόρτα. Εκείνη τη στιγμή άκουσα την ίδια φωνή να με παρακαλεί ακόμα να σηκωθώ και να λέει: «Θεέ μου!» «ο κόσμος καίγεται!». Άνοιξα τότε την πόρτα και είναι δύσκολο να πω τι με εντυπωσίασε περισσότερο, η φρίκη της σκηνής ή οι αγωνιώδεις κραυγές των νέγρων. Πάνω από εκατό ήταν πεσμένοι στο έδαφος, μερικοί άφωνοι και άλλοι βγάζοντας τα πιο πικρά βογκητά, αλλά με τα χέρια τους υψωμένα, ικετεύοντας τον Θεό να σώσει τον κόσμο και αυτούς. Η σκηνή ήταν πραγματικά φρικτή, γιατί ποτέ δεν είχε πέσει τόσο πυκνή βροχή όσο η βροχή μετεωριτών που έπεφτε τότε στη γη, στην ανατολή, δύση, βορρά και νότο, με την ίδια ένταση. Με μια λέξη, όλος ο ουρανός φαινόταν να είναι σε κίνηση. — Id. σελ. 330.

«Ο Arago υπολογίζει ότι περισσότεροι από διακόσιες σαράντα χιλιάδες μετεωρίτες ήταν ταυτόχρονα ορατοί πάνω από τον ορίζοντα της Βοστόνης». Για την εικόνα του φαινομένου στον Νιαγάρα λέγεται ότι «κανένα θέαμα δεν είχε ξαναδεί ποτέ ο άνθρωπος τόσο τρομερά μεγάλο και υπέροχο όσο αυτό του στερεώματος που κατέβαινε με πύρινους χείμαρρους πάνω από τον σκοτεινό και βρυχώμενο καταρράκτη». — Id., ib.

Αυτά τα σημεία στον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια είναι τα ίδια με εκείνα που τόσο εντυπωσιακά προέβλεψε ο Κύριός μας και καταγράφηκαν από τους ευαγγελιστές στο Ματθαίου κεφ. 24, στο Μάρκου κεφ. 13 και στο Λουκά κεφ. 21. Σε αυτά τα κεφάλαια, όχι μόνο δίνονται τα ίδια σημεία, αλλά επισημαίνεται και ο ίδιος χρόνος για την εκπλήρωσή τους, δηλαδή, μια περίοδος που αρχίζει προς το τέλος του μακρινού και αιματηρού διωγμού από την παπική εξουσία. Στο Ματθαίου 24:21,22, έρχονται στο φως τα 1260 χρόνια της παπικής κυριαρχίας. Και "*αμέσως, ύστερα από τη θλίψη εκείνων των ημερών*" (εδάφιο 29) *ο ήλιος θα σκοτεινιάσει*, κλπ. Ο Μάρκος είναι ακόμα πιο σαφής, και λέει: "*Αλλά, κατά τις ημέρες εκείνες, μετά τη θλίψη εκείνη* ...". Οι ημέρες, που άρχισαν το 538 μ.Χ., έληξαν το 1798 μ.Χ., αλλά πριν τελειώσουν, το πνεύμα του διωγμού είχε αναχαιτιστεί από τη Μεταρρύθμιση και αυτή η θλίψη της εκκλησίας είχε σταματήσει. Και σε αυτή την περίοδο, ακριβώς την εποχή που ορίζεται στην προφητεία, η εκπλήρωση αυτών των σημείων ξεκίνησε με το σκοτάδι του ήλιου και του φεγγαριού.

Η πρώτη περίπτωση πτώσης των αστεριών για την οποία αξίζει να δοθεί προσοχή, αν και άλλες τοπικής και μικρότερης σημασίας μπορούν να αναφερθούν πριν από αυτήν, έλαβε χώρα το 1799. Στη μεγάλη βροχή μετεωριτών του 1833, που είναι με διαφορά η πιο λαμπρή από οποιαδήποτε άλλη καταγεγραμμένη, έχουμε ήδη αναφερθεί. Για την έκταση αυτής της βροχής, ο καθηγητής Olmstead, του Κολλεγίου Γέιλ, ένας διακεκριμένος μετεωρολόγος, λέει: —

«Η έκταση της βροχής του 1833 ήταν τέτοια που κάλυψε ένα σημαντικό μέρος της επιφάνειας της γης, από τη μέση του Ατλαντικού στα ανατολικά μέχρι τον Ειρηνικό στα δυτικά, και από τη βόρεια ακτή της Νότιας Αμερικής μέχρι τις απροσδιόριστες περιοχές μεταξύ των βρετανικών κτήσεων στα βόρεια [τώρα είναι οι βόρειες περιοχές Καναδά], το φαινόμενο ήταν ορατό και παντού παρουσίαζε σχεδόν την ίδια εμφάνιση.

Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι αυτό το φαινόμενο περιορίστηκε αποκλειστικά στον Δυτικό κόσμο. Όμως το έτος 1866, συνέβη ένα άλλο αξιοσημείωτο περιστατικό αυτού του είδους, αυτή τη φορά στην Ανατολή, σχεδόν τόσο μεγαλοπρεπές σε ορισμένα μέρη όσο αυτό του 1833, και ορατό, από όσο έχει διαπιστωθεί, σε όλο το μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης. Έτσι, μέσω αυτού του σημείου, τα κύρια μέρη της γης έχουν πλέον προειδοποιηθεί.

Η παρατήρηση έχει δείξει ότι αυτές οι βροχές μετεωριτών συμβαίνουν σε τακτά χρονικά διαστήματα περίπου τριάντα τριών ετών. Ο σκεπτικιστής αναμφίβολα θα το εκμεταλλευτεί αυτό ως πρόσχημα για να τις απορρίψει από τον κατάλογο των σημείων. Αλλά αν αυτές οι βροχές μετεωριτών δεν είναι κάτι περισσότερο από συνηθισμένα περιστατικά, πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα γιατί δεν είχαν συμβεί τόσο τακτικά και εμφανώς στους παρελθόντες αιώνες όσο στα τελευταία εκατό χρόνια. Αυτό είναι ένα ερώτημα στο οποίο η επιστήμη δεν μπορεί να απαντήσει, ούτε μπορεί να προσφέρει τίποτα περισσότερο από εικασίες ως προς την αιτία τους.

Ένα σημαντικό γεγονός πρέπει να παρατηρήσουμε σε σχέση με όλα τα προαναφερθέντα σημεία: Κάθε ένα από αυτά συνδεόταν ενστικτωδώς - στο μυαλό των ανθρώπων, τη στιγμή της εμφάνισής τους, με τη μεγάλη μέρα της οποίας όλα αυτά ήταν πρόδρομοι. Κάθε φορά υψωνόταν η κραυγή: «Η Κρίση ήρθε, ο κόσμος έφτασε στο τέλος του».

Ο αντίλογος όμως θα πει: «Αυτά τα φαινόμενα στον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια δεν μπορούν να είναι σημάδια του τέλους, επειδή έχουν υπάρξει πολλές περιπτώσεις τέτοιων συμβάντων· και δείχνοντας άλλες περίπου δέκα περιόδους αξιοσημείωτου σκότους εκτός από εκείνη του 1780, και αρκετές περιπτώσεις όπου έχουν πέσει αστέρια ή βροχές μετεωριτών, ρωτάει, με μια αίσθηση θριάμβου: ποια απ' όλες θα εκλάβουμε ως σημείο; Το ότι αυτή δεν είναι μια φανταστική αναπαράσταση της αντίρρησης, θα αποδειχθεί από τα ακόλουθα γεγονότα.

Το 1878 παρατηρήσαμε σε μια από τις κορυφαίες ημερήσιες εφημερίδες του Σικάγο μια ερώτηση από έναν ανταποκριτή στο Βερμόντ, και την απάντηση που έδωσε η εφημερίδα, ως εξής: —

«Θα μπορούσατε να μας πείτε (τεκμηριωμένα) τις αιτίες της «σκοτεινής ημέρας» της 19ης Μαΐου 1780, νομίζω ένας «ιεροκήρυκας της Δ. Παρουσίας» κηρύττει σε αυτή τη γειτονιά και το αναφέρει ως σημάδι της καταστροφής του κόσμου».

Και η απάντηση δίνεται ως εξής: —

«Η σκοτεινή μέρα του 1780 προκλήθηκε από εντελώς φυσικά αίτια και ήταν σε τέτοιο βαθμό σημάδι της καταστροφής του κόσμου όσο ήταν και η έλευση του σκαθαριού της πατάτας. Το σκοτάδι, είπε ο Δρ. Samuel Tenney, από το Έξετερ, Νιου Χάμσαϊρ, προκλήθηκε από κοινά σύννεφα. Ανάμεσα σε αυτά τα κοινά σύννεφα και τη γη μεσολάβησε ένα άλλο στρώμα μεγάλου πάχους. Καθώς το στρώμα προχωρούσε, ξεκίνησε το σκοτάδι και αυξήθηκε με την πρόοδό του. Το ασυνήθιστο πάχος αυτού του στρώματος προκλήθηκε από δύο ισχυρά ρεύματα ανέμου από τα νότια και τα δυτικά, συμπυκνώνοντας τους ατμούς και τραβώντας τους προς βορειοδυτική κατεύθυνση. Η πυκνότητα αυτού του στρώματος οφειλόταν στους ατμούς και τον καπνό που περιείχε. Αυτές οι λεγόμενες σκοτεινές μέρες δεν ήταν ασυνήθιστες, καθώς είναι γνωστές ότι παρατηρήθηκαν το 366 π.Χ., το 295 π.Χ., το 252 μ.Χ., και τα έτη 746, 775, 1732, 1762, 1780, 1783, 1807, 1816. Η καθεμία από τις μέρες αυτές ήταν τόσο προφητική όσο και κάθε επόμενη, και τίποτα περισσότερο.»

Θα ήταν λίγο πιο ικανοποιητικό για όποιον θα επιθυμούσε να μάθει τους λόγους της άποψης του αυτής, αν ο συγγραφέας της απάντησης είχε δηλώσει πού βρήκε τα στοιχεία για όλους τους ισχυρισμούς του. Και θα θέλαμε λίγο φως σε σημεία όπως αυτό: Από πού προήλθε αυτό το «στρώμα με το μεγάλο πάχος»; Από τι αποτελούνταν; Πώς

σχηματίστηκε; Η εξήγηση αυτού του επικριτή ισοδυναμεί ακριβώς με αυτό: Ήταν σκοτεινό επειδή υπήρχε μεγάλο σκοτάδι. Απλώς αναφέρει το γεγονός με μια άλλη μορφή και το αποκαλεί εξήγηση. Η δική του δήλωση χρειάζεται εξήγηση τόσο, όσο και αυτή στην οποία αναφέρεται. «Το ασυνήθιστο πάχος αυτού του στρώματος προκλήθηκε από δύο ισχυρά ρεύματα ανέμου» κλπ. Πώς έτυχε να έρθουν αυτοί οι άνεμοι ακριβώς τότε, και ακριβώς όταν υπήρχαν ατμοί για συμπύκνωση; Και τι προκάλεσε τους ατμούς; Τότε πώς θα μπορούσαν ρεύματα από τη δύση και τον νότο να τραβήξουν τους ατμούς «προς βορειοδυτική κατεύθυνση»; Η κοινή λογική θα τους προσδιόριζε να έχουν, υπό τέτοιες συνθήκες, μια βορειοανατολική κατεύθυνση. Ο φίλος μας πρέπει να είναι προσεκτικός, αλλιώς θα κάνει τη σκοτεινή ημέρα ένα μεγαλύτερο φαινόμενο από όσο έχουμε ισχυριστεί ποτέ ότι είναι.

Περαιτέρω, αναρωτιόμαστε πώς, σύμφωνα με την παραπάνω απάντηση, τα λόγια του Κυρίου μας θα μπορούσαν ποτέ να εκπληρωθούν. Αντίθετα με την παραπάνω απάντηση, λέει ότι ο ήλιος θα σκοτεινιάσει και εννοεί τον κυριολεκτικό ήλιο, γιατί μιλάει για ανθρώπους και πράγματα στη γη, Λουκά 21:25. Και λέει ότι όταν ο ήλιος σκοτεινιάσει, αυτό θα είναι σημείο του τέλους, γιατί όταν δούμε αυτά τα πράγματα να εκπληρώνονται, μας λέει ότι πρέπει να γνωρίζουμε ότι είναι κοντά, επί θύραις. Αλλά σύμφωνα με τον συγγραφέα των προαναφερθέντων, δεν μπορεί ποτέ να υπάρξει κανένα σημείο αυτού του είδους. Δηλώνει ότι δεν υπήρξε ποτέ στο παρελθόν και αν υποθέταμε ότι ένα τέτοιο φαινόμενο συνέβαινε ξανά, θα ήταν σημείο; — Όχι στα μάτια του: γιατί η υπόθεση των ατμών, των ανέμων, των φυσικών νόμων και των κοινών φαινομένων, θα έφτανε αμέσως στα χλευαστικά του χείλη. Αλλά κάτι τέτοιο πρέπει να αποτελέσει σημείο, γιατί ο ίδιος ο Κύριος το έχει δηλώσει και θα θέλαμε να ρωτήσουμε τον συγκεκριμένο επικριτή πώς θα έπρεπε να διαφέρει μια συσκότιση του ήλιου από αυτήν του 1780 για να θεωρηθεί ότι εκπληρώνει στην προφητεία και να την χαρακτηρίσει ως σημείο;

Υποστηρίζει επίσης ότι δεν μπορεί να αποτελεί σημείο επειδή έχουν υπάρξει πολλά τέτοια γεγονότα. Επτά σκοτεινές ημέρες πριν από το 1780 αναφέρονται ακόμη από τον συγγραφέα μας, και τρεις μετά, για τις οποίες, ωστόσο, ξέχασε να δηλώσει τις πηγές του. Πώς γίνεται όμως κανείς να μην φαίνεται να δίνει σημασία σε αυτές τις μέρες, ή να τις λογαριάζει, ενώ αντίθετα όλοι εστιάζουν στην 19η Μαΐου 1780 ως τη μόνη άξια ιδιαίτερης προσοχής, δίνοντάς της, τον διακριτικό τίτλο, Η Σκοτεινή Ημέρα;

Η απάντηση είναι προφανής. Κατέχει εξέχουσα θέση από αυτή την άποψη. Υψώνεται πολύ πάνω από όλες τις άλλες ως η πιο καταπληκτική και αξιοσημείωτη λόγω του τρομερού φαινομένου που συνέβη τότε.

Δεν έχουμε όμως μόνο αυτή την απόδειξη για να καταλήξουμε σε συμπέρασμα για το θέμα μας, γιατί ο Κύριός μας όχι μόνο μας έχει πει ότι ένα τέτοιο γεγονός θα συμβεί ως σημείο της έλευσης Του, αλλά μας έχει πει και πότε θα συμβεί. "*αμέσως, ύστερα από τη θλίψη εκείνων των ημερών*", λέει ο Ματθαίος. Ο Μάρκος είναι πιο σαφής και λέει: "*Αλλά, κατά τις ημέρες εκείνες, μετά τη θλίψη εκείνη, ο ήλιος θα σκοτεινιάσει*" κλπ. Μάρκου 13:24. Οι ημέρες αυτές είναι οι ημέρες της παπικής κυριαρχίας, τα 1260 χρόνια, από το 538 έως το 1798, η θλίψη είναι η καταπίεση των Χριστιανών από την Καθολική εξουσία μέχρι αυτή να περιοριστεί από το έργο της Μεταρρύθμισης. Μπορεί να λεχθεί ότι η θλίψη σταμάτησε περίπου στα μέσα του δέκατου όγδοου αιώνα. Οι "*ημέρες*" έληξαν δύο χρόνια πριν από το τέλος εκείνου του αιώνα. Έτσι, σύμφωνα με τους καθορισμένους όρους της προφητείας,

περιοριζόμαστε σε μια περίοδο περίπου πενήντα ετών, η οποία λήγει το 1798, κατά την οποία μπορούμε να περιμένουμε να συμβεί η συσκότιση του ήλιου, η οποία επρόκειτο να είναι σημείο της επικείμενης έλευσης του Κυρίου.

Η συσκότιση του ήλιου επρόκειτο να είναι το δεύτερο μεγάλο γεγονός που θα λάμβανε χώρα κάτω από την έκτη σφραγίδα. Αποκάλυψη 6:12. Το πρώτο γεγονός, και αυτό που σηματοδότησε το άνοιγμα αυτής της σφραγίδας, ήταν ένας μεγάλος σεισμός. Συγκρίνοντας το γεγονός αυτό με τις προηγούμενες σφραγίδες, αποδεικνύεται ότι ήταν ο μεγάλος σεισμός της Λισαβόνας, της 1ης Νοεμβρίου 1755. Μεταξύ αυτού του σημείου και του τέλους της παπικής περιόδου το 1798, ο ήλιος θα σκοτείνιαζε ως σημάδι του τέλους. Εδώ περιοριζόμαστε σε μια χρονική περίοδο μόλις σαράντα τριών ετών, στην οποία θα πρέπει να αναζητήσουμε εκείνη τη συσκότιση του ήλιου που ήταν το αντικείμενο της προφητείας. Δεν έχει σημασία αν οι αντίπαλοί μας ισχυριστούν επτά χιλιάδες σκοτεινές ημέρες αντί για επτά, καθεμία τόσο αξιοσημείωτη όσο αυτή του 1780, κάτι τέτοιο δεν θα επηρέαζε την προφητεία ή το σημείο ούτε στο ελάχιστο. Δεν έχει σημασία πόσες ούτε τι είδους σκοτεινές ημέρες μπορεί να υπήρξαν σε άλλες εποχές. Αναζητούμε μία που θα συνέβαινε σε αυτή τη σύντομη, καθορισμένη περίοδο, ως το προβλεπόμενο σημείο.

Εστιάζουμε τα μάτια μας σε εκείνη την εποχή και τι βλέπουμε; Δεν βρίσκουμε μόνο τη συσκότιση του ήλιου, όπως προφητεύτηκε, αλλά βρίσκουμε και μια σκοτεινή ημέρα τόσο πιο αξιοσημείωτη από όλες τις άλλες που ορίζεται ως «η σκοτεινή ημέρα», ενώ στη γενική ιστορία όλες οι άλλες προσπερνιούνται σιωπηλά.

Από αυτήν την άποψη, είναι πολύ περίεργο το γεγονός ότι οι άνθρωποι μπορούν να παραβλέπουν θεωρήσεις αυτής της φύσης που είναι τόσο καθοριστικές σε αυτό το ζήτημα. Από την άλλη, δεν είναι. Αυτό που ένας άνθρωπος δεν θέλει να δει, μπορεί πολύ εύκολα να μην το δει. Καταλαβαίνουμε όμως ότι η έλλειψη τόσο της προθυμίας όσο και της ικανότητας εξηγείται από τον προφήτη Δανιήλ, όταν λέει: "*και οι ασεβείς θα ασεβούν· και κανένας από τους ασεβείς δεν θα καταλάβει*".

Για τη σκοτεινή μέρα, το Webster's Unabridged Dictionary, έκδοση του 1884, σελίδα 1604, αναφέρει: —

«Σκοτεινή Ημέρα, 19 Μαΐου 1780, ονομάστηκε έτσι λόγω ενός αξιοσημείωτου σκοταδιού εκείνη την ημέρα, που εκτεινόταν σε όλη τη Νέα Αγγλία. Σε ορισμένα μέρη οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να διαβάσουν κοινή γραφή στην ύπαιθρο για αρκετές ώρες. Τα πουλιά κελάηδησαν το βραδινό τους κελάηδημα, εξαφανίστηκαν και σιώπησαν, τα πουλερικά πήγαν να κουρνιάσουν, τα βοοειδή έψαχναν τον σταύλο, και στα σπίτια άναψαν κεριά. Η συσκότιση ξεκίνησε περίπου στις δέκα το πρωί και συνεχίστηκε μέχρι τα μέσα της επόμενης νύχτας, αλλά με διαφορές ως προς το βαθμό και τη διάρκεια στα διάφορα μέρη. Για αρκετές ημέρες προηγουμένως, ο άνεμος ήταν μεταβλητός, αλλά κυρίως από τα νοτιοδυτικά και τα βορειοανατολικά. Η πραγματική αιτία αυτού του αξιοσημείωτου φαινομένου δεν είναι γνωστή».

Ενώ ο μορφωμένος εκδότης του Λεξικού Webster παραδέχεται τόσο εμφατικά ότι «η πραγματική αιτία του φαινομένου δεν είναι γνωστή», είναι αξιοσημείωτο πόσο επιπόλαια κάποιοι λιγότερο αρμόδιοι δεν διστάζουν να προφέρουν την εξήγηση τους και να το αποδώσουν σε φυσικά αίτια. Όσοι έζησαν εκείνη την εποχή, και είχαν τουλάχιστον την ίδια ευκαιρία να δουν όλα τα παράξενα χαρακτηριστικά και την αφύσικη μορφή του, ως άνθρωποι εκείνης της εποχής, γέμισαν δέος με το συμβάν, και για χρόνια, όσο ζούσαν δεν

μπορούσαν να το εξηγήσουν. Οι φαύλοι απόγονοί τους όμως, η θαυμάσια σοφή γενιά της σημερινής εποχής, που έζησε πάνω από εκατό χρόνια μετά την εποχή που συνέβη, και μη έχοντας δει ποτέ κάτι τέτοιο, αναλαμβάνουν να το εξηγήσουν με όλη την ευκολία και την απάθεια με την οποία θα μας έλεγαν ότι δύο και δύο κάνουν τέσσερα.

Καθώς η εποχή που θα έπρεπε να αναζητήσουμε την έναρξη των σημείων είναι τόσο σαφώς εντοπισμένη, προβάλλεται περαιτέρω η αντίρρηση ότι η πτώση των αστεριών το 1833 δεν μπορεί να είναι ένα από τα σημεία, επειδή, σύμφωνα με το Μάρκου 13:24,25, θα έπρεπε και αυτή να είχε συμβεί μέσα σε εκείνες τις ημέρες, ή πριν από το 1798, καθώς αυτό το γεγονός συνδέεται άμεσα από τον Λόγο του Θεού και με τα σημεία στον ήλιο και τη σελήνη.

Απαντάμε εφιστώντας την προσοχή στο γεγονός ότι υπάρχουν περισσότερα γεγονότα από την απλή πτώση των αστεριών που συνδέονται με τη σειρά με τη λέξη και. Έτσι: «Και» τα αστέρια του ουρανού θα πέσουν, «και» οι δυνάμεις που είναι στον ουρανό θα σαλευτούν, «και» τότε θα δουν τον Υιό του ανθρώπου να έρχεται, «και» τότε θα στείλει τους αγγέλους του να συνάξουν τους εκλεκτούς. Τώρα, η διατύπωση σίγουρα δεν έχει επιλεχθεί για να μεταφέρει την ιδέα ότι όλα αυτά θα λάβουν χώρα μέσα σε εκείνες τις ημέρες, γιατί σε αυτή την περίπτωση θα είχαμε και την έλευση του ίδιου του Χριστού να λαμβάνει χώρα πριν από το τέλος των ημερών. Το εδάφιο 29, δηλώνοντας το συμπέρασμα του επιχειρήματος, λέει: "*Έτσι και εσείς, όταν δείτε να γίνονται αυτά, ξέρετε ότι είναι κοντά, στις θύρες*.". Ο Ματθαίος το θέτει ακόμη πιο εμφατικά όταν λέει: "*Έτσι κι εσείς, όταν δείτε όλα αυτά, να ξέρετε ότι είναι κοντά (ο Χριστός), επί θύραις.*". Θα ήταν επομένως παράλογο να πούμε ότι πρέπει να περιμένουμε μέχρι να λάβει χώρα η έλευση του Χριστού πριν μπορέσουμε να γνωρίσουμε ότι αυτό το γεγονός είναι κοντά, επί θύραις.

Από αυτά λοιπόν τα γεγονότα, φαίνεται ξεκάθαρα, ότι μας δίνεται μια σειρά από σχετιζόμενα γεγονότα, που καλύπτουν μια αρκετά μεγάλη χρονική περίοδο, που ξεκινούν από κάποιο σημείο στο παρελθόν και φτάνουν μέχρι και τη δεύτερη έλευση του Χριστού. Η αρχή της σειράς τους τοποθετείται σε ένα σημείο πριν από το τέλος μιας συγκεκριμένης προφητικής περιόδου που ορίζεται ως "εκείνες οι ημέρες", δηλαδή, τα 1260 χρόνια της παπικής καταπίεσης πάνω στην εκκλησία. Το τέλος της σειράς αυτών των γεγονότων βρίσκεται πολύ έξω από αυτήν την περίοδο, όπως έχει ήδη δειχθεί. Τώρα, το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι: Πόσα γεγονότα αυτής της σειράς πρέπει να αναζητηθούν πριν από το τέλος "εκείνων των ημερών", δηλαδή πριν από το 1798, όπου λήγουν οι 1260 ημέρες δηλαδή τα 1260 χρόνια; Τα μόνα δεδομένα που έχουμε για να διατυπώσουμε μια απάντηση είναι οι παρατηρήσεις που έχουμε ήδη κάνει, δηλαδή, ότι τα γεγονότα ξεκινούν εντός αυτής της περιόδου, αλλά τελειώνουν εκτός αυτής, και δεν δίνεται κανένας συγκεκριμένος αριθμός γεγονότων που να ανήκει σε αυτήν την περίοδο.

Επομένως, το συμπέρασμα είναι αναπόφευκτο ότι εάν το πρώτο από τα γεγονότα που ορίζονται πραγματοποιείται εντός του καθορισμένου χρόνου, η προφητεία εκπληρώνεται, παρόλο που όλα τα άλλα βρίσκονται εκτός αυτού του χρόνου. Αν μόνο ο ήλιος είχε σκοτεινιάσει πριν από το 1798, αυτό και μόνο θα ήταν αρκετό για να εκπληρωθεί η προφητεία. Το φεγγάρι θα μπορούσε ακόμη και να είχε σκοτεινιάσει μετά το 1798 χωρίς να ακυρωθεί η προφητεία στο ελάχιστο. Ο ήλιος και το φεγγάρι σκοτείνιασαν και τα δύο το 1780, δεκαοκτώ χρόνια πριν τελειώσουν οι ημέρες. Τα αστέρια έπεσαν το 1833, τριάντα πέντε χρόνια μετά το τέλος των ημερών. Έχουμε φτάσει στο έτος 1897,

ενενήντα εννέα χρόνια μετά το τέλος των ημερών, και ο κλονισμός των δυνάμεων του ουρανού θα ολοκληρωθεί σύντομα, όπως δείχνουν άλλες προφητείες. Σε άμεση σχέση με αυτό, όπως δηλώνουν ξεκάθαρα ο Ιωήλ και ο Ιωάννης, είναι η έλευση του Κυρίου η οποία πρόκειται να πραγματοποιηθεί στο μέλλον.

Αν ο αντίλογος εξακολουθεί να επιμένει ότι, σύμφωνα με την ερμηνεία μας, τα αστέρια θα έπρεπε να είχαν πέσει πριν από το 1798, επειδή η προφητεία λέει: "*και τα αστέρια θα πέσουν από τον ουρανό*", απαντάμε ότι τότε και όλα τα άλλα γεγονότα θα έπρεπε επίσης να είχαν συμβεί πριν από το 1798, γιατί όλα συνδέονται με τον ίδιο τρόπο. Αλλά αυτό έχουμε δείξει ότι είναι αδύνατο.

Και ο ουρανός αποχωρίστηκε «σαν τυλιγμένο βιβλίο» — Σε αυτή την περίπτωση, το μυαλό μας στρέφεται στο μέλλον. Από το να κοιτάμε το παρελθόν και να βλέπουμε τον λόγο του Θεού να εκπληρώνεται, καλούμαστε τώρα να εξετάσουμε γεγονότα στο μέλλον, τα οποία είναι εξίσου βέβαιο ότι θα έρθουν. Αυτή είναι η θέση μας, σαφώς καθορισμένη. Βρισκόμαστε μεταξύ του 13ου και του 14ου εδαφίου αυτού του κεφαλαίου. Περιμένουμε τους ουρανούς να αποχωριστούν σαν βιβλίο που έχει τυλιχτεί. Η εποχή που ζούμε είναι μια εποχή απαράμιλλης σοβαρότητας και σημασίας, γιατί δεν γνωρίζουμε πόσο κοντά μπορεί να είμαστε στην εκπλήρωση αυτών των πραγμάτων.

Αυτός ο αποχωρισμός του ουρανού περιλαμβάνεται σε αυτό που οι ευαγγελιστές ονομάζουν, στην ίδια σειρά γεγονότων, ως ο κλονισμός των δυνάμεων του ουρανού. Άλλα σημεία της Γραφής μας δίνουν περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με αυτή την προφητεία. Από την προς Εβραίους επιστολή 12:25-27, τον Ιωήλ 3:16, τον Ιερεμία 25:30-33, την Αποκάλυψη 16:17, μαθαίνουμε ότι η φωνή του Θεού, καθώς Εκείνος μιλάει με τρομερή μεγαλοπρέπεια από στον θρόνο Του στον ουρανό, είναι αυτή που προκαλεί την τρομερή αναταραχή στη γη και τον ουρανό. Κάποτε ο Κύριος μίλησε, όταν με μια δυνατή φωνή διακήρυξε στα πλάσματα Του τις εντολές του αιώνιου νόμου Του, και τότε η γη σείστηκε. Θα μιλήσει ξανά, και δεν θα σειστεί μόνο η γη, αλλά και οι ουρανοί. Τότε η γη θα "*κλονιστεί εδώ και εκεί, σαν τον μεθυσμένο*"· θα «διαλυθεί» και θα «κατασυντριβεί» (Ησαΐα 24:19,20), τα βουνά θα μετακινηθούν από τις σταθερές τους βάσεις, τα νησιά θα αλλάξουν ξαφνικά τη θέση τους μέσα στη θάλασσα, από την επίπεδη πεδιάδα θα αναδυθεί το απόκρημνο βουνό, οι βράχοι ωθούμενοι προς τα πάνω θα αναδείξουν τις τραχιές μορφές τους στη σπασμένη επιφάνεια της γης, και ενώ η φωνή του Θεού θα αντηχεί στη γη, σε όλη τη φύση θα βασιλεύει η πιο τρομερή σύγχυση.

Για να δείξουμε ότι αυτή δεν είναι απλή σύλληψη της φαντασίας, ο αναγνώστης καλείται να σημειώσει την ακριβή φρασεολογία που χρησιμοποίησαν ορισμένοι από τους προφήτες αναφερόμενοι σε αυτή την εποχή. Ο Ησαΐας 24:19,20 λέει: "*Η γη κατασυντρίφτηκε, η γη διαλύθηκε ολοκληρωτικά, η γη κινήθηκε υπερβολικά. Η γη θα κλονιστεί εδώ και εκεί, σαν τον μεθυσμένο, και θα μετακινηθεί σαν καλύβα· και η ανομία της θα βαρύνει επάνω της· και θα πέσει, και δεν θα σηκωθεί πλέον.*". Ο Ιερεμίας 4:23-27 με συναρπαστική γλώσσα περιγράφει τη σκηνή ως εξής: "*Κοίταξα επάνω στη γη, και δέστε, είναι άμορφη και έρημη· και στους ουρανούς, και δεν υπήρχε το φως τους. Είδα τα βουνά, και προσέξτε, έτρεμαν, και όλοι οι λόφοι κατασείονταν. Είδα, και προσέξτε, δεν υπήρχε άνθρωπος, και όλα τα πουλιά τού ουρανού είχαν φύγει … Επειδή, έτσι λέει ο Κύριος: Ολόκληρη η γη θα είναι έρημη· συντέλεια, όμως, δεν θα κάνω.*".
(Δείτε επίσης τα αποσπάσματα της Γραφής που αναφέρθηκαν παραπάνω.)

Τότε το όνειρο του κόσμου για μια εγκόσμια ασφάλεια θα συντριβεί αποτελεσματικά. Οι βασιλιάδες, οι οποίοι, μεθυσμένοι με τη δική τους γήινη εξουσία, δεν έχουν ποτέ ονειρευτεί μια ανώτερη δύναμη από τους ίδιους, τώρα συνειδητοποιούν ότι υπάρχει Ένας που βασιλεύει ως ο Βασιλιάς των βασιλιάδων, και οι μεγάλοι άνδρες βλέπουν τη ματαιότητα κάθε γήινης μεγαλοπρέπειας, γιατί υπάρχει ένα μεγαλείο πάνω από αυτό της γης, και οι πλούσιοι άνδρες πετούν το ασήμι και το χρυσό τους στους τυφλοπόντικες και τις νυχτερίδες, γιατί δεν μπορούν να τους σώσουν εκείνη την ημέρα, και οι αρχιστράτηγοι ξεχνούν τη μικρή σύντομη εξουσία τους, και οι ισχυροί άνδρες τη δύναμή τους, και κάθε δούλος που βρίσκεται στα ακόμα χειρότερα δεσμά της αμαρτίας, και κάθε ελεύθερος, - όλες οι τάξεις των ασεβών, από τους υψηλότερους έως τους χαμηλότερους, - ενώνονται στο γενικό θρήνο του τρόμου και της απελπισίας. Αυτοί που ποτέ δεν προσευχήθηκαν σε Αυτόν του οποίου το χέρι θα μπορούσε να φέρει τη σωτηρία τους, τώρα υψώνουν μια αγωνιώδη προσευχή προς τους βράχους και τα βουνά για να τους θάψουν για πάντα από τα μάτια Εκείνου του οποίου η παρουσία φέρνει την καταστροφή τους. Θα ήθελαν να αποφύγουν να θερίσουν ότι είχαν σπείρει με μια ζωή λαγνείας και αμαρτίας. Με μεγάλη χαρά θα απέφευγαν το τρομερό ποτήρι της οργής που γέμιζαν για τον εαυτό τους φυλαγμένο γι αυτή την ημέρα. Με μεγάλη χαρά θα έθαβαν τους εαυτούς τους και τον κατάλογο των εγκλημάτων τους στο αιώνιο σκοτάδι. Και έτσι καταφεύγουν στα βράχια, στις σπηλιές και στις σχισμές, που παρουσιάζει τώρα μπροστά τους η σπασμένη επιφάνεια της γης. Αλλά είναι πολύ αργά. Δεν μπορούν να κρύψουν την ενοχή τους, ούτε να ξεφύγουν από την εκδίκηση που έφτασε καθυστερημένα.

«Θα είναι μάταιο να φωνάζουμε,
Βράχοι και βουνά πέφτουν πάνω μας·
Γιατί το χέρι Του θα τα αποκαλύψει όλα,
Εκείνη την ημέρα».

Η ημέρα που νόμιζαν ότι δεν θα ερχόταν ποτέ, τελικά έπεσε πάνω τους σαν παγίδα· και χωρίς να το θέλουν, η φωνή της αγωνιούσας καρδιάς τους ομολογεί: "*ήρθε η μεγάλη ημέρα τής οργής του, και ποιος μπορεί να σταθεί;*" Προτού οι τρομερές σκηνές αυτής της εποχής που ζούμε προκαλέσουν την ημέρα αυτή, σε παρακαλούμε, αναγνώστη, να δώσεις την πιο σοβαρή και ειλικρινή σου προσοχή σε αυτό το θέμα.

Πολλοί τώρα προσποιούνται ότι περιφρονούν τον θεσμό της προσευχής, όμως έρχεται η στιγμή που όλοι οι άνθρωποι θα αναγκαστούν να προσευχηθούν. Όσοι τώρα δεν προσεύχονται προς τον Θεό με μετάνοια, θα αναγκαστούν να προσευχηθούν τότε στους βράχους και τα βουνά με απόγνωση, και αυτή θα είναι η μεγαλύτερη συνάντηση συμπροσευχής που έχει γίνει ποτέ. Καθώς διαβάζετε αυτές τις γραμμές, σκεφτείτε αν θα θέλατε να συμμετάσχετε σε αυτήν.

Αχ! Πόσο πολύ καλύτερα θα ήταν
Να σταματούσε ο άνισος πόλεμος,
Ενόσω μπορεί ακόμη να βρεθεί συγχώρεση, ελπίδα και ειρήνη·
Ούτε να ορμάς στην ανάγλυφη ασπίδα
του Παντοδύναμου, αλλά μετανοημένος να υποχωρείς,

Και όλα τα όπλα της ανταρσίας σου να είναι κάτω.
Καλύτερα να προσευχηθείς τώρα με αγάπη, παρά να προσευχηθείς σε λίγο με φόβο.
Επικαλέσου τον, όσο περιμένει να σε ακούσει·
Έτσι στο επερχόμενο τέλος,
Όταν κάτω από τον αποχωρισμένο ουρανό
Οι αγγελικές στρατιές παρακολουθούν
Τον Κύριο του ουρανού, τον ύψιστο,
Ενώπιον του οποίου η στερεή γη σκίζεται,
Θα μπορείς να δεις σε αυτόν έναν φίλο παντοδύναμο,
Και να αναπαυτείς με ασφάλεια κάτω από τα φτερά προστασίας του,
Εν μέσω της καταστροφής όλων των γήινων πραγμάτων.

Κεφάλαιο 7 – Το Σφράγισμα

Επεξήγηση των συμβόλων — Η σφραγίδα του Θεού — Οι 144.000 — Ο αληθινός Ισραήλ — Η νέα Ιερουσαλήμ, μια χριστιανική πόλη — Έξοδος από τη μεγάλη θλίψη

Εδάφιο 1. Και ύστερα απ' αυτά είδα τέσσερις αγγέλους να στέκονται επάνω στις τέσσερις γωνίες τής γης, που κρατούσαν τούς τέσσερις ανέμους τής γης, για να μη πνέει ο άνεμος επάνω στη γη ούτε επάνω στη θάλασσα ούτε επάνω σε κάθε δέντρο. 2. Και είδα έναν άλλον άγγελο που ανέβηκε από την ανατολή τού ήλιου, έχοντας τη σφραγίδα τού ζωντανού Θεού· και έκραξε με δυνατή φωνή προς τους 4 αγγέλους, στους οποίους δόθηκε να βλάψουν τη γη και τη θάλασσα, 3. λέγοντας: Μη βλάψετε τη γη ούτε τη θάλασσα ούτε τα δέντρα, μέχρις ότου σφραγίσουμε τους δούλους τού Θεού μας επάνω στα μέτωπά τους.

Η χρονολόγηση του έργου του σφραγίσματος που παρουσιάζεται εδώ είναι πέραν πάσης αμφιβολίας καθορισμένη. Το έκτο κεφάλαιο έκλεισε με τα γεγονότα της έκτης σφραγίδας, και η έβδομη σφραγίδα δεν αναφέρεται μέχρι να φτάσουμε στην έναρξη του κεφαλαίου 8. Ολόκληρο το κεφάλαιο 7 λοιπόν τοποθετείται εδώ παρενθετικά. Γιατί τοποθετείται σε αυτό το σημείο; — Προφανώς για να δοθούν πρόσθετες λεπτομέρειες σχετικά με την έκτη σφραγίδα. Η φράση "*ύστερα απ' αυτά*" δεν σημαίνει ύστερα από την εκπλήρωση όλων των γεγονότων που περιγράφηκαν προηγουμένως, αλλά αφού ο προφήτης μεταφέρθηκε μέσω οράματος στο τέλος της έκτης σφραγίδας, για να μην παραβιαστεί η διαδοχική σειρά γεγονότων όπως δίνεται στο κεφάλαιο 6, η προσοχή του κατευθύνεται σε αυτά που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο 7, ως περαιτέρω λεπτομέρειες που διαδραματίζονται σε σχέση με την έκτη σφραγίδα. Στη συνέχεια, διερωτόμαστε, μεταξύ ποιων γεγονότων αυτής της σφραγίδας πραγματοποιείται αυτό το έργο; Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί πριν από τον αποχώρηση του ουρανού σαν τυλιγμένο βιβλίο, γιατί μετά από αυτό το γεγονός δεν υπάρχει περιθώριο για ένα τέτοιο έργο. Θα πρέπει επίσης να πραγματοποιηθεί μετά τα σημεία στον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια, γιατί αυτά τα σημεία έχουν ήδη εκπληρωθεί, και ένα τέτοιο έργο δεν έχει ακόμη επιτελεστεί. Πραγματοποιείται επομένως, μεταξύ του 13ου και 14ου εδαφίου της Αποκάλυψης κεφ.6, αλλά όπως ήδη έχει δειχθεί, ακριβώς σε αυτό το σημείο βρισκόμαστε τώρα. Ως εκ τούτου, το πρώτο μέρος της Αποκάλυψης 7 αναφέρεται σε ένα έργο του οποίου την ολοκλήρωση μπορούμε να περιμένουμε στον παρόντα καιρό.

Τέσσερις άγγελοι. — Οι άγγελοι είναι λειτουργικά όντα που είναι πάντοτε παρόντα στις υποθέσεις της γης. Γιατί λοιπόν να μην είναι υπάρχουν τέσσερα από εκείνα τα ουράνια όντα στα χέρια των οποίων ο Θεός έχει εμπιστευτεί το έργο που περιγράφεται εδώ, δηλαδή, να συγκρατούν τους ανέμους για όσο θέλει ο Θεός να μην φυσούν, και να βλάψουν τη γη όταν έρθει η ώρα να λυθούν; Παρατηρούμε (εδάφιο 3) ότι τα έργα που έχουν ανατεθεί στα χέρια τους είναι τόσο το "βλάψιμο" όσο και η "συγκράτηση", έτσι ώστε να μην αφήνουν απλώς τους ανέμους να λυθούν όταν πρόκειται να φυσήξουν αλλά και να τους κάνουν να φυσήξουν, προωθώντας το έργο της καταστροφής μέσω της δικής τους

υπερφυσικής δύναμης. Το βλάψιμο που περιγράφεται εδώ δεν περιλαμβάνει τις επτά τελευταίες πληγές. Το έργο των πληγών δίνεται στα χέρια επτά ειδικών αγγέλων ενώ αυτό στα χέρια τεσσάρων. Ή, μπορεί όταν έρθει η ώρα για την έκχυση των πληγών, οι επτά άγγελοι που έχουν τη συγκεκριμένη ευθύνη για αυτές τις κρίσεις, να ενωθούν με τους τέσσερις, των οποίων η αποστολή είναι να κάνουν τους ανέμους να φυσούν, και όλοι μαζί να επιφέρουν αυτή την εξέχουσα επίδειξη θεϊκής εκδίκησης εναντίον μιας γενιάς που είναι εξέχουσα σε ενοχή.

Τέσσερις γωνίες της γης. — Είναι μια έκφραση που υποδηλώνει τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, πράγμα που σημαίνει ότι αυτοί οι άγγελοι, ο καθένας στην περιοχή του, έχουν την ευθύνη ολόκληρης της γης.

Οι τέσσερις άνεμοι. — Οι άνεμοι, στη Βίβλο, συμβολίζουν την πολιτική αναταραχή, τη διαμάχη και τον πόλεμο, Δανιήλ 7:2, Ιερεμία 25:32. Οι τέσσερις άνεμοι, που συγκρατούνται από τέσσερις αγγέλους οι οποίοι στέκονται στα τέσσερα άκρα της γης, πρέπει να υποδηλώνουν όλα τα στοιχεία της διαμάχης και της αναταραχής που υπάρχουν στον κόσμο. Όταν όλα αυτά λυθούν και πνέουν μαζί, θα αποτελέσουν τον μεγάλο ανεμοστρόβιλο που αναφέρεται στην ανωτέρω προφητεία του Ιερεμία.

Ο άγγελος που ανέβηκε από την ανατολή. — Εδώ παρουσιάζεται ένας άλλος άγγελος, με την κυριολεκτική σημασία της λέξης, υπεύθυνος για ένα άλλο συγκεκριμένο έργο. Αντί για τη φράση "*ανέβηκε από την ανατολή*", ορισμένες μεταφράσεις αναφέρουν "*ανέβηκε από την ανατολή του ήλιου*", η οποία είναι μια πιο κυριολεκτική μετάφραση. Η φράση προφανώς αναφέρεται στον τρόπο και όχι στην τοποθεσία. Γιατί όπως ο ήλιος ανατέλλει με ακτίνες στην αρχή πλάγιες και συγκριτικά αδύναμες, αλλά αυξάνεται σε δύναμη μέχρι να λάμψει με όλη του τη μεσημβρινή δύναμη και λαμπρότητα, έτσι και το έργο αυτού του αγγέλου ξεκινά με αδυναμία, προχωρά με συνεχώς αυξανόμενη επιρροή, και ολοκληρώνεται με δύναμη και ισχύ.

Η σφραγίδα του ζωντανού Θεού. — Αυτό είναι το διακριτικό χαρακτηριστικό του αγγέλου που ανεβαίνει από την ανατολή, φέρει μαζί του τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού. Από αυτό το γεγονός και τη χρονολόγηση του έργου του, πρέπει να προσδιορίσουμε, αν μπορούμε, ποιο κίνημα συμβολίζεται από το έργο του. Η φύση του έργου του προφανώς περικλείεται στο ότι έχει τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού, και για να διαπιστωθεί ποιο είναι το έργο του, πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα τι είναι αυτή η σφραγίδα του ζωντανού Θεού, την οποία φέρει μαζί του.

1. *Ορισμός του όρου σφραγίδα.* — Μια σφραγίδα ορίζεται ως ένα όργανο σφράγισης, που «χρησιμοποιείται από άτομα, εταιρικά σώματα και κράτη, για να κάνει ένα αποτύπωμα σε κερί, σε έγγραφα, σαν απόδειξη της αυθεντικότητας τους». Η αντίστοιχη ελληνική λέξη στο πρωτότυπο ορίζεται ως, «Μια σφραγίδα, δηλαδή, ένα δαχτυλίδι με σφραγίδα, ένα σημάδι, σημείο, σήμα, ένα σύμβολο, μια υπόσχεση». Μεταξύ των σημασιών του ρήματος είναι οι ακόλουθες: «Ασφαλίζω σε κάποιον, βεβαιώνω, βάζω μια σφραγίδα ή σημάδι σε οτιδήποτε ως ένδειξη ότι είναι γνήσιο ή εγκεκριμένο, επιβεβαιώνω, εδραιώνω, διακρίνω με ένα σημάδι». Συγκρίνοντας τη Γένεση 17:11 με την επιστολή προς Ρωμαίους 4:11 και την Αποκάλυψη 7:3 με Ιεζεκιήλ 9:4, σε σχέση με τον παραπάνω ορισμό, ο αναγνώστης θα δει ότι οι λέξεις σημείο, σημάδι και σφραγίδα χρησιμοποιούνται στη Βίβλο ως συνώνυμοι όροι. Η σφραγίδα του Θεού, όπως παρουσιάζεται στο κείμενό μας, τοποθετείται πάνω στους δούλους του Θεού. Δεν πρέπει, φυσικά, να υποθέσουμε ότι

σε αυτή την περίπτωση πρόκειται κυριολεκτικά για κάποιο σημάδι που γίνεται πάνω στη σάρκα, αλλά ότι πρόκειται για κάποιο θεσμό ή τήρηση ενός τυπικού που έχει ειδική αναφορά στον Θεό, το οποίο χρησιμεύσει ως «σημείο διάκρισης» μεταξύ εκείνων που λατρεύουν τον Θεό και εκείνων που δεν είναι στην πραγματικότητα δούλοι Του, αν και οι ίδιοι μπορεί να ισχυρίζονται ότι Τον ακολουθούν.

2. *Η χρήση της σφραγίδας.* — Μια σφραγίδα χρησιμοποιείται για να καταστήσει έγκυρες ή αυθεντικές τυχόν διατάξεις ή νόμους, που ένα άτομο ή μια δύναμη μπορεί να εκδώσει. Περιπτώσεις χρήσης της εμφανίζονται συχνά στις Γραφές. Στο Α΄ Βασιλέων 21:8, διαβάζουμε ότι η Ιεζάβελ "*έγραψε επιστολές στο όνομα του Αχαάβ και τις σφράγισε με τη σφραγίδα του*". Αυτές οι επιστολές είχαν τότε όλη την εξουσία του βασιλιά Αχαάβ. Και πάλι, στην Εσθήρ 3:12: "*στο όνομα τού βασιλιά Ασσουήρη γράφτηκε και σφραγίστηκε με το δακτυλίδι τού βασιλιά*". Έτσι και στο κεφάλαιο 8:8: "*η επιστολή, που είναι γραμμένη στο όνομα του βασιλιά, και σφραγισμένη με το βασιλικό δαχτυλίδι, είναι αμετάτρεπτη.*".

3. *Πού χρησιμοποιείται σφραγίδα.* — Πάντα σε σχέση με κάποιο νόμο ή διάταγμα που απαιτεί υπακοή ή σε έγγραφα που πρόκειται να νομιμοποιηθούν ή υπόκεινται στις διατάξεις του νόμου. Κάθε νόμος συνδέεται με μια σφραγίδα.

4. *Όπως εφαρμόζεται από τον Θεό.* — Όσον αφορά τα διατάγματα και τους νόμους του Θεού που δεσμεύουν τους ανθρώπους, δεν θα έπρεπε να υποθέσουμε ότι πρέπει να υφίσταται μια κυριολεκτική σφραγίδα, που έχει φτιαχτεί με εργαλεία, αλλά από τον ορισμό του όρου και τον σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιείται μια σφραγίδα, όπως φαίνεται παραπάνω, πρέπει να θεωρήσουμε μια σφραγίδα αυστηρά ως κάτι που δίνει εγκυρότητα και αυθεντικότητα σε διατάγματα και νόμους. Αυτό διαπιστώνεται, ακόμα και αν δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί κυριολεκτική σφραγίδα, στο όνομα ή την υπογραφή της νομοθετικής εξουσίας, και εκφράζεται με όρους που δείχνουν ποια είναι η εξουσία και το δικαίωμά της να θεσπίζει νόμους και να απαιτεί υπακοή. Ακόμα και με μια κυριολεκτική σφραγίδα, το όνομα πρέπει πάντα να χρησιμοποιείται, (βλέπε τις παραπάνω αναφορές). Ένα παράδειγμα χρήσης μόνο του ονόματος φαίνεται να εμφανίζεται στο Δανιήλ 6:8: "*τώρα, λοιπόν, βασιλιά, κάνε την απαγόρευση, και υπόγραψε το ψήφισμα, για να μη αλλαχτεί, σύμφωνα με τον νόμο των Μήδων και Περσών, που δεν ακυρώνεται.*", λέει δηλαδή, προσάρτησε την υπογραφή της βασιλικής οικογένειας, δείχνοντας ποιος είναι που απαιτεί υπακοή και το δικαίωμά του να την απαιτεί.

Σε μια προφητεία που βρίσκεται στον Ησαΐα 8:16, διαβάζουμε: "*Να δέσεις τη μαρτυρία, να σφραγίσεις τον νόμο ανάμεσα στους μαθητές μου.*". Αυτό το εδάφιο αναφέρεται σε ένα έργο αναβίωσης ορισμένων αξιώσεων του νόμου στο μυαλό των μαθητών, οι οποίες είχαν παραβλεφθεί ή διαστρεβλωθεί σε σχέση με την πραγματική τους σημασία. Το έργο αυτό, στην προφητεία, ονομάζεται σφράγιση του νόμου, δηλαδή, επαναφορά σε αυτόν της σφραγίδας του, η οποία είχε αφαιρεθεί από αυτόν.

Οι 144.000, οι οποίοι στο κεφάλαιο που εξετάζουμε λέγεται ότι σφραγίστηκαν με τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους, παρουσιάζονται ξανά στην Αποκάλυψη 14:1, όπου εκεί λέγεται ότι έχουν το όνομα του Πατέρα γραμμένο στα μέτωπά τους.

Από την προαναφερθείσα συλλογιστική, τα γεγονότα και τις δηλώσεις της Αγίας Γραφής, αναπόφευκτα προκύπτουν δύο συμπεράσματα: —

1. Η σφραγίδα του Θεού σχετίζεται με τον νόμο του Θεού.

2. Η σφραγίδα του Θεού είναι εκείνο το μέρος του νόμου του που περιέχει το όνομά

Του ή τον περιγραφικό τίτλο Του, δείχνοντας ποιος είναι, την έκταση της κυριαρχίας Του και το δικαίωμά Του να κυβερνά.

Είναι γενικά παραδεκτό από όλα τα κορυφαία ευαγγελικά δόγματα ότι ο νόμος του Θεού εμπεριέχεται συνοπτικά στον δεκάλογο, δηλαδή, τις δέκα εντολές. Δεν έχουμε, λοιπόν, παρά να εξετάσουμε αυτές τις εντολές για να δούμε ποια είναι αυτή που αποτελεί τη σφραγίδα του νόμου ή, με άλλα λόγια, κάνει γνωστό τον αληθινό Θεό, τη νομοθετούσα δύναμη. Οι τρεις πρώτες εντολές αναφέρουν τη λέξη «Θεός». Δεν μπορούμε όμως να καταλάβουμε ποιος Θεός εννοείται, γιατί αυτό το όνομα χρησιμοποιείται με πολλούς τρόπους. Υπάρχουν «πολλοί θεοί και πολλοί κύριοι», όπως λέει ο απόστολος Παύλος στην Α΄ Κορινθίους 8:5. Παραλείποντας προς το παρόν την τέταρτη εντολή, η πέμπτη περιέχει τις λέξεις Κύριος και Θεός, αλλά δεν τις ορίζει, και οι υπόλοιπες πέντε εντολές δεν περιέχουν καθόλου το όνομα του Θεού. Τι πρέπει να γίνει τώρα; Εξετάζοντας μόνο αυτό το τμήμα του νόμου, θα ήταν αδύνατο να καταδικαστεί κάποιος εξαιτίας μιας αμαρτίας ακόμα και ο πιο αποκρουστικός αμαρτωλός. Ενας που προσκυνάει εικόνες θα μπορούσε να πει: Αυτό το είδωλο μπροστά μου είναι ο θεός μου, το όνομά του είναι θεός, και αυτές είναι οι εντολές του. Ο λάτρης των ουράνιων σωμάτων θα μπορούσε επίσης να πει: Ο ήλιος είναι ο θεός μου, και τον λατρεύω σύμφωνα με αυτόν τον νόμο. Χωρίς, λοιπόν, την τέταρτη εντολή, ο δεκάλογος θα ήταν άκυρος και κενός, ως προς την επιβολή της λατρείας του αληθινού Θεού. Ας προσθέσουμε όμως τώρα την τέταρτη εντολή, ας αποκαταστήσουμε στον νόμο αυτή την εντολή, την οποία πολλοί είναι έτοιμοι να υποστηρίξουν ότι έχει διαγραφεί, και ας δούμε τότε πώς τίθεται το θέμα. Καθώς εξετάζουμε αυτή την εντολή, η οποία περιέχει τη δήλωση: "*επειδή, σε έξι ημέρες δημιούργησε ο Κύριος τον ουρανό και τη γη, τη θάλασσα, και όλα όσα βρίσκονται μέσα σ' αυτά*·" κλπ, βλέπουμε αμέσως ότι διαβάζουμε τις απαιτήσεις Εκείνου που δημιούργησε τα πάντα. Ο Θεός του δεκαλόγου, λοιπόν, δεν είναι ο ήλιος. Ο αληθινός Θεός είναι αυτός που δημιούργησε τον ήλιο. Το ον που απαιτεί υπακοή εδώ δεν είναι κάποιο αντικείμενο στον ουρανό ή στη γη, γιατί ο Θεός αυτού του νόμου είναι αυτός που δημιούργησε όλα τα δημιουργήματα. Έχουμε επομένως ένα όπλο ενάντια στην ειδωλολατρία. Αυτός ο νόμος τώρα λοιπόν δεν μπορεί πλέον να αποδοθεί σε ψεύτικους θεούς, οι οποίοι "*δεν έκαναν τον ουρανό και τη γη*", Ιερεμία 10:11. Ο συγγραφέας αυτού του νόμου έχει δηλώσει ποιος είναι, την έκταση της κυριαρχίας Του και το δικαίωμά Του να κυβερνά, γιατί κάθε νουνεχές όν που έχει δημιουργηθεί πρέπει να συμφωνήσει αμέσως ότι Αυτός που είναι ο Δημιουργός των πάντων, έχει το δικαίωμα να απαιτεί υπακοή από όλα τα πλάσματα του. Με την τέταρτη εντολή στη θέση της, αυτό το υπέροχο έγγραφο, ο δεκαλόγος, το μόνο έγγραφο που έχουν οι άνθρωποι το οποίο ο Θεός έγραψε με το δικό Του δάχτυλο, έχει μια υπογραφή, έχει αυτό που το καθιστά κατανοητό και αυθεντικό, έχει μια σφραγίδα. Χωρίς όμως την τέταρτη εντολή, του λείπουν όλα αυτά τα πράγματα.

Από τον προαναφερθέντα συλλογισμό, είναι προφανές ότι η τέταρτη εντολή αποτελεί τη σφραγίδα του νόμου του Θεού δηλαδή τη σφραγίδα του Θεού. Οι Γραφές όμως δεν μας αφήνουν χωρίς άμεση μαρτυρία επί του σημείου αυτού.

Έχουμε δει παραπάνω ότι στη χρήση των Γραφών, το σημάδι, η σφραγίδα, το σύμβολο, το σήμα είναι συνώνυμοι όροι. Ο Κύριος λέει τώρα ρητώς ότι το Σάββατο είναι ένα σημάδι μεταξύ Αυτού και του λαού Του. «*Αληθώς τα Σάββατά μου θα τηρείτε· επειδή, είναι σημάδι μεταξύ εμού και υμών στις γενεές σας· για να γνωρίσετε ότι εγώ είμαι ο Κύριος*

που σας αγιάζω», Έξοδος 31:13. Το ίδιο γεγονός δηλώνεται ξανά από τον προφήτη Ιεζεκιήλ 20:12,20. Εδώ ο Κύριος λέει στον λαό Του ότι ο σκοπός της τήρησης του Σαββάτου, δηλαδή της τήρησης της τέταρτης εντολής, ήταν να μπορέσουν να γνωρίσουν ότι αυτός είναι ο αληθινός Θεός. Είναι σαν ο Κύριος να έλεγε: «Το Σάββατο είναι μια σφραγίδα. Από την πλευρά μου, είναι η σφραγίδα της εξουσίας μου, το σημάδι ότι έχω το δικαίωμα να αξιώνω υπακοή, ενώ από την πλευρά σας είναι ένα σημάδι ότι με θεωρείτε Θεό σας».

Αν ειπωθεί ότι αυτή η αρχή δεν μπορεί να εφαρμοστεί στους Χριστιανούς σήμερα, καθώς το Σάββατο ήταν ένα σημάδι μόνο μεταξύ Θεού και Εβραίων, θα αρκούσε να απαντήσουμε ότι οι όροι Εβραίος και Ισραήλ, με μια αληθινή Γραφική έννοια, δεν περιορίζονται στο κατά σάρκα σπέρμα του Αβραάμ. Ο Αβραάμ επιλέχθηκε αρχικά, επειδή ήταν φίλος του Θεού, ενώ οι πατέρες του ήταν ειδωλολάτρες. Το σπέρμα του επιλέχθηκε να είναι ο λαός του Θεού, οι φύλακες του νόμου Του και οι θεματοφύλακες της αλήθειας Του, επειδή όλοι οι άλλοι είχαν αποστατήσει από Αυτόν. Είναι επίσης αλήθεια ότι αυτά τα λόγια σχετικά με το Σάββατο ειπώθηκαν προς αυτούς ενώ απολάμβαναν την τιμή να ξεχωρίζουν από όλους τους άλλους. Όταν όμως γκρεμίστηκε το μεσότοιχο του φραγμού και τα έθνη κλήθηκαν να συμμετάσχουν στις ευλογίες του Αβραάμ, όλος ο λαός του Θεού, τόσο οι Εβραίοι όσο και οι Εθνικοί, οδηγήθηκαν σε μια νέα και πιο στενή σχέση με τον Θεό μέσω του Υιού Του, και τώρα ονομάζονται «Ιουδαίοι κατά το κρυφό μέρος [εσωτερικά]» και «αληθινοί Ισραηλίτες». Η δήλωση αυτή ισχύει τώρα για όλους αυτούς, γιατί έχουν τις ίδιες ευκαιρίες να γνωρίσουν τον Κύριο όσο και ο λαός Του παλιά.

Έτσι, η τέταρτη εντολή, δηλαδή το Σάββατο, λαμβάνεται από τον Κύριο ως σημάδι μεταξύ Αυτού και του λαού Του, είναι η σφραγίδα του νόμου Του και στις δύο οικονομίες [Παλαιά και Καινή Διαθήκη]. Με αυτήν την εντολή ο λαός υποδηλώνει ότι λατρεύει τον αληθινό Θεό, και ο Θεός, με την ίδια εντολή, καθιστά τον εαυτό Του γνωστό ως τον νόμιμο κυβερνήτη τους, αφού είναι ο Δημιουργός τους.

Σε αρμονία με αυτή την ιδέα, πρέπει να σημειωθεί το σημαντικό γεγονός ότι κάθε φορά που οι ιεροί συγγραφείς επιθυμούν να προβάλουν τον αληθινό Θεό σε αντιδιαστολή με τους κάθε λογής ψεύτικους θεούς, γίνεται αναφορά στα μεγάλα γεγονότα της δημιουργίας, στα οποία βασίζεται η τέταρτη εντολή, (βλέπε Β΄ Βασιλέων 19:15, Β΄ Χρονικών 2:12, Νεεμίας 9:6, Ψαλμοί 115:4-7, 15, 121:2, 124:8, 134:3, 146:6, Ησαΐα 37:16, 42:5, 44:24, 45:12, Ιώβ 9:8, Ησαΐας 51:13, Ιερεμίας 10:10-12, Ψαλμοί 96:5, Ιερεμίας 32:17, 51:15, Πράξεις 4:24, 14:15, 17:23, 24, κλπ.)

Αναφερόμαστε ξανά στο γεγονός ότι η ίδια ομάδα η οποία στην Αποκάλυψη 7 έχει τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού στα μέτωπά της, παρουσιάζεται ξανά στην Αποκάλυψη 14:1, έχοντας το όνομα του Πατέρα στα μέτωπά της. Αυτή είναι μια καλή απόδειξη ότι η "*σφραγίδα του ζωντανού Θεού*" και το "*όνομα του Πατέρα*" χρησιμοποιούνται ως συνώνυμα. Η αλυσίδα των αποδεικτικών στοιχείων σε αυτό το σημείο ολοκληρώνεται, όταν διαπιστωθεί ότι η τέταρτη εντολή, η οποία έχει αποδειχθεί ότι είναι η σφραγίδα του νόμου, αναφέρεται από τον Κύριο ως αυτή που εμπεριέχει το όνομά Του. Η απόδειξη αυτού φαίνεται στο Δευτερονόμιο 16:6: "*αλλά, στον τόπο, που ο Κύριος ο Θεός σου θα εκλέξει για να κατοικίσει εκεί το όνομά του, θα θυσιάζεις το Πάσχα*", κλπ. Τι υπήρχε εκεί όπου θυσίαζαν το Πάσχα; — Υπήρχε το αγιαστήριο, που είχε στα άγια των αγίων την κιβωτό με τις δέκα εντολές, η τέταρτη από τις οποίες διακήρυττε τον αληθινό Θεό, και

εμπεριείχε το όνομά Του. Το όνομα του Θεού βρισκόταν εκεί όπου ήταν η τέταρτη εντολή, και αυτό ήταν το μόνο πράγμα το οποίο θα μπορούσε να εννοείται από τη συγκεκριμένη διατύπωση, (βλέπε Δευτερονόμιο 12:5, 11, 21, 14:23, 24, κλπ).

Έχοντας πλέον διαπιστώσει ότι η σφραγίδα του Θεού είναι το άγιο Σάββατο Του, το οποίο εμπεριέχει το όνομά Του, είμαστε έτοιμοι να προχωρήσουμε στην ερμηνεία. Οι σκηνές που παρουσιάζονται στα εδάφια που έχουμε μπροστά μας, δηλαδή, οι τέσσερις άνεμοι που προφανώς πρόκειται να φυσήξουν, φέρνοντας πόλεμο και προβλήματα στη γη, και η συγκράτηση αυτού του έργου μέχρι να σφραγιστούν οι δούλοι του Θεού, κάτι που υποδηλώνει ότι έπρεπε να γίνει ένα προπαρασκευαστικό έργο για να σωθούν από αυτή τη κατάσταση, μας φέρνουν στη μνήμη μας τα σπίτια των Ισραηλιτών που σημαδεύτηκαν με το αίμα του πασχαλινού αρνιού, και σώθηκαν καθώς ο εξολοθρευτής άγγελος πέρασε για να θανατώσει τα πρωτότοκα των Αιγυπτίων (Έξοδος 12), επίσης το σημάδι που έκανε ο άνθρωπος με το καλαμάρι του γραμματέα (Ιεζεκιήλ 9) σε όλους εκείνους που θα γλίτωναν από τους άνδρες με τα όπλα εξολόθρευσης που ακολούθησαν, και συμπεραίνουμε ότι η σφραγίδα του Θεού, που τοποθετείται εδώ στους υπηρέτες Του, είναι κάποιο διακριτικό σημάδι ή θρησκευτικό χαρακτηριστικό, μέσω του οποίου θα εξαιρεθούν από τις κρίσεις του Θεού που θα πέσουν στους ασεβείς γύρω τους.

Αφού βρήκαμε τη σφραγίδα του Θεού μέσα στην τέταρτη εντολή, ακολουθεί η ερώτηση: Μήπως η τήρηση αυτής της εντολής οδηγεί σε κάποια ιδιαιτερότητα στην θρησκευτική πρακτική; — Ναι, μια πολύ έντονη και εντυπωσιακή. Ένα από τα πιο μοναδικά γεγονότα που συναντάμε στην θρησκευτική ιστορία, είναι ότι σε μια εποχή καύχησης για το ευαγγελικό της φως όπως η σημερινή, όταν η επιρροή του Χριστιανισμού είναι τόσο ισχυρή και ευρέως διαδεδομένη, μια από τις πιο εντυπωσιακές ιδιαιτερότητες στην πράξη που μπορεί να υιοθετήσει ένα άτομο, και ένας από τους μεγαλύτερους σταυρούς που μπορεί να σηκώσει, ακόμη και στις πιο φωτισμένες και χριστιανικές χώρες, είναι η απλή τήρηση του νόμου του Θεού. Διότι η τέταρτη εντολή απαιτεί την τήρηση της έβδομης ημέρας κάθε εβδομάδας ως το Σάββατο του Κυρίου, αλλά σχεδόν όλη η Χριστιανοσύνη, μέσω των συνδυασμένης επιρροής της ειδωλολατρίας και του παπισμού, έχει παρασυρθεί στην τήρηση της πρώτης ημέρας. Ένα άτομο δεν έχει παρά να ξεκινήσει να τηρεί την ημέρα που ορίζεται στην εντολή, και αμέσως τοποθετείται επάνω του μια ετικέτα ιδιορρυθμίας. Είναι διακριτός από τον κατ' όνομα θρησκευτικό κόσμο καθώς και τον κόσμο που δεν έχει επιστρέψει στον Θεό.

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο άγγελος που ανεβαίνει από την ανατολή, έχοντας τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού, είναι ένας θεϊκός αγγελιοφόρος υπεύθυνος για ένα έργο μεταρρύθμισης που πρέπει να διεξαχθεί μεταξύ των ανθρώπων σε σχέση με το Σάββατο της τέταρτης εντολής. Τα μέσα αυτού του έργου πάνω στη γη είναι φυσικά οι διάκονοι του Χριστού, διότι στους ανθρώπους έχει ανατεθεί η εντολή να διδάσκουν τους συνανθρώπους τους τις Βιβλικές αλήθειες, αλλά καθώς υπάρχει τάξη στην εκτέλεση όλων των θεϊκών επιταγών, δεν φαίνεται απίθανο ότι στην κυριολεξία ένας άγγελος να έχει την ευθύνη και την επίβλεψη αυτού του έργου.

Έχουμε ήδη παρατηρήσει τη χρονολόγηση αυτού του έργου, ότι τοποθετείται στην εποχή μας. Αυτό είναι περαιτέρω εμφανές από το γεγονός ότι, μετά το σφράγισμα τους, βλέπουμε τους δούλους του Θεού ενώπιον του θρόνου, με φοίνικες νίκης στα χέρια τους. Το σφράγισμα είναι επομένως το τελευταίο έργο που αφορά αυτούς και πρέπει να

ολοκληρωθεί πριν από τη λύτρωση τους.

Στην Αποκάλυψη 14 συναντάμε το ίδιο έργο να παρουσιάζεται ξανά με το σύμβολο ενός αγγέλου που πετάει στη μέση του ουρανού έχοντας την πιο τρομερή προειδοποίηση που έχουν ποτέ ακούσει οι άνθρωποι. Θα μιλήσουμε γι' αυτό πληρέστερα όταν φτάσουμε σε αυτό το κεφάλαιο. Αναφερόμαστε σε αυτό τώρα, καθώς είναι το τελευταίο έργο που πρέπει να ολοκληρωθεί στον κόσμο πριν από την έλευση του Χριστού, το οποίο είναι το επόμενο γεγονός κατά σειρά σε αυτή την προφητεία, και ως εκ τούτου πρέπει να συγχρονιστεί με το έργο που παρουσιάζεται εδώ στην Αποκάλυψη 7:1-3. Ο άγγελος με τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού, που αναφέρεται στο κεφάλαιο 7, είναι επομένως ο ίδιος με τον τρίτο άγγελο του κεφαλαίου 14. Η άποψη αυτή ενισχύει την θεώρηση για την ταυτότητα της σφραγίδας που κάναμε προηγουμένως. Διότι, ενώ ως αποτέλεσμα του έργου στο κεφάλαιο 7, μια συγκεκριμένη ομάδα σφραγίζεται με τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού, στο κεφάλαιο 14 ως αποτέλεσμα του μηνύματος του τρίτου αγγέλου, μια ομάδα παρουσιάζεται να αποδίδει βιβλική υπακοή σε όλες τις "*εντολές του Θεού",* εδάφιο 12. Εκτός όμως από την τέταρτη, δεν υπάρχει θεωρητικά άλλη εντολή του δεκαλόγου πάνω στην οποία ο χριστιανικός κόσμος να χρειάζεται μεταρρύθμιση. Το ότι αυτό είναι το αντιπροσωπευτικό ζήτημα σε αυτό το μήνυμα είναι προφανές από το γεγονός ότι απαιτείται η τήρηση όλων των εντολών μαζί με όλες τις άλλες ηθικές εντολές, και το Σάββατο του Κυρίου είναι αυτό που διακρίνει τους υπηρέτες του Θεού από εκείνους που λατρεύουν το θηρίο και λαμβάνουν το χάραγμα του, το οποίο, όπως θα αποδειχθεί στη συνέχεια, είναι η τήρηση ενός ψεύτικου Σαββάτου.

Έχοντας έτσι σύντομα καλύψει τα κύρια σημεία του θέματος, φτάνουμε τώρα στο πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό όλων. Το έργο αυτό ήδη το συναντάμε μπροστά στα μάτια μας, σε απόλυτη συμφωνία με το προηγούμενο επιχείρημα που αφορούσε τη χρονολόγηση του έργου. Το μήνυμα του τρίτου αγγέλου διαδίδεται, ο άγγελος που ανεβαίνει από την ανατολή έχει ξεκινήσει την αποστολή του, η μεταρρύθμιση σχετικά με το ζήτημα του Σαββάτου έχει ξεκινήσει, σίγουρα δεν είναι τόσο διαδεδομένο, όμως προχωρά σε όλη τη χώρα, και είναι προορισμένο να ταράξει κάθε χώρα που δικαιούται το φως του ευαγγελίου, και θα οδηγήσει στην ανάδειξη ενός λαού σφραγισμένου για την αιώνια βασιλεία και προετοιμασμένου για την έλευση του Σωτήρα που θα έρθει σύντομα.

Με ένα ακόμη ερώτημα αφήνουμε αυτά τα εδάφια με τα οποία έχουμε τόσο πολύ ασχοληθεί. Έχουμε δει κινήσεις ανάμεσα στα έθνη που δείχνουν ότι η κραυγή του ανερχόμενου αγγέλου, "μ*η βλάψετε*" κλπ., μέσω του λυσίματος των ανέμων, "*μέχρι να σφραγίσουμε τους δούλους του Θεού μας*", έχει με κάποιο τρόπο υλοποιηθεί; Ο χρόνος κατά τον οποίο οι άνεμοι συγκρατούνται δεν θα μπορούσε, από τη φύση της περίπτωσης, να είναι μια εποχή βαθιάς ειρήνης. Κάτι τέτοιο δεν θα αποτελούσε υλοποίηση της προφητείας. Γιατί για να φανεί ότι οι άνεμοι συγκρατούνται, πρέπει να υπάρχουν αναταραχές, μετακινήσεις, θυμός, και ζήλια ανάμεσα στα έθνη, με περιστασιακά ξεσπάσματα συγκρούσεων, σαν μια ασταθής ριπή που ξεσπάει μέσα από την φυλακισμένη θύελλα που αγωνίζεται να εκδηλωθεί, ενώ παράλληλα αυτές οι ριπές πρέπει να αναχαιτίζονται ξαφνικά και απροσδόκητα. Θα ήταν τότε προφανές σε αυτόν που εξέταζε τα γεγονότα υπό το φως της προφητείας, ότι για κάποιο καλό σκοπό το αναχαιτιστικό χέρι του Παντοδύναμου είχε τεθεί πάνω στα ορμητικά στοιχεία της σύγκρουσης και του πολέμου. Αυτή ήταν η όψη της εποχής μας για σχεδόν μισό αιώνα. Ξεκινώντας με τη

μεγάλη επανάσταση του 1848, όταν τόσοι πολλοί ευρωπαϊκοί θρόνοι κατέρρευσαν, τι κατάσταση θυμού και πολιτικής αναταραχής επικρατούσε σε όλα τα έθνη της γης! Νέες και απρόβλεπτες επιπλοκές εμφανίζονται ξαφνικά, που οδηγούν τα πράγματα σε μια φαινομενικά αδιέξοδη σύγχυση, απειλώντας με άμεσο και τρομερό πόλεμο. Κάποιες φορές η σύγκρουση ξεσπάει με οργή, και χίλιες φωνές υψώνονται για να προβλέψουν ότι η μεγάλη κρίση είχε έρθει, ότι έρχεται παγκόσμιος πόλεμος, και το τέλος που κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να προβλέψει, όταν ξαφνικά και ανεξήγητα όλα σβήνουν, και όλα καταλαγιάζουν ξανά. Στη δική μας χώρα, ο τρομερός εμφύλιος πόλεμος του 1861 έως το 1865 αποτελεί ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα. Μέχρι την άνοιξη του τελευταίου έτους, τόσο πολύ πιεζόταν το έθνος να βρεθούν άνθρωποι και μέσα για να συνεχίσει τον πόλεμο ώστε αυτό άρχισε να εμποδίζει σοβαρά την πρόοδο του έργου που συμβολιζόταν από τον ανερχόμενο άγγελο, απειλώντας ακόμη και να το σταματήσει εντελώς. Όσοι ενδιαφέρονταν για αυτές τις αλήθειες, πιστεύοντας ότι είχε έρθει η ώρα για την υλοποίηση της προφητείας και ότι τα λόγια του αγγέλου, “μη βλάψετε” κλπ., υποδήλωναν ένα κίνημα εκ μέρους της εκκλησίας, υπέβαλαν όπως ήταν αναμενόμενο αιτήματα προς τον Άρχοντα των εθνών να περιορίσει το σκληρό έργο της αναταραχής και του πολέμου. Για τον σκοπό αυτό είχαν οριστεί ημέρες νηστείας και προσευχής. Η εποχή που συνέβη αυτό ήταν μια σκοτεινή και ζοφερή περίοδος πολέμου και δεν ήταν λίγοι οι υψηλόβαθμοι στην πολιτική ζωή που προέβλεψαν ότι ο πόλεμος θα συνεχιζόταν αορίστως και τα δεινά του θα εντείνονταν τρομακτικά. Ξαφνικά όμως μια αλλαγή συντελέστηκε και δεν πέρασαν ούτε τρεις μήνες από την εποχή που μιλάμε, πριν ο τελευταίος στρατός της Νότιας Συνομοσπονδίας παραδοθεί και όλοι οι στρατιώτες της καταθέσουν τα όπλα τους. Τόσο ξαφνική και ολοκληρωτική ήταν η κατάρρευση του και τόσο ευγνώμονες ήταν όλες οι καρδιές για την ανακούφιση από την πίεση της τρομερής διαμάχης, που το έθνος ξέσπασε με ένα εορταστικό τραγούδι και τα ακόλουθα λόγια εκτέθηκαν δημόσια στην πρωτεύουσα του έθνους μας: «Αυτό είναι έργο του Κυρίου, είναι θαυμαστό στα μάτια μας». Υπάρχουν εκείνοι που πιστεύουν ότι υπήρχε μια σαφής αιτία για αυτή την ξαφνική παύση της διαμάχης, για την οποία, φυσικά, ο κόσμος ελάχιστα γνωρίζει. Η ξαφνική λήξη του γαλλο-γερμανικού πολέμου του 1870 και ο πρόσφατος πόλεμος μεταξύ Τουρκίας και Ρωσίας μπορούν να αναφερθούν ακόμη ως μεταγενέστερα παραδείγματα. Ίσως πρέπει ακόμη να συμβούν κι άλλα γεγονότα αυτού του είδους ώστε να εκπληρωθεί ακόμα πληρέστερα αυτό το χαρακτηριστικό της προφητείας.

Εδάφιο 4. Και άκουσα τον αριθμό των σφραγισμένων· 144.000 ήσαν σφραγισμένοι από κάθε φυλή των γιων Ισραήλ· 5. από τη φυλή τού Ιούδα, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Ρουβήν, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Γαδ, 12.000 σφραγισμένοι· 6. από τη φυλή τού Ασήρ 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Νεφθαλείμ, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Μανασσή, 12.000 σφραγισμένοι· 7. από τη φυλή τού Συμεών, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Λευί, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Ισσάχαρ, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Ζαβουλών, 12.000 σφραγισμένοι· 8. από τη φυλή τού Ιωσήφ, 12.000 σφραγισμένοι· από τη φυλή τού Βενιαμίν 12.000 σφραγισμένοι.

Ο αριθμός των σφραγισμένων αναφέρεται εδώ ότι είναι εκατόν σαράντα τέσσερις χιλιάδες. Εκ του γεγονότος ότι δώδεκα χιλιάδες σφραγίζονται από καθεμία από τις δώδεκα φυλές, πολλοί υποθέτουν ότι αυτό το έργο πρέπει να είχε ολοκληρωθεί τουλάχιστον στις αρχές της χριστιανικής εποχής, όταν αυτές οι φυλές με την κυριολεκτική σημασία της λέξης υφίσταντο. Δεν βλέπουν πώς μπορούν τα εδάφια αυτά να σχετίζονται με την εποχή μας, όταν κάθε ίχνος διάκρισης μεταξύ αυτών των φυλών εδώ και πολύ καιρό έχει εξαλειφθεί εντελώς. Παραπέμπουμε τα άτομα αυτά στην αρχή της επιστολής του Ιακώβου: «*Ο Ιάκωβος, δούλος τού Θεού και του Κυρίου Ιησού Χριστού, προς τις δώδεκα φυλές, που είναι στη διασπορά, χαίρετε. Κάθε χαρά θεωρήστε, αδελφοί μου, όταν περιπέσετε σε διάφορους πειρασμούς· ...*» κλπ. Αυτοί στους οποίους απευθύνεται εδώ ο Ιάκωβος είναι (1) Χριστιανοί, γιατί λέει ότι είναι αδελφοί του. (2) Δεν είναι προσήλυτοι στον Χριστιανισμό προερχόμενοι από τους Ιουδαίους, τις δώδεκα φυλές της εποχής του, γιατί απευθύνεται σε αυτούς ενόψει της έλευσης του Κυρίου, (βλέπε κεφάλαιο 5). Απευθύνεται με αυτόν τον τόπο στην τελευταία γενιά Χριστιανών, τους Χριστιανούς της εποχής μας, και τους αποκαλεί ότι είναι οι δώδεκα φυλές που είναι διασκορπισμένες. Πώς είναι δυνατόν αυτό; Ο Παύλος το εξηγεί στην επιστολή προς Ρωμαίους 11:17-24. Στο εντυπωσιακό σχήμα του εμβολιασμού που εισάγει εκεί, η ήμερη ελιά αντιπροσωπεύει τον Ισραήλ. Μερικά από τα κλαδιά της, οι φυσικοί απόγονοι του Αβραάμ, κόπηκαν λόγω απιστίας (στον Χριστό). Μέσω της πίστης στον Χριστό, τα κοτσάνια της άγριας ελιάς, οι Εθνικοί, εμβολιάζονται στον ήμερο κορμό της ελιάς, και έτσι οι δώδεκα φυλές διαιωνίζονται. Εδώ βρίσκουμε μια εξήγηση της σκέψης του, την οποία δίνει ο ίδιος ο απόστολος: "*Επειδή, όλοι από τον Ισραήλ, αυτοί δεν είναι Ισραήλ.*", και "*Επειδή, Ιουδαίος δεν είναι αυτός που είναι κατά το φανερό μέρος Ιουδαίος, ... αλλά, Ιουδαίος είναι αυτός που είναι κατά το κρυφό μέρος Ιουδαίος.*", Ρωμαίους 9:6-8, 2:28, 29. Ως εκ τούτου, στις πύλες της Νέας Ιερουσαλήμ — η οποία είναι μια πόλη της Καινή Διαθήκης, χριστιανική και όχι εβραϊκή — συναντάμε τα ονόματα των δώδεκα φυλών των υιών του Ισραήλ. Στα θεμέλια αυτής της πόλης είναι χαραγμένα τα ονόματα των δώδεκα αποστόλων του Αρνίου και στους πυλώνες της τα ονόματα των δώδεκα φυλών του Ισραήλ, Αποκάλυψη 21:12-14. Αν οι δώδεκα φυλές ανήκαν αποκλειστικά στην προηγούμενη οικονομία, η πιο φυσική τάξη θα ήταν τα ονόματά τους να βρίσκονται στα θεμέλια ενώ αυτά των δώδεκα αποστόλων στους πυλώνες. Αλλά δεν συμβαίνει αυτό, τα ονόματα των δώδεκα φυλών βρίσκονται στους πυλώνες. Και όπως όλες οι λυτρωμένες στρατιές θα εισέρχονται και θα εξέρχονται μέσα από αυτές τις πύλες, που είναι έτσι χαραγμένες, κατ αυτόν τον τρόπο, όλοι οι λυτρωμένοι θα λογίζονται ως μέλη αυτών των δώδεκα φυλών, είτε στη γη ήταν Ιουδαίοι είτε Εθνικοί. Μάταια ψάχνουμε, όπως είναι φυσικό, για τυχόν σημεία διάκρισης μεταξύ των φυλών εδώ στη γη και από τότε που ο Χριστός ενσαρκώθηκε, η διατήρηση της γενεαλογίας των φυλών δεν είναι απαραίτητη. Αλλά στον ουρανό, όπου καταγράφονται τα ονόματα της εκκλησίας των πρωτοτόκων, μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι υπάρχει τάξη και ότι κάθε όνομα είναι καταχωρημένο στη δική του φυλή, Εβραίους 12:23.

Παρατηρούμε στη συνέχεια ότι η απαρίθμηση των φυλών που γίνεται εδώ διαφέρει από αυτήν που γίνεται σε άλλα μέρη. Οι δώδεκα γιοι του Ιακώβ, που έγιναν αρχηγοί μεγάλων οικογενειών, οι οποίες ονομάζονταν φυλές, ήταν Ρουβήν, Συμεών, Λευί, Ιούδας, Ισσάχαρ, Ζαβουλών, Βενιαμίν, Δαν, Νεφθαλί, Γαδ, Ασήρ και Ιωσήφ. Ο Ιακώβ όμως, στο επιθανάτιο κρεβάτι του, υιοθέτησε τους γιους του Ιωσήφ, Εφραΐμ και Μανασσή, για να

αποτελέσουν δύο από τις φυλές του Ισραήλ, Γένεση 48:5. Αυτό χώρισε τη φυλή του Ιωσήφ, κάνοντας συνολικά δεκατρείς φυλές. Ωστόσο, στην κατανομή της γης Χαναάν με κλήρο, αρίθμησαν μόνο δώδεκα φυλές και έκαναν μόνο δώδεκα κλήρους· γιατί η φυλή του Λευί παραλείφθηκε, καθώς είχε οριστεί για την υπηρεσία της σκηνής του μαρτυρίου και δεν είχε κληρονομιά. Αλλά στο απόσπασμα που έχουμε μπροστά μας, ο Εφραΐμ και ο Δαν παραλείπονται, και ο Λευί και ο Ιωσήφ τοποθετούνται στις θέσεις τους. Η παράλειψη του Δαν εξηγείται από τους σχολιαστές με το σκεπτικό ότι αυτή η φυλή ήταν αυτή που ήταν η πιο εθισμένη στην ειδωλολατρία, (βλέπε Κριτές 18, κλπ). Η φυλή του Λευί παίρνει εδώ τη θέση της μαζί με τις υπόλοιπες, διότι στην ουράνια Χαναάν οι λόγοι για τους οποίους δεν έχουν κληρονομιά δεν θα υπάρχουν, όπως στην επίγεια, και το όνομα Ιωσήφ πιθανότατα τοποθετείται εδώ αντί του Εφραΐμ, καθώς είναι ένα όνομα που φαίνεται να έχει χρησιμοποιηθεί είτε στη θέση της φυλής του Εφραΐμ είτε στη θέση της φυλής του Μανασσή, Αριθμοί 13:11.

Δώδεκα χιλιάδες σφραγίστηκαν "*από*" καθεμία από τις δώδεκα φυλές, κάτι που δείχνει ότι αυτοί που είχαν μια θέση στα αρχεία του ουρανού μεταξύ αυτών των φυλών όταν ξεκίνησε αυτό το έργο σφράγισης, δεν άντεξαν όλοι τη δοκιμασία και τελικά δεν ήταν όλοι νικητές. Διότι όσοι ήταν ήδη στο βιβλίο της ζωής, αν τελικά δεν νικήσουν, τα ονόματα τους θα εξαλειφθούν, Αποκάλυψη 3:5.

Εδάφιο 9. Ύστερα απ' αυτά, είδα, και ξάφνου, ένα μεγάλο πλήθος, το οποίο κανένας δεν μπορούσε να απαριθμήσει, από κάθε έθνος και φυλές και λαούς και γλώσσες, οι οποίοι στέκονταν μπροστά στον θρόνο και μπροστά στο Αρνίο, ντυμένοι με λευκές στολές και έχοντας στα χέρια τους φοίνικες· 10. και κράζοντας με δυνατή φωνή, έλεγαν: Η σωτηρία είναι τού Θεού μας, που κάθεται επάνω στον θρόνο, και του Αρνίου. 11. Και όλοι οι άγγελοι στέκονταν ολόγυρα από τον θρόνο και τους πρεσβύτερους και τα τέσσερα ζώα, και έπεσαν μπρούμυτα μπροστά στον θρόνο, και προσκύνησαν τον Θεό, 12. λέγοντας: Αμήν· η ευλογία και η δόξα και η σοφία και η ευχαριστία και η τιμή και η δύναμη και η ισχύ ανήκουν στον Θεό μας στους αιώνες των αιώνων. Αμήν.

Αφού ολοκληρώθηκε το σφράγισμα, ο Ιωάννης βλέπει ένα αμέτρητο πλήθος να λατρεύει τον Θεό με αγαλλίαση ενώπιον του θρόνου Του. Αυτό το τεράστιο πλήθος είναι αναμφίβολα οι σωσμένοι από κάθε έθνος, φυλή, φυλή και γλώσσα, που αναστήθηκαν από τους νεκρούς κατά τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι το σφράγισμα είναι το τελευταίο έργο που επιτελείται για τον λαό του Θεού πριν από τη μετάβαση από τη ζωή αυτή στην αιώνια.

Εδάφιο 13. Και ένας από τους πρεσβύτερους αποκρίθηκε, λέγοντας σε μένα: Αυτοί οι ντυμένοι με τις λευκές στολές, ποιοι είναι, και από πού ήρθαν; 14. Και του είπα: Κύριε, εσύ ξέρεις. Και μου είπε: Αυτοί είναι εκείνοι που έρχονται από τη μεγάλη θλίψη· και έπλυναν τις στολές τους, και τις λεύκαναν στο αίμα τού Αρνίου. 15. Γι' αυτό είναι μπροστά στον θρόνο τού Θεού, και τον λατρεύουν ημέρα και νύχτα μέσα στον ναό του· και εκείνος που κάθεται επάνω στον θρόνο θα κατασκηνώσει επάνω τους. 16. Δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον ούτε θα πέσει επάνω

τους ο ήλιος ούτε κανένα καύμα· 17. επειδή, το Αρνίο, που είναι ανάμεσα στον θρόνο, θα τους ποιμάνει, και θα τους οδηγήσει σε ζωντανές πηγές νερών· και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους.

Η ερώτηση που έκανε ένας από τους πρεσβυτέρους στον Ιωάννη, "*Αυτοί οι ντυμένοι με τις λευκές στολές, ποιοι είναι, και από πού ήρθαν;*", σε συνδυασμό με την απάντηση του Ιωάννη, "*Κύριε, εσύ ξέρεις*", που υπονοεί ότι ο Ιωάννης δεν ήξερε, θα φαινόταν άνευ νοήματος, αν αναφέρονταν σε ολόκληρο το μεγάλο πλήθος που βρισκόταν τώρα ενώπιόν του. Κι αυτό διότι ο Ιωάννης γνώριζε ποιοι ήταν και από πού προέρχονταν, εφόσον μόλις είχε πει ότι ήταν άνθρωποι — λυτρωμένοι φυσικά — από όλα τα έθνη, τις φυλές, τους λαούς και τις γλώσσες, και έτσι ο Ιωάννης θα μπορούσε να του είχε απαντήσει: Αυτοί είναι οι λυτρωμένοι από όλα τα έθνη της γης. Αν όμως αναφερόταν σε μια ξεχωριστή ομάδα σε αυτό το τεράστιο πλήθος, που διακρινόταν από κάποιο ιδιαίτερο σημάδι ή θέση στην οποία βρισκόταν, τότε μπορεί να μην ήταν τόσο προφανές ποιοι ήταν και σε τι οφειλόταν η ιδιαιτερότητά τους, και η ερώτηση, όπως τέθηκε γι αυτούς, θα ήταν κατάλληλη και σχετική. Συνεπώς, κλίνουμε προς την άποψη ότι από την ερώτηση που έγινε από έναν από τους πρεσβυτέρους η προσοχή στρέφεται σε μια ειδική ομάδα, και αυτή η ομάδα είναι φυσικά αυτή για την οποία έχει ήδη γίνει ειδική νύξη στο πρώτο μέρος του κεφαλαίου, δηλαδή, οι 144.000. Ο Ιωάννης είχε πράγματι δει αυτήν την ομάδα στη θνητή τους κατάσταση, καθώς λάμβαναν τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού εν μέσω των ταραχωδών γεγονότων των εσχάτων ημερών, αλλά καθώς στέκονται εδώ ανάμεσα στο λυτρωμένο πλήθος, η μετάβαση είναι τόσο μεγάλη, και η κατάσταση στην οποία τώρα εμφανίζονται τόσο διαφορετική, που δεν τους αναγνωρίζει ως την ειδική ομάδα που είδε σφραγισμένη πάνω στη γη. Τα περιγραφικά χαρακτηριστικά που ακολουθούν φαίνεται να ταιριάζουν ιδιαίτερα σε αυτήν την ομάδα.

1. *Έρχονται από τη μεγάλη θλίψη.* — Ενώ είναι αλήθεια σε κάποιο βαθμό για όλους τους Χριστιανούς ότι «διαμέσου πολλών θλίψεων πρέπει να μπουν μέσα στη βασιλεία τού Θεού», για τους 144.000 αυτό ισχύει με τον πιο εμφατικό τρόπο. Περνούν μέσα από τη περίοδο της μεγάλης θλίψης, μια θλίψης που ποτέ δεν έχει γίνει αφότου υπήρξε έθνος, Δανιήλ 12:1. Βιώνουν την ψυχική οδύνη της περιόδου της θλίψης του Ιακώβ, Ιερεμίας 30:4-7. Στέκονται χωρίς μεσίτη κατά τη διάρκεια των τρομερών γεγονότων των επτά τελευταίων πληγών, κατά τις οποίες η οργή του Θεού πέφτει ανόθευτη πάνω στη γη, Αποκάλυψη, κεφάλαια 15, 16. Περνούν μέσα από τη σοβαρότερη περίοδο θλίψης που γνώρισε ποτέ ο κόσμος, αλλά ελευθερώνονται από αυτήν.

2. *Λευκές στολές.* — Πλένουν τις στολές τους και τις λευκαίνουν με το αίμα του Αρνίου. Η μαρτυρία του Κυρίου δίδει μεγάλη έμφαση στο θέμα της ανάγκης να αποκτήσουμε λευκά ιμάτια, ειδικά για την τελευταία γενιά, Αποκάλυψη 3:5,18. Παρόλο που οι 144.000 κατηγορούνται ότι απέρριψαν τον Χριστό και εμπιστεύονται τα δικά τους έργα για να σωθούν, επειδή αρνούνται να παραβιάσουν τις εντολές του Θεού (Αποκάλυψη 14:1,12), κατά τη μεγάλη ημέρα του Κυρίου η συκοφαντία αυτή θα εξαλειφθεί. Θα φανεί τότε ότι έχουν βασίσει την ελπίδα τους για ζωή στην αξία του εκχυθέντος αίματος του Λυτρωτή τους, καθιστώντας τον την πηγή της δικαιοσύνης τους. Υπάρχει ιδιαίτερη δύναμη στο να λέγεται γι' αυτούς ότι έπλυναν τις στολές τους και τις λεύκαναν στο αίμα του Αρνίου.

3. *Απαρχή*. [συγκομιδής ή πρωτογεννήματα] — Το εδάφιο 15 περιγράφει τη θέση τιμής που κατέχουν στη βασιλεία και την εγγύτητά τους στον Θεό. Σε άλλο σημείο

ονομάζονται “*απαρχή στον Θεό και στο Αρνίο*”, Αποκάλυψη 14:4.

4. *Δεν θα πεινάσουν πλέον*. — Το εδάφιο 16 λέει γι αυτούς, “*Δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον*”. Αυτό δείχνει ότι κάποτε υπέφεραν από πείνα και από δίψα. Σε τι μπορεί να αναφέρεται αυτό; Καθώς αναμφίβολα αναφέρεται σε κάποια ειδική εμπειρία που είχαν, μήπως αυτή δεν είναι άλλη από τις δοκιμασίες τους κατά τον καιρό της θλίψης και πιο συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια των τελευταίων πληγών; Σε αυτόν τον καιρό οι δίκαιοι θα αρκεσθούν στο ψωμί και το νερό και παρόλο που αυτό “*θα είναι βέβαιο*” (Ησαΐας 33:16), αρκετό για τη διατροφή τους, μήπως οι άγιοι που θα περάσουν από εκείνη την εποχή, δεν θα οδηγηθούν περιστασιακά σε ακραίους βαθμούς πείνας και δίψας όταν τα βοσκοτόπια, με όλους τους καρπούς και τη βλάστηση, ξεραθούν (Ιωήλ 1:18-20), και τα ποτάμια και οι πηγές μετατραπούν σε αίμα (Αποκάλυψη 16:4-9), προκειμένου να μειώσουν τη σύνδεσή τους με τη γη και τα γήινα πράγματα στο κατώτατο δυνατό όριο; Μόλις όμως κερδηθεί η βασιλεία, “*δεν θα πεινάσουν πλέον ούτε θα διψάσουν πλέον*”. Και ο προφήτης συνεχίζει, αναφερόμενος σε αυτή την ομάδα, “*ούτε θα πέσει επάνω τους ο ήλιος ούτε κανένα καύμα*”. Θυμόμαστε ότι οι 144.000 ζουν την εποχή όταν θα δοθεί δύναμη στον ήλιο “*να προξενήσει εγκαύματα στους ανθρώπους με φωτιά*”, Αποκάλυψη 16:8, 9. Παρόλο που είναι προστατευμένοι από τη θανατηφόρα επίδραση που θα έχει ο ήλιος στους ασεβείς γύρω τους, δεν μπορούμε να υποθέσουμε ότι οι αισθήσεις τους θα είναι τόσο νεκρωμένες που δεν θα αισθάνονται τα δυσάρεστα αποτελέσματα του τρομερού καύσωνα. Καθώς εισέρχονται στα πεδία της ουράνιας Χαναάν, θα είναι έτοιμοι να εκτιμήσουν τη θεία διαβεβαίωση ότι ο ήλιος δεν θα πέσει πάνω τους ούτε θα τους βλάψει κανένα καύμα.

5. *Το Αρνίο θα τους οδηγήσει.* — Μια άλλη μαρτυρία σχετικά με αυτήν την ομάδα που αφορά την εμπειρία τους την ίδια εποχή, αναφέρει, “*αυτοί είναι που ακολουθούν το Αρνίο όπου και αν πάει*”, Αποκάλυψη 14:4. Και οι δύο εκφράσεις υποδηλώνουν την κατάσταση στενής και θείας συντροφικότητας την οποία ο ευλογημένος Λυτρωτής έχει δεχτεί να επισυνάψει μαζί τους.

Ο ψαλμωδός, στο ακόλουθο όμορφο απόσπασμα, φαίνεται να υπαινίσσεται την ίδια υπόσχεση: “*Θα χορτάσουν από το πάχος τού οίκου σου, και από τον χείμαρρο της απόλαυσής σου θα τους ποτίσεις*”, Ψαλμοί 36:8. Το περιεχόμενο αυτής της υπόσχεσης προς τους 144.000 βρίσκεται επίσης, εν μέρει, στην ακόλουθη λαμπρή προφητεία από την πένα του Ησαΐα: “*Θα καταπιεί τον θάνατο με νίκη· και ο Κύριος ο Θεός θα σφουγγίσει τα δάκρυα από όλα τα πρόσωπα· και θα εξαλείψει το όνειδος αυτού τού λαού από ολόκληρη τη γη· επειδή, ο Κύριος μίλησε*”, Ησαΐα 25:8.

Κεφάλαιο 8 – Οι Επτά Σάλπιγγες

Ενθάρρυνση για τους χριστιανούς — Συμπλήρωμα της προφητείας του Δανιήλ — Η μαρτυρία των ακαδημαϊκών ιστορικών — Διαιρεμένη Ρώμη — Η Δυτική αυτοκρατορία εξαλείφεται — Αλάριχος, Γενσέριχος, Αττίλας και Θεοδώριχος.

Ονομάσαμε το θέμα αυτού του κεφαλαίου επτά σάλπιγγες, καθώς αυτές αποτελούν το κύριο θέμα του κεφαλαίου, αν και υπάρχουν και άλλα θέματα που παρουσιάζονται πριν από την έναρξη αυτής της σειράς των γεγονότων. Το πρώτο εδάφιο αυτού του κεφαλαίου σχετίζεται με τα γεγονότα των προηγούμενων κεφαλαίων, και επομένως δεν θα έπρεπε να έχει διαχωριστεί από αυτά κατά τη διαίρεση του βιβλίου σε κεφαλαία.

Εδάφιο 1. Και όταν άνοιξε την έβδομη σφραγίδα, έγινε σιωπή στον ουρανό μέχρι μισή ώρα.

Η σειρά των επτά σφραγίδων συνεχίζεται και ολοκληρώνεται εδώ. Το έκτο κεφάλαιο τελειώνει με τα γεγονότα της έκτης σφραγίδας, το όγδοο ξεκινά με το άνοιγμα της έβδομης σφραγίδας. Ως εκ τούτου, το έβδομο κεφάλαιο τοποθετείται παρενθετικά μεταξύ της έκτης και της έβδομης σφραγίδας, από τις οποίες φαίνεται ότι το έργο του σφραγίσματος αυτού του κεφαλαίου ανήκει στην έκτη σφραγίδα.

Σιωπή στον ουρανό. — Όσον αφορά την αιτία αυτής της σιωπής, το μόνο που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι μια εικασία, — μια εικασία, ωστόσο, η οποία υποστηρίζεται από τα γεγονότα της έκτης σφραγίδας. Αυτή η σφραγίδα δεν μας φέρνει στη δεύτερη έλευση, αν και περιλαμβάνει γεγονότα που συμβαίνουν σε στενή σχέση με αυτήν. Εισάγει την τρομερή διασάλευση των στοιχείων της φύσης, που περιγράφεται με τον αποχωρισμό του ουρανού σαν τυλιγμένο βιβλίο, που προκαλείται από τη φωνή του Θεού, με τη διάρρηξη της επιφάνειας της γης και με την ομολογία εκ μέρους των ασεβών ότι η μεγάλη ημέρα της οργής του Θεού έχει έρθει. Αναμφίβολα βρίσκονται εκεί προσδοκώντας από στιγμή σε στιγμή να δουν τον Βασιλιά να εμφανίζεται με αβάσταχτη για αυτούς δόξα. Το σφράγισμα όμως σταματάει λίγο πριν από αυτό το γεγονός. Η προσωπική εμφάνιση του Χριστού πρέπει επομένως να αναζητηθεί στην επόμενη σφραγίδα. Όταν όμως εμφανιστεί ο Κύριος, έρχεται μαζί με όλους τους αγίους αγγέλους Του, Ματθαίου 25:31. Όταν όλοι οι ουράνιοι κιθαρωδοί εγκαταλείψουν τις ουράνιες αυλές για να κατέβουν με τον Κύριο τους, καθώς κατεβαίνει για να συλλέξει τον καρπό του λυτρωτικού Του έργου, δεν είναι φυσικό να υπάρξει σιωπή στον ουρανό;

Η διάρκεια αυτής της περιόδου σιωπής, αν θεωρήσουμε προφητική την περίοδο, θα πρέπει να είναι περίπου επτά ημέρες.

Εδάφιο 2. Και είδα τούς επτά αγγέλους, που στέκονταν μπροστά στον Θεό· και τους δόθηκαν επτά σάλπιγγες.

Το εδάφιο αυτό εισάγει μια νέα και ξεχωριστή σειρά γεγονότων. Οι σφραγίδες εμπεριέχουν την ιστορία της εκκλησίας κατά τη διάρκεια της περιόδου που ονομάζεται νέα οικονομία ή οικονομία του ευαγγελίου. Οι επτά σάλπιγγες, που τώρα παρουσιάζονται, εμπεριέχουν τα κύρια πολιτικά και πολεμικά γεγονότα που επρόκειτο να συμβούν κατά την ίδια περίοδο.

Εδάφιο 3. Και ήρθε ένας άλλος άγγελος, και στάθηκε μπροστά από το θυσιαστήριο, κρατώντας ένα χρυσό θυμιατήρι· και του δόθηκαν πολλά θυμιάματα, για να τα προσφέρει μαζί με τις προσευχές όλων των αγίων επάνω στο χρυσό θυσιαστήριο, που είναι μπροστά από τον θρόνο. 4. Και ο καπνός των θυμιαμάτων, με τις προσευχές όλων των αγίων, ανέβηκε από το χέρι τού αγγέλου μπροστά στον Θεό· 5. και ο άγγελος πήρε το θυμιατήρι, και το γέμισε από τη φωτιά τού θυσιαστηρίου, και το έρριξε στη γη· και έγιναν φωνές και βροντές και αστραπές και σεισμός.

Ο Ιωάννης αφού έδωσε στο εδάφιο 2 την εικόνα των επτά αγγέλων και τους παρουσίασε μπροστά μας έτοιμους να αναλάβουν δράση, για μια στιγμή, στα τρία παραπάνω εδάφια, στρέφει την προσοχή σε μια εντελώς διαφορετική σκηνή. Ο άγγελος που πλησιάζει το θυσιαστήριο δεν είναι ένας από τους επτά αγγέλους που έχουν τις σάλπιγγες. Το θυσιαστήριο είναι το θυσιαστήριο του θυμιάματος, το οποίο, στο επίγειο αγιαστήριο, υπήρχε στο πρώτο διαμέρισμα. Εδώ, λοιπόν, είναι μια ακόμη απόδειξη ότι υπάρχει και στον ουρανό ένα αγιαστήριο με αντίστοιχα σκεύη διακονίας, του οποίου το επίγειο ήταν μια εικόνα, και εμείς τώρα μεταφερόμαστε σε αυτό το αγιαστήριο μέσω των οράσεων του Ιωάννη. Έρχεται λοιπόν στο φως ένα έργο διακονίας που συντελείται στο ουράνιο αγιαστήριο για λογαριασμό όλων των αγίων. Αναμφίβολα, εδώ παρουσιάζεται ολόκληρο το έργο της μεσιτείας που γίνεται για τον λαό του Θεού κατά τη διάρκεια της οικονομίας του ευαγγελίου. Αυτό είναι φανερό από το γεγονός ότι ο άγγελος προσφέρει το θυμίαμα του μαζί με τις προσευχές όλων των αγίων. Είναι φανερό επίσης ότι εδώ οδηγούμαστε στο τέλος, από την πράξη του αγγέλου να γεμίσει το θυμιατήρι του με φωτιά και να το ρίξει στη γη, γιατί το έργο του τότε έχει ολοκληρωθεί και άλλες προσευχές ανακατεμένες με θυμίαμα δεν μπορούν πλέον να προσφερθούν. Αυτή η συμβολική πράξη πραγματοποιείται μόνο τη στιγμή που η διακονία του Χριστού στο αγιαστήριο υπέρ της ανθρωπότητας θα έχει παύσει για πάντα. Μετά την πράξη αυτή του αγγέλου ακούγονται φωνές, βροντές, αστραπές και γίνεται σεισμός — και όπως έχουμε δει αλλού, τέτοια ακριβώς περιστατικά, συμβαίνουν όταν η θύρα της χάρης κλείσει για την ανθρωπότητα. (βλέπε Αποκάλυψη 11:19, 16:17, 18).

Γιατί όμως παρουσιάζονται εδώ αυτά τα εδάφια; — Απάντηση: Ως μήνυμα ελπίδας και παρηγοριάς για την εκκλησία. Προηγουμένως είχαν εμφανιστεί οι επτά άγγελοι με τις πολεμικές σάλπιγγες και επρόκειτο να ακολουθήσουν τρομερές σκηνές όταν θα ηχούσαν. Πριν ξεκινήσουν το έργο τους, ο λαός του Θεού καλείται να προσέξει το μεσιτικό έργο που γίνεται ψηλά υπέρ αυτού, το οποίο αποτελεί πηγή βοήθειας και δύναμής κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Ακόμα και αν τους τίναζαν σαν φτερά πάνω στα ταραχώδη κύματα της διαμάχης και του πολέμου, θα γνώριζαν ότι ο μεγάλος Αρχιερέας τους εξακολουθούσε να διακονεί γι αυτούς στο ουράνιο αγιαστήριο και ότι μπορούσαν εκεί να απευθύνουν τις προσευχές τους και να τις προσφέρουν, μαζί με θυμίαμα, στον Πατέρα τους στον ουρανό.

Έτσι, θα μπορούσαν να αποκτήσουν δύναμη και να βρουν στήριγμα εν μέσω όλων των συμφορών που επρόκειτο να αντιμετωπίσουν.

Εδάφιο 6. Και οι επτά άγγελοι, που είχαν τις επτά σάλπιγγες, ετοίμασαν τον εαυτό τους για να σαλπίσουν.

Το θέμα των επτά σαλπίγγων επανέρχεται εδώ και καταλαμβάνει το υπόλοιπο αυτού του κεφαλαίου και ολόκληρο το κεφάλαιο 9. Οι επτά άγγελοι ετοιμάζονται να σαλπίσουν. Η σάλπιγγα τους έρχεται ως συμπλήρωμα της προφητείας του Δανιήλ 2 και 7, ξεκινώντας με τη διάσπαση της παλιάς Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας στις δέκα διαιρέσεις της, μια περιγραφή της κατάστασης των οποίων έχουμε στις πρώτες τέσσερις σάλπιγγες.

Εδάφιο 7. Και σάλπισε ο πρώτος άγγελος, και έγινε χαλάζι και φωτιά αναμιγμένα με αίμα, και ρίχτηκαν στη γη· και το ένα τρίτο των δέντρων κατακάηκε, και κάθε χλωρό χορτάρι κατακάηκε.

Μια πλήρης παρουσίαση των επτά σαλπίγγων δίνεται σε ένα έργο με τίτλο «An Exposition of the Seven Trumpets of Revelation VIII and IX», που δημοσιεύτηκε στο Review and Herald Office, Battle Creek, Mich., στο οποίο παραπέμπεται ο αναγνώστης για μια πιο εκτενή εξέταση του θέματος. Αποσπάσματα κυρίως αυτού του έργου παραθέτουμε παρακάτω.

Ο κ. Keith σχολίασε πολύ σωστά πάνω στο θέμα αυτής της προφητείας: —

«Κανείς δεν θα μπορούσε να αποσαφηνίσει τα κείμενα πιο καθαρά ή να τα εξηγήσει πληρέστερα από ό,τι ο Γίββων στο έργο του. Τα κεφάλαια του σκεπτικιστή φιλοσόφου που ασχολούνται άμεσα με το θέμα, δεν χρειάζονται παρά μόνο ένα κείμενο που να προτάσσεται σαν πρόλογος και μερικές ανίερες λέξεις να απαλειφθούν, για να σχηματίσουν μια σειρά από ερμηνευτικές διαλέξεις για το όγδοο και ένατο κεφάλαιο της Αποκάλυψης». «Λίγο ή τίποτα δεν απομένει στον οποιοδήποτε ερμηνευτή παρά να αναδείξει τις σελίδες του Γίββωνα».

Η πρώτη οδυνηρή και βαριά κρίση που έπεσε στη Δυτική Ρώμη στην καθοδική της πορεία ήταν ο πόλεμος με τους Γότθους υπό τον Αλάριχο, ο οποίος άνοιξε το δρόμο για μεταγενέστερες επιδρομές. Μετά τον θάνατο του Θεοδοσίου, του Ρωμαίου αυτοκράτορα, τον Ιανουάριο του 395 μ.Χ., πριν από το τέλος του χειμώνα, οι Γότθοι υπό τον Αλάριχο ήταν έτοιμοι να επιτεθούν στην αυτοκρατορία.

"*Χαλάζι και φωτιά, αναμιγμένα με αίμα*", ρίχτηκαν στη γη. Τα τρομερά αποτελέσματα αυτής της γοτθικής εισβολής αναπαρίστανται ως "*χαλάζι*", από το γεγονός ότι η προέλευση των εισβολέων ήταν από το βορρά και "*φωτιά*", από την πυρπόλυση τόσο της πόλης όσο και της υπαίθρου, και "*αίμα*", από την τρομερή σφαγή των πολιτών της αυτοκρατορίας από τους τολμηρούς και ατρόμητους γότθους πολεμιστές.

Το σάλπισμα της πρώτης σάλπιγγας τοποθετείται περίπου στα τέλη του τέταρτου αιώνα και μετά, και αναφέρεται σε αυτές τις καταστροφικές εισβολές στην Ρωμαϊκή αυτοκρατορία από τους Γότθους.

Δεν ξέρω πώς μπορεί να παρουσιαστεί πιο εντυπωσιακά η ιστορία του σαλπίσματος της πρώτης σάλπιγγας από το να παρουσιαστούν τα γεγονότα που αναφέρονται στην Ιστορία του Γίββωνα, από τον κ.Keith, στο έργο του «Signs of the

Times», Τόμ. Ι, σελ. 221-233: —

«Μεγάλα αποσπάσματα της ιστορίας του δείχνουν πόσο εκτενώς και καλά έχει αναλύσει ο Γίββων στο κείμενο του την ιστορία της πρώτης σάλπιγγας, της πρώτης καταιγίδας που διαπέρασε τη ρωμαϊκή γη και της πρώτης πτώσης της Ρώμης. Για να χρησιμοποιήσουμε τα λόγια του με πιο άμεσο τρόπο, διαβάζουμε το συμπέρασμά του: Το γοτθικό έθνος ήταν έτοιμο να επιτεθεί με τον πρώτο ήχο της σάλπιγγας και, μέσα στην ασυνήθιστη δριμύτητα του χειμώνα, κύλισαν τις βαριές άμαξες τους πάνω από την πλατιά και παγωμένη όχθη του ποταμού. Τα εύφορα χωράφια της Φωκίδας και της Βοιωτίας κατακλύστηκαν από βαρβάρους. Οι άνδρες σφαγιάστηκαν. Οι γυναίκες και τα βοοειδή των φλεγομένων χωριών εκδιώχθηκαν. Τα βαθιά και αιματηρά ίχνη της πορείας των Γότθων μπορούσαν εύκολα να ανακαλυφθούν μετά από αρκετά χρόνια. Ολόκληρη η περιοχή της Αττικής καταστράφηκε από την ολέθρια παρουσία του Αλάριχου. Οι πιο τυχεροί από τους κατοίκους της Κορίνθου, του Άργους και της Σπάρτης σώθηκαν μέσω του θανάτου από το να δουν την πυρπόληση των πόλεών τους. Ο Αλάριχος εισέβαλε στις περιοχές κυριαρχίας της Δύσης σε μια εποχή τόσο ακραίας ζέστης που οι κοίτες των ποταμών ήταν ξερές. Ένας απομονωμένος «γέρος της Βερόνας», ο ποιητής Κλαυδιανός, θρηνούσε αξιολύπητα την τύχη των δέντρων της εποχής του, τα οποία έπρεπε κι αυτά να αναφλεγούν στην φωτιά ολόκληρης της χώρας (σημειώστε τα λόγια της προφητείας, — "*Το ένα τρίτο των δέντρων κάηκε*") και ο αυτοκράτορας των Ρωμαίων τράπηκε σε φυγή μπροστά στον βασιλιά των Γότθων.

«Μια μανιώδης θύελλα ξέσπασε ανάμεσα στα έθνη της Γερμανίας, από το βόρειο άκρο της οποίας οι βάρβαροι βάδισαν σχεδόν μέχρι τις πύλες της Ρώμης. Κατάφεραν να καταστρέψουν τη Δύση. Το σκοτεινό σύννεφο που είχε συγκεντρωθεί κατά μήκος των ακτών της Βαλτικής, ξέσπασε με βροντές στις όχθες του άνω Δούναβη. Τα βοσκοτόπια της Γαλατίας, όπου έβοσκαν κοπάδια και αγέλες, και οι όχθες του Ρήνου, που ήταν καλυμμένες με κομψά σπίτια και καλοδιατηρημένα αγροκτήματα, σχημάτιζαν ένα σκηνικό ειρήνης και αφθονίας, το οποίο ξαφνικά μετατράπηκε σε έρημο, που διακρινόταν από τη μοναξιά της φύσης μόνο από τα καπνιστά ερείπια. Πολλές πόλεις είτε καταπιέστηκαν σκληρά είτε καταστράφηκαν. Χιλιάδες σφαγιάστηκαν απάνθρωπα, και οι καταστροφικές φλόγες του πολέμου εξαπλώθηκαν στο μεγαλύτερο μέρος των δεκαεπτά επαρχιών της Γαλατίας.»

«Ο Αλάριχος επέκτεινε τις επιδρομές του στην Ιταλία. Οι Γότθοι λεηλάτησαν και βασίλευσαν πάνω της ανεξέλεγκτα για τέσσερα χρόνια. Κατά τη διάρκεια της λεηλασίας και της πυρκαγιάς της Ρώμης, οι δρόμοι της πόλης γέμισαν με νεκρά σώματα, οι φλόγες κατέκαψαν πολλά δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, και τα ερείπια ενός παλατιού της παρέμειναν (μετά από ενάμιση αιώνα) ένα μεγαλοπρεπές μνημείο της γοτθικής φωτιάς.»

«Ο επίλογος του τριακοστού τρίτου κεφαλαίου της Ιστορίας του Γίββωνα είναι από μόνος του ένας σαφής και περιεκτικός σχολιασμός, γιατί ολοκληρώνοντας τη δική του περιγραφή αυτής της σύντομης αλλά γεμάτης γεγονότα περιόδου, συγκεντρώνει, όπως σε μια παράλληλη ανάγνωση, το άθροισμα της ιστορίας και της ουσίας της προφητείας. Τα λόγια που προηγούνται δεν είναι χωρίς νόημα: «Η δημόσια ευλάβεια της εποχής ανυπομονούσε να εξυμνήσει τους αγίους και τους μάρτυρες της Καθολικής Εκκλησίας στους βωμούς της Ντιάνας και του Ηρακλή. Η ενότητα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας διαλύθηκε, η ιδιοφυΐα της ταπεινώθηκε μέχρι τη γη, και στρατοί άγνωστων βαρβάρων, που

προέρχονταν από τις παγωμένες περιοχές του Βορρά, είχαν εγκαθιδρύσει τη νικηφόρα βασιλεία τους στις πιο όμορφες επαρχίες της Ευρώπης και της Αφρικής.»

«Η τελευταία λέξη, Αφρική, είναι το σήμα για το σάλπισμα της δεύτερης σάλπιγγας. Η σκηνή μεταφέρεται από τις ακτές της Βαλτικής στις νότιες ακτές της Μεσογείου, από τις παγωμένες περιοχές του Βορρά στα σύνορα της φλεγόμενης Αφρικής, και αντί της καταιγίδας από χαλάζι που έπεσε στη γη, ένα φλεγόμενο βουνό ρίχτηκε τώρα στη θάλασσα.»

Εδάφιο 8. Και σάλπισε ο δεύτερος άγγελος, και σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν με φωτιά ρίχτηκε στη θάλασσα· και το ένα τρίτο τής θάλασσας έγινε αίμα· 9. και πέθανε το ένα τρίτο των έμψυχων κτισμάτων που ήσαν μέσα στη θάλασσα· και το ένα τρίτο των πλοίων καταστράφηκε.

Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, μετά τον Κωνσταντίνο, διαιρέθηκε σε τρία μέρη, εξ ου και η συχνή αναφορά, όπως "*το ένα τρίτο των ανθρώπων*" κλπ, που αναφέρεται στο ένα τρίτο της αυτοκρατορίας πάνω στο οποίο έπεσε αυτή η μάστιγα. Αυτή η διαίρεση του ρωμαϊκού βασιλείου έγινε μετά τον θάνατο του Κωνσταντίνου, μεταξύ των τριών γιων του, του Κωνστάντιου, του Κωνσταντίνου Β΄ και του Κώνστα. Ο Κωνστάντιος κατείχε την Ανατολή και εγκατέστησε την έδρα του στην Κωνσταντινούπολη, τη μητρόπολη της αυτοκρατορίας. Ο Κωνσταντίνος Β' κατείχε τη Βρετανία, τη Γαλατία και την Ισπανία. Ο Κώνστας κατείχε την Ιλλυρία, την Αφρική και την Ιταλία, (βλέπε Εκκλησιαστική Ιστορία του J. Sabine, σελ. 155). Για αυτό το γνωστό ιστορικό γεγονός, ο Elliott, όπως παρατίθεται από τον Albert Barnes, στις σημειώσεις του για την Αποκάλυψη 12:4, λέει: «Τουλάχιστον δύο φορές, πριν η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία διαιρεθεί οριστικά στα δύο μέρη, το Ανατολικό και το Δυτικό, υπήρξε τριμερής διαίρεση της αυτοκρατορίας. Η πρώτη συνέβη το 311 μ.Χ., όταν διαιρέθηκε μεταξύ του Κωνσταντίνου, του Λικινίου και του Μαξιμίνου και η άλλη, το 337 μ.Χ., με τον θάνατο του Κωνσταντίνου, όταν διαιρέθηκε μεταξύ των τριών γιων του, του Κωνσταντίνου, του Κώνστα και του Κωνστάντιου».

Τα γεγονότα που περιγράφονται στο σάλπισμα της δεύτερης σάλπιγγας σχετίζονται προφανώς με την εισβολή και την κατάκτηση της Αφρικής, και στη συνέχεια της Ιταλίας, από τον τρομερό Γενσέριχο. Οι κατακτήσεις του ήταν, ως επί το πλείστον, ναυτικές, και οι θρίαμβοι του ήταν "*σαν ένα μεγάλο βουνό που καιγόταν με φωτιά να ρίχτηκε στη θάλασσα*". Ποιο άλλο σύμβολο θα μπορούσε να απεικονίσει καλύτερα, ή έστω εξίσου καλά, τη σύγκρουση των ναυτικών δυνάμεων και το γενικότερο χάος του πολέμου στις θαλάσσιες ακτές; Προσπαθώντας να ερμηνεύσουμε αυτή τη σάλπιγγα, πρέπει να αναζητήσουμε ορισμένα γεγονότα που θα είχαν ιδιαίτερη σημασία στον εμπορικό κόσμο. Το σύμβολο που χρησιμοποιείται μας οδηγεί φυσικά στην αναζήτηση μιας μεγάλης αναταραχής. Τίποτα άλλο παρά ένας άγριος ναυτικός πόλεμος δεν θα μπορούσε να εκπληρώσει την προφητεία. Αν το άκουσμα των πρώτων τεσσάρων σαλπίγγων σχετίζεται με τέσσερα αξιοσημείωτα γεγονότα που συνέβαλαν στην πτώση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας και η πρώτη σάλπιγγα αναφέρεται στις καταστροφές των Γότθων υπό τον Αλάριχο, είναι φυσικό σε αυτή να αναζητήσουμε την επόμενη εισβολή που ακολούθησε και που συγκλόνισε τη ρωμαϊκή δύναμη και οδήγησε στην πτώση της. Η επόμενη μεγάλη εισβολή ήταν αυτή του

Ο Βάνδαλοι εισβάλλουν στην Αφρική

«τρομερού Γενσέριχου», που ήταν επικεφαλής των Βανδάλων. Η δραστηριότητα του έλαβε χώρα κατά τα έτη 428-468 μ.Χ. Αυτός ο μεγάλος αρχηγός των Βανδάλων είχε το αρχηγείο του στην Αφρική. Όπως όμως αναφέρει ο Γίββων, «Η ανακάλυψη και η κατάκτηση των μαύρων εθνών (στην Αφρική), που μπορεί να κατοικούσαν κάτω από την υποσαχάρια ζώνη, δεν μπορούσε να δελεάσει την ορθολογική φιλοδοξία του Γενσέριχου, και έτσι έστρεψε το βλέμμα του προς τη θάλασσα. Αποφάσισε να δημιουργήσει μια ναυτική δύναμη, και η τολμηρή του απόφαση εκτελέστηκε με σταθερή και ενεργή επιμονή». Από το λιμάνι της Καρχηδόνας έκανε επανειλημμένα πειρατικές επιδρομές, εκμεταλλεύτηκε το ρωμαϊκό εμπόριο και κήρυξε πόλεμο σε αυτήν την αυτοκρατορία. Για να αντιμετωπίσει αυτόν τον θαλάσσιο μονάρχη, ο Ρωμαίος αυτοκράτορας, Μαϊοριανός, έκανε εκτεταμένες ναυτικές προετοιμασίες. Τριακόσιες μεγάλες γαλέρες, με επαρκή αναλογία μεταγωγικών και μικρότερων σκαφών, συγκεντρώθηκαν στο ασφαλές και ευρύχωρο λιμάνι της Καρθαγένης, στην Ισπανία. Αλλά ο Γενσέριχος σώθηκε από την επικείμενη και αναπόφευκτη καταστροφή από την προδοσία ορισμένων ισχυρών υπηκόων, που ζήλευαν ή ανησυχούσαν για την επιτυχία του κυρίου τους. Καθοδηγούμενος από τις μυστικές τους πληροφορίες, αιφνιδίασε τον αφύλακτο στόλο στον κόλπο της Καρθαγένης. Πολλά από τα πλοία βυθίστηκαν, καταλήφθηκαν ή κάηκαν, και οι προετοιμασίες τριών ετών καταστράφηκαν σε μία μόνο μέρα.

Η Ιταλία συνέχισε να πλήττεται για πολύ καιρό από τις αδιάκοπες λεηλασίες των Βανδάλων πειρατών. Την άνοιξη κάθε έτους εξόπλιζαν ένα τρομερό ναυτικό στο λιμάνι της Καρχηδόνας, και ο ίδιος ο Γενσέριχος, αν και σε πολύ προχωρημένη ηλικία, διοικούσε αυτοπροσώπως τις πιο σημαντικές αποστολές.

Οι Βάνδαλοι επισκέπτονταν επανειλημμένα τις ακτές της Ισπανίας, της Λιγουρίας, της Τοσκάνης, της Καμπανίας, της Λουκανίας, της Βρεττίας, της Απουλίας, της Καλαβρίας, της Βενετίας, της Δαλματίας, της Ηπείρου, της Ελλάδας και της Σικελίας.

Η ταχύτητα της κίνησής τους τούς επέτρεπε, σχεδόν ταυτόχρονα, να απειλούν και να επιτίθενται στα πιο μακρινά αντικείμενα που προσέλκυαν την επιθυμία τους. Και καθώς πάντα επιβίβαζαν στα πλοία τους έναν επαρκή αριθμό αλόγων, μόλις αποβιβάζονταν, σάρωναν την τρομαγμένη χώρα με ένα σώμα ελαφρού ιππικού.

Μια τελευταία και απεγνωσμένη προσπάθεια να στερήσει από τον Γενσέριχο την κυριαρχία των θαλασσών, έγινε το έτος 468 από τον Λέοντα, τον αυτοκράτορα της Ανατολής. Ο Γίββων μαρτυρεί γι αυτό ως εξής: —

«Το σύνολο των εξόδων της αφρικανικής εκστρατείας ανήλθε στο ποσό των εκατόν τριάντα χιλιάδων λιρών χρυσού, — περίπου πέντε εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες στερλίνες.… Ο στόλος που απέπλευσε από την Κωνσταντινούπολη για την Καρχηδόνα αποτελούνταν από χίλια δεκατρία πλοία, και ο αριθμός των στρατιωτών και των ναυτικών ξεπέρασε τους εκατό χιλιάδες άνδρες.... Ο στρατός του Ηράκλειου και ο στόλος του Μαρκελλίνου είτε ενώθηκαν είτε υποστήριξαν τον υπολοχαγό του αυτοκράτορα.… Ο άνεμος έγινε ευνοϊκός για τα σχέδια του Γενσέριχου. Επάνδρωσε τα μεγαλύτερα πολεμικά του πλοία με τους πιο γενναίους Μαυριτανούς και Βανδάλους, και ρυμούλκησαν πίσω τους πολλά μεγάλα πλοία γεμάτα με εύφλεκτα υλικά. Μέσα στο σκοτάδι της νύχτας, αυτά τα πυρπολικά πλοία ωθήθηκαν εναντίον του αφύλακτου και ανυποψίαστου στόλου των Ρωμαίων, οι οποίοι ξύπνησαν από την αίσθηση του άμεσου κινδύνου τους. Η παράταξη των πλοίων τους που ήταν πυκνή και συνωστισμένη, βοήθησε στην πρόοδο της

πυρκαγιάς, η οποία μεταδόθηκε με γρήγορο και ακαταμάχητο ρυθμό και ο θόρυβος του ανέμου, η μανία της φωτιάς, οι παράφωνες κραυγές των στρατιωτών και των ναυτικών, που δεν μπορούσαν ούτε να διατάξουν ούτε να υπακούσουν, αύξησαν τη φρίκη της νυχτερινής αναταραχής. Ενώ προσπαθούσαν να απεγκλωβιστούν από τα πυρπολικά πλοία και να σώσουν τουλάχιστον ένα μέρος του ναυτικού, οι γαλέρες του Γενσέριχου τους επιτέθηκαν με μετριοπαθή και πειθαρχημένη ανδρεία και πολλοί από τους Ρωμαίους που διέφυγαν από την μανία της φωτιάς, θανατώθηκαν ή συνελήφθησαν από τους νικηφόρους Βανδάλους... Μετά την αποτυχία αυτής της μεγάλης εκστρατείας, ο Γενσέριχος έγινε ξανά ο τύραννος της θάλασσας. Οι ακτές της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Ασίας εκτέθηκαν ξανά στην εκδικητική μανία και απληστία του, η Τρίπολη και η Σαρδηνία επέστρεψαν στον έλεγχό του, η Σικελία προστέθηκε στον αριθμό των επαρχιών του, και πριν πεθάνει, στο πλήρωμα των ετών και της δόξας, είδε την τελική εξαφάνιση της αυτοκρατορίας της Δύσης». — Γίββων, Τόμος III, σελ. 495-498.

Σχετικά με τον σημαντικό ρόλο που έπαιξε αυτός ο τολμηρός κουρσάρος στην πτώση της Ρώμης, ο Γίββων κάνει αυτή τη σημαντική δήλωση: «Γενσέριχος, ένα όνομα που, στην καταστροφή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, άξιζε να έχει ίση θέση με τα ονόματα του Αλάριχου και του Αττίλα».

Εδάφιο 10. Και σάλπισε ο τρίτος άγγελος, και από τον ουρανό έπεσε ένα μεγάλο αστέρι που καιγόταν σαν λαμπάδα, και έπεσε επάνω στο ένα τρίτο των ποταμών, κι επάνω στις πηγές των νερών· 11. και το όνομα του αστεριού λέγεται Άψινθος· και το ένα τρίτο των νερών έγινε άψινθος, και πολλοί άνθρωποι πέθαναν από τα νερά, επειδή έγιναν πικρά.

Προκειμένου να προσδιορίσουμε την ερμηνεία αυτού του αποσπάσματος, ερχόμαστε στο τρίτο σημαντικό γεγονός που οδήγησε στην ανατροπή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Για να βρούμε μια ιστορική εκπλήρωση αυτής της τρίτης σάλπιγγας, θα βασιστούμε στις Σημειώσεις του Δρ. Albert Barnes για μερικά αποσπάσματα. Εξηγώντας αυτό το εδάφιο, είναι απαραίτητο, όπως λέει αυτός ο σχολιαστής, —

«Να υπάρχει κάποιος αρχηγός ή πολεμιστής που θα μπορούσε να συγκριθεί με ένα φλεγόμενο μετεωρίτη, του οποίου η πορεία θα ήταν μοναδικά λαμπρή, να εμφανιζόταν ξαφνικά σαν ένα φλεγόμενο αστέρι και μετά να εξαφανιζόταν σαν ένα αστέρι του οποίου το φως έσβησε στα νερά. Η καταστροφική πορεία αυτού του μετεωρίτη θα πρέπει να περνούσε κυρίως από εκείνα τα μέρη του κόσμου που αφθονούν οι πηγές νερών και τα ποτάμια. Να προκληθεί ένα αποτέλεσμα ώστε αυτά τα νερά και τα ποτάμια να γίνουν σαν πικρά, δηλαδή, πολλοί άνθρωποι να χαθούν και να προκληθούν εκτεταμένες καταστροφές στην γειτονιά αυτών των ποταμών και νερών, σαν ένα πικρό και ολέθριο αστέρι να είχε πέσει στα νερά, και ο θάνατος να είχε εξαπλωθεί σε γειτονικές περιοχές που ποτίζονται από αυτά». — Σημειώσεις για την Αποκάλυψη 8.

Η σάλπιγγα αυτή θεωρούμε ότι αναφέρεται στους ολέθριους πολέμους και τις μανιώδεις εισβολές του Αττίλα εναντίον της ρωμαϊκής εξουσίας, τις οποίες διεξήγαγε ως επικεφαλής των ορδών των Ούννων. Μιλώντας για αυτόν τον πολεμιστή και ιδιαίτερα για την εμφάνιση του, ο κ. Barnes λέει: —

«Ως προς τον τρόπο εμφάνισής του, έμοιαζε έντονα με έναν λαμπρό μετεωρίτη που

έλαμπε στον ουρανό. Ήρθε από την Ανατολή συγκεντρώνοντας τους Ούννους του και τους έριξε, όπως θα δούμε, με την ταχύτητα ενός αστραφτερού μετεωρίτη, ξαφνικά πάνω στην αυτοκρατορία. Θεωρούσε επίσης τον εαυτό του αφιερωμένο στον Άρη, τον θεό του πολέμου, και είχε συνηθίσει να ντύνεται με έναν ιδιαίτερα λαμπρό τρόπο, έτσι ώστε η εμφάνισή του, στη γλώσσα αυτών που τον κολάκευαν, ήταν τέτοια που θάμπωνε τα μάτια εκείνων που τον κοιτούσαν».

Μιλώντας για τον τόπο των γεγονότων που προφητεύτηκαν από αυτή τη σάλπιγγα, ο κ. Barnes σημειώνει τα εξής:—

«Ειδικότερα λέγεται ότι η μάστιγα επρόκειτο να πέσει στα "*ποτάμια*" και στις "*πηγές των νερών*". Αν αυτό έχει κυριολεκτική εφαρμογή ή, όπως υποθέσαμε στην περίπτωση της δεύτερης σάλπιγγας, η διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε ήταν τέτοια που αναφέρεται στο τμήμα της αυτοκρατορίας που θα επηρεαζόταν ιδιαίτερα από την εχθρική εισβολή, τότε μπορούμε να υποθέσουμε ότι και αυτό αναφέρεται σε εκείνα τα τμήματα της αυτοκρατορίας τα οποία αφθονούσαν σε ποτάμια και νερά, και πιο συγκεκριμένα σε εκείνα τα μέρη που τα ποτάμια και τα νερά είχαν τις πηγές τους, γιατί η μάστιγα έπεσε στις "*πηγές των νερών*". Στην πραγματικότητα, οι κύριες επιχειρήσεις του Αττίλα έγιναν στις περιοχές των Άλπεων και στα τμήματα της αυτοκρατορίας από όπου τα ποτάμια ρέουν προς την Ιταλία. Η εισβολή του Αττίλα περιγράφεται από τον Γίββωνα με αυτή τη γενική διατύπωση: «Ολόκληρο το πλάτος της Ευρώπης, καθώς εκτείνεται πάνω από πεντακόσια μίλια από τον Εύξεινο Πόντο μέχρι την Αδριατική, δέχτηκε αμέσως εισβολή, κατάληψη και ερήμωση από τις μυριάδες βαρβάρων τους οποίους ο Αττίλας οδήγησε στο πεδίο της μάχης».

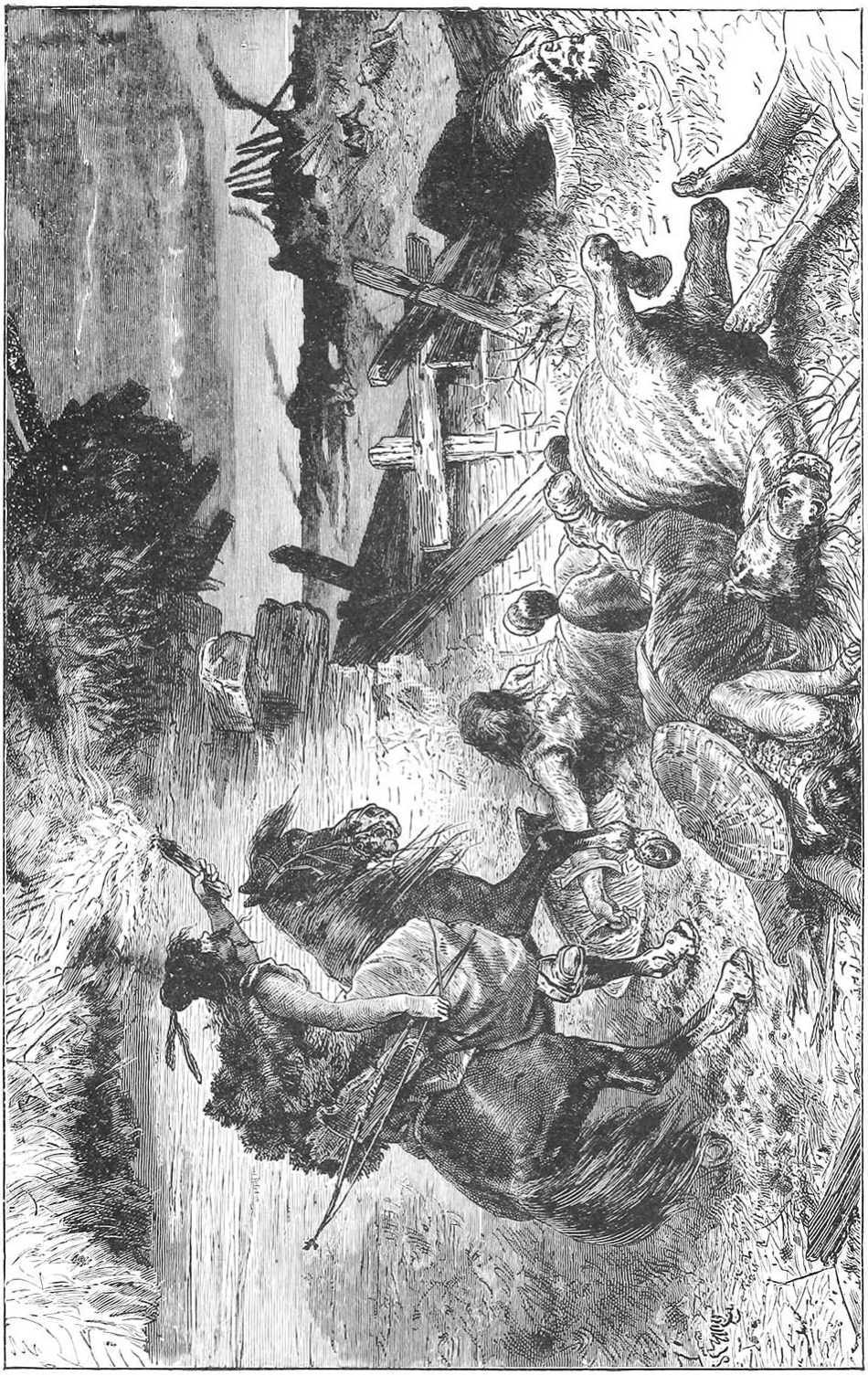
"*και το όνομα του αστεριού λέγεται Άψινθος* (που υποδηλώνει τις πικρές συνέπειες)". Αυτές οι λέξεις - οι οποίες συνδέονται στενότερα με το προηγούμενο εδάφιο, όπως υποδηλώνει ακόμη και η στίξη στη δική μας εκδοχή - αμέσως μας υπενθυμίζουν τον χαρακτήρα του Αττίλα και τη δυστυχία που έφερε της οποίας ήταν ο δημιουργός ή το όργανο αλλά και τον τρόμο που ενέπνευσε το όνομά του.

«"Ολική εξόντωση και εξάλειψη» είναι όροι που υποδηλώνουν καλύτερα τις καταστροφές που προκάλεσε. Αυτοαποκαλούνταν «Η Μάστιγα του Θεού».

«Ένας από τους υπολοχαγούς του τιμώρησε και σχεδόν εξόντωσε τους Βουργουνδούς του Ρήνου. Τόσο κατά την πορεία τους όσο και κατά την επιστροφή τους, διέσχισαν τα εδάφη των Φράγκων και σφαγίασαν τους ομήρους τους καθώς και τους αιχμαλώτους τους. Διακόσια νεαρά κορίτσια βασανίστηκαν με τρομερή και αδυσώπητη οργή, τα σώματά τους ξεσχίστηκαν από άγρια άλογα ή συνθλίφτηκαν κάτω από το βάρος των βαγονιών, και τα άταφα άκρα τους εγκαταλείφθηκαν σε δημόσιους δρόμους, ως θήραμα σκύλων και γυπών.»

«Ήταν καύχημα του Αττίλα ότι το γρασίδι δεν φύτρωνε ποτέ στο σημείο που είχε πατήσει το άλογό του. Ο Δυτικός αυτοκράτορας με τη γερουσία και τον λαό της Ρώμης, παρακάλεσαν ταπεινά και με φόβο να απομακρυνθεί από αυτούς η οργή του Αττίλα.» Η τελευταία παράγραφος των κεφαλαίων που καταγράφουν την ιστορία του, έχει τίτλο «Συμπτώματα της Παρακμής και της Διάλυσης της Ρωμαϊκής Κυβέρνησης». «Το όνομα του αστέρα ονομάζεται Αψινθος»» — Keith.

Εδάφιο 12. Και σάλπισε ο τέταρτος άγγελος, και χτυπήθηκε το ένα τρίτο τού ήλιου, και το ένα τρίτο τού φεγγαριού, και το ένα τρίτο των αστεριών, ώστε να σκοτιστεί το

Αττίλας, Βασιλιάς των Ούνων

«Ήταν καύχημα του Αττίλα ότι το γρασίδι δεν φύτρωνε ποτέ στο σημείο που είχε πατήσει το άλογό του.»

ένα τρίτο απ' αυτά, και η ημέρα να χάσει το ένα τρίτο από το φωτισμό της, το ίδιο και η νύχτα.

Η σάλπιγγα αυτή θεωρούμε ότι συμβολίζει την πορεία του Οδόακρου, του βάρβαρου μονάρχη που ήταν τόσο στενά συνδεδεμένος με την πτώση της Δυτικής Ρώμης. Τα σύμβολα, ήλιος, φεγγάρι, και αστέρια - γιατί αναμφισβήτητα χρησιμοποιούνται ως σύμβολα εδώ — προφανώς υποδηλώνουν τις μεγάλες προσωπικότητες της ρωμαϊκής κυβέρνησης, — τους αυτοκράτορες, τους γερουσιαστές και τους ύπατους της. Ο Επίσκοπος Newton παρατηρεί ότι ο τελευταίος αυτοκράτορας της Δυτικής Ρώμης ήταν ο Μόμυλλος, ο οποίος χλευαστικά αποκαλούνταν Αυγουστύλος ή ο «μικροσκοπικός Αύγουστος». Η Δυτική Ρώμη έπεσε το 476 μ.Χ. Ωστόσο, αν και ο ρωμαϊκός ήλιος έσβηνε, οι δευτερεύοντες φωστήρες της έλαμπαν αμυδρά ενώ η γερουσία και οι ύπατοι συνέχιζαν. Μετά από πολλές πολιτικές ανατροπές και αλλαγές πολιτικής τύχης, τελικά, το 566 μ.Χ., ολόκληρη η μορφή της αρχαίας κυβέρνησης ανατράπηκε και η ίδια η Ρώμη υποβιβάστηκε από την αυτοκράτειρα του κόσμου σε έναν φτωχό υποτελή του δουκάτου του Έξαρχου της Ραβέννας.

Υπό τον τίτλο «Εξαφάνιση της Δυτικής Αυτοκρατορίας, 476 μ.Χ. ή 479 μ.Χ.», ο Πρεσβύτερος J. Litch (Προφητική Έκθεση, Τόμος II, σελ. 156-160) παραθέτει τα εξής από τον κ. Keith: —

«Ο άτυχος Αύγουστος έγινε το μέσο της δικής του ντροπής, και δήλωσε την παραίτησή του στη Γερουσία, και αυτή η συνέλευση, στην τελευταία πράξη υπακοής της σε έναν Ρωμαίο πρίγκιπα, προσποιήθηκε να μείνει πιστή στο πνεύμα της ελευθερίας και τους τύπους του συντάγματος. Με ομόφωνο διάταγμα τους, απηύθυναν μια επιστολή στον αυτοκράτορα Ζήνωνα, τον γαμπρό και διάδοχο του Λέοντα, ο οποίος είχε πρόσφατα αποκατασταθεί, μετά από μια σύντομη εξέγερση, στον βυζαντινό θρόνο. Αποκήρυξαν και επίσημα την ανάγκη ή ακόμα και την επιθυμία να συνεχιστεί περαιτέρω η αυτοκρατορική διαδοχή στην Ιταλία, αφού κατά τη γνώμη τους, η μεγαλοπρέπεια ενός μοναδικού μονάρχη ήταν αρκετή για να διαπνέει και να προστατεύσει, ταυτόχρονα, τόσο την Ανατολή όσο και τη Δύση. Στο όνομά τους και στο όνομα του λαού, συμφώνησαν ότι η έδρα της παγκόσμιας αυτοκρατορίας θα μεταφερόταν από τη Ρώμη στην Κωνσταντινούπολη, και παραιτήθηκαν κατηγορηματικά από το δικαίωμα να επιλέγουν τον αφέντη τους, το μόνο ίχνος που είχε απομείνει από την εξουσία που είχε δώσει νόμους στον κόσμο».

«Η δύναμη και η δόξα της Ρώμης ως κυρίαρχης πάνω σε κάθε έθνος, εξαφανίστηκαν. Μόνο το όνομα παρέμεινε στη βασίλισσα των εθνών. Κάθε ένδειξη βασιλικής εξουσίας εξαφανίστηκε από την αυτοκρατορική πόλη. Αυτή που είχε κυβερνήσει τα έθνη γονάτισε στο έδαφος, σαν μια δεύτερη Βαβυλώνα, και εκεί που βασίλευαν οι Καίσαρες δεν υπήρχε πλέον θρόνος. Η τελευταία πράξη υπακοής σε έναν Ρωμαίο πρίγκιπα που πραγματοποίησε αυτή η κάποτε σεβαστή συνέλευση, ήταν η αποδοχή της παραίτησης του τελευταίου αυτοκράτορα της Δύσης και η κατάργηση της αυτοκρατορικής διαδοχής στην Ιταλία. Ο ήλιος της Ρώμης χτυπήθηκε...»

«Ένας νέος κατακτητής της Ιταλίας, ο Θεοδώριχος, ο Οστρογότθος, αναδύθηκε γρήγορα, ο οποίος αδίστακτα περιεβλήθη με την πορφύρα και βασίλευσε με το δικαίωμα του κατακτητή. «Η βασιλική εξουσία του Θεοδώριχου ανακηρύχθηκε από τους Γότθους (5 Μαρτίου 493 μ.Χ.), με την αργή, απρόθυμη, διφορούμενη συγκατάθεση του αυτοκράτορα της Ανατολής». Η αυτοκρατορική ρωμαϊκή εξουσία, της οποίας η έδρα είτε στη Ρώμη είτε

στην Κωνσταντινούπολη ήταν κοινή είτε μεμονωμένη, είτε στη Δύση είτε στην Ανατολή, δεν αναγνωριζόταν πλέον στην Ιταλία, και το ένα τρίτο του ήλιου χτυπήθηκε, μέχρι που δεν εξέπεμπε πλέον ούτε τις πιο αμυδρές ακτίνες. Η δύναμη των Καισάρων εξαφανίστηκε στην Ιταλία, και ένας Γότθος βασιλιάς βασίλευε στη Ρώμη.»

«Αλλά αν και το ένα τρίτο του ήλιου χτυπήθηκε, και η ρωμαϊκή αυτοκρατορική εξουσία είχε φτάσει στο τέλος της στην πόλη των Καισάρων, ωστόσο το φεγγάρι και τα αστέρια εξακολουθούσαν να λάμπουν, ή να λαμπυρίζουν, για λίγο ακόμα στη Δυτική αυτοκρατορία, ακόμη και στη μέση του γοτθικού σκότους. Η ιδιότητα του υπάτου και η γερουσία ("*το φεγγάρι και τα αστέρια*") δεν καταργήθηκαν από τον Θεοδώριχο. «Ένας Γότθος ιστορικός επαινεί την ιδιότητα του υπάτου του Θεοδώριχου ως την κορύφωση κάθε κοσμικής δύναμης και μεγαλείου» — όπως το φεγγάρι βασιλεύει τη νύχτα, μετά τη δύση του ηλίου. Και αντί να καταργήσει αυτό το αξίωμα, ο ίδιος ο Θεοδώριχος «συγχαίρει εκείνους τους ευνοημένους της τύχης κάθε χρόνο, οι οποίοι, χωρίς έγνοιες, απολάμβαναν τη λαμπρότητα του θρόνου».

«Σύμφωνα με την πρόβλεψη της προφητείας, ο ύπατος και η γερουσία της Ρώμης συνάντησαν τη μοίρα τους, αν και δεν έπεσαν στα χέρια Βανδάλων ή Γότθων. Η επόμενη επανάσταση στην Ιταλία έγινε όταν υποτάχθηκε στον Βελισάριο, τον στρατηγό του Ιουστινιανού, αυτοκράτορα της Ανατολής. Ο τελευταίος δεν λυπήθηκε αυτό που οι βάρβαροι είχαν τιμήσει. «Ο θεσμός του Ρωμαίου Ύπατου εξαφανίστηκε από τον Ιουστινιανό, το 541 μ.Χ.», είναι ο τίτλος της τελευταίας παραγράφου του τεσσαρακοστού κεφαλαίου της Ιστορίας της Παρακμής και της Πτώσης της Ρώμης του Γίββωνα. «Η διαδοχή των υπάτων τελικά έπαψε κατά το δέκατο τρίτο έτος του Ιουστινιανού, του οποίου η δεσποτική ιδιοσυγκρασία θα μπορούσε να είχε ικανοποιηθεί από τη σιωπηλή εξαφάνιση ενός τίτλου που θύμιζε στους Ρωμαίους την ελευθερία τους κατά την αρχαιότητα.» Το τρίτο μέρος του ήλιου χτυπήθηκε, και το τρίτο μέρος του φεγγαριού, όπως και το τρίτο μέρος των αστεριών. Στο πολιτικό στερέωμα του αρχαίου κόσμου, υπό την κυριαρχία της αυτοκρατορικής Ρώμης, η αυτοκρατορία, ο θεσμός του ύπατου και η γερουσία έλαμπαν σαν τον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια. Η ιστορία της παρακμής και της πτώσης τους φτάνει μέχρι το σημείο που τα δύο πρώτα εξαφανίστηκαν, αναφορικά με τη Ρώμη και την Ιταλία, οι οποίες για τόσο καιρό κατατάσσονταν ως η πρώτη των πόλεων και των χωρών, και τέλος, καθώς η τέταρτη σάλπιγγα τελειώνει, βλέπουμε την «εξαφάνιση εκείνης της λαμπρής συνέλευσης», της ρωμαϊκής γερουσίας. Η πόλη που είχε κυβερνήσει τον κόσμο, σαν χλευασμός του ανθρώπινου μεγαλείου, κατακτήθηκε από τον ευνούχο Ναρσή, τον διάδοχο του Βελισάριου. Νίκησε τους Γότθους (552 μ.Χ.), πέτυχε «την κατάκτηση της Ρώμης» και η μοίρα της γερουσίας σφραγίστηκε».

Ο Elliott (Horae Apocalypticae, Τόμος Ι, σελ. 357-360) μιλά για την εκπλήρωση αυτού του μέρους της προφητείας με την εξαφάνιση της Δυτικής αυτοκρατορίας, ως εξής: —

«Κατ' αυτόν τον τρόπο προετοιμαζόταν η τελική καταστροφή, με την οποία οι Δυτικοί αυτοκράτορες και η αυτοκρατορία επρόκειτο να εξαφανιστούν. Η δόξα της Ρώμης είχε από καιρό εξαφανιστεί, οι επαρχίες της η μία μετά την άλλη είχαν αποσπαστεί από αυτήν, η περιοχή που εξακολουθούσε να είναι συνδεδεμένη με αυτήν έγινε σαν έρημος και οι θαλάσσιες κτήσεις της, οι στόλοι και το εμπόριο της είχαν εξαφανιστεί. Λίγα της απέμεναν, όπως οι μάταιοι τίτλοι και τα διακριτικά της κυριαρχίας. Και τώρα είχε έρθει η

ώρα που και αυτά έπρεπε να χαθούν. Περίπου είκοσι χρόνια ή και περισσότερο από τον θάνατο του Αττίλα, και πολύ λιγότερα από τον θάνατο του Γενσέριχου (ο οποίος, πριν από τον θάνατό του, είχε πράγματι επισκεφτεί και λεηλατήσει την αιώνια πόλη σε μια από τις θαλάσσιες λεηλασίες του, και έτσι είχε προετοιμάσει ακόμη περισσότερο την επερχόμενη διάλυση της), περίπου εκείνη την εποχή, ο Οδόακρος, αρχηγός των Ερούλων, - ένα βαρβαρικό υπόλειμμα του στρατού του Αττίλα, που είχε απομείνει στα αλπικά σύνορα της Ιταλίας, - παρενέβη δίνοντας εντολή να καταργηθεί το όνομα και το αξίωμα του αυτοκράτορα της Δύσης. Οι αρχές υποκλίθηκαν υποτακτικά σε αυτόν. Το τελευταίο φάντασμα ενός αυτοκράτορα - αυτός του οποίου το όνομα, Ρωμύλος Αύγουστος, ήταν με μοναδικό τρόπο σχεδιασμένο για να φέρει σε αντίθεση ενώπιον ενός στοχαστικού μυαλού τις περασμένες δόξες της Ρώμης και την τωρινή της υποβάθμιση - παραιτήθηκε και η Γερουσία έστειλε τα αυτοκρατορικά διακριτικά στην Κωνσταντινούπολη, ομολογώντας στον αυτοκράτορα της Ανατολής ότι ένας αυτοκράτορας ήταν επαρκής για ολόκληρη την αυτοκρατορία. Έτσι, το ένα τρίτο του ρωμαϊκού αυτοκρατορικού ήλιου που ανήκε στη Δυτική αυτοκρατορία επισκιάστηκε και δεν έλαμπε πια. Μιλάω για το ένα τρίτο της σφαίρας του που ανήκε στη Δυτική αυτοκρατορία, γιατί αυτό το κλάσμα που υπάρχει στην Αποκάλυψη είναι στην κυριολεξία ακριβές. Στην τελευταία συμφωνία που έγινε μεταξύ των δύο αυλών, ολόκληρο το Ιλλυρικό τρίτο είχε παραχωρηθεί στο ανατολικό τμήμα. Έτσι, στη Δύση είχε λάβει χώρα «η εξαφάνιση της αυτοκρατορίας». Η νύχτα είχε πέσει.»

«Παρά ταύτα, ωστόσο, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εξουσία του ρωμαϊκού ονόματος δεν είχε ακόμη παύσει εντελώς. Η γερουσία της Ρώμης συνέχισε να συνέρχεται ως συνήθως. Οι ύπατοι διορίζονταν ετησίως, ένας από τον αυτοκράτορα της Ανατολής, ένας από την Ιταλία και τη Ρώμη. Ο ίδιος ο Οδόακρος κυβερνούσε την Ιταλία με έναν τίτλο (αυτόν του πατρικίου) που του είχε απονεμηθεί από τον αυτοκράτορα της Ανατολής. Και όσον αφορά τις πιο απομακρυσμένες δυτικές επαρχίες, ή τουλάχιστον σημαντικές περιοχές σε αυτές, ο δεσμός που τις είχε ενώσει με τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία δεν είχε διακοπεί εντελώς. Υπήρχε ακόμα μια ορισμένη, αν και συχνά αμυδρή, αναγνώριση της ανώτατης αυτοκρατορικής εξουσίας. Το φεγγάρι και τα αστέρια μπορεί να φαίνονταν ακόμα να λάμπουν στη Δύση με ένα αμυδρό ανακλώμενο φως. Κατά την πορεία των γεγονότων, ωστόσο, που διαδέχονταν γρήγορα το ένα το άλλο τον επόμενο μισό αιώνα, και αυτά έσβησαν. Ο Θεοδώριχος, ο Οστρογότθος, καταστρέφοντας τους Ερούλους και το βασίλειό τους στη Ρώμη και τη Ραβέννα, κυβέρνησε στην Ιταλία από το 493 έως το 526 μ.Χ. ως ανεξάρτητος ηγεμόνας. Όταν κατακτήθηκε η Ιταλία, η οποία βρισκόταν υπό την κατοχή των Οστρογότθων, από τον Βελισάριο και τον Ναρσή (πριν από την οποία προηγήθηκαν πόλεμοι και καταστροφές κατά τις οποίες η Ιταλία, και πάνω απ' όλα η πόλη της με τους επτά λόφους, για ένα διάστημα σχεδόν ερημώθηκε), η ρωμαϊκή γερουσία διαλύθηκε και η υπατική εξουσία καταργήθηκε. Επιπλέον, όσον αφορά τους βαρβάρους πρίγκιπες των Δυτικών επαρχιών, η ανεξαρτησία τους από τη ρωμαϊκή αυτοκρατορική εξουσία επιβεβαιώθηκε πλέον ξεκάθαρα. Μετά από ενάμιση και πλέον αιώνα καταστροφών σχεδόν πρωτόγνωρων στην ιστορία των εθνών, όπως ο Δρ. Robertson τις περιγράφει με τον πιο πιστό τρόπο, η δήλωση του Ευσέβιου Ιερώνυμου, - μια δήλωση που εκφράστηκε κάτω από την ίδια την αποκαλυπτική μορφή του κειμένου, αλλά διατυπώθηκε πρόωρα κατά την πρώτη κατάληψη της Ρώμης από τον Αλάριχο, - θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι τελικά επιβεβαιώθηκε: «Clarissimum terrarum lumen extinctum est», «Ο ένδοξος ήλιος του

κόσμου έχει σβήσει». Και αυτό, επίσης, που ο δικός μας ποιητής έχει εκφράσει, ακόμα κάτω από το ίδιο κατάλληλο αποκαλυπτικό σκηνικό, —

> «Είδε τις δόξες της, αστέρι με αστέρι να σβήνουν»,

μέχρι που δεν έμεινε ούτε ένα αστέρι, να λαμπυρίζει στην άδεια και σκοτεινή νύχτα».

Οι τρομερές καταστροφές αυτών των βαρβαρικών ορδών, οι οποίες, με τους τολμηρούς αλλά σκληρούς και επικινδύνους ηγέτες τους, κατέστρεψαν και τελικά υπέταξαν τη Ρώμη, απεικονίζονται έντονα στους ακόλουθους θυμοειδείς στίχους:—

> «Και τότε ήρθε ένας κατακλυσμός οργής,
> Και τα έθνη σείστηκαν από φόβο·
> Και σάρωσε τη γη, μέχρι που τα χωράφια της πήραν φωτιά,
> Και οι νεκροί ανακατεμένοι στοιβάχτηκαν.
> Βασιλιάδες κυλίστηκαν στην πλατιά πλημμύρα,
> Με τον χαμηλό και σκυμμένο σκλάβο,
> Μαζί ξαπλώθηκαν, σε ένα σάβανο αίματος,
> Τόσο ο δειλός όσο και ο γενναίος.»

Όσο τρομακτικές κι αν ήταν οι συμφορές που προκλήθηκαν στην αυτοκρατορία από τις πρώτες επιδρομές αυτών των βαρβάρων, ήταν συγκριτικά ελαφριές σε σύγκριση με τις συμφορές που επρόκειτο να ακολουθήσουν. Ήταν απλώς σαν τις πρώτες σταγόνες μιας βροχής πριν από τον καταρράκτη που σύντομα θα έπεφτε πάνω στον ρωμαϊκό κόσμο. Οι τρεις υπόλοιπες σάλπιγγες επισκιάζονται από ένα σύννεφο συμφορών - "*αλλοίμονο*", όπως αναφέρεται στα ακόλουθα εδάφια.

Εδάφιο 13. Και είδα, και άκουσα έναν άγγελο να πετάει στο μέσον τού ουρανού, ο οποίος έλεγε με δυνατή φωνή: Αλλοίμονο [οὐαί, στο αρχαίο], αλλοίμονο, αλλοίμονο σ' αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη, για τις υπόλοιπες φωνές τής σάλπιγγας των τριών αγγέλων που πρόκειται να σαλπίσουν.

Αυτός ο άγγελος δεν είναι ένας από τη σειρά των επτά αγγέλων που σαλπίζουν, αλλά απλώς ένας που αναγγέλλει ότι οι τρεις υπόλοιπες σάλπιγγες είναι σάλπιγγες – *αλλοίμονο - οὐαί*, λόγω των πιο τρομερών γεγονότων που θα συμβούν κάτω από το άκουσμα τους. Έτσι, η επόμενη, ή πέμπτη σάλπιγγα, είναι το πρώτο "*αλλοίμονο*". η έκτη σάλπιγγα, το δεύτερο "*αλλοίμονο*" και η έβδομη, η τελευταία σε αυτή τη σειρά των επτά σαλπίγγων, είναι το τρίτο "*αλλοίμονο*"

Οὐαί, οὐαί, οὐαὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς

Κεφάλαιο 9 – Οι Επτά Σάλπιγγες (συνέχεια)

Ρώμη και Περσία — Η ανατροπή του Χοσρόη — Η άνοδος του Μωαμεθανισμού — Η άβυσσος — Οι πέντε μήνες βασανιστηρίων — Μια καθορισμένη ημερομηνία — Παράδοση στους Τούρκους — Η Κωνσταντινούπολη καταλήφθηκε — Η χρήση πυροβόλων όπλων είχε προφητευτεί — Ο τερματισμός της οθωμανικής κυριαρχίας — Μια αξιοσημείωτη προφητεία που εκπληρώθηκε.

Εδάφιο 1. Και σάλπισε ο πέμπτος άγγελος, και είδα ότι έπεσε ένα αστέρι από τον ουρανό στη γη, και του δόθηκε το κλειδί τού φρέατος της αβύσσου.

Προκειμένου να εξετάσουμε αυτή τη σάλπιγγα, θα αντλήσουμε και πάλι στοιχεία από τα γραπτά του κ. Keith. Αυτός ο συγγραφέας λέει με ειλικρίνεια: —

«Σε κανένα άλλο μέρος της Αποκάλυψης δεν συναντούμε συμφωνία μεταξύ των ερμηνευτών σε τέτοιο βαθμό, όσο με την ερμηνεία της πέμπτης και της έκτης σάλπιγγας, δηλαδή του πρώτου και του δεύτερου "*αλλοίμονο*", ως προς το ότι αυτές οι σάλπιγγες συμβολίζουν τους Σαρακηνούς και τους Τούρκους. Είναι τόσο προφανές που δύσκολα μπορεί να παρεξηγηθεί. Αντί για ένα ή δύο εδάφια που να προσδιορίζουν την κάθε σάλπιγγα, ολόκληρο το ένατο κεφάλαιο της Αποκάλυψης, χωρίζεται σε δύο ίσα μέρη και ασχολείται με την περιγραφή τους.

«Η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, καθώς ανέρχονταν, παράκμασε, λόγω των επιδρομών που δέχθηκε, αλλά οι Σαρακηνοί και οι Τούρκοι ήταν τα όργανα με τα οποία μια ψεύτικη θρησκεία έγινε η μάστιγα μιας αποστάτιδας εκκλησίας, και ως εκ τούτου, αντί η πέμπτη και η έκτη σάλπιγγα, όπως οι πρώτες, να προσδιορίζονται μόνο με αυτό το όνομα, αυτές ονομάζονται επιπλέον και ως "*αλλοίμονο*".

«Η Κωνσταντινούπολη πολιορκήθηκε, για πρώτη φορά μετά την εξαφάνιση της Δυτικής αυτοκρατορίας, από τον Χοσρόη, τον βασιλιά της Περσίας».

"*έπεσε ένα αστέρι από τον ουρανό στη γη, και του δόθηκε το κλειδί τού φρέατος της αβύσσου*".

«Ενώ ο Πέρσης μονάρχης συλλογιζόταν τα θαύματα της τέχνης και της δύναμής του, έλαβε μια επιστολή από έναν άγνωστο πολίτη της Μέκκας, που τον προσκαλούσε να αναγνωρίσει τον Μωάμεθ ως απόστολο του Θεού. Απέρριψε την πρόσκληση και την έσκισε. «Έτσι», αναφώνησε ο Άραβας προφήτης, «ο Θεός θα σκίσει το βασίλειο και θα απορρίψει την ικεσία του Χοσρόη». Τοποθετημένος στα όρια μεταξύ αυτών των δύο αυτοκρατοριών της Ανατολής, ο Μωάμεθ παρατήρησε με κρυφή χαρά την πρόοδο της αμοιβαίας καταστροφής τους. Και εν μέσω των περσικών θριάμβων τόλμησε να προείπει ότι, πριν περάσουν πολλά χρόνια, η νίκη θα επέστρεφε ξανά στα λάβαρα των Ρωμαίων. «Την εποχή που λέγεται ότι δόθηκε αυτή η πρόβλεψη, καμία προφητεία δεν θα μπορούσε να είναι πιο μακριά από την εκπλήρωσή της (!) διότι τα πρώτα δώδεκα χρόνια του Ηράκλειου προανήγγειλαν την επικείμενη διάλυση της βυζζαντινής αυτοκρατορίας».

«Δεν έπεσε το αστέρι σε ένα μόνο σημείο, όπως εκείνο που προσδιόριζε τον Αττίλα, αλλά στη γη».

«Ο Χοσρόης υπέταξε τις ρωμαϊκές κτήσεις στην Ασία και την Αφρική. Και «η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία», εκείνη την περίοδο, «περιορίστηκε στα τείχη της Κωνσταντινούπολης, με τα απομεινάρια της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Αφρικής, και μερικές παραθαλάσσιες πόλεις, από την Τύρο μέχρι την Τραπεζούντα, στις ασιατικές ακτές. Οι άκαρπες προσπάθειες που διήρκεσαν έξι χρόνια έπεισαν τον Πέρση μονάρχη να αποκηρύξει την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης, και να καθορίσει ετήσιο φόρο υποτέλειας στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, - χίλια τάλαντα χρυσού, χίλια τάλαντα ασημιού, χίλια μεταξωτά ράσα, χίλια άλογα και χίλιες παρθένες. Ο Ηράκλειος συμφώνησε με αυτούς τους ατιμωτικούς όρους. Αλλά ο χρόνος και ο χώρος που εξασφάλισε για να συλλέξει αυτούς τους θησαυρούς από τη φτώχεια της Ανατολής, χρησιμοποιήθηκαν σχολαστικά για την προετοιμασία μιας τολμηρής και απεγνωσμένης επίθεσης».

«Ο βασιλιάς της Περσίας περιφρόνησε τον άσημο Σαρακηνό και χλεύαζε το μήνυμα του δήθεν προφήτη της Μέκκας». Ακόμα και η ανατροπή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας δεν θα είχε ανοίξει την πόρτα για τον Μωαμεθανισμό ή για την πρόοδο των Σαρακηνών των ένοπλων διαδόχων μιας απάτης, ακόμα και αν ο μονάρχης των Περσών και ο χάγανος των Αβάρων (ο διάδοχος του Αττίλα) είχαν μοιράσει μεταξύ τους τα απομεινάρια του βασιλείου των Καισάρων. Ο ίδιος ο Χοσρόης έπεσε. Η περσική και η ρωμαϊκή μοναρχία εξάντλησαν η μία τη δύναμη της άλλης. Και προτού τοποθετηθεί έστω και ένα σπαθί στα χέρια του ψευδοπροφήτη, αυτό αφαιρέθηκε από τα χέρια εκείνων που θα είχαν αναστείλει την πορεία του και θα είχαν συντρίψει τη δύναμή του.»

«Από την εποχή του Σκιπίωνα και του Αννίβα, δεν έχει επιχειρηθεί πιο τολμηρή επιχείρηση από αυτή που πέτυχε ο Ηράκλειος για την απελευθέρωση της αυτοκρατορίας. Βρήκε έναν επικίνδυνο δρόμο μέσα από τη Μαύρη Θάλασσα και τα βουνά της Αρμενίας, διείσδυσε στην καρδιά της Περσίας και έσπρωξε τα στρατεύματα του μεγάλου βασιλιά για να υπερασπιστούν της αιμορραγούσα χώρα του.»

«Στη μάχη της Νινευή, η οποία διεξήχθη με σφοδρότητα από την αυγή μέχρι την ενδεκάτη ώρα, είκοσι οκτώ λάβαρα, εκτός από εκείνα που μπορεί να ήταν σπασμένα ή σχισμένα, αφαιρέθηκαν από τους Πέρσες. Το μεγαλύτερο μέρος του στρατού τους κόπηκε σε κομμάτια και οι νικητές, κρύβοντας τις απώλειες τους, πέρασαν τη νύχτα στο πεδίο της μάχης. Οι πόλεις και τα παλάτια της Ασσυρίας άνοιξαν για πρώτη φορά στους Ρωμαίους.»

«Ο Ρωμαίος αυτοκράτορας δεν ενδυναμώθηκε από τις κατακτήσεις που πέτυχε, και την ίδια στιγμή άνοιξε ο δρόμος, με τα ίδια μέσα και από την ίδια περιοχή για το όμοιο με ακρίδες πλήθος των Σαρακηνών από την Αραβία, οι οποίοι διαδίδοντας κατά την πορεία τους το σκοτεινό και απατηλό μωαμεθανικό δόγμα, εξαπλώθηκαν γρήγορα τόσο στην Περσική όσο και στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία.»

«Πληρέστερη απεικόνιση αυτού του γεγονότος δεν θα μπορούσε να γίνει από ό,τι παρατίθεται από τον Γίββωνα στα τελικά λόγια του κεφαλαίου από το οποίο προέρχονται τα προηγούμενα αποσπάσματα». «Αν και είχε σχηματιστεί ένας νικηφόρος στρατός υπό το λάβαρο του Ηράκλειου, η αφύσικη προσπάθεια που έγινε φαίνεται να εξάντλησε αντί να ανορθώσει τη δύναμή του. Ενώ ο αυτοκράτορας θριάμβευε στην Κωνσταντινούπολη ή στην Ιερουσαλήμ, μια άγνωστη πόλη στα όρια της Συρίας λεηλατήθηκε από τους Σαρακηνούς και έκοψαν σε κομμάτια μερικά στρατεύματα που προέλασαν για την ανακούφισή της. Αυτό θα ήταν ένα συνηθισμένο και ασήμαντο γεγονός, αν δεν ήταν το προοίμιο μιας μεγάλης επανάστασης. Αυτοί οι ληστές ήταν οι απόστολοι του Μωάμεθ και

ο φανατισμός και η ανδρεία τους είχε αναδυθεί από την έρημο. Έτσι, στα τελευταία οκτώ χρόνια της βασιλείας του, ο Ηράκλειος έχασε από τους Άραβες τις ίδιες επαρχίες που είχε διασώσει από τους Πέρσες.

«Το πνεύμα της απάτης και του ενθουσιασμού, το οποίο δεν προέρχεται από τον ουρανό, αφέθηκε ελεύθερο στη γη. Το φρέαρ της αβύσσου χρειαζόταν μόνο ένα κλειδί για να ανοίξει, και αυτό το κλειδί ήταν η πτώση του Χοσρόη. Είχε σκίσει περιφρονητικά το γράμμα ενός άγνωστου πολίτη της Μέκκας. Αλλά όταν από τη «λαμπρότητα της δόξας» του βυθίστηκε στον «πύργο του σκότους», τον οποίο κανένα μάτι δεν μπορούσε να διαπεράσει, το όνομα του Χοσρόη ξαφνικά πέρασε στη λήθη πίσω από εκείνο του Μωάμεθ· και η ημισέληνος φαινόταν να περιμένει την ανατολή της μετά από την πτώση του άστρου. Ο Χοσρόης, μετά από τη ματαίωση όλων των σχεδίων του και την απώλεια της αυτοκρατορίας, δολοφονήθηκε το έτος 628, και το έτος 629 χαρακτηρίζεται από «την κατάκτηση της Αραβίας» και «τον πρώτο πόλεμο των Μωαμεθανών εναντίον της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας». "*Και σάλπισε ο πέμπτος άγγελος, και είδα ότι έπεσε ένα αστέρι από τον ουρανό στη γη, και του δόθηκε το κλειδί τού φρέατος της αβύσσου. Και άνοιξε το φρέαρ τής αβύσσου.*" Έπεσε στη γη. Όταν η δύναμη της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας εξαντλήθηκε και ο μεγάλος βασιλιάς της Ανατολής έπεσε νεκρός στον πύργο του σκότους του, η λεηλασία μιας άγνωστης πόλης στα σύνορα της Συρίας ήταν «το προοίμιο μιας μεγάλης επανάστασης». «Οι ληστές ήταν οι απόστολοι του Μωάμεθ και ο φανατισμός και η ανδρεία τους είχε αναδυθεί από την έρημο.»»

Το φρέαρ της αβύσσου. — Η έννοια αυτού του όρου μπορεί να γίνει γνωστή από την ελληνική λέξη ἄβυσσος, η οποία ορίζεται ως «βαθύς, απύθμενος» και μπορεί να αναφέρεται σε οποιοδήποτε χέρσο, έρημο και ακαλλιέργητο μέρος. Χρησιμοποιείται για τη γη στην αρχική της χαώδη κατάσταση, Γένεση 1:2. Σε αυτή την περίπτωση, μπορεί να αναφέρεται στις άγνωστες ερημιές της αραβικής ερήμου, από τα σύνορα της οποίας βγήκαν οι ορδές των Σαρακηνών, σαν σμήνη ακρίδων. Η πτώση του Χοσρόη, του Πέρση βασιλιά, μπορεί κάλλιστα να αναπαρασταθεί ως το άνοιγμα της αβύσσου, στο βαθμό που ετοίμασε το δρόμο για τους οπαδούς του Μωάμεθ να βγουν από την άγνωστη χώρα τους, και να διαδώσουν τις απατηλές διδασκαλίες τους με φωτιά και σπαθί, μέχρι που σκόρπισαν το σκοτάδι τους σε όλη την Ανατολική αυτοκρατορία.

Εδάφιο 2. Και άνοιξε το φρέαρ τής αβύσσου· και ανέβηκε καπνός από το φρέαρ σαν καπνός από ένα μεγάλο καμίνι· και σκοτείνιασε ο ήλιος και ο αέρας από τον καπνό τού φρέατος.

«Όπως οι άνεμοι, ιδιαίτερα από τα νοτιοδυτικά, μεταφέρουν στην Αραβία τον επιβλαβή και θανατηφόρο αέρα τους, έτσι και ο Μωαμεθανισμός εξάπλωσε από εκεί την λοιμώδη επιρροή του, — εμφανίστηκε ξαφνικά και εξαπλώθηκε τόσο ευρέως σαν τον καπνό που αναδύεται από το φρέαρ, τον καπνό ενός μεγάλου καμινιού. Είναι ένα κατάλληλο σύμβολο της θρησκείας του Μωάμεθ, είτε από μόνο του, είτε σε σύγκριση με το καθαρό φως του ευαγγελίου του Ιησού. Δεν ήταν, όπως το τελευταίο, φως από τον ουρανό, αλλά καπνός από την άβυσσο.»

Μωάμεθ Β΄

Μωάμεθ

Εδάφιο 3. Και από τον καπνό βγήκαν στη γη ακρίδες, και δόθηκε σ' αυτές εξουσία, όπως έχουν εξουσία οι σκορπιοί τής γης.

«Μια ψεύτικη θρησκεία ιδρύθηκε, η οποία, αν και ήταν μάστιγα κατά των παραβάσεων και της ειδωλολατρίας, εντούτοις γέμισε τον κόσμο με σκοτάδι και πλάνη και σμήνη Σαρακηνών, σαν ακρίδες, κάλυπταν τη γη και επέκτειναν γρήγορα τις καταστροφές τους στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, από την ανατολή προς τη δύση. Το χαλάζι κατέβηκε από τις παγωμένες ακτές της Βαλτικής, το φλεγόμενο βουνό έπεσε στη θάλασσα από την Αφρική και οι ακρίδες (το κατάλληλο σύμβολο των Αράβων) προήλθαν από την Αραβία, την πατρίδα τους. Ήρθαν ως καταστροφείς, διαδίδοντας μια νέα διδασκαλία και υποκινήθηκαν σε λεηλασίες και βία με κίνητρο το συμφέρον και τη θρησκεία τους.»

«Ένα ακόμη πιο συγκεκριμένο παράδειγμα μπορεί να δοθεί σχετικά με τη δύναμη που τους δόθηκε, που ήταν σαν αυτή των σκορπιών. Ο τρόπος με τον οποίο έκαναν επίθεση δεν ήταν μόνο γρήγορος και έντονος, αλλά είχαν και αυτή την ‘ωραία αίσθηση της τιμής, η οποία λογαριάζει περισσότερο την προσβολή παρά τον τραυματισμό και ρίχνει το θανατηφόρο δηλητήριο της στις διαμάχες των Αράβων έτσι ώστε μια άσεμνη πράξη, ένας περιφρονητικός λόγος, μπορεί να εξιλεωθεί μόνο με το αίμα του παραβάτη. Τόση είναι δε η υπομονή τους, που περιμένουν μήνες και χρόνια ολόκληρα την ευκαιρία για εκδίκηση.’»

Εδάφιο 4. Και ειπώθηκε σ' αυτές να μη βλάψουν το χορτάρι τής γης ούτε κανένα χλωρό είδος ούτε κανένα δέντρο· παρά μονάχα τούς ανθρώπους, που δεν έχουν τη σφραγίδα τού Θεού επάνω στα μέτωπά τους.

Μετά τον θάνατο του Μωάμεθ, τον διαδέχθηκε στην αρχηγία ο Αμπού Μπακρ, το 632 μ.Χ., ο οποίος, μόλις εδραίωσε δίκαια την εξουσία και την κυβέρνησή του, έστειλε μια εγκύκλιο επιστολή προς τις αραβικές φυλές, από την οποία το ακόλουθο απόσπασμα είναι: —

«Όταν πολεμάτε τις μάχες του Κυρίου, να συμπεριφερθείτε σαν άνδρες, να μην γυρίσετε την πλάτη σας και να μην αφήσετε τη νίκη σας να λερωθεί με το αίμα γυναικών και παιδιών. Μην καταστρέφετε φοίνικες, ούτε να καίτε χωράφια με σιτηρά. Μην κόβετε οπωροφόρα δέντρα, ούτε να κάνετε κακό σε βοοειδή, παρά μόνο αυτά που χρειάζεστε για τροφή. Όταν κάνετε οποιαδήποτε συμφωνία ή συνθήκη, να την τηρείτε και να είστε πιστοί στον λόγο σας. Καθώς προχωράτε, θα βρείτε μερικούς θρησκευόμενους που ζουν αποσυρμένοι σε μοναστήρια, που έχουν τάξει τον εαυτό τους να υπηρετούν τον Θεό με αυτόν τον τρόπο· αφήστε τους ήσυχους, ούτε να τους σκοτώνετε ούτε να καταστρέφετε τα μοναστήρια τους. Θα βρείτε ακόμη ένα άλλο είδος ανθρώπων που ανήκουν στη συναγωγή του Σατανά, που έχουν ξυρισμένα τα κεφάλια τους ολόγυρα· κόψτε τα κρανία αυτών και μη δείξετε κανένα έλεος μέχρις ότου είτε γίνουν Μωαμεθανοί είτε πληρώσουν φόρο υποτέλειας.»

«Πουθενά στην προφητεία ή στην ανθρώπινη ιστορία δεν αναφέρεται κάπου ότι οι πιο ανθρώπινες εντολές έπρεπε να τηρούνται τόσο σχολαστικά όσο οι άγριες εντολές, αλλά έτσι τους διέταξαν να κάνουν. Τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω είναι οι μόνες οδηγίες που καταγράφονται από τον Γίββωνα, όπως δόθηκαν από τον Αμπού Μπακρ στους αρχηγούς των οποίων το καθήκον ήταν να μεταδώσουν τις εντολές του σε όλα τα στρατεύματα των Σαρακηνών. Οι εντολές κάνουν την ίδια διάκριση όπως και η προφητεία,

σαν ο ίδιος ο χαλίφης να γνώριζε και να υπάκουε άμεσα σε μια ανώτερη εντολή από αυτή ενός θνητού ανθρώπου. Με την πράξη του αυτή να βγει και να πολεμήσει τη θρησκεία του Ιησού και να διαδώσει τον Μωαμεθανισμό αντ' αυτής, επανέλαβε τα λόγια που προβλέφθηκαν στην Αποκάλυψη του Ιησού Χριστού ότι θα έλεγε.»

Η σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους. — Στα σχόλια για το κεφάλαιο 7:1-3, δείξαμε ότι η σφραγίδα του Θεού είναι το Σάββατο της τέταρτης εντολής, και η ιστορία δεν σιωπά για το γεγονός ότι σε όλη τη διάρκεια της παρούσας οικονομίας υπήρξαν άνθρωποι που τηρούσαν το αληθινό Σάββατο. Πολλοί όμως στο σημείο αυτό έχουν αναρωτηθεί: Ποιοι ήταν εκείνοι οι άνθρωποι που εκείνη την εποχή είχαν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους και έτσι εξαιρέθηκαν από την καταπίεση του Μωαμεθανού; Ας έχει ο αναγνώστης κατά νου το γεγονός, που ήδη αναφέρθηκε, ότι υπήρξαν κάποιοι σε όλη αυτή την οικονομία που είχαν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους, τηρούσαν δηλαδή συνειδητά το αληθινό Σάββατο, και ας λάβει ακόμη υπόψη του ότι αυτό που ισχυρίζεται η προφητεία είναι ότι οι επιθέσεις αυτής της καταστροφικής τουρκικής δύναμης δεν στρέφονταν εναντίον τους αλλά εναντίον μιας άλλης κατηγορίας ανθρώπων. Το θέμα έτσι δεν έχει καμία δυσκολία, γιατί αυτό είναι όλο που αναφέρει η προφητεία. Μόνο μία κατηγορία προσώπων παρουσιάζεται με άμεσο τρόπο στο κείμενο, εκείνοι που δεν έχουν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους. Η διατήρηση όσων έχουν τη σφραγίδα του Θεού γίνεται με έμμεσο τρόπο. Συνεπώς, δεν μαθαίνουμε από την ιστορία ότι κάποιος από αυτούς συμμετείχε σε κάποια από τις συμφορές που προκάλεσαν οι Σαρακηνοί στα αντικείμενα του μίσους τους. Αυτές επιβλήθηκαν εναντίον μιας άλλης κατηγορίας ανθρώπων. Η καταστροφή που επρόκειτο να έρθει πάνω σε αυτήν την κατηγορία ανθρώπων δεν παρουσιάζεται σε αντίθεση με τη διατήρηση κάποιων άλλων ανθρώπων, αλλά αναφέρει μόνο τη διατήρηση των καρπών και του χορταριού της γης. Η προφητεία λοιπόν λέει να μην βλάψετε το χορτάρι, τα δέντρα, ούτε κανένα χλωρό είδος, αλλά μόνο μια συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων. Σε εκπλήρωση αυτού, έχουμε το παράξενο θέαμα ενός στρατού εισβολέων που φείδεται εκείνων των πραγμάτων, που τέτοιοι στρατοί συνήθως καταστρέφουν, δηλαδή, το πράσινο και τα προϊόντα της φύσης, και που εκτελώντας την εντολή που είχαν να βλάψουν εκείνους τους ανθρώπους που δεν είχαν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους, σχίζουν τα κρανία μιας κατηγορίας θρησκευόμενων με ξυρισμένα κεφάλια, που ανήκαν στη συναγωγή του Σατανά.

Αυτοί ήταν αναμφίβολα μια κατηγορία μοναχών ή κάποιο άλλο τμήμα της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Τα όπλα των Μωαμεθανών κατευθύνονταν εναντίον αυτών. Θεωρούμε ότι κατά ένα περίεργο τρόπο είναι απόλυτα ταιριαστό, αν όχι σκόπιμο, όταν περιγράφονται ως εκείνοι οι οποίοι δεν είχαν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπα τους, στο βαθμό που ήταν μέλη της ίδιας της εκκλησίας που έκλεψε τη σφραγίδα του Θεού από τον νόμο Του, αφαιρώντας το αληθινό Σάββατο και τοποθετώντας ένα νόθο στη θέση του. Και δεν καταλαβαίνουμε, ούτε από την προφητεία ούτε από την ιστορία, αν τα άτομα που ο Αμπού Μπακρ διέταξε τους οπαδούς του να μην παρενοχλούν κατείχαν τη σφραγίδα του Θεού ή αποτελούσαν απαραίτητα τον λαό του Θεού. Ποιοι ήταν και για ποιο λόγο σώθηκαν, η πενιχρή μαρτυρία του Γίββωνα δεν μας πληροφορεί και δεν έχουμε κανένα άλλο μέσο να το γνωρίζουμε· αλλά έχουμε κάθε λόγο να πιστεύουμε ότι κανένας από αυτούς που είχαν τη σφραγίδα του Θεού δεν παρενοχλήθηκε, ενώ μια άλλη κατηγορία,

που εμφατικά δεν την είχε, θανατώθηκε, και έτσι τα όσα ορίζονται στην προφητεία πληρούνται πλήρως.

Εδάφιο 5. Και δόθηκε σ' αυτές η εντολή να μη τους θανατώσουν, αλλά να βασανιστούν πέντε μήνες· και ο βασανισμός τους ήταν σαν τον βασανισμό τού σκορπιού, όταν χτυπήσει άνθρωπο.

«Οι συνεχείς εισβολές τους στη ρωμαϊκή επικράτεια και οι συχνές επιθέσεις τους στην ίδια την Κωνσταντινούπολη ήταν ένα αδιάκοπο μαρτύριο σε όλη την αυτοκρατορία. Παρά ταύτα, δεν μπόρεσαν αποτελεσματικά να την υποτάξουν, παρά τη μακρά περίοδο κατά την οποία συνέχισαν με αδιάλειπτες επιθέσεις να πλήττουν σοβαρά μια ειδωλολατρική εκκλησία, της οποίας επικεφαλής ήταν ο πάπας. Η αποστολή τους ήταν να βασανίζουν και στη συνέχεια να πληγώνουν, αλλά όχι να σκοτώνουν ή να καταστρέφουν ολοκληρωτικά. Το θαύμα ήταν ότι δεν την κατέστρεψαν ολοκληρωτικά.» (Σχετικά με τους πέντε μήνες, βλέπε εδάφιο 10.)

Εδάφιο 6. Και κατά τις ημέρες εκείνες οι άνθρωποι θα ζητήσουν τον θάνατο, και δεν θα τον βρουν· και θα επιθυμήσουν να πεθάνουν, και ο θάνατος θα φεύγει απ' αυτούς.

«Οι άνθρωποι είχαν κουραστεί από τη ζωή, όταν η ζωή τους χαριζόταν μόνο και μόνο για να ανανεωθεί η δυστυχία τους, όταν όλα όσα θεωρούσαν ιερά παραβιάζονταν και όλα όσα αγαπούσαν κινδύνευαν συνεχώς, και όταν οι άγριοι Σαρακηνοί κυριαρχούσαν πάνω τους ή τους άφηναν μόνο για μια στιγμή ανάπαυλας που ήταν πάντα εκτεθειμένη να διακοπεί ξαφνικά ή βίαια, σαν από το τσίμπημα ενός σκορπιού».

Εδάφιο 7. Και οι μορφές των ακρίδων ήσαν όμοιες με άλογα ετοιμασμένα για πόλεμο· κι επάνω στα κεφάλια τους ήσαν σαν στεφάνια όμοια με χρυσάφι, και τα πρόσωπά τους ήσαν σαν πρόσωπα ανθρώπων.

«Το αραβικό άλογο είναι κορυφαίο σε όλο τον κόσμο, και η ιππική δεξιοτεχνία είναι η τέχνη και η επιστήμη της Αραβίας. Οι έφιπποι Άραβες, γρήγοροι σαν ακρίδες και οπλισμένοι σαν σκορπιοί, έτοιμοι να φύγουν σε μια στιγμή, ήταν πάντα έτοιμοι για μάχη.»

"*κι επάνω στα κεφάλια τους ήσαν σαν στεφάνια όμοια με χρυσάφι*". Όταν ο Μωάμεθ μπήκε στη Μεδίνα (622 μ.Χ.) και έγινε δεκτός για πρώτη φορά ως πρίγκιπας της, «ένα τουρμπάνι ξεδιπλώθηκε μπροστά του για να καλύψει την έλλειψη ενός λάβαρου». Τα τουρμπάνια των Σαρακηνών, σαν στεφάνια, ήταν το στολίδι και το καύχημα τους. Η πλούσια λεία τους τροφοδοτούσε άφθονα και τα ανανέωναν συχνά. Το να τοποθετήσεις πάνω σου το τουρμπάνι σήμαινε ότι είχες γίνει Μουσουλμάνος. Οι Άραβες από την αρχαιότητα διακρίνονταν από τις μίτρες που φορούσαν.»

"*και τα πρόσωπά τους ήσαν σαν πρόσωπα ανθρώπων.*" «Η σοβαρότητα και η σταθερότητα του μυαλού του Άραβα φαίνεται από την εξωτερική του συμπεριφορά. Η μόνη του χειρονομία είναι να χαϊδεύει τη γενειάδα του, το σεβάσμιο σύμβολο της ανδρικής ηλικίας.» «Η τιμή των γενειάδων τους πληγώνεται πολύ εύκολα.»

Εδάφιο 8. Και είχαν τρίχες σαν τρίχες γυναικών, και τα δόντια τους ήσαν σαν δόντια λιονταριών.

Τα μακριά μαλλιά θεωρούνται στολίδι από τις γυναίκες. Οι Άραβες, σε αντίθεση με άλλους άνδρες, είχαν τα μαλλιά τους σαν τα μαλλιά των γυναικών ή άκοπα, όπως καταγράφεται από τον Πλίνιο και άλλους. Δεν υπήρχε όμως τίποτα το θηλυπρεπές στον χαρακτήρα τους, γιατί τα δόντια τους ήταν σαν δόντια λιονταριών που υποδηλώνει την αγριότητα και τη δύναμή τους να καταβροχθίζουν.

Εδάφιο 9. Και είχαν θώρακες σαν θώρακες σιδερένιους· και η φωνή από τις φτερούγες τους ήταν σαν φωνή από άμαξες πολλών αλόγων, που έτρεχαν σε πόλεμο.

Ο θώρακας. — «Ο θώρακας χρησιμοποιούνταν από τους Άραβες την εποχή του Μωάμεθ. Στη μάχη του Ουχούντ (τη δεύτερη που πολέμησε ο Μωάμεθ) με τους Κουραϊσίτες της Μέκκας (624 μ.Χ.), «επτακόσιοι από αυτούς ήταν οπλισμένοι με θώρακες»»

Η φωνή από τις φτερούγες τους. — «Η επίθεση των Αράβων δεν ήταν, όπως αυτή των Ελλήνων και των Ρωμαίων, μέσω ενός σταθερού και συμπαγούς πεζικού. Η στρατιωτική τους δύναμη αποτελούνταν κυρίως από ιππικό και τοξότες. Με ένα άγγιγμα του χεριού, τα αραβικά άλογα έφευγαν με την ταχύτητα του ανέμου. "*η φωνή από τις φτερούγες τους ήταν σαν φωνή από άμαξες πολλών αλόγων, που έτρεχαν σε πόλεμο.*". Οι κατακτήσεις τους ήταν θαυμαστές ως προς την ταχύτητα και την έκταση τους, και η επίθεσή τους ήταν ακαριαία. Οι επιθέσεις τους αυτές δεν ήταν λιγότερο επιτυχημένες εναντίον των Ρωμαίων από ό,τι εναντίον των Περσών.»

Εδάφιο 10. Και είχαν ουρές όμοιες με σκορπιούς, και στις ουρές τους υπήρχαν κεντριά· και η εξουσία τους ήταν να βλάψουν τους ανθρώπους για πέντε μήνες. 11. Και επικεφαλής τους είχαν βασιλιά, τον άγγελο της αβύσσου· που στην Εβραϊκή ονομάζεται Αβαδδών, και στην Ελληνική έχει το όνομα Απολλύων.

Μέχρι το σημείο αυτό, ο Keith περιέγραψε για μας το σάλπισμα των πρώτων πέντε σαλπίγγων. Τώρα όμως πρέπει να τον αποχαιρετήσουμε και να προχωρήσουμε στην ερμηνεία του νέου χαρακτηριστικού της προφητείας που εισάγεται εδώ, δηλαδή, των προφητικών περιόδων.

Η εξουσία τους ήταν να βλάψουν τους ανθρώπους για πέντε μήνες. — 1. Προκύπτει το ερώτημα: Ποιους ανθρώπους έπρεπε να βλάψουν πέντε μήνες; — Αναμφίβολα τους ίδιους που έπρεπε να θανατώσουν αργότερα (βλέπε εδάφιο 15), "*το ένα τρίτο των ανθρώπων*", δηλαδή το ένα τρίτο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, — την ελληνική διαίρεση της.

2. Πότε έπρεπε να ξεκινήσει το έργο του βασανισμού τους; Το 11ο εδάφιο απαντά στο ερώτημα.

(1.) "*Και επικεφαλής τους είχαν βασιλιά*". Από τον θάνατο του Μωάμεθ μέχρι σχεδόν τα τέλη του δέκατου τρίτου αιώνα, οι Μωαμεθανοί ήταν χωρισμένοι σε διάφορες φατρίες

υπό διάφορους ηγέτες, χωρίς να υπάρχει κάποια ενιαία πολιτική κυβέρνηση που να ελέγχει όλους αυτούς. Κοντά στο τέλος του δέκατου τρίτου αιώνα, ο Οσμάν ίδρυσε μια κυβέρνηση που έκτοτε έγινε γνωστή ως οθωμανική κυβέρνηση ή αυτοκρατορία, η οποία έλεγχε όλες τις κύριες μωαμεθανικές φυλές, ενώνοντας τες σε μια μεγάλη μοναρχία.

(2.) Ο χαρακτήρας του βασιλιά. "*τον άγγελο της αβύσσου*". Άγγελος σημαίνει αγγελιοφόρος ή λειτουργός, καλός ή κακός, και όχι πάντα ένα πνευματικό ον. "*Ο άγγελος της αβύσσου*", είναι ο κύριος λειτουργός της θρησκείας η οποία προήλθε από το σημείο που άνοιξε η άβυσσος. Αυτή η θρησκεία είναι ο Μωαμεθανισμός, και ο σουλτάνος είναι ο κύριος λειτουργός της. «Ο Σουλτάνος, ή ο μεγάλος Σεινιόρ, όπως ουδέτερα τον αποκαλούν, είναι επίσης ο Ανώτατος Χαλίφης, ή αρχιερέας, που ενώνει στο πρόσωπό του το υψηλότερο πνευματικό αξίωμα με την ανώτατη κοσμική εξουσία». — World as It Is, σελ. 361.

(3.) Το όνομά του. Στα εβραϊκά, "*Αβαδδών*", ο καταστροφέας· στα ελληνικά, "*Απολλύων*", αυτός που εξοντώνει, ή καταστρέφει. Είναι προφανές ότι ο σκοπός της χρήσης δύο διαφορετικών ονομάτων σε δύο γλώσσες, είναι η περιγραφή του χαρακτήρα της δύναμης αυτής και όχι του ονόματός της. Όπως λοιπόν εκφράζεται και στις δύο γλώσσες, είναι ένας καταστροφέας. Αυτός ήταν πάντα ο χαρακτήρας του οθωμανικού κράτους.

Πότε όμως ο Όσμαν έκανε την πρώτη του επίθεση στην ελληνική αυτοκρατορία; — Σύμφωνα με τον Γίββωνα, «Παρακμή και Πτώση», κλπ., «ο Όσμαν εισήλθε για πρώτη φορά στην περιοχή της Νικομήδειας στις 27 Ιουλίου 1299».

Οι υπολογισμοί ορισμένων συγγραφέων έχουν βασιστεί στην υπόθεση ότι η προφητική αυτή περίοδος θα έπρεπε να ξεκινήσει με την ίδρυση της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, αλλά αυτό είναι προφανώς λάθος, γιατί δεν επρόκειτο μόνο να έχουν βασιλιά πάνω τους, αλλά και να βασανίζουν τους ανθρώπους για πέντε μήνες. Η περίοδος των βασανισμού δεν θα μπορούσε να έχει ξεκινήσει πριν από την πρώτη επίθεση των βασανιστών αυτών, η οποία, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, ήταν η 27η Ιουλίου 1299.

Ο υπολογισμός που ακολουθεί, χρησιμοποιεί αυτό το σημείο εκκίνησης, έγινε και δημοσιεύτηκε σε ένα έργο με τίτλο, Christ's Second Coming, κλπ., από τον J. Litch, το 1838.

"*και η εξουσία τους ήταν να βλάψουν τους ανθρώπους για πέντε μήνες*". Μέχρι στιγμής η αποστολή τους ήταν να βασανίζουν με συνεχείς λεηλασίες αλλά όχι να τους θανατώσουν πολιτικά. "*Πέντε μήνες*", αν υπολογίσουμε τριάντα ημέρες για έναν μήνα, μας δίνουν εκατόν πενήντα ημέρες, και αυτές οι ημέρες, όντας συμβολικές, σημαίνουν εκατόν πενήντα χρόνια. Αρχίζοντας από τις 27 Ιουλίου 1299, τα εκατόν πενήντα χρόνια φτάνουν στο 1449. Κατά τη διάρκεια όλης αυτής της περιόδου οι Τούρκοι ενεπλάκησαν σε έναν σχεδόν αέναο πόλεμο με την ελληνική αυτοκρατορία, χωρίς παρόλα αυτά να την κατακτήσουν. Κατέλαβαν και κράτησαν αρκετές από τις ελληνικές επαρχίες, αλλά η ελληνική ανεξαρτησία διατηρήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Το 1449 όμως, στο τέλος των εκατόν πενήντα ετών, συνέβη μια αλλαγή, η καταγραφή της οποίας βρίσκεται κάτω από την επόμενη σάλπιγγα.

Εδάφιο 12. Το ένα Αλλοίμονο πέρασε· προσέξτε, έρχονται άλλα δύο ακόμα, ύστερα απ' αυτά. 13. Και σάλπισε ο έκτος άγγελος, και άκουσα μια φωνή από τα τέσσερα

κέρατα του χρυσού θυσιαστηρίου, που είναι μπροστά στον Θεό, 14. να λέει προς τον έκτο άγγελο, που είχε τη σάλπιγγα: Λύσε τούς τέσσερις αγγέλους που είναι δεμένοι στον μεγάλο ποταμό Ευφράτη. 15. Και λύθηκαν οι τέσσερις άγγελοι, που ήσαν ετοιμασμένοι για την ώρα και την ημέρα και τον μήνα και τον χρόνο, για να θανατώσουν το ένα τρίτο των ανθρώπων.

Το πρώτο αλλοίμονο διήρκεσε από την άνοδο του Μωαμεθανισμού μέχρι το τέλος των πέντε μηνών. Το πρώτο αλλοίμονο επρόκειτο τότε να τελειώσει και το δεύτερο να αρχίσει. Όταν σάλπισε ο έκτος άγγελος, δόθηκε εντολή να αφαιρεθούν οι περιορισμοί που είχαν επιβληθεί στους Τούρκους, οι οποίοι έθεταν όρια στην έκταση του βασανισμού που μπορούσαν να κάνουν, και η αποστολή τους διευρύνθηκε ώστε να τους επιτρέψει να θανατώσουν το ένα τρίτο των ανθρώπων. Αυτή η εντολή προήλθε από τα τέσσερα κέρατα του χρυσού θυσιαστηρίου.

Οι τέσσερις άγγελοι. — Αυτά ήταν τα τέσσερα κύρια σουλτανάτα από τα οποία αποτελούνταν η Οθωμανική αυτοκρατορία, που βρίσκονταν στη χώρα που ποτιζόταν από τον μεγάλο ποταμό Ευφράτη. Αυτά τα σουλτανάτα βρίσκονταν στο Χαλέπι, στο Ικόνιο, στη Δαμασκό και στη Βαγδάτη. Προηγουμένως ήταν υπό περιορισμό, αλλά ο Θεός διέταξε και ελευθερώθηκαν.

Το έτος 1449, ο Ιωάννης Παλαιολόγος, ο Έλληνας αυτοκράτορας, πέθανε, αλλά δεν άφησε παιδιά για να κληρονομήσουν τον θρόνο του, και ο Κωνσταντίνος, ο αδελφός του, τον διαδέχθηκε.[1] Δεν τολμούσε όμως να ανέβει στον θρόνο χωρίς τη συγκατάθεση του Μουράτ Β΄, του Τούρκου σουλτάνου. Γι' αυτό έστειλε πρεσβευτές για να ζητήσουν τη συγκατάθεσή του και την έλαβε πριν τολμήσει να αυτοαποκαλείται βασιλιάς.

Ας εξεταστεί προσεκτικά αυτό το ιστορικό γεγονός σε σχέση με την παραπάνω προφητεία. Δεν επρόκειτο για βίαιη επίθεση εναντίον των Ελλήνων, με την οποία ανατράπηκε η αυτοκρατορία τους και αφαιρέθηκε η ανεξαρτησία τους, αλλά απλώς για εθελοντική παράδοση αυτής της ανεξαρτησίας στα χέρια των Τούρκων. Η εξουσία και η υπεροχή της τουρκικής δύναμης αναγνωρίστηκαν όταν ο Κωνσταντίνος ουσιαστικά είπε: «Δεν μπορώ να βασιλεύσω αν δεν μου το επιτρέψετε».

Οι τέσσερις άγγελοι ελευθερώθηκαν για μία ώρα, μία ημέρα, έναν μήνα και ένα χρόνο, για να θανατώσουν το ένα τρίτο των ανθρώπων. Αυτή η προφητική περίοδος ανέρχεται σε τριακόσια ενενήντα ένα χρόνια και δεκαπέντε ημέρες, κατά τις οποίες θα υπήρχε οθωμανική υπεροχή με έδρα την Κωνσταντινούπολη. Επομένως έχουμε: Ένα προφητικό έτος είναι τριακόσιες εξήντα προφητικές ημέρες, ή τριακόσια εξήντα κυριολεκτικά χρόνια. Ένας προφητικός μήνας, τριάντα προφητικές ημέρες, είναι τριάντα κυριολεκτικά χρόνια, μία προφητική ημέρα είναι ένα κυριολεκτικό έτος και μια ώρα, ή το εικοστό τέταρτο μέρος μιας προφητικής ημέρας, είναι το εικοστό τέταρτο μέρος ενός κυριολεκτικού έτους, δηλαδή δεκαπέντε ημέρες. Συνολικά είναι τριακόσια ενενήντα ένα χρόνια και δεκαπέντε ημέρες.

Παρότι όμως οι τέσσερις άγγελοι λύθηκαν και υπήρξε εθελοντική υποταγή των Ελλήνων, μια άλλη καταστροφή περίμενε την έδρα της αυτοκρατορίας. Ο Μουράτ Β΄, ο σουλτάνος στον οποίο υποτάχθηκε ο Κωνσταντίνος ΙΓ΄, και με την άδεια του οποίου

1 Μερικοί ιστορικοί έχουν θεωρήσει ότι αυτό το έτος είναι το 1448, αλλά οι καλύτερες αυθεντίες υποστηρίζουν το έτος που δίνεται εδώ, δηλαδή το 1449. Βλέπε Εγκυκλοπαίδεια του Chambers, άρθρο. Παλαιολόγος.

βασίλευσε στην Κωνσταντινούπολη, λίγο μετά πέθανε, και τον διαδέχθηκε στην αυτοκρατορία, το 1451, ο Μωάμεθ Β΄, ο οποίος έθεσε ως στόχο να εξασφαλίσει την Κωνσταντινούπολη ως έδρα της αυτοκρατορίας του.

Για το σκοπό αυτό, έκανε προετοιμασίες για την πολιορκία και την κατάληψη της πόλης. Η πολιορκία ξεκίνησε στις 6 Απριλίου 1453 και έληξε με την κατάληψη της πόλης και τον θάνατο του τελευταίου των Κωνσταντίνων, στις 16 Μαΐου του επόμενου έτους. Έτσι, η ανατολική πόλη των Καισάρων έγινε η έδρα της Οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Η Κωνσταντινούπολη επρόκειτο να ανατραπεί και να κρατηθεί υπό την κυριαρχία της Οθωμανικής αυτοκρατορίας και τα όπλα και ο τρόπος πολέμου που χρησιμοποιήθηκαν στην πολιορκία, έγιναν, όπως θα δούμε, ευδιακρίτως αντιληπτά από τον συγγραφέα της Αποκάλυψης.

Εδάφιο 16. Και ο αριθμός των στρατευμάτων τού ιππικού ήταν δύο μυριάδες μυριάδων· και άκουσα τον αριθμό τους.

Αμέτρητες οι ορδές των αλόγων όπως και οι καβαλάρηδες τους! Με αυτόν τον τρόπο περιγράφει ο Γίββων την πρώτη εισβολή των Τούρκων στα ρωμαϊκά εδάφη: «Τα μυριάδες τουρκικά αλόγα εκτείνονταν σε μια γραμμή εξακοσίων μιλίων, από τον Ταύρο μέχρι το Ερζερούμ· και το αίμα 130.000 Χριστιανών ήταν μια ευάρεστη θυσία στον Άραβα προφήτη». Είτε η πρόθεση πίσω από τη διατύπωση αυτού του εδαφίου ήταν να παρατεθεί ένας συγκεκριμένος αριθμός είτε όχι, ας το κρίνει ο αναγνώστης. Κάποιοι υποθέτουν ότι 200.000 επί δύο είναι αυτό που εννοείται εδώ και ακολουθώντας ορισμένους ιστορικούς επιβεβαιώνουν αυτόν τον αριθμό Τούρκων πολεμιστών στην πολιορκία της Κωνσταντινούπολης. Κάποιοι πιστεύουν ότι με τα 200.000.000 εννοούνται όλοι οι Τούρκοι πολεμιστές κατά τη διάρκεια των τριακοσίων ενενήντα ενός ετών και δεκαπέντε ημερών του θριάμβου τους επί των Ελλήνων. Τίποτα δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί επί του θέματος και δεν είναι και κάτι ουσιώδες.

Εδάφιο 17. Και έτσι είδα τα άλογα μέσα στην όραση, και εκείνους που κάθονταν επάνω τους, ότι είχαν θώρακες πύρινους και υακίνθινους και θειαφένιους· και τα κεφάλια των αλόγων ήσαν σαν κεφάλια λιονταριών, και από τα στόματά τους έβγαινε φωτιά και καπνός και θειάφι.

Το πρώτο μέρος αυτής της περιγραφής μπορεί να αναφέρεται στην εμφάνιση αυτών των ιππέων. Η φωτιά αντιπροσωπεύει ένα χρώμα, αντιπροσωπεύει το κόκκινο, διότι για παράδειγμα το «κόκκινο σαν τη φωτιά» είναι μια συχνή μορφή έκφρασης. Ο υάκινθος, αντιπροσωπεύει το μπλε, και το θειάφι, το κίτρινο. Τα χρώματα αυτά κυριαρχούσαν σε μεγάλο βαθμό στην ενδυμασία αυτών των πολεμιστών, έτσι ώστε η περιγραφή, σύμφωνα με αυτό το εδάφιο, να εκπληρώνεται με ακρίβεια από την τουρκική στολή, η οποία αποτελούνταν κυρίως από κόκκινο ή πορφυρό, μπλε και κίτρινο. Τα κεφάλια των αλόγων ήταν, ως προς την εμφάνιση τους, σαν κεφάλια λιονταριών, για να υποδηλώσουν τη δύναμη, το θάρρος, και την αγριότητά τους, ενώ το τελευταίο μέρος του εδαφίου αναμφίβολα αναφέρεται στη χρήση μπαρουτιού και πυροβόλων όπλων για τους σκοπούς του πολέμου, τα οποία είχαν αρχίσει από τότε να χρησιμοποιούνται. Καθώς οι Τούρκοι έριχναν με τα πυροβόλα όπλα τους έφιπποι, στον μακρινό παρατηρητή θα φαινόταν ότι η

φωτιά, ο καπνός, και το θειάφι, έβγαιναν από τα στόματα των αλόγων, όπως φαίνεται από την συνοδευτική εικόνα.[1]

Σε σχέση με τη χρήση πυροβόλων όπλων από τους Τούρκους στην εκστρατεία τους κατά της Κωνσταντινούπολης, ο Elliott (Horae Apocalypticae, Τόμος Ι, σελ. 482-484) λέει τα εξής: —

«Η θανάτωση του τρίτου μέρους των ανθρώπων, δηλαδή η κατάληψη της Κωνσταντινούπολης και, κατά συνέπεια, η καταστροφή της ελληνικής αυτοκρατορίας οφειλόταν στη φωτιά και τον καπνό και το θειάφι, στο πυροβολικό και τα πυροβόλα όπλα του Μωάμεθ. Είχαν περάσει 1100 χρόνια και πλέον από την ίδρυση της από τον Κωνσταντίνο. Κατά τη διάρκεια αυτών, Γότθοι, Ούννοι, Άβαροι, Πέρσες, Βούλγαροι, Σαρακηνοί, Ρώσοι, και μάλιστα οι ίδιοι οι Οθωμανοί Τούρκοι, είχαν κάνει εχθρικές επιθέσεις εναντίον της ή την πολιόρκησαν. Οι οχυρώσεις της όμως ήταν απόρθητες από αυτούς. Η Κωνσταντινούπολη επέζησε, και μαζί της και η ελληνική αυτοκρατορία. Εξ ου και η αγωνία του Σουλτάνου Μωάμεθ να βρει αυτό που θα απομάκρυνε το εμπόδιο. «Μπορείς να κατασκευάσεις ένα κανόνι», ήταν η ερώτησή του προς τον κατασκευαστή κανονιών που είχε αυτομολήσει, «μεγάλου μεγέθους ικανού να γκρεμίσει το τείχος της Κωνσταντινούπολης;». Το χυτήριο, στη συνέχεια, εγκαταστάθηκε στην Αδριανούπολη, το κανόνι κατασκευάστηκε, το πυροβολικό ετοιμάστηκε και η πολιορκία ξεκίνησε.

«Αξίζει οπωσδήποτε να σημειωθεί ο τρόπος με τον οποίο ο Γίββων, που πάντα σχολίαζε ασυνειδήτως την προφητεία της Αποκάλυψης, παρουσιάζει αυτό το νέο μέσο πολέμου να έρχεται στο προσκήνιο της ιστορικής περιγραφής του, στην εύγλωττη και εντυπωσιακή αφήγηση του για την τελική καταστροφή της ελληνικής αυτοκρατορίας. Προετοιμάζοντας αυτήν την περιγραφή, δίνει την ιστορία της πρόσφατης εφεύρεσης της πυρίτιδας, «αυτό το μείγμα νιτρικού καλίου, θείου και κάρβουνου», αφηγείται την προηγούμενη χρήση της από τον Σουλτάνο Μουράτ Β΄, καθώς και, όπως ειπώθηκε προηγουμένως, το χυτήριο μεγάλων κανονιών του Μωάμεθ στην Αδριανούπολη. Στη συνέχεια, κατά την πρόοδο της ίδιας της πολιορκίας, περιγράφει πώς «οι ομοβροντίες από λόγχες και βέλη συνοδεύονταν από τον καπνό, τον ήχο και τα πυρά των μουσκέτων και των κανονιών», πώς «η μακριά συστοιχία του τουρκικού πυροβολικού ήταν στραμμένη στα τείχη, δεκατέσσερις πυροβολαρχίες βροντούσαν ταυτόχρονα στα πιο προσβάσιμα σημεία», πώς «οι οχυρώσεις που είχαν αντέξει για αιώνες την εχθρική βία διαλύθηκαν από

1 Ως προς την ερμηνεία της προφητείας σχετικά με τη φωτιά, τον καπνό και θειάφι, υπάρχει μια αρκετά μεγάλη συμφωνία μεταξύ των σχολιαστών ότι αναφέρεται στη χρήση μπαρουτιού από τους Τούρκους στον πόλεμό τους εναντίον της Ανατολικής αυτοκρατορίας. (Βλέπε Clarke, Barnes, Elliott, Cottage Bible, κλπ.) Οι σχολιαστές αυτοί αναφέρονται γενικά στα βαριά πυρομαχικά, όπως το μεγάλο κανόνι, που χρησιμοποιούσε αυτή η δύναμη, αν και η προφητεία αναφέρει ιδιαιτέρως τα άλογα και τη φωτιά που έβγαινε από τα στόματά τους, που υποδηλώνει ότι χρησιμοποιούσαν μικρότερα όπλα και αυτά χρησιμοποιούνταν από έφιππους πολεμιστές. Ο Barnes πιστεύει ότι αυτό συνέβαινε και μια δήλωση του Gibbon το επιβεβαιώνει. Αναφέρει (IV, 343): «Οι αδιάκοπες ομοβροντίες από τις λόγχες και τα βέλη συνοδεύονταν από τον καπνό, τον ήχο και τη φωτιά των μουσκέτων και των κανονιών τους». Εδώ υπάρχουν καλά ιστορικά στοιχεία που επιβεβαιώνουν ότι τα μουσκέτα χρησιμοποιήθηκαν από τους Τούρκους και, δεύτερον, είναι αδιαμφισβήτητο ότι στον γενικό πόλεμο πολεμούσαν κυρίως έφιπποι. Το συμπέρασμα, επομένως, ότι χρησιμοποιούσαν πυροβόλα όπλα έφιπποι, εκπληρώνοντας με ακρίβεια την προφητεία, σύμφωνα με το παραπάνω παράδειγμα, υποστηρίζεται επαρκώς.

Τρόμος Πολεμιστής

όλες τις πλευρές τους από τα οθωμανικά κανόνια τα οποία άνοιξαν πολλές ρωγμές, και κοντά στην πύλη του Αγίου Ρωμανού, τέσσερις πύργοι ισοπεδώθηκαν», πώς, «από τις γραμμές, τις γαλέρες και τη γέφυρα, το οθωμανικό πυροβολικό βροντούσε από όλες τις πλευρές, το στρατόπεδο και την πόλη, και οι Έλληνες και οι Τούρκοι, ενεπλάκησαν σε ένα σύννεφο καπνού, το οποίο μπορούσε να διαλυθεί μόνο με την τελική απελευθέρωση ή την καταστροφή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας», πώς « τα κανόνια μετέτρεψαν τα διπλά τείχη σε ένα σωρό ερειπίων», και πώς οι Τούρκοι τελικώς «όρμησαν μέσα από τις ρωγμές», πώς «η Κωνσταντινούπολη υποτάχθηκε, η αυτοκρατορία της ανατράπηκε και η θρησκεία της ποδοπατήθηκε στο έδαφος από τους μουσουλμάνους κατακτητές». Θεωρώ ότι αξίζει να παρατηρήσουμε με πόσο έντονο και εντυπωσιακό τρόπο ο Γίββων αποδίδει την κατάληψη της πόλης, και επομένως την καταστροφή της αυτοκρατορίας, στο οθωμανικό πυροβολικό. Διότι αυτό δεν είναι παρά μια φράση στα λόγια της προφητείας μας. “*Από τούτους τους τρεις θανατώθηκαν το ένα τρίτο των ανθρώπων, από τη φωτιά και από τον καπνό, και από το θειάφι που έβγαινε από το στόμα τους*”.

Εδάφιο 18. Από τούτους τους τρεις θανατώθηκαν το ένα τρίτο των ανθρώπων, από τη φωτιά και από τον καπνό, και από το θειάφι που έβγαινε από το στόμα τους, 19. για τον λόγο ότι, οι εξουσίες τους είναι στο στόμα τους· επειδή, οι ουρές τους είναι όμοιες με φίδια, έχουν κεφάλια, και μ' αυτές βλάπτουν.

Αυτά τα εδάφια εκφράζουν το θανατηφόρο αποτέλεσμα του νέου τρόπου πολέμου που εφαρμόστηκε τότε. Μέσω αυτών των νέων όπλων — μπαρούτι, πυροβόλα όπλα και κανόνια — η Κωνσταντινούπολη τελικά καταλήφθηκε και παραδόθηκε στα χέρια των Τούρκων.

Εκτός από τη φωτιά, τον καπνό και το θειάφι, που προφανώς έβγαιναν από τα στόματά τους, λέγεται ότι η δύναμή τους βρισκόταν και στις ουρές τους. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι η ουρά του αλόγου είναι ένα γνωστό τουρκικό λάβαρο, σύμβολο αξιώματος και εξουσίας. Η έννοια της έκφρασης που χρησιμοποιείται εδώ φαίνεται να είναι ότι οι ουρές τους ήταν το σύμβολο ή το έμβλημα της εξουσίας τους. Η εικόνα που είχε μπροστά του ο Ιωάννης φαίνεται να ήταν ότι έβλεπε τα άλογα να βγάζουν φωτιά και καπνό, και αυτό που ήταν εξίσου παράξενο, ήταν ότι είδε ότι η δύναμή τους να σκορπίζουν την καταστροφή συνδεόταν με τις ουρές των αλόγων. Όποιος έβλεπε ένα ιππικό με τέτοια λάβαρα ή σημαίες, θα εντυπωσιαζόταν από αυτή την ασυνήθιστη ή αξιοσημείωτη εμφάνιση και θα έλεγε ότι τα λάβαρα τους ήταν αυτά που συγκέντρωναν και κατεύθυναν τη δύναμη τους.

Αυτή η υπεροχή των Μωαμεθανών έναντι των Ελλήνων θα συνεχιζόταν, όπως ήδη παρατηρήθηκε, για τριακόσια ενενήντα ένα χρόνια και δεκαπέντε ημέρες. Αρχίζοντας από το τέλος των εκατόν πενήντα ετών, δηλαδή, στις 27 Ιουλίου 1449, η περίοδος θα τελείωνε στις 11 Αυγούστου 1840. Κρίνοντας από τον τρόπο με τον οποίο ξεκίνησε η οθωμανική κυριαρχία, με την εθελοντική αναγνώριση εκ μέρους του Έλληνα αυτοκράτορα ότι βασίλευε μόνο με την άδεια του Τούρκου σουλτάνου, θα ήταν φυσικό να συμπεράνουμε ότι η πτώση ή η παραίτηση της οθωμανικής ανεξαρτησίας θα γινόταν με τον ίδιο τρόπο και ότι στο τέλος της καθορισμένης προφητικής περιόδου, δηλαδή στις 11 Αυγούστου 1840, ο σουλτάνος θα παρέδιδε οικειοθελώς την ανεξαρτησία του στα χέρια των χριστιανικών

δυνάμεων, όπως ακριβώς την είχε παραλάβει, τριακόσια ενενήντα ένα χρόνια και δεκαπέντε ημέρες πριν, από τον Χριστιανό αυτοκράτορα, Κωνσταντίνο ΙΓ΄.

Σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξε και αυτή ήταν η ερμηνεία της προφητείας που έδωσε, ο πρεσβύτερος J. Litch το 1838, δύο χρόνια πριν από το προβλεπόμενο γεγονός. Τότε ήταν καθαρά θέμα υπολογισμού των προφητικών περιόδων της Αγίας Γραφής. Τώρα, ωστόσο, ο χρόνος έχει περάσει, και θα ήταν φρόνιμο να διερευνήσουμε ποιο ήταν το αποτέλεσμα – αν πράγματι αυτά τα γεγονότα συνέβησαν σύμφωνα με τον προηγούμενο υπολογισμό. Το θέμα συνοψίζεται στην ακόλουθη έρευνα: —

Πότε έληξε η Μωαμεθανική ανεξαρτησία στην Κωνσταντινούπολη; — Για αρκετά χρόνια πριν από το 1840, ο σουλτάνος είχε εμπλακεί σε πόλεμο με τον Μεχμέτ Αλή, πασά της Αιγύπτου. Το 1838, οι διαμάχες μεταξύ του σουλτάνου και του Αιγύπτιου υποτελούς του περιορίστηκαν για ένα διάστημα από την επιρροή των ξένων πρεσβευτών. Το 1839, ωστόσο, ξεκίνησαν ξανά οι εχθροπραξίες και συνεχίστηκαν μέχρι που, σε μια γενική μάχη μεταξύ των στρατών του σουλτάνου και του Μεχμέτ, ο στρατός του σουλτάνου διαμελίστηκε και καταστράφηκε ολοκληρωτικά, και ο στόλος του καταλήφθηκε από τον Μεχμέτ και μεταφέρθηκε στην Αίγυπτο. Ο στόλος του σουλτάνου είχε μειωθεί τόσο πολύ που, όταν ο πόλεμος ξεκίνησε ξανά, τον Αύγουστο, είχε μόνο δύο πρώτης κλάσης πλοία και τρεις φρεγάτες ως τα θλιβερά απομεινάρια του κάποτε ισχυρού τουρκικού στόλου. Τον στόλο αυτό, ο Μεχμέτ, αρνήθηκε κατηγορηματικά να παραδώσει και να επιστρέψει στον σουλτάνο και δήλωσε ότι αν οι μεγάλες δυνάμεις προσπαθούσαν να του τον πάρουν, θα τον έκαιγε. Έτσι είχαν τα πράγματα, όταν, το 1840, η Αγγλία, η Ρωσία, η Αυστρία και η Πρωσία παρενέβησαν και αποφάσισαν να επιλύσουν το πρόβλημα. Διότι ήταν προφανές ότι, αν δεν παρενέβαιναν, ο Μεχμέτ σύντομα θα γινόταν ο κύριος του θρόνου του σουλτάνου.

Ο σουλτάνος δέχτηκε αυτή την παρέμβαση των μεγάλων δυνάμεων και έτσι έκανε μια εθελοντική παράδοση του ζητήματος στα χέρια τους. Μια διάσκεψη αυτών των δυνάμεων πραγματοποιήθηκε στο Λονδίνο, με τον «Sheik Effendi Bey Likgis» να είναι παρών ως ο Οθωμανός πληρεξούσιος. Συντάχθηκε τελεσίγραφο που θα υποβαλλόταν στον πασά της Αιγύπτου, σύμφωνα με το οποίο ο σουλτάνος θα του πρόσφερε την κληρονομική διακυβέρνηση της Αιγύπτου και όλο το τμήμα της Συρίας που εκτείνεται από τον κόλπο του Σουέζ μέχρι τη λίμνη της Τιβεριάδας, μαζί με την επαρχία της Άκρας, εφ' όρου ζωής και αυτός από την πλευρά του θα εκκένωνε όλες τις άλλες κτήσεις του σουλτάνου που κατείχε τότε και θα επέστρεφε τον οθωμανικό στόλο. Σε περίπτωση που αρνούνταν αυτή την προσφορά του σουλτάνου, οι τέσσερις δυνάμεις θα έπαιρναν το θέμα στα χέρια τους και θα χρησιμοποιούσαν άλλα μέσα για να τον πείσουν να συμβιβαστεί με τον τρόπο που εκείνες θα έκριναν κατάλληλο.

Είναι προφανές ότι μόλις αυτό το τελεσίγραφο εστάλη από τον σουλτάνο στα χέρια του Μεχμέτ Αλή, το ζήτημα θα ήταν για πάντα εκτός του ελέγχου του σουλτάνου και η διευθέτηση των υποθέσεών του θα βρισκόταν, από εκείνη τη στιγμή, στα χέρια ξένων δυνάμεων. Ο σουλτάνος έστειλε τον Ριφάτ Μπέη με κυβερνητικό ατμόπλοιο στην Αλεξάνδρεια, για να κοινοποιήσει το τελεσίγραφο στον πασά. Παραδόθηκε στα χέρια του και τέθηκε σε ισχύ, την ενδέκατη Αυγούστου 1840! Την ίδια ημέρα, ο σουλτάνος απέστειλε ένα σημείωμα στους πρεσβευτές των τεσσάρων δυνάμεων, ρωτώντας ποιο ήταν το σχέδιο που επρόκειτο να τεθεί σε εφαρμογή σε περίπτωση που ο πασάς αρνούνταν να

συμμορφωθεί με τους όρους του τελεσιγράφου. Στο σημείωμα αυτό απάντησαν ότι είχε ληφθεί πρόνοια και δεν υπήρχε λόγος να ανησυχήσει για οποιοδήποτε ενδεχόμενο που θα μπορούσε να προκύψει. Σήμερα, η περίοδος των τριακοσίων ενενήντα ενός ετών και δεκαπέντε ημερών, που είχε οριστεί για τη συνέχιση της οθωμανικής εξουσίας έχει λήξει, και πού είναι η ανεξαρτησία του σουλτάνου; — Έχει Χαθεί! Ποιος είχε τώρα την κυριαρχία της οθωμανικής αυτοκρατορίας στα χέρια του; — Οι τέσσερις μεγάλες δυνάμεις, και αυτή η αυτοκρατορία έκτοτε υφίσταται μόνο με την ανοχή αυτών των χριστιανικών δυνάμεων. Έτσι, η προφητεία εκπληρώθηκε κατά γράμμα.

Από τότε που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά αυτό το θέμα το 1838, όπως προαναφέρθηκε, ο χρόνος που ορίστηκε για την εκπλήρωση αυτής της προφητείας - δηλαδή, η 11η Αυγούστου 1840 – έγινε αντικείμενο της προσοχής χιλιάδων ανθρώπων οι οποίοι εκδήλωσαν έντονο ενδιαφέρον. Η ακριβής εκπλήρωση του γεγονότος που προβλέφτηκε τότε, έδειξε προς όλους τη σωστή ερμηνεία της προφητείας και έδωσε μια ισχυρή ώθηση στο μεγάλο κίνημα της Δ. Παρουσίας που τότε άρχιζε να προσελκύει την προσοχή του κόσμου.

Εδάφιο 20. Και οι υπόλοιποι από τους ανθρώπους, που δεν θανατώθηκαν μ' αυτές τις πληγές, ούτε μετανόησαν από τα έργα των χεριών τους, ώστε να μη προσκυνήσουν τα δαιμόνια, και τα είδωλα τα χρυσά και τα ασημένια και τα χάλκινα και τα πέτρινα και τα ξύλινα, που ούτε να βλέπουν μπορούν ούτε να ακούν ούτε να περπατούν· 21. και δεν μετανόησαν από τους φόνους τους ούτε από τις φαρμακείες τους ούτε από την πορνεία τους ούτε από τις κλοπές τους.

Ο Θεός επιθυμεί οι άνθρωποι να λαμβάνουν υπόψη τις κρίσεις Του και να δέχονται τα μαθήματα που Εκείνος σκοπεύει να μεταδώσει μέσω αυτών. Όμως πόσο αργοί είναι στο να μαθαίνουν! Και πόσο τυφλοί μπροστά στις ενδείξεις της πρόνοιας! Τα γεγονότα που έλαβαν χώρα κάτω από την έκτη σάλπιγγα αποτέλεσαν το δεύτερο αλλοίμονο. Ωστόσο, αυτές οι κρίσεις δεν οδήγησαν σε καμία βελτίωση στους τρόπους και την ηθική των ανθρώπων. Όσοι διέφυγαν τις κρίσεις αυτές δεν έμαθαν τίποτα από την πτώση τους πάνω στη γη. Η λατρεία των διαβόλων (δαιμόνων, νεκρών ανθρώπων θεοποιημένων) και των ειδώλων από χρυσό, ασήμι, χαλκό, πέτρα και ξύλο, βρίσκει μια εκπλήρωση στη λατρεία των αγίων και στη λατρεία εικόνων της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Οι φόνοι, οι μαγείες (δήθεν θαύματα μέσω της μεσολάβησης των αποθανόντων αγίων), οι πορνείες και οι κλοπές, σε χώρες όπου έχει επικρατήσει η ρωμαϊκή θρησκεία, δεν έχουν εξαλειφθεί.

Οι ορδές των Σαρακηνών και των Τούρκων αφέθηκαν ελεύθερες ως μάστιγα και τιμωρία πάνω στον αποστάτη Χριστιανισμό. Οι άνθρωποι υπέστησαν την τιμωρία, αλλά δεν πήραν κανένα μάθημα από αυτήν.

Κεφάλαιο 10 - Η διακήρυξη της Δ. Παρουσίας

Το ανοιγμένο βιβλίο — Ο καιρός του τέλους — Το κλείσιμο των προφητικών περιόδων — Σάλπισμα της έβδομης σάλπιγγας — Το γλυκό και το πικρό.

Εδάφιο 1. Και είδα έναν άλλον ισχυρό άγγελο που κατέβαινε από τον ουρανό, ντυμένον με νεφέλη· κι επάνω στο κεφάλι του ήταν το ουράνιο τόξο· και το πρόσωπό του ήταν σαν τον ήλιο, και τα πόδια του σαν στύλοι φωτιάς. 2. Και στο χέρι του είχε ένα μικρό βιβλίο ανοιγμένο· και έβαλε το δεξί του πόδι επάνω στη θάλασσα, ενώ το αριστερό του το έβαλε επάνω στη γη·

Με αυτό το απόσπασμα έχουμε μια ακόμα περίπτωση κατά την οποία η διαδοχή των γεγονότων διακόπτεται για ένα διάστημα, και εισάγεται αυτό το κεφάλαιο ως —

Μια παρενθετική προφητεία. — Το κεφάλαιο 9 έκλεισε με τα γεγονότα της έκτης σάλπιγγας. Αναφορά στο σάλπισμα της έβδομης σάλπιγγας δεν γίνεται μέχρι να φτάσουμε στο 15ο εδάφιο του κεφαλαίου 11. Ολόκληρο το κεφάλαιο 10, και ένα μέρος του κεφαλαίου 11, επομένως, είναι μια παρένθεση μεταξύ της έκτης και της έβδομης σάλπιγγας. Τα γεγονότα που συνδέονται με το σάλπισμα της έκτης σάλπιγγας καταγράφονται στο κεφάλαιο 9. Ο προφήτης έχει να αναφέρει κάποια άλλα γεγονότα πριν από το άνοιγμα της έβδομης σάλπιγγας, και βρίσκει την ευκαιρία να το κάνει στο διάστημα που παρεμβάλλεται μέχρι το 15ο εδάφιο του κεφαλαίου 11. Ανάμεσα σε αυτά είναι και η προφητεία του κεφαλαίου 10. Ας δούμε πρώτα τη χρονολόγηση του μηνύματος αυτού του αγγέλου.

Το μικρό βιβλίο. — "*Και στο χέρι του είχε ένα μικρό βιβλίο ανοιγμένο*". Υπάρχει ένα απαραίτητο συμπέρασμα που εξάγεται από αυτή τη φράση, ότι δηλαδή αυτό το βιβλίο που τώρα άνοιξε κάποτε είχε κλείσει. Στον Δανιήλ διαβάζουμε για ένα βιβλίο που έκλεισε και σφραγίστηκε για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα: "*Και εσύ, Δανιήλ, κλείσε με ασφαλή τρόπο αυτά τα λόγια, και σφράγισε το βιβλίο, μέχρι τον έσχατο καιρό· τότε, πολλοί θα περιτρέχουν, και η γνώση θα πληθυνθεί.*", Δανιήλ 12:4. Δεδομένου ότι αυτό το βιβλίο έπρεπε να μείνει κλειστό μόνο μέχρι τον καιρό του τέλους, προκύπτει ότι κατά τον καιρό του τέλους το βιβλίο θα ανοιγόταν, και καθώς το κλείσιμό του αναφέρθηκε στην προφητεία, θα ήταν λογικό να περιμένουμε ότι ανάμεσα στις προβλέψεις των γεγονότων που θα λάβουν χώρα κατά τον καιρό του τέλους, θα αναφερόταν και το άνοιγμα αυτού του βιβλίου. Δεν υπάρχει άλλο βιβλίο στην Αγία Γραφή που να αναφέρεται ότι είναι κλειστό και σφραγισμένο εκτός από το βιβλίο της προφητείας του Δανιήλ, και δεν υπάρχει κάποια αναφορά για το άνοιγμα αυτού του βιβλίου, εκτός αν πρόκειται γι αυτό που βρίσκεται εδώ στο 10ο κεφάλαιο της Αποκάλυψης. Βλέπουμε, επιπλέον, ότι και στις δύο περιπτώσεις [Δανιήλ κεφ.12, Αποκ. κεφ.10] το περιεχόμενο που αποδίδεται στο βιβλίο είναι το ίδιο. Το βιβλίο που ο Δανιήλ έλαβε την εντολή να κλείσει και να σφραγίσει αναφερόταν στον χρόνο: "*Μέχρι πότε θα είναι το τέλος αυτών των θαυμάσιων πραγμάτων;*" Και όταν ο άγγελος αυτού του κεφαλαίου κατεβαίνει με το μικρό βιβλίο ανοιχτό, στο οποίο βασίζει την

Ο άγγελος πάνω στη γή και τη θάλασσα (Αποκ.10:9)

εξαγγελία του, δίνει ένα μήνυμα σε σχέση πάλι με τον χρόνο: "*καιρός δεν θα υπάρχει πλέον*". Για να φανεί ότι αυτές οι δύο φράσεις αναφέρονται σε ένα βιβλίο, και για να αποδειχθεί ότι το μικρό βιβλίο που ο άγγελος είχε στο χέρι του ανοιχτό, ήταν το βιβλίο της προφητείας του Δανιήλ δεν χρειάζεται τίποτα περισσότερο από τα ανωτέρω.

Φτάνουμε τώρα σε ένα σημαντικό σημείο για την εξεύρεση της χρονολόγησης του μηνύματος αυτού του αγγέλου. Είδαμε ότι η προφητεία και πιο συγκεκριμένα οι προφητικές περίοδοι του Δανιήλ, δεν επρόκειτο να φανερωθούν μέχρι τον έσχατο καιρό, και έτσι αν αυτό είναι το βιβλίο που ο άγγελος είχε στο χέρι του ανοιχτό, συνεπάγεται ότι διακηρύττει το μήνυμά του κατά την εποχή που θα έπρεπε το βιβλίο να είναι ανοιγμένο, δηλαδή κάπου μετά την έναρξη του έσχατου καιρού. Το μόνο που απομένει τώρα ως προς αυτό το σημείο είναι να εξακριβώσουμε πότε ξεκίνησε ο έσχατος καιρός. Το ίδιο το βιβλίο του Δανιήλ παρέχει τα δεδομένα από τα οποία αυτό μπορεί να βρεθεί. Στο Δανιήλ 11, από το εδάφιο 30, παρουσιάζεται η παπική δύναμη. Στο εδάφιο 35 διαβάζουμε: "*Και από τους συνετούς θα πέσουν, για να δοκιμαστούν, και να καθαριστούν, και να λευκανθούν, μέχρι τον έσχατο καιρό*". Εδώ παρουσιάζεται η περίοδος της κυριαρχίας του μικρού κέρατος, κατά την οποία οι άγιοι, οι καιροί και οι νόμοι θα παραδίδονταν στο χέρι του, και θα υπέφεραν από αυτόν τρομερούς διωγμούς. Η περίοδος αυτή φτάνει μέχρι τον έσχατο καιρό. Τελείωσε το 1798 μ.Χ., όταν έληξαν τα 1260 χρόνια της παπικής κυριαρχίας. Τότε άρχισε ο έσχατος καιρός, και το βιβλίο ανοίχτηκε. Και από τότε, πολλοί περιτρέχουν, και η γνώση για αυτά τα προφητικά θέματα έχει αυξηθεί σημαντικά.

Η χρονολόγηση των γεγονότων του 10ου κεφ. της Αποκάλυψης διαπιστώνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι αυτός ο άγγελος είναι πανομοιότυπος με τον πρώτο άγγελο του 14ου κεφ. της Αποκάλυψης. Τα σημεία ταύτισης μεταξύ τους εύκολα γίνονται ορατά: (1) Και οι δύο έχουν ένα ειδικό μήνυμα να διακηρύξουν, (2) και οι δύο εκφωνούν την εξαγγελία τους με δυνατή φωνή, (3) και οι δύο χρησιμοποιούν παρόμοια γλώσσα, αναφερόμενοι στον μεγάλο Δημιουργό ως τον δημιουργό του ουρανού και της γης, της θάλασσας και των πραγμάτων που υπάρχουν μέσα σε αυτά, και (4) και οι δύο διακηρύττουν σχετικά με τον καιρό, ο ένας ορκίζεται ότι καιρός δεν θα υπάρχει πλέον, και ο άλλος διακηρύσσει ότι η ώρα της κρίσης του Θεού έχει έρθει. Όμως το μήνυμα της Αποκάλυψης 14:6 τοποθετείται χρονικά μετά την έναρξη του έσχατου καιρού. Διακηρύσσει ότι η ώρα της κρίσης του Θεού έχει έρθει, και ως εκ τούτου πρέπει να απευθύνεται στην τελευταία γενιά. Ο Παύλος δεν κήρυξε την ώρα της κρίσης που θα ερχόταν. Ο Λούθηρος και οι συνεργάτες του επίσης δεν κήρυξαν γι αυτήν. Ο Παύλος συλλογίστηκε μια κρίση που θα ερχόταν στο αόριστο μέλλον, και ο Λούθηρος την τοποθέτησε τουλάχιστον τριακόσια χρόνια μακριά από την εποχή του. Επιπλέον, ο Παύλος προειδοποίησε την εκκλησία ενάντια σε οποιονδήποτε κήρυττε ότι η ώρα της κρίσης του Θεού είχε έρθει, πριν τον ορισμένο γι αυτήν καιρό. Στη Β΄ Θεσσαλονικείς 2:1-3, λέει: "*Σας παρακαλούμε, μάλιστα, αδελφοί, για την παρουσία τού Κυρίου μας Ιησού Χριστού, και την επισύναξή μας σ' αυτόν, να μη σαλευτείτε γρήγορα από το φρόνημά σας ούτε να αναστατώνεστε, ούτε με πνεύμα ούτε με λόγο ούτε με επιστολή, σαν τάχα να γράφεται από μας, ότι δήθεν πλησίασε η ημέρα τού Χριστού. Ας μη σας εξαπατήσει κάποιος με κανέναν τρόπο· επειδή, δεν θάρθει εκείνη η ημέρα, αν πρώτα δεν έρθει η αποστασία, και αποκαλυφθεί ο άνθρωπος της αμαρτίας, ο γιος τής απώλειας*", κλπ. Εδώ ο Παύλος μας ενημερώνει σχετικά με τον άνθρωπο της αμαρτίας, το μικρό κέρας, τον παπισμό, και καλύπτει με μια προειδοποίηση ολόκληρη την περίοδο της κυριαρχίας του, η

οποία, όπως ήδη παρατηρήθηκε, διήρκεσε 1260 χρόνια, τελειώνοντας το 1798 μ.Χ.. Το 1798, λοιπόν, έπαψε να υφίσταται ο περιορισμός κατά της διακηρύξεως ότι η ημέρα του Χριστού πλησιάζει. Το 1798, άρχισε ο έσχατος καιρός και η σφραγίδα αφαιρέθηκε από το μικρό βιβλίο. Από εκείνη την περίοδο, λοιπόν, ο άγγελος της Αποκάλυψης 14 έχει έρθει στο προσκήνιο διακηρύσσοντας ότι η ώρα της κρίσης του Θεού έχει έρθει. Και από τότε, επίσης, ο άγγελος του κεφαλαίου 10 έχει πάρει τη θέση του στη θάλασσα και στην ξηρά, και έχει ορκιστεί ότι καιρός δεν θα υπάρχει πλέον. Για την ταυτότητά τους δεν μπορεί πλέον να υπάρχει αμφιβολία. Και όλα τα επιχειρήματα με τα οποία προσδιορίζεται ο ένας, είναι εξίσου αποτελεσματικά στην περίπτωση του άλλου. Δεν χρειάζεται να εισέλθουμε σε κανένα επιχείρημα εδώ, για να δείξουμε ότι η τωρινή γενιά έχει γίνει μάρτυρας της εκπλήρωσης αυτών των δύο προφητειών. Η πλήρης εκπλήρωση τους, σύμφωνα με τα γεγονότα, ξεκίνησε με το κήρυγμα της Δ. Παρουσίας, πιο συγκεκριμένα από το 1840 έως το 1844. Η θέση αυτού του αγγέλου, με το ένα πόδι πάνω στη θάλασσα και το άλλο στη γη, υποδηλώνει το εύρος της διακήρυξης του, το οποίο εκτείνεται τόσο στη θάλασσα όσο και στην γη. Αν αυτό το μήνυμα προοριζόταν για μία μόνο χώρα, θα ήταν αρκετό για τον άγγελο να πάρει τη θέση του μόνο πάνω στη γη. Έχει όμως το ένα πόδι πάνω στη θάλασσα, από το οποίο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το μήνυμά του διασχίζει τον ωκεανό και επεκτείνεται στα διάφορα έθνη και τμήματα του πλανήτη. Και αυτό το συμπέρασμα ενισχύεται από το γεγονός ότι η διακήρυξη της Δ. Παρουσίας, που αναφέρθηκε παραπάνω, πήγε σε κάθε ιεραποστολή ανά τον κόσμο. Περισσότερα για αυτό στο κεφάλαιο 14.

Εδάφιο 3. και έκραξε με δυνατή φωνή όπως βρυχάζει το λιοντάρι. Και όταν έκραξε, μίλησαν οι επτά βροντές τις φωνές τους. 4. Και όταν οι επτά βροντές μίλησαν τις δικές τους φωνές, επρόκειτο να γράφω· και άκουσα μια φωνή από τον ουρανό, που μου έλεγε: Σφράγισε εκείνα που μίλησαν οι επτά βροντές, και μη τα γράψεις.

Οι επτά βροντές. — Θα ήταν μάταιο να κάνουμε εκτεταμένες εικασίες για τις επτά βροντές, με την ελπίδα να αποκτήσουμε μια σαφή γνώση για το τι εξέφραζαν. Πρέπει να αποδεχθούμε τις οδηγίες που δόθηκαν στον Ιωάννη σχετικά με αυτές και να τις αφήσουμε εκεί που και εκείνος τις άφησε, σφραγισμένες και κατά συνέπεια άγνωστες σε εμάς. Υπάρχει, ωστόσο, μια εικασία που υπάρχει σε σχέση με αυτές, την οποία θα μπορούσαμε να αναφέρουμε εδώ. Αυτή είναι ότι αυτό που εξέφραζαν οι επτά βροντές είναι η εμπειρία των Αντβεντιστών που συμμετείχαν σε αυτό το κίνημα και περιλαμβάνει την έντονη απογοήτευσή τους και τη δοκιμασία τους. Κάτι, προφανώς, ειπώθηκε που δεν θα ήταν καλό για την εκκλησία να γνωρίζει. Αν ο Θεός είχε δώσει εκ των προτέρων μια θεόπνευστη περιγραφή του κινήματος των Αντβεντιστών, θα ακύρωνε αυτό το κίνημα, το οποίο, μαζί με όλα όσα αυτό περιλάμβανε, πιστεύουμε ακράδαντα ότι ήταν μια επίτευξη των σκοπών Του και σύμφωνο με το θέλημά Του. Γιατί, λοιπόν, αναφέρθηκαν οι επτά βροντές; Ακολουθώντας την παραπάνω εικασία, το συμπέρασμα είναι ότι εμείς, έχοντας συναντήσει στην ιστορία μας ξαφνικά, μυστηριώδη και απροσδόκητα γεγονότα, τόσο εκπληκτικά και παράξενα όσο οι βροντές σε έναν καθαρό ουρανό, δεν θα οδηγούμασταν με απόλυτη αμηχανία να παρατήσουμε την αποστολή μας, γιατί θα μπορούσαμε να συμπεράνουμε, ότι

όλα είναι στην τάξη και την πρόνοια του Θεού, αφού αυτού του είδους τα γεγονότα σφραγίστηκαν και κρύφτηκαν από την εκκλησία.

Εδάφιο 5. Και ο άγγελος που είδα να στέκεται επάνω στη θάλασσα κι επάνω στη γη, σήκωσε το χέρι του στον ουρανό, 6. και ορκίστηκε σ' αυτόν που ζει στους αιώνες των αιώνων, ο οποίος έκτισε τον ουρανό, και εκείνα που είναι μέσα σ' αυτόν, και τη γη, και εκείνα που είναι σ' αυτή, και τη θάλασσα, και εκείνα που είναι μέσα σ' αυτή, ότι καιρός δεν θα υπάρχει πλέον·

Καιρός δεν θα υπάρχει πλέον. — Ποιο είναι το νόημα αυτής της τόσο σοβαρής δήλωσης; Σίγουρα δεν μπορεί να εννοεί ότι με το μήνυμα αυτού του αγγέλου, ο χρόνος, όπως υπολογίζεται σε αυτόν τον κόσμο, σε σύγκριση με την αιωνιότητα, θα πρέπει να τελειώσει, γιατί το επόμενο εδάφιο μιλάει για τις ημέρες της φωνής του έβδομου αγγέλου, και το κεφάλαιο 11:15-19 μας δίνει μερικά από τα γεγονότα που θα λάβουν χώρα κάτω από αυτή τη σάλπιγγα, τα οποία συμβαίνουν στην παρούσα κατάσταση του κόσμου. Επίσης δεν μπορεί να εννοεί το χρονικό σημείο που κλείνει η θύρα της χάρης, γιατί αυτή θα κλείσει αφού ο Χριστός ολοκληρώσει το έργο Του ως αρχιερέας, το οποίο δεν μπορεί να συμβεί παρά μόνο αφού ο έβδομος άγγελος αρχίσει να σαλπίζει, Αποκάλυψη 11:19. Πρέπει επομένως να εννοεί τον προφητικό καιρό - χρόνο, γιατί δεν υπάρχει κάτι άλλο το οποίο θα μπορούσε να προσδιορίζει. Προφητικός καιρός δεν θα υπάρχει πια — όχι ότι ο χρόνος δεν πρέπει ποτέ να χρησιμοποιείται μέσα στην προφητεία, γιατί οι "*ημέρες της φωνής του έβδομου αγγέλου*", που αναφέρονται αμέσως μετά, αναμφίβολα σημαίνουν τα χρόνια του έβδομου αγγέλου, αλλά το ότι καμία προφητική περίοδος δεν πρέπει να εκτείνεται πέρα από αυτό το μήνυμα, και όσες φτάνουν στο τελευταίο σημείο θα πρέπει να τελειώνουν όλες εκεί. Επιχειρήματα σχετικά με τις προφητικές περιόδους, που δείχνουν ότι οι μεγαλύτερες δεν μπορούν να εκτείνονται πέρα από το φθινόπωρο του 1844 μ.Χ., μπορούν βρεθούν στις παρατηρήσεις των εδαφίων Δανιήλ 8:14, 9:20-27.

Εδάφιο 7. αλλά, κατά τις ημέρες τής φωνής τού έβδομου αγγέλου, όταν πρόκειται να σαλπίσει, τότε θα πραγματοποιηθεί το μυστήριο του Θεού, όπως φανέρωσε στους δικούς του δούλους, τους προφήτες.

Οι ημέρες της φωνής του έβδομου αγγέλου. — Αυτή η έβδομη σάλπιγγα δεν είναι αυτή που αναφέρεται στην Α΄ Κορινθίους 15:52 ως η τελευταία σάλπιγγα, η οποία ξυπνά τους κεκοιμημένους νεκρούς, αλλά είναι η έβδομη στη σειρά των επτά σαλπίγγων, της οποίας η διάρκεια του σαλπίσματος, όπως και των υπολοίπων της σειράς, καταλαμβάνει κάποιες ημέρες (ή χρόνια). Στις ημέρες που θα αρχίσει να σαλπίζει, θα πραγματοποιηθεί το μυστήριο του Θεού. Όχι την ημέρα που θα αρχίσει να σαλπίζει, ούτε στην αρχή του σαλπίσματος της, αλλά στα πρώτα χρόνια του σαλπίσματος της, θα πραγματοποιηθεί το μυστήριο του Θεού.

Έναρξη της έβδομης σάλπιγγας. — Ανάμεσα στα γεγονότα που σχετίζονται με το σάλπισμα της έβδομης σάλπιγγας είναι η έναρξή του σαλπίσματος της, η οποία μπορεί να εντοπιστεί με επαρκή ακρίβεια ότι τοποθετείται στο τέλος των προφητικών περιόδων, δηλαδή το 1844 μ.Χ.. Το μυστήριο του Θεού πρόκειται να ολοκληρωθεί, όχι πολλά χρόνια μετά το έτος αυτό. Το μεγάλο γεγονός, όποιο κι αν είναι, είναι ακριβώς μπροστά μας.

Κοντά μας είναι ένα τελικό και αποφασιστικό έργο, όποια σημασία και σοβαρότητα κι αν έχει. Η ολοκλήρωση οποιουδήποτε από τα έργα του Θεού έχει ιδιαίτερη σημασία. Μια τέτοια πράξη σηματοδοτεί μια σοβαρή και σημαντική εποχή. Ο Σωτήρας μας, όταν πέθαινε πάνω στον σταυρό, φώναξε: "*Τετέλεσται*" (Ιωάννου 19:30). Όταν πάλι ολοκληρωθεί το μεγάλο έργο ελέους για τον αμαρτωλό άνθρωπο, θα βγει μια φωνή από τον θρόνο του Θεού σαν βροντή που θα ακούγεται σε όλη τη γη η οποία θα διακηρύσσει τη σοβαρή απόφαση: "*Πραγματοποιήθηκε*" Αποκάλυψη 16:17. Επομένως, δεν είναι περιττή η ανησυχία που μας ωθεί να διερευνήσουμε πως επηρεάζουν γεγονότα σαν αυτά τις αιώνιες ελπίδες και τα ενδιαφέροντά μας. Και, όταν διαβάζουμε για την ολοκλήρωση του μυστηρίου του Θεού, ας αναρωτηθούμε τι είναι αυτό το μυστήριο και σε τι συνίσταται η ολοκλήρωσή του.

Το μυστήριο του Θεού. — Μερικά αποσπάσματα από τη Βίβλο που έχει δοθεί ως "*λυχνάρι στα πόδια μας*", θα μας δείξουν ποιο είναι αυτό το μυστήριο, Εφεσίους 1:9,10: "*καθώς γνωστοποίησε σε μας το μυστήριο του θελήματός του, σύμφωνα με την ευδοκία του, που από πριν έθεσε μέσα στον εαυτό του, σε οικονομία τού πληρώματος των καιρών, να ανακεφαλαιώσει τα πάντα στον Χριστό, και αυτά που είναι μέσα στους ουρανούς και αυτά που είναι επάνω στη γη*". Εδώ ο σκοπός του Θεού να συνάξει τα πάντα στον Χριστό ονομάζεται ως το "*μυστήριο*" του θελήματος Του. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω του ευαγγελίου, Εφεσίους 6:19: "*Και για μένα,* (ο Παύλος ζητά να γίνουν προσευχές), *για να μου δοθεί λόγος να ανοίξω το στόμα μου με παρρησία, ώστε να κάνω γνωστό το μυστήριο του ευαγγελίου*". Εδώ αναφέρεται ξεκάθαρα το ευαγγέλιο ως μυστήριο. Στους Κολοσσαείς 4:3 ονομάζεται το μυστήριο του Χριστού. Εφεσίους 3:3, 6: "*ότι διαμέσου αποκάλυψης μου φανέρωσε το μυστήριο, (όπως με συντομία σάς έγραψα πριν...*", κλπ., "*να είναι τα έθνη συγκληρονόμα και σύσσωμα και συμμέτοχα στην υπόσχεσή του μέσα στον Χριστό, διαμέσου τού ευαγγελίου* ". Ο Παύλος εδώ δηλώνει ότι το μυστήριο του γνωστοποιήθηκε διαμέσου αποκάλυψης, όπως είχε γράψει και προηγουμένως. Σε αυτό αναφέρεται στην επιστολή του προς Γαλάτες, όπου κατέγραψε ό,τι του είχε δοθεί "*διαμέσου αποκάλυψης*", με αυτά τα λόγια: "*Αλλά, αδελφοί, σας κάνω γνωστό ότι το ευαγγέλιο που κηρύχθηκε από μένα δεν είναι ανθρώπινο· επειδή, ούτε εγώ το παρέλαβα από άνθρωπο ούτε το διδάχθηκα, αλλά διαμέσου αποκάλυψης του Ιησού Χριστού*", Γαλάτες 1:11,12. Εδώ ο Παύλος μας λέει ξεκάθαρα ότι αυτό που έλαβε μέσω αποκάλυψης ήταν το ευαγγέλιο. Στην Εφεσίους 3:3, το αποκαλεί μυστήριο που του φανερώθηκε διαμέσου αποκάλυψης, όπως είχε γράψει προηγουμένως. Η επιστολή προς Γαλάτες γράφτηκε το 58 μ.Χ. και αυτή προς Εφεσίους το 64 μ.Χ..

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις μαρτυρίες, λίγοι θα είναι διατεθειμένοι να αρνηθούν ότι το μυστήριο του Θεού είναι το ευαγγέλιο. Είναι το ίδιο, λοιπόν, σαν ο άγγελος να είχε δηλώσει: «κατά τις ημέρες τής φωνής τού έβδομου αγγέλου, όταν πρόκειται να σαλπίσει, τότε θα ολοκληρωθεί το ευαγγέλιο». Ποια είναι όμως η ολοκλήρωση του ευαγγελίου; Ας ρωτήσουμε πρώτα για ποιο λόγο δόθηκε. Δόθηκε για να πάρει από τα έθνη έναν λαό για το όνομα του Θεού, Πράξεις 15:14. Η ολοκλήρωση του ευαγγελίου πρέπει, φυσικά, να είναι το τέλος αυτού του έργου. Θα ολοκληρωθεί όταν συμπληρωθεί ο αριθμός του λαού του Θεού, οπότε τότε θα παύσει να προσφέρεται έλεος και η θύρα της χάρης θα κλείσει.

Το θέμα βρίσκεται τώρα μπροστά μας σε όλο του το μέγεθος. Το μνημειώδες έργο που πρέπει να επιτευχθεί στις πρώτες ημέρες της φωνής του έβδομου αγγέλου, του

οποίου η σάλπιγγα αντηχεί σε όλο τον κόσμο από την αξέχαστη εποχή του 1844 μέχρι σήμερα, είναι τόσο μεγάλο. Ο Θεός δεν είναι νωθρός, στο έργο Του δεν υπάρχει αβεβαιότητα, είμαστε έτοιμοι για το αποτέλεσμα;

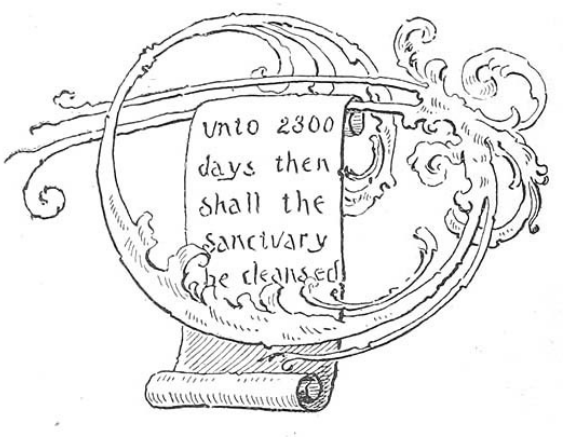
Εδάφιο 8. Και η φωνή που άκουσα από τον ουρανό, μιλούσε πάλι μαζί μου, και έλεγε: Πήγαινε, πάρε το μικρό ανοιγμένο βιβλίο, που είναι στο χέρι του αγγέλου, ο οποίος στέκεται επάνω στη θάλασσα κι επάνω στη γη. 9. Και πήγα προς τον άγγελο, λέγοντας σ' αυτόν να μου δώσει το μικρό βιβλίο. Και μου λέει: Πάρε, και φά' το ολοκληρωτικά· και θα πικράνει την κοιλιά σου, όμως στο στόμα σου θα είναι γλυκό σαν μέλι. 10. Και πήρα το μικρό βιβλίο από το χέρι τού αγγέλου, και το έφαγα ολοκληρωτικά· και στο στόμα μου ήταν γλυκό σαν μέλι· και όταν το έφαγα, πικράθηκε η κοιλιά μου.

Στο εδάφιο 8, ο ίδιος ο Ιωάννης παρουσιάζεται προκειμένου να αναλάβει τον ρόλο του ως εκπρόσωπος της εκκλησίας, επειδή πιθανώς η εκκλησία επρόκειτο να αντιμετωπίσει μια ιδιόμορφη εμπειρία, που ο Κύριος της προφητείας ήθελε να πραγματοποιηθεί, αλλά η οποία δεν θα μπορούσε να παρουσιαστεί σωστά με το σύμβολο ενός αγγέλου. Όταν παρουσιάζεται μόνο μια απλή διακήρυξη, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται η ιδιόμορφη εμπειρία που πρόκειται να περάσει η εκκλησία σε σχέση με αυτήν την διακήρυξη, οι άγγελοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως σύμβολα για να αντιπροσωπεύσουν τους θρησκευτικούς δασκάλους που διακηρύττουν αυτό το μήνυμα, όπως στην Αποκάλυψη 14. Όταν όμως πρόκειται να παρουσιαστεί κάποια συγκεκριμένη εμπειρία της εκκλησίας, η περίπτωση είναι προφανώς διαφορετική. Αυτή η εμπειρία θα μπορούσε να παρουσιαστεί πιο κατάλληλα χρησιμοποιώντας κάποιο μέλος της ανθρώπινης οικογένειας. Ως εκ τούτου, ο ίδιος ο Ιωάννης καλείται να παίξει έναν ρόλο σε αυτή τη συμβολική αναπαράσταση. Έχοντας αυτό ως δεδομένο, ο άγγελος που εμφανίστηκε εδώ στον Ιωάννη μπορεί να αντιπροσωπεύει αυτόν τον θεϊκό αγγελιοφόρο, ο οποίος, με τη σειρά που τηρείται σε όλο το έργο του Θεού, είναι υπεύθυνος για αυτό το μήνυμα. Ή μπορεί να παρουσιάζεται με σκοπό να αναπαραστήσει τη φύση του μηνύματος και την πηγή από την οποία προέρχεται.

Δεν είναι λίγοι από αυτούς που ζουν τώρα που έχουν βιώσει με τη δική τους εμπειρία μια εντυπωσιακή εκπλήρωση αυτών των εδαφίων, λόγω της χαράς με την οποία δέχτηκαν το μήνυμα της άμεσης δευτέρας παρουσίας του Χριστού, τη γλυκύτητα που έμοιαζε με μέλι, των πολύτιμων αληθειών που αποκαλύφθηκαν τότε, και τη θλίψη και τον πόνο που ακολούθησε, όταν στον καθορισμένο χρόνο το 1844 ο Κύριος δεν ήρθε, αλλά ήρθε στη θέση Του μια μεγάλη απογοήτευση. Είχε γίνει ένα λάθος που προφανώς αφορούσε το περιεχόμενο του μικρού βιβλίου που έτρωγαν. Αυτό που ήταν τόσο γλυκό σαν μέλι στη γεύση του, ξαφνικά έγινε πικρό σαν αψιθιά και χολή. Όσοι όμως είχαν την υπομονή να υπομείνουν τη διαδικασία της πέψης, τρόπος του λέγειν, σύντομα συνειδητοποίησαν ότι το λάθος τους ήταν μόνο ως προς το συμβάν, όχι ως προς τον χρόνο του συμβάντος, και ότι αυτό που τους είχε δώσει ο άγγελος δεν ήταν προς θάνατο, αλλά για τροφή και στήριξή τους, (βλέπε τα ίδια γεγονότα που παρουσιάζονται με παρόμοιο τρόπο στον Ιερεμία 15:16-18).

Εδάφιο 11. Και μου λέει: Πρέπει πάλι να προφητεύσεις για λαούς και έθνη και γλώσσες και πολλούς βασιλιάδες.

Ο Ιωάννης, ως εκπρόσωπος της εκκλησίας, λαμβάνει εδώ από τον άγγελο μια άλλη εντολή. Όταν σταμάτησε η διακήρυξη του πρώτου και του δεύτερου μηνύματος του κεφ.14, ένα άλλο μήνυμα έπρεπε να αρχίσει να διακηρύσσεται. Με άλλα λόγια, εδώ έχουμε μια προφητεία για το μήνυμα του τρίτου αγγέλου, που βρίσκεται τώρα, όπως πιστεύουμε, σε διαδικασία εκπλήρωσης. Αυτό το έργο δεν προορίζεται να γίνει μόνο σε μια γωνιά του κόσμου, γιατί απευθύνεται "*σε κάθε έθνος και φυλή και γλώσσα και λαό*", (βλέπε κεφάλαιο 14).

"*Μέχρι 2.300 ημερονύκτια· τότε, το αγιαστήριο θα καθαριστεί.*" Δαν. 8:14

Κεφάλαιο 11 – Οι Δύο Μάρτυρες

Ένα σημαντικό μήνυμα — Η Γαλλική επανάσταση του 1793 — Πνευματικά Σόδομα — Συντρίψτε τον άθλιο! — Η Βίβλος θριαμβεύει — Τα έθνη οργίζονται — Ο ναός του Θεού στον ουρανό άνοιξε.

Εδάφιο 1. Και μου δόθηκε ένα καλάμι όμοιο με ράβδο· και ο άγγελος στεκόταν, λέγοντας: Σήκω, και μέτρησε τον ναό τού Θεού, και το θυσιαστήριο, κι αυτούς που προσκυνούν μέσα σ' αυτόν. 2. Την αυλή, όμως, που είναι απέξω από τον ναό, άφησέ την έξω, και μη τη μετρήσεις, επειδή δόθηκε στα έθνη· και θα πατήσουν την άγια πόλη για 42 μήνες.

Οι οδηγίες που ο άγγελος είχε αρχίσει να δίνει στον Ιωάννη στο προηγούμενο κεφάλαιο, συνεχίζονται εδώ. Αυτά τα εδάφια, επομένως, ανήκουν θεματολογικό στο προηγούμενο κεφάλαιο και δεν θα έπρεπε να χωρίζονται από την παρούσα διαίρεση. Στο τελευταίο εδάφιο του κεφαλαίου 10, ο άγγελος έδωσε στον Ιωάννη, ως εκπρόσωπο της εκκλησίας, μια νέα αποστολή. Με άλλα λόγια, όπως ήδη δείξαμε, σε αυτό το εδάφιο έχουμε μια προφητεία για το μήνυμα του τρίτου αγγέλου. Τώρα ακολουθεί μια μαρτυρία που δείχνει ποια πρέπει να είναι η φύση αυτού του μηνύματος. Συνδέεται με τον ναό του Θεού στον ουρανό και έχει σχεδιαστεί για να καταστήσει μια ομάδα ανθρώπων ικανή να είναι προσκυνητές μέσα σε αυτόν. Ο ναός εδώ δεν μπορεί να σημαίνει την εκκλησία, γιατί η εκκλησία παρουσιάζεται σε σχέση με αυτόν τον ναό ως αυτοί "*που προσκυνούν μέσα σ' αυτόν*". Ο ναός, επομένως, είναι κυριολεκτικά ο επουράνιος ναός και οι προσκυνητές η αληθινή εκκλησία στη γη. Είναι προφανές ότι εδώ δεν γίνεται μέτρηση αυτών των προσκυνητών ώστε να διαπιστωθεί το ύψος και η περιφέρεια του καθενός σε πόδια και ίντσες, αλλά μετρώνται ως προσκυνητές, και ο χαρακτήρας τους μπορεί να μετρηθεί μόνο με κάποιο μέτρο δικαίου, δηλαδή, έναν νόμο ή έναν κανόνα συμπεριφοράς. Καταλήγουμε στο συμπέρασμα επομένως ότι οι δέκα εντολές, το μέτρο που έχει δώσει ο Θεός για να μετρηθεί "*το παν του ανθρώπου*", περιλαμβάνονται στο καλάμι όμοιο με ράβδο το οποίο ο άγγελος έδωσε στον Ιωάννη. Ο ίδιος αυτός νόμος έχει τεθεί, κάτω από το μήνυμα του τρίτου αγγέλου, στα χέρια της εκκλησίας πράγμα που εκπληρώνει αυτήν την προφητεία. Αυτό είναι λοιπόν το μέτρο με το οποίο οι προσκυνητές του Θεού θα πρέπει πλέον τώρα να δοκιμάζονται.

Έχοντας δει τι συμβολίζει η μέτρηση όσων προσκυνούν μέσα στον ναό, διερευνούμε περαιτέρω: Τι συμβολίζει όμως η μέτρηση του ναού; Η μέτρηση οποιουδήποτε αντικειμένου απαιτεί να εξετάσουμε με ιδιαίτερη προσοχή αυτό το αντικείμενο. Έτσι, αναμφίβολα, η κλήση προς τον Ιωάννη να σηκωθεί και να μετρήσει τον ναό του Θεού είναι μια προφητική εντολή προς την εκκλησία να εξετάσει το θέμα του ναού, δηλαδή του αγιαστηρίου, με ιδιαίτερη προσοχή. Πώς όμως μπορεί να γίνει αυτό χρησιμοποιώντας τη μετρητική ράβδο που δόθηκε στην εκκλησία; Με τις δέκα εντολές και μόνο δεν θα μπορούσαμε να το κάνουμε. Όταν, ωστόσο, παραλάβουμε ολόκληρο το μήνυμα, οδηγούμαστε από αυτό να εξετάσουμε το επουράνιο αγιαστήριο,

χρησιμοποιώντας τόσο τις εντολές του Θεού όσο και τη διακονία του Χριστού που συνδέεται με αυτές. Ως εκ τούτου, συμπεραίνουμε ότι η μετρητική ράβδος, λαμβανόμενη συνολικά, είναι το ειδικό μήνυμα που δίνεται τώρα στην εκκλησία, το οποίο αγκαλιάζει τις μεγάλες αλήθειες που αφορούν αυτή την εποχή, συμπεριλαμβανομένων των δέκα εντολών. Με αυτό το μήνυμα, η προσοχή μας στράφηκε στον επουράνιο ναό, και εξαιτίας αυτού προέκυψε το φως και η αλήθεια για αυτό το θέμα. Μετράμε λοιπόν τον ναό και το θυσιαστήριο, δηλαδή τη διακονία που συνδέεται με τον ναό, το έργο και τη θέση του μεγάλου Αρχιερέα μας, και μετράμε τους προσκυνητές με εκείνο το μέρος της ράβδου που σχετίζεται με τον χαρακτήρα μας, δηλαδή, τις δέκα εντολές.

"*Την αυλή, όμως, που είναι απέξω από τον ναό, άφησέ την έξω*". Σαν να λέει, η προσοχή της εκκλησίας κατευθύνεται τώρα στον εσωτερικό ναό και στη λειτουργία που γίνεται εκεί. Τα ζητήματα που αφορούν την αυλή έχουν μικρότερη σημασία τώρα. Δίνεται στους Εθνικούς. Το ότι η αυλή αναφέρεται σε αυτή τη γη αποδεικνύεται ως εξής: Η αυλή είναι ο τόπος όπου θανατώθηκαν τα θύματα, των οποίων το αίμα έπρεπε να διακονηθεί μέσα στο αγιαστήριο. Το πρωτότυπο θύμα [το οποίο συμβόλιζαν οι τύποι των θυσιών του τελετουργικού νόμου] έπρεπε να πεθάνει στην πρωτότυπη αυλή· και πράγματι πέθανε στον Γολγοθά, στην Ιουδαία. Έχοντας εισαγάγει με τον τρόπο αυτό τους Εθνικούς, η προσοχή του προφήτη στρέφεται τώρα σε ένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της αποστασίας των Εθνικών, δηλαδή, στην καταπάτηση της αγίας πόλης σαράντα δύο μήνες κατά την περίοδο της παπικής κυριαρχίας. Στη συνέχεια, κατευθύνεται να δει την κατάσταση του λόγου του Θεού, την αλήθεια και την εκκλησία κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Έτσι, μέσω μιας μετάβασης που γίνεται εύκολα και φυσικά, γυρίζουμε πίσω στο παρελθόν και η προσοχή μας στρέφεται σε μια νέα σειρά γεγονότων.

Εδάφιο 3. Και θα δώσω στους δύο μάρτυρές μου να προφητεύσουν για 1.260 ημέρες, ντυμένοι με σάκους.

Αυτές οι 1.260 ημέρες είναι ίδιες με τους σαράντα δύο μήνες του προηγούμενου εδαφίου και αναφέρονται στην περίοδο του παπικού θριάμβου. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι μάρτυρες ήταν ντυμένοι με σάκους, βρίσκονταν δηλαδή στην αφάνεια, και ο Θεός τους έδωσε δύναμη να υπομείνουν και να διατηρήσουν τη μαρτυρία τους σε αυτή τη σκοτεινή και θλιβερή περίοδο. Αλλά ποιοι ή τι είναι αυτοί οι μάρτυρες;

Εδάφιο 4. Αυτά είναι τα δύο ελιόδεντρα, και οι δύο λυχνίες, που στέκονται μπροστά στον Θεό τής γης.

Εδώ γίνεται εμφανής νύξη που παραπέμπει στον Ζαχαρία 4:3-6, όπου εξηγείται ότι τα δύο ελιόδεντρα αντιπροσωπεύουν τον λόγο του Θεού. Επιπλέον ο Δαβίδ μαρτυρεί: "*Η είσοδος των λόγων σου φωτίζει*" και: "*Λύχνος στα πόδια μου είναι ο λόγος σου, και φως στα μονοπάτια μου.*". Η γραπτή μαρτυρία είναι ισχυρότερη από την προφορική. Ο Ιησούς δηλώνει για τις Γραφές της Παλαιάς Διαθήκης: "*εκείνες είναι που δίνουν μαρτυρία για μένα*". Στην παρούσα οικονομία, λέει ότι τα έργα Του είναι εκείνα δίνουν μαρτυρία γι' Αυτόν. Με ποιο τρόπο δίνουν μαρτυρία γι' Αυτόν; Από τότε που οι μαθητές Του που ήταν προσωπικά συνδεδεμένοι μαζί Του όσο Εκείνος ήταν στη γη, έφυγαν από τη ζωή, τα έργα Του δίνουν μαρτυρία γι' Αυτόν μόνο μέσω της Καινής Διαθήκης, όπου μόνο εκεί τα

βρίσκουμε καταγεγραμμένα. Αυτό το ευαγγέλιο της βασιλείας, όπως διακηρύχθηκε κάποτε, θα κηρυχθεί σε όλο τον κόσμο για μαρτυρία σε όλα τα έθνη, κλπ.

Αυτές οι παρατηρήσεις και οι σκέψεις είναι επαρκείς για να υποστηρίξουν το συμπέρασμα ότι οι δύο μάρτυρες του Χριστού είναι η Παλαιά και η Καινή Διαθήκη· η μία δόθηκε στην παλαιά οικονομία και η άλλη στην καινούργια.

Εδάφιο 5. Και αν κάποιος θέλει να τους βλάψει, βγαίνει από το στόμα τους φωτιά και κατατρώει τους εχθρούς τους· και αν κάποιος θέλει να τους βλάψει, έτσι πρέπει κι αυτός να θανατωθεί.

Το να βλάπτεις τον λόγο του Θεού σημαίνει να αντιτίθεσαι, να διαφθείρεις ή να διαστρεβλώνεις τη μαρτυρία του και να απομακρύνεις τους ανθρώπους από αυτόν. Εναντίον εκείνων που κάνουν αυτό το έργο, φωτιά βγαίνει από το στόμα τους για να τους καταβροχθίσει, δηλαδή, στον ίδιο τον λόγο προαναγγέλλεται η κρίση της φωτιάς εναντίον τέτοιων ανθρώπων. Ο λόγος τους Θεού δηλώνει ότι θα έχουν τελικώς τη μερίδα τους στη λίμνη που καίγεται με φωτιά και θειάφι, Μαλαχίας 4:1, Αποκάλυψη 20:15, 22:18, 19 κλπ.

Εδάφιο 6. Αυτοί έχουν εξουσία να κλείσουν τον ουρανό, για να μη βρέχει βροχή κατά τις ημέρες τής προφητείας τους· και έχουν εξουσία επάνω στα νερά, να τα μετατρέπουν σε αίμα, και να χτυπήσουν τη γη με κάθε πληγή, όσες φορές αν το θελήσουν.

Κατά ποίαν έννοια αυτοί οι μάρτυρες έχουν τη δύναμη να κλείσουν τον ουρανό, να μετατρέψουν τα νερά σε αίμα και να φέρουν πληγές πάνω στη γη; Ο Ηλίας έκλεισε τον ουρανό ώστε να μην βρέξει για τρεισήμισι χρόνια, αλλά το έκανε με τον λόγο του Κυρίου. Ο Μωυσής, με τον λόγο του Κυρίου, μετέτρεψε τα νερά της Αιγύπτου σε αίμα. Και όπως ακριβώς αυτές οι κρίσεις, που καταγράφονται στη μαρτυρία τους, έχουν εκπληρωθεί, έτσι και κάθε απειλή και κρίση που καταγγέλλουν εναντίον οποιουδήποτε λαού σίγουρα θα εκπληρωθεί. "*όσες φορές αν το θελήσουν*". Όσες κρίσεις καταγράφονται στις σελίδες τους για να πραγματοποιηθούν, τόσες και θα συμβούν. Ένα παράδειγμα αυτού το οποίο ο κόσμος δεν έχει ακόμη βιώσει είναι οι επτά τελευταίες πληγές [φιάλες] που θα πέσουν πάνω στη γη.

Εδάφιο 7. Και όταν τελειώσουν τη μαρτυρία τους, το θηρίο, αυτό που ανεβαίνει από την άβυσσο, θα κάνει μαζί τους πόλεμο, και θα τους νικήσει, και θα τους θανατώσει. 8. Και τα πτώματά τους θα βρίσκονται επάνω στην πλατεία της μεγάλης πόλης, που πνευματικά αποκαλείται Σόδομα και Αίγυπτος, όπου και ο Κύριός μας σταυρώθηκε.

"*Όταν τελειώσουν τη μαρτυρία τους*", όσο δηλαδή μαρτυρούν "*ντυμένοι με σάκο*". Πριν λήξει η περίοδος που προαναφέρθηκε, έληξε η κατάσταση στην οποία βρίσκονταν που τους υποχρέωνε να μαρτυρούν με σάκο, καθώς όπως αναφέρεται και αλλού, οι ημέρες του διωγμού συντομεύτηκαν (Ματθαίου 24:22). Ένα "*θηρίο*" στον προφητικό λόγο υποδηλώνει μια βασιλεία ή μια δύναμη, (βλέπε Δανιήλ 7:17, 23). Το ερώτημα που προκύπτει τώρα είναι: Πότε τελείωσε η περίοδος των 1260 ετών των μαρτύρων; και μήπως μια τέτοια βασιλεία, όπως περιγράφεται, τους πολέμησε την εποχή που

αναφέρεται; Αν ορίζουμε σωστά το έτος 538 μ.Χ. ως την εποχή έναρξης της παπικής κυριαρχίας, οι σαράντα δύο μήνες, που είναι 1260 προφητικές ημέρες δηλαδή 1260 πραγματικά χρόνια, μας οδηγούν στο 1798 μ.Χ.. Περίπου αυτή την εποχή, λοιπόν, μήπως μια τέτοια βασιλεία, όπως περιγράφεται, τους πολέμησε κλπ.; Σημειώστε! αυτό το θηρίο, ή βασιλεία, ανεβαίνει από την άβυσσο, δεν έχει θεμέλια [πνευματικό υπόβαθρο], είναι μια αθεϊστική δύναμη, "*πνευματικά αποκαλείται Αίγυπτος*", (βλέπε Έξοδος 5:2: "*Και ο Φαραώ είπε: Ποιος είναι ο Κύριος, στου οποίου τη φωνή να υπακούσω, ώστε να εξαποστείλω τον Ισραήλ; Δεν γνωρίζω τον Κύριο, και ούτε θα εξαποστείλω τον Ισραήλ.*"). Εδώ είναι ο αθεϊσμός. Μήπως κάποιο βασίλειο, γύρω στο 1798 μ.Χ., εκδήλωσε το ίδιο πνεύμα; — Ναι, η Γαλλία. Ως έθνος αρνήθηκε την ύπαρξη του Θεού και κήρυξε πόλεμο στη «Μοναρχία του ουρανού».

"*Πνευματικά*", αυτή η δύναμη "*αποκαλείται Σόδομα*". Ποια ήταν η πιο χαρακτηριστική αμαρτία των Σοδόμων; — Η ακολασία. Η Γαλλία έδειξε ποτέ έναν τέτοιο χαρακτήρα; — Ναί. Η πορνεία καθιερώθηκε με νόμο κατά την προαναφερθείσα περίοδο. "*Πνευματικά*", ήταν ο τόπος "*όπου και ο Κύριός μας σταυρώθηκε*". Ίσχυσε αυτό ποτέ στη Γαλλία; — Ναι, και μάλιστα υπό περισσότερες από μία έννοιες. Στη Γαλλία στήθηκε μια πλεκτάνη για να θανατωθούν όλοι οι ευσεβείς Ουγενότοι, και σε μια νύχτα (24 Αυγούστου 25, 1572) πενήντα χιλιάδες από αυτούς δολοφονήθηκαν εν ψυχρώ, και οι δρόμοι του Παρισιού κυριολεκτικά γέμισαν με αίμα. Έτσι, ο Κύριός μας «σταυρώθηκε πνευματικά» στο πρόσωπο των πιστών Του. Επιπλέον, το σύνθημα και το ρητό των Γάλλων απίστων ήταν, «ΣΥΝΤΡΙΨΤΕ ΤΟΝ ΑΘΛΙΟ», εννοώντας τον Χριστό. Μπορεί λοιπόν να ειπωθεί αληθινά για τη Γαλλία ότι είναι ο τόπος, "*όπου και ο Κύριός μας σταυρώθηκε*". Το ίδιο το πνεύμα της "*αβύσσου*" ξεχύθηκε πάνω σε αυτό το πονηρό έθνος.

Η Γαλλία «έκανε πόλεμο» στην Αγία Γραφή; — Ναι έκανε, και το 1793 πέρασε ένα διάταγμα από τη Γαλλική Συνέλευση που απαγόρευε την Αγία Γραφή, και σύμφωνα με αυτό το διάταγμα, όλες οι Άγιες Γραφές συγκεντρώθηκαν και κάηκαν, και στιγματίστηκαν με κάθε είδους σημάδι περιφρόνησης, και όλοι οι θεσμοί της Βίβλου καταργήθηκαν. Η εβδομαδιαία ημέρα ανάπαυσης εξαλείφθηκε και κάθε δέκατη ημέρα αφιερώθηκε στο γλέντι και τις βωμολοχίες. Το βάπτισμα και η θεία κοινωνία καταργήθηκαν. Η ύπαρξη του Θεού απορρίφθηκε, και ο θάνατος θεωρήθηκε ένας αιώνιος ύπνος. Η θεά της Λογικής, στο πρόσωπο μιας πρόστυχης γυναίκας, στήθηκε και λατρεύτηκε δημόσια. Είναι βέβαιο ότι εδώ συναντάμε μια δύναμη που εκπληρώνει ακριβώς την προφητεία. Αλλά ας εξετάσουμε αυτό το σημείο ακόμη περισσότερο.

Εδάφιο 9. Και οι άνθρωποι από τους λαούς και τις φυλές και τις γλώσσες και τα έθνη θα βλέπουν τα πτώματά τους για τρεις ημέρες και μισή, και δεν θα αφήσουν τα πτώματά τους να μπουν σε μνήματα.

Το εδάφιο αυτό περιγράφει τη στάση άλλων εθνών εκτός εκείνου που διέπραξε τη θανάτωση των μαρτύρων. Έβλεπαν τον πόλεμο που έκανε η άπιστη Γαλλία στην Αγία Γραφή, αλλά δεν οδηγήθηκαν σε εθνικό επίπεδο να συμμετάσχουν κι αυτά στο άνομο έργο της, ούτε άφησαν τους δολοφονημένους μάρτυρες να ταφούν, δηλαδή, να εξαφανιστούν από ανάμεσά τους, παρόλο που παρέμειναν νεκροί στη Γαλλία τρεισήμισι ημέρες, δηλαδή, τρεισήμισι χρόνια. Όχι. Αυτή ακριβώς η προσπάθεια από την πλευρά της Γαλλίας

χρησίμευσε για να αφυπνίσει τους απανταχού Χριστιανούς να καταβάλουν νέες προσπάθειες υπέρ της Αγίας Γραφής, όπως θα δούμε σύντομα.

Εδάφιο 10. Και εκείνοι που κατοικούν στη γη θα χαρούν γι' αυτούς, και θα ευφρανθούν· και θα στείλουν δώρα ο ένας προς τον άλλον, επειδή αυτοί οι δύο προφήτες βασάνισαν εκείνους που κατοικούν επάνω στη γη.

Αυτό υποδηλώνει τη χαρά που ένιωθαν όσοι μισούσαν την Αγία Γραφή ή βασανίζονταν από αυτήν. Για ένα διάστημα, η χαρά των απανταχού απίστων ήταν μεγάλη. Αλλά ο "*θρίαμβος των ασεβών είναι λιγόχρονος*". Το ίδιο συνέβη και στη Γαλλία, γιατί ο πόλεμος τους κατά της Αγίας Γραφής και του Χριστιανισμού σχεδόν τους κατάπιε όλους. Ξεκίνησαν να καταστρέψουν τους "*δύο μάρτυρες*" του Χριστού, αλλά γέμισαν τη Γαλλία με αίμα και τρόμο, που είχε ως συνέπεια να τρομοκρατηθούν από τα αποτελέσματα των δικών τους ασεβών πράξεων και σύντομα ένοιωσαν ανακούφιση όταν αφαίρεσαν τα ασεβή τους χέρια πάνω από την Αγία Γραφή.

Εδάφιο 11. Και ύστερα από τις τρεις ημέρες και μισή, μπήκε μέσα σ' αυτούς πνεύμα ζωής από τον Θεό· και στάθηκαν επάνω στα πόδια τους, και μεγάλος φόβος έπεσε επάνω σ' εκείνους που τους κοίταζαν.

Το 1793, η Γαλλική Συνέλευση ψήφισε ένα διάταγμα που καταργούσε την Αγία Γραφή. Μόλις τρία χρόνια αργότερα, κατατέθηκε στη Συνέλευση ένα ψήφισμα που αντικαθιστούσε αυτό το διάταγμα και παρείχε ανοχή στις Γραφές. Το ψήφισμα αυτό παρέμενε στο τραπέζι για έξι μήνες και όταν συζητήθηκε, ψηφίστηκε χωρίς καμία ψήφο κατά. Μόλις τρεισήμισι χρόνια μετά, οι μάρτυρες "*στάθηκαν επάνω στα πόδια τους, και μεγάλος φόβος έπεσε επάνω σ' εκείνους που τους κοίταζαν*". Τίποτα άλλο εκτός από τα φρικτά αποτελέσματα της απόρριψης της Αγίας Γραφής δεν θα μπορούσε να είχε κάνει τη Γαλλία να πάρει τα χέρια της από πάνω από αυτούς τους μάρτυρες.

Εδάφιο 12. Και άκουσαν μια δυνατή φωνή από τον ουρανό που τους έλεγε: Ανεβείτε εδώ. Και ανέβηκαν στον ουρανό μέσα στη νεφέλη· και τους είδαν οι εχθροί τους.

"*Ανέβηκαν στον ουρανό*". — Για να κατανοήσετε αυτήν τη φράση, δείτε το Δανιήλ 4:22: "*υψώθηκε η μεγαλοσύνη σου, και έφτασε μέχρι τον ουρανό*". Εδώ βλέπουμε ότι η φράση αυτή σημαίνει μεγάλη εξύψωση. Έχουν φτάσει οι Γραφές σε μια τέτοια κατάσταση εξύψωσης όπως υποδεικνύεται εδώ, από τότε που η Γαλλία έκανε πόλεμο εναντίον τους; — Έχουν. Λίγο αργότερα, οργανώθηκε η Βρετανική Βιβλική Εταιρεία (1804). Στη συνέχεια, ακολούθησε η Αμερικανική Βιβλική Εταιρεία (1817), και αυτές, μαζί με τους σχεδόν αμέτρητους βοηθούς τους, διασκορπίζουν την Αγία Γραφή παντού. Από εκείνη την περίοδο και μετά, η Αγία Γραφή μεταφράστηκε σε σχεδόν διακόσιες διαφορετικές γλώσσες στις οποίες δεν είχε μεταφραστεί ποτέ πριν. Η πρόοδος στην κατασκευή χαρτιού και της εκτύπωσης τα τελευταία εβδομήντα πέντε χρόνια έχουν δώσει τέτοια ώθηση στο έργο της διασποράς των Αγίων Γραφών, που δεν έχει προηγούμενο.

Η Αγία Γραφή έχει σταλεί στους άπορους, σε μεγάλες ποσότητες με καράβια. Ένα πλοίο μετέφερε από την Αγγλία πενήντα εννέα τόνους Αγίων Γραφών για τους

απελευθερωμένους σκλάβους των Δυτικών Ινδιών. Η Αγία Γραφή έχει γίνει σεβαστή από σχεδόν όλους, αγίους και αμαρτωλούς. Κατά τον παρόντα αιώνα, οι μεταφράσεις των Γραφών έχουν πενταπλασιαστεί και η κυκλοφορία των Γραφών έχει τριακονταπλασιαστεί.[1] Κανένα άλλο βιβλίο δεν την πλησιάζει ως προς την οικονομική προσιτότητα και τον αριθμό αντιτύπων που πωλήθηκαν. Σύμφωνα με την Ιεραποστολική Επιθεώρηση του Σεπτεμβρίου 1896, έχει μεταφραστεί σε γλώσσες που αγκαλιάζουν τα εννέα δέκατα της ανθρώπινης φυλής. Η Αμερικανική Βιβλική Εταιρεία, στην ογδοηκοστή ετήσια έκθεσή της, με ημερομηνία Μάιος 1896, αναφέρει τον αριθμό των Αγίων Γραφών και τμημάτων των Αγίων Γραφών που εκδόθηκαν μόνο από αυτήν την εταιρεία, σε 61.705.841. Αν προσθέσετε τα αντίτυπα της Βρετανικής Βιβλικής Εταιρείας και άλλων εκδοτών, πόσο πολύ θα αυξανόταν ο αριθμός! Ποιο άλλο βιβλίο έχει δει ποτέ ο κόσμος που να πλησιάζει την Αγία Γραφή από αυτή την άποψη; Είναι εξυψωμένη πάνω από κάθε τι, ως, η πιο ανεκτίμητη ευλογία του Θεού στον άνθρωπο μετά τον Υιό Του, και ως η ένδοξη μαρτυρία σχετικά με αυτόν τον Υιό. Ναι. Μπορεί όντως να λεχθεί ότι η Αγία Γραφή είναι υψωμένη στον ουρανό μέσα σε μια νεφέλη, με τη νεφέλη να αποτελεί σύμβολο ουράνιας ανύψωσης.

Εδάφιο 13. Και κατά την ώρα εκείνη έγινε μεγάλος σεισμός, και το ένα δέκατο της πόλης έπεσε, και θανατώθηκαν στον σεισμό 7.000 ξακουστά ονόματα ανθρώπων· και οι υπόλοιποι έγιναν έντρομοι, και έδωσαν δόξα στον Θεό τού ουρανού.

Ποιας πόλης; (βλέπε κεφάλαιο 17:18: "*Και η γυναίκα που είδες, είναι η μεγάλη πόλη, που έχει βασιλεία επάνω στους βασιλιάδες* (βασίλεια) *τής γης*"). Αυτή η πόλη είναι η παπική ρωμαϊκή δύναμη. Η Γαλλία είναι ένα από τα "*δέκα κέρατα*" που "*θα παραδώσουν στο θηρίο* (παπισμός) *τη δύναμη και τη δική τους εξουσία*" ή είναι ένα από τα δέκα βασίλεια που προέκυψαν από τη Δυτική αυτοκρατορία της Ρώμης, όπως υποδεικνύεται από τα δέκα δάχτυλα των ποδιών της εικόνας του Ναβουχοδονόσορα, τα δέκα κέρατα του θηρίου του Δανιήλ (Δανιήλ 7:24) και τον δράκοντα που είδε ο Ιωάννης (Αποκάλυψη 12:3). Η Γαλλία, λοιπόν, ήταν "*το ένα δέκατο της πόλης*" και ήταν ένας από τους ισχυρότερους φορείς της παπικής εκδίκησης, αλλά σε αυτή την επανάσταση "*έπεσε*" και μαζί της έπεσε και ο τελευταίος πολιτικός φορέας της παπικής οργής. "*και θανατώθηκαν στον σεισμό 7.000 ξακουστά ονόματα ανθρώπων* (περιθώριο, ονόματα ανδρών ή τίτλοι ανδρών)". Η Γαλλία, κατά την επανάστασή της από το 1793-98 και μετά, κήρυξε τον πόλεμο σε όλους τους τίτλους ευγενείας. Από εκείνους που εξέτασαν τα γαλλικά αρχεία λέγεται ότι επτά χιλιάδες τίτλοι ανδρών καταργήθηκαν σε αυτήν την επανάσταση. "*και οι υπόλοιποι έγιναν έντρομοι, και έδωσαν δόξα στον Θεό τού ουρανού*". Το έργο τους, που ατίμασε τον Θεό και αψήφησε τον Ουρανό γέμισε τη Γαλλία με τέτοιες σκηνές αίματος, σφαγής και φρίκης, που έκαναν ακόμη και τους ίδιους τους άπιστους να τρέμουν και να μένουν άναυδοι. Και οι "*υπόλοιποι*" που γλίτωσαν από τις φρικαλεότητες εκείνης της ώρας "*έδωσαν δόξα στον Θεό*" - όχι οικειοθελώς, αλλά ο Θεός του ουρανού το προκάλεσε όπως λέει και ο Ψαλμωδός "*βέβαια, ο θυμός τού ανθρώπου θα καταντήσει προς έπαινό σου*", κάνοντας όλο τον κόσμο να δει ότι όσοι κάνουν πόλεμο στον Ουρανό φτιάχνουν τάφους για τον εαυτό τους. Έτσι, η δόξα αποδίδεται στον Θεό με τα ίδια μέσα που χρησιμοποίησαν οι πονηροί άνθρωποι για να αμαυρώσουν αυτή τη δόξα.

Για τα στατιστικά στοιχεία και πολλές από τις προηγούμενες σκέψεις σχετικά με

1 Increase of Crime, από τον D. T. Taylor, σελ. 5.

τους δύο μάρτυρες, είμαστε υπόχρεοι σε μια ανάλυση του θέματος των Δύο Μαρτύρων, από τον αείμνηστο George Storrs.

Εδάφιο 14. Το δεύτερο Αλλοίμονο πέρασε· προσέξτε, το τρίτο Αλλοίμονο έρχεται γρήγορα.

Στο σημείο αυτό ξαναρχίζει η αφήγηση των επτά σαλπίγγων. Το δεύτερο "*Αλλοίμονο*" τελείωσε με την έκτη σάλπιγγα, στις 11 Αυγούστου 1840. Το τρίτο "*Αλλοίμονο*" συμβαίνει με το έβδομο σάλπισμα, το οποίο ξεκίνησε το 1844.

Πού βρισκόμαστε τότε; "*Προσέξτε!*", δηλαδή, σημειώστε το καλά, "*το τρίτο Αλλοίμονο έρχεται γρήγορα*". Οι τρομερές σκηνές του δεύτερου "*Αλλοίμονο*" έχουν περάσει και τώρα βρισκόμαστε στο σάλπισμα της σάλπιγγας που φέρνει το τρίτο και τελευταίο "*Αλλοίμονο*". Μήπως αναμένουμε τώρα ειρήνη και ασφάλεια, μια κοσμική χιλιετία, χίλια χρόνια δικαιοσύνης και ευημερίας; Ας προσευχηθούμε θερμά στον Κύριο να ξυπνήσει έναν κοιμισμένο κόσμο.

Εδάφιο 15. Και σάλπισε ο έβδομος άγγελος, και έγιναν δυνατές φωνές μέσα στον ουρανό, που έλεγαν: Οι βασιλείες τού κόσμου έγιναν του Κυρίου μας, και του Χριστού του, και θα βασιλεύσει στους αιώνες των αιώνων. 16. Και οι 24 πρεσβύτεροι, που κάθονται μπροστά στον Θεό επάνω στους θρόνους τους, έπεσαν με το πρόσωπό τους μπρούμυτα και προσκύνησαν τον Θεό, 17. λέγοντας: Σε ευχαριστούμε, Κύριε Θεέ, Παντοκράτορα, ο Ων και ο Ην και ο Ερχόμενος· επειδή, πήρες τη μεγάλη σου δύναμη, και βασίλευσες·

Από το 15ο εδάφιο μέχρι το τέλος του κεφαλαίου, φαίνεται να γίνεται μια ανασκόπηση των γεγονότων, από το σάλπισμα του έβδομου αγγέλου μέχρι το τέλος, τρεις ξεχωριστές φορές. Στα εδάφια που αναφέρονται παραπάνω, ο προφήτης κοιτάζει μπροστά στο μέλλον, στην πλήρη εγκαθίδρυση της βασιλείας του Θεού. Αν και η έβδομη σάλπιγγα έχει αρχίσει να σαλπίζει, μπορεί να μην αποτελεί συντελεσμένο γεγονός ότι οι δυνατές φωνές στον ουρανό έχουν διακηρύξει ότι οι βασιλείες του κόσμου έγιναν του Κυρίου μας και του Χριστού του, εκτός αν αυτό γίνεται εν αναμονή της ταχείας ολοκλήρωσης αυτού του γεγονότος. Η έβδομη σάλπιγγα, όπως και οι προηγούμενες έξι, καλύπτει μια χρονική περίοδο και η μεταφορά των βασιλειών από τις γήινες εξουσίες σε Αυτόν που έχει δικαίωμα να βασιλεύει, είναι το κύριο γεγονός που θα συμβεί στα πρώτα χρόνια του σαλπίσματος. Επομένως, αυτό το γεγονός, αποκλείοντας όλα τα άλλα, είναι που απασχολεί εδώ το μυαλό του προφήτη, (βλέπε σχόλια στο εδάφιο 19). Στο επόμενο εδάφιο ο Ιωάννης επιστρέφει και αναφέρει τα ενδιάμεσα γεγονότα ως εξής: —

Εδάφιο 18. και τα έθνη οργίστηκαν, και ήρθε η οργή σου, και ο καιρός των νεκρών, για να κριθούν, και να δώσεις τον μισθό στους δούλους σου, τους προφήτες, και στους αγίους, και σ' εκείνους που φοβούνται το όνομά σου, τους μικρούς και τους μεγάλους, και να φθείρεις αυτούς που φθείρουν τη γη.

"*Τα έθνη οργίστηκαν*". — Ξεκινώντας με τη θαυμαστή επανάσταση στην Ευρώπη το 1848, αυτήν την αυθόρμητη έκρηξη βίας μεταξύ των εθνών, ο θυμός τους το ένα προς το

άλλο, η ζήλια και ο φθόνος τους, αυξάνονται συνεχώς. Σχεδόν κάθε εφημερίδα τώρα δείχνει τον τρομακτικό βαθμό στον οποίο τα έθνη είναι ερεθισμένα και πόσο τεταμένη έχει γίνει η κατάσταση στις μεταξύ τους σχέσεις.

"*και ήρθε η οργή σου*". — Το ποτήρι της οργής του Θεού για την παρούσα γενιά θα ξεχειλίσει την εποχή που θα ξεχυθούν οι επτά τελευταίες πληγές (κεφάλαιο 15:1), οι οποίες κατά συνέπεια πρέπει να αναφερθούν εδώ και οι οποίες σύντομα θα πέσουν πάνω στη γη.

Η κρίση των νεκρών. — "*και ο καιρός των νεκρών, για να κριθούν*". Η μεγάλη πλειονότητα των νεκρών, δηλαδή οι ασεβείς, θα βρίσκονται ακόμα στους τάφους τους μετά τις πληγές, και μετά το τέλος αυτής της οικονομίας. Κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών που ακολουθούν την πρώτη ανάσταση, διεξάγεται ένα έργο κρίσης από τους αγίους μαζί με τον Χριστό· αποδίδεται δηλαδή σε καθέναν η τιμωρία που του οφείλεται για τα εγκλήματά του, Α΄ Κορινθίους 6:2, Αποκάλυψη 20:4. Εφόσον αυτή η κρίση των νεκρών ακολουθεί την οργή του Θεού, δηλαδή τις επτά τελευταίες πληγές, θα ήταν απαραίτητο να αναφέρουμε ότι διεξάγεται κατά την διάρκεια των χιλίων ετών, όταν θα κριθούν οι ασεβείς, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, γιατί η διερευνητική κρίση πραγματοποιείται πριν από την έκχυση των πληγών.

Η αμοιβή των δικαίων. — "*και να δώσεις τον μισθό στους δούλους σου, τους προφήτες*". Αυτό μας μεταφέρει μπροστά στο μέλλον, στο τέλος των χιλίων ετών, στην πλήρη κατοχή της ουράνιας κληρονομιάς, γιατί η πλήρης αμοιβή των αγίων δεν επιτυγχάνεται παρά μόνο όταν αυτοί εισέλθουν και έχουν στην κατοχή τους τη νέα γη, Ματθαίου 25:34.

Η τιμωρία των ασεβών. — "*και να φθείρεις αυτούς που φθείρουν τη γη*", αυτό αναφέρεται στην εποχή που όλοι οι ασεβείς θα καταβροχθιστούν για πάντα από εκείνη την καθαρτήρια φωτιά που κατεβαίνει από τον Θεό από τον ουρανό και θα πέσει πάνω τους, και η οποία θα λιώσει και θα ανακαινίσει τη γη, Β΄ Πέτρου 3:7, Αποκάλυψη 20:9. Από αυτό προκύπτει ότι η έβδομη σάλπιγγα φτάνει μέχρι το τέλος των χιλίων ετών. Βαρυσήμαντη, συνταρακτική, αλλά και χαρούμενη είναι η σκέψη ότι η σάλπιγγα που σαλπίζει τώρα είναι αυτή που θα δει την τελική απώλεια των ασεβών, αλλά και τους αγίους, ενδεδυμένους με μια ένδοξη αθανασία, εγκατεστημένους με ασφάλεια στη γη που θα έχει γίνει νέα.

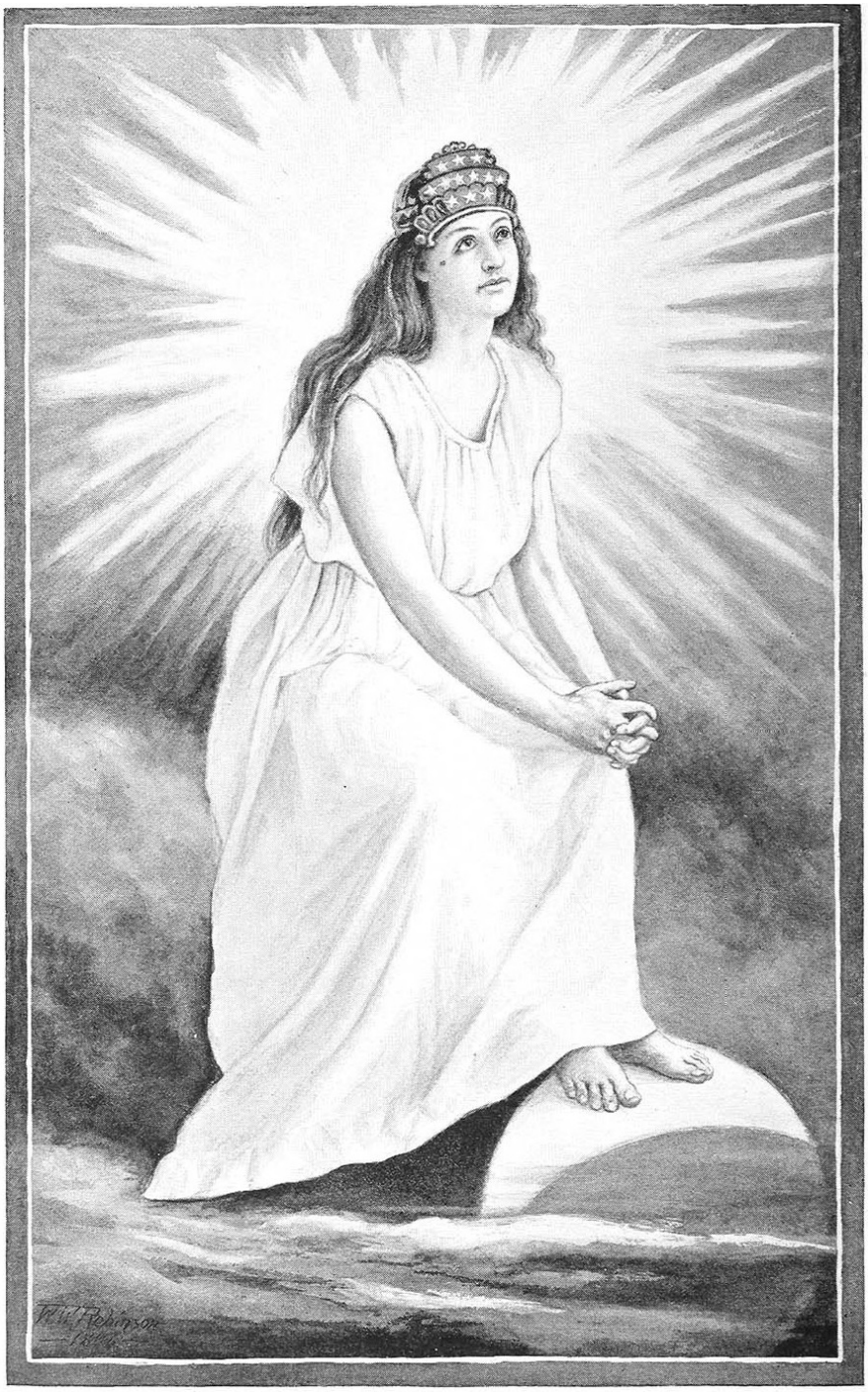
Για άλλη μια φορά ο προφήτης μας μεταφέρει πίσω στην έναρξη της σάλπιγγας, με την ακόλουθη περιγραφή: —

Εδάφιο 19. Και ανοίχθηκε ο ναός τού Θεού μέσα στον ουρανό, και φάνηκε η κιβωτός τής διαθήκης του μέσα στον ναό του· και έγιναν αστραπές και φωνές και βροντές και σεισμός και μεγάλο χαλάζι.

Έχοντας ξεκινήσει πάλι την περιγραφή της έβδομης σάλπιγγας στο εδάφιο 15, το πρώτο μεγάλο γεγονός που συγκλονίζει τον νου του Ιωάννη είναι η μεταφορά της βασιλείας από την επίγεια στην ουράνια κυριαρχία. Ο Θεός χρησιμοποιεί τη μεγάλη Του δύναμη και συντρίβει για πάντα την ανταρσία αυτής της επαναστατημένης γης, εγκαθιδρύει τον Χριστό στον θρόνο Του και παραμένει ο ίδιος υπέρτατος, πάνω από όλους. Αφού ολοκληρώθηκε αυτή η εικόνα, μας μεταφέρει πίσω, στο εδάφιο 18, στην κατάσταση των εθνών, στην κρίση που θα πέσει πάνω τους και στο τελικό πεπρωμένο

τόσο των αγίων όσο και των αμαρτωλών. Αφού εξετάστηκε αυτό το τμήμα της όρασης, επιστρέφουμε ξανά στο εδάφιο που τώρα μας ενδιαφέρει, και η προσοχή μας στρέφεται στο τέλος της ιεροσύνης του Χριστού, την τελευταία σκηνή του έργου του ελέους για έναν ένοχο κόσμο. Ο ναός ανοίγει και εισερχόμαστε στο δεύτερο διαμέρισμα του αγιαστηρίου. Γνωρίζουμε ότι το διαμέρισμα που ανοίγεται εδώ είναι τα άγια των αγίων, γιατί φαίνεται η κιβωτός, και μόνο σε αυτό το διαμέρισμα βρίσκεται η κιβωτός. Αυτό το γεγονός έλαβε χώρα στο τέλος των 2300 ημερών, όταν το αγιαστήριο έπρεπε να καθαριστεί, την εποχή που οι προφητικές περίοδοι έληξαν και ο έβδομος άγγελος άρχισε να σαλπίζει. Ο λαός του Θεού από τότε βλέπει με τα μάτια της πίστης την ανοιχτή πόρτα στον ουρανό και την κιβωτό της διαθήκης του Θεού που βρίσκεται εκεί. Προσπαθεί να τηρεί κάθε εντολή του αγίου νόμου που είναι γραμμένη στις πλάκες που βρίσκονται εκεί. Το ότι οι πλάκες του νόμου βρίσκονται εκεί, όπως ακριβώς και στην κιβωτό στο αγιαστήριο που ανήγειρε ο Μωυσής, είναι προφανές από τους όρους που χρησιμοποιεί ο Ιωάννης περιγράφοντας την κιβωτό. Την αποκαλεί "*κιβωτό της διαθήκης του*". Η κιβωτός ονομαζόταν κιβωτός του μαρτυρίου ή της διαθήκης, επειδή κατασκευάστηκε με σκοπό να περιέχει τις πλάκες του μαρτυρίου, δηλαδή τις δέκα εντολές, Έξοδος 25:16, 31:18, Δευτερονόμιο 10:2,5. Δεν χρησιμοποιείτο για καμία άλλη χρήση και όφειλε το όνομά της αποκλειστικά στο γεγονός ότι περιείχε τις πλάκες του νόμου. Αν δεν ήταν μέσα οι πλάκες, δεν θα ήταν η κιβωτός της διαθήκης Του (του Θεού), και δεν θα μπορούσε να ονομαστεί έτσι. Ωστόσο, ο Ιωάννης, βλέποντας την κιβωτό στον ουρανό υπό τον ήχο της έβδομης σάλπιγγας, την αποκαλεί ακόμα "*κιβωτό της διαθήκης του*", παρέχοντας αδιάσειστη απόδειξη ότι ο νόμος εξακολουθεί να είναι εκεί, χωρίς να έχει αλλάξει ούτε ένα γιώτα ή μια κεραία από το αντίγραφο που για ένα διάστημα ο Θεός είχε εμπιστευτεί στη φροντίδα των ανθρώπων, το οποίο βρισκόταν στον τύπο της κιβωτού της σκηνής του μαρτυρίου κατά τη διάρκεια της Μωσαϊκής οικονομίας.

Όσοι ακολουθούν τα προφητικά λόγια έχουν κι αυτοί λάβει τη ράβδο και μετρούν τον ναό, το θυσιαστήριο και αυτούς που λατρεύουν μέσα σε αυτό, Εδάφιο 1. Εκφωνούν την τελευταία τους προφητεία ενώπιον εθνών, λαών και γλωσσών, Κεφάλαιο 10:11. Και το δράμα σύντομα θα κλείσει με τις αστραπές, τις βροντές, τις φωνές, τον σεισμό και το μεγάλο χαλάζι, που θα αποτελέσουν τον τελευταίο ξέσπασμα της φύσης πριν όλα τα πράγματα γίνουν νέα στο τέλος των χιλίων ετών, Αποκάλυψη 21:5, (βλέπε κεφάλαιο 16:17-21).

Η εκκλησία του ευαγγελίου (Αποκ. 12:1)

Κεφάλαιο 12 – Η εκκλησία του ευαγγελίου

Μια θαυμαστή σκηνή στον ουρανό — Ασφαλή δεδομένα — Ο Σατανάς νικήθηκε — Η δοκιμασία της εκκλησίας — Η επερχόμενη χαρά.

Εδάφιο 1. Και ένα μεγάλο σημείο φάνηκε στον ουρανό· μια γυναίκα ντυμένη τον ήλιο, και το φεγγάρι ήταν κάτω από τα πόδια της, κι επάνω στο κεφάλι της είχε ένα στεφάνι από δώδεκα αστέρια· 2. και καθώς ήταν έγκυος, έκραζε κοιλοπονώντας, και βασανιζόμενη για να γεννήσει. 3. Και φάνηκε ένα άλλο σημείο στον ουρανό, και ξάφνου, ένας μεγάλος κόκκινος δράκοντας, που είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα· κι επάνω στα κεφάλια του υπήρχαν επτά διαδήματα·

Μια εξήγηση αυτού του τμήματος του κεφαλαίου είναι απαραίτητο να περιλαμβάνει κάτι παραπάνω από έναν απλό ορισμό των συμβόλων. Έχοντας αυτό υπόψη αναφέρουμε τα εξής: —

"*Μια γυναίκα*", είναι η αληθινή εκκλησία. Μια διεφθαρμένη γυναίκα χρησιμοποιείται για να αντιπροσωπεύσει μια αποστάτιδα ή διεφθαρμένη εκκλησία, Ιεζεκιήλ 23:2-4, Αποκάλυψη 17:3-6,15,18. Με αντίστοιχη συλλογιστική, μια αγνή γυναίκα, όπως σε αυτή την περίπτωση, αντιπροσωπεύει την αληθινή εκκλησία.

"*Ο ήλιος*", είναι το φως και η δόξα της οικονομίας του ευαγγελίου.

"*Το φεγγάρι*", είναι η μωσαϊκή οικονομία. Όπως η σελήνη λάμπει με ένα δανεικό φως που προέρχεται από τον ήλιο, έτσι και η παλαιά οικονομία έλαμπε με ένα φως δανεισμένο από την παρούσα. Τότε είχαν τον τύπο και τη σκιά των μελλοντικών πραγμάτων· τώρα έχουμε το πρωτότυπο και την πραγματική υπόσταση τους.

"*Ένα στεφάνι από δώδεκα αστέρια*", είναι οι δώδεκα απόστολοι.

"*Ένας μεγάλος κόκκινος δράκοντας*", είναι η ειδωλολατρική Ρώμη, (βλέπε παρακάτω στα εδάφια 4 και 5).

"*Ουρανός*", ο χώρος στον οποίο είδε ο απόστολος αυτήν την αναπαράσταση. Δεν πρέπει να υποθέσουμε ότι οι σκηνές που παρουσιάζονται εδώ στον Ιωάννη πραγματοποιήθηκαν στον ουρανό όπου κατοικεί ο Θεός, διότι είναι γεγονότα που συνέβησαν σε αυτή τη γη, και αυτή η γραφική αναπαράσταση που πέρασε μπροστά από τα μάτια του προφήτη, εμφανίστηκε σαν να ήταν στην περιοχή που καταλαμβάνεται από τον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια, την οποία ονομάζουμε ουρανό.

Τα εδάφια 1 και 2 καλύπτουν μια χρονική περίοδο που ξεκινά λίγο πριν από την έναρξη της παρούσας οικονομίας, όταν η εκκλησία λαχταρούσε και περίμενε με θέρμη την έλευση του Μεσσία, και εκτείνεται μέχρι την εποχή της πλήρους εγκαθίδρυσης της εκκλησίας του ευαγγελίου με το στέμμα της, τους δώδεκα απόστολους, Λουκά 2:25,26,38.

Δεν θα μπορούσαν να βρεθούν σύμβολα πιο ταιριαστά και πιο εντυπωσιακά από αυτά που χρησιμοποιούνται εδώ. Η Μωσαϊκή οικονομία έλαμπε με ένα φως δανεισμένο από τη χριστιανική οικονομία, όπως ακριβώς το φεγγάρι λάμπει με φως δανεισμένο από τον ήλιο. Είναι κατάλληλο, λοιπόν, να αναπαραστήσουμε την πρώτη με το φεγγάρι και τη δεύτερη με τον ήλιο. Η γυναίκα, δηλαδή η εκκλησία, είχε το φεγγάρι κάτω από τα πόδια

της, δηλαδή, η Μωσαϊκή οικονομία μόλις είχε δύσει και η γυναίκα ήταν ντυμένη με το φως του ήλιου του ευαγγελίου, που μόλις είχε ανατείλει. Μέσω αυτού του συμβολικού σχήματος λόγου (σχήμα πρωθύστερο), η εκκλησία παρουσιάζεται ως πλήρως οργανωμένη, με τους δώδεκα αποστόλους της, πριν ακόμη εμφανιστεί στη σκηνή το αρσενικό παιδί, ο Χριστός. Αυτό εξηγείται εύκολα από το γεγονός ότι επρόκειτο να συσταθεί αμέσως μετά την έναρξη της διακονίας του Χριστού. Επίσης ο Χριστός συνδέεται πιο πολύ με αυτήν την εκκλησία παρά με εκείνη της παλαιάς οικονομίας. Επομένως δεν υπάρχει βάση για παρερμηνεία του αποσπάσματος, και ως εκ τούτου, αυτή η απεικόνιση δεν προβληματίζει ένα σωστό ερμηνευτικό σύστημα.

Εδάφιο 4. και η ουρά του έσυρε το ένα τρίτο των αστεριών τού ουρανού, και τα έριξε στη γη. Και ο δράκοντας στάθηκε μπροστά στη γυναίκα που επρόκειτο να γεννήσει, για να καταφάει το παιδί της όταν το γεννήσει. 5. Και γέννησε αρσενικό παιδί, το οποίο πρόκειται να ποιμάνει όλα τα έθνη με σιδερένια ράβδο· και το παιδί της αρπάχτηκε προς τον Θεό και τον θρόνο του. 6. Και η γυναίκα έφυγε στην έρημο, όπου έχει ετοιμασμένον τόπο από τον Θεό, για να την τρέφουν εκεί 1.260 ημέρες.

"*Το ένα τρίτο των αστεριών του ουρανού*". — Ο δράκοντας έσυρε το ένα τρίτο των αστεριών του ουρανού. Αν τα δώδεκα αστέρια με τα οποία είναι στεφανωμένη η γυναίκα, που χρησιμοποιούνται εδώ συμβολικά, υποδηλώνουν τους δώδεκα αποστόλους, τότε τα αστέρια που έσυρε ο δράκος πριν από την προσπάθειά του να καταστρέψει το αρσενικό παιδί ή πριν από τη χριστιανική εποχή, μπορεί να υποδηλώνουν ένα μέρος των ηγεμόνων του εβραϊκού λαού. Ως προς το ότι ο ήλιος, το φεγγάρι και τα αστέρια χρησιμοποιούνται μερικές φορές με αυτή τη συμβολική έννοια, έχουμε ήδη αποδείξεις γι αυτό στο κεφάλαιο 8:12. Ο δράκοντας, όντας ένα σύμβολο, θα μπορούσε να συσχετισθεί μόνο με συμβολικά αστέρια, και η χρονολόγηση του γεγονότος που αναφέρεται εδώ το περιορίζει στον εβραϊκό λαό. Η Ιουδαία έγινε ρωμαϊκή επαρχία εξήντα τρία χρόνια πριν από τη γέννηση του Μεσσία. Οι Εβραίοι είχαν τρεις τάξεις ηγεμόνων, — βασιλιάδες, ιερείς και το Σανχεντριν (Συνέδριο). Το ένα τρίτο αυτών, οι βασιλιάδες, αφαιρέθηκαν από τη ρωμαϊκή εξουσία. Ο Philip Smith, History of the World, Τόμος III, σελ. 181, αφού περιγράφει την πολιορκία της Ιερουσαλήμ από τους Ρωμαίους και τον Ηρώδη, και την συνθηκολόγηση της την άνοιξη του 37 π.Χ., μετά από μια πεισματική αντίσταση έξι μηνών, αναφέρει: «Τέτοιο ήταν το τέλος της δυναστείας των Ασμοναίων, ακριβώς 130 χρόνια μετά τις πρώτες νίκες του Ιούδα Μακκαβαίου, και στο εβδομηκοστό έτος από την ανάληψη του διαδήματος από τον Αριστόβουλο Α΄».

Ο δράκοντας στάθηκε μπροστά στη γυναίκα, για να καταβροχθίσει το παιδί της. Καθίσταται τώρα απαραίτητο να προσδιοριστεί η δύναμη που συμβολίζεται από τον δράκοντα κάτι που μπορεί πολύ εύκολα να γίνει. Η μαρτυρία σχετικά με το "*αρσενικό παιδί*" που ο δράκος επιδιώκει να καταστρέψει, ισχύει μόνο για ένα ον που έχει εμφανιστεί σε αυτόν τον κόσμο, και αυτό είναι ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός. Κανένας άλλος δεν έχει αρπαχτεί στον Θεό και στον θρόνο Του, Εκείνος όμως εξυψώθηκε κατ' αυτόν τον τρόπο, Εφεσίους 1:20, 21, Εβραίους 8:1, Αποκάλυψη 3:21. Κανένας άλλος δεν έχει λάβει από τον Θεό την εντολή να κυβερνήσει όλα τα έθνη με σιδερένια ράβδο, Εκείνος όμως ορίστηκε για αυτό το έργο, Ψαλμοί 2:7-9.

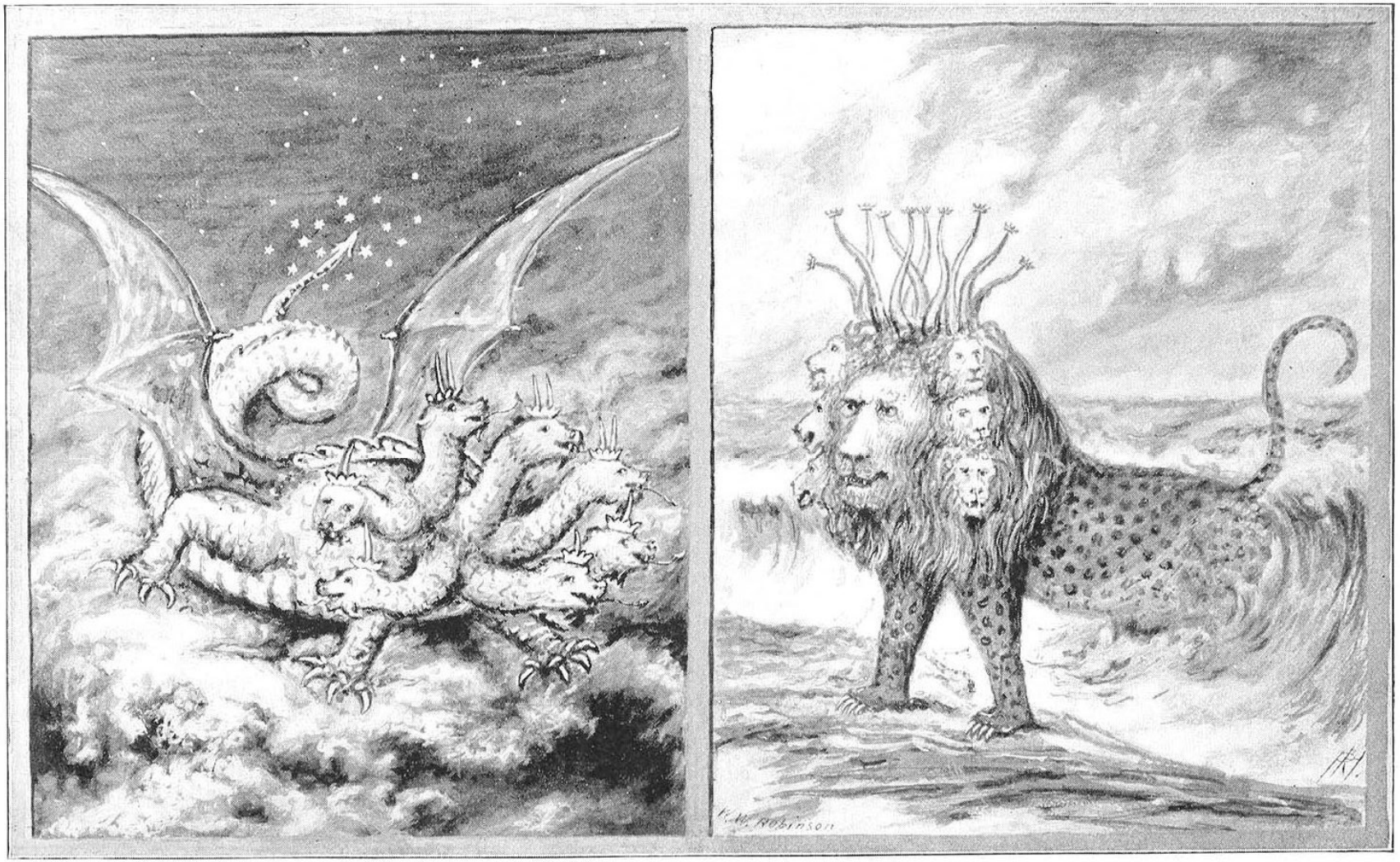
Σίγουρα δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το αρσενικό παιδί αντιπροσωπεύει τον Ιησού Χριστό. Η εποχή στην οποία αναφέρεται η προφητεία είναι εξίσου προφανής. Ήταν η εποχή που ο Χριστός εμφανίστηκε σε αυτόν τον κόσμο ως βρέφος στη Βηθλεέμ.

Έχοντας πλέον εξακριβώσει ότι το αρσενικό παιδί ήταν ο Χριστός, και έχοντας καθορίσει τη χρονολογία της προφητείας ότι ήταν κατά τη στιγμή που γεννήθηκε σε αυτόν τον κόσμο, είναι εύκολο να βρούμε τη δύναμη που συμβολίζεται από τον δράκοντα, γιατί ο δράκοντας αντιπροσωπεύει κάποια δύναμη που προσπάθησε να Τον θανατώσει κατά τη γέννησή Του. Έγινε μια τέτοια προσπάθεια; Και ποιος την έκανε; Όποιος έχει διαβάσει, δεν χρειάζεται κάποια απάντηση στο ερώτημα, γιατί γνωρίζει με ποιο τρόπο ο Ηρώδης, σε μια δαιμονική προσπάθεια να θανατώσει το βρέφος Ιησού, έστειλε και σκότωσε όλα τα παιδιά στη Βηθλεέμ, από δύο ετών και κάτω. Ποιος ήταν όμως ο Ηρώδης; — Ήταν ένας Ρωμαίος κυβερνήτης. Ο Ηρώδης αντλούσε την εξουσία του από τη Ρώμη. Η Ρώμη κυβερνούσε εκείνη την εποχή σε όλο τον κόσμο (Λουκά 2:1), και επομένως αυτή ήταν υπεύθυνη γι αυτό το γεγονός. Επιπλέον, η Ρώμη ήταν η μόνη επίγεια κυβέρνηση που εκείνη την εποχή μπορούσε να συμβολιστεί σε προφητεία, ακριβώς για τον λόγο ότι η κυριαρχία της ήταν παγκόσμια. Υφίσταται, επομένως, πειστικός λόγος για τον οποίο η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία θεωρείται γενικά από τους Προτεστάντες σχολιαστές ως η δύναμη που συμβολίζεται από τον μεγάλο κόκκινο δράκοντα. Ένα γεγονός που επίσης αξίζει να αναφερθεί είναι ότι κατά τη διάρκεια του δεύτερου, τρίτου, τέταρτου και πέμπτου αιώνα της χριστιανικής εποχής, ο δράκοντας, δίπλα στον αετό, ήταν το κύριο λάβαρο των ρωμαϊκών λεγεώνων, και αυτός ο δράκοντας ήταν βαμμένος κόκκινος, σαν σε πιστή εκπλήρωση της εικόνας που είδε ο Ιωάννης στην Πάτμο, και σαν να κραύγαζαν σε όλον τον κόσμο: Εμείς είμαστε το έθνος που αντιπροσωπεύει αυτή η εικόνα.

Όπως είπαμε, η Ρώμη, στο πρόσωπο του Ηρώδη, προσπάθησε να θανατώσει τον Ιησού Χριστό όταν έδωσε εντολή να θανατωθούν όλα τα παιδιά της Βηθλεέμ από δύο ετών και κάτω. Το παιδί που γεννήθηκε συνοδευόμενο με τις προσδοκίες μιας εκκλησίας που περίμενε και παρακολουθούσε, ήταν ο αξιολάτρευτος Λυτρωτής μας, που σύντομα θα κυβερνήσει τα έθνη με σιδερένια ράβδο. Ο Ηρώδης δεν μπόρεσε να τον θανατώσει, οι συνδυασμένες δυνάμεις της γης και της κόλασης δεν μπόρεσαν να Τον νικήσουν, και παρόλο που για ένα διάστημα κρατήθηκε κάτω από την κυριαρχία του τάφου, έσκισε τα σκληρά δεσμά του, άνοιξε έναν δρόμο ζωής για την ανθρωπότητα και αρπάχτηκε στον Θεό και τον θρόνο Του, αναλήφθηκε δηλαδή στον ουρανό μπροστά στα μάτια των μαθητών Του, αφήνοντάς τους, με τα λόγια των αγγέλων, αυτή την πιο γλυκιά από όλες τις υποσχέσεις Του, ότι όπως αναλήφθηκε έτσι και θα επέστρεφε.

Η εκκλησία κατέφυγε στην έρημο όταν εγκαθιδρύθηκε ο παπισμός, το 538 μ.Χ., και εκεί τρεφόταν από τον λόγο του Θεού και τη διακονία των αγγέλων κατά τη διάρκεια της μακράς, σκοτεινής και αιματηρής διακυβέρνησης αυτής της δύναμης που κράτησε 1260 χρόνια.

Εδάφιο 7. Και έγινε πόλεμος στον ουρανό· ο Μιχαήλ και οι άγγελοί του πολέμησαν ενάντια στον δράκοντα, και ο δράκοντας πολέμησε και οι άγγελοί του. 8. Και δεν

Ο Δράκοντας – Ειδωλολατρική Ρώμη (Αποκ.12:3)

Το θηρίο σαν λεοπάρδαλη – Παπική Ρώμη (Αποκ.13:1,2)

υπερίσχυσαν ούτε βρέθηκε πλέον τόπος γι' αυτούς στον ουρανό. 9. Και ρίχτηκε ο μεγάλος δράκοντας, το αρχαίο φίδι, που αποκαλείται ο διάβολος, και ο σατανάς, που πλανάει ολόκληρη την οικουμένη, ρίχτηκε στη γη· και οι άγγελοί του ρίχτηκαν μαζί του. 10. Και άκουσα μια δυνατή φωνή στον ουρανό που έλεγε: Τώρα έγινε η σωτηρία και η δύναμη και η βασιλεία τού Θεού μας, και η εξουσία τού Χριστού του· επειδή, ρίχτηκε κάτω ο κατήγορος των αδελφών μας, που τους κατηγορεί μπροστά στον Θεό μας ημέρα και νύχτα. 11. Κι αυτοί τον νίκησαν με το αίμα τού Αρνίου, και με τον λόγο τής μαρτυρίας τους· και δεν αγάπησαν την ψυχή τους μέχρι θανάτου. 12. Γι' αυτό, ευφραίνεστε, οι ουρανοί, και εκείνοι που κατοικείτε μέσα σ' αυτούς. Αλλοίμονο σ' αυτούς που κατοικούν στη γη και στη θάλασσα, επειδή ο διάβολος κατέβηκε σε σας έχοντας μεγάλον θυμό, δεδομένου ότι γνωρίζει πως έχει λίγο καιρό.

Τα πρώτα έξι εδάφια αυτού του κεφαλαίου, όπως είδαμε, μας οδηγούν στο τέλος των 1260 ετών, τα οποία σημάδεψαν το τέλος της παπικής κυριαρχίας το 1798. Στο 7ο εδάφιο είναι εξίσου σαφές ότι μεταφερόμαστε πίσω σε προηγούμενες εποχές. Πόσο μακριά; — Στην εποχή που αναφέρθηκε για πρώτη φορά στο κεφάλαιο, — στις ημέρες της πρώτης παρουσίας. "*Και έγινε πόλεμος στον ουρανό*", μιλάει για τον ίδιο ουρανό όπου η γυναίκα και ο δράκος εθεάθησαν αρχικά. Αυτοί όμως ήταν σύμβολα που αντιπροσώπευαν γεγονότα που πραγματοποιήθηκαν εδώ στη γη· καταλαβαίνουμε επομένως ότι αυτός ο πόλεμος πραγματοποιείται στον ίδιο τόπο. Και σε ποιο σημείο πίσω στον χρόνο μεταφερόμαστε; — Προφανώς στην έναρξη της διακονίας του Χριστού εδώ στη γη. Για να αποδείξουμε ότι ο Μιχαήλ είναι ο Χριστός, παραπέμπουμε στα εξής εδάφια: Ιούδα 9, Α΄ Θεσσαλονικείς 4:16, Ιωάννη 5:28,29. Είναι επίσης αναμφισβήτητο ότι αυτή ήταν μια ειδική εποχή πολέμου μεταξύ του Χριστού και του Σατανά.

Ένα άλλο σύμβολο εισάγεται εδώ, και ο Ιωάννης σπεύδει να μας πει τι αντιπροσωπεύει αυτό το σύμβολο. Είναι ο Διάβολος και ο Σατανάς. Δεν πρόκειται για τον ίδιο δράκοντα με εκείνον των εδαφίων 3 και 4. Εκείνος ήταν ένας μεγάλος κόκκινος δράκος, με επτά κεφάλια και δέκα κέρατα, και επτά στέμματα στα κεφάλια του. Θα ήταν αλλόκοτο να προσπαθήσουμε να θεωρήσουμε ότι αυτό το σύμβολο αντιπροσωπεύει τον Σατανά προσωπικά. Ο Σατανάς δεν αναφέρεται πουθενά στη Βίβλο ότι είναι κόκκινος, αλλά ούτε και διαθέτει τον αριθμό των κεφαλών και των κεράτων που αναφέρεται εκεί. Και ενώ θα μπορούσε, ως θεός αυτού του κόσμου, να έχει ένα στέμμα, πώς θα κατάφερνε να φορέσει επτά; Αντιθέτως, όλα αυτά τα χαρακτηριστικά αρμόζουν στην ειδωλολατρική Ρώμη.

Όταν είναι επιθυμητό να παρουσιαστεί ο Σατανάς με ένα σύμβολο, δεν μπορεί να επιλεγεί πιο κατάλληλο σύμβολο από έναν μεγάλο δράκοντα, ή ένα φίδι, χωρίς άλλες ιδιότητες. Το γιατί ένα παρόμοιο σύμβολο χρησιμοποιείται και για να αναπαραστήσει τη Ρώμη με ορισμένα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της είναι προφανές. Ήταν επειδή η Ρώμη, ως παγκόσμια αυτοκρατορία, ήταν τότε το μόνο δυνατό μέσο που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ο Σατανάς για να εκτελέσει το θέλημα του στη γη. Δεν υπάρχει όμως λόγος να συγχέουμε τα δύο σύμβολα.

Αναφορικά με τον πόλεμο που αναφέρθηκε, ο Σατανάς προσέβλεπε στην έλευση του Χριστού σε αυτή τη γη ως την τελευταία του ευκαιρία να ανατρέψει επιτυχώς το σχέδιο της σωτηρίας. Πλησίασε τον Χριστό με ύπουλους πειρασμούς, με την ελπίδα να Τον

νικήσει. Προσπάθησε με διάφορους τρόπους να Τον θανατώσει κατά τη διάρκεια της διακονίας Του και όταν κατάφερε να τον βάλει στον τάφο, προσπάθησε ως κακόβουλος θριαμβευτής να Τον κρατήσει εκεί. Όμως ο Υιός του Θεού έβγαινε θριαμβευτής σε κάθε αναμέτρηση που είχε μαζί του και μετέδιδε αυτή την υπόσχεση ελέους προς τους πιστούς ακόλουθους Του: "*Όποιος νικάει, θα του δώσω να καθήσει μαζί μου στον θρόνο μου, όπως και εγώ νίκησα, και κάθησα μαζί με τον Πατέρα μου στον θρόνο του.*". Αυτό μας δείχνει ότι ο Ιησούς, όσο καιρό ήταν στη γη, διεξήγαγε έναν πόλεμο και πέτυχε τη νίκη. Ο Σατανάς είδε την τελευταία του προσπάθεια να αποτυγχάνει, το τελευταίο του σχέδιο να αποτυγχάνει. Είχε καυχηθεί ότι θα νικούσε τον Υιό του Θεού κατά την αποστολή Του σε αυτόν τον κόσμο και έτσι θα καθιστούσε το σχέδιο της σωτηρίας μια ατιμωτική αποτυχία. Γνώριζε επίσης καλά ότι αν αποτύγχανε σε αυτή την τελευταία του απεγνωσμένη προσπάθεια να ματαιώσει το έργο του Θεού, η τελευταία του ελπίδα θα χανόταν και όλα θα είχαν χαθεί. (βλέπε E.White, Spiritual Gifts, Τόμος Ι, σελ. 67).

Όπως όμως αναφέρει και το εδάφιο 8, "*δεν υπερίσχυσαν*", και ως εκ τούτου μπορούμε κάλλιστα να ψάλλουμε τον ύμνο, "*Γι' αυτό, ευφραίνεστε, οι ουρανοί, και εκείνοι που κατοικείτε μέσα σ' αυτούς.*".

Υποστηρίζεται από μερικούς ότι αυτός ο πόλεμος έλαβε χώρα όταν ο Σατανάς, τότε άγγελος φωτός και δόξας, επαναστάτησε στον ουρανό, και ότι η πτώση για την οποία μιλάει ο Ιωάννης, ήταν η εκδίωξη του από τον ουρανό εκείνη την εποχή. Δεν μπορούμε όμως να εναρμονίσουμε αυτή την άποψη με τη μαρτυρία που έχουμε ενώπιόν μας. Έτσι, στο εδάφιο 13 διαβάζουμε: "*Και όταν ο δράκοντας είδε ότι ρίχτηκε στη γη, καταδίωξε τη γυναίκα, η οποία γέννησε το αρσενικό.*". Αυτό δείχνει ότι μόλις ο Διάβολος είδε ότι εκδιώχθηκε, έστρεψε την οργή του εναντίον της γυναίκας, της εκκλησίας, η οποία, όχι πολύ αργότερα από εκείνη την εποχή, κατέφυγε στην έρημο. Όταν λοιπόν ο Σατανάς βρέθηκε να έχει ριχτεί στη γη, το αρσενικό παιδί είχε ήδη γεννηθεί, ή, με άλλα λόγια, η πρώτη έλευση του Χριστού είχε ήδη πραγματοποιηθεί. Επομένως, αυτός ο πόλεμος και η ήττα του Σατανά, πραγματοποιήθηκε κατά την χριστιανική εποχή, και όχι πολύ καιρό πριν η εκκλησία πάει στην έρημο το 538 μ.Χ., επομένως δεν μπορεί να είναι η πτώση του από τον ουρανό πριν από τη δημιουργία του κόσμου, παρόλο που και αυτός ήταν ένας πόλεμος στον ουρανό.

Φαίνεται να υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις στις οποίες ο Σατανάς αναφέρεται ως ηττημένος ή εκδιωγμένος. Η πρώτη ήταν όταν έπεσε από τον ουρανό, η άλλη, όταν ο Χριστός τον νίκησε κατά την πρώτη Του έλευση, και θα υπάρξει άλλη μια στο μέλλον, όταν θα ριχτεί στην άβυσσο και θα κλειστεί εκεί για χίλια χρόνια. Σε κάθε επόμενη τέτοια περίπτωση, βλέπουμε έναν σταθερά αυξανόμενο περιορισμό της δύναμής του. Πέφτει ένα βαθμό χαμηλότερα σε κάθε διαδοχική μάχη. Την πρώτη φορά, όπως μπορούμε να συμπεράνουμε ξεκάθαρα από ορισμένες γραφές, η διαμάχη ήταν μεταξύ αυτού και του Θεού Πατέρα (βλ. Β΄ Πέτρου 2:4), τη δεύτερη φορά μεταξύ αυτού και του Υιού, του Χριστού, όπως φαίνεται στο απόσπασμα που έχουμε ενώπιόν μας, ενώ την τρίτη φορά ένας άγγελος θα είναι αρκετός για να ολοκληρώσει το έργο της ταπείνωσης του, Αποκάλυψη 20:1,2. Μετά την πρώτη του αναμέτρηση, δεν του επιτράπηκε ξανά να έχει την αξιοπρέπεια να ανταγωνιστεί τον Πατέρα. Μετά τη δεύτερη, δεν θα έχει πια το προνόμιο, αν μπορεί να ονομαστεί έτσι, μιας προσωπικής αναμέτρησης με τον Υιό. Ο πόλεμος που αναφέρεται στο απόσπασμα που έχουμε μπροστά μας είναι μεταξύ του

Διαβόλου και του Μιχαήλ, του Χριστού. Η μεγάλη προσπάθεια του πρώτου εναντίον του δεύτερου, προσωπικά, ήταν κατά τη διάρκεια της αποστολής του εδώ στη γη, και η μεγάλη προσωπική νίκη του Χριστού εναντίον του επιτελέστηκε σε αυτήν ακριβώς τη διαμάχη.

"*Ούτε βρέθηκε πλέον τόπος γι' αυτούς στον ουρανό*". Ο ουρανός, όπως είδαμε, δεν υποδηλώνει, σε αυτό το κεφάλαιο, τον τόπο όπου κατοικεί ο Θεός και οι ουράνιοι αγγελιοφόροι Του. Εδώ αναμφίβολα υποδηλώνει κατάσταση παρά τόπο, και έτσι η φράση αυτή σημαίνει ότι έπεσαν εδώ ταπεινωμένοι και δεν πρόκειται ποτέ να ανακτήσουν την προηγούμενη θέση τους. Υπέστησαν μια τρομερή ήττα, την οποία ο Χριστός περιγράφει λέγοντας: "*Έβλεπα τον σατανά που έπεσε από τον ουρανό σαν αστραπή.*". Η ελπίδα που από καιρό έτρεφε, να νικήσει τον Υιό του ανθρώπου όταν θα έπαιρνε πάνω του τη φύση μας, είχε χαθεί για πάντα. Η δύναμή του περιορίστηκε. Δεν μπορούσε πλέον να επιδιώξει μια προσωπική αναμέτρηση με τον Υιό του Θεού, - ένα γεγονός που μέχρι τότε έδινε, σε συγκριτικό βαθμό, αξιοπρέπεια και κύρος στη θέση του. Από τότε και στο εξής, η εκκλησία (η γυναίκα) έγινε το αντικείμενο της μοχθηρίας του, και καταφεύγει σε όλα εκείνα τα άνομα μέσα εναντίον της που αναπόφευκτα θα ήταν αποτέλεσμα μιας σαστισμένης και απελπισμένης οργής, (βλέπε E.White, Spiritual Gifts, Τόμος Ι, σελ. 79.)

Από τότε ψάλλεται ένας ύμνος στον ουρανό, "*Τώρα έγινε η σωτηρία*", κλπ. Πώς όμως γίνεται αυτό, τη στιγμή που αυτά τα γεγονότα ήταν στο παρελθόν; Μήπως είχε έρθει τότε η σωτηρία, η δύναμη, η βασιλεία του Θεού, και η εξουσία του Χριστού Του; Όχι καθόλου. Αυτός ο ύμνος ψάλθηκε βλέποντας προς το μέλλον. Τότε ήταν που εξασφαλίστηκαν αυτά τα αγαθά. Η μεγάλη νίκη, η οποία εξασφάλιζε όλα αυτά για πάντα, είχε κερδηθεί από τον Χριστό. Είναι το ίδιο όπως διαβάζουμε σε άλλα σημεία, "*έχετε αιώνια ζωή*", "*έχουμε την απολύτρωση διαμέσου τού αίματός του*", κλπ.. Είναι σαν να κατέχουμε από τώρα αυτές τις ευλογίες, ενώ τις έχουμε μόνο μέσω της πίστης, και η διατύπωση που χρησιμοποιείται είναι απλώς μια διαβεβαίωση ότι τα αγαθά αυτά είναι για πάντα εξασφαλισμένα για τους τελικούς νικητές.

Ο προφήτης στη συνέχεια ρίχνει μια γρήγορη ματιά στο έργο του Σατανά από εκείνη τη στιγμή μέχρι το τέλος (εδάφια 11, 12), κατά την οποία οι πιστοί "*αδελφοί*" τον νικούν με το αίμα του Αρνίου και τον λόγο της μαρτυρίας τους, ενώ η οργή του αυξάνεται καθώς ο χρόνος του λιγοστεύει. Αν και εργάζεται μέσω γήινων δυνάμεων, ο Σατανάς, προσωπικά, είναι ο κύριος μοχλός, από τα εδάφια 9 έως 17.

Εδάφιο 13. Και όταν ο δράκοντας είδε ότι ρίχτηκε στη γη, καταδίωξε τη γυναίκα, η οποία γέννησε το αρσενικό. 14. Και στη γυναίκα δόθηκαν δύο φτερούγες τού μεγάλου αετού, για να πετάει στην έρημο, στον τόπο της, όπου εκεί τρέφεται για καιρόν και καιρούς και μισόν καιρό, μακριά από το φίδι· 15. και το φίδι έριξε από το στόμα του, πίσω από τη γυναίκα, νερό σαν ποταμό, για να κάνει να την παρασύρει ο ποταμός. 16. Και η γη βοήθησε τη γυναίκα, και η γη άνοιξε το στόμα της, και κατάπιε τον ποταμό, τον οποίο ο δράκοντας έριξε από το στόμα του. 17. Και ο δράκοντας οργίστηκε ενάντια στη γυναίκα, και πήγε να κάνει πόλεμο με τους υπόλοιπους από το σπέρμα της, που τηρούν τις εντολές τού Θεού και έχουν τη μαρτυρία τού Ιησού Χριστού.

Οι μεταρρυθμιστές κηρύττουν το ευαγγέλιο

Ως προς τα ανωτέρω εδάφια είναι απαραίτητα λίγα ακόμα σχόλια. Αρκεί να πούμε ότι εδώ γυρίζουμε πίσω στην εποχή που ο Σατανάς συνειδητοποίησε πλήρως ότι είχε αποτύχει ολοκληρωτικά σε όλες τις προσπάθειές του εναντίον του Κυρίου της δόξας κατά την επίγεια αποστολή Του. Βλέποντας αυτό, στράφηκε με δεκαπλάσια οργή, όπως ήδη είδαμε, κατά της εκκλησίας που είχε ιδρύσει ο Χριστός. Στη συνέχεια, βλέπουμε την όψη της εκκλησίας καθώς αυτή εισέρχεται σε μια κατάσταση που εδώ ονομάζεται έρημος. Αυτό πρέπει να υποδηλώνει ότι βρίσκεται σε μια κατάσταση απομόνωσης από τη δημόσια θέα κατά την οποία κρύβεται από τους εχθρούς της. Από την άλλη πλευρά, η εκκλησία που κατά τη διάρκεια του μεσαίωνα διασάλπιζε τις ηγεμονικές της εντολές στα αυτιά της Χριστιανοσύνης και επιδείκνυε τα εντυπωσιακά της λάβαρα μπροστά στα ανοιχτά πλήθη, δεν ήταν η εκκλησία του Χριστού, αλλά το σώμα του μυστηρίου της ανομίας. Το "*μυστήριο της ευσέβειας*" ήταν ο Θεός που φανερώθηκε εδώ στη γη ως άνθρωπος. Το "*μυστήριο της ανομίας*", από την άλλη, ήταν ένας άνθρωπος που προσποιούνταν ότι ήταν θεός. Αυτή ήταν η μεγάλη αποστασία, το υβρίδιο που προέκυψε από την ένωση της ειδωλολατρίας και του Χριστιανισμού. Η αληθινή εκκλησία ήταν εκτός του οπτικού πεδίου, λάτρευε τον Θεό σε μυστικά μέρη. Τα σπήλαια και οι κρυφές εσοχές των κοιλάδων του Πεδεμόντιου μπορούν να θεωρηθούν ως αντιπροσωπευτικοί τόποι, όπου η αλήθεια του ευαγγελίου φυλασσόταν με ιερή επιμέλεια από την οργή των εχθρών της. Στους τόπους αυτούς ο Θεός επέβλεπε την εκκλησία Του και μέσω της πρόνοιας Του την προστάτευε και την έθρεφε.

Τα φτερά του αετού που της δόθηκαν υποδηλώνουν κατάλληλα τη βιασύνη με την οποία η αληθινή εκκλησία ήταν υποχρεωμένη να φροντίσει για την ασφάλειά της όταν ο άνθρωπος της αμαρτίας εγκαταστάθηκε στην εξουσία, καθώς και τη βοήθεια που της παρείχε ο Θεός για τον σκοπό αυτό. Ένα παρόμοιο σχήμα χρησιμοποιείται για να περιγράψει τις σχέσεις του Θεού με τον αρχαίο Ισραήλ. Μέσω του Μωυσή τους είχε πει: "*εσείς είδατε όσα έκανα στους Αιγυπτίους, και σας σήκωσα σαν επάνω σε φτερούγες αετού, και σας έφερα προς τον εαυτό μου·*", Έξοδος 19:4.

Η αναφορά της περιόδου κατά την οποία η γυναίκα τρέφεται στην έρημο "*καιρόν και καιροί και μισόν καιρό*", η ίδια φρασεολογία με αυτήν που χρησιμοποιείται στο Δανιήλ 7:25, παρέχει το κλειδί για την εξήγηση του τελευταίου αποσπάσματος, διότι η ίδια περίοδος αναφέρει το εδάφιο 6 της Αποκάλυψης 12 ότι είναι, "*1.260 ημέρες*". Αυτό δείχνει ότι ένας "*καιρός*" είναι ένα έτος, 360 ημέρες, δύο "*καιροί*", δύο έτη ή 720 ημέρες, και "*μισός καιρός*", μισός χρόνος ή 180 ημέρες, συνολικά δηλαδή 1260 ημέρες, και αυτή η περίοδος, όντας συμβολική, υποδηλώνει 1260 κυριολεκτικά χρόνια.

Το φίδι έβγαλε από το στόμα του νερό σαν ποταμό για να παρασύρει την εκκλησία. Με τις ψευδείς διδασκαλίες του, ο παπισμός είχε διαφθείρει τόσο πολύ όλα τα έθνη με αποτέλεσμα να έχει τον απόλυτο έλεγχο, για πολλούς αιώνες, της πολιτικής εξουσίας. Μέσω αυτής, ο Σατανάς μπορούσε να εξαπολύσει ένα ισχυρό ποτάμι διωγμού εναντίον της εκκλησίας προς κάθε κατεύθυνση, και αυτό δεν άργησε να το κάνει, (βλέπε αναφορά στους τρομερούς διωγμούς της εκκλησίας στις παρατηρήσεις για το Δανιήλ 7:25). Από πενήντα έως εκατό εκατομμύρια άνθρωποι παρασύρθηκαν από τον ποταμό, αλλά η εκκλησία δεν καταβροχθίστηκε εντελώς, οι ημέρες του διωγμού συντομεύθηκαν χάριν των εκλεκτών, Ματθαίου 24:22.

Επιφανείς Μεταρρυθμιστές

Άνδρες που διακρίθηκαν στην προώθηση του έργου του Θεού
Για τις βιογραφικές σκιαγραφήσεις τους, βλέπε σελ. 614

"*Η γη βοήθησε τη γυναίκα*" ανοίγοντας το στόμα της και καταπίνοντας τον ποταμό. Η Μεταρρύθμιση του δέκατου έκτου αιώνα ξεκίνησε το έργο της. Ο Θεός ανέδειξε τον ευγενή Λούθηρο και τους συνεργάτες του για να αποκαλύψουν τον αληθινό χαρακτήρα του παπισμού και να συντρίψουν τη δύναμη με την οποία η δεισιδαιμονία είχε υποδουλώσει το μυαλό του λαού. Ο Λούθηρος κάρφωσε τις θέσεις του στην πόρτα της εκκλησίας στη Βιτεμβέργη· και η πένα με την οποία τις έγραψε, σύμφωνα με το συμβολικό όνειρο του καλού εκλέκτορα Φρειδερίκου της Σαξονίας, πράγματι διέσχισε την ήπειρο και ταρακούνησε την τιάρα στο κεφάλι του πάπα. Οι πρίγκιπες άρχισαν να ασπάζονται τις θέσεις των Μεταρρυθμιστών. Ήταν η αυγή του θρησκευτικού φωτός και της ελευθερίας, και ο Θεός δεν θα άφηνε το σκοτάδι να καταπιεί τη λάμψη του. Ο Tetzel, ο πλανόδιος πωλητής συχωροχαρτιών, φούσκωσε και ούρλιαξε από οργή, και ο Πάπας Λέων βρυχήθηκε από οργή, αλλά μάταια. Τα μάγια λύθηκαν. Οι άνθρωποι διαπίστωσαν ότι οι βούλες και τα αναθέματα του πάπα έπεφταν ακίνδυνα στα πόδια τους, μόλις τόλμησαν να ασκήσουν το θεόσταλτο δικαίωμά τους να ρυθμίζουν τη συνείδησή τους σύμφωνα μόνο με τον λόγο Του. Οι υπερασπιστές της αληθινής πίστης πολλαπλασιάστηκαν. Και σύντομα ο προτεσταντισμός βρήκε αρκετό έδαφος στην Ελβετία, τη Γερμανία, την Ολλανδία, την Αγγλία, τη Νορβηγία και τη Σουηδία, για να καταπιεί τον ποταμό της παπικής οργής και να του στερήσει τη δύναμή να βλάπτει την εκκλησία. Έτσι, η γη βοήθησε τη γυναίκα και συνέχισε να τη βοηθά μέχρι σήμερα, καθώς το πνεύμα της Μεταρρύθμισης και της θρησκευτικής ελευθερίας έχει υιοθετηθεί από τα μεγαλύτερα χριστιανικά έθνη.

Ο δράκος όμως δεν έχει ακόμη τελειώσει το έργο του. Το εδάφιο 17 φέρνει στο φως ένα άλλο, τελευταίο ξέσπασμα της οργής του, αυτή τη φορά εναντίον της τελευταίας γενιάς Χριστιανών που θα ζουν στη γη. Λέμε τελευταία γενιά, διότι ο πόλεμος του δράκοντα στρέφεται εναντίον του υπολοίπου του σπέρματος της γυναίκας, δηλαδή, του υπολοίπου του σπέρματος, ή των ατόμων, που αποτελούν την αληθινή εκκλησία, και καμία γενιά εκτός από την τελευταία δεν μπορεί να αναπαρασταθεί πιο καλά από το υπόλοιπο. Αν η άποψη ότι έχουμε ήδη φτάσει στη γενιά που πρόκειται να γίνει μάρτυρας του κλεισίματος της ιστορίας της γης είναι σωστή, αυτός ο πόλεμος ενάντια στην αλήθεια δεν μπορεί να είναι μακριά στο μέλλον.

Αυτό το υπόλοιπο χαρακτηρίζεται από την τήρηση των εντολών του Θεού και την κατοχή της μαρτυρίας του Ιησού Χριστού. Αυτό υποδεικνύει μια μεταρρύθμιση όσον αφορά το Σάββατο η οποία θα ολοκληρωθεί στις έσχατες ημέρες. Γιατί μόνο ως προς το Σάββατο, όσον αφορά τις εντολές, υπάρχει διαφορά πίστης και πρακτικής μεταξύ εκείνων που δέχονται τον δεκάλογο ως τον ηθικό νόμο. Αυτό φαίνεται πιο συγκεκριμένα στο μήνυμα της Αποκάλυψης 14:9-12.

Θα ήταν σωστό να παρατηρήσουμε ότι σύμφωνα με τη μαρτυρία αυτού του κεφαλαίου, τρεις δυνάμεις χρησιμοποιούνται από τον Διάβολο για να εκτελέσει το έργο του και ως εκ τούτου αναφέρονται όλες ως ο δράκοντας, καθώς αυτός είναι ο εμπνευστής όλων αυτών. Αυτές είναι: (1) η ειδωλολατρική Ρώμη, (2) η παπική Ρώμη. (3) το δικέρατο θηρίο, η δική μας κυβέρνηση [των Η.Π.Α.] υπό τον έλεγχο του αποστάτη Προτεσταντισμού, ο οποίος είναι ο κύριος παράγων, όπως θα φανεί στη συνέχεια, στον πόλεμο εναντίον εκείνων που τηρούν τις εντολές του Θεού και έχουν τη μαρτυρία του Ιησού.

Κεφάλαιο 13 – Δυνάμεις κατ' όνομα Χριστιανικές που κάνουν Διωγμούς

Μια αλλαγή συμβόλων — Ο παπισμός — Σύγκριση με το μικρό κέρας του Δανιήλ 7 — Θανατηφόρα πληγή — Πώς θεραπεύτηκε — Ένα άλλο θηρίο — Οι Ηνωμένες Πολιτείες στην προφητεία — Η θαυμαστή ανάπτυξη της χώρας μας — «Ένα τόπος για όλα, και όλα στη θέση τους» — Η επερχόμενη κρίση — Το μονοπάτι της ασφάλειας — Η αρχή του τέλους — Ο αριθμός του ονόματός του

Εδάφιο 1. Και στάθηκα επάνω στην άμμο τής θάλασσας· και είδα ένα θηρίο να ανεβαίνει από τη θάλασσα, το οποίο είχε επτά κεφάλια, και δέκα κέρατα· κι επάνω στα κέρατά του ήσαν δέκα διαδήματα, κι επάνω στα κεφάλια του υπήρχαν ονόματα βλασφημίας. 2. Και το θηρίο που είδα, ήταν όμοιο με πάρδαλη, και τα πόδια του σαν αρκούδα, και το στόμα του σαν στόμα λιονταριού· και ο δράκοντας έδωσε σ' αυτό τη δύναμή του, και τον θρόνο του, και μεγάλη εξουσία. 3. Και είδα ένα από τα κεφάλια του σαν να ήταν πληγωμένο θανατηφόρα· και η θανατηφόρα πληγή του θεραπεύτηκε· και θαύμασε ολόκληρη η γη, που ήταν πίσω από το θηρίο. 4. Και προσκύνησαν τον δράκοντα, που έδωσε εξουσία στο θηρίο, και προσκύνησαν το θηρίο, λέγοντας: Ποιος είναι όμοιος με το θηρίο; Ποιος μπορεί να πολεμήσει μαζί του; 5. Και του δόθηκε στόμα που μιλούσε μεγάλα, και έλεγε λόγια βλασφημίας, και του δόθηκε εξουσία να κάνει πόλεμο για 42 μήνες. 6. Και άνοιξε το στόμα του σε βλασφημία ενάντια στον Θεό, να βλασφημήσει το όνομά του, και τη σκηνή του, κι αυτούς που κατοικούν μέσα στον ουρανό. 7. Και του δόθηκε να κάνει πόλεμο με τους αγίους, και να τους νικήσει· και του δόθηκε εξουσία επάνω σε κάθε φυλή και γλώσσα και έθνος. 8. Και θα το προσκυνήσουν όλοι αυτοί που κατοικούν επάνω στη γη, των οποίων τα ονόματα δεν γράφτηκαν στο βιβλίο τής ζωής τού Αρνίου, που είναι σφαγμένο από τη δημιουργία τού κόσμου. 9. Όποιος έχει αυτί, ας ακούσει. 10. Όποιος φέρνει σε αιχμαλωσία, θα πάει σε αιχμαλωσία· όποιος φονεύσει με μάχαιρα, αυτός πρέπει να φονευθεί με μάχαιρα. Εδώ είναι η υπομονή και η πίστη των αγίων.

Η θάλασσα συμβολίζει λαούς, πλήθη, έθνη και γλώσσες, Αποκάλυψη 17:15. Στην Βίβλο ένα θηρίο συμβολίζει ένα φαύλο έθνος ή δύναμη, που αντιπροσωπεύει άλλες φορές μόνο την πολιτική εξουσία και άλλες φορές την εκκλησιαστική σε συνδυασμό με την πολιτική. Κάθε φορά που ένα θηρίο φαίνεται να ανεβαίνει από τη θάλασσα, αυτό υποδηλώνει ότι η δύναμη αυτή αναδύεται μέσα από μια πυκνοκατοικημένη περιοχή. Αν παρουσιάζονται άνεμοι να πνέουν πάνω στη θάλασσα, όπως στο Δανιήλ 7:2,3, μ' αυτό υποδηλώνεται πολιτική αναταραχή, εμφύλιες συγκρούσεις και επανάσταση.

Ο δράκοντας του προηγούμενου κεφαλαίου και το θηρίο που αναφέρθηκε για πρώτη φορά εκεί, υποδηλώνουν τη ρωμαϊκή εξουσία στο σύνολό της, όπως παρουσιάζεται στις δύο φάσεις της, την ειδωλολατρική και την παπική, επομένως, αυτά τα δύο σύμβολα έχουν το καθένα επτά κεφάλια και δέκα κέρατα, (βλέπε κεφάλαιο 17:10).

Το θηρίο με τα επτά κεφάλια και τα δέκα κέρατα, ή, πιο συνοπτικά, το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη που παρουσιάζεται εδώ, συμβολίζει μια δύναμη που ασκεί εκκλησιαστική καθώς και πολιτική εξουσία. Καθώς αυτό το σημείο έχει αρκετή σημασία είναι απαραίτητο να παρουσιαστούν μερικά από τα οριστικά επιχειρήματα που το αποδεικνύουν.

Η προφητεία στην οποία εμφανίζεται αυτό το σύμβολο ξεκινά από το κεφάλαιο 12. Τα σύμβολα των επίγειων κυβερνήσεων που περιλαμβάνονται στην προφητεία είναι ο δράκοντας του κεφαλαίου 12, το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη και το δικέρατο θηρίο του κεφαλαίου 13. Η ίδια προφητεία προφανώς συνεχίζεται στο κεφάλαιο 14, κλείνοντας με το εδάφιο 5 αυτού του κεφαλαίου. Ξεκινώντας, λοιπόν, με το εδάφιο 1 του κεφαλαίου 12 και τελειώνοντας με το εδάφιο 5 του κεφαλαίου 14, έχουμε μια προφητεία που είναι διακριτή και πλήρης από μόνη της.

Κάθε μία από τις δυνάμεις που παρουσιάζονται εδώ παρουσιάζεται να διώκει σφοδρά την εκκλησία του Θεού. Η σκηνή ξεκινά με την εκκλησία, με το σύμβολο μιας γυναίκας, που λαχταρά με αγωνία την εκπλήρωση της υπόσχεσης ότι το σπέρμα της γυναίκας, ο Κύριος της δόξας, θα εμφανιζόταν ανάμεσα στους ανθρώπους. Ο δράκοντας στάθηκε μπροστά στη γυναίκα με σκοπό να καταβροχθίσει το παιδί της. Το πονηρό του σχέδιο ματαιώνεται και το παιδί αρπάζεται στον Θεό και στον θρόνο Του. Ακολουθεί μια περίοδος κατά την οποία η εκκλησία δέχεται μεγάλη καταπίεση από αυτή τη δύναμη του δράκοντα. Παρόλο που σε αυτό το σημείο της σκηνής ο προφήτης περιστασιακά κοιτάζει μπροστά στο χρόνο, μία φορά μάλιστα σχεδόν στο τέλος επειδή όλοι οι εχθροί της εκκλησίας επρόκειτο να ενεργοποιηθούν από το πνεύμα του δράκοντα, ωστόσο στο εδάφιο 1 του κεφαλαίου 13 μεταφερόμαστε πίσω στην εποχή που το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη, ο διάδοχος του δράκοντα, ξεκινά τη δράση του. Κατά τη διάρκεια της μακράς περιόδου των 1260 ετών, η εκκλησία υφίσταται πόλεμο και διωγμό από αυτή τη δύναμη. Μετά από αυτή την περίοδο καταπίεσης, η εκκλησία αντιμετωπίζει μια άλλη σύγκρουση, σύντομη, αλλά έντονη και σφοδρή, με το δικέρατο θηρίο. Έπειτα έρχεται η απελευθέρωση. και η προφητεία τελειώνει με την εκκλησία να περνάει με ασφάλεια μέσα από όλους τους διωγμούς της και να στέκεται νικήτρια μαζί με το Αρνίο στο Όρος Σιών. Δόξα τω Θεώ για τη βέβαιη υπόσχεση της τελικής νίκης!

Ένας χαρακτήρας που εμφανίζεται να είναι πάντα ο ίδιος σε όλες αυτές τις σκηνές, και του οποίου η ιστορία είναι το κύριο θέμα σε όλη την προφητεία, είναι η εκκλησία του Θεού. Οι άλλοι χαρακτήρες είναι οι διώκτες της, και παρουσιάζονται απλώς επειδή είναι τέτοιοι. Στο σημείο αυτό, ως εισαγωγική ερώτηση, εγείρουμε το ερώτημα: Ποιος, ή τι είναι αυτό που διώκει την αληθινή εκκλησία; — Είναι μια ψεύτικη ή αποστάτιδα εκκλησία. Τι είναι αυτό που πάντα πολεμά την αληθινή θρησκεία; — Είναι μια ψευδής και κίβδηλη θρησκεία. Ποιος άκουσε ποτέ για κάποια πολιτική εξουσία οποιουδήποτε έθνους, που από μόνη της να διώκει τον λαό του Θεού; Οι κυβερνήσεις μπορούν να πολεμήσουν εναντίον άλλων κυβερνήσεων, για να εκδικηθούν κάποια εχθρική ενέργεια, πραγματική ή φανταστική, ή για να αποκτήσουν εδάφη και να επεκτείνουν την εξουσία τους, όπως για παράδειγμα τα έθνη που έχουν συχνά πολεμήσει εναντίον των Εβραίων. Οι κυβερνήσεις όμως δεν διώκουν (σημειώστε τη λέξη — δεν διώκουν) ανθρώπους λόγω της θρησκείας τους, εκτός εάν βρίσκονται υπό τον έλεγχο κάποιου αντίθετου και εχθρικού θρησκευτικού συστήματος. Οι δυνάμεις όμως που εμφανίζονται σε αυτή την προφητεία - ο δράκοντας, το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη και το δικέρατο θηρίο - είναι όλες δυνάμεις που κάνουν

διωγμούς. Ενεργούν από οργή και εχθρότητα εναντίον του λαού και της εκκλησίας του Θεού. Και αυτό το γεγονός από μόνο του αποτελεί επαρκώς πειστική απόδειξη ότι σε κάθε μία από αυτές τις δυνάμεις το εκκλησιαστικό ή θρησκευτικό στοιχείο είναι η δύναμη που έχει τον έλεγχο.

Πάρτε τον δράκοντα: τι συμβολίζει αυτός; Η αδιαμφισβήτητη απάντηση είναι ότι συμβολίζει τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Αυτό όμως δεν είναι αρκετό. Κανείς δεν θα ήταν ικανοποιημένος με αυτήν την απάντηση χωρίς κάτι παραπάνω. Πρέπει η απάντηση μας να είναι πιο καθοριστική. Προσθέτουμε σε αυτό ότι είναι η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία στην ειδωλολατρική της μορφή, με το οποίο όλοι πρέπει επίσης να συμφωνήσουμε. Αλλά μόλις λέμε τη λέξη ειδωλολατρική, εισάγουμε ένα θρησκευτικό στοιχείο, γιατί η ειδωλολατρεία είναι ένα από τα μεγαλύτερα ψεύτικα θρησκευτικά συστήματα που επινόησε ποτέ ο Σατανάς. Ο δράκοντας, λοιπόν, αντιπροσωπεύει μια εκκλησιαστική δύναμη καθώς το κύριο χαρακτηριστικό που την διακρίνει είναι ένα ψευδές σύστημα θρησκείας. Τι είναι αυτό που έκανε τον δράκοντα να διώξει την εκκλησία του Χριστού; — Ήταν το ότι ο Χριστιανισμός επικρατούσε έναντι της ειδωλολατρίας, σαρώνοντας τις δεισιδαιμονίες της, ανατρέποντας τα είδωλά της, και κατεδαφίζοντας τους ναούς της. Το θρησκευτικό στοιχείο αυτής της δύναμης ήταν αυτό που πειράχτηκε και το αποτέλεσμα ήταν διωγμός.

Φτάνουμε τώρα στο θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη του κεφαλαίου 13. Τι συμβολίζει αυτό; Η απάντηση εξακολουθεί να είναι η ίδια, τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία όμως συμβόλιζε ο δράκοντας, γιατί δεν εξακολουθεί να την αντιπροσωπεύει το ίδιο σύμβολο; — Διότι υπήρξε μια αλλαγή στον θρησκευτικό χαρακτήρα της αυτοκρατορίας, καθώς αυτό το θηρίο τώρα συμβολίζει τη Ρώμη στην κατ' όνομα χριστιανική της μορφή. Η αλλαγή στη θρησκεία της, και μόνο αυτή, είναι που καθιστά απαραίτητη μια αλλαγή και στο σύμβολο. Το θηρίο αυτό διαφέρει από τον δράκοντα μόνο ως προς το ότι έχει μια διαφορετική θρησκευτική ταυτότητα. Ως εκ τούτου, θα ήταν εντελώς λάθος να καταλήξουμε ότι υποδηλώνει απλώς τη ρωμαϊκή πολιτική εξουσία.

Ο δράκοντας δίνει σε αυτό το θηρίο τον θρόνο του, τη δύναμή του και τη μεγάλη του εξουσία. Ποια δύναμη διαδέχθηκε την ειδωλολατρική Ρώμη; Όλοι γνωρίζουμε ότι είναι η παπική Ρώμη. Δεν έχει σημασία για τον παρόντα σκοπό μας πότε ή με ποια μέσα πραγματοποιήθηκε αυτή η αλλαγή, το μεγάλο γεγονός είναι προφανές και αναγνωρίζεται από όλους ότι η επόμενη μεγάλη φάση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας μετά την ειδωλολατρική της μορφή ήταν η παπική. Δεν θα ήταν σωστό, επομένως, να πούμε ότι η ειδωλολατρική Ρώμη έδωσε την έδρα και την εξουσία της σε μια μορφή διακυβέρνησης απλώς πολιτική, που δεν έχει κανένα θρησκευτικό στοιχείο. Καμία φαντασία δεν θα μπορούσε να συλλάβει μια τέτοια διαδικασία. Στην προφητεία αυτή αναγνωρίζονται οι δύο φάσεις της αυτοκρατορίας και έτσι η Ρώμη είναι ειδωλολατρική μέχρι η Ρώμη να γίνει παπική. Η δήλωση ότι ο δράκοντας έδωσε στο θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη τον θρόνο και την εξουσία του, αποτελεί περαιτέρω απόδειξη ότι ο δράκοντας της Αποκάλυψης 12:3 δεν είναι σύμβολο του Σατανά προσωπικά, γιατί ο Σατανάς δεν έχει αποσυρθεί για χάρη κανενός άλλου κακόβουλου όντος, και δεν έχει παραδώσει τον θρόνο του σε καμία γήινη δύναμη.

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη μαζί με το δικέρατο θηρίο αποτελούν τον παπισμό, και ως εκ τούτου ο δράκοντας δίνει σε αυτά τη δύναμη, τον θρόνο του και τη μεγάλη εξουσία του. Αλλά η προφητεία δεν λέει αυτό. Ο δράκοντας έχει

σχέση μόνο με το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη. Μόνο σε αυτό το θηρίο δίνει τη δύναμη, το θρόνο και τη μεγάλη του εξουσία. Είναι αυτό το θηρίο του οποίου ένα από τα κεφάλια δέχεται θανατηφόρα πληγή, η οποία στη συνέχεια θεραπεύεται, είναι αυτό το θηρίο που όλος ο κόσμος θαυμάζει μετά, είναι αυτό το θηρίο που έχει στόμα που μιλάει βλασφημίες και που κατατρέχει τους αγίους για 1260 χρόνια, και όλα αυτά συμβαίνουν πολύ πριν η επόμενη δύναμη, το δικέρατο θηρίο, εμφανιστεί στο πεδίο της δράσης. Το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη και μόνο, επομένως, συμβολίζει τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία στην παπική της μορφή, και η κυρίαρχη επιρροή είναι εκκλησιαστική.

Για να το δείξουμε αυτό πληρέστερα, δεν έχουμε παρά να κάνουμε έναν παραλληλισμό μεταξύ του μικρού κέρατος του Δανιήλ 7:8,20,24,25, και αυτής της δύναμης. Από αυτή τη σύγκριση φαίνεται ότι το μικρό κέρας στο οποίο αναφέρεται ο Δανιήλ και το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη συμβολίζουν την ίδια δύναμη, το δε μικρό κέρας αναγνωρίζεται από όλους ως σύμβολο του παπισμού. Υπάρχουν έξι σημεία ταυτότητας, ως ακολούθως: —

1. Το μικρό κέρας ήταν μια βλάσφημη δύναμη. "*θα μιλήσει λόγια ενάντια στον Ύψιστο*", Δανιήλ 7:25. Το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη της Αποκάλυψης 13:6 κάνει το ίδιο. "*άνοιξε το στόμα του σε βλασφημία ενάντια στον Θεό*".

2. Το μικρό κέρας έκανε πόλεμο με τους αγίους και υπερίσχυσε εναντίον τους, Δανιήλ 7:21. Αυτό το θηρίο επίσης (Αποκάλυψη 13:7) κάνει πόλεμο με τους αγίους και τους νικά.

3. Το μικρό κέρας είχε στόμα που έλεγε μεγάλα πράγματα, Δανιήλ 7:8,20. Και για αυτό το θηρίο διαβάζουμε στην Αποκάλυψη 13:5: "*Και του δόθηκε στόμα που μιλούσε μεγάλα, και έλεγε λόγια βλασφημίας*".

4. Το μικρό κέρας αναδύθηκε όταν έπαυσε η ειδωλολατρική μορφή της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Το θηρίο της Αποκάλυψης 13:2 αναδύεται την ίδια εποχή, γιατί ο δράκοντας, η ειδωλολατρική Ρώμη, του δίνει τη δύναμή του, το θρόνο του και μεγάλη εξουσία.

5. Δόθηκε δύναμη στο μικρό κέρας να παραμείνει για καιρό, καιρούς και μισό καιρού, ή 1260 χρόνια, Δανιήλ 7:25. Σε αυτό το θηρίο δόθηκε επίσης εξουσία για σαράντα δύο μήνες, ή 1260 χρόνια, Αποκάλυψη 13:5.

6. Στο τέλος αυτής της καθορισμένης περιόδου, η κυριαρχία του μικρού κέρατος επρόκειτο να αφαιρεθεί, Δανιήλ 7:26. Στο τέλος της ίδιας περιόδου, το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη επρόκειτο να "*πάει σε αιχμαλωσία*", Αποκάλυψη 13:10. Και τα δύο αυτά χαρακτηριστικά εκπληρώθηκαν κατά την αιχμαλωσία και εξορία του πάπα και κατά την προσωρινή ανατροπή του παπισμού από τη Γαλλία το 1798.

Παραπάνω είδαμε χαρακτηριστικά που αποδεικνύουν ότι πρόκειται για την ίδια δύναμη. Γιατί όταν έχουμε στην προφητεία δύο σύμβολα, όπως σε αυτή την περίπτωση, που αντιπροσωπεύουν δυνάμεις που εμφανίζονται στο πεδίο της δράσης ταυτόχρονα, καταλαμβάνουν την ίδια περιοχή, διατηρούν τον ίδιο χαρακτήρα, κάνουν το ίδιο έργο, υπάρχουν για το ίδιο χρονικό διάστημα και έχουν την ίδια μοίρα, αυτά τα σύμβολα αντιπροσωπεύουν την ίδια πανομοιότυπη δύναμη.

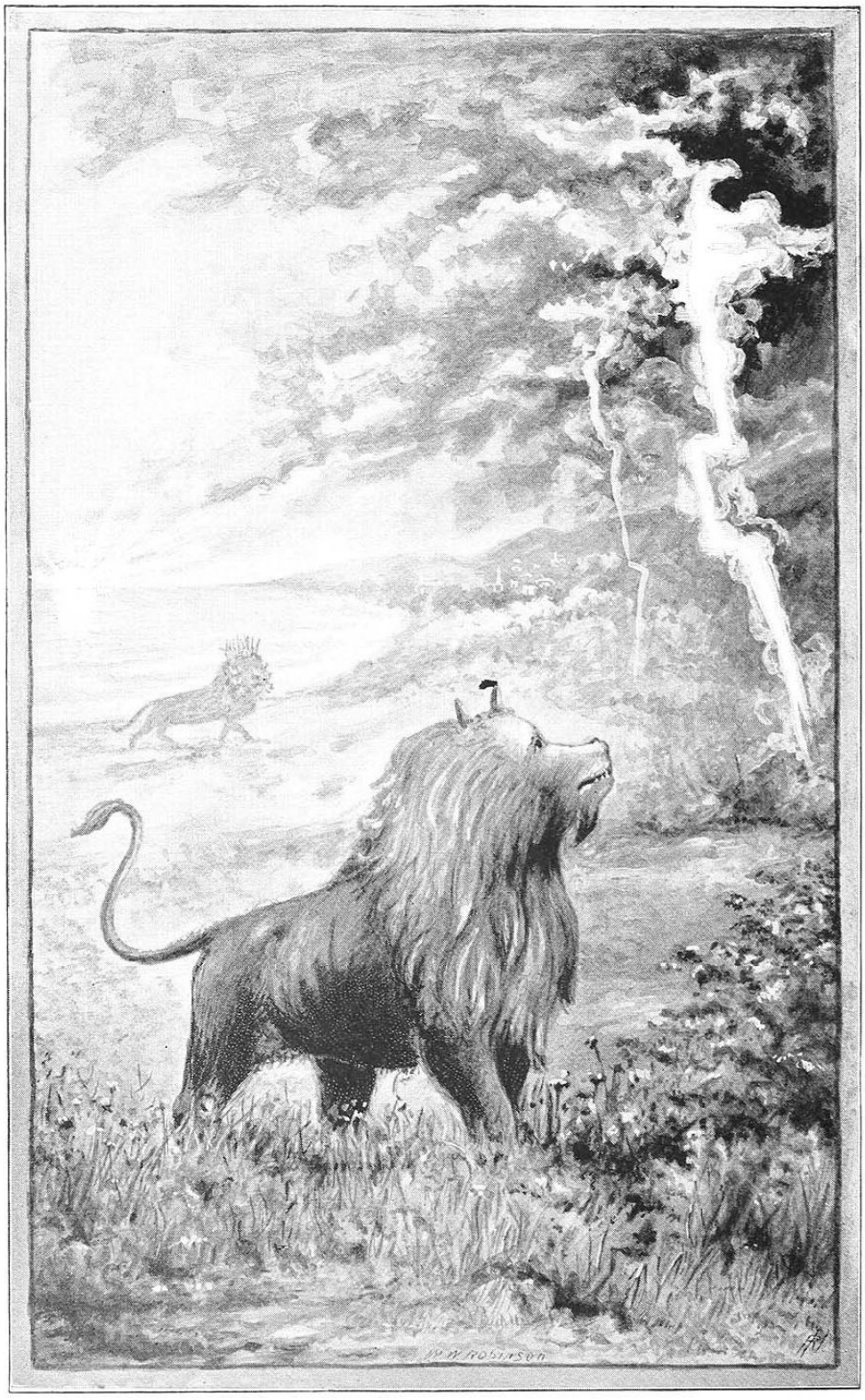
Όλες οι λεπτομέρειες που αναφέρθηκαν παραπάνω ισχύουν εξίσου τόσο για το μικρό κέρας όσο και για το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη του κεφαλαίου 13, δείχνοντας ότι αυτά τα δύο σύμβολα αντιπροσωπεύουν την ίδια δύναμη. Είναι γενικά παραδεκτό από

όλους ότι το μικρό κέρας αντιπροσωπεύει τον παπισμό, και όποιος ισχυρίζεται ότι αυτό το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη δεν αντιπροσωπεύει το ίδιο, πρέπει, για να είναι συνεπής, να δείξει ότι την ίδια εποχή που αναδύθηκε ο παπισμός, αναδύθηκε μια άλλη μεγάλη δύναμη ακριβώς παρόμοια με αυτήν, που κατείχε την ίδια περιοχή, είχε τον ίδιο χαρακτήρα, έκανε το ίδιο έργο, συνέχισε για το ίδιο χρονικό διάστημα και είχε την ίδια μοίρα, και όμως ήταν μια ξεχωριστή και διακριτή δύναμη, κάτι που θα ήταν τόσο παράλογο όσο και αδύνατο.

Το κεφάλι που τραυματίστηκε θανάσιμα ήταν το παπικό κεφάλι. Σε αυτό το συμπέρασμα καταλήγουμε κάνοντας χρήση της πολύ προφανούς αρχής ότι οτιδήποτε λέγεται στην προφητεία για το σύμβολο οποιασδήποτε κυβέρνησης, ισχύει για αυτήν την κυβέρνηση μόνο όσο αντιπροσωπεύεται από αυτό το σύμβολο. Εν προκειμένω, η Ρώμη αντιπροσωπεύεται από δύο σύμβολα, τον δράκοντα και το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη, επειδή έχει παρουσιάσει δύο φάσεις, την ειδωλολατρική και την παπική, και ό,τι λέγεται για τον δράκοντα ισχύει για τη Ρώμη μόνο στην ειδωλολατρική της μορφή, και ό,τι λέγεται για το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη ισχύει για τη Ρώμη μόνο στην κατ' όνομα χριστιανική της μορφή. Η Ρώμη όμως ήταν ειδωλολατρική την εποχή του Ιωάννη, ο οποίος ζούσε κάτω από το έκτο, δηλαδή το αυτοκρατορικό κεφάλι. Αυτό μας δείχνει αμέσως ότι έξι από τα κεφάλια, συμπεριλαμβανομένου του αυτοκρατορικού, ανήκουν στον δράκοντα, και αν κάποιο από αυτά τα έξι κεφάλια ήταν αυτό που τραυματίστηκε θανάσιμα, τότε ήταν ένα από τα κεφάλια του δράκοντα, δηλαδή μία από τις μορφές διακυβέρνησης που ανήκαν στη Ρώμη στην ειδωλολατρική της μορφή, και όχι ένα από τα κεφάλια του θηρίου, και ο Ιωάννης θα έπρεπε να είχε πει: Είδα ένα από τα κεφάλια του δράκοντα σαν να ήταν πληγωμένο θανατηφόρα. Αλλά, λέει ότι ένα από τα κεφάλια του θηρίου σαν να ήταν πληγωμένο θανατηφόρα. Με άλλα λόγια, αυτή η πληγή έπεσε σε κάποια μορφή διακυβέρνησης που υπήρχε στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία μετά την αλλαγή της, από την ειδωλολατρία στον Χριστιανισμό. Μετά από αυτή την αλλαγή, υπήρχε μόνο ένα κεφάλι, και αυτό ήταν το παπικό.[1] Έτσι, τίθεται πέρα από κάθε αμφισβήτηση ότι δεν ήταν άλλο από το παπικό κεφάλι αυτό που τραυματίστηκε θανάσιμα, και η θανάσιμη πληγή του θεραπεύτηκε. Αυτή η πληγή είναι η αιχμαλωσία που αναφέρεται στην Αποκάλυψη 13:10. Επιβλήθηκε στον παπισμό όταν ο πάπας συνελήφθη αιχμάλωτος από τον Μπερτιέ, τον Γάλλο στρατηγό, και η παπική κυβέρνηση καταργήθηκε για ένα διάστημα, το 1798. Απογυμνωμένος από την εξουσία του, τόσο την πολιτική όσο και την εκκλησιαστική, ο αιχμάλωτος πάπας, Πίος ΣΤ΄, πέθανε εξόριστος στη Βαλάνς της Γαλλίας, στις 29 Αυγούστου 1799. Η θανατηφόρα πληγή όμως επουλώθηκε όταν ο παπισμός αποκαταστάθηκε ξανά, αν και με μειωμένη εξουσία σε σχέση με τη προηγούμενη που κατείχε, με την εκλογή ενός νέου πάπα, στις 14 Μαρτίου 1800, (βλέπε History of the Popes του Bower, σελ. 404-428, Croly on the Apocalypse, έκδοση Λονδίνου, σελ. 251.)

Αυτό το θηρίο ανοίγει το στόμα του σε βλασφημία κατά του Θεού για να βλασφημήσει το όνομά Του, (βλέπε την αναφορά στο Δανιήλ 7:25 για τους αλαζονικούς

1 Το σύμβολο όπως παρουσιάζεται εδώ έχει μόνο επτά κεφάλια, που υποδηλώνουν επτά μορφές διακυβέρνησης, όχι σύγχρονες μεταξύ τους, αλλά διαδοχικές. Φυσικά, μόνο ένα κεφάλι κυβερνά κάθε φορά, αλλά όλα τοποθετούνται ομοίως πάνω στον δράκοντα και το θηρίο για να υποδηλώσουν τη ρωμαϊκή εξουσία. Έξι κεφάλια ανήκαν στον δράκοντα, δηλαδή, έξι μορφές διακυβέρνησης αναπτύχθηκαν και παρήλθαν η μία ως συνέχεια της άλλης, όσο διάστημα η θρησκεία της Ρώμης ήταν ειδωλολατρική, και μόνο μία παρέμεινε για να αναπτυχθεί μετά τη μετάβαση στον Χριστιανισμό, και αυτή ήταν η παπική, η οποία ως πνευματική δύναμη συνεχίζει μέχρι το τέλος (Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8), και ως πολιτική δύναμη μέχρι την εποχή που η κυριαρχία της αφαιρείται λίγο πριν από το τέλος Δανιήλ 7:26.

Το δικέρατο θηρίο – Η προτεσταντική Αμερική

“Και έκανε μεγάλα σημεία, ώστε έκανε να κατεβαίνει και φωτιά από τον ουρανό στη γη μπροστά στους ανθρώπους.” Αποκ.13:13

τίτλους που έλαβαν οι πάπες).

Βλασφημεί τη σκηνή του μαρτυρίου στον ουρανό στρέφοντας την προσοχή των υπηκόων του στον δικό του θρόνο και στο δικό του παλάτι αντί για τη σκηνή του Θεού, στρέφοντας την προσοχή τους μακριά από την πόλη του Θεού, την επουράνια Ιερουσαλήμ, και οδηγώντας τους στη Ρώμη ως την αιώνια πόλη, και βλασφημεί αυτούς που κατοικούν στον ουρανό ασκώντας τη δύναμη της συγχώρεσης αμαρτιών, και αποστρέφοντας έτσι το μυαλό των ανθρώπων από το μεσιτικό έργο του Χριστού και των ουράνιων βοηθών Του στο επουράνιο αγιαστήριο.

Στο εδάφιο 10 γίνεται αναφορά και πάλι στα γεγονότα του 1798, όταν η δύναμη που για 1260 ολόκληρα χρόνια οδήγησε τους αγίους του Θεού σε αιχμαλωσία, οδηγήθηκε και η ίδια σε αιχμαλωσία, όπως ήδη παρατηρήσαμε.

Εδάφιο 11. Και είδα ένα άλλο θηρίο να ανεβαίνει από τη γη, και είχε δύο κέρατα, όμοια με κέρατα αρνιού, και μιλούσε σαν δράκοντας. 12. Και ενεργούσε ολόκληρη την εξουσία τού πρώτου θηρίου μπροστά του, και έκανε τη γη και εκείνους που κατοικούν σ' αυτή να προσκυνήσουν το πρώτο θηρίο, του οποίου η θανατηφόρα πληγή θεραπεύθηκε. 13. Και έκανε μεγάλα σημεία, ώστε έκανε να κατεβαίνει και φωτιά από τον ουρανό στη γη μπροστά στους ανθρώπους. 14. Και πλανούσε αυτούς που κατοικούσαν επάνω στη γη, εξαιτίας των σημείων που του δόθηκαν να κάνει μπροστά στο θηρίο, λέγοντας προς εκείνους που κατοικούσαν επάνω στη γη να κάνουν μια εικόνα στο θηρίο, που έχει την πληγή τής μάχαιρας, και έζησε. 15. Και του δόθηκε η ικανότητα να δώσει πνεύμα στην εικόνα τού θηρίου, ώστε η εικόνα τού θηρίου να μιλήσει, και να κάνει, όσοι δεν προσκυνήσουν την εικόνα τού θηρίου, να θανατωθούν. 16. Και έκανε όλους, τους μικρούς και τους μεγάλους, και τους πλουσίους και τους φτωχούς, και τους ελεύθερους και τους δούλους, να πάρουν χάραγμα επάνω στο δεξί τους χέρι ή επάνω στα μέτωπά τους· 17. και να μη μπορεί κανένας να αγοράσει ή να πουλήσει, παρά μονάχα αυτός που έχει το χάραγμα ή το όνομα του θηρίου ή τον αριθμό τού ονόματός του.

Αυτά τα εδάφια φέρνουν στο προσκήνιο το τρίτο κατά σειρά μεγάλο σύμβολο της προφητείας που εξετάζουμε, που συνήθως ονομάζεται δικέρατο θηρίο. Εξετάζουμε το τι συμβολίζει. Ο δράκοντας, η ειδωλολατρική Ρώμη, και το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη, η παπική Ρώμη, παρουσιάζονται ενώπιόν μας ως οι εκπρόσωποι δύο μεγάλων συστημάτων ψευδούς θρησκείας. Ο κανόνας της αναλογικότητας φαίνεται να απαιτεί το σύμβολο αυτό, δηλαδή το δικέρατο θηρίο, να συμβολίζει κάτι παρόμοιο και να βρίσκει την εκπλήρωσή του σε κάποιο έθνος που αντιπροσωπεύει ένα ακόμα μεγαλύτερο θρησκευτικό σύστημα. Το μόνο σύστημα που απομένει το οποίο ασκεί κυριαρχική επιρροή στον κόσμο σήμερα είναι ο Προτεσταντισμός.

Αν το δούμε αφηρημένα, η ειδωλολατρία αγκαλιάζει όλες τις ειδωλολατρικές χώρες, οι οποίες συνιστούν περισσότερο από το μισό πληθυσμό του πλανήτη. Ο Καθολικισμός, ο οποίος ίσως μπορεί να θεωρηθεί ότι αγκαλιάζει και τη θρησκεία της Ελληνικής Εκκλησίας, καθώς είναι σχεδόν ταυτόσημη με αυτόν, ανήκει σε έθνη που αποτελούν ένα μεγάλο μέρος της Χριστιανοσύνης. Ο Μωαμεθανισμός είναι ένα αποτυχημένο σύστημα, το οποίο έχει πάψει να είναι οποιοσδήποτε σημαντικός παράγοντας στην πρόοδο του κόσμου.

Επιπλέον, φαίνεται να γίνεται για αυτόν αρκετή αναφορά στις προφητείες του Δανιήλ 11 και της Αποκάλυψης 9. Ο Προτεσταντισμός όμως είναι η θρησκεία εκείνων των εθνών που αποτελούν την πρωτοπορία του κόσμου στην ελευθερία, στον διαφωτισμό, στην πρόοδο και στη δύναμη.

Αν, λοιπόν, ο Προτεσταντισμός είναι η θρησκεία στην οποία πρέπει να στραφούμε, σε ποιο έθνος, ως εκπρόσωπο αυτής της θρησκείας, βρίσκει την εκπλήρωσή της η προφητεία; Υπάρχουν αξιοσημείωτα προτεσταντικά έθνη στην Ευρώπη, αλλά για λόγους που θα εμφανιστούν στη συνέχεια, το σύμβολο δεν μπορεί να εκπληρώνεται από κανένα από αυτά. Μια προσεκτική έρευνα οδηγεί στο συμπέρασμα ότι εκπληρώνεται με την Προτεσταντική Αμερική, με την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών. Πιστεύουμε ότι ο αναγνώστης θα νιώσει τώρα ανυπόμονος για να δει ορισμένους από τους λόγους για τους οποίους ισχύει αυτό και θα εξετάσει προσεκτικά τα στοιχεία με τα οποία υποστηρίζεται.

1.*Οι πιθανότητες που εξετάζονται.* — Υπάρχουν λόγοι για τους οποίους θα έπρεπε να περιμένουμε ότι η δική μας κυβέρνηση θα αναφέρεται στην προφητεία; Κάτω από ποιες συνθήκες άλλα έθνη βρήκαν μια θέση στις προφητείες της Βίβλου; — Πρώτον, αν έχουν διαδραματίσει κάποιο εξέχοντα ρόλο στην παγκόσμια ιστορία, και δεύτερον, και πάνω απ' όλα, αν είχαν δικαιοδοσία ή διατηρούσαν οποιεσδήποτε σχέσεις με τον λαό του Θεού. Στα κείμενα της Βίβλου και της κοσμικής ιστορίας, βρίσκουμε δεδομένα από τα οποία μπορούμε να συμπεράνουμε αυτόν τον κανόνα σχετικά με την μνεία που γίνεται στις προφητείες για τις επίγειες κυβερνήσεις, δηλαδή, κάθε φορά που η σχέση του λαού του Θεού με οποιοδήποτε έθνος είναι τέτοια που μια αληθινή ιστορία του πρώτου, που είναι το αντικείμενο κάθε αποκάλυψης, δεν θα μπορούσε να δοθεί χωρίς να γίνεται αναφορά στο δεύτερο, τότε το εν λόγω έθνος αναφέρεται στην προφητεία. Όλες αυτές οι προϋποθέσεις σίγουρα πληρούνται στη κυβέρνησή μας. Κανένα έθνος δεν έχει προσελκύσει ποτέ περισσότερη προσοχή, δεν έχει προκαλέσει πιο βαθύ θαυμασμό ή δεν έχει δώσει υπόσχεση μεγαλύτερης υπεροχής ή επιρροής. Είναι βέβαιο ότι σε αυτή τη χώρα, περισσότερο απ’ οπουδήποτε στον κόσμο, είναι δυνατό να βρεθεί μια αμιγής ομάδα Χριστιανών, που να είναι το αλάτι της γης και το φως του κόσμου, των οποίων η ιστορία δεν θα μπορούσε να γραφτεί χωρίς να γίνεται αναφορά στην κυβέρνηση κάτω από την οποία ζουν και απολαμβάνουν την ελευθερία τους.

Στον νου δε πολλών έχει εδραιωθεί η πεποίθηση ότι το χέρι της Πρόνοιας έχει εκδηλωθεί φανερά στην άνοδο και την πρόοδο αυτού του έθνους.

Ο κυβερνήτης Pownal, Άγγλος πολιτικός, το 1780, ενώ ο πόλεμος ανεξαρτησίας μας βρισκόταν σε εξέλιξη, προέβλεψε ότι αυτή η χώρα θα γινόταν ανεξάρτητη και ότι δημιουργούσε έναν πολιτισμό, πέρα από ό,τι θα μπορούσε ποτέ να γνωρίζει η Ευρώπη, και ότι η εμπορική και ναυτική της δύναμη θα βρίσκονταν σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Στη συνέχεια, μιλά για την πιθανή εγκαθίδρυση αυτής της χώρας ως ελεύθερης και κυρίαρχης δύναμης ως εξής —

«Ο πόλεμος ανεξαρτησίας έχει ισχυρά σημάδια της θεϊκής παρέμβασης σε τέτοιο βαθμό που υπερβαίνουν την συνήθη πορεία των ανθρώπινων υποθέσεων, περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο γεγονός έχει βιώσει αυτός ο κόσμος».

Ο De Tocqueville, Γάλλος συγγραφέας, μιλώντας για την ανεξαρτησία των Ηνωμένων Πολιτειών από την Αγγλία, λέει: —

«Μπορεί να φαίνεται οτι ήταν ανοησία από μέρος τους, αλλά στην πραγματικότητα

ήταν η μοίρα τους, ή μάλλον, η πρόνοια του Θεού, ο οποίος αναμφίβολα έχει προδιαγράψει να κάνουν ένα έργο κατά το οποίο ο μεγάλος υλισμός του χαρακτήρα των Άγγλων θα ήταν ένα πολύ μεγάλο βάρος για την πρόοδό τους».

Ο George Alfred Townsend, μιλώντας για τις ατυχίες που άλλες κυβερνήσεις είχαν σε αυτή την ήπειρο (New World and Old, σελ. 635), λέει: —

«Η ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών διαχωρίστηκε από μια ευεργετική Πρόνοια μακριά από την άγρια και σκληρή ιστορία της υπόλοιπης ηπείρου».

Τέτοιου είδους σκέψεις έχουν σαν αποτέλεσμα να διεγείρουν στο νου όλων μια ισχυρή προσδοκία ότι αυτή η κυβέρνηση θα βρεθεί να διαδραματίσει κάποιο ρόλο στην εκτέλεση των σχεδίων της πρόνοιας του Θεού σε αυτόν τον κόσμο, και ότι κάπου θα γίνεται αναφορά σε αυτήν μέσα στον προφητικό λόγο.

2. *Η χρονολόγηση αυτής της δύναμης.* — Σε ποια περίοδο στην ιστορία αυτού του κόσμου παρατηρείται η άνοδος αυτής της δύναμης μέσα στην προφητεία; Σε σχέση με αυτό το σημείο, η βάση για τα συμπεράσματα στα οποία πρέπει να καταλήξουμε έχει ήδη τεθεί στα γεγονότα που αναφέρθηκαν σε σχέση με το προηγούμενο θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη. Ο Ιωάννης είδε το δικέρατο θηρίο να ανεβαίνει την ίδια εποχή που το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη πήγε σε αιχμαλωσία δηλαδή θανατώθηκε (πολιτικά) με τη μάχαιρα (εδάφιο 10), ή (όπως θεωρούμε ότι είναι το ίδιο πράγμα) είχε ένα από τα κεφάλια σαν πληγωμένο θανατηφόρα (εδάφιο 3). Αν το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη, όπως έχουμε αποδείξει οριστικά, συμβολίζει τον παπισμό και η αιχμαλωσία του εκπληρώθηκε με την προσωρινή ανατροπή του παπισμού από τους Γάλλους το 1798, τότε έχουμε με βεβαιότητα προσδιορίσει τον χρόνο για το πότε πρέπει να αναζητήσουμε την άνοδο αυτής της δύναμης. Η λέξη "*ανεβαίνει*" υποδηλώνει ότι η δύναμη στην οποία αναφέρεται είχε οργανωθεί πρόσφατα και τότε ανέβαινε σε μια εξέχουσα θέση με μεγαλύτερη επιρροή. Η δύναμη που αντιπροσωπεύεται από αυτό το σύμβολο πρέπει, λοιπόν, να είναι κάποια δύναμη που το 1798 βρισκόταν σε αυτή τη θέση σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο.

Σε ποια κατάσταση βρίσκονταν οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής εκείνη την εποχή; Οι εκδότες του Λονδίνου Macmillan and Co., ανακοινώνοντας την ετήσια έκδοση του Statesman's για το 1867, κάνουν μια ενδιαφέρουσα δήλωση για τις αλλαγές που συντελέστηκαν μεταξύ των κορυφαίων εθνών του κόσμου, κατά τη διάρκεια του μισού αιώνα μεταξύ των ετών 1817 και 1867. Αναφέρουν εκεί: —

«Αυτός ο μισός αιώνας εξαφάνισε τρία βασίλεια, ένα μεγάλο δουκάτο, οκτώ δουκάτα, τέσσερα πριγκιπάτα, ένα εκλεκτορικό σώμα και τέσσερις δημοκρατίες. Τρία νέα βασίλεια έχουν αναδυθεί και ένα βασίλειο έχει μετατραπεί σε αυτοκρατορία. Υπάρχουν τώρα σαράντα ένα κράτη στην Ευρώπη έναντι πενήντα εννέα που υπήρχαν το 1817. Δεν είναι λιγότερο αξιοσημείωτη η εδαφική επέκταση των μεγαλύτερων κρατών στον κόσμο. Η Ρωσία έχει προσαρτήσει 567.364 τετραγωνικά μίλια. Οι Ηνωμένες Πολιτείες, 1.968.009. Η Γαλλία, 4.620. Η Πρωσία, 29.781. Η Σαρδηνία, που επεκτείνεται στην Ιταλία, έχει αυξηθεί κατά 83.041. Η ινδική αυτοκρατορία έχει αυξηθεί κατά 431.616. Τα κύρια κράτη που έχουν χάσει εδάφη είναι η Τουρκία, το Μεξικό, η Αυστρία, η Δανία και η Ολλανδία.»

Αυτές οι δηλώσεις αξίζουν ιδιαίτερης προσοχής από τον αναγνώστη, καθώς σχετίζονται με την προφητεία που έχουμε μπροστά μας. Κατά τη διάρκεια του μισού αιώνα που αναφέρεται, είκοσι μία κυβερνήσεις εξαφανίστηκαν συνολικά και μόνο τρεις νέες εμφανίστηκαν. Πέντε έχασαν εδάφη αντί να κερδίσουν. Μόνο πέντε, εκτός από τις

Ηνωμένες Πολιτείες, αύξησαν την επικράτειά τους, και αυτή που έκανε τα περισσότερα προς αυτή την κατεύθυνση, πρόσθεσε μόνο λίγο πάνω από μισό εκατομμύριο τετραγωνικά μίλια, ενώ οι Ηνωμένες Πολιτείες πρόσθεσαν σχεδόν δύο εκατομμύρια τετραγωνικά μίλια. Η αμερικανική κυβέρνηση πρόσθεσε πάνω από ένα εκατομμύριο τετρακόσιες χιλιάδες τετραγωνικά μίλια εδάφους, κατά τη διάρκεια των πενήντα ετών που αναφέρονται, περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο μεμονωμένο έθνος, και πάνω από οκτακόσιες χιλιάδες περισσότερα από όσα προστέθηκαν, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, από όλα τα άλλα έθνη της γης μαζί. Μπορεί κανείς να αμφιβάλλει ποιο έθνος "*ανέβαινε*" με τρόπο εμφατικό κατά την περίοδο που καλύπτεται από αυτά τα στατιστικά στοιχεία; Σίγουρα πρέπει να παραδεχτούμε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η μόνη δύναμη που πληροί τις προδιαγραφές της προφητείας σε αυτό το σημείο της ιστορίας.

Ο κ. Γουέσλι, στις σημειώσεις του για την Αποκάλυψη 14, που γράφτηκαν το 1754, αναφέρει για το δικέρατο θηρίο: —

«Δεν έχει έρθει ακόμα, αν και δεν μπορεί να είναι μακριά, γιατί θα εμφανιστεί στο τέλος των σαράντα δύο μηνών του πρώτου θηρίου».

3. *Η ηλικία αυτής της δύναμης*. — Υπάρχουν καλά στοιχεία που δείχνουν ότι η κυβέρνηση που συμβολίζεται από το δικέρατο θηρίο παρουσιάζεται στην προφητεία στο αρχικό στάδιο της πορείας της, όταν δηλαδή πρωτοεμφανίζεται, ως μια νεανική δύναμη. Τα λόγια του Ιωάννη είναι: "*Και είδα ένα άλλο θηρίο να ανεβαίνει από τη γη, και είχε δύο κέρατα, όμοια με κέρατα αρνιού*". Γιατί ο Ιωάννης δεν λέει απλώς: «Είχε δύο κέρατα»; Γιατί προσθέτει: "*όμοια με κέρατα αρνιού*"; Το κάνει για να υποδηλώσει τον χαρακτήρα αυτού του θηρίου, δείχνοντας ότι δεν έχει μόνο μια πολύ αθώα και ακίνδυνη φαινομενικά συμπεριφορά, αλλά και ότι είναι μια πολύ νεανική δύναμη [αρνί είναι το νεαρό πρόβατο], γιατί τα κέρατα ενός αρνιού είναι κέρατα που μόλις έχουν αρχίσει να μεγαλώνουν.

Ας έχουμε στο μυαλό μας ότι σύμφωνα με το προηγούμενο επιχείρημα σχετικά με τη χρονολόγηση αυτής της δύναμης, το βλέμμα μας είναι προσηλωμένο στο έτος 1798 και η δύναμη που συμβολίζεται ήταν τότε μια νεανική δύναμη, σύμφωνα με το παρόν επιχείρημα. Ερώτηση: Ποια αξιοσημείωτη δύναμη εκείνη την εποχή αναδεικνυόταν, η οποία ήταν ακόμα στη νεότητά της; Η Αγγλία δεν ήταν, ούτε η Γαλλία, ούτε η Ρωσία, ούτε καμία ευρωπαϊκή δύναμη. Για να βρούμε μια νέα και ανερχόμενη δύναμη σε εκείνη την εποχή, είμαστε υποχρεωμένοι να στρέψουμε τα μάτια μας στον Νέο Κόσμο. Αλλά μόλις τα στρέψουμε σε αυτήν την ήπειρο, αναπόφευκτα πέφτουν σε αυτήν τη χώρα ως την εν λόγω δύναμη. Καμία άλλη δύναμη από αυτή την πλευρά του ωκεανού δεν δικαιούται καμία αναφορά σε σύγκριση με αυτήν.

4. *Ο τόπος του δικέρατου θηρίου.* — Μια μόνο δήλωση της προφητείας είναι αρκετή για να μας οδηγήσει σε σημαντικά και σωστά συμπεράσματα σε αυτό το σημείο. Ο Ιωάννης το αποκαλεί "*άλλο θηρίο*". Είναι ένα σύμβολο επιπρόσθετο και διαφορετικό από το παπικό θηρίο που ο προφήτης μόλις είχε εξετάσει· συμβολίζει δηλαδή μια δύναμη ξεχωριστή και διακριτή από αυτήν που υποδηλώνεται από το προηγούμενο θηρίο. Αυτό που ο Ιωάννης αποκαλεί "*άλλο θηρίο*" σίγουρα δεν αποτελεί μέρος του πρώτου θηρίου και η δύναμη που συμβολίζεται από αυτό δεν αποτελεί επίσης μέρος αυτής που προορίζεται από αυτό το θηρίο. Αυτό είναι μοιραίο για τον ισχυρισμό εκείνων που λένε ότι υποδηλώνει κάποια φάση του παπισμού για να αποφύγουν την εκπλήρωση αυτού του συμβόλου στη δική μας κυβέρνηση, γιατί σε αυτή την περίπτωση θα ήταν μέρος του προηγούμενου

θηρίου δηλαδή του θηρίου όμοιο με λεοπάρδαλη.

Αν αυτό είναι ένα "*άλλο*" θηρίο θα πρέπει να βρίσκεται σε κάποια τοποθεσία που δεν καλύπτεται από κανένα από τα προηγούμενα σύμβολα. Ας κάνουμε, λοιπόν, μια σύντομη επισκόπηση εκείνων των συμβόλων που βρίσκονται στον λόγο του Θεού, τα οποία αντιπροσωπεύουν επίγειες κυβερνήσεις. Αυτά βρίσκονται κυρίως, αν όχι εξ ολοκλήρου, στα βιβλία του Δανιήλ και της Αποκάλυψης. Στο Δανιήλ 2, παρουσιάζεται ένα σύμβολο με τη μορφή μιας μεγάλης εικόνας, που αποτελείται από τέσσερα μέρη, — χρυσό, ασήμι, χαλκό και σίδηρο, — η οποία τελικά θρυμματίζεται σε σκόνη, και ένα μεγάλο βουνό, παίρνοντας τη θέση της, γεμίζει ολόκληρη τη γη. Στο Δανιήλ 7, βρίσκουμε ένα λιοντάρι, μια αρκούδα, μια λεοπάρδαλη και ένα μεγάλο και τρομερό αδιάκριτο θηρίο, το οποίο, αφού περάσει από μια νέα και αξιοσημείωτη φάση, πηγαίνει στη λίμνη της φωτιάς. Στο Δανιήλ 8, έχουμε ένα κριάρι, έναν τράγο και ένα κέρας, μικρό στην αρχή, αλλά που στη συνέχεια γίνεται εξαιρετικά μεγάλο. Στην Αποκάλυψη 9, έχουμε ακρίδες σαν άλογα. Στην Αποκάλυψη 12, έχουμε έναν μεγάλο κόκκινο δράκοντα. Στην Αποκάλυψη 13, έχουμε ένα βλάσφημο θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη και ένα θηρίο με δύο κέρατα σαν αρνί. Στην Αποκάλυψη 17, έχουμε ένα κόκκινο θηρίο, πάνω στο οποίο κάθεται μια γυναίκα, κρατώντας στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι γεμάτο με ακαθαρσίες και βδελύγματα.

Ποιες κυβερνήσεις και ποιες δυνάμεις αντιπροσωπεύονται από όλα αυτά τα σύμβολα; Συμβολίζει κάποιο από αυτά τις Ηνωμένες Πολιτείες; Μερικά από αυτά σίγουρα αντιπροσωπεύουν γήινα βασίλεια, γιατί έτσι μας πληροφορούν ρητά οι ίδιες οι προφητείες. Κατά την εκπλήρωση σχεδόν όλων αυτών υπάρχει μια αρκετά ομοιόμορφη συμφωνία μεταξύ των ερμηνευτών. Τα τέσσερα μέρη της μεγάλης εικόνας του Δανιήλ 2 αντιπροσωπεύουν τέσσερα βασίλεια, — τη Βαβυλώνα ή Χαλδαία, τη Μηδοπερσία, την Ελλάδα και τη Ρώμη. Το λιοντάρι του έβδομου κεφαλαίου αντιπροσωπεύει επίσης τη Βαβυλώνα, η αρκούδα τη Μηδοπερσία, η λεοπάρδαλη την Ελλάδα και το μεγάλο και τρομερό θηρίο τη Ρώμη. Το κέρας με τα ανθρώπινα μάτια και στόμα, που εμφανίζεται στη δεύτερη φάση αυτού του θηρίου, αντιπροσωπεύει τον παπισμό και καλύπτει την ιστορία του μέχρι την εποχή που ανατράπηκε προσωρινά από τους Γάλλους το 1798. Στο Δανιήλ 8, ομοίως, το κριάρι αντιπροσωπεύει τη Μηδοπερσία, ο τράγος την Ελλάδα και το μικρό κέρας τη Ρώμη. Όλα αυτά έχουν μια πολύ σαφή και οριστική εφαρμογή στα έθνη που κατονομάζονται, όμως κανένα από αυτά μέχρι στιγμής δεν μπορεί να σχετίζεται με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Τα σύμβολα που εμφανίζονται στην Αποκάλυψη 9, όλοι συμφωνούν ότι αντιπροσωπεύουν τους Σαρακηνούς και Τούρκους. Ο δράκοντας της Αποκάλυψης 12 είναι αναγνωρισμένο σύμβολο της ειδωλολατρικής Ρώμης. Το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη του κεφαλαίου 13 μπορεί να αποδειχθεί ότι είναι πανομοιότυπο με το ενδέκατο κέρας του τέταρτου θηρίου του Δανιήλ 7, και επομένως συμβολίζει τον παπισμό. Το κόκκινο θηρίο και η γυναίκα της Αποκάλυψης 17 αντιπροσωπεύουν προφανώς τη Ρώμη υπό ειδωλολατρική και παπική κυριαρχία, με τα σύμβολα να κάνουν διάκριση μεταξύ της πολιτικής εξουσίας και της εκκλησιαστικής, με τη μία να αντιπροσωπεύεται από το κόκκινο θηρίο και την άλλη από τη γυναίκα που κάθεται πάνω της.

Απομένει ένα σύμβολο, και αυτό είναι το δικέρατο θηρίο της Αποκάλυψης 13. Ως προς αυτό υπάρχει η μεγαλύτερη διαφορά απόψεων, και πριν αναζητήσουμε πως εκπληρώνεται, ας δούμε ποιους τόπους κατέλαβαν αυτά που έχουν ήδη εξεταστεί. Η

Βαβυλώνα και η Μηδοπερσία κάλυπταν όλο το πολιτισμένο τμήμα της Ασίας. Η Ελλάδα κάλυπτε την Ανατολική Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας. Η Ρώμη, με τα δέκα βασίλεια στα οποία διαιρέθηκε, όπως αντιπροσωπεύονται από τα δέκα δάχτυλα της εικόνας, τα δέκα κέρατα του τέταρτου θηρίου του Δανιήλ 7, τα δέκα κέρατα του δράκοντα της Αποκάλυψης 12 και τα δέκα κέρατα του θηρίου όμοιου με λεοπάρδαλη της Αποκάλυψης 13, κάλυπτε όλη τη Δυτική Ευρώπη, (βλέπε Χάρτης των Τεσσάρων Βασιλείων, στη σελίδα 50). Με άλλα λόγια, όλο το Ανατολικό Ημισφαίριο που είναι γνωστό για την ιστορία και τον πολιτισμό του, καλύπτεται από τα σύμβολα που έχουν ήδη εξεταστεί και όσον αφορά την εκπλήρωσή τους δεν υπάρχει σχεδόν κανένα περιθώριο αμφιβολίας.

Υπάρχει όμως ένα ισχυρό έθνος στο Δυτικό Ημισφαίριο, άξιο, όπως είδαμε, να αναφερθεί στην προφητεία, το οποίο δεν έχει ακόμη εμφανιστεί και υπάρχει ένα σύμβολο που απομένει, η εξήγηση του οποίου δεν έχει ακόμη δοθεί. Όλα τα σύμβολα εκτός από ένα έχουν εξηγηθεί, και όλα τα διαθέσιμα τμήματα του Ανατολικού Ημισφαιρίου καλύπτονται από αυτά. Από όλα τα σύμβολα που αναφέρθηκαν, μόνο ένα, το δικέρατο θηρίο της Αποκάλυψης 13, έχει απομείνει και από όλα τα έθνη της γης για τα οποία υπάρχει οποιοσδήποτε λόγος να αναφέρονται στην προφητεία, μόνο ένα, το έθνος των Ηνωμένων Πολιτειών, παραμένει. Το δικέρατο θηρίο αντιπροσωπεύει τις Ηνωμένες Πολιτείες; Αν ναι, τότε όλα τα σύμβολα βρίσκουν την εκπλήρωσή τους και όλοι οι τόποι καλύπτονται. Αν όχι, τότε προκύπτει, πρώτον, ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν αντιπροσωπεύονται στην προφητεία, και δεύτερον, ότι το σύμβολο του δικέρατου θηρίου δεν βρίσκει ένα έθνος το οποίο να μπορεί να εκπροσωπεί. Η πρώτη όμως από αυτές τις δύο εκδοχές δεν είναι πιθανή, και η δεύτερη δεν είναι δυνατή.

Ένα επομένως συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί από αυτά τα επιχειρήματα, και αυτό είναι ότι το δικέρατο θηρίο πρέπει να βρίσκεται στο Δυτικό Ημισφαίριο και ότι συμβολίζει τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ένα ακόμη στοιχείο που μπορεί να δείχνει τον τόπο που βρίσκεται αυτή η δύναμη εξάγεται από το γεγονός ότι ο Ιωάννης την είδε να αναδύεται από τη γη. Αν η θάλασσα, από την οποία αναδύθηκε το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη (Αποκάλυψη 13:1), υποδηλώνει λαούς, έθνη και πλήθη (Αποκάλυψη 17:15), η γη πρέπει να υποδηλώνει, αντίθετα, μια νέα και προηγουμένως ακατοίκητη περιοχή.

Έχοντας αποκλείσει τις Ανατολικές ηπείρους και κάνοντας χρήση της ιδέας να κοιτάξουμε σε περιοχή που δεν ήταν προηγουμένως γνωστή στον πολιτισμό, στρεφόμαστε αναγκαστικά στο Δυτικό Ημισφαίριο.

5. *Ο τρόπος της ανόδου του.* — Το ότι το δικέρατο θηρίο είναι πράγματι σύμβολο των Ηνωμένων Πολιτειών προκύπτει όχι μόνο από τον τόπο, την ηλικία και τη χρονολόγηση του αλλά και από τον τρόπο με τον οποίο εθεάθη να ανεβαίνει. Ο Ιωάννης λέει ότι είδε το θηρίο να ανεβαίνει "*από τη γη*". Αυτή η έκφραση πρέπει να χρησιμοποιήθηκε σκόπιμα για να επισημάνει την αντίθεση μεταξύ της ανόδου αυτού του θηρίου και αυτής άλλων προφητικών συμβόλων που αντιπροσωπεύουν τα άλλα έθνη. Τα τέσσερα θηρία του Δανιήλ 7 και το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη της Αποκάλυψης 13 αναδύθηκαν όλα από τη θάλασσα. Νέα έθνη, γενικά, αναδύονται ανατρέποντας άλλα έθνη και παίρνοντας τη θέση τους. Αλλά κανένα άλλο έθνος δεν ανατράπηκε για να δημιουργηθεί χώρος για τις Ηνωμένες Πολιτείες, και ο αγώνας για την ανεξαρτησία τους

είχε ήδη ολοκληρωθεί δεκαπέντε χρόνια πριν εμφανιστεί στο πεδίο της προφητείας. Ο προφήτης είδε μια ειρηνική άνοδο.

Η λέξη που χρησιμοποιείται στο εδάφιο 11, για να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο ανεβαίνει αυτό το θηρίο, είναι πολύ εκφραστική. Είναι ἀναβαῖνον, μια από τις σημασίες της οποίας είναι, «να μεγαλώνει ή να φυτρώνει σαν φυτό». Και είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι αυτός ακριβώς ο συμβολισμός έχει επιλεγεί από πολιτικούς συγγραφείς, χωρίς να κάνουν καμία αναφορά στην προφητεία, ως εκείνος που μεταφέρει την καλύτερη εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο έχει αναδυθεί αυτό το έθνος. Ο κ. G. A. Townsend, στο έργο του με τίτλο, *The New World Compared with the Old*, σελίδα 635, αναφέρει: —

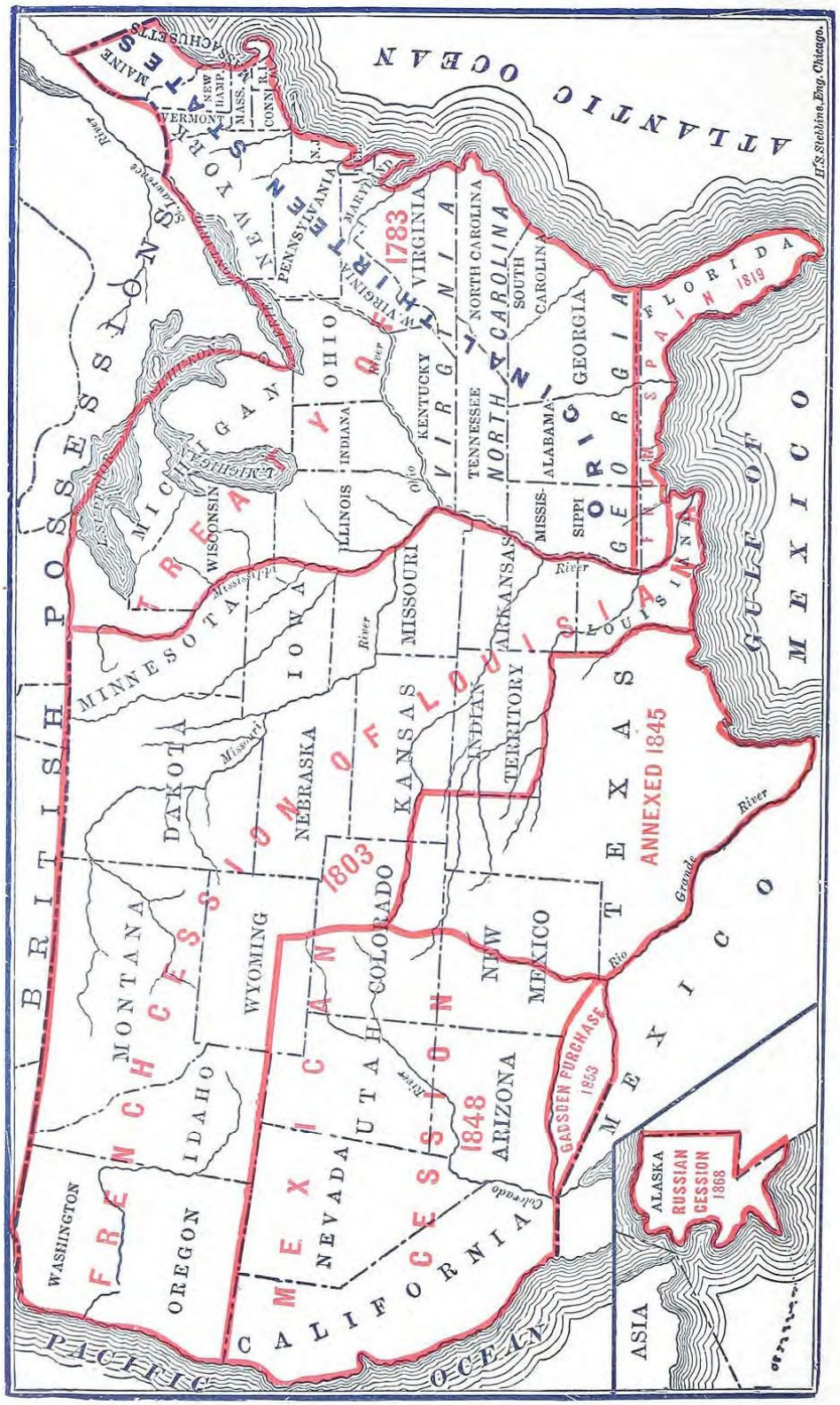
«Σε αυτό το δίκτυο νησιών - τις Δυτικές Ινδίες - ξεκίνησε η ζωή και των δύο τμημάτων της Αμερικής (Βόρειας και Νοτίας). Εκεί ο Κολόμβος είδε στεριά. Εκεί η Ισπανία ξεκίνησε την ολέθρια και λαμπρή Δυτική αυτοκρατορία της. Από εκεί ο Κορτέζ αναχώρησε για το Μεξικό, ο Ντε Σότο για τον Μισισιπή, ο Μπαλμπόα για τον Ειρηνικό, και ο Πιζάρο για το Περού. Η ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών διαχωρίστηκε από μια ευεργετική Πρόνοια μακριά από αυτή την άγρια και σκληρή ιστορία της υπόλοιπης ηπείρου, και σαν ένας σιωπηλός σπόρος μεγαλώσαμε σε αυτοκρατορία. Και ενώ η ίδια έγινε αυτοκρατορία, ο αμερικανικός Νότος, παρασύρθηκε από έναν τόσο ατελείωτο τυφώνα που ό,τι μπορεί να εξακριβωθεί από την ιστορία του, διαβάζεται από τους ίδιους τους κεραυνούς που τον κατέστρεψαν. Η ανάπτυξη της αγγλικής Αμερικής μπορεί να παρομοιαστεί με μια σειρά στίχων που τραγουδιούνται από ξεχωριστούς τραγουδιστές, οι οποίοι, καθώς συνενώνονται, τελικά σχηματίζουν μια δυναμική χορωδία, και αυτή, προσελκύοντας πολλούς από μακριά, διογκώνεται και παρατείνεται, μέχρι τη σημερινή εποχή όπου παρουσιάζει την αξιοπρέπεια και τις αναλογίες ενός επικού τραγουδιού.»

Ένας αρθρογράφος στο *Dublin Nation*, το έτος 1850 περίπου, μίλησε για τις Ηνωμένες Πολιτείες ως μια υπέροχη αυτοκρατορία που «αναδυόταν» και «μέσα στη σιωπή της γης, καθημερινά αύξανε τη δύναμη και την υπερηφάνειά της».

Στο βιβλίο του Martyn «Ιστορία της Μεγάλης Μεταρρύθμισης», Τόμος IV, σελ. 238, υπάρχει ένα απόσπασμα από μια ομιλία που εκφώνησε ο Edward Everett για τους Άγγλους εξόριστους που ίδρυσαν αυτή την κυβέρνηση, στην οποία λέει: —

«Έψαχναν για ένα απομονωμένο μέρος, που λόγω της αφάνειας του δεν προκαλούσε, που είναι ασφαλές λόγω της απόστασής του από τα στέκια των τυράννων, όπου η μικρή εκκλησία του Leyden θα μπορούσε να απολαύσει ελευθερία συνείδησης; Ιδού οι σπουδαίες περιοχές οι οποίες έχουν κατακτηθεί ειρηνικά — *victoria sine clade* — πάνω στις οποίες έχουν υψωθεί τα λάβαρα του σταυρού».

Ας εξετάσει τώρα ο αναγνώστης τις παραπάνω φράσεις δίπλα-δίπλα, — "*ανεβαίνει από τη γη*", «αναδυόταν μέσα στη σιωπή της γης», «σαν ένας σιωπηλός σπόρος μεγαλώσαμε σε αυτοκρατορία», «σπουδαίες περιοχές» και «έχουν κατακτηθεί ειρηνικά». Η πρώτη είναι από τον προφήτη, που αναφέρει τι θα συμβεί όταν το δικέρατο θηρίο εμφανιστεί, οι άλλες είναι από πολιτικούς συγγραφείς, που αφηγούνται τι έχει συμβεί στην ιστορία της δικής μας κυβέρνησης. Μπορεί κανείς να μην βλέπει ότι οι τρεις τελευταίες είναι ακριβώς συνώνυμες με την πρώτη και ότι καταγράφουν μια πλήρη εκπλήρωση της προφητείας;

Χάρτης που δείχνει την εδαφική ανάπτυξη των Η.Π.Α.

Έπεται φυσικά μια άλλη ερώτηση: Έχουν οι Ηνωμένες Πολιτείες «ανέβει» με τρόπο που να πληροί τις προδιαγραφές της προφητείας; Ας δούμε. Τούτο το Δυτικό Ημισφαίριο ανακαλύφθηκε λίγο καιρό πριν από τη μεγάλη Μεταρρύθμιση στις ημέρες του Μαρτίνου Λούθηρου, όχι περισσότερο από τετρακόσια χρόνια πριν. Η Μεταρρύθμιση ανέδειξε σε όλα τα έθνη, που ήταν γερά δεμένα στα οδυνηρά δεσμά της δεισιδαιμονίας, το γεγονός ότι αποτελεί ουράνιο δικαίωμα του κάθε άνθρωπος να λατρεύει τον Θεό σύμφωνα με τις επιταγές της δικής του συνείδησης. Οι ηγεμόνες όμως ήταν απρόθυμοι να χάσουν την εξουσία τους και η θρησκευτική μισαλλοδοξία εξακολουθούσε να καταπιέζει τον λαό. Υπό αυτές τις συνθήκες, μια ομάδα από ήρωες της πίστης τελικά αποφάσισε να αναζητήσει στις ερημιές της Αμερικής εκείνο το μέτρο πολιτικής και θρησκευτικής ελευθερίας που τόσο πολύ επιθυμούσαν. Στην επιδίωξη του ευγενούς σκοπού τους, εκατό από αυτούς τους αυτοεξόριστους αποβιβάστηκαν από το πλοίο Mayflower, στις ακτές της Νέας Αγγλίας, στις 22 Δεκεμβρίου 1620. «Εδώ», λέει ο Martyn, «γεννήθηκε η Νέα Αγγλία» και αυτό ήταν «το πρώτο της βρεφικό κλάμα - μια προσευχή και μια ευχαριστία στον Κύριο».

Ένας άλλος μόνιμος αγγλικός οικισμός δημιουργήθηκε στο Τζέιμσταουν της Βιρτζίνια το 1607. Με την πάροδο του χρόνου, δημιουργήθηκαν κι άλλοι οικισμοί και οργανώθηκαν αποικίες, οι οποίες όλες υποτάχθηκαν στο αγγλικό στέμμα μέχρι τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας, στις 4 Ιουλίου 1776.

Ο πληθυσμός αυτών των αποικιών, σύμφωνα με το περιοδικό United States Magazine του Αυγούστου 1855, ανήλθε το 1701 σε 262.000, το 1749 σε 1.046.000 και το 1775 σε 2.803.000. Στη συνέχεια ξεκίνησε ο αγώνας των αμερικανικών αποικιών για ανεξαρτησία. Το 1776, αυτοανακηρύχθηκαν ελεύθερο και ανεξάρτητο έθνος. Το 1777, αντιπρόσωποι από τις δεκατρείς αρχικές Πολιτείες, — Νιου Χάμσαϊρ, Μασαχουσέτη, Ρόουντ Άιλαντ, Κονέκτικατ, Νέα Υόρκη, Νιου Τζέρσεϊ, Πενσυλβάνια, Ντέλαγουερ, Μέριλαντ, Βιρτζίνια, Βόρεια Καρολίνα, Νότια Καρολίνα και Τζόρτζια, — συγκεντρώθηκαν στο Κογκρέσο και υιοθέτησαν τα Άρθρα της Συνομοσπονδίας. Το 1783, ο πόλεμος της επανάστασης έληξε με μια συνθήκη ειρήνης με τη Μεγάλη Βρετανία, με την οποία αναγνωρίστηκε η ανεξαρτησία των Ηνωμένων Πολιτειών και παραχωρήθηκε έδαφος έκτασης 815.615 τετραγωνικών μιλίων. Το 1787, συντάχθηκε το Σύνταγμα και επικυρώθηκε από τις προαναφερθείσες δεκατρείς Πολιτείες. Την 1η Μαρτίου 1789, τέθηκε σε ισχύ. Στη συνέχεια, άρχισε να λειτουργεί το αμερικανικό κράτος, με λιγότερο από ένα εκατομμύριο τετραγωνικά μίλια εδάφους, και περίπου τρία εκατομμύρια ψυχές. Έτσι, φτάνουμε στο έτος 1798, όταν αυτό το έθνος εμφανίζεται στην προφητεία. Και τώρα, μετά από εκατό χρόνια, στην τελευταία δεκαετία του δέκατου ένατου αιώνα, η επικράτεια της κυβέρνησης των Ηνωμένων Πολιτειών έχει φτάσει τα 3.678.392 τετραγωνικά μίλια και ο πληθυσμός της έχει αυξηθεί σε περίπου 70.000.000 ανθρώπους. Η ανάπτυξή της σε όλους τους βιομηχανικούς τομείς, στην αγροτική παραγωγή, στην κτηνοτροφία, στις εφημερίδες, στα σχολεία, στην παραγωγή των πολύτιμων μετάλλων και στον πλούτο κάθε είδους που αφορά έναν πολιτισμένο λαό, ήταν εξίσου αξιοσημείωτη και παρέχει μια επαρκή βάση για την εκπλήρωση της προφητείας.

6. *Ο χαρακτήρας της κυβέρνησης που συμβολίζεται από το δικέρατο θηρίο.* — Εξετάζοντας αυτήν την πτυχή του θέματος βρίσκουμε ακόμη περισσότερες ενδείξεις ότι το σύμβολο αυτό πράγματι αντιπροσωπεύει την κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών. Περιγράφοντας αυτή τη δύναμη, ο Ιωάννης λέει ότι είχε "*δύο κέρατα, όμοια με κέρατα*

αρνιού". Τα κέρατα ενός αρνιού υποδηλώνουν, πρώτον, νεότητα και δεύτερον, αθωότητα και ευγένεια. Ως δύναμη που έχει αναδυθεί πρόσφατα, οι Ηνωμένες Πολιτείες ανταποκρίνονται στο σύμβολο αυτό με αξιοθαύμαστο τρόπο σε σχέση με την ηλικία, ενώ καμία άλλη δύναμη, όπως έχει ήδη αποδειχθεί, δεν μπορεί να βρεθεί να το κάνει αυτό. Αν τα δύο κέρατα της κυβέρνησης θεωρηθούν δείκτης της δύναμης και του χαρακτήρα της, θα μπορούσαμε να αντιληφθούμε τι συμβολίζουν, αν μπορεί να διαπιστωθεί ποιο είναι το μυστικό της δύναμης και της ισχύος της και τι αποκαλύπτουν φαινομενικά για τον χαρακτήρα της ή για την εξωτερική της ομολογία. Ο αξιότιμος J. A. Bingham μας δίνει το κλειδί για το όλο θέμα όταν δηλώνει ότι ο στόχος εκείνων που αναζήτησαν πρώτοι αυτές τις ακτές ήταν να βρουν «αυτό που ο κόσμος δεν είχε δει για αιώνες, δηλαδή, μια εκκλησία χωρίς πάπα και ένα κράτος χωρίς βασιλιά». Με άλλα λόγια, αυτό θα ήταν ένα έθνος στο οποίο η εκκλησία θα πρέπει να είναι ξεχωριστή από την πολιτική εξουσία και να βασιλεύει η πολιτική και θρησκευτική ελευθερία.

Δεν χρειάζονται επιχειρήματα για να αποδειχθεί, και ακόμη και η αναφορά είναι περιττή, ότι αυτά ακριβώς πρεσβεύει το αμερικανικό έθνος. Το Άρθρο IV, παράγραφος 4 του Συντάγματος των Ηνωμένων Πολιτειών αναφέρει: «Οι Ηνωμένες Πολιτείες εγγυώνται σε κάθε Πολιτεία σε αυτήν την Ένωση μια δημοκρατική μορφή διακυβέρνησης». Άρθρο VI: «Δεν απαιτείται κανενός είδους θρησκευτικό διαπιστευτήριο ως προσόν για οποιοδήποτε αξίωμα ή δημόσια επιχείρηση στις Ηνωμένες Πολιτείες». Η πρώτη τροπολογία του Συντάγματος (Άρθρο I) ξεκινά ως εξής: «Το Κογκρέσο δεν θα θεσπίσει κανένα νόμο σχετικά με την καθιέρωση θρησκείας ή που να απαγορεύει την ελεύθερη άσκησή της». Αυτά τα άρθρα διακηρύσσουν την πλήρη εγγύηση της πολιτικής και θρησκευτικής ελευθερίας και τον πλήρη και διαρκή διαχωρισμό εκκλησίας και κράτους. Ποια καλύτερα σύμβολα θα μπορούσαν να δοθούν από τα "*δύο κέρατα, όμοια με κέρατα αρνιού*"; Σε ποια άλλη χώρα μπορεί να βρεθεί μια κατάσταση πραγμάτων που θα ανταποκρίνεται με τόσο μεγάλη πληρότητα σε αυτό το χαρακτηριστικό του συμβόλου;

7. *Μια δημοκρατική κυβέρνηση.* — Το δικέρατο θηρίο συμβολίζει ένα έθνος με δημοκρατική μορφή διακυβέρνησης. Αυτό φαίνεται από την απουσία στεμμάτων τόσο στο κεφάλι όσο και στα κέρατά του. Ένα στέμμα είναι ένα κατάλληλο σύμβολο μιας βασιλείας ή μιας μοναρχικής μορφής διακυβέρνησης, και η απουσία στεμμάτων, όπως σε αυτή την περίπτωση, υποδηλώνει μια διακυβέρνηση στην οποία η εξουσία δεν ανήκει σε κανένα τέτοιο κυβερνών μέλος, αλλά, κατά συνέπεια, βρίσκεται στα χέρια του λαού.

Δεν είναι αυτή όμως η πιο πειστική απόδειξη ότι το έθνος που συμβολίζεται εδώ είναι δημοκρατικό ως προς τη μορφή διακυβέρνησης του. Από το εδάφιο 14 μαθαίνουμε ότι όταν πρόκειται να εκτελεστεί οποιαδήποτε εθνική ενέργεια γίνεται έκκληση στον λαό: "*λέγοντας προς εκείνους που κατοικούσαν επάνω στη γη να κάνουν μια εικόνα στο θηρίο*", κλπ. Αν η διακυβέρνηση ήταν μοναρχία, τα εθνικά ζητήματα δύσκολα θα υποβάλλονταν με αυτόν τον τρόπο, στον λαό, και το γεγονός ότι γίνεται έκκληση στον λαό δείχνει ότι η μορφή της διακυβέρνησης είναι τέτοια ώστε η εξουσία ανήκει στα χέρια του. Αυτό πραγματικά ισχύει στην κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών, αλλά όχι σε οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση την οποία θα μπορούσε κανείς λογικά να σκεφτεί ότι εκπληρώνει αυτό το σύμβολο. Αυτός είναι ένας άλλος ισχυρός κρίκος στην αλυσίδα των αποδεικτικών στοιχείων ότι αυτό το σύμβολο πρέπει να αντιπροσωπεύει τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

8. *Ένα Προτεσταντικό έθνος*. — Το δικέρατο θηρίο συμβολίζει επίσης μια κυβέρνηση που η θρησκεία της είναι Προτεσταντική, ή που, τουλάχιστον, είναι μια μη Καθολική δύναμη. Έχει αποδειχθεί ότι το προηγούμενο θηρίο συμβόλιζε τον παπισμό, και για το δικέρατο θηρίο διαβάζουμε ότι κάνει τη γη και αυτούς που κατοικούν σε αυτήν να λατρεύσουν το πρώτο θηρίο. Σε όλες όμως τις Καθολικές χώρες, οι άνθρωποι λατρεύουν οικειοθελώς το θηρίο, υπακούοντας στις επιταγές του Καθολικισμού, χωρίς να «αναγκάζονται» ή να υποχρεώνονται να το κάνουν από την κυβέρνηση. Το γεγονός ότι οι πολίτες αυτού του έθνους δεν αποδίδουν αυτή τη λατρεία μέχρι να αναγκαστούν να το κάνουν από την πολιτική εξουσία, δείχνει ότι η θρησκεία που υιοθετούν δεν είναι ο Καθολικισμός. Ως σχεδόν αναπόφευκτη συνέπεια, προκύπτει ότι η θρησκεία τους είναι ο Προτεσταντισμός, γιατί αυτά είναι τα δύο κύρια δόγματα στον Χριστιανισμό. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι ένα Προτεσταντικό έθνος και πληρούν τις απαιτήσεις της προφητείας με αξιοθαύμαστο τρόπο από αυτή την άποψη. Έτσι, και πάλι η προφητεία δείχνει ευθέως προς αυτήν την κυβέρνηση.

9. *Η φωνή του δράκοντα.* — Αφού μελετήσαμε όλα τα καλά χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται σε αυτό το σύμβολο, με πόνο διαβάζουμε ότι "*μιλούσε σαν δράκοντας*". Πριν εισέλθουμε σε μια συζήτηση γύρω από αυτό το θέμα, ας δούμε τα σημεία που έχουν ήδη διαπιστωθεί. Έχουμε δείξει,

(1.) Ότι η κυβέρνηση που συμβολίζεται από το δικέρατο θηρίο πρέπει να είναι κάποια κυβέρνηση ξεχωριστή από τις δυνάμεις του Παλαιού Κόσμου, είτε πολιτικές είτε εκκλησιαστικές.

(2.) Ότι πρέπει να αναδυθεί στο Δυτικό Ημισφαίριο.

(3.) Ότι πρέπει να καταλάβει μια θέση εξέχουσας θέσης και επιρροής γύρω στο έτος 1798.

(4.) Ότι πρέπει να αναδυθεί με ειρηνικό και ήσυχο τρόπο, αυξάνοντας τη δύναμή της, όχι όπως άλλα έθνη, με επιθετικούς πολέμους και επιτυχημένες κατακτήσεις.

(5.) Ότι η πρόοδός της πρέπει να είναι τόσο γρήγορη ώστε να εντυπωσιάζει τόσο πολύ τον παρατηρητή όσο η ανάπτυξη ενός ζώου μπροστά στα μάτια του.

(6.) Ότι πρέπει να είναι δημοκρατική ως προς τη μορφή διακυβέρνησης της.

(7.) Ότι πρέπει να είναι Προτεσταντική ως προς τη θρησκεία της.

(8.) Ότι πρέπει να επιδεικνύει ενώπιον του κόσμου, ως δείκτη του χαρακτήρα της και των στοιχείων της κυβέρνησής της, δύο μεγάλες αρχές που είναι από μόνες τους απόλυτα δίκαιες και αθώες σαν ένα αρνί.

(9.) Ότι πρέπει να εκτελεί το έργο της κατά τον παρόντα αιώνα, δηλαδή μετά το 1798.

Έχουμε δει ότι γι αυτές τις εννέα προδιαγραφές, μπορεί να ειπωθεί: πρώτον, ότι όλες πληρούνται τέλεια στην ιστορία των Ηνωμένων Πολιτειών μέχρι στιγμής· και δεύτερον, ότι δεν πληρούνται στην ιστορία οποιασδήποτε άλλης κυβέρνησης στο πρόσωπο της γης. Είναι επομένως αδύνατο το σύμβολο της Αποκάλυψης 13:11 να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση εκτός από αυτήν των Ηνωμένων Πολιτειών.

Αφού ο προφήτης περιέγραψε την εμφάνιση αυτού του συμβόλου που μοιάζει με αρνί, αμέσως προσθέτει αυτό: "*και μιλούσε σαν δράκοντας*". Ο δράκοντας, ο πρώτος κρίκος σε αυτή την προφητεία, ήταν ένας αδυσώπητος διώκτης της εκκλησίας του Θεού.

Το θηρίο όμοιο με λεοπάρδαλη, που ακολούθησε, ήταν επίσης μια δύναμη που έκανε διωγμούς, η οποία για 1260 χρόνια κατασπάραζε τις ζωές εκατομμυρίων πιστών του Χριστού. Το τρίτο πρόσωπο στη σκηνή, το δικέρατο θηρίο, μιλάει όπως ο πρώτος, και έτσι δείχνει ότι είναι δράκοντας στην καρδιά "*επειδή, από το περίσσευμα της καρδιάς μιλάει το στόμα*" και στην καρδιά συλλαμβάνονται οι πράξεις. Αυτό, λοιπόν, όπως και τα άλλα, πρόκειται να είναι μια δύναμη που θα κάνει διωγμούς. Ο λόγος που οποιαδήποτε από αυτές τις δυνάμεις αναφέρεται στην προφητεία, είναι μόνο και μόνο επειδή αποτελούν δυνάμεις που κάνουν διωγμούς. Και αν οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η δύναμη που εννοείται από αυτό το σύμβολο που μιλάει σαν δράκοντας, τότε προκύπτει ότι αυτή η κυβέρνηση πρόκειται να θεσπίσει άδικους και καταπιεστικούς νόμους κατά της θρησκευτικής συνείδησης και πρακτικής ορισμένων πολιτών της.

Το γεγονός αυτό δε είναι τόσο απίθανο όσο μπορεί να φαίνεται αρχικά. Πρέπει να θυμόμαστε ότι στις έσχατες ημέρες η συντριπτική πλειονότητα των ανθρώπων των πιο ευνοημένων χωρών πρόκειται να πέσουν σε ένα πολύ χαμηλό ηθικό επίπεδο που περιγράφεται σε περικοπές όπως Ματθαίου 24:12, Β΄ Τιμοθέου 3:1-5, Β΄ Πέτρου 3:3,4, Λουκά 17:26-30, 18:8, και από τέτοιους είδους ανθρώπους θα υποστούν διωγμό όσοι ζουν ευσεβώς εν Χριστώ Ιησού Β΄ Τιμόθεου 3:12.

Το κακό απειλεί επίσης και από μια άλλη πλευρά. Ο Ρωμαιοκαθολικισμός, ο οποίος έχει ενδυναμωθεί, έχει στρέψει τα άπληστα μάτια του στις Ηνωμένες Πολιτείες, αποφασισμένος να θέσει αυτή την κυβέρνηση υπό την εξουσία του. Οι ψήφοι κυριαρχούν εδώ, και ο Ρωμαιοκαθολικισμός ελέγχει μια τεράστια βάση ψηφοφόρων, την οποία χειραγωγεί προσεκτικά για τους δικούς του σκοπούς. Με ένα τέτοιο όπλο στα χέρια του, η δύναμή του για το κακό είναι σχεδόν απεριόριστη, γιατί υπάρχουν πλήθη αδίστακτων πολιτικών, οι οποίοι, παρόλο που αμείβονται από τη χώρα τους, δεν εργάζονται για το καλό της αλλά για την εξύψωση του εαυτού τους και είναι έτοιμοι να βοηθήσουν οποιαδήποτε ομάδα να υλοποιήσει οποιοδήποτε σχέδιο, όσο κακό κι αν είναι, αρκεί αυτή η ομάδα να τους βοηθήσει να κρατηθούν στην εξουσία.

Μέσα στις Προτεσταντικές εκκλησίες υπάρχει κάτι που απειλεί να οδηγήσει σε εξίσου σοβαρά κακά. Ο πλούτος, η υπερηφάνεια, ο εγωισμός, η αγάπη για την επίδειξη και γενικώς η κοσμικότητα, καλλιεργούν ένα πνεύμα θρησκευτικής αριστοκρατίας μοιραίο για την ευλάβεια και την αληθινή ευσέβεια. Πάνω απ' όλα όμως είναι η δύναμη του δόγματος η οποία έχει δεσμεύσει - ίσως μπορεί να ειπωθεί ότι έχει δέσει - τις εκκλησίες σαν να είναι με σιδερένια δεσμά. Το περίφημο κήρυγμα του Chas. Beecher για τα δόγματα εγκαλεί ολόκληρη την εκκλησιαστική πολιτεία του Προτεσταντισμού ως καταστροφική από αυτή την άποψη για τη θρησκευτική ελευθερία. Αν και εκφωνήθηκε πριν από πολλά χρόνια, εξακολουθεί να γίνεται όλο και πιο αληθινό κάθε μέρα. Αναφέρει: —

«Οι καλύτεροι, οι πιο ταπεινοί, οι πιο αφοσιωμένοι υπηρέτες του Χριστού καλλιεργούν ανάμεσά τους αυτό που μια μέρα, σε λίγο καιρό, θα αποδειχθεί ότι είναι το γέννημα του δράκοντα. Αποφεύγουν κάθε δυσάρεστη λέξη κατά των δογμάτων με την ίδια ευαισθησία με την οποία οι άγιοι πατέρες απέφευγαν να πουν μια δυσάρεστη λέξη κατά της αυξανόμενης συνήθειας να αποδίδεται λατρεία στους αγίους και τους μάρτυρες ... Τα προτεσταντικά ευαγγελικά δόγματα έχουν δέσει τόσο πολύ τα χέρια το ένα του άλλου, και τα δικά τους, που, μέσα σ' αυτά, ένας άνθρωπος δεν μπορεί να γίνει ιεροκήρυκας αν πρώτα δεν δεχτεί κάποιο άλλο βιβλίο εκτός από τη Βίβλο. ... Δεν υπάρχει τίποτα

φανταστικό στη δήλωση ότι η δύναμη του δόγματος έχει πλέον αρχίσει να απαγορεύει ακόμα και τη Βίβλο, όπως συνέβαινε και από τη Ρώμη στο παρελθόν, αν και με πιο διακριτικό τρόπο».

Εκτός από αυτό, έχουμε τον Πνευματισμό, την απιστία, τον σοσιαλισμό, τον ελεύθερο έρωτα, τα συνδικάτα δηλαδή το εργατικό δυναμικό ενάντια στο κεφάλαιο, και τον κομμουνισμό, — όλα αυτά διαδίδουν επιμελώς τις αρχές τους στις μάζες. Οι αρχές αυτές είναι ίδιες με αυτές που υιοθετήθηκαν από τους ανθρώπους και έδρασαν ως κινητήριος δύναμη, ακριβώς πριν από την τρομερή Γαλλική Επανάσταση του 1783-1800. Η ανθρώπινη φύση είναι η ίδια σε όλες τις εποχές, και παρόμοιες αιτίες είναι βέβαιο ότι θα παράγουν παρόμοια αποτελέσματα.

10. *Μεγάλα θαύματα.* — Στο τμήμα της προφητείας που παρουσιάζει το έργο του δικέρατου θηρίου, διαβάζουμε ότι "*έκανε μεγάλα σημεία, ώστε έκανε να κατεβαίνει και φωτιά από τον ουρανό στη γη μπροστά στους ανθρώπους*". Αυτή η περιγραφή αποτελεί μία ακόμη απόδειξη ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η κυβέρνηση που εκπροσωπείται από το δικέρατο θηρίο. Το ότι ζούμε σε μια εποχή που γίνονται θαύματα, κανείς δεν το αρνείται. (βλέπε Δανιήλ 12:4, σχόλια για τα θαυμαστά επιτεύγματα της παρούσας εποχής, και τις δύο πλακέτες με βινιέτες που απεικονίζουν μερικούς από τους κορυφαίους θριάμβους της επιστήμης και της έρευνας).

Αυτή όμως η προφητεία δεν βρίσκει την εκπλήρωση της στη μεγάλη πρόοδο της γνώσης, στις ανακαλύψεις και στις εφευρέσεις, που είναι τόσο αξιοσημείωτες στην παρούσα εποχή, διότι τα θαύματα στα οποία αναφερόταν ο προφήτης προφανώς γίνονται με σκοπό την εξαπάτηση του λαού, όπως διαβάζουμε στο εδάφιο 14: "*Και πλανούσε αυτούς που κατοικούσαν επάνω στη γη, εξαιτίας των σημείων που του δόθηκαν να κάνει μπροστά στο θηρίο*". Αυτό ταυτίζει το δικέρατο θηρίο με τον ψευδοπροφήτη της Αποκάλυψης 19:20, διότι αυτός ο ψευδοπροφήτης είναι η δύναμη που κάνει τα θαύματα ενώπιον του θηρίου, "*με τα οποία πλάνησε αυτούς που πήραν το χάραγμα του θηρίου, και αυτούς που προσκυνούσαν την εικόνα του*"— το πανομοιότυπο έργο του δικέρατου θηρίου. Μπορούμε τώρα να διαπιστώσουμε με ποιο τρόπο γίνονται τα εν λόγω θαύματα, διότι η Αποκάλυψη 16:13,14 μιλάει για πνεύματα δαιμονίων που κάνουν θαύματα, τα οποία εκπορεύονται προς στους βασιλιάδες της γης και όλου του κόσμου, για να τους συγκεντρώσουν στη μάχη της μεγάλης ημέρας του Θεού του Παντοκράτορα. Αυτά τα πνεύματα που κάνουν θαύματα βγαίνουν από το στόμα ορισμένων δυνάμεων, ένα από τα οποία είναι αυτός ο ψευδοπροφήτης δηλαδή το δικέρατο θηρίο.

Ο Σωτήρας, προβλέποντας γεγονότα που θα συμβούν λίγο πριν από τη Δευτέρα Παρουσία Του, αναφέρει: "*Επειδή, θα σηκωθούν ψευδόχριστοι και ψευδοπροφήτες, και θα δείξουν μεγάλα σημεία και τέρατα, ώστε να πλανήσουν, αν είναι δυνατόν, και τους εκλεκτούς.*". Εδώ, πάλι, προαναγγέλλονται θαύματα με σκοπό την εξαπάτηση, τα οποία θα είναι τόσο ισχυρά, ώστε να πλανήσουν, αν είναι δυνατόν, και τους εκλεκτούς.

Έτσι, έχουμε μια προφητεία (και υπάρχουν πολλές άλλες) που παρουσιάζει την ανάπτυξη, στις έσχατες ημέρες, μιας θαυματουργικής δύναμης, που εκδηλώνεται με έναν εκπληκτικό και πρωτοφανή τρόπο προς την κατεύθυνση του ψεύδους και της πλάνης. Η γήινη κυβέρνηση με την οποία πρόκειται να συνδεθεί ιδιαίτερα είναι αυτή που αντιπροσωπεύεται από το δικέρατο θηρίο - ψευδοπροφήτη. Ο παράγοντας που κρύβεται πίσω από τις εξωτερικές εκδηλώσεις της δύναμης αυτής πρόκειται να είναι σατανικός, το

πνεύμα δαιμόνων. Η προφητεία προειδοποιεί ότι ένα τέτοιο έργο πρόκειται να γίνει στην Αμερική αυτή τη στιγμή. Βλέπουμε κάτι παρόμοιο; Διαβάστε την απάντηση στον θρήνο του προφήτη: «*Αλλοίμονο σ' αυτούς που κατοικούν στη γη και στη θάλασσα, επειδή ο διάβολος κατέβηκε σε σας έχοντας μεγάλον θυμό, δεδομένου ότι γνωρίζει πως έχει λίγο καιρό.*». Τρέμε, ω γη! Τρέμετε, άνθρωποι, αλλά μην πλανάστε! Το τεράστιο φάσμα του κακού μας έχει βάλει στο στόχαστρο, όπως διακήρυξε ο προφήτης. Ο Σατανάς απελευθερώνεται. Από τα βάθη του Τάρταρου μυριάδες δαίμονες λύονται πάνω στη γη. Ο πρίγκιπας του σκότους εκδηλώνεται όπως ποτέ άλλοτε, και ρίχνει πάνω από το έργο του ένα υποτιθέμενο ουράνιο ένδυμα, το οποίο αποκαλεί - Πνευματισμό.

(1.) Ο Πνευματισμός, λοιπόν, φέρει τα σημάδια μια σατανικής υποκίνησης;

α. Τα πνεύματα που επικοινωνούν ισχυρίζονται ότι είναι τα πνεύματα των νεκρών φίλων μας. Η Βίβλος, με τους πιο σαφείς όρους, μας διαβεβαιώνει ότι οι νεκροί παραμένουν εντελώς αδρανείς και αναίσθητοι μέχρι την ανάσταση, ότι δεν γνωρίζουν τίποτα (Εκκλησιαστής 9:5), ότι κάθε λειτουργία του νου τους έχει παύσει (Ψαλμοί 146:4), ότι κάθε συναίσθημα της καρδιάς τους έχει ανασταλεί (Εκκλησιαστής 9:6), και ότι δεν υπάρχει ούτε πράξη, ούτε λογισμός, ούτε γνώση, ούτε σοφία στον τάφο, όπου βρίσκονται (Εκκλησιαστής 9:10). Οποιαδήποτε νοήμονα οντότητα, λοιπόν, έρχεται σε μας ισχυριζόμενη ότι είναι ένας από τους νεκρούς φίλους μας, ισχυρίζεται ότι είναι κάτι που από τον λόγο του Θεού, ξέρουμε ότι δεν είναι. Και επειδή οι άγγελοι του Θεού δεν ψεύδονται, είναι επόμενο ότι αυτά δεν είναι οι καλοί άγγελοι. Τα δαιμονικά πνεύματα ψεύδονται, αυτό είναι το έργο τους, και αυτά είναι τα διαπιστευτήρια που μας δίνουν από την αρχή κιόλας.

β. Επίσης, τα δόγματα που διδάσκουν είναι ευθέως αντίθετα με την Αγία Γραφή. Αρνούνται τον Θεό. Αρνούνται τον Χριστό. Αρνούνται τον εξιλασμό. Αρνούνται την Αγία Γραφή. Αρνούνται την ύπαρξη της αμαρτίας και κάθε διάκριση μεταξύ σωστού και λάθους. Αρνούνται την ιερότητα της γαμήλιας διαθήκης και, διανθίζοντας τα λόγια τους με βλασφημίες κατά του Θεού και του Υιού του, και καθετί που είναι ωραίο, καλό και αγνό, δίνουν το ελεύθερο σε κάθε ροπή προς την αμαρτία, και σε κάθε ασέλγεια και σαρκική επιθυμία. Μην μας πείτε ότι αυτά τα πράγματα, που διδάσκονται ανοιχτά υπό το μανδύα της θρησκείας, και υποστηρίζονται από υπερφυσικές οράσεις και ήχους, είναι οτιδήποτε λιγότερο από αριστοτεχνικό δημιούργημα του Σατανά. Ως απόδειξη ότι αυτές οι κατηγορίες δεν είναι οι πολύ σοβαρές, βλέπε Spiritualism a Subject of Prophecy, που περιέχει αποσπάσματα από τα δικά τους γραπτά, (Review and Herald Publishing House, Battle Creek, Mich.).

(2.) Ο Πνευματισμός εκπληρώνει με ακρίβεια την προφητεία καθώς έχει να επιδείξει μεγάλα σημεία και θαύματα. Μεταξύ των πολλών επιτευγμάτων του, μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα: Διάφορα αντικείμενα έχουν μετακινηθεί από έναν τόπο σε έναν άλλο μόνο με την ενέργεια των πνευμάτων, έχει παραχθεί ωραία μουσική χωρίς καμία ανθρώπινη παρέμβαση, με και χωρίς τη βοήθεια ορατών οργάνων, έχουν παρουσιαστεί πολλές και καλά τεκμηριωμένες περιπτώσεις θεραπείας, κάποια άτομα έχουν αιωρηθεί στον αέρα από τα πνεύματα παρουσία πολλών άλλων, τραπέζια έχουν αιωρηθεί στον αέρα με πολλά άτομα πάνω τους, και, τέλος, πνεύματα έχουν παρουσιαστεί με σωματική μορφή και έχουν μιλήσει με φωνή που γινόταν αισθητή.

(3.) Ο Πνευματισμός εκπληρώνει την προφητεία, καθώς προήλθε από τις Ηνωμένες

Πολιτείες, συνδέοντας έτσι τα θαύματά του με το έργο του δικέρατου θηρίου. Ξεκινώντας από το Χάιντσβιλ της Νέας Υόρκης, στην οικογένεια του κ. Τζον Ντ. Φοξ, στα τέλη Μαρτίου 1848, εξαπλώθηκε με απίστευτη ταχύτητα σε όλο τον κόσμο. Με μια επιστολή του προς τον συγγραφέα, ένας κορυφαίος πνευματιστής εκδότης, τον Δεκέμβριο του 1895, ισχυρίζεται ότι υπάρχουν πέντε εκατομμύρια πνευματιστές στις Ηνωμένες Πολιτείες και πενήντα εκατομμύρια σε όλο τον κόσμο. Σχετικά μ' εκείνους που ακολουθούν τον Πνευματισμό, ο Δικαστής Έντμοντς είχε πει, ήδη από το 1853: —

«Εκτός από το αδιάκριτο πλήθος, υπάρχουν τώρα πολλοί υψηλού κύρους και ταλέντου άνθρωποι που κατατάσσονται ανάμεσά τους, — γιατροί, δικηγόροι και κληρικοί σε μεγάλο αριθμό, ένας Προτεστάντης επίσκοπος, ο μορφωμένος και σεβαστός πρόεδρος ενός κολεγίου, δικαστές των ανώτερων δικαστηρίων μας, μέλη του Κογκρέσου, ξένοι πρέσβεις και πρώην μέλη της Γερουσίας των Ηνωμένων Πολιτειών».

Η προηγούμενη δήλωση γράφτηκε πριν από πολλά χρόνια και από τότε μέχρι σήμερα το έργο των πνευμάτων προχωρά σταθερά και εξαπλώνεται σε όλες τις τάξεις των ανθρώπων.

Ένας λόγος για τον οποίο είναι τώρα δύσκολο να εκτιμηθεί ο αριθμός εκείνων που θα μπορούσαν πραγματικά να ονομαστούν πνευματιστές, είναι ότι οι πιο εξέχοντες και αξιοσέβαστοι από τους θιασώτες αυτού του κινήματος συγκαλύπτουν τα ενοχλητικά και ανήθικα χαρακτηριστικά του συστήματος, που μέχρι τώρα ήταν τόσο εξέχοντα, και στη θέση τους υιοθετούν μια χριστιανική ενδυμασία. Με αυτή την κίνηση τοποθετούν τους εαυτούς τους μαζί με ένα πλήθος μελών της εκκλησίας σε ένα κοινό έδαφος, έτσι ώστε στην πραγματικότητα να μην υπάρχει διάκριση μεταξύ τους, και παρόλο που μπορεί να υπάρχει ακόμα διάκριση ανάμεσα τους έστω και κατ' όνομα, οι τελευταίοι εξακολουθούν να παραμένουν στα διάφορα δόγματά τους.

Ένα μικρό έργο του Hudson Tuttle με τίτλο, Τι είναι ο Πνευματισμός; σελ. 6, δίνει μια λίστα με είκοσι δύο αυτοκράτορες, βασίλισσες, πρίγκιπες και μέλη της αριστοκρατίας, οι οποίοι, μέσω του Πνευματισμού, ζήτησαν συμβουλές στις υποθέσεις τους ή είδαν με εύνοια και υποστήριξαν τους ισχυρισμούς του. Έτσι, ο Πνευματισμός προετοιμάζεται να εκπληρώσει την Αποκάλυψη 16:14, και να συγκεντρώσει τα έθνη στον πόλεμο της μεγάλης ημέρας.

11. *Η Εικόνα του Θηρίου.* — Στενά συνδεδεμένο με αυτό το έργο των θαυμάτων είναι η δημιουργία μιας εικόνας του θηρίου. Ο προφήτης συνδέει τα δύο στο εδάφιο 14 με αυτόν τον τρόπο: "*Και πλανούσε αυτούς που κατοικούσαν επάνω στη γη, εξαιτίας των σημείων που του δόθηκαν να κάνει μπροστά στο θηρίο, λέγοντας προς εκείνους που κατοικούσαν επάνω στη γη να κάνουν μια εικόνα στο θηρίο, που έχει την πληγή τής μάχαιρας, και έζησε*". Η εξαπάτηση που επιτυγχάνεται με το έργο των θαυμάτων προετοιμάζει το δρόμο για τη συμμόρφωση με αυτή την απαίτηση για τη δημιουργία μιας εικόνας του θηρίου.

Για να κατανοήσουμε το τι θα ήταν μια εικόνα του παπισμού, πρέπει πρώτα να αποκτήσουμε μια σαφή ιδέα σε τι συνίσταται ο ίδιος ο παπισμός. Η πλήρης ανάπτυξη του θηρίου, δηλαδή η εγκαθίδρυση της παπικής κυριαρχίας, χρονολογείται από την περίφημη επιστολή του Ιουστινιανού, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 538 μ.Χ., καθιστώντας τον πάπα κεφαλή της εκκλησίας και διορθωτή των αιρετικών. Ο παπισμός ήταν μια εκκλησία ντυμένη με πολιτική εξουσία, — ένα εκκλησιαστικό σώμα που είχε την εξουσία να τιμωρεί όλους

τους διαφωνούντες με δήμευση των αγαθών τους, φυλάκιση, βασανιστήρια και θάνατο. Πως θα ήταν μια εικόνα του παπισμού; — Θα ήταν ένα άλλο εκκλησιαστικό κατεστημένο ενδεδυμένο με παρόμοια εξουσία. Πώς θα μπορούσε μια τέτοια εικόνα να σχηματιστεί στις Ηνωμένες Πολιτείες; Αν οι προτεσταντικές εκκλησίες ήταν ενδεδυμένες με εξουσία να ορίζουν και να τιμωρούν την αίρεση, να επιβάλλουν τα δόγματά τους με τους όρους και τις ποινές του αστικού νόμου, αυτό δεν θα αποτελούσε μια ακριβή αναπαράσταση του παπισμού κατά τις ημέρες της κυριαρχίας του;

Θα μπορούσε κάποιος να αντιτάξει ότι ενώ η παπική εκκλησία ήταν συγκριτικά μια μονάδα και ως εκ τούτου μπορούσε να ενεργεί αρμονικά σε όλα τα τμήματά της για την επιβολή των δογμάτων της, η Προτεσταντική εκκλησία είναι τόσο διχασμένη που δεν μπορεί να συμφωνήσει ως προς το ποιες διδασκαλίες θα πρέπει επιβληθούν στον λαό. Η απάντηση είναι ότι υπάρχουν ορισμένα σημεία που είναι κοινά και τα οποία επαρκούν για να αποτελέσουν μια βάση συνεργασίας μεταξύ τους. Κύριες μεταξύ αυτών μπορεί να αναφερθούν ότι είναι η διδασκαλία της συνειδητής κατάστασης των νεκρών και της αθανασίας της ψυχής, η οποία είναι ταυτόχρονα το θεμέλιο και η υπερδομή του Πνευματισμού, καθώς και η διδασκαλία ότι η πρώτη ημέρα της εβδομάδας [η Κυριακή] είναι το Χριστιανικό Σάββατο.

Αν σχηματιστεί μια εκκλησιαστική οργάνωση από αυτές τις εκκλησίες και αν νομιμοποιήσει η κυβέρνηση μια τέτοια οργάνωση και της δώσει εξουσία (μια εξουσία που δεν θα έχει μέχρι η κυβέρνηση να την παραχωρήσει σε αυτή) να επιβάλει στον λαό τα δόγματα που μπορούν όλες οι διαφορετικές ομολογίες να υιοθετήσουν ως βάση της ένωσης τους, τι θα έχουμε τότε; — Ακριβώς αυτό που αναφέρει η προφητεία, — μια εικόνα του παπικού θηρίου, προικισμένη με ζωή από το δικέρατο θηρίο, για να μιλάει και να ενεργεί με δύναμη.

Υπάρχουν ενδείξεις για ένα τέτοιο κίνημα; Το πρωταρχικό θέμα — αυτό της μεγάλης ένωσης όλων των εκκλησιών— αναστατώνει τώρα βαθιά τον θρησκευτικό κόσμο.

Ο Chas. Beecher, στο κήρυγμά του στα εγκαίνια της Δεύτερης Πρεσβυτεριανής εκκλησίας, Ft.Wayne, Ιντιάνα, στις 22 Φεβρουαρίου 1846, που αναφέρθηκε προηγουμένως, ανέφερε: —

«Αυτό συμβαίνει και με τη διακονία των ευαγγελικών προτεσταντικών δογμάτων τα οποία μετασχηματίστηκαν ολοκληρωτικά όχι μόνο κάτω από την τρομερή πίεση του ανθρώπινου φόβου, αλλά ζουν, κινούνται και αναπνέουν σε μια κατάσταση πραγμάτων ριζικά διεφθαρμένη και απευθύνονται συνεχώς σε κάθε κατώτερο στοιχείο της φύσης τους ώστε να αποσιωπήσουν την αλήθεια και να υποκλιθούν στη δύναμη της αποστασίας. Δεν ήταν έτσι τα πράγματα με τη Ρώμη; Δεν ζούμε ξανά τη ζωή της; Και τι βλέπουμε μπροστά μας; — Ένα ακόμη γενικό συμβούλιο! Ένα παγκόσμιο συνέδριο! Μια συμμαχία των ευαγγελικών και ένα παγκόσμιο δόγμα!»

Η Banner of Light της 30ής Ιουλίου 1864 ανέφερε: —

«Αργά ή γρήγορα θα διαμορφωθεί ένα σύστημα που θα αγκαλιάσει στους κόλπους του την εκκλησία και το κράτος, γιατί ο σκοπός των δύο θα είναι ακριβώς ο ίδιος.»

Η Church Advocate, τον Μάρτιο του 1870, μιλώντας για τον σχηματισμό μιας «Ανεξάρτητης Αμερικανικής Καθολικής Εκκλησίας», ενός κινήματος που τώρα διαμορφώνεται σε αυτή τη χώρα, αναφερει: —

«Προφανώς υπάρχει κάποια μυστική δύναμη σε δράση, η οποία μπορεί να

προετοιμάζει τον κόσμο για μεγάλα γεγονότα στο εγγύς μέλλον».

Ο κ. Havens σε μια ομιλία που εκφώνησε στη Νέα Υόρκη πριν από λίγα χρόνια, ανέφερε: —

«Από την πλευρά μου, περιμένω να δω την ημέρα που ένας Λούθηρος θα φανεί σε αυτή τη χώρα, ο οποίος θα ιδρύσει μια μεγάλη Αμερικανική Καθολική Εκκλησία, αντί για μια μεγάλη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, και ο οποίος θα διδάξει στους ανθρώπους ότι μπορούν να είναι καλοί Καθολικοί χωρίς να δηλώνουν πίστη σε έναν ποντίφικα στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού».

Πολλοί ομιλητές παρακαλούν σήμερα υπέρ αυτής της ένωσης, ή μάλλον, της συνομοσπονδίας των εκκλησιών και έχουν δημιουργηθεί και σχετικά περιοδικά. Έτσι, υπάρχουν ενδείξεις ότι μια τέτοια εκκλησία δεν θα αργήσει να φανεί, και ότι δεν θα προκύψει μέσω της παρέμβασης ενός Λούθηρου, αλλά μάλλον μέσω της ενεργείας του ίδιου πνεύματος που ενέπνευσε έναν Fernando Nunez ή έναν Τορκεμάδα. Αφού γίνει αυτό, ένα άλλο μέρος της προφητείας θα έχει ολοκληρωθεί και η εικόνα θα σχηματιστεί. Και
εφόσον οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η μόνη χώρα από την οποία μπορούμε να αναμένουμε μια τέτοια κίνηση, και καθώς τα γεγονότα εδώ οδηγούν ανοιχτά προς ένα τέτοιο ενδεχόμενο, τα στοιχεία ενισχύονται περαιτέρω ότι η προφητεία εκπληρώνεται από αυτό το έθνος.

12. *Το χάραγμα του θηρίου.* — Το δικέρατο θηρίο επιβάλλει στους πολίτες του το χάραγμα του πρώτου θηρίου. Μέχρι τώρα έχουμε δει στην προφητεία τρεις παράγοντες να έχουν εμφανιστεί, τους οποίους πρέπει να διακρίνουμε προσεκτικά τον έναν από τον άλλον για να αποφύγουμε τη σύγχυση.

(1.) Το παπικό θηρίο. Αυτή η δύναμη ορίζεται ως "*το θηρίο*", "*το πρώτο θηρίο*", "*το θηρίο που έχει την πληγή τής μάχαιρας και έζησε*" και "*το θηρίο του οποίου η θανατηφόρα πληγή θεραπεύθηκε*". Όλες αυτές οι εκφράσεις αφορούν την ίδια δύναμη, και όπου εμφανίζονται σε αυτήν την προφητεία, αναφέρονται αποκλειστικά στον παπισμό.

(2.) Το δικέρατο θηρίο. Αυτή η δύναμη, μετά την είσοδο της στο εδάφιο 11 του κεφαλαίου 13, είναι το υποκείμενο σε όλη την υπόλοιπη προφητεία μέχρι το εδάφιο 17 (με πιθανή εξαίρεση το 16ο εδάφιο, το οποίο ίσως μπορεί να αναφέρεται στην εικόνα).

(3.) Η εικόνα του θηρίου. Κάθε φορά που εμφανίζεται το στοιχείο αυτό, με την δυνατή, αλλά όχι πιθανή εξαίρεση που μόλις αναφέρθηκε, ονομάζεται εικόνα, έτσι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος να συγχέεται με οποιοδήποτε άλλο παράγοντα.

Οι πράξεις που αποδίδονται στην εικόνα είναι, η ομιλία και η επιβολή της λατρείας της εικόνας με την ποινή του θανάτου, και αυτή είναι η μόνη νομοθετική διάταξη που η προφητεία αναφέρει ότι θα επιβληθεί με την ποινή του θανάτου.

Το χάραγμα του θηρίου επιβάλλεται από το δικέρατο θηρίο, είτε άμεσα είτε μέσω της εικόνας. Η ποινή που συνοδεύει την άρνηση λήψης αυτού του χαράγματος είναι η απώλεια όλων των κοινωνικών προνομίων και η στέρηση του δικαιώματος αγοράς και πώλησης. Το χάραγμα είναι το χάραγμα του παπικού θηρίου. Το μήνυμα του τρίτου αγγέλου στην Αποκάλυψη 14:9-12 το οποίο αποτελεί μια πολύ σοβαρή και συνταρακτική προειδοποίηση δίνεται ενάντια σε αυτή τη λατρεία του θηρίου και της εικόνας του, και την λήψη του χαράγματος του.

Αυτό, λοιπόν, είναι το ζήτημα, το οποίο, σύμφωνα με αυτή την προφητεία, που

σύντομα θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε, δηλαδή, ανθρώπινες οργανώσεις, ελεγχόμενες και εμπνευσμένες από το πνεύμα του δράκοντα, οι οποίες διατάζουν τους ανθρώπους να κάνουν πράξεις που στην πραγματικότητα αποτελούν τη λατρεία μιας αποστάτιδας θρησκευτικής δύναμης και να λάβουν το χάραγμα της. Αν αρνηθούν να το κάνουν αυτό, χάνουν τα δικαιώματα τους ως πολίτες και κηρύσσονται παράνομοι πάνω στη γη. Πρέπει να κάνουν αυτό που επιτάσσει η λατρεία της εικόνας του θηρίου, αλλιώς θα χάσουν τη ζωή τους. Από την άλλη πλευρά, λίγο πριν η τρομερή κρίση έρθει πάνω μας, ο Θεός στέλνει ένα μήνυμα όπως θα δούμε στο κεφάλαιο 14:9-12, δηλώνοντας ότι όποιος κάνει οποιοδήποτε από αυτά τα πράγματα "*θα πιει κι αυτός από το κρασί τού θυμού τού Θεού, που είναι κερασμένο ανόθευτο μέσα στο ποτήρι τής οργής του*". Αυτός που αρνείται να συμμορφωθεί με αυτές τις απαιτήσεις των γήινων δυνάμεων εκθέτει τον εαυτό του στις πιο αυστηρές τιμωρίες που μπορούν να επιβάλουν οι άνθρωποι. Και αυτός που συμμορφώνεται, εκθέτει τον εαυτό του στις πιο τρομερές απειλές θεϊκής οργής που υπάρχουν στον λόγο του Θεού. Το ερώτημα, αν θα υπακούσουν στον Θεό ή στον άνθρωπο, πρέπει να απαντηθεί από τους ανθρώπους της παρούσας εποχής οι οποίοι θα βρεθούν κάτω από συνθήκες της πιο βαριάς πίεσης, από κάθε πλευρά, που έχει ασκηθεί ποτέ σε οποιαδήποτε γενιά.

Η λατρεία του θηρίου και της εικόνας του, και η λήψη του χαράγματος του, πρέπει να είναι κάτι, που συνιστά τη μεγαλύτερη προσβολή που μπορεί να διαπραχθεί εναντίον του Θεού, για να προκαλέσει μια τόσο σοβαρή καταδίκη οργής εναντίον τους. Όπως έχει ήδη δειχθεί, αυτό είναι ένα έργο το οποίο λαμβάνει χώρα στις έσχατες ημέρες και όπως ο Θεός μας έχει δώσει στον λόγο Του άφθονες αποδείξεις για να μας δείξει το πότε βρισκόμαστε στις έσχατες ημέρες ώστε για κανένα να μην έρθει η ημέρα του Κυρίου σαν κλέφτης, κατά τον ίδιο τρόπο, πρέπει να μας έχει δώσει τα μέσα με τα οποία μπορούμε να προσδιορίσουμε σε τι συνίσταται η λήψη του χαράγματος του θηρίου, το οποίο έχει καταδικάσει τόσο έντονα, ώστε να αποφύγουμε την τρομερή τιμωρία που είναι τόσο σίγουρη ότι θα ακολουθήσει την τέλεση αυτής της πράξης. Ο Θεός δεν παίζει τόσο πολύ με τις ανθρώπινες ελπίδες και το ανθρώπινο πεπρωμένο ώστε να καταγγέλλει με έναν τόσο έντονο τρόπο μια συγκεκριμένη αμαρτία και στη συνέχεια να θέτει εκτός της δύναμής μας να κατανοήσουμε τι είναι αυτή η αμαρτία, έτσι ώστε να μην έχουμε κανένα μέσο να προστατευθούμε από αυτήν.

Εφιστούμε λοιπόν τώρα την προσοχή στο πολύ σημαντικό ερώτημα: Τι είναι το χάραγμα του θηρίου; Το σύμβολο του χαράγματος είναι δανεισμένο από ένα αρχαίο έθιμο. Ο Επίσκοπος Newton (Dissertations on the Prophecies, Τόμος III, σελ. 241) αναφέρει: —

«Ήταν σύνηθες στους αρχαίους οι υπηρέτες να λαμβάνουν το σημάδι του κυρίου τους, και οι στρατιώτες του στρατηγού τους, και εκείνοι που ήταν αφοσιωμένοι σε κάποια συγκεκριμένη θεότητα, το σημάδι της συγκεκριμένης θεότητας στην οποία ήταν αφοσιωμένοι. Αυτά τα σημάδια συνήθως χαράσσονταν στο δεξί τους χέρι ή στο μέτωπό τους, και αποτελούνταν από κάποιον ιερογλυφικό χαρακτήρα, ή από κοινά γράμματα που αντιστοιχούσαν στο όνομα, ή από αριθμητικούς χαρακτήρες που αντιστοιχούσαν στο όνομα, ανάλογα με τη φαντασία αυτών που τα τοποθετούσαν.»

Ο Prideaux λέει ότι ο Πτολεμαίος ο Φιλοπάτωρ διέταξε όλους τους Εβραίους που υπέβαλαν αίτηση για να εγγραφούν ως πολίτες της Αλεξάνδρειας να λάβουν ένα σημάδι με τη μορφή ενός φύλλου κισσού (το έμβλημα του θεού του, του Βάκχου) πάνω τους με

πυρωμένο σίδερο, επί ποινή θανάτου, (Prideaux's Connection, Τόμος II, σελ. 78).

Η λέξη που χρησιμοποιείται για το σημάδι σε αυτή την προφητεία είναι χάραγμα και ορίζεται ως «μια χάραξη, ένα γλυπτό, ένα σημάδι που χαράσσεται ή σφραγίζεται». Εμφανίζεται εννέα φορές στην Καινή Διαθήκη, και με μοναδική εξαίρεση τις Πράξεις 17:29, αναφέρεται κάθε φορά στο χάραγμα του θηρίου. Δεν πρέπει, φυσικά, σε αυτή τη συμβολική προφητεία να θεωρήσουμε ότι υπονοείται ένα κυριολεκτικό χάραγμα, αλλά ότι το κυριολεκτικό χάραγμα, όπως εφαρμοζόταν στην αρχαιότητα, χρησιμοποιείται ως σύμβολο για να περιγράψει ορισμένες πράξεις που θα πραγματοποιηθούν κατά την εκπλήρωση αυτής της προφητείας. Από το κυριολεκτικό χάραγμα όπως είδαμε να χρησιμοποιείται προηγουμένως, μαθαίνουμε κάτι για τη σημασία του συμβολικού χαράγματος, όπως χρησιμοποιείται στην προφητεία, γιατί μεταξύ του συμβόλου και του πράγματος που συμβολίζει πρέπει να υπάρχει κάποια ομοιότητα. Το χάραγμα, όπως χρησιμοποιείτο κυριολεκτικά, σήμαινε ότι το άτομο που το λάμβανε ήταν ένας υπηρέτης, αναγνώριζε την εξουσία ή δήλωνε πίστη στο άτομο του οποίου το χάραγμα έφερε. Έτσι, το χάραγμα του θηρίου, δηλαδή του παπισμού, πρέπει να είναι κάποια πράξη ή ομολογία με την οποία αναγνωρίζεται η εξουσία αυτής της δύναμης. Ποια είναι αυτή;

Είναι φυσικό ότι θα έπρεπε να αναζητηθεί σε ορισμένα από τα ειδικά χαρακτηριστικά της παπικής δύναμης. Ο Δανιήλ, περιγράφοντας αυτή τη δύναμη κάτω από το σύμβολο ενός μικρού κέρατος, λέει για αυτήν ότι διεξάγει έναν ειδικό πόλεμο εναντίον του Θεού, κατατρέχοντας τους αγίους του Υψίστου, και επιχειρώντας να αλλάξει καιρούς και νόμους. Ο προφήτης διευκρινίζει ρητά σε αυτό το σημείο: "*θα διανοηθεί να μεταβάλλει καιρούς και νόμους*". Αυτοί οι νόμοι πρέπει σίγουρα να είναι οι νόμοι του Υψίστου. Το να εφαρμοστεί αυτό στους ανθρώπινους νόμους και να διατυπωθεί η προφητεία ως εξής: «Και θα μιλήσει λόγια ενάντια στον Ύψιστο, και θα κατατρέχει τούς αγίους τού Υψίστου, και θα διανοηθεί να μεταβάλλει τους ανθρώπινους νόμους», θα ήταν προφανής διαστρέβλωση της φράσης του προφήτη. Αν θεωρήσουμε οτι υπονοούνται οι νόμοι του Θεού τότε η φράση θα διατυπωνόταν ως εξής: «Και θα μιλήσει λόγια ενάντια στον Ύψιστο, και θα κατατρέχει τούς αγίους τού Υψίστου, και θα διανοηθεί να μεταβάλλει τους καιρούς και τους νόμους του Υψίστου», και η φράση έχει συνέπεια και πειστικότητα. Το εβραϊκό κείμενο έχει: דָּת (ντάθ), νόμος, και η Μετάφραση των Εβδομήκοντα έχει: νόμος στον ενικό, που υποδηλώνει πιο άμεσα τον νόμο του Θεού. Ο παπισμός μπόρεσε να κάνει περισσότερα από το να "*διανοηθεί*" απλώς να μεταβάλλει ανθρώπινους νόμους. Τους άλλαζε κατά βούληση. Ακύρωνε τα διατάγματα βασιλιάδων και αυτοκρατόρων και απάλλασσε τους υπηκόους τους από την υποταγή στους νόμιμους ηγεμόνες τους. Είχε βάλει το μακρύ του χέρι στις υποθέσεις των εθνών και είχε υποχρεώσει ηγεμόνες να ταπεινωθούν και να γονατίσουν ενώπιον του. Ο προφήτης όμως βλέπει μεγαλύτερες πράξεις αλαζονείας από αυτές. Τον βλέπει να προσπαθεί να κάνει αυτό που δεν ήταν σε θέση να κάνει, αλλά μπορούσε μόνο να σκεφτεί να κάνει. Τον βλέπει να επιχειρεί μια πράξη που κανένας άνθρωπος, ούτε οποιαδήποτε ομάδα ανθρώπων, δεν μπόρεσε ποτέ να επιτύχει, να αλλάξει δηλαδή τον νόμο του Υψίστου. Λάβετε αυτό υπόψη σας καθώς εξετάζουμε τη μαρτυρία ενός άλλου ιερού συγγραφέα σε αυτό ακριβώς το σημείο.

Ο απόστολος Παύλος μιλάει για την ίδια δύναμη στη Β΄ Θεσσαλονικείς 2 και την περιγράφει, στο πρόσωπο του πάπα, ως τον "*άνθρωπο της αμαρτίας*" ο οποίος θα "*καθήσει στον ναό τού Θεού σαν Θεός*" (δηλαδή στην εκκλησία), και "*θα υπερυψώνει τον*

εαυτό του ενάντια σε κάθε έναν που λέγεται θεός ή σέβασμα". Σύμφωνα με αυτό, ο πάπας αυτοπροσδιορίζεται ως η αυθεντία στην οποία πρέπει να καταφεύγει όλη η εκκλησία, στη θέση του Θεού. Τώρα ζητάμε από τον αναγνώστη να σκεφτεί προσεκτικά το ερώτημα πώς θα μπορούσε αυτός να υψώσει τον εαυτό του πάνω από τον Θεό. Ψάξτε σε όλο το φάσμα των ανθρώπινων μεθοδεύσεων, βρείτε τον υπέρτατο βαθμό της ανθρώπινης προσπάθειας. Με ποιο σχέδιο, με ποια κίνηση, με ποιο ισχυρισμό, θα μπορούσε αυτός ο σφετεριστής να υψώσει τον εαυτό του πάνω από τον Θεό; Θα μπορούσε να θεσπίσει οποιονδήποτε αριθμό τελετών, θα μπορούσε να ορίσει οποιαδήποτε μορφή λατρείας, θα μπορούσε να επιδείξει οποιοδήποτε βαθμό δύναμης· όσο ο Θεός έχει απαιτήσεις που ο λαός θεωρεί ότι είναι περισσότερο επιβεβλημένες από τις δικές του, δεν θα μπορούσε να είναι ανώτερος από τον Θεό. Θα μπορούσε να θεσπίσει έναν νόμο και να διδάξει στον λαό ότι οφείλει να τηρεί εξίσου αυτόν τον νόμο όσο και τον νόμο του Θεού. Τότε απλώς θα έκανε τον εαυτό του ίσο με τον Θεό. Πρέπει λοιπόν να κάνει περισσότερα από αυτό. Πρέπει να προσπαθήσει να υψώσει τον εαυτό του πάνω από το Θεό. Για να γίνει αυτό πρέπει να θεσπίσει έναν νόμο που συγκρούεται με τον νόμο του Θεού και να απαιτήσει υπακοή στον δικό του νόμο αντί για τον νόμο του Θεού. Δεν υπάρχει άλλος πιθανός τρόπος με τον οποίο θα μπορούσε να τοποθετήσει τον εαυτό του στη θέση που του έχει ορίσει η προφητεία. Αυτό γίνεται εφικτό μεταβάλλοντας τον νόμο του Θεού, και αν μπορέσει αυτή η αλλαγή να υιοθετηθεί από τον λαό στη θέση της αρχικής θέσπισης, τότε αυτός αυτός που τροποποιεί τον νόμο, είναι πάνω από τον Θεό τον νομοθέτη. Αυτό είναι και το έργο που ο Δανιήλ είπε ότι θα διανοηθεί να κάνει.

Ένα τέτοιο έργο, λοιπόν, πρέπει να επιτελέσει ο παπισμός σύμφωνα με την προφητεία, και η προφητεία δεν είναι δυνατόν να μην επαληθευτεί. Και όταν γίνει αυτό, τι θα έχουν οι άνθρωποι όλου του κόσμου; Θα έχουν δύο νόμους στους οποίους απαιτείται υπακοή, — ο ένας, ο νόμος του Θεού όπως θεσπίστηκε αρχικά από Αυτόν, μια ενσάρκωση της θέλησής Του και έκφραση των αξιώσεων Του για τα πλάσματα Του· και ο άλλος, μια αναθεωρημένη έκδοση αυτού του νόμου, που προέρχεται από τον πάπα της Ρώμης, η οποία εκφράζει τη δικιά του θέληση. Με ποιο τρόπο καθορίζεται ποια από αυτές τις δυνάμεις τιμά και λατρεύει ο λαός; — Καθορίζεται από τον νόμο που τηρεί. Αν τηρούν τον νόμο του Θεού όπως δόθηκε από αυτόν, λατρεύουν και υπακούν στον Θεό. Αν τηρούν τον νόμο όπως τροποποιήθηκε από τον παπισμό, λατρεύουν αυτή τη δύναμη. Και κάτι επιπλέον: η προφητεία δεν λέει ότι το μικρό κέρας, ο παπισμός, θα παραμέριζε τον νόμο του Θεού και θα έδινε έναν εντελώς διαφορετικό νόμο. Κάτι τέτοιο δεν θα συνιστούσε αλλαγή του νόμου, αλλά απλώς θα έδινε έναν νέον. Αυτό που επρόκειτο να επιχειρήσει να κάνει είναι μια μόνο αλλαγή, έτσι ώστε ο νόμος που δόθηκε από τον Θεό και ο νόμος που δόθηκε από τον παπισμό να είναι ακριβώς όμοιοι, εκτός από την αλλαγή που έκανε ο παπισμός στον πρώτο. Οι δύο νόμοι έχουν πολλά κοινά σημεία. Καμία όμως από αυτές τις κοινές εντολές που περιέχουν δεν μπορεί να διακρίνει ένα άτομο που την τηρεί αν είναι λάτρης της μίας ή της άλλης δύναμης. Όταν ο νόμος του Θεού λέει, "*Να μη φονεύσεις*", και ο νόμος όπως δόθηκε από τον παπισμό λέει το ίδιο, κανείς δεν μπορεί να καταλάβει μόνο από αυτό αν ένα άτομο που τηρεί αυτή την εντολή το κάνει για να υπακούσει στον Θεό αντί για τον πάπα ή στον πάπα αντί για τον Θεό. Όταν όμως πρόκειται για μια εντολή που έχει αλλάξει, τότε όποιος τηρεί αυτήν την εντολή όπως αρχικά δόθηκε από τον Θεό, διακρίνεται ότι λατρεύει τον Θεό ενώ αυτός που τηρεί την τροποποιημένη εντολή

σημαδεύεται ότι ακολουθεί τη δύναμη που έκανε την αλλαγή αυτή. Με κανέναν άλλο τρόπο δεν μπορούν να διακριθούν οι δύο κατηγορίες προσκυνητών. Κανένας ειλικρινής άνθρωπος δεν μπορεί να διαφωνήσει με αυτό το συμπέρασμα. Και με αυτό το συμπέρασμα δίνεται μια γενική απάντηση στο ερώτημα, «Τι είναι το χάραγμα του θηρίου;» και αυτή η απάντηση είναι η εξής: Το χάραγμα του θηρίου είναι η αλλαγή που το θηρίο προσπάθησε να κάνει στον νόμο του Θεού.

Διερευνούμε τώρα ποια είναι αυτή η αλλαγή. Με τον νόμο του Θεού, εννοούμε τον ηθικό νόμο, τον μόνο νόμο στο σύμπαν που είναι αμετάβλητος και η υποχρέωση να τηρείται είναι αέναη, — τον νόμο για τον οποίο ο Webster, όταν ορίζει τον όρο αυτό σύμφωνα με την έννοια με την οποία χρησιμοποιείται σχεδόν καθολικά στη Χριστιανοσύνη, αναφέρει, «Ο ηθικός νόμος εμπεριέχεται συνοπτικά στον δεκάλογο, ο οποίος γράφτηκε με το δάχτυλο του Θεού σε δύο πέτρινες πλάκες και παραδόθηκε στον Μωυσή στο Όρος Σινά».

Αν τώρα ο αναγνώστης συγκρίνει τις δέκα εντολές όπως εμφανίζονται στην κατήχηση της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας με αυτές που βρίσκονται στη Βίβλο, θα δει στην κατήχηση — σε εκείνα τα τμήματα που είναι ειδικά αφιερωμένα στη διδασκαλία — ότι η δεύτερη εντολή παραλείπεται εντελώς, ότι η δέκατη διαιρείται σε δύο κομμάτια για να καλύψει την έλλειψη που προκαλείται από την παράλειψη της δεύτερης ώστε ο αριθμός των εντολών να παραμένει δέκα, και ότι η τέταρτη εντολή (που ονομάζεται τρίτη στην απαρίθμησή τους) έχει ως στόχο να επιβάλει την τήρηση της Κυριακής ως αργίας, και να ορίσει ότι αυτή η ημέρα θα πρέπει να δαπανάται στην ευλαβική ακρόαση της λειτουργίας, στην παρακολούθηση του εσπερινού και στην ανάγνωση ηθικών και ευσεβών βιβλίων. Βλέπουμε εδώ ότι έχουν γίνει αρκετές αλλαγές σε σχέση με τον δεκάλογο της Βίβλου. Ποια από αυτές, αν υπάρχει, συνιστά τη μεταβολή του νόμου που αναφέρει η προφητεία; Ή μήπως όλες περιλαμβάνονται σε αυτήν την αλλαγή; Ας έχουμε κατά νου ότι, σύμφωνα με την προφητεία, επρόκειτο να διανοηθεί να αλλάξει καιρούς και νόμους. Αυτό μεταφέρει ξεκάθαρα την ιδέα της πρόθεσης και του σχεδίου και καθιστά αυτά τα στοιχεία απαραίτητα για την εν λόγω αλλαγή. Σε σχέση με την παράλειψη της δεύτερης εντολής, οι Καθολικοί υποστηρίζουν ότι περιλαμβάνεται στην πρώτη και ως εκ τούτου δεν πρέπει να αριθμείται ως ξεχωριστή εντολή ενώ σε σχέση με τη δέκατη ισχυρίζονται ότι υπάρχει τόσο σαφής νοηματική διάκριση ώστε απαιτούνται δύο εντολές και έτσι ορίζουν την επιθυμία της συζύγου ενός γείτονα ως την ένατη εντολή και την επιθυμία των αγαθών του ως τη δέκατη.

Μέσω αυτών των αλλαγών ισχυρίζονται ότι παρουσιάζουν τις εντολές όπως ακριβώς ο Θεός σκόπευε να γίνουν κατανοητές. Επομένως, ενώ μπορούμε να θεωρήσουμε ότι έκαναν σφάλματα στην ερμηνεία των εντολών, δεν μπορούμε να τις θεωρήσουμε ως σκόπιμες αλλαγές. Δεν συμβαίνει ωστόσο το ίδιο με την τέταρτη εντολή. Σε σχέση με αυτήν την εντολή, δεν ισχυρίζονται ότι η δική τους εκδοχή είναι αυτή που δόθηκε από τον Θεό. Ισχυρίζονται ρητά ότι υπάρχει αλλαγή εδώ, και επίσης ότι η αλλαγή έχει γίνει από την εκκλησία. Μερικά αποσπάσματα από τυπικά συγγράμματα Καθολικών διευκρινίζουν αυτό το θέμα. Σε ένα έργο με τίτλο Treatise of Thirty Controversies, συναντάμε τα ακόλουθα: —

«Ο λόγος του Θεού προστάζει ότι η έβδομη ημέρα είναι το Σάββατο του Κυρίου μας και πρέπει να φυλάσσεται ως αγία· εσείς (οι Προτεστάντες), χωρίς καμία εντολή της Γραφής, την έχετε αλλάξει στην πρώτη ημέρα της εβδομάδας, όπως μόνο οι παραδόσεις

μας εξουσιοδοτούν. Διάφοροι Άγγλοι Πουριτανοί αντιτίθενται, σε αυτό το σημείο, ότι η τήρηση της πρώτης ημέρας αποδεικνύεται από την Γραφή, εκεί όπου αναφέρεται η πρώτη ημέρα της εβδομάδας, Πράξεις 20:7, Α΄ Κορινθίους 16:2, Αποκάλυψη 1:10. Μήπως όμως αναφέροντας αυτά τα εδάφια δεν έχουν κάνει καλή δουλειά; Αν δεν μπορούσαμε να παρουσιάσουμε κάτι καλύτερο για το καθαρτήριο και τις προσευχές για τους νεκρούς, την επίκληση των αγίων και τα παρόμοια, θα μπορούσαν πράγματι να έχουν βάσιμο λόγο να γελούν με μας με περιφρόνηση· γιατί σε ποιο σημείο αναφέρεται ότι αυτές οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν σε ημέρες αργίας Σαββάτου; ή πού ορίζεται ότι πρέπει να τηρούνται πάντοτε; ή, αυτό που είναι και η ανακεφαλαίωση όλων, πού ορίζεται ότι η τήρηση της πρώτης ημέρας πρέπει να ακυρώνει ή να καταργεί, το να αγιάζεται η έβδομη ημέρα, την οποία ο Θεός διέταξε να τηρείται αγία για πάντα; Τίποτα από αυτά δεν αναφέρεται στον γραπτό λόγο του Θεού».

Στην Catechism of the Christian Religion, του Stephen Keenan (Βοστώνη, Patrick Donahoe, 1857), σελ. 206, σχετικά με το θέμα της τρίτης (τέταρτης) εντολής, συναντάμε τα εξής ερωτήματα και απαντήσεις: —

«Ερώτηση. Τι ορίζει ο Θεός με αυτήν την εντολή;

«Απάντηση. Ορίζει να αγιάζουμε, με έναν ειδικό τρόπο, αυτήν την ημέρα κατά την οποία αναπαύθηκε από το έργο της δημιουργίας».

«Ε. Ποια είναι αυτή η ημέρα ανάπαυσης;

«Α. Η έβδομη ημέρα της εβδομάδας, δηλαδή το Σάββατο, γιατί χρησιμοποίησε έξι ημέρες για τη δημιουργία και αναπαύθηκε την έβδομη, Γένεση 2:2, Εβραίους 4:1, κλπ.

«Ε. Πρέπει λοιπόν, για να υπακούμε στο διάταγμα του Θεού, να αγιάζουμε το Σάββατο;

«Α. Κατά τον παλιό νόμο, το Σάββατο ήταν η ημέρα που αγιαζόταν· αλλά η εκκλησία, καθοδηγούμενη από τον Ιησού Χριστό και κατευθυνόμενη από το Πνεύμα του Θεού, έχει αντικαταστήσει το Σάββατο με την Κυριακή· έτσι τώρα αγιάζουμε την πρώτη και όχι την έβδομη ημέρα. Κυριακή σημαίνει, και είναι τώρα, η ημέρα του Κυρίου.»

Στο Catholic Christian Instructed (J. P. Kenedy, Νέα Υόρκη, 1884), σελ. 202 διαβάζουμε: —

«Ε. Ποια δικαιολογία έχετε για να τηρείτε την Κυριακή αντί του αρχαίου Σαββάτου, που ήταν η έβδομη ημέρα;

«Α. Έχουμε γι' αυτό την αυθεντία της Καθολικής Εκκλησίας και την αποστολική παράδοση.

«Ε. Προστάζει κάπου η Γραφή να τηρείται η Κυριακή αντί για το Σάββατο;

«Α. Η Γραφή μας προστάζει να ακούμε την εκκλησία (Ματθαίου 18:17, Λουκά 10:16) και να κρατάμε γερά τις παραδόσεις των αποστόλων, Β΄ Θεσσαλονικείς 2:15. Οι Γραφές ωστόσο δεν αναφέρουν συγκεκριμένα αυτή την αλλαγή του Σαββάτου.»

Στο Doctrinal Catechism (Kenedy, Νέα Υόρκη), σελ. 174, συναντάμε περαιτέρω μαρτυρία ως προς το ίδιο σημείο: —

«Ε. Έχετε κάποιον άλλο τρόπο να αποδείξετε ότι η εκκλησία έχει την εξουσία να θεσπίζει εορτές και αργίες;

«Α. Αν δεν είχε αυτή την εξουσία, δεν θα μπορούσε να κάνει αυτό στο οποίο όλοι οι σύγχρονοι θρησκευόμενοι συμφωνούν μαζί της - δεν θα μπορούσε να θεσμοθετήσει την τήρηση της Κυριακής, της πρώτης ημέρας της εβδομάδας, αντί της τήρησης του

Σαββάτου, της έβδομης ημέρας, μια αλλαγή για την οποία δεν παρέχεται βιβλική εξουσιοδότηση.»

Στο Abridgment of Christian Doctrine (Κένεντι, Νέα Υόρκη), σελ. 58, βρίσκουμε αυτήν τη μαρτυρία: —

«Ε. Πώς αποδεικνύετε ότι η εκκλησία έχει την εξουσία να επιβάλλει εορτές και ιερές ημέρες;

«Α. Με την ίδια την πράξη αλλαγής του Σαββάτου στην Κυριακή, την οποία και οι Προτεστάντες έχουν υιοθετήσει· και έτσι, αντιφάσκουν με τον εαυτό τους τηρώντας μεν αυστηρά την Κυριακή, παραβιάζοντας δε τις περισσότερες από τις άλλες εορτές που επιτάσσει η ίδια εκκλησία.

«Ε. Πώς το αποδεικνύετε αυτό;»

«Α. Επειδή τηρώντας την Κυριακή αναγνωρίζουν την εξουσία της εκκλησίας να ορίζει γιορτές και να τις επιβάλλει επί ποινή αμαρτίας.».

Και τέλος, ο ιερέας W. Lockhart, ο αείμνηστος Β. Α. της Οξφόρδης, στην εφημερίδα Toronto (Catholic) Mirror, προσέφερε την ακόλουθη «πρόκληση» σε όλους τους Προτεστάντες της Ιρλανδίας, - μια πρόκληση εξίσου καλά υπολογισμένη και για εμάς. Αναφέρει: -

«Προκαλώ, επομένως, επίσημα τους Προτεστάντες της Ιρλανδίας να αποδείξουν, με βάση σαφή κείμενα της Γραφής, την ισχύ των ακόλουθων ζητημάτων σχετικά με τις υποχρεώσεις του χριστιανικού Σαββάτου: (1) Ότι οι Χριστιανοί μπορούν να εργάζονται το Σάββατο, την παλιά έβδομη ημέρα· (2) ότι είναι υποχρεωμένοι να τηρούν άγια την πρώτη ημέρα, δηλαδή την Κυριακή· (3) και ότι δεν είναι υποχρεωμένοι να τηρούν αγία την έβδομη ημέρα».

Αυτά ισχυρίζεται ότι έκανε η παπική εξουσία σε σχέση με την τέταρτη εντολή. Οι Καθολικοί αναγνωρίζουν ξεκάθαρα ότι δεν υπάρχει βιβλική εξουσιοδότηση για την αλλαγή που έχουν κάνει, αλλά ότι αυτή βασίζεται εξ ολοκλήρου στην εξουσιοδότηση της εκκλησίας, και το ισχυρίζονται ως δείγμα ή σημάδι της εξουσίας αυτής της εκκλησίας. Ως εκ τούτου, η «ίδια η πράξη της αλλαγής του Σαββάτου στην Κυριακή» παρουσιάζεται ως απόδειξη της δύναμης της. Για περαιτέρω μαρτυρία επί του θέματος αυτού, ο αναγνώστης παραπέμπεται σε ένα φυλλάδιο που δημοσιεύτηκε στο Review Office, Battle Creek, Mich., με τίτλο «Ποιος Άλλαξε το Σάββατο;», στο οποίο υπάρχουν κι άλλα αποσπάσματα από Καθολικούς συγγραφείς που αντικρούουν τα επιχειρήματα στα οποία συνήθως βασίζονται όσοι θέλουν να αποδείξουν ότι η Κυριακή είναι η αργία του Σαββάτου και αποδεικνύει ότι η μόνη εξουσιοδότηση που έχουν είναι η Καθολική Εκκλησία.

«Νόμιζα», μπορεί να πει κάποιος, «ότι ο Χριστός άλλαξε το Σάββατο». Πολλοί το νομίζουν, και είναι φυσικό να το κάνουν, γιατί έτσι έχουν διδαχθεί. Αν και δεν μπορούμε να επιπλήξουμε αυτά τα άτομα για το πιστεύω τους, θα θέλαμε να τους δώσουμε αμέσως να καταλάβουν ότι, στην πραγματικότητα, αυτό αποτελεί ένα τεράστιο λάθος. Θα θέλαμε, επομένως, να υπενθυμίσουμε στα άτομα αυτά ότι, σύμφωνα με την προφητεία, η μόνη αλλαγή που θα γινόταν ποτέ στον νόμο του Θεού, έπρεπε να συντελεστεί από το μικρό κέρας του Δανιήλ 7, τον άνθρωπο της αμαρτίας της Β΄ Θεσσαλονικείς 2, και η μόνη αλλαγή που έγινε σε αυτόν τον νόμο, είναι η αλλαγή του Σαββάτου. Αν, τώρα, ο Χριστός ήταν αυτός που έκανε αυτή την αλλαγή, τότε ανέλαβε το έργο της βλάσφημης δύναμης για την οποία μίλησαν τόσο ο Δανιήλ όσο και ο Παύλος, - ένα συμπέρασμα αρκετά αποκρουστικό

ώστε να απομακρύνει οποιονδήποτε Χριστιανό από την άποψη που οδηγεί σε αυτό.

Γιατί να προσπαθήσει κανείς να αποδείξει ότι ο Χριστός άλλαξε το Σάββατο; Όποιος το κάνει αυτό, εκτελεί ένα άχαρο έργο. Ο πάπας δεν θα τον ευχαριστήσει, διότι αν αποδειχθεί ότι ο Χριστός επέφερε αυτή την αλλαγή, τότε ο πάπας στερείται το έμβλημα της εξουσίας και της δύναμής του. Όπως και κανένας πραγματικά φωτισμένος Προτεστάντης δεν θα τον ευχαριστήσει, διότι αν το αποδείξει, το μόνο που δείχνει είναι ότι ο παπισμός δεν έχει κάνει το έργο που είχε προβλεφθεί ότι έπρεπε να κάνει, και έτσι η προφητεία έχει αποτύχει, και οι Γραφές είναι αναξιόπιστες. Το θέμα θα ήταν καλύτερα να παραμείνει όπως το θέτει η προφητεία, και ο ισχυρισμός που ο πάπας άθελά του προβάλλει θα ήταν καλύτερο να γίνει δεκτός. Όταν ένα άτομο αναλαμβάνει οποιοδήποτε έργο, και αυτό το άτομο βγαίνει μπροστά και ομολογεί ότι έχει κάνει αυτό το έργο, αυτό συνήθως θεωρείται επαρκές για να διευθετήσει το ζήτημα. Έτσι, όταν η προφητεία επιβεβαιώνει ότι μια συγκεκριμένη δύναμη θα αλλάξει τον νόμο του Θεού, και στον εύθετο χρόνο αυτή η δύναμη κάνει την εμφάνισή της και πραγματοποιεί το έργο που προβλέφθηκε, και στη συνέχεια ισχυρίζεται ανοιχτά ότι το έχει κάνει, τι περαιτέρω αποδείξεις χρειαζόμαστε; Ο κόσμος δεν πρέπει να ξεχνά ότι η μεγάλη αποστασία που προείπε ο Παύλος έχει πραγματοποιηθεί, ότι ο άνθρωπος της αμαρτίας για πολλούς αιώνες κατείχε σχεδόν το μονοπώλιο της χριστιανικής διδασκαλίας στον κόσμο, ότι το μυστήριο της ανομίας έχει ρίξει το σκοτάδι της σκιάς του και τα λάθη των δογμάτων του πάνω σε σχεδόν ολόκληρη τη Χριστιανοσύνη και ότι από αυτή την εποχή της πλάνης, του σκότους και της διαφθοράς, έχει προέλθει η θεολογία της εποχής μας. Θα ήταν, λοιπόν, κάτι παράξενο αν υπήρχαν ακόμη κάποια υπολείμματα του παπισμού που έπρεπε να απορριφθούν προτού ολοκληρωθεί η μεταρρύθμιση; Ο A. Campbell (Baptism, σελ. 15), μιλώντας για τις διάφορες προτεσταντικές αιρέσεις, λέει:

«Όλες τους διατηρούν στους κόλπους τους, — στις εκκλησιαστικές τους οργανώσεις, λατρεία, δόγματα, και τελετές, — διάφορα υπολείμματα του παπισμού. Στην καλύτερη περίπτωση είναι μια μεταρρύθμιση του παπισμού, και μια μερική μόνο μεταρρύθμιση. Οι διδασκαλίες και οι παραδόσεις των ανθρώπων βλάπτουν όμως τη δύναμη και την πρόοδο του ευαγγελίου που έχουν στα χέρια τους».

Η φύση της αλλαγής που το μικρό κέρας προσπάθησε να επιφέρει στον νόμο του Θεού είναι άξια προσοχής. Πιστός στον σκοπό του να εξυψώσει τον εαυτό του πάνω από τον Θεό, αναλαμβάνει να αλλάξει εκείνη την εντολή, η οποία πάνω από όλες τις άλλες, είναι η θεμελιώδης εντολή του νόμου, εκείνη που γνωστοποιεί ποιος είναι ο νομοθέτης και περιέχει την υπογραφή Του ως βασιλιά. Η τέταρτη εντολή το κάνει αυτό, καμία άλλη δεν το κάνει. Άλλες τέσσερις, είναι αλήθεια, περιέχουν τη λέξη Θεός, και τρεις από αυτές και τη λέξη Κύριος. Αλλά ποιος είναι αυτός ο Κύριος Θεός για τον οποίο μιλούν; Χωρίς την τέταρτη εντολή, είναι αδύνατο να το πούμε, γιατί οι κάθε είδους ειδωλολάτρες μπορούν να αποδίδουν αυτούς τους όρους στα πολυάριθμα αντικείμενα της λατρείας τους. Η τέταρτη εντολή η οποία υποδεικνύει τον Συγγραφέα του δεκαλόγου, ακυρώνει μονομιάς τους ισχυρισμούς κάθε ψεύτικου θεού, γιατί ο Θεός που εδώ απαιτεί τη λατρεία μας δεν είναι κάποιο δημιουργημένο ον, αλλά Αυτός που δημιούργησε τα πάντα. Ο δημιουργός της γης και της θάλασσας, του ήλιου και της σελήνης και όλης της έναστρης στρατιάς, ο βαστάζων και κυβερνήτης του σύμπαντος, είναι Αυτός που διεκδικεί, και ο οποίος, από τη θέση Του, έχει το δικαίωμα να διεκδικήσει, την υπέρτατη υπόληψη μας έναντι κάθε άλλου

αντικειμένου. Η εντολή που θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι θα αναλάμβανε να αλλάξει η δύναμη που είχε σκοπό να εξυψωθεί πάνω από τον Θεό, είναι αυτή που γνωστοποιεί αυτά τα θέματα. Ο Θεός έδωσε το Σάββατο ως ανάμνηση του εαυτού Του, μια εβδομαδιαία υπενθύμιση στους γιους των ανθρώπων του έργου Του κατά τη δημιουργία του ουρανού και της γης, το οποίο αποτελεί ένα μεγάλο εμπόδιο ενάντια στον αθεϊσμό και την ειδωλολατρία. Είναι η υπογραφή και η σφραγίδα του νόμου. Τον θεσμό αυτό ο παπισμός τον έχει αποσπάσει από τη θέση του, και στη θέση του ανέγειρε, με τη δική του εξουσία, έναν άλλο θεσμό, σχεδιασμένο να εξυπηρετεί έναν άλλο σκοπό.

Η αλλαγή, επομένως, την οποία υποδεικνύει η προφητεία πρέπει να είναι αυτή η αλλαγή της τέταρτης εντολής και η τήρηση της Κυριακής πρέπει να είναι το χάραγμα του θηρίου! Κάποιοι που έχουν διδαχθεί εδώ και καιρό να κοιτούν αυτόν τον θεσμό με σεβασμό, μετά από αυτό το συμπέρασμα, ίσως θα πρέπει να το ξανασκεφθούν με κάτι λιγότερο από συναισθήματα φρίκης. Δεν έχουμε χώρο, ούτε ίσως είναι αυτός ο τόπος, για να εισέλθουμε σε μια εκτεταμένη επιχειρηματολογία σχετικά με το ζήτημα του Σαββάτου και σε μια ανάλυση της προέλευσης και της φύσης της τήρησης της πρώτης ημέρας της εβδομάδας. Υποβάλουμε μόνο μία πρόταση, την εξής: Εάν η έβδομη ημέρα είναι ακόμα το Σάββατο που επιβάλλεται στην τέταρτη εντολή, εάν η τήρηση της πρώτης ημέρας της εβδομάδας δεν έχει καμία απολύτως βάση στις Γραφές, εάν αυτή η τήρηση έχει εισαχθεί ως χριστιανικός θεσμός και έχει τεθεί σκόπιμα στη θέση του Σαββάτου του δεκαλόγου από εκείνη τη δύναμη που συμβολίζεται από το θηρίο και έχει τοποθετηθεί εκεί ως σημάδι και απόδειξη της δύναμής της να νομοθετεί για την εκκλησία, — αυτό δεν είναι αναπόφευκτα το χάραγμα του θηρίου; Η απάντηση πρέπει να είναι καταφατική. Όλες οι υποθέσεις αυτές αποτελούν βεβαιότητες. [1]

Θα μπορούσε να ειπωθεί πάλι: Τότε όλοι όσοι τηρούν την Κυριακή έχουν λάβει το χάραγμα του θηρίου. Όλοι οι πιστοί των περασμένων εποχών που τήρησαν αυτήν την ημέρα έλαβαν το χάραγμα του θηρίου, ο Λούθηρος, ο Γουάιτφιλντ, οι Γουέσλεϊ, και όλοι όσοι έκαναν ένα καλό και ευγενές έργο μεταρρύθμισης, έλαβαν το χάραγμα του θηρίου. Όλες οι ευλογίες που δόθηκαν στις μεταρρυθμισμένες εκκλησίες, δόθηκαν σε εκείνους που είχαν το χάραγμα του θηρίου και όλοι οι Χριστιανοί της σημερινής εποχής που τηρούν την Κυριακή ως το Σάββατο, έχουν λάβει το χάραγμα του θηρίου. Απαντάμε, Όχι! Και λυπούμαστε που λέμε ότι ορισμένοι δήθεν θρησκευτικοί δάσκαλοι, αν και πολλές φορές έχουν διορθωθεί, επιμένουν να μας παρουσιάζουν με λάθος τρόπο σε αυτό το σημείο. Ποτέ δεν έχουμε υποστηρίξει κάτι τέτοιο, ποτέ δεν το έχουμε διδάξει. Οι προϋποθέσεις μας δεν οδηγούν σε τέτοια συμπεράσματα. Δώστε προσοχή: Το χάραγμα και η λατρεία του θηρίου επιβάλλονται από το δικέρατο θηρίο. Η λήψη του χαράγματος του θηρίου είναι μια συγκεκριμένη πράξη που το δικέρατο θηρίο πρέπει να πραγματοποιήσει. Το τρίτο μήνυμα της Αποκάλυψης 14 είναι μια προειδοποίηση που στέλνεται ευσπλαχνικά εκ των προτέρων για να προετοιμάσει τους ανθρώπους για τον επερχόμενο κίνδυνο. Επομένως, δεν μπορεί να υπάρξει λατρεία του θηρίου, ούτε λήψη του χαράγματος του, όπως προβλέπει η προφητεία μέχρι αυτό να επιβληθεί από το δικέρατο θηρίο. Έχουμε δει ότι η πρόθεση ήταν απαραίτητη για την αλλαγή που έκανε ο παπισμός στον νόμο του Θεού, ώστε να την καταστήσει σημάδι αυτής της δύναμης. Έτσι, για να θεωρηθεί ότι κάποιος

1 Βλέπε *History of the Sabbath* και άλλα έργα επί του θέματος, που δημοσιεύθηκαν στο *Review* Office. Σε αυτά μπορούμε μόνο εν παρόδω να παραπέμψουμε τον αναγνώστη.

έλαβε αυτό το χάραγμα είναι απαραίτητο να υπάρχει πρόθεση για την υιοθέτηση αυτής της αλλαγής. Με άλλα λόγια, ένα άτομο πρέπει να υιοθετήσει την αλλαγή αυτή γνωρίζοντας ότι είναι έργο του θηρίου και να την δεχτεί με βάση την εξουσιοδότηση αυτής της δύναμης, σε αντίθεση με την απαίτηση του Θεού.

Τι θα γίνει όμως μ' εκείνους που αναφέρθηκαν παραπάνω, οι οποίοι τηρούσαν την Κυριακή στο παρελθόν καθώς και με την πλειονότητα όσων την τηρούν σήμερα; Την τηρούν ως θεσμό του παπισμού; — Όχι. Έχουν αποφασίσει μεταξύ αυτής και του Σαββάτου του Κυρίου μας, κατανοώντας τις θέσεις του καθενός; — Όχι. Για ποιο λόγο την τηρούσουν μέχρι σήμερα και για ποιο λόγο συνεχίζουν ακόμα να την τηρούν; — Θεωρούν ότι τηρούν μια εντολή του Θεού. Έχουν λάβει το χάραγμα του θηρίου; — Με κανέναν τρόπο. Η επιλογή τους αυτή οφείλεται σε μια πλάνη της Εκκλησίας της Ρώμης που υιοθέτησαν άθελά τους και όχι σε μια πράξη αφοσίωσης προς εκείνη.

Τι θα συμβεί όμως στο μέλλον; Η εκκλησία που πρόκειται να προετοιμαστεί για τη δεύτερη έλευση του Χριστού πρέπει να είναι εντελώς απαλλαγμένη από τις παπικές πλάνες και τη διαφθορά. Πρέπει επομένως να γίνει μια μεταρρύθμιση στο ζήτημα του Σαββάτου. Ο τρίτος άγγελος διακηρύσσει τις εντολές του Θεού, οδηγώντας τους ανθρώπους στην αλήθεια στη θέση του πλαστού. Ο δράκοντας θα εγερθεί και θα ελέγξει όλες τις πονηρές κυβερνήσεις της γης, ώστε να εξασκηθεί κάθε ανθρώπινη δύναμη για την επιβολή των αξιώσεων του ανθρώπου της αμαρτίας. Το ζήτημα τότε τίθεται ανοιχτά και δίκαια ενώπιον του λαού. Απαιτείται απ' αυτούς να τηρούν, είτε το αληθινό Σάββατο, είτε ένα πλαστό. Αν αρνηθούν να τηρήσουν το αληθινό Σάββατο, το μήνυμα του τρίτου αγγέλου τους απειλεί με την ανόθευτη οργή του Θεού· αν αρνηθούν τις ψεύτικες, γήινες κυβερνήσεις τους, απειλούνται με διωγμό και θάνατο. Όταν τεθεί αυτό το ζήτημα ενώπιον του λαού, τι κάνει αυτός που υποκύπτει στις ανθρώπινες απαιτήσεις; — Λέει ουσιαστικά στον Θεό: Γνωρίζω τους ισχυρισμούς σου, αλλά δεν θα τους ακούσω. Ξέρω ότι η δύναμη που απαιτείται να λατρεύω είναι αντιχριστιανική, αλλά υποκύπτω σε αυτήν για να σώσω τη ζωή μου. Απαρνιέμαι την υποταγή σε σένα και υποκλίνομαι στον σφετεριστή. Το θηρίο είναι πλέον το αντικείμενο της προσκύνησης μου, είμαι κάτω από τη εξουσία του και αντιτίθεμαι στην δική σου εξουσία, παρατάσσομαι πλέον με αυτόν, αγνοώντας τις αξιώσεις σου και από δω και πέρα του παραδίδω την υπακοή της καρδιάς και της ζωής μου.

Αυτό είναι το πνεύμα που θα ενεργοποιήσει τις καρδιές όσων προσκυνούν το θηρίο, — ένα πνεύμα που προσβάλλει τον Θεό του σύμπαντος κατά πρόσωπο και εμποδίζεται μόνο από την έλλειψη δύναμης να ανατρέψει την κυβέρνησή Του και να εξαφανίσει τον θρόνο Του. Είναι λοιπόν περίεργο που ο Θεός καταγγέλλει αυτήν την τόσο θρασεία πορεία εναντίον του Ουρανού με την πιο τρομερή απειλή που εμπεριέχει ο λόγος Του;

13. *Το τελικό έργο*. — Είδαμε προηγουμένως τι θα μπορούσε να αποτελέσει μια εικόνα του θηρίου, την οποία το δικέρατο θηρίο πρόκειται να ανεγείρει, καθώς και την πιθανότητα μια τέτοια εικόνα να ολοκληρωθεί σύντομα σε αυτή τη χώρα. Μάθαμε επίσης τι είναι το χάραγμα του θηρίου, το οποίο πρόκειται να επιβληθεί σε όλους τους ανθρώπους. Αυτό που θα εκπλήρωνε όσα ορίζει η προφητεία ως προς την εικόνα και το χάραγμα του θηρίου και ως προς αυτά τα κινήματα, ή το ακριβές ισοδύναμό τους, θα ήταν μια εκκλησιαστική οργάνωση που θα απαρτίζεται από έναν αριθμό διαφόρων δογμάτων της χώρας μας, με κάποιο βαθμό συνασπισμού επίσης μεταξύ αυτών και του

Ρωμαιοκαθολικισμού, σε συνδυασμό με την έκδοση και την επιβολή ενός γενικού νόμου τήρησης της Κυριακής ως υποχρεωτικής αργίας. Η επιχειρηματολογία που οδηγεί σε αυτά τα συμπεράσματα είναι τόσο άμεση και σαφώς καθορισμένη που δεν υπάρχει περιθώριο αποφυγής τους. Είναι ένα σαφές και λογικό ακόλουθο που προκύπτει από τις προϋποθέσεις που μας έχουν δοθεί.

Οι θέσεις αυτές σχετικά με την ένωση των εκκλησιών και για το μεγάλο κίνημα υπέρ της Κυριακής διαμορφώθηκαν ήδη από το έτος 1850, όταν για πρώτη φορά αποδόθηκε η εκπλήρωση της Αποκάλυψης 13:11-17 στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εκείνη την εποχή όμως δεν είχε εμφανιστεί κάποιο σημάδι πάνω ή κάτω, στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, — κανένα διακριτικό σημείο δεν φάνηκε, καμία ένδειξη δεν υπήρχε, ότι ένα τέτοιο ζήτημα θα προέκυπτε ποτέ. Το μόνο που υπήρχε ήταν η προφητεία η οποία έπρεπε να εκπληρωθεί. Η κυβέρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών είχε δώσει άφθονα στοιχεία ότι ήταν η δύναμη που συμβολιζόταν από το δικέρατο θηρίο, από την τοποθεσία της, τον χρόνο της ανόδου της, τον τρόπο της ανόδου της και τον φαινομενικό της χαρακτήρα. Δεν θα μπορούσε να υπάρξει λάθος στο συμπέρασμα ότι το σύμβολο αντιπροσώπευε αυτό το έθνος. Εφόσον ήταν έτσι, έπρεπε να ακολουθήσει την πορεία του και να εκτελέσει τις προφητευμένες πράξεις. Υπήρχαν προβλέψεις που δεν θα μπορούσαν να εκπληρωθούν από τίποτα λιγότερο παρά από το προαναφερθέν κίνημα για την ένωση εκκλησίας και κράτους, και την επιβολή του παπικού Σαββάτου ως το χάραγμα του θηρίου.

Το να πάρει κανείς τη θέση εκείνη την εποχή ότι αυτή η κυβέρνηση επρόκειτο να ακολουθήσει μια τέτοια πολιτική και να ασχοληθεί με ένα τέτοιο έργο, χωρίς καμία φαινομενική πιθανότητα υπέρ αυτής της θέσης, δεν ήταν και μια μικρή πράξη πίστης. Από την άλλη πλευρά, το να το αρνηθούμε ή να το αγνοήσουμε, ενώ παράλληλα παραδεχόμασταν την εκπλήρωση του συμβόλου από αυτήν την κυβέρνηση, δεν θα ήταν σύμφωνο ούτε με την Αγία Γραφή ούτε με τη λογική. Η μόνη πορεία που πρέπει να ακολουθήσει ο ταπεινός, αξιόπιστος μελετητής της προφητείας σε τέτοιες περιπτώσεις είναι να πάρει το φως όπως αυτό δίνεται και να πιστέψει την προφητεία σε όλα τα μέρη της. Έτσι, πάρθηκε αυτή η θέση με τόλμη και από εκείνη την ημέρα μέχρι σήμερα διακηρύσσεται ανοιχτά ότι πρόκειται να δούμε ένα τέτοιο έργο στις Ηνωμένες Πολιτείες. Με κάθε ανασκόπηση των θέσεων μας, ανακαλύπτουμε νέα χαρακτηριστικά που ενδυναμώνουν την ορθότητα τους και παρακολουθούμε την πρόοδο των γεγονότων και περιμένουμε την ώρα της εκπλήρωσης τους, μέσα σε μια θύελλα περιφρονητικής δυσπιστίας.

Εν τω μεταξύ, η τρομερή διάδοση του Πνευματισμού έχει εκπλήξει τον κόσμο και έχει δείξει ότι είναι πράγματι το στοιχείο που εκτελεί θαύματα το οποίο θα υπήρχε μαζί με αυτή τη δύναμη. Αυτό έχει ενισχύσει σημαντικά τη θεώρησή μας. Και τώρα, μέσα σε λίγα χρόνια, τι περαιτέρω έχουμε δει; — Τίποτα λιγότερο από την έναρξη αυτού του ίδιου κινήματος για τη διαμόρφωση της εικόνας και την θέσπιση των νόμων της Κυριακής, την οποία αναμέναμε τόσο καιρό, και η οποία πρόκειται να ολοκληρώσει την προφητεία και να κλείσει την αυλαία.

Έχει ήδη γίνει αναφορά στο κίνημα για την εξασφάλιση μιας ένωσης των εκκλησιών με σκοπό την προσθήκη δύναμης και επιρροής στα εκκλησιαστικά κινήματα προς ορισμένες κατευθύνσεις. Μια ομάδα ανθρώπων φαίνεται ξαφνικά να ξεπροβάλει σε όλη τη χώρα, των οποίων οι ψυχές είναι απορροφημένες από την προσφιλή ιδέα της

μεταρρύθμισης της Κυριακής και οι οποίοι έχουν αφιερωθεί, ψυχή τε και σώματι και με όσα οικονομικά μέσα διαθέτουν, στην προώθηση αυτού του κινήματος. Σε διάφορα μέρη έχουν σχηματιστεί οργανώσεις που ονομάζονται Επιτροπές Σαββάτου και έχουν εργαστεί με ζήλο, μέσω βιβλίων, φυλλαδίων, ομιλιών και κηρυγμάτων, για να δημιουργήσουν ένα ισχυρό δημόσιο αίσθημα υπέρ της Κυριακής. Καθώς η πρόοδός τους μέσω της ηθικής και της πειθούς είναι αργή, αναζητούν μια συντομότερη πορεία για την επίτευξη των σκοπών τους μέσω της πολιτικής εξουσίας. Και γιατί όχι; Ο Χριστιανισμός έχει γίνει δημοφιλής και οι δεδηλωμένοι πιστοί του είναι πολυάριθμοι. Γιατί να μην επωφεληθούν από τη δύναμη της ψήφου για να εξασφαλίσουν τους σκοπούς τους; Ο Αιδεσιμότατος J. S. Smart (Μεθοδιστής), σε ένα δημοσιευμένο κήρυγμα του με θέμα τα Πολιτικά Καθήκοντα των Χριστιανών και των Λειτουργών του Ευαγγελίου, εκφράζει ένα κυρίαρχο αίσθημα σχετικά με αυτό το ζήτημα, όταν λέει: —

«Θεωρώ ότι έχουμε, και οφείλουμε να έχουμε, εξίσου μεγάλη ανησυχία για τη διακυβέρνηση αυτής της χώρας όση και ο οποιοσδήποτε άλλος άνθρωπος. ... Εμείς είμαστε η μάζα του λαού. Η αρετή σε αυτή τη χώρα δεν είναι αδύναμη. Οι τάξεις της είναι ισχυρές σε αριθμό και αήττητες λόγω της δικαιοσύνης του σκοπού της, — αήττητες αν είναι ενωμένες. Ας μην διασπαστούν οι γραμμές της από τα ονόματα των κομμάτων».

Ως αναμενόμενο επακόλουθο αυτών των πραγμάτων, έχει σχηματιστεί ένας σύλλογος, που τώρα ονομάζεται «Εθνικός Σύλλογος Μεταρρύθμισης», ο οποίος έχει ως στόχο του να ψηφιστούν νομικές διατάξεις που αφορούν θρησκευτικούς θεσμούς, μέσω μιας αντίστοιχης τροποποίησης του εθνικού Συντάγματος που θα «θέσει όλους τους χριστιανικούς νόμους, θεσμούς και συνήθειες της κυβέρνησης σε μια αναμφισβήτητη νομική βάση μέσα στον θεμελιώδη νόμο της χώρας». Εδώ είναι ο ιός της θρησκευτικής επανάστασης, η σφήνα εκκλησίας και κράτους.

Αυτό το κίνημα ξεκίνησε στην Xenia του Οχάιο, τον Φεβρουάριο του 1863, σε μια συνέλευση που αποτελούνταν από έντεκα διαφορετικά θρησκευτικά δόγματα, τα οποία συγκεντρώθηκαν για προσευχή και διαβούλευση.

Οι ηγέτες αυτού του κινήματος, βεβαίως, αποκηρύσσουν έντονα ότι σκοπός τους είναι η ένωση εκκλησίας και κράτους, αλλά κάποιες φορές τους διαφεύγει μια πρόταση εδώ κι εκεί η οποία αποκαλύπτει περισσότερα από όσα θα ήθελαν. Έτσι, στη Συνέλευση του Πίτσμπουργκ, ο Δρ. Στίβενσον είπε: —

«Μέσω των τεράστιων γενναιοδωριών που λαμβάνει από διεφθαρμένους πολιτικούς, η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία είναι, πρακτικά, η καθιερωμένη εκκλησία της πόλης της Νέας Υόρκης. Αυτές οι χάρες παρέχονται με το πρόσχημα μιας φαινομενικής φιλίας προς τη θρησκεία. Προτείνουμε να αντικαταστήσουμε τη σκιά με την ουσία, — να εκδιώξουμε το πλαστό αντικαθιστώντας το με το αληθινό.».

Υπάρχουν πολλές εικασίες που θα μπορούσαμε να κάνουμε ώστε να αναζητήσουμε τις πραγματικές προθέσεις πίσω από το απόσπασμα αυτό, αλλά στο βαθμό που όλα καταλήγουν σε ένα συμπέρασμα, αυτό το συμπέρασμα δεν είναι ούτε διφορούμενο ούτε αμφίβολο. Κι αυτό είναι απλά ότι η Προτεσταντική Εκκλησία θέλει να εδραιωθεί πραγματικά, όπως είναι τώρα πρακτικά η Ρωμαιοκαθολική. Αυτό επιβεβαιώνεται από την επόμενη κιόλας πρόταση, η οποία αναφέρει: —

«Αυτό που προτείνουμε δεν έχει κανένα δογματικό χαρακτήρα. Δεν θα δώσει σε κανέναν κλάδο Αμερικανών Χριστιανών κανένα πλεονέκτημα έναντι οποιουδήποτε

άλλου».

Ο καθηγητής Blanchard αναλαμβάνει να δώσει έναν ορισμό για το τι εννοούν με τον όρο «ένωση εκκλησίας και κράτους», ως εξής: —

«Η ένωση εκκλησίας και κράτους είναι η επιλογή από το έθνος μιας εκκλησίας, η προικοδότηση μιας τέτοιας εκκλησίας, ο διορισμός των ιεραρχών της και η εποπτεία των δογμάτων της. Κανείς μας δεν επικαλείται μια τέτοια ένωση. Σε μια τέτοια ένωση, είμαστε όλοι αντίθετοι».

Ο αναγνώστης παρακαλείται να το σημειώσει καλά. Εδώ δίνεται ένας ορισμός της ένωσης εκκλησίας και κράτους, όπως κανείς δεν θα περίμενε ή φοβόταν, αφού δεν είναι δυνατό να γίνει κάτι τέτοιο με την υπάρχουσα κατάσταση των εκκλησιών, και στη συνέχεια προβάλλεται η ένσταση ότι αντιτίθενται σε μια τέτοια ένωση εκκλησίας και κράτους! Σε έναν τέτοιο αδύνατο συνδυασμό όπως τον περιγράφουν, μπορούν με ασφάλεια να χαρακτηρίσουν τους εαυτούς τους αντίθετους, αλλά σε μια ένωση εκκλησίας και κράτους με την κοινή έννοια της φράσης, - μια ένωση, όχι μιας εκκλησίας, αλλά όλων των εκκλησιών που αναγνωρίζονται ως ορθόδοξες ή ευαγγελικές, - μια ένωση που δεν δίνει στο κράτος την εξουσία να εκλέγει εκκλησιαστικούς ιεράρχες ούτε να αναλαμβάνει την εποπτεία των εκκλησιαστικών δογμάτων, αλλά θα δίνει στις εκκλησίες το προνόμιο να επιβάλλουν, μέσω αστικών νόμων, θεσμούς και έθιμα της θρησκείας, σύμφωνα με την πίστη των εκκλησιών αυτών ή την ερμηνεία που δίνεται σε αυτούς τους θεσμούς και έθιμα από τις εκκλησίες, - σε μια τέτοια ένωση θεωρούμε ότι δεν είναι αντίθετοι. Ουσιαστικά και πρακτικά, παρά τις ομολογίες τους, είναι ανοιχτοί υποστηρικτές μιας ένωσης εκκλησίας και κράτους.

Δεν είμαστε οι μόνοι που έχουμε αυτή την άποψη σε αυτό το θέμα. Ο κ. G. A. Townsend (*New World and Old*, σελ. 212) αναφέρει: —

«Η εκκλησία και το κράτος έχουν αρκετές φορές παρεισφρήσει στην αμερικανική πολιτική, όπως στις διαμάχες για τη Βίβλο στα δημόσια σχολεία, το αντικαθολικό κόμμα του 1844, κλπ. Ο λαός μας ήταν αρκετά σοφός μέχρι τώρα ώστε να σέβεται τον κλήρο σε όλα τα θρησκευτικά ζητήματα και να τρέφει μια υγιή ζήλια γι' αυτόν στην πολιτική. Η επιδίωξη του τελευταίου *πολιτικο-θεολογικού κινήματος* (η πλάγια γραφή είναι δική μας) είναι η εισαγωγή του ονόματος της Θεότητας στο Σύνταγμα».

Η Χριστιανική Ένωση, τον Ιανουάριο του 1871, δήλωσε: —

«Εάν η προτεινόμενη τροποποίηση είναι κάτι περισσότερο από μια συναισθηματική υπερβολή, τότε θα αποκτήσει νομική ισχύ. Πρόκειται να αλλάξει την κατάσταση του μη Χριστιανού πολίτη ενώπιον του νόμου. Πρόκειται να επηρεάσει τους νόμιμους όρκους και τα έγγραφα, τα γαμήλια συμβόλαια, τους νόμους περί συνταξιοδότησης, κλπ., κλπ., της χώρας. Αυτό θα αποτελούσε προσβολή του φυσικού δικαίου.».

Η εφημερίδα Janesville (Wis.) Gazette, στο τέλος ενός άρθρου σχετικά με την προτεινόμενη τροποποίηση, μιλάει ως εξής για τις επιπτώσεις του κινήματος, σε περίπτωση που επιτύχει: —

«Ανεξάρτητα από το ζήτημα του βαθμού στον οποίο είμαστε χριστιανικό έθνος, αν οι κύριοι που προωθούν αυτό το ζήτημα επιτύχουν, μπορεί κάλλιστα να αμφισβητηθεί το ότι δεν θα κάνουν στην κοινωνία πολύ μεγάλη ζημιά. Τέτοια μέτρα δεν είναι παρά τα αρχικά βήματα που τελικά οδηγούν σε περιορισμούς της θρησκευτικής ελευθερίας και στη δέσμευση της κυβέρνησης σε μέτρα που είναι τόσο ξένα προς τις εξουσίες και τους

σκοπούς της όσο θα ήταν η ενέργεια της αν αναλάμβανε να επιλύσει ένα αμφισβητούμενο θέμα θεολογίας».

Η Weekly Alta Californian, του Σαν Φρανσίσκο, στις 12 Μαρτίου 1870, ανέφερε: —

«Τα κόμματα που πρόσφατα διοργάνωσαν μια συνέλευση με τον κάπως πρωτότυπο σκοπό να εξασφαλίσουν μια τροποποίηση του Συντάγματος των Ηνωμένων Πολιτειών που αναγνωρίζει τη Θεότητα, δεν μας εξηγούν ακριβώς τι εννοούν όταν ισχυρίζονται ότι είναι δικαίωμα ενός χριστιανικού λαού να αυτοκυβερνάται με χριστιανικό τρόπο. Αν δεν αυτοκυβερνόμαστε με χριστιανικό τρόπο, πώς θα χαρακτηριστούν οι πράξεις της κυβέρνησής μας; Το γεγονός είναι ότι το κίνημα έχει ως στόχο να επιφέρει σε αυτή τη χώρα την ένωση εκκλησίας και κράτους που όλα τα άλλα έθνη προσπαθούν να διαλύσουν».

Η εφημερίδα Champlain Journal, μιλώντας για την ενσωμάτωση θρησκευτικών αρχών στο Σύνταγμα, και τις επιπτώσεις της στους Εβραίους, έγραψε: —

«Όσο μικρή κι αν είναι, αποτελεί σφήνα εκκλησίας και κράτους. Αν μπορούμε να αποκόψουμε έστω και λίγα άτομα από το δικαίωμα της ιθαγένειας εξαιτίας της διαφορετικής τους θρησκευτικής πίστης, τότε με ίση δικαιοσύνη και ευπρέπεια μπορεί η πλειοψηφία ανά πάσα στιγμή να υπαγορεύσει την υιοθέτηση ακόμη περισσότερων άρθρων πίστης, μέχρι το Σύνταγμά μας να γίνει απλώς ένα εγχειρίδιο μιας αίρεσης, κάτω από την τυραννική κυριαρχία της οποίας κάθε ελευθερία θρησκευτικής γνώμης θα συνθλιβεί».

Υπάρχει έντονη δραστηριότητα με υπομνήματα και διαμαρτυρίες και οξυδερκείς παρατηρητές που έβλεπαν στο παρελθόν το κίνημα με ζηλοτυπία και μέχρι τώρα ήλπιζαν ότι δεν θα κατέληγε πουθενά, τώρα ομολογούν ότι «είναι θαυμάσιο». Κανένα άλλο κίνημα ίσης κλίμακας και σκοπού δεν αναδύθηκε, ισχυροποιήθηκε και εξασφάλισε τόση εύνοια τόσο γρήγορα όσο αυτό. Πράγματι, κανένα κίνημα ίσης κλίμακας δεν έχει ποτέ αναδυθεί στο Αμερικανικό γίγνεσθαι, καθώς στοχεύει στην αναδιαμόρφωση ολόκληρου του πλαισίου της κυβέρνησής μας και προσπαθεί να της δώσει μια ισχυρή θρησκευτική χροιά, - κάτι που οι συντάκτες του Συντάγματος μας φρόντισαν να αποκλείσουν. Δεν ζητούν μόνο να αναγνωριστεί η Βίβλος, ο Θεός και ο Χριστός μέσα στο Σύνταγμα, αλλά και να χαρακτηρίζεται ως «χριστιανικό έθνος και να τεθούν όλοι οι χριστιανικοί νόμοι, θεσμοί και έθιμα της κυβέρνησης σε μια αδιαμφισβήτητη νομική βάση στον θεμελιώδη νόμο του έθνους».

Φυσικά, θα απαιτηθεί η κατάλληλη νομοθεσία για την εφαρμογή τέτοιων τροποποιήσεων, και κάποιος θα πρέπει να αποφασίσει ποιοι είναι οι «χριστιανικοί νόμοι και θεσμοί». Με βάση τα όσα ξέρουμε, σχετικά με παρόμοια κινήματα σε άλλες χώρες στο παρελθόν, για τη διάθεση των εκκλησιών αυτής της χώρας, και για την ανθρώπινη φύση όταν της αποδίδεται ξαφνικά εξουσία, δεν περιμένουμε κανένα καλό από αυτό το κίνημα. Από ένα μακροσκελές άρθρο στην εφημερίδα Lansing (Mich.) State Republican σε σχέση με τη Συνέλευση του Σινσινάτι, που πραγματοποιήθηκε το 1872, παίρνουμε το ακόλουθο απόσπασμα: —

«Υπάρχουν εκατοντάδες και χιλιάδες άνθρωποι ηθικοί και κατά δήλωσή τους Χριστιανοί σε αυτό το έθνος σήμερα οι οποίοι δεν αναγνωρίζουν το δόγμα της Τριάδας, — δεν αναγνωρίζουν τον Ιησού Χριστό το ίδιο όπως τον Θεό. Και υπάρχουν εκατοντάδες και χιλιάδες άνδρες και γυναίκες που δεν αναγνωρίζουν τη Βίβλο ως αποκάλυψη του Θεού. Η

προσπάθεια να γίνει οποιαδήποτε τέτοια τροποποίηση του Συντάγματος θα θεωρούνταν από μια μεγάλη μειονότητα, ίσως και την πλειοψηφία, του έθνους μας ως μια χειροπιαστή παραβίαση της ελευθερίας της συνείδησης. Χιλιάδες άνθρωποι, αν κληθούν να ψηφίσουν υπέρ μιας τέτοιας τροποποίησης, θα δίσταζαν να ψηφίσουν κατά του Θεού, παρόλο που μπορεί να μην θεωρούν ότι η τροποποίηση του Συντάγματος είναι απαραίτητη ή ότι είναι σωστή και έτσι είτε θα ψήφιζαν θετικά είτε καθόλου. Σε κάθε περίπτωση, μια τέτοια τροποποίηση είναι πιθανό να λάβει μια θετική ψήφο, η οποία δεν θα αντανακλούσε σε καμία περίπτωση το πραγματικό αίσθημα του λαού. Το ίδιο θα ίσχυε σε σχέση με την υιοθέτηση μιας τέτοιας τροποποίησης από το Κογκρέσο ή από τα νομοθετικά σώματα των τριών τετάρτων των Πολιτειών. Όσοι έχουν κάνει την πολιτική επάγγελμα θα δίσταζαν να καταγράψουν τα ονόματά τους κατά της προτεινόμενης Συνταγματικής Τροποποίησης, υπέρ της οποίας συνηγορούν οι ηγέτες των μεγάλων θρησκευτικών δογμάτων της χώρας και υποστηρίζουν άνδρες όπως ο Επίσκοπος Simpson, ο Επίσκοπος McIlvaine, ο Επίσκοπος Eastburn, ο Πρόεδρος Finney, ο Καθηγητής Lewis, ο Καθηγητής Seelye, ο Επίσκοπος Huntington, ο Επίσκοπος Kerfoot, ο Δρ. Patterson, ο Δρ. Cuyler και πολλοί άλλοι ιεράρχες που αντιπροσωπεύουν τα αντίστοιχα δόγματα τους.

Μεταξύ των πρώτων νομοσχεδίων που παρουσιάστηκαν στο Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών κατά τη συνεδρίασή του τον Δεκέμβριο του 1895, ήταν αυτή η θρησκευτική τροποποίηση του Συντάγματος. Αυτό δείχνει την αμείωτη επιμονή με την οποία προωθείται αυτό το θέμα.

Σε αυτό το κίνημα είναι αφοσιωμένοι όχι μόνο οι εκπρόσωποι των εκκλησιών, αλλά και κυβερνήτες, δικαστές και πολλοί από τους πιο επιφανείς άνδρες της χώρας εργάζονται γι' αυτό. Ποιος αμφιβάλλει ότι οι «εκπρόσωποι των δογμάτων» έχουν τη δύναμη να συσπειρώσουν τη δύναμη των δογμάτων τους για να υποστηρίξουν αυτό το έργο όταν κληθούν; Δεν εκφέρουμε καμία προφητεία για το μέλλον. Δεν είναι απαραίτητη. Τα γεγονότα συμβαίνουν στις μέρες μας πιο γρήγορα από ό,τι μπορεί να συλλάβει το μυαλό μας. Ας δώσουμε προσοχή στη νουθεσία «αγρυπνείτε!» και με εμπιστοσύνη στον Θεό, ας προετοιμαστούμε για "*τα δεινά που επέρχονται στην οικουμένη"*.

Μπορεί να τεθεί το ερώτημα, πώς το ζήτημα της Κυριακής θα επηρεαστεί από την προτεινόμενη Συνταγματική Τροποποίηση. Απάντηση: Ο στόχος, ή, για να μην πούμε τίποτα περισσότερο, ένας από τους στόχους αυτής της τροποποίησης, είναι να θέσει τη νομική βάση για τον θεσμό της Κυριακής και να επιβάλει την τήρησή της μέσω του νόμου. Στο εθνικό συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στη Φιλαδέλφεια, στις 18-19 Ιανουαρίου 1871, το ακόλουθο ψήφισμα ήταν μεταξύ των πρώτων που παρουσιάστηκαν από την οργανωτική επιτροπή: —

«Αποφασίστηκε, ότι, έχοντας υπόψη την ελεγκτική εξουσία του Συντάγματος στη διαμόρφωση της πολιτειακής καθώς και της εθνικής πολιτικής, είναι άμεσης σημασίας για τη δημόσια ηθική και την κοινωνική τάξη, να διασφαλιστεί μια τέτοια τροποποίηση που θα υποδεικνύει ότι αυτό είναι ένα χριστιανικό έθνος και θα θέσει όλους τους χριστιανικούς νόμους, θεσμούς και έθιμα στην κυβέρνησή μας σε μια αδιαμφισβήτητη νομική βάση στον θεμελιώδη νόμο του έθνους, ειδικά εκείνους που διασφαλίζουν έναν σωστό όρκο και που προστατεύουν την κοινωνία από τη βλασφημία, την παραβίαση του Σαββάτου και την πολυγαμία».

Με τον όρο παραβίαση του Σαββάτου δεν εννοείται τίποτα άλλο παρά η παραβίαση

της Κυριακής. Σε μια συνέλευση των «φίλων της Κυριακής», που συγκεντρώθηκε στις 29 Νοεμβρίου 1870 στο Νιου Κόνκορντ του Οχάιο, αναφέρεται ότι ένας από τους ομιλητές είπε: «Το ζήτημα (της τήρησης της Κυριακής) συνδέεται στενά με το Κίνημα Εθνικής Μεταρρύθμισης, γιατί μέχρις ότου η κυβέρνηση γνωρίσει τον Θεό και τιμήσει τον νόμο Του, δεν μπορούμε να περιμένουμε ότι θα περιορίσουμε τις εταιρείες που παραβιάζουν το Σάββατο». Εδώ, και πάλι, προωθείται η ιδέα της δια νόμου επιβολής της τήρησης της Κυριακής, και η ίδια αρχή θα ισχύσει εξίσου και για τα φυσικά πρόσωπα.

Ακόμα: η εφημερίδα Philadelphia Press της 5ης Δεκεμβρίου 1870 ανέφερε ότι ορισμένα μέλη του Κογκρέσου έφτασαν στην Ουάσιγκτον με τρένα κατά την Κυριακή 4 Δεκεμβρίου, και ο Christian Statesman σχολίασε ως εξής το γεγονός (τα πλάγια γράμματα παρέχονται από το κείμενο): —

«1. *Κανένας από αυτούς τους άνδρες που παραβίασαν έτσι το Σάββατο δεν είναι κατάλληλος να κατέχει οποιαδήποτε επίσημη θέση σε ένα Χριστιανικό έθνος* ...

«2. *Η αμαρτία αυτών των μελών του Κογκρέσου είναι εθνική αμαρτία*, επειδή το έθνος δεν έχει θέσει στο Σύνταγμα, τον υπέρτατο κανόνα για τους δημόσιους υπαλλήλους μας, «Σας αναθέτουμε να μας υπηρετείτε σύμφωνα με τον ανώτερο νόμο του Θεού». Αυτοί οι σιδηρόδρομοι που παραβιάζουν το Σάββατο, επιπλέον, είναι εταιρείες που δημιουργήθηκαν από το κράτος και είναι υπόλογοι σε αυτό. Το κράτος είναι υπεύθυνο απέναντι στον Θεό για τη συμπεριφορά αυτών των δημιουργημάτων Του που φέρνει στη ζωή. Είναι, επομένως, υποχρεωμένο να τους εμποδίσει από αυτό όπως και από άλλα εγκλήματα, και οποιαδήποτε παραβίαση του Σαββάτου από οποιαδήποτε εταιρεία θα πρέπει να συνεπάγεται άμεση απώλεια του καταστατικού της. Το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών, με το οποίο πρέπει να εναρμονίζεται η νομοθεσία όλων των Πολιτειών, θα πρέπει να είναι τέτοιου χαρακτήρα ώστε να εμποδίζει οποιαδήποτε Πολιτεία να ανέχεται τέτοιες παραβιάσεις του θεμελιώδους ηθικού νόμου.

«3. Τοποθετήστε απλώς στο εθνικό Σύνταγμα την αναγνώριση του νόμου του Θεού ως του υπέρτατου νόμου των εθνών, και *όλα τα αποτελέσματα που αναφέρονται σε αυτό το σημείωμα τελικά θα κατοχυρωθούν*. Ας μην πει κανείς ότι το κίνημα δεν εξετάζει επαρκώς εφικτούς στόχους.».

Δεν είναι λιγότερο σημαντικό το γεγονός ότι ανακίνηση του ζητήματος της Κυριακής παρατηρείται και σε άλλες χώρες ταυτόχρονα με το κίνημα της Κυριακής στην Αμερική. Ποιος μπορεί να εξηγήσει το γεγονός ότι η Κυριακή φαίνεται να έρχεται παντού στο προσκήνιο, εκτός και αν έχουμε φτάσει στην εποχή που υποδεικνύεται στην προφητεία ότι ένα τέτοιο κίνημα θα πρέπει να φανεί; Η Chester (Αγγλία) Chronicle της 9ης Ιουλίου 1881 ανέφερε μια συνάντηση τριών χιλιάδων ατόμων στο Λίβερπουλ υπέρ του κλεισίματος όλων των παμπ την Κυριακή. Η Christian Statesman της 22ας Ιουλίου 1880 ανέφερε πληροφορίες από την Αγγλία σύμφωνα με τις οποίες είχε σχηματιστεί εκεί ένας «Σύλλογος Εργαζόμενων για Ανάπαυση την Ημέρα του Κυρίου» και ότι δύο από τους πρωθυπουργούς της Αγγλίας, ο Beaconsfield και ο Gladstone, είχαν εκφράσει τη γνώμη τους κατά του ανοίγματος μουσείων κλπ. την Κυριακή. Η ίδια πολιτική εφαρμόζεται από ορισμένους, τουλάχιστον, Άγγλους στις αποικίες τους. Μία από τις πρώτες πράξεις του Μαρκησίου της Ρίπον, ο οποίος διορίστηκε αντιβασιλέας της Ινδίας το 1880, ήταν, σύμφωνα με την Christian Weekly, να εκδώσει διάταγμα που απαγόρευε εργασίες γραφείου οποιουδήποτε είδους την Κυριακή.

Το ζήτημα έχει επίσης ανακινηθεί και στη Γαλλία. Στη Γερουσία, με την ευκαιρία της εξέτασης ορισμένων προτεινόμενων αλλαγών στους νόμους της Κυριακής, ένας διακεκριμένος γερουσιαστής, ο κ. Barthélemy Saint Hilaire, σύμφωνα με το γαλλικό περιοδικό Le Christianisme au 19e Siècle, της 11ης Ιουνίου 1880, άνοιξε τα μάτια των ακροατών του με σαφή επιχειρηματολογία που έδειχνε ότι η έβδομη ημέρα, και όχι η πρώτη ημέρα, είναι το Σάββατο της Βίβλου.

Στην Ελβετία και τη Γερμανία, επίσης, το ζήτημα αυτό τίθεται ενώπιον του λαού. Στην τελευταία, σύμφωνα με την New York Independent, πραγματοποιήθηκε μια συνάντηση πριν από λίγα χρόνια, με περίπου πέντε χιλιάδες άτομα, για να ενθαρρυνθεί η αυστηρότερη τήρηση της Κυριακής. Πολλοί από αυτούς ήταν σοσιαλιστές.

Η Αυστρία συμμετέχει επίσης στο γενικό κίνημα. Μια εφημερίδα της Νέας Υόρκης, τον Ιανουάριο του 1883, δημοσίευσε το ακόλουθο άρθρο: —

«Ένα τηλεγράφημα από τη Βιέννη της Αυστρίας αναφέρει: «Σήμερα πραγματοποιήθηκε μια συνάντηση 3000 εργατών, στην οποία εγκρίθηκε ψήφισμα διαμαρτυρίας κατά της εργασίας την Κυριακή. Εγκρίθηκε επίσης ψήφισμα υπέρ της δια νόμου απαγόρευσης των εφημερίδων και άλλων εργασιών αυτήν την ημέρα».

Σε πολλές από τις μεγάλες πόλεις υπάρχει μια τοπική Επιτροπή Σαββάτου (Κυριακή) και ένας Διεθνής Σύνδεσμος Σαββάτου (Κυριακή) για να διασφαλίσει τη συνεργασία άλλων εθνών. Αυτός ο Σύνδεσμος έχει τα κεντρικά γραφεία του στην Ουάσινγκτον Περιφέρεια της Κολούμπια.

Μια άλλη οργάνωση που έχει δημιουργηθεί για να προωθήσει το κίνημα υπέρ της τήρησης της Κυριακής ονομάζεται Αμερικανική Ένωση Σαββάτου, ενώ άλλες μεταρρυθμιστικές οργανώσεις έχουν υιοθετήσει την ίδια γραμμή. Αξιοσημείωτη μεταξύ αυτών είναι η Ένωση Γυναικών Χριστιανικής Εγκράτειας, η οποία έχει μεγάλη δύναμη στις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και πολλές βοηθητικές οργανώσεις σε άλλες χώρες. Αυτή η οργάνωση, έχοντας αρχικά ως αντικειμενικό της στόχο μεταρρυθμίσεις σχετικές με την εγκράτεια, έχει προσθέσει τώρα στις δεδηλωμένες προθέσεις της, την ενθρόνιση του Χριστού στην αμερικανική πολιτική, προκειμένου να εξασφαλίσει, σε αυτή τη χώρα, μια θεοκρατία και την καλύτερη τήρηση της Κυριακής. Σε αυτή τη θεοκρατία, εάν φυσικά ιδρυθεί, οι ερμηνευτές του θελήματος του Χριστού θα είναι οι θεολογικοί ηγέτες και οι αποφάσεις τους θα επιβάλλονται στον λαό από τον αστικό νόμο. Τι θα ήταν κάτι τέτοιο παρά ένας νέος παπισμός, ο οποίος καλώς ονομάζεται στην προφητεία ως η «εικόνα» αυτού του θηρίου;

Ο στόχος που αυτοί οι Εθνικοί Μεταρρυθμιστές επιθυμούν και σχεδιάζουν να εξασφαλίσουν με την εκστρατεία τους, εκφράζεται από έναν από τους γραμματείς του εν λόγω συλλόγου, τον F. M. Foster, στο Christian Statesman, Οκτώβριος 1892. Αναφέρει: —

«Υπάρχει ένας κίνδυνος με αυτό: Η εκκλησία δεν μιλάει σαν εκκλησία. Η Αμερικανική Ένωση Σαββάτου έχει κάνει καλό έργο. Τα δόγματα έχουν μιλήσει. Η οργανωμένη χριστιανική εκκλησία όμως δεν έχει πάει επίσημα στην Ουάσινγκτον και δεν έχει μιλήσει. Το έργο εκεί έχει σε μεγάλο βαθμό ανατεθεί σε συλλόγους. Η φωνή του Θεού όμως, έγκυρη, επίσημη, είναι μέσω της εκκλησίας του. Δεν θα έπρεπε γι αυτόν το σκοπό να υπάρχει μια κοινή δράση όλων των δογμάτων; Θα έπρεπε, όπως φαίνεται, να διορίσουν μια κοινή επιτροπή που θα μιλούσε για τον Θεό, και αν αυτό γινόταν σωστά και θαρραλέα, θα είχαμε τα καλύτερα αποτελέσματα.... Πολλά πράγματα χάνονται από την

αποτυχία της εκκλησίας να μιλήσει *επίσημα* την κατάλληλη στιγμή και στο σωστό μέρος. Καμία ένωση δεν έχει αυτή την εξουσία. Οι ενώσεις αυτές είναι ατομικές και κοινωνικές, *η εκκλησία όμως είναι θεϊκή*. Μπορεί και οφείλει να εκφέρει τη φωνή του Θεού μέσα στις αίθουσες του Κογκρέσου, ως μια οργανωμένη εκκλησία».

Τα πλάγια γράμματα υπάρχουν στο αρχικό κείμενο, αλλά και άλλες δηλώσεις στο προηγούμενο απόσπασμα είναι εξίσου άξιες προσοχής. Μπορεί κάλλιστα να αναρωτηθεί κανείς εάν πριν από την ίδρυση του ίδιου του παπισμού είχαν ειπωθεί τότε πιο αλαζονικά και πομπώδη λόγια από αυτά. Αυτό που παραπονιούνται ότι τους λείπει, σκοπεύουν φυσικά να το πάρουν. Κοιτάξτε την εξής εικόνα: Η εκκλησία (δηλαδή τα διάφορα χριστιανικά δόγματα, που συνομοσπονδιοποιούνται στη βάση κοινών δογμάτων και εκπροσωπούνται από μια «κοινή επιτροπή», — μια κεντρική αρχή) είναι θεϊκή, και αλίμονο σε όλους τους διαφωνούντες με την εξουσία μιας *θεϊκής εκκλησίας*! Τα ίδια έλεγε και η Ρώμη, κατά την παλιά εποχή της, με τα μπουντρούμια, τους πασσάλους και το αίμα, τα ίδια θα έλεγε σήμερα αν είχε την εξουσία, και τα ίδια θα λέει ο αποστάτης Προτεσταντισμός όταν αποκτήσει την εξουσία! Αυτή η «κοινή επιτροπή» πρόκειται να «μιλήσει εκ μέρους του Θεού», να «αρθρώσει τη φωνή του Θεού» (θα είναι δηλαδή ένας δεύτερος αντιπρόσωπος του Υψίστου, που τώρα διεκδικείται ως μονοπώλιο από τον πάπα) και πρόκειται, με αυταρχικό και επίσημο τρόπο, να επιβάλει στο Κογκρέσο *τις εντολές του Θεού*, ώστε εκείνο να τις εκτελέσει! Αυτά είναι τα σκοτεινά σχέδια για τα οποία αυτοί οι άνθρωποι εργάζονται τώρα. Αλίμονο! γιατί η πραγματοποίησή τους τώρα πρέπει να εμφανίζεται μπροστά στα μάτια τους ως μια εφικτή προοπτική! Ζήτησε ποτέ η Ρώμη περισσότερα; Όταν αυτοί οι επίδοξοι εκπρόσωποι του Θεού επιτύχουν το στόχο τους, δεν θα είναι, εξακολουθούμε να ρωτάμε, μια νέα Ρώμη με προτεσταντική ενδυμασία – μια πραγματική εικόνα του ίδιου του θηρίου;

Ένα άλλο πολύ σημαντικό και ανησυχητικό βήμα προς την επίτευξη αυτών των μοχθηρών σχεδίων είναι η θέση που έλαβε το μεγάλο κίνημα «Χριστιανικός Αγώνας», το οποίο έχει φτάσει τα εκατομμύρια μέλη μέσα σε λίγα χρόνια και αποτελεί ένα κοινό κανάλι μέσω του οποίου όλα τα δόγματα μπορούν να εργαστούν. Οι πολιτικές λειτουργίες αυτού του μεγάλου κινήματος επικεντρώνονται σε έναν «Σύνδεσμο Χριστιανικής Πολιτείας», ο οποίος καυχιέται ότι θα έχει παραρτήματα σε κάθε Πολιτεία, νομό, πόλη, χωριό και οικισμό στις Ηνωμένες Πολιτείες, και θα φροντίζει ώστε μόνο Χριστιανοί να διορίζονται σε αξιώματα. Τι αξιοσημείωτες «μεταστροφές» θα συμβούν τότε! Πώς οι πολιτικοί θα γίνουν «Χριστιανοί» και η «χιλιετία» θα επισπευστεί! Στο μεγάλο συνέδριο του Χριστιανικού Αγώνα, που πραγματοποιήθηκε στη Βοστόνη της Μασαχουσέτης, στις 10-15 Ιουλίου 1895, ο W. H. McMillan, όπως αναφέρεται στα δημοσιευμένα Πρακτικά, σελ. 19, δήλωσε: —

«Να μια δύναμη που πρόκειται να αποσπάσει τον έλεγχο των υποθέσεων από τα χέρια των πολιτικών δημαγωγών και να τον θέσει στα χέρια Αυτού που είναι Βασιλιάς όλων και κυβερνά τον κόσμο με δικαιοσύνη. Οι πολιτικοί μας ηγέτες μετρούν την ψήφο των ποτοπωλείων, την ψήφο των αναλφάβητων, και την ψήφο όσων δεν πάνε να ψηφίσουν, και κάθε είδους άλλων παραγόντων που έχουν υπολογιστεί στις πιθανές αναζητήσεις τους, αλλά δεν έχουν μάθει ακόμη να μετρούν την ψήφο του «Χριστιανικού Αγώνα». Θέλω να τους ειδοποιήσω ότι πλησιάζει τώρα η ώρα που θα ανακαλύψουν ότι έχει συντελεστεί μια πολιτική επανάσταση και θα βρεθούν να επιστρέφουν, από την

Ουάσινγκτον και τις πρωτεύουσες των πολιτειών μας, στα σπίτια τους χωρίς δουλειά».

Αυτές οι δηλώσεις έγιναν δεκτές με ενθουσιασμό στη συνέλευση, και δεν είναι δύσκολο να προβλέψουμε το αποτέλεσμα που θα έχουν, γιατί προορίζονταν για εκείνη την κατηγορία ανθρώπων που «κάνουν το μεγαλύτερο καλό», δηλαδή, το σώμα των μέσων πολιτικών, οι οποίοι όταν απειλούνται με μποϊκοτάζ, γίνονται οι πιο άθλιοι κόλακες σε όλη τη γη.

Όλα αυτά, ωστόσο, θα ήταν μάταια, αν όσοι είναι πραγματικά πατριώτες στην καρδιά αφυπνίζονταν μπροστά σε αυτόν τον κίνδυνο, προτού βρεθούν εγκλωβισμένοι σε κινήματα, τα αποτελέσματα των δράσεων των οποίων δεν προέβλεπαν, και επίσης αν τα δύο σώματα του Κογκρέσου παρέμεναν πιστά στο Σύνταγμα, το οποίο έχουν ορκιστεί να τηρούν, γιατί αυτό το κίνημα δεν είναι τίποτα λιγότερο από μια ανατροπή αυτού του ευγενούς θεμελιώδους νόμου.

Δυστυχώς όμως το Κογκρέσο έχει ήδη γυρίσει την πλάτη του στο ιερό του καθήκον [να προστατεύει το Σύνταγμα] και υποκύπτει στην εκκλησιαστική επιρροή που αυξάνεται τόσο γρήγορα. Όταν οι υπεύθυνοι της Παγκόσμιας Έκθεσης του 1893, στο Σικάγο, ζήτησαν από το Κογκρέσο μια οικονομική υποστήριξη, οι εκκλησιαστικοί άσκησαν την επιρροή τους στους εθνικούς νομοθέτες και τους έπεισαν να θέσουν ως όρο για τη χορηγία το κλείσιμο των θυρών της Έκθεσης την Κυριακή. Κατά την αναφορά αυτού του όρου, συνέβη ένα αξιοσημείωτο περιστατικό. Ένας γερουσιαστής ζήτησε μια Βίβλο και ανάγκασε τον γραμματέα να διαβάσει την τέταρτη εντολή του δεκαλόγου, έγινε συζήτηση επί του θέματος από σοβαρούς πολιτικούς, και τελικά αποφάσισαν με ψηφοφορία, ότι η ημέρα που ορίζεται από αυτήν την εντολή ως Σάββατο, είναι η Κυριακή!

Το γεγονός αυτό συνιστούσε νομοθεσία για ένα θρησκευτικό ζήτημα, κάτι που απαγορεύεται ρητώς από το Σύνταγμα, (βλέπε Τροποποίηση Ι). Κατέρριψε τα εμπόδια κατά της ένωσης εκκλησίας και κράτους και άνοιξε τις πύλες του χειμάρρου για όλα τα κακά που συνοδεύουν αναπόφευκτα μια τέτοια ένωση. Ο κλήρος που υποστήριζε τη θρησκευτική τροποποίηση χαιρέτισε το γεγονός ως μεγάλο θρίαμβο και τώρα καυχιέται ανοιχτά ότι έχει το Κογκρέσο στο χέρι του και ότι μπορεί να το αναγκάζει να εφαρμόζει όλες τις επιθυμίες του. Πόσο μακριά, λοιπόν, βρίσκεται αυτή η «εικόνα», η έλευση της οποίας έχει προλεχθεί από τις Γραφές; Το περίγραμμα κάθε στοιχείου που είναι απαραίτητο για την ανέγερσή της έχει δημιουργηθεί με σαφήνεια. Όλοι οι παράγοντες που είναι απαραίτητοι για μια επίθεση στους προμαχώνες της αμερικανικής ελευθερίας στρατολογούνται με ταχύτητα και εξασκούνται. Τα φυλάκια έχουν ήδη καταληφθεί και καθώς αυτές οι σελίδες πηγαίνουν για εκτύπωση, οι ηγέτες αυτής της μοιραίας επανάστασης κραυγάζουν ξανά γύρω από το φρούριο της δύναμης του έθνους. Ένα μόνο ακόμη βήμα απαιτείται προκειμένου να αποστρέψουν το έθνος εντελώς από την υψηλή του αποστολή ως θεματοφύλακα των αρχών του ευαγγελίου, από το να αποδίδει δηλαδή "τα Καίσαρος Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ" και να το οδηγήσουν να σχηματίσει και να καλλιεργήσει μια θρησκευτική τυραννία που θα αλυσοδέσει τις συνειδήσεις των ανθρώπων και θα συντρίψει την ελευθερία της συνείδησης του λαού. Αυτή η τυραννία θα είναι χειρότερη από οποιαδήποτε προηγούμενη, καθώς οι άνθρωποι έχουν τώρα περισσότερο φως και την εμπειρία όλου του παρελθόντος για να τους καθοδηγεί.

Η πρακτική εφαρμογή αυτών των αλλαγών έχει ήδη γίνει εμφανής. Στα νομοθετήματα των περισσότερων Πολιτειών της Αμερικανικής Ένωσης, βρίσκονται νόμοι

της Κυριακής, και καθώς το ρεύμα υπέρ της έβδομης ημέρας αυξάνεται, οι ζηλωτές της θρησκείας δεν θα διστάσουν να χρησιμοποιήσουν αυτούς τους νόμους για να θέσουν σε λειτουργία τον μηχανισμό του διωγμού. Όσοι τηρούν την έβδομη ημέρας δεν εκδηλώνουν καμία περιφρόνηση έναντι αυτών των νόμων, εργαζόμενοι την Κυριακή, καθώς ο ανώτερος νόμος του Θεού τους δίνει ένα αναφαίρετο δικαίωμα να το κάνουν, απέχοντας επιμελώς από το να ενοχλούν τους άλλους ή να παραβιάζουν με οποιονδήποτε τρόπο τα δικαιώματά τους, με θορυβώδη εργασία ή εργασία που θα προκαλούσε. Ωστόσο, ερμηνεύεται ως «διατάραξη», αν *εντοπιστούν* οπουδήποτε να εργάζονται, ή ακόμα και αν είναι γνωστό ότι εργάζονται κάπου ακόμα και αν *δεν φαίνονται*. Αν δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να ανιχνευτούν, ερευνώνται από ιερείς ή από μέλη της εκκλησίας ή από την αστυνομία που ενεργεί υπό την καθοδήγησή τους. Στη συνέχεια ακολουθεί σύλληψη, καταδίκη και ποινή με πρόστιμο, φυλάκιση ή το δέσιμο με αλυσίδες και καταναγκαστική εργασία. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1896, είχαν γίνει ενενήντα συλλήψεις αυτού του είδους, μερικές από αυτές υπό συνθήκες μεγάλης καταπίεσης και σκληρότητας, και οι κρατούμενοι είχαν εκτίσει συνολικά σχεδόν χίλιες πεντακόσιες ημέρες στη φυλακή αλυσοδεμένοι. Από τα παράθυρα ορισμένων φυλακών, αυτοί οι τηρητές της έβδομης ημέρας, που ήταν εκεί περιορισμένοι σε άθλια κατάσταση επειδή δεν ξεκουράζονταν την Κυριακή, μπορούσαν να βλέπουν τις Κυριακές τρένα γεμάτα εργάτες να πηγαίνουν στις δουλειές τους, εκδρομείς να πηγαίνουν στη διασκέδασή τους, κυνηγούς που πήγαιναν να βρουν το θήραμα τους και σιδηροδρομικά βαγόνια να κυκλοφορούν. Αυτοί όμως, πρέπει να παρατηρηθεί, δεν τηρούσαν την έβδομη ημέρα. Οι Εθνικοί Μεταρρυθμιστές, πριν από χρόνια, χαμογελούσαν δήθεν στις ανησυχίες εκείνων που τηρούν την έβδομη ημέρα, ότι το έργο τους θα οδηγούσε σε διωγμό. Τώρα, χαμογελούν μόνο λίγο πιο σκυθρωπά και ζητούν αυστηρότερους νόμους - για τους ανθρώπους της έβδομης ημέρας.

Οι περισσότερες κυβερνήσεις των πολιτειών έχουν στα συντάγματα τους ή στην «Διακήρυξη των Δικαιωμάτων» που έχουν υιοθετήσει, διατάξεις που εγγυώνται πλήρη θρησκευτική ελευθερία, και η ασυνέπεια τους όταν νομοθετούν για θρησκευτικά ζητήματα, υπό αυτές τις συνθήκες, γίνεται αμέσως αντιληπτή, ενώ η προδοσία όταν καταπιέζονται άνθρωποι για χάρη της κοινής γνώμης, σε τέτοιες περιοχές, είναι έντονα αισθητή. Έχουν καταφύγει επομένως σε κάθε πιθανό εφεύρημα, για να φανεί ότι δεν πρόκειται διόλου για θρησκευτικό διωγμό, αλλά είναι μόνο θέμα υπακοής στο αστικό δίκαιο. Ένα από αυτά εφευρήματα είναι ότι η Κυριακή είναι μόνο ένας πολιτικός θεσμός και η επιβολή της είναι μόνο μια αστυνομική διάταξη, μια πολιτική απαίτηση απαραίτητη για το δημόσιο καλό. Αυτό όμως είναι αδύνατο, γιατί όλοι γνωρίζουν ότι η Κυριακή αποτελεί έναν θρησκευτικό θεσμό λόγω της προέλευσής της, της ιστορίας και της ίδιας της φύση της. Αν δεν υπήρχε αυτή η θρησκευτική η βάση, δεν θα είχαν ποτέ ακουστεί αξιώσεις υπέρ της. Ως εκ τούτου, κάθε νομοθέτηση για την επιβολή της με ποινές και τιμωρίες αποτελεί θρησκευτική νομοθεσία και θρησκευτική καταπίεση.

Αν υπάρχει όμως νόμος για την Κυριακή, δεν θα πρέπει αυτός ο νόμος να τηρείται μέχρι να καταργηθεί; Κάθε νόμος που δεν αγγίζει τον τομέα της συνείδησης, ακόμα και αν δεν είναι αποδεκτός από τον λαό, θα πρέπει παρ' όλα αυτά να τηρείται, μέχρι να αλλάξει ή να καταργηθεί. Οι νόμοι όμως της Κυριακής συγκρούονται με τη συνείδηση εκείνου που τηρεί μια άλλη ημέρα και για αυτόν τον λόγο δεν μπορούν να «επιβληθούν σε όλους εξίσου». Κανένας αληθινός Χριστιανός δεν μπορεί να εξαρτήσει την υπακοή του στον Θεό

από την άδεια που θα του δοθεί από τους συνανθρώπους του. Θα μπορούσε κάποιος να πει: Οι πλειοψηφίες δεν είναι αυτές που κυβερνούν σε μια χώρα όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες; Οι αποφάσεις τους δεν πρέπει να γίνονται σεβαστές; Η απάντηση είναι ξανά: Ναι, σε όλα εκτός από τα ζητήματα συνείδησης, αλλά ποτέ εκεί. "*Απόδοτε λοιπόν τα Καίσαρος Καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ*". Οι άνθρωποι μπορούν να νομοθετούν για να διαφυλάξουν τα αμοιβαία δικαιώματα όλων των μελών της κοινωνίας, αλλά όχι παραπέρα, και όταν κάνουν αυτό δεν θα παραβιάσουν ποτέ τα δικαιώματα της συνείδησης κανενός, γιατί μια "*αγαθή*" συνείδηση (Α΄ Πέτρου 3:21) δεν θα παραβιάσει ποτέ τα δικαιώματα των άλλων, όπως την πολυγαμία των Μορμόνων, ή τις ανθρωποθυσίες των ειδωλολατρών.

Οι ιδρυτές της αμερικανικής δημοκρατίας δεν είχαν ποτέ την πρόθεση να δημιουργήσουν οποιοδήποτε πρόβλημα, μέσω των νόμων της χώρας, σε οποιοδήποτε θέμα συνείδησης, επέτρεψαν όμως το κακό στοιχείο των θρησκευτικών νόμων να παραμείνει στην πολιτική τους δομή, ένα στοιχείο που σίγουρα θα αναδυθεί με την πρώτη ευκαιρία. Με την περαιτέρω διάδοση της θρησκευτικής αλήθειας, διαπιστώνεται τώρα ότι αυτοί οι νόμοι απαγορεύουν στους ανθρώπους να υπακούν σε ό,τι απαιτεί η Βίβλος από αυτούς και έτσι συγκρούονται με τα αναφαίρετα δικαιώματά τους. Τέτοιους νόμους, επομένως, ο Χριστιανός δεν μπορεί να τους λάβει υπόψη, και η κυβέρνηση, για να παραμείνει πιστή στις δηλωμένες αρχές της, θα πρέπει να τους ακυρώσει όπου κι αν βρίσκονται. Κάτι τέτοιο όμως ο θρησκευτικο-πολιτικός κλήρος δεν θα το επιτρέψει και το έθνος θα είναι καταδικασμένο, γιατί έτσι θα ευθυγραμμιστεί με τον θρησκευτικό δεσποτισμό του παρελθόντος, και η κραυγή θα ακουστεί από τα παιδιά του Θεού που υποφέρουν: "*Είναι καιρός να ενεργήσει ο Κύριος· ακύρωσαν τον νόμο σου.*", Ψαλμοί 119:126.

Το έργο αυτό δεν περιορίζεται μόνο στην Αμερική. Στην Ελβετία, με μια άδικη εφαρμογή ενός λεγόμενου «Νόμου των Εργοστασίων», για λογαριασμό της Κυριακής, οι αρχές έκλεισαν το μεγάλο τυπογραφείο των Αντβεντιστών της Εβδόμης Ημέρας, αν και τα κρατικά στρατεύματα κάνουν ασκήσεις και σκοποβολή, την Κυριακή, με όλα τα συνοδευτικά τέτοιων ασκήσεων, στην πανεπιστημιούπολη ακριβώς μπροστά από το κτίριο. Αυτό έχει επαναληφθεί στο Λονδίνο, όπου το γραφείο μιας εφημερίδας των Αντβεντιστών Εβδόμης Ημέρας, The Present Truth, έχει κλείσει από τις αγγλικές αρχές, για τους ίδιους λόγους.

Ενώ, σύμφωνα με την προφητεία, η «εικόνα» μπορεί να αναζητηθεί μόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες, η προσκύνηση του θηρίου θα κυριαρχήσει και σε άλλες χώρες, γιατί όλος ο κόσμος θα θαυμάσει το θηρίο.

Κάποιος μπορεί τώρα να πει: Ο τρόπος με τον οποίο περιμένετε να εξελιχθεί αυτό το κίνημα, πρέπει να σας οδηγήσει να αναμένετε μια περίοδο θρησκευτικών διωγμών στις Ηνωμένες Πολιτείες. Και όχι μόνο αυτό αλλά, πρέπει να υποστηρίξετε και τη θέση ότι όλοι οι άγιοι του Θεού θα θανατωθούν, γιατί η εικόνα θα προκαλέσει τη θανάτωση όλων όσων δεν θα την προσκυνήσουν.

Μια περίοδος διωγμών αναμενόταν και προβλεπόταν εδώ και περίπου πενήντα χρόνια. Έχει ήδη ξεκινήσει και αυτό καταδεικνύει την ορθότητα της ερμηνείας της προφητείας όπως παρουσιάζεται σε αυτό το έργο. Αυτό όμως δεν συνεπάγεται με κανέναν τρόπο ότι όλοι θα θανατωθούν. Δεν νομίζουμε ότι θα είναι καν μεγάλος ο αριθμός όσων τελικά θανατωθούν, παρότι θα εκδοθεί ένα διάταγμα για τον σκοπό αυτό, γιατί, όπως ο

προφήτης διακηρύττει αλλού, ο Θεός δεν θα εγκαταλείψει τον λαό Του ώστε να ηττηθεί σε αυτή την τρομερή σύγκρουση, αλλά θα τους χαρίσει μια ολοκληρωτική νίκη επί του θηρίου, της εικόνας του, του χαράγματος του και του αριθμού του ονόματός του, Αποκάλυψη 15:2. Διαβάζουμε περαιτέρω σχετικά με αυτή τη γήινη δύναμη, ότι θα κάνει όλους να λάβουν ένα χάραγμα στο δεξί τους χέρι ή στο μέτωπό τους. Ωστόσο, το κεφάλαιο 20:4 μιλάει για τον λαό του Θεού ότι είναι εκείνοι που δεν έλαβαν το χάραγμα ούτε προσκύνησαν την εικόνα. Αν, λοιπόν, μπορούσε να "*κάνει*" όλους να λάβουν το χάραγμα, και παρόλα αυτά κάποιοι τελικώς δεν το έλαβαν, με τον ίδιο τρόπο το γεγονός ότι έκανε όλους όσους δεν θα προσκυνήσουν την εικόνα να θανατωθούν δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η ζωή όλων τελικώς θα αφαιρεθεί.

Γιατί όμως μπορεί να συμβαίνει αυτό; Απάντηση: Προφανώς εμπίπτει σε αυτόν τον κανόνα ερμηνείας, σύμφωνα με τον οποίο τα ρήματα δράσης μερικές φορές δηλώνουν απλώς τη θέληση και την προσπάθεια να γίνει η ενέργεια, και όχι την πραγματική εκτέλεση του συγκεκριμένου πράγματος. Ο αείμνηστος George Bush, καθηγητής, Εβραϊκής και Ανατολικής Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της Νέας Υόρκης, το καθιστά σαφές. Στις σημειώσεις του για την Έξοδο 7:11 λέει: —

«Είναι ένας κανόνας ερμηνείας που χρησιμοποιείται συχνά στην ερμηνεία των ιερών γραφών ότι τα ρήματα δράσης μερικές φορές σημαίνουν απλώς τη θέληση και την προσπάθεια να γίνει η εν λόγω ενέργεια. Έτσι, λέει στον Ιεζεκιήλ 24:13: "*σε καθάρισα, και δεν καθαρίστηκες*", δηλαδή, προσπάθησα, χρησιμοποίησα διάφορα μέσα, κατέβαλα προσπάθειες, να σε καθαρίσω. Ιωάννου 5:44: «*Πώς μπορείτε εσείς να πιστέψετε, οι οποίοι παίρνετε δόξα ο ένας από τον άλλον*;» δηλαδή, προσπαθείτε να πάρετε δόξα. Ρωμαίους 2:4: "*η αγαθότητα του Θεού σε φέρνει σε μετάνοια*", δηλαδή, προσπαθεί ή τείνει να σε φέρει σε μετάνοια. Αμώς 9:3: "*και αν κρυφτούν από τα μάτια μου στα βάθη τής θάλασσας*"· δηλαδή, ακόμα και αν επιδιώκουν να κρυφτούν. Α΄ Κορινθίους 10:33: "*σε όλα αρέσω σε όλους*", δηλαδή, προσπαθώ να αρέσω. Γαλάτες 5:4: "*όσοι ανακηρύσσεστε δίκαιοι από τον νόμο*", δηλαδή, επιδιώκει ή προσπαθεί να δικαιωθεί από τον νόμο. Ψαλμοί 69:4: "*αυτοί που με αφανίζουν είναι ισχυροί*" [Εβραϊκό κείμενο], δηλαδή, αυτοί που προσπαθούν να με αφανίσουν. Πράξεις 7:26: "*τους παρακίνησε σε ειρήνη*", δηλαδή, ευχήθηκε και προσπάθησε.»

Το ίδιο συμβαίνει και στο απόσπασμα που έχουμε μπροστά μας. Κάνει όλους να λάβουν ένα χάραγμα και όλους όσους δεν θα προσκυνήσουν την εικόνα να θανατωθούν, δηλαδή, θέλει, σκοπεύει και προσπαθεί να το κάνει αυτό. Κάνει ένα τέτοιο νομοθετικό διάταγμα, ψηφίζει έναν τέτοιο νόμο, αλλά δεν είναι σε θέση να τον εκτελέσει, γιατί ο Θεός παρεμβαίνει για λογαριασμό του λαού Του και τότε όσοι θα έχουν τηρήσει τον λόγο της υπομονής του Χριστού θα προστατευτούν από το να πέσουν σε αυτή την ώρα του πειρασμού, σύμφωνα με την Αποκάλυψη 3:10. Τότε όσοι θα έχουν κάνει τον Θεό καταφύγιό τους θα φυλαχθούν από κάθε κακό, και καμία μάστιγα δεν θα πλησιάσει την κατοικία τους, σύμφωνα με τους Ψαλμούς 91:9,10, τότε όλοι όσοι βρίσκονται γραμμένοι στο βιβλίο θα διασωθούν, σύμφωνα με τον Δανιήλ 12:1, και, όντας νικητές επί του θηρίου και της εικόνας του, θα λυτρωθούν από τους ανθρώπους και θα υψώσουν έναν θριαμβευτικό ύμνο ενώπιον του θρόνου του Θεού, σύμφωνα με την Αποκάλυψη 14:2-4.

Κάποιος που έχει αντιρρήσεις μπορεί περαιτέρω να πει: Είσαι πολύ εύπιστος αν νομίζεις ότι όλος ο λαός μας, πολλοί από τους οποίους είναι είτε αδιάφοροι είτε εντελώς

αντίθετοι με τις αξιώσεις της θρησκείας, θα μπορούσαν να οδηγηθούν τόσο πολύ ώστε να δουν ευνοϊκά την θρησκευτική τήρηση της Κυριακής ώστε να μπορεί να εκδοθεί ένας γενικός νόμος για λογαριασμό της.

Απαντάμε: Η προφητεία πρέπει να εκπληρωθεί, και αν η προφητεία απαιτεί μια τέτοια επανάσταση, θα επιτευχθεί.

Όπως το αντιλαμβανόμαστε, το να λάβει κάποιος το χάραγμα του θηρίου στο μέτωπο σημαίνει ότι δίνει τη συγκατάθεση του νου και της κρίσης του στην εξουσία του θηρίου, υιοθετώντας αυτόν το θεσμό [της Κυριακής] που αντιπροσωπεύει το χάραγμα. Με βάση την ισότητα των συλλογισμών, το να λάβει κάποιος το χάραγμα στο χέρι του σημαίνει ότι δηλώνει την συμφωνία του μέσω κάποιας εξωτερικής πράξης.[1]

Εδάφιο 18. Εδώ είναι η σοφία· όποιος έχει τον νου, ας λογαριάσει τον αριθμό του θηρίου· επειδή, είναι αριθμός ανθρώπου, και ο αριθμός του είναι 666.

Ο αριθμός του ονόματός του. — Ο αριθμός του θηρίου, λέει η προφητεία, "*είναι αριθμός ανθρώπου, και ο αριθμός του είναι εξακόσια εξήντα έξι (χξς΄ - 666)*". Αυτόν τον αριθμό, κάποιοι προσπαθούν να τον βρουν στη λέξη Lateinos, το «λατινικό» βασίλειο. Έτσι, κάνουν, με βάση έναν κανόνα που δεν καταλαβαίνουμε [με βάση την αντίστοιχη ελληνική λέξη ΛΑΤΕΙΝΟΣ και την αντιστοίχιση των ελληνικών γραμμάτων σε αριθμούς - η λέξη είναι ανορθόγραφα γραμμένη με EI αντί για I], το L να αντιπροσωπεύει το 30, το A, το 1, το T, το 300, το E, το 5, το I, το 10, το N, το 50, το O, το 70, και το S, το 200, οι οποίοι αριθμοί, αθροιζόμενοι, κάνουν 666. Η εξαγωγή του αριθμού από το όνομα με αυτόν τον τρόπο, πρέπει να θεωρηθεί μάλλον υποθετική παρά κάτι άλλο, δεδομένου ότι υπάρχουν πολλά ονόματα που σχηματίζουν αυτόν ακριβώς τον αριθμό. Έχουμε, ωστόσο, μια σοβαρή αντίρρηση για το όνομα που προτείνεται εδώ. Ο αριθμός, λέει η προφητεία, είναι ο αριθμός ανθρώπου, και αν πρόκειται να προέλθει από ένα όνομα ή τίτλο, το φυσικό συμπέρασμα θα ήταν ότι πρέπει να είναι το όνομα ή ο τίτλος κάποιου συγκεκριμένου ανθρώπου. Αυτό το όνομα όμως αφορά γενικά έναν λαό ή βασίλειο, όχι «ενός ανθρώπου», όπως λέει η προφητεία.

Το πιο πιθανό όνομα που έχουμε δει ποτέ να προτείνεται ότι περιέχει τον αριθμό του θηρίου, είναι ο τίτλος που ο πάπας χρησιμοποιεί για τον εαυτό του και επιτρέπει σε άλλους να τον χρησιμοποιούν. Αυτός ο τίτλος είναι ο εξής: Vicarius Filii Dei, «Αντιπρόσωπος του Υιού του Θεού». Λαμβάνοντας την αντίστοιχη αριθμητική αξία που χρησιμοποιούσαν οι Λατίνοι, των γραμμάτων αυτού του τίτλου, και αθροίζοντας τους έχουμε 666. Έτσι έχουμε V=5, I=1, C=100 (τα γράμματα a και r δεν χρησιμοποιούνται ως αριθμοί), I=1, U (παλαιότερα το ίδιο με V)=5, (τα γράμματα s και f δεν χρησιμοποιούνται ως αριθμοί). I=1, L=50, I=1, I=1, D=500. (το γραμμα e δεν χρησιμοποιείται ως αριθμός). I=1. Προσθέτοντας αυτούς τους αριθμούς, έχουμε 666.

Το ακόλουθο απόσπασμα σχετικά με αυτό το θέμα προέρχεται από ένα έργο με τίτλο «Η Μεταρρύθμιση», που φέρει την ημερομηνία 1832: —

«'Κυρία Α.', είπε η δεσποινίς Έμονς, 'Είδα κάτι πολύ περίεργο τις προάλλες. Το σκεφτόμουν πολύ και θα το αναφέρω. Ένα άτομο, πρόσφατα, παρακολουθούσε μια τελετή

1 Για μια πολύ πληρέστερη παρουσίαση αυτού του τμήματος της προφητείας, βλέπε άρθρα με τίτλο, The United States in the Light of Prophecy, and The Coming Conflict, που δημοσιεύτηκαν στο Review and Herald Office, Battle Creek, Mich.

της Ρωμαϊκής Εκκλησίας. Καθώς ο πάπας τον προσπερνούσε στην πομπή, λαμπρά ντυμένος με τα παπικά του άμφια, το μάτι του κυρίου έπεσε σε αυτά τα γεμάτα, φλεγόμενα γράμματα μπροστά από τη τιάρα του: «VICARIUS FILII DEI», ο Βικάριος [Αντιπρόσωπος] του Υιού του Θεού. Οι σκέψεις του, με ταχύτητα αστραπής, στράφηκαν στην Αποκάλυψη 13:18.' 'Θα μου δείξετε;' είπε η κυρία Α. Η Άλις άνοιξε την Καινή Διαθήκη και διάβασε: 'όποιος έχει τον νου, ας λογαριάσει τον αριθμό του θηρίου· επειδή, είναι αριθμός ανθρώπου, και ο αριθμός του είναι 666'. Σταμάτησε, και η δεσποινίς Έμονς είπε: Έβγαλε το μολύβι του και, σημειώνοντας τα αριθμητικά γράμματα της επιγραφής στον πίνακα του, είδε ότι ήταν 666'».

Εδώ έχουμε πράγματι τον αριθμό ενός ανθρώπου, και μάλιστα του "*ανθρώπου της αμαρτίας*", και είναι λίγο μοναδικό, ίσως λόγω της θείας πρόνοιας, ότι θα επέλεγε έναν τίτλο που δείχνει τον βλάσφημο χαρακτήρα του θηρίου, και στη συνέχεια θα τον έβαζε και στην τιάρα του, στιγματιζόμενος με τον αριθμό 666. Το προηγούμενο απόσπασμα αναμφίβολα αναφέρεται σε έναν συγκεκριμένο πάπα σε μια συγκεκριμένη περίσταση. Άλλοι πάπες μπορεί να μην φορούν τον τίτλο που είναι χαραγμένος στη τιάρα, όπως αναφέρεται εκεί. Αλλά αυτό δεν επηρεάζει καθόλου την εκπλήρωση της προφητείας γιατί όλοι οι πάπες θεωρούν ότι είναι ο «Αντιπρόσωποι του Χριστού» (βλ. Standard Dictionary στο λήμμα «βικάριος») και οι λατινικές λέξεις που αναφέρθηκαν παραπάνω είναι οι λέξεις που εκφράζουν αυτόν τον τίτλο, με τη μορφή «Βικάριος του Υιού του Θεού». και δίνουν 666.

Έτσι τελειώνει το κεφάλαιο 13, αφήνοντας τους ανθρώπους του Θεού αντιμέτωπους με τις δυνάμεις της γης, οι οποίες είναι με θανάσιμο τρόπο παρατεταγμένες εναντίον τους, απειλούμενους από διατάγματα σύμφωνα με τα οποία πρέπει να εξαλειφθούν από την κοινωνία και να θανατωθούν λόγω της προσήλωσης τους στην αλήθεια. Ο πνευματισμός, θα εκτελεί τότε τα πιο επιβλητικά του θαύματα, εξαπατώντας όλο τον κόσμο εκτός όμως από τους εκλεκτούς, Ματθαίου 24:24, Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8-12. Αυτή θα είναι η "*ώρα του πειρασμού*", δηλαδή της δοκιμασίας που θα έρθει, ως η τελική δοκιμασία, πάνω σε όλο τον κόσμο, για να δοκιμάσει αυτούς που κατοικούν σε όλη την οικουμένη, όπως αναφέρεται στην Αποκάλυψη 3:10. Ποιο είναι το ζήτημα αυτής της σύγκρουσης; Αυτό το σημαντικό ερώτημα δεν μένει αναπάντητο. Τα πρώτα πέντε εδάφια του επόμενου κεφαλαίου, τα οποία θα έπρεπε να είχαν τοποθετηθεί ως μέρος του παρόντος κεφαλαίου, ολοκληρώνουν την αλυσίδα αυτής της προφητείας, και αποκαλύπτουν τον ένδοξο θρίαμβο των υπερασπιστών της αλήθειας.

Κεφάλαιο 14 – Τα Τρία Μηνύματα

"Ήρθε η ώρα της κρίσης Του", "Έπεσε η Βαβυλώνα", "Οι εντολές του Θεού και η πίστη του Ιησού"

Μια ένδοξη κορύφωση — Οι 144.000 — Η διακήρυξη της δευτέρας παρουσίας — Μια ηθική πτώση — Η σοβαρότερη καταδίκη οργής σε όλη την Αγία Γραφή — Οι εντολές του Θεού — Μια ευλογία σε όσους πεθαίνουν — Το κακό καταστράφηκε.

Εδάφιο 1. Και είδα, και ξάφνου ένα Αρνίο στεκόταν επάνω στο βουνό Σιών, και μαζί του 144.000, που είχαν το όνομά του και το όνομα του Πατέρα του γραμμένο επάνω στα μέτωπά τους. 2. Και άκουσα μια φωνή από τον ουρανό, σαν φωνή από πολλά νερά, και σαν φωνή δυνατής βροντής· και άκουσα μια φωνή από κιθαρωδούς, που έπαιζαν με τις κιθάρες τους. 3. Και έψαλλαν σαν μια καινούργια ωδή μπροστά στον θρόνο, και μπροστά στα τέσσερα ζώα και τους πρεσβύτερους· και κανένας δεν μπορούσε να μάθει την ωδή, παρά μονάχα οι 144.000, που ήσαν αγορασμένοι από τη γη. 4. Αυτοί είναι εκείνοι που δεν μολύνθηκαν με γυναίκες· επειδή, είναι παρθένοι· αυτοί είναι που ακολουθούν το Αρνίο όπου και αν πάει, αυτοί αγοράστηκαν από τους ανθρώπους, ως απαρχή στον Θεό και στο Αρνίο. 5. Και στο στόμα τους δεν βρέθηκε δόλος· επειδή, είναι χωρίς ψεγάδι μπροστά στον θρόνο τού Θεού.

Ένα από τα ευχάριστα στοιχεία του προφητικού λόγου είναι ότι ο λαός του Θεού δεν εγκαταλείπεται όταν φέρεται σε θέσεις δοκιμασίας και δυσκολίας. Όταν οδηγούνται σε επικίνδυνες καταστάσεις, η φωνή της προφητείας δεν σταματά εκεί, αφήνοντάς τους να μαντέψουν τη μοίρα τους, έχοντας αμφιβολία, ίσως και απελπισία ως προς το τελικό αποτέλεσμα, αλλά τους καθοδηγεί μέχρι το τέλος και φανερώνει το αποτέλεσμα κάθε σύγκρουσης. Τα πρώτα πέντε εδάφια της Αποκάλυψης 14 είναι ένα παράδειγμα αυτού. Το 13ο κεφάλαιο τελειώνει με τον λαό του Θεού, μια μικρή και φαινομενικά αδύναμη και ανυπεράσπιστη ομάδα, να αντιμετωπίζει μια θανάσιμη σύγκρουση με τις ισχυρότερες δυνάμεις της γης τις οποίες ο δράκοντας είναι σε θέση να συγκεντρώσει στην υπηρεσία του. Εκδίδεται ένα διάταγμα, υποστηριζόμενο από την μεγαλύτερη δύναμη της γης, ότι πρέπει να προσκυνήσουν την εικόνα και να λάβουν το χάραγμα, επί ποινή θανάτου σε περίπτωση που αρνηθούν να συμμορφωθούν. Τι μπορεί να κάνει ο λαός του Θεού μπροστά σε μια τέτοια σύγκρουση και σε μια τέτοια ακραία κατάσταση; Τι θα απογίνουν; Ρίχνοντας μια ματιά μαζί με τον απόστολο μπροστά στο χρόνο, στην επόμενη σκηνή της προφητείας, τι βλέπουμε; — Την ίδια ακριβώς ομάδα να στέκεται στο Όρος Σιών με το Αρνίο, — μια νικηφόρα ομάδα, να παίζουν αρμονικά στις κιθάρες τους τον θρίαμβό τους στην αυλή του ουρανού. Έτσι, είμαστε βέβαιοι ότι όταν

έρθει η ώρα της σύγκρουσής μας με τις δυνάμεις του σκότους, η απελευθέρωση όχι μόνο είναι βέβαιη, αλλά θα δοθεί αμέσως.

Το ότι οι 144.000 που φαίνονται εδώ να βρίσκονται πάνω στο βουνό Σιών είναι οι άγιοι που λίγο πριν ήσαν τα αντικείμενα της οργής του θηρίου και της εικόνας του, υπάρχουν καλοί λόγοι για να το δεχθούμε.

1. Είναι η ίδια ομάδα που σφραγίστηκε στην Αποκάλυψη 7, για τους οποίους έχουμε ήδη δείξει ότι είναι οι δίκαιοι που θα είναι ζωντανοί κατά τη δευτέρα παρουσία του Χριστού.

2. Είναι οι νικητές κατά την έκτη κατάσταση της εκκλησίας, δηλαδή τη Φιλαδέλφεια. (βλέπε Αποκάλυψη 3:11,12).

3. Είναι αυτοί που "*αγοράστηκαν από τους ανθρώπους*" (εδάφιο 4), μια έκφραση που μπορεί να εφαρμοστεί μόνο σε εκείνους που μετατίθενται από τη γη στον ουρανό. Ο Παύλος εργάστηκε, ώστε να φτάσει με κάποιον τρόπο στην εξανάσταση των νεκρών, Φιλιππησίους 3:11. Αυτή είναι η ελπίδα εκείνων που κοιμούνται εν Χριστώ, - μια ανάσταση από τους νεκρούς. Μια απευθείας λύτρωση μέσα από τους ανθρώπους, μέσα από τους ζωντανούς, πρέπει να σημαίνει κάτι διαφορετικό, και μπορεί να σημαίνει μόνο ένα πράγμα, και αυτό είναι η μετάθεση στον ουρανό. Επομένως, οι 144.000 είναι οι ζωντανοί άγιοι, οι οποίοι θα μετατοπιστούν κατά τη δευτέρα παρουσία του Χριστού, (βλέπε σχόλιο στο εδάφιο 13).

Σε ποιο βουνό Σιών βλέπει ο Ιωάννης αυτήν την ομάδα να στέκεται; - Στο επουράνιο βουνό Σιών, γιατί η φωνή των κιθαρωδών, η οποία προέρχεται αναμφίβολα από αυτούς ακριβώς, ακούγεται από τον ουρανό, από την ίδια Σιών από την οποία ο Κύριος εκφέρει τη φωνή Του όταν μιλάει στον λαό Του σχετικά με την έλευση του Υιού του ανθρώπου, Ιωήλ 3:16, Εβραίους 12:26-28, Αποκάλυψη 16:17. Αν σκεφτούμε το γεγονός ότι υπάρχει ένα επουράνιο βουνό Σιών όπως και μια επουράνια Ιερουσαλήμ, αυτό θα ήταν ένα ισχυρό αντίδοτο στην παραίσθηση της δοξασίας που είναι γνωστή ως «Ο Αιώνας που Θάρθει» (Age to Come)[1].

Παραθέτουμε εν συντομία μερικές ακόμη λεπτομέρειες μόνο σχετικά με τους 144.000, πέραν αυτών που δίνονται στο κεφάλαιο 7:

1. Έχουν το όνομα του Πατέρα του Αρνίου στα μέτωπά τους. Το κεφάλαιο 7, αναφέρει ότι έχουν τη σφραγίδα του Θεού στα μέτωπά τους. Τα δύο αυτά στοιχεία μας παρέχουν ένα σημαντικό κλειδί για την κατανόηση της σφραγίδας του Θεού, γιατί αμέσως αντιλαμβανόμαστε ότι η σφραγίδα του Πατέρα είναι το όνομά Του. Η εντολή του νόμου που περιέχει το όνομα του Θεού είναι επομένως η σφραγίδα του νόμου. Η εντολή του Σαββάτου είναι η μόνη που έχει τη σφραγίδα αυτή, που περιέχει, δηλαδή, τον περιγραφικό τίτλο που διακρίνει τον αληθινό Θεό από όλους τους ψεύτικους θεούς. Όπου κι αν τοποθετούνταν ο νόμος, εκεί λέγεται ότι βρισκόταν το όνομα του Πατέρα (Δευτερονόμιο 12:5,14,18,21, 14:23, 16:2,6, κλπ), και όποιος τηρεί αυτή την εντολή έχει, κατά συνέπεια, τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού.

---

1 ΣτΜ: Σύμφωνα με τη δοξασία αυτή, μετά τη δευτέρα Παρουσία, θα ακολουθήσει μια επίγεια χιλιετής βασιλεία κατά την οποία η χάρη θα εξακολουθεί να υπάρχει και τα έθνη θα πιστέψουν κάτω από την ηγεσία του Χριστού. Οι δύο υποστηρικτές αυτής της δοξασίας απομακρύνθηκαν από το κίνημα των Ανβεντιστών (~1854) και έκαναν δικιά τους ομάδα με όνομα "Messenger Party" η οποία μετά από μερικά χρόνια διαλύθηκε.

Το αιώνιο ευαγγέλιο - Αποκ.14:6

2. Ψάλλουν μια καινούργια ωδή που καμία άλλη ομάδα δεν μπορεί να μάθει. Στο κεφάλαιο 15:3, ονομάζεται ωδή του Μωυσή και ωδή του Αρνίου. Η ωδή του Μωυσή, όπως φαίνεται από την αναφορά στην Έξοδο 15, ήταν το τραγούδι της εμπειρίας του και της απελευθέρωσης του. Επομένως, η ωδή των 144.000 είναι το τραγούδι της απελευθέρωσής τους. Κανένας άλλος δεν μπορεί να συμμετάσχει σε αυτό· γιατί καμία άλλη ομάδα δεν θα έχει παρόμοια εμπειρία σαν τη δική τους.

3. Δεν μολύνθηκαν με γυναίκες. Μια γυναίκα στις Γραφές είναι το σύμβολο μιας εκκλησίας, μια ενάρετη γυναίκα αντιπροσωπεύει μια αγνή εκκλησία, μια διεφθαρμένη γυναίκα μια αποστάτιδα εκκλησία. Ένα, λοιπόν, χαρακτηριστικό αυτής της ομάδας είναι ότι κατά τη στιγμή της απελευθέρωσης τους δεν είναι μολυσμένοι με γυναίκες, δεν έχουν, δηλαδή, καμία σχέση με εκκλησίες που έχουν πέσει πνευματικά. Ωστόσο, δεν πρέπει να υποθέσουμε ότι δεν είχαν ποτέ καμία σχέση με αυτές τις εκκλησίες, διότι μόνο σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή οι άνθρωποι μολύνονται από αυτές. Στο κεφάλαιο 18:4, βρίσκουμε μια έκκληση που απευθύνεται στον λαό του Θεού ενώ βρίσκεται στη Βαβυλώνα, να εξέλθουν, για να μην γίνουν κοινωνοί των αμαρτιών της. Αν ακολουθήσουν αυτή την έκκληση και εγκαταλείψουν τη Βαβυλώνα, θα αποφύγουν τη μόλυνση από τις αμαρτίες της. Έτσι, παρότι μερικοί από τους 144.000 μπορεί να είχαν κάποτε κάποια σχέση με διεφθαρμένες εκκλησίες, διακόπτουν αυτή τη σύνδεση όταν θα είναι αμαρτία να τη διατηρήσουν περισσότερο.

4. Ακολουθούν το Αρνίο όπου κι αν πάει. Η φράση αυτή αντιλαμβανόμαστε ότι αναφέρεται σε αυτούς όταν θα βρίσκονται στη λυτρωμένη τους κατάσταση. Είναι μια ιδιαίτερη ομάδα που συντροφεύει τον δοξασμένο Κύριο τους στη βασιλεία. Το κεφάλαιο 7:17, μιλώντας για την ίδια ομάδα λέει: "*επειδή, το Αρνίο, που είναι ανάμεσα στον θρόνο, θα τους ποιμάνει, και θα τους οδηγήσει σε ζωντανές πηγές νερών*".

5. Είναι η "*απαρχή*", τα πρωτογεννήματα για τον Θεό και το Αρνίο. Αυτός ο όρος φαίνεται να εφαρμόζεται σε διάφορους ανθρώπους για να υποδηλώσει ειδικές συνθήκες. Ο Χριστός είναι η απαρχή, το πρωτογέννημα, ως το πρωτότυπο του χειρόβολου του θερισμού. Οι πρώτοι που αποδέχτηκαν το ευαγγέλιο ονομάζονται από τον Ιάκωβο (κεφάλαιο 1:18) ως μια απαρχή των κτισμάτων του Θεού. Έτσι, οι 144.000, που ωριμάζουν για την ουράνια αποθήκη εδώ στη γη κατά τη διάρκεια των ταραγμένων σκηνών των εσχάτων ημερών, που μετατίθενται στον ουρανό χωρίς να δουν θάνατο και κατέχουν μια εξέχουσα θέση, με αυτή την έννοια, όπως θα φαινόταν πολύ συνεπές, ονομάζονται η απαρχή για τον Θεό και το Αρνίο. Με αυτή την περιγραφή των θριαμβευτών 144.000, το τμήμα της προφητείας που ξεκινά από το κεφάλαιο 12 φτάνει στο τέλος του.

Εδάφιο 6. Και είδα έναν άλλον άγγελο να πετάει στο μέσον τού ουρανού, ο οποίος είχε ένα αιώνιο ευαγγέλιο, για να κηρύξει σ' αυτούς που κατοικούν επάνω στη γη, και σε κάθε έθνος και φυλή και γλώσσα και λαό· 7. και έλεγε με δυνατή φωνή: Φοβηθείτε τον Θεό, και δώστε δόξα σ' αυτόν, επειδή ήρθε η ώρα τής κρίσης του· και προσκυνήστε αυτόν ο οποίος δημιούργησε τον ουρανό και τη γη και τη θάλασσα και τις πηγές των νερών. 8. Και ένας άλλος άγγελος ακολούθησε, λέγοντας: «Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα, η μεγάλη πόλη· επειδή, από το κρασί τού θυμού τής πορνείας της πότισε όλα τα έθνη. 9. Και ένας τρίτος άγγελος τους ακολούθησε, λέγοντας με δυνατή φωνή: Όποιος προσκυνάει το θηρίο και την εικόνα του, και

παίρνει το χάραγμα επάνω στο μέτωπό του ή επάνω στο χέρι του, 10. θα πιει κι αυτός από το κρασί τού θυμού τού Θεού, που είναι κερασμένο ανόθευτο μέσα στο ποτήρι τής οργής του· και θα βασανιστεί με φωτιά και θειάφι μπροστά στους άγιους αγγέλους και μπροστά στο Αρνίο. 11. Και ο καπνός τού βασανισμού τους ανεβαίνει σε αιώνες αιώνων· και δεν έχουν ανάπαυση ημέρα και νύχτα όσοι προσκυνούν το θηρίο και την εικόνα του, και όποιος παίρνει το χάραγμα του ονόματός του. 12. Εδώ είναι η υπομονή των αγίων· εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές τού Θεού και την πίστη τού Ιησού.

Το Πρώτο Μήνυμα. — Τα εδάφια αυτά ανοίγουν μια νέα σκηνή και μια νέα αλυσίδα προφητικών γεγονότων. Γνωρίζουμε ότι κάτι τέτοιο ισχύει, επειδή τα προηγούμενα εδάφια αυτού του κεφαλαίου περιγράφουν μια συντροφιά λυτρωμένων να είναι σε μια κατάσταση αθανασίας — μια σκηνή που αποτελεί μέρος της προφητικής αλυσίδας που ξεκινά με το πρώτο εδάφιο του κεφαλαίου 12, και με την οποία αυτή η αλυσίδα γεγονότων τελειώνει, γιατί καμία προφητεία δεν προχωρά πέραν αυτής της κατάστασης αθανασίας, και κάθε φορά που έχουμε μια σειρά προφητειών που φτάνει μέχρι το τέλος του κόσμου, γνωρίζουμε ότι αυτή η σειρά τελειώνει εκεί, και ότι αυτό που περιγράφεται στη συνέχεια ανήκει σε μια νέα σειρά γεγονότων. Η Αποκάλυψη, ειδικότερα. αποτελείται από τέτοιες ανεξάρτητες προφητικές αλυσίδες, όπως έχει ήδη αναφερθεί, κάτι το οποίο είχαμε διαπιστώσει προηγουμένως και σε άλλες περιστάσεις.

Τα μηνύματα που περιγράφονται σε αυτά τα εδάφια είναι γνωστά ως «τα μηνύματα των τριών αγγέλων της Αποκάλυψης 14». Η ίδια η προφητεία μας δίνει το δικαίωμα να αντιστοιχίσουμε στους αγγέλους αυτούς τους αριθμούς, πρώτος, δεύτερος και τρίτος, γιατί ο τελευταίος ονομάζεται σαφώς ως "*τρίτος άγγελος*", από το οποίο προκύπτει ότι αυτός που προηγήθηκε ήταν ο δεύτερος άγγελος, και αυτός που προηγήθηκε όλων ήταν ο πρώτος άγγελος.

Αυτοί οι άγγελοι είναι προφανώς συμβολικοί, γιατί το έργο που τους έχει ανατεθεί είναι να κηρύξουν το αιώνιο ευαγγέλιο στους ανθρώπους. Το κήρυγμα του ευαγγελίου όμως δεν έχει ανατεθεί σε κυριολεκτικούς αγγέλους. Έχει ανατεθεί σε ανθρώπους, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για το ιερό έργο που έχουν αναλάβει. Κάθε ένας από αυτούς τους τρεις αγγέλους, επομένως, συμβολίζει μια ομάδα θρησκευτικών διδασκάλων, οι οποίοι έχουν εντολή να γνωστοποιήσουν στους συνανθρώπους τους τις ειδικές αλήθειες που αποτελούν το φορτίο αυτών των μηνυμάτων αντίστοιχα.

Περαιτέρω όμως θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ότι οι πραγματικοί άγγελοι, ενδιαφέρονται έντονα για το έργο της χάρης που γίνεται μεταξύ των ανθρώπων, και αποστέλλονται να διακονήσουν εκείνους που θα κληρονομήσουν τη σωτηρία. Και καθώς υπάρχει τάξη σε όλες τις κινήσεις και τις εργασίες που επιτελούνται στον ουράνιο κόσμο, δεν θα ήταν εκτός πραγματικότητας να υποθέσουμε ότι υπάρχει ένας πραγματικός άγγελος που έχει την ευθύνη και την επίβλεψη του έργου κάθε μηνύματος, Εβραίους 1:14, Αποκάλυψη 1:1, 22:16.

Κατά την επιλογή αυτών των συμβόλων διακρίνουμε την έντονη αντίθεση που κάνει η Βίβλος μεταξύ γήινων και ουράνιων πραγμάτων. Κάθε φορά που πρόκειται να αναπαρασταθούν γήινες κυβερνήσεις, — ακόμη και οι καλύτερες από αυτές, — το πιο κατάλληλο σύμβολο που μπορεί να βρεθεί είναι ένα σκληρό και πεινασμένο άγριο θηρίο. Όταν όμως πρόκειται να παρουσιαστεί το έργο του Θεού, χρησιμοποιείται ένας άγγελος

για να το συμβολίσει, ντυμένος με ομορφιά και περιζωμένος με δύναμη.

Η σημασία του έργου που παρουσιάζεται στα τελευταία εδάφια θα καταστεί εμφανής σε όποιον τα μελετήσει προσεκτικά. Κάθε φορά που αυτά τα μηνύματα είναι προορισμένα να διακηρυχτούν, θα πρέπει από την ίδια τη φύση της περίστασης, να αποτελούν το μεγάλο θέμα ενδιαφέροντος για τη συγκεκριμένη γενιά. Με αυτό, δεν υπονοούμε ότι η μεγάλη μάζα της ανθρωπότητας που ζει τότε θα τους δώσει προσοχή, γιατί σε κάθε εποχή του κόσμου, η παρούσα αλήθεια για εκείνη την εποχή γενικά περνά απαρατήρητη. Θα μπορούσαν όμως να αποτελέσουν το θέμα στο οποίο οι άνθρωποι θα έδιναν την πιο ένθερμη προσοχή αν είχαν αντιληφθεί όσα αφορούν τα υψηλότερα συμφέροντά τους. Όταν ο Θεός αναθέτει στους λειτουργούς Του να αναγγείλουν στον κόσμο ότι ήρθε η ώρα της Κρίσης του, ότι η Βαβυλώνα έπεσε, και ότι όποιος λατρεύει το θηρίο και την εικόνα του θα πιει από τον θυμό Του που χύνεται ανόθευτος στο ποτήρι της οργής Του, — μια απειλή πιο τρομερή από οποιαδήποτε άλλη μπορεί να βρεθεί στις Γραφές της αλήθειας, — κανένας άνθρωπος, εκτός και αν ρισκάρει την ίδια την ψυχή του, δεν μπορεί να θεωρήσει αυτές τις προειδοποιήσεις ως επουσιώδεις, προσπερνώντας τες με αμέλεια και αδιαφορία. Γι αυτό και στην παρούσα εποχή ιδιαιτέρως, όταν τόσες πολλές ενδείξεις προμηνύουν την επικείμενη έλευση της τελικής κρίσης της γης, υπάρχει ανάγκη να κάνουμε την πιο ένθερμη προσπάθεια ώστε να κατανοήσουμε το έργο του Κυρίου, για να μην χάσουμε το όφελος της παρούσας αλήθειας.

Ο άγγελος της Αποκάλυψης 14:6 ονομάζεται “*άλλος άγγελος*”, λόγω του ότι ο Ιωάννης είχε προηγουμένως δει έναν άγγελο να πετάει στον ουρανό με παρόμοιο τρόπο, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 8:13, διακηρύσσοντας ότι οι τρεις τελευταίες από τις επτά σάλπιγγες ήταν σάλπιγγες – αλλοίμονο. Αυτό συνέβη κοντά στο τέλος του έκτου αιώνα (βλέπε σχόλια στο κεφάλαιο 8:12).

Το πρώτο σημείο που πρέπει να καθοριστεί είναι η χρονολογία αυτού του μηνύματος. Πότε θα έπρεπε να αναμένεται με χρονική συνέπεια η διακήρυξη, “ή*ρθε η ώρα της κρίσης του*”; Η ελάχιστη πιθανότητα ότι θα μπορούσε να είναι στις μέρες μας, καθιστά απαραίτητο να εξετάσουμε αυτό το ζήτημα με μεγάλη προσοχή. Η μεγάλη πιθανότητα όμως, ή μάλλον, η βεβαιότητα ότι κάτι τέτοιο ισχύει, η οποία θα παρουσιαστεί κατά την ανάπτυξη αυτού του επιχειρήματος, θα πρέπει να κάνει κάθε σφυγμό να χτυπάει δυνατά και κάθε καρδιά να χτυπάει δυνατά με την αίσθηση της μνημειώδους σημασίας αυτής της περιόδου που διανύουμε.

Τρεις μόνο απόψεις είναι δυνατές σε αυτό το ζήτημα της χρονολογίας αυτής της προφητείας και, όπως θα ήταν αναμενόμενο, όλες λαμβάνονται από διαφορετικούς ερμηνευτές. Αυτές οι θέσεις είναι (1) ότι αυτό το μήνυμα έχει δοθεί στο παρελθόν, όπως, πρώτον, στις ημέρες των αποστόλων, ή, δεύτερον στις ημέρες των Μεταρρυθμιστών, (2) ότι πρόκειται να δοθεί σε μια μελλοντική εποχή, και (3) ότι αφορά την παρούσα γενιά.

Εξετάζουμε, πρώτον, σε σχέση με το παρελθόν. Η ίδια η φύση του μηνύματος απαγορεύει την ιδέα ότι θα μπορούσε να είχε δοθεί στις ημέρες των αποστόλων γιατί δεν διακήρυξαν ποτέ ότι η ώρα της Κρίσης του Θεού είχε έρθει. Αν το είχαν κάνει, δεν θα ήταν αληθινό, και το μήνυμά τους θα είχε στιγματιστεί με την ατιμία του ψεύδους. Είχαν όμως κάτι να πουν, σε σχέση με την Κρίση, αλλά υποδείκνυαν ένα αόριστο μέλλον για την ολοκλήρωσή της. Στο Ματθαίου 10:15, 11:21-24, σε ένα απόσπασμα που έχει τα ίδια τα λόγια του Χριστού, βλέπουμε ότι η κρίση των Σοδόμων και των Γομόρρων, της Τύρου, της

Σιδώνας, της Χοραζίν και της Καπερναούμ, τοποθετείται στο αόριστο μέλλον σε σχέση με εκείνη την ημέρα. Ο Παύλος δήλωσε στους δεισιδαίμονες Αθηναίους ότι ο Θεός είχε ορίσει μια ημέρα κατά την οποία θα έκρινε την οικουμένη, Πράξεις 17:31. Μίλησε ενώπιον του Φήλικα "*για δικαιοσύνη και εγκράτεια και για τη μέλλουσα κρίση*", Πράξεις 24:25. Στους Ρωμαίους έγραψε, κατευθύνοντας τον νού τους προς την ημέρα που ο Θεός θα κρίνει τα κρυφά των ανθρώπων μέσω του Ιησού Χριστού, Ρωμαίους 2:16. Υπέδειξε στους Κορινθίους την εποχή που όλοι θα πρέπει να εμφανιστούμε μπροστά στο βήμα του Χριστού, Β΄ Κορινθίους 5:10. Ο Ιάκωβος έγραψε στους αδελφούς που ήταν διασκορπισμένοι ότι κάποια στιγμή στο μέλλον θα κριθούν από τον νόμο της ελευθερίας. Ιακώβου 2:12. Τόσο ο Πέτρος όσο και ο Ιούδας μιλούν για τους αγγέλους οι οποίοι πρώτοι επαναστάτησαν, ότι ο Θεός τους έβαλε υπό φύλαξη με παντοτινά δεσμά κάτω από το σκοτάδι, για την κρίση τής μεγάλης ημέρας η οποία ήταν στο μέλλον σε σχέση με εκείνη την εποχή (Β΄ Πέτρου 2:4, Ιούδα 6), για την οποία διατηρούνται και οι ασεβείς αυτού του κόσμου, Β΄ Πέτρου 2:9. Πόσο διαφορετικά είναι όλα αυτά από το να ακούγεται σε όλον τον κόσμο η εκπληκτική διακήρυξη ότι "*ήρθε η ώρα της Κρίσης Του!*" — μια διακήρυξη που πρέπει να ακουστεί όταν εκπληρώνεται το σοβαρό μήνυμα που έχουμε μπροστά μας.

Από την εποχή των αποστόλων μέχρι τη Μεταρρύθμιση του δέκατου έκτου αιώνα, απ' όσο γνωρίζουμε, δεν έχει συμβεί τίποτα που κάποιος θα μπορούσε να ερμηνεύσει ως εκπλήρωση του μηνύματος. Εδώ φαίνεται κάποιοι να είναι διατεθειμένοι να λάβουν μια αρκετά αποφασιστική θέση, ισχυριζόμενοι ότι ο Λούθηρος και οι συνεργάτες του έδωσαν το πρώτο μήνυμα και ότι τα δύο επόμενα μηνύματα έχουν δοθεί από την εποχή του. Αυτό είναι ένα ζήτημα που πρέπει να κριθεί με βάση ιστορικά γεγονότα και όχι με επιχειρήματα, και ως εκ τούτου ζητάμε την απόδειξη ότι οι Μεταρρυθμιστές έκαναν μια τέτοια διακήρυξη. Η διδασκαλία τους έχει καταγραφεί πλήρως και τα γραπτά τους έχουν διατηρηθεί. Σε ποιο μέρος και πότε αφύπνισαν τον κόσμο με τη διακήρυξη ότι είχε έρθει η ώρα της Κρίσης του Θεού; Δεν βρίσκουμε καμία καταγραφή ότι το κήρυγμα τους είχε επιφορτιστεί με αυτή τη διακήρυξη. Αντίθετα, έχει καταγραφεί για τον Λούθηρο ότι τοποθέτησε χρονικά την Κρίση στο μέλλον, περίπου τριακόσια χρόνια μετά την εποχή του. Όσον αφορά τους Μεταρρυθμιστές, αυτές οι καταγραφές θα έπρεπε να είναι αρκετές.

Δεδομένου ότι οι προηγούμενες σκέψεις επαρκούν για να αποκλείσουν εντελώς την τοποθέτηση του μηνύματος στο παρελθόν, στρεφόμαστε τώρα σε εκείνη την άποψη που το τοποθετεί σε μια μελλοντική εποχή. Με τον όρο «μελλοντική εποχή» εννοείται μια περίοδος μετά τη δεύτερη Παρουσία. Ο λόγος που προβάλλεται για την τοποθέτηση του μηνύματος σε εκείνη την εποχή είναι το γεγονός ότι ο Ιωάννης είδε τον άγγελο να πετάει στον ουρανό, αφού προηγουμένως είχε δει το Αρνίο να στέκεται στο βουνό Σιών με τους 144.000, κάτι που αποτελεί μελλοντικό γεγονός. Αν το βιβλίο της Αποκάλυψης ήταν μία χρονικά διαδοχική προφητεία, θα υπήρχε βαρύτητα σε αυτή τη συλλογιστική, αλλά καθώς αποτελείται από μια σειρά ανεξάρτητων προφητικών τμημάτων, και όπως έχει ήδη αποδειχθεί, μια τέτοια αλυσίδα τελειώνει με το εδάφιο 5 αυτού του κεφαλαίου, και μια νέα ξεκινά με το εδάφιο 6, η προηγούμενη άποψη δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί. Για να δείξουμε ότι το μήνυμα δεν μπορεί να εκπληρωθεί σε μια μελλοντική εποχή, αρκεί να παρατηρήσουμε: —

1. Η εντολή προς τους αποστόλους εκτείνεται χρονικά μόνο μέχρι τον "*θερισμό*", που είναι το τέλος του κόσμου. Αν, λοιπόν, αυτός ο άγγελος με το "*αιώνιο ευαγγέλιο*" έρθει

μετά από αυτό το γεγονός, κηρύττει ένα άλλο ευαγγέλιο και υποβάλλει τον εαυτό του στο ανάθεμα του Παύλου στην Επιστολή προς Γαλάτες 1:8.

2. Το δεύτερο μήνυμα δεν μπορεί, φυσικά, να δοθεί πριν από το πρώτο, το δεύτερο μήνυμα όμως αναγγέλλει την πτώση της Βαβυλώνας, και μια φωνή ακούγεται από τον ουρανό μετά από αυτό, λέγοντας: "*Να βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου*". Πόσο παράλογο είναι να τοποθετείται αυτό μετά τη δεύτερη έλευση του Χριστού, δεδομένου ότι όλος ο λαός του Θεού, ζωντανοί και νεκροί, αρπάζονται εκείνη την εποχή για να συναντήσουν τον Κύριο στον αέρα, για να είναι για πάντα μαζί Του. Δεν μπορούν μετά την αρπαγή να κληθούν να βγουν έξω από τη Βαβυλώνα. Ο Χριστός δεν τους πηγαίνει στη Βαβυλώνα, αλλά στο σπίτι του Πατέρα, εκεί όπου υπάρχουν πολλά οικήματα, Ιωάννου 14:2,3.

3. Αν το πρώτο μήνυμα πρόκειται να εκπληρωθεί σε μια μελλοντική εποχή, τότε μια ματιά στο μήνυμα του τρίτου αγγέλου, το οποίο πρέπει επίσης να εκπληρωθεί στο μέλλον, θα δείξει ακόμη περισσότερο πόσο παράλογη είναι αυτή η άποψη. Αυτό το μήνυμα προειδοποιεί ενάντια στη λατρεία του θηρίου, το οποίο αναφέρεται, αναμφισβήτητα, στο παπικό θηρίο. Το παπικό θηρίο όμως καταστρέφεται και παραδίδεται σε καύση φωτιάς όταν έρθει ο Χριστός, Δαν. 7:11, Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8. Θα ριχτεί, εκείνη την εποχή, στη λίμνη της φωτιάς, ώστε να μην ενοχλήσει ξανά πλέον τους αγίους του Υψίστου, Αποκάλυψη 19:20. Γιατί θα πρέπει κάποιοι να εμπλέκονται στον παραλογισμό να τοποθετούν ένα μήνυμα κατά της προσκύνησης του θηρίου σε μια εποχή που το θηρίο έχει πάψει να υπάρχει και η προσκύνηση του είναι αδύνατη;

Στο εδάφιο 13 της Αποκάλυψης 14, απαγγέλλεται μια ευλογία στους νεκρούς που πεθαίνουν εν Κυρίω "*από τώρα*", δηλαδή από τη στιγμή που αρχίζει να δίνεται το τρίτο μήνυμα. Αυτή είναι μια σαφής απόδειξη του γεγονότος ότι το μήνυμα πρέπει να δοθεί πριν από την πρώτη ανάσταση, γιατί μετά από αυτό το γεγονός όλοι όσοι έχουν μέρος σε αυτήν (και αυτό περιλαμβάνει όλους, ζωντανούς και νεκρούς, που δεν έχουν οριστεί να έχουν μέρος στον δεύτερο θάνατο) γίνονται σαν άγγελοι του Θεού και δεν μπορούν πλέον να πεθάνουν. Επομένως, απορρίπτουμε αυτή την άποψη σχετικά με τη μελλοντική εποχή ως αντιγραφική, παράλογη και αδύνατη.

Είμαστε τώρα έτοιμοι να εξετάσουμε την τρίτη άποψη, ότι το μήνυμα απευθύνεται στην παρούσα γενιά. Τα επιχειρήματα σχετικά με τα δύο προηγούμενα σημεία έχουν συμβάλει σημαντικά στην εδραίωση της παρούσας πρότασης, γιατί αν το μήνυμα δεν έχει δοθεί στο παρελθόν και δεν μπορεί να δοθεί στο μέλλον μετά την έλευση του Χριστού, πού αλλού θα μπορούσαμε να το εντοπίσουμε παρά στην παρούσα γενιά, αν βρισκόμαστε στις έσχατες ημέρες, όπως υποθέτουμε; Πράγματι, η ίδια η φύση του μηνύματος το περιορίζει στην τελευταία γενιά των ανθρώπων. Διακηρύσσει ότι έχει έρθει η ώρα της Κρίσης του Θεού. Η Κρίση όμως αφορά το τέλος του σωτηριακού έργου του κόσμου, και η διακήρυξη που ανακοινώνει την προσέγγισή της μπορεί επομένως να γίνει μόνο καθώς πλησιάζουμε στο τέλος. Το ότι το μήνυμα αυτό αφορά τον παρόντα χρόνο προκύπτει και από το γεγονός ότι αυτός ο άγγελος είναι πανομοιότυπος με τον άγγελο της Αποκάλυψης 10, ο οποίος εκφωνεί το μήνυμά του σε αυτή τη γενιά. Το ότι ο πρώτος άγγελος της Αποκάλυψης 14 και ο άγγελος της Αποκάλυψης 10 είναι πανομοιότυποι, βλέπε σχόλιο στο κεφάλαιο 10.

Η ισχυρότερη και πιο πειστική απόδειξη ότι το μήνυμα αφορά την παρούσα εποχή συνίσταται στην εύρεση κάποιου κινήματος σε αυτή τη γενιά το οποίο έχει πραγματοποιήσει την εκπλήρωσή του, ή συνεχίζει να το εκπληρώνει. Σε αυτό το σημείο

αναφερόμαστε σε ένα κίνημα για το οποίο θα ήταν δύσκολο τώρα να βρεθεί κάποιος που να το αγνοεί εντελώς. Είναι το μεγάλο κίνημα της Δ. Παρουσίας του παρόντος αιώνα [19ου]. Ήδη από το 1831, ο William Miller, από το Λόου Χάμπτον της Νέας Υόρκης, μέσω μιας ένθερμης και συνεπούς μελέτης των προφητειών, οδηγήθηκε στο συμπέρασμα ότι η οικονομία του ευαγγελίου πλησίαζε στο τέλος της. Τοποθέτησε το τέλος, το οποίο πίστευε ότι θα συνέβαινε στο τέλος των προφητικών περιόδων, περίπου το έτος 1843. Αυτή η ημερομηνία αργότερα παρατάθηκε μέχρι το φθινόπωρο του 1844, (βλέπε διάγραμμα και σχόλια στο Δανιήλ 9:24-27). Χαρακτηρίζουμε τις έρευνές του ως συνεπή μελέτη των προφητειών, επειδή υιοθέτησε τον κανόνα ερμηνείας που βρίσκεται στη βάση κάθε θρησκευτικής μεταρρύθμισης, και κάθε προόδου στην προφητική γνώση. δηλαδή, να θεωρήσουμε όλη τη γλώσσα των Γραφών, όπως ακριβώς θα κάναμε με αυτή οποιουδήποτε άλλου βιβλίου, κυριολεκτική, εκτός αν τα συμφραζόμενα ή οι νόμοι της γλώσσας απαιτούν να γίνει κατανοητή μεταφορικά, και να αφήσουμε τη Γραφή να ερμηνεύσει τη Γραφή. Είναι αλήθεια ότι σε ένα ζωτικό σημείο έκανε ένα λάθος, όπως θα εξηγηθεί στη συνέχεια, αλλά ως προς τις ερμηνευτικές αρχές, και σε έναν μεγάλο αριθμό σημείων, είχε δίκιο. Ήταν στον σωστό δρόμο και σημείωσε τεράστια πρόοδο σε σχέση με όλα τα άλλα θεολογικά συστήματα της εποχής του. Όταν άρχισε να διαδίδει τις απόψεις του, αυτές συνάντησαν γενική εύνοια και ακολουθήθηκαν από μεγάλες θρησκευτικές αφυπνίσεις σε διάφορα μέρη της χώρας. Σύντομα, πλήθος συνεργατών συγκεντρώθηκε κοντά του, μεταξύ των οποίων μπορούν να αναφερθούν άνδρες όπως οι F. G. Brown, Chas. Fitch, Josiah Litch, J. V. Himes και άλλοι, οι οποίοι τότε ήταν διακεκριμένοι για την ευσέβειά τους και άνδρες με επιρροή στον θρησκευτικό κόσμο. Η περίοδος μεταξύ των ετών 1840-1844 ήταν μια περίοδος έντονης δραστηριότητας και μεγάλης προόδου σε αυτό το έργο. Διακηρύχθηκε ένα μήνυμα στον κόσμο που έφερε όλα τα χαρακτηριστικά μιας εκπλήρωσης της διακήρυξης της Αποκάλυψης 14:6,7. Το κήρυγμα είχε τόση δύναμη που κάλλιστα θα μπορούσε να ονομαστεί ως το αιώνιο ευαγγέλιο. Αφορούσε το τέλος αυτού του αιώνα και την έλευση του αιώνα του Βασιλιά της δικαιοσύνης. Ήταν αυτό το ευαγγέλιο της βασιλείας που ο Χριστός είπε ότι θα έπρεπε να κηρυχθεί σε όλη την οικουμένη για μαρτυρία σε όλα τα έθνη, και τότε θα ερχόταν το τέλος Ματθαίου 24:14. Η εκπλήρωση οποιουδήποτε από αυτά τα εδάφια περιλαμβάνει το κήρυγμα της εγγύτητας του τέλους. Το ευαγγέλιο δεν μπορούσε να κηρυχθεί σε όλα τα έθνη ως σημάδι του τέλους, εκτός αν γινόταν κατανοητό ως τέτοιο, και η εγγύτητα του τέλους ήταν τουλάχιστον ένα από τα κύρια θέματά του. Το τεύχος του Advent Herald της 14ης Δεκεμβρίου 1850, εξέφρασε εύστοχα την αλήθεια σε αυτό το σημείο με τον ακόλουθο τρόπο: —

«Ως μια ένδειξη της προσέγγισης του τέλους, επρόκειτο να φανεί, ωστόσο, ένας άλλος άγγελος να πετάει στο μέσο του ουρανού, έχοντας το αιώνιο ευαγγέλιο να κηρύξει σε αυτούς που κατοικούν σε αυτό τη γη, και σε κάθε έθνος, και φυλή, και γλώσσα, και λαό. Αποκάλυψη 14:6. Το έργο αυτού του αγγέλου επρόκειτο να είναι το κήρυγμα του *ίδιου* ευαγγελίου που είχε κηρυχθεί και προηγουμένως, με την προσθήκη όμως του μηνύματος της *εγγύτητας* της βασιλείας που θα έδινε νέα ώθηση σε αυτό — "*και έλεγε με δυνατή φωνή: Φοβηθείτε τον Θεό, και δώστε δόξα σ' αυτόν, επειδή ήρθε η ώρα τής κρίσης του· και προσκυνήστε αυτόν ο οποίος δημιούργησε τον ουρανό και τη γη και τη θάλασσα και τις πηγές των νερών*", Εδάφιο 7. Κανένα απλό κήρυγμα του ευαγγελίου δεν θα μπορούσε να εκπληρώσει αυτό το μήνυμα χωρίς την προσθήκη της εγγύτητας του τέλους του.».

Τα άτομα που συμμετείχαν σε αυτό το κίνημα το θεωρούσαν ότι ήταν εκπλήρωση προφητείας, και ισχυρίζονταν ότι μετέδιδαν το μήνυμα της Αποκάλυψης 14:6, 7.

Μαζί με αυτό το κίνημα ξεκίνησε επίσης και η εκπλήρωση της παραβολής των δέκα παρθένων, που καταγράφεται στο Ματθαίου 25, την οποία έδωσε ο Κύριός μας για να απεικονίσει και να τονίσει τα θέματα σχετικά με τη δεύτερη παρουσία Του, και το τέλος του κόσμου, που μόλις είχε διατυπώσει στο Ματθαίου 24. Όσοι ενδιαφέρθηκαν για αυτό το κίνημα βγήκαν να συναντήσουν τον Νυμφίο, δηλαδή, αφυπνίστηκαν ως προς την επικείμενη έλευση του Χριστού, και περίμεναν την επιστροφή Του από τον ουρανό. Ο Νυμφίος άργησε. Το αρχικό χρονικό σημείο προσδοκίας της έλευσης Του ήταν το τέλος του έτους 1843, το οποίο διορθώθηκε σύμφωνα με το εβραϊκό ημερολόγιο για την άνοιξη του 1844. Η ημέρες αυτές πέρασαν, και ο Κύριος δεν ήρθε. Ενώ Εκείνος καθυστερούσε, όλοι έπεσαν σε λήθαργο και αποκοιμήθηκαν. Το ενδιαφέρον του λαού άρχισε να μειώνεται, και οι προσπάθειές τους ατόνησαν καθώς απόρησαν από την απροσδόκητη κατάσταση αμφιβολίας και αβεβαιότητας στην οποία είχαν βρεθεί. Τα μεσάνυχτα ακούστηκε μια κραυγή: “*Να! ο νυμφίος έρχεται· βγείτε έξω σε συνάντησή του.*”. Στα μέσα του χρονικού διαστήματος μεταξύ της άνοιξης του 1844, όπου είχαν υπολογιστεί αρχικώς ότι θα τελείωναν οι 2300 ημέρες, και του φθινοπώρου του 1844, του σημείου στο οποίο αργότερα διαπιστώθηκε ότι πραγματικά οι 2300 ημέρες τελείωναν, ακούστηκε ξαφνικά μια τέτοια κραυγή. Ακούσια, υιοθετήθηκε πράγματι η ίδια φράση: “*Να! ο νυμφίος έρχεται*” . Η αιτία αυτής της ξαφνικής αφύπνισης ήταν η ανακάλυψη ότι η μεγάλη προφητική περίοδος των 2300 ημερών (ετών) του Δανιήλ 8:14 δεν έληγε την άνοιξη του 1844, αλλά εκτεινόταν μέχρι το φθινόπωρο εκείνου του έτους, και κατά συνέπεια ο χρόνος κατά τον οποίο υπέθεταν ότι έπρεπε να περιμένουν την εμφάνιση του Κυρίου δεν είχε περάσει, αλλά ήταν πράγματι προ των θυρών. Εκείνη την περίοδο, η σχέση μεταξύ του τύπου και του πρωτότυπου ως προς τον καθαρισμό του αγιαστηρίου ήταν εν μέρει ορατή. Η προφητεία δήλωνε ότι στο τέλος των 2300 ημερών, το αγιαστήριο έπρεπε να καθαριστεί, και στον τύπο το αγιαστήριο καθαριζόταν τη δέκατη ημέρα του έβδομου μήνα του εβραϊκού έτους. Έχοντας ως βάση αυτόν τον τύπο καθορίστηκε το χρονικό σημείο στο οποίο τελείωναν τα 2300 έτη, το οποίο το φθινόπωρο του 1844 υπολογίστηκε ότι ήταν η 22 Οκτωβρίου. Μεταξύ του μεσοκαλόκαιρου του 1844, όταν το φως πάνω σε αυτά τα θέματα έγινε για πρώτη φορά αντιληπτό, και της ημέρας και του μήνα που υπολογίστηκαν παραπάνω ως το τέλος των 2300 ετών, ίσως κανένα κίνημα δεν επέδειξε ποτέ μεγαλύτερη δραστηριότητα από αυτό σχετικά με την επικείμενη έλευση του Χριστού, και ποτέ δεν επιτεύχθηκαν τόσα πολλά σε ένα τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Ένα θρησκευτικό κύμα σάρωσε αυτή τη χώρα, και το έθνος κλονίστηκε όπως κανένας λαός δεν έχει κλονιστεί από την έναρξη της μεγάλης Μεταρρύθμισης του δέκατου έκτου αιώνα. Το κίνημα αυτό ονομάστηκε «κίνημα του έβδομου μήνα» και οι περιοχές στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ήταν πιο συγκεκριμένα οι Ηνωμένες Πολιτείες και ο Καναδάς.

Το ευρύτερο κίνημα όμως σχετικά με τη δεύτερη έλευση του Χριστού, και η διακήρυξη ότι “*ήρθε η ώρα της κρίσης του*”, δεν περιορίστηκε σε αυτήν την ήπειρο. Ήταν παγκόσμιο. Από αυτή την άποψη εκπλήρωσε την διακήρυξη του αγγέλου “*σε κάθε έθνος και φυλή και γλώσσα και λαό*”. Στο Advent Tracts, Τόμος II, σελ. 135, παρατίθεται ο Mourant Brock, Άγγλος συγγραφέας, όπου λέει: —

«Δεν υπάρχει μόνο στη Μεγάλη Βρετανία η προσδοκία της εγγύτητας της

επιστροφής του Λυτρωτή, και υψώνεται η φωνή της προειδοποίησης, αλλά και στην Αμερική, στην Ινδία και στην Ευρώπη». Στην Αμερική, περίπου τριακόσιοι ιεροκήρυκες του Λόγου κηρύττουν "*τούτο το ευαγγέλιο της βασιλείας*", ενώ σε αυτή τη χώρα (Μεγάλη Βρετανία), περίπου επτακόσιοι από την Εκκλησία της Αγγλίας υψώνουν την ίδια κραυγή».

Ο Δρ. Joseph Wolff ταξίδεψε στην Ευδαίμονα Αραβία, μέσα από την περιοχή που κατοικείται από τους απογόνους του Οβάβ, του πεθερού του Μωυσή. Στην «Αποστολή στη Μπουχάρα», μιλάει για ένα βιβλίο που είδε στην Υεμένη:

«Οι Άραβες αυτού του τόπου έχουν ένα βιβλίο που ονομάζεται «Σίρα», το οποίο ασχολείται με τη *δεύτερη έλευση του Χριστού και τη ένδοξη βασιλεία Του!* Στην Υεμένη, πέρασα έξι ημέρες με τους Ρηχαβίτες. «Δεν πίνουν κρασί, δεν φυτεύουν αμπέλια, δεν σπέρνουν σπόρους, ζουν σε σκηνές και θυμούνται τα λόγια του Ιωναδάβ, του γιου του Ρηχάβ». Μαζί τους ήταν τα παιδιά του Ισραήλ από τη φυλή Δαν, που κατοικούν κοντά στην Τερίμ στο Χαντραμαούτ, *τα οποία περιμένουν, από κοινού με τα παιδιά του Ρηχάβ, την ταχεία άφιξη του Μεσσία στα σύννεφα του ουρανού*».

Η Voice of the Church, υπό D. T. Taylor , σελ. 342-344, μιλάει ως εξής σχετικά με την ευρεία διάδοση της πίστης στην επικείμενη έλευση: —

«Στη Βυρτεμβέργη, υπάρχει μια χριστιανική κοινότητα που αριθμεί εκατοντάδες, οι οποίοι προσβλέπουν στην επικείμενη έλευση του Χριστού. Μια άλλη κοινότητα με παρόμοια πίστη υπάρχει στις ακτές της Κασπίας, οι Μαλακάνοι, ένα μεγάλο σώμα διαφωνούντων προερχόμενοι από τη Ρωσική Ορθόδοξη Εκκλησία, που κατοικούν στις ακτές της Βαλτικής - ένας πολύ ευσεβής λαός, για τον οποίο λέγεται: «Λαμβάνοντας μόνο τη Βίβλο ως σύμβολο της πίστης τους, ο κανόνας της πίστης τους είναι απλά η Αγία Γραφή» - χαρακτηρίζονται από την «προσδοκία της άμεσης και ορατής βασιλείας του Χριστού στη γη». Στη Ρωσία, το δόγμα της έλευσης και της βασιλείας του Χριστού κηρύσσεται σε κάποιο βαθμό και γίνεται δεκτό από πολλούς από την κατώτερη τάξη. Έχει διαδοθεί εκτενώς στη Γερμανία, ιδιαίτερα στο νότιο τμήμα μεταξύ των Μοραβών. Στη Νορβηγία, χάρτες και βιβλία για την έλευση έχουν κυκλοφορήσει εκτενώς και το δόγμα έχει γίνει δεκτό από πολλούς. Μεταξύ των Τατάρων στην Ταταρία, επικρατεί μια προσδοκία για την έλευση του Χριστού, περίπου αυτόν τον καιρό. Αγγλικές και αμερικανικές δημοσιεύσεις σχετικά με αυτή τη διδασκαλία έχουν σταλεί στην Ολλανδία, τη Γερμανία, την Ινδία, την Ιρλανδία, την Κωνσταντινούπολη, τη Ρώμη και σχεδόν σε κάθε ιεραποστολικό σταθμό στον κόσμο. Στα Νησιά Τέρκς, έχει γίνει σε κάποιο βαθμό δεκτή από τους Γουεσλεϊανούς.»

«Ο κ. Φοξ, ένας Σκωτσέζος ιεραπόστολος στη φυλή Τελούγκου, πίστευε στην επικείμενη έλευση του Χριστού. Ο James McGregor Bertram, ένας Σκωτσέζος ιεραπόστολος του τάγματος των Βαπτιστών στην Αγία Ελένη, έχει διαδώσει εκτενώς την κραυγή σε αυτό το νησί, κάνοντας πολλούς προσήλυτους και προχιλιαστές. Έχει επίσης κηρύξει στη Νότια Αφρική στους ιεραποστολικούς σταθμούς εκεί. Ο David N. Lord μας πληροφορεί ότι ένα μεγάλο ποσοστό των ιεραποστόλων που έχουν πάει από τη Μεγάλη Βρετανία για να γνωστοποιήσουν το ευαγγέλιο στους ειδωλολάτρες και που τώρα εργάζονται στην Ασία και την Αφρική, είναι μιλλεναριανιστές, και ο Joseph Wolff, D. D., σύμφωνα με τα ημερολόγιά του, μεταξύ των ετών 1821 και 1845, διακήρυξε την ταχεία έλευση του Κυρίου, στην Παλαιστίνη, την Αίγυπτο, στις ακτές της Ερυθράς Θάλασσας, τη Μεσοποταμία, την Κριμαία, την Περσία, τη Γεωργία, σε όλη την Οθωμανική αυτοκρατορία, στην Ελλάδα, την Αραβία, το Τουρκιστάν, τη Μπουχάρα, το Αφγανιστάν, το Κασμίρ, το

Ινδουστάν, το Θιβέτ, την Ολλανδία, τη Σκωτία και την Ιρλανδία, στην Κωνσταντινούπολη, την Ιερουσαλήμ, την Αγία Ελένη, επίσης σε πλοία στη Μεσόγειο, και στη Νέα Υόρκη σε όλα τα δόγματα. Δηλώνει ότι έχει κηρύξει σε Εβραίους, Τούρκους, Μωαμεθανούς, Πάρσους, Ινδουιστές, Χαλδαίους, Yeseedes, Σύρους, Σαβαίους, σε πασάδες, σεΐχηδες, σάχηδες, τους βασιλιάδες της Organtsh και της Μπουχάρα, τη βασίλισσα της Ελλάδας, κλπ. και για το αξιοσημείωτο έργο του, ο Investigator λέει: «Κανένα άτομο δεν έχει, ίσως, δώσει μεγαλύτερη δημοσιότητα στο μήνυμα της δεύτερης παρουσίας του Κυρίου Ιησού Χριστού από ό,τι αυτός ο γνωστός σε όλο τον κόσμο ιεραπόστολος. Όπου κι αν πηγαίνει, διακηρύττει την επικείμενη έλευση του Μεσσία εν δόξη.»

Ο Πρεσβύτερος J. N. Andrews, στο έργο του για τα Τρία Μηνύματα της Αποκάλυψης 14:6-12, σελ. 32-35, αναφέρει τα εξής σχετικά με το υπό εξέταση μήνυμα: —

«Κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι αυτή η παγκόσμια προειδοποίηση για την επικείμενη κρίση έχει δοθεί. Τα στοιχεία που προσκομίζονται για την υποστήριξή της αξίζουν την προσοχή μας, καθώς παρέχουν την πιο καθοριστική μαρτυρία ότι ήταν ένα μήνυμα από τον Ουρανό.»

«Όλες οι μεγάλες προφητείες της ιστορίας του κόσμου αποδείχθηκαν ότι έχουν ολοκληρωθεί στην παρούσα γενιά. Η μεγάλη προφητική αλυσίδα του Δανιήλ 2, καθώς και εκείνες των κεφαλαίων 7, 8, 11 και 12, αποδείχθηκε ότι μόλις ολοκληρώθηκαν. Το ίδιο ίσχυε και για την προφητική περιγραφή από τον Κύριο μας της οικονομίας του ευαγγελίου, Ματθαίου 24, Μάρκου 13, Λουκά 21. Οι προφητικές περίοδοι του Δανιήλ 7, 8, 9, 12 της Αποκάλυψης 11, 12, 13, αποδείχθηκαν ότι εναρμονίζονται και όλες μαζί υποστηρίζουν αυτή τη μεγάλη διακήρυξη. Τα σημεία στους ουρανούς, στη γη και στη θάλασσα, στην εκκλησία και μεταξύ των εθνών, με μία φωνή έδωσαν μαρτυρία για την προειδοποίηση που απηύθυνε ο Θεός στην ανθρώπινη οικογένεια, Ιωήλ 2:30,31, Ματθαίου 24:29-31, Μάρκου 13:24-26, Λουκά 21:25-36, Β΄ Τιμόθεου 3, Β΄ Πέτρου 3, Αποκάλυψη 6:12,13. Εκτός από τα πολλά αποδεικτικά στοιχεία στα οποία βασίστηκε αυτή η προειδοποίηση, η μεγάλη έκχυση του Αγίου Πνεύματος σε σχέση με αυτή τη διακήρυξη έθεσε τη σφραγίδα του Ουρανού ως προς στην αλήθεια της.»

«Η προειδοποίηση του Ιωάννη του Βαπτιστή, η οποία επρόκειτο να προετοιμάσει το δρόμο για την πρώτη έλευση του Κυρίου μας, ήταν βραχείας διάρκειας και περιορισμένης έκτασης. Για κάθε προφητική μαρτυρία που υποστήριξε το έργο του Ιωάννη, έχουμε αρκετές που υποστηρίζουν τη διακήρυξη της επικείμενης έλευσης του Χριστού. Ο Ιωάννης δεν είχε τη βοήθεια του τύπου για να διαδώσει τη διακήρυξή του, ούτε την ευκολία των αρμάτων του Ναούμ. Ήταν ένας ταπεινός άνθρωπος, ντυμένος με τρίχες καμήλας, και δεν έκανε θαύματα. Αν οι Φαρισαίοι και οι νομικοί, αρνούμενοι να βαπτιστούν από τον Ιωάννη απέρριψαν τις νουθεσίες του Θεού, πόσο μεγάλη πρέπει να είναι η ενοχή εκείνων που απορρίπτουν την προειδοποίηση που έστειλε ο Θεός για να προετοιμάσει το δρόμο της δεύτερης έλευσης!»

«Εκείνοι που περίμεναν τον Κύριο το 1843 και το 1844 απογοητεύτηκαν. Αυτό το γεγονός είναι για πολλούς επαρκής λόγος για την απόρριψη όλων των μαρτυριών σχετικά με το γεγονός αυτό. Αναγνωρίζουμε την απογοήτευση, αλλά δεν μπορούμε να αναγνωρίσουμε ότι αυτό παρέχει έναν δίκαιο λόγο για να αρνηθούμε το χέρι του Θεού σε αυτό το έργο. Η εβραϊκή εκκλησία απογοητεύτηκε όταν, στο τέλος του έργου του Ιωάννη του Βαπτιστή, ο Ιησούς παρουσίασε τον εαυτό του ως τον υποσχεμένο Μεσσία. Οι

έμπιστοι μαθητές Του ήταν πολύ θλιβερά απογοητευμένοι όταν αυτός που περίμεναν να ελευθερώσει τον Ισραήλ συνελήφθη και θανατώθηκε από πονηρούς ανθρώπους. Μετά την ανάσταση Του, όταν περίμεναν να αποκαταστήσει ξανά τη βασιλεία στον Ισραήλ, δεν μπορούσαν παρά να απογοητευτούν και πάλι όταν κατάλαβαν ότι πήγαινε προς τον Πατέρα Του και ότι θα έμεναν για μεγάλο χρονικό διάστημα σε θλίψη και αγωνία. Το ότι ένοιωσαν απογοήτευση, δεν σημαίνει ότι ο Θεός σταμάτησε να καθοδηγεί τον λαό Του. Η απογοήτευσή τους θα έπρεπε να τους οδηγήσει να διορθώσουν τα λάθη τους και όχι να τους οδηγήσει να εγκαταλείψουν την εμπιστοσύνη τους στον Θεό. Εξαιτίας της απογοήτευσης τους, οι υιοί Ισραήλ, όταν ήταν στην έρημο, αρνιόντουσαν συχνά τη θεϊκή καθοδήγηση. Όλα αυτά παρατίθενται ως νουθεσία για εμάς, ώστε να μην ακολουθήσουμε το ίδιο παράδειγμα απιστίας.»

«Πρέπει να είναι προφανές σε κάθε μελετητή των Γραφών ότι ο άγγελος που διακηρύττει την ώρα της Κρίσης του Θεού δεν δίνει το τελευταίο μήνυμα ελέους. Η Αποκάλυψη 14 παρουσιάζει δύο επόμενες, μεταγενέστερες διακηρύξεις μηνυμάτων πριν από το κλείσιμο της θύρας της χάρης για τον άνθρωπο. Αυτό το γεγονός από μόνο του είναι αρκετό για να αποδείξει ότι η έλευση του Κυρίου δεν θα λάβει χώρα πριν ολοκληρωθούν η δεύτερη και η τρίτη διακήρυξη. Το ίδιο πράγμα μπορεί επίσης να φανεί από το γεγονός ότι μετά τον όρκο του άγγελου του κεφαλαίου 10 ότι ο καιρός δεν θα υπάρχει πλέον, αναγγέλλεται ένα άλλο έργο προφητείας ενώπιον πολλών ανθρώπων και εθνών. Βλέπουμε επομένως ότι ο πρώτος άγγελος κηρύττει ότι ήρθε η ώρα της Κρίσης του Θεού, κηρύττει δηλαδή το τέλος των προφητικών περιόδων, και ότι αυτός είναι ο καιρός που ορκίζεται ότι δεν θα υπάρχει πλέον.

«Η Κρίση [διερευνητικό σκέλος] αναγκαστικά αρχίζει πριν από την έλευση του Χριστού, γιατί όταν έρχεται ο Χριστός, έρχεται για να εκτελέσει την κρίση (Ιούδα 14,15, Αποκάλυψη 22:12, 2 Τιμόθεου 4:1), και με τον ήχο της τελευταίας σάλπιγγας χορηγεί την αθανασία σε κάθε έναν από τους δίκαιους και προσπερνά όλους τους ασεβείς. Η διερευνητική κρίση προηγείται επομένως της εκτέλεσης της από τον Σωτήρα. Σε αυτό το διερευνητικό έργο, είναι αρμοδιότητα του Πατέρα να προεδρεύσει, όπως ορίζεται στο Δανιήλ 7. Με αυτό το δικαστήριο, ο Υιός ολοκληρώνει το έργο Του ως αρχιερέας και στέφεται βασιλιάς. Από εκεί, έρχεται στη γη για να εκτελέσει τις αποφάσεις του Πατέρα Του. Ο πρώτος άγγελος αναγγέλλει αυτό ακριβώς το έργο κρίσης του Πατέρα.»

«Η μεγάλη περίοδος των 2300 ημερών, η οποία ήταν η πιο σημαντική προφητεία για τον καθορισμό του ορισμένου χρόνου γι αυτή την διακήρυξη, εκτείνεται έως τον καθαρισμό του αγιαστηρίου. Το γεγονός ότι ο καθαρισμός του αγιαστηρίου δεν αφορά κάποιον καθαρισμό κανενός μέρους της γης, αλλά είναι το τελευταίο έργο του μεγάλου Αρχιερέα μας στην ουράνια σκηνή πριν από την έλευσή Του στη γη, έχει αποδειχθεί σαφώς, (βλέπε σχόλια στο Δανιήλ 8:14). Βλέπουμε επίσης ότι ενώ πραγματοποιείται το έργο του καθαρισμού του αγιαστηρίου, διακηρύσσεται παράλληλα και το τελευταίο μήνυμα ελέους προς την ανθρωπότητα. Οι προφητικές περίοδοι επομένως, και η διακήρυξη που βασίζεται σε αυτές, δεν εκτείνονται χρονικά μέχρι την έλευση του Κυρίου».

Το ότι το λάθος που έκαναν οι Αντβεντιστές το 1844 δεν ήταν ως προς τον χρόνο, έχει αποδειχθεί από την εξήγηση των εβδομήντα εβδομάδων και των 2300 ημερών στο Δανιήλ 9. Το ότι το λάθος ήταν ως προς τη φύση του γεγονότος που επρόκειτο να συμβεί στο τέλος εκείνων των ημερών, έχει αποδειχθεί στον σχολιασμό σχετικά με το αγιαστήριο

στο Δανιήλ 8. Υπέθεσαν ότι η γη ήταν το αγιαστήριο και ότι ο καθαρισμός της επρόκειτο να πραγματοποιηθεί με φωτιά κατά την εμφάνιση του Κυρίου στον ουρανό, επομένως ήταν φυσικό να περιμένουν την εμφάνιση του Χριστού στο τέλος αυτών των ημερών. Λόγω της παρανόησης αυτού του σημείου, αντιμετώπισαν μια συντριπτική απογοήτευση, παρόλο που όσα διακήρυττε η προφητεία και όλα όσα δικαιολογημένα έπρεπε να περιμένουν, πραγματοποιήθηκαν με απόλυτη ακρίβεια εκείνη την εποχή. Τότε ξεκίνησε ο καθαρισμός του αγιαστηρίου, αλλά αυτό δεν έφερε τον Χριστό σε αυτή τη γη, γιατί η γη δεν είναι το αγιαστήριο, και ο καθαρισμός του δεν έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή της γης, γιατί πραγματοποιείται με το αίμα μιας θυσίας, όχι με φωτιά. Η εκκλησία τότε γεύτηκε την πικρία του μικρού βιβλίου, Αποκάλυψη 10:10. Πραγματοποιήθηκε τότε και η έλευση κάποιου σαν Υιό ανθρώπου, όχι σε αυτή τη γη, αλλά προς τον Παλαιό των ημερών, Δανιήλ 7:13,14. Αυτή ήταν η έλευση του Νυμφίου στον γάμο, όπως αναφέρεται στην παραβολή των δέκα παρθένων στο Ματθαίου 25. Έχουμε μιλήσει για την κραυγή του μεσονυκτίου αυτής της παραβολής το καλοκαίρι του 1844. Οι μωρές παρθένες είπαν τότε στις φρόνιμες: "*Δώστε μας από το λάδι σας· επειδή, τα λυχνάρια μας σβήνουν.*". Οι φρόνιμες απάντησαν: "*πηγαίνετε σ' αυτούς που πουλάνε, και αγοράστε για τον εαυτό σας.*". Και ενώ πήγαιναν να αγοράσουν, ο Νυμφίος ήρθε. Αυτή δεν είναι η έλευση του Χριστού σε αυτή τη γη, γιατί είναι μια έλευση που προηγείται του γάμου, αλλά ο γάμος, δηλαδή, η υποδοχή της βασιλείας (βλέπε κεφάλαιο 21), η οποία πρέπει να προηγηθεί της έλευσης Του σε αυτή τη γη για να πάρει μαζί τον λαό Του, που θα είναι οι καλεσμένοι στο γαμήλιο δείπνο, Λουκά 19:12, Αποκάλυψη 19:7-9. Αυτή η έλευση, στην παραβολή, πρέπει επομένως να είναι η ίδια με την έλευση προς τον Παλαιό των ημερών για την οποία γίνεται λόγος στο Δανιήλ 7:13,14.

Όσοι ήταν έτοιμοι μπήκαν μαζί Του στο γάμο, και η πόρτα έκλεισε. Αφού ο Νυμφίος έρθει στο γάμο, γίνεται εξέταση των καλεσμένων για να διαπιστωθεί ποιοι είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν στην τελετή, σύμφωνα με την παραβολή του Ματθαίου 22:1-13. Το τελευταίο πράγμα πριν από το γάμο, είναι η είσοδος του Βασιλιά για να δει τους καλεσμένους, για να διαπιστώσει αν όλοι είναι σωστά ντυμένοι με το γαμήλιο ένδυμα, και όποιος, μετά από κατάλληλη εξέταση, βρεθεί με το ένδυμα και γίνει δεκτός από τον Βασιλιά, δεν χάνει ποτέ ξανά αυτό το ένδυμα, αλλά είναι σίγουρος για την αθανασία. Το ζήτημα αυτό της καταλληλότητας για τη βασιλεία μπορεί να καθοριστεί μόνο από την διερευνητική Κρίση του αγιαστηρίου. Αυτό το τελικό έργο στο αγιαστήριο, επομένως, που είναι ο καθαρισμός του αγιαστηρίου, και ο εξιλασμός, δεν είναι τίποτα άλλο από την εξέταση των καλεσμένων για να διαπιστωθεί ποιοι φορούν το γαμήλιο ένδυμα και ποιοι όχι, και, κατά συνέπεια, μέχρι να ολοκληρωθεί αυτό το έργο, δεν μπορεί να καθοριστεί ποιοι είναι «έτοιμοι» να εισέλθουν στον γάμο. "*και οι έτοιμες μπήκαν μαζί του μέσα στους γάμους, και η θύρα κλείστηκε.*". Με αυτή τη σύντομη περιγραφή, ξεκινάμε από τη στιγμή που ο Νυμφίος έρχεται στον γάμο, διανύουμε ολόκληρη την περίοδο του καθαρισμού του αγιαστηρίου, δηλαδή της εξέτασης των καλεσμένων και όταν αυτή ολοκληρωθεί, καταλήγουμε στο σημείο που η περίοδος χάρης θα τελειώσει για τον άνθρωπο και η θύρα θα κλείσει.

Η σύνδεση της παραβολής με το υπό εξέταση μήνυμα είναι τώρα εμφανής. Φέρνει στο φως μια περίοδο κατά την οποία οι καλεσμένοι για τον γάμο του Αρνίου πρέπει να προετοιμαστούν. Η περίοδος αυτή είναι το έργο της Κρίσης την οποία αναγγέλλει το

μήνυμα όταν δηλώνει: "*Ήρθε η ώρα της Κρίσης του*". Το μήνυμα αυτό έπρεπε να διακηρυχθεί με δυνατή φωνή. Όπως και έγινε, πράγματι διακηρύχθηκε με δύναμη μεταξύ των ετών 1840-44, και πιο συγκεκριμένα μέσω του κινήματος του έβδομου μήνα του έτους 1844. Έτσι φθάσαμε στο τέλος των 2300 ημερών και τότε άρχισε το έργο της Κρίσης καθώς ο Χριστός ξεκίνησε το έργο του καθαρισμού του αγιαστηρίου.

Όπως έχουμε ήδη δείξει, αυτό δεν οδήγησε στο κλείσιμο της θύρας της χάρης για την ανθρωπότητα, αλλά στην περίοδο της διερευνητικής Κρίσης. Στην περίοδο αυτής της Κρίσης ζούμε τώρα, και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου διακηρύσσονται και άλλα μηνύματα, όπως δηλώνει παρακάτω η προφητεία.

Το Δεύτερο Μήνυμα. — Το μήνυμα αυτό, το οποίο ακολουθεί το πρώτο, διακηρύσσει (εδάφιο 8) αυτά τα λίγα λόγια: "*Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα, η μεγάλη πόλη· επειδή, από το κρασί τού θυμού τής πορνείας της πότισε όλα τα έθνη.*". Η χρονολογία αυτού του μηνύματος καθορίζεται, σε μεγάλο βαθμό, από εκείνη του πρώτου μηνύματος. Όπως είναι φανερό δεν μπορεί να προηγηθεί του πρώτου, αλλά, όπως έχει αποδειχθεί, περιορίζεται στις έσχατες ημέρες, ωστόσο, πρέπει να δοθεί πριν από το τέλος, γιατί καμία κίνηση αυτού του είδους δεν είναι δυνατή μετά από αυτό το γεγονός. Αποτελεί επομένως μέρος της διακήρυξης εκείνου του θρησκευτικού κινήματος που εμφανίζεται κατά τις έσχατες ημέρες, το οποίο κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην έλευση του Χριστού.

Επόμενο είναι να προκύψουν ερωτήματα όπως: Τι εννοείται με τον όρο Βαβυλώνα; Ποια είναι η πτώση της, και πώς εκπληρώνεται; Όσον αφορά την ετυμολογία της λέξης, μπορούμε να μάθουμε κάτι από τα σχόλια στα εδάφια της Γένεσης 10:10 και 11:9. Η αρχή της βασιλείας του Νεβρώδ ήταν η Βαβέλ, δηλαδή η Βαβυλώνα, και ο τόπος ονομάστηκε έτσι επειδή ο Θεός σύγχυσε εκεί τη γλώσσα των ανθρώπων που οικοδομούσαν τον πύργο, και έτσι η λέξη σημαίνει σύγχυση. Η λέξη χρησιμοποιείται εδώ μεταφορικά για να δηλώσει τη μεγάλη συμβολική πόλη του βιβλίου της Αποκάλυψης, πιθανώς λόγω της σημασίας του όρου και των συνθηκών από τις οποίες προήλθε. Αναφέρεται σε κάτι του οποίου το κύριο χαρακτηριστικό θα μπορούσε να συνοψιστεί στη λέξη «σύγχυση».

Υπάρχουν μόνο τρία πιθανά πράγματα για τα οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί αυτή η λέξη, αυτά είναι: (1) ο αποστάτης θρησκευτικός κόσμος γενικά, (2) η παπική εκκλησία ειδικότερα και (3) η πόλη της Ρώμης. Εξετάζοντας αυτούς τους όρους, θα δείξουμε πρώτα τι δεν είναι η Βαβυλώνα.

1. Η Βαβυλώνα δεν περιορίζεται στην Ρωμαϊκή Εκκλησία. Δεν αμφισβητείται το ότι αυτή η εκκλησία είναι ένα πολύ εξέχον συστατικό τμήμα της μεγάλης Βαβυλώνας. Η περιγραφή του κεφαλαίου 17 φαίνεται να ταιριάζει ιδιαίτερα σε αυτήν την εκκλησία. Το όνομα όμως που φέρει στο μέτωπό της, "*Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων τής γης.*", αποκαλύπτει ότι διαθέτει οικογενειακούς δεσμούς. Αν αυτή η εκκλησία είναι η μητέρα, ποιες είναι οι κόρες; Το γεγονός ότι γίνεται λόγος για αυτές τις κόρες δείχνει ότι υπάρχουν και άλλα θρησκευτικά σώματα εκτός από τη Ρωμαϊκή Εκκλησία που υπονοούνται με αυτόν τον χαρακτηρισμό. Όπως προείπαμε, το μήνυμα αυτό συνδέετε με μια έκκληση: "*Βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου*" (Αποκάλυψη 18:1-4), και καθώς αυτό το μήνυμα απευθύνεται στην παρούσα γενιά, συνεπάγεται ότι, αν καμία άλλη εκκλησία εκτός από τη Ρωμαϊκή δεν περιλαμβάνεται στη Βαβυλώνα, τότε ο λαός του Θεού που πρέπει να κληθεί να βγει έξω βρίσκεται, ως σώμα, μόνο μέσα σε αυτήν την εκκλησία. Αυτό το συμπέρασμα όμως, κανένας Προτεστάντης, τουλάχιστον, δεν θα ήταν πρόθυμος

να υιοθετήσει.

2. Η Βαβυλώνα δεν είναι η πόλη της Ρώμης. Το επιχείρημα που χρησιμοποιείται για να δείξει ότι η Βαβυλώνα της Αποκάλυψης είναι η πόλη της Ρώμης έχει ως εξής: «Ο άγγελος είπε στον Ιωάννη ότι η γυναίκα που είδε ήταν η μεγάλη πόλη που βασιλεύει πάνω στους βασιλιάδες της γης, και ότι τα επτά κεφάλια του θηρίου είναι επτά βουνά πάνω στα οποία κάθεται η γυναίκα». Έπειτα, αναζητώντας μια πόλη με βουνά, με την κυριολεκτική τους σημασία, βρίσκουν ότι η Ρώμη είναι χτισμένη πάνω σε επτά λόφους, και έτσι θεωρούν ότι το κείμενο αναφέρεται στην πραγματική Ρώμη. Η αρχή στην οποία βασίζεται αυτή η ερμηνεία είναι η υπόθεση ότι η εξήγηση ενός συμβόλου πρέπει πάντα να είναι κυριολεκτική. Η αρχή αυτή καταρρέει αν μπορεί να αποδειχθεί ότι τα σύμβολα μερικές φορές εξηγούνται αντικαθιστώντας τα με άλλα σύμβολα και στη συνέχεια εξηγώντας τα δεύτερα. Αυτό μπορεί εύκολα να γίνει. Στην Αποκάλυψη 11:3, αναφέρεται το σύμβολο των δύο μαρτύρων. Το επόμενο εδάφιο αναφέρει: "*Αυτά είναι τα δύο ελιόδεντρα, και οι δύο λυχνίες, που στέκονται μπροστά στον Θεό τής γης.*". Σε αυτήν την περίπτωση, το πρώτο σύμβολο λέγεται ότι είναι το ίδιο με ένα άλλο σύμβολο που αλλού εξηγείται σαφώς. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που έχουμε ενώπιόν μας. "*Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά*" και "*Η γυναίκα που είδες είναι η μεγάλη πόλη*" δεν είναι δύσκολο να δείξουμε ότι τα βουνά και η πόλη, χρησιμοποιούνται και τα δύο συμβολικά. Ας προσέξει ο αναγνώστης τα ακόλουθα σημεία: —

(1.) Στο κεφάλαιο 13 πληροφορούμαστε ότι ένα από τα επτά κεφάλια τραυματίστηκε θανάσιμα. Αυτό το κεφάλι, επομένως, δεν μπορεί να είναι ένα κυριολεκτικό βουνό, γιατί θα ήταν ανοησία να μιλήσουμε για τραυματισμό ενός βουνού θανάσιμα.

(2.) Κάθε ένα από τα επτά κεφάλια έχει ένα στέμμα πάνω του. Ποιος όμως είδε ποτέ ένα κυριολεκτικό βουνό με ένα στέμμα πάνω του;

(3.) Τα επτά κεφάλια έχουν προφανώς χρονική διαδοχή, γιατί διαβάζουμε: "*πέντε έπεσαν, και ο ένας είναι, ο άλλος δεν ήρθε ακόμα*", Αποκάλυψη 17:10. Οι επτά λόφοι πάνω στους οποίους είναι χτισμένη η Ρώμη δεν είναι διαδοχικοί και θα ήταν παράλογο μια τέτοια διατύπωση να χρησιμοποιείται γι' αυτούς.

(4.) Σύμφωνα με το Δανιήλ 7:6, και σε σύγκριση με το Δανιήλ 8:8, 22, τα κεφάλια υποδηλώνουν κυβερνήσεις, και σύμφωνα με το Δανιήλ 2:35,44, Ιερεμίας 51:25, τα βουνά υποδηλώνουν βασίλεια. Σύμφωνα με αυτά τα δεδομένα, η εκδοχή της Αποκάλυψης 17:9, 10 που δίνεται από τον καθηγητή Whiting, αφαιρεί κάθε ασάφεια: "*Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα. Και είναι επτά βασιλιάδες*:". Φαίνεται λοιπόν ότι ο άγγελος συμβολίζει τα κεφάλια με βουνά, και στη συνέχεια εξηγεί ότι τα βουνά είναι επτά διαδοχικοί βασιλιάδες ή μορφές διακυβέρνησης. Η σημασία του συμβόλου μεταφέρεται από το ένα σύμβολο στο άλλο, και στη συνέχεια δίνεται μια εξήγηση για το δεύτερο σύμβολο.

Από το προηγούμενο επιχείρημα, προκύπτει ότι η "*γυναίκα*" δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει μια κυριολεκτική πόλη, επειδή τα βουνά πάνω στα οποία κάθεται είναι συμβολικά και μια κυριολεκτική πόλη δεν μπορεί να κάθεται πάνω σε συμβολικά βουνά. Επιπλέον, η Ρώμη ήταν η έδρα του δράκοντα του κεφαλαίου 12, και η έδρα αυτή μεταφέρθηκε στο θηρίο (Αποκάλυψη 13:2), καθιστώντας την έτσι έδρα του θηρίου. Αν παίρναμε την έδρα, στην οποία κάθεται το θηρίο, και την κάναμε μια γυναίκα που κάθεται πάνω στο θηρίο, θα μπερδεύαμε τα σύμβολα

(5.) Αν η πόλη της Ρώμης ήταν η Βαβυλώνα της Αποκάλυψης, τα εδάφια του κεφαλαίου 18:1-4 θα ήταν παραλογισμός, γιατί σε αυτή την περίπτωση η πτώση της Βαβυλώνας θα ήταν η ανατροπή και η καταστροφή της πόλης, στην πραγματικότητα, η ολοκληρωτική της καταστροφή με φωτιά, σύμφωνα με το εδάφιο 8. Σημειώστε όμως τι συμβαίνει μετά την πτώση της. Η Βαβυλώνα γίνεται κατοικία δαιμόνων, το κρησφύγετο κάθε ακάθαρτου πνεύματος και κλουβί κάθε ακάθαρτου και μισητού πουλιού. Πώς μπορεί αυτό να συμβεί σε μια πόλη αφού αυτή η πόλη καταστραφεί, ακόμη και αν αυτή έχει καεί ολοσχερώς με φωτιά; Αλλά ακόμα χειρότερα, μετά από όλα αυτά ακούγεται μια φωνή, που λέει: "*Να βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου*". Στη Ρώμη βρίσκεται ο λαός του Θεού; — Όχι σε ένα μεγάλο βαθμό, ακόμη και στην καλύτερη κατάστασή της. Πόσοι όμως μπορούμε να υποθέσουμε ότι εξακολουθούν να είναι εκεί, ώστε να κληθούν να βγουν έξω, αφού η πόλη έχει καεί με φωτιά; Δεν θεωρούμε ότι είναι απαραίτητο να πούμε περισσότερα για να δείξουμε ότι η Βαβυλώνα δεν μπορεί να είναι η πόλη της Ρώμης.

3. Η Βαβυλώνα συμβολίζει την παγκόσμια κοσμική εκκλησία. Αφού είδαμε ότι καμία από τις άλλες πιθανότητες δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε αυτήν, θα πρέπει να συμβολίζει αυτό. Δεν μπορούμε όμως να μείνουμε σε αυτόν τον a priori συλλογισμό ως προς αυτό το θέμα. Βαβυλώνα είναι το όνομα μιας γυναίκας. Μια γυναίκα, όταν χρησιμοποιείται ως σύμβολο, συμβολίζει μια εκκλησία. Η γυναίκα του κεφαλαίου 12 είδαμε ότι συμβολίζει μια εκκλησία. Η γυναίκα του κεφαλαίου 17 θα πρέπει αναμφίβολα να ερμηνευθεί ότι συμβολίζει επίσης μια εκκλησία. Ο χαρακτήρας της γυναίκας καθορίζει τον χαρακτήρα της εκκλησίας που εκπροσωπείται, μια αγνή γυναίκα αντιπροσωπεύει μια αγνή εκκλησία ενώ μια ανήθικη γυναίκα συμβολίζει μια ακάθαρτη ή αποστάτιδα εκκλησία. Η γυναίκα Βαβυλώνα είναι η ίδια πόρνη, αλλά και μητέρα θυγατέρων που είναι σαν κι αυτήν. Αυτό το γεγονός, καθώς και το ίδιο το όνομα δείχνουν ότι η Βαβυλώνα δεν περιορίζεται σε ένα μόνο εκκλησιαστικό σώμα, αλλά πρέπει να αποτελείται από πολλά. Πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα ομοειδή της και να αντιπροσωπεύει ολόκληρη τη διεφθαρμένη, αποστάτιδα εκκλησία της γης. Αυτό ίσως εξηγεί τη διατύπωση της Αποκάλυψης 18:24, η οποία αναφέρει ότι όταν ο Θεός ζητήσει από τη μεγάλη Βαβυλώνα το αίμα των μαρτύρων του, σε αυτήν θα βρεθεί "*το αίμα προφητών και αγίων, και όλων των σφαγμένων επάνω στη γη*". Η Ελληνική [Ορθόδοξη] Εκκλησία είναι η επίσημη εκκλησία της Ρωσίας και της Ελλάδας. Η Λουθηρανική Εκκλησία είναι η επίσημη εκκλησία της Πρωσίας, της Ολλανδίας, της Σουηδίας, της Νορβηγίας και ενός μέρους των μικρότερων γερμανικών κρατιδίων. η Αγγλία έχει τον Επισκοπισμό [Αγγλικανισμό] ως την κρατική θρησκεία της, ενώ άλλες χώρες έχουν κι αυτές τις επίσημες θρησκείες τους και αντιτίθενται με ζήλο στους διαφωνούντες. Η Βαβυλώνα έχει μεθύσει όλα τα έθνη με το κρασί της πορνείας της, δηλαδή, με τις ψευδείς διδασκαλίες της. Επομένως, δεν μπορεί να συμβολίζει τίποτα λιγότερο από την παγκόσμια κοσμική εκκλησία.

Η μεγάλη πόλη, η Βαβυλώνα, αναφέρεται ότι αποτελείται από τρία τμήματα. Έτσι, οι μεγάλες θρησκείες του κόσμου μπορούν να ταξινομηθούν κάτω από τρεις κεφαλές. Η πρώτη, η παλαιότερη και η πιο διαδεδομένη είναι ο παγανισμός, ο οποίος συμβολίζεται ξεχωριστά με τη μορφή ενός δράκου, η δεύτερη είναι η μεγάλη αποστάτιδα, η ρωμαϊκή εκκλησία, που συμβολίζεται από το θηρίο και η τρίτη είναι οι κόρες της, δηλαδή οι απόγονοι αυτής της εκκλησίας. Κάτω από αυτήν την κεφαλή βρίσκεται το δικέρατο θηρίο, αν και αυτό δεν τα περιλαμβάνει όλα. Ο πόλεμος, η καταπίεση, η συμμόρφωση με τον

κόσμο, η λατρεία του μαμωνά, η δύναμη του δόγματος, η επιδίωξη της ηδονής και η διατήρηση πολλών από τις πλάνες της παλιάς ρωμαϊκής εκκλησίας, προσδιορίζουν, με θλιβερή και πιστή ακρίβεια, το μεγάλο σώμα των προτεσταντικών εκκλησιών ως ένα σημαντικό συστατικό μέρος αυτής της μεγάλης Βαβυλώνας.

Μια ματιά σε μερικές από τις μεθόδους τις οποίες η προτεσταντική εκκλησία έχει χρησιμοποιήσει θα το δείξει περαιτέρω αυτό. Η Ρώμη, έχοντας την εξουσία, εξόντωσε τεράστια πλήθη, όσους έκρινε ότι ήταν «αιρετικοί». Η Προτεσταντική εκκλησία είχε το ίδιο πνεύμα. Οι Προτεστάντες της Γενεύης με επικεφαλής τον Ιωάννη Καλβίνο παρέδωσαν στην πυρά τον Μιχαήλ Σερβέτο. Δείτε τη μακροχρόνια και συνεχιζόμενη καταπίεση των διαφωνούντων από την Εκκλησία της Αγγλίας. Δείτε τον απαγχονισμό των Κουάκερων και το μαστίγωμα των Βαπτιστών ακόμη και από τους Πουριτανούς πατέρες της Νέας Αγγλίας, οι οποίοι οι ίδιοι ήταν φυγάδες από μια παρόμοια καταπίεση από την Εκκλησία της Αγγλίας. Μα αυτά, μπορεί να πουν κάποιοι, ανήκουν στο παρελθόν. Ναι πράγματι. Ωστόσο, δείχνουν ότι όταν άτομα που διέπονται από ισχυρές θρησκευτικές προκαταλήψεις έχουν τη δύναμη να πιέσουν τη συνείδηση των διαφωνούντων, δεν θα αποφύγουν να το κάνουν – μια κατάσταση πραγμάτων που περιμένουμε να υπάρξει σε αυτή τη χώρα, η οποία θα προκύψει από την περαιτέρω εκπλήρωση της τελικής προφητείας του κεφαλαίου 13.

Σημειώστε επίσης πόσο έχουν απομακρυνθεί από τις διδασκαλίες του Χριστού σε άλλα σημεία. Ο Χριστός απαγόρευσε στον λαό Του να αναζητά τους θησαυρούς αυτού του κόσμου. Η δημοφιλής εκκλησία όμως, ως σώμα, επιδεικνύει μεγαλύτερη προθυμία για πλούτο από ό,τι οι ίδιοι οι κοσμικοί. Σε πόσες εκκλησίες κυβερνά ο μαμωνάς! Ο Χριστός λέει: "*Εσείς, όμως, να μη αποκληθείτε: Ραββί*", δηλαδή δάσκαλος ή διδάκτωρ· "*επειδή, ένας είναι ο δάσκαλός σας, ο Χριστός*". Κάνοντας αυτό, συμμετέχουμε στο ίδιο πνεύμα που οδήγησε κάποιους φιλόδοξους άνδρες να θεωρούν ότι είναι η κεφαλή της εκκλησίας, διάδοχοι του Αγίου Πέτρου, βικάριοι του Χριστού και θεοί επί της γης. Ωστόσο, πόσοι στην Προτεσταντική εκκλησία, μιμούμενοι τους Ρωμαίους, υιοθετούν τον τίτλο του «Σεβάσμιου», ο οποίος στη δική μας εκδοχή των Γραφών εφαρμόζεται μόνο στον Θεό: «Άγιο και σεβάσμιο είναι το όνομά του» [Ψαλμός 111:9, KJV]. Αλλά μη αρκούμενοι σε αυτό, μερικοί γίνονται «Σεβασμιότατοι» και «Πανοσιολογιότατοι» και «Διδάκτορες της Θεολογίας». Η Καινή Διαθήκη μιλάει με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο εναντίον των στολισμών και της σπατάλης στην ενδυμασία, ωστόσο, μπορούμε να συναντήσουμε μια επίδειξη της τελευταίας μόδας, των πιο ακριβών ρούχων, των πιο φανταχτερών στολιδιών, πολύτιμων διαμαντιών και των πιο εκθαμβωτικών κοσμημάτων, σε μια μοντέρνα συγκέντρωση σε μια Προτεσταντική εκκλησία μια ευχάριστη Κυριακή. Αυτή είναι τώρα η κατάσταση του θρησκευτικού κόσμου, κατά την οποία πολλοί, προωθώντας την επαγγελματική τους προβολή ως δικηγόροι, γιατροί, πολιτικοί, μεγαλέμποροι κλπ, επιδιώκουν μέσω της σύνδεσής τους με την εκκλησία, επιτυχία στις επιχειρήσεις τους, τιμή στην κοινωνία, υψηλά αξιώματα στο έθνος και επικερδείς θέσεις παντού. Πολλά περισσότερα από αυτά θα φανούν, όταν, όπως ήδη εξηγήθηκε, η εκκλησία και το κράτος ενωθούν στην Αμερική και η δήλωση της θρησκευτικής πίστης θα γίνει απαραίτητο εφόδιο για την ανάδειξη σε πολιτικά αξιώματα. Η υιοθέτηση μιας μορφής ευσέβειας, οδηγούμενη από τέτοιου είδους κίνητρα πρέπει να είναι πολύ απεχθής στα μάτια του Θεού. Ωστόσο, αυτού του είδους άνθρωποι είναι ευπρόσδεκτοι από τις εκκλησίες, επειδή θα τις κάνουν ακόμη πιο

δημοφιλείς.

Η Βαβυλώνα παρουσιάζεται να εμπορεύεται ψυχές ανθρώπων. Μια πιθανή εκπλήρωση αυτού φαίνεται να είναι μια συνήθεια που υπάρχει στην Εκκλησία της Αγγλίας. Εκεί, μερικές φορές διατίθενται προς πώληση κενές θέσεις στην Εκκλησία, και ο πλειοδότης, ανεξάρτητα από τα ηθικά του προσόντα, ή την πνευματική του κατάσταση, γίνεται κάτοχος των εσόδων που ανήκουν στη θέση και πάστορας του λαού αυτής της ενορίας. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, δείτε όλα τα κόλπα και τα τεχνάσματα στα οποία καταφεύγουν, για να προσελκύσουν το πλήθος, όχι για να τους προσηλυτίσουν και να τους σώσουν, αλλά για να κερδίσουν την υποστήριξη και την επιρροή τους. Το πιο καταστροφικό αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι ο ιερέας πρέπει να κηρύττει ευχάριστα πράγματα και να γαργαλάει αυτιά με ευχάριστους μύθους.

Το θέλημα του Χριστού ήταν η εκκλησία Του να είναι μία. Προσευχήθηκε να είναι οι μαθητές του ένα, όπως αυτός και ο Πατέρας ήταν ένα, γιατί αυτό θα έδινε δύναμη στο ευαγγέλιο Του και θα έκανε τον κόσμο να πιστέψει σε Αυτόν. Αντί για αυτό, δείτε τη σύγχυση που υπάρχει στον προτεσταντικό κόσμο, τα πολλά τείχη τα οποία τον χωρίζουν σε ένα δίκτυο κοινωνιών και τα πολλά δόγματα, που είναι παράφωνα όπως οι γλώσσες εκείνων που διασκορπίστηκαν στον πύργο της Βαβέλ. Ο Θεός δεν είναι ο δημιουργός όλων αυτών. Υπάρχει αυτή ακριβώς η κατάσταση πραγμάτων την οποία η λέξη Βαβυλώνα, ως περιγραφικός όρος, προσδιορίζει κατάλληλα. Προφανώς χρησιμοποιείται για αυτόν ακριβώς τον σκοπό, και καθόλου ως λέξη μομφής. Αντί να καταλαμβάνονται από συναισθήματα δυσαρέσκειας όταν αναφέρεται αυτός ο όρος, οι άνθρωποι θα πρέπει μάλλον να εξετάσουν τη θέση τους, ώστε να δουν αν με την πίστη τους ή με τις πράξεις τους είναι ένοχοι, έχοντας οποιαδήποτε σχέση με αυτή τη μεγάλη πόλη της σύγχυσης, και αν ναι, να αποχωριστούν αμέσως από αυτήν.

Η αληθινή εκκλησία είναι μια αγνή παρθένα, Β΄ Κορινθίους 11:2. Η εκκλησία που είναι ενωμένη με τον κόσμο με φιλία, είναι μια πόρνη. Αυτή η παράνομη σύνδεση με τους βασιλιάδες της γης είναι που την καθιστά τη μεγάλη πόρνη της Αποκάλυψης, Αποκάλυψη 17. Έτσι, η Ιουδαϊκή Εκκλησία, η οποία είχε αρχικώς αρραβωνιαστεί με τον Κύριο (Ιερεμίας, κεφάλαια 2, 3 και 31:32), έγινε πόρνη, Ιεζεκιήλ 16. Η εκκλησία αυτή, όταν αποστάτησε από τον Θεό, ονομάστηκε Σόδομα (Ησαΐας 1), όπως ακριβώς ονομάζεται "*η μεγάλη πόλη*" (Βαβυλώνα) στην Αποκάλυψη 11. Η παράνομη ένωση με τον κόσμο, για την οποία είναι ένοχη η Βαβυλώνα, αποτελεί αδιάσειστη απόδειξη ότι η Βαβυλώνα δεν είναι η πολιτική εξουσία. Το γεγονός ότι ο λαός του Θεού βρίσκεται μέσα της λίγο πριν την ανατροπή της αποτελεί απόδειξη ότι είναι ένα κατ' όνομα θρησκευτικό σώμα. Δεν είναι πλέον φανερό, για αυτούς τους λόγους, ότι η Βαβυλώνα της Αποκάλυψης είναι η κατ' όνομα εκκλησία η οποία ενώθηκε με τον κόσμο;

Στη συνέχεια, η προσοχή μας εστιάζεται στην πτώση της Βαβυλώνας. Έχοντας μάθει τώρα τι αποτελεί τη Βαβυλώνα, δεν είναι δύσκολο να καταλάβουμε τι εννοείται με τη δήλωση ότι η Βαβυλώνα έχει πέσει. Καθώς η Βαβυλώνα δεν είναι μια κυριολεκτική πόλη, η πτώση δεν μπορεί να είναι μια κυριολεκτική πτώση. Έχουμε ήδη δει τον παραλογισμό που θα συνεπαγόταν από αυτό. Εκτός αυτού, η ίδια η προφητεία κάνει σαφή διάκριση ανάμεσα στην πτώση και την καταστροφή της Βαβυλώνας. Η Βαβυλώνα "*πέφτει*" πριν "*ριχτεί*", σαν μυλόπετρα που ρίχνεται στη θάλασσα, και "*κατακαεί με φωτιά*". Η πτώση της είναι επομένως μια ηθική πτώση, γιατί μετά την πτώση, μια φωνή απευθύνεται στον λαό του

Θεού που εξακολουθεί να σχετίζεται με αυτήν και λέει, "*Να βγείτε έξω απ' αυτήν ο λαός μου*", και ο λόγος δίνεται αμέσως, — "*μη συγκοινωνήσετε στις αμαρτίες της, και μη πάρετε από τις πληγές της*". Η Βαβυλώνα, επομένως, εξακολουθεί να υπάρχει και συνεχίζει να αμαρτάνει, και οι πληγές της, μετά την πτώση της, είναι ακόμα στο μέλλον.

Όσοι θεωρούν ότι η Βαβυλώνα αντιπροσωπεύει αποκλειστικά τον παπισμό, ισχυρίζονται ότι η πτώση της Βαβυλώνας είναι η απώλεια της πολιτικής εξουσίας από την παπική εκκλησία. Αλλά μια τέτοια άποψη θα ήταν ασυμβίβαστη με την προφητεία σε αρκετά σημεία: —

1. Η Βαβυλώνα πέφτει επειδή όλα τα έθνη πίνουν από το κρασί της, ενσταλάζει δηλαδή σε αυτά τις ψευδείς διδασκαλίες της. Αυτό όμως δεν προκάλεσε σε καμία περίπτωση την απώλεια της κοσμικής εξουσίας του πάπα, αντιθέτως, ήταν το ίδιο το μέσο με το οποίο διατήρησε τόσο καιρό την υπεροχή του.

2. Λόγω της πτώσης της, η Βαβυλώνα γίνεται το κρησφύγετο ακαθάρτων πνευμάτων και μισητών πτηνών, αλλά αυτό δεν προκλήθηκε επειδή η Ρώμη απώλεσε την πολιτική της εξουσία.

3. Ο λαός του Θεού καλείται να βγει από τη Βαβυλώνα λόγω της αυξανόμενης αμαρτωλότητας της που προκύπτει από την πτώση, αλλά η απώλεια της εγκόσμιας εξουσίας του παπισμού δεν αποτελεί κανέναν επιπλέον λόγο για τον οποίο ο λαός του Θεού θα πρέπει να εγκαταλείψει αυτήν την εκκλησία.

Ο λόγος που δίνεται για τον οποίο η Βαβυλώνα πέφτει ηθικά είναι "*επειδή, από το κρασί τού θυμού* (όχι της οργής, αλλά του έντονου πάθους) *της πορνείας της πότισε όλα τα έθνη*". Υπάρχει μόνο ένα πράγμα στο οποίο μπορεί να αναφέρεται αυτό, και αυτό είναι οι ψευδείς διδασκαλίες της. Έχει διαφθείρει τις αγνές αλήθειες του λόγου του Θεού και έχει κάνει τα έθνη να μεθύσουν με ευχάριστους μύθους. Μεταξύ των διδασκαλιών που διδάσκει σε αντίθεση με τον λόγο του Θεού, μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα: —

1. Το δόγμα μιας εγκόσμιας χιλιετίας, ή χίλια χρόνια ειρήνης και ευημερίας και δικαιοσύνης σε όλη τη γη πριν από τη δεύτερη έλευση του Χριστού. Αυτή η διδασκαλία έχει σχεδιαστεί ειδικά για να κλείσει τα αυτιά των ανθρώπων απέναντι στα αποδεικτικά στοιχεία της επικείμενης Δευτέρας Παρουσίας και πιθανότατα να νανουρίσει όσο το δυνατόν περισσότερες ψυχές σε μια κατάσταση σαρκικής ασφάλειας, η οποία θα τις οδηγήσει στην τελική τους καταστροφή όπως κάνουν και όλες οι άλλες αιρέσεις που επινοήθηκαν από τον μεγάλο εχθρό της αλήθειας.

2. Ράντισμα αντί για κατάδυση, που είναι ο μόνος βιβλικός τρόπος βαπτίσματος, και το μόνο κατάλληλο μνημείο της ταφής και της ανάστασης του Κυρίου μας, για τον οποίο σκοπό είχε σχεδιαστεί. Έχοντας διαφθείρει αυτόν τον θεσμό και έχοντας καταστρέψει τη σημασία του ως μνημείο της ανάστασης του Χριστού, προετοιμάστηκε ο δρόμος για την αντικατάσταση κάποιου άλλου θεσμού για τον σκοπό αυτό, κάτι που επιχείρησε με την —

3. Αλλαγή του Σαββάτου της τέταρτης εντολής, της έβδομης ημέρας, με την τήρηση της Κυριακής, ως ημέρας ανάπαυσης του Κυρίου και μνημόσυνου της ανάστασης Του, για το οποίο δεν είχε ποτέ δοθεί κάποια εντολή και δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να τιμήσει κατάλληλα αυτό το γεγονός. Προερχόμενη από την ειδωλολατρία ως «η ξέφρενη ηλιακή εορτή όλων των ειδωλολατρικών εποχών», η Κυριακή οδηγήθηκε στην κολυμβήθρα από τον πάπα, και βαφτίστηκε ως θεσμός της εκκλησίας του ευαγγελίου. Έτσι, έγινε μια προσπάθεια να καταστραφεί ένα μνημείο που ο μέγας Θεός είχε στήσει για το δικό Του

μεγαλοπρεπές δημιουργικό έργο, και να ανεγερθεί ένα άλλο στη θέση του για να τιμήσει την ανάσταση του Χριστού, για το οποίο δεν υπήρχε λόγος, καθώς ο ίδιος ο Κύριος είχε ήδη προβλέψει ένα μνημείο για τον σκοπό αυτό. [το βάπτισμα, Ρωμ.6:4, Κολ.2:12]

4. Η διδασκαλία της φυσικής αθανασίας της ψυχής. Και αυτή προερχόταν από τον ειδωλολατρικό κόσμο. Καθώς διακεκριμένοι προσήλυτοι από την ειδωλολατρία εισέρχονταν στις τάξεις των Χριστιανών, σύντομα έγιναν «Πατέρες της εκκλησίας» και θετοί πατέρες αυτής της ολέθριας διδασκαλίας ως μέρος της θείας αλήθειας. Αυτή η πλάνη ακυρώνει τις δύο μεγάλες Γραφικές διδασκαλίες της ανάστασης και της γενικής Κρίσης, και παρέχει μια καλά σχεδιασμένη διαδρομή για το βαγόνι του σύγχρονου Πνευματισμού με το φορτίο της ρύπανσης του. Από αυτό έχουν προκύψει άλλες κακοδοξίες όπως η συνειδητή κατάσταση των νεκρών, η λατρεία των αγίων, η Μαριολατρεία, το καθαρτήριο, η ανταμοιβή κατά τον θάνατο, οι προσευχές και τα βαπτίσματα για τους νεκρούς, το αιώνιο μαρτύριο και ο ουνιβερσαλισμός.

5. Το δόγμα ότι οι άγιοι, ως γυμνά, άυλα πνεύματα, βρίσκουν την αιώνια κληρονομιά τους σε μακρινές, απροσδιόριστες περιοχές, «πέρα από τα όρια του χρόνου και του χώρου». Έτσι, πλήθη έχουν απομακρυνθεί από την βιβλική άποψη ότι αυτή η παρούσα γη πρόκειται να καταστραφεί με φωτιά την ημέρα της Κρίσης και της καταστροφής των ασεβών ανθρώπων, και ότι από τις στάχτες της η φωνή της Παντοδυναμίας θα δημιουργήσει μια νέα γη, η οποία θα είναι η μελλοντική αιώνια βασιλεία της δόξας, και την οποία οι άγιοι θα κατέχουν ως αιώνια κληρονομιά τους.

6. Το ότι η έλευση του Χριστού είναι ένα πνευματικό, όχι ένα κυριολεκτικό γεγονός, το οποίο εκπληρώθηκε κατά την καταστροφή της Ιερουσαλήμ, ή εκπληρώνεται με την επιστροφή του ανθρώπου στην πίστη, ή με θάνατο, ή με τον Πνευματισμό, κλπ. Πόσοι έχουν, με αυτόν τον τρόπο, βγάλει από το νου τους για πάντα την βιβλική άποψη ότι η δεύτερη έλευση του Χριστού είναι ένα μελλοντικό, οριστικό γεγονός, κυριολεκτικό, προσωπικό, ορατό, που έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή όλων των εχθρών Του, και την αιώνια ζωή σε όλο τον λαό Του!

7. Σύρσιμο της σημαίας της ευσέβειας στη σκόνη. Οι άνθρωποι έχουν οδηγηθεί να πιστεύουν ότι μια μορφή ευσέβειας είναι επαρκής και ότι τα λόγια «Κύριε, Κύριε», αν και επαναλαμβάνονται ως μια κενή φόρμουλα, είναι ένα ασφαλές διαβατήριο για τη βασιλεία των ουρανών. Αν κάποιος αμφιβάλλει για αυτή τη δήλωση, ας ακούσει την επόμενη ομιλία σε μια κηδεία ή ας επισκεφτεί ένα νεκροταφείο και ας προσέξει τι λένε οι ταφόπλακες.

Ο κόσμος έχει σχεδόν τρελαθεί επιδιώκοντας συνεχώς πλούτο και τιμή. Σε αυτά τα πράγματα η εκκλησία πρωτοστατεί και έτσι υιοθετεί ανοιχτά αυτό που ο Κύριος απαγόρευσε αυστηρά. Αν οι εκκλησίες ήταν ενωμένες όπως θα έπρεπε, πόσα σκάνδαλα θα αφαιρούνταν από το δρόμο των αμαρτωλών! Αν δεν υπήρχαν οι ψευδείς διδασκαλίες που έχει ενσταλάξει στο μυαλό όλων των ανθρώπων, πόσο θα συγκινούσαν τον κόσμο οι σαφείς αλήθειες της Βίβλου! Οι άνθρωποι όμως είναι δέσμιοι αυτών, σαν να βρίσκονται κάτω από τη νάρκωση που δημιουργεί το πιο δυνατό ποτό.

Ερχόμενοι τώρα πιο συγκεκριμένα στην εκπλήρωση της προφητείας σχετικά με την πτώση της Βαβυλώνας, ας δούμε σε τι κατάσταση ήταν ο θρησκευτικός κόσμος σε σχέση με την πιθανότητα μιας τέτοιας αλλαγής, όταν ήρθε η ώρα για την διακήρυξη του πρώτου μηνύματος, το έτος 1844 περίπου. Η ειδωλολατρεία αποτέλεσε και εξακολουθεί να είναι εξ αρχής αποστασία και διαφθορά, και έτσι καμία ηθική πτώση δεν είναι δυνατή εκεί. Ο

Καθολικισμός βρισκόταν για αιώνες στο χαμηλότερο σημείο της ηθικής κλίμακας που θα μπορούσε μια εκκλησία να βυθιστεί. Δεν υπήρχε χώρος για ηθική πτώση σε αυτήν την εκκλησία. Όταν λοιπόν ήρθε το δεύτερο μήνυμα, οι δύο μεγάλοι κλάδοι της Βαβυλώνας βρίσκονταν σε τόσο χαμηλή ηθική κατάσταση που μια περαιτέρω πτώση τους ήταν σχεδόν αδύνατη. Δεν ισχύει, ωστόσο, το ίδιο με τον προτεσταντικό κλάδο αυτής της μεγάλης πόλης. Αυτές οι εκκλησίες, οι οποίες ξεκίνησαν το μεγάλο έργο της μεταρρύθμισης από την παπική διαφθορά, είχαν πραγματοποιήσει κάποιο ευγενές έργο. Είχαν λειτουργήσει καλά για μια εποχή. Έφτασαν σε ένα ηθικό επίπεδο πολύ υψηλότερο από αυτό των άλλων τμημάτων που αναφέρθηκαν. Βρίσκονταν, με μια λέξη, σε τέτοια θέση που ήταν πιθανή μια ηθική πτώση τους. Το συμπέρασμα, επομένως, είναι αναπόφευκτο ότι το μήνυμα που ανακοινώνει την πτώση της Βαβυλώνας αναφερόταν σχεδόν εξ ολοκλήρου στις Προτεσταντικές εκκλησίες.

Μπορεί λοιπόν να τεθεί το ερώτημα γιατί αυτή η αναγγελία δεν έγινε νωρίτερα, αν τόσο μεγάλο μέρος της Βαβυλώνας, οι ειδωλολατρικές και παπικές διαιρέσεις της δηλαδή, είχαν ήδη πέσει από καιρό. Και η απάντηση είναι άμεση: Η Βαβυλώνα, ως σύνολο, δεν μπορούσε να θεωρηθεί ότι έχει πέσει όσο ένα τμήμα της παρέμενε αλώβητο. Δεν μπορούσε επομένως να γίνει η αναγγελία της πτώσης της μέχρι να έρθει μια αλλαγή προς το χειρότερο στον προτεσταντικό κόσμο, και η αλήθεια, στη βάση της οποίας και μόνο στέκεται η πορεία της προόδου, σκόπιμα να απορριφθεί. Όταν όμως συνέβη αυτό, και το τελευταίο τμήμα της Βαβυλώνας έπεσε ηθικά, τότε η αναγγελία που την αφορούσε ως σύνολο μπορούσε να δοθεί, όπως δεν θα μπορούσε να είχε δοθεί πριν, — "*Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα*".

Ίσως θα ήταν σωστό να διερευνήσουμε περαιτέρω αν ο λόγος για τον οποίο έπεσε η Βαβυλώνα, επειδή δηλαδή, από το κρασί του θυμού της πορνείας της ήπιαν όλα τα έθνη, ίσχυε για τις Προτεσταντικές εκκλησίες κατά την εν λόγω χρονική στιγμή. Και η απάντηση είναι ότι ίσχυε με τον πιο εύστοχο τρόπο. Το λάθος της Βαβυλώνας έγκειται στη σύγχυση που προκαλεί και στις ψευδείς διδασκαλίες της. "*Έπεσε*" επειδή τις διαδίδει επιμελώς, προσκολλώμενη σε αυτές την ώρα που προσφέρεται φως και αλήθεια ώστε να τις διορθώσει. Η ώρα είχε έρθει για τις Προτεσταντικές εκκλησίες να ανέβουν σε μια υψηλότερη πνευματική στάθμη. Μπορούσαν είτε να δεχτούν το προσφερόμενο φως και την αλήθεια και να φτάσουν σε ένα υψηλότερο επίπεδο, είτε να το απορρίψουν και να χάσουν την πνευματικότητα τους και την εύνοια που απολάμβαναν ενώπιον του Θεού, ή, με άλλα λόγια, να βιώσουν μια ηθική πτώση. Η αλήθεια που ο Θεός έκρινε σκόπιμο να χρησιμοποιήσει ως όργανο σε αυτό το έργο ήταν το πρώτο μήνυμα. Η διδασκαλία που κηρύχθηκε τότε ήταν ότι η ώρα της Κρίσης του Θεού είχε έρθει και ότι πλησίαζε η δευτέρα έλευση του Χριστού. Αφού άκουσαν αρκετά και είδαν την ευλογία που συνόδευε τη διδασκαλία και τα καλά αποτελέσματα που προέκυπταν από αυτήν, οι εκκλησίες, ως σύνολο, την απέρριψαν με περιφρόνηση και χλευασμό. Με αυτόν τον τρόπο δοκιμάστηκαν, γιατί τότε έγινε ξεκάθαρα φανερό το γεγονός ότι οι καρδιές τους ήταν με τον κόσμο και όχι με τον Κύριο, και ότι προτιμούσαν να είναι έτσι. Το μήνυμα αυτό όμως θα είχε θεραπεύσει τα κακά που υπήρχαν τότε στον θρησκευτικό κόσμο. Ο προφήτης αναφωνεί, αναφερόμενος ίσως σε αυτήν ακριβώς την εποχή, "*Μεταχειριστήκαμε γιατρικά για τη Βαβυλώνα, αλλά δεν γιατρεύτηκε*", Ιερεμίας 51:9. Ρωτάτε πώς ξέρουμε ότι αυτό θα ήταν το αποτέλεσμα της αποδοχής του μηνύματος; Απαντάμε, επειδή αυτό ήταν το

αποτέλεσμα σε όλους όσους το έλαβαν. Αν και προέρχονταν από διαφορετικά δόγματα, τα θρησκευτικά τους εμπόδια ισοπεδώθηκαν, αντικρουόμενα δόγματα θρυμματίστηκαν στο έδαφος, η μη βιβλική ελπίδα μιας επίγειας χιλιετίας εγκαταλείφθηκε, οι ψευδείς απόψεις για τη δεύτερη έλευση διορθώθηκαν, η υπερηφάνεια και η συμμόρφωση με τον κόσμο σαρώθηκαν, τα λάθη διορθώθηκαν, οι καρδιές ενώθηκαν με την πιο γλυκιά κοινωνία και η αγάπη και η χαρά βασίλευσαν. Αν η διδασκαλία αυτή έκανε όλα αυτά στους λίγους που τη δέχτηκαν, θα είχε κάνει το ίδιο και σε όλους τους άλλους, αν όλοι την είχαν δεχτεί.

Το μήνυμα όμως απορρίφθηκε. Και ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα για όσους το απέρριψαν θα συζητηθεί στην ώρα του. Το αποτέλεσμα σε όσους το δέχθηκαν, πρέπει να αναφερθεί εδώ. Παντού σε όλη τη χώρα ακούστηκε η κραυγή: "*Έπεσε η Βαβυλώνα*" και, εν αναμονή του κινήματος που παρουσιάζεται στην Αποκάλυψη 18:1-4, πρόσθεσαν: "*Να βγείτε έξω απ' αυτήν, ο λαός μου*", και περίπου πενήντα χιλιάδες διέκοψαν τη σύνδεσή τους με τα δόγματα όπου δεν τους επέτρεπαν να διατηρούν και να διακηρύττουν τις απόψεις τους ειρηνικά.

Την εποχή εκείνη επήλθε μια αξιοσημείωτη αλλαγή στις εκκλησίες όσον αφορά την πνευματική τους κατάσταση. Έχοντας ως δεδομένο ότι η διακήρυξη της δεύτερης παρουσίας του Χριστού ήταν επιπέδου προφητικής εκπλήρωσης και ότι το μήνυμα ήταν η "*παρούσα αλήθεια*" για εκείνη την εποχή, το αποτέλεσμα δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετικό. Όταν ένα άτομο αρνείται το φως, είναι επόμενο να μένει στο σκοτάδι. Όταν απορρίπτει την αλήθεια, αναπόφευκτα σφυρηλατεί τα δεσμά της πλάνης γύρω από τον εαυτό του. Ακολουθεί, αναπόφευκτα, η απώλεια της πνευματικότητας - μια ηθική πτώση. Αυτό βίωσαν οι εκκλησίες. Επέλεξαν να παραμείνουν στις παλιές πλάνες τους και να εξακολουθούν να διαδίδουν τις ψευδείς διδασκαλίες τους στον λαό. Το φως της αλήθειας έπρεπε όπως ήταν φυσικό να τους εγκαταλείψει. Μερικοί από αυτούς ένιωσαν και αποδοκίμασαν την αλλαγή που είχε έρθει. Μερικές μαρτυρίες από τους δικούς τους συγγραφείς περιγράφουν την κατάστασή τους εκείνη την εποχή.

Το Christian Palladium της 15ης Μαΐου 1844 μίλησε με τον ακόλουθο θλιβερό τόνο: «Ακούμε παντού τον θλιβερό ήχο, να αιωρείται με κάθε αεράκι του ουρανού, παγερό σαν τον άνεμο από τα παγόβουνα του βορρά, που κατακάθεται σαν εφιάλτης στα στήθη των δειλών, και καταναλώνει τη δύναμη των αδύναμων, αυτή η χλιαρότητα, η διχόνοια, η αναρχία και η ερήμωση ταράζουν τα όρια της Σιών».

Το 1844 το Religious Telescope χρησιμοποίησε την ακόλουθη διατύπωση: «Δεν έχουμε δει ποτέ μια τέτοια γενική παρακμή της θρησκείας όπως τώρα. Πραγματικά, η εκκλησία πρέπει να αφυπνιστεί και να αναζητήσει την αιτία αυτής της θλίψης, γιατί σαν θλίψη πρέπει να τη δει κάθε ένας που αγαπά τη Σιών. Όταν θυμόμαστε πόσο «λίγες και σπάνιες» είναι οι περιπτώσεις αληθινής μεταστροφής και η σχεδόν χωρίς προηγούμενο αμετανοησία και σκληρότητα των αμαρτωλών, σχεδόν ακούσια αναφωνούμε: «Μήπως ο Θεός ξέχασε να είναι ελεήμων; Ή μήπως η θύρα της χάρης είναι κλειστή;»»

Εκείνη περίπου την εποχή, εστάλησαν στις θρησκευτικές εφημερίδες διακηρύξεις νηστειών και περιόδων προσευχής για την επιστροφή του Αγίου Πνεύματος. Ακόμη και η Philadelphia Sun της 11ης Νοεμβρίου 1844 είχε τα εξής: «Οι υπογεγραμμένοι ιερείς και μέλη διαφόρων δογμάτων στη Φιλαδέλφεια και τις γύρω περιοχές, πιστεύουν ακράδαντα ότι τα παρόντα σημάδια των καιρών - η πνευματική έλλειψη των εκκλησιών μας γενικά και τα ακραία κακά στον κόσμο γύρω μας - φαίνεται να καλούν με ηχηρό τρόπο όλους τους

Χριστιανούς σε μια *ειδική περίοδο προσευχής*, και συμφωνούν επομένως, με την άδεια του Θεού, να ενωθούν *σε μια εβδομάδα ειδικής προσευχής προς τον Παντοδύναμο Θεό*, για την έκχυση του Αγίου Πνεύματος Του στην πόλη μας, τη χώρα μας και τον κόσμο».

Ο καθηγητής Finney, εκδότης του Oberlin Evangelist, τον Φεβρουάριο του 1844, είπε: «Η παρούσα κατάσταση ήταν συνεχώς στο μυαλό μας, ότι, γενικά, οι Προτεσταντικές εκκλησίες της χώρας μας, ήταν είτε απαθείς είτε εχθρικές προς σχεδόν όλες τις ηθικές μεταρρυθμίσεις της εποχής. Υπάρχουν μερικές εξαιρέσεις, αλλά αυτές δεν είναι αρκετές ώστε να μεταβάλλουν τον γενικό κανόνα. Έχουμε επίσης ένα άλλο γεγονός που επιβεβαιώνει αυτήν την κατάσταση – την σχεδόν καθολική απουσία αναζωπυρώσεων στις εκκλησίες. Η πνευματική απάθεια είναι σχεδόν πανταχού παρούσα, και είναι τρομερά βαθιά, γεγονός για το οποίο δίνει μαρτυρία και ο θρησκευτικός τύπος ολόκληρης της χώρας. Σε μεγάλο βαθμό, τα μέλη της εκκλησίας έχουν γίνει λάτρεις της μόδας και έχουν ενώσει τα χέρια τους με τους ασεβείς σε απολαύσεις, χορούς, εορτασμούς, κλπ. Δεν χρειάζεται να επεκταθούμε σε αυτό το οδυνηρό θέμα. Αρκούν αυτές οι μαρτυρίες που πυκνώνουν και μας κατακλύζουν βαριά οι οποίες δείχνουν ότι *δυστυχώς οι εκκλησίες εκφυλίζονται συνεχώς*. Έχουν απομακρυνθεί πολύ από τον Κύριο, και Εκείνος έχει αποσυρθεί από αυτές».

Αν ειπωθεί ότι οι απόψεις μας για την ηθική πτώση και την πνευματική ανεπάρκεια των εκκλησιών αποδεικνύονται λανθασμένες λόγω των μεγάλων αναζωπυρώσεων του 1858, η μαρτυρία των κορυφαίων εφημερίδων των Κονγκριγκεσιοναλιστών [συναθροιστών, δηλαδή] και Βαπτιστών της Βοστώνης σχετικά με αυτές τις αναζωπυρώσεις θα διόρθωνε αυτή την εντύπωση.

Ο *Congregationalist*, τον Νοέμβριο του 1858, έγραψε: «Η ευσέβεια των αναζωπυρώσεων των εκκλησιών μας δεν είναι τέτοια που να μπορεί κανείς να συμπεράνει ότι έχουν εξαχθεί με βεβαιότητα, μόνο και μόνο από την ύπαρξή της, οι αναμενόμενοι, πρακτικοί καρποί της. Θα έπρεπε, για παράδειγμα, να είναι βέβαιο, ότι μετά από μια τέτοια βροχή χάριτος, να γεμίσουν τα θησαυροφυλάκια των φιλανθρωπικών μας σωματείων, όπως μετά από μια άφθονη βροχή τα ρυάκια φουσκώνουν τα ρέματά τους. Οι διαχειριστές των σωματείων μας όμως θρηνούν την αδυναμία των εκκλησιών να δείξουν συμπάθεια και να προσφέρουν βοήθεια.»

«Υπάρχει ένα άλλο και πιο θλιβερό παράδειγμα της ίδιας γενικής αλήθειας. Ο *Watchman and Reflector* δήλωσε πρόσφατα ότι ποτέ δεν υπήρξε μεταξύ των Βαπτιστών τόσο αξιοθρήνητη εξάπλωση της εκκλησιαστικής διχόνοιας όση επικρατεί σήμερα, και αναφέρεται το θλιβερό γεγονός ότι αυτή η αμαρτία μολύνει τις ίδιες τις εκκλησίες που συμμετείχαν σε μεγάλο βαθμό στην πρόσφατη αναζωπύρωση. Και προστίθεται το ακόμη πιο μελαγχολικό γεγονός, ότι η προέλευση αυτών των αποξενώσεων χρονολογείται, στις περισσότερες περιπτώσεις, από το μέσο εκείνης της περιόδου της αφύπνισης. Ακόμα και μια ματιά στα εβδομαδιαία περιοδικά του δόγματός μας θα δείξει ότι το κακό δεν περιορίζεται μόνο στους Βαπτιστές. Οι δικές μας στήλες, ίσως ποτέ στο παρελθόν δεν έχουν παρουσιάσει μια τόσο ταπεινωτική καταγραφή διαφωνιών και εκκλησιαστικών διαφορών όσο κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών».

Ένας Πρεσβυτεριανός πάστορας του Μπέλφαστ της Ιρλανδίας (1858), ανέφερε τα ακόλουθα σχετικά με τις τότε πρόσφατες αναζωπυρώσεις σε αυτή τη χώρα, σύμφωνα με την New York Independent του Δεκεμβρίου 1859: «Η αποφασιστικότητα να συντρίψουν

όλους τους ιεροκήρυκες που λένε έστω και μια λέξη ενάντια στην εθνική τους αμαρτία (τη δουλεία), η αποφασιστικότητα να πνίξουν και να καταστείλουν τις σαφείς διδασκαλίες της Αγίας Γραφής, μπορεί επίμονα να υφίσταται και να πραγματοποιείται την ίδια στιγμή που αυτοί οι Χριστιανοί της Νέας Υόρκης περιμένουν από τον θρησκευτικό κόσμο να χαιρετίσει τις αναζωπυρώσεις τους. Αν οι άθλια υποβαθμισμένες εκκλησίες της Αμερικής δεν αρχίσουν να κάνουν το έργο του Θεού στη δική τους γη, δεν έχουν πνευματική ζωντάνια να μεταδώσουν στους άλλους. Οι αναζωπυρώσεις τους είναι για τον θρησκευτικό κόσμο ό,τι είναι για τον πολιτικό κόσμο οι επιδεικτικές κραυγές ελευθερίας τους ανακατεμένες με τους στεναγμούς των σκλάβων.».

Κατά την εποχή της μεγάλης ιρλανδικής αναζωπύρωσης του 1859, η Γενική Συνέλευση της Πρεσβυτεριανής Εκκλησίας της Ιρλανδίας πραγματοποίησε τη συνεδρίασή της στο Μπέλφαστ. Η εφημερίδα Belfast News Letter της 30ής Σεπτεμβρίου ανέφερε σχετικά με μια παράξενη σκηνή που έλαβε χώρα σε εκείνη τη Συνέλευση: «Εδώ, σε αυτό το σεβάσμιο σώμα διακόνων και πρεσβυτέρων, είδαμε δύο διακόνους να λένε ανοιχτά ψέματα ο ένας στον άλλον, και ολόκληρη η Γενική Συνέλευση μετατράπηκε σε μια σκηνή αταξίας που έφτανε τα όρια της οχλαγωγίας.».

Αυτή είναι μια θλιβερή και αξιοθρήνητη εικόνα. Και ποια ήταν η πορεία των γεγονότων και η τάση στη συμπεριφορά των καθ' ομολογίαν Χριστιανών έκτοτε; Υπάρχουν σημαντικές σπασμωδικές δράσεις σε ορισμένες τοποθεσίες και μεγάλη προσπάθεια από θορυβώδεις αναζωπυρωτές να διεγείρουν τα συναισθήματα, αλλά δεν φαίνεται να επιτυγχάνεται κανένα μόνιμο καλό και το επίπεδο της ευσέβειας βυθίζεται όλο και χαμηλότερα.

Μερικές νέες δυνατότητες έχουν προστεθεί στις εγκαταστάσεις του εκκλησιαστικού έργου και πλέον θεωρούνται απαραίτητα σχεδόν παραρτήματα του οίκου λατρείας. Ένα από αυτά δεν είναι τίποτα λιγότερο από μια καλά εξοπλισμένη κουζίνα, όπου μπορεί να ετοιμαστεί το γεύμα αλλά και νόστιμες λιχουδιές για την πιο διεστραμμένη όρεξη. Ένα παράδειγμα μπορεί να χρησιμεύσει ως παράδειγμα όλων αυτών. Όταν ανεγέρθηκε η «Εκατονταετής Μεθοδιστική Επισκοπική Εκκλησία» στο Σικάγο, η εφημερίδα Tribune, αυτής της πόλης, στην περιγραφή του κτιρίου, έκανε ιδιαίτερη μνεία στα ακόλουθα χαρακτηριστικά: —

«Κάτω από τον προθάλαμο και τα δωμάτια υποδοχής βρίσκεται ένα υπόγειο, που αποτελείται από μια μεγάλη τραπεζαρία, επιπλωμένη με τραπέζια για εκατόν πενήντα άτομα, μια κουζίνα με συσκευές μαγειρέματος, νεροχύτες, ντουλάπες, γκαρνταρόμπες κλπ. Το υπόγειο, κάτω από τον προθάλαμο και τα τα δωμάτια υποδοχής, εξασφαλίζει μερικά επιθυμητά πλεονεκτήματα, οι κοινωνικές συγκεντρώσεις μπορούν να γίνουν ευχάριστες χωρίς να χρειάζεται να προσφερθούν αναψυκτικά στην αίθουσα των κηρυγμάτων ή στα δωμάτια υποδοχής».

Μια *κουζίνα* θεωρείται πλέον απαραίτητο διαμέρισμα σε έναν οίκο λατρείας! Τι θα έλεγαν οι σεβάσμιοι και ευσεβείς πατέρες και μητέρες της εκκλησίας μιας γενιάς πριν από αυτή; Οι Γραφές δηλώνουν ότι ένα από τα σημεία των εσχάτων ημερών θα είναι το φαγητό, το ποτό και η αναζήτηση ηδονών, αντί της υπηρεσίας προς τον Θεό, ακόμα και από την πλευρά των καθ' ομολογίαν Χριστιανών, Λουκά 17:26-30, Β΄ Τιμόθεου 3:4,5. Δεν έχουμε φτάσει στον καιρό που αυτά έχουν εκπληρωθεί; Ποια απόλαυση υπάρχει σε ολόκληρο τον κατάλογο των κοσμικών απολαύσεων που δεν γίνεται ανοιχτά ανεκτή στην

εκκλησία — ή μάλλον, που δεν ενθαρρύνεται σε μεγάλο βαθμό από την εκκλησία; Ο χορός, τα παιχνίδια με χαρτιά, το θέατρο, οι ιπποδρομίες, τα τυχερά παιχνίδια, οι λαχειοφόροι αγορές, τα φεστιβάλ, οι πανηγύρεις και όλες οι μορφές λαιμαργίας, υποστηρίζονται ελεύθερα σε θρησκευτικούς κύκλους, και πολλά από αυτά τα πράγματα γίνονται για τους λεγόμενους θρησκευτικούς σκοπούς.

Πριν από λίγα χρόνια, επινοήθηκε μια ψυχαγωγική εκδήλωση προς όφελος μιας εκκλησίας στη Νέα Ορλεάνη, που ήταν τέτοιας φύσης που χρειάστηκε ένα φυλλάδιο για να την περιγράψει, το οποίο έλεγε τα ακόλουθα: —

«Ευεργεσία του Ενοριακού Σχολείου της Εκκλησίας του Χριστού. Κοντά στην πλατφόρμα χορού υπάρχει ένα υπέροχο περίπτερο και μια μεγάλη σκηνή από καμβά, με καθίσματα που προορίζονται για τη διαμονή γυναικών και παιδιών. Οι χορηγοί αυτής της εκκλησίας, καθώς και το κοινό, θα βρουν εδώ ένα περίπτερο με αναψυκτικά και γλυκά, ένα εστιατόριο γεμάτο με τα πάντα που θα ικανοποιήσει τις ορέξεις των επικούρειων, και επίσης ένα υπέροχο μπαρ, εφοδιασμένο με τα πιο εκλεκτά είδη *ποτών*, *πούρων* κλπ.»

Η εφημερίδα New York Observer αντέγραψε αυτό το κείμενο, με τις ακόλουθες παρατηρήσεις: —

«Αυτό είναι ένα αντίγραφο ενός φυλλαδίου που έχει αναρτηθεί εμφανώς στη Νέα Ορλεάνη αυτή τη στιγμή. Η εκκλησία για την οποία πρόκειται να ανοίξει αυτό το υπέροχο μπαρ ονομάζεται εκκλησία του Χριστού, αλλά η προσωπική μας άποψη είναι ότι αν ο Χριστός παραστεί στην εκδήλωση, θα έρθει με μια μάστιγα από μεγάλα σχοινιά και θα διώξει κάθε άνδρα και γυναίκα που ατιμάζει το σπίτι και το όνομά του με τέτοια πράγματα. Πείτε το εκκλησία αν θέλετε, αλλά για όνομα του Χριστού, ω άνθρωποι της Νέας Ορλεάνης, μην το ονομάζετε εκκλησία του Χριστού. Οτιδήποτε άλλο εκτός από αυτό!»

Σε όποιο δόγμα κι αν ανήκε αυτή η εκκλησία, δείχνει αυτό ακριβώς που γίνεται στις μέρες μας στο όνομα της θρησκείας.

Ως παράδειγμα των αποτελεσμάτων των λαχειοφόρων αγορών στις εκκλησίες, ο *Watchman* αναφέρει τα εξής: —

«Ένα μέλος μιας εκκλησίας πήγε στον ποιμένα του και ζήτησε να μεσολαβήσει προσωπικά στον αγαπημένο του γιο, ο οποίος είχε εθιστεί καταστροφικά στον τζόγο. Ο ποιμένας συναίνεσε, και ψάχνοντας τον νεαρό, τον βρήκε στο δωμάτιό του. Ξεκίνησε την ομιλία του, αλλά πριν ολοκληρώσει, ο νεαρός έβαλε το χέρι του στο μπράτσο του και έστρεψε την προσοχή του σε μια στοίβα από υπέροχους τόμους που βρίσκονταν πάνω στο τραπέζι. «Λοιπόν», είπε ο νεαρός, «αυτούς τους τόμους τους κέρδισα εγώ σε ένα *πανηγύρι* που πραγματοποιήθηκε στην εκκλησία σας. Ήταν η πρώτη μου επιτυχία. Αν δεν υπήρχε αυτή η λαχειοφόρος αγορά, υπό την αιγίδα μιας χριστιανικής εκκλησίας, δεν θα είχα γίνει ποτέ τζογαδόρος».

Ένας ιερέας, ο B. F. Booth, μιλάει ως εξής στο *Golden Censer*: —

«Κρύβω το πρόσωπό μου από ντροπή, όταν ακούω για έναν κυβερνήτη μιας Πολιτείας που αναγκάζεται να καλέσει το νομοθετικό τμήμα της Πολιτείας του να ψηφίσει νόμους για να αντιμετωπίσει την απάτη που διεξάγεται υπό την αιγίδα της εκκλησίας, κάτω από το όνομα εκκλησιαστικών πανηγυριών, φεστιβάλ και άλλων μορφών «ευσεβών» εκκλησιαστικών τυχερών παιχνιδιών».

Πολλές σελίδες θα μπορούσαν να γεμίσουν με δηλώσεις κορυφαίων ανδρών και αποσπάσματα από εφημερίδες του θρησκευτικού κόσμου, που αναγνωρίζουν την κακή

κατάσταση των εκκλησιών γενικά και τις πολλές κακές συνήθειες για τις οποίες είναι απερίφραστα ένοχοι, είναι όμως περιττό να δώσουμε επιπλέον μαρτυρίες ως προς αυτό το σημείο. Το θλιβερό και αξιοθρήνητο γεγονός είναι πολύ προφανές για να το αρνηθούμε.

Η κορυφαία μεθοδιστική εφημερίδα, η Christian Advocate, της 30ής Αυγούστου 1883, περιέχει ένα άρθρο με τίτλο «Το Μεγαλύτερο των Ερωτημάτων», από από την οποία αντιγράφουμε αυτές τις δηλώσεις: —

«1. Κρύψτε το όσο θέλετε, η εκκλησία γενικώς, βρίσκεται πνευματικά σε ραγδαία παρακμή. Ενώ αυξάνεται σε αριθμούς και χρήματα, γίνεται εξαιρετικά αδύναμη και περιορισμένη ως προς την πνευματικότητα της, τόσο στον άμβωνα όσο και στο στασίδι. Διαμορφώνει το σχήμα και τον χαρακτήρα της εκκλησίας της Λαοδικείας.

«2. Υπάρχουν χιλιάδες θρησκευτικοί λειτουργοί, τοπικοί και από το Συμβούλιο, και πολλές χιλιάδες λαϊκοί, που είναι τόσο νεκροί και άχρηστοι όσο οι άκαρπες συκιές. Δεν συνεισφέρουν τίποτα, είτε υλικού είτε πνευματικού χαρακτήρα για την πρόοδο και την εξάπλωση του ευαγγελίου σε όλη τη γη. Αν όλα αυτά τα ξερά κόκαλα στην εκκλησία μας και στις συναθροίσεις της μπορούσαν να αναστηθούν και να επιταχθούν μέσω πιστής, ενεργού υπηρεσίας, τι νέα και ένδοξη εκδήλωση θεϊκής δύναμης θα είχε φανεί!»

Η εφημερίδα New York Independent της 3ης Δεκεμβρίου 1896 δημοσίευσε ένα άρθρο του D. L. Moody, από το οποίο πήραμε το ακόλουθο απόσπασμα: —

«Σε ένα πρόσφατο τεύχος της εφημερίδας σας είδα ένα άρθρο ενός συνεργάτη που ανέφερε ότι υπήρχαν πάνω από τρεις χιλιάδες εκκλησίες ανάμεσα στα Κονγκριγκεσιοναλιστικά και Πρεσβυτεριανά σώματα αυτής της χώρας που δεν ανέφεραν ούτε ένα νέο μέλος να προστέθηκε με ομολογία πίστης πέρυσι. Είναι πράγματι αληθινό αυτό; Η σκέψη με έχει κυριεύσει τόσο πολύ που δεν μπορώ να τη βγάλω από το μυαλό μου. Είναι σχεδόν αρκετή για να στείλει μια ανατριχίλα τρόμου στην ψυχή κάθε Χριστιανού.»

«Αν αυτό συμβαίνει με αυτά τα δύο μεγάλα δόγματα, ποια πρέπει να είναι η κατάσταση των άλλων; Θα καθίσουμε όλοι ακίνητοι και θα αφήσουμε αυτό το πράγμα να συνεχιστεί; Θα κρατήσουν οι θρησκευτικές μας εφημερίδες και οι άμβωνες μας τα στόματά τους κλειστά σαν "*άλαλα σκυλιά που δεν μπορούν να γαυγίσουν*" ώστε να προειδοποιήσουν τους ανθρώπους για τον επερχόμενο κίνδυνο; Δεν πρέπει όλοι να υψώσουμε τη φωνή μας σαν σάλπιγγα για αυτό το θέμα; Τι θα σκεφτόταν ο Υιός του Θεού με ένα αποτέλεσμα της εργασίας μας σαν αυτό; Τι θα σκεφτόταν ένας άπιστος κόσμος για έναν Χριστιανισμό που δεν μπορεί να αποφέρει άλλο καρπό; Δεν μας ενδιαφέρουν καθόλου τα πλήθη των ψυχών που καταλήγουν στην απώλεια κάθε χρόνο, ενώ όλοι καθόμαστε και παρακολουθούμε; Σε τι κατάσταση θα βρεθεί τα επόμενα δέκα χρόνια η χώρα μας, αν δεν ξυπνήσουμε από τον ύπνο;»

Το μήνυμα του δεύτερου αγγέλου απευθύνεται σε εκείνες τις θρησκευτικές οργανώσεις όπου βρίσκεται κυρίως ο λαός του Θεού και απευθύνεται ειδικά σε αυτούς γιατί βρίσκονται στη Βαβυλώνα και σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή καλούνται να βγουν έξω. Το μήνυμα ισχύει για την παρούσα γενιά, και τώρα είναι που ο λαός του Θεού πρέπει να αναζητηθεί, οπωσδήποτε, μεταξύ των προτεσταντικών οργανώσεων του Χριστιανισμού. Καθώς αυτές οι εκκλησίες απομακρύνονται όλο και περισσότερο από τον Θεό, τελικά φτάνουν σε μια τέτοια κατάσταση που οι αληθινοί Χριστιανοί δεν μπορούν πλέον να διατηρήσουν καμία σχέση μαζί τους, και τότε θα κληθούν να απομακρυνθούν.

Αναμένουμε να συμβεί αυτό στο μέλλον προς εκπλήρωση της Αποκάλυψης 18:1-4. Πιστεύουμε ότι αυτό θα έρθει, όταν, εκτός από τη διαφθορά τους, οι εκκλησίες αρχίσουν να σηκώνουν το χέρι της καταπίεσης εναντίον των αγίων, (δείτε περισσότερα στα σχόλια του προηγούμενου κεφαλαίου).

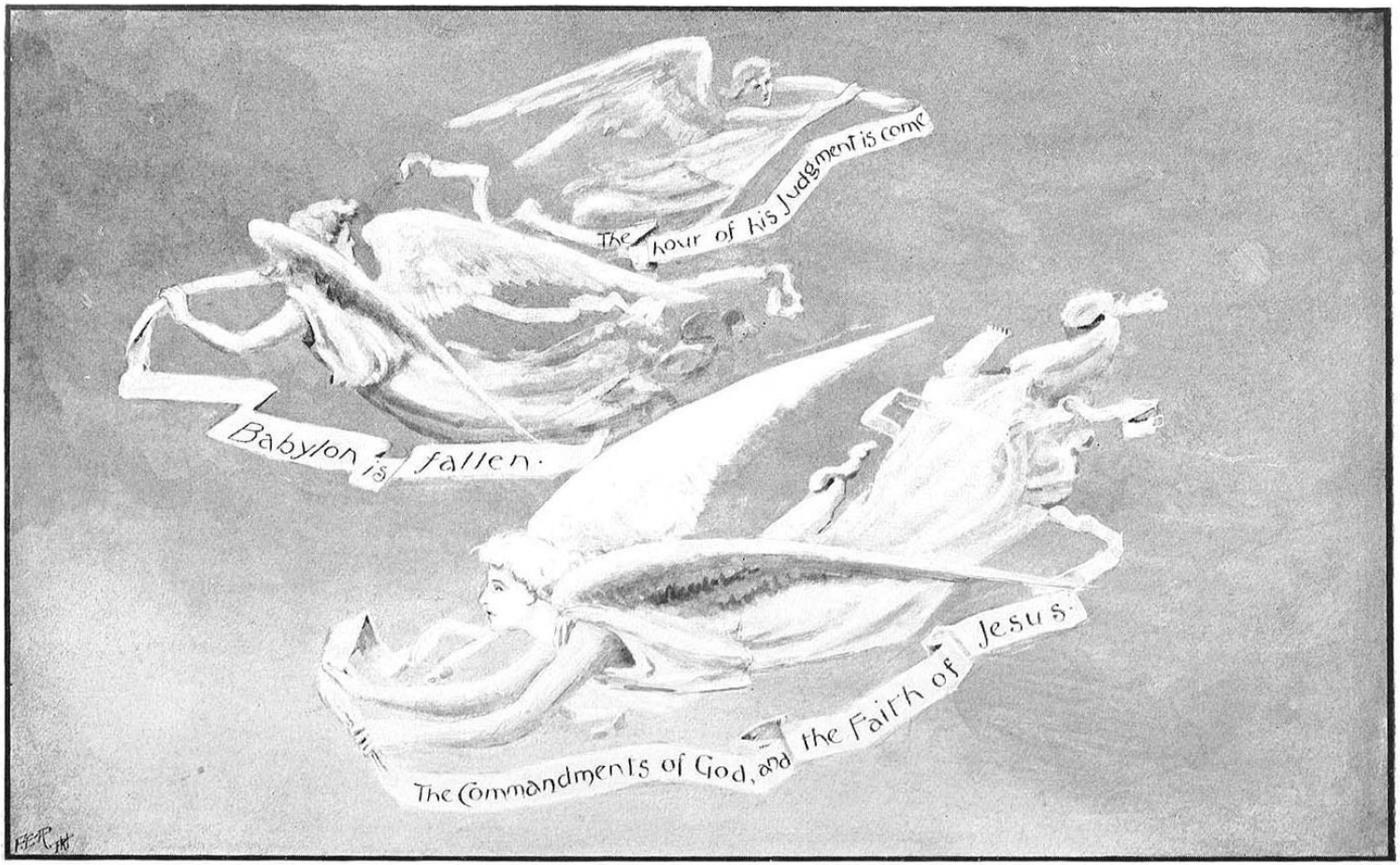
Το Τρίτο Μήνυμα. — Ξεκινώντας από το εδάφιο 9, το τρίτο μήνυμα έχει ως εξής: *"Και ένας τρίτος άγγελος τους ακολούθησε, λέγοντας με δυνατή φωνή: Όποιος προσκυνάει το θηρίο και την εικόνα του, και παίρνει το χάραγμα επάνω στο μέτωπό του ή επάνω στο χέρι του, θα πιει κι αυτός από το κρασί τού θυμού τού Θεού, που είναι κερασμένο ανόθευτο μέσα στο ποτήρι τής οργής του· και θα βασανιστεί με φωτιά και θειάφι μπροστά στους άγιους αγγέλους και μπροστά στο Αρνίο. Και ο καπνός τού βασανισμού τους ανεβαίνει σε αιώνες αιώνων· και δεν έχουν ανάπαυση ημέρα και νύχτα όσοι προσκυνούν το θηρίο και την εικόνα του, και όποιος παίρνει το χάραγμα του ονόματός του. Εδώ είναι η υπομονή των αγίων· εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές τού Θεού και την πίστη τού Ιησού."*.

Πρόκειται για ένα μήνυμα με τρομερή σπουδαιότητα. Δεν υπάρχει πιο δριμεία απειλή θεϊκής οργής σε όλη την Αγία Γραφή. Η αμαρτία για την οποία προειδοποιεί πρέπει να είναι μια τρομερή αμαρτία, και πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη ώστε όλοι όσοι θέλουν να μπορούν να την κατανοήσουν και έτσι να ξέρουν πώς να αποφύγουν τις κρίσεις εναντίον όσων την διαπράξουν.

Παρατηρούμε ότι αυτά τα μηνύματα είναι αθροιστικά, δηλαδή, το ένα δεν παύει να ισχύει όταν ένα άλλο αρχίσει να διακηρύσσεται. Έτσι, για ένα διάστημα το πρώτο μήνυμα ήταν το μόνο που διαδόθηκε. Το δεύτερο μήνυμα άρχισε να διακηρύσσεται, αλλά αυτό δεν έθεσε τέλος στο πρώτο. Έκτοτε υπήρχαν δύο μηνύματα. Το τρίτο τα ακολούθησε, όχι για να τα αντικαταστήσει, αλλά για να ενωθεί με αυτά, έτσι ώστε τώρα να έχουμε τρία μηνύματα που διαδίδονται ταυτόχρονα, ή, μάλλον, ένα τριπλό μήνυμα, που αγκαλιάζει τις αλήθειες και των τριών, με το τελευταίο, φυσικά, να είναι η κύρια διακήρυξη. Μέχρι να τελειώσει το έργο, δεν θα πάψει ποτέ να είναι αλήθεια ότι η ώρα της κρίσης του Θεού έχει έρθει, ούτε ότι η Βαβυλώνα έχει πέσει, και αυτές οι αλήθειες θα συνεχίζουν να διακηρύσσονται μαζί με τις αλήθειες που εισάγονται από το τρίτο μήνυμα.

Παρατηρούμε επίσης μια λογική σύνδεση μεταξύ των ίδιων των μηνυμάτων. Πηγαίνοντας πίσω στην εποχή λίγο πριν πριν από την διακήρυξη του πρώτου μηνύματος, βλέπουμε τον προτεσταντικό θρησκευτικό κόσμο να έχει δυστυχώς ανάγκη μεταρρύθμισης. Διχασμός και σύγχυση βασίλευαν μεταξύ των εκκλησιών. Εξακολουθούσαν να είναι προσκολλημένες σε πολλές παπικές πλάνες και δεισιδαιμονίες. Η δύναμη του ευαγγελίου είχε εξασθενήσει στα χέρια τους. Για να διορθωθούν αυτά τα κακά, διακηρύχθηκε με δύναμη το δόγμα της δευτέρας παρουσίας του Χριστού. Θα έπρεπε να το είχαν δεχτεί και να είχαν αναζωογονηθεί από αυτό σε μια νέα ζωή, που θα είχαν ζήσει αν το είχαν λάβει. Αντί γι' αυτό, το απέρριψαν και υπέστησαν τις πνευματικές συνέπειες. Στη συνέχεια ακολούθησε το δεύτερο μήνυμα, που ανακοίνωνε το αποτέλεσμα αυτής της απόρριψης και δήλωνε αυτό που δεν ήταν μόνο ένα γεγονός από μόνο του, αλλά μια δικαστική κρίση του Θεού πάνω τους εξαιτίας της αποτυχίας τους να δεχτούν το πρώτο μήνυμα, δηλαδή, ότι ο Θεός είχε απομακρυνθεί από αυτούς και είχαν πέσει ηθικά.

Αυτό δεν είχε ως αποτέλεσμα να τους διεγείρει και να τους οδηγήσει να διορθώσουν τα λάθη τους, όπως θα μπορούσε να είχε κάνει αν ήταν πρόθυμοι να νουθετηθούν και να

Τα τρία μηνύματα του 14ου κεφ, της Αποκάλυψης

διορθωθούν. Και τώρα τι ακολουθεί; — Ο δρόμος είναι ανοιχτός για μια ακόμη περαιτέρω οπισθοδρομική κίνηση, — για μια μεγαλύτερη αποστασία και ακόμη μεγαλύτερα κακά. Οι δυνάμεις του σκότους θα προωθήσουν το έργο τους, και αν οι εκκλησίες επιμείνουν περισσότερο σε αυτή την πορεία αποφυγής του φωτός και απόρριψης της αλήθειας, σύντομα θα βρεθούν να λατρεύουν το θηρίο και να λαμβάνουν το χάραγμα του. Αυτή θα είναι η λογική ακολουθία της πορείας που ξεκίνησε με την απόρριψη του πρώτου μηνύματος. Τώρα αποστέλλεται μια άλλη διακήρυξη, αναγγέλλοντας με επίσημο τόνο ότι αν κάποιος το κάνει αυτό, θα πιει από το κρασί του θυμού του Θεού, που είναι κερασμένο ανόθευτο μέσα στο ποτήρι τής οργής Του. Δηλαδή, απορρίψατε το πρώτο μήνυμα και αντιμετωπίσατε μια ηθική πτώση, αν συνεχίστε να απορρίπτετε την αλήθεια και να αγνοείτε τις προειδοποιήσεις που στάλθηκαν, θα εξαντλήσετε και τα τελευταία μέσα της χάρης του Θεού, και τελικώς θα αντιμετωπίσετε μια κυριολεκτική καταστροφή για την οποία δεν θα υπάρχει θεραπεία. Αυτή είναι η πιο σοβαρή απειλή που μπορεί να στείλει ο Θεός σε αυτή τη ζωή, και είναι και η τελευταία. Λίγοι θα την προσέξουν και θα σωθούν, οι περισσότεροι θα την απορρίψουν και θα χαθούν.

Η διακήρυξη του τρίτου μηνύματος είναι το τελευταίο ειδικό θρησκευτικό κίνημα που θα υπάρξει πριν την παρουσία του Κυρίου, γιατί αμέσως μετά από αυτό, ο Ιωάννης βλέπει κάποιον σαν τον Υιό του ανθρώπου να έρχεται πάνω σε ένα μεγάλο λευκό σύννεφο για να θερίσει τη σοδειά της γης. Αυτό δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει τίποτα άλλο από τη δεύτερη έλευση του Χριστού. Αν, λοιπόν, η έλευση του Χριστού είναι προ των πυλών, έχει έρθει η ώρα για τη διακήρυξη αυτού του μηνύματος. Υπάρχουν πολλοί που διεκδικούν το όνομα «Αντβεντιστής» [αυτός που περιμένει την Δευτέρα Έλευση (advent)], οι οποίοι με την φωνή και την πένα διδάσκουν ένθερμα ότι βρισκόμαστε στις έσχατες ημέρες των καιρών και ότι η έλευση του Χριστού είναι προ των πυλών, αλλά όταν τους υπενθυμίζουμε αυτή την προφητεία, βρίσκονται ξαφνικά σαν στη θάλασσα, χωρίς άγκυρα, χάρτη ή πυξίδα. Δεν ξέρουν τι να κάνουν με αυτήν. Μπορούν να δουν τόσο καλά όσο εμείς ότι αν αυτό που διδάσκουν σχετικά με την έλευση του Χριστού είναι αληθινό, και ο Κύριος είναι κοντά, κάπου - ναι, σε όλη τη γη - θα πρέπει να ακουστούν οι προειδοποιητικές ιαχές αυτού του τρίτου μηνύματος. Τώρα είναι ώρα, και αν δεν διαδίδεται τώρα, προκύπτει, είτε ότι δεν βρισκόμαστε στις έσχατες ημέρες, είτε ότι αυτή η προφητεία είναι μια αποτυχία, αλλά αυτό δεν μπορούν να το παραδεχτούν με συνέπεια. Ταυτόχρονα, γνωρίζουν ότι δεν δίνουν το μήνυμα και δεν ισχυρίζονται ότι το δίνουν, και δεν μπορούν να υποδείξουν κανέναν που το δίνει, εκτός από μια συγκεκριμένη τάξη που ομολογεί ότι αυτό είναι αυτό ακριβώς το έργο που κάνουν. Αλλά το να παραδεχτούν τους ισχυρισμούς αυτής της τάξης θα ισοδυναμούσε με αυτοκαταδίκη. Η αμηχανία τους θα ήταν άξια συμπόνιας, αλλά εκείνοι που αποδέχονται ένα ενοχλητικό δίλημμα αντί να αναγνωρίσουν την αλήθεια, δεν δικαιούνται πολλή συμπάθεια.

Τα επιχειρήματα που δόθηκαν για τα δύο προηγούμενα μηνύματα καθορίζουν τη χρονολογία του τρίτου και δείχνουν ότι ανήκει στην παρούσα εποχή, αλλά, όπως και στην περίπτωση του πρώτου, η καλύτερη απόδειξη υπέρ της πρότασης ότι το μήνυμα αναγγέλλεται τώρα στον κόσμο, είναι να μπορούμε να υποδείξουμε γεγονότα που αποδεικνύουν την εκπλήρωση του. Έχοντας προσδιορίσει ότι το πρώτο μήνυμα ήταν μια κορυφαία διακήρυξη του μεγάλου κινήματος της Δ. Παρουσίας του 1840-44, και έχοντας δει την εκπλήρωση του δεύτερου μηνύματος σε σχέση με αυτό το κίνημα κατά το τελευταίο

έτος, ας δούμε από τότε τι έχει συμβεί.

Όταν πέρασε ο καιρός το 1844, ολόκληρο το σώμα των Αντβεντιστών βυθίστηκε σε μια σύγχυση. Πολλοί εγκατέλειψαν εντελώς το κίνημα, οι περισσότεροι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι το μήνυμα ως προς τον χρόνο ήταν λάθος, και αμέσως άρχισαν να εργάζονται για να αναπροσαρμόσουν τις προφητικές περιόδους, ορίζοντας έναν νέο χρόνο για την έλευση του Κυρίου - ένα έργο το οποίο έχουν συνεχίσει λίγο-πολύ μέχρι τώρα, ορίζοντας μια νέα ημερομηνία όταν περνούσε η παλιά, γεγονός που δυσφημούσε το κίνημα της Δ. Παρουσίας και κάθε μελέτη των προφητειών, στο βαθμό που εκτεινόταν η περιορισμένη επιρροή τους. Μερικοί, ψάχνοντας στενά και ειλικρινά για την αιτία του λάθους, επιβεβαιώθηκαν στις απόψεις τους ότι το κίνημα της Δ. Παρουσίας ήταν αποτέλεσμα της θείας πρόνοιας και για την ορθότητα του μηνύματος ως προς το χρόνο, αλλά είδαν ότι είχε γίνει ένα λάθος στο θέμα του αγιαστηρίου, το οποίο μπορούσε να εξηγήσει την απογοήτευση τους. Έμαθαν ότι το αγιαστήριο δεν ήταν αυτή η γη, όπως είχαν υποθέσει, ο καθαρισμός δεν επρόκειτο να γίνει με φωτιά και η προφητεία σε αυτό το σημείο δεν αφορούσε καθόλου την έλευση του Κυρίου. Βρήκαν στις Γραφές πολύ σαφείς αποδείξεις ότι το αγιαστήριο στο οποίο αναφέρεται η προφητεία ήταν ο ναός στον ουρανό, τον οποίο ο Παύλος αποκαλεί "*τα άγια*", η "*αληθινή σκηνή, την οποία ο Κύριος κατασκεύασε, και όχι άνθρωπος*", και ότι ο καθαρισμός του, σύμφωνα με τον τύπο, θα συνίστατο στην τελική διακονία του ιερέα στο δεύτερο διαμέρισμα, δηλαδή στον άγια των αγίων. Τότε είδαν ότι είχε έρθει η ώρα για την εκπλήρωση του εδαφίου Αποκάλυψη 11:19: «*Και ανοίχθηκε ο ναός τού Θεού μέσα στον ουρανό, και φάνηκε η κιβωτός τής διαθήκης του μέσα στον ναό του· και έγιναν αστραπές και φωνές και βροντές και σεισμός και μεγάλο χαλάζι.*».

Καθώς είχαν στραμμένη την προσοχή τους στην κιβωτό, οδηγήθηκαν όπως ήταν φυσικό σε μια εξέταση του νόμου που περιείχε η κιβωτός. Το ότι η κιβωτός περιείχε τον νόμο ήταν προφανές από το ίδιο το όνομα που της είχε δοθεί. Ονομαζόταν "*η κιβωτός της διαθήκης του*", αλλά δεν θα ήταν η κιβωτός της "*διαθήκης*" του, και δεν θα μπορούσε να ονομαστεί έτσι, αν δεν περιείχε τον νόμο. Εδώ, λοιπόν, βρισκόταν η κιβωτός στον ουρανό, το μεγάλο αρχέτυπο της κιβωτού, αντίγραφο της οποίας, κατά τη διάρκεια της οικονομίας των τύπων [Παλαιά Διαθήκη], υπήρχε εδώ στη γη. Ο νόμος που περιείχε αυτή η ουράνια κιβωτός πρέπει κατά συνέπεια να είναι το μεγάλο πρωτότυπο, του οποίου ο νόμος στις πλάκες στην επίγεια κιβωτό ήταν απλώς ένα αντίγραφο, το περιεχόμενο όμως και των δύο ήταν πανομοιότυπο, λέξη προς λέξη, γιώτα προς γιώτα, κεραία προς κεραία. Το να υποθέσουμε το αντίθετο δεν θα ήταν μόνο ψευδές, αλλά και ο μεγαλύτερος παραλογισμός. Αυτός ο νόμος, λοιπόν, εξακολουθεί να είναι ο νόμος της διακυβέρνησης του Θεού, και η τέταρτη εντολή του, όπως και στην αρχή έτσι και τώρα, απαιτεί την τήρηση της έβδομης ημέρας της εβδομάδας, το Σάββατο. Κανείς από αυτούς που παραδέχονται το επιχείρημα σχετικά με το αγιαστήριο δεν ισχυρίζεται ότι αμφισβητεί αυτό το σημείο. Έτσι, ήρθε στο προσκήνιο η μεταρρύθμιση του Σαββάτου, και έγινε τότε αντιληπτό ότι όλα όσα είχαν γίνει σε αντίθεση με αυτόν τον νόμο, ειδικά με την τήρηση μιας ημέρας ανάπαυσης και λατρείας που ακύρωνε το Σάββατο του Θεού, πρέπει να είναι έργο του παπικού θηρίου, της δύναμης που επρόκειτο να αντιταχθεί στον Θεό και να προσπαθήσει να εξυψωθεί πάνω από αυτόν. Αυτό όμως είναι το ίδιο το έργο για το οποίο ο τρίτος άγγελος εξαγγέλλει την προειδοποίησή του, και ως εκ τούτου, άρχισε να γίνεται φανερό ότι η περίοδος διακήρυξης

του τρίτου μηνύματος συγχρονίζεται με την περίοδο του καθαρισμού του αγιαστηρίου, η οποία ξεκίνησε με το τέλος των 2300 ημερών το 1844, και ότι η διακήρυξη βασίζεται στις μεγάλες αλήθειες που προέκυψαν μέσα από αυτό το θέμα.

Έτσι, ανέτειλε πάνω στην εκκλησία το φως της αυγής του τρίτου μηνύματος. Είδαν όμως αμέσως ότι ο κόσμος θα είχε το δικαίωμα να απαιτήσει από εκείνους που ισχυρίζονταν ότι έδιναν αυτό το μήνυμα, μια εξήγηση όλων των συμβόλων που περιέχει, - το θηρίο, την εικόνα, τη λατρεία και το χάραγμα και ως εκ τούτου αυτά τα σημεία έγιναν θέματα ειδικής μελέτης. Η μαρτυρία των Γραφών διαπιστώθηκε ότι ήταν σαφής και άφθονη, και δεν χρειάστηκε πολύς χρόνος για να διατυπωθούν από τις αλήθειες που αποκαλύφθηκαν, σαφείς δηλώσεις και προτάσεις για την εξήγηση όλων αυτών των σημείων.

Η ερμηνεία των συμβόλων που δείχνει τι είναι το θηρίο, η εικόνα και το χάραγμα, έχει ήδη δοθεί στο κεφάλαιο 13, και έχει αποδειχθεί ότι το δικέρατο θηρίο, το οποίο στήνει την εικόνα και επιβάλλει το χάραγμα, είναι η δική μας χώρα, που τώρα βρίσκεται στο μέσον της πορείας της, και σπεύδει να εκτελέσει το έργο που της έχει προσδιοριστεί από την προφητεία. Το τρίτο μήνυμα εκφέρει την προειδοποίησή του εναντίον αυτού του έργου και εναντίον αυτών των πρωταγωνιστών, γεγονός που αποτελεί ακόμη μια απόδειξη ότι αυτό το μήνυμα είναι τώρα σε ισχύ, και εναρμονίζεται με όλες αυτές τις προφητείες. Τους λόγους δεν χρειάζεται να τους επαναλάβουμε εδώ, αρκεί να ανακεφαλαιώσουμε τα σημεία που έχουν ήδη κατοχυρωθεί.

1. Το "*θηρίο*" είναι η Ρωμαιοκαθολική δύναμη.

2. Το "*χάραγμα του θηρίου*" είναι ο θεσμός που αυτή η εξουσία έχει θεσπίσει ως απόδειξη της εξουσίας της να νομοθετεί για την εκκλησία και να χειραγωγεί τις συνειδήσεις των ανθρώπων που βρίσκονται υπό την αμαρτία. Συνίσταται σε μια αλλαγή του νόμου του Θεού, μέσω της οποίας η υπογραφή της βασιλικής εξουσίας αφαιρέθηκε από τον νόμο, — το Σάββατο της έβδομης ημέρας, το μεγάλο μνημείο του δημιουργικού έργου του Θεού, αποσπάστηκε από τη θέση του στον δεκάλογο, και ένα ψεύτικο και κίβδηλο Σάββατο, η πρώτη ημέρα της εβδομάδας, εγκαθιδρύθηκε στη θέση του.

3. Η *"εικόνα του θηρίου"* είναι ένα εκκλησιαστικό μόρφωμα, το οποίο θα μοιάζει με το θηρίο και θα ενδυθεί με εξουσία ώστε να επιβάλλει τα διατάγματα του με τις ποινές και τις κυρώσεις του αστικού νόμου.

4. Το δικέρατο θηρίο είναι οι Ηνωμένες Πολιτείες. Όταν κατασκευαστεί από τον λαό η εικόνα, το δικέρατο θηρίο δίνει δύναμη στην εικόνα ώστε να μιλάει και να ενεργεί. Όλα εκτός από τα τελικά βήματα προς τον σχηματισμό της εικόνας έχουν ήδη φανεί.

5. Το δικέρατο θηρίο επιβάλλει το χάραγμα του θηρίου, δηλαδή, καθιερώνει με νόμο την τήρηση της πρώτης ημέρας της εβδομάδας, δηλαδή της Κυριακής ως ημέρας ανάπαυσης. Όσα έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση έχουν ήδη αναφερθεί. Το κίνημα υποκινείται από άτομα, από οργανωμένες επιτροπές, από πολιτικούς, εμμέσως από τους απίστους, από τον Εθνικό Σύνδεσμο Μεταρρυθμίσεων, από την Αμερικανική Ένωση Σαββάτου (Κυριακής), από την Ένωση Γυναικών Χριστιανικής Εγκράτειας και από το κίνημα Φιλόδοξων Χριστιανών με τις Ενώσεις Καλής Πολιτείας τους, κλπ.

Οι άνθρωποι όμως δεν πρέπει να αφεθούν να ενεργούν στο σκοτάδι ως προς το θέμα αυτό. Το τρίτο μήνυμα εκφράζει μια επίσημη διαμαρτυρία ενάντια σε όλο αυτό το κακό. Εκθέτει το έργο του θηρίου, δείχνει τη φύση της αντίθεσής του στον νόμο του Θεού,

προειδοποιεί τους ανθρώπους ενάντια στη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του και επισημαίνει όλη την οδό της αλήθειας. Αυτό φυσικά προκαλεί αντιπαράθεση και όσο αποδεικνύεται ότι στερείται την θεϊκή αυθεντία, η εκκλησία οδηγείται όλο και περισσότερο να ζητάει τη βοήθεια της ανθρώπινης αυθεντίας για την υπεράσπιση των δογμάτων της.

Για την υποστήριξη αυτών των μηνυμάτων, ξεκίνησε το 1850 η έκδοση μιας εφημερίδας με τίτλο Advent Review και Sabbath Herald, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα, κυκλοφορώντας σε κάθε Πολιτεία και Επικράτεια της Ένωσης, καθώς και σε πολλές ξένες χώρες. Το "The Signs of the Times", που εκδίδεται εβδομαδιαίως στο Όκλαντ της Καλιφόρνια, έχει αποκτήσει ακόμη μεγαλύτερη κυκλοφορία. Το "American Sentinel", που εκδίδεται στη Νέα Υόρκη και είναι αφιερωμένο ειδικότερα στο θέμα της θρησκευτικής ελευθερίας, το οποίο συζητήθηκε στις προηγούμενες σελίδες αυτού του βιβλίου, έχει έναν μεγάλο και αυξανόμενο κατάλογο συνδρομητών. Το "Present Truth", που εκδίδεται στο Λονδίνο της Αγγλίας, και το "Bible Echo", και το "Southern Sentinel", στη Μελβούρνη της Αυστραλίας, είναι αφιερωμένα στην υπεράσπιση των ίδιων απόψεων. Το "South African Sentinel", πρόσφατα ξεκίνησε να εκδίδεται στο Κέιπ Τάουν της Νότιας Αφρικής. Άλλα περιοδικά έχουν ιδρυθεί σε διαφορετικά μέρη, και σε δεκαεννέα διαφορετικές γλώσσες. Εκτός από τον Κεντρικό Εκδοτικό Οίκο στο Μπατλ Κρικ, Μίσιγκαν (με υποκατάστημα στην Ατλάντα, Τζόρτζια), έχουν ιδρυθεί εκδοτικοί οίκοι στο Όκλαντ της Καλιφόρνια (με υποκαταστήματα στη Νέα Υόρκη και το Κάνσας Σίτι), στο Λονδίνο, Αγγλίας, στην Κριστιάνια, Νορβηγίας, στη Μελβούρνη, Αυστραλίας, στο Κέιπ Τάουν, Νότιας Αφρικής, στο Αμβούργο, Γερμανίας στη Βασιλεία, Ελβετίας, στο Τορόντο, Καναδά, και στο Σικάγο, Ιλινόις. Ο κατάλογος βιβλίων περιλαμβάνει μια μακρά λίστα, από φυλλάδια του ενός σέντ μέχρι τον τόμο των τριών δολαρίων, και ο συνολικός αριθμός σελίδων που εκδόθηκαν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1897 ήταν πάνω από ένα δισεκατομμύριο. Η λίστα περιλαμβάνει βιβλία και έγγραφα σε τριάντα μία διαφορετικές γλώσσες. Τριάντα έξι Συνέδρια έχουν διοργανωθεί στην Αμερικανική Ένωση, την Ευρώπη, τη Νέα Ζηλανδία, την Αυστραλία και τη Νότια Αφρική. Σε όλα αυτά τα Συνέδρια, οργανώνονται ομάδες διανομής φυλλαδίων και ιεραποστολών. Εκατοντάδες ιερείς και ευαγγελιστές διακηρύσσουν τις αρχές αυτού του μηνύματος σε όλο τον κόσμο. Αυτή είναι μια αρχή και μια υπόσχεση για μεγαλύτερα πράγματα.

Αυτό το κίνημα είναι ένα φαινόμενο που τουλάχιστον πρέπει να εξηγηθεί. Έχουμε αναφερθεί στα κινήματα που εκπληρώνουν με τον πιο εντυπωσιακό και ακριβή τρόπο το πρώτο και το δεύτερο μήνυμα. Εδώ τώρα υπάρχει ένα άλλο που προκαλεί την προσοχή του κόσμου ως εκπλήρωση του τρίτου μηνύματος. Ισχυρίζεται ότι αποτελεί εκπλήρωση, και ζητά από τον κόσμο να εξετάσει τα διαπιστευτήρια στα οποία βασίζει το δικαίωμά του να έχει μια τέτοια αξίωση. Ας τα δούμε.

1. “*Και ένας τρίτος άγγελος τους ακολούθησε*”. Το κίνημα αυτό ακολουθεί τα δύο που αναφέρθηκαν προηγουμένως. Αναλαμβάνει το έργο και συνεχίζει τη διάδοση των αληθειών που εξέφρασαν, και προσθέτει σε αυτά όσα περιλαμβάνονται επιπλέον στο τρίτο μήνυμα.

2. Το τρίτο μήνυμα χαρακτηρίζεται ως μια προειδοποίηση κατά του θηρίου. Εξέχουσα θέση ανάμεσα στα θέματα που διακηρύσσονται από το κίνημα αυτό κατέχει η εξήγηση αυτού του συμβόλου, λέγοντας στους ανθρώπους τι είναι, και αποκαλύπτοντας τους βλάσφημους ισχυρισμούς και τα έργα του.

3. Το τρίτο μήνυμα προειδοποιεί όλους να μην λατρεύουν το θηρίο. Το κίνημα αυτό εξηγεί πώς η δύναμη του θηρίου έχει φέρει στον Χριστιανισμό ορισμένους θεσμούς που ανταγωνίζονται τις απαιτήσεις του Υψίστου, και δείχνει ότι αν υποκύψουμε σε αυτούς, λατρεύουμε αυτή τη δύναμη. "*Δεν ξέρετε*", λέει ο Παύλος, "*ότι, σε όποιον παριστάνετε τον εαυτό σας δούλους για υπακοή, είστε δούλοι εκείνου στον οποίο υπακούτε;*" Ρωμαίους 6:16.

4. Το τρίτο μήνυμα προειδοποιεί όλους να μην λάβουν το χάραγμα του θηρίου. Το κίνημα αυτό έχει αναλάβει το έργο να δείξει σε όλους τι είναι το χάραγμα του θηρίου και να προειδοποιήσει για την λήψη του. Το έργο αυτό το κάνει με επιμέλεια, επειδή αυτή η αντιχριστιανική δύναμη έχει εργαστεί τόσο πονηρά που η πλειονότητα εξαπατάται και κάνει ασυνείδητες παραχωρήσεις προς τη δύναμη αυτή. Αποδεικνύει ότι το χάραγμα του θηρίου είναι ένας θεσμός που έχει ντυθεί με χριστιανική ενδυμασία, και έχει εισαχθεί ύπουλα στη χριστιανική εκκλησία με τέτοιο τρόπο ώστε να ακυρώσει την εξουσία του Θεού και να ενθρονίσει αυτήν του θηρίου. Αν αφαιρεθεί κάθε μεταμφίεση, η δύναμη αυτή έχει δημιουργήσει ένα δικό της ψεύτικο Σαββάτο, την πρώτη ημέρα της εβδομάδας, στη θέση της έβδομης ημέρας, το Σάββατο του Κυρίου, - έναν σφετερισμό που ο μεγάλος Θεός δεν μπορεί να ανεχθεί, και από τον οποίο η εκκλησία του πιστού υπολοίπου πρέπει να διαχωρίσει πλήρως τον εαυτό της πριν την προετοιμασία της για την έλευση του Χριστού. Εξ ου και η επείγουσα προειδοποίηση: Κανείς ας μην προσκυνήσει το θηρίο ούτε να λάβει το χάραγμα του.

5. Το τρίτο μήνυμα μιλάει κατά της λατρείας της εικόνας του θηρίου. Το κίνημα αυτό μιλάει και για αυτό το θέμα, λέγοντας ποια θα είναι η εικόνα, ή τουλάχιστον εξηγώντας την προφητεία του δικέρατου θηρίου, που κατασκευάζει την εικόνα, δείχνοντας ότι το θηρίο αυτό είναι η ίδια η κυβέρνηση μας, ότι σε αυτή τη χώρα πρόκειται να σχηματιστεί η εικόνα, ότι η προφητεία αφορά αυτή τη γενιά, και ότι βρισκόμαστε προφανώς στα πρόθυρα της εκπλήρωσης της προφητείας αυτής.

Δεν υπάρχει κανένα άλλο θρησκευτικό κίνημα που να προχωρά μπροστά στη χώρα μας εκτός από αυτό των Αντβεντιστών της Έβδομης Ημέρας, το οποίο ισχυρίζεται ότι είναι εκπλήρωση του μηνύματος του τρίτου αγγέλου, — κανένα άλλο που να προβάλλει, ως κύρια θέματα του, τα ίδια τα θέματα από τα οποία αποτελείται αυτό το μήνυμα. Ποια θα είναι η στάση μας απέναντι σε αυτά τα πράγματα; Είναι πραγματικά αυτή η εκπλήρωση τους; — Έτσι πρέπει να είναι, εκτός και αν οι ισχυρισμοί του κινήματος μπορούν να διαψευσθούν, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ότι το πρώτο και το δεύτερο μήνυμα δεν έχουν ακόμη διακηρυχθεί, ότι οι θέσεις που λαμβάνονται σε σχέση με το θηρίο, την εικόνα, το χάραγμα και τη λατρεία δεν είναι σωστές, και ότι όλες οι προφητείες, τα σημεία και οι αποδείξεις που δείχνουν ότι η έλευση του Χριστού είναι κοντά, και κατά συνέπεια ότι αυτό το μήνυμα ανήκει στο μέλλον, μπορούν να παραμεριστούν εντελώς. Αλλά αυτό, ο νοήμων μελετητής της Βίβλου, δύσκολα θα το δεχθεί.

Το αποτέλεσμα της διακήρυξης, όπως δηλώνεται στο εδάφιο 12, αποδεικνύει περαιτέρω την ορθότητα των θέσεων που λαμβάνονται εδώ. Αναδεικνύει μια ομάδα για την οποία μπορεί πράγματι να ειπωθεί: "*Εδώ είναι εκείνοι που φυλάττουν τις εντολές τού Θεού και την πίστη τού Ιησού.*". Το έργο αυτό γίνεται στην ίδια την καρδιά του Χριστιανισμού, και όσοι δέχονται το μήνυμα ξεχωρίζουν λόγω της στάσης τους σε σχέση με τις εντολές του Θεού. Ποια διαφορά υπάρχει στην πράξη, και ποια είναι η μόνη

διαφορά, μεταξύ των Χριστιανών, από αυτή την άποψη; — Ακριβώς αυτή, μερικοί πιστεύουν ότι η τέταρτη εντολή τηρείται αφιερώνοντας την πρώτη ημέρα της εβδομάδας ως ημέρα ανάπαυσης και λατρείας, ενώ άλλοι ισχυρίζονται ότι η έβδομη ημέρα είναι αφιερωμένη για το σκοπό αυτό και, κατά συνέπεια, περνούν τις ώρες της με αυτόν τον τρόπο, συνεχίζοντας την πρώτη ημέρα της εβδομάδας την συνηθισμένη τους εργασία. Δεν θα μπορούσε να χαραχθεί πιο σαφής διαχωριστική γραμμή μεταξύ δύο ομάδων. Ο χρόνος που η μία ομάδα θεωρεί ότι είναι ιερός και τον αφιερώνει στο θρησκευτικό έργο, η άλλη τον θεωρεί κοινό και τον αφιερώνει στην συνηθισμένη εργασία. Η μία ομάδα αναπαύεται με ευλάβεια, η άλλη εργάζεται με ζήλο. Η μία ομάδα, που συνεχίζει την επαγγελματική της ενασχόληση κατά την ημέρα αυτή, βλέπει ότι η άλλη ομάδα έχει αποσυρθεί από όλες τις αντίστοιχες δραστηριότητες της και ότι ο δρόμος των εμπορικών συναλλαγών της έχει κλείσει απότομα. Έτσι, για δύο ημέρες την εβδομάδα, αυτές οι δύο ομάδες διατηρούνται χωρισμένες λόγω της διαφοράς τους τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη σε σχέση με την τέταρτη εντολή. Καμία άλλη εντολή δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει μια τόσο έντονη διαφοροποίηση.

Το μήνυμα φέρνει τους αποδέκτες του στην έβδομη ημέρα, γιατί μόνο με αυτόν τον τρόπο γίνονται διακριτοί, διότι όταν παρουσιάστηκε το μήνυμα, η τήρηση της πρώτης ημέρας δεν διέκρινε ένα άτομο από τους ανθρώπους που ήδη τηρούσαν εκείνη την ημέρα. Και σε αυτό βρίσκουμε περαιτέρω αποδείξεις ότι η τήρηση της Κυριακής είναι το χάραγμα του θηρίου. Διότι το κύριο βάρος του μηνύματος είναι η προειδοποίηση κατά της λήψης του χαράγματος του θηρίου, που όπως είναι φυσικό θα οδηγήσει τους αποδέκτες του να απορρίψουν την πρακτική που θα αποτελέσει το χάραγμα και θα υιοθετήσουν το αντίθετο. Τους οδηγεί να απορρίψουν την τήρηση της πρώτης ημέρας της εβδομάδας και να υιοθετήσουν αυτήν της έβδομης ημέρας. Λαμβάνοντας υπόψη αυτό, γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι εδώ υπάρχει κάτι περισσότερο από ένα συμπέρασμα ότι η τήρηση της Κυριακής είναι το χάραγμα του θηρίου κατά του οποίου μας προειδοποιεί, και η τήρηση της έβδομης ημέρας, στην οποία μας οδηγεί, είναι το αντίθετό του.

Αυτό βρίσκεται σε αρμονία με τις παρατηρήσεις σχετικά με τη σφραγίδα του Θεού, οι οποίες δόθηκαν στο κεφάλαιο 7. Εκεί δείξαμε ότι οι λέξεις σημείο, σημάδι και σφραγίδα είναι συνώνυμοι όροι, και ότι ο Θεός θεωρεί το Σάββατο Του ως το σημείο, το σημάδι, τη σφραγίδα Του, σε σχέση με τον λαό Του. Έτσι, ο Θεός έχει μια σφραγίδα, η οποία είναι το Σάββατο Του. Το θηρίο έχει επίσης μια σφραγίδα, ή χάραγμα, που είναι το δικό του Σάββατο. Η μία σφραγίδα είναι η έβδομη ημέρα. Η άλλη είναι όσο το δυνατόν πιο μακριά από αυτήν, ακόμη και στο άλλο άκρο της εβδομάδας, δηλαδή, η πρώτη ημέρα. Ο Χριστιανισμός θα χωριστεί τελικά σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνους που είναι σφραγισμένοι με τη σφραγίδα του ζωντανού Θεού, σε αυτούς δηλαδή που έχουν το σημάδι Του τηρώντας το Σάββατο Του, και σε εκείνους που είναι σφραγισμένοι με τη σφραγίδα του θηρίου, έχουν δηλαδή το χάραγμα του τηρώντας το δικό του Σάββατο [Κυριακή]. Αναφορικά με αυτό το ζήτημα, το μήνυμα του τρίτου αγγέλου μας διαφωτίζει και μας προειδοποιεί.

Με δεδομένη τη σημασία που αποδίδεται στην έβδομη ημέρα, σύμφωνα με τα όσα ελέγχθησαν παραπάνω, ο αναγνώστης θα μπορούσε να ζητήσει να του δοθούν επιπλέον στοιχεία ως προς το ότι ένα άτομο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τηρεί τις εντολές του Θεού, αν δεν τηρεί και την έβδομη ημέρα. Αυτό θα περιελάμβανε μια συζήτηση ολόκληρου του

ζητήματος του Σαββάτου, το οποίο δεν εμπίπτει στους στόχους αυτού του έργου. Εντούτοις, θα ήταν σωστό να παρουσιάσουμε εδώ, όπως ίσως απαιτείται σε αυτή την περίπτωση, τα κύρια επιχειρήματα που συνδέονται με τον θεσμό του Σαββάτου, επιχειρήματα που αναλύονται πλήρως στα έργα που αναφέρονται στην παρακάτω σημείωση. [1]

1. Το Σάββατο καθιερώθηκε στην αρχή του κόσμου, στο τέλος της πρώτης εβδομάδας της δημιουργίας, όταν ξεκίνησε ο χρόνος, Γένεση 2:1, 2.

2. Ήταν η έβδομη ημέρα εκείνης της εβδομάδας και βασιζόταν σε δεδομένα που είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το ίδιο το όνομα και την ύπαρξή του, δεδομένα που δεν μπορούν ποτέ να γίνουν αναληθή και ποτέ δεν μπορούν να αλλάξουν. Ο Θεός αναπαύθηκε την έβδομη ημέρα και την έκανε ημέρα ανάπαυσής Του, δηλαδή Σάββατο (που σημαίνει ανάπαυση) του Κυρίου, και δεν μπορεί ποτέ να πάψει να είναι η ημέρα ανάπαυσής Του, καθώς αυτό το γεγονός της δημιουργίας δεν μπορεί ποτέ να αλλάξει. Αγίασε, δηλαδή ξεχώρισε, την ημέρα εκείνη, εκεί και τότε, αναφέρουν οι Γραφές, και η αγιότητα της ημέρας αυτής δεν μπορεί ποτέ να εκλείψει, εκτός αν αφαιρεθεί μετά από μια πράξη εκ μέρους του Θεού τόσο άμεση και σαφή όσο αυτή με την οποία την έχρισε στην αρχή του κόσμου. Κανείς δεν ισχυρίζεται ότι αυτό έχει γίνει ποτέ, και δεν θα μπορούσε να το αποδείξει ακόμα και αν το ισχυριζόταν.

3. Το Σάββατο δεν έχει κανένα τυπικό, σκιώδη ή τελετουργικό χαρακτήρα, γιατί θεσπίστηκε πριν αμαρτήσει ο άνθρωπος, και ως εκ τούτου ανήκει σε μια εποχή που, στην ίδια τη φύση των πραγμάτων, ένας τύπος, ή σκιά, δεν μπορούσε να υπάρξει.

4. Οι νόμοι και οι θεσμοί που υπήρχαν πριν από την πτώση του ανθρώπου ήταν θεμελιώδεις ως προς τη φύση τους. Προέκυψαν από τη σχέση μεταξύ Θεού και ανθρώπου, και μεταξύ ανθρώπου και ανθρώπου, και θα παρέμεναν πάντα έτσι αν ο άνθρωπος δεν είχε αμαρτήσει και δεν είχε επηρεαστεί από την αμαρτία του. Με άλλα λόγια, ήταν, από την ίδια τη φύση των πραγμάτων, αμετάβλητοι και αιώνιοι. Οι τελετουργικοί και τυπικοί νόμοι οφείλουν την προέλευσή τους στο γεγονός ότι ο άνθρωπος αμάρτησε, και ποτέ δεν θα υπήρχαν αν αυτό το γεγονός δεν είχε συμβεί. Λόγω της μετάβασης από την μία οικονομία στην άλλη, ήταν υποκείμενοι σε αλλαγές και έτσι οι νόμοι αυτοί, και μόνο αυτοί, καταργήθηκαν στον σταυρό. Ο νόμος του Σαββάτου όμως ήταν ένας θεμελιώδης νόμος, και επομένως αμετάβλητος και αιώνιος.

5. Ο αγιασμός του Σαββάτου στην Εδέμ καθιστά την ύπαρξή του βέβαιη κατά το χρονικό διάστημα από τη δημιουργία μέχρι το Σινά. Στο Σινά τοποθετήθηκε στο κέντρο του δεκαλόγου, καθώς ο Θεός το ανέφερε με δυνατή φωνή και το έγραψε με το δάχτυλό Του σε πέτρινες πλάκες, — γεγονός που το διαχωρίζει για πάντα από τους τελετουργικούς νόμους και το τοποθετεί ανάμεσα στους ηθικούς και τους αιώνιους.

6. Το Σάββατο δεν είναι μια αόριστη, μια οποιαδήποτε έβδομη ημέρα μετά από έξι εργάσιμες. Ο νόμος στο Σινά (Έξοδος 20:8-11) το καθιστά τόσο συγκεκριμένο όσο η ανθρώπινη γλώσσα μπορεί να το κάνει συγκεκριμένο. Τα γεγονότα που το γέννησαν

---

1 Ως τυπικό έργο για το ζήτημα αυτό, παραπέμπουμε τον αναγνώστη στο *History of the Sabbath and First Day of the Week*, του Πρεσβυτέρου J. N. Andrews, που δημοσιεύτηκε στο Review and Herald Office, Battle Creek, Mich., όπου το ζήτημα που αφορά τις δύο ημέρες συζητείται διεξοδικά τόσο από βιβλική όσο και από ιστορική άποψη. Υπάρχουν όμως και λιγότερο εξαντλητικά έργα που έχουν εκδοθεί από το προαναφερθέν Γραφείο, σύμφωνα με τον κατάλογό του, καθώς και από άλλα γραφεία που αναφέρονται εδώ, τα οποία έχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία ως προς το θέμα αυτό.

(Γένεση 2:1-3) το περιορίζουν στην καθορισμένη έβδομη ημέρα. Τα 6240 θαύματα που πραγματοποιήθηκαν στην έρημο σε σχέση με την τήρηση του Σαββάτου, δείχνουν ότι πρόκειται για μια συγκεκριμένη ημέρα και όχι απλώς για ένα τμήμα του χρόνου. Τα θαύματα αυτά ήταν τρία κάθε εβδομάδα για σαράντα χρόνια. Συγκεκριμένα, (1) μια διπλή μερίδα μάννα την έκτη ημέρα, (2) η διατήρηση του μάννα της έκτης ημέρας κατά την έβδομη ημέρα και (3) καθόλου μάννα την έβδομη ημέρα (βλ. Έξοδος 16). Το να ισχυριστούμε το αντίθετο θα ήταν σαν να ισχυριστούμε ότι τα γενέθλια του Ουάσινγκτον ή η Ημέρα Ανεξαρτησίας ήταν μόνο το 1/365 ενός έτους και θα μπορούσαν να γιορταστούν οποιαδήποτε άλλη ημέρα, εκτός από την ημέρα που συνέβησαν.

7. Το Σάββατο είναι μέρος αυτού του νόμου που ο Κύριός μας δήλωσε ανοιχτά ότι δεν ήρθε για να καταργήσει. Από την άλλη πλευρά, επιβεβαίωσε με τον πιο επίσημο τρόπο ότι δεν επρόκειτο να παρέλθει από τον νόμο ούτε ένα γιώτα ούτε μια κεραία όσο η γη θα συνέχιζε να υπάρχει, Ματθαίου 5:17-20.

8. Είναι ένα μέρος εκείνου του νόμου που ο Παύλος δηλώνει ότι δεν μπορεί να καταργηθεί, αλλά πρέπει να στέκεται όρθιος, μέσω της πίστης στον Χριστό, Ρωμαίους 3:31. Ο τελετουργικός, ή τυπικός νόμος, που έδειχνε προς τον Χριστό και έπαυσε να ισχύει στον σταυρό, καταργήθηκε, αντικαταστάθηκε, μέσω της πίστης σε Αυτόν, Εφεσίους 2:15.

9. Είναι ένα μέρος του βασιλικού νόμου, ενός νόμου που προέρχεται από τον βασιλιά Θεό, για τον οποίο ο Ιάκωβος δηλώνει ότι είναι ο νόμος της ελευθερίας ο οποίος θα μας κρίνει την έσχατη ημέρα. Ο Θεός δεν έχει διάφορα πρότυπα κρίσης ανάλογα με τις διάφορες εποχές του κόσμου, Ιακώβου 2:11,12.

10. Είναι η "*Κυριακή ημέρα*" (ημέρα του Κυρίου) της Αποκάλυψης 1:10, (βλέπε σχόλια σχετικά με αυτό το εδάφιο).

11. Εμφανίζεται ως ο θεσμός για τον οποίο προβλέπεται να γίνει μια μεγάλη μεταρρύθμιση στις έσχατες ημέρες, Ησαΐα 56:1,2 σε σχέση με την Α΄ Πέτρου 1:5. Επίσης σχετικό με τα εδάφια αυτά είναι και το μήνυμα που εξετάζεται εδώ.

12. Το Σάββατο, καθώς θα ανέμενε κανείς λόγω της προέλευσης και της φύση του, εμφανίζεται ξανά και στη νέα δημιουργία, επομένως και τότε θα διαχέει τις ευλογίες του στον λαό του Θεού σε όλη την αιωνιότητα, Ησαΐα 66:22,23.

Αυτή είναι μια σύντομη σύνοψη ορισμένων από τα επιχειρήματα που δείχνουν ότι ο νόμος του Σαββάτου δεν έχει με κανέναν τρόπο χαλαρώσει, και ο θεσμός του δεν έχει αλλάξει με κανέναν τρόπο, και ότι δεν μπορεί να ειπωθεί ότι ένα άτομο τηρεί τις εντολές του Θεού αν δεν τηρεί και το Σάββατο. Είναι μεγάλη τιμή για κάποιον ν' ασχοληθεί με έναν τέτοιο θεσμό. Το να δίνει κανείς προσοχή στις αξιώσεις του θα αποδειχθεί μια άπειρη ευλογία.

Η τιμωρία όσων προσκυνούν το θηρίο. — Αυτοί θα βασανιστούν με φωτιά και θειάφι ενώπιον των αγίων αγγέλων και του Αρνίου. Πότε επιβάλλεται αυτό το μαρτύριο; Το εδάφιο 19:20 δείχνει ότι κατά τη δεύτερη έλευση του Χριστού θα υπάρξει μια πύρινη κρίση που ονομάζεται λίμνη φωτιάς που καίει με θειάφι, στην οποία ρίχνονται ζωντανοί το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης. Αυτό μπορεί να αναφέρεται στην καταστροφή που θα έρθει πάνω τους στην αρχή, όχι στο τέλος, των χιλίων ετών. Υπάρχει ένα αξιοσημείωτο απόσπασμα στον Ησαΐα στο οποίο είμαστε υποχρεωμένοι να αναφερθούμε για την εξήγηση της φρασεολογίας της απειλής του τρίτου αγγέλου, και το οποίο αναμφισβήτητα περιγράφει

σκηνές που θα λάβουν χώρα εδώ κατά τη δεύτερη έλευση, και στην έρημη κατάσταση της γης κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών που ακολουθούν. Το ότι η φρασεολογία που χρησιμοποιείται στην Αποκάλυψη είναι δανεισμένη από αυτήν την προφητεία δύσκολα μπορεί να μην γίνει αντιληπτό. Αφού περιγράφει την οργή του Κυρίου πάνω στα έθνη, τη μεγάλη σφαγή των στρατευμάτων τους, τους ουρανούς που θα περιτυλιχτούν σαν βιβλίο, κλπ., ο προφήτης λέει: "*Επειδή, είναι ημέρα εκδίκησης του Κυρίου, χρονιά ανταποδόσεων για την κρίση τής Σιών. Και τα ρεύματά της θα μεταβληθούν σε πίσσα, και το χώμα της σε θειάφι, και η γη της θα γίνει πίσσα που καίγεται· νύχτα και ημέρα δεν θα σβήσει· ο καπνός της θα ανεβαίνει ακατάπαυστα· από γενεά σε γενεά θα μένει ερημωμένη· και δεν θα υπάρχει αυτός που διαβαίνει μέσα απ' αυτή σε αιώνα τού αιώνα.*", Ησαΐα 34:8-10. Και επειδή αναφέρεται ρητά ότι θα υπάρξει μια λίμνη φωτιάς στην οποία όλοι οι αμαρτωλοί θα αφανιστούν στο τέλος των χιλίων ετών, μπορούμε μόνο να συμπεράνουμε ότι η καταστροφή των ζωντανών ασεβών στην αρχή αυτής της περιόδου, και η τελική καταδίκη όλων των ασεβών στο τέλος της, θα είναι γεγονότα που θα πραγματοποιηθούν με παρόμοιο τρόπο.

Η διάρκεια της τιμωρίας. — Η έκφραση "*σε αιώνες αιώνων*" δεν μπορεί εδώ να υποδηλώνει μια κατάσταση χωρίς τέλος. Τούτο τεκμαίρεται και από το γεγονός ότι αυτή η τιμωρία επιβάλλεται σε αυτή τη γη, όπου ο χρόνος μετριέται με ημέρα και νύχτα. Φαίνεται επίσης και από το απόσπασμα του Ησαΐα που αναφέρθηκε παραπάνω, όπως υποστηρίχθηκε παραπάνω, καθώς η διατύπωση είναι παρόμοια και ισχύει για την ίδια εποχή. Το κείμενο στον Ησαΐα μιλάει για τη γη της Ιδουμαίας, αλλά είτε εκληφθεί με την κυριολεκτική του σημασία ότι αναφέρεται στην γη του Εδώμ, νότια και ανατολικά της Ιουδαίας, είτε αναπαριστά, όπως αναμφίβολα κάνει, ολόκληρη αυτή τη γη την εποχή που ο Κύριος Ιησούς θα αποκαλυφθεί από τον ουρανό μέσα σε φλόγα φωτιάς, όταν θα έρθει το έτος της ανταπόδοσης για τη διαμάχη της Σιών, και στις δύο περιπτώσεις η σκηνή της τιμωρίας πρέπει τελικά να έχει ένα τέλος, γιατί αυτή η γη πρόκειται τελικά να ανανεωθεί, να καθαριστεί από κάθε κηλίδα αμαρτίας, κάθε ίχνος πόνου και φθοράς, και να γίνει η κατοικία της δικαιοσύνης και της χαράς σε όλους τους αιώνες. Τη λέξη αἰών, ο Schrevelius, στο Ελληνικό Λεξικό του, την ορίζει ως εξής: «Μια εποχή, μια μακρά χρονική περίοδος, με αόριστη διάρκεια, ο χρόνος, είτε μεγαλύτερος είτε μικρότερος». (Για μια συζήτηση σχετικά με την έννοια αυτού του όρου, βλέπε το έργο με τίτλο, Here and Hereafter. Review and Herald Office, Battle Creek, Mich.)

Η περίοδος του τρίτου μηνύματος είναι μια εποχή υπομονής για τον λαό του Θεού. Ο Παύλος και ο Ιάκωβος μας δίνουν οδηγίες σε αυτό το σημείο, Εβραίους 10:36, Ιακώβου 5:7,8. Εν τω μεταξύ, αυτή η ομάδα που περιμένει υπομονετικά, τηρεί τις εντολές του Θεού - τις δέκα εντολές και την πίστη του Ιησού - όλες τις διδασκαλίες του Χριστού και των αποστόλων Του όπως παρουσιάζονται στην Καινή Διαθήκη. Αναδεικνύεται έτσι η έντονη αντίθεση που υπάρχει ανάμεσα στο αληθινό Σάββατο, όπως δίνεται στον δεκάλογο, σε σχέση με το ψεύτικο Σάββατο, το χάραγμα του θηρίου, το οποίο όπως ήδη προαναφέραμε διακρίνει τελικώς εκείνους που απορρίπτουν το τρίτο μήνυμα.

Εδάφιο 13. Και άκουσα μια φωνή από τον ουρανό, που έλεγε σε μένα: Γράψε: Μακάριοι οι νεκροί, που από τώρα πεθαίνουν εν Κυρίω. Ναι, λέει το Πνεύμα, για να αναπαυθούν από τον κόπο τους· και τα έργα τους ακολουθούν μ' αυτούς. 14. Και

είδα, και ξάφνου, μια λευκή νεφέλη, κι επάνω στη νεφέλη καθόταν κάποιος όμοιος με υιόν ανθρώπου, έχοντας επάνω στο κεφάλι του χρυσό στεφάνι, και στο χέρι του κοφτερό δρεπάνι. 15. Και ένας άλλος άγγελος βγήκε από τον ναό κράζοντας με δυνατή φωνή προς εκείνον που κάθεται επάνω στη νεφέλη: Στείλε το δρεπάνι σου, και θέρισε· επειδή, ήρθε για σένα η ώρα τού να θερίσεις, δεδομένου ότι ξεράθηκε ο θερισμός τής γης. 16. Κι αυτός που καθόταν επάνω στη νεφέλη έβαλε το δρεπάνι του επάνω στη γη· και θερίστηκε η γη.

Μια σοβαρή κρίση. — Τα γεγονότα γίνονται πιο σοβαρά καθώς πλησιάζουμε στο τέλος. Αυτό το γεγονός είναι που δίνει στο μήνυμα του τρίτου αγγέλου, που τώρα διαδίδεται, τον ασυνήθιστο βαθμό σοβαρότητας και σημασίας του. Είναι η τελευταία προειδοποίηση που πρέπει να δοθεί πριν από την έλευση του Υιού του ανθρώπου, ο οποίος εδώ απεικονίζεται να κάθεται πάνω σε ένα λευκό σύννεφο, έχοντας στεφάνι στο κεφάλι Του και δρεπάνι στο χέρι Του, για να θερίσει τη σοδειά της γης. Καλύψαμε γρήγορα μια σειρά προφητειών που κορυφώνεται με την αποκάλυψη του Κυρίου Ιησού στον ουρανό μέσα σε φλόγα φωτιάς, για να πάρει εκδίκηση από τους εχθρούς Του και να ανταμείψει τους αγίους Του. Όχι μόνο αυτό, αλλά έχουμε φτάσει τόσο κοντά στην ολοκλήρωσή τους που ο επόμενος κρίκος στην αλυσίδα είναι αυτό το κορυφαίο και μνημειώδες γεγονός. Και ο χρόνος δεν κυλάει ποτέ πίσω. Όπως το ποτάμι δεν ταράζεται ούτε φεύγει καθώς πλησιάζει τον γκρεμό, αλλά με ακαταμάχητη δύναμη παρασύρει οτιδήποτε πλέει, και όπως οι εποχές δεν αντιστρέφουν ποτέ την πορεία τους, αλλά το καλοκαίρι ακολουθεί στο μονοπάτι της συκιάς που έχει βλαστήσει, και ο χειμώνας πατάει κοντά στο φύλλο που πέφτει, έτσι παρασυρόμαστε όλο και περισσότερο, είτε το θέλουμε είτε όχι, είτε είμαστε προετοιμασμένοι είτε όχι, προς την αναπόφευκτη και μη αναστρέψιμη κρίση. Αχ!, ο υπερήφανος καθηγητής και ο απρόσεκτος αμαρτωλός, να μπορούσαν έστω και λίγο να φανταστούν την επικείμενη καταστροφή! Πόσο δύσκολο είναι, ακόμη και για εκείνους που γνωρίζουν και ομολογούν την αλήθεια, να την συνειδητοποιήσουν όπως ακριβώς είναι!

Μια υπόσχεση ευλογίας. — Ο Ιωάννης προστάζεται από μια φωνή από τον ουρανό να γράψει: "*Μακάριοι οι νεκροί, που από τώρα πεθαίνουν εν Κυρίω*" και η απάντηση του Πνεύματος είναι: "*Ναι, … , για να αναπαυθούν από τον κόπο τους· και τα έργα τους ακολουθούν μ' αυτούς*". Το "*που από τώρα*" πρέπει να σημαίνει από κάποιο συγκεκριμένο χρονικό σημείο. Ποιο σημείο; — Προφανώς από την έναρξη του μηνύματος σε σχέση με το οποίο λέγεται αυτό. Γιατί όμως είναι μακάριοι όσοι πεθαίνουν μετά από αυτό το χρονικό σημείο; Πρέπει να υπάρχει κάποιος ειδικός λόγος για να τους απαγγελθεί αυτή η ευλογία. Μήπως επειδή ξεφεύγουν από τον καιρό του τρομερού κινδύνου που πρόκειται να συναντήσουν οι άγιοι καθώς τελειώνουν το επίγειο ταξίδι τους; Και ενώ είναι έτσι ευλογημένοι μαζί με όλους τους δίκαιους νεκρούς, έχουν ένα πλεονέκτημα έναντι αυτών, αναμφίβολα, καθώς αποτελούν την ομάδα που αναφέρεται στο Δανιήλ 12:2, η οποία ανασταίνονται σε αιώνια ζωή κατά την έγερση του Μιχαήλ. Έτσι, αποφεύγοντας τους κινδύνους μέσα από τους οποίους διέρχονται οι υπόλοιποι 144.000, ανασταίνονται και συμμετέχουν μαζί τους στον τελικό θρίαμβό τους εδώ και καταλαμβάνουν μαζί τους την εξέχουσα θέση τους στη βασιλεία.[1] Τα έργα τους πιστεύουμε ότι τους ακολουθούν με

1 Όσοι έχουν δεχθεί το μήνυμα του τρίτου αγγέλου και πεθάνουν, προφανώς αριθμούνται ως μέρος των 144.000, διότι αυτό το μήνυμα είναι το ίδιο με το μήνυμα του σφραγίσματος της Αποκάλυψης 7, και με

αυτόν τον τρόπο: τα έργα αυτά τηρούνται στη μνήμη, για να ανταμειφθούν στην Κρίση, και τα άτομα λαμβάνουν την ίδια ανταμοιβή που θα είχαν, αν ζούσαν και είχαν υπομείνει πιστά όλους τους κινδύνους της εποχής της θλίψης.

Σε αυτό το τμήμα της προφητείας πρόκειται να δούμε ότι, τρεις άγγελοι προηγούνται του Υιού του ανθρώπου στο λευκό σύννεφο, και τρεις έπονται μετά από αυτό το σύμβολο. Έχει ήδη εκφραστεί η άποψη ότι κυριολεκτικοί άγγελοι παίρνουν μέρος στις σκηνές που περιγράφονται εδώ. Οι πρώτοι τρεις έχουν την ευθύνη των τριών ειδικών μηνυμάτων και μπορεί επίσης να συμβολίζουν μια ομάδα θρησκευτικών δασκάλων. Το μήνυμα του
τετάρτου αγγέλου προφανώς πρόκειται να εκφωνηθεί όταν ο Υιός του ανθρώπου, ολοκληρώσει το ιερατικό Του έργο, λάβει τη θέση Του πάνω στο λευκό σύννεφο, αλλά πριν εμφανιστεί στα σύννεφα του ουρανού. Επειδή η φωνή απευθύνεται σε Εκείνον που κάθεται πάνω στο λευκό σύννεφο, κρατώντας στο χέρι του ένα κοφτερό δρεπάνι έτοιμο να θερίσει, αυτό πρέπει να υποδηλώνει ένα μήνυμα προσευχής εκ μέρους της εκκλησίας, μια και το έργο τους για τον κόσμο έχει τελειώσει και η θύρα της χάρης έχει κλείσει, και τίποτα δεν απομένει πια παρά να εμφανιστεί ο Κύριος και να πάρει τον λαό Του κοντά Του. Είναι αναμφίβολα η βοή προς Αυτόν ημέρα και νύχτα για την οποία μίλησε ο Κύριός μας στο Λουκά 18:7,8 σε σχέση με την έλευση του Υιού του ανθρώπου. Αυτή η προσευχή θα εισακουστεί, οι εκλεκτοί θα λάβουν το δίκιο τους, γιατί όπως λέει η παραβολή: "*ο Θεός, μάλιστα, δεν θα αποδώσει το δίκιο των εκλεκτών του, αυτών που βοούν σ' αυτόν ημέρα και νύχτα, αν και μακροθυμεί γι' αυτούς;*" Αυτός που κάθεται πάνω στο σύννεφο θα βάλει το δρεπάνι του, και οι άγιοι, που συμβολίζονται με το σιτάρι της γης, θα συγκεντρωθούν στην ουράνια αποθήκη.

Το σιτάρι συγκεντρώθηκε. — "*Κι αυτός που καθόταν επάνω στη νεφέλη*", λέει η προφητεία, "*έβαλε το δρεπάνι του επάνω στη γη· και θερίστηκε η γη.*". Με αυτή τη φράση οδηγούμαστε πέρα από τη δεύτερη Παρουσία, με τις συνοδευτικές της σκηνές καταστροφής για τους ασεβείς και σωτηρίας για τους δίκαιους. Πέρα από αυτές τις σκηνές πρέπει επομένως να αναζητήσουμε την εφαρμογή των ακόλουθων εδαφίων: —

Εδάφιο 17. Και ένας άλλος άγγελος βγήκε από τον ναό, που είναι μέσα στον ουρανό, έχοντας κι αυτός ένα κοφτερό δρεπάνι. 18. Και ένας άλλος άγγελος βγήκε από το θυσιαστήριο, έχοντας εξουσία επάνω στη φωτιά· και φώναξε με δυνατή κραυγή προς αυτόν που είχε το κοφτερό δρεπάνι, λέγοντας: Στείλε το κοφτερό σου

αυτό το μήνυμα μόνο 144.000 θα σφραγιστούν. Υπάρχουν πολλοί που έχουν βιώσει ολόκληρη τη θρησκευτική τους εμπειρία κάτω από αυτό το μήνυμα, αλλά δοκίμασαν τον θάνατο. Πεθαίνουν εν Κυρίω και ως εκ τούτου θεωρούνται σφραγισμένοι, διότι θα σωθούν. Το μήνυμα όμως έχει ως αποτέλεσμα τη σφράγιση μόνο 144.000, επομένως, και αυτοί πρέπει να συμπεριληφθούν σε αυτόν τον αριθμό. Ανασταίνονται κατά την ειδική ανάσταση (Δανιήλ 12:2, Αποκάλυψη 1:7) η οποία πραγματοποιείται όταν η φωνή του Θεού έρχεται μέσα από τον ναό, στην αρχή της έβδομης και τελευταίας πληγής (Αποκάλυψη 16:17, Ιωήλ 3:16, Εβραίους 12:26), περνούν μέσα από την περίοδο αυτής της πληγής, και ως εκ τούτου μπορεί να ειπωθεί ότι έρχονται "*από τη μεγάλη θλίψη*" (Αποκάλυψη 7:14), ανασταίνονται από τον τάφο στη θνητή ζωή, παίρνουν τη θέση τους με πιστούς που δεν έχουν πεθάνει, και μαζί τους λαμβάνουν αθανασία στην τελευταία σάλπιγγα (Α΄ Κορινθίους 15:52), και μεταμορφώνονται στη συνέχεια, μαζί με τους άλλους, σε μια στιγμή, εν ριπή οφθαλμού. Έτσι, αν και έχουν περάσει από τον τάφο, μπορεί να ειπωθεί γι' αυτούς τελικά ότι "*αγοράστηκαν από τους ανθρώπους*" (Αποκάλυψη 14:4), δηλαδή από τους ζωντανούς, γιατί η έλευση του Χριστού τους βρίσκει ανάμεσα στους ζωντανούς, να περιμένουν τη μετάβαση στην αθανασία, σαν εκείνους που δεν έχουν πεθάνει, και σαν οι ίδιοι ποτέ να μην πέθαναν.

δρεπάνι, και τρύγησε τα τσαμπιά τής αμπέλου τής γης, επειδή ωρίμασαν τα σταφύλια της. 19. Και ο άγγελος έβαλε το δρεπάνι του στη γη, και τρύγησε την άμπελο της γης, και έρριξε αυτά που τρυγήθηκαν στον μεγάλο ληνό τού θυμού τού Θεού. 20. Και ο ληνός πατήθηκε έξω από την πόλη, και βγήκε αίμα από τον ληνό μέχρι τούς χαλινούς των αλόγων, σε απόσταση 1.600 σταδίων.

Ο ληνός του θυμού του Θεού. — Οι δύο τελευταίοι άγγελοι ασχολούνται με τους ασεβείς, — τους ασεβείς, που αντιπροσωπεύονται εύστοχα από τα φουσκωμένα και πορφυρά τσαμπιά της αμπέλου της γης. Μήπως παρουσιάζεται εδώ η τελική καταδίκη αυτής της ομάδας ανθρώπων στο τέλος των χιλίων ετών και έτσι η προφητεία παρουσιάζει μια τελική κατάληξη τόσο για τους δίκαιους όσο και για τους ασεβείς, οι δίκαιοι να είναι ντυμένοι με αθανασία και ασφαλώς εγκατεστημένοι στη βασιλεία ενώ οι ασεβείς να χάνονται γύρω από την πόλη κατά τη στιγμή της τελικής της εγκατάστασης πάνω στη γη;

Το απόσπασμα αυτό δύσκολα μπορεί να τοποθετηθεί χρονικά κατά τη στιγμή της δεύτερης παρουσίας, γιατί τα γεγονότα εδώ δίνονται με χρονολογική σειρά, και η καταστροφή των ασεβών θα συνέπιπτε χρονικά με τη σύναξη των δικαίων. Βεβαίως οι ασεβείς που είναι ζωντανοί κατά την έλευση του Χριστού θα πιουν από το "*ποτήρι*" της οργής Του, αλλά αυτό το απόσπασμα φέρνει στο φως τον χρόνο που θα χαθούν στο «ληνό» του θυμού Του, το οποίο λέγεται ότι πατιέται "*έξω από την πόλη*", συμβαδίζοντας πλήρως με την περιγραφή της Αποκάλυψης 20:9, και αυτή η τελευταία φράση υποδηλώνει φυσικά την πλήρη και οριστική καταστροφή τους.

Ο άγγελος βγαίνει από τον ναό, όπου φυλάσσονται τα βιβλία και καθορίζεται η τιμωρία. Ο άλλος άγγελος έχει εξουσία επάνω στη φωτιά. Αυτό μπορεί να έχει κάποια σχέση με το γεγονός ότι η φωτιά είναι το στοιχείο με το οποίο οι ασεβείς τελικά θα καταστραφούν, αν και, για να υλοποιηθεί το σχήμα, οι ασεβείς, έχοντας παρομοιαστεί με τα τσαμπιά του αμπελιού της γης, λέγεται ότι ρίχνονται στο μεγάλο ληνό, ο οποίος πατιέται έξω από την πόλη. Και βγαίνει αίμα από τον ληνό, ακόμη και μέχρι τα χαλινάρια των αλόγων. Γνωρίζουμε ότι οι ασεβείς είναι καταδικασμένοι να καταναλωθούν τελικώς μέσα σε μια λίμνη καταναλίσκουσας φλόγας που θα κατέβει από τον Θεό από τον ουρανό, αλλά τι είδους σφαγή μπορεί προηγουμένως να συμβεί ανάμεσα στο καταδικασμένο πλήθος, δεν το γνωρίζουμε. Δεν είναι απίθανο αυτά τα εδάφια να εκπληρωθούν κυριολεκτικά. Όπως οι πρώτοι τέσσερις άγγελοι αυτού του τμήματος της προφητείας υποδηλώνουν ένα αξιοσημείωτο κίνημα από τον λαό του Θεού, οι δύο τελευταίοι μπορεί να υποδηλώνουν το ίδιο, γιατί οι άγιοι πρόκειται να συμμετάσχουν με κάποιο τρόπο στην επιβολή και εκτέλεση της τελικής τιμωρίας των ασεβών, Α΄ Κορινθίους 6:2, Ψαλμοί 149:9.

Οι θριαμβευτές άγιοι. — Έτσι, τελειώνει και αυτό το τμήμα της προφητείας — τελειώνει όπως τελειώνουν και τα άλλα, με τον πλήρη θρίαμβο του Θεού και του Χριστού επί όλων των εχθρών τους, και με την ένδοξη σωτηρία που περιμένει τους πιστούς που ακολουθούν τον Άρχοντα της ζωής, η οποία είναι εξασφαλισμένη για πάντα.

Κεφάλαιο 15 - Οι Επτά Τελευταίες Πληγές

Η προετοιμασία για τις πληγές — Μια εντυπωσιακή σκηνή — Οι κρίσεις του Θεού είναι δίκαιες — Το έλεος αποσύρθηκε από τη γη — Η γυάλινη θάλασσα — Η ένδοξη νίκη — Οι δίκαιοι είναι καλά.

Αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζει τις επτά τελευταίες πληγές, μια εκδήλωση της ανόθευτης οργής του Ουρανού και της πληρότητας του μέτρου της, προς την τελευταία γενιά των ασεβών. Τη χρονική αυτή στιγμή το έργο του ελέους θα αποτελεί για πάντα παρελθόν.

Εδάφιο 1. Και είδα ένα άλλο σημείο μέσα στον ουρανό, μεγάλο και θαυμαστό, επτά αγγέλους, που είχαν τις επτά τελευταίες πληγές, επειδή σ' αυτές πραγματοποιήθηκε ο θυμός τού Θεού. 2. Και είδα σαν μια γυάλινη θάλασσα αναμιγμένη με φωτιά· και εκείνους που νίκησαν ενάντια στο θηρίο και ενάντια στην εικόνα του, και ενάντια στο χάραγμά του, και ενάντια στον αριθμό τού ονόματός του, να στέκονται επάνω στη γυάλινη θάλασσα, έχοντας κιθάρες τού Θεού· 3. και έψαλλαν την ωδή τού Μωυσή, του δούλου τού Θεού, και την ωδή τού Αρνίου, λέγοντας: Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου, Κύριε, Θεέ, Παντοκράτορα· δίκαιοι και αληθινοί οι δρόμοι σου, βασιλιά των αγίων. 4. Ποιος δεν θα σε φοβηθεί, Κύριε, και δεν θα δοξάσει το όνομά σου; Επειδή, είσαι ο μόνος όσιος· αφού, όλα τα έθνη θάρθουν και θα προσκυνήσουν μπροστά σου· επειδή, οι κρίσεις σου έγιναν φανερές. 5. Και ύστερα απ' αυτά, είδα, και ξάφνου, ανοίχθηκε ο ναός τής σκηνής τού μαρτυρίου μέσα στον ουρανό. 6. Και από τον ναό βγήκαν οι επτά άγγελοι, που είχαν τις επτά πληγές, ντυμένοι με λινά καθαρά και λαμπερά, και περιζωσμένοι γύρω από τα στήθη τους χρυσές ζώνες. 7. Και ένα από τα τέσσερα ζώα έδωσε στους επτά αγγέλους επτά χρυσές φιάλες, γεμάτες από τον θυμό τού Θεού, ο οποίος ζει στους αιώνες των αιώνων. 8. Και ο ναός γέμισε με καπνό από τη δόξα τού Θεού, και από τη δύναμή του· και κανένας δεν μπορούσε να μπει μέσα στον ναό, μέχρις ότου τελειώσουν οι επτά πληγές των επτά αγγέλων.

Μια προπαρασκευαστική σκηνή. — Με το θέμα αυτό ασχολείται ολόκληρο το δέκατο πέμπτο κεφάλαιο. Μεταφερόμαστε χρονικά πίσω όπου παρουσιάζεται μια νέα σειρά γεγονότων. Ολόκληρο το κεφάλαιο δεν είναι παρά μια προπαρασκευή για να εκδηλωθούν οι επτά τελευταίες πληγές, οι πιο τρομερές κρίσεις που έχουν δοθεί ποτέ από τον Παντοδύναμο Θεό, οι οποίες πρόκειται να πέσουν πάνω στη γη, στην παρούσα κατάστασή της. Αυτό που βλέπουμε εδώ είναι μια επίσημη προετοιμασία για την έκχυση αυτών των ανόθευτων φιαλών. Το εδάφιο 5 δείχνει ότι αυτές οι πληγές πέφτουν μετά την ολοκλήρωση του λειτουργικού έργου στο αγιαστήριο, γιατί ο ναός ανοίγεται πριν αυτές χυθούν. Η δικαιοδοσία για την εκτέλεση τους δίδεται σε επτά αγγέλους, οι οποίοι είναι ντυμένοι με καθαρό και λευκό λινό, ένα κατάλληλο σύμβολο της αγνότητας, της δικαιοσύνης και της δικαιοκρισίας του Θεού για την επιβολή αυτών των κρίσεων. Ένα από τα τέσσερα ζώα δίνει αυτές τις φιάλες στους επτά αγγέλους. Στο κεφάλαιο 4 δείξαμε ότι

αυτά τα ζώα είναι μια ομάδα βοηθών του Χριστού στο έργο του αγιαστηρίου Του. Πόσο κατάλληλο, λοιπόν είναι να είναι αυτοί που θα παραδώσουν στους υπηρέτες της εκδίκησης, τις φιάλες της οργής που θα χυθούν πάνω σε εκείνους που έχουν περιφρονήσει το έλεος του Χριστού, έχουν καταχραστεί τη μακροθυμία Του, έχουν συσσωρεύσει ύβρη στο όνομά Του και τον έχουν ξανασταυρώσει εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο μεταχειρίστηκαν τους πιστούς Του! Ενώ οι επτά άγγελοι εκτελούν την τρομερή τους αποστολή, ο ναός είναι γεμάτος με τη δόξα του Θεού και κανείς — οὐδεὶς, κανείς, κανένα ον, αναφερόμενος στον Χριστό και τους ουράνιους βοηθούς Του — δεν μπορεί να εισέλθει σε αυτόν. Αυτό δείχνει ότι το έργο του ελέους έχει ολοκληρωθεί, καθώς δεν υπάρχει διακονία στο αγιαστήριο κατά τη διάρκεια της επιβολής των πληγών αυτών και έτσι αποτελούν ανόθευτες εκδηλώσεις της οργής του Θεού, χωρίς καμία πρόσμιξη ελέους.

Ο Θεός θυμάται τον λαό Του. — Ο Θεός δεν λησμονεί τον λαό Του σε αυτή τη σκηνή. Ο προφήτης έχει την άδεια να δει λίγο στο μέλλον στα εδάφια 2-4 και τους βλέπει νικητές πάνω στη γυάλινη θάλασσα, η οποία φαινόταν να είναι αναμεμειγμένη με φωτιά, σπινθίριζε και έλαμπε δηλαδή από τη δόξα του Θεού, να ψάλλουν την ωδή του Μωυσή και του Αρνίου. Η γυάλινη θάλασσα, πάνω στην οποία στέκονται αυτοί οι νικητές, είναι η ίδια με αυτήν που παρουσιάζεται στο κεφάλαιο 4:6, η οποία ήταν μπροστά στον θρόνο στον ουρανό. Καθώς δεν έχουμε καμία απόδειξη ότι έχει αλλάξει τη θέση της και οι άγιοι εμφανίζονται να είναι πάνω της, έχουμε εδώ αναμφισβήτητη απόδειξη, σε σχέση με το κεφάλαιο 14:1-5, ότι οι άγιοι μεταφέρονται στον ουρανό για να λάβουν ένα μέρος της ανταμοιβής τους. Έτσι, σαν τον λαμπερό ήλιο που σκάει μέσα από το σύννεφο του μεσονυκτίου, παρουσιάζεται κάποια σκηνή σαν κι αυτή ή δίνεται κάποια υπόσχεση στους ταπεινούς πιστούς που ακολουθούν το Αρνίο, σε κάθε ώρα του πειρασμού, που τους διαβεβαιώνει και τους καθησυχάζει για την αγάπη και τη φροντίδα του Θεού γι' αυτούς και για τη βεβαιότητα της τελικής ανταμοιβής που θα λάβουν. Αληθινά είναι πράγματι τα λόγια του προφήτη που μεταφέρουν τα λόγια του Θεού: "*Πείτε στον δίκαιο ότι, σ' αυτόν θα υπάρχει καλό·*", αλλά "*Αλλοίμονο στον άνομο! Σ' αυτόν θα υπάρχει κακό·*", Ησαΐα 3:10,11.

Η επιτομή της ωδής που ψάλλουν οι νικητές, η ωδή του Μωυσή και του Αρνίου, που δίνεται εδώ με αυτά τα λόγια: "*Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου, Κύριε, Θεέ, Παντοκράτορα· δίκαιοι και αληθινοί οι δρόμοι σου, βασιλιά των αγίων.*", είναι μια ωδή απείρου μεγαλείου. Με πόση περιεκτικότητα δίνεται! Πόσο υπέροχο είναι το θέμα της! Απευθύνεται στα έργα του Θεού, τα οποία είναι μια φανέρωση της δόξας Του. Οι άγιοι τότε, έχοντας αποκτήσει αθάνατη όραση, θα μπορέσουν να κατανοήσουν αυτά τα έργα όπως δεν μπορούν εδώ, αν και η αστρονομία αποκαλύπτει αρκετά, ώστε να γεμίσει όλες τις καρδιές με θαυμασμό. Από τον μικρό μας κόσμο εδώ, πηγαίνουμε στον ήλιο μας ενενήντα τρία εκατομμύρια μίλια μακριά, και στον πλησιέστερο γειτονικό του ήλιο, δεκαεννέα χιλιάδες εκατομμύρια μίλια μακριά, μετά στον μεγάλο διπλό πολικό αστέρα, από τον οποίο παίρνει φως το οποίο κινείται με την ταχύτητα των εκατόν ενενήντα δύο χιλιάδων μιλίων το δευτερόλεπτο, κάνει σαράντα χρόνια για να φτάσει στον κόσμο μας, προχωράμε μετά σε άλλα συστήματα, ομάδες, αστερισμούς, μέχρι να φτάσουμε στο μεγάλο αστέρι Αλκυόνη, στις Πλειάδες, που λάμπει με τη δύναμη δώδεκα χιλιάδων ήλιων σαν τον δικό μας! Ποιο, λοιπόν, πρέπει να είναι το μεγάλο κέντρο γύρω από το οποίο περιστρέφονται αυτές οι μυριάδες λαμπερών σφαιρών! Είθε να υψωθεί η ωδή, "*Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου*". Η ωδή όμως καλύπτει και ένα άλλο πεδίο – το πεδίο της

πρόνοιας και της χάρης του Θεού: “*δίκαιοι και αληθινοί οι δρόμοι σου, βασιλιά των αγίων.*”. Όλες οι δοσοληψίες του Θεού με όλα τα πλάσματα Του στα μάτια των λυτρωμένων και στα μάτια όλων των κόσμων, θα δικαιωθούν για πάντα. Μετά από όλη την τύφλωσή μας, όλες τις δυσκολίες μας, όλες τις δοκιμασίες μας, θα μπορέσουμε επιτέλους να αναφωνήσουμε μέσα στην αγαλλίαση της χαράς μας, “*δίκαιοι και αληθινοί οι δρόμοι σου, βασιλιά των αγίων.*”.

Κεφάλαιο 16 – Οι Πληγές Ξεχύνονται

Οι πληγές της Αιγύπτου — Θάνατος στη θάλασσα — Πηγές αίματος — Ένας καυτός ήλιος — Αιγυπτιακό σκοτάδι — Η παρακμή της Τουρκίας — Το ανατολικό ζήτημα — Πνεύματα δαιμονίων — Η μάχη του Αρμαγεδδώνα — Ο αέρας μολύνθηκε — Η κρίση της Βαβυλώνας — Οι φοβερές επιπτώσεις από το μεγάλο χαλάζι — Η σκηνή κλείνει

Αυτό το κεφάλαιο δίνει μια περιγραφή των επτά φιαλών της ανόθευτης οργής του Θεού και των επιπτώσεων που ακολουθούν καθώς αυτές ξεχύνονται στη γη. Μεταξύ των μελετητών της Βίβλου υπάρχει διαφορά απόψεων όσον αφορά τον χαρακτήρα και τη χρονολογία αυτών των πληγών. Η πρώτη μας ερώτηση, επομένως, είναι: Τι ισχύει σχετικά με όλα αυτά; Είναι οι πληγές αυτές συμβολικές και εκπληρωμένες ως επί το πλείστον στο παρελθόν, όπως υποστηρίζουν ορισμένοι; Ή είναι κυριολεκτικές και μελλοντικές, όπως άλλοι επιβεβαιώνουν με σιγουριά; Μια σύντομη εξέταση αυτού του κειμένου, πιστεύουμε, θα απαντήσει οριστικά σε αυτά τα ερωτήματα.

Εδάφιο 1. Και άκουσα μια μεγάλη φωνή από τον ναό, που έλεγε προς τους επτά αγγέλους: Πηγαίνετε και ξεχύστε στη γη τις φιάλες τού θυμού τού Θεού. 2. Και πήγε ο πρώτος, και ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στη γη· και έγινε κακό και οδυνηρό έλκος στους ανθρώπους, που είχαν το χάραγμα του θηρίου, και προσκυνούσαν την εικόνα του.

Η Χρονολόγηση των πληγών. — Η περιγραφή αυτής της πληγής αποκαλύπτει αμέσως ξεκάθαρα τη χρονολόγησή τους, διότι ξεχύνεται πάνω σε εκείνους που έχουν το χάραγμα του θηρίου και που λατρεύουν την εικόνα του — για τα οποία μας προειδοποιεί και ο τρίτος άγγελος. Τούτο αποτελεί αδιάσειστη απόδειξη ότι οι κρίσεις αυτές δεν πρόκειται να επιβληθούν προτού ο τρίτος άγγελος ολοκληρώσει το έργο του, και ότι η ομάδα ανθρώπων που άκουσε την προειδοποίησή του και την απέρριψε, είναι αυτή που θα λάβει τις πρώτες σταγόνες από τις υπερχειλίζουσες φιάλες της αγανάκτησης του Θεού. Αν τώρα αυτές οι πληγές έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, τότε και η εικόνα του θηρίου και η προσκύνηση της έχουν ήδη συμβεί στο παρελθόν. Αν οι πληγές είναι στο παρελθόν, τότε το δικέρατο θηρίο, που φτιάχνει αυτήν την εικόνα, όπως και το έργο του, είναι στο παρελθόν. Αν οι πληγές είναι στο παρελθόν, τότε το μήνυμα του τρίτου αγγέλου, που μας προειδοποιεί σε σχέση με αυτό το έργο, είναι στο παρελθόν, και αν και αυτό είναι στο παρελθόν, — δηλαδή, αιώνες στο παρελθόν, στο χρονικό σημείο που αυτή η εκδοχή εντοπίζει την έναρξη των πληγών, — τότε το πρώτο και το δεύτερο μήνυμα, που προηγούνται αυτού, ήταν επίσης αιώνες στο παρελθόν. Τότε και οι προφητικές περίοδοι, στις οποίες βασίζονται τα μηνύματα, ιδιαίτερα οι 2300 ημέρες, έληξαν πριν από αιώνες. Και αν ισχύει αυτό, οι εβδομήντα εβδομάδες του Δανιήλ 9 τοποθετούνται εξ ολοκλήρου στην εβραϊκή οικονομία και η μεγάλη απόδειξη ότι ο Χριστός ήταν ο Μεσσίας, ανατρέπεται. Έχει όμως αποδειχθεί στα κεφάλαια 7, 13 και 14 ότι το πρώτο και το δεύτερο μήνυμα έχουν δοθεί στην εποχή μας, ότι το τρίτο βρίσκεται τώρα σε διαδικασία ολοκλήρωσης, ότι το δικέρατο θηρίο έχει αναλάβει δράση και ετοιμάζεται να κάνει το έργο που του έχει

ανατεθεί, και ότι ο σχηματισμός της εικόνας και η επιβολή της προσκύνησης της τοποθετούνται στο κοντινό μέλλον. Οι επτά τελευταίες πληγές πρέπει επομένως να τοποθετηθούν εξ ολοκλήρου στο μέλλον, εκτός και αν όλες αυτές οι θέσεις μπορούν να ανατραπούν.

Υπάρχουν όμως και άλλοι λόγοι για να τις τοποθετήσουμε στο μέλλον και όχι στο παρελθόν.

1. Κατά την πέμπτη πληγή, οι άνθρωποι βλασφημούν τον Θεό λόγω των ελκών τους, των ίδιων ελκών, φυσικά, που προκλήθηκαν από την έκχυση της πρώτης πληγής. Αυτό δείχνει ότι όλες αυτές οι πληγές πέφτουν πάνω στην ίδια γενιά ανθρώπων, μερικοί από τους οποίους αναμφίβολα θανατώνονται από αυτές, ενώ άλλοι επιβιώνουν μέσα στις τρομερές συνθήκες που έχουν προκύψει από αυτές. Το γεγονός αυτό ανατρέπει εντελώς τη θέση ότι αυτές οι πληγές ξεκίνησαν στο μακρύ παρελθόν και η εκπλήρωσή της καθεμία από αυτές διαρκεί αιώνες, διότι πώς, θα μπορούσαν αυτοί που βιώνουν την πρώτη πληγή να είναι ζωντανοί κατά την πέμπτη;

2. Αυτές οι πληγές είναι το ανόθευτο κρασί του θυμού του Θεού, για το οποίο προειδοποίησε ο τρίτος άγγελος, κεφ. 14:10, 15:1. Όσο ο Χριστός μεσιτεύει ανάμεσα στον Πατέρα Του και την αμαρτωλή φυλή μας, δεν μπορεί να πέσει στη γη καμία από τις κρίσεις που περιγράφονται εδώ. Επομένως, πρέπει να τις τοποθετήσουμε στο μέλλον, όταν η θύρα της χάρης θα έχει κλείσει για την ανθρωπότητα.

3. Μια άλλη και πιο σαφής μαρτυρία σχετικά με την έναρξη και τη διάρκεια αυτών των πληγών βρίσκεται στο κεφ.15:8: "*Και ο ναός γέμισε με καπνό από τη δόξα τού Θεού, και από τη δύναμή του· και κανένας δεν μπορούσε να μπει μέσα στον ναό, μέχρις ότου τελειώσουν οι επτά πληγές των επτά αγγέλων.*". Ο ναός που αναφέρεται εδώ είναι προφανώς αυτός που αναφέρεται στο κεφ. 11:19, όπου λέει: "*Και ανοίχθηκε ο ναός τού Θεού μέσα στον ουρανό, και φάνηκε η κιβωτός τής διαθήκης του μέσα στον ναό του*". Με άλλα λόγια, έχουμε μπροστά μας το ουράνιο αγιαστήριο. Η μαρτυρία είναι, λοιπόν, ότι όταν οι επτά άγγελοι με τις επτά χρυσές φιάλες αναλάβουν την αποστολή τους, ο ναός γεμίζει καπνό από τη δόξα του Θεού, και κανένα ον δεν μπορεί να μπει στον ναό, δηλαδή στο αγιαστήριο, μέχρι οι άγγελοι να ολοκληρώσουν το έργο τους· δεν θα υπάρχει διακονία, επομένως, στο αγιαστήριο κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Συνεπώς, όσο υπάρχει διακονία στη σκηνή του μαρτυρίου, αυτές οι φιάλες δεν μπορούν να ξεχυθούν, αλλά ακολουθούν μετά το τέλος αυτής της διακονίας, γιατί τότε ο Χριστός δεν θα είναι πλέον μεσίτης· το έλεος, που έχει εδώ και καιρό σταματήσει το χέρι της εκδίκησης, δεν θα παρακαλεί πια· οι δούλοι του Θεού θα είναι όλοι σφραγισμένοι. Τι θα μπορούσε να αναμένεται τότε, παρά να ξεσπάσει η «θύελλα της εκδίκησης» και η γη να σαρωθεί με το σάλπιγγα της καταστροφής;

Έχοντας τοποθετήσει χρονικά τις κρίσεις αυτές, ότι βρίσκονται ενώπιον μας στο πολύ εγγύς μέλλον, φυλαγμένες για την ημέρα της οργής, προχωράμε στην έρευνα της φύσης τους και του τι θα προκύψει όταν η σοβαρή και τρομακτική εντολή προς τους επτά αγγέλους βγει από τον ναό, λέγοντας: "*Πηγαίνετε και ξεχύστε στη γη τις φιάλες τού θυμού τού Θεού*". Καλούμαστε εδώ να εξετάσουμε την "*οπλοθήκη*" του Κυρίου και να δούμε τα "*όπλα της οργής του*", Ιερεμία 50:25. Εδώ έρχονται στο φως οι θησαυροί του χαλαζιού, που έχουν φυλαχθεί για τον καιρό της θλίψης, για την ημέρα της μάχης και του πολέμου, Ιώβ 38:22,23.

Η πρώτη πληγή. — "*Και πήγε ο πρώτος, και ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στη γη· και έγινε κακό και οδυνηρό έλκος στους ανθρώπους, που είχαν το χάραγμα του θηρίου, και προσκυνούσαν την εικόνα του.*".

Δεν υπάρχει προφανής λόγος για τον οποίο αυτό το εδάφιο δεν θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι είναι αυστηρά κυριολεκτικό. Αυτές οι πληγές είναι σχεδόν πανομοιότυπες με εκείνες που ο Θεός έστειλε στους Αιγύπτιους όταν επρόκειτο να ελευθερώσει τον λαό Του από τον ζυγό της δουλείας, η κυριολεκτική φύση των οποίων σπάνια ή μάλλον ποτέ δεν αμφισβητείται. Ο Θεός πρόκειται τώρα να στεφανώσει τον λαό Του με την τελική του απελευθέρωση και λύτρωση, και οι κρίσεις Του θα εκδηλωθούν με τρόπο όχι λιγότερο κυριολεκτικό και τρομερό. Δεν γνωρίζουμε ποιο είναι το επαπειλούμενο έλκος που περιγράφεται εδώ. Ίσως να είναι παρόμοιο με την αντίστοιχη πληγή που έπληξε την Αίγυπτο, Έξοδος 9:8-11.

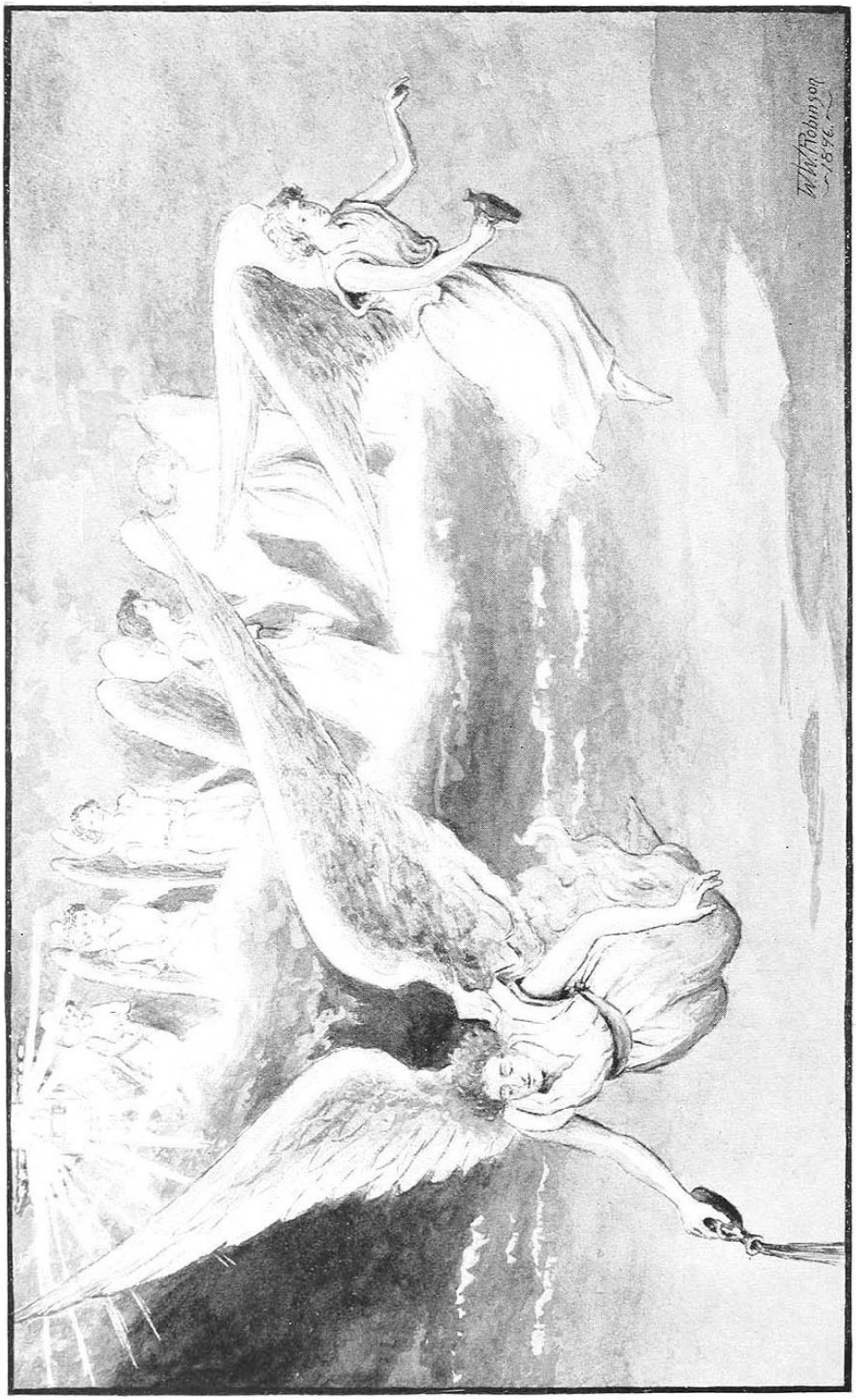
Εδάφιο 3. Και ο δεύτερος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του στη θάλασσα, και έγινε αίμα σαν νεκρού ανθρώπου· και κάθε ζωντανή ύπαρξη [**ψυχή**, στο αρχαίο κείμενο] **πέθανε μέσα στη θάλασσα.**

Η δεύτερη πληγή. — Δύσκολα μπορεί να φανταστεί κανείς πιο μολυσματική και θανατηφόρα ουσία από το αίμα ενός νεκρού ανθρώπου, και η σκέψη ότι οι μεγάλες μάζες του νερού στη γη, οι οποίες αναμφίβολα εννοούνται με τον όρο θάλασσα, θα μετατραπούν σε μια τέτοια κατάσταση κάτω από αυτή την πληγή, παρουσιάζει μια τρομακτική εικόνα. Έχουμε εδώ το αξιοσημείωτο γεγονός ότι ο όρος *"ζωντανή ψυχή"* χρησιμοποιείται για τα άλογα ζώα, για τα ψάρια και για τα ζωντανά πλάσματα της θάλασσας. Αυτή είναι, πιστεύουμε, η μόνη περίπτωση τέτοιας χρήσης στην Αγγλική Μετάφραση. Στο πρωτότυπο, ωστόσο, εμφανίζεται συχνά, δείχνοντας ότι ο όρος όπως αυτός χρησιμοποιείται για τον άνθρωπο στη Γένεση (Γένεση 2:7), δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχει οποιαδήποτε απόδειξη ότι είναι προικισμένος με μια άυλη και αθάνατη ουσία, που ονομάζεται ψυχή.

Εδάφιο 4. Και ο τρίτος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του στους ποταμούς και στις πηγές των νερών· και έγινε αίμα. 5. Και άκουσα τον άγγελο των νερών, να λέει: Είσαι δίκαιος, Κύριε, ο Ων και ο Ην και ο Όσιος, επειδή τα έκρινες αυτά· 6. δεδομένου ότι, αίμα αγίων και προφητών ξέχυσαν, αίμα και τους έδωσες να πιουν· επειδή, είναι άξιοι. 7. Και άκουσα έναν άλλον από το θυσιαστήριο, να λέει: Ναι, Κύριε, Θεέ, Παντοκράτορα, οι κρίσεις σου είναι αληθινές και δίκαιες.

Η τρίτη πληγή. — Αυτή είναι η περιγραφή της τρομερής τιμωρίας για το "*αίμα αγίων*" που χύθηκε από βίαια χέρια, η οποία θα πλήξει όσους έχουν κάνει ή επιθυμούν να κάνουν τέτοιες πράξεις. Και παρόλο που τη φρίκη εκείνης της ώρας, όταν οι πηγές και τα ποτάμια νερού θα γίνουν σαν αίμα, δεν μπορεί κανείς να τη συλλάβει, είναι βέβαιο ότι η δικαιοσύνη του Θεού θα δικαιωθεί και οι κρίσεις Του θα επιδοκιμαστούν. Ακόμα και οι άγγελοι ακούγονται να αναφωνούν: Δίκαιος είσαι, Κύριε, επειδή έτσι έκρινες, επειδή έχυσαν το αίμα αγίων και προφητών. Ακόμα και έτσι, Κύριε Θεέ Παντοδύναμε, αληθινές και δίκαιες είναι οι κρίσεις σου.

Μπορεί να ρωτήσει κανείς, πώς μπορεί να ειπωθεί ότι η τελευταία γενιά των ασεβών έχυσε το αίμα αγίων και προφητών, αφού η τελευταία γενιά αγίων δεν πρόκειται να

Οι επτά άγγελοι ξεχύνουν τις επτά τελευταίες πληγές

θανατωθεί. Μια αναφορά στο κατά Ματθαίον 23:34,35, Α΄ Ιωάννου 3:15, μπορεί να δώσει την εξήγηση. Αυτά τα εδάφια δείχνουν ότι η ενοχή μιας πράξης συνδέεται με το κίνητρο σε όχι μικρότερο από βαθμό απ' ό,τι με την ενέργεια και καμία γενιά δεν είχε ποτέ πιο αποφασιστικά θέσει ως στόχο να παραδώσει τους αγίους σε αδιάκριτη σφαγή από ότι η γενιά αυτή πρόκειται να κάνει, στο όχι μακρινό μέλλον, (βλέπε κεφάλαιο 12:17, 13:15.) Επομένως, έχυσαν το αίμα αγίων και προφητών γιατί είχαν αυτό το κίνητρο και αυτόν τον σκοπό, και είναι το ίδιο ένοχοι σαν να ήταν σε θέση να πραγματοποιήσουν τις μοχθηρές τους προθέσεις.

Φαίνεται ότι κανένα μέλος της ανθρώπινης οικογένειας δεν θα μπορέσει να επιβιώσει για πολύ από τη συνέχιση μιας τόσο τρομερής πληγής. Επομένως, πρέπει να είναι περιορισμένης διάρκειας, όπως ήταν η παρόμοια της στην Αίγυπτο, Έξοδος 7:17-21, 25.

Εδάφιο 8. Και ο τέταρτος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στον ήλιο· και του δόθηκε να καυματίσει τούς ανθρώπους με φωτιά. 9. Και καυματίστηκαν οι άνθρωποι με μεγάλο καύμα, και βλασφήμησαν το όνομα του Θεού, που είχε εξουσία επάνω σ' αυτές τις πληγές· και δεν μετανόησαν, ώστε να δώσουν δόξα σ' αυτόν.

Η τέταρτη πληγή. — Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε επόμενη πληγή που έρχεται τείνει να επιδεινώνει την συμφορά που ήδη έχει προκληθεί από τις προηγούμενες και να επιδεινώνει την αγωνία των ενόχων που υποφέρουν από αυτές. Υπάρχει ήδη ένα κακό και οδυνηρό έλκος που βασανίζει τους ανθρώπους, που φλεγμαίνει το αίμα τους και ξεχύνει την πυρετώδη επίδρασή του στις φλέβες τους. Επιπλέον, έχουν μόνο αίμα για να κατευνάσουν την τρομερή δίψα τους, και, σαν να μην έφτανε αυτό, δίνεται δύναμη στον ήλιο, και αυτός ρίχνει πάνω τους ένα ποτάμι λάβας από υγρό πυρ, και καίγονται από την τρομερή ζέστη. Όπως αναφέρει το κείμενο εδώ, εκφράζουν τη συμφορά τους μέσω μιας τρομερής βλασφημίας.

Εδάφιο 10. Και ο πέμπτος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στον θρόνο τού θηρίου· και η βασιλεία του γέμισε από σκοτάδι· και μασούσαν τις γλώσσες τους από τον πόνο· 11. και βλασφήμησαν τον Θεό τού ουρανού για τους πόνους τους και για τα έλκη τους, και δεν μετανόησαν από τα έργα τους.

Η πέμπτη πληγή. — Από τα εδάφια αυτά προκύπτει ένα σημαντικό γεγονός, ότι δηλαδή οι πληγές δεν καταστρέφουν αμέσως όλα τα θύματά τους, γιατί μερικοί από εκείνους που χτυπήθηκαν από τις πρώτες πληγές, βρίσκονται ακόμα να ζουν κάτω από την πέμπτη φιάλη και να μασούν τις γλώσσες τους από τον πόνο. Ένα αντίστοιχο παράδειγμα αυτής της πληγής υπάρχει στην Έξοδο 10:21-23. Η φιάλη αυτή ξεχύνεται πάνω στο θρόνο του θηρίου, τον παπισμό. Η έδρα του θηρίου είναι ο τόπος όπου βρίσκεται η παπική Έδρα, η οποία μέχρι στιγμής ήταν, και αναμφίβολα θα συνεχίσει να είναι, η πόλη της Ρώμης. "*Η βασιλεία του*" συμπεριλαμβάνει πιθανώς όλους όσους από εκκλησιαστική άποψη υποτάσσονται στον πάπα, όπου κι αν βρίσκονται.

Καθώς όσοι τοποθετούν τις πληγές στο παρελθόν θεωρούν ότι οι πέντε πρώτες έχουν ήδη πραγματοποιηθεί πλήρως, σταματάμε εδώ για μια στιγμή για να αναρωτηθούμε πότε στο παρελθόν εκπληρώθηκαν οι επαπειλούμενες κρίσεις που βρίσκονται εδώ.

Μπορούσαν να είχαν επιβληθεί τόσο τρομερές κρίσεις και κανείς να μην το γνωρίζει; Αν όχι, πού βρίσκεται η ιστορία της εκπλήρωσης τους; Πότε έπεσε ένα κακό και οδυνηρό έλκος σε ένα συγκεκριμένο και εκτεταμένο τμήμα της ανθρωπότητας; Πότε η θάλασσα έγινε σαν αίμα νεκρού, και κάθε ζωντανή ψυχή πέθανε μέσα σε αυτήν; Πότε οι πηγές και τα ποτάμια έγιναν αίμα, και οι άνθρωποι δεν είχαν να πιούν παρά μόνο αίμα; Πότε έκαψε ο ήλιος τους ανθρώπους με φωτιά τόσο πολύ ώστε να αρχίσουν να καταριόνται και να βλασφημούν; Πότε οι υποτακτικοί του θηρίου μασούσαν τις γλώσσες τους από πόνο, και ταυτόχρονα βλασφημούσαν τον Θεό εξαιτίας των πληγών τους; Οι ερμηνευτές που τοποθετούν αυτές τις σκηνές στο παρελθόν, εκεί όπου δεν μπορεί να φανεί η παραμικρή εκπλήρωση τους, προσκαλούν ανοιχτά τους εμπαιγμούς και τη χλεύη των σκεπτικιστών απέναντι στο ιερό βιβλίο του Θεού, και τους εφοδιάζουν με ισχυρά όπλα για το αξιοθρήνητο έργο τους. Σε αυτές τις πληγές, λέει ο φωτισμένος συγγραφέας, πραγματοποιήθηκε ο θυμός του Θεού. Αν όμως αυτές μπορούσαν να έχουν εκπληρωθεί και κανείς να μην το ξέρει, ποιος από εδώ και στο εξής θα θεωρήσει τον θυμό Του ένα τόσο τρομερό πράγμα, ή θα φοβηθεί όταν επαπειλούνται οι κρίσεις Του;

Εδάφιο 12. Και ο έκτος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του επάνω στον μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη· και το νερό του ξεράθηκε, για να ετοιμαστεί ο δρόμος των βασιλιάδων, αυτών από ανατολάς τού ήλιου. 13. Και είδα τρία ακάθαρτα πνεύματα όμοια με βατράχους, που έβγαιναν από το στόμα τού δράκοντα, και από το στόμα τού θηρίου, και από το στόμα τού ψευδοπροφήτη· 14. επειδή, είναι πνεύματα δαιμόνων, που εκτελούν σημεία, τα οποία εκπορεύονται προς τους βασιλιάδες τής γης και ολόκληρης της οικουμένης, για να τους συγκεντρώσουν στον πόλεμο εκείνης τής μεγάλης ημέρας, του Θεού τού Παντοκράτορα. 15. (Δέστε, έρχομαι σαν κλέφτης· μακάριος όποιος αγρυπνάει, και φυλάττει τα ιμάτιά του, για να μη περπατάει γυμνός, και βλέπουν την ασχημοσύνη του). 16. Και τους συγκέντρωσε στον τόπο, που στα Εβραϊκά λέγεται Αρμαγεδδώνας.

Η έκτη πληγή. — Ποιος είναι ο μεγάλος ποταμός Ευφράτης, πάνω στον οποίο ξεχύνεται αυτή η φιάλη; — Μια άποψη είναι ότι είναι ο πραγματικός ποταμός Ευφράτης στην Ασία. Μια άλλη είναι ότι είναι σύμβολο του έθνους που καταλαμβάνει την περιοχή μέσα από την οποία ρέει αυτός ο ποταμός. Η τελευταία άποψη είναι προτιμότερη για τους ακόλουθους λόγους: —

1. Θα ήταν δύσκολο να καταλάβουμε ποιος θα ήταν ο σκοπός της ξήρανσης του πραγματικού ποταμού Ευφράτη, καθώς αυτό δεν θα αποτελούσε καθόλου σοβαρό εμπόδιο στην πρόοδο ενός προελαύνοντος στρατού. Πρέπει να σημειωθεί ότι η ξήρανση του πραγματοποιείται για να προετοιμάσει τον δρόμο των βασιλιάδων της Ανατολής, δηλαδή, τακτικών στρατιωτικών σωμάτων, και όχι ενός άτακτου και ανεξόπλιστου πλήθους ανδρών, γυναικών, και παιδιών, όπως συνέβη με τους υιούς Ισραήλ στην Ερυθρά Θάλασσα ή στον Ιορδάνη. Ο Ευφράτης έχει μήκος μόνο περίπου 1400 μίλια, ή περίπου το ένα τρίτο του μεγέθους του Μισισιπή. Ο Κύρος, χωρίς δυσκολία, μετατόπισε ολόκληρο τον ρου του ποταμού κατά την πολιορκία της Βαβυλώνας, και παρά τους πολυάριθμους πολέμους που έχουν διεξαχθεί κατά μήκος των οχθών του, και τις ισχυρές στρατιές που έχουν διασχίσει και ξαναδιασχίσει τον ρου του, ποτέ δεν χρειάστηκε να ξηρανθεί για να

περάσουν.

2. Θα ήταν εξίσου απαραίτητο να ξηρανθεί ο ποταμός Τίγρης όσο και ο Ευφράτης, γιατί είναι σχεδόν τόσο μεγάλος όσο ο τελευταίος. Η πηγή του απέχει μόλις δεκαπέντε μίλια από αυτήν του Ευφράτη, στα βουνά της Αρμενίας, και ρέει σχεδόν παράλληλα με αυτόν, και σε μικρή απόσταση από αυτόν σε όλη την ροή του, ωστόσο, η προφητεία δεν λέει τίποτα για τον Τίγρη.

3. Η πραγματική ξήρανση των ποταμών πραγματοποιείται κατά την τέταρτη φιάλη, όταν δίνεται δύναμη στον ήλιο να κάψει τους ανθρώπους με φωτιά. Κατά την πληγή αυτή πραγματοποιούνται, αναμφισβήτητα, η ξηρασία και ο λιμός που περιγράφονται τόσο γραφικά από τον Ιωήλ 1:14-20, και ως ένα από τα αποτελέσματα αυτών, αναφέρεται ρητά ότι "*ξεράθηκαν τα ρυάκια των νερών*". Ο Ευφράτης δύσκολα μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση σε αυτή την λαίλαπα της ξηρασίας, συνεπώς, δεν θα έμεναν πολλά νερά ώστε να στεγνώσουν, με την κυριολεκτική σημασία, κατά την έκτη φιάλη.

4. Αυτές οι πληγές, από την ίδια τη φύση τους, πρέπει να αποτελούν εκδηλώσεις της οργής του Θεού και κρίσεις Του εναντίον των ανθρώπων. Αν όμως το μόνο που πραγματοποιείται είναι η ξήρανση του κυριολεκτικού Ευφράτη, αυτή η πληγή δεν είναι αυτής της φύσης και τελικά αποδεικνύεται ότι δεν είναι μια σοβαρή υπόθεση.

Εφόσον υπάρχουν αυτές οι αντιρρήσεις κατά της άποψης ότι πρόκειται για τον πραγματικό ποταμό Ευφράτη, θα πρέπει αυτός να γίνει κατανοητός μεταφορικά ως σύμβολο της δύναμης που κατέχει την περιοχή που ποτίζεται από αυτόν τον ποταμό, η οποία είναι η Οθωμανική ή Τουρκική αυτοκρατορία. Διότι:

1. Χρησιμοποιείται κατ' αυτόν τον τρόπο σε άλλα σημεία στις Γραφές, (βλέπε Ησαΐα 8:7, Αποκάλυψη 9:14). Σε αυτό το τελευταίο εδάφιο, όλοι πρέπει να παραδεχτούν ότι ο Ευφράτης συμβολίζει την Τουρκική δύναμη. Εκεί είναι η πρώτη από τις δύο φορές που εμφανίζεται αυτή η λέξη στην Αποκάλυψη, οπότε μπορεί κάλλιστα να θεωρηθεί ότι διέπει τη χρήση της σε αυτό το βιβλίο.

2. Η ξήρανση του ποταμού, υπό αυτή την έννοια, θα είναι η καταστροφή της τουρκικής αυτοκρατορίας, συνοδευόμενη λίγο ή πολύ από την απώλεια και των υπηκόων της. Σε αυτήν την περίπτωση θα έχουμε και κυριολεκτικές κρίσεις που θα πέσουν στους ανθρώπους σαν αποτέλεσμα αυτής της πληγής, όπως και στην περίπτωση όλων των άλλων.

Αλλά μπορεί κάποιος να αντιτάξει σε αυτό, ότι ενώ υποστηρίζουμε ότι οι πληγές είναι κυριολεκτικές, παρόλα αυτά κάνουμε μία από αυτές σύμβολο. Απαντάμε, Όχι. Είναι αλήθεια ότι παρουσιάζεται μια δύναμη, κατά την έκτη φιάλη, στη συμβολική της μορφή, όπως όμως ακριβώς συμβαίνει και κατά την πέμπτη, όπου διαβάζουμε για το θρόνο του θηρίου, που είναι ένα πολύ γνωστό σύμβολο, ή όπως διαβάζουμε επίσης στην πρώτη πληγή για το χάραγμα του θηρίου, την εικόνα του και τη λατρεία του, που είναι επίσης σύμβολα. Αυτό που ισχύει εδώ είναι ότι οι κρίσεις που προκύπτουν από κάθε φιάλη είναι κυριολεκτικές. Οι κρίσεις αυτές είναι κυριολεκτικές τόσο σε αυτή την περίπτωση όσο και σε όλες τις άλλες, παρότι οι αποδέκτες που υφίστανται αυτές τις κρίσεις, μπορούν να εμφανίζονται με τη συμβολική τους μορφή.

Μπορεί επίσης να τεθεί το ερώτημα πώς θα ετοιμαστεί η πορεία των βασιλιάδων της Ανατολής με την ξήρανση, δηλαδή την καταστροφή, της οθωμανικής δύναμης; Η απάντηση είναι προφανής. Για ποιόν λόγο ετοιμάζεται η πορεία αυτών των βασιλιάδων;

Απάντηση: Για να φτάσουν στη μάχη της μεγάλης ημέρας του Θεού του Παντοκράτορα. Πού πρέπει να δοθεί αυτή η μάχη; — Κοντά στην Ιερουσαλήμ, (Ιωήλ και Σοφονίας). Η Ιερουσαλήμ όμως βρίσκεται στα χέρια των Τούρκων [την εποχή που γράφτηκε το βιβλίο αυτό - 1897]· κατέχουν τη γη της Παλαιστίνης και τα ιερά μνήματα. Αυτό είναι το μήλο της έριδας, και εκεί έχουν στρέψει τα έθνη τα άπληστα και ζηλότυπα μάτια τους. Αλλά παρόλο που η Τουρκία τώρα τα κατέχει και άλλοι τα θέλουν, θεωρείται ωστόσο απαραίτητο για την ηρεμία της Ευρώπης να διατηρηθεί η Τουρκία στη θέση της, προκειμένου να διατηρηθεί αυτό που ονομάζεται «ισορροπία δυνάμεων». Για αυτό τα χριστιανικά έθνη της Ευρώπης έχουν συνεργαστεί για να διατηρήσουν την ακεραιότητα του θρόνου του σουλτάνου, επειδή δεν μπορούν να συμφωνήσουν ως προς την κατανομή των λαφύρων, όταν η Τουρκία πέσει. Η κυβέρνηση της Τουρκίας υφίσταται τώρα μόνο με την ανοχή τους, και όταν θα αποσύρουν την υποστήριξή τους και θα την αφήσουν μόνη της, όπως θα κάνουν κάτω από την έκτη πληγή, αυτός ο συμβολικός ποταμός θα στερέψει εντελώς, η Τουρκία δεν θα υπάρχει πια, και ο δρόμος θα είναι ανοιχτός για τα έθνη να κάνουν την τελευταία τους μεγάλη συγκέντρωση στους Αγίους Τόπους. Οι βασιλιάδες της Ανατολής, οι εθνικότητες, οι δυνάμεις και τα βασίλεια που βρίσκονται ανατολικά της Παλαιστίνης, θα διαδραματίσουν εξέχοντα ρόλο στο γεγονός αυτό, γιατί ο Ιωήλ, αναφερόμενος σε αυτή τη σκηνή, αναφέρει: “*Ας σηκωθούν, και ας ανέβουν τα έθνη στην κοιλάδα τού Ιωσαφάτ*”. Τα εκατομμύρια των Μωαμεθανών της Περσίας, του Αφγανιστάν, του Τουρκιστάν και της Ινδίας θα σπεύσουν στο πεδίο της μάχης για να πολεμήσουν για τη θρησκεία τους. (Δείτε περισσότερα για την Τουρκία στο Δανιήλ 11:40-45).

Όσοι τοποθετούν τις πέντε πρώτες πληγές στο παρελθόν και υποστηρίζουν ότι τώρα ζούμε κάτω από την έκτη, επικαλούνται, ως ένα από τα ισχυρότερα επιχειρήματά τους, το γεγονός ότι η τουρκική αυτοκρατορία τώρα φθείρεται και αυτό πραγματοποιείται κατά την έκτη φιάλη. Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσουμε. Το γεγονός που πραγματοποιείται κατά την έκτη φιάλη είναι η πλήρης και απόλυτη καταστροφή αυτής της δύναμης, όχι η προκαταρκτική της αποσύνθεση, η οποία είναι το μόνο που φαίνεται τώρα. Είναι απαραίτητο αυτή η αυτοκρατορία για ένα διάστημα να γίνει αδύναμη και ανίσχυρη, προκειμένου να διαλυθεί ολοκληρωτικά όταν έρθει η πληγή. Αυτή η προκαταρκτική κατάσταση είναι τώρα ορατή και το πλήρες τέλος της δεν μπορεί να είναι πολύ μακριά στο μέλλον.

Ένα άλλο γεγονός που πρέπει να σημειωθεί, το οποίο συμβαίνει κατά τη πληγή αυτή, είναι η έξοδος των τριών ακάθαρτων πνευμάτων για να συγκεντρώσουν τα έθνη στη μεγάλη μάχη. Το κίνημα που βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη σε όλο τον κόσμο, γνωστό ως σύγχρονος Πνευματισμός, είναι από κάθε άποψη ένα κατάλληλο μέσο για να χρησιμοποιηθεί σε αυτό το έργο. Θα μπορούσε να αναρωτηθεί κάποιος πώς ο σύγχρονος Πνευματισμός που ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη μπορεί να είναι ένα κατάλληλο μέσο για να χρησιμοποιηθεί στο έργο των τριών ακάθαρτων πνευμάτων, όταν τα πνεύματα αυτά δεν εξέρχονται μέχρι την έκχυση της έκτης πληγής, το οποίο είναι ακόμα στο μέλλον. Απαντάμε ότι σε αυτό, όπως και σε πολλά άλλα κινήματα, οι δράσεις που ο Ουρανός σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει για την επίτευξη ορισμένων σκοπών, περνούν από μια προκαταρκτική διαδικασία για το ρόλο που πρόκειται να επιτελέσουν. Έτσι, προτού τα πνεύματα μπορέσουν να έχουν τέτοια απόλυτη εξουσία πάνω στο ανθρώπινο γένος ώστε να τους συγκεντρώσουν για να πολεμήσουν ενάντια στον Βασιλιά των βασιλιάδων και

Κύριο των κυρίων, πρέπει πρώτα να κερδίσουν τη θέση τους ανάμεσα στα έθνη της γης και να κάνουν τη διδασκαλία τους να γίνει δεκτή σαν θεϊκή εξουσία και τον λόγο τους σαν νόμο. Αυτό το έργο κάνουν τώρα. Και όταν κάποτε αποκτήσουν πλήρη επιρροή πάνω στα εν λόγω έθνη, ποια καταλληλότερα όργανα θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να τους συγκεντρώσουν σε μια τόσο απερίσκεπτη και απελπιστική επιχείρηση;

Σε πολλούς μπορεί να φαίνεται απίστευτο ότι τα έθνη θα είναι πρόθυμα να εμπλακούν σε έναν τόσο άνισο πόλεμο ώστε να πάνε να πολεμήσουν ενάντια στον Κύριο των Δυνάμεων. Όμως μια ιδιότητα αυτών των δαιμονικών πνευμάτων είναι να εξαπατούν, γιατί εκπορεύονται κάνοντας θαύματα και έτσι εξαπατούν τους βασιλιάδες της γης, ώστε να πιστέψουν ένα ψέμα.

Οι πηγές από τις οποίες προέρχονται αυτά τα πνεύματα υποδηλώνουν ότι θα εργαστούν μέσα στα τρία μεγάλα θρησκευτικά τμήματα της ανθρωπότητας, που αντιπροσωπεύονται από τον δράκοντα, το θηρίο και τον ψευδοπροφήτη, δηλαδή τον Παγανισμό, τον Καθολικισμό και τον Προτεσταντισμό.

Ποια ισχύ μπορεί να έχει όμως η προειδοποίηση που δίνεται στο εδάφιο 15, εκείνη τη χρονική στιγμή; Πριν αρχίσουν να πέφτουν οι πληγές, η θύρα της χάρης θα πρέπει να έχει κλείσει, και ο Χριστός να έχει εγκαταλείψει τη θέση Του ως μεσίτης. Υφίσταται κίνδυνος πτώσης στην αμαρτία μετά από αυτό; Παρατηρούμε ότι αυτή η προειδοποίηση εκφέρεται σε σχέση με το έργο των πνευμάτων. Το συμπέρασμα, επομένως, είναι ότι η προειδοποίηση είναι αναδρομική, εφαρμοζόμενη από τη στιγμή που αυτά τα πνεύματα αρχίζουν να εργάζονται μέχρι το κλείσιμο της θύρας της χάρης, καθώς στην ελληνική γλώσσα είναι συνηθισμένη μια εναλλαγή χρόνων, ο ενεστώτας τίθεται αντί για τον παρελθόντα χρόνο· σαν να είχε πει, Μακάριος αυτός που αγρύπνησε και φύλαξε τα ενδύματά του, καθώς η ασχημοσύνη και η γύμνια όλων όσων δεν το έχουν κάνει, θα φανεί ιδιαιτέρως αυτή τη στιγμή.

"*Και τους συγκέντρωσε*". Ποιοι είναι αυτοί που αναφέρονται εδώ ως «συγκεντρωμένοι» και ποιο μέσο πρέπει να χρησιμοποιηθεί για τη συγκέντρωσή τους; Αν η λέξη "*τους*" αναφέρεται στους βασιλιάδες του εδαφίου 14, είναι βέβαιο ότι κανένα καλό μέσο δεν χρησιμοποιήθηκε για τη συγκέντρωση τους· και αν το υποκείμενο του ρήματος «συγκέντρωσε» είναι τα πνεύματα, γιατί είναι στον ενικό αριθμό [στην αγγλική μετάφραση KJV]; Η ιδιαιτερότητα αυτής της ερμηνείας οδήγησε ορισμένους να ερμηνεύσουν το απόσπασμα ως εξής: «Και (ο Χριστός) τους συγκέντρωσε (τους αγίους) σε έναν τόπο που ονομάζεται στην εβραϊκή γλώσσα Αρμαγεδδών (η λαμπρή πόλη ή Νέα Ιερουσαλήμ)». Αλλά αυτή η θέση είναι αβάσιμη. Η ακόλουθη κριτική ανάλυση, η οποία εμφανίστηκε λίγο καιρό πριν σε ένα θρησκευτικό περιοδικό, φαίνεται να ρίχνει το αληθινό φως σε αυτό το απόσπασμα. Ο συγγραφέας λέει: —

«Θεωρώ ότι το εδάφιο 16 είναι συνέχεια του εδαφίου 14, και ότι το "*τους*" (αὐτοὺς, στο αρχαίο) αναφέρεται στο "*τους βασιλιάδες*" του εδαφίου 14. Διότι το εδάφιο 14 λέει, "*τα οποία εκπορεύονται προς τους βασιλιάδες τής γης και ολόκληρης της οικουμένης, για να τους συγκεντρώσουν*" κλπ., και στο εδάφιο 16 λέει, "*Και τους συγκέντρωσε*". Τώρα, στα [αρχαία] ελληνικά, «η οριστική ενός ουδέτερου πληθυντικού πολύ συχνά συνδυάζεται με ένα ρήμα στον ενικό». (βλέπε Ελληνική Γραμματική του Σοφοκλή Ευαγγελινού Αποστολίδη, Ενότητα 157, 1) [πρόκειται για τη γνωστή αττική σύνταξη, π.χ. τα παιδία παίζει, τα στρατεύματα αγωνίζεται κλπ]. Μπορεί, επομένως, το υποκείμενο του ρήματος

"*συγκέντρωσε"* [συνήγαγεν, στο αρχαίο] (εδάφιο 16) να είναι τα "πνεύματα" του εδαφίου 14, και έτσι η συγκέντρωση που αναφέρεται στα δύο εδάφια να είναι η ίδια;»

«Και αν αυτή πρόκειται να είναι μια συγκέντρωση των «βασιλιάδων της γης και ολόκληρης της οικουμένης», δεν θα είναι για τον σκοπό που αναφέρεται στο κείμενο, δηλαδή, «*για να τους συγκεντρώσουν στον πόλεμο εκείνης τής μεγάλης ημέρας, του Θεού τού Παντοκράτορα;*»

Αρκετές μεταφράσεις [στα αγγλικά] χρησιμοποιούν την αντωνυμία στον πληθυντικό αντί για τον ενικό, σύμφωνα με αυτή την κριτική ανάλυση.

Ο κ. Wakefield, στη μετάφρασή του της Καινής Διαθήκης, αποδίδει αυτό το εδάφιο ως εξής: «Και τα πνεύματα συγκέντρωσαν τους βασιλιάδες σε έναν τόπο που ονομάζεται στα εβραϊκά Αρμαγεδδών».

Η Συριακή Διαθήκη αναφέρει: «Και αυτά τους συγκέντρωσαν σε έναν τόπο που ονομάζεται στα εβραϊκά «Αρμαγεδδών».

Η μετάφραση του Sawyer το αποδίδει ως εξής: «Και αυτά τους συγκέντρωσαν στον τόπο που ονομάζεται στα εβραϊκά «Αρμαγεδδών».

Η έκδοση της Καινής Διαθήκης του κ. Wesley αναφέρει: «Και αυτά τους συγκέντρωσαν στον τόπο που ονομάζεται στα Εβραϊκά Αρμαγεδδών».

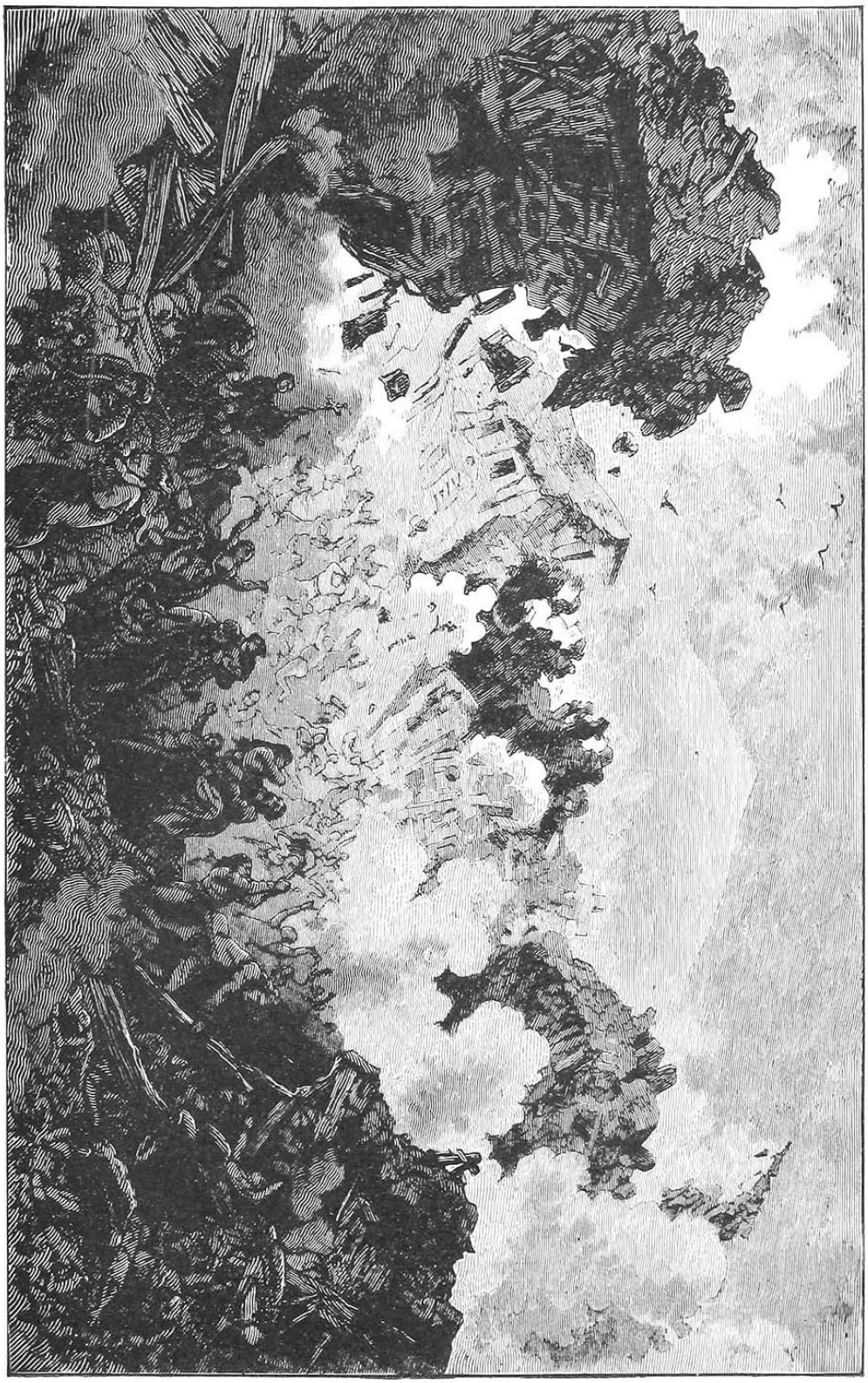
Η μετάφραση του Whiting το δίνει: «Και αυτά τους συγκέντρωσαν σε έναν τόπο που ονομάζεται στα Εβραϊκά «Αρμαγεδδών».

Ο καθηγητής Stuart του Andover College, ένας διακεκριμένος κριτικός, αν και δεν είναι μεταφραστής των Γραφών, το αποδίδει: «Και αυτά τους συγκέντρωσαν», κλπ. Ο De Wette, ένας Γερμανός μεταφραστής της Βίβλου, δίνει την ίδια ερμηνεία όπως ο Stuart και οι άλλοι.

Ο κ. Albert Barnes, του οποίου οι σημειώσεις για την Καινή Διαθήκη χρησιμοποιούνται τόσο εκτενώς, αναφέρεται στον ίδιο γραμματικό νόμο όπως υποδηλώνεται από την κριτική ανάλυση που αναφέρθηκε παραπάνω και λέει: «Η αυθεντία του De Wette και του καθηγητή Stuart είναι επαρκής για να δείξει ότι η ερμηνεία που υιοθετούν υποστηρίζεται από την ελληνική γλώσσα, όπως πράγματι κανείς δεν μπορεί να αμφιβάλλει, και ίσως αυτή η ερμηνεία να συμφωνεί καλύτερα με τα συμφραζόμενα από οποιαδήποτε άλλη προτεινόμενη ερμηνεία». Έτσι, φαίνεται ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι για να αποδώσουμε το κείμενο, "*τους συγκέντρωσαν*", κλπ., αντί για "*τους συγκέντρωσε*". Από αυτές τις αυθεντίες αποδεικνύεται ότι τα άτομα που συγκεντρώνονται είναι οι υπηρέτες του Σατανά, όχι οι άγιοι, ότι αυτό είναι ένα έργο των πνευμάτων, όχι του Χριστού, και ότι ο τόπος της συγκέντρωσης τους δεν είναι η Νέα Ιερουσαλήμ στο γαμήλιο δείπνο του Αρνίου, αλλά ο Αρμαγεδδώνας (ή το όρος Μεγιδδώ), "*στον πόλεμο εκείνης τής μεγάλης ημέρας, του Θεού τού Παντοκράτορα.*".

Οι λόφοι της Μεγιδδώ, με θέα την κοιλάδα Ιεζραέλ, ήταν ο τόπος όπου ο Βαράκ και η Δεβόρρα κατέστρεψαν τον στρατό του Σισάρα, και εκεί όπου ο Ιωσίας κατατροπώθηκε από τον Αιγύπτιο βασιλιά Φαραώ-νεχαώ.

Εδάφιο 17. Και ο έβδομος άγγελος ξέχυσε τη φιάλη του στον αέρα· και βγήκε μια δυνατή φωνή από τον ναό τού ουρανού, από τον θρόνο, που έλεγε: Πραγματοποιήθηκε. 18. Και έγιναν φωνές και βροντές και αστραπές, και έγινε

Ο μεγάλος σεισμός (Αποκ. 16:18)

μεγάλος σεισμός, που δεν είχε γίνει αφότου οι άνθρωποι υπήρχαν επάνω στη γη, τέτοιου είδους μεγάλος σεισμός. 19. Και η μεγάλη πόλη διαιρέθηκε σε τρία μέρη, και οι πόλεις των εθνών έπεσαν. Και η μεγάλη Βαβυλώνα ήρθε σε ενθύμηση μπροστά στον Θεό, για να δώσει σ' αυτή το ποτήρι από το κρασί τού θυμού τής οργής του. 20. Και κάθε νησί έφυγε, και τα βουνά δεν βρέθηκαν. 21. Και μεγάλο χαλάζι, μέχρι ένα τάλαντο, κατέβαινε από τον ουρανό επάνω στους ανθρώπους· και οι άνθρωποι βλασφήμησαν τον Θεό, εξαιτίας τής πληγής με το χαλάζι, επειδή η πληγή του ήταν υπερβολικά μεγάλη.

Η έβδομη πληγή. — Με αυτόν τον τρόπο περιγράφει ο θεόπνευστος απόστολος την τελευταία κρίση που πρόκειται να επιβληθεί, στην παρούσα κατάσταση των πραγμάτων, σε εκείνους που είναι αδιόρθωτα ανυπότακτοι στον Θεό. Μερικές από τις πληγές είναι τοπικές ως προς την έκταση τους, αυτή όμως ξεχύνεται στον αέρα. Ο αέρας περιβάλλει ολόκληρη τη γη, συνεπώς, αυτή η πληγή περιβάλει εξίσου όλους τους τόπους που κατοικούνται. Θα είναι παγκόσμια. Ο ίδιος ο αέρας θα είναι θανατηφόρος.

Μετά τη συγκέντρωση των εθνών που πραγματοποιήθηκε κατά την έκτη φιάλη, ο πόλεμος αναμένεται να διεξαχθεί κατά την έβδομη, και εδώ παρουσιάζονται τα μέσα με τα οποία ο Θεός θα θανατώσει τους ασεβείς. Μπορεί να ειπωθεί γι αυτή τη στιγμή: "*Ο Κύριος άνοιξε την οπλοθήκη του, και έβγαλε τα όπλα τής οργής του*".

"*έγιναν φωνές*". Πάνω απ' όλες θα ακουστεί η φωνή του Θεού. "*Και ο Κύριος θα βρυχήσει από τη Σιών, και θα εκπέμψει τη φωνή του από την Ιερουσαλήμ· και οι ουρανοί και η γη θα σειστούν·ο Κύριος, όμως, θα είναι το καταφύγιο του λαού του, και η δύναμη των γιων Ισραήλ.*", Ιωήλ 3:16. (βλέπε επίσης Ιερεμία 25:30, Εβραίους 12:26). Αυτό θα προκαλέσει τον μεγάλο σεισμό, τέτοιον που δεν έχει ξαναγίνει από τότε που υπήρξαν άνθρωποι στη γη.

"*και βροντές και αστραπές*" — είναι μια άλλη νύξη που παραπέμπει στις κρίσεις της Αιγύπτου, (βλέπε Έξοδος 9:23). Η μεγάλη πόλη χωρίζεται σε τρία μέρη, αυτά είναι τα τρία μεγάλα τμήματα της ψευδούς και αποστάτιδας θρησκείας του κόσμου (η μεγάλη πόλη), ο Παγανισμός, ο Καθολικισμός και ο αποστάτης Προτεσταντισμός, φαίνεται ότι διαχωρίζονται, ώστε να λάβει το κάθε μέρος κατάλληλη καταδίκη. Οι πόλεις των εθνών πέφτουν, παγκόσμια ερήμωση απλώνεται πάνω στη γη, κάθε νησί φεύγει, τα βουνά δεν βρίσκονται, και η μεγάλη Βαβυλώνα έρχεται σε ενθύμηση ενώπιον του Θεού. Διαβάστε τις κρίσεις της, όπως περιγράφονται πληρέστερα στο κεφάλαιο 18.

"*Και μεγάλο χαλάζι, μέχρι ένα τάλαντο, κατέβαινε από τον ουρανό επάνω στους ανθρώπους*". Αυτό είναι το τελευταίο μέσο που χρησιμοποιείται για την επιβολή της τιμωρίας στους ασεβείς, — οι πικρές τελευταίες σταγόνες της έβδομης φιάλης. Ο Θεός έχει απευθυνθεί επίσημα στους ασεβείς, λέγοντας: "*Και θα βάλω την κρίση στον κανόνα, και τη δικαιοσύνη στη στάθμη· και το χαλάζι θα εξαφανίσει το καταφύγιο της ψευτιάς, και τα νερά θα πλημμυρίσουν τον κρυψώνα.*", Ησαΐα 28:17, (βλέπε επίσης Ησαΐα 30:30). Ρωτάει επίσης τον Ιώβ αν έχει δει τους θησαυρούς από το χαλάζι, για τους οποίους λέει ότι τους: "*κρατάω φυλαγμένους για τον καιρό τής θλίψης, για την ημέρα τής μάχης και του πολέμου*", Ιώβ 38:22, 23.

"*Και μεγάλο χαλάζι, μέχρι ένα τάλαντο*". Ένα τάλαντο, σύμφωνα με διάφορες πηγές, ως βάρος, είναι περίπου πενήντα επτά λίβρες avoirdupois [περίπου 26 κιλά]. Τι θα μπορούσε να αντέξει ένα τόσο μεγάλο βάρος όταν πέφτει από τον ουρανό; Η

ανθρωπότητα, εκείνη τη στιγμή, δεν θα έχει καταφύγιο. Οι πόλεις θα έχουν πέσει με έναν ισχυρό σεισμό, τα νησιά θα έχουν φύγει μακριά, και τα βουνά δεν θα βρίσκονται. Και πάλι οι ασεβείς εκφράζουν τη θλίψη τους με βλασφημία, γιατί η πληγή του χαλαζιού είναι "*υπερβολικά μεγάλη*".

Κάποια αμυδρή ιδέα για τις τρομερές επιπτώσεις μιας τέτοιας σκηνής, όπως αυτή που περιγράφεται εδώ, μπορεί να συναχθεί από την ακόλουθη περιγραφή μιας χαλαζόπτωσης στον Βόσπορο, από τον συμπατριώτη μας, τον αείμνηστο Αρχιπλοίαρχο Porter, στις Επιστολές του από την Κωνσταντινούπολη και τα Περίχωρα της, Τόμος Ι, σελ. 44. Λέει εκεί: —

«Είχαμε διανύσει περίπου ενάμιση μίλι στο δρόμο μας, όταν ένα σύννεφο υψώθηκε από τη δύση, ένδειξη ότι πλησίαζε βροχή. Σε λίγα λεπτά ανακαλύψαμε κάτι να πέφτει από τον ουρανό με ένα βαρύ πιτσίλισμα και μια υπόλευκη εμφάνιση. Δεν μπορούσα να καταλάβω τι ήταν, αλλά παρατηρώντας μερικούς γλάρους κοντά, υπέθεσα ότι ήταν αυτοί που έτρεχαν για ψάρια, αλλά λίγο αργότερα ανακάλυψα ότι ήταν μεγάλες μπάλες πάγου που έπεφταν από τον ουρανό. Αμέσως ακούσαμε έναν ήχο σαν βουητό βροντής, σαν δέκα χιλιάδες άμαξες που κυλούσαν μανιασμένα πάνω στο λιθόστρωτο. Όλος ο Βόσπορος είχε αφρίσει, σαν να είχε επιτεθεί το ουράνιο πυροβολικό πάνω μας και στην αδύναμη μηχανή μας. Η μοίρα μας φαινόταν αναπόφευκτη. Οι ομπρέλες μας υψώθηκαν για να μας προστατεύσουν, αλλά οι σβόλοι πάγου τις έκαναν κορδέλες. Ευτυχώς είχαμε ένα τομάρι βοδιού στη βάρκα, κάτω από το οποίο συρθήκαμε, και σωθήκαμε από περαιτέρω τραυματισμό. Το χέρι ενός από τους τρεις κωπηλάτες κυριολεκτικά συνεθλίβη, ενώ ένας άλλος τραυματίστηκε σοβαρά στο στον ώμο. Ο κ. Χ. δέχτηκε ένα χτύπημα στο πόδι, το δεξί μου χέρι σχεδόν παρέλυσε και όλοι λίγο ή πολύ τραυματίστηκαν.»

«Ήταν η πιο φρικτή και τρομερή κατάσταση που έχω βρεθεί ποτέ, και ο Θεός να φυλάξει ποτέ να μην αντιμετωπίσω άλλη! Μπάλες πάγου τόσο μεγάλες όσο οι δύο γροθιές μου έπεσαν στη βάρκα, και μερικές από αυτές έπεσαν με τέτοια βία που σίγουρα θα είχαν σπάσει ένα χέρι ή ένα πόδι αν μας είχαν χτυπήσει εκεί. Μία απ' αυτές χτύπησε τη λεπίδα ενός κουπιού και την έσπασε. Το σκηνικό αυτό διήρκεσε ίσως πέντε λεπτά, μέσα σ' αυτά όμως ένοιωσα τα πιο φρικτά συναισθήματα που έχω βιώσει ποτέ. Όταν πέρασε, βρήκαμε τους γύρω λόφους καλυμμένους με μάζες πάγου, δεν μπορώ να το ονομάσω χαλάζι, τα δέντρα γυμνωμένα από τα φύλλα και τα κλαδιά τους, τα πάντα είχαν ερημωθεί. Η σκηνή ήταν φρικτή πέρα από κάθε περιγραφή.»

«Έχω ζήσει επανειλημμένους σεισμούς, κεραυνούς έχω δει να πέφτουν γύρω από το κεφάλι μου, σαν να λέμε, έχω ακούσει ανέμους να ουρλιάζουν, τα κύματα τη μια στιγμή με πέταγαν στον ουρανό, και την επόμενη με βύθιζαν σε μια βαθιά άβυσσο. Έχω βρεθεί σε μάχες, και έχω δει θάνατο και καταστροφή γύρω μου και κάθε μορφή φρίκης· όμως ποτέ πριν δεν είχα νιώσει τέτοιο συναίσθημα δέους όπως αυτό που με κατέλαβε σε αυτή την περίπτωση, και ακόμα με στοιχειώνει, και φοβάμαι ότι θα με στοιχειώνει για πάντα. Ο αχθοφόρος μου, ο πιο τολμηρός της οικογένειάς μου, που τόλμησε να βγει για μια στιγμή από την πόρτα, χτυπήθηκε από το χαλάζι, και αν δεν τον είχαν σύρει από τις φτέρνες του, θα είχε σφυροκοπηθεί μέχρι θανάτου. Δύο βαρκάρηδες σκοτώθηκαν στο πάνω μέρος του χωριού, και άκουσα ότι πολλών τα κόκαλα έσπασαν. Φανταστείτε τον ουρανό να παγώνει ξαφνικά, και ξαφνικά να σπάει δημιουργώντας ακανόνιστες μάζες πάγου βάρους από μισή λίβρα έως μια λίβρα, και να κατακρημνίζονται στη γη.»

Αναγνώστη, αν τέτοια ήταν τα ολέθρια αποτελέσματα μιας χαλαζόπτωσης, που έριξε κομμάτια πάγου στο μέγεθος της γροθιάς ενός ανθρώπου, βάρους το πολύ μιας λίβρας περίπου, ποιος μπορεί να περιγράψει τις συνέπειες αυτής της επερχόμενης καταιγίδας στην οποία το χαλάζι θα έχει το βάρος ενός ταλάντου; Όσο βέβαιος είναι ο λόγος του Θεού, άλλο τόσο βέβαιο είναι ότι θα τιμωρήσει σύντομα έναν ένοχο κόσμο. Είθε να έχουμε, σύμφωνα με την υπόσχεση, "*ειρηνικές κατοικίες*" και "*ήσυχους τόπους ευπορίας*" εκείνη την τρομερή ώρα, Ησαΐα 32:18,19.

"*και βγήκε μια δυνατή φωνή από τον ναό τού ουρανού, από τον θρόνο, που έλεγε: Πραγματοποιήθηκε.*" Έτσι θα τελειώσουν όλα. Το ποτήρι της ανθρώπινης ενοχής γέμισε. Η τελευταία ψυχή επωφελήθηκε από το σχέδιο της σωτηρίας. Τα βιβλία έκλεισαν. Ο αριθμός των σωζόμενων συμπληρώθηκε. Η έσχατη περίοδος πέρασε πλέον στην ιστορία αυτού του κόσμου. Οι φιάλες της οργής του Θεού ξεχύθηκαν πάνω σε μια διεφθαρμένη γενιά. Οι ασεβείς τις ήπιαν μέχρι τέλους και βυθίστηκαν στο βασίλειο του θανάτου για χίλια χρόνια. Αναγνώστη, πού θα ήθελες να βρεθείς όταν θα γίνει αυτή η μεγάλη διακήρυξη;

Ποια είναι όμως η κατάσταση των αγίων ενώ η "*μάστιγα διαβαίνει πλημμυρίζοντας*"; Αυτοί απολαμβάνουν την ειδική προστασία του Θεού, χωρίς την άδεια του οποίου ούτε σπουργίτι δεν πέφτει στο έδαφος. Πολλές είναι οι υποσχέσεις που έρχονται να τους προσφέρουν παρηγοριά, συνοπτικά περιεχόμενες στην όμορφη και εκφραστική γλώσσα του 91ου ψαλμού, απόσπασμα του οποίου παραθέτουμε: —

"*Θα λέω στον Κύριο: Εσύ είσαι καταφυγή μου, και φρούριό μου· Θεός μου· σ' αυτόν θα ελπίζω. Επειδή, αυτός θα σε λυτρώνει από την παγίδα των κυνηγών, και από θανατηφόρο λοιμό. Με τα φτερά του θα σε σκεπάζει, και κάτω από τις φτερούγες του θα είσαι ασφαλής· η αλήθεια του είναι πανοπλία και ασπίδα. Από φόβο νυχτερινό δεν θα φοβάσαι, την ημέρα από βέλος που πετάει άσκοπα· από θανατικό, που περπατάει στο σκοτάδι· από όλεθρο, που ερημώνει μες το μεσημέρι. Χιλιάδα θα πέφτει από τα αριστερά σου, και μυριάδα από τα δεξιά σου· όμως, σε σένα δεν θα πλησιάζει. Μονάχα με τα μάτια σου θα θωρείς, και θα βλέπεις την ανταπόδοση των ασεβών. Επειδή, εσύ, τον Κύριο, την ελπίδα μου, τον Ύψιστο, έκανες καταφύγιό σου, κακό δεν θα συμβαίνει σε σένα, και μάστιγα δεν θα πλησιάζει στη σκηνή σου.*" Ψαλμοί 91:2-10.

Κεφάλαιο 17 – Βαβυλώνα, η Μητέρα

Εκκλησία και κράτος — Οι διαφορετικές μορφές της Ρωμαϊκής διακυβέρνησης — Η όγδοη κεφαλή — Η μείωση της παπικής εξουσίας — Τα νερά ως σύμβολο.

Εδάφιο 1. Και ήρθε ένας από τους επτά αγγέλους που είχαν τις επτά φιάλες, και μίλησε μαζί μου, λέγοντας σε μένα: Έλα, θα σου δείξω την κρίση τής μεγάλης πόρνης, που κάθεται επάνω στα πολλά νερά· 2. μαζί με την οποία πόρνευσαν οι βασιλιάδες τής γης, και μέθυσαν αυτοί που κατοικούν στη γη από το κρασί τής πορνείας της. 3. Και με έφερε, σε πνευματική έκσταση, στην έρημο· και είδα μια γυναίκα να κάθεται επάνω σε ένα κόκκινο θηρίο, που ήταν γεμάτο από ονόματα βλασφημίας, και το οποίο είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα. 4. Και η γυναίκα ήταν ντυμένη με πορφύρα και κόκκινο, και στολισμένη με χρυσάφι και πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια, η οποία είχε στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι, που ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες τής πορνείας της· 5. κι επάνω στο μέτωπό της ήταν γραμμένο ένα όνομα: Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων τής γης.

Στο εδάφιο 19 του προηγούμενου κεφαλαίου, πληροφορηθήκαμε ότι "*η μεγάλη Βαβυλώνα ήρθε σε ενθύμηση μπροστά στον Θεό, για να δώσει σ' αυτή το ποτήρι από το κρασί του θυμού της οργής του*". Ο προφήτης τώρα αναλύει πιο συγκεκριμένα το θέμα αυτής της μεγάλης Βαβυλώνας, και για να δώσει μια πλήρη παρουσίαση αυτής, επιστρέφει και δίνει μερικά από τα γεγονότα της περασμένης ιστορίας της. Οι Προτεστάντες [εκείνης της εποχής] γενικά πιστεύουν, ότι αυτή η αποστάτρια γυναίκα, όπως παρουσιάζεται σε αυτό το κεφάλαιο, είναι σύμβολο της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Μεταξύ αυτής της εκκλησίας και των βασιλιάδων της γης υπήρξε μια παράνομη σύνδεση, και με το κρασί της πορνείας της, δηλαδή των ψευδών διδασκαλιών της, οι κάτοικοι της γης έχουν μεθύσει.

Εκκλησία και κράτος. — Αυτή η προφητεία είναι πιο σαφής από άλλες που αναφέρονται στη Ρωμαϊκή εξουσία, διακρίνοντας τη σχέση μεταξύ εκκλησίας και κράτους. Εδώ έχουμε τη γυναίκα, την εκκλησία, καθισμένη πάνω σε ένα κόκκινο θηρίο, την πολιτική εξουσία, με την οποία στηρίζεται, και την οποία ελέγχει και καθοδηγεί σύμφωνα με τους δικούς της σκοπούς, όπως ένας αναβάτης ελέγχει το ζώο πάνω στο οποίο κάθεται.

Τα ενδύματα και ο στολισμός αυτής της γυναίκας, όπως παρουσιάζονται στο εδάφιο 4, βρίσκονται σε εντυπωσιακή αρμονία με εκείνο που αντιπροσωπεύει αυτό το σύμβολο, διότι το πορφυρό και το κόκκινο είναι τα κύρια χρώματα στα άμφια των παπών και των καρδιναλίων, και σύμφωνα με έναν αυτόπτη μάρτυρα, μπροστά στις μυριάδες πολύτιμων λίθων που κοσμούν τη λειτουργία της, το ασήμι είναι ελάχιστα ορατό, ακόμα και ο ίδιος ο χρυσός φαίνεται πολύ άσχημα. Και μέσα από το χρυσό ποτήρι στο χέρι της, — σύμβολο της καθαρότητας του δόγματος και της ομολογίας, το οποίο θα έπρεπε να περιέχει μόνο αυτό που είναι ανόθευτο και αγνό, ή, εξηγώντας το σύμβολο, μόνο αυτό που είναι σε

πλήρη συμφωνία με την αλήθεια, — έβγαιναν μόνο βδελύγματα και το κρασί της πορνείας της, κατάλληλο σύμβολο των απεχθών δογμάτων της, και των ακόμη πιο απεχθών πρακτικών της.

Αυτή η γυναίκα ονομάζεται ρητώς ως Βαβυλώνα. Είναι μόνο η Ρώμη, λοιπόν, αυτή η Βαβυλώνα, χωρίς όλες τις άλλες θρησκευτικές ομάδες; — Όχι, εκ του γεγονότος ότι ονομάζεται μητέρα των πορνών, όπως ήδη παρατηρήθηκε, κάτι που δείχνει ότι υπάρχουν και άλλες ανεξάρτητες θρησκευτικές οργανώσεις που αποτελούν τις αποστάτιδες κόρες της και ανήκουν στην ίδια μεγάλη οικογένεια.

Εδάφιο 6. Και είδα τη γυναίκα που μεθούσε από το αίμα των αγίων, και από το αίμα των μαρτύρων τού Ιησού. Και βλέποντάς την, θαύμασα με μεγάλον θαυμασμό. 7. Και ο άγγελος μου είπε: Γιατί θαύμασες; Εγώ θα σου πω το μυστήριο της γυναίκας, και του θηρίου που τη βαστάζει, το οποίο έχει τα επτά κεφάλια και τα δέκα κέρατα.

Ένα θέαμα που προκαλεί θαυμασμό. — Γιατί θαύμασε ο Ιωάννης με μεγάλο θαυμασμό όταν είδε τη γυναίκα μεθυσμένη με το αίμα των αγίων; Ήταν ο διωγμός του λαού του Θεού κάτι ασυνήθιστο στην εποχή του; Την εποχή που έγραφε, δεν είχε δει τη Ρώμη να εξαπολύει τα πιο πύρινα αναθέματα της εναντίον της εκκλησίας, όντας ο ίδιος εξόριστος και κάτω από την σκληρή δύναμή της; Γιατί, λοιπόν, θαύμαζε, καθώς κοίταζε μπροστά στο μέλλον και έβλεπε τη Ρώμη να εξακολουθεί να διώκει τους αγίους; Το μυστικό της απορίας του ήταν ακριβώς αυτό: όλος ο διωγμός που μέχρι τώρα είχε δει προερχόταν από την ειδωλολατρική Ρώμη, τον ανοιχτό εχθρό του Χριστού. Δεν ήταν παράξενο που οι ειδωλολάτρες δίωκαν τους πιστούς του Χριστού. Όταν όμως κοίταξε μπροστά στο μέλλον και είδε μια εκκλησία κατ' όνομα Χριστιανική να διώκει τους οπαδούς του Αρνίου και να είναι μεθυσμένη με το αίμα τους, δεν μπορούσε παρά να θαυμάζει με μεγάλο θαυμασμό.

Εδάφιο 8. Το θηρίο που είδες, ήταν, και δεν είναι, και πρόκειται να ανέβει από την άβυσσο και να πάει σε απώλεια· και θα θαυμάσουν αυτοί που κατοικούν επάνω στη γη, των οποίων τα ονόματα δεν είναι γραμμένα στο βιβλίο τής ζωής από τη δημιουργία του κόσμου, βλέποντας το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, αν και είναι. 9. Εδώ είναι ο νους που έχει σοφία. Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα. 10. Και είναι επτά βασιλιάδες· οι πέντε έπεσαν, και ο ένας είναι, ο άλλος δεν ήρθε ακόμα, και όταν έρθει, πρέπει να μείνει για λίγο. 11. Και το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, κι αυτός είναι ο όγδοος, και είναι από τους επτά, και πηγαίνει σε απώλεια.

Οι τρεις περίοδοι της Ρώμης. — Το θηρίο για το οποίο μιλάει εδώ ο άγγελος είναι προφανώς το κόκκινο θηρίο. Ένα άγριο θηρίο, όπως αυτό που παρουσιάζεται έτσι, είναι το σύμβολο μιας καταπιεστικής και διώκτριας δύναμης. Και ενώ η ρωμαϊκή δύναμη ως έθνος είχε μια μακρά, αδιάλειπτη ύπαρξη, πέρασε από ορισμένες περιόδους κατά τις οποίες αυτό το σύμβολο δεν θα μπορούσε να την αντιπροσωπεύσει, και κατά τη διάρκεια των οποίων, κατά συνέπεια, το θηρίο, σε προφητείες όπως η παρούσα, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι δεν είναι, δηλαδή, ότι δεν υπάρχει. Έτσι, η Ρώμη στην ειδωλολατρική της μορφή ήταν μια διώκτρια δύναμη για τον λαό του Θεού, και κατά τη διάρκεια εκείνης της

χρονικής περιόδου αποτελούσε το θηρίο που ήταν. Η αυτοκρατορία όμως ασπάστηκε τον κατ΄όνομα Χριστιανισμό. Υπήρξε μια μετάβαση από την ειδωλολατρία σε μια άλλη φάση θρησκείας που ψευδώς ονομαζόταν Χριστιανική. Κατά τη διάρκεια μιας σύντομης περιόδου, ενώ αυτή η μετάβαση συνέβαινε, έχασε τον άγριο και διωκτικό χαρακτήρα της, και τότε θα μπορούσε να ειπωθεί ότι το θηρίο ότι δεν είναι. Ο χρόνος πέρασε και εκφυλίστηκε σε παπισμό, και ανέλαβε ξανά τον αιμοδιψή και καταπιεστικό της χαρακτήρα, και στη συνέχεια αποτέλεσε το θηρίο που "*αν και είναι*", ή σε σχέση με την εποχή του Ιωάννη επρόκειτο να είναι.

Τα επτά κεφάλια. — Τα επτά κεφάλια αναφέρεται ότι είναι, πρώτα, επτά βουνά, και στη συνέχεια επτά βασιλείς, δηλαδή μορφές διακυβέρνησης, γιατί η φράση στο εδάφιο 10, "*Και είναι επτά βασιλιάδες*", θα έπρεπε να διαβαστεί, και αυτά είναι επτά βασιλιάδες. "*οι πέντε έπεσαν*", λέει ο άγγελος, ή απεβίωσαν, "*ο ένας είναι*", ο έκτος βασίλευε τότε, ένας άλλος επρόκειτο να έρθει και να συνεχίσει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, και όταν το θηρίο επανεμφανίστηκε με τον αιματηρό και διωκτικό του χαρακτήρα, επρόκειτο να βρίσκεται υπό την όγδοη μορφή διακυβέρνησης, η οποία επρόκειτο να συνεχιστεί μέχρι το θηρίο να χαθεί. Οι επτά μορφές διακυβέρνησης που υπήρξαν στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία συνήθως καταγράφονται ως εξής: (1) βασιλική, (2) ρεπουμπλικανική - υπατική, (3) δεκανδριακή, (4) δικτατορική, (5) τριανδρική, (6) αυτοκρατορική και (7) παπική. Βασιλιάδες, ύπατοι, μέλη της δεκανδρίας, δικτάτορες και μέλη της τριανδρίας είχαν πεθάνει την εποχή του Ιωάννη. Ζούσε κατά την αυτοκρατορική της μορφή. Δύο ακόμη μορφές διακυβέρνησης εμφανίστηκαν μετά την εποχή του. Η μία επρόκειτο να συνεχίσει μόνο για ένα σύντομο χρονικό διάστημα και ως εκ τούτου συνήθως δεν υπολογίζεται μεταξύ των κεφαλών· ενώ η τελευταία, η οποία συνήθως ονομάζεται έβδομη, είναι στην πραγματικότητα η όγδοη. Η κεφαλή που επρόκειτο να διαδεχθεί την αυτοκρατορική και να συνεχίσει για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, δεν θα μπορούσε να είναι η παπική γιατί αυτή έχει διαρκέσει περισσότερο από όλες τις υπόλοιπες μαζί. Καταλαβαίνουμε, επομένως, ότι η παπική κεφαλή είναι η όγδοη και ότι μια κεφαλή σύντομης διάρκειας μεσολάβησε μεταξύ της αυτοκρατορικής και της παπικής. Σε εκπλήρωση αυτού, διαβάζουμε ότι μετά την κατάργηση της αυτοκρατορικής μορφής, υπήρχε ένας ηγεμόνας που για περίπου εξήντα χρόνια κυβέρνησε τη Ρώμη υπό τον τίτλο του «Έξαρχου της Ραβέννας». Έτσι έχουμε τον συνδετικό κρίκο μεταξύ των αυτοκρατορικών και των παπικών κεφαλών. Η τρίτη περίοδος του θηρίου που ήταν, και δεν είναι, αν και είναι, είναι η ρωμαϊκή δύναμη υπό την κυριαρχία του παπισμού, και με αυτή τη μορφή ανεβαίνει από την άβυσσο, βασίζει δηλαδή τη δύναμή του σε πεποιθήσεις που δεν έχουν βάση αλλά είναι ένα μείγμα χριστιανικών πλανών και ειδωλολατρικών δεισιδαιμονιών.

Εδάφιο 12. Και τα δέκα κέρατα, που είδες, είναι δέκα βασιλιάδες, οι οποίοι ακόμα δεν πήραν βασιλεία, αλλά παίρνουν εξουσία, για μία ώρα, σαν βασιλιάδες μαζί με το θηρίο. 13. Αυτοί έχουν μία γνώμη, και θα παραδώσουν στο θηρίο τη δύναμη και τη δική τους εξουσία. 14. Αυτοί θα πολεμήσουν με το Αρνίο, και το Αρνίο θα τους νικήσει, επειδή είναι Κύριος κυρίων και Βασιλιάς βασιλιάδων· και όσοι είναι μαζί του, είναι κλητοί και εκλεκτοί και πιστοί.

Τα δέκα κέρατα. — Σχετικά με αυτό το θέμα, βλέπε σχόλια στο Δανιήλ 7:8, όπου φαίνεται ότι τα δέκα κέρατα αντιπροσωπεύουν τα δέκα βασίλεια που προέκυψαν από τη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Λαμβάνουν εξουσία μία ώρα (ὥρα, ένα αόριστο χρονικό διάστημα) με το θηρίο, δηλαδή, βασιλεύουν για κάποιο χρονικό διάστημα ταυτόχρονα με το θηρίο, κατά το οποίο του δίνουν την ισχύ και τη δύναμή τους.

Ο Croly, στο έργο του για την Αποκάλυψη, κάνει το εξής σχόλιο για το εδάφιο 12: «Η προφητεία ορίζει την εποχή του παπισμού με τον σχηματισμό των δέκα βασιλείων της Δυτικής αυτοκρατορίας. "*παίρνουν εξουσία, για μία ώρα, σαν βασιλιάδες μαζί με το θηρίο*". Η μετάφραση θα έπρεπε να είναι, «την ίδια εποχή» (μίαν ὥραν). Τα δέκα βασίλεια θα είναι σύγχρονα μεταξύ τους, σε αντίθεση με τα "*επτά κεφάλια*", τα οποία ήταν διαδοχικά».

Αυτή η διατύπωση πρέπει να αναφέρεται στο παρελθόν, όταν τα βασίλεια της Ευρώπης ήταν ομόφωνα ως προς την υποστήριξη του παπισμού και την υποστήριξή όλων των αξιώσεων του. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί στο μέλλον, γιατί μετά την έναρξη του έσχατου καιρού, θα του αφαιρέσουν την εξουσία του για να φθαρεί και να τον αφανίσουν μέχρι τέλους (Δανιήλ 7:26). Η μεταχείριση που αυτά τα βασίλεια θα επιφυλάξουν τελικά στον παπισμό, εκφράζεται στο εδάφιο 16, όπου λέγεται ότι θα μισήσουν την πόρνη, θα την κάνουν ερημωμένη και γυμνή, θα φάνε τις σάρκες της και θα την κάψουν με φωτιά. Ένα μέρος αυτού του έργου τα έθνη της Ευρώπης κάνουν εδώ και χρόνια. Η ολοκλήρωσή του, το κάψιμο της με φωτιά, θα ολοκληρωθεί όταν εκπληρωθεί η Αποκάλυψη 18:8.

"*Αυτοί θα πολεμήσουν με το Αρνίο*", εδάφιο 14. Εδώ μεταφερόμαστε στο μέλλον, στην εποχή της μεγάλης και τελικής μάχης, γιατί εκείνη τη στιγμή το Αρνίο θα έχει αναλάβει τον τίτλο του Βασιλιά των βασιλιάδων και Κυρίου των κυρίων, έναν τίτλο που αναλαμβάνει κατά τη Δευτέρα Παρουσία Του, κεφάλαιο 19:11-16.

Εδάφιο 15. Και μου λέει: Τα νερά που είδες, όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη, και έθνη και γλώσσες. 16. Και τα δέκα κέρατα που είδες επάνω στο θηρίο, αυτοί θα μισήσουν την πόρνη, και θα την κάνουν ερημωμένη, και γυμνή, και θα φάνε τις σάρκες της, κι αυτή θα την κατακάψουν με φωτιά· 17. επειδή, ο Θεός έδωσε στις καρδιές τους να κάνουν τη γνώμη του, και να γίνουν τής ίδιας γνώμης, και να δώσουν τη βασιλεία τους στο θηρίο, μέχρις ότου εκτελεστούν οι λόγοι τού Θεού. 18. Και η γυναίκα που είδες, είναι η μεγάλη πόλη, που έχει βασιλεία επάνω στους βασιλιάδες τής γης.

Ο ορισμός ενός σημαντικού συμβόλου. — Στο εδάφιο 15 έχουμε τον σαφή ορισμό του Γραφικού συμβόλου των νερών· υποδηλώνουν λαούς, πλήθη, έθνη και γλώσσες. Ο άγγελος είπε στον Ιωάννη, εφιστώντας την προσοχή του σε αυτό το θέμα, ότι θα του έδειχνε την κρίση αυτής της μεγάλης πόρνης. Στο εδάφιο 16 αυτή η κρίση προσδιορίζεται. Αυτό το κεφάλαιο, όπως είναι φυσικό, κάνει ιδιαίτερη αναφορά στην ηλικιωμένη μητέρα δηλαδή στην Καθολική Βαβυλώνα. Το επόμενο κεφάλαιο, αν δεν κάνουμε λάθος, ασχολείται με τον χαρακτήρα και το πεπρωμένο ενός άλλου μεγάλου παρακλαδιού της Βαβυλώνας, των πορνών θυγατέρων της.

Κεφάλαιο 18 – Βαβυλώνα, οι Κόρες

Ο παπισμός μετά τη Μεταρρύθμιση — Η επιρροή του εξακολουθεί να είναι αισθητή — Αποστάτης Χριστιανισμός — Διαχωρισμός μεταξύ των καλών και των κακών — Σοβαρές κρίσεις.

Εδάφιο 1. Και ύστερα απ' αυτά, είδα έναν άγγελο που κατέβαινε από τον ουρανό, ο οποίος είχε μεγάλη εξουσία· και η γη φωτίστηκε από τη δόξα του. 2. Και έκραξε δυνατά με ισχυρή φωνή, λέγοντας: «Έπεσε, έπεσε η Βαβυλώνα» η μεγάλη, και έγινε κατοικητήριο δαιμόνων, και φυλακή για κάθε ακάθαρτο πνεύμα, και φυλακή για κάθε ακάθαρτο και μισητό όρνεο· 3. επειδή, από το κρασί τού θυμού τής πορνείας της ήπιαν όλα τα έθνη και μαζί της πόρνευσαν οι βασιλιάδες τής γης, και πλούτησαν οι έμποροι της γης από την υπερβολή τής ακολασίας της.

Μια κίνηση με μεγάλη δύναμη συμβολίζεται σε αυτά τα εδάφια, (βλέπε σχόλια εδαφίου 4). Η εξέταση μερικών γεγονότων θα μας οδηγήσει αλάνθαστα στην ερμηνεία τους. Στο κεφάλαιο 14 είχαμε ένα μήνυμα που ανήγγειλε την πτώση της Βαβυλώνας. Η Βαβυλώνα είναι ένας όρος που περιλαμβάνει όχι μόνο τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, αλλά και θρησκευτικές ομάδες που έχουν προέλθει από αυτήν, οι οποίες μεταφέρουν μαζί τους πολλές από τις πλάνες και τις παραδόσεις της.

Μια Ηθική Πτώση. — Η πτώση της Βαβυλώνας για την οποία γίνεται λόγος εδώ δεν μπορεί να είναι η κυριολεκτική καταστροφή της, γιατί υπάρχουν γεγονότα που θα συμβούν στη Βαβυλώνα μετά την πτώση της που απαγορεύουν εντελώς αυτή την ιδέα, όπως, για παράδειγμα ότι ο λαός του Θεού είναι εκεί μετά την πτώση της και καλείται για να μην δεχτεί τις πληγές της, και αυτές οι πληγές είναι που οδηγούν στην κυριολεκτική καταστροφή της. Η πτώση της είναι επομένως ηθική, γιατί το αποτέλεσμα αυτής είναι ότι η Βαβυλώνα γίνεται η κατοικία των δαιμόνων, φυλακή για κάθε ακάθαρτο πνεύμα, και το κλουβί για κάθε ακάθαρτο και μισητό όρνεο. Αυτές είναι τρομερές περιγραφές αποστασίας, που δείχνουν ότι, ως συνέπεια της πτώσης της, συσσωρεύει αμαρτίες μέχρι τους ουρανούς και υπόκειται στις κρίσεις του Θεού, οι οποίες δεν μπορούν πλέον να αναβληθούν.

Και επειδή η πτώση που παρουσιάζεται εδώ είναι ηθική, πρέπει να αφορά κάποιο παρακλάδι της Βαβυλώνας εκτός της ειδωλολατρικής και της παπικής διαίρεσης της, διότι από την αρχή της ιστορίας τους, η ειδωλολατρία ήταν μια ψευδής θρησκεία και ο παπισμός μια αποστασία. Και επιπλέον, καθώς αυτή η πτώση λέγεται ότι συμβαίνει μόνο λίγο πριν από την τελική καταστροφή της Βαβυλώνας, σίγουρα μετά την άνοδο και του προβλεπόμενο θρίαμβο της παπικής εκκλησίας, αυτή η μαρτυρία δεν μπορεί να ισχύει για καμία θρησκευτική ομάδα πλην αυτών που έχουν προκύψει από αυτήν την εκκλησία. Αυτές οι θρησκευτικές ομάδες ξεκίνησαν κάνοντας μεταρρυθμίσεις. Λειτούργησαν καλά για ένα διάστημα και είχαν την έγκριση του Θεού, αλλά περιχαρακώθηκαν από δογματικά πιστεύω, δεν κατάφεραν να συμβαδίσουν με το προοδευτικό φως της αποκάλυψης της προφητικής αλήθειας και, ως εκ τούτου, βρέθηκαν σε μια θέση όπου τελικά ανέπτυξαν

Το μήνυμα της Αποκ.18:1

έναν χαρακτήρα τόσο κακό και απεχθή στα μάτια του Θεού όσο αυτόν της εκκλησίας την οποία αρχικά είχαν εγκαταλείψει ως διαφωνούντες ή μεταρρυθμιστές. Καθώς το σημείο που έχουμε ενώπιόν μας είναι για πολλούς πολύ ευαίσθητο, θα αφήσουμε τα μέλη αυτών των διαφόρων δογμάτων να μιλήσουν μόνα τους.

Η *Tennessee Baptist* λέει: «Αυτή η γυναίκα (ο παπισμός) ονομάζεται μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων. Ποιες είναι οι κόρες; Οι Λουθηρανικές, οι Πρεσβυτεριανές και οι Επισκοπελιανές εκκλησίες είναι όλες παρακλάδια της (Ρωμαιοκαθολικής). Δεν είναι αυτές που ονομάζονται «πόρνες και βδελύγματα» στο παραπάνω απόσπασμα; — έτσι πιστεύω. Δεν θα μπορούσα, ακόμα και με πάσσαλο μπροστά μου, να αποφασίσω διαφορετικά. Οι Πρεσβυτεριανοί και οι Επισκοπελιανοί αποτελούν μέρος της Βαβυλώνας. Κρατούν τις διακριτικές αρχές του παπισμού από κοινού με τους παπικούς».

Ο Alexander Campbell λέει: «Οι θρησκευτικοί οργανισμοί λατρείας που λειτουργούν τώρα σε όλη τη Χριστιανοσύνη, περιβεβλημένοι και εδραιωμένοι από τις αντίστοιχες ογκώδεις ομολογίες πίστης τους και τα εκκλησιαστικά τους καταστατικά, δεν είναι εκκλησίες του Ιησού Χριστού, αλλά οι νόμιμες κόρες αυτής της μητέρας των πορνών, της Εκκλησίας της Ρώμης».

Και πάλι λέει: «Πριν από τρεις ολόκληρους αιώνες επιχειρήθηκε στην Ευρώπη μια μεταρρύθμιση του παπισμού. Κατέληξε σε μια προτεσταντική ιεραρχία και σε σμήνη διαφωνούντων. Ο Προτεσταντισμός έχει μεταμορφωθεί σε Πρεσβυτεριανισμό, αυτός σε Κονγκριγκεσιοναλισμό και αυτός στον Βαπτισμό, κλπ, κλπ. Ο Μεθοδισμός προσπάθησε να μεταρρυθμίσει τα πάντα, αλλά ο ίδιος μεταρρυθμίστηκε σε πολλές μορφές Γουεσλεϊανισμού. Όλοι αυτοί διατηρούν στους κόλπους τους - στις εκκλησιαστικές οργανώσεις, στη λατρεία, στα δόγματα και στις παραδόσεις τους - διάφορα υπολείμματα του παπισμού. Είναι στην καλύτερη περίπτωση μια μεταρρύθμιση του παπισμού, μια μερική μεταρρύθμιση και μόνο. Τα δόγματα και οι παραδόσεις των ανθρώπων όμως βλάπτουν τη δύναμη και την πρόοδο του ευαγγελίου που έχουν στα χέρια τους». — Περί Βαπτίσματος σελ. 15.

Ο κ. Ο. Scott (Γουεσλεϊανιστής Μεθοδιστής) λέει: «Η εκκλησία είναι τόσο βαθιά μολυσμένη με την επιθυμία για κοσμικό κέρδος όσο και ο κόσμος.»

«Οι εκκλησίες κάνουν αυτόν τον κόσμο θεό.»

«Τα περισσότερα από τα δόγματα της σημερινής εποχής θα μπορούσαν να ονομαστούν πιο σωστά εκκλησίες του κόσμου παρά εκκλησίες του Χριστού.

«Οι εκκλησίες έχουν απομακρυνθεί τόσο πολύ από τον πρωταρχικό Χριστιανισμό που χρειάζονται μια νέα αναγέννηση, ένα νέο είδος θρησκείας».

Η *Golden Rule λέει*: «Οι Προτεστάντες ξεπερνούν τους πάπες σε λαμπρότητα και πολυδάπανη αφροσύνη στην οικοδόμηση εκκλησιών. Χιλιάδες επί χιλιάδων δαπανώνται σε χαρούμενα και ακριβά στολίδια για να ικανοποιήσουν την υπερηφάνεια και μια κακή φιλοδοξία, που θα μπορούσε και θα έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για να λυτρώσει τα εκατομμύρια που χάνονται! Μπορεί να σταματήσει εδώ το κακό, η αφροσύνη και η τρέλα αυτών των υπερήφανων, μοντέρνων, τυπολατρών πιστών;»

«Αυτά τα λαμπρά μνημεία της παπικής υπερηφάνειας, πάνω στα οποία εκατομμύρια σπαταλώνται στις πόλεις μας, αποκλείουν ουσιαστικά τους φτωχούς, για τους οποίους πέθανε ο Χριστός και στους οποίους ειδικώς ήρθε για να κηρύξει».

Η έκθεση του Ετήσιου Συνεδρίου του Μίσιγκαν, που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα

True Wesleyan στις 15 Νοεμβρίου 1851, αναφέρει: «Ο κόσμος, ο εμπορικός, ο πολιτικός και ο εκκλησιαστικός είναι όλοι όμοιοι μεταξύ τους και βαδίζουν μαζί στον πλατιά οδό που οδηγεί στον θάνατο. Η πολιτική, το εμπόριο και η κατ' όνομα θρησκεία, όλα συνεργούν στην αμαρτία, αλληλοβοηθούνται και ενώνονται για να συντρίψουν τους φτωχούς. Στις δημόσιες συζητήσεις και στον άμβωνα, το ψέμα εκφέρεται ανερυθρίαστα, και αμαρτίες που θα σόκαραν ακόμα και τις ηθικές ευαισθησίες των ειδωλολατρών προσπερνιούνται χωρίς να στιγματιστούν, σε όλα τα μεγάλα δόγματα της χώρας μας. Αυτές οι εκκλησίες είναι σαν την εβραϊκή εκκλησία όταν ο Σωτήρας αναφώνησε: "*Αλλοίμονο σε σάς, γραμματείς και Φαρισαίοι, υποκριτές*". Είναι η κατάστασή τους καλύτερη τώρα από ό,τι ήταν τότε;

Ο Robert Atkins, σε ένα κήρυγμα που έκανε στο Λονδίνο, λέει: «Οι πραγματικά δίκαιοι έχουν μειωθεί από τη γη, και κανείς δεν βάζει κάτι τέτοιο στην καρδιά του. Οι θρησκευόμενοι της σημερινής εποχής, σε κάθε εκκλησία, είναι λάτρεις του κόσμου, συμμορφούμενοι με τον κόσμο, λάτρεις των υλικών ανέσεων και επιδιώκουν την αξιοπρέπεια. Καλούνται να υποφέρουν μαζί με τον Χριστό, αλλά αποφεύγουν ακόμη και την επίπληξη.»

«Αποστασία, αποστασία, αποστασία, είναι γραμμένο ακόμα και στην πρόσοψη κάθε εκκλησίας. Αν το γνώριζαν και το ένιωθαν, θα μπορούσε να υπάρξει ελπίδα, αλλά αλλοίμονο! φωνάζουν: "*Είμαι πλούσιος, και πλούτησα, και δεν έχω ανάγκη από τίποτε*".

Ο G. F. Pentecost, ο γνωστός ευαγγελιστής, είπε στην Independent, τον Φεβρουάριο του 1883, ότι η μεταστροφή των αμαρτωλών άρχισε να γίνεται "*μια χαμένη υπόθεση*".

Θα μπορούσε να είχαν δοθεί κι άλλες παρόμοιες μαρτυρίες από άτομα υψηλού κύρους σε αυτά τα διάφορα δόγματα, όχι με σκοπό την επίκριση και την κατάκριση, αλλά από μια ζωντανή αίσθηση της τρομακτικής κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει αυτές οι εκκλησίες. Ο όρος Βαβυλώνα, που χρησιμοποιείται γι' αυτές, δεν είναι όρος μομφής, αλλά απλώς εκφράζει τη σύγχυση και την ποικιλομορφία των απόψεων που υπάρχει ανάμεσά τους. Η Βαβυλώνα δεν ήταν απαραίτητο να πέσει, θα μπορούσε να είχε θεραπευτεί (Ιερεμία 51:9) με την αποδοχή της αλήθειας, αλλά την απέρριψε, και έτσι η σύγχυση, οι διαφωνίες εξακολουθούν να βασιλεύουν εντός των συνόρων της, και η κοσμικότητα και η υπερηφάνεια πνίγουν γρήγορα κάθε φυτεία που φυτεύει ο ουράνιος Πατέρας.

Χρονολόγηση αυτού του κινήματος. — Σε ποια εποχή εκπληρώνονται αυτά τα εδάφια; Πότε μπορεί να αναζητηθεί αυτό το κίνημα; Εάν η θέση που υιοθετείται εδώ είναι σωστή, ότι αυτές οι εκκλησίες, αυτό το παρακλάδι της Βαβυλώνας, βίωσε μια ηθική πτώση με την απόρριψη του πρώτου μηνύματος του κεφαλαίου 14, η αναγγελία στο υπό εξέταση κεφάλαιο δεν θα μπορούσε να είχε γίνει πριν από εκείνη την εποχή. Είναι, λοιπόν, είτε σύγχρονη με το μήνυμα της πτώσης της Βαβυλώνας στο κεφάλαιο 14, είτε δίνεται σε μεταγενέστερη περίοδο από αυτό. Δεν μπορεί όμως η αναγγελία αυτή να είναι ταυτόσημη με το μήνυμα της πτώσης γιατί το μήνυμα της πτώσης απλώς διακηρύσσει την πτώση της Βαβυλώνας, ενώ η αναγγελία αυτή προσθέτει αρκετές λεπτομέρειες που εκείνη την εποχή ούτε εκπληρώθηκαν ούτε βρίσκονταν σε διαδικασία εκπλήρωσης. Καθώς λοιπόν πρέπει να κοιτάξουμε να βρούμε την αναγγελία που παρουσιάζεται σε αυτό το κεφάλαιο στην περίοδο μετά το 1844, όπου το προηγούμενο μήνυμα διακηρύχθηκε, διερωτόμαστε: Έχει δοθεί κάποιο τέτοιο μήνυμα από εκείνη την εποχή μέχρι σήμερα; Η απάντηση είναι

αρνητική, επομένως, αυτό το μήνυμα είναι ακόμα στο μέλλον. Τώρα όμως έχουμε το μήνυμα του τρίτου αγγέλου, το οποίο είναι το τελευταίο που θα δοθεί πριν από την έλευση του Υιού του ανθρώπου. Συνεπώς, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα δύο πρώτα εδάφια αυτού του κεφαλαίου αποτελούν ένα χαρακτηριστικό του τρίτου μηνύματος που πρόκειται να εμφανιστεί όταν αυτό το μήνυμα θα διακηρυχθεί με δύναμη και ολόκληρη η γη θα φωτιστεί με τη δόξα του.

Το έργο που παρουσιάζεται στο εδάφιο 2 βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης και σύντομα θα ολοκληρωθεί, μέσω του Πνευματισμού. Αυτά που ονομάζονται στην Αποκάλυψη 16:14 "*πνεύματα δαιμονίων που εκτελούν σημεία*" εισχωρούν κρυφά αλλά γρήγορα στα θρησκευτικά δόγματα που αναφέρθηκαν παραπάνω, επειδή τα πιστεύω τους έχουν διατυπωθεί υπό την επήρεια του κρασιού (πλάνες) της Βαβυλώνας, ένα από τα οποία είναι ότι τα πνεύματα των νεκρών φίλων μας, συνειδητά, νοήμονα και ενεργά, είναι παντού γύρω μας. Η πλάνη αυτή καθιστά τα δόγματα αυτά ανίκανα να αντισταθούν στην προσέγγιση των πονηρών πνευμάτων που έρχονται σε αυτά με τα ονόματα και την απομίμηση των νεκρών φίλων τους.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του έργου του Πνευματισμού, που υπάρχει στην εποχή μας, είναι η θρησκευτική ενδυμασία που υιοθετεί. Κρατώντας στο παρασκήνιο τις πιο χοντροκομμένες αρχές του, τις οποίες μέχρι τώρα είχε τόσο έντονα στο προσκήνιο, εμφανίζεται τώρα σε ορισμένους κύκλους φορώντας έναν αξιοσέβαστο, θρησκευτικό μανδύα, όπως οποιοδήποτε άλλο δόγμα σε αυτή τη χώρα. Μιλάει για την αμαρτία, τη μετάνοια, την εξιλέωση, τη σωτηρία μέσω του Χριστού, κλπ., σχεδόν τόσο ορθόδοξα όσο τα πιο αποδεκτά θρησκευτικά πρότυπα. Υπό το πρόσχημα αυτής της ομολογίας, τι θα τον εμπόδιζε να οχυρωθεί σε σχεδόν κάθε δόγμα του Χριστιανισμού; Η βάση του Πνευματισμού αποτελεί θεμελιώδες δόγμα στα σύμβολα πίστεως σχεδόν όλων των εκκλησιών. Οι μυστικές αρχές του, δυστυχώς!, είναι πολύ συχνά αγαπητές και οι σκοτεινές πρακτικές του πολύ συχνά ακολουθούνται, με αποτέλεσμα τα δόγματα να αποφεύγουν να συγκρουστούν μαζί τους, όσο παραμένουν κρυμμένες. Τι, λοιπόν, μπορεί να σώσει τον Χριστιανισμό από την σαγηνευτική επιρροή του Πνευματισμού; Εδώ φαίνεται ένα άλλο θλιβερό αποτέλεσμα της απόρριψης των αληθειών που προσφέρονται στον κόσμο από τα μηνύματα του κεφαλαίου 14. Αν οι εκκλησίες είχαν δεχθεί αυτά τα μηνύματα, θα ήταν προστατευμένες από αυτή την πλάνη, γιατί ανάμεσα στις μεγάλες αλήθειες που ανέπτυξε το θρησκευτικό κίνημα που εμφανίστηκε τότε, είναι και η σημαντική αλήθεια ότι η ψυχή του ανθρώπου δεν είναι από τη φύση της αθάνατη, ότι η αιώνια ζωή είναι ένα δώρο που δίδεται υπό όρους και μπορεί να αποκτηθεί μόνο μέσω του Χριστού, ότι οι νεκροί δεν αισθάνονται τίποτα, και ότι η ανταμοιβή και η τιμωρία του μελλοντικού κόσμου τοποθετούνται χρονικά μετά την ανάσταση και την ημέρα της Κρίσης. Αυτό επιφέρει ένα θανάσιμο πλήγμα στην πρώτη και πιο ζωτικής σημασίας δοξασία του Πνευματισμού. Αν ο νους μας είναι οχυρωμένος με αυτήν την αλήθεια, τι πάτημα θα μπορούσε αυτό το δόγμα να εξασφαλίσει πάνω μας; Το πνεύμα έρχεται και ισχυρίζεται ότι είναι η ασώματη ψυχή, δηλαδή το πνεύμα, ενός νεκρού. Του απαντάμε με το γεγονός ότι αυτό δεν είναι το είδος της ψυχής ή το πνεύμα που κατέχει ο άνθρωπος, ότι οι "*νεκροί δεν γνωρίζουν τίποτε*", ότι ο πρώτος του ισχυρισμός είναι ψέμα, και ότι τα διαπιστευτήρια που προσφέρει, δείχνουν ότι ανήκει στη συναγωγή του Σατανά. Έτσι, αμέσως απορρίπτεται, και το κακό που θα έκανε αποτρέπεται αποτελεσματικά. Η μεγάλη μάζα όμως των θρησκευόμενων αντιτίθεται σε

αυτήν την αλήθεια η οποία θα τους προστάτευε, και έτσι είναι εύκολο να εκτεθούν σε αυτή την τελευταία εκδήλωση της σατανικής πονηριάς.

Και ενώ ο Πνευματισμός λειτουργεί κατ' αυτόν τον τρόπο, εκπληκτικές αλλαγές εκδηλώνονται στα υψηλά αξιώματα σε ορισμένα από τα δόγματα. Η απιστία της σημερινής εποχής, που βασίζεται σε σαγηνευτικές αρχές όπως «επιστήμη», «ανώτερη κριτική», «θεωρία της εξέλιξης» κλπ., έχει πολλούς αξιοσημείωτους προσήλυτους. Ως τυπικές περιπτώσεις, μπορούμε να αναφέρουμε άνδρες όπως ο αείμνηστος Henry Ward Beecher, και εφημερίδες όπως το *The Outlook*, πρώην *Christian Union*. Ο κ. Beecher θεωρούνταν ηγέτης της σκέψης στον θρησκευτικό κόσμο, και η φήμη και η επιρροή του δεν περιορίζονταν σε ένα ημισφαίριο. Με μεγάλη παρρησία αρνήθηκε τα δόγματα που θεωρούνται από όλους τους πιστούς της Βίβλου ότι είναι μεταξύ των θεμελιωδών αληθειών που έχουν αποκαλυφθεί. Ενδεικτικά, παραθέτουμε τα ακόλουθα από το National Baptist της 6ης Σεπτεμβρίου 1883. Πρόκειται για απάντηση του κ. Beecher στον J. S. Kennard, D. D., ο οποίος είχε επικρίνει ορισμένες από τις απόψεις και τα λόγια του κ. Beecher. Λέει: —

«Είμαι ένας θερμός εξελικτικός Χριστιανός. Δεν συμφωνώ, με κανέναν τρόπο, με όλον τον Spencer — τον αγνωστικισμό του — ούτε με όλον τον Huxley, τον Tyndall και τη σχολή τους. Αυτοί είναι αγνωστικιστές, εγώ δεν είμαι, με κανένα τρόπο. Πιστεύω όμως στη θεωρία της εξέλιξης, και αυτό χτυπά τη ρίζα όλης της μεσαιωνικής και ορθόδοξης σύγχρονης θεολογίας, — την πτώση του ανθρώπου με τον Αδάμ, και την κληρονομιά της ενοχής του στους απογόνους του, και, κατά συνέπεια, οποιαδήποτε τέτοια άποψη για την εξιλέωση που έχει κατασκευαστεί για να αντιμετωπίσει αυτή την μυθική καταστροφή. Οι άνθρωποι δεν έχουν πέσει ως φυλή, οι άνθρωποι έχουν βελτιωθεί. Η ανθρώπινη φυλή δεν είχε καμία μεγάλη καταστροφή στην αρχή του κόσμου. Η εντολή του Θεού κατά τη δημιουργία εκπληρώθηκε, και οποιαδήποτε θεωρία για την εξιλέωση της φυλής πρέπει να ανταποκρίνεται στο γεγονός ότι ο άνθρωπος ξεκίνησε ως δημιούργημα από το χαμηλότερο σημείο, και, είναι όπως πιστεύω, ως προς τη φυσική του ύπαρξη και εξελίχθηκε από το ζωικό βασίλειο, αλλά ως προς την ηθική και πνευματική του φύση, είναι παιδί του Θεού, ένα νέο στοιχείο που έλαβε όταν ο άνθρωπος πρωτοεμφανίστηκε, το οποίο ήρθε στην επιφάνεια μέσω του μεγάλου κινήματος της εξέλιξης.»

Όταν τα μεγάλα γεγονότα, τα οποία από μόνα τους εξηγούν την ύπαρξη της αμαρτίας στον κόσμο μας, και όλων των προβλημάτων της παρούσας κατάστασης, ονομάζονται «μια μυθική καταστροφή», όταν ομολογείται ότι ο άνθρωπος δεν έχει πέσει, ότι η φυλή δεν αντιμετώπισε την καταστροφή της εισόδου της αμαρτίας μέσω της ανυπακοής στην αρχή του κόσμου, και ότι δεν είναι απαραίτητη καμία εξιλέωση για την αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης των πραγμάτων, — τι πρέπει να απογίνουν όλα αυτά τα τμήματα των Γραφών στα οποία καταγράφονται αυτά τα γεγονότα, και από τα οποία αναγνωρίζονται; Πρέπει να υποβιβαστούν στη σφαίρα του μύθου. Και όταν οι κατ' όνομα ιερείς του ευαγγελίου, στην διδασκαλία των οποίων προσβλέπει ο λαός, και στις απόψεις των οποίων βασίζεται γι' αυτά τα θέματα, ηγούνται με μια τέτοια διδασκαλία, ποιος σεβασμός για τον λόγο του Θεού μπορεί να αναμένεται από τις μάζες; «Όπως είναι ο ιερέας, έτσι είναι και ο λαός». Τέτοιοι ιερείς κάνουν περισσότερα για τη διάδοση της απιστίας από ό,τι έχουν κάνει όλοι οι Βολταίροι και οι Τομας Πέιν μιας περασμένης εποχής, ή όλοι οι Ρομπερτ Ίνγκερσολ της παρούσας εποχής. Χειρότεροι από λύκους έξω από το

μαντρί, είναι οι λύκοι μέσα σε αυτό, και είναι ακόμη πιο επικίνδυνοι επειδή είναι ντυμένοι με ενδύματα προβάτου.

Με παρόμοιο ύφος μιλούν κάποιοι που κατέχουν υψηλές θέσεις και αρθρογραφούν σε χριστιανικά περιοδικά με επιρροή. Έχει γίνει πολύ εύκολο να κατηγορούμε τις Γραφές ότι είναι ανακριβείς και να χρεώνουμε στους ιερούς συγγραφείς την αποτυχία κατανόησης των θεμάτων τους. Μεγάλο μέρος της σύγχρονης δογματικής θεολογίας μπορεί να ταξινομηθεί σε δύο κατηγορίες: μύκητες και απολιθώματα, και οποιεσδήποτε δηλώσεις της Αγίας Γραφής δεν συμφωνούν με αυτές τις αντιλήψεις, θεωρούνται λανθασμένες. Ο Παύλος, λένε, είχε εσφαλμένες ιδέες σε ορισμένα ζητήματα, πιο συγκεκριμένα σε σχέση με τη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού. Ένας μορφωμένος θεολόγος, η άποψη του οποίου παρατίθεται σε ένα κορυφαίο θρησκευτικό περιοδικό χωρίς να υπάρξουν αντιδράσεις, ισχυρίστηκε ότι ακόμη και ο ίδιος ο Χριστός παρερμήνευσε το ζήτημα που συζητούσε, στο απόσπασμα του Ματθαίου 24! Έχοντας ως βάση μια τόσο αξιοθρήνητη προοπτική, και κάτω από την ηγεσία τέτοιων ανθρώπων, πόσος καιρός θα περάσει μέχρι η Βαβυλώνα να γεμίσει από ακάθαρτα πνεύματα και μισητά και ακάθαρτα όρνεα; Τι πρόοδος έχει ήδη σημειωθεί προς αυτή την κατεύθυνση! Αν μπορούσαν οι ευσεβείς πατέρες και μητέρες της γενιάς που έζησε λίγο πριν δοθεί το πρώτο μήνυμα, να σηκωθούν από τους τάφους τους, και να δουν την παρούσα κατάσταση του θρησκευτικού κόσμου, ακούγοντας τη διδασκαλία του και βλέποντας τις πρακτικές του, δεν θα έμεναν άναυδοι από την τρομακτική αντίθεση μεταξύ της εποχής τους και της δικής μας, και δεν θα αποδοκίμαζαν τον θλιβερό εκφυλισμό! Ο Ουρανός δεν πρέπει να αφήσει όλα αυτά να περάσουν σιωπηλά, γιατί πρόκειται να γίνει μια ισχυρή διακήρυξη, που θα επιστήσει την προσοχή όλου του κόσμου στα τρομακτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο κατηγορητήριο εναντίον αυτών των άπιστων θρησκευτικών ομάδων, ώστε να φανεί ξεκάθαρα η δικαιοσύνη των κρίσεων που ακολουθούν.

Το εδάφιο 3 δείχνει την ευρεία έκταση της επιρροής της Βαβυλώνας και το κακό που έχει προκύψει και θα προκύψει από την πορεία της, και ως εκ τούτου τη δίκαιη τιμωρία της. Οι έμποροι της γης πλουτίζουν μέσα από την υπερβολή της ακολασίας της. Ποιοι πρωτοστατούν σε όλες τις σπατάλες αυτής της εποχής; Ποιοι γεμίζουν τα τραπέζια τους με τα πλουσιότερα και πιο εκλεκτά τρόφιμα; Ποιοι είναι οι κορυφαίοι σε σπατάλες ως προς την ενδυμασία και σε κάθε ακριβό ένδυμα; Ποιοι είναι η ίδια η προσωποποίηση της υπερηφάνειας και της αλαζονείας; — Δεν είναι μέλη της εκκλησίας; Πού θα αναζητήσουμε την υψηλότερη επίδειξη της πολυτέλειας, της μάταιης επίδειξης και της αλαζονείας του βίου, που προκύπτει από τη ματαιοδοξία και την αμαρτία της φυλής; — Δεν είναι μήπως σε μια σύγχρονη εκκλησιαστική συνάθροιση, μια χαρούμενη Κυριακή;

Υπάρχει όμως ένα λυτρωτικό χαρακτηριστικό σε αυτή την εικόνα. Όσο εκφυλισμένη κι αν έχει γίνει η Βαβυλώνα ως σώμα, υπάρχουν εξαιρέσεις στον γενικό κανόνα, γιατί ο Θεός έχει ακόμα έναν λαό εκεί, και για λογαριασμό του η Βαβυλώνα δικαιούται κάποιας προσοχής μέχρι να κληθεί να διακόψει την κοινωνία μαζί της. Δεν θα είναι απαραίτητο να περιμένουμε πολύ να γίνει αυτό το κάλεσμα. Σύντομα η Βαβυλώνα θα πλημμυρίσει τόσο πολύ με την επιρροή αυτών των πονηρών δυνάμεων που η κατάστασή της θα γίνει πλήρως φανερή σε όλους τους ειλικρινείς στην καρδιά και ο δρόμος θα είναι έτοιμος για να γίνει το έργο που παρουσιάζει τώρα εδώ ο απόστολος.

Εδάφιο 4. Και άκουσα μια άλλη φωνή από τον ουρανό, που έλεγε: Βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου, και μη συγκοινωνήσετε στις αμαρτίες της, και μη πάρετε από τις πληγές της· 5. επειδή, οι αμαρτίες της έφτασαν μέχρι τον ουρανό, και ο Θεός θυμήθηκε τα αδικήματά της. 6. Αποδώστε της, όπως απέδωσε κι αυτή σε σας, και διπλασιάστε σ' αυτήν διπλάσια, σύμφωνα με τα έργα της· με το ποτήρι με το οποίο κέρασε, κεράστε την το διπλάσιο. 7. Όσο δόξασε τον εαυτό της και έζησε τρυφηλά, τόσο βασανισμό και πένθος δώστε σ' αυτή· επειδή, λέει στην καρδιά της: Κάθομαι βασίλισσα, και δεν είμαι χήρα, και πένθος δεν θα δω. 8. Γι' αυτό, σε μια ημέρα θάρθουν οι πληγές της, θάνατος και πένθος και πείνα· και θα κατακαεί με φωτιά, επειδή ο Κύριος, αυτός που την κρίνει, είναι ισχυρός.

Η φωνή που έρχεται από τον ουρανό υποδηλώνει ότι θα είναι ένα μήνυμα δύναμης συνοδευόμενο από ουράνια δόξα. Καθώς πλησιάζει η μεγάλη κρίση, πόσο έντονη πρόκειται να είναι η παρέμβαση του Ουρανού και πώς τα μέσα για την επίτευξη του έργου του Θεού πολλαπλασιάζονται! Αυτή η φωνή από τον ουρανό ονομάζεται "*άλλη*" φωνή, δείχνοντας ότι εδώ ξεκινά μια νέα ενέργεια. Έχουμε λοιπόν πέντε ουράνιους αγγελιοφόρους για τους οποίους αναφέρεται ρητώς ότι εμπλέκονται σε αυτή την τελευταία θρησκευτική μεταρρύθμιση. Αυτοί είναι ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος άγγελος του κεφαλαίου 14. ο τέταρτος, ο άγγελος του πρώτου εδαφίου αυτού του κεφαλαίου. και ο πέμπτος, ο άγγελος στον οποίο αποδίδεται η "*φωνή*" του εδαφίου 4, το οποίο βρίσκεται τώρα μπροστά μας. Τρεις από αυτούς είναι ήδη ενεργοί. Ο δεύτερος άγγελος έχει ενωθεί με τον πρώτο και ο τρίτος έχει ενωθεί μαζί τους. Ο πρώτος και ο δεύτερος δεν έχουν σταματήσει το έργο τους. Και οι τρεις εργάζονται τώρα στον πνευματικό αγρό. Ο άγγελος του εδαφίου 1, αναλαμβάνει την αποστολή του, στο βαθμό που υφίστανται οι συνθήκες που απαιτούν το έργο του και παράλληλα δίδεται η θεϊκή κλήση από τον ουρανό για να πραγματοποιήσει αυτό το έργο.

Έχουν ήδη προσφερθεί στοιχεία που δείχνουν ότι το μήνυμα των εδαφίων 1 και 2 αυτού του κεφαλαίου πρόκειται να δοθεί μαζί με το τρίτο μήνυμα που ήδη διακηρύσσεται στην εποχή μας και θα σηματοδοτήσει μια νέα περίοδο σε αυτό το έργο. Μια ιδέα για την έκταση και τη δύναμή του μπορεί να συναχθεί από την περιγραφή του αγγέλου που δίνεται εκεί. Το πρώτο μήνυμα εξαγγέλλεται με "*δυνατή φωνή*". Το ίδιο αναφέρεται και για το τρίτο μήνυμα, αλλά ο άγγελος του 18ου κεφ., αντί απλώς να πετάει "*στο μέσον του ουρανού*", όπως οι άλλοι, αναφέρεται ότι "*κατέβαινε*" από τον ουρανό. Έρχεται, κατά κάποιο τρόπο, πιο κοντά στη γη, με ένα μήνυμα πιο αιχμηρό και άμεσο, και έχει "*μεγάλη εξουσία*" και η γη "*φωτίστηκε από τη δόξα του*". Πουθενά αλλού σε όλη την Αγία Γραφή δεν μπορεί να βρεθεί μήνυμα από τον ουρανό προς τον άνθρωπο, με μια τέτοιου είδους περιγραφή. Αυτό είναι το τελευταίο, και όπως είναι αρμόζον, έρχεται με υπερέχουσα δόξα και ασυνήθιστη δύναμη. Είναι μια τρομερή ώρα κατά την οποία πρέπει να αποφασιστεί το πεπρωμένο ενός κόσμου — είναι μια πολύ σοβαρή κρίση καθώς μια ολόκληρη γενιά της ανθρώπινης οικογένειας πρόκειται να περάσει το σημείο όπου κλείνει η θύρα της χάρης, τότε που η τελευταία φωνή ελέους θα ακουστεί στ' αυτιά τους. Σε μια τέτοια εποχή, ο κόσμος δεν πρέπει να μείνει χωρίς προειδοποίηση. Πρέπει να διακηρυχθεί τόσο έντονα το μεγάλο γεγονός, που κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί άγνοια για την επικείμενη καταστροφή. Κάθε δικαιολογία πρέπει να εξαλειφθεί. Πρέπει να δικαιωθεί, η δικαιοσύνη, η μακροθυμία και η ανεκτικότητα του Θεού στην καθυστέρηση της απειλούμενης εκδίκησης μέχρι όλοι να

έχουν την ευκαιρία να λάβουν γνώση του θελήματος Του και να υπάρχει χώρος για μετάνοια. Ένας άγγελος αποστέλλεται, οπλισμένος με τη δύναμη του Ουρανού. Είναι περιτυλιγμένος με το φως που περιβάλλει τον θρόνο. Έρχεται στη γη. Μόνοι οι πνευματικά νεκροί —ναι, αυτοί που είναι «δύο φορές νεκροί, και ξεριζωμένοι»— δεν θα αντιληφθούν την παρουσία του. Φως λάμπει παντού. Τα σκοτεινά μέρη φωτίζονται. Και ενώ η παρουσία του διαλύει τις σκιές, η φωνή του, βροντερή, εκπέμπει μια προειδοποίηση. Κραυγάζει «δυνατά». Δεν μιλάει με αδύναμο τόνο και με αβεβαιότητα. Δεν είναι ανακοίνωση σε κάποιο αίθουσα, αλλά μια κραυγή, μια δυνατή κραυγή, μια κραυγή με ισχυρή φωνή. Επισημαίνονται ξανά τα μοιραία ελαττώματα στην ομολογία μιας κοσμικής εκκλησίας. Οι πλάνες της αποκαλύπτονται για άλλη μια, τελευταία φορά. Τονίζεται πέρα από κάθε αμφιβολία, η ανεπάρκεια του παρόντος επιπέδου ευσέβειας για την αντιμετώπιση της τελικής κρίσης. Μέχρι η γη να αντηχήσει από την κραυγή αναγγέλλεται η αναπόφευκτη σύνδεση μεταξύ των αγαπημένων τους πλανών και της μη αναστρέψιμης και αιώνιας καταστροφής. Εν τω μεταξύ, οι αμαρτίες της μεγάλης Βαβυλώνας ανεβαίνουν στους ουρανούς και η ανάμνηση των ανομιών της έρχεται ενώπιον του Θεού. Η καταιγίδα της εκδίκησης ετοιμάζεται. Το μεγάλο παλιρροϊκό κύμα της ουράνιας οργής κυλάει προς τα εμπρός. Ο ελαφρύς αφρός σηκώνεται κατά μήκος της κορυφής του, υποδεικνύοντας ότι μένει μόνο μια στιγμή πριν σκάσει πάνω στη μεγάλη πόλη της σύγχυσης, και η περήφανη Βαβυλώνα καταρρεύσει όπως μια μυλόπετρα βυθίζεται στα βάθη της θάλασσας. Ξαφνικά μια άλλη φωνή αντηχεί από τον ουρανό: “Βγείτε έξω απ' αυτή, ο λαός μου!”. Τα ταπεινά, ειλικρινή, αφοσιωμένα παιδιά του Θεού, από τα οποία έχουν απομείνει ακόμα μερικά, τα οποία στενάζουν και κλαίνε για τα βδελύγματα που γίνονται στη γη, ακούν τη φωνή, πλένουν τα χέρια τους από τις αμαρτίες της, και διαχωρίζονται από εκείνη, διαφεύγουν και σώζονται, ενώ η Βαβυλώνα γίνεται θύμα των δίκαιων κρίσεων του Θεού. Υπάρχουν συγκλονιστικές στιγμές που πρέπει να αντιμετωπίσει εκκλησία. Ας είμαστε έτοιμοι για την κρίση.

Το γεγονός ότι ο λαός του Θεού καλείται να βγει έξω ώστε να μην γίνει κοινωνός των αμαρτιών της Βαβυλώνας, δείχνει ότι μια μόνο συγκεκριμένη στιγμή οι άνθρωποι γίνονται ένοχοι αν συνεχίσουν να συνδέονται μαζί της. Πολλοί από τους οποίους καλούνται εδώ να βγουν έξω ανήκουν στους 144.000. Αυτό εξηγεί το πώς μπορεί να ειπωθεί για τους 144.000 ότι δεν μολύνθηκαν με γυναίκες (Αποκάλυψη 14:4).

Τα εδάφια 6 και 7 είναι μια προφητική διακήρυξη ότι θα τιμωρηθεί, σύμφωνα με τα έργα της. Λάβετε υπόψη ότι αυτή η μαρτυρία ισχύει για εκείνο το τμήμα της Βαβυλώνας που υπόκειται σε ηθική πτώση. Όπως έχει ήδη επισημανθεί, πρέπει να ισχύει ιδιαίτερα για τις «κόρες» της, τα εκκλησιαστικά δόγματα δηλαδή που επιμένουν να είναι προσκολλημένα στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της «μητέρας», διατηρώντας την οικογενειακή ομοιότητα. Όπως επισημάνθηκε προηγουμένως, αυτές πρόκειται να επιχειρήσουν έναν σαρωτικό διωγμό εναντίον της αλήθειας και του λαού του Θεού. Μέσω αυτών πρόκειται να σχηματιστεί η “*εικόνα του θηρίου*”. Θα κάνουν χρήση του πολιτικού βραχίονα για την επιβολή των δογμάτων τους, κάτι το οποίο θα είναι για αυτές μια νέα εμπειρία. Θα είναι αναμφίβολα η πρώτη μέθη της εξουσίας που θα οδηγήσει αυτό το παρακλάδι της Βαβυλώνας να υποθάλψει στην καρδιά του την καύχηση, “κ*άθομαι βασίλισσα, και δεν είμαι χήρα*”, δεν θα είμαι κάποια που πενθεί ή στερείται την εξουσία, όπως ήμουν κάποτε, αλλά τώρα κυβερνώ σαν βασίλισσα, δεν θα δω θλίψη, ο Θεός είναι

στο Σύνταγμα, η εκκλησία είναι στον θρόνο της και στο εξής θα κυριαρχεί. Η φράση, "*Αποδώστε της, όπως απέδωσε κι αυτή σε σας*", φαίνεται να δείχνει ότι ο χρόνος για να δοθεί αυτό το μήνυμα και να κληθούν να βγουν έξω απ' αυτήν οι άγιοι, θα είναι όταν αρχίσει να υψώνει εναντίον τους το χέρι της καταπίεσης. Καθώς γεμίζει το ποτήρι του διωγμού προς τους αγίους, έτσι και ο άγγελος του Κυρίου θα την καταδιώξει (Ψαλμοί 35:6), και οι κρίσεις από ψηλά θα φέρουν πάνω της, σε διπλό βαθμό, το κακό που νόμιζε ότι θα φέρει στους ταπεινούς υπηρέτες του Κυρίου.

Στη σελίδα 137 του κεφαλαίου «*Spiritual Gifts*», όπως βρίσκεται στο βιβλίο *Early Writings*, της κας E. G. White, βρίσκουμε στοιχεία που δείχνουν ότι το πρώτο μέρος της Αποκάλυψης 18 αναφέρεται ειδικότερα στην θρησκευτική καταπίεση που θα αναπτυχθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες από τους κατ' όνομα Χριστιανούς. Έτσι: «Θα είναι καλύτερα για τους ειδωλολάτρες και για τους παπικούς την ημέρα της εκτέλεσης της κρίσης του Θεού παρά για τέτοιους ανθρώπους. ... Τα ονόματα των καταπιεστών είναι γραμμένα με αίμα, σχισμένα με μαστίγια και πλημμυρισμένα με αγωνιώδη, καυτά δάκρυα πόνου. Η οργή του Θεού δεν θα σταματήσει μέχρι να κάνει αυτή τη γη του φωτός να πιει και την τελευταία σταγόνα του ποτηριού του θυμού Του, μέχρι να ανταμείψει τη Βαβυλώνα διπλά. "*Αποδώστε της, όπως απέδωσε κι αυτή σε σας, και διπλασιάστε σ' αυτήν διπλάσια, σύμφωνα με τα έργα της· με το ποτήρι με το οποίο κέρασε, κεράστε την το διπλάσιο.*".

Η ημέρα που έρχονται οι πληγές της, που αναφέρεται στο εδάφιο 8, πρέπει να είναι μια προφητική ημέρα, ή τουλάχιστον δεν μπορεί να είναι μια κυριολεκτική ημέρα, γιατί θα ήταν αδύνατο να έρθει πείνα σε αυτό το χρονικό διάστημα. Οι πληγές της Βαβυλώνας είναι αναμφίβολα οι επτά τελευταίες πληγές, τις οποίες έχουμε ήδη εξετάσει. Το σαφές συμπέρασμα από τη διατύπωση αυτού του εδαφίου, σε συνδυασμό με το Ησαΐα 34:8, είναι ότι αυτή η τρομερή ανταπόδοση θα διαρκέσει έναν χρόνο [μία προφητική ημέρα].

Εδάφιο 9. Και θα την κλάψουν και θα την πενθήσουν οι βασιλιάδες τής γης, που πόρνευσαν και έζησαν σε ακολασία μαζί της, όταν βλέπουν τον καπνό τής πυρπόλησής της, 10. καθώς στέκονται από μακριά, εξαιτίας τού φόβου τού βασανισμού της, λέγοντας: Αλλοίμονο, αλλοίμονο, η μεγάλη πόλη, η Βαβυλώνα, η ισχυρή πόλη, επειδή μέσα σε μία ώρα ήρθε η κρίση σου. 11. Και οι έμποροι της γης κλαίνε και πενθούν γι' αυτή, επειδή κανένας δεν αγοράζει πλέον τις πραμάτειες τους·

Μια κατάλληλη ανταπόδοση. — Η επιβολή της πρώτης κιόλας πληγής πρέπει να οδηγήσει στο πλήρες τέλος της διακίνησης ειδών πολυτελείας για τα οποία είναι γνωστή η Βαβυλώνα. Όταν οι έμποροι αυτών των εμπορευμάτων, οι οποίοι είναι σε μεγάλο βαθμό πολίτες αυτής της συμβολικής πόλης και οι οποίοι έχουν πλουτίσει από την διακίνηση αυτών των πραγμάτων, ξαφνικά βρίσκουν τους εαυτούς τους και τους γείτονές τους να έχουν πληγεί από μολυσμένα έλκη, το εμπόριο τους να έχει σταματήσει και τεράστια αποθέματα εμπορευμάτων να είναι διαθέσιμα, αλλά κανείς να μην τα αγοράζει, υψώνουν τις φωνές τους θρηνώντας για την τύχη αυτής της μεγάλης πόλης. Γιατί αν υπάρχει κάτι που μπορεί να προκαλέσει στους ανθρώπους αυτής της γενιάς μια ειλικρινή κραυγή αγωνίας, είναι αυτό που αγγίζει τους θησαυρούς τους. Αυτή δε η ανταπόδοση είναι η αρμόζουσα. Αυτοί που λίγο καιρό πριν είχαν εκδώσει διάταγμα ότι οι άγιοι του Θεού δεν

πρέπει ούτε να αγοράζουν ούτε να πουλάνε, τώρα βρίσκονται υπό τον ίδιο περιορισμό με έναν πολύ πιο αποτελεσματικό τρόπο.

Μπορεί να προκύψει το ερώτημα πώς τα άτομα που εμπλέκονται στην ίδια συμφορά μπορούν να στέκονται μακριά και να θρηνούν, κλπ. Πρέπει να θυμόμαστε ότι αυτή η ερήμωση παρουσιάζεται με ένα σύμβολο, και το σύμβολο είναι αυτό μιας πόλης που έχει υποστεί καταστροφή. Σε περίπτωση που μια κυριολεκτική πόλη δεχόταν συμφορά, θα ήταν φυσικό για τους κατοίκους της να φύγουν από αυτήν την πόλη, αν είχαν την ευκαιρία, και στεκούμενοι μακριά, να θρηνούν την πτώση της. Ανάλογη με τον τρόμο και την έκπληξή τους για το κακό που επικρατεί, θα ήταν και η απόσταση στην οποία θα στέκονταν από την αγαπημένη τους πόλη. Το σύμβολο που χρησιμοποιεί ο απόστολος δεν θα ήταν πλήρες χωρίς ένα τέτοιο χαρακτηριστικό. Και το χρησιμοποιεί κατ' αυτόν τον τρόπο, όχι για να υπονοήσει ότι οι άνθρωποι θα έφευγαν κυριολεκτικά από τη συμβολική πόλη, κάτι που θα ήταν αδύνατο, αλλά για να υποδηλώσει τον τρόμο και την έκπληξή τους για τις σοβούσες κρίσεις.

Εδάφιο 12. πραμάτειες από χρυσάφι και ασήμι, και πολύτιμες πέτρες, και μαργαριτάρια, και εκλεκτής ποιότητας λινό, και πορφύρα, και μετάξι, και κόκκινο και κάθε αρωματικό ξύλο, και κάθε σκεύος από φίλντισι, και κάθε σκεύος από πολύτιμο ξύλο, και χαλκό, και σίδερο, και μάρμαρο· 13. και κανέλα, και θυμιάματα, και μύρο, και λιβάνι, και κρασί, και λάδι, και σιμιγδάλι, και σιτάρι, και κτήνη, και πρόβατα, και άλογα, και άμαξες, και ανδράποδα, και ψυχές ανθρώπων.

Τα εμπορεύματα της Βαβυλώνας. — Σε αυτά τα εδάφια έχουμε μια απαρίθμηση των εμπορευμάτων της μεγάλης Βαβυλώνας, που περιλαμβάνουν όλα όσα σχετίζονται με την πολυτελή ζωή, την μεγαλοπρέπεια και την κοσμική επίδειξη. Όλα τα είδη του εμπορίου έρχονται στο προσκήνιο. Η δήλωση σχετικά με τα "ανδράποδα, και ψυχές ανθρώπων" μπορεί να αφορά πιο συγκεκριμένα τον πνευματικό τομέα και να αναφέρεται στη δουλεία της συνείδησης από τα πιστεύω αυτών των θρησκευτικών ομάδων, η οποία σε ορισμένες περιπτώσεις είναι πιο καταπιεστική και από τη φυσική δουλεία.

Εδάφιο 14. Και τα οπωρικά τής επιθυμίας τής ψυχής σου έφυγαν από σένα, και όλα τα παχιά και τα λαμπερά έφυγαν από σένα, και δεν θα τα βρεις πλέον.

Επιπλήττεται η λαιμαργία. — Τα οπωρικά που αναφέρονται εδώ είναι σύμφωνα με το πρωτότυπο, «φθινοπωρινά φρούτα», και έτσι με αυτό βρίσκουμε μια προφητεία ότι οι «λιχουδιές της εποχής», με τις οποίες ο καλοφαγάς που ζει πολυτελώς τροφοδοτεί την καλομαθημένη όρεξή του, ξαφνικά θα κοπούν. Αυτό, φυσικά, είναι αποτέλεσμα του λιμού, που προκαλείται από την τέταρτη φιάλη, κεφάλαιο 16:8. Μπορεί ακόμη και τώρα να έχουμε μια πρόγευση αυτής της καταστροφής, με τη φυλλοξήρα των αμπελώνων, τις αρρώστιες των καλλιεργειών ροδάκινων και με τους άλλους εχθρούς της βλάστησης που πρόσφατα έχουν εμφανιστεί.

Σε αυτό το πλαίσιο, δύσκολα μπορούμε να μην κοιτάξουμε τη γενική όψη των καιρών σε σχέση με τα αξιοσημείωτα φυσικά φαινόμενα που εκδηλώνονται παντού, καθώς φαίνονται τόσο ξεκάθαρα να δείχνουν ότι όλες οι ισορροπίες της φύσης διαταράσσονται και ότι η ίδια η γη γερνάει προσμένοντας τον καιρό που θα εξαφανιστεί. Μέσα σε λίγα

χρόνια, πόσες αφύσικες επισκέψεις καταιγίδων, πυρκαγιών και πλημμυρών έχουν προκαλέσει καταστροφές σε διάφορες τοποθεσίες και έχουν ξυπνήσει προαισθήματα φόβου στις καρδιές των ανθρώπων γενικότερα. Δείτε την πυρκαγιά του Σικάγο, τις πυρκαγιές του Ουισκόνσιν, τις πυρκαγιές του Μίσιγκαν, σε συνδυασμό με όλα αυτά τα παράξενα και ανεξήγητα φαινόμενα που εκδηλώθηκαν, τις πλημμύρες του Οχάιο, του Μισισιπή και άλλων δυτικών ποταμών, τις καταστροφικές πλημμύρες της Ευρώπης, τους λιμούς της Κίνας και της Ινδίας, τους κυκλώνες και τα παλιρροϊκά κύματα, που σαρώνουν τα πιο περήφανα έργα του ανθρώπου και ρίχνουν χιλιάδες ανθρώπους σε πρόωρους τάφους.

Δεν χρειάζεται όμως να πάμε τόσο μακριά στο παρελθόν. Δείτε τα γεγονότα των πιο πρόσφατων εποχών. Το έτος 1882 θεωρήθηκε μια ξεχωριστή και μοιραία χρονιά, οι καταστροφές όμως των επτά πρώτων μηνών του 1883 ήταν περισσότερες από εκείνες ολόκληρου του προηγούμενου έτους. Τον Ιανουάριο, εκατόν δέκα άτομα έχασαν τη ζωή τους από πλημμύρες και πυρκαγιές, τον Φεβρουάριο, εκατόν είκοσι επτά από πλημμύρες, τον Μάρτιο, έντεκα από πυρκαγιά, τον Απρίλιο, τριακόσιοι τέσσερις από ανεμοστρόβιλους, τον Μάιο, εκατόν τριάντα δύο από τον πανικό στη γέφυρα του Μπρούκλιν και από ανεμοστρόβιλους, τον Ιούνιο, πενήντα οκτώ από ανεμοστρόβιλους και πλημμύρες, τον Ιούλιο, εκατόν ένας από καταστροφές. Τα προαναφερθέντα θύματα ήταν σε αυτή τη χώρα. Στον Παλαιό Κόσμο, οι θάνατοι ήταν ακόμη πιο τρομακτικοί. Εκεί, την ίδια περίοδο, δύο χιλιάδες διακόσια εξήντα τρία άτομα έχασαν τη ζωή τους από πλημμύρες, πυρκαγιές και άλλες καταστροφές. Για να αναφέρουμε μερικά, στην Ινδία και την Αίγυπτο, σχεδόν είκοσι δύο χιλιάδες έπεσαν θύματα της χολέρας. Στη συνέχεια είχαμε τον σεισμό στην Ίσκια της Ιταλίας, στις 28 Ιουλίου, με εννέα χιλιάδες θύματα, και οι ηφαιστειακές εκρήξεις και τον υποθαλάσσιο σεισμό της Ιάβας, στις 26 Αυγούστου, στον οποίο μια έκταση γης πενήντα τετραγωνικών μιλίων, που περιείχε μια οροσειρά βουνών μήκους εξήντα πέντε μιλίων, βυθίστηκε κάτω από το επίπεδο του ωκεανού, τα νερά του οποίου όρμησαν και τώρα καλύπτουν όλο αυτόν τον χώρο. Νησιά επίσης στα παρακείμενα στενά της Σούνδα εξαφανίστηκαν, και συνολικά εκατό χιλιάδες άτομα θεωρείται ότι χάθηκαν. Αυτά δίνουν ένα τρομακτικό σύνολο πάνω από εκατόν τριάντα χιλιάδων ατόμων που χάθηκαν από βίαιους θανάτους, κυρίως λόγω διαταραχών των στοιχείων της φύσης και των σεισμών, κατά τη διάρκεια εκείνου του μοιραίου έτους. Παρόμοιες διαταραχές της φύσης ακολούθησαν με μεγαλύτερη ή μικρότερη σοβαρότητα τα επόμενα χρόνια. Δείτε τους καταστροφικούς σεισμούς στην Ιαπωνία το 1896, στους οποίους περισσότεροι από δέκα χιλιάδες άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, και τον πανικό που προέκυψε κατά τον οποίο χιλιάδες Ρώσοι αγρότες χάθηκαν κατά τη στέψη του τσάρου, την ίδια χρονιά.

Εδάφιο 15. Οι έμποροι γι' αυτά, αυτοί που πλούτησαν απ' αυτή, θα σταθούν από μακριά εξαιτίας τού φόβου τού βασανισμού της, κλαίγοντας και πενθώντας, 16. και λέγοντας: Αλλοίμονο, αλλοίμονο, η μεγάλη πόλη, η ντυμένη με λινό και πορφύρα και κόκκινο, και στολισμένη με χρυσάφι και πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια· επειδή, σε μία ώρα ερημώθηκε ένας τόσο μεγάλος πλούτος. 17. Και κάθε πλοίαρχος, και όλο το πλήθος που ήταν επάνω στα πλοία, και ναύτες, και όσοι εμπορεύονται

Η Βαβυλώνα ρίχνεται σαν μυλόπετρα μέσα στη θάλασσα (Αποκ.18:21)

διαμέσου τής θάλασσας, στάθηκαν από μακριά, 18. και έκραζαν, βλέποντας τον καπνό τής πυρπόλησής της, λέγοντας: Ποια πόλη στάθηκε όμοια με τη μεγάλη πόλη; 19. Και έβαλαν χώμα επάνω στα κεφάλια τους, και έκραζαν κλαίγοντας και πενθώντας, λέγοντας: Αλλοίμονο, αλλοίμονο, η μεγάλη πόλη, μέσα στην οποία από την αφθονία της πλούτησαν όλοι αυτοί που είχαν πλοία μέσα στη θάλασσα, επειδή ερημώθηκε μέσα σε μία ώρα.

Τα συναισθήματα των ασεβών. — Ο αναγνώστης μπορεί εύκολα να καταλάβει την αιτία αυτής της παγκόσμιας πένθιμης κραυγής, του θρήνου και της συμφοράς. Φανταστείτε την πληγή του έλκους να κατατρώει τους ανθρώπους, τα ποτάμια να έχουν μετατραπεί σε αίμα, τη θάλασσα σαν αίμα νεκρού, τον ήλιο να καίει τους ανθρώπους με φωτιά, το εμπόριο τους να έχει εξαφανιστεί, και το ασήμι και το χρυσάφι τους να μην μπορούν να τους ελευθερώσουν. Δεν χρειάζεται να απορούμε με τις κραυγές αγωνίας τους, ούτε και για το ότι οι πλοίαρχοι και οι ναύτες συμμετέχουν στο γενικό θρήνο. Πολύ διαφορετικό είναι το συναίσθημα που καλούνται να έχουν οι άγιοι, όπως δείχνει η ακόλουθη μαρτυρία: —

Εδάφιο 20. Να ευφραίνεσαι γι' αυτήν, ουρανέ, και οι άγιοι απόστολοι και οι προφήτες, επειδή ο Θεός έκρινε την κρίση σας εναντίον της. 21. Και ένας ισχυρός άγγελος σήκωσε μια πέτρα σαν μεγάλη μυλόπετρα, και την έρριξε στη θάλασσα, λέγοντας: Έτσι με ορμή θα ριχτεί η μεγάλη πόλη Βαβυλώνα, και δεν θα βρεθεί πλέον. 22. Και φωνή από κιθαρωδούς και μουσικούς και από παίχτες αυλού και από σαλπιγκτές δεν θα ακουστεί πλέον μέσα σε σένα· και κάθε τεχνίτης από κάθε τέχνη δεν θα βρεθεί πλέον μέσα σε σένα· και φωνή μύλου δεν θα ακουστεί πλέον μέσα σε σένα· 23. και φως λυχναριού δεν θα φέγγει πλέον μέσα σε σένα· και φωνή νυμφίου και νύφης δεν θα ακουστεί πλέον μέσα σε σένα· επειδή, οι έμποροί σου ήσαν οι μεγιστάνες τής γης, επειδή με τη γοητεία σου πλανήθηκαν όλα τα έθνη. 24. Και μέσα σ' αυτή βρέθηκε αίμα προφητών και αγίων, και όλων των σφαγμένων επάνω στη γη.

Τα συναισθήματα των δικαίων. — Οι απόστολοι και οι προφήτες καλούνται εδώ να χαρούν για την καταστροφή της μεγάλης Βαβυλώνας, καθώς μαζί με αυτήν την καταστροφή έρχεται και η απελευθέρωση όλων από τη δύναμη του θανάτου και του τάφου μέσω της πρώτης ανάστασης.

Σαν μια μεγάλη μυλόπετρα, η Βαβυλώνα ρίχνεται στην θάλασσα ώστε να μην βρεθεί πλέον. Οι διάφορες τέχνες και δεξιότητες που έχουν χρησιμοποιηθεί από αυτήν και έχουν υπηρετήσει τις επιθυμίες της, δεν θα εξασκηθούν πια. Η πομπώδης μουσική που έχει χρησιμοποιηθεί στις επιβλητικές αλλά τυπολατρικές και άψυχες λειτουργίες της, πεθαίνει για πάντα. Σκηνές γιορτής και χαράς, όπως όταν ο γαμπρός και η νύφη οδηγούνται μπροστά στις άγιες τράπεζες της, δεν θα ξαναδούμε.

Οι μαγείες της αποτελούν το κύριο έγκλημά της, και η μαγεία είναι μια πρακτική που χρησιμοποιείται από τον σύγχρονο Πνευματισμό. “*Και μέσα σ' αυτή βρέθηκε αίμα προφητών και αγίων, και όλων των σφαγμένων επάνω στη γη.*”. Από αυτό γίνεται φανερό ότι η Βαβυλώνα υπήρχε από τότε που δημιουργήθηκε η πρώτη ψεύτικη θρησκεία μέσα στον κόσμο. Μέσα σ’ αυτήν από την αρχή έχει βρεθεί, εναντίωση στο έργο του Θεού και

διωγμός του λαού Του. Αναφορικά με την ενοχή της τελευταίας γενιάς, βλέπε κεφάλαιο 16:6.

Κεφάλαιο 19 – Ο Θρίαμβος των Αγίων

Ο γάμος του Αρνίου — Η νύφη, η γυναίκα του Αρνίου — Το γαμήλιο δείπνο — Οι ουρανοί ανοίγουν — Μια εκπληκτική αντίθεση — Το θηρίο συλλαμβάνεται — Η λίμνη της φωτιάς.

Εδάφιο 1. Και ύστερα απ' αυτά άκουσα σαν μια δυνατή φωνή από ένα μεγάλο πλήθος μέσα στον ουρανό, που έλεγε: Αλληλούια, η σωτηρία, και η δόξα, και η τιμή, και η δύναμη ανήκουν στον Κύριο τον Θεό μας· 2. δεδομένου ότι, οι κρίσεις του είναι αληθινές και δίκαιες· επειδή, έκρινε τη μεγάλη πόρνη, η οποία έφθειρε τη γη με την πορνεία της, και εκδίκησε από το χέρι της το αίμα των δούλων του. 3. Και για δεύτερη φορά είπαν: Αλληλούια. Και ο καπνός της ανεβαίνει στους αιώνες των αιώνων.

Συνεχίζοντας το θέμα του κεφαλαίου 18, ο απόστολος εδώ παρουσιάζει το τραγούδι του θριάμβου, το οποίο οι λυτρωμένοι άγιοι παίζουν στις κιθάρες τους, όταν βλέπουν την πλήρη καταστροφή αυτού του μεγάλου συστήματος εναντίωσης στον Θεό και στην αληθινή λατρεία Του, που αποτέλεσε η μεγάλη Βαβυλώνα. Αυτή η καταστροφή πραγματοποιείται, και αυτό το τραγούδι ψάλλεται, μαζί με τη δευτέρα παρουσία του Χριστού κατά την έναρξη των χιλίων ετών.

Στους αιώνες των αιώνων. — Μόνο ένα ερώτημα μπορεί να προκύψει σχετικά με αυτή τη φράση, και αυτό είναι το πως μπορεί να πει κανείς ότι ο καπνός της ανεβαίνει στους αιώνες των αιώνων. Αυτή η διατύπωση δεν υπονοεί αιώνια βάσανα; Θα πρέπει να θυμόμαστε ότι αυτή η διατύπωση είναι δανεισμένη και για να την κατανοήσουμε σωστά, πρέπει να επιστρέψουμε στο σημείο που για πρώτη φορά εμφανίζεται και να εξετάσουμε τη σημασία της όπως χρησιμοποιείται εκεί. Κατά πάσα πιθανότητα, το κείμενο από το οποίο είναι δανεισμένες τέτοιου είδους φράσεις βρίσκεται στο Ησαΐα 34. Κάτω από την εικόνα της Ιδουμαίας, παρουσιάζεται μια ορισμένη καταστροφή, και λέγεται για εκείνη τη γη ότι τα ρυάκια της θα μετατραπούν σε πίσσα, το χώμα της σε θειάφι, ότι θα γίνει φλεγόμενη πίσσα, και δεν θα σβήνει νύχτα ούτε μέρα, αλλά ότι ο καπνός της θα ανεβαίνει για πάντα. Αυτή η φράση αναφέρεται, όπως όλοι πρέπει να παραδεχτούν, σε ένα από τα δύο πράγματα, είτε για τη συγκεκριμένη χώρα που ονομάζεται Ιδουμαία, είτε για ολόκληρη τη γη με αυτό το όνομα. Και στις δύο περιπτώσεις είναι προφανές ότι η διατύπωση που χρησιμοποιείται έχει όρια. Πιθανώς εννοείται ολόκληρη η γη, από το γεγονός ότι το κεφάλαιο ξεκινά με μια ομιλία που απευθύνεται προς τη γη και όλα όσα υπάρχουν σε αυτήν, τον κόσμο και όλα όσα προέρχονται από αυτόν, και δηλώνεται ότι ο θυμός του Κυρίου είναι πάνω σε όλα τα έθνη. Είτε αυτό αναφέρεται στην ερήμωση της γης κατά τη δευτέρα παρουσία, είτε στην καθαρτήρια φωτιά που θα την καθαρίσει από τις συνέπειες της κατάρας στο τέλος των χιλίων ετών, η διατύπωση που χρησιμοποιείται έχει όρια, γιατί μετά από όλα αυτά, μια ανακαινισμένη γη πρόκειται να αναδυθεί, για να είναι η κατοικία των εθνών των σωσμένων σε όλη την αιωνιότητα. Αυτή η φράση του καπνού που ανεβαίνει για πάντα χρησιμοποιείται τρεις φορές στη Βίβλο: μία φορά εδώ στο Ησαΐα 34,

για τη γη της Ιδουμαίας που συμβολίζει τη γη, στην Αποκάλυψη 14 για τους προσκυνητές του θηρίου και της εικόνας του, και ξανά στο κεφάλαιο που εξετάζουμε τώρα, όπου αναφέρεται στην καταστροφή της μεγάλης Βαβυλώνας. Όλα αυτά αναφέρονται στην ίδια ακριβώς εποχή και περιγράφουν τις ίδιες σκηνές, δηλαδή, την καταστροφή που έρχεται πάνω σε αυτή τη γη, στους προσκυνητές του θηρίου, και σε όλη την μεγαλοπρέπεια της μεγάλης Βαβυλώνας, κατά τη δεύτερη έλευση του Κυρίου και Σωτήρα μας.

Εδάφιο 4. Και οι 24 πρεσβύτεροι, και τα τέσσερα ζώα, έπεσαν, και προσκύνησαν τον Θεό, που κάθεται επάνω στον θρόνο, λέγοντας: Αμήν· Αλληλούια. 5. Και από τον θρόνο βγήκε μια φωνή, που έλεγε: Αινείτε τον Θεό μας, όλοι οι δούλοι του, κι αυτοί που τον φοβούνται, και οι μικροί και οι μεγάλοι. 6. Και άκουσα σαν φωνή από μεγάλο πλήθος, και σαν φωνή από πολλά νερά, και σαν φωνή από ισχυρές βροντές, που έλεγαν: Αλληλούια, επειδή βασίλευσε ο Κύριος, ο Θεός ο Παντοκράτορας. 7. Ας χαιρόμαστε και ας νιώθουμε αγαλλίαση και ας δώσουμε σ' αυτόν τη δόξα· επειδή, ήρθε ο γάμος τού Αρνίου, και η γυναίκα του ετοίμασε τον εαυτό της. 8. Και της δόθηκε να ντυθεί εκλεκτής ποιότητας λινό καθαρό και λαμπερό· επειδή, το εκλεκτής ποιότητας λινό είναι τα δικαιώματα των αγίων.

Ένα τραγούδι θριάμβου. — Το θέμα αυτού του τραγουδιού είναι ότι ο Κύριος ο Θεός ο Παντοκράτορας, ο Πατέρας, βασίλευσε. Βασιλεύει στον παρόντα καιρό, και στην πραγματικότητα πάντα βασίλευε, παρόλο που η καταδικαστική απόφαση εναντίον ενός κακού έργου δεν εκτελέστηκε γρήγορα. Τώρα όμως βασιλεύει εκδηλώνοντας τη δύναμη Του ανοιχτά, με την υποδούλωση όλων των εχθρών Του.

"*Ας χαιρόμαστε, ... επειδή, ήρθε ο γάμος τού Αρνίου, και η γυναίκα του ετοίμασε τον εαυτό της*". Ποια είναι η νύφη, η γυναίκα του Αρνίου και τι είναι ο γάμος; Ένα τεράστιο πεδίο για σκέψη ανοίγεται εδώ και παρέχεται υλικό για μια πιο εκτενή ανάλυση από ό,τι εμπίπτει στους στόχους αυτού του έργου. Η γυναίκα του Αρνίου είναι η Νέα Ιερουσαλήμ που είναι πάνω. Αυτό θα αναφερθεί πληρέστερα στο κεφάλαιο 21. Ο γάμος του Αρνίου είναι η υποδοχή αυτής της πόλης. Όταν υποδέχεται αυτήν την πόλη, την υποδέχεται ως τη δόξα και τη μητρόπολη της βασιλείας Του, επομένως μαζί με αυτήν λαμβάνει τη βασιλεία Του και τον θρόνο του πατέρα Του Δαβίδ. Αυτό μπορεί κάλλιστα να είναι το γεγονός που προσδιορίζεται με τον γάμο του Αρνίου. Το γεγονός ότι η γαμήλια σχέση συχνά εκλαμβάνεται ως απεικόνιση της ένωσης μεταξύ του Χριστού και του λαού Του, είναι δεδομένο, αλλά ο γάμος του Αρνίου για τον οποίο γίνεται λόγος εδώ είναι ένα συγκεκριμένο γεγονός που θα πραγματοποιηθεί σε έναν καθορισμένο χρόνο. Αν η δήλωση ότι ο Χριστός είναι η κεφαλή της εκκλησίας όπως ο άνδρας είναι η κεφαλή της γυναίκας (Εφεσίους 5:23), αποδεικνύει ότι η εκκλησία είναι τώρα η σύζυγος του Αρνίου, τότε ο γάμος του Αρνίου πραγματοποιήθηκε πριν από πολύ καιρό, αλλά αυτό δεν μπορεί να ισχύει, σύμφωνα με αυτό το απόσπασμα, το οποίο τον τοποθετεί στο μέλλον. Ο Παύλος είπε στους Κορίνθιους προσήλυτους του ότι τους είχε αρραβωνιάσει με έναν άνδρα, τον Χριστό. Αυτό ισχύει για όλους τους προσήλυτους. Αλλά ενώ αυτό το σχήμα λόγου χρησιμοποιείται για να δηλώσει τη σχέση που επισύναψαν τότε με τον Χριστό, είναι άραγε δεδομένο ότι ο γάμος του Αρνίου πραγματοποιήθηκε στην Κόρινθο την εποχή του Παύλου, και ότι συνεχίζεται τα τελευταία δεκαοκτώ εκατοντάδες χρόνια; Περαιτέρω σχόλια

επί του σημείου αυτού θα δοθούν κατά την εξέταση του κεφαλαίου 21.

Αν όμως η πόλη είναι η νύφη, θα μπορούσε κάποιος να ρωτήσει πώς μπορεί να ειπωθεί ότι προετοίμασε τον εαυτό της. Απάντηση: Με το σχήμα λόγου της προσωποποίησης, το οποίο προσδίδει ζωή και δράση σε άψυχα αντικείμενα, (βλέπε ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα στους Ψαλμούς 114). Και πάλι, μπορεί να προκύψει το ερώτημα στο εδάφιο 8 πώς μια πόλη μπορεί να ντυθεί με τη δικαιοσύνη των αγίων. Αν λάβουμε υπόψη ότι μια πόλη χωρίς κατοίκους θα ήταν απλώς ένας θλιβερός και άχαρος τόπος, βλέπουμε αμέσως πώς συμβαίνει αυτό. Γίνεται αναφορά στον αμέτρητο αριθμό των δοξασμένων κατοίκων της με τα λαμπερά τους ενδύματα. Το ένδυμα δόθηκε σ' αυτήν. Τι της δόθηκε; Το Ησαΐα 54 και Γαλάτες 4:21-31 δίνουν την εξήγηση. Στην πόλη της νέας διαθήκης δίδονται πολύ περισσότερα παιδιά από ό,τι στην παλιά, και αυτά είναι η δόξα και η αγαλλίαση της. Η όμορφη ενδυμασία αυτής της πόλης, κατά κάποιο τρόπο, αποτελείται από τα πλήθη των λυτρωμένων και αθάνατων που περπατούν στους χρυσούς δρόμους της.

Εδάφιο 9. Και μου λέει: Γράψε: Μακάριοι οι καλεσμένοι στο δείπνο τού γάμου τού Αρνίου. Και μου λέει: Αυτά είναι τα αληθινά λόγια του Θεού. 10. Και έπεσα μπροστά στα πόδια του για να τον προσκυνήσω· και μου λέει: Πρόσεχε, μη το κάνεις αυτό· εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου, που έχουν τη μαρτυρία τού Ιησού· τον Θεό προσκύνησε· επειδή, η μαρτυρία τού Ιησού είναι το πνεύμα τής προφητείας.

Το γαμήλιο δείπνο. — Πολλές είναι οι νύξεις για αυτό το γαμήλιο δείπνο στην Καινή Διαθήκη. Αναφέρεται στην παραβολή του γάμου του γιου του βασιλιά (Ματθαίου 22:1-14) και ξανά στο Λουκά 14:16-24. Είναι η εποχή που θα φάμε ψωμί στη βασιλεία του Θεού, όταν θα ανταμειφθούμε κατά την ανάσταση των δικαίων, Λουκά 14:12-15. Είναι η εποχή που θα πιούμε τον καρπό της αμπέλου νέο με τον Λυτρωτή μας στην ουράνια βασιλεία Του, Ματθαίου 26:29, Μάρκου 14:25, Λουκά 22:18. Είναι η εποχή που θα καθίσουμε στο τραπέζι Του, στη βασιλεία Του (Λουκά 22:30), και θα περιζωστεί και θα έρθει να μας υπηρετήσει, Λουκά 12:37. Μακάριοι πράγματι όσοι θα έχουν το προνόμιο να συμμετάσχουν σε αυτή την ένδοξη γιορτή.

Σύνδουλος του Ιωάννη. — Λίγα λόγια για το εδάφιο 10, για εκείνους που νομίζουν ότι εδώ υπάρχει ένα επιχείρημα υπέρ της συνειδητής κατάστασης κατά τον θάνατο. Το λάθος που κάνουν είναι ότι υποθέτουν ότι ο άγγελος δηλώνει στον Ιωάννη ότι είναι ένας από τους παλιούς προφήτες που επέστρεψαν για να επικοινωνήσουν μαζί του. Το πρόσωπο στο οποίο ανατέθηκε να δώσει την Αποκάλυψη στον Ιωάννη ονομάζεται άγγελος, και οι άγγελοι δεν είναι τα πνεύματα των νεκρών. Όποιος υιοθετεί την άποψη ότι είναι, είναι από κάθε άποψη Πνευματιστής, γιατί αυτός είναι ο θεμέλιος λίθος της θεωρίας τους. Ο άγγελος δεν αναφέρει τίποτα τέτοιο. Απλώς λέει ότι είναι συνδούλος του Ιωάννη, όπως ήταν ο συνδούλος των αδελφών του, των προφητών. Με τον όρο συνδούλος ο άγγελος υπονοεί ότι όλοι είναι από κοινού υπηρέτες του μεγάλου Θεού, επομένως δεν ήταν κατάλληλο αντικείμενο λατρείας για τον Ιωάννη, (βλέπε στο κεφάλαιο 1:1, "*τον άγγελό Του*").

Εδάφιο 11. Και είδα τον ουρανό ανοιγμένον, και ξάφνου, ένα λευκό άλογο, κι αυτός που καθόταν επάνω σ' αυτό ονομαζόταν Πιστός και Αληθινός, και κρίνει και πολεμάει με δικαιοσύνη. 12. Και τα μάτια του ήσαν σαν φλόγα φωτιάς, κι επάνω στο κεφάλι του ήσαν πολλά διαδήματα· και είχε ένα όνομα γραμμένο, που κανένας δεν το γνωρίζει παρά μονάχα αυτός. 13. Και ήταν ντυμένος με ιμάτιο βαμμένο σε αίμα· και το όνομά του αποκαλείται: Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. 14. Και τα στρατεύματα, που ήσαν στον ουρανό τον ακολουθούσαν επάνω σε λευκά άλογα, ντυμένοι με εκλεκτής ποιότητας λινό λευκό και καθαρό. 15. Και από το στόμα του βγαίνει μια κοφτερή ρομφαία, για να χτυπάει μ' αυτή τα έθνη· κι αυτός θα «τους ποιμάνει με σιδερένια ράβδο»· κι αυτός πατάει τον ληνό τού κρασιού τού θυμού και της οργής τού Θεού, του Παντοκράτορα. 16. Κι επάνω στο ιμάτιο κι επάνω στον μηρό του έχει γραμμένο το όνομα, ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΙΑΔΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΣ ΚΥΡΙΩΝ. 17. Και είδα έναν άγγελο να στέκεται μέσα στον ήλιο· και έκραξε με δυνατή φωνή, λέγοντας προς όλα τα όρνεα που πετούν στο μέσον τού ουρανού: Ελάτε, και συγκεντρώνεστε στο δείπνο τού μεγάλου Θεού, 18. για να φάτε σάρκες βασιλιάδων, και σάρκες χιλιάρχων, και σάρκες ισχυρών, και σάρκες αλόγων, και εκείνων που κάθονται επάνω σ' αυτά, και σάρκες όλων των ελεύθερων και των δούλων, και μικρών και μεγάλων. 19. Και είδα το θηρίο και τους βασιλιάδες τής γης, και τα στρατεύματά τους συγκεντρωμένα, για να κάνουν πόλεμο μ' αυτόν που είναι επάνω στο άλογο, και με το στράτευμά του. 20. Και το θηρίο πιάστηκε, και μαζί μ' αυτό ο ψευδοπροφήτης, ο οποίος έκανε τα σημεία μπροστά του, με τα οποία πλάνησε αυτούς που πήραν το χάραγμα του θηρίου, κι αυτούς που προσκυνούσαν την εικόνα του· και οι δύο ρίχτηκαν ζωντανοί στη λίμνη τής φωτιάς, που καίει με το θειάφι. 21. Και οι υπόλοιποι φονεύθηκαν με τη ρομφαία τού καθήμενου επάνω στο άλογο, η οποία έβγαινε από το στόμα του· και όλα τα όρνεα χόρτασαν από τις σάρκες τους.

Η δευτέρα παρουσία του Χριστού. — Μια νέα σκηνή ανοίγεται με το εδάφιο 11. Μεταφερόμαστε πίσω στον χρόνο, στη δευτέρα παρουσία του Χριστού, χρησιμοποιώντας αυτή τη φορά το σύμβολο ενός πολεμιστή που ιππεύει στη μάχη. Γιατί απεικονίζεται έτσι; — Επειδή πηγαίνει να πολεμήσει, — για να συναντήσει "*τους βασιλιάδες της γης και τα στρατεύματά τους*", και αυτό θα ήταν το μόνο κατάλληλο σύμβολο που θα μπορούσε να τον αναπαραστήσει σε μια τέτοια αποστολή. Το ιμάτιο Του είναι βαμμένο με αίμα, (δείτε μια περιγραφή της ίδιας σκηνής στον Ησαΐα 63:1-4). Τον ακολουθούν, τα στρατεύματα του ουρανού, οι άγγελοι του Θεού. Το εδάφιο 15 δείχνει ότι όταν τα έθνη του δίνονται για κληρονομιά, Εκείνος τα κυβερνά με σιδερένια ράβδο, όπως καταγράφεται και στον δεύτερο ψαλμό, τον οποίο πολλοί θεολόγοι ερμηνεύουν ως τη μεταστροφή του κόσμου. Φράσεις, όμως, όπως "πατάει τον ληνό τού κρασιού τού θυμού και της οργής τού Θεού, του Παντοκράτορα", δεν αποτελούν μια πολύ ασυνήθιστη περιγραφή ενός έργου χάριτος στις καρδιές των ειδωλολατρών για τη μεταστροφή τους; Η μεγάλη και τελική εμφάνιση του "*μεγάλου ληνού του θυμού του Θεού*" και επίσης της "*λίμνης της φωτιάς*" συμβαίνει στο τέλος των χιλίων ετών, όπως περιγράφεται στο κεφάλαιο 20, και σε αυτό το γεγονός φαίνεται ότι αναφέρεται η πλήρης και επίσημη περιγραφή που γίνεται στην Αποκάλυψη 14:18-20. Η καταστροφή όμως των ζωντανών ασεβών κατά τη δεύτερη παρουσία του Χριστού, στην αρχή των χιλίων ετών, προσφέρει μια πρόγευση, σε μικρότερη κλίμακα, για αυτό που πρόκειται να συμβεί στο τέλος αυτής της περιόδου. Ως εκ τούτου, στα εδάφια

που έχουμε μπροστά μας έχουμε αυτή την αναφορά τόσο του ληνού της θυμού του Θεού όσο και της λίμνης της φωτιάς.

Κατά τη χρονική στιγμή αυτή ο Χριστός έχει ολοκληρώσει το μεσιτικό Του έργο και έχει απεκδυθεί τα ιερατικά Του άμφια και έχει ενδυθεί τη βασιλική ενδυμασία Του, γιατί στο ιμάτιο Του και στον μηρό Του είναι γραμμένο ένα όνομα, Βασιλιάς βασιλιάδων και Κύριος κυρίων. Αυτό ταιριάζει με το σύμβολο με τον οποίο εμφανίζεται εδώ, γιατί ήταν έθιμο των πολεμιστών στην αρχαιότητα να έχουν κάποιο είδος τίτλου χαραγμένο στο ένδυμά τους, εδάφιο 17. Τι συμβολίζει ο άγγελος που στέκεται μέσα στον ήλιο; Στο κεφάλαιο 16:17, διαβάζουμε για την έβδομη φιάλη που ξεχύνεται στον αέρα, από το οποίο συνάγεται ότι καθώς ο αέρας περιβάλλει ολόκληρη τη γη, αυτή η πληγή θα είναι παγκόσμια. Μήπως ισχύει και εδώ η ίδια αρχή ερμηνείας, και δείχνει ότι ο άγγελος που στέκεται στον ήλιο και εκπέμπει την κλήση του από εκεί προς τα όρνεα του ουρανού να έρθουν στο δείπνο του μεγάλου Θεού, υποδηλώνει ότι αυτή η διακήρυξη θα πάει όπου πέφτουν οι ακτίνες του ήλιου σε αυτή τη γη; Και τα όρνεα θα υπακούσουν στο κάλεσμα του και θα χορτάσουν με σάρκες αλόγων, βασιλιάδων, χιλίαρχων και ισχυρών ανδρών. Έτσι, ενώ οι άγιοι συμμετέχουν στο δείπνο του γάμου του Αρνίου, οι ασεβείς από μόνοι τους προετοιμάζουν ένα μεγάλο δείπνο για τα όρνεα του ουρανού.

Το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης πιάνονται. Ο ψευδοπροφήτης είναι αυτός που κάνει σημεία (θαύματα) μπροστά στο θηρίο. Αυτό αποδεικνύει ότι είναι ταυτόσημος με το δικέρατο θηρίο του κεφαλαίου 13, στο οποίο αποδίδεται το ίδιο έργο, για τον ίδιο ακριβώς σκοπό. Το γεγονός ότι ρίχνονται ζωντανοί στη λίμνη της φωτιάς, δείχνει ότι αυτές οι δυνάμεις δεν θα παρέλθουν και δεν θα τις διαδεχθούν άλλες, αλλά θα υφίστανται κατά τη δεύτερη έλευση του Χριστού.

Ο παπισμός βρίσκεται εδώ και πολύ καιρό στο πεδίο της δράσης και έχει φτάσει στο τέλος της ιστορίας του. Η ανατροπή του δηλώνεται σαφώς και σε άλλες προφητείες, και ιδιαίτερα στο Δανιήλ 7:11, όπου ο προφήτης λέει ότι έβλεπε μέχρι που το θηρίο θανατώθηκε και το σώμα του απολέστηκε και δόθηκε σε καύση φωτιάς. Αυτό ακολούθησε αμέσως μετά τα μεγάλα λόγια που είδε να μιλάει το κέρας, τα οποία λόγια αναμφίβολα ακούστηκαν στο διάταγμα του παπικού αλάθητου στη μεγάλη οικουμενική σύνοδο του 1870 [Πρώτη σύνοδος του Βατικανού]. Η δύναμη αυτή πρέπει επομένως να είναι πολύ κοντά στο τέλος της ύπαρξής της. Δεν χάνεται όμως μέχρις ότου εμφανιστεί ο Χριστός, γιατί τότε ρίχνεται ζωντανή στη λίμνη της φωτιάς.

Η άλλη δύναμη που συνδέεται με αυτή, το δικέρατο θηρίο, βλέπουμε να πλησιάζει γρήγορα στην κορύφωση του έργου που πρέπει να κάνει πριν ριχτεί και αυτό ζωντανό στη λίμνη της φωτιάς. Πόσο συναρπαστική είναι η σκέψη ότι βλέπουμε μπροστά μας δύο μεγάλες προφητικές δυνάμεις που, σύμφωνα με όλα τα στοιχεία, βρίσκονται κοντά στο τέλος της ιστορίας τους, οι οποίες όμως δεν πρόκειται να σταματήσουν να υπάρχουν μέχρι να εμφανιστεί ο Κύριος σε όλη Του τη δόξα.

Από το εδάφιο 21 φαίνεται ότι υπάρχει ένα υπόλοιπο που δεν λογαριάζεται μαζί με το θηρίο και τον ψευδοπροφήτη. Αυτοί θανατώνονται με τη ρομφαία Εκείνου που κάθεται στο άλογο, η οποία ρομφαία βγαίνει από το στόμα Του. Αυτή η ρομφαία είναι αναμφίβολα αυτό που αναφέρεται αλλού ως "το *πνεύμα του στόματός του*" και "*η πνοή των χειλέων του*", με το οποίο ο Κύριος θα θανατώσει τους ασεβείς κατά την παρουσία Του και τη βασιλεία Του, Ησαΐα 11:4, Β΄ Θεσσαλονικείς 2:8.

Κεφάλαιο 20 – Η Πρώτη και η Δεύτερη Ανάσταση

Η άβυσσος — Το δέσιμο του Σατανά — Η εξύψωση των αγίων — Η δεύτερη ανάσταση — Η δεύτερη λίμνη της φωτιάς — Η καταδικαστική κρίση εκτελείται.

Εδάφιο 1. Και είδα έναν άγγελο που κατέβαινε από τον ουρανό, ο οποίος είχε το κλειδί τής αβύσσου, και στο χέρι του μια μεγάλη αλυσίδα. 2. Και έπιασε τον δράκοντα, το αρχαίο φίδι, που είναι διάβολος και σατανάς· και τον έδεσε για 1.000 χρόνια. 3. Και τον έρριξε στην άβυσσο, και τον έκλεισε, και σφράγισε από πάνω του, για να μη πλανήσει πλέον τα έθνη, μέχρις ότου συμπληρωθούν τα 1.000 χρόνια· και ύστερα απ' αυτά πρέπει να λυθεί για λίγο καιρό.

Το γεγονός με το οποίο ξεκινά αυτό το κεφάλαιο φαίνεται να ακολουθεί, με χρονολογική σειρά, τα γεγονότα του προηγούμενου κεφαλαίου. Τα ερωτήματα που προκύπτουν εδώ είναι: Ποιος είναι ο άγγελος που κατεβαίνει από τον ουρανό; Τι είναι το κλειδί και η αλυσίδα που κρατάει στο χέρι του; Τι είναι η άβυσσος; Και τι σημαίνει το δέσιμο του Σατανά για χίλια χρόνια;

1. *Ο άγγελος.* — Μήπως είναι ο Χριστός αυτός ο άγγελος, όπως υποθέτουν μερικοί; — Προφανώς όχι. Για την κατανόηση αυτού του αποσπάσματος, μια λαμπρή ακτίνα φωτός ρίχνεται απευθείας σε αυτό από το τυπικό της παλιάς εβραϊκής λειτουργίας. Ο Χριστός είναι ο μεγάλος Αρχιερέας της παρούσας οικονομίας. Την ημέρα της εξιλέωσης, στην αρχαιότητα, ο ιερέας έπαιρνε δύο τράγους, για τους οποίους έριχνε κλήρους, τον ένα για τον Κύριο και τον άλλο για τον αποδιοπομπαίο τράγο. Αυτός στον οποίο έπεφτε ο κλήρος του Κυρίου, θανατωνόταν και το αίμα του μεταφερόταν στο αγιαστήριο για να γίνει εξιλέωση για τους υιούς Ισραήλ. Εν συνεχεία οι αμαρτίες του λαού ομολογούνταν στο κεφάλι του άλλου τράγου, δηλαδή του αποδιοπομπαίου τράγου, και αυτός στελνόταν μακριά στην έρημο μέσω ενός κατάλληλου ανθρώπου, σε έναν τόπο που δεν κατοικείτο. Όπως ο Χριστός είναι ο ιερέας αυτής της θεϊκής οικονομίας, έτσι και με επιχειρήματα, μερικά από τα οποία παραθέτουμε εδώ, αποδεικνύεται ότι ο Σατανάς είναι η εκπλήρωση του τύπου του αποδιοπομπαίου τράγου.

(1.) Η εβραϊκή λέξη για τον αποδιοπομπαίο τράγο, όπως δίνεται στο περιθώριο του Λευιτικού 16:8, είναι Αζαζήλ. Σε αυτό το εδάφιο, ο Jenks, στο Comprehensive Commentary του, παρατηρεί: «Τράγος - αποδιοπομπαίος (βλέπε διαφορετικές απόψεις από τον Bochart). Ο Spencer, ακολουθώντας την παλαιότερη άποψη των Εβραίων και των Χριστιανών, πιστεύει ότι Αζαζήλ είναι το όνομα του διαβόλου. Ομοίως και ο Rosenmüller. Η Συριακή μετάφραση έχει Ζαζαήλ, ο άγγελος (ο ισχυρός) που επαναστάτησε. Είναι προφανές ότι αναφέρεται στον Διάβολο. Έτσι, έχουμε τον ορισμό της λέξης της Αγίας Γραφής σε δύο αρχαίες γλώσσες, μαζί με την παλαιότερη άποψη των Χριστιανών, που είναι υπέρ της άποψης ότι ο αποδιοπομπαίος τράγος είναι ένας τύπος του Σατανά.

Ο Charles Beecher, στο Redeemer and Redeemed, σελ. 67, 68, λέει: «Εκείνο που το επιβεβαιώνει είναι ότι οι αρχαιότερες παραφράσεις και μεταφράσεις αντιμετωπίζουν το

Αζαζήλ ως ένα κύριο όνομα. Η Χαλδαϊκή παράφραση και τα ταργκούμ του Ογκέλου [η μετάφραση της Πεντατεύχου από τα αραμαϊκά στα εβραϊκά] και του Ιωνάθαν σίγουρα θα το είχαν μεταφράσει αν δεν ήταν κύριο όνομα, αλλά δεν το κάνουν. Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα, δηλαδή η παλαιότερη ελληνική έκδοση, το αποδίδει ως ἀποπομπαῖος, μια λέξη που χρησιμοποιούνταν από τους Έλληνες για μια κακόβουλη θεότητα που μερικές φορές κατευναζόταν με θυσίες. Μια άλλη επιβεβαίωση βρίσκεται στο βιβλίο του Ενώχ, όπου το όνομα Αζαλζήλ, προφανώς μια παραφθορά του Αζαζήλ, δίνεται σε έναν από τους εκπεσόντες αγγέλους, δείχνοντας έτσι ξεκάθαρα ποια ήταν η επικρατούσα άποψη των Εβραίων εκείνη την εποχή.»

«Ακόμα μια άλλη απόδειξη βρίσκεται στα αραβικά, όπου το Αζαζήλ χρησιμοποιείται ως όνομα του κακού πνεύματος. Εκτός από αυτά, έχουμε στοιχεία από το εβραϊκό βιβλίο Ζοχάρ, καθώς και από τους Καμπαλιστές και Ραβινικούς συγγραφείς. Μας λένε ότι η ακόλουθη παροιμία ήταν διαδεδομένη μεταξύ των Εβραίων: «Την ημέρα της εξιλέωσης, ένα δώρο στον Σαμμαήλ». Ως εκ τούτου, ο Μωυσής Γερουνδινιστής αισθάνεται ότι καλείται να πει ότι δεν είναι θυσία, αλλά γίνεται μόνο επειδή προστάχθηκε από τον Θεό.»

«Ένα ακόμη στοιχείο είναι το ότι βρίσκουμε την ίδια άποψη να περνάει από την Ιουδαϊκή στην πρώιμη χριστιανική εκκλησία. Ο Ωριγένης ήταν ο πιο μορφωμένος από τους Πατέρες, και ως προς ένα τέτοιο σημείο, την έννοια μιας εβραϊκής λέξης, η μαρτυρία του είναι αξιόπιστη. Ο Ωριγένης λέει: «Αυτός που ονομάζεται στην Μετάφραση των Εβδομήκοντα ἀποπομπαῖος, και στην εβραϊκή Αζαζήλ, δεν είναι άλλος από τον Διάβολο».

«Λαμβάνοντας υπόψη, λοιπόν, τις δυσκολίες που συνοδεύουν οποιαδήποτε άλλη έννοια, και τα συσσωρευμένα στοιχεία υπέρ αυτής, ο Hengstenberg επιβεβαιώνει με μεγάλη σιγουριά ότι το Αζαζήλ δεν μπορεί να είναι κάτι άλλο από ένα άλλο όνομα για τον Σατανά».

(2.) Κατά την κοινή χρήση της φράσης, ο αποδιοπομπαίος τράγος αναφέρεται σε κάποιον που αναγκάζεται να φέρει την ευθύνη ή την τιμωρία που απαιτεί η δικαιοσύνη, συχνά στη θέση άλλων. Έχοντας ως δεδομένο όλες τις αντιλήψεις που έχουμε για τον χαρακτήρα και τη δόξα του Χριστού, θα ήταν αποκρουστικό να χρησιμοποιήσουμε αυτόν τον όρο γι' Αυτόν. Θα ήταν όμως από όλους αποδεκτός ως ένας πολύ κατάλληλος χαρακτηρισμός του Διαβόλου, ο οποίος στην Αγία Γραφή χαρακτηρίζεται ως κατήγορος, αντίπαλος, άγγελος της αβύσσου, Βεελζεβούλ, Βελιάλ, δράκος, εχθρός, πονηρό πνεύμα, πατέρας του ψεύδους, δολοφόνος, άρχοντας των δαιμόνων, φίδι, πειραστής, κλπ, κλπ.

(3.) Ο τρίτος λόγος για τη θέση αυτή είναι ο πολύ εντυπωσιακός τρόπος με τον οποίο εναρμονίζεται με τα γεγονότα που θα συμβούν σε σχέση με τον καθαρισμό του ουράνιου αγιαστηρίου, όπως μας αποκαλύφθηκαν μέσα από τις αλήθειες των Γραφών.

Βλέπουμε στον τύπο, (α) την αμαρτία του παραβάτη να μεταφέρεται στο θύμα· (β) βλέπουμε ότι η αμαρτία μεταφέρεται από τη διακονία του ιερέα και το αίμα της προσφοράς μέσα στο αγιαστήριο· (γ) τη δέκατη ημέρα του έβδομου μήνα βλέπουμε τον ιερέα, με το αίμα της προσφοράς για τις αμαρτίες του λαού, να αφαιρεί όλες τις αμαρτίες τους από το αγιαστήριο και να τις τοποθετεί πάνω στο κεφάλι του αποδιοπομπαίου τράγου· και (δ) ο τράγος τις μεταφέρει σε μια γη ακατοίκητη, Λευιτικό 1:1-4, 4:3-6, 16:5-10, 15, 16, 20-22.

Εξετάζοντας αυτά τα γεγονότα μέσα από τον τύπο, βλέπουμε στην εκπλήρωσή του, (α) τη μεγάλη προσφορά για όλον τον κόσμο που δόθηκε στον Γολγοθά· (β) οι αμαρτίες όλων εκείνων που επωφελούνται από την αξία του εκχυθέντος αίματος του Χριστού

διαμέσου της πίστης σε Αυτόν, μεταφέρονται μέσα στο αγιαστήριο της νέας διαθήκης, μέσω της διακονίας του Χριστού ο οποίος παρακαλεί γι αυτούς με το δικό Του αίμα· (γ) αφού ο Χριστός, ο λειτουργός της αληθινής σκηνής (Εβραίους 8:2), ολοκληρώσει τη διακονία Του, θα αφαιρέσει τις αμαρτίες του λαού Του από το αγιαστήριο και θα τις βάλει πάνω στο κεφάλι του δημιουργού τους, εκείνου που εκπληρώνει τον τύπο του αποδιοπομπαίου τράγου, του Διαβόλου· και (δ) ο Διάβολος μαζί με τις αμαρτίες τους θα σταλεί σε μια γη ακατοίκητη.

Πιστεύουμε ότι αυτό είναι το ίδιο το γεγονός που περιγράφεται στα υπό εξέταση εδάφια. Η λειτουργία του αγιαστηρίου, κατά τον χρόνο που ορίζεται εδώ, έχει ολοκληρωθεί. Ο Χριστός τοποθετεί πάνω στο κεφάλι του Διαβόλου τις αμαρτίες που έχουν μεταφερθεί στο αγιαστήριο και οι οποίες δεν καταλογίζονται πλέον στους αγίους, και ο Διάβολος αποστέλλεται, όχι από το χέρι του Αρχιερέα, αλλά από το χέρι ενός άλλου προσώπου, σύμφωνα με τον τύπο, σε ένα μέρος που εδώ ονομάζεται "*άβυσσος*". Επομένως, αυτός ο άγγελος δεν είναι ο Χριστός. Για μια πλήρη ανάλυση αυτού του θέματος, βλέπε τα έργα [του U.Smith], Looking unto Jesus ή το Christ in Type and Antitype.

2. *Το κλειδί και η αλυσίδα.* — Δεν θεωρούμε ότι το κλειδί και η αλυσίδα είναι κυριολεκτικά αντικείμενα. Χρησιμοποιούνται απλώς ως σύμβολα της δύναμης και της εξουσίας με την οποία είναι ντυμένος αυτός ο άγγελος σε αυτή την περίπτωση.

3. *Η άβυσσος.* — Η λέξη στο πρωτότυπο είναι άβυσσος και σημαίνει απύθμενος, βαθύς. Η χρήση της φαίνεται να είναι τέτοια που δείχνει ότι η λέξη υποδηλώνει κάποιον τόπο σκότους, ερήμωσης και θανάτου. Έτσι, στην Αποκάλυψη 9:1,2, χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει τις άγονες περιοχές της αραβικής ερήμου και στην Ρωμαίους 10:7, τον τάφο. αλλά το απόσπασμα που ρίχνει φως στην έννοια της λέξης όπως χρησιμοποιείται εδώ είναι η Γένεση 1:2, όπου διαβάζουμε ότι "*σκοτάδι υπήρχε επάνω στο πρόσωπο της αβύσσου*". Η λέξη που αποδίδεται εκεί ως άβυσσος είναι η ίδια με αυτήν του υπό εξέταση εδαφίου. Όλοι όμως γνωρίζουμε τι εννοείται με τη λέξη "*άβυσσος*" όπως χρησιμοποιείται στη Γένεση. Χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει αυτή τη γη σε μια χαοτική κατάσταση. Αυτή τη σημασία πρέπει να έχει και σε αυτό το τρίτο εδάφιο της Αποκάλυψης 20. Εκείνη τη στιγμή, ας το έχουμε κατά νου, η γη θα είναι ένα απέραντο νεκροτομείο καταστροφής και θανάτου. Η φωνή του Θεού θα την έχει κλονίσει συθέμελα. Τα νησιά και τα βουνά θα έχουν μετακινηθεί από τις θέσεις τους. Ο μεγάλος σεισμός θα έχει ισοπεδώσει ακόμα και τα πιο μεγάλα έργα του ανθρώπου. Οι επτά τελευταίες πληγές θα έχουν αφήσει τα καταστροφικά τους ίχνη πάνω στη γη. Η φλεγόμενη δόξα που συνοδεύει την έλευση του Υιού του ανθρώπου θα έχει συμβάλει στην επίτευξη της γενικής ερήμωσης. Οι ασεβείς θα έχουν παραδοθεί στη σφαγή, και η σάπια σάρκα τους και τα λευκά κόκαλά τους θα παραμένουν άταφα, δεν θα έχουν συλλεχθεί, και κανείς δεν θα έχει κλάψει πάνω σ' αυτά από τη μία άκρη της γης μέχρι την άλλη άκρη της. Η γη θα έχει ανατραπεί, θα έχει μείνει κενή και έρημη, Ησαΐα 24:1. Η γη, θα έχει επανέλθει, εν μέρει τουλάχιστον, στην άμορφη και χαοτική αρχική της κατάσταση, (βλέπε Ιερεμία 4:19-26, ειδικά το εδάφιο 23). Ποιος καλύτερος όρος από αυτόν της αβύσσου θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει τη γη να κυλάει έτσι μέσα στο χρόνο για χίλια χρόνια, σε αυτήν την κατάσταση του σκότους και της ερήμωσης; Ο Σατανάς θα παραμείνει περιορισμένος εδώ, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ανάμεσα στα ερείπια που εμμέσως τα ίδια του τα χέρια

δημιούργησαν, ανίκανος να ξεφύγει από την κατοικία της θλίψης του ή να επισκευάσει έστω και στο ελάχιστο την αποκρουστική, ερειπωμένη κατάσταση της γης.

4. *Το δέσιμο του Σατανά.* — Γνωρίζουμε καλά ότι ο Σατανάς, για να εργαστεί, πρέπει να έχει ανθρώπους πάνω στους οποίους να μπορεί να εργαστεί. Χωρίς αυτούς, δεν μπορεί να κάνει τίποτα. Κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών του περιορισμού του σε αυτή τη γη, όλοι οι άγιοι θα είναι στον ουρανό και οι πειρασμοί του δεν θα μπορούν να τους αγγίξουν ενώ όλοι οι ασεβείς θα είναι στους τάφους τους και ούτε αυτούς θα μπορεί να εξαπατήσει. Το πεδίο δράσης του θα είναι περιορισμένο, καθώς την περίοδο αυτή θα είναι φυλακισμένος σε αυτή τη γη και θα είναι δεσμευμένος, καταδικασμένος καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της περιόδου σε μια κατάσταση απελπιστικής αδράνειας. Αυτό, για ένα μυαλό που ήταν τόσο απασχολημένο όπως το δικό του τα τελευταία έξι χιλιάδες χρόνια στο να εξαπατάει τον κόσμο, πρέπει να είναι η πιο αυστηρή τιμωρία.

Σύμφωνα με αυτή την ερμηνεία, το "*δέσιμο*" του Σατανά σημαίνει απλώς την τοποθέτηση των υποκειμένων πάνω στα οποία εργάζεται, εκτός της εμβέλειας του, και το "*λύσιμο*" του σημαίνει ότι αυτά επανέρχονται, μέσω μιας ανάστασης, σε μια θέση όπου μπορεί να ασκήσει πάνω τους ξανά τη δύναμή του. Κάποιοι αντιδρούν στην ερμηνεία που δίνουμε με σαρκαστική διάθεση, λέγοντάς μας ότι έχουμε μπερδέψει τα εμπλεκόμενα μέρη και θα έπρεπε να χαρακτηρίζουμε τους ασεβείς ως φυλακισμένους, όχι τον Διάβολο. Ωστόσο, πόσο συχνά ακούμε, στις καθημερινές συναλλαγές της ζωής, τέτοιες εκφράσεις όπως αυτές: Ο δρόμος μου ήταν εντελώς φραγμένος ή τα χέρια μου ήταν εντελώς δεμένα, κλπ. Όταν οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τέτοιες εκφράσεις, αντιλαμβανόμαστε μήπως ότι κάποιο ανυπέρβλητο εμπόδιο κυριολεκτικά συνάντησαν στο δρόμο που περπατούσαν ή ότι τα χέρια τους ήταν κυριολεκτικά δεμένα με σχοινιά ή κορδόνια; — Όχι, αλλά απλώς ότι ένας συνδυασμός περιστάσεων τους έφερε σε αδυναμία να ενεργήσουν. Ακριβώς το ίδιο συμβαίνει και εδώ. Γιατί κάποιοι δεν παραχωρούν στη Βίβλο την ίδια ελευθερία λόγου που δίνουν, χωρίς αμφισβήτηση και χωρίς χλευασμό, στους συνανθρώπους τους στην καθημερινή τους ζωή; Επιπλέον, εδώ υφίσταται ένας μεγάλος περιορισμός της δύναμης του Σατανά, που θα μπορούσε κάλλιστα να ονομαστεί "*δέσιμο*". Δεν έχει πλέον τη δύναμη να διασχίζει το διάστημα και να επισκέπτεται άλλους κόσμους, αλλά είναι όπως ο άνθρωπος, περιορισμένος σε αυτή τη γη, την οποία δεν θα μπορέσει να εγκαταλείψει ποτέ πια. Ο τόπος της καταστροφής που έχει προκαλέσει γίνεται τώρα η ζοφερή φυλακή του, μέχρι να οδηγηθεί στον θάνατο, στο τέλος των χιλίων ετών.

Εδάφιο 4. Και είδα θρόνους· και επάνω σ' αυτούς κάθησαν, και τους δόθηκε κρίση· και είδα τις ψυχές των αποκεφαλισμένων εξαιτίας τής μαρτυρίας τού Ιησού, και εξαιτίας τού λόγου τού Θεού, και οι οποίοι [και αυτοί που, και όποιοι, βλέπε σχόλιο] δεν προσκύνησαν το θηρίο ούτε την εικόνα του· και δεν πήραν το χάραγμα επάνω στο μέτωπό τους κι επάνω στο χέρι τους· και ανέζησαν και βασίλευσαν μαζί με τον Χριστό 1.000 χρόνια. 5. Οι υπόλοιποι, όμως, των νεκρών δεν ανέζησαν, μέχρις ότου συμπληρωθούν τα 1.000 χρόνια· αυτή είναι η πρώτη ανάσταση. Εδάφιο 6. Μακάριος και άγιος όποιος έχει μέρος στην πρώτη ανάσταση· επάνω σ' αυτούς ο δεύτερος θάνατος δεν έχει εξουσία, αλλά θα είναι ιερείς τού Θεού και του Χριστού, και θα βασιλεύσουν μαζί του για 1.000 χρόνια.

Η εξύψωση των αγίων. — Ο Ιωάννης τώρα στρέφει την προσοχή μας, από τον Διάβολο και τη ζοφερή φυλακή του, στους αγίους μέσα στη νίκη και τη δόξα τους, — που βασιλεύουν με τον Χριστό — η δουλειά των οποίων είναι να αποδώσουν στους ασεβείς νεκρούς την τιμωρία που τους αρμόζει για τις κακές τους πράξεις. Μέσα από αυτή τη γενική συνέλευση, ο Ιωάννης επιλέγει στη συνέχεια δύο κατηγορίες ως άξιες ιδιαίτερης προσοχής: πρώτον, τους μάρτυρες, αυτούς που είχαν αποκεφαλιστεί για τη μαρτυρία του Ιησού, και δεύτερον, εκείνους που δεν είχαν προσκυνήσει το θηρίο και την εικόνα του. Η δεύτερη κατηγορία, αυτοί που αρνούνται το χάραγμα του θηρίου και την εικόνα του, είναι φυσικά αυτοί που δέχονται και υπακούν στο τρίτο μήνυμα της Αποκάλυψης 14, δεν είναι όμως αυτοί που αποκεφαλίζονται για τη μαρτυρία του Ιησού, όπως θέλουν να μας κάνουν να πιστέψουμε κάποιοι που ισχυρίζονται ότι η τελευταία γενιά των αγίων θα θανατωθούν όλοι. Η λέξη "*οποίοι*" [οἵτινες, στο αρχαίο] στην φράση, "*και οι οποίοι [και αυτοί πού, και όποιοι] δεν προσκύνησαν το θηρίο …*" κλπ., δείχνει ότι εισάγεται μια άλλη κατηγορία αγίων. Η λέξη είναι η σύνθετη αναφορική αντωνυμία, ὅστις, [ὅς+τις, αόριστη αναφορική αντωνυμία] διαφέρει από την απλή αναφορική ὅς[1], και ορίζεται από τους Liddell και Scott, «πᾶς ὅστις, ὁστισδήποτε , οποιοσδήποτε, όποιος, ὅ,τιδήποτε » και από τον Robinson, «Αυτός που, κάποιος που, οποιοσδήποτε, οτιδήποτε». Η πρώτη κατηγορία που είδε ο Ιωάννης ήταν οι μάρτυρες, και η άλλη, εκείνοι που δεν προσκύνησαν το θηρίο και την εικόνα του.

Είναι αλήθεια ότι η λέξη ὅστις χρησιμοποιείται μερικές φορές ως απλή αναφορική αντωνυμία, όπως στη Β΄ Κορινθίους 3:14, Εφεσίους 1:23, αλλά ποτέ σε τέτοια σχήματα όπως αυτό, που να προηγείται ο σύνδεσμος καὶ.

Για να μην πει κανείς ότι αποδίδοντας το απόσπασμα "*και όποιοι δεν προσκύνησαν το θηρίο*", συμπεριλαμβάνουμε με αυτόν τον τρόπο εκατομμύρια ειδωλολάτρες και αμαρτωλούς που δεν προσκύνησαν το θηρίο, και τους υποσχόμαστε μια βασιλεία με τον Χριστό χιλίων ετών, θα επιστήσουμε την προσοχή στο γεγονός ότι το προηγούμενο κεφάλαιο αναφέρει ότι όλοι οι ασεβείς θανατώθηκαν, η πλάκα του θανάτου έπεσε πάνω τους για χίλια χρόνια, και ο Ιωάννης βλέπει μόνο τη δίκαιη ομάδα που ανασταίνονται κατά την πρώτη ανάσταση.

Για να αποφύγουν τη διδασκαλία των δύο αναστάσεων, κάποιοι ισχυρίζονται ότι η φράση, "*Οι υπόλοιποι, όμως, των νεκρών δεν ανέζησαν, μέχρις ότου συμπληρωθούν τα 1.000 χρόνια*", είναι μια παρεμβολή, που δεν βρίσκεται στο πρωτότυπο, και ως εκ τούτου δεν είναι γνήσια. Ακόμα κι αν αυτό ίσχυε, δεν θα αναιρούσε την θέση ότι οι δίκαιοι νεκροί ανασταίνονται μόνοι τους, σε μια «πρώτη ανάσταση», και ότι υπάρχει δεύτερη ανάσταση χίλια χρόνια αργότερα, κατά την οποία όλοι οι ασεβείς βγαίνουν από τους τάφους τους. Η άποψη αυτή όμως δεν ισχύει. Όλη η ακαδημαϊκή έρευνα είναι εναντίον της. Η Αναθεωρημένη Αγγλική Έκδοση διατηρεί το απόσπασμα ως έχει.

Οι δύο αναστάσεις. — «*Οι υπόλοιποι, όμως, των νεκρών δεν ανέζησαν, μέχρις ότου συμπληρωθούν τα 1.000 χρόνια*». Ό,τι αντίθετο και αν ειπωθεί, καμία διατύπωση δεν θα

1 ΣτΜ: Η βασική διαφορά ανάμεσα στο «ὅς» και το «ὅστις» είναι ότι το «ὅστις» τονίζει περισσότερο την αοριστία ή την γενικότητα, λειτουργώντας συχνά σαν «οποιοσδήποτε» ή «όποιος», ενώ το «ὅς» είναι μια πιο άμεση αναφορική αντωνυμία, που μεταφράζεται ως «ο οποίος» ή «αυτός που» και συνήθως αναφέρεται σε ήδη προσδιορισμένο πρόσωπο ή πράγμα, αν και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά, ειδικά σε στερεότυπες εκφράσεις όπως «ἔστιν ὅς/ὅστις» (υπάρχει κάποιος/οποιοσδήποτε)

μπορούσε να αποδείξει πιο ξεκάθαρα ότι θα υπάρξουν δύο αναστάσεις, η πρώτη, μια ανάσταση των δικαίων στην αρχή των χιλίων ετών, και η δεύτερη, αυτή των ασεβών στο τέλος αυτής της περιόδου. Σε όσους παίρνουν μέρος στην πρώτη ανάσταση, ο δεύτερος θάνατος δεν θα έχει εξουσία. Μπορούν να περάσουν αλώβητοι μέσα από τα στοιχεία της φύσης που καταστρέφουν τους ασεβείς σαν άχυρο. Θα μπορούν να κατοικούν μαζί με φωτιά που κατατρώει, μαζί με τις αιώνιες καύσεις (Ησαΐα 33:14,15), θα μπορούν να βγουν έξω και να δουν τα νεκρά σώματα των ανθρώπων που στάθηκαν παραβάτες στον Κύριο, καθώς η φωτιά δεν θα σβήνει και το σκουλήκι που τα κατατρώει δεν θα τελευτήσει, Ησαΐα 66:24. Η διαφορά μεταξύ των δικαίων και των ασεβών από αυτή την άποψη φαίνεται ξανά από το γεγονός ότι ενώ ο Θεός για τους τελευταίους είναι φωτιά που κατατρώει, για τον λαό Του είναι και ήλιος και ασπίδα.

Οι ασεβείς ανέζησαν. — Οι ασεβείς που ανασταίνονται στο τέλος των χιλίων ετών, ζουν πραγματικά ξανά όπως έζησαν κάποτε στη γη. Το να αρνηθούμε αυτό θα ισοδυναμούσε με παραβίαση αυτής της γραφής. Δεν γνωρίζουμε τι σώμα θα αποκτήσουν όταν αναστηθούν. Επ' αυτού είναι συνηθισμένο να λέμε ότι αυτό που έχουμε χάσει άνευ όρων με τον Αδάμ, αποκαθίσταται άνευ όρων με τον Χριστό. Όσον αφορά την κατάσταση του σώματος τους, αυτό ίσως δεν θα πρέπει να εκληφθεί ότι θα είναι στην καλύτερη δυνατή κατάσταση, γιατί έχουμε χάσει πολύ τόσο σε ανάστημα όσο και σε ζωτική δύναμη, η οποία δεν χρειάζεται να αποκατασταθεί στους ασεβείς. Αν επιστρέψουν με τη ψυχική και σωματική κατάσταση που απολάμβαναν κατά τη διάρκεια της ζωής τους δηλαδή κατά την περίοδο πριν το θάνατο τους, αυτό σίγουρα θα ήταν αρκετό για να τους επιτρέψει να λάβουν και να συνειδητοποιήσουν επιτέλους την ανταμοιβή που τους αρμόζει για όλες τις πράξεις τους.

Εδάφιο 7. Και όταν συμπληρωθούν τα 1.000 χρόνια, ο σατανάς θα λυθεί από τη φυλακή του. 8. Και θα βγει για να πλανήσει τα έθνη που βρίσκονται στις τέσσερις γωνίες τής γης, τον Γωγ και τον Μαγώγ, για να τους συγκεντρώσει σε πόλεμο, των οποίων ο αριθμός τους είναι σαν την άμμο τής θάλασσας. 9. Και ανέβηκαν επάνω στο πλάτος τής γης, και περικύκλωσαν το στρατόπεδο των αγίων, και την αγαπημένη πόλη· και κατέβηκε φωτιά από τον Θεό από τον ουρανό, και τους κατέφαγε. 10. Και ο διάβολος, που τους πλανούσε, ρίχτηκε στη λίμνη με τη φωτιά και το θειάφι, όπου είναι το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης· και θα βασανίζονται ημέρα και νύχτα, στους αιώνες των αιώνων.

Η απώλεια των ασεβών. — Στο τέλος των χιλίων ετών, η άγια πόλη, η Νέα Ιερουσαλήμ, στην οποία οι άγιοι κατοικούσαν στον ουρανό κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, κατεβαίνει και εγκαθίσταται στη γη και γίνεται το στρατόπεδο των αγίων, το οποίο οι αναστημένοι ασεβείς, αμέτρητοι σαν την άμμο της θάλασσας, περικυκλώνουν. Ο Διάβολος τους εξαπατά οδηγώντας τους σε αυτή τη μάχη. Παρακινούνται να ξεκινήσουν έναν ανίερο πόλεμο εναντίον της άγιας πόλης, με την προοπτική να αποκτήσουν κάποιο όφελος πολεμώντας εναντίον των αγίων. Ο Σατανάς αναμφίβολα τους πείθει ότι μπορούν να νικήσουν τους αγίους, να τους εκδιώξουν από την πόλη τους και να εξακολουθήσουν να κατέχουν τη γη. Αλλά κατεβαίνει φωτιά από τον Θεό, από τον ουρανό και τους κατατρώει. Η λέξη που αποδίδεται εδώ ως "*κατέφαγε*", παραδέχεται ο καθηγητής Στιούαρτ, είναι

«έντονη» και σημαίνει «κατατρώγω, καταβροχθίζω, έτσι ώστε να υποδηλώνει απόλυτη εξάλειψη», (Hudson's Christ our Life, σελ. 146). Αυτή είναι η εποχή της απώλειας των ασεβών, — η εποχή που τα στοιχεία καθώς θα καίγονται θα διαλυθούν, και η γη, και τα έργα που βρίσκονται σ' αυτή θα κατακαούν, Β΄ Πέτρου 3:7,10. Υπό το φως αυτών των γραφών, μπορούμε να δούμε τον τρόπο με τον οποίο οι ασεβείς θα λάβουν την ανταμοιβή τους πάνω στη γη, (Παροιμίες 11:31). Μπορούμε επίσης να δούμε ότι αυτή η ανταμοιβή δεν είναι η αιώνια ζωή μέσα στη δυστυχία, αλλά μια «απόλυτη εξάλειψη», μια ολοκληρωτική απώλεια.

Οι ασεβείς ποτέ δεν πατούν στη νέα γη. — Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθούν δύο θεωρίες. Η πρώτη είναι ότι η γη ανανεώνεται κατά τη δευτέρα παρουσία του Χριστού και αποτελεί την κατοικία των αγίων κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών. Η άλλη είναι ότι όταν ο Χριστός εμφανιστεί για δεύτερη φορά, εγκαθιδρύει το βασίλειό Του στην Παλαιστίνη και εκτελεί, σε συνεργασία με τους αγίους του, ένα έργο κατάκτησης των εθνών που έχουν απομείνει στη γη κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών και τα υποτάσσει κάτω από τον εαυτό του.

Μία από τις πολλές αντιρρήσεις στην πρώτη θεωρία είναι ότι κάνει τους ασεβείς, κατά την ανάσταση τους, να ανεβαίνουν, με τον Διάβολο επικεφαλής τους, και να πατούν με τα ανίερα πόδια τους πάνω στην καθαρισμένη και άγια γη, και οι άγιοι, που την κατείχαν για χίλια χρόνια, είναι υποχρεωμένοι να παραδώσουν τη γη και να καταφύγουν στην πόλη. Δεν μπορούμε να πιστέψουμε ότι η κληρονομιά των αγίων θα μπορούσε ποτέ ν' αμαυρωθεί ποτέ έτσι, ή ότι οι όμορφες πεδιάδες της γης που αναδημιουργήθηκαν θα λερωθούν ξανά από το μολυσματικό πάτημα των αναστημένων ασεβών· γιατί εκτός από το ότι προσβάλλει όλες τις ιδέες περί ευπρέπειας, δεν υπάρχει κανένα απόσπασμα από τις Γραφές από το οποίο να μπορεί να εξαχθεί έστω και ένα συμπέρασμα για να την υποστηρίξει.

Όσον αφορά τη δεύτερη θεωρία, ένας από τους πολλούς παραλογισμούς της είναι ότι παρά το γεγονός ότι ο Χριστός και οι άγιοι του έχουν κατακτήσει τη γη κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών, στο τέλος αυτής της περιόδου οι ασεβείς παίρνουν τα πάνω τους, ο Χριστός και οι άγιοι χάνουν την επικράτειά τους, το έργο χιλίων ετών ακυρώνεται και αναγκάζονται να καταφύγουν άδοξα στην πόλη για καταφύγιο, αφήνοντας τη γη στην αδιαμφισβήτητη κυριαρχία των εχθρών τους. Όσοι το επιθυμούν, μπορεί να σπαταλήσουν τον κόπο τους προσπαθώντας να εναρμονίσουν τις ασυνέπειες και τους παραλογισμούς τέτοιων θεωριών ή μπορεί να προσπαθήσουν να αντλήσουν παρηγοριά από την αμφίβολη προοπτική τους. Εμείς προτιμούμε να απασχοληθούμε καλύτερα και να έχουμε μια φωτεινότερη ελπίδα.

Χίλια χρόνια στον ουρανό. — Σε αντίθεση με αυτές τις θεωρίες, υπάρχει μια όμορφη αρμονία στην άποψη που παρουσιάζεται εδώ, ότι δηλαδή, οι άγιοι είναι με τον Χριστό στον ουρανό κατά τη διάρκεια των χιλίων ετών ενώ η γη είναι έρημη, ότι οι άγιοι και η πόλη κατεβαίνουν, και οι ασεβείς νεκροί ανασταίνονται και έρχονται εναντίον της, ότι οι τελευταίοι λαμβάνουν εκεί την ποινή τους, και ότι μέσα από την καθαρτήρια φωτιά που θα τους απωλέσει θα προέλθουν οι νέοι ουρανοί και η νέα γη, για να είναι η κατοικία των δικαίων στους αιώνες των αιώνων.

Τα υποκείμενα του βασανισμού. — Κάποιοι υποστηρίζουν, με βάση το εδάφιο 10, ότι μόνο ο Διάβολος θα βασανίζεται μέρα και νύχτα, αλλά η μαρτυρία αυτού του εδαφίου

είναι πιο εκτεταμένη από αυτό. Το ρήμα "*βασανίζονται*" είναι στον πληθυντικό και περιλαμβάνει το θηρίο και τον ψευδοπροφήτη. Αν αναφερόταν μόνο στον Διάβολο θα έπρεπε να ήταν στον ενικό αριθμό. Παρατηρούμε ότι στην φράση, "*όπου είναι το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης*", προστέθηκε η λέξη "*είναι*", η οποία δεν υπάρχει στο αρχαίο κείμενο. Θα ήταν πιο σωστό να είχε προστεθεί η φράση «είχαν ριχτεί», ώστε να συμφωνεί με ό,τι ειπώθηκε για τον Διάβολο λίγο πριν. Η πρόταση θα έπρεπε τότε να είναι: «Και ο διάβολος, που τους πλανούσε, ρίχτηκε στη λίμνη με τη φωτιά και το θειάφι, όπου το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης είχαν ριχτεί». Το θηρίο και ο ψευδοπροφήτης ρίχτηκαν εκεί και εξαλείφθηκαν στην αρχή των χιλίων ετών, Αποκάλυψη 19:20. Τα άτομα από τα οποία αποτελούνταν τότε αυτές οι οργανώσεις, σηκώνονται τώρα στη δεύτερη ανάσταση, κάτω από τα ονόματα Γωγ και Μαγώγ και μια παρόμοια και τελική καταστροφή επέρχεται και σ' αυτούς.

Η λίμνη της φωτιάς. — Κάποιος αναγνώστης μπορεί να θελήσει να ζητήσει έναν ορισμό για τη λίμνη της φωτιάς. Ένας περιεκτικός ορισμός θα μπορούσε να είναι ότι αποτελεί το σύμβολο των μέσων που θα χρησιμοποιήσει ο Θεός για να τελειώσει τη διαμάχη Του με τους ζωντανούς ασεβείς στην αρχή των χιλίων ετών, και με όλες τις στρατιές των ασεβών στο τέλος αυτής της περιόδου. Είναι φυσικό, γι' αυτό το έργο να χρησιμοποιηθεί κυριολεκτική φωτιά σε μεγάλο βαθμό. Μπορούμε να περιγράψουμε καλύτερα τα αποτελέσματά της παρά το ίδιο το πράγμα. Κατά τη δευτέρα παρουσία του Χριστού, είναι η φλόγα φωτιάς μέσα στην οποία θα αποκαλυφθεί ο Κύριος Ιησούς, είναι το πνεύμα του στόματος Του και η επιφάνεια της παρουσίας Του με την οποία ο άνθρωπος της αμαρτίας θα απολεσθεί, είναι η φωτιά με την οποία η μεγάλη Βαβυλώνα θα κατακαεί, Αποκάλυψη 18:8. Στο τέλος των χιλίων ετών, είναι η ημέρα που θα καίει σαν κλίβανος (Μαλαχία 4:1), είναι η φλόγα που θα διαλύσει τα στοιχεία και τη γη, και θα κατακάψει τα έργα που βρίσκονται σε αυτήν, είναι η φωτιά του Τοφέθ "*ετοιμασμένη για τον βασιλιά*" (τον Διάβολο και τους αγγέλους του, Ματθαίου 25:41), ο σωρός της είναι βαθύς και πλατύς και "*η πνοή τού Κυρίου, σαν ρεύμα από θειάφι, θα την ανάψει*", Ησαΐα 30:33. Είναι η φωτιά που κατεβαίνει από τον Θεό από τον ουρανό. (Ως προς τη φράση «βασανίζονται ημέρα και νύχτα, στους αιώνες των αιώνων», βλέπε κεφάλαιο 14:12.)

Εδάφιο 11. Και είδα έναν μεγάλο λευκό θρόνο, κι αυτόν που κάθεται επάνω σ' αυτόν, από το πρόσωπο του οποίου έφυγε η γη και ο ουρανός· και δεν βρέθηκε τόπος γι' αυτά· 12. και είδα τούς νεκρούς, μικρούς και μεγάλους, να στέκονται μπροστά στον Θεό, και ανοίχθηκαν τα βιβλία· και ανοίχθηκε ένα άλλο βιβλίο, που είναι τής ζωής· και κρίθηκαν οι νεκροί από τα γραμμένα μέσα στα βιβλία, σύμφωνα με τα έργα τους. 13. Και η θάλασσα έδωσε τους νεκρούς που ήσαν μέσα σ' αυτή, και ο θάνατος και ο άδης έδωσαν τους νεκρούς, που ήσαν μέσα σ' αυτούς· και κρίθηκαν κάθε ένας σύμφωνα με τα έργα τους. 14. Και ο θάνατος και ο άδης ρίχθηκαν στη λίμνη τής φωτιάς· αυτός είναι ο δεύτερος θάνατος. 15. Και όποιος δεν βρέθηκε γραμμένος στο βιβλίο τής ζωής, ρίχθηκε στη λίμνη τής φωτιάς.

Στο εδάφιο 11, ο Ιωάννης παρουσιάζει μια νέα σκηνή που αφορά την τελική καταδίκη των ασεβών. Είναι ο μεγάλος λευκός θρόνος της κρίσης, μπροστά στον οποίο συγκεντρώνονται οι ασεβείς για να λάβουν την τρομερή ποινή της καταδίκης και του

θανάτου. Μπροστά σε αυτόν τον θρόνο, οι ουρανοί και η γη έφυγαν, και δεν βρέθηκε τόπος γι' αυτά. Μια στιγμή σκέψης για τα γεγονότα που πρέπει να συντελεστούν τότε στη γη είναι αρκετή για να αναδείξει τη μεγάλη δύναμη αυτής της διατύπωσης. Η σκηνή αυτή είναι η ημέρα της φωτιάς που περιγράφει ο Πέτρος, η ημέρα "*της απώλειας των ασεβών ανθρώπων*", κατά την οποία ακόμη και τα "*στοιχεία*" θα διαλυθούν από την έντονη θερμότητα, Β΄ Πέτρου 3:7-13. Η πόλη βρίσκεται πάνω στη γη, τα θεμέλια της φυσικά εκτείνονται κάτω από ολόκληρη την έκτασή της, έτσι ώστε να μην επηρεαστεί από τυχόν μεταβολές που μπορεί να συμβούν ή από τυχόν συνθήκες που μπορεί να υπάρχουν στη γη από κάτω της. Φωτιά κατεβαίνει από τον Θεό από τον ουρανό.

Πρώτα καίγονται τα έργα που υπάρχουν στον κόσμο, και από τα δηλητηριώδη αέρια που εκλύονται, και τις φλόγες, οι ασεβείς θανατώνονται. Αυτή είναι η φωτιά της γέεννας, η οποία περιέχει όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για να καταναλώσει εντελώς κάθε θνητό ον που βρίσκεται μέσα της (Μάρκου 9:43-48), και τότε θα εκπληρωθεί το Ησαΐα 66:24: «*Και (οι δίκαιοι) θα βγουν και θα δουν τα νεκρά σώματα των ανθρώπων, που στάθηκαν παραβάτες εναντίον μου· επειδή, το σκουλήκι τους δεν θα τελευτήσει, και η φωτιά τους δεν θα σβήσει· και θα είναι αηδία σε κάθε σάρκα.*».

Δεύτερον, η θερμότητα αυξάνεται μέχρις ότου όλο το υλικό από το οποίο αποτελείται αυτή η υδρόγειος σφαίρα, λιώσει σαν το μετάλλευμα σε ένα καμίνι χυτηρίου, και ολόκληρη η γη γίνει μια ρευστή, πύρινη, λιωμένη μάζα. Πάνω σε αυτή την πύρινη μάζα η πόλη επιπλέει, όπως η κιβωτός του Νώε επέπλεε πάνω στα νερά του κατακλυσμού. Τότε θα εκπληρωθεί το Ησαΐα 33:14: "*Ποιος από ανάμεσά μας θα κατοικήσει μαζί με τη φωτιά που κατατρώει; Ποιος από ανάμεσά μας θα κατοικήσει μαζί με τις αιώνιες καύσεις;*" Η απάντηση, στα επόμενα εδάφια, δείχνει ότι θα είναι ο δίκαιος, και αυτή πρέπει να είναι η στιγμή που θα εκπληρωθεί.

Τρίτον, υπάρχει ένα ακόμη στάδιο που πρέπει να πραγματοποιηθεί. Είναι γνωστό ότι όταν υπάρχει επαρκής θερμότητα, οποιαδήποτε ουσία σε αυτή τη γη μπορεί να γίνει αέριο, και έτσι να γίνει αόρατη. Το ίδιο θα συμβεί και με ολόκληρη αυτή τη γη. Αν η ποσότητα θερμότητας αυξηθεί επαρκώς, δεν θα μετατρεπόταν ολόκληρη η γη σε αέριο, και θα γινόταν αόρατη, και έτσι θα φαινόταν κυριολεκτικά να φεύγει μακριά, έτσι ώστε να μην βρίσκεται τόπος γι' αυτήν; Η πόλη θα φαινόταν τότε να αιωρείται, όπως ουσιαστικά θα είναι, στο μέσο του ουρανού.

Τα στοιχεία όμως δεν καταστρέφονται. Μόνο, με αυτή τη διαδικασία, μπορούν να καθαριστούν από την τελευταία και ελάχιστη κηλίδα της αμαρτίας, και από κάθε σημάδι της κατάρας. Το παντοδύναμο πρόσταγμα εκφωνείται ξανά, "*Δέστε, κάνω καινούργια τα πάντα.. ... Πραγματοποιήθηκε.*" (Αποκάλυψη 21:5,6), και τα σωματίδια συνδυάζονται ξανά για να συνθέσουν έναν νέο κόσμο, και εκεί, κάτω από τα βλέμματα θαυμασμού όλων των λυτρωμένων και της αγγελικής στρατιάς, το έργο της δημιουργίας επαναλαμβάνεται. Στην πρώτη δημιουργία, τα αστέρια της αυγής έψαλλαν μαζί και όλοι οι γιοι του Θεού αλάλαζαν από χαρά, Ιώβ 38:7. Σε αυτή τη νέα δημιουργία, αυτό το τραγούδι και η κραυγή θα ενισχυθούν από τις χαρούμενες φωνές των λυτρωμένων. Έτσι, αυτή η γη, που λόγω της αμαρτίας αποσπάστηκε για ένα διάστημα από την τροχιά της χαράς και της ειρήνης για την οποία είχε προοριστεί, θα επανέλθει, θα ανανεωθεί, σε αρμονία με ένα πιστό σύμπαν, για να είναι η αιώνια κατοικία των σεσωσμένων.

Τα βιβλία με τα αρχεία. — Όλοι κρίνονται από τα γραμμένα στα βιβλία, από τα

οποία μαθαίνουμε το σημαντικό γεγονός ότι εκεί ψηλά φυλάσσεται ένα αρχείο όλων των έργων μας. Οι άγγελοι - γραμματείς φτιάχνουν ένα πιστό και αλάνθαστο αρχείο για μας. Οι ασεβείς δεν μπορούν να κρύψουν από αυτούς καμία από τις σκοτεινές τους πράξεις. Δεν μπορούν να τους δωροδοκήσουν ώστε να παραλείψουν από το αρχείο τους καμία από τις παράνομες πράξεις τους. Πρέπει να τις ξαναδούν όλες ξανά και να κριθούν ανάλογα.

Η εκτέλεση της καταδίκης. — Πρέπει να τιμωρηθούν σύμφωνα με τα έργα τους. Οι Γραφές δηλώνουν ότι θα ανταμειφθούν σύμφωνα με τις πράξεις τους. Υπάρχουν, λοιπόν, βαθμοί στην τιμωρία των ασεβών, και μπορεί να αναρωτηθεί κανείς πώς αυτό μπορεί να εναρμονιστεί με την άποψη ότι η τιμωρία για την αμαρτία είναι ο θάνατος και έρχεται σε όλους με τον ίδιο τρόπο. Ας ρωτήσουμε εκείνους τους πιστούς που πιστεύουν στα αιώνια βάσανα πώς θα έχουν βαθμούς τιμωρίας στη θεωρία τους. Μας λένε ότι η ένταση του πόνου που θα υποστούν θα είναι σε κάθε περίπτωση ανάλογη με την ενοχή του πάσχοντος. Πώς όμως γίνεται αυτό; Δεν είναι οι φλόγες της κόλασης εξίσου ισχυρές σε όλα τα μέρη; και δεν θα επηρεάσουν εξίσου όλες τις άυλες ψυχές που ρίχνονται εκεί; Ο Θεός μπορεί να παρέμβει, απαντούν, για να παράγει το επιθυμητό αποτέλεσμα. Πολύ καλά, τότε, απαντάμε, δεν μπορεί τότε επίσης να παρέμβει, εάν είναι απαραίτητο, και να κλιμακώσει τον πόνο που θα συνοδεύει την επιβολή του θανάτου στον αμαρτωλό ως την κορύφωση της τιμωρίας του; Έτσι, λοιπόν, η άποψή μας είναι ίδια με την κοινή, ως προς το σημείο αυτό, ενώ έχει μεγάλα πλεονεκτήματα έναντι αυτής ως προς τα άλλα σημεία, γιατί ενώ η κοινή άποψη πρέπει να αναζητήσει βαθμούς τιμωρίας ως προς την ένταση του πόνου και μόνο, με τη διάρκεια σε όλες τις περιπτώσεις να είναι η ίδια, με τη δική μας άποψη μπορεί να υπάρχει κλιμάκωση όχι μόνο ως προς τον πόνο αλλά και ως προς τη διάρκεια, αφού κάποιοι μπορεί να χαθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα ενώ τα κουραστικά βάσανα κάποιων άλλων να παραταθούν. Ωστόσο, κατανοούμε ότι ο σωματικός πόνος θα είναι απλώς μια ασήμαντη λεπτομέρεια σε σύγκριση με την ψυχική αγωνία, αυτή την έντονη αγωνία που θα βασανίζει τις ψυχές τους καθώς θα βλέπουν την ασύγκριτη απώλειά τους, ο καθένας ανάλογα με την ικανότητά του να εκτιμά. Ο νέος που δεν μπόρεσε να φτάσει στα χρόνια της ενηλικίωσης, όντας λιγότερο ικανός να κατανοήσει την κατάστασή του και την απώλειά του, θα το νιώσει φυσικά λιγότερο ενώ αυτός που έφτασε σε μεγαλύτερη ηλικία θα είναι περισσότερο ικανός και κατά συνέπεια θα έχει μεγαλύτερη εμπειρία στην αμαρτία, επομένως το βάρος της μοίρας του θα είναι αναλογικά μεγαλύτερο. Ο άνθρωπος με εξαιρετική νοημοσύνη και σχεδόν απεριόριστη κατανόηση, — ο οποίος ως εκ τούτου είχε ακόμα μεγαλύτερη ικανότητα να κάνει το κακό, και έτσι ήταν πιο ένοχος αφού αφιέρωσε τις δυνάμεις του στην υπηρεσία αυτού του κακού, — όντας σε θέση να κατανοήσει πλήρως την κατάστασή του, να κατανοήσει τη μοίρα του και να συνειδητοποιήσει την απώλειά του, θα υποφέρει πιο έντονα από οποιονδήποτε άλλον. Το σίδερο θα εισχωρήσει στην ψυχή του, πραγματικά, αφόρητα βαθιά. Κατ' αυτόν τον τρόπο, σύμφωνα με μια γενικά αναγνωρισμένη αλήθεια για το πώς σκέφτονται και αισθάνονται οι άνθρωποι, [αφού η επίγνωση μεγεθύνει τον πόνο] το βάσανο κάθε ανθρώπου είναι ακριβώς ανάλογο με το μέγεθος της ενοχής του.

Το ότι λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του βασάνου που πρέπει να υπομείνει ο καθένας ως μέρος της τιμωρίας των εγκλημάτων του, είναι φανερό από το Ρωμαίους 2:6-10. Ο Παύλος, μιλώντας εδώ για τη μελλοντική «κρίση του Θεού», λέει: —

"*ο οποίος θα αποδώσει σε κάθε έναν σύμφωνα με τα έργα του· σ' εκείνους μεν που,*

με υπομονή αγαθού έργου, ζητούν δόξα και τιμή και αφθαρσία, αιώνια ζωή· στους δε φιλόνικους, και οι οποίοι απειθούν μεν στην αλήθεια, όμως πείθονται στην αδικία, θα είναι θυμός και οργή, θλίψη και στενοχώρια σε κάθε ψυχή ανθρώπου που εργάζεται το κακό, και Ιουδαίου, πρώτα, και Έλληνα·".

Το βιβλίο της ζωής. — Γιατί κατά τη συγκεκριμένη περίσταση, μπορεί να ρωτήσει κανείς, γίνεται αναφορά στο βιβλίο της ζωής, όταν όλοι όσοι παίρνουν μέρος στη δεύτερη ανάσταση, μετά την οποία βρίσκεται αυτή η σκηνή, έχουν ήδη καταδικασθεί από πριν να λάβουν τον δεύτερο θάνατο; Ένας προφανής λόγος, τουλάχιστον, είναι, ώστε να φανεί ότι κανένα από τα ονόματα όλου του πλήθους που πεθαίνουν με τον δεύτερο θάνατο δεν βρίσκεται στο βιβλίο της ζωής, και οι λόγοι για τους οποίους δεν είναι εκεί, και αν τα ονόματα ήταν ποτέ εκεί, για ποιους λόγους δεν διατηρήθηκαν, ώστε όλα τα νοήμονα όντα του σύμπαντος να δουν ότι ο Θεός ενεργεί με αυστηρή δικαιοσύνη και αμεροληψία.

"*Και ο θάνατος και ο άδης ρίχθηκαν στη λίμνη τής φωτιάς· αυτός είναι ο δεύτερος θάνατος*". Αυτό είναι το τελικό επίγραμμα του τάφου όλων των δυνάμεων που επαναστάτησαν, από την πρώτη μέχρι την τελευταία, και αντιτάχθηκαν στο θέλημα και το έργο του Κυρίου του Παντοκράτορα. Ο Σατανάς ήταν αυτός που ξεκίνησε και οδήγησε αυτό το άνομο έργο. Μαζί του, στα ψεύδη του και στο δολοφονικό του έργο, ενώθηκε ένα μέρος των αγγέλων του ουρανού, και η αιώνια φωτιά ετοιμάστηκε για αυτόν και τους αγγέλους του, Ματθαίου 25:41. Ο μόνος λόγος που οι άνθρωποι εμπλέκονται σε αυτό είναι επειδή ενώθηκαν μαζί του στην επανάσταση. Εδώ όμως η διαμάχη τελειώνει. Η φωτιά είναι αιώνια γι' αυτούς επειδή δεν επιτρέπει καμία διαφυγή. Η τιμωρία τους είναι ο δεύτερος θάνατος, και είναι "*αιώνια κόλαση*" [αιώνια τιμωρία] (Ματθαίου 25:46) επειδή δεν μπορεί να υπάρξει απελευθέρωση από την τρομερή αγκαλιά του. "*Ο μισθός της αμαρτίας είναι θάνατος*".

"*Και όποιος δεν βρέθηκε γραμμένος στο βιβλίο της ζωής ρίχθηκε στη λίμνη της φωτιάς*". Αναγνώστη, είναι το όνομά σου γραμμένο στο βιβλίο της ζωής; Καταβάλλεις κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να ξεφύγεις από την τρομερή καταστροφή που περιμένει τους ασεβείς; Να μην ησυχάσεις μέχρι να έχεις λόγους για να πιστεύεις ότι το όνομά σου είναι καταχωρημένο στον κατάλογο εκείνων που θα μοιραστούν στο τέλος τις ευλογίες της αιώνιας ζωής.

Κεφάλαιο 21 – Η Νέα Ιερουσαλήμ

Ο νέος ουρανός και η νέα γη — Η αγία πόλη — Οι θαυμαστές διαστάσεις της — Πολύτιμοι λίθοι — Το ουράνιο τόξο στα θεμέλια της — Δεν υπάρχει πλέον ανάγκη για τον ήλιο.

ΤΟ κύριο θέμα αυτού του κεφαλαίου, η περιγραφή του οποίου ξεκινά από το εδάφιο 2, είναι η Νέα Ιερουσαλήμ, αλλά πριν από αυτό, ο Ιωάννης μας λέει για το πώς ο ουρανός και η γη και η θάλασσα που υπάρχουν τώρα πρόκειται να διαλυθούν: —

Εδάφιο 1. Και είδα έναν καινούργιο ουρανό και μια καινούργια γη· επειδή, ο πρώτος ουρανός και η πρώτη γη παρήλθε· και η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον.

Καινούργιος *ουρανός και καινούργια γη.* — Με τον πρώτο ουρανό και την πρώτη γη, ο Ιωάννης αναμφισβήτητα εννοεί τον παρόντα ουρανό και γη, "*οι δε σημερινοί ουρανοί και η γη*", Β΄ Πέτρου 3:7. Κάποιοι έχουν υποθέσει ότι όταν η Βίβλος μιλάει για τον τρίτο ουρανό, στον οποίο βρίσκεται ο παράδεισος και το δέντρο της ζωής (Β΄ Κορινθίους 12:2, Αποκάλυψη 2:7), αναφέρεται σε έναν ουρανό που πρόκειται να υπάρξει στο μέλλον, και ότι αυτό δεν αποδεικνύει ότι υπάρχει ένας παράδεισος και ένα δέντρο της ζωής κυριολεκτικά στον ουρανό στον τωρινό καιρό. Βασίζουν την άποψή τους στο γεγονός ότι ο Πέτρος μιλάει για τρεις ουρανούς και γαίες στη Β΄ Πέτρου κεφ.3, — (1) αυτούς πριν από τον κατακλυσμό, (2) αυτούς που υπάρχουν τώρα και (3) αυτούς που πρόκειται να έρθουν. Αλλά αυτή η θεωρία ανατρέπεται εντελώς από το πρώτο εδάφιο της Αποκάλυψης 21, διότι ο Ιωάννης εδώ υπολογίζει μόνο δύο ουρανούς και γαίες. Αυτοί που υπάρχουν τώρα τους ονομάζει πρώτους, έτσι ώστε ο μελλοντικός νέος ουρανός, σύμφωνα με αυτή την εκτίμηση, να είναι ο δεύτερος και όχι ο τρίτος, όπως τους υπολογίζει ο Πέτρος. Επομένως, είναι βέβαιο ότι ο Πέτρος δεν είχε σκοπό να καθιερώσει μια αριθμητική σειρά, σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε να μιλάμε για το ένα ως το πρώτο, το άλλο ως το δεύτερο και το τελευταίο ως το τρίτο. Ο σκοπός της συλλογιστικής του ήταν απλώς να δείξει ότι όπως ένας κυριολεκτικός ουρανός και γη διαδέχτηκαν την καταστροφή της γης μετά τον κατακλυσμό, έτσι θα προκύψει ένας κυριολεκτικός ουρανός και γη από την ανακαίνιση της παρούσας κατάστασης με φωτιά. Δεν υπάρχει, επομένως, απόδειξη ότι η Βίβλος, όταν μιλάει για τον τρίτο ουρανό, αναφέρεται απλώς στην τρίτη διαδοχική φάση του παρόντος ουρανού και γης, γιατί τότε όλοι οι συγγραφείς της Βίβλου θα είχαν ομόφωνα υιοθετήσει αυτή τη συλλογιστική. Έτσι, τα επιχειρήματα εκείνων που προσπαθούν να διαψεύσουν την ιδέα της ύπαρξης ενός κυριολεκτικού παραδείσου και δέντρου της ζωής που υπάρχει σήμερα, καταρρέουν. Η Βίβλος είναι βέβαιο ότι αναγνωρίζει τρεις ουρανούς που συνυπάρχουν στην παρούσα σύσταση των πραγμάτων, δηλαδή, τον πρώτο, τον ουρανό της ατμόσφαιρας, στον οποίο κατοικούν τα πουλιά του ουρανού, τον δεύτερο, τον πλανητικό ουρανό, την περιοχή του ήλιου, της σελήνης και των αστεριών, και τον τρίτο, ψηλά, πάνω από όλα τα άλλα, εκεί όπου βρίσκεται ο παράδεισος και το δέντρο της ζωής (Αποκάλυψη 2:7), όπου ο Θεός έχει την κατοικία Του και τον θρόνο Του (Αποκάλυψη 22:1,2), στον οποίο ο Παύλος αρπάχτηκε μέσα σε ουράνιο όραμα (Β΄ Κορινθίους 12:2),

στον οποίο ο Χριστός αναλήφθηκε όταν αναχώρησε από τη γη (Αποκάλυψη 12:5), όπου τώρα, ως ιερέας-βασιλιάς, κάθεται στο θρόνο με τον Πατέρα Του (Ζαχαρία 6:13), εκεί όπου στέκεται η ένδοξη πόλη, η οποία περιμένει τους αγίους όταν εκείνοι αναστηθούν στη ζωή, Αποκάλυψη 21:2. Ευλογημένος ο Θεός που από εκείνη τη φωτεινή γη μας έδωσε αποκαλυφθείσα γνώση σε αυτόν τον μακρινό κόσμο μας! και ευχαριστία στο άγιο όνομά Του που έχει ανοιχτεί ένας δρόμος μέσα από τα σκοτεινά μέρη της γης, που οδηγεί σαν ένα ευθύ και λαμπερό μονοπάτι φωτός προς εκείνες τις ευλογημένες κατοικίες!

Η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον. — Επειδή ο Ιωάννης λέει, "*και η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον*", μερικές φορές τίθεται το ερώτημα, «Δεν θα υπάρχει, λοιπόν, θάλασσα στη νέα γη;» Δεν προκύπτει με βεβαιότητα από αυτό το κείμενο ότι δεν θα υπάρξει θάλασσα, διότι ο Ιωάννης μιλάει μόνο για τον παρόντα ουρανό, γη και θάλασσα. Το εδάφιο αναφέρει τα εξής: "*επειδή, ο πρώτος ουρανός και η πρώτη γη παρήλθε· και η θάλασσα δεν υπάρχει πλέον (οὐκ ἔστιν ἔτι).*" δηλαδή, η παλιά θάλασσα δεν υφίσταται πλέον, ούτε ο παλιός ουρανός, ούτε η παλιά γη. Είναι πιθανόν όμως να υπάρξει μια νέα θάλασσα όπως θα υπάρξει μια νέα γη.

Σε αυτό το απόσπασμα ο Δρ. Clarke λέει: «Η θάλασσα δεν υφίστατο πλέον όπως και ο πρώτος ουρανός και η γη. Όλα έγιναν νέα και πιθανώς η νέα θάλασσα κατέχει διαφορετική θέση και έχει διαφορετική κατανομή από αυτήν της παλιάς θάλασσας».

Ο ποταμός της ζωής, για τον οποίο διαβάζουμε στο επόμενο κεφάλαιο, ότι πηγάζει από τον θρόνο του Θεού και ρέει μέσα από τον πλατύ δρόμο της πόλης, πρέπει να βρει κάποιο μέρος για να εκβάλλει τα νερά του, και τι μπορεί να είναι αυτό παρά η θάλασσα της νέας γης; Το ότι θα υπάρχει θάλασσα, ή θάλασσες, στη νέα γη, μπορεί να συναχθεί και από την προφητεία που μιλάει για τη μελλοντική βασιλεία του Χριστού ως εξής: "*και η εξουσία του θα είναι από τη μία θάλασσα μέχρι την άλλη θάλασσα, και από τον ποταμό μέχρι τα πέρατα της γης.*", Ζαχαρία 9:10. Δεν είναι αναμενόμενο όμως τα τρία τέταρτα της γης να είναι τότε, όπως τώρα, χαμένα κάτω από τη θάλασσα. Ο νέος κόσμος θα έχει όλα όσα θα συμβάλουν στη χρησιμότητα και την ομορφιά του.

Εδάφιο 2. Και εγώ ο Ιωάννης είδα την άγια πόλη, την καινούργια Ιερουσαλήμ, που κατέβαινε από τον Θεό, από τον ουρανό, ετοιμασμένη σαν νύφη στολισμένη για τον άνδρα της. 3. Και άκουσα μια δυνατή φωνή από τον ουρανό, που έλεγε: Δέστε, η σκηνή τού Θεού μαζί με τους ανθρώπους, και θα σκηνώσει μαζί τους, κι αυτοί θα είναι λαοί του, κι αυτός ο Θεός θα είναι μαζί τους Θεός τους. 4. Και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους, και ο θάνατος δεν θα υπάρχει πλέον· ούτε πένθος ούτε κραυγή ούτε πόνος δεν θα υπάρχουν πλέον· επειδή, τα πρώτα παρήλθαν.

Το σπίτι του Πατέρα. — Όταν ο Ιωάννης βλέπει την άγια πόλη να κατεβαίνει από τον Θεό από τον ουρανό, ακούει μια φωνή, που λέει: "*Δέστε, η σκηνή τού Θεού μαζί με τους ανθρώπους, και θα σκηνώσει μαζί τους*". Όπως είναι φυσικό, το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η σκηνή που αναφέρεται εδώ είναι η πόλη. Αυτή η ίδια πόλη ονομάζεται στο Ιωάννη 14:2, το σπίτι του Πατέρα, στο οποίο υπάρχουν πολλά οικήματα. Αν προκύψει κάποια αντίρρηση από κάποιον ότι αυτή είναι μια πολύ μόνιμη κατασκευή για να ονομαστεί σκηνή, απαντάμε ότι η λέξη "*σκηνή*" μερικές φορές έχει τη σημασία ενός

μόνιμου τόπου κατοικίας. Ο μέγας Θεός θα εγκατασταθεί σε αυτή τη γη, αλλά με αυτό δεν υποθέτουμε ότι ο Θεός θα περιοριστεί σε αυτόν ή σε οποιονδήποτε άλλο από τους κόσμους της δημιουργίας Του. Ο Θεός θα έχει εδώ έναν θρόνο, και η γη θα απολαμβάνει τόσο πολύ την παρουσία Του που μπορεί να ειπωθεί ότι θα κατοικεί ανάμεσα στους ανθρώπους. Γιατί θα μπορούσε κάτι τέτοιο να θεωρηθεί παράξενο; Ο μονογενής Υιός του Θεού θα είναι εδώ ως κυβερνήτης της ιδιαίτερης βασιλείας Του. Η άγια πόλη, η οποία ονομάζεται το σπίτι του Πατέρα, και το οποίο είναι φυσικό να υποθέσουμε ότι θα είναι το πιο όμορφο και ένδοξο αντικείμενο στο σύμπαν, θα είναι εδώ, και οι ουράνιες στρατιές ενδιαφέρονται για αυτόν τον κόσμο πιθανώς περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον. Ναι, συλλογιζόμενοι μία από τις παραβολές του Σωτήρα, θα υπάρχει περισσότερη χαρά στον ουρανό για έναν κόσμο που λυτρώθηκε παρά για ενενήντα εννέα που δεν χρειάστηκαν λύτρωση.

Δεν θα υπάρχει καμία αιτία για δάκρυα. — Και ο Θεός θα εξαλείψει κάθε δάκρυ από τα μάτια τους. Δεν σκουπίζει κυριολεκτικά τα δάκρυα από τα μάτια του λαού Του, γιατί δεν θα υπάρχουν δάκρυα σε αυτή τη βασιλεία για να σκουπιστούν κατ' αυτόν τον τρόπο, αλλά σκουπίζει τα δάκρυα υπό την έννοια ότι αφαιρεί όλες τις αιτίες των δακρύων.

Εδάφιο 5. Κι αυτός που κάθεται επάνω στον θρόνο είπε: Δέστε, κάνω καινούργια τα πάντα. Και μου λέει: Γράψε· επειδή, αυτά τα λόγια είναι αληθινά και πιστά. 6. Και μου είπε: Πραγματοποιήθηκε· εγώ είμαι το Α και το Ω, η αρχή και το τέλος. Εγώ θα δώσω σ' αυτόν που διψάει από την πηγή τού νερού τής ζωής δωρεάν.

Η καινούργια δημιουργία. — Αυτός που κάθεται στον θρόνο είναι το ίδιο ον που αναφέρεται στα εδάφια 11,12 του προηγούμενου κεφαλαίου. Λέγει, "*κάνω καινούργια τα πάντα*". Δεν λέγει, κάνω καινούργια πράγματα. Η γη δεν καταστρέφεται, δεν αφανίζεται και δεν δημιουργείται μια νέα, αλλά όλα ξαναγίνονται καινούργια. Ας χαρούμε που αυτά τα λόγια είναι αληθινά και πιστά. Όταν ολοκληρωθεί αυτό το έργο, όλα θα είναι έτοιμα για την εκφώνηση αυτής της υπέροχης πρότασης, "*Πραγματοποιήθηκε*". Η σκοτεινή σκιά της αμαρτίας θα έχει τότε εξαφανιστεί για πάντα από το σύμπαν. Οι ασεβείς, ρίζα και κλαδιά (Μαλαχία 4:1), θα έχουν εξαλειφθεί από τη γη των ζωντανών ανθρώπων, και από έναν λυτρωμένο κόσμο και ένα καθαρό σύμπαν θα υψώνεται ο παγκόσμιος ύμνος αίνου και ευχαριστίας (Αποκάλυψη 5:13) προς έναν Θεό που τηρεί τη διαθήκη Του.

Εδάφιο 7. Αυτός που νικάει θα κληρονομήσει τα πάντα, και θα είμαι σ' αυτόν Θεός, κι αυτός θα είναι σε μένα γιος. 8. Ενώ οι δειλοί και άπιστοι και μολυσμένοι με βδελύγματα και φονιάδες και πόρνοι και μάγοι και ειδωλολάτρες, και όλοι οι ψεύτες, θα έχουν τη μερίδα τους μέσα στη λίμνη που καίγεται με φωτιά και θειάφι· αυτός είναι ο δεύτερος θάνατος.

Η μεγάλη κληρονομιά. — Οι νικητές είναι το σπέρμα του Αβραάμ και κληρονόμοι σύμφωνα με την υπόσχεση, Γαλάτες 3:29. Αντικείμενο της υπόσχεσης είναι ο κόσμος (Ρωμαίους 4:13), και οι άγιοι θα κατοικήσουν στη νέα γη, όχι ως δούλοι ή ξένοι, αλλά ως νόμιμοι κληρονόμοι της ουράνιας περιουσίας και ιδιοκτήτες της γης.

Η *δειλία που θα φέρει βασανισμό.* — Οι δειλοί και άπιστοι θα έχουν τη μερίδα τους μέσα στη λίμνη που καίγεται με φωτιά και θειάφι. Η λέξη "*δειλοί*" έχει προκαλέσει

προβλήματα σε μερικούς ευσυνείδητους που είχαν κάποιους φόβους λίγο πολύ σε όλη τους τη χριστιανική πορεία. Θα ήταν ίσως καλό, επομένως, να αναρωτηθούμε τι είδους φόβος εννοείται εδώ. Δεν πρόκειται για φόβο για τη δική μας αδυναμία ή για τη δύναμη του πειραστή, δεν είναι φόβος αν αμαρτήσουμε, ή αν πέσουμε στο δρόμο, ή αν τελικά αποτύχουμε. Ένας τέτοιος φόβος θα είναι πολύ πιθανό να μας οδηγήσει στον Κύριο. Είναι ένας φόβος που συνδέεται με την απιστία. Ένας φόβος για τον χλευασμό και την αντίθεση του κόσμου, ένας φόβος να εμπιστευτούμε τον Θεό και να τολμήσουμε να ακολουθήσουμε τις υποσχέσεις Του, ένας φόβος ότι δεν θα εκπληρώσει αυτά που έχει δηλώσει και ότι κατά συνέπεια θα μείνουμε ντροπιασμένοι και θα χάσουμε επειδή πιστεύουμε σε Αυτόν. Το να τρέφει κανείς έναν τέτοιο φόβο δείχνει ότι με μισή καρδιά βρίσκεται στην υπηρεσία Του. Αυτό είναι κάτι πολύ ατιμωτικό για τον Θεό. Αυτός ακριβώς είναι ο φόβος που μας έχει δοθεί εντολή να μην έχουμε, Ησαΐα 51:7. Αυτή είναι η δειλία που καταδικάζεται εδώ και η οποία τελικά θα φέρει όλους όσους οδηγούνται από αυτήν στη λίμνη της φωτιάς, που είναι ο δεύτερος θάνατος.

Εδάφιο 9. Και ήρθε σε μένα ένας από τους επτά αγγέλους, που είχαν τις επτά φιάλες, που ήσαν γεμάτες από τις επτά τελευταίες πληγές, και μίλησε μαζί μου, λέγοντας: Έλα, θα σου δείξω τη νύφη, τη γυναίκα τού Αρνίου. 10. Και σε πνευματική έκσταση με έφερε επάνω σε ένα μεγάλο και ψηλό βουνό, και μου έδειξε τη μεγάλη πόλη, την άγια Ιερουσαλήμ, που κατέβαινε από τον ουρανό, από τον Θεό, 11. η οποία είχε τη δόξα τού Θεού· και η λαμπρότητά της ήταν όμοια με πολύτιμη πέτρα, σαν πέτρα ίασπη, που κρυσταλλίζει. 12. Και είχε μεγάλο και ψηλό τείχος· είχε και δώδεκα πυλώνες, και στους πυλώνες δώδεκα αγγέλους, κι επάνω γραμμένα ονόματα, που είναι των δώδεκα φυλών των γιων τού Ισραήλ. 13. Προς ανατολάς, πυλώνες τρεις, προς βορράν, πυλώνες τρεις, προς νότον, πυλώνες τρεις, προς δυσμάς, πυλώνες τρεις. 14. Και το τείχος τής πόλης είχε δώδεκα θεμέλια, και μέσα σ' αυτά τα ονόματα των δώδεκα αποστόλων τού Αρνίου.

Η νύφη, η γυναίκα του Αρνίου. — Με βάση αυτή τη μαρτυρία, είναι βέβαιο ότι η νύφη είναι η Νέα Ιερουσαλήμ, η γυναίκα του Αρνίου. Ο άγγελος είπε στον Ιωάννη ξεκάθαρα ότι θα του έδειχνε τη νύφη, τη γυναίκα του Αρνίου, και μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι δεν τον εξαπάτησε, αλλά εκπλήρωσε την υπόσχεσή του κατά γράμμα. Το μόνο όμως που του έδειξε ήταν η Νέα Ιερουσαλήμ. Θα ήταν περιττό να παραθέσουμε κάποια απόδειξη ότι αυτή η πόλη δεν είναι η εκκλησία, αν η δημοφιλής θεολογία δεν είχε τόσο πολύ μπερδέψει τις Γραφές ώστε να υποστηρίζει κάτι τέτοιο. Αυτή η πόλη, λοιπόν, δεν μπορεί να είναι η εκκλησία, επειδή θα ήταν παράλογο να λέμε για την εκκλησία ότι είναι τετράγωνη και ότι έχει βόρεια πλευρά, νότια πλευρά, ανατολική πλευρά και δυτική πλευρά. Θα ήταν παράλογο να λέμε για την εκκλησία ότι έχει ένα μεγάλο και ψηλό τείχος και δώδεκα πύλες, τρεις σε κάθε πλευρά προς τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα. Πράγματι, ολόκληρη η περιγραφή της πόλης που δίνεται σε αυτό το κεφάλαιο θα ήταν λίγο πολύ παράλογη αν αντιπροσώπευε την εκκλησία.

Επίσης ο Παύλος, προς τους Γαλάτες, μιλάει για την ίδια πόλη και λέει ότι είναι η *μητέρα* όλων μας, αναφερόμενος στην εκκλησία. Η εκκλησία, λοιπόν, δεν είναι η ίδια η πόλη, αλλά τα *παιδιά* αυτής της πόλης. Το εδάφιο 24 του παρόντος κεφαλαίου μιλάει για τα

Ο άγγελος δείχνει στον Ιωάννη την άγια πόλη.

έθνη όσων σώζονται, τα οποία περπατούν μέσα στο φως αυτής της πόλης. Αυτά τα έθνη, που είναι οι σεσωσμένοι και στη γη αποτελούν την εκκλησία, είναι διακριτά από την πόλη, στο φως της οποίας περπατούν. Συνεπώς, η πόλη είναι μια κυριολεκτική πόλη, χτισμένη από όλα τα πολύτιμα υλικά που περιγράφονται εδώ.

Πώς όμως μπορεί τότε αυτή η πόλη να είναι η νύφη, η γυναίκα του Αρνίου; Απάντηση: Η θεία έμπνευση έκρινε σκόπιμο να μιλήσει γι' αυτήν χρησιμοποιώντας αυτό το σύμβολο, και για κάθε πιστό στη Βίβλο, αυτό θα έπρεπε να είναι αρκετό. Το σύμβολο αυτό χρησιμοποιείται για πρώτη φορά στον Ησαΐα 54. Εκεί παρουσιάζεται η πόλη της νέας διαθήκης. Όσο η παλιά διαθήκη ήταν σε ισχύ, και η φροντίδα του Κυρίου περιοριζόταν στους Ιουδαίους και στην παλιά Ιερουσαλήμ, παρουσιάζεται ως έρημη, αλλά λέγεται γι αυτήν ότι "*τα παιδιά της ερημωμένης*" θα είναι πολύ περισσότερα από "*τα παιδιά εκείνης που έχει τον άνδρα*". Λέγεται γι αυτήν περαιτέρω: "*ο άνδρας σου είναι ο Ποιητής σου*"· και η τελική υπόσχεση του Κυρίου σε αυτή την πόλη περιέχει μια πολύ παρόμοια περιγραφή με αυτήν που βλέπουμε εδώ στην Αποκάλυψη· δηλαδή, "*θα στρώσω τις πέτρες σου από πορφυρένια μάρμαρα, και θα βάλω τα θεμέλιά σου από σάπφειρους. Και θα κάνω τις επάλξεις σου από αχάτη, και τις πύλες σου από άνθρακες, και ολόκληρο τον περίβολό σου από εκλεκτές πέτρες. Μάλιστα, όλοι οι γιοι σου θα είναι διδακτοί από τον Κύριο* ". Αυτήν την υπόσχεση αναφέρει ο Παύλος, την οποία σχολιάζει στην Επιστολή του προς Γαλάτες, όταν λέει: "*η άνω Ιερουσαλήμ είναι ελεύθερη, η οποία είναι μητέρα όλων μας*" (Γαλάτες 4:26)· διότι παραθέτει, στο επόμενο εδάφιο, αυτήν ακριβώς την προφητεία από το βιβλίο του Ησαΐα για να υποστηρίξει αυτή τη δήλωση. Εδώ, λοιπόν, ο Παύλος κάνει μια θεόπνευστη χρήση της προφητείας του Ησαΐα που δεν μπορεί να είναι εσφαλμένη, και με αυτή δείχνει ότι κάτω από την εικόνα μιας «γυναίκας», μιας «συζύγου» της οποίας τα "*παιδιά*" επρόκειτο να πολλαπλασιαστούν, ο Κύριος μέσω του προφήτη μιλά για τη Νέα Ιερουσαλήμ, την πόλη που είναι άνω, σε αντίθεση με την επίγεια Ιερουσαλήμ στη γη της Παλαιστίνης· και για αυτήν την πόλη ο Κύριος αυτοαποκαλείται "άνδρας σου" - σύζυγος. Επιπλέον, για τα θέματα αυτά, έχουμε τη επιβεβαιωτική μαρτυρία του εικοστού πρώτου κεφαλαίου της Αποκάλυψης.

Με αυτή την ερμηνεία, όλα εναρμονίζονται. Ο Χριστός ονομάζεται Πατέρας του λαού Του (Ησαΐα 9:6). Η άνω Ιερουσαλήμ ονομάζεται μητέρα μας, και εμείς ονομαζόμαστε παιδιά· και, χρησιμοποιώντας την εικόνα ενός γάμου, ο Χριστός παρουσιάζεται ως ο Νυμφίος, η πόλη ως η νύφη, και εμείς, η εκκλησία, ως οι καλεσμένοι. Δεν υπάρχει σύγχυση των μερών εδώ. Η δημοφιλής όμως άποψη, που κάνει την πόλη εκκλησία, και την εκκλησία νύφη, δημιουργεί αδικαιολόγητη σύγχυση καθώς η εκκλησία γίνεται ταυτόχρονα και μητέρα και παιδιά, και νύφη και καλεσμένοι.

Η άποψη ότι ο γάμος του Αρνίου είναι η ενθρόνιση του Χριστού ως Βασιλιάς στο θρόνο του Δαβίδ, και ότι οι παραβολές του Ματθαίου 22:1-14, 25:1-13, Λουκά 12:35-37, 19:12,13, κλπ., απεικονίζουν αυτό το γεγονός, επιβεβαιώνεται περαιτέρω από ένα γνωστό και αρχαίο έθιμο. Λέγεται ότι όταν ένα άτομο ξεκινούσε τη θητεία του ως άρχοντας του λαού και αναλάμβανε τη εξουσία, αυτό ονομαζόταν γάμος, και το συνηθισμένο συνοδευτικό γεύμα ονομαζόταν γαμήλιο δείπνο. Ο Δρ. Clarke, στη σημείωσή του για το Ματθαίου 22:2, μιλάει γι' αυτό ως εξής: —

«"*έκανε γάμους στον γιο του*" Με τη λέξη γάμους εννοείται πιο σωστά ένα γαμήλιο συμπόσιο, ή μια γιορτή ενθρόνισης, όταν ο γιος του ανέλαβε την διακυβέρνηση, και έτσι

αυτός και οι νέοι του υπήκοοι παντρεύτηκαν. Πολλοί επιφανείς σχολιαστές κατανοούν αυτήν την παραβολή ως ένδειξη ότι ο Πατέρας εγκαθιστά τον Υιό Του στη Μεσσιανική βασιλεία Του. (βλέπε Α' Βασιλέων 1:5-9,19,25, κλπ., όπου αναφέρεται μια τέτοια γιορτή.)»

Μια χριστιανική πόλη. — Τα ονόματα των δώδεκα αποστόλων στα θεμέλια της πόλης, δείχνουν ότι είναι χριστιανική και όχι εβραϊκή πόλη, ενώ τα ονόματα των δώδεκα φυλών στους πυλώνες, δείχνουν ότι όλοι οι σωσμένοι, τόσο από αυτή την οικονομία όσο και από την προηγούμενη, θεωρούνται ότι ανήκουν σε κάποια από τις δώδεκα φυλές, διότι όλοι πρέπει να εισέλθουν στην πόλη μέσω κάποιας από αυτές τις δώδεκα πύλες. Αυτό το γεγονός εξηγεί τα αποσπάσματα της Αγίας Γραφής στα οποία οι Χριστιανοί ονομάζονται Ισραήλ και προσφωνούνται ως δώδεκα φυλές, όπως στους Ρωμαίους 2:28, 29, 9:6-8, Γαλάτες 3:29, Εφεσίους 2:12,13, Ιακώβου 1:1, Αποκάλυψη 7:4.

Εδάφιο 15. Κι αυτός που μιλούσε μαζί μου είχε ένα χρυσό καλάμι, για να μετρήσει την πόλη και τους πυλώνες της και το τείχος της. 16. Και η πόλη είναι τετράγωνη, και το μάκρος της είναι τόσο όσο και το πλάτος· και μέτρησε την πόλη με το καλάμι, μέχρι 12.000 στάδια· το μάκρος και το πλάτος και το ύψος της είναι ίσα· 17. και μέτρησε το τείχος της, 144 πήχες, σύμφωνα με το μέτρο τού ανθρώπου, δηλαδή, του αγγέλου. 18. Και η εσωτερική δομή τού τείχους της ήταν ίασπης· και η πόλη ήταν από καθαρό χρυσάφι, όμοια με καθαρό γυαλί.

Οι διαστάσεις της πόλης. — Σύμφωνα με αυτή τη μαρτυρία, η πόλη είναι διατεταγμένη σε ένα τέλειο τετράγωνο, έχοντας ίσες πλευρές. Το μήκος της πόλης, δηλώνει ο Ιωάννης, ότι είναι δώδεκα χιλιάδες στάδια. Δώδεκα χιλιάδες στάδια με οκτώ στάδια ανά μίλι, δηλαδή χίλια πεντακόσια αγγλικά μίλια. Ενδεχομένως αυτό το μήκος να είναι το μήκος ολόκληρης της περιμέτρου της πόλης, και όχι της μίας μόνο πλευράς. Όπως προκύπτει από τον Kitto, αυτή ήταν η αρχαία μέθοδος μέτρησης των πόλεων. Μετρούσαν ολόκληρη την περίμετρο, και αυτό λέγεται ότι ήταν το μήκος της πόλης. Σύμφωνα με αυτόν τον κανόνα, η Νέα Ιερουσαλήμ θα έχει τριακόσια εβδομήντα πέντε μίλια στην κάθε της πλευρά [603 km]. Το μήκος, το πλάτος και το ύψος της είναι ίσα. Από αυτό το στοιχείο, έχει προκύψει το ερώτημα αν η πόλη ήταν τόσο ψηλή όσο ήταν και μακριά και πλατιά. Η λέξη στο αρχαίο κείμενο είναι ίσα (ἴσος) και από τους ορισμούς που δόθηκαν από τους Liddell και Scott, μαθαίνουμε ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να μεταδώσει την ιδέα της αναλογίας, το ύψος είναι ανάλογο με το μήκος και το πλάτος. Αυτή η ιδέα ενισχύεται από το γεγονός ότι το τείχος έχει ύψος μόνο εκατόν σαράντα τέσσερις πήχες. Λαμβάνοντας ότι ο πήχης είναι περίπου είκοσι δύο ίντσες, το μήκος που συνήθως αποδίδεται στον αρχαίο πήχη, προκύπτει ότι το ύψος του τείχους είναι μόνο διακόσια εξήντα τέσσερα πόδια [80 m]. Τώρα, αν η πόλη είναι τόσο υψηλή όσο και το μήκος και το πλάτος της, δηλαδή τριακόσια εβδομήντα πέντε μίλια, αυτό το τείχος με ύψος μικρότερο από τριακόσια πόδια θα ήταν, συγκριτικά, μια πολύ ασήμαντη υπόθεση. Πιθανώς, λοιπόν, το ύψος των κτιρίων της πόλης να είναι ανάλογο με το ύψος του τείχους, το ύψος του οποίου δίνεται σαφώς.

Τα ακόλουθα σχόλια για το εδάφιο 16, το εδάφιο που δίνει τις διαστάσεις της ουράνιας πόλης, είναι αναμφίβολα σωστά: —

«Από το παραπάνω εδάφιο έχει συναχθεί ότι η Νέα Ιερουσαλήμ θα έχει ύψος όσο και μήκος και το μήκος της θα είναι δώδεκα χιλιάδες στάδια, δηλαδή χίλια πεντακόσια

μίλια. Μας φαίνεται εντελώς περιττό να δώσουμε μια τέτοια ερμηνεία στη συγκεκριμένη διατύπωση. Η λέξη ίσα δεν σημαίνει πάντα το ίδιο ως προς τις διαστάσεις ή τη θέση. Χρησιμοποιείται συχνά με την έννοια της αναλογίας. Αν λέγαμε ότι το μήκος και το πλάτος και το ύψος της πόλης ήταν ανάλογα, δεν θα παραβιάζαμε το νόημα της γλώσσας.». Αυτήν την άποψη υιοθετεί ο Jas. Du Pui, A. M., στο Exposition of the Apocalypse. Το ακόλουθο απόσπασμα από τον Thomas Wicks, συγγραφέα του βιβλίου «Lectures on the Apocalypse», παρουσιάζει την ίδια άποψη: «Η γλώσσα, ωστόσο, μεταφέρει μια άλλη σημασία, η οποία είναι πολύ πιο φυσική. Δεν είναι ότι το μήκος, το πλάτος και το ύψος ήταν ίσα μεταξύ τους, αλλά το καθένα από αυτά είχε παντού το ίδιο μέγεθος, δηλαδή, το μήκος ήταν παντού το ίδιο, και το πλάτος παντού το ίδιο, και το ύψος το ίδιο. Ήταν τέλεια και συμμετρική σε όλες τις αναλογίες της. Αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι το τείχος είχε ύψος εκατόν σαράντα τέσσερις πήχεις, δηλαδή διακόσια δεκαέξι πόδια, που είναι ένα λογικό ύψος για έναν τοίχο, ενώ λέγεται ότι "*το μάκρος της είναι τόσο όσο και το πλάτος*"». Αυτός ο συγγραφέας υπολογίζει ότι ο πήχης είναι μόνο δεκαοκτώ ίντσες.

Η ελληνική λέξη ίσος, μεταφέρει, σύμφωνα με τον Pickering, την έννοια της αναλογίας. Ο Greenfield, ορίζοντας μία από τις συγγενείς λέξεις (ἰσότης), της δίνει την έννοια της «ίσης αναλογίας» και αναφέρεται στη Β΄ Κορινθίους 8:13,14 ως παράδειγμα όπου αυτός ο ορισμός είναι αρκετά αποδεκτός.

Φαίνεται, επομένως, ότι το ύψος της πόλης ήταν ανάλογο με το μήκος και το πλάτος της, και όχι ότι ήταν τόσο ψηλό όσο ήταν μήκος. Το αρχαίο κείμενο σίγουρα επιτρέπει αυτή την ερμηνεία και αυτό απελευθερώνει τη διατύπωση από κάθε ασάφεια, και την πόλη από κάθε δυσαναλογία, ώστε στη γενική περιγραφή της να εμφανίζει τέλεια αρμονία.

Η κατασκευή του τείχους ήταν από ίασπη. Ο ίασπης είναι μια πολύτιμη πέτρα που συνήθως περιγράφεται να έχει «ένα όμορφο φωτεινό πράσινο χρώμα, μερικές φορές θολωμένο με λευκό ή κηλιδωμένο με κίτρινο». Αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό είναι το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένο το κύριο σώμα του τείχους που είναι χτισμένο πάνω στα δώδεκα θεμέλια που περιγράφονται στη συνέχεια. Ας έχουμε κατά νου ότι αυτό το τείχος από ίασπη είναι «όμοιο με καθαρό γυαλί» (εδάφιο 11), αποκαλύπτοντας όλη τη δόξα στο εσωτερικό του.

Εδάφιο 19. Και τα θεμέλια του τείχους τής πόλης ήσαν κοσμημένα με κάθε πολύτιμη πέτρα· το πρώτο θεμέλιο, ίασπης· το δεύτερο, ζαφείρι· το τρίτο, χαλκηδόνιος· το τέταρτο, σμαράγδι· 20. το πέμπτο, σαρδόνυχας· το έκτο, σάρδιο· το έβδομο, χρυσόλιθος, το όγδοο, βήρυλλος· το ένατο, τοπάζι· το δέκατο, χρυσόπρασος, το ενδέκατο, υάκινθος· το δωδέκατο, αμέθυστος.

Μια κυριολεκτική πόλη. — Αν θεωρήσουμε αυτή την περιγραφή αποκλειστικά μεταφορική, όπως κάνει η μεγάλη μάζα εκείνων που ισχυρίζονται ότι είναι δάσκαλοι της Βίβλου, και θεωρήσουμε ότι αυτή η πόλη είναι πνευματική, δηλαδή μια εναέρια μηδαμινότητα, πόσο άνευ νοήματος, μάλιστα, ακόμη και στα όρια της ανοησίας, φαίνονται να είναι αυτές οι λεπτομερείς περιγραφές. Αν όμως τη θεωρήσουμε, με τον τρόπο που προφανώς έχει σχεδιαστεί για να γίνει κατανοητή, με τη φυσική και προφανή της σημασία, και δούμε την πόλη όπως ο συγγραφέας της Αποκάλυψης θέλησε να την δούμε, ως έναν κυριολεκτικό και απτό τόπο κατοικίας, την ένδοξη κληρονομιά μας, τις ομορφιές της οποίας

πρέπει να δούμε με τα ίδια μας τα μάτια, πόσο πολύ μεγαλώνει η δόξα αυτής της σκηνής!

Υπό το πρίσμα αυτό, αν και ο θνητός άνθρωπος δεν μπορεί, με τη δική του νόηση, να κατανοήσει πλήρως το μεγαλείο όσων ο Θεός έχει ετοιμάσει για όσους Τον αγαπούν, μπορεί ωστόσο να χαίρεται καθώς συλλογίζεται τη δόξα της μελλοντικής του κατοικίας. Είναι ευχάριστο να συλλογιζόμαστε αυτές τις περιγραφές, στο βαθμό που η γλώσσα μπορεί να τις περιγράψει, οι οποίες μεταφέρουν στο μυαλό μας μια ιδέα για την ομορφιά και την κομψότητα που θα χαρακτηρίζουν το αιώνιο σπίτι μας. Καθώς απορροφόμαστε στην περισυλλογή μιας κληρονομιάς απτής και βέβαιης, το θάρρος αναγεννιέται, η ελπίδα αναβιώνει, η πίστη ανοίγει τα φτερά της, και με αισθήματα ευχαριστίας προς τον Θεό που έχει θέσει στη δύναμή μας να εισέλθουμε στα οικήματα των λυτρωμένων, αποφασίζουμε εκ νέου, παρά τον κόσμο και όλα τα εμπόδια του, ότι θα είμαστε ανάμεσα στους συμμέτοχους αυτής της προσφερόμενης χαράς. Ας δούμε, λοιπόν, τους πολύτιμους θεμέλιους λίθους αυτής της μεγάλης πόλης, μέσα από τους μαργαριταρένιους πυλώνες της οποίας ο λαός του Θεού μπορεί να ελπίζει ότι σύντομα θα εισέλθει.

Τα μεγαλειώδη θεμέλια. — «Η λέξη κοσμημένος» (στολισμένος), λέει ο Stuart, «μπορεί να εγείρει αμφιβολίες για το αν ο συγγραφέας εννοεί ότι στις διάφορες σειρές των θεμελίων έχουν τοποθετηθεί διακοσμητικές πολύτιμες πέτρες εδώ κι εκεί, και μόνο· λαμβάνοντας όμως υπόψη ολόκληρη την περιγραφή, δεν θεωρώ ότι αυτό ήταν το νόημα που ήθελε να αποδώσει.»

«Ο ίασπης, όπως είδαμε παραπάνω, είναι συνήθως μια πέτρα πράσινου, διαφανούς χρώματος, με κόκκινες φλέβες, υπάρχουν όμως πολλές ποικιλίες.»

«Το ζαφείρι έχει ένα όμορφο ανοιχτό μπλέ, ή γαλάζιο σαν τον ουρανό, χρώμα, και είναι σχεδόν τόσο διαφανές και λαμπερό όσο ένα διαμάντι.»

«Ο χαλκηδόνιος φαίνεται ότι είναι ένα είδος αχάτη, ή πιο σωστά όνυχα. Ο όνυχας των αρχαίων ήταν πιθανώς λευκό-γαλαζωπός και ημιδιαφανής.»

«Το σμαράγδι έχει έντονο πράσινο χρώμα και σκληρότητα σχεδόν σαν ρουμπίνι.»

»Ο σαρδόνυχας είναι ένα μείγμα χαλκηδόνιου (όνυχα) και σάρδιου, και έχει χρώμα σαν αυτό της σάρκας.»

«Το σάρδιο είναι πιθανώς η καρνεόλη. Μερικές φορές, ωστόσο, το κόκκινο είναι αρκετά έντονο.»

«Ο χρυσόλιθος, όπως υποδηλώνει το όνομά του, έχει κίτρινο ή χρυσαφί χρώμα και είναι διαφανής. Από αυτό πιθανότατα προήλθε η περιγραφή του χρυσού που είναι όμοιος με γυαλί, που αποτελεί το υλικό της πόλης.»

«Ο βήρυλλος έχει χρώμα θαλασσί.»

«Το τοπάζι της σημερινής εποχής φαίνεται να θεωρείται ότι είναι κίτρινο, αλλά αυτό των αρχαίων φαίνεται να ήταν ανοιχτό πράσινο.» Plin., 38, 8, Bellermann. Urim et Thummim, σελ. 37.

«Ο χρυσόπρασος, έχει απαλό κίτρινο και πρασινωπό χρώμα, σαν φρέσκο πράσο, μερικές φορές κατατάσσεται σήμερα στην ίδια κατηγορία με το τοπάζι.»

«Ο υάκινθος, έχει βαθύ κόκκινο ή βιολετί χρώμα.»

«Ο αμέθυστος, είναι ένα πετράδι μεγάλης σκληρότητας και λαμπρότητας, με βιολετί χρώμα, που συνήθως βρίσκεται στην Ινδία.»

«Εξετάζοντας αυτές τις διάφορες κατηγορίες πετρών, διαπιστώνουμε ότι οι πρώτες τέσσερις έχουν απόχρωση πράσινη ή γαλαζωπή, η πέμπτη και η έκτη, κόκκινη ή

πορφυρή, η έβδομη, κίτρινη, η όγδοη, ένατη και δέκατη, διαφορετικών αποχρώσεων του ανοιχτού πράσινου, η ενδέκατη και δωδέκατη κόκκινη ή έντονα κόκκινη. Τα χρώματα, επομένως, είναι ταξινομημένα έχοντας μια διάταξη, η οποία δεν είναι διαφορετική από εκείνη του ουράνιου τόξου, με τη διαφορά ότι είναι πιο περίπλοκη.»

Εδάφιο 21. Και οι δώδεκα πυλώνες ήσαν δώδεκα μαργαριτάρια, κάθε ένας από τους πυλώνες ήταν από ένα μαργαριτάρι· και η πλατεία[1] τής πόλης ήταν από καθαρό χρυσάφι, σαν διαφανές γυαλί.

Οι μαργαριταρένιοι πυλώνες. — Το αν αυτοί οι πυλώνες ήταν από συμπαγές μαργαριτάρι, ή αν αποτελούνταν από χοντρά μαργαριτάρια τοποθετημένα σε ένα πλαίσιο από κάποιο άλλο πολύτιμο υλικό, δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη μαρτυρία. Αν κάποιος εκφράσει την αντίρρηση ότι θα ήταν αντίθετο με τη φύση των πραγμάτων να υπάρχει ένα μαργαριτάρι αρκετά μεγάλο για έναν πυλώνα, απαντάμε ότι ο Θεός είναι σε θέση να το παράγει. Η αντίρρηση αυτή απλώς περιορίζει τη δύναμη του Θεού. Και στις δύο όμως περιπτώσεις οι πυλώνες έχουν εξωτερικά την εμφάνιση μαργαριταριού, και στην καθημερινή γλώσσα περιγράφονται ως μαργαριταρένιοι πυλώνες.

Η πλατεία από γυαλισμένο χρυσάφι. — Σε αυτό το εδάφιο, όπως και στο εδάφιο 18, αναφέρεται ότι η πόλη είναι χτισμένη από χρυσάφι, καθαρό, σαν καθαρό γυαλί, ή, όπως αναφέρεται, διαφανές γυαλί. Δεν είναι απαραίτητο να συμπεράνουμε από αυτή τη διατύπωση ότι ο χρυσός θα είναι από μόνος του διαφανής. Πάρτε, για παράδειγμα, το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένη η πλατεία. Αν ήταν πραγματικά διαφανές, θα μας επέτρεπε να κοιτάμε μέσα και να βλέπουμε ό,τι βρισκόταν κάτω από την πόλη, — το υπόστρωμα πάνω στο οποίο στηριζόταν, — μια θέα που δεν μπορεί να αναμένεται ότι θα είναι ιδιαίτερα ευχάριστη. Αλλά αν υποθέταμε ότι το χρυσό πεζοδρόμιο της πλατείας είναι τόσο γυαλισμένο ώστε να κάνει τέλεια αντανάκλαση, σαν τον πιο αληθινό καθρέφτη, τότε θα μπορούσαμε να δούμε αμέσως ότι το αποτέλεσμα θα ήταν μεγαλοπρεπές και εντυπωσιακό στο έπακρο. Σκεφτείτε για μια στιγμή ποια θα ήταν η εμφάνιση μιας πλατείας με ένα τέτοιο πλακόστρωτο. Τα υπέροχα παλάτια εκατέρωθεν θα καθρεφτίζονταν από κάτω, και η απέραντη έκταση των ουρανών από πάνω θα φαινόταν και από κάτω. Έτσι, όταν ένα άτομο θα περπατάει σε αυτή τη χρυσή πλατεία θα φαίνεται ότι τόσο ο ίδιος όσο και η πόλη αιωρείται ανάμεσα στα άπειρα ύψη από πάνω και τα ανεξιχνίαστα βάθη από κάτω, ενώ τα οικήματα εκατέρωθεν του δρόμου, έχοντας ίση δυνατότητα αντανάκλασης, θα πολλαπλασιάζουν θαυμαστά τόσο τα παλάτια όσο και τους ανθρώπους, και θα συμβάλλουν στο να κάνουν ολόκληρη τη σκηνή μυθιστορηματική, ευχάριστη, όμορφη και μεγαλοπρεπή πέρα από κάθε φαντασία.

Εδάφιο 22. Και ναό δεν είδα μέσα σ' αυτή· επειδή, ναός της είναι ο Κύριος, ο Θεός, ο Παντοκράτορας, και το Αρνίο.

Ο ζωντανός ναός. — Η λειτουργία ενός ναού συνδέεται με ένα σύστημα των θυσιών και με ένα μεσιτικό έργο. Όταν η πόλη βρεθεί στη γη, δεν θα υπάρχει τέτοιο έργο που να

1 Σ.τ.Μ: Πλατεία στα αρχαία ελληνικά ονομαζόταν και ο φαρδύς δρόμος (πλατεία οδός, από το πλατύς). Αυτήν την έννοια προτίμησαν οι μεταφραστές της αγγλικής μετάφρασης KJV κάθε φορά που συναντούσαν αυτή η λέξη την Κ.Διαθήκη. Αυτή η έννοια χρησιμοποιείται και στο παρόν σύγγραμμα.

χρειάζεται να εκτελεστεί. Οι θυσίες και οι προσφορές, και κάθε μεσιτικό έργο που βασίζεται σε αυτές, θα είναι για πάντα παρελθόν, επομένως, δεν θα υπάρχει ανάγκη για το εξωτερικό σύμβολο ενός τέτοιου έργου. Ο ναός στην παλιά Ιερουσαλήμ, εκτός από ότι ήταν ένας τόπος λατρείας με θυσίες, ήταν η ομορφιά και η δόξα του τόπου. Ο προφήτης, προβλέποντας το ερώτημα που θα μπορούσε να προκύψει ως προς το τι θα αποτελούσε το στολίδι και τη δόξα της νέας πόλης αν δεν υπήρχε ναός σε αυτήν, απαντά: "*ναός της είναι ο Κύριος, ο Θεός, ο Παντοκράτορας, και το Αρνίο*". Είναι φανερό ότι τώρα υπάρχει ναός στην πόλη, κεφάλαιο 16:17. Η αποκάλυψη δεν μας πληροφορεί τι θα συμβεί με αυτόν τον ναό όταν η πόλη κατέβει στη γη. Ενδεχομένως να αφαιρεθεί από την πόλη ή να αλλάξει η χρήση του ώστε να πάψει να είναι ο ναός του Θεού.

Εδάφιο 23. Και η πόλη δεν έχει ανάγκη τον ήλιο ούτε το φεγγάρι, για να φέγγουν μέσα σ' αυτή· επειδή, η δόξα τού Θεού τη φώτισε, και ο λύχνος της είναι το Αρνίο. 24. Και τα έθνη όσων σώζονται θα περπατούν μέσα στο φως της· και οι βασιλιάδες τής γης φέρνουν τη δόξα και την τιμή τους σ' αυτή. 25. Και οι πυλώνες της δεν θα κλειστούν την ημέρα· επειδή, νύχτα δεν θα υπάρχει εκεί. 26. Και σ' αυτή θα φέρνουν τη δόξα και την τιμή των εθνών. 27. Και μέσα σ' αυτή δεν θα μπει τίποτε που μολύνει και προξενεί βδέλυγμα, και ψέμα· αλλά, μονάχα οι γραμμένοι μέσα στο βιβλίο τής ζωής τού Αρνίου.

Δεν θα υπάρχει νύχτα εκεί. — Πιθανώς, μόνο στην πόλη δεν υπάρχει νύχτα. Θα υπάρχουν μέρες και νύχτες στη νέα γη φυσικά, αλλά θα είναι μέρες και νύχτες αξεπέραστης δόξας. Ο προφήτης, μιλώντας για αυτή την εποχή, λέει: "*Και το φως τού φεγγαριού θα είναι σαν το φως τού ήλιου, και το φως τού ήλιου θα είναι επταπλάσιο, σαν το φως επτά ημερών, κατά την ημέρα κατά την οποία ο Κύριος επιδένει το σύντριμμα του λαού του, και θεραπεύει την πληγή τού τραυματισμού τους.* ", Ησαΐα 30:26. Αν όμως το φως του φεγγαριού σε αυτή την κατάσταση είναι σαν το φως του ήλιου, πώς μπορεί να ειπωθεί ότι θα υπάρχει νύχτα εκεί; Απάντηση: Το φως του ήλιου θα είναι επταπλάσιο, έτσι ώστε, αν και η νύχτα είναι σαν την ημέρα μας, η ημέρα θα είναι επταπλάσια φωτεινότερη, κάνοντας την αντίθεση μεταξύ ημέρας και νύχτας εκεί να είναι αισθητή, ίσως, όπως τώρα, και οι δύο όμως θα είναι εξαιρετικά ένδοξες.

Το εδάφιο 24 μιλάει για έθνη και βασιλιάδες. Τα έθνη είναι τα έθνη των σωζόμενων, και θα είμαστε όλοι βασιλιάδες, κατά μία έννοια, στην κατάσταση της νέας γης. Θα κατέχουμε ένα βασίλειο και πρόκειται να βασιλεύουμε στους αιώνες των αιώνων.

Από μερικές από τις παραβολές του Σωτήρα μας, όπως από το Ματθαίου 25:21,23, φαίνεται ότι κάποιοι θα καταλάβουν με μια ιδιαίτερη έννοια τη θέση των ηγεμόνων και έτσι θα μπορούν να χαρακτηριστούν ως βασιλιάδες της γης, ανάμεσα στα έθνη των σωσμένων. Αυτοί θα φέρνουν τη δόξα και την τιμή τους στην πόλη, όταν κατά τα Σάββατα και κατά τα νέα φεγγάρια θα ανεβαίνουν εκεί για να προσκυνήσουν τον Θεό, Ησαΐα 66:23.

Αναγνώστη, θέλεις να έχεις μερίδιο στις ανείπωτες και αιώνιες δόξες αυτής της ουράνιας πόλης; Πρόσεχε, λοιπόν, να γραφτεί το όνομά σου στο βιβλίο της ζωής του Αρνίου, γιατί μόνο εκείνοι των οποίων τα ονόματα βρίσκονται σε αυτόν τον ουράνιο βιβλίο μπορούν να εισέλθουν εκεί.

Κεφάλαιο 22 – Το Δέντρο και ο Ποταμός της Ζωής

Ο οίκος της ειρήνης — Το δέντρο της ζωής — Τα συναισθήματα του Ιωάννη — Έξω από την πόλη — Η ευγενική πρόσκληση — "Διαμέσου των πυλώνων" — Η υπόσχεση του Κυρίου — Η απάντηση της εκκλησίας — Ο Θεός τα πάντα, σε όλα.

Εδάφιο 1. Και μου έδειξε έναν καθαρό ποταμό με νερό τής ζωής, λαμπερόν σαν κρύσταλλο, που έβγαινε από τον θρόνο τού Θεού και του Αρνίου. 2. Στο μέσον τής πλατείας της, και του ποταμού, από εδώ και από εκεί, ήταν το δέντρο τής ζωής, που φέρνει δώδεκα καρπούς, κάνοντας κάθε έναν μήνα τον καρπό του· και τα φύλλα τού δέντρου είναι για θεραπεία των εθνών.

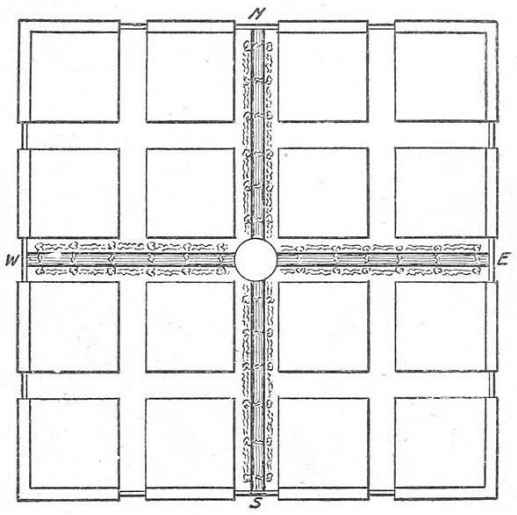
Ο άγγελος συνεχίζει να δείχνει στον Ιωάννη τα θαυμαστά πράγματα που βρίσκονται μέσα στην πόλη του Θεού. Στο μέσον της πλατείας ήταν το δέντρο της ζωής.

Η πλατεία. — Αν και η λέξη πλατεία χρησιμοποιείται εδώ στον ενικό αριθμό, με το οριστικό άρθρο "*της*" πριν από αυτήν, δεν πρέπει να υποτεθεί ότι υπάρχει μόνο μία πλατεία στην πόλη, γιατί υπάρχουν δώδεκα πύλες, και είναι φυσικό να πρέπει να υπάρχει μια οδός που οδηγεί σε κάθε πύλη. Η πλατεία που αναφέρεται εδώ διακρίνεται από μια απλή οδό, καθώς είναι η κύρια οδός, ή, όπως η λέξη στο αρχαίο σημαίνει, η πλατιά οδός, η μεγάλη λεωφόρος.

Ο *ποταμός της ζωής.* — Το δέντρο της ζωής βρίσκεται στη μέση αυτής της πλατείας, αλλά το δέντρο της ζωής βρίσκεται και εκατέρωθεν του ποταμού της ζωής, συνάγεται επομένως ότι ο ποταμός της ζωής βρίσκεται επίσης στη μέση της οδού της πόλης. Αυτός ο ποταμός πηγάζει από τον θρόνο του Θεού. Η εικόνα που παρουσιάζεται είναι η εξής: Ο ένδοξος θρόνος του Θεού βρίσκεται στην κορυφή αυτής της πλατιάς οδού ή λεωφόρου. Από αυτόν τον θρόνο, ο ποταμός της ζωής, ρέει στο κέντρο και κατά μήκος της οδού, και το δέντρο της ζωής βρίσκεται στις δύο όχθες του, σχηματίζει μια ψηλή και μεγαλοπρεπή αψίδα πάνω από αυτό το μεγαλοπρεπές ποτάμι, και απλώνει εκατέρωθεν τα μακριά ζωογόνα του κλαδιά. Πόσο πλατιά είναι αυτή η λεωφόρος, δεν έχουμε τρόπο να το προσδιορίσουμε, αλλά θα γίνει αμέσως αντιληπτό ότι μια πόλη τριακόσια εβδομήντα πέντε μίλια από τη μία πλευρά στην άλλη προς κάθε κατεύθυνση, θα μπορούσε να αφιερώσει έναν αρκετά μεγάλο χώρο στη μεγάλη λεωφόρο της.

Μια πολύ φυσική αντίληψη της διάταξης των δρόμων της πόλης θα μπορούσε να είναι αυτή που φαίνεται στο συνοδευτικό σχέδιο, δηλαδή, ο θρόνος στο κέντρο, και μια μεγάλη λεωφόρος στην οποία βρίσκεται ο ποταμός της ζωής και το δέντρο της ζωής που εκτείνεται προς τέσσερις κατευθύνσεις μέχρι το τείχος της πόλης και στις τέσσερις πλευρές της. Αυτό θα έδινε σε όλα τα αντίστοιχα μέρη της πόλης ίση πρόσβαση στη μεγάλη λεωφόρο. Θα παρείχε επίσης την ευκαιρία να υπάρχει μια μεγαλοπρεπής πύλη στο κέντρο κάθε πλευράς της πόλης, που θα οδηγούσε στη μεγάλη λεωφόρο. Το μήκος καθενός από αυτούς τους τέσσερις κλάδους της λεωφόρου (ανάλογα φυσικά με το πόσο χώρος

διατίθεται για τον θρόνο) θα ήταν περί τα εκατόν ογδόντα μίλια. Μπορεί να ειπωθεί ότι κάτι τέτοιο αποτελεί απλώς μια εικασία. Ίσως ναι. Υποθέτουμε όμως ότι όσοι ελπίζουν σύντομα να εισέλθουν σε αυτή την πόλη, δεν θα ήταν αντίθετοι με μια μικρή αθώα εικασία προς αυτή την κατεύθυνση.

Σχέδιο της πόλης

Το δέντρο της ζωής. — Πώς μπορεί όμως το δέντρο της ζωής να είναι μόνο ένα δέντρο, και να βρίσκεται εκατέρωθεν του ποταμού; 1. Είναι προφανές ότι υπάρχει μόνο ένα δέντρο της ζωής. Από τη Γένεση μέχρι την Αποκάλυψη αναφέρεται ως ένα μόνο - το δέντρο της ζωής. 2. Για να βρίσκεται ταυτόχρονα και στις δύο πλευρές του ποταμού, πρέπει να έχει περισσότερους από έναν κορμούς οι οποίοι πρέπει να ενώνονται στην κορυφή ή εκεί που βρίσκονται τα ανώτερα κλαδιά του, ώστε να σχηματίζεται ένα μόνο δέντρο. Ο Ιωάννης, παρασυρμένος από το Πνεύμα, και παρουσιάζοντας μια λεπτομερή εικόνα αυτού του υπέροχου αντικειμένου, λέει ότι αυτό βρισκόταν εκατέρωθεν του ποταμού. Ένα άλλο πρόσωπο που είχε το προνόμιο να δει σε όραμα τις θαυμαστές δόξες της ουράνιας γης, έχει καταθέσει παρόμοια μαρτυρία: «Προχωρήσαμε όλοι μέσα νοιώθοντας ότι είχαμε απόλυτο δικαίωμα να βρισκόμαστε στην πόλη. Είδαμε εκεί το δέντρο της ζωής και τον θρόνο του Θεού. Μέσα από τον θρόνο έβγαινε ένας ποταμός πεντακάθαρων υδάτων και σε κάθε πλευρά του ποταμού ήταν το δέντρο της ζωής. ... Στην αρχή νόμιζα ότι είδα δύο δέντρα. Κοίταξα ξανά και είδα ότι ενώνονταν στην κορυφή και σχημάτιζαν ένα δέντρο. Κατ' αυτόν τον τρόπο το δέντρο της ζωής στεκόταν και στις δύο πλευρές του ποταμού της ζωής. Τα κλαδιά του έφταναν στο μέρος που στεκόμασταν και ο καρπός του ήταν ένδοξος, έμοιαζε με χρυσάφι ανακατεμένο με ασήμι.». — E.White, Experience and Views, σελ. 12,13. Γιατί ένα τέτοιο δέντρο να θεωρείται αφύσικο ή αδύνατο να υπάρχει, τη στιγμή που έχουμε κάτι παρόμοιο εδώ στη γη; Το δέντρο Μπάνιαν της Ινδίας έχει ακριβώς την ίδια φύση από αυτή την άποψη. Η Αμερικανική Εγκυκλοπαίδεια αναφέρει για αυτό το δέντρο,τα εξής: «Το ficus indica (ινδικό σύκο ή δέντρο Μπάνιαν) θαυμάζεται από την αρχαιότητα εκ του ότι αφήνει τα κλαδιά του να πέφτουν και να ριζώνουν στη γη, τα οποία με τη σειρά τους γίνονται κορμοί και βγάζουν άλλα κλαδιά, σχηματίζοντας έτσι από ένα μόνο δέντρο, ένα μικρό δάσος». Το δέντρο της ζωής θα μπορούσε με αυτόν τον τρόπο να εκτείνεται και να στηρίζεται.

Το δέντρο της ζωής φέρει δώδεκα είδη καρπών και αποδίδει τον καρπό του κάθε μήνα. Αυτό το γεγονός ρίχνει φως στη διακήρυξη του Ησαΐα 66:23 που λέει, ότι κάθε σάρκα θα έρχεται "*από ένα νέο φεγγάρι μέχρι το άλλο*" για να προσκυνήσει ενώπιον του Κυρίου των δυνάμεων. Οι φράση νέο φεγγάρι θα πρέπει να αποδίδεται ως μήνας. Το εβραϊκό κείμενο έχει τη λέξη חֹדֶשׁ (hhodesh), η δεύτερη σημασία της οποίας αναφέρει ο Gesenius ότι είναι «μήνας». Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα έχει τη φράση μῆνα ἐκ μηνὸς, «από μήνα σε μήνα». Οι λυτρωμένοι θα έρχονται στην άγια πόλη από μήνα σε μήνα για να φάνε από τον καρπό του δέντρου της ζωής. Τα φύλλα του είναι για την θεραπεία των εθνών,

Το δέντρο Μπάνιαν, απεικονίζει το δέντρο της ζωής

κυριολεκτικά, για την υπηρεσία των εθνών. Από αυτό δεν μπορεί να υπονοηθεί ότι κάποιος άρρωστος ή τραυματισμένος θα μπαίνει στην πόλη έχοντας ανάγκη θεραπείας. Αν ίσχυε κάτι τέτοιο, αυτό θα συνεπαγόταν ότι ασθένειες ή τραύματα θα συνέχιζαν για πάντα να υπάρχουν, αφού δεν υπάρχει λόγος να πιστεύουμε ότι ο θεραπευτικός σκοπός των φύλλων του δέντρου θα σταματούσε ποτέ να υπάρχει - όπως ακριβώς δεν θα σταματήσει ποτέ ο σκοπός της ύπαρξης των καρπών του δέντρου. Η άποψη όμως ότι θα υπάρχουν ασθένειες και τραυματισμοί στην αθάνατη κατάσταση του ανθρώπου είναι αντίθετη με άλλα αποσπάσματα της Αγίας Γραφής.

Εδάφιο 3. Και δεν θα υπάρχει κανένα ανάθεμα πλέον· και ο θρόνος τού Θεού και του Αρνίου θα είναι μέσα σ' αυτή· και οι δούλοι του θα τον λατρεύσουν.

Όπως προκύπτει από τη διατύπωση, το εδάφιο αναφέρεται στον μεγάλο Θεό, τον Πατέρα, καθώς και στον Υιό Του. Τα σημάδια της κατάρας, το θανατηφόρο έλκος και οι φρικτές σκηνές ερήμωσης και φθοράς δεν θα υπάρξουν ξανά στη γη. Κάθε αεράκι θα είναι γαλήνιο και ζωογόνο, κάθε τοπίο, θα είναι όμορφο, και κάθε ήχος, θα είναι μουσικός.

Εδάφιο 4. Και θα δουν το πρόσωπό του, και το όνομά του θα είναι επάνω στα μέτωπά τους.

Η λέξη του, στην φράση "*Και θα δουν το πρόσωπό του*", αναφέρεται στον Πατέρα, γιατί το όνομα Εκείνου είναι στα μέτωπά τους. Το ότι αυτό το όνομα είναι του Πατέρα το μαθαίνουμε από το κεφ. 14:1. Εδώ εκπληρώνεται η υπόσχεση που βρίσκεται στο Ματθαίου 5:8, "*Μακάριοι οι καθαροί στην καρδιά· επειδή, αυτοί θα δουν τον Θεό.*".

Εδάφιο 5. Και νύχτα δεν θα υπάρχει εκεί· και δεν έχουν ανάγκη από λύχνο και φως τού ήλιου, επειδή ο Κύριος ο Θεός τούς φωτίζει· και θα βασιλεύσουν στους αιώνες των αιώνων. 6. Και μου είπε: Αυτά τα λόγια είναι πιστά και αληθινά· και ο Κύριος ο Θεός των αγίων προφητών έστειλε τον άγγελό του, για να δείξει στους δούλους του τα όσα πρέπει να γίνουν γρήγορα. 7. Δέστε, έρχομαι γρήγορα· μακάριος όποιος τηρεί τα λόγια τής προφητείας αυτού τού βιβλίου.

Εδώ, για άλλη μια φορά, συναντάμε τη δήλωση ότι δεν θα υπάρχει νύχτα στην πόλη, διότι ο Κύριος Θεός θα είναι το φως του τόπου αυτού. Το εδάφιο 7 αποδεικνύει ότι ο Χριστός είναι ο ομιλητής, γεγονός που είναι ιδιαίτερα σημαντικό να το έχουμε κατά νου σε σχέση με το εδάφιο 14. Το να τηρούμε τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου σημαίνει να υπακούμε σε όσα μας ζητούνται από την προφητεία, όπως, για παράδειγμα, στο κεφάλαιο 14:9-12.

Εδάφιο 8. Και εγώ ο Ιωάννης είμαι αυτός που τα είδα αυτά και τα άκουσα· και όταν τα άκουσα και τα είδα, έπεσα να προσκυνήσω μπροστά από τα πόδια τού αγγέλου, που μου τα έδειχνε αυτά. 9. Και μου λέει: Πρόσεχε, μη το κάνεις αυτό· επειδή, εγώ είμαι σύνδουλός σου, και των αδελφών σου των προφητών, κι αυτών που τηρούν τα λόγια αυτού τού βιβλίου· τον Θεό προσκύνησε. 10. Και μου λέει: Μη σφραγίσεις τα λόγια τής προφητείας αυτού τού βιβλίου· επειδή, ο καιρός είναι κοντά. 11.

Όποιος αδικεί, ας αδικήσει ακόμα· και όποιος είναι μολυσμένος, ας μολυνθεί ακόμα· και ο δίκαιος ας γίνει ακόμα πιο δίκαιος, και ο άγιος ας γίνει ακόμα πιο άγιος. 12. Και δέστε, έρχομαι γρήγορα· και ο μισθός μου είναι μαζί μου, για να αποδώσω σε κάθε έναν όπως θα είναι το έργο του.

(Για σχόλια στο εδάφιο 9, βλέπε κεφάλαιο 19:10.) Στο εδάφιο 10, ζητείται από τον Ιωάννη να μην σφραγίσει τα λόγια της προφητείας αυτού του βιβλίου. Η δημοφιλής θεολογία της εποχής μας λέει ότι το βιβλίο της Αποκάλυψης είναι σφραγισμένο. Από αυτό, προκύπτει ένα από τα δύο: είτε ο Ιωάννης δεν υπάκουσε στις οδηγίες που έλαβε, είτε η θεολογία που αναφέρθηκε παραπάνω εκπληρώνει το Ησαΐα 29:10-14. Το εδάφιο 11 αποδεικνύει ότι η η θύρα της χάρης έχει κλείσει και το αιώνιο μέλλον όλων είναι αμετάβλητα καθορισμένο, πριν από την έλευση του Χριστού, γιατί στο επόμενο εδάφιο ο Χριστός λέει: "*δέστε, έρχομαι γρήγορα*". Τι επικίνδυνη και παράλογη υπόθεση, λοιπόν, να ισχυρίζεται κανείς, όπως κάνουν όσοι πιστεύουν στον «Αιώνα που Θάρθει» (Age to Come) [βλέπε ΣτΜ στο κεφάλαιο 14], ότι θα υπάρξει περίοδος χάρης ακόμη και μετά από αυτό το γεγονός! Ο Χριστός έχει μαζί Του ανταμοιβή, για να δώσει στον καθένα σύμφωνα με τα έργα του, κάτι που αποτελεί μια ακόμη αδιάσειστη απόδειξη ότι δεν μπορεί να υπάρξει χάρη μετά από αυτό το γεγονός, γιατί όλοι οι ζωντανοί ασεβείς, εκείνοι "*που δεν γνωρίζουν τον Θεό*", οι ειδωλολάτρες, εκείνοι «που δεν υπακούν στο ευαγγέλιο του Κυρίου μας Ιησού Χριστού», οι αμαρτωλοί των χριστιανικών περιοχών (Β΄ Θεσσαλονικείς 1:8), θα απολεσθούν γρήγορα από Εκείνον που έρχεται μέσα σε φλόγα φωτιάς για να εκδικηθεί τους εχθρούς Του.

Η διακήρυξη του εδαφίου 11 σηματοδοτεί το κλείσιμο της θύρας της χάρης, που πραγματοποιείται όταν ο Χριστός τελειώσει το μεσιτικό Του έργο. Από την εξέταση του θέματος του αγιαστηρίου μάθαμε ότι το έργο αυτό θα ολοκληρωθεί όταν τελειώσει ο έλεγχος των υποθέσεων όλων των ζωντανών κατά την διερευνητική κρίση. Το αμετάκλητο αυτό διάταγμα εξαγγέλλεται όταν το μεσιτικό έργο ολοκληρωθεί. Όταν οι υποθέσεις των ζωντανών φτάσουν στον έλεγχο της διερευνητικής κρίσης, καταλαβαίνουμε ότι αυτό που απομένει να γίνει θα ολοκληρωθεί τόσο γρήγορα που για όλες αυτές τις υποθέσεις μπορεί σχεδόν να λεχθεί ότι αποφασίζονται ταυτόχρονα. Δεν μπορούμε επομένως να κάνουμε καμία εικασία ως προς τη σειρά προτεραιότητας που θα υπάρχει στο έργο της διερευνητικής κρίσης όσον αφορά τους ζωντανούς, δηλαδή, ποιες υποθέσεις θα αποφασιστούν πρώτες και ποιες τελευταίες, ούτε αν θα γίνει γνωστό ότι κάποιες θα αποφασιστούν πριν ολοκληρωθούν όλα.

Εδάφιο 13. Εγώ είμαι το Α και το Ω, αρχή και τέλος, ο πρώτος και ο τελευταίος. 14. Μακάριοι αυτοί που πράττουν τις εντολές του, για να έχουν εξουσία επάνω στο δέντρο τής ζωής, και να μπουν διαμέσου των πυλώνων μέσα στην πόλη.

Ο Χριστός εδώ χρησιμοποιεί για τον εαυτό Του τον τίτλο Άλφα και Ωμέγα. Κατά την χρήση του αυτή, ο τίτλος πρέπει να εκληφθεί με πιο συγκεκριμένη έννοια από ό,τι όταν εφαρμόζεται στον Πατέρα, όπως στο κεφάλαιο 1:8. Ο Χριστός είναι το Άλφα και το Ωμέγα, η αρχή και το τέλος, του μεγάλου σχεδίου της σωτηρίας. Στο εδάφιο 14, όπως παρατηρήθηκε προηγουμένως, μιλάει ο Χριστός. Οι εντολές για τις οποίες μιλάει είναι του Πατέρα Του. Χωρίς καμία αμφιβολία αναφέρεται στις δέκα εντολές όπως δόθηκαν στο

Όρος Σινά. Προφέρει μια ευλογία σε όσους τις τηρούν. Έτσι, στο τελευταίο κεφάλαιο του λόγου του Θεού, και κοντά στο απόλυτο τέλος της τελευταίας μαρτυρίας που άφησε εκεί για τον λαό Του, ο πιστός και αληθινός Μάρτυρας προφέρει επισήμως μια ευλογία σε όσους τηρούν τις εντολές του Θεού. Ας σκεφτούν ειλικρινά όσοι πιστεύουν ότι ο νόμος καταργήθηκε, την αποφασιστική σημασία αυτού του σημαντικού γεγονότος.

Ορισμένες μεταφράσεις, συμπεριλαμβανομένης της Αναθεωρημένης Αγγλικής Έκδοσης, αντί της φράσης, "*Μακάριοι αυτοί που πράττουν τις εντολές του*", έχουν, «Μακάριοι όσοι πλένουν τα ιμάτιά τους». Σε αυτό το σημείο, το βιβλίο του Alford, «Testament for English Readers», αναφέρει τα εξής: «Η διαφορά ανάμεσα στις δύο εκδοχές είναι περίεργη, καθώς το "*ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ*" και το «*πλύνοντες τὰς* στολὰς αὐτῶν», μπορεί εύκολα το ένα να συγχέεται με το άλλο». Λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη δήλωση, δεν προκαλεί έκπληξη, ίσως, το γεγονός ότι υπάρχει αυτή η διαφορά στην εκφορά αυτού του εδαφίου. Φαίνεται όμως ότι υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι η πρώτη εκδοχή είναι είναι η αυθεντική, από την οποία έχει προκύψει η δεύτερη λόγω λάθους από τους αντιγραφείς. Η Συριακή Καινή Διαθήκη, μία από τις πρώτες μεταφράσεις από το πρωτότυπο ελληνικό κείμενο, ταυτίζεται με την κοινή αγγλική έκδοση. Ο Κυπριανός, του οποίου τα γραπτά προηγούνται οποιουδήποτε ελληνικού χειρογράφου έχει σωθεί (Βιβλιοθήκη Ante-Nicene, Τόμος XIII, σελ. 122), παραθέτει το κείμενο με όμοιο τρόπο: «*Μακάριοι αυτοί που πράττουν τις εντολές του*». Μπορούμε επομένως να θεωρήσουμε με ασφάλεια αυτή την εκδοχή ως τη γνήσια.

Εδάφιο 15. Έξω, όμως, είναι τα σκυλιά και οι μάγοι και οι πόρνοι και οι φονιάδες και οι ειδωλολάτρες, και κάθε ένας που αγαπάει και πράττει το ψέμα.

Ο σκύλος είναι το βιβλικό σύμβολο ενός αναίσχυντου και αναιδούς ανθρώπου. Ποιος θα ήθελε να μείνει με την παρέα εκείνων των οποίων η μερίδα βρίσκεται έξω από την πόλη του Θεού; Κι όμως, πόσοι θα καταδικαστούν ως ειδωλολάτρες, πόσοι ως ψεύτες και πόσοι ακόμη ως εκείνοι που αγαπούν και λατρεύουν να διαδίδουν τα ψέμματα μόλις αυτά κατασκευαστούν!

Εδάφιο 16. Εγώ, ο Ιησούς, έστειλα τον άγγελό μου για να δώσει σε σας μαρτυρία γι' αυτά, στις εκκλησίες· εγώ είμαι η ρίζα και το γένος τού Δαβίδ, το αστέρι, το λαμπερό και πρωινό.

Ο ίδιος ο Ιησούς δίνει μαρτυρία για αυτά στις εκκλησίες, δείχνοντας ότι ολόκληρο το βιβλίο της Αποκάλυψης έχει δοθεί στις επτά εκκλησίες, κάτι που αποτελεί μια ακόμη απόδειξη ότι οι επτά εκκλησίες είναι οι εκπρόσωποι της εκκλησίας κατά τη διάρκεια ολόκληρης της οικονομίας του ευαγγελίου. Ο Χριστός είναι απόγονος του Δαβίδ, καθώς όταν ήρθε στη γη εμφανίσθηκε στη σειρά των απογόνων του Δαβίδ. Είναι επίσης η ρίζα του Δαβίδ, εφόσον είναι το μεγάλο πρότυπο του Δαβίδ και ο δημιουργός και ο υποστηρικτής των πάντων.

Εδάφιο 17. Και το Πνεύμα και η νύφη λένε: Έλα, και όποιος ακούει, ας πει: Έλα· και όποιος διψάει, ας έρθει· και όποιος θέλει, ας παίρνει δωρεάν το νερό τής ζωής.

Όλοι, λοιπόν, είναι προσκεκλημένοι να έρθουν. Η αγάπη του Κυρίου για την ανθρωπότητα δεν θα ικανοποιούνταν μόνο με την προετοιμασία των ευλογιών της αιώνιας ζωής, ανοίγοντας τους τον δρόμο και ανακοινώνοντας ότι όλοι όσοι θέλουν μπορούν να έρθουν, αλλά επιπλέον στέλνει μια θερμή πρόσκληση για να έρθουν. Την θέτει ως χάρη που γίνεται σε Αυτόν, αν οι άνθρωποι έρθουν και συμμετάσχουν στις άπειρες ευλογίες που παρέχει η άπειρη αγάπη Του. Η πρόσκλησή Του, πόσο ευγενική! πόσο πλήρης! πόσο ελεύθερη! Κανένας από αυτούς που τελικά χάνονται δεν θα έχει ποτέ την ευκαιρία να παραπονεθεί ότι οι φροντίδες που έγιναν για τη σωτηρία τους δεν ήταν αρκετά άφθονες. Δεν θα μπορέσουν ποτέ λογικά να πουν ότι το φως που τους δόθηκε για να τους δείξει τον δρόμο της ζωής δεν ήταν αρκετά σαφές. Δεν θα μπορέσουν ποτέ να δικαιολογήσουν τους εαυτούς τους με το σκεπτικό ότι οι προσκλήσεις και οι παρακλήσεις που τους είχε δώσει ο ελεήμων Κύριος για να επιστέψουν και να ζήσουν, δεν ήταν αρκετά πλήρεις και ελεύθερες. Από την δημιουργία κιόλας, ασκήθηκε μια δύναμη αρκούντος ισχυρή, η οποία παρά ταύτα άφησε τον άνθρωπο ελεύθερο, - μια δύναμη που τον έλκει προς τον ουρανό και τον ανεβάζει από την άβυσσο στην οποία έχει πέσει. Έλα! Αυτή ήταν η ικεσία του Πνεύματος από τα χείλη του ίδιου του Θεού, από τα χείλη των προφητών Του, από τα χείλη των αποστόλων Του και από τα χείλη του Υιού Του, ακόμη και την ώρα, που με άπειρη συμπόνια και ταπεινότητα, πλήρωνε το χρέος της παράβασής μας.

Το τελευταίο μήνυμα ελέους, όπως εξαγγέλλεται τώρα, είναι μια ακόμα, τελική αυτή τη φορά, έκφραση της μακροθυμίας και συμπόνιας του Θεού. Έλα, είναι η πρόσκληση που μας στέλνει. Έλα, γιατί όλα είναι έτοιμα. Ο τελευταίος ήχος που θα βγει από τα χείλη του ελεήμονος Κυρίου προς το αυτί του αμαρτωλού, πριν οι βροντές της εκδίκησης ξεσπάσουν πάνω του, θα είναι η ουράνια πρόσκληση, Έλα. Τόσο μεγάλη είναι η στοργική καλοσύνη ενός ελεήμονος Θεού προς τον επαναστατημένο άνθρωπο. Κι όμως δεν θα έρθουν. Ενεργώντας ανεξάρτητα και σκόπιμα, αρνούνται να έρθουν. Έτσι, όταν δουν τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ στη βασιλεία του Θεού, και τους εαυτούς τους εκδιωγμένους, δεν θα έχουν κανέναν να κατηγορήσουν, κανέναν να μεμφθούν, παρά μόνο τους ίδιους τους εαυτούς τους. Θα το νιώσουν αυτό με όλη του την πίκρα, γιατί θα έρθει η ώρα που θα επαληθευτεί κατά γράμμα η συναρπαστική περιγραφή του Pollok για την καταδίκη όσων χαθούν: —

> «Και οι βροντές ψιθυρίζοντας μουρμούριζαν συνεχώς
> Μέσα από το σκοτάδι, λέγοντας δυνατά αυτά τα λόγια,
> Τα οποία αντηχούσαν σε κάθε ένοχη συνείδηση:
> «Ήξερες το καθήκον σου, αλλά δεν το έκανες.»
> Ζοφερά λόγια! που απέκλειαν κάθε δικαιολογία και έριχναν το βάρος
> της απώλειας κάθε ανθρώπου στον ίδιο τον εαυτό του
> Κατευθείαν στην καρδιά —
> «Ήξερες το καθήκον σου, αλλά δεν το έκανες.»»

Επίσης η νύφη λέει: "*Έλα*". Η νύφη όμως είναι η πόλη, πώς λοιπόν λέει: "*Έλα*"; Αν μπορούσαμε να πάρουμε δύναμη ώστε να βλέπαμε τη ζωντανή δόξα αυτής της πόλης και συνεχίζαμε να ζούμε, και μας επιτρεπόταν να ατενίσουμε την εκθαμβωτική ομορφιά της, και να είμαστε σίγουροι ότι είχαμε απόλυτο δικαίωμα να εισέλθουμε σε αυτήν και λουζόμασταν σε αυτόν τον ωκεανό ευδαιμονίας και ευλογίας και απολαμβάναμε τη δόξα της στους αιώνες των αιώνων, δεν θα μας έλεγε τότε, "*Έλα*", με μια πειθώ στην οποία

καμία δύναμη δεν θα μπορούσε να αντισταθεί; Ποιος από εμάς, μπροστά σε κάτι τέτοιο, θα μπορούσε να γυρίσει την πλάτη του και να πει: Δεν έχω καμία επιθυμία να κληρονομήσω τίποτα εκεί;

Αν και δεν μπορούμε να ατενίσουμε τώρα αυτή την πόλη, ο αλάθητος λόγος του Θεού την έχει υποσχεθεί, και αυτό είναι αρκετό για να μας εμπνεύσει με απεριόριστη ζωντανή πίστη, και μέσω αυτής της πίστης μας λέει: Έλα. Έλα, αν θέλεις να κληρονομήσεις οικήματα όπου η ασθένεια, η θλίψη, ο πόνος και ο θάνατος δεν μπορούν ποτέ να εισέλθουν, αν θέλεις να έχεις δικαίωμα στο δέντρο της ζωής και να μαζέψεις τον αθάνατο καρπό του, να φας και να ζήσεις, αν θέλεις να πιεις από το νερό του ποταμού της ζωής, που ρέει από τον θρόνο του Θεού, καθαρό σαν κρύσταλλο. Έλα, αν θέλεις να αποκτήσεις μια μόνιμη είσοδο στην αιώνια πόλη, περνώντας μέσα από τους λαμπρούς μαργαριταρένιους πυλώνες της, αν θέλεις να περπατήσεις στους δρόμους της που είναι από διαφανές χρυσάφι, αν θέλεις να αντικρίσεις τους λαμπρούς θεμέλιους λίθους της, αν θέλεις να δεις τον Βασιλιά μέσα στην ωραιότητα Του στον γαλάζιο θρόνο Του. Έλα, αν θέλεις να ψάλλεις την ωδή του ιωβηλαίου μαζί με εκατομμύρια άλλους και να μοιραστείς τη χαρά τους. Έλα, αν θέλεις να συμμετάσχεις στους ύμνους των λυτρωμένων με τις μελωδικές κιθάρες τους, ξέροντας ότι η εξορία σου έχει τελειώσει για πάντα, και ότι αυτό είναι το αιώνιο σπίτι σου. Έλα, αν θέλεις να λάβεις έναν φοίνικα της νίκης και αν θέλεις να ξέρεις ότι είσαι για πάντα ελεύθερος. Έλα, αν θέλεις να ανταλλάξεις τις αυλακώσεις του ταλαιπωρημένου από τις σκοτούρες μετώπου σου με ένα πολύτιμο στέμμα. Έλα, αν θέλεις να δεις τη σωτηρία των μυριάδων λυτρωμένων, το δοξασμένο πλήθος που κανείς άνθρωπος δεν μπορεί να αριθμήσει. Έλα, αν θέλεις να πιεις από την αγνή πηγή της ουράνιας ευδαιμονίας, αν θέλεις να λάμψεις σαν τα αστέρια για πάντα στο στερέωμα της δόξας, αν θέλεις να συμμετάσχεις στην ανείπωτη έκσταση που γεμίζει τα θριαμβεύοντα πλήθη καθώς βλέπουν μπροστά τους ατελείωτους αιώνες δόξας που θα είναι πάντα λαμπροί και τις χαρές που θα είναι πάντα καινούργιες.

Η νύφη πράγματι λέει, Έλα. Ποιος από εμάς μπορεί να αντισταθεί σε αυτήν την πρόσκληση; Ο λόγος της αλήθειας μας έχει υποσχεθεί ότι αν τηρήσουμε τις εντολές του Θεού και την πίστη του Ιησού, θα έχουμε εξουσία επάνω στο δέντρο της ζωής, θα μπούμε διαμέσου των πυλώνων στην πόλη. Θα νιώσουμε ότι είμαστε σαν στο σπίτι μας, στον οίκο του Πατέρα μας, στα ίδια τα σπίτια που ετοιμάστηκαν για εμάς, και θα συνειδητοποιήσουμε την πλήρη αλήθεια του χαρμόσυνου λόγου, “*Μακάριοι οι καλεσμένοι στο δείπνο του γάμου του Αρνίου*”, Αποκάλυψη 19:9.

“*όποιος ακούει, ας πει: Έλα*”. Ακούσαμε για τη δόξα, για την ομορφιά, για τις ευλογίες, αυτής της καλής γης, και λέμε κι εμείς: Έλα. Ακούσαμε για τον ποταμό με τις καταπράσινες όχθες του, για το δέντρο με τα θεραπευτικά του φύλλα, για τα ευωδιαστά οικήματα που ανθίζουν στον Παράδεισο του Θεού, και λέμε κι εμείς: Έλα. Όποιος θέλει, ας έρθει, και ας πάρει δωρεάν από το νερό της ζωής.

Εδάφιο 18. Επειδή, δίνω μαρτυρία σε καθέναν που ακούει τα λόγια τής προφητείας αυτού τού βιβλίου: Αν κάποιος προσθέσει σ' αυτά, ο Θεός θα προσθέσει σ' αυτόν τις πληγές, που είναι γραμμένες σ' αυτό το βιβλίο. 19. Και αν κάποιος αφαιρέσει από τα λόγια τού βιβλίου τής προφητείας αυτής, ο Θεός θα αφαιρέσει το μέρος του

από το βιβλίο τής ζωής, και από την άγια πόλη, και από τους γραμμένους στο βιβλίο αυτό.

Τι θα μπορούσαμε να προσθέσουμε ή να αφαιρέσουμε από το βιβλίο αυτής της προφητείας; Ας έχουμε κατά νου ότι το βιβλίο αυτής της προφητείας, η Αποκάλυψη, είναι το αντικείμενο του ενδιαφέροντος, γι αυτό και η προειδοποίηση που αφορά την προσθήκη ή την αφαίρεση, αναφέρεται αποκλειστικά σε αυτό το βιβλίο. Τίποτα δεν μπορεί να χαρακτηριστεί προσθήκη σε αυτό το βιβλίο εκτός από κάτι που προστίθεται σε αυτό με την πρόθεση να θεωρηθεί ως γνήσιο μέρος του βιβλίου της Αποκάλυψης. Η αφαίρεση από το βιβλίο θα ισοδυναμούσε με απόκρυψη κάποιου μέρους του. Όπως το βιβλίο της Αποκάλυψης δεν θα μπορούσε να χαρακτηριστεί προσθήκη στο βιβλίο του Δανιήλ, κατά τον ίδιο τρόπο, αν ο Θεός έκρινε σκόπιμο να μας δώσει περαιτέρω αποκαλύψεις μέσω του Πνεύματός Του, αυτές δεν θα ήταν προσθήκη στο βιβλίο της Αποκάλυψης, εκτός αν ισχυριζόταν ότι είναι μέρος αυτού του βιβλίου.

Εδάφιο 20. Λέει αυτός που δίνει μαρτυρία σ' αυτά: Ναι, έρχομαι γρήγορα. Αμήν. Ναι, έλα, Κύριε Ιησού. 21. Η χάρη τού Κυρίου μας Ιησού Χριστού είθε να είναι μαζί με όλους σας. Αμήν.

Ο λόγος του Θεού δίνεται για να μας διδάξει σχετικά με το σχέδιο της σωτηρίας. Η δευτέρα παρουσία του Χριστού πρόκειται να είναι η κορύφωση και η ολοκλήρωση αυτού του μεγάλου σχεδίου. Είναι, πολύ ενδεδειγμένο, επομένως, το βιβλίο να κλείσει με την σοβαρή αγγελία: “*Ναι, έρχομαι γρήγορα*”. Με ένθερμες καρδιές, ας ενώσουμε τη φωνή μας μαζί με αυτήν του αποστόλου, απαντώντας: “*Αμήν. Ναι, έλα, Κύριε Ιησού*” .

Έτσι κλείνει το θεόπνευστο αυτό βιβλίο - κλείνει με αυτό που αποτελεί την καλύτερη από όλες τις υποσχέσεις και την ουσία της ελπίδας του Χριστιανού - την επιστροφή του Χριστού. Τότε οι εκλεκτοί θα συγκεντρωθούν και θα αποχαιρετήσουν όλα τα δεινά αυτής της θνητής ζωής. Πόσο πλούσια είναι αυτή η υπόσχεση με όλα όσα είναι πολύτιμα για τον Χριστιανό! Περιπλανώμενος σαν εξόριστος σε αυτόν τον μοχθηρό κόσμο, χωρισμένος από τους λίγους που έχουν την ίδια πολύτιμη πίστη, λαχταρά τη συντροφιά των δικαίων, την κοινωνία των αγίων. Θα αποκτήσει τότε αυτή τη συντροφιά, γιατί θα συγκεντρωθούν όλοι οι καλοί, όχι μόνο από μία χώρα, αλλά από όλες τις χώρες, όχι μόνο από μία εποχή, αλλά από όλους τους αιώνες, — είναι η μεγάλη συγκομιδή όλων των καλών, που θα ανεβαίνει με μια μακρά και ένδοξη πομπή, όταν οι άγγελοι θα τους καλέσουν να ανέβουν πάνω και τα τύμπανα του ουρανού θα ηχήσουν μέσα σε μια χαρούμενη συναυλία, και μια καινούργια ωδή που δεν είχε ακουστεί ποτέ πριν, στο σύμπαν, το τραγούδι των λυτρωμένων, θα προσθέσει τις θαυμαστές νότες της έκστασης και της μελωδίας του στο παγκόσμιο ιωβηλαίο. Έτσι, θα συγκεντρωθούν οι άγιοι, για να χαίρονται ο ένας στην παρουσία του άλλου για πάντα, —

> «Όταν η δόξα του Θεού, σαν χυτή θάλασσα,
> θα λούζει την αθάνατη συντροφιά».

Αυτή η συγκέντρωση δεν έχει τίποτα μέσα σ’ αυτήν παρά αυτό που είναι επιθυμητό. Οι άγιοι δεν μπορούν παρά να αναστενάζουν και να προσεύχονται για αυτή. Όπως ο Ιώβ,

κράζουν για την παρουσία του Θεού. Όπως ο Δαβίδ, δεν μπορούν να χορτάσουν, παρά μόνο μέχρις ότου σηκωθούν και δουν τη θωριά Του. Σε αυτή τη θνητή κατάσταση στενάζουμε, φορτωμένοι, για τον λόγο ότι, θέλουμε όχι να ξεντυθούμε, αλλά να φορέσουμε ένδυμα [*ώστε το θνητό να καταβροχθιστεί από τη ζωή*]. Αδημονούμε για την υιοθεσία, δηλαδή, τη λύτρωση του σώματος. Τα μάτια μας είναι ανοιχτά βλέποντας από μακριά τη λύτρωση μας, τα αυτιά μας περιμένουν να ακούσουν τους ήχους της ουράνιας μουσικής και οι καρδιές μας χτυπούν προσμένοντας την άπειρη χαρά της. Η όρεξη μας οξύνεται για το γαμήλιο δείπνο. Κραυγάζουμε προς τον ζωντανό Θεό και λαχταράμε να έρθουμε στην παρουσία Του. Έλα, Κύριε Ιησού, έλα γρήγορα. Δεν υπάρχουν πιο ευπρόσδεκτα νέα από την αγγελία ότι δόθηκε η εντολή από τον Κύριο στους αγγέλους Του: Συγκεντρώστε τους εκλεκτούς Μου από τους τέσσερις ανέμους του ουρανού.

Ο τόπος της συγκέντρωσης έχει τη δική του γοητεία. Ο Ιησούς είναι εκεί, ο πιο αξιαγάπητος, ο οποίος διακρίνεται ανάμεσα σε μυριάδες. Ο θρόνος του Θεού και του Αρνίου, μπροστά στη δόξα του οποίου ο ήλιος χάνεται όπως τα αστέρια χάνονται στο φως της ημέρας, είναι εκεί. Η πόλη από ίασπη και χρυσάφι, της οποίας ο κατασκευαστής και δημιουργός είναι ο Θεός, είναι εκεί. Ο ποταμός της ζωής, που λάμπει με τη δόξα του Θεού και ρέει από τον θρόνο Του με άπειρη καθαρότητα και ειρήνη, είναι εκεί. Το δέντρο της ζωής, με τα θεραπευτικά φύλλα του και τους ζωογόνους καρπούς του, είναι εκεί. Ο Αβραάμ, ο Ισαάκ και ο Ιακώβ, ο Νώε, ο Ιώβ και ο Δανιήλ, προφήτες, απόστολοι και μάρτυρες, η τελειότητα της ουράνιας κοινωνίας, θα είναι εκεί. Όμορφα πράγματα είναι εκεί, χωράφια γεμάτα ζωντάνια, λουλούδια που δεν μαραίνονται ποτέ, ρυάκια που δεν ξεραίνονται ποτέ, αμέτρητες ποικιλίες προϊόντων, καρποί που δεν σαπίζουν ποτέ, στεφάνια που δεν χάνουν το φως τους ποτέ, κιθάρες που δεν γνωρίζουν παραφωνία και κάθε τι άλλο που κάποιος με επιθυμία καθαρισμένη από την αμαρτία και ανυψωμένη στο επίπεδο της αθανασίας, θα μπορούσε να συλλάβει ή να θεωρήσει επιθυμητό, θα είναι εκεί.

Πρέπει κι εμείς να είμαστε εκεί. Πρέπει να απολαύσουμε το συγχωρητικό χαμόγελο του Θεού, με τον οποίο έχουμε συμφιλιωθεί, δεν αμαρτάνουμε πια. Πρέπει να έχουμε πρόσβαση σε αυτή την ανεξάντλητη πηγή ζωτικότητας, τον καρπό του δέντρου της ζωής, ώστε να μην πεθάνουμε ποτέ. Πρέπει να αναπαυθούμε κάτω από τη σκιά των φύλλων του, τα οποία είναι για την υπηρεσία των εθνών, ώστε να μην κουραστούμε ποτέ ξανά. Πρέπει να πιούμε από τη ζωοδόχο πηγή, για να μην διψάσουμε ποτέ πια. Πρέπει να λουστούμε στα ασημένια νερά της και να αναζωογονηθούμε. Πρέπει να περπατήσουμε στις χρυσές αμμουδιές της και να νιώσουμε ότι δεν είμαστε πλέον εξόριστοι. Πρέπει να ανταλλάξουμε τον σταυρό με το στεφάνι και να νιώσουμε ότι οι μέρες της ταπείνωσης μας έχουν τελειώσει. Πρέπει να αφήσουμε κάτω το μπαστούνι και να πάρουμε το κλαδί της φοινικιάς και να νιώσουμε ότι το ταξίδι μας τελείωσε. Πρέπει να βγάλουμε τα σκισμένα ενδύματα του πολέμου μας και να ενδυθούμε τις λευκές στολές του θριάμβου και να νιώσουμε ότι η σύγκρουση έχει τελειώσει και η νίκη έχει κερδηθεί. Πρέπει να ανταλλάξουμε τη φθαρμένη από τον κόπο, σκονισμένη ζώνη του προσκυνήματος μας με το ένδοξο ένδυμα της αθανασίας και να νιώσουμε ότι η αμαρτία και η κατάρα δεν θα μπορέσουν ποτέ πια να μας μολύνουν ξανά. Ω, ημέρα ανάπαυσης και θριάμβου και κάθε καλού, μην καθυστερήσεις να ξημερώσεις! Ας σταλούν αμέσως οι άγγελοι για να συγκεντρώσουν τους εκλεκτούς. Είθε να εκπληρωθεί η υπόσχεση που θα φέρει αυτήν την απαράμιλλη δόξα.

Αμήν. Ναι, έλα, Κύριε Ιησού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1 – Η Ομοιότητα της δικής μας εποχής με τη Γαλλική Επανάσταση

Στα βιβλία τόσο του Δανιήλ όσο και της Αποκάλυψης γίνεται σαφής αναφορά σε εκείνη την ανώμαλη περίοδο που πέρασε η Γαλλία γνωστή ως «Γαλλική Επανάσταση» (βλέπε Δανιήλ 11:36-39, Αποκάλυψη 11:7-10). Η προφητεία κατέγραψε με τον πιο εύστοχο τρόπο την εποχή που δόθηκε η ευκαιρία στις αρχές της αθρησκείας και της απιστίας να βλαστήσουν, να ανθίσουν και να καρποφορήσουν, ώστε όλος ο κόσμος να κρίνει τη φύση τους, όταν οι άνθρωποι αφέθηκαν να δουν σε ποιες σκοτεινές πράξεις θα οδηγούσε η σαρκική καρδιά, αν αφηνόταν χωρίς περιορισμούς από οποιεσδήποτε αρχές δικαιοσύνης και αλήθειας. Οι περιγραφές που δίνονται σχετικά με τον χαρακτήρα των εσχάτων ημερών από την ίδια θεόπνευστη πένα, είναι τέτοιες που δείχνουν ότι οι άνθρωποι θα τεθούν τότε, σε μεγάλο βαθμό, αν όχι εξ ολοκλήρου, κάτω από τις ίδιες αρχές του κακού. Και ενώ αυτή είναι η μαρτυρία της προφητείας, ένα σοβαρό ερώτημα που τίθεται από πολλούς είναι αν τα προκαταρκτικά στάδια αυτής της κατάστασης πραγμάτων έχουν ήδη εμφανιστεί μπροστά στα μάτια μας, και αν βρισκόμαστε τώρα στο κατώφλι μιας από εκείνες τις εποχές όπου «η ιστορία θα επαναληφθεί» με τη χειρότερη μορφή της.

Όσοι διατυπώνουν αυτές τις απόψεις σχετικά με τη φύση της εποχής μας, οι οποίες εκτίθενται σε ορισμένα τμήματα αυτού του έργου, συχνά κατηγορούνται ότι είναι απαισιόδοξοι, κινδυνολόγοι και ότι κοιτάζουν υπερβολικά τη σκοτεινή πλευρά των πραγμάτων. Στην κατηγορία ότι είμαστε κινδυνολόγοι με την κακή έννοια του όρου, δεν δηλώνουμε ένοχοι. Ενώ εμείς μπορεί να φανταζόμαστε κακά που δεν υπάρχουν και προσμένουμε προβλήματα που δεν έρχονται ποτέ, υπάρχει, από την άλλη πλευρά, η φωνή, «ειρήνη, ειρήνη», όταν δεν υπάρχει ειρήνη, και κλείνουν τα μάτια τους στον πραγματικό κίνδυνο μέχρι να είναι πολύ αργά για να προστατευθούν από αυτόν, και βρίσκονται μπλεγμένοι σε ανεπανόρθωτη συμφορά και απώλεια. Ο σοφότερος των ανθρώπων έχει πει κάποτε: *“Αυτός που έχει φρόνηση, προβλέπει το κακό, και κρύβεται· οι άφρονες, όμως, προχωρούν και τιμωρούνται.”* , Παροιμίες 22:3. Ο Νώε δεν ήταν κινδυνολόγος όταν προειδοποίησε τον κόσμο για την επερχόμενη καταστροφή του κατακλυσμού, ούτε ο Λωτ, όταν προειδοποίησε τους Σοδομίτες ότι μια καταστροφική καταιγίδα φωτιάς επαπειλούνταν πάνω από την καταδικασμένη πόλη τους, ούτε ο Κύριός μας, όταν προείπε την ολοκληρωτική καταστροφή της Ιερουσαλήμ και έδωσε στον λαό Του οδηγίες για το πώς να ξεφύγει από αυτήν. Ας μην αποσπά την προσοχή μας από την πραγματική κατάσταση η κραυγή ότι είμαστε «κινδυνολόγοι», ούτε να νομίζουμε ότι δεν μπορεί να υπάρχει κίνδυνος επειδή κανείς δεν τον βλέπει, γιατί ο Άγιος Παύλος μας έχει προειδοποιήσει ότι “*όταν λένε: Ειρήνη και ασφάλεια, τότε έρχεται επάνω τους αιφνίδιος όλεθρος*”, Α΄ Θεσσαλονικείς 5:3.

Δεν χρειάζεται όμως να ζητήσουμε συγγνώμη ως προς αυτό το σημείο, γιατί οι πιο έντονες δηλώσεις που καταγράφουμε είναι απλώς αυτές που βρίσκουμε στον κοσμικό τύπο της εποχής μας. Ακόμα και μια τόσο προσεκτική εφημερίδα όπως η Chicago Evening Journal, στο τεύχος της 26ης Αυγούστου 1874, υπό τον τίτλο «Η βασιλεία του εγκλήματος», παρουσίασε την ακόλουθη εικόνα της εποχής εκείνης, η οποία κανείς δεν μπορεί να πει ότι έχει βελτιωθεί από τότε: —

«Αν ο κ. Beecher ήταν κάποτε μάλλον επιεικής όσον αφορά το δόγμα της «πλήρους

εξαχρείωσης», υποψιαζόμαστε ότι έκτοτε μπορεί να έχει αποκτήσει σαφέστερη εικόνα ως προς το θέμα αυτό. Ωστόσο, το Μπρούκλιν δεν κατέχει σε καμία περίπτωση το μονοπώλιο στα στοιχεία που το καταδεικνύουν. Σε όλο το σώμα της κοινωνίας φαίνεται να «ξεσπούν», σαν την ιλαρά, εγκλήματα κάθε είδους και μεγέθους. Οι εφημερίδες, όταν μεταδίδουν κάποια νέα, επισκιάζονται με τις ζοφερές περιγραφές των διαφόρων κακοηθειών. Ομολογουμένως, οι ημερήσιες εφημερίδες σήμερα δεν είναι ένα τόσο χαρούμενο ανάγνωσμα όσο θα μπορούσαν να είναι. Οι αυτοκτονίες, οι δολοφονίες και ολόκληρος ο κατάλογος των αδικημάτων κατά του Θεού και του ανθρώπου έχουν πολλαπλασιαστεί εντυπωσιακά. Είναι άραγε σύμπτωμα κάποιας μεγάλης κοινωνικής ασθένειας, οι σπόροι της οποίας έχουν αναπτυχθεί εδώ και καιρό, αλλά ήταν κρυμμένοι όλον αυτόν τον καιρό; Υπάρχει κάποιο κακόβουλο ηθικό μίασμα στον αέρα, κάποια κηλίδα στο αίμα, κάποιο μεγάλο, αν και ανεπαίσθητο, διαδεδομένο λάθος που σιωπηλά κυοφορεί την αμαρτία και τελικά φέρνει την ανομία; Ή μήπως είναι μόνο ένα είδος πνευματικής μόλυνσης ή επιδημίας, όπως μια επιζωοτία, για παράδειγμα, μεταξύ των ζώων, που με κάποιο τρόπο ξεκίνησε και τώρα σαρώνει όλη την ήπειρο;»

«Τέτοια ερωτήματα, ακόμη και αν δεν απαντώνται εύκολα, έχουν μεγάλη σημασία. Η φιλοσοφία των επιδημικών επιρροών στην κοινωνία είναι καλύτερα κατανοητή από ό,τι ήταν πριν από μια γενιά, αλλά υποψιαζόμαστε ότι το θέμα απέχει πολύ από το να διευκρινιστεί. Χρειαζόμαστε περισσότερο φως, τόσο ως προς τις υποκείμενες αιτίες όσο και ως προς τις συνοδές συνθήκες που προσδίδουν μια τόσο επικίνδυνη ώθηση σε αυτό που κάποτε φαινόταν να είναι σε αδράνεια — μέχρι που ξαφνικά εκρήγνυται, σαν χιλιάδες άνθρωποι να άρχισαν ξαφνικά να κουβαλούν μπαρούτι και σπίρτα στην ίδια τσέπη. "*όπως σκέφτεται στην ψυχή του, τέτοιος είναι*". Μήπως, λοιπόν, οι διάφορες κοινότητες αρχίζουν να σκέφτονται τα ίδια αρρωστημένα πράγματα και η κακή σκέψη γίνεται δελεαστική και αμέσως αρχίζει να λειτουργεί στην καρδιά σαν σπίθα σε μια παλιομοδίτικη πυριτιδαποθήκη; Αν ναι, μετά βίας τολμά κανείς να σκεφτεί τις τρομακτικές συνέπειες που μπορεί να προκύψουν από αυτό το σκάνδαλο του Μπρούκλιν[1] που μεταδίδεται σε όλη τη χώρα.»

Αν και το απόσπασμα αυτό μιλάει για τη δική μας χώρα, υπάρχουν μαρτυρίες που δείχνουν ότι εξίσου ανησυχητική είναι η κατάσταση που επικρατεί και στην Ευρώπη. Ως αντιπροσωπευτική δήλωση επί του σημείου αυτού, παραθέτουμε τα λόγια του διακεκριμένου και αφοσιωμένου συγγραφέα του βιβλίου «Ιστορία της Μεταρρύθμισης», J. H. Merle D'Aubigné, ο οποίος, λίγο πριν από τον θάνατό του, ετοίμασε μια εργασία για την Ευαγγελική Συμμαχία, η οποία διαβάστηκε σε μια συνάντηση της ένωσης αυτής. Όλοι οι σκεπτόμενοι άνθρωποι θα θεωρήσουν τα λόγια του πολύ σοβαρά, και τις δηλώσεις του τόσο εντυπωσιακές όσο και αληθινές: —

«Αν η συνάντηση για την οποία συγκεντρωθήκατε είναι σημαντική, η περίοδος κατά την οποία πραγματοποιείται είναι εξίσου σημαντική, όχι μόνο λόγω των μεγάλων πραγμάτων που ο Θεός επιτελεί στον κόσμο, αλλά και λόγω των μεγάλων κακών που το πνεύμα του σκότους διαδίδει σε όλη τη Χριστιανοσύνη. Οι δεσποτικές και αλαζονικές αξιώσεις της Ρώμης έχουν φτάσει στις μέρες μας στο αποκορύφωμα τους, και κατά συνέπεια καλούμαστε περισσότερο από ποτέ να αντισταθούμε σε αυτή τη δύναμη που τολμά να σφετεριστεί τις θεϊκές ιδιότητες. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Ενώ η δεισιδαιμονία έχει αυξηθεί, η απιστία έχει αυξηθεί ακόμα περισσότερο. Μέχρι τώρα, ο δέκατος όγδοος αιώνας - η εποχή του Βολταίρου - θεωρούνταν ως η εποχή της πιο ακραιφνούς απιστίας. Πόσο πολύ όμως την ξεπερνά η σημερινή εποχή! Ο ίδιος ο Βολταίρος διαμαρτυρήθηκε κατά της φιλοσοφίας που ονόμασε αθεϊστική, και είπε: «Ο Θεός είναι αναγκαστικά ο

1 ΣτΜ: Το σκάνδαλο του Μπρούκλιν το 1874 ήταν μια συγκλονιστική υπόθεση μοιχείας που αφορούσε τον πιο διάσημο ιεροκήρυκα στην Αμερική, τον Henry Ward Beecher, και τη σύζυγο του φίλου του, Elizabeth Tilton. Οι κατηγορίες και η επακόλουθη δικαστική διαμάχη έγιναν ένα από τα μεγαλύτερα σεξουαλικά σκάνδαλα του 19ου αιώνα, προσελκύοντας την προσοχή όλου του έθνους.

Μέγας, ο Μόνος, ο Αιώνιος Τεχνίτης κάθε φύσης» (Διάλογοι, xxv). Οι δήθεν φιλόσοφοι της εποχής μας, όμως, βάζουν στο περιθώριο αυτές τις ιδέες και τις θεωρούν απαρχαιωμένες δεισιδαιμονίες. Στο μυαλό πολλών ανθρώπων, τη θέση του αληθινού Θεού έχει καταλάβει ο υλισμός και ο αθεϊσμός. Η επιστήμη, η οποία ήταν συνυφασμένη με τον χριστιανισμό στις πιο λαμπρές διάνοιες των προηγούμενων εποχών, σε εκείνους στους οποίους οφείλουμε τις μεγαλύτερες ανακαλύψεις, έχει γίνει πλέον αθεϊστική μεταξύ των ανθρώπων των οποίων η φωνή ακούγεται πιο δυνατά. Υποθέτουν ότι εξαιτίας των γενικών νόμων που διέπουν τον φυσικό κόσμο, μπορούν να κάνουν χωρίς Αυτόν από τον οποίο προήλθαν αυτοί οι νόμοι. Μερικά υπολείμματα ζώων που βρέθηκαν σε αρχαία στρώματα του πλανήτη μας, τους κάνουν να απορρίπτουν τη δημιουργία, την οποία η Βίβλος αρχίζει να περιγράφει με αυτά τα σοβαρά λόγια: "*Στην αρχή δημιούργησε ο Θεός τον ουρανό και τη γη*".»

«Επιφανείς λογοτέχνες προβάλλουν συνεχώς στα γραπτά τους αυτό που ονομάζεται Θετικισμός, απορρίπτοντας όλα όσα ξεπερνούν τα όρια των αισθήσεων και περιφρονώντας όλα όσα είναι υπερφυσικά. Αυτά τα κακά, που προηγουμένως είχαν φτάσει μόνο στα ανώτερα στρώματα της κοινωνίας, έχουν τώρα εξαπλωθεί στις εργατικές τάξεις, και μερικοί από αυτούς μπορεί να ακουστούν να λένε: «Όταν ο άνθρωπος πεθαίνει, όλα τελειώνουν». Υπάρχει όμως ένα ακόμη πιο θλιβερό χαρακτηριστικό της εποχής μας. Η απιστία έχει φτάσει ακόμη και στη διακονία του λόγου. Οι πάστορες που ανήκουν σε προτεσταντικές εκκλησίες στη Γαλλία, στην Ελβετία, στη Γερμανία και σε άλλες ηπειρωτικές χώρες, όχι μόνο απορρίπτουν τα θεμελιώδη δόγματα της πίστης, αλλά αρνούνται και την ανάσταση του Ιησού Χριστού και δεν βλέπουν σε Αυτόν τίποτα περισσότερο από έναν άνθρωπο, ο οποίος, σύμφωνα με πολλούς από αυτούς, ήταν υποκείμενος ακόμη και σε λάθη και ελαττώματα. Μια σύνοδος της Μεταρρυθμισμένης Εκκλησίας στην Ολλανδία πρόσφατα αποφάσισε ότι όταν ένας ιερέας βαπτίζει, δεν χρειάζεται να το κάνει στο όνομα του Πατέρα, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος. Ένα περιοδικό, που αναφέρει αυτό το γεγονός, προσθέτει: «Θα βαπτίζουν λοιπόν στο όνομα της αβύσσου;» Σε μια σημαντική συνέλευση που πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη γερμανική Ελβετία, στην οποία ήταν παρόντες πολλοί άνδρες με θέσεις τόσο στην εκκλησία όσο και στο κράτος, τέθηκαν οι βάσεις της νέας θρησκείας. «Κανένα δόγμα», ήταν το σύνθημα σε εκείνη τη συνέλευση. «Καμία νέα διδασκαλία, όποια κι αν είναι, στη θέση της παλιάς, μόνο ελευθερία», που σημαίνει ελευθερία να ανατρέπονται τα πάντα. Είναι αληθές, πραγματικά, ότι ορισμένοι από αυτούς τους ιερείς δεν πιστεύουν ούτε σε έναν προσωπικό Θεό, ούτε στην αθανασία της ψυχής. Για ένα μέρος του ευρωπαϊκού πληθυσμού δεν υπάρχει άλλο ευαγγέλιο εκτός από αυτό του Σπινόζα, και συχνά πολύ λιγότερο ακόμη και από αυτό.»

Τέτοια λόγια από μια τέτοια πηγή θα πρέπει να κάνουν ακόμα και τους πιο απερίσκεπτους να κάτσουν και να σκεφτούν. Σημειώστε τις εκφράσεις: Το πνεύμα του σκότους εξαπλώνεται σε όλη τη Χριστιανοσύνη, η δεισιδαιμονία και η απιστία αυξάνονται, η σημερινή εποχή ξεπερνά κατά πολύ αυτήν του Βολταίρου στην απιστία, ο αθεϊσμός παίρνει τη θέση του Θεού, η επιστήμη γίνεται αθεϊστική, διακεκριμένοι λογοτέχνες διδάσκουν τον Θετικισμό, οι άνθρωποι διαποτίζονται από αυτές τις ιδέες, ακόμη και Προτεστάντες ιερείς αρνούνται τα θεμελιώδη δεδομένα του ευαγγελίου, — αυτά είναι τα εξέχοντα χαρακτηριστικά της εποχής.

Ο καθηγητής J. Cairus, D. D., από το Berwick της Αγγλίας, σκιαγραφεί την ακόλουθη εικόνα της σημερινής γενιάς: «Η τόσο γρήγορη και θαυμαστή πρόοδος της επιστήμης και της τέχνης, και η πρόοδος της εκπαίδευσης και η διάδοση της λογοτεχνίας, η διεκδίκηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών χρόνια καταπιεσμένων εθνικοτήτων, η προσέγγιση της ανθρώπινης φυλής στη βάση μιας εμπορικής και πολιτικής ενότητας — όλα τείνουν να καλλιεργούν την ιδέα της φυσικής, έμφυτης ικανότητας και δυνατότητας του ανθρώπου και να θέτουν σε κίνηση άγρια και ουτοπικά σχέδια και ελπίδες ηθικής

αναγέννησης, μακριά από τον Χριστιανισμό. Το όνειρο μιας ηθικής ανεξάρτητης [από τον Θεό] βρίσκει αποδοχή. Θεωρίες πνευματικής ανάπτυξης, πολύ πιο υπερβολικές και φανταστικές από αυτές της φυσικής ανάπτυξης [π.χ. θεωρία της εξέλιξης], γίνονται αποδεκτές. Η πορεία της ανθρώπινης διανόησης, η επαναστατική παρόρμηση, είναι να κάνει τα πάντα νέα. Εν τω μεταξύ, οι θλιβερές και ταπεινωτικές πτυχές του δέκατου ένατου αιώνα - οι αποκρουστικές ανηθικότητες και τα εγκλήματά του, η πολυτέλεια, ο εγωισμός και η απληστία του σε αντίθεση με την ένδεια, τον εξευτελισμό και τη γενική δυσαρέσκεια, οι πόλεμοι και οι διεθνείς διαμάχες του, με τις συνεχώς αυξανόμενες στρατολογήσεις και τους μόνιμους στρατούς – όλα αυτά παραβλέπονται.»

Ο αξιότιμος George H. Stuart, από τη Φιλαδέλφεια, μίλησε ενώπιον της Ευαγγελικής Συμμαχίας, λέγοντας: «Ο αγρός είναι ο κόσμος. Έχει μέσα του 1.300.000.000 αθάνατες ψυχές, οι οποίες πρόκειται να μας συναντήσουν στο βήμα της Κρίσης του Θεού. Από αυτά τα 1.300.000.000, υπάρχουν περίπου 800.000.000 που υποκλίνονται σε ξύλα και πέτρες, τα έργα των ίδιων των χεριών τους. Εκτός από αυτούς τους 800.000.000 ειδωλολάτρες, υπάρχουν 110.000.000 Μωαμεθανοί και 240.000.000 άλλων ψεύτικων θρησκευτικών συστημάτων, οπότε μένουν μόνο 100.000.000 Προτεστάντες κατά τη δήλωση τους. Δεν είναι δική μας δουλειά να πούμε πόσοι από αυτούς τους 100.000.000 είναι αληθινοί μαθητές του αναστημένου και εξυψωμένου Κυρίου και Σωτήρα μας Ιησού Χριστού».

Είναι, πράγματι, λυπηρή η εικόνα που παρουσιάζεται εδώ· μάλιστα κάθε χρόνο δεν γίνεται χειρότερη; Οι μελετητές της προφητείας μερικές φορές θεωρούνται φανατικοί, επειδή πιστεύουν ότι η δεύτερη έλευση του Χριστού πρόκειται σύντομα να πραγματοποιηθεί και όλοι οι ασεβείς θα καταστραφούν και οι δίκαιοι θα σωθούν. Ρωτάμε όμως τον ειλικρινή αναγνώστη αν ο άνθρωπος ο οποίος, αν και βλέπει μπροστά του όλα αυτά τα παραπάνω γεγονότα, παρά ταύτα πιστεύει στην ταχεία μεταστροφή ολόκληρου του κόσμου και ότι η χιλιετία είναι κοντά, δεν θα ήταν πιο δίκαιο εκείνος να θεωρηθεί φανατικός; Την ώρα που μερικές χιλιάδες ειδωλολάτρες σε ειδωλολατρικές χώρες δέχονται το ευαγγέλιο, εκατομμύρια άλλοι σε χριστιανικές χώρες απομακρύνονται από αυτό και ασπάζονται τον σοσιαλισμό, την απιστία και τον αθεϊσμό και μεταξύ αυτών βλέπουμε να πρωτοστατούν οι μορφωμένοι, οι επιστήμονες και οι λεγόμενες ανώτερες τάξεις. Αλλά αυτό δεν χρειάζεται να μας εκπλήσσει· ο ίδιος ο Ιησούς είπε σχετικά με τις έσχατες ημέρες: «Πλην, όταν έρθει ο Υιός τού ανθρώπου, θα βρει, άραγε, την πίστη επάνω στη γη; » Λουκά 18:8.

Μετά από αυτή τη γενική περιγραφή, ας περάσουμε στις λεπτομέρειες. Κάθε μελετητής της ιστορίας κατανοεί ότι παρόμοιες αιτίες παράγουν παρόμοια αποτελέσματα και ότι οι ενδείξεις που προμήνυαν την εμφάνιση ορισμένων γεγονότων σε μια εποχή, γενικά θα επανεμφανιστούν όταν παρόμοια γεγονότα πρόκειται να συμβούν σε οποιαδήποτε άλλη εποχή. Όπως στον φυσικό κόσμο πρέπει να υπάρχει συγκέντρωση νεφών και συσσώρευση ηλεκτρισμού πριν από την καταιγίδα, έτσι και στον ηθικό και πολιτικό κόσμο πρέπει να υπάρχει διάδοση αρχών, διατύπωση ιδεών και διέγερση παθών πριν από μια επανάσταση. Αιτίες που στο παρελθόν οδήγησαν στην αναρχία, σε λεηλασίες, στην ανομία και σε μια γενική αποσύνθεση της κοινωνίας, αν τους επιτραπεί να έρθουν πάλι στο προσκήνιο, θα παράγουν ξανά τα ίδια αποτελέσματα. Η Γαλλική Επανάσταση του 1789 -1800 έχει καταγραφεί στην ιστορία ως η «Βασιλεία του Τρόμου». Κάθε φατρία που αποκτούσε εξουσία κατά τη διάρκεια εκείνης της τρομερής εποχής έχυνε ορμητικά το αίμα των εχθρών της, μέχρι που θυσιάστηκαν πάνω από 2.000.000 ζωές. Η κοινωνική τάξη καταστράφηκε. Ο θεσμός του γάμου καταργήθηκε και η λαγνεία πλανιόταν παντού, αδειοδοτημένη και απεριόριστη. Ο Χριστός διακηρύχθηκε οτι ήταν ένας απατεώνας και η θρησκεία του μια απάτη. Απορρίφθηκε η ύπαρξη του Θεού και απαγορεύτηκε η ανάγνωση του λόγου Του. Όλα αυτά ήταν αποτελέσματα της απιστίας. Δείτε, λοιπόν, μέσα από εκείνη την τρομερή Επανάσταση, τη μικρογραφία ενός κόσμου χωρίς την ανασταλτική επιρροή της αποκάλυψης του Θεού. Υπάρχει κίνδυνος αυτή η

τρομερή κατάσταση των πραγμάτων να αναπαραχθεί στις μέρες μας; Τα γεγονότα μας υποχρεώνουν να απαντήσουμε καταφατικά, γιατί οι ίδιες αιτίες που πριν από εκατό χρόνια υπήρχαν στη Γαλλία, υπάρχουν παντού και σήμερα. Οι ίδιες λέξεις, ιδέες και αρχές ακούγονται και παρατηρούνται παντού γύρω μας. Ας σημειώσουμε πρώτα μερικά από τα πιο εξέχοντα στοιχεία που οδήγησαν στη Γαλλική Επανάσταση.

1. Ο Πνευματισμός. — Ο Samuel Smucker στις Memorable Scenes in French History, σελ. 116, αναφέρει: «Στα αρχεία εκείνης της περιόδου, συναντάμε στοιχεία και γεγονότα που αποδεικνύουν ότι οι απάτες των σύγχρονων πνευματιστών και μέντιουμ είχαν από τότε εφαρμοστεί για πρώτη φορά, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο και με τα ίδια αποτελέσματα που έχουν σήμερα. ... Ο κόμης Cagliostro επέτρεψε στον καρδινάλιο Rohan να δειπνήσει με τον αποθανόντα D'Alembert, με τον βασιλιά της Πρωσίας και με τον Βολταίρο, οι οποίοι είχαν όλοι πεθάνει πριν από μερικά χρόνια. Έπεισε την Αυτού Εξοχότητα ότι αυτός που έκανε αυτά τα θαύματα ήταν ο ίδιος παρών με τον Χριστό στον γάμο στην Κανά της Γαλιλαίας. ... Στις επιτυχίες του κόμη Cagliostro, του Mesmer και του κόμη Sain-Germain, οι οποίοι εκείνη την περίοδο βρίσκονταν στο απόγειο της δόξας τους, βλέπουμε ένα άλλο παράδειγμα ξεριζώματος των σταθερών θεμελίων της κοινωνίας εξαιτίας μιας υπερβολικής επιθυμίας για καινοτομίες και μιας συνεχούς φαγούρας για νέα, μυστηριώδη και υπέροχα πράγματα».

Ως ένα σύστημα υποτιθέμενης επικοινωνίας με τους νεκρούς, ο Πνευματισμός είναι τόσο παλιός, τουλάχιστον, όσο και η Μωσαϊκή οικονομία, και ήταν αυστηρά απαγορευμένος την εποχή εκείνη. Σε κάποιες ευνοϊκές εποχές στο παρελθόν έχει εκδηλωθεί μεταξύ των ανθρώπων, η θαυματουργική του φάση όμως είναι χαρακτηριστική των σύγχρονων χρόνων και για πρώτη φορά εκδηλώθηκε σε αυτή τη χώρα, όπως προέβλεψε η προφητεία της Αποκάλυψης 13. Οι αρχές και το πνεύμα του βρήκαν πρόσφορο έδαφος στη Γαλλία κατά την Επανάσταση. Αν αυτό που εμφανίστηκε τότε συνέβαλε με οποιονδήποτε τρόπο στη δημιουργία της τότε υπάρχουσας κοινωνικής κατάστασης, τι ακριβώς περιμένουμε να δημιουργήσει σήμερα;

2. Η Απιστία. — Ο κ. Anderson, στο The Annals of the English Bible, σελ. 494, αναφέρει: «Ποτέ να μην ξεχνάμε ότι πριν από την Επανάσταση του 1792, οι υποστηρικτές της απιστίας στη Γαλλία λέγεται ότι συγκέντρωσαν και δαπάνησαν ένα ποσό ίσο με 900.000 λίρες σε ένα χρόνο, — επανειλημμένα — για την αγορά, την εκτύπωση και τη διανομή βιβλίων για να διαφθείρουν την κοινή γνώμη και να προετοιμάσουν τον πληθυσμό για ακραίες ενέργειες».

Ο Δρ. Dick, στο έργο του The Improvement of Society, σελ. 154, αναφέρει: «Ο δρόμος για μια τέτοια επανάσταση προετοιμάστηκε από τα γραπτά των Βολταίρου, Μιραμπό, Ντιντερό, Ελβέτιου, Nτ' Αλαμπέρ, Κοντορσέ, Ρουσσώ και άλλων του ίδιου είδους, με τα οποία προσπάθησαν να διαδώσουν αρχές ανατρεπτικές τόσο για τη φυσική όσο και για την αποκαλυφθείσα θρησκεία. Η Αποκάλυψη όχι μόνο αμφισβητήθηκε, αλλά παραμερίστηκε εντελώς. Ο Θεός εξορίστηκε από το σύμπαν και ένα φανταστικό κατασκεύασμα, με όνομα Θεά της Λογικής, πήρε τη θέση Του. Το σκαλιστό έργο κάθε θρησκευτικής πίστης και ηθικής πρακτικής καταργήθηκε με τόλμη από τον Λ. Καρνό και τον Ροβεσπιέρο και τους αθεϊστές συνεργάτες τους. Η φύση ερευνήθηκε από υποτιθέμενους φιλοσόφους, με μοναδικό σκοπό να σκοτεινιάσουν το μυαλό και να εμποδίσουν την ανθρωπότητα να θεωρήσει οτιδήποτε ως πραγματικό εκτός από αυτό που το χέρι μπορεί να συλλάβει ή το μάτι του σώματός μας να αντιληφθεί».

Η απιστία του σήμερα, με πολλούς τρόπους, σύμφωνα με το απόσπασμα του D'Aubigné, αφήνει πολύ πίσω την απιστία της Γαλλίας την εποχή της Επανάστασης.

3. Ο Σοσιαλισμός. — Το λεξικό του Webster καθιστά αυτή τη λέξη συνώνυμη με τον «κομμουνισμό», τον οποίο ορίζει ως εξής: «Σοσιαλισμός, η αναδιοργάνωση της κοινωνίας, ή το δόγμα ότι πρέπει να αναδιοργανωθεί, ρυθμίζοντας την ιδιοκτησία, τη βιομηχανία και τις πηγές διαβίωσης, καθώς και τις οικιακές σχέσεις και την κοινωνική ηθική της

ανθρωπότητας. Ο κομμουνισμός εμπεριέχει ειδικότερα το δόγμα της δημόσιας ιδιοκτησίας, δηλαδή την άρνηση των ατομικών δικαιωμάτων στην ιδιοκτησία».

Αυτές οι αρχές εφαρμόστηκαν στην πράξη στη Γαλλία, και ως αποτέλεσμα η Επανάσταση άνθισε σε όλη την φρικτή της πραγματικότητα. Οι σχέσεις των διαφόρων τάξεων της κοινωνίας άλλαξαν εντελώς. Η μοναρχία ανατράπηκε και μια δημοκρατία που βασιζόταν στην απιστία ιδρύθηκε στα ερείπια της. Ο βασιλιάς και η βασίλισσα αποκεφαλίστηκαν.

Ο Alison, στην History of Europe, τόμος IV, σελ. 151, αναφέρει: «Η δήμευση των δύο τρίτων της έγγειας περιουσίας στο βασίλειο, η οποία προέκυψε από τα διατάγματα της εθνοσυνέλευσης εναντίον αυτών που αποδήμησαν [για να αποφύγουν τις σφαγές, 100 - 200 χιλιάδες άτομα], του κλήρου και των ατόμων που καταδικάστηκαν στα επαναστατικά δικαστήρια,... έθεσε κεφάλαια αξίας άνω των 700.000.000 λιρών στη διάθεση της κυβέρνησης».

Οι τίτλοι ευγενείας καταργήθηκαν. Ήταν μια σύγκρουση μεταξύ πλουσίων και φτωχών, μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας. Το σύνθημα της Επανάστασης ήταν «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα» - ευλογημένες λέξεις, αλλά εφαρμόστηκαν με την πιο παράξενη ασυνέπεια, παραβιάστηκαν τελείως στην πράξη και επιβλήθηκαν με λάθος τρόπο. Οι ίδιες αρχές αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο σήμερα και διακηρύσσονται ως σύνθημα από τους δυσαρεστημένους ανθρώπους και τις εργατικές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο. Οι αρχές του σοσιαλισμού, ή του κομμουνισμού, πιθανότατα δεν ήταν ποτέ τόσο ευρέως διαδεδομένες όσο σήμερα.

4. Ο Ελεύθερος Έρωτας. — Όταν η ύπαρξη του αληθινού Θεού απορρίφθηκε, όπως συνέβη κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, και στη θέση του οι άνθρωποι όρισαν μια άσεμνη γυναίκα ως Θεά της Λογικής και ως αντικείμενο της ύψιστης λατρείας τους, ήταν φυσικό επακόλουθο η ιερότητα της συζυγικής σχέσης να απορριφθεί εντελώς. Ο γάμος, επομένως, ανακηρύχθηκε ως ένα αστικό συμβόλαιο, δεσμευτικό μόνο σύμφωνα με τη βούληση των συμβαλλομένων μερών. Τα διαζύγια πολλαπλασιάστηκαν και η ηθική κατάπτωση έφτασε σε ένα επίπεδο που η Γαλλία δεν είχε ξαναδεί. Το ήμισυ του συνολικού αριθμού των γεννήσεων στο Παρίσι ήταν παράνομες, βλέπε Γαλλική Επανάσταση του Θιέρσου, Τόμος II, σελ. 380. Ο ελεύθερος ερωτισμός είναι αναπόσπαστο μέρος του πνευματιστικού κινήματος της εποχής μας, που αν και δεν υποστηρίζεται τόσο ανοιχτά όσο παλαιότερα, παρ' όλα αυτά υποθάλπεται και ασκείται ως μέρος της περιβόητης «ελευθερίας» στην οποία έχει φτάσει η ανθρώπινη φυλή.

5. Η Κομμούνα. — Αυτή η λέξη προέρχεται από μια μικρή εδαφική περιφέρεια στη Γαλλία που κυβερνάται από έναν αξιωματούχο που ονομάζεται δήμαρχος. Έχει καταλήξει να έχει μια πολύ πιο εκτεταμένη εφαρμογή σήμερα, αλλά η προέλευση της λέξης δεν είναι τόσο σημαντική όσο οι αρχές που θεωρείται ότι αντιπροσωπεύει. Σχετικά με αυτές έχουμε ήδη έναν ορισμό από το Webster και έχουμε δει ένα πρακτικό παράδειγμα στη Γαλλική Επανάσταση. Η Γαλλική Επανάσταση του Θιέρσου, Τόμος III, σελ. 106, δίνει τον συνολικό αριθμό των ατόμων που εκτελέστηκαν με γκιλοτίνα κατά τη διάρκεια του Βασίλειου του Τρόμου ότι ήταν 1.022.351, εκτός από σφαγές άλλων ειδών σε άλλα μέρη, σε ορισμένα από τα οποία χάθηκε ο πληθυσμός ολόκληρων πόλεων. Ο Δρ. Dick, στο έργο του "The Improvement of Society", σελ. 154, αναφέρει: "Τέτοια ήταν η ταχύτητα με την οποία συνεχίστηκε το έργο της καταστροφής, που μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα δέκα ετών, όχι λιγότεροι από τρία εκατομμύρια άνθρωποι ... θεωρείται ότι χάθηκαν μόνο σε αυτή τη χώρα, κυρίως λόγω της επιρροής ανήθικων αρχών, και της αποπλάνησης μιας ψευδούς φιλοσοφίας".

Σε σχέση με αυτό, ως ένδειξη της τάσης της εποχής, μπορεί να αναφερθεί η "Διεθνής", μια ένωση που, όχι πολύ καιρό πριν, ήταν εξέχουσα και δημιούργησε μεγάλη ανησυχία. Ο στόχος των μελών της ήταν να ανατρέψουν εκείνους που θεωρούσαν εχθρούς τους, δηλαδή, βασιλιάδες και καπιταλιστές. Η πλατφόρμα της ήταν, εν συντομία,

η κατάργηση κάθε ταξικής κυριαρχίας και των προνομίων, η πολιτική και κοινωνική ισότητα και των δύο φύλων, η εθνικοποίηση της γης και των μέσων παραγωγής, η μείωση των ωρών εργασίας, η εκπαίδευση να ελέγχεται από το κράτος και να είναι υποχρεωτική, δωρεάν και κοσμική, η θρησκεία πρέπει να αγνοηθεί, η υιοθέτηση ενός άμεσου συστήματος φορολογίας βασισμένο στην ιδιοκτησία και όχι στη βιομηχανία, η κατάργηση όλων των μόνιμων στρατών, και η συνεταιριστική παραγωγή αντί της καπιταλιστικής παραγωγής.

Θα φανεί αμέσως ότι η εφαρμογή αυτών των αρχών στην πράξη θα ισοδυναμούσε με την πλήρη αλλαγή των σημερινών πολιτικών και κοινωνικών σχέσεων της κοινωνίας. Οι διαφορετικοί κλάδοι αυτού του επαναστατικού σώματος μπορεί τώρα να έχουν διαφορετικά ονόματα, όπως Μηδενιστές στη Ρωσία, Κομμουνιστές στη Γερμανία, Αναρχικοί και Μοναρχικοί στη Γαλλία, Φενιανοί και Γαιοκτήμονες στην Ιρλανδία, οι διάφορες μυστικές εργατικές οργανώσεις σε αυτή τη χώρα και Σοσιαλιστές παντού αλλού. Οι αρχές που υιοθετούνται είναι παρόμοιες σε όλες τις διαιρέσεις τους, ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι ο ίδιος, και ως προς τη φυσική τάξη των πραγμάτων, είναι αναπόφευκτη μια μεγάλη κρίση σε σχέση με αυτά τα κινήματα.

Το αποτύπωμα του σατανικού χεριού φαίνεται καθαρά στο ότι η επιδιωκόμενη κατάσταση της κοινωνίας είναι το ακριβώς αντίθετο από αυτό που καθιέρωσε ο Θεός στον κήπο της Εδέμ. Εκεί ο Θεός ήταν υπέρτατος. Ο Χριστός, διαμέσου του οποίου ο Θεός δημιούργησε τα πάντα, αναγνωρίστηκε και τιμήθηκε. Ο νόμος του Θεού ήταν ο κανόνας της διακυβέρνησης. Ένα πνεύμα αληθινής λατρείας, ωθούμενο από την αγάπη, έλεγχε το ανθρώπινο μυαλό. Η γαμήλια σχέση ήταν ιερή και το Σάββατο ετιμάτο ως το μεγάλο μνημείο του Θεού. Στη Γαλλική Επανάσταση, ο Θεός εκθρονίστηκε, ο Χριστός σταυρώθηκε ξανά, ο Χριστιανισμός καταγγέλθηκε, κάθε περιορισμός αποτινάχθηκε από τη σαρκική καρδιά, η λατρεία απορρίφθηκε, η ημέρα ανάπαυσης καταργήθηκε, η γαμήλια σχέση ακυρώθηκε, και η κοινωνία διαμελίστηκε σε θλιβερά θραύσματα. Αν επικρατήσει ο κομμουνισμός, μια τέτοια κατάσταση στην κοινωνία θα έχουμε ξανά.

Ο καρπός αυτής της αναταραχής κάνει την εμφάνιση του όλο και περισσότερο στην τεταμένη σχέση μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου, που συνεχώς μεγαλώνει, στον πολλαπλασιασμό των ενώσεων μεταξύ των εργατών και των ενώσεων μεταξύ των εργοδοτών για αυτοπροστασία, στις μεγάλες απεργίες και τους όχλους του 1893-95, που καθιστούσαν αναγκαία ακόμα και την ένοπλη παρέμβαση από την πλευρά της κυβέρνησης. Η καχυποψία και η δυσπιστία επικρατούν παντού και το «πού πηγαίνουμε;» είναι το ερώτημα που επικρέμαται σε πολλά χείλη. Πράγματι, τα πράγματα είναι όπως είπε ο Κύριός μας ότι θα είναι λίγο πριν από την έλευσή Του, “οι άνθρωποι θα λιποψυχούν από τον φόβο και την προσδοκία των δεινών που επέρχονται στην οικουμένη” Λουκά 21:26

2 – Η “*επταπλάσια τιμωρία*” του Λευιτικού, κεφ.26

Σχεδόν καθεμιά από τις δοξασίες όπως «Σχέδιο των Αιώνων», «Αιώνας που Θάρθει» κλπ., χρησιμοποιεί μια υποτιθέμενη προφητική περίοδο που ονομάζεται «Επτά Καιροί»[1] και γίνεται προσπάθεια να βρεθεί μια αξιοσημείωτη εκπλήρωση αυτής της περιόδου σε γεγονότα που συνέβησαν στην εβραϊκή ιστορία και στην ιστορία των εθνών. Όλοι αυτοί που διατυπώνουν τέτοιες εικασίες θα έπρεπε καλύτερα να σταματήσουν να κουράζονται γιατί δεν υπάρχει τέτοια προφητική περίοδος στη Βίβλο.

Ο όρος προέρχεται από το Λευιτικό 26, όπου ο Κύριος εξήγγειλε κρίσεις εναντίον των Εβραίων, αν τον εγκατέλειπαν. Αφού αναφέρει μια μακρά λίστα συμφορών μέχρι το εδάφιο 17, ο Κύριος λέει: “*Και αν μέχρις εδώ δεν με υπακούσετε, θα βάλω επάνω σας επταπλάσια τιμωρία* [επτά φορές-καιρούς περισσότερο στο αγγλικό κείμενο] *για τις αμαρτίες σας*.”, Εδάφιο 18. Τα εδάφια 19 και 20 απαριθμούν τις πρόσθετες κρίσεις, και στη συνέχεια προστίθεται στο εδάφιο 21: “*Και αν πορεύεστε ενάντια σε μένα, και δεν θέλετε να με υπακούσετε, θα προσθέσω σε σας επταπλάσιες* [επτά φορές-καιρούς περισσότερο στο αγγλικό κείμενο] *πληγές, σύμφωνα με τις αμαρτίες σας*”. Αναφέρονται περισσότερες κρίσεις, και στη συνέχεια στα εδάφια 23 και 24 επαναλαμβάνεται η απειλή: “*Και αν με όλα αυτά δεν διορθωθείτε, επιστρέφοντας σε μένα, αλλά πορεύεστε ενάντιοι σε μένα, τότε θα πορευτώ και εγώ ενάντιος σε σας, και θα σας παιδεύσω και εγώ επταπλάσια* [επτά φορές-καιρούς περισσότερο στο αγγλικό κείμενο] *για τις αμαρτίες σας*”. Στο εδάφιο 28 επαναλαμβάνεται ξανά.

Η φράση αυτή εμφανίζεται τέσσερις φορές, και σε κάθε επόμενη αναφορά φέρνει στο φως αυστηρότερες τιμωρίες, επειδή οι προηγούμενες δεν λήφθηκαν υπόψη. Τώρα, αν το «επτά καιροί» υποδηλώνει μια προφητική περίοδο (2520 χρόνια), τότε θα έχουμε τέσσερις από αυτές, που συνολικά ανέρχονται σε 10.080 χρόνια, που θα αποτελούσε ένα μάλλον μεγάλο χρονικό διάστημα για να τιμωρηθεί ένα έθνος.

Δεν χρειάζεται να ανησυχούμε όμως για αυτό το θέμα, γιατί η φράση «επτά καιροί» δεν υποδηλώνει μια χρονική περίοδο, αλλά είναι απλώς ένα επίρρημα που εκφράζει το βαθμό της τιμωρίας και καθορίζει τη σοβαρότητα των κρίσεων που θα επιβληθούν στον Ισραήλ. Αν υποδήλωνε μια χρονική περίοδο, θα χρησιμοποιούνταν ένα ουσιαστικό και το επίθετό του, όπως στο Δανιήλ 4:16: “*και θα περάσουν επάνω του επτά καιροί*”. Εδώ έχουμε το ουσιαστικό (καιροί) και το αριθμητικό επίθετο (επτά). Ετσι έχουμε εδώ, שִׁבְעָה עִדָּנִין (shibah iddan). Στα αποσπάσματα όμως που αναφέρθηκαν παραπάνω, από το Λευιτικό 26, η φράση επτά φορές είναι απλώς το επίρρημα שֶׁבַע (sheba), που σημαίνει «επταπλάσια». Η Μετάφραση των Εβδομήκοντα κάνει την ίδια διάκριση, χρησιμοποιώντας για το Δανιήλ 4:16, το ἕπτὰ καιροί, αλλά για το Λευιτικό χρησιμοποιεί απλώς το επίρρημα ἑπτάκις.

Επίσης, η φράση στο Δανιήλ 4:16 δεν είναι προφητική, γιατί χρησιμοποιείται μέσα σε μια απλή, κυριολεκτική αφήγηση, (βλέπε εδάφιο 25).

1 ΣτΜ.: Στην Αγγλική Μετάφραση αντί του “επταπλάσια” έχει “seven times” (επτά φορές ή καιρούς)

3 – Οι δέκα διαιρέσεις της Ρώμης

Τα δέκα κέρατα του τέταρτου θηρίου του Δανιήλ 7 συμβολίζουν τα δέκα βασίλεια που προέκυψαν από την παλιά Ρωμαϊκή αυτοκρατορία. Όλοι συμφωνούν σε αυτό το σημείο, αλλά δεν υπάρχει πλήρης ομοφωνία μεταξύ των ερμηνευτών ως προς τα ονόματα των βασιλείων που αποτέλεσαν αυτές τις διαιρέσεις. Κάποιοι κατονομάζουν τους Ούννους ως μία από αυτές τις διαιρέσεις, άλλοι τοποθετούν τους Αλαμανούς στη θέση των Ούννων. Για να δει ο αναγνώστης τη γενική τάση των όσων έχουν γραφτεί για το θέμα αυτό, παρουσιάζονται τα ακόλουθα δεδομένα: —

Ο Μακιαβέλι, ο ιστορικός της Φλωρεντίας, γράφοντας απλώς ως ιστορικός, κατονομάζει τους Ούννους ως ένα από τα έθνη που ενεπλάκησαν κυρίως στη διάλυση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Μεταξύ εκείνων που έχουν γράψει για το σημείο αυτό αναφερόμενοι στην προφητεία, μπορούν να αναφερθούν ο Berengaud, τον ένατο αιώνα, ο Mede, 1586-1638, ο Bossuet, 1627-1704, ο Lloyd, 1627-1717, ο Σερ Ισαάκ Νεύτωνας, 1642-1727, ο επίσκοπος Newton, 1704-1782, ο Hales, ------1821, και ο Faber, 1773-1854.

Από αυτές τις εννέα αυθεντίες, οκτώ υποστηρίζουν την άποψη ότι οι Ούννοι ήταν ένα από τα δέκα βασίλεια, από αυτούς τους οκτώ, δύο, ο Bossuet και ο επίσκοπος Newton, ακολουθούμενοι από τον δρ. Clarke, έχουν και τους Ούννους και τους Αλαμανούς και μόνο ένας, ο Mede, παραλείπει τους Ούννους και κατονομάζει τους Αλαμανούς. Έτσι, οκτώ ευνοούν την άποψη ότι οι Ούννοι αντιπροσωπεύονταν από ένα από τα κέρατα, δύο, ενώ δεν απορρίπτουν τους Ούννους, θεωρούν τους Αλαμανούς ένα από τα κέρατα και ένας απορρίπτει τους Ούννους και κατονομάζει τους Αλαμανούς. Οι Scott και Barnes, στα σχόλιά τους, και ο Oswald, στο έργο του «Kingdom that Shall not be Moved», κατονομάζουν τους Ούννους ως μία από τις δέκα διαιρέσεις της Ρώμης.

4 – Βιογραφικές αναφορές

Επιφανείς Μάρτυρες
(Για τα πορτραίτα τους, βλέπε σελ.119)

Ο **Τζον ντε Γουίκλιφ**, ο οποίος γεννήθηκε γύρω στο 1324 και ονομάστηκε ο «Πρωινός Άστρος της Μεταρρύθμισης», ήταν Άγγλος ιερέας, του οποίου η ευσέβεια και οι ικανότητες του εξασφάλισαν μια από τις υψηλότερες εκκλησιαστικές θέσεις τιμής. Αφού κήρυξε ανοιχτά κατά της διαφθοράς της Ρωμαϊκής Εκκλησίας, εκτοπίστηκε, και ο πάπας εξέδωσε αρκετές βούλες εναντίον του για αιρετικές διδασκαλίες. Ακολούθως, εξετάστηκε από μια σύνοδο, αλλά υπερασπίστηκε τον εαυτό του τόσο καλά που αυτή έληξε χωρίς να παρθεί απόφαση. Καθώς συνέχισε να καταγγέλλει τη διαφθορά, τα διατάγματα και την εξουσία του πάπα, κλήθηκε ξανά ενώπιον μιας συνόδου, αλλά απελευθερώθηκε με εντολή της μητέρας του βασιλιά. Είναι αξιοσημείωτο ότι, παρόλο που συνέχισε τις σφοδρές επιθέσεις του σε ζωτικά σημεία της ρωμαϊκής διδασκαλίας, διέφυγε την τύχη άλλων που κατηγορήθηκαν με παρόμοιο τρόπο. Πάνω από σαράντα χρόνια μετά τον θάνατό του, ο οποίος συνέβη το 1384, έγινε εκταφή των οστών του και στη συνέχεια αυτά κάηκαν και ρίχτηκαν στον ποταμό Swift, ο οποίος τα μετέφερε μέσω του ποταμού Severn στη θάλασσα. Η ίδια η σκόνη του, έγινε έμβλημα της διδασκαλίας του και είναι τώρα διασκορπισμένη σε όλο τον κόσμο. Το πιο σημαντικό του έργο ήταν η πρώτη αγγλική έκδοση της Βίβλου.

Ο **Ιωάννης Χους**, ο διάσημος μεταρρυθμιστής, καταγόταν από τη Βοημία, γεννήθηκε το 1370 και σπούδασε στο πανεπιστήμιο της Πράγας, όπου έλαβε το πτυχίο Master of Arts και έγινε πρύτανης του Πανεπιστημίου και εξομολόγος της Βασίλισσας. Όταν απέκτησε μερικά από τα γραπτά του Γουίκλιφ, είδε τα λάθη και τη διαφθορά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και τα εξέθεσε ανοιχτά παρόλο που διώχθηκε από αρκετούς πάπες. Με τη διδασκαλία του ξεκίνησε μια μεταρρύθμιση στο Πανεπιστήμιο και ο αρχιεπίσκοπος για να την σταματήσει εξέδωσε δύο διατάγματα. Καθώς όμως η νέα διδασκαλία εξαπλωνόταν ακόμη περισσότερο, τελικά οδηγήθηκε ενώπιον ενός συμβουλίου, ρίχτηκε στη φυλακή και μετά από μερικούς μήνες φυλάκισης, καταδικάστηκε σε θάνατο στην πυρά. Αν και τον πίεσαν στην πυρά να αποκηρύξει την πίστη του, αρνήθηκε σθεναρά, συνέχισε να προσεύχεται και να ψάλλει με καθαρή φωνή, μέχρι που πνίγηκε από τον καπνό. Κάηκε το 1415 και οι στάχτες του, ακόμη και το χώμα στο οποίο βρίσκονταν, αφαιρέθηκαν προσεκτικά και ρίχτηκαν στον ποταμό Ρήνο.

Ο **Ιερώνυμος της Πράγας**, ο οποίος έλαβε το επώνυμό του από την πόλη στην οποία γεννήθηκε κάπου μεταξύ 1360 και 1370, ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο ομώνυμο πανεπιστήμιο, και μετά ταξίδεψε στο μεγαλύτερο μέρος της Ευρώπης. Στο Παρίσι έλαβε το πτυχίο Master of Arts και στην Οξφόρδη γνώρισε τα γραπτά του Γουίκλιφ, μεταφράζοντας πολλά από αυτά στη δική του γλώσσα. Με την επιστροφή του στην Πράγα, διακήρυξε ανοιχτά τις διδασκαλίες του Γουίκλιφ και βοήθησε τον Χους στο έργο της Μεταρρύθμισης. Μετά τη σύλληψή του, εξέφρασε επίσης την προθυμία του να εμφανιστεί ενώπιον του συμβουλίου για να υπερασπιστεί την πίστη του και ζήτησε ασφαλή διέλευση από τον αυτοκράτορα. Αυτό δεν έγινε δεκτό, και στο δρόμο της επιστροφής του συνελήφθη, μεταφέρθηκε στην Κωνσταντία και μετά το μαρτύριο του Χους, απειλήθηκε με παρόμοια βασανιστήρια. Σε μια στιγμή αδυναμίας, απαρνήθηκε την πίστη, αλλά όταν αφέθηκε ελεύθερος, θρήνησε την αμαρτία του και αποκήρυξε δημόσια την αναίρεση της πίστης του, γεγονός που τον οδήγησε να θανατωθεί στις φλόγες το 1416.

Ο **Γουίλιαμ Τίντεϊλ** (Τύνδαλος), ένας διακεκριμένος Άγγλος ιερέας, γεννήθηκε γύρω στο 1484. Έλαβε πλούσια εκπαίδευση στο Κέιμπριτζ και στην Οξφόρδη και ανέλαβε

ιερατικά καθήκοντα. Η από μέρους του υιοθέτηση των δογμάτων της Μεταρρύθμισης, προκάλεσε τόσο μεγάλη εχθρότητα από τους Ρωμαιοκαθολικούς με τον ζήλο και την ικανότητά του να τα αναλύει, που αναγκάστηκε να αναζητήσει καταφύγιο στη Γερμανία. Πιστεύοντας ότι οι Γραφές έπρεπε να διαβάζονται από τους ανθρώπους στην καθομιλουμένη, έκανε μια πλήρη έκδοση της Καινής Διαθήκης στα αγγλικά, η οποία, αν και διατάχθηκε να κατασταλεί, είχε τέτοια ζήτηση που τελικά κυκλοφόρησαν έξι εκδόσεις. Αυτή η έκδοση αποτέλεσε το πρότυπο και τη βάση της έκδοσης του Βασιλιά Ιακώβου (KJV) και είναι πλέον ελάχιστα πιο ξεπερασμένη. Μετέφρασε επίσης την Πεντάτευχο. Για αυτά και άλλα μεταρρυθμιστικά γραπτά, συνελήφθη στην Αμβέρσα με πρωτοβουλία της αγγλικής κυβέρνησης και μετά από δεκαοκτώ μήνες φυλάκισης, αρχικά στραγγαλίστηκε από τον δήμιο και στη συνέχεια παραδόθηκε στην πυρά, το 1536.

Ο **Τόμας Κράνμερ**, ο πρώτος Προτεστάντης αρχιεπίσκοπος του Καντέρμπουρι, γεννήθηκε το 1489. Αν και αυτοπαρουσιαζόταν ως ευσεβής θεολόγος, ήταν επίσης και ένας οξυδερκής πολιτικός παράγοντας. Αυτός ο συνδυασμός τον έκανε ιδιαίτερα αποτελεσματικό στο να φέρνει κοντά τόσο θρησκευτικούς όσο και κοσμικούς αντιπάλους του παπισμού. Ήταν επίσης υποστηρικτής του Ερρίκου Η΄. Μετά τον θάνατο του τελευταίου, εντάχθηκε στους υποστηρικτές της Λαίδης Τζέιν Γκρέι, η οποία ήταν επίσης Προτεστάντρια, και κατά συνέπεια φυλακίστηκε στον Πύργο του Λονδίνου κατά την άνοδο της Μαρίας Α΄ [γνωστής και ως bloody Mary]. Κατηγορήθηκε ως αιρετικός από το παπικό κόμμα, και θανατώθηκε στην πυρά στην Οξφόρδη το 1556. Ως μεταρρυθμιστής, εισήγαγε την Αγία Γραφή στις εκκλησίες και χρησιμοποίησε την επιρροή του ως αντιβασιλέας του Εδουάρδου ΣΤ΄, ώστε η Μεταρρύθμιση να ευημερήσει σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της βασιλείας του νεαρού μονάρχη. Λίγο πριν από το μαρτύριο του, υπέγραψε μια αποκήρυξη που ήταν αντίθετη με τις πεποιθήσεις του, με την ελπίδα να ζήσει. Αλλά στην πυρά ήταν πιο θαρραλέος, βυθίζοντας πρώτα στις φλόγες το χέρι που υπέγραψε το έγγραφο, αναφώνησε πολλές φορές, «Ω, ανάξια δεξιά μου!»

Ο **Χιου Λάτιμερ**, γεννημένος γύρω στο 1490, ένας από τους κύριους υποστηρικτές της Μεταρρύθμισης στην Αγγλία, εκπαιδεύτηκε στο Κέιμπριτζ, λαμβάνοντας το πτυχίο Master of Arts. Στην αρχή της Μεταρρύθμισης, ήταν ένας ζηλωτής παπικός. Αφού όμως συνομίλησε με τον μάρτυρα Bilney, απαρνήθηκε την Καθολική πίστη και εργάστηκε ένθερμα κηρύττοντας το ευαγγέλιο. Ο Ερρίκος Η΄, ευχαριστημένος με τις ομιλίες του, τον έκανε επίσκοπο του Worcester. Επειδή όμως ήταν αντίθετος σε ορισμένα από τα μέτρα του βασιλιά, ο Λάτιμερ τελικά παραιτήθηκε. Μετά τον θάνατο του προστάτη του, Κρόμγουελ, οι εχθροί του τελευταίου τον αναζήτησαν και φυλακίστηκε στον Πύργο του Λονδίνου. Απελευθερώθηκε από τον Εδουάρδο ΣΤ΄, αλλά αρνήθηκε να αποκατασταθεί στην επισκοπή του και παρέμεινε με τον Κράνμερ, βοηθώντας στη Μεταρρύθμιση. Όταν η Μαρία Α΄ ανέβηκε στο θρόνο, φυλακίστηκε ξανά στον Πύργο του Λονδίνου, και από εκεί μαζί με τον Κράνμερ και τον Ρίντλεϊ ήρθε σε διένεξη με τους παπικούς επισκόπους στην Οξφόρδη. Επιχειρηματολόγησε με ασυνήθιστη σαφήνεια και απλότητα, αλλά καταδικάστηκε σε θάνατο και κάηκε στην ίδια πυρά με τον Ρίντλεϊ, το 1555.

Ο **Τζων Μπράντφορντ** γεννήθηκε κατά το πρώτο μέρος της βασιλείας του Ερρίκου Η΄. Από νωρίς έδειξε μια κλίση προς τη μάθηση και ξεκίνησε νομικές σπουδές. Βρίσκοντας όμως τη θεολογία πιο ταιριαστή, μετακόμισε στο Πανεπιστήμιο του Κέιμπριτζ, όπου η ικανότητα και η ευσέβειά του του χάρισαν, σε λιγότερο από ένα χρόνο, το πτυχίο του Master of Arts. Λίγο αργότερα, έγινε ιερέας του Εδουάρδου ΣΤ΄ και έγινε ένας από τους πιο δημοφιλείς ιεροκήρυκες του Προτεσταντισμού στο βασίλειο. Μετά όμως την άνοδο στο θρόνο αυτής της άκαμπτης καθολικής, της Μαρίας Α΄, συνελήφθη με την κατηγορία της αίρεσης και φυλακίστηκε στον Πύργο του Λονδίνου για ενάμιση χρόνο, κατά τη διάρκεια του οποίου βοήθησε με την πένα του τον σκοπό για τον οποίο υπέφερε. Όταν τελικά οδηγήθηκε σε δίκη, υπερασπίστηκε τις αρχές του μέχρι τέλους, αντιστεκόμενος σε όλες τις προσπάθειες να επιτευχθεί η μεταστροφή του στον Ρωμαιοκαθολισμό. Καταδικάστηκε σε

θάνατο και παραδόθηκε στην πυρά το 1555. Πέθανε χαρούμενος που μπόρεσε να υποφέρει για την αλήθεια.

Ο **Νίκολας Ρίντλεϊ**, ένας λόγιος Άγγλος επίσκοπος και μάρτυρας, που σπούδασε στο Κολέγιο Pembroke του Κέιμπριτζ, γεννήθηκε περίπου το 1500. Οι μεγάλες ικανότητές του και η ευσέβειά του τον συνέστησαν στον Αρχιεπίσκοπο Κράνμερ, μέσω του οποίου έγινε ιερέας του βασιλιά. Κατά τη βασιλεία του Εδουάρδου ΣΤ΄, διορίστηκε στην επισκοπή του Ρότσεστερ και τελικά στην επισκοπή του Λονδίνου. Εξαιτίας της επιρροής του στον νεαρό βασιλιά, τα μοναστήρια και τα έσοδα που διαθέτονταν για τη συντήρηση διεφθαρμένων καλόγερων και μοναχών χρησιμοποιήθηκαν για φιλανθρωπικούς σκοπούς. Μετά τον θάνατο του Εδουάρδου, υποστήριξε την Λαίδη Τζέιν Γκρέι και σε ένα κήρυγμα προειδοποίησε τον λαό για το κακό που θα έπληττε τον Προτεσταντισμό αν η Μαρία ανέβαινε στο θρόνο. Για τον λόγο αυτό, και για τον ζήλο του στην υποβοήθηση της Μεταρρύθμισης, συνελήφθη από τη Βασίλισσα Μαρία Α΄, στάλθηκε στην Οξφόρδη όπου διαφώνησε με μερικούς από τους παπικούς επισκόπους, και επειδή αρνήθηκε να αποκηρύξει την πίστη του, κάηκε μαζί με τον Λάτιμερ, το 1555.

Ο **Τζον Χούπερ** γεννήθηκε περίπου το 1495 και σπούδασε στην Οξφόρδη. Αφού έλαβε το πτυχίο του στις τέχνες, εντάχθηκε στους Κιστερκιανούς μοναχούς, αλλά μετά από επιμελή μελέτη των Γραφών η προσοχή του στράφηκε στα γραπτά του Ζβίγγλιου και έγινε ένθερμος υποστηρικτής της Μεταρρύθμισης. Γνωρίζοντας τον κίνδυνο στον οποίο τον εξέθεταν οι απόψεις του, πήγε στη Γαλλία. Μετά την επιστροφή του στην Αγγλία, διαπίστωσε ότι υπήρχαν και πάλι συνωμοσίες κατά της ζωής του, και δραπέτευσε στην Ιρλανδία, από εκεί στη Γαλλία, και τελικά στη Γερμανία, όπου παρέμεινε για μερικά χρόνια. Επιστρέφοντας ξανά στην Αγγλία, αφοσιώθηκε στην εκπαίδευση του λαού, εργαζόμενος τόσο επιτυχημένα που ο βασιλιάς Εδουάρδος ΣΤ΄ του ζήτησε να παραμείνει στο Λονδίνο για να προωθήσει τη Μεταρρύθμιση και τον όρισε επίσκοπο του Worcester. Με την άνοδο της Μαρίας Α΄, ωστόσο, συνελήφθη αμέσως, στάλθηκε στη φυλακή Fleet, και, μετά από δεκαοκτώ μήνες φυλάκισης, δικάστηκε με την κατηγορία της αίρεσης και καταδικάστηκε σε θάνατο το 1555. Υπέμεινε τις αγωνίες της πυράς με μεγάλη αντοχή, αν και ήταν ασυνήθιστα παρατεταμένες λόγω της χρήσης χλωρού ξύλου.

Ο **Τζον Ρότζερς**, ο πρώτος από τους πολλούς που μαρτύρησαν κατά τη διάρκεια της βασιλείας της Βασίλισσας Μαρίας Α΄, γεννήθηκε περίπου το 1500. Σπούδασε στο Κέιμπριτζ, χειροτονήθηκε ιερέας, και στη συνέχεια εργάστηκε στο αγγλικό εμπορικό κέντρο στην Αμβέρσα, όπου γνώρισε τον Τίντεϊλ και τον Κόβερντεϊλ, και με τη βοήθειά τους δημοσίευσε μια πλήρη αγγλική έκδοση της Βίβλου. Μετακομίζοντας στη Βιτεμβέργη, έγινε πάστορας μιας ολλανδικής εκκλησίας. Όταν όμως ο Εδουάρδος ΣΤ΄ ανέβηκε στο θρόνο, προσκλήθηκε στην πατρίδα του και έγινε προϊστάμενος και θεολόγος, αναγνώστης της Αγίας Γραφής στον καθεδρικό ναό του Αγίου Παύλου. Την επόμενη Κυριακή μετά την άνοδο της Βασίλισσας Μαρίας Α΄, σε ένα κήρυγμα στην εκκλησία του Αγίου Παύλου, προέτρεψε τον λαό να τηρήσει τις διδασκαλίες που διδασκόταν την εποχή του Βασιλιά Εδουάρδου και να αντισταθεί σε όλους τους καθολικούς τύπους και τα δόγματα. Για τον λόγο αυτό κλήθηκε ενώπιον του συμβουλίου, αλλά υπερασπίστηκε εκεί τον εαυτό του τόσο καλά που απολύθηκε. Αυτό δεν άρεσε στη Μαρία Α΄, γι' αυτό και κλήθηκε ξανά και διατάχθηκε να παραμείνει φυλακισμένος στο σπίτι του. Λίγο αργότερα όμως συνελήφθη και στάλθηκε στο Newgate. Στη συνέχεια δικάστηκε και καταδικάστηκε και, αρνούμενος να αποκηρύξει την πίστη του, θανατώθηκε στην πυρά το 1555.

Επιφανείς Μεταρρυθμιστές
(Για τα πορτραίτα τους, βλέπε σελ. 432)

Ο **Μαρτίνος Λούθηρος**, ο μεγαλύτερος των μεταρρυθμιστών, γεννήθηκε στη Σαξονία το 1483. Όταν ήταν ένα φτωχό αγόρι, μια καλοπροαίρετη κυρία τον ανέλαβε να τον εκπαιδεύσει. Αρχικά σπούδασε νομική, αλλά όταν οριακά διέφυγε τον θάνατο, αυτό τον επηρέασε τόσο πολύ ως προς την αβεβαιότητα της ζωής ώστε αποσύρθηκε σε ένα μοναστήρι. Εκεί απέκτησε μια Βίβλο και εντυπωσιάστηκε από τη διαφορά μεταξύ των διδασκαλιών του ευαγγελίου και των πρακτικών της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας. Κάποτε στάλθηκε για μια αποστολή στη Ρώμη, και η εντύπωση του αυτή για την Καθολική Εκκλησία εντάθηκε και όταν ο πάπας εξέδωσε την περίφημη βούλα που επέτρεπε την πώληση συγχωροχαρτιών, ο Λούθηρος, ο οποίος ήταν τότε καθηγητής θεολογίας στο Πανεπιστήμιο της Βιτεμβέργης, προετοιμάστηκε ώστε να αντιταχθεί σε αυτήν την πρακτική, κάτι που έκανε τόσο επιδέξια που πλήθη, συμπεριλαμβανομένων πολλών ευγενών, τον υποστήριξαν. Διατάχθηκε τότε να παρουσιαστεί στη Ρώμη, αλλά αρνήθηκε. Ο πάπας εξέδωσε καταδίκη, την οποία ο Λούθηρος έκαψε. Μπροστά στη Δίαιτα της Βορμς αρνήθηκε να ανακαλέσει και σύντομα με τα γραπτά του διέδωσε τις απόψεις του σε όλο το βασίλειο. Μετάφρασε επίσης τη Βίβλο στα γερμανικά. Όταν ψηφίστηκε ένα διάταγμα που όριζε ότι η θεία λειτουργία έπρεπε να τηρείται από όλους, οι μεταρρυθμιστές διαμαρτυρήθηκαν, και εξ αυτού του γεγονότος έλαβαν το όνομα Προτεστάντες (Διαμαρτυρόμενοι). Στη συνέχεια, συντάχθηκε η ομολογία του Άουγκσμπουργκ, οι βασικές αρχές της πίστης τους. Συνέχισε να γράφει και να εργάζεται μέχρι που πέθανε, εξαντλημένος από την υπερβολική εργασία, το 1546.

Ο **Φίλιππος Μελάγχθων**, ο διάσημος μεταρρυθμιστής και φίλος του Λούθηρου, γεννήθηκε στο μεγάλο δουκάτο του Μπάντεν το 1497. Στην ηλικία των δεκαεπτά ετών αποφοίτησε ως μεταπτυχιακός δάσκαλος από το πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης και λίγο αργότερα απέκτησε την καθηγητική έδρα των Ελληνικών στη Βιτεμβέργη. Εδώ, σύναψε φιλία με τον Λούθηρο, του οποίου τις απόψεις αποδεχόταν και υπερασπιζόταν στις διαλέξεις και τα γραπτά του. Η σύνεσή του βοήθησε σημαντικά στη διάδοση των προτεσταντικών δογμάτων, καθώς τις προστάτευε από τις καταχρήσεις του υπερβολικού ζήλου. Ήταν δεινός συγγραφέας, αν και το μεγαλύτερο έργο του ήταν η σύνταξη της Ομολογίας του Άουγκσμπουργκ. Ήταν επίσης ο συγγραφέας του πρώτου βιβλίου Προτεσταντικής συστηματικής θεολογίας, το οποίο τυπώθηκε σε περισσότερες από πενήντα εκδόσεις και χρησιμοποιήθηκε ως εγχειρίδιο στα πανεπιστήμια. Η μόρφωση και η μετριοπάθεια του έγιναν διάσημες σε όλη την Ευρώπη και οι βασιλείς της Αγγλίας και της Γαλλίας τον προσκάλεσαν στα βασίλεια τους. Προτίμησε όμως να παραμείνει στη Βιτεμβέργη, όπου πέθανε το 1560.

Ο **Ούλριχ Ζβίγγλιος**, του οποίου το όνομα στα χρονικά των Προτεσταντών μεταρρυθμιστών κατατάσσεται δεύτερο μετά από αυτό του Λούθηρου, γεννήθηκε το 1484. Καθώς από νωρίς έδειξε μια επιθυμία για μελέτη, στάλθηκε για να λάβει εκπαίδευση πρώτα στη Βασιλεία και στη Βέρνη, και τελικά στο πανεπιστήμιο της Βιέννης. Όταν επέστρεψε έγινε πάστορας μιας μεγάλης ενορίας κοντά στον τόπο γέννησής του και στη συνέχεια ιεροκήρυκας στον καθεδρικό ναό της Ζυρίχης. Εδώ έκανε μια ειδική μελέτη των Γραφών, απομνημονεύοντας ολόκληρη την Καινή και μέρος της Παλαιάς Διαθήκης. Οι θεολογικές του έρευνες τον οδήγησαν να δει τη διαφθορά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και άρχισε να διαμαρτύρεται εναντίον της, ειδικά κατά των παπικών συγχωροχαρτιών, μέχρι που επηρέασε την Ελβετία να διαχωριστεί από την Καθολική κυριαρχία, όπως και ο Λούθηρος είχε κάνει για τη Σαξονία. Αυτές οι θρησκευτικές διαμάχες προκάλεσαν εμφύλιο πόλεμο στην Ελβετία και ο Ζβίγγλιος, ο οποίος συνόδευε τον στρατό του ως ιερέας, σκοτώθηκε στο πεδίο της μάχης το 1531.

Ο **Ιωάννης Καλβίνος**, ένας διακεκριμένος μεταρρυθμιστής και ιδρυτής της

θρησκευτικής κοινότητας που είναι γνωστή ως Καλβινιστές, γεννήθηκε το 1509. Προοριζόταν νωρίς για την εκκλησία, καθώς του δόθηκε μια υποτροφία από την εκκλησία όταν ήταν μόλις δώδεκα ετών. Σπούδασε στο Παρίσι με σκοπό να γίνει κληρικός, αλλά δυσαρεστημένος με τις αρχές της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, έστρεψε την προσοχή του στη νομική. Σύντομα έλαβε τους σπόρους της μεταρρυθμισμένης διδασκαλίας και τους υπερασπίστηκε τόσο σθεναρά που αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη Γαλλία. Αποσύρθηκε στη Βασιλεία της Ελβετίας, όπου συνέταξε το περίφημο έργο Θεσμοί του Χριστιανισμού, το οποίο μεταφράστηκε σε διάφορες γλώσσες. Στη συνέχεια εγκαταστάθηκε στη Γενεύη ως ιερέας και καθηγητής θεολογίας, αλλά αναγκάστηκε να φύγει επειδή αρνήθηκε να υπακούσει σε ορισμένους παπικούς τύπους. Πηγαίνοντας στο Στρασβούργο, ίδρυσε μια γαλλική εκκλησία, όπου υπηρέτησε ως πάστορας. Οι θεολόγοι αυτής της πόλης τον έστειλαν ως αντιπρόσωπο τους στη Δίαιτα της Βορμς. Επέστρεψε στη Γενεύη μετά από επανειλημμένες παρακλήσεις και ασχολήθηκε ενεργά ως ομιλητής και συγγραφέας υπέρ των συμφερόντων της Μεταρρύθμισης, μέχρι τον θάνατό του το 1564.

Ο **Τζον Νοξ**, ο διάσημος Σκωτσέζος μεταρρυθμιστής, γεννήθηκε το 1505 και σπούδασε στο Πανεπιστήμιο του Αγίου Ανδρέα. Χειροτονήθηκε ιερέας, αλλά αποκήρυξε τον παπισμό όταν διάβασε τα γραπτά του Αγίου Αυγουστίνου και του Ιερώνυμου. Κατηγορήθηκε ως αιρετικός και η δημόσια ομολογία της πίστης του καταδικάστηκε. Άρχισε όμως να την διακηρύττει ανοιχτά από τον άμβωνα και οι διδασκαλίες της Μεταρρύθμισης εξαπλώθηκαν γρήγορα. Όταν ο Άγιος Ανδρέας καταλήφθηκε από το γαλλικό στόλο, μεταφέρθηκε στη Ρουέν και καταδικάστηκε σε καταναγκαστική εργασία στις γαλέρες, όπου παρέμεινε δεκαεννέα μήνες. Μετά την απελευθέρωσή του, πήγε στην Αγγλία και διορίστηκε ιερέας του Εδουάρδου ΣΤ΄, έχοντας αρνηθεί την επισκοπική του θέση. Με την άνοδο της Μαρίας Α΄ στο θρόνο, πήγε στη Φρανκφούρτη και κήρυξε στους Άγγλους εξόριστους. Από εκεί πήγε στη Γενεύη, όπου έχαιρε μεγάλης εκτίμησης από τον Καλβίνο, στου οποίου τις διδασκαλίες ήταν πολύ προσκολλημένος. Επέστρεψε στη Σκωτία, όπου πέθανε το 1572, αφού έκανε τη Μεταρρύθμιση να θριαμβεύσει στην πατρίδα του.

Ο **Τζον Μπάνιαν**, ο πιο δημοφιλής θρησκευτικός συγγραφέας στην αγγλική γλώσσα, γεννήθηκε το 1628. Ήταν γανωματής στο επάγγελμα και ως εκ τούτου έλαβε μόνο πενιχρή εκπαίδευση. Το μυαλό του δεν πήγαινε πολύ στα θρησκευτικά ζητήματα μέχρι την κατάταξή του ως στρατιώτης, όπου ένας από τους συντρόφους του, που είχε αναλάβει τη θέση του, σκοτώθηκε. Αυτό το θεώρησε ως μια άμεση παρέμβαση της Θεοτόκου και μετά την επιστροφή του στην πατρίδα, ενδιαφέρθηκε βαθιά για την πνευματική του κατάσταση. Σύντομα εντάχθηκε στην Βαπτιστική Εκκλησία και από πνευματικός σύμβουλος έγινε ένας επιτυχημένος ιεροκήρυκας ανάμεσά τους. Εκείνη την εποχή όλοι οι διαφωνούντες τιμωρήθηκαν από την Εκκλησία της Αγγλίας και ο Μπάνιαν ρίχτηκε στη φυλακή, όπου παρέμεινε δώδεκα χρόνια. Εκεί έγραψε το παγκοσμίου φήμης έργο "Η Πορεία του Προσκυνητή", το οποίο έκτοτε έχει μεταφραστεί σε κάθε γλώσσα της Χριστιανοσύνης. Ήταν επίσης συγγραφέας άλλων θρησκευτικών συγγραμμάτων, όπως ο Ιερός Πόλεμος. Στο τέλος του διωγμού αφέθηκε ελεύθερος. Σύντομα ανέλαβε και πάλι την προηγούμενη εργασία του και ήταν ευρέως γνωστός ως Επίσκοπος Μπάνιαν. Ο θάνατός του, το 1688, προήλθε από τις κακουχίες που είχε υποστεί.

Ο **Τζον Γουέσλι**, ο ιδρυτής του Μεθοδισμού, γεννήθηκε το 1703, σπούδασε στην Οξφόρδη, και έγινε διακεκριμένος δάσκαλος στο Κολλέγιο Λίνκολν. Μαζί με τον αδελφό του και μερικούς άλλους, σχημάτισε μια κοινωνία με σκοπό την αμοιβαία επιμόρφωση σε θεολογικά θέματα, και ασχολήθηκαν αυστηρά με θρησκευτικά καθήκοντα, νηστεία, προσευχή, επισκέψεις σε φυλακές και ανακουφίζοντας τους δεινοπαθούντες. Μετά από παράκληση του Στρατηγού Oglethorpe, ο Γουέσλι πήγε μαζί του στη Τζόρτζια με σκοπό να προσηλυτίσει τους Ινδιάνους. Τελικά επέστρεψε στην Αγγλία για να συμμετάσχει σε ιεραποστολικά έργα, αλλά το σχέδιό του δεν ήταν να αποσυρθεί από την καθιερωμένη Εκκλησία της Αγγλίας, αλλά να προκαλέσει μια θρησκευτική αναζωπύρωση μέσα στις

παραμελημένες τάξεις της, κηρύττοντας τη σωτηρία μέσω της απλής πίστης στον Χριστό. Ωστόσο, επειδή οι εκκλησίες ήταν κλειστές γι αυτόν, τελούσε υπαίθριες λειτουργίες, και αποκτούσε τόσους πολλούς προσήλυτους που η οργάνωση έγινε απαραίτητη και έτσι χτίστηκαν ευρύχωρες εκκλησίες. Εκτός του ότι ήταν και πολυγραφέστατος συγγραφέας, εργάστηκε ακούραστα στο αυτοεπιβαλλόμενο έργο του, το οποίο διεξήγαγε σε όλη την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ιρλανδία, ταξιδεύοντας σχεδόν 300.000 μίλια, κηρύττοντας πάνω από 40.000 κηρύγματα, μέχρι τον θάνατό του το 1791.

Ο **Τζορτζ Γουάιτφιλντ**, Άγγλος κληρικός, γεννημένος το 1714, σπούδασε στην Οξφόρδη, έλαβε πτυχίο Bachelor of Arts, γνώρισε τον Τσαρλς Γουέσλι, και ήταν ένα ενθουσιώδες μέλος της ομάδας που ανέδειξε τον Μεθοδισμό. Σύντομα χειροτονήθηκε και ξεκίνησε την αξιοσημείωτη ιεραποστολική του καριέρα. Μετά από επείγουσα πρόσκληση του Τζον Γουέσλι, ο οποίος βρισκόταν στη Τζόρτζια, ξεκίνησε για την Αμερική, αλλά σύντομα επέστρεψε για να βρει χρήματα για ένα προτεινόμενο άσυλο ορφανών. Έκανε πέντε επόμενες επισκέψεις στην Αμερική, κηρύττοντας σε όλες τις μεγάλες πόλεις, καθώς και σε αυτές της Αγγλίας, της Σκωτίας και της Ιρλανδίας, και ταξίδεψε στην Ολλανδία. Συνάντησε μεγάλη εναντίωση από τον κλήρο και, επειδή αποκλείστηκε από τις εκκλησίες, ήταν ο πρώτος που άρχισε τις υπαίθριες λειτουργίες. Διαφοροποιούμενος από τον Γουέσλι σε κάποιες πεποιθήσεις, τελικά διαχώρισε τη θέση του, γεγονός που οδήγησε στην ανάδειξη δύο ομάδων, των Καλβινιστικών και των Γουεσλιανών Μεθοδιστών. Συνέχισε τις επίπονες προσπάθειές του, μερικές φορές μιλώντας τρεις και τέσσερις φορές την ημέρα για εβδομάδες, μέχρι τον θάνατό του, το 1770, στο Newburyport της Μασαχουσέτης, ενώ προετοιμαζόταν για μια έβδομη ιεραποστολική περιοδεία στην Αμερική.

Ο **Τζον Ουίλιαμ Φλέτσερ** γεννήθηκε στην Ελβετία το 1729. Ήταν ευγενικής καταγωγής και σπούδασε στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης. Μη μπορώντας να συμμορφωθεί κατά τη συνείδηση του με όλες τις Καλβινιστικές διδασκαλίες, εγκατέλειψε το επάγγελμα του κληρικού και κατατάχθηκε για να εκτίσει τη στρατιωτική του θητεία. Αφού κηρύχθηκε ειρήνη, πήγε στην Αγγλία ως δάσκαλος. Εντάχθηκε στη Μεθοδιστική κοινωνία και έλαβε διαταγές από την Εκκλησία της Αγγλίας. Αν και του προσφέρθηκε μια καλή ζωή, αρνήθηκε, λέγοντας «ότι του προσφέρθηκαν πάρα πολλά χρήματα για πολύ λίγη εργασία». Οι φτωχοί και οι δεινοπαθούντες ήταν η φροντίδα του, και σε μια περιοχή με ορυχεία και βουνά, εν μέσω εναντίωσης και διωγμών, εργάστηκε με αγάπη και αφοσίωση. Επισκέφτηκε τη Γαλλία, την Ελβετία και την Ιταλία, και κατά την επιστροφή του ήταν πρόεδρος μιας θεολογικής σχολής, αλλά η από μέρους του υπεράσπιση του Γουεσλιανισμού οδήγησε στην παύση του εκεί. Στη συνέχεια αφιέρωσε τη ζωή του σε ενοριακά καθήκοντα, κάνοντας μεγάλα ιεραποστολικά ταξίδια με τον Γουέσλι και τον Γουάιτφιλντ, και στην προετοιμασία των ιδιαίτερων δογμάτων τους. Ο θάνατός του επήλθε το 1785.

Ο **Γουίλιαμ Μίλερ**, ο μεγαλύτερος μεταρρυθμιστής της σύγχρονης εποχής, γεννημένος στη Μασαχουσέτη το 1782, ήταν φτωχής αλλά αξιοσέβαστης καταγωγής. Έχοντας δίψα για γνώση, απέκτησε σημαντική μόρφωση με τις δικές του προσπάθειες. Υπηρέτησε στον πόλεμο του 1812 και προήχθη στο βαθμό του λοχαγού. Μέχρι το 1810 προτιμούσε την απιστία, αλλά μια προσεκτική μελέτη της Βίβλου με σκοπό να αντικρούσει τον Χριστιανισμό τον έπεισε για το λάθος του και άνοιξε στον κόσμο τα μέχρι τότε σχεδόν ανεξερεύνητα πεδία προφητείας. Μετά από πολλή προσευχή, ξεκίνησε το έργο της ζωής του - τη διάδοση των ερμηνειών των προφητειών, ειδικά όσον αφορά τη Δευτέρα Παρουσία, συνδέοντας έτσι άρρηκτα τον εαυτό του με το μεγάλο θρησκευτικό κίνημα του 1844. Το μήνυμα σύντομα διαδόθηκε τόσο πολύ που όλες οι μεγάλες πόλεις των Ηνωμένων Πολιτειών του έστειλαν προσκλήσεις για να μιλήσει, πράγμα που έκανε σε όσες περισσότερες μπορούσε. Σε όλα τα θρησκευτικά δόγματα υπήρξε μεγάλη αναζωπύρωση, σε τέτοιο βαθμό που δεν είχε παρουσιαστεί ποτέ ξανά στο παρελθόν και η οποία επεκτάθηκε ακόμη και στην Ευρώπη. Αν και απογοητεύτηκε την περίοδο που

περίμενε τη Δευτέρα Παρουσία, εξαιτίας μιας λανθασμένης ερμηνείας μιας προφητείας, η πλειονότητα των απόψεών του αποδείχθηκε σωστή και εισήγαγε μια νέα εποχή στο συνεχές έργο της μεταρρύθμισης. Αφιερώθηκε στο έργο που είχε ξεκινήσει, δίνοντας διαλέξεις αλλά και γράφοντας, μέχρι τον ειρηνικό θάνατό του το 1849.